NAZIONALE
BIBLIOTECA
8
16 C
5M
CENTRALE V. E. II
ROMA

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

3/. 3.5. 31
5

Digitized by Google

SVMMA
QVAESTIONVM REGVLARIVM;

SEV DE CASIBVS CONSCIENTIÆ AD REGVLARES
Vtriusque sexus valdè spectantibus.

Iuxta noua Decreta, Constitutiones, & Declarationes Summorum Pontificum, & Sacrarum Congregationum, ac S. Rotæ Rom. Decisiones, ipsorumq; Regularium Priuilegia. Ex tota fermè Theologia Morali deprompta.

TOMVS QVINTVS, PARS PRIOR.

Super Mare magnum Ordinum Prædicatorum, Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum cum ipsorum Regula, Seruitarum, & Minimorum.

PER P. M. IO. BAPTISTAM DE LEZANA
Hispanum Matritensem S. Congregat. Indicis Consultorem, ac in Romana Sapientia publicum Lectorem.

Ad Illustrissimum Dominum

D. FRANCISCVM DE AGVAYO SEDEÑO
AZORES EQVITEM S. IACOBI &c.

Coll. Rom. Biblioth.

Lor. Seru. Seru.

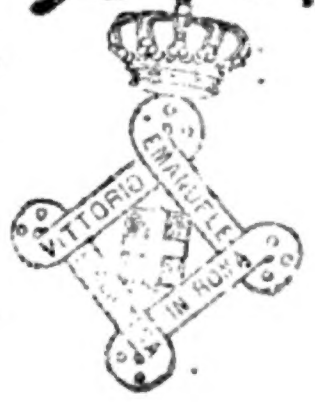

ROMÆ, Ex Typographia Andreæ Phæi
Sumptibus Ioanni Antonij Bertani sub signo

Superiorum Permissu. Et priuilegio.

Digitized by Google

8. 15. e. 5.

Digitized by Google

Illuſtriſsimo Domino

D. FRANCISCO

DE AGVAYO SEDEÑO AZORES

EQVITI S. IACOBI PATRIMONII REGII

In Regno Sicilię iam Conſeruatori, & Cattholicæ Maieſtatis a Conſilijs: Arci de Velez, Blanco perpetuo Gubernatori. Necnon Ciuitatis Bitonti,& Capitaneo

IOANNES ANTONIVS BERTANVS.

BSEQVII mei arctiſsimè dum circumferor ipſo locupletatus fœnore excitato recreor Calle; natiuo ſiquidem ſuo Decorum veſtitu hũc librum tua protectione contemplor. Hiſpani, dum quintum Regularium ſpeculum, & Magiſtrum in lucem prodere repeto. Cur tu non obuius Eques Hiſpane? in quo non parciter delibuta,& ſuo rore gemantia occurrunt nobilitas Religio, ac propria Virtus, quas, & ſi ruſtico delineer Calamo, abundè cum ſolum ſincere dicam, quod ex percelebri familia de Aguayo Cordubæ proceſſerat Illuſtriſsimus ille Garzias de Aguayo, qui contra Cordubenſis Claudiani Conſilium.

Fœlix, qui proprijs æuum tranſegit in aruis
Ipſa Domus puerum, quem videt ipſa ſenem.

† *ſub*

Sub Ferdinandi Catholici Imperio arduis in-
rebus militaribus implicatus Cordubam reliquit, & si sanguineo pudori probitatis suæ, si posset, & nouum halitum Inspirasset cum Hispali Matrimonio ductus ex Illustrissima Vxore Maria de Haro, Acliuitas cuius familiæ non-
ambagibus proditur non depingitur pœnis. Spicatæ segetis filios suscepit Clementem, & Antonium de Aguayo, & Rodericum de Haro, quorum primus Triumphum paternum non abdens in turbulentis Tolletanis fluctibus, cum Castri dicti de San Martin Gubernator existeret halosim-
propriam anteferẽs sic subsistit acerrimus propugnator contra populosam Tempestatem, vt etsi duplici percussus glandine minime debellatus exanimis primo potuit, quã victus apparere: suam suorumq. potius vastationem elegit, quam tumultuantium Victoriã pedis retractum & Arcis expugnàtionem. Cuius sic feliciter gesti non Immemores Caroli V. Historiografi de Clemente Viro indubiè magnanimo vno ore commendant, Inter quòs Illustriss. Prudentius de Sandoual Episcopus Pampilonen de Insimili mirabiliter, & fortiter gesto verbis amplissimis Commendauit. Non

dis-

diſſimilis ſecundus Antonius de Aguayo procelo-ſum vaſtans Indicum Mare, ſic moleſtiarum bel-litantium, & ſi iuuenis euaſit expers, vt cum Pe-tro Melendez celebri Neptuni emulatore à Rege Catholico illius Maritimæ Cladis Almiraglius ſtuporem præſtinabat. Sed ò Immatura mors, qui cladis aſpectu procellas perteritas tranſegit dū moderator, & in freto de Gribaltar, & ſic dicta Ciuitate Gubernator exiſtit meſtitudine Coſmon obrutum, vt & magnanimi emulatores lugeant tanti facinoris exemplari deſtituitur. Tertius Rodericus de Haro Imperatoris Caroli V. ex ho-nore Capellanus, & Canonicus de Talauera ab eadem Ceſarea Maieſtate efficitur. Ex Clemente ſucceſſit Ferdinandus animi, & Arcis Sancti Martini in nullo degener Gubernator, & hæres ex quo, & Illuſtriſsima Leonora, Palomeque pro-dijt Illuſtriſs. Ildefonſus de Aguayo Caſtri de Ve-lez Gubernator, & Excellentiſs. D. Marchionis delos Velez in Regnis Murziæ, & Cartaginen-ſis Generalis, in Mauritanis Inuaſionibus Equi-tum Locumtenens generalis, ex quo & Illuſtriſſi-ma D. Bernardina Sedeño AZores æqualitate excellens, & Illuſtriſſimorum progenitorum

Va-

Varietate similis Tantti Faustì hæres processisti.

Ex Materna namque progenie licet deligendis floſculis Insolicitus: Ferdinandus Azores de Peralta ex debito importune laudandus Regis Catholici Enrici quarti Ciuitatis de Logroño, quæ Frãcorum Impetum metas, terminosque retrahebat Gubernator existens. Indefesusq. interijt: Cuius Vxor Illustriss. D. Ioanna Sedeño Didaci de Sedeño filia, et Gomez Garzia Sedeño dicti el Mayor neptis, et Christophori Sedeño Arebalensis Signiferi Mayor nepos. Sicque decora signa. Vndequaque Angulos tuæ progenies exornant, vt Inte hæc copia vnicè Iudicãda sicut hæc, vt vnica copioſiter Intuenda, vt progenitorum tuorum pervenustas nec Cultura nec arte egens cum Viridantium inte ſegetum veſtigiata, & ſi clara confuſsio eluceſcat ſi non obuelarer modeſtia. De nemoroſa Amplitudine nullo ſumptu diffusè celebrandã non exiguæ licet exigua dicam, qui dum nexus præclariſsimorum exiſtis progenitorum, vt non degener crimineris. vale.

Digitized by Google

FR. LEO BONFILIVS MAGISTER, ac humilis Prior Generalis Carmelitarum antiquæ Obſeruantiæ Regularis.

AVCTORITATE noſtra, tenore præſentium, licentiam concedimus R. Adm. Patri Magiſtro Ioanni Baptiſtæ de Lezana noſtræ Prouinciæ Caſtellę profeſſo Sacerdoti, Prouinciali Terræ Sanctæ, in Romana Sapientia Sapientiæ Profeſſori, & Socio noſtro, vt typis mandare valeat librum, cui titulus eſt, *Tomus quintus quæſtionum Regularium* a Magiſtris Theologis, quibus id commiſimus, lectum, & approbatum. Horum fide. Dat. Meſſanę die 26. Maij 1646.

Fr. Leo Bonfilius Generalis Car. antiquæ Obſeru. Regularis.

Fr. Æmilius Iacomelli Secret. Ordinis.

TOMVM Quintum Summæ Quæſtionum Regularium, qui eſt Commentarius ſuper Mare Magnum Ordinum Regularium, Authore Ad. Reu. P. Magiſtro Io. Baptiſta de Lezana Prouinciali Terræ Sanctę, & Aſsiſtente Generali noſtri Ordinis Carmelitarum, Sacræ Congregationis Indicis Conſultore, & in Romana Sapientia publico Lectore, ſedula, qua potui, & debui diligentia perlegi, & accuratè euolui. In hoc, vt in cæteris operibus, ſibi ſemper ſimilem inueni Authorem: ſanam, & ſolidam eius doctrinam, Vrbi, & Orbi ſæpius probatam, genuinè exarantem. In quo pariter veri ſoluit Regularis partes, & magno cum Regularium, an dicam fructu, aut verius debito? hęreo. Habent enim hinc Regulares vnde poſsint ſuos, & alios ſanè erudire, & contradicentes ſecurè arguere, & ſecuriùs concludere. Concludam, omnibus, de Republica, præſertim Regulari, benemeritis, cenſeo fore perutile, ſi Typis mandetur. Romę die vigeſima octaua Martij 1646.

Fr. Hypp. Seſoldi Procurator, & Commiſs. Generalis Carm.

Digitized by Google

Imprimatur, ſi videbitur Reuerendiſſimo P. Mag. Sac. Pal.

A. Sacratus Epˉ. Comacl. Viceſgerens.

IVSSV Reuerendiſs. P. F. Vincentij Candidi S. P. A. Magiſtri, vidi Tomum quintum QQ. Regularium a Reu. Admodum P. Magiſtro Ioanne Baptiſta de Lezana Sacri Ordinis Carmelitani &c. compoſitum, qui doctrinam continet ſolidam, vtilem, & ſecuram. Authoris propriam ſæpe iam tomis præcedentibus commendatam, & quod mirabile eſt, multa Maria, non quidem contracta, ſed explicata bene, in loco paruo & breui libro concludit. Quare dignum iudico, quòd publici iuris fiat, ex eo vel maximè, vt hic etiam euidenter appareat cumulatiſsimum præmium, quo Religioſi labores impenſi fructuosè in Vinea Domini a Sede Apoſtolica compenſantur. In Collegio Societatis Ieſu Pœnitent. DD. PP. die 10. Apr. anno Domini 1646.

Franciſcus Gonzalez Societ. Ieſu Pœnit. Hiſpanus.

Imprimatur,

Fr. Vincentius Candidus Sac. Pal. Apoſt. Magiſter.

Digitized by Google

INDEX
PRÆCIPVARVM MATERIARVM,

quæ in hoc Quinto Tomo, in priori, & posteriori parte ipsius tractantur, locis referendis in Indice rerum magis notabilium.

A.

Absolutio Religiosorum ...
Alienatio bonorum Regularium.
aria pro Regularius.
ostatæ Regulares.

B.

Beneficia, & beneficiati inter Regulares.
Regularium.
Monasteriorum.

C.

Canonica portio.
Cappella, &
Cappellani inter Regulares.
Clausulæ Priuilegiorũ, & Bullarum Regularium.
Commissi, seù Commissæ personæ.
Communicatio Priuilegiorum Regulariũ.
Concionatores Regulares.
Confessiones, & Confessores inter Religiosos.
Confirmatio Electionum.
Cõfirmatio Priuilegiorum.

Conuentus, præſertim Reformati.

D.

DEbita Nouitiorum.
Decimarum exemptio.
Dictiones in Bullis, ſeù Priuilegijs.
Diffinitores.
Diſpenſationes.

E.

ECcleſiæ Regularium.
Eiecti à Religionibus.
Electiones Regulariũ.
Eleemoſynæ poſtulatæ à Religioſis.
Epiſcopi quoad Regulares.
Exemptio Regularium.

F.

FAmuli, ſeu familiares Religioſorum.
Fugitiui Regulares.
Fundatio Monaſteriorum.

G.

GAbbellarũ exẽptio.
Generales Religioſorũ.
Graduati in Religionibus.

H.

HAbitus Religioſorum.
Hæreditaria ſucceſsio.
Horæ Canonicæ.
Hypotheca bonorum.

I.

IEiunia pro Regularibus.
Immunitas Eccleſiarũ ipſorum.
Indulgentiæ Religioſorum.
Inquiſitores Sancti Officij ex Regularibus aſſumpti.
Interdictum.

egularitates.
dices Conſeruatores.

L.

Ectores Religionum.
egata Regularibus relicta.
egatorum Sedis Apoſtolicæ in Regulares authoritas.
itteræ Apoſtolicæ.
oca pro conſtruendis Monaſterijs.

M.

Magiſtri in Religionibus.
Mare magnũ Mẽdicantium.
Mendicantes.
Miſſæ celebratio.
Monaſteria.

N.

Non obſtãtię poſitæ in Priuilegijs.
Notariorum munus.
Nouitij.
Nunciorum Apoſtolicorum authoritas in Regulares.

O.

Oblatæ perſonæ.
Oblationes.
Officia.
Oratoria.
Ordinarij quoad Regulares.
Ordines quomodo ſuſcipiendi à Regularibus.

P.

Parochiales Eccleſiæ.
Paupertas Religioſa.
Penſiones.
Pœnæ impoſitæ Regularibus.
Praxis ipſorum.
Prælati, ſeu Superiores.

Priuilegia.
Priores.
Procuratores.
Profeſsio.
Protectores.

Q.

QVæſtores, ſeù Quęſtuarij Regulares.
Quarta funeralis.

R.

REcedentes à Religionibus.
Reformati, ſeù Reformatio.
Regula.
Regulares.
Rotæ deciſiones.

S.

SAcramenta.
Sepulturæ libertas inter Regulares.
Statuta.
Syndicus.

T.

TErtiarię perſonę.
Tortura.
Tranſeũtes ex vna Religione ad aliam.
Translatio Monaſteriorum.
Trãſumpta Priuilegiorum.

V.

VIcarij.
Viſitatores.
Vnio beneficiorum.

INDEX RERVM MAGIS NOTABILIVM,

Quæ in hoc Quinto Tomo Summæ, in priori, & posteriori Parte ipsius continentur, vbi *Prædic.* notat Mare magnum Prædicatorum, *Minor.* Mare magnum Minorum, *Eremit.* Eremit. S. Augustini, *Carmel.* Carmelitarum, *Seruit.* Seruitarum, & *Minim.* Minimorum, ac *Bull. Aur.* Bullam dictam *Auream*.

A.

Absolutio plenaria conceditur semel in vita, & in morte à Confessore idoneo. Seruit. nu. 168. *A quibus casibus tunc absoluantur.* num. 169.

Absoluit aliqui Prælati suos subditos ab omnibus casibus, paucis exceptis. Minim. n. 28. 99. 100. & 101. *Seruit.* n. 118. & 119. Minor. n. 109 *An teneãtur propterea illorũ cõfessiones audire.* n. 10. *An similiter ipsi possint ab eisdẽ casibus absolui.* n. 111. *Facultas hæc an restringatur solùm ad forum internũ.* n. 110. *An sit delegabilis.* n. 113. *Quomodo non obstet* Cap. fin. de offic. & potest. Iudic. delegat. num. 114. *Priuilegium Minimorum circa hoc.* Minim. num. 28. & seqq. *Eremitarum S. Augustini quoad hoc.* Eremit. num. 123. *Carmelitarum* Carmel num. 326 & seq. *A quibus casibus non absoluãt.* n. 328. *Prælati ipsi à quibus absoluantur.* num. 335. & 336. *An habeant tantam authoritatem ad absoluendum, sicut Pœnitentiarij minores.* num. 369. *An absoluant peccantes in cõtemptum clauium.* num. 370.

Abstinentia carniũ qualiter præscripta Carmelitis in ipsorum Regula. Carmel. nu 132. & 133. *Qualiter in alijs Regulis* n. 133. *Licita est, & honesta.* nu. 134. *An per illam abbreuietur vita.* nu. 135. *Carnium nomine quæ veniant.* num. 136.

Ac-

INDEX RERVM

Accuſatio Religioſorum à ſe, vel ab alijs, an & quomodo admittenda in Capitulis culparum. Carmel.num.121 & 122.

B. Albertus Regulæ Carmelitarũ Auctor quis fuerit. Carmel. num.26. *Quare id fecerit.*nu.42.

Alienatio bonorum Regularium prohibita. Eremit.num.66. *Arborum.* nu. 67. & ſequentibus. *An nomine alienationis veniãt hypotheca, diſtractio, permutatio.* Minim.num.90. 91.92. & 93.

Altaria Regularium Eccleſiarum non viſitantur ab Epiſcopis, niſi ibi adſit cura animarum. Minor.139.

Altaris portatilis vſus pro Mendicantibus. Prædic.num.23. *In locis congruentibus.* num.117. *An Priuilegia quoad hoc ſint reuocata per Concilium Tridẽt.* nu. 118. *Priuilegium pro Fratribus Minoribus.* Minor.num. 104.& 106. *Pro Eremitis ſancti Auguſtini.* Eremit.nu.113. *Pro Carmelitis.* Carmel.n.272. 463.& ſeqq. *Pro Seruitis.* Seruit.num.170.

Alteratio Regulæ per correctionẽ, ſeu mitigationem non arguit diſtinctionem aut mutationem Religionis. Carmel.num.30. *Ex Rotæ deciſione.* Ibid.

Animalium vſus ad vecturam, ſeu laborẽ, an licitus ex Regula. Carmel.num.106. *Quid de animalibus pro nutrimento.* Ibid.

Anni completi an requirantur pro vacatione officiorum. Seruit. num.38.

Appellatio à correctionibus Prælatorum an liceat. Minim.n.112

Apoſtatæ nõ poſſunt recipi ab Epiſcopis ſub eorum protectione. Minim.num.53. *Quid de cooperantibus ad eorum apoſtaſiam.* num. 55. *Quomodo ſubiaceant excommunicationi.* Prædicat. nu.58. *An ipſo facto excommunicati.*num.59. *Procedunt contra illos Prælati.* num. 66. *Quo pacto procedere debeant.* nu.67. *Non prædicant, docent, aut audiunt cõfeſſiones.*num.70. *Priuantur bonis, quæ habent.* Minim.num.54. *Impertinenter ſe habet ad illos dimiſſio, vel retẽtio habitus.* Minor.nu.59. *Meritò in Religione Minorum denunciantur excõmunicati apoſtatæ certis anni diebus.* nu.61. *Priuilegia ad illos capiendum.* Carmel. num.242. *Etiam in Romana Curia inuentos.*num. 481. *Compelluntur ad redeundum ad Ordinem vbicunque reperti.* Seruit. num. 138. *An debeant quæri à Prælatis.* n.159. *Non audiunt confeſſiones, nec docere debent num* 160 *An validè miniſtrent Sacramentum Pœnitentiæ.* num.161. *Quid ſi id faciant cum approbatione Ordinarij, ſed ſine præſentatione ſuorum Superiorum.* Ibid.

Arbores in duplici differentia, aliæ fructiferæ, aliæ infructiferæ. Eremit. num.68. *Quarum arborum*

borũ alienatio prohibita ſit Regularibus . num.69. *In quibus caſibus permiſſa*.nu.70. & ſeqq. *Arbores cædua, quæ dicantur* . num.74.

rectitudo Religionis non eſt idem quod perfectio. Carmel.nu.219. *Vnde ſumenda.* Ibid.

rma ſpiritualia Religioſorum, quæ ſint . Carmel.num.145. *An illis vti ſit ſub præcepto, an ſolùm ſub conſilio.* num.147.

rticulus mortis quid importet . Minim.num.78.

uditor Camera procedit in multis caſibus in fauorem Religioſorum . Carmel. n.400. & 404.

uxilium quid importet . Minor. num. 160. *Auxilium diuinum regulariter conceditur mediante Oratione* . Carmel. num. 86.

B

Baccalaureatus quomodo ſuſcipiendus in Ordine Seruitarum . Seruit.num.166.

ptiſmus quando ad miniſtretur à Regularibus. Eremit.nn.129. *An extra caſum neceſſitatis* . Ibid. *Incurrendo aliquam pœnam* . Ibid.

nedictiones, quas Regulares poſſunt dare in ſuis Eccleſijs, & quarum rerum . Eremit.n 141.

neficia an poſſint à Regularibus obtineri . Carmel. num. 258. *Alia in titulum, alia in commendam* . Ibid.

neficiati Regulares non poſſunt habere reſidentiam, aut cameras, ſeù vocem in Conuentibus, ſeù Capitulis. Bull.aur.num. 12. *Nec aſſumi poſſunt in Capitulis ad aliqua officia ſine Generalis conſenſu.* Minim. nu.42. Carmel.num.257. *Sub excommunicationis pœna* . num.258. 519.& ſeq. *Ad quos extendatur hæc excommunicatio* Ibid. *An ad illos qui intra Monaſteria beneficijs deſeruiunt* . Ibid. *An incurrant irregularitatem* . num.259. *Quibus priuantur in in Religione illi qui habent beficium* . Seruit num. 205. *Ex Priuilegio Iulij III.* num.208. & 209.

Bona incerta danda pauperibus quomodo cenſeantur data etiã ſi non adſit memoria id faciendi. Minim.num'67.

Bona incerta nouitiorum quibus applicanda . Minim. num. 65. & 66. Carmel. nu.496. & 497. *An idem dicendum de bonis incertis Tertiariarum* . num.497.

Bona Fratrum diſcedentium ab Ordine ad Ordinem deuoluuntur . Seruit. num. 157. *Quorum bonorum ſint capaces particulares Religioſi* num.202.

Bona Mendicantium quomodo ad Sedem Apoſtolicam ſpectent . Minor.92. *Fratrum Minorum præſertim* . Ibid. *Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta.* Eremit. num.94. *An ius, & proprietatem B.Petri* . Ibid. *An ex hoc probetur eorum exemptio.* n.95. *Non propterea cõprehendũtur diciſione Concil. Trid.* Seſſ.25.

de

de Regul. c. 8. & 9. nu. 98. *Pertinent immediatè ad Sedē Apostolicam.* Carmel. num. 508.

Bona Monaſteriorum deſertorum quibus applicanda. Carmel. num. 506. Minim. num. 95. 96. & 97. Minor. 92. Prædic. nu. 98. *Non poſſunt ea ſibi vendicare Eccleſiarū Prælati.* n. 98. & 99. *An id ſit ius commune.* nu. 100. *Bona incerta Nouitiorum quibus applicanda.* Minor. num. 73. *Bona Monaſteriorum Monialium deſertorum quibus applicanda.* num. 129. *Bonorum nomine veniunt tam mobilia, quā immobilia.* num. 134. *An etiam pecunia.* ibid. *Ad quem ſpectāt talia bona in iure cōmuni ſtando.* num. 135. *Monialium nomine, quæ veniant.* Eremit. num. 132. *Bona Monaſteriorum Monialium quibus applicanda.* Carmel. num. 382. *Bona Monaſteriorū an transferri poſſint de vno ad aliud ſola licentia Prælatorum.* Minim. num 88. *An poſſint ſubhaſtari ſub prætextu hypothecbæ generalis ipſorum.* num. 91. & 92. *An commutari cum bonis alterius Monaſterij,* num. 93. *An transferri cum fratribus.* num. 94. *Quomodo non vendenda.* nu. 95. *Bona Monaſteriorum ſuppreſſorum cui cedant.* nu. 98. *Bona conceſſa Religioſis an ſubiecta ſint ſolutioni decimæ.* Seruit. num. 194. *Non de illis, quæ conceduntur, vt eleemoſynæ,* num. 195.

Bulla aurea quæ dicatur. Bull. Aur. nu. 1. *Vbi reperitur.* Ibid. *Bulla Pij V. quæ incipit:* Etſi Mēdicantium *non fuit reuocata, ſed reducta ad terminos Concilij Tridentini per aliam Gregorij XIII. quæ incipit:* In tanta *ex Rotæ etiam deciſione.* Eremit. num. 116.

Bulla Mare magnum *Prædicatorum vocata à quibus referatur.* Prædic nu. 1. *Quæ eſt Mare magnum Minorum, à quibus.* Minor. nu. 1. *Quæ eſt Eremitarum S. Auguſtini.* Eremit. num. 11. *Quæ eſt Mare magnum Carmelitarum.* Carmel. num. 1. *Vbi habeantur authenticè.* Ibid.

Bullarū data quotuplex. Minim. num. 121. *Bulla habent vim legis.* Seruit. num. 74. *Bullæ geminatæ habent vim motus proprij.* num. 81.

C.

Calixtus tertius quid prouiderit pro Conuentibus reformatis. Carmel. num. 241. *Confirmat ſtatuta Capituli Generalis Pariſienſis.* ibid.

Campanarum vſus pro Religioſis. Carmel. num. 185. *An pro Oratorijs.* ibid. *Quando pulſandæ.* ibid.

Campanile conceſſum Religioſis. Carmel. num. 185.

Canna quid ſit. Carmel. nu. 227. *Quot cannarum ſpatium requiratur ad fundādū loca iuxta*

Car-

NOTABILIVM.

Carmelitas. ibid. & num.430.
Sub pœna excommunicationis. ibid.
nonica portio quando ſoluenda, vel non ſoluenda à Mendicantibus. Prædic. nu.94.& ſeq.
Quarum rerum debita. n.110.
Quid concordatum in Regno Maiorica. Minor. nu.90. *Quid ro Carmelitis*. Carmel.n.203. c 204. *Quid pro Minimis*. Minimi.num.85.
tus eſt cõformis Regulæ. Carmel.114.
va an portanda à Tertiarijs. armel.num.452.
Volentes *derogatum pro lendicantibus*. Carmel.n.21. nu.407. & ſeqq. ac nu.509.
ip. Quia propter *formaſeruã in electionibus*. Carmel.nu.
Quid ex conſuetudine, & nſtitutionibus Ordinis.n.47.
lla non erigitur in domibus ndicantiũ ipſis inuitis. Ere-:.num.61.
lani Papæ, & Principũ qui-ſubſint. Minim, num.43.&
Capellani inter Regulares bus bonis Religionis priuen-. Seruit num.207.
anus inſtituendus in Eccle. Parochialibus Mendican-. Seruit.num.127.& 128.
lic. num.158. *Quis debeat* num.160. *Quem ritum ire debeat in Celebratione iorum Diuinorum*. Seruit. .129. *A' quo eligendus, vel bandus*. Minor.num.140.
Quibus fruatur priuilegijs. Carmel. num. 393.& ſeqq.
Capitulum culparum ex Regula habendum. Carmel. num.115. & ſequent. *Eius vtilitas ex Patribus*: num.117. *Modus*. nu. 119. *Quæ in eo tractanda*. nu. 120.& ſeqq.
Carmelitarum Ordinis excellentiæ, & prærogatiuæ. Carmel. num.2. *Duæ inter alias, ſcilicet Patronatus Deiparæ, & Prophetarum Eliæ, & Eliſei*. nu.3. &4. *Sunt Mendicantes ex vi Regulæ*. num.103. *An habere poſſint aliquas poſſeſſiones*. nu. 102. & 104. *Non poſſunt tranſire ad alios Mendicantes*. num. 209. *Nec ad Monachos*. nu-211.
Carnium nomine quæ veniant. Carmel. num 136. & ſequent.
Quomodo ſupra mare illis veſti liceat. num.142. *Quomodo permiſſa Carmelitis*. num 173.
Choro deſtinati quomodo ad horas Canonicas teneantur. Carmel. num.93. *Chori vſus eſt ſecundum Regulam noſtram*. num. 113. *Et ſecundum Eccleſiæ conſuetudinem*. ibid.
Carthuſiani cur admittunt alios Ordines. Carmel.num.215.
Cathedraticum ſubſidium quid ſit. Eremit.num.108
Cauſæ Regularium pijſsimè tractandæ. Carmel. num. 9. *Illis non committendæ cauſæ extraneorum*. n.270. *Cauſa quid, & quotuplex*. n.271. *Cauſa interdicti quis dicatur*. Minim.n.75.

Celebrari an poſſit in domibus ſecularium. Carmel. num. 276. *An in Oratoris Epiſcoporum, aut aliorum Prælatorum.* Ibid.

Cellularum deſtributio quomodo facienda Carmel. num. 56. *Cellulæ Fratrum quales futuræ.* num. 58. & ſequentib. *Quales antiquitus in Carmelo.* nu. 60. *An ſeparatæ, vel coniunctæ eſſe debeant.* Ibid. *Non mutandæ, nec permutandæ.* num. 69. *Cellula Prioris quo loco tenenda* num. 71. & ſequentib. *In cellulis quomodo manendum ex vi Regulæ.* num. 74. 75. & 76. *Quid ex Patribus circa hoc habeatur.* Ibid. *Quomodo iugis oratio, ſeu meditatio in illis habenda* num. 77. & 78. *Quid diſpenſatum circa manſionem in cellis.* num. 173. *An hoc ſit vera diſpenſatio, an potius declaratio.* num. 175 *Vide verbo* Conuentus.

Cenſus impoſitio ſupra bona Regularium quomodo probibita. Minim. num. 89.

Chriſma à quo Epiſcopo recipiendum à Regularibus. Eremit. num. 56.

Cibi particulares in Refectorio probibiti Carmel. 66.

Citra Montani appellantur, Itali, Siculi, Sardi, & qui circa Alpes commorantur. Seruit. num. 165.

Clauſula Inuocato brachio ſæculari *implicitè cõtinetur in litteris Apoſtolicis.* Prædic nu. 68. *Clauſula* ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum *quomodo accipienda.* nu. 109. & 133. *Clauſula* motu proprio. num. 112. & 113. *Clauſula* ex certa ſciẽtia. numer. 114. & 115. *Clauſula* Mentio ſpecialis, *vel* expreſſa mentio, *quæ ſolet poni in Priuilegijs Regularium, quam vim habeat.* Minor. numer. 43. *Clauſula* irritum, & inane, *quid ſignificet*, num. 97. *Clauſula* Haberi volumus pro expreſſis. num. 101. *Clauſula* ac proportiori cautella, num. 102. *Clauſula* Sicut accepimus. num. 105. *Clauſula* In omnibus, & per omnia, *quam ſit vniuerſalis.* num. 153. *Clauſula* Pacifica poſſeſſione, *vel* quaſi, *quid importet.* nu. 162. *De Clauſula* authoritate noſtra, num. 163. *Clauſula* Sub protectione Beati Petri, & Sedis *Apoſtolicæ, quam exemptionem tribuat.* Eremit. n. 24. *Clauſula.* Et præſentis ſcripti patrocinio cõmunimus. nu. 25. *Clauſula* Salua Sedis *Apoſtolicæ* authoritate *ad quid deſeruit.* num. 91. *Clauſula*: Et à Sacratiſſimo Corpore, & ſanguine Domini aliena fiat, *& alia.* Communione careat Chriſtiana, *quam vim habeant.* num. 93. *Quæ Clauſulæ importent exẽptionem Regularium.* num. 95. & 96. *De clauſula.* Motu proprio, & ex certa ſcentia *itẽ,*

ex

ex Rotæ decisione, num.105. *Clausula* inuunctarum pœnitẽtiarum &c. *ad quid de seruit.* num.110. *Clausula* Indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Apostolorum, &c. *arguit culpam mortalem*. Carnel.num.13. *Clausula* In ius, & proprietatẽ B. Petri, & Apostolicæ Sedis, *quid denotet*. nu. 8. *Clausula* Tam in spiritualibus, quam in temporalibus, *uid.* numer.19. *Clausula* Ac ersonis degentibus in eisdem *uid*. num.20. *Clausula* Deonsensu, *seu* De assensu *aliorum*. num.61. *Clausula* Conscientiæ suæ arbitriũ, *quid notet*. num.181. *Clausula* Proter quæ Sedes Apostolica cõ. ulenda est, *quos casus includat*. nu.199. *Clausula* Ad vsus roprios, *quam vim habeat*. um.208. *Clausula* Sine iuris æiudicio alieni *intelligitur alio præiudicio, quam expres*. num. 223. *Clausula* Cum ero ingressu, & exitu *quid notet*. num.244. *Clausula* lotu proprio *quomodo non firmetur propositione, aut titione gratiæ*. num.296. *uos effectus producit*. Ibid. *lausulæ Ex* certa scientia, *anta sit vis*. num.297. *Clausle* Supplentes defectus *vis*. m.301. *Clausula* Sicut accepimus *an egeat iustificatio*, num.303. *Clausula* Itanen, vt satisfaciunt. nu.341. *Clausula eo ipso incidant in sententias, &c.* nu.342. *Clausula* Gratiam, & communionõ Sedis Apostolicę, *quid denotet*. Minimi.num. 23. *Clausula Ab* omni iurisdictione, potestate, & dominio, *quam vim habeat. Seruit.* nu.48. 49. *Ex Rotæ decisione*. Ibid. *Clausula Aliaque* iuris opportuna remedia, *quid importet*. num.116. *Clausula* Quoties oportuerit. num.117. *Clausula Sub* protectione B. Petri, & *Sedis Apostolicæ; quam vim habeut ex Rotæ decisione*. num.143. *Clausula* Ingenere, vel specie, *quam vim habeat*. num.178. *Clausula Salua* tamen refectione consueta inprandio, num.199. *Clausula, quæ apponi solet in aliquibus priuilegijs Religionum, scilicet:* Quæcunque alia quæ in futurũ per Nos, vel *Sedem Apostolicam* quomodolibet concedi, statui, vel ordinari contra præsentium litterarum tenorem, &c. irrita, & inanis, &c. *quomodo non inutilis*. *Seruit.* nu. 218. *Clausula* Volumus, & decernimus, *an inducat nouum ius*. num.220.

Clemens VIII. transcribi fecit Marè Magnum Carmelitarũ. Carmel.num.1.

Clerici siue in minoribus, siue in maioribus possunt ad Religionem admitti. Eremit.num 33. *Excipe Eiiscopos sine Papæ licentia*, ibid. *Quid de Clericis*

beneficiatis, Abbatibus, & alijs habentibus iurisdictionẽ, quasi Episcopalem ibid. *Clericorum nomine qui veniant*. Carmel. num.91.

Cœmiteria Fratrum in eo priuilegiata, vt in illis nullus sepeliri possit ipsis Fratribus inuitis Eremit. num.9. *Nomine Cœmiterij an veniat Ecclesia*. Carmel.num.319.

Commissariorum designatio spectat ad Generales. Seruit.nu.9.

Commissarum personarum priuilegia. Eremit.num.12.

Communicare cum Iudæis quomodo prohibitum. Minim. numer.27.

Communicatio cum excommunicatis quomodo licita, Mendicãtibus præsertim. Prædic. n.30. *An ab eis postulari possit eleemosyna*. Carmel.num.325.

Communicatio priuileggiorum Carmelitarum cum alijs. Carmel. num.522.& seqq. *Extenditur ad priuilegia concedenda*. num.523. *An per eam concessa vni Conuentui concessa censeãtur alijs*. Minim num.120. *An etiam concedenda*. Seruit.num. 58.& 211. *Inter Prædicatores, & Minores*. Prædic. num.66. *Est veluti noua concessio illorum*. num.167. *Extenditur æd priuilegia concedenda*. nu.168. *extenditur etiam ad priuilegia aliorum Mendicantium*. Bull. Aur. num. 15. *Canonizata est hæc communicatio à S. Rota*. ibid. *Etiam quoad exemptionem à gabellis*. Eremit nu.108.

Compelli non possunt Regulares ad Synodos Episcoporum Prædic.num.91. *An ad Constitutiones Synodales*. ibid. *An ad processiones*. ibid *Non ad onera præstanda pro Legatis Sedis Apostolicæ*. num.101.

Concionatores in Ordine Minorum à quibus approbentur Minor.num.14. *Quid modò tenendum ex Concil. Triden*. nu. 15. *An quando prædicant extra Aduentum, & Quadragesimam*. ibid. *Generales Eremitarum S. Augustini an ipsos instituant*. Eremit.num.7.

Confessi Medicantibus quando recipiant ab illis Eucharistiam, & Vnctionem. Minor. nu.129. *An debeant habere schedulas attestatrices confessionis*. Prædic. num.152. *Non tenentur postea parrochis confiteri*.num. 162. *Oppositum tenentes puniuntur vt hæretici*. Ibid.

Confessiones Regularinm solùm ab ipsorum Prælatis audiendæ. Prædic.num.87. Minor.nu.87. Minim.num.76. *An hæc authoritas competat Prælatis iure diuino*. Prædic.num.88. *Possunt superiores Prælati illam limitare inferioribus*, ibid. *Possunt eam delegare etiam extraneis*. num.89. *Ecclesiarum Prælati probibentur audire talium confessiones*. num.91. *Inualide id faciunt*. Minor.88. *Superiores*

egulares, quibus hoc competit int tam Prælati inferiores, uam ſuperiores. Minor.nu.82. *)uæ licentia ad hoc ſufficiat.* ium.83.

ifeſſores fratrum ſunt ſolùm ſorum Superiores. Carmel. 98. *Quid quando morantur atres extra Monaſteria, non poſſunt alijs confiteri ua peccata ſine aliqua infa- nia.* Minim.nu.79. *A ſuis Su- erioribus ſolùm approbantur.* Minor.81. *Quid pro confeſione enialium,* num.85.

ifeſſores Regulares approban- ur ab Ordinarijs Eremit. n.4. *en Ordinarij ſolùm habeant in oc nudum miniſterium nullã lis tribuentes iuriſdictionem ropter* Clemen.Dudum. Ibid. *)uæ eſt forma præſcripta in di- ta* Clemen. Ibid. *Eorum ap- robatio pro vno Epiſcopatu an ufficiat pro alijs* num 5. *An ſit erpetua, vel reſtringibilis.* Ibid. *An prohibere poſſint, ne audiãt Confeſſiones in domibus ægro- antium.* Ibid. *Non poſſunt co- ere Superiores Regulares, vt uando præſentãt ipſis Fratres ro confeſſionibus atteſtentur ub iuramento de ſufficientia præſentatorum.* Ibid. *Confeſſo- es Regulares an audiãt ſinè ap- robatione Epiſcoporũ confeſ- ſiones ſecularium, qui ſunt de pſorum familia.* nu.6. *An pri- uilegia Mendicantium alicui Conuentui, vel Monaſterio cõ- ceſſa extendantur ad alia Mo- naſteria eiuſdem Ordinis.* n.18. *Iure communi pars negatiua eſt vera.* num. 19. *Ex Priuile- gijs autem aliquibus ſuadetur pars affirmatiua.* num 20. *Qua limitatione.* Ibid. *An audiant cõfeſſiones fideliũ alterius Diœ- ceſis.* Carmel.num.198. *An no- toriè idonei examinari debeant.* Seruit. num. 55. *An approbati ſine examine poſſint ſine cauſa amoueri.* Ibid.

Confeſſores Monialium. Carmel. num. 371. & 372. *Pro tempore Iubilæi.* Ibid. *Qui ſint tales.* 499

Confirmatio Generalis Prædica- torum fit eo ipſo quod eſt elec- tus. Predic.num.5. *Authori- tate Apoſtolica.* ibid. *Quorun- dam aliorum Generalium.* ibid. *Caſu quo nõ ſubſiſtere hoc pri- uilegium à quo petenda eſſet cõ- firmatio.* num.6. *Confirmatio- nis forma, quæ ſit.* Minor. n.4. *Quo tempore danda.* Seruit.nu. 29. & 30. *Quid ſi non detur, vel non perueniat ad manus electi.* num.31.32. & 33.

Confirmatio Ordinis Carmelita- rum. Carmel.nu.15.& ſequen- tib. *Quomodo intelligendum, quoad hoc Lugdunenſe Conaliũ.* uum.16. *Quid ex Clemente VI.* num.21.& 22.

Confirmatio priuilegij in forma communi, quæ. Eremit.n.100. *In forma ſpeciali*, num. 101. *Quos effectus habeat vtraque confirmatio.* num. 102. & ſe- quen.

quentibꝰ *Confirmatio* ex certa ſcientia, *aut* motu proprio, *quæ* num.103.& 104. & Carmel.num.299. *Confirmatio ad inſtantiam quos effectus pariat.* Seruit. nu 96. *Confirmatio ex certa ſcientia plures habet.* numer.98.

Confirmatio Regulæ Carmelitarum. Carmel.num.42.

Confratres Confraternitarum Religioſorũ an admitti poſſint cum illis tempore interdicti. Minor.num 108. *Eorum confeſſiones an audiãtur à noſtris.* Carmel num.199. *Antiquitas eorum.* Ibid.

Conſecrationes altarium, ſeu Eccleſiarum à quo Epiſcopo habeant Religioſi. Eremit. num. 48.& 56. *Gratis faciendæ.* Carmel. num.426. *Alioquin, quid faciunt Religioſi.* Ibid.

Conſenſus alterius quando requiſitus, an ſine illo aliquid fieri poſſit. Carmel.num.61.

Conſeruatores vide verbo Protectores.

Conſilium quid importet. Minor. nu.160. *Conſilia, quæ ponuntur in Regula an obligẽt ad culpam.* Carmel num.35. *Conſilium particularium Religioſorum à Prælatis inquirendum.* Carmel.nu.61. *Quando teneatur quis ſequi conſiliũ alterius.* Ibid.

Conſtitutiones Sanctorum Patrum, quæ dicantur Carmel. num.92. *Conſtitutiones Carmelitorum* num.462.

Conſtitutio Super Cathedram extenſa ad Carmelitas. Carm. num.187. *Inſertain iure communi.* num.188. *An vacet his temporibus.* Ibid.

Conſtitutiones à Papa confirmatæ an mutentur à Religione. Seruit.num.15.

Contemptus in trãſgreſſione præceptorum Religionis quantum peccatum. Carmel. num.37. *In quo conſiſtat.* num.167.

Contractus contra bona Eccleſiarum illegitimè initi, reſcindi poſſunt. Carmel.num.437.

Conueniri an poſſint Mendicantes per litteras Apoſtolicas. Predic num.41.

Conuentus Forenſes qui dicãtur. Eremit.num.43.

Conuentus quomodo non mutandi ſine licentia. Carmel.nu.70.

Conuẽtus Reformati quibus fruãtur Priuilegijs. Carmel.n.235. *Non viſitantur à Prouincialibus, niſi per ſe ipſos, & cum ſocijs, qui ſint ex eiſdem Conuentibus.* num.238. *Non poteſt imponi ipſis maior taxa quam alijs.* num.239. *An ſi ad illos veniant Religioſi aliorum Conuentuum non Reformatorum aſtricti aliquibus pœnis, eis remittantur.* num.241. *An Statuta facta pro Conuentibus reformatis alterari poſſint à Religione.* nu. 242. *Conuentus habentes 12. Fratres eligunt ſuos Superiores in Ordine Seruitarum.*

ruit.nu.35. *Quid de alijs Con-*
ntibus.num.36.
ciata quid ſit. Carmel.n.476.
n ad illam aſſumpti Fratres
biaceant ipſorum Prælatis.
id.
ciatæ Commiſſarij quam au-
oritatem habeant in Religio-
s. Prædic num. 52.
icularij Principũ an poſſint
ẽ Religioſi. Carmel.num 473.
arum correctio in Capitulo
cienda. Carmel. num. 115. &
16.
lodes in Ordine Minorum, qui
t. Minor.num.10.

D.

Debet, *aut* debeat *an in-*
ducat neceſſitatem, ſeu præ-
tum. Seruit.num.42.
litas corporis excuſans à præ-
to Regulæ de abſtinentia à
rnibus qualis debeat eſſe.
rmel.num.140.
a incerta Nouitiorum qui-
applicanda. Minor. nu.73.
ætalia cenſeantur. Ibid. *An*
enta, ſeu reperta, quorum
minus ignoratur. numer.74.
id de debitis alicui perſonæ
ſenti, vel qua ignoratur, vbi
bitat.num.75. *Quando appli-*
tur aliquibus perſonis, vel
ligionibus Sanctiſſimæ Tri-
atis, & Sanctæ Mariæ de
rcede. num.76.
narum exemptio pro Regu-
ibus. Prædic. num.75. *De*
tolibus iure communi exem-
num.77. *Non de terris alie-*
nis poſſeà acquiſitis iuxtà cap.
Nuper de Decimis.nu 78 *An*
propter aliqua priuilegia Ibid.
Etiam de fructibus ſuorum bo-
norum. num.142. & ſeqq. *An*
potiãtur Religioſi ſimilibus pri-
uilegijs caſu quo habuerint red-
ditus, ſeu prouentus. Minor.
num.70. *Perdanturne ſimilia*
priuilegia ſi Religioſi irreligio-
sè, & laxè viuant num.71.
A decimarum ſolutione exem-
pti Fratres Minimi. Minim.
num.64.105. & 106. *Eremitæ*
S. Auguſtini. Eremit.num.29.
Quomodo accipiendum hoc pri-
uilegium. Ibid. *Ampliatur*.nu.
106. *Quid pro Carmelitis*. Car.
mel. num.206. *Tranſeat ne hoc*
priuilegium ad colonos. Minim.
num.107. *Decimandi ius an*
pertineat ad Capellanum Ec-
cleſiæ Parochialis Regularium.
Seruit.num.130.
Declarationes S. Congregationis
circa Confeſſarios. Seruit. nu.
mer.55.
Decretum electionis mittendum
confirmatori quid ſit. Eremit.
nu.143. *Qualiter neceſſarium*.
Ibid. *Decretum de non celebrã-*
do in domibus ſæcularium, aut
particularibus Oratorijs ſine li-
centia, &c. Carmel. num.276.
Quomodo intelligendum n.277.
Decretum de ſtudio linguarum
in Religionibus. Minim.n 19.
& 20. *Decreta D. Epiſcopi Pi-*
ſaurenſis circa Confeſſarios ſuæ
Diœceſis. Seruit.num. 52.&.53.

Quo-

...modo moderata à S. Congregat. Episcopor. & Regular. numer. 52. 54.

Defectus, qui supplentur per clausulam supplentes defectus. Carmel. num. 301.

Derogatio Priuilegiorum requirentium ad id specialem mentionem quomodo fiat. Minor. num. 43. *Quid in Constitutionibus spectantibus ad officium S. Inquisitionis.* num. 44.

Detinentes fratres decedentes ex Religionibus sine licētia subiacent excommunicationi. Prædic. num. 57. *Quomodo ea excommunicatio intelligenda.* numer. 60.

Dictio continuo, *seu* continuè, *quid importet.* Prędic. num. 28. *Dictio* Subiaceat, *an importet. censuram ipso facto.* num. 60. *Dictio* Sinè *quid importet.* Minor. num. 155. & Prędic. num. 152. *Dictio* quandoque *quid significet.* num. 154. Dictio *Attentatum* quid. Minor. nu. 98. *Dictio* Quomodolibet *idē ac* quocunque modo. Minor. num. 119. *Dictio* prorsus *quid excludat.* num. 154. *Dictio* Perinde *denotat omnimodam similitudinem.* num. 156. *Dictio* Insolidum *quid significet.* num. 161. *Dictio* Contradictores *notat contradictorem de facto.* num. 164. *Dictio* liberè, *quam vim habeat.* Bull. Aur. num. 16. *Dictio* Si *est cōditionalis.* Eremit. num. 56. *Dictio* Rationabiliter *quid denotat.* num. 88. *Dictio A. & Ab. quomodo sumenda.* Carmel. num. 127. *Dictio Et aliquando sumitur disiunctiue.* num. 278. *Dictio* Indulgemus, *quid importet.* Minim. num. 7. *Dictio* Quicunque *quam sit vniuersalis.* Seruit. num. 137.

Dies termini an claudatur in termino. Carmel. num. 27.

Diffinitores quando eligant Priores. Carmel. numer. 46. *Quos Priores.* Ibid. *Quomodo depone. re posint Generalem.* num. 250. *Propter quæ delicta.* num. 250. & 251. *Eorum officium quale.* Seruit. num. 26. & 27.

Dimissoriæ pro Sacris Ordinibus conceduntur à Prælatis Regularium. Prędic. num. 18. *Ad quos Episcopos, & cum quibus conditionibus.* Ibid. *Sub quibus pœnis.* Ibid. *Quando non incurrentur.* num. 19. *Priuilegium Carmelitarum quoad hoc an reuocatum.* Carmel. 224.

Discalceati Carmelitæ sunt verè Mendicantes, & Ordinis Carmelitarum. Carmel. num. 227. *Priuilegia, quæ habent ad fundandum Monasteria* Ibid.

Discedentes à Conuentibus sine licentia, & eos retinentes qualiter puniantur. Carmel. num. 415. & 416. *Retineri non possunt ab alijs.* 477. & 478. & Minim. num. 47. & 48. *An gaudant priuilegijs Religionum.* num. 48.

Discre-

:ritione ſemper vtendum. Car-
el. num. 169.
ẽſantur in ieiunio Regulæ ab
xaltatione S. Crucis vſque
l Paſcha Reſurectionis Car-
:elitæ obſeruantes. Carmel.
im. 131. *Non qui profitentur*
:gulam Innocentij IV. ibid.
uomodo diſpenſentur Fratres
'ruitæ in ieiunijs, abſtinẽtijs
eſu Carnium, &c. Seruit.
im. 200. *An hæc facultas ſit*
legabilis. num. 204.
'oratus an licitè recipiantur
Religioſis. Carmel. num. 195.
rba egregia S. Bonauenturæ
Religioſo Magiſtro Damno
mpoſum, ſed commendo ſtu.
oſum. Ibid.
ini temporales monentur aſ-
ere Prælatis ad reformatio-
n Religionis. Carmel. num.
1. & 232. *Etiam à Concilio*
identino. Ibid.
nicis diebus an habendum
bitulum culparum. Carmel.
n. 118. *An ieiunandum*
n. 125. *In Dominica Reſu-*
'ionis Domini nequaquam,
n. 128.
nium bonorum quomodo cõ-
ıt Monaſterijs. Carmel. nu.
. *An ſingulis Religioſis pro*
uiſo. Ibid.
: Fratrum Eremitarum
'uguſtini ſunt ſub prote-
:e B. Petri & Sedis Apoſto-
. Eremit. num. 24. *Nullum*
damnum in ferendum. nu.
'irca domos Carmelitarum
non fundandæ, aut recipiendæ
aliæ. Carmel. num. 430. *Domus*
fratrũ Seruitarum, quæ exemptione fruantur. Seruit. nu. 56.
Ea qua Eremitæ S. Auguſtini.
nu. 57. *Recipiuntur cum dote*
num. 65. & 80.
Donare ſuis Superioribus nõ poſſunt Religioſi. Seruit. num. 44.
Dos an requiratur pro fundatione Eccleſiarum. Seruit. num.
65. & 66.
Diſcoli quomodo reprimendi. Carmel. num. 252. & ſequentib. *An*
poſſint cogi ad tranſeundum ad
aliam Religionẽ caſu quo damnari poſſent ad triremes, carcerem, &c. Minim. num. 58.

E.

*E*Cclesiaſtica perſone quæ dicantur. Carmel. 433.
Eccleſia non fundanda in loco qui præiudicet alij prius fundatæ. Carmel. num. 434.
Eccleſijs violentiam facientes Papalem excommunicationem incurrunt. Carmel. num. 440.
Quid ex priuilegijs Fratrum S. Mariæ de Mercede num. 441.
Quid ex priuilegio Sixti IV. nu. 446. & 447.
Eccleſia Metropolitanæ nomine quæ veniat. Prædic. num. 175.
Eccleſiæ Cathedralis nomine quæ etiam veniat. ibid. *Eccleſiæ Parrochiales Regularium, ſeù Regularibus annexæ quibus priuilegijs fruantur* Carmel. num 393. 394. & ſeqq. *De*
Eccleſijs ſolum dedicatis an fieri poſſit

poſſit quotannis officium diuinum . num.518.

Eccleſiæ Regularium quomodo, & in quibus exemptæ ab Ordinarijs Minim.n.84. *quæ nequeunt facere in illis* . ibid.

Electi à Religionibus non prædicant, neque docent, nec audiunt Confeſſiones . Carmel. num.484,&. ſeqq. Minim. num. 56 & ſeq. Prædic nu. 70. *Sunt ſuſpenſi ab exercitio Ordinum* . ibid. *Licentiari poſſunt, vt eant ad alias Religiones, licet non id ipſis præcipiendo* . num.71. *An ad laxiores Religiones* . nu.72. *Proceſſus pro illorum electione an comburendi* . num.73. *Meritò probibentur prædicare, docere, &c. eo quod ſunt infames infamia facti* . Minor. num.63. *An tranſire poſſint ad quoſcũque Ordines etiam Monachales* . Minim. num.56.& 60. Carmel num.216. *Quomodo id faciendum* . Ibid. *Poſſunt cogere Religionem vt illos admittat quando ſunt emendati* . nu.485. *Quomodo ſint infames* . Ibid. *Ad quos Ordines, vel Religiones licentiari poſſint* . num.487. & 488. *An ipſi id poſſint facere propria authoritate* . nu.489. *Ita vt valeat talis tranſitus* . num.490. *litteræ teſtimoniales circa hoc videri poſſunt ab Ordinarijs* . nu.491. *Quid ſi emendati redeant ad Religionem, & ea nolit eos recipere* . Minim. nu.58. *An cogi poſſunt ad tranſeundum ad aliam Religionem* . Ibid.

Electiones Regularium quorundã poſſunt fieri ſine obſeruantia plurium regularũ iuris. Minim. num.12. & Prædic. nu.17. *Quæ ſint iſtæ regulæ iuris* . Ibid. *An confirmari poſſint, etiam ſi habeant aliquem defectum* . num. 15. & 16. *Regulæ iuris à quibus eximuntur non intelliguntur niſi ſublatis ſolemnitatibus accidentalibus* . Minor nu 8. *In quorum Superiorum electionibus id intelligendum* . num.9. *Electiones Monaſteriorum ad ipſas Fratres ſpectant iure communi*. Minor. nu.11. *Electiones Generalium ad quos ſpectant* · Eremit. num.79. *An fieri debeant ſecundum Regulam, vel iuſta* Cap. Quia propter de elect. *Electionis decretum præſentandum confirmatori quid ſit* . nu. 143. *An ſit de ſubſtantia electionis*. Ibid. *Plenam Fidem facit*. Ibid. *An poſt electionem debeat electus accipere poſſeſſionem ſolemniter* . numer.145. *Forma electionis ex Regulæ*. Carmel. num.46. *Electio an ſit neceſſaria pro Prouincialibus, aut Prioribus, an verò ſinè electione inſtitui poſſint*. nu.398. Minim. num.13. & 14. *An in electionibus poſſint nominari aliqui, vt eligantur* . Seruit. num.28, *Electus legitimè, ſed non confirmatus ſine cauſa legitima appellare poteſt* . nu.34.

An

NOTABILIVM.

An interim exercere poſſit ſuũ officium. Ibid. *Electiones Prouincialium, & Priorum vbi faciendæ*. num. 133. & 134. *An ſolemniùs fiant in Capitulis*. num. 135.

eemoſyna an peti poſſit ab excommunicato. Prædic. num. 31. *Non poſſunt impediri Religioſi Mendicantes ab ea poſtulanda*. Bull. aur. num. 8. *Prohibentes darè ipſis eleemoſynam quomodo puniantur vt hæretici*. Eremit. num. 150. *Eleemoſynæ latæ pro habitu noſtro an impediant Indulgentias* Carmel. num. 392. *Non impedienda dari fratribus noſtris, etiam ſub excommunicationis pœna*. num. 404. & 405. & 406. *Eam inhibentes excommunicationem incurrunt, & ab Inquiſitoribus puniuntur*. Seruit. num. 138. & 139. *Ex eis nulla portio ſolui debet* num. 192 & ſeqq.

Epiſcopalis authoritas diuiditur in legem diœceſanam, & legem iuriſdictionis. Prædic. nu. 148. *A' prima eximuntur Religioſi etiam iure communi: à ſecunda verò ex priuilegijs*. Ibid.

Epiſcopalia iura, quæ ſint. Prædic. num. 147.

Epiſcopi ex Regularibus non aſſumuntur niſi conſentientibus Prælatis. Carmel. num. 480.

Epiſcopi quomodo poſſint vbique celebrare cum altari portatili. Minor. numer. 107. *An hoc priuilegium reuocetur per Concilium Tridentinum*. Ibid. *An poſſint id concedere Regularibus*. Ibid. *Quomodo reuerendi, & honorandi à Religioſis etiam exemptis*. Carmel. num. 425. *A quo puniendi Religioſi non reuerentes ipſos*. Ibid. *Incarcerari an poſſint ab Epiſcopis Religioſi delinquentes notoriè extra Clauſtra*. 510. *Epiſcopo tollit priuilegium, quòd non comprehendantur in quibuſdam cenſuris*. Minim. num. 48. *Quomodo non poſſint cenſuras ferre in Religioſos priuilegiatos*. Prædic. num. 149. *Etiamſi poſſint contra quoſcunque alios id facere*. num. 150. *Non audiunt Confeſſiones Regularium*. Minor. num. 88. *Quid pro caſu, quo Superiores Regulares iniuſtè negarent illis abſolutionem*. Ibid. *Aut conſenſerint in hoc*. numer. 89. *Cenſuræ latæ ab Epiſcopis contra Religioſos priuilegiatos ſunt iure communi nullæ ex* cap. 1. de priuileg. in 6. *vbi id habetur* Minor. num. 99. *Non viſitant Domini Epiſcopi altaria Regularium, quibus cura animarum non incumbit*. nu. 129. *Nec loca vbi ſeruatur ſanctiſſima Euchariſtia, vel audiuntur confeſſiones*. Ibid. *Nec impediunt vſum priuilegiorum Mendicantium*. num. 158 *Qualiter peccent aliter facientes* num. 159. *An poſſint Ordines celebrare in domibus Regularium*. Eremit. num. 44.

Possunt in illis prædicare. nu. 45. *Non verò iurisdictionem contentiosam exercere*. nu.46. *Aut se intromittere in electionibus Prælatorum*. num. 47. *Qui dicantur habere gratiam, & communionem. S.R.E.* Eremit.num.57. *Ad quæ nequeunt cogere Regulares*. Carmel. nu. 418.& seqq. *Possunt conuocare processiones ad illorum Ecclesias* num.423. *Nihil accipere possunt pro Consecrationibus Ecclesiarum, Altarium, &c.* Seruit. nu.197.

Essenorum institutum viros, & fœminas habebat. Carmel.numer.262.

Examinantur Regulares ab Episcopo ad Ordines recipiendos. Prædic. num.20. *Non obstantibus priuilegijs*. Ibid. *Quid quando sunt notoriè litterati; aut eorum Prælati specialiter testantur de eorum sufficientia*. Ibid. *Quomodo practicandum hoc priuilegium*. Ibid. *An Religiosus Doctor debeat examinari*. Minor.num.19. *Semel reprobatus, & reiectus admitti potest ad examen*. Ibid. *Examinandi ad Confessiones audiendas an notoriè sufficientes*. Seruit.num.55.

Excõmunicatio propter iniectionem manuum in Clericum an tollatur à Prælatis Regularibus. Carmel.291.& sequent.

Excommunicati sunt Papali excommunicatione, qui impediũt reformationem Conuentuum. Carmel.nu.233. *Quomodo intelligenda hæc excommunicatio* Ibid. *Confirmata etiam postea*. num.235. *Est perpetua, & extenditur ad hæc vsque tempora*. num.237. *Excommunicantur etiam qui seruientes beneficijs Ordinis officia prætendunt*. num.258. *An qui ea ipsis concedunt*. Ibid. *Excommunicantur etiam impedientes dari eleemosynam fratribus*, num.404. & seqq.

Exempti habentur pro extraneis. Carmel.num.280. *An possint renunciare exemptioni*. Ibid.

Exempta loca sunt quasi extrà diœcesim. Carmel.num.280.

Exemptio quid, & quotuplex sit. Carmel num.361. *Quomodo eam tueri possint Religiosi*. nu.363. *Qualis competat Seruitarum Ordini*. Seruit.nu.45. *A' portione soluenda de legatis*, nu 102. & 105. *An debeat allegari*. nu. 107. *A iurisdictione Inquisitorum an subsistat hoc tempore*, num.113. *A collectis, seu subsidijs*, num.140. & 141. *Regularium in ciuilibus, & criminalibus*. Prædic.nu.93. *A' Canonica portione*. num 94. & seqq. *A' Constitutione* Cap. Volentes. num.105. *Quomodo id intelligendum*. num.106.& 107. *Exemptio Regularium antiqua valdè in Ecclesia Dei*. nu. 136. *A quibus Summis Pontificibus concessa*. Ibid. *Exẽptio a sub-*

bſidijs, exactionibus, colle-
is, &c. Minor. nu. 93. *Exem-*
io triplex, perſonalis, localis,
· uniuerſalis. num. 125. *Con-*
niunt iſta omnes exemptio-
s Mendicantibus. Ibid *Exẽ-*
io Eremitarum S. Auguſtini
npliſſima ex Vrbano VI. Ere-
it. nu. 12. *Ex Alexandro IV.*
im. 13. *Ab exactionibus, one-*
bus, &c. num. 64. *A ſæcula-*
um exactionibus iure com-
uni. num. 89. *Quibus verbis,*
t clauſulis denotetur exem-
io. num. 95. & 96. *Exemptio*
:i, & perſonæ in quo differãt.
im. 120. *Ea non poteſt vti*
iuilegiatus extra proprium
:um, bene tamen iſta. Ibid.
xemptio à ſolutione collecta-
m. Carmel. nu. 304. *A Deci-*
us de Noualibus. num. 306,
mpliſſima exemptio Carmeli-
rum. num. 360. & ſeqq. *Com-*
rere an teneantur ad illam
mprobandam. num. 364 &
jq. & 501. *Ampliatio huius*
:mptionis. num. 407. & ſeqq.
quoad decimas. num. 410. *Quid*
ɔ caſu quo Ordinarij eſſent in
ſſeſſione iudicandi de Religio-
num. 420. *Ab alijs negotijs,*
: cauſis. num. 467. & ſeqq.
tid ſi Ordinarij dicant ſe ha-
:e priuilegium ad procedẽ-
m. nu. 501. *Exemptio à Re-*
lari obedientia Superioribus
:ita non ſuffragatur Religio-
à quocumque concedatur.
ruit. num. 155.

Extrauagans Super Cathedram *in fauorẽ Prædicatorũ, & Minorum conceſſa extenditur ad Eremitas S. Auguſtini.* Eremit. n. 10. *Et ad Seruitas.* Ser. uit. num. 50. *Quid contineat hæc Extrauagans.* num. 51.

F.

FActum non dicitur quod non durat factum. Seruit. nu. 74. *Factum quid denotet.* num. 103.

Facultas procedendi contrà impedientes vſum Priuilegiorum Mendicantium. Predic. num. 174. *Facultas ad redimendum hortos, & ſyluas ad fratres Eremitas S. Auguſtini ſpectantes.* Eremit. n. 66. *Facultas abſoluẽdi fratres prodeſt etiam ignorãtibus illam.* Carmel. num. 329. *Facultas adminiſtrandi Euchariſtiam, & Extremam vnctionem non includitur in facultate miniſtrandi Sacramentum Panitentiæ.* num. 380. *Facultas commorandi in excommunicatorum terris.* Minim. nu. 26. & 27.

Famuli, ſeu familiares Mendicantium recipiunt ab illis Sacramenta, & ſepulturam. Prædic. nu. 25. *Non comprehenduntur ſententia generali.* num. 27. *Audiunt diuina tempore interdicti.* Ibid. *Familiarium nomine, qui veniant.* Minor. num. 24. *An abſoluantur à caſibus reſeruatis à Confeſſoribus Religioſorum.* num. 25. *An ligentur caſibus reſeruatis à Prælatis.* num. 26.

Exem-

Exempti ne sint à censuris generaliter promulgatis ab Ordinarijs. num.27. *An hoc tempore possint illis administrari Sacramenta, & tribui sepultura*. Carmel. nu.197. *Qui dicantur immorari nostris obsequijs*. nu. 318.& 322. *An subiaceant communibus censuris*. num. 321. 322.

Fauor quid importet. Minor. numer.160

Festiuitates an annũciandæ à Regularibus in suis Ecclesijs. Carmel.num.468.

Festum Natalis Domini an sit excluſum a ieiunio Regulæ. Carmel numer.126. *An à præcepto abſtinentiæ à carnibus*. nu.144.

Feudalia loca non recipienda. Carmel.num.183. *Quare* num.184. *An ex conceſſione Sixti IV*.

Finis Regulæ Carmelitarum eſt viuere in obſequio Ieſu Chriſti. Carmel.num.40. *Et totius vitæ Religioſæ*. Ibid.

Forma canonica ſeruanda in abſolutione a cenſuris, quæ ſit. Predic.num.40. *An ad eam teneantur Mendicantes*. Ibid. *Forma eligendi Prælatos*. Carmel.num.46.& 47. *Quid ex conſuetudine, & Conſtitutionibus Ordinis*. Ibid. *Forma profeſſionis faciendæ*. num. 50.

Fructus veheres Ordinum Mendicantiũ. In ipſorũ Mari magno.

Fugitiui Regulares an ſint excõmunicati. Prædic.nu.58. *An eos detinentes*. Ibid.

Functiones Parrochorum, quas Regulares poſſunt facere in ſuis Eccleſijs. Eremit.num.135. & ſequentib. *Maximè* nu.141.

Fundatio Monaſteriorum. Carmel.num.8.

G.

Gabellarum exemptio. Eremit. num. 106. *Etiam pro vendentibus, & contrahentibus cum Religioſis*. um.108.

Geminatio verborum maiorem deliberationem, & enixam voluntatem indicat Carmel.nu.259.

Generalis Prædicatorum eo ipſo quod eſt electus cenſetur confirmatus. Prædic. num 5. *Quæ aliæ Religiones habeant idem priuilegium*. ibid. *Abſolui, & amoueri poſſunt à Diffinitoribus Capituli Generalis*. num.8. *Propter quos defectus*. ibid. *Quæ aliæ Religiones fruantur eodem priuilegio* Ibid. *Generales Minorum legitime electi ſunt confirmati, & exercent ſuũ officiũ*. Minim.num. 3. Minor. num.3. *Abſoluuntur, & amouentur à Prouincialibus, & Cuſtodibus*. Ibid. *Ob quos defectus*. num.5. & 6. *Generales Eremitarum S Auguſtini aſſignant Confeſſores, & Concionatores*. Eremit.nu.4. *An ſubſiſtat hoc priuilegium his temporibus*. Ibid. *An ſaltem pro caſu raro, quo Epiſcopi ex odio, vel mala voluntate, aut ſine iuſta cauſa noluerint eam facultatem concedere*. Ibib. *Saltẽ grauiter peccarent*

rent sic facientes. Ibid. Et crendum iuste feciſſe, niſi clarè nſtet contrarium. Ibid. An udiant confeſſiones Monialiũ ne approbatione Epiſcoporum. armel. nu. 371. Eorum electio on indiget confirmatione Ser. it. nu. 24. Carmel. num. 397. & 98. Generalibus defunctis qui ibſtituendi in eorum officijs im. 438. An expediat eſſe pertuos. Seruit. num. 22. Ætas, r profeſſio pro illis requiſita. um. 25. An opponi poſſit conra Generalis electionem, nuer 132.

erales ſine Capitulis Generalius non poſſunt de nouo erigere, ndare, vnire, aut ſeparare rouincias. Prædic. num. 10. An um Capitulis id facere poſſint. bid. Quando fieri debeat ſeparao. numer. 11. An poſſint, & uando ſine electione inſtituere riores. Carmel. num. 46. Geeralium licentia requiritur ad anſeundum ad Religionem pas, vel minoris arctitudinis. um. 216. Cum primùm ſunt ecti cenſentur confirmati. nu. 48. Quomodo deponi poſſint. um. 249. Quibus de cauſis. nu. 50. Habent omnimodam auoritatem in ſubditos. Seruit. um. 8. Delegant illam. num. 9. enerales an ſint exempti à Iuſdictione Inquiſitorum. Sert. num. 113. Facultas, quam ibent ad diſpenſandum cum bditis in ie unijs, obſeruantijs, & c. an ſit delegabilis, nu. 294.

Generale Capitulum qua facultate celebretur inter Mendicantes. Seruit. num. 11. Quo tempore celebrandum. num. 17. Qui veniunt ad illud. num. 18. Eſt ſupra Generalem. num. 23.

Generi per ſpeciem an derogetur. Carmel. 222.

Graduati in Capitulis Generalibus, qui ſint. Seruit. num. 164. An poſſint legere in Vniuerſitatibus ſicut veri Doctores. num. 165. Graduati in Religionibus inſufficientes, aut ignari repelluntur, etiam ſi Indultum à Papa obtinuerint ſine Generalis licentia. num. 166. & 167.

Gradus Magiſterij, & Doctoratus licitè tenentur in Religionibus. Carmel. nu. 195. An etiam Doctoratus in Iure Ciuili, & Medicina. Ibid. Pulebra verba S. Bonauenturæ Damno pompoſum ſed commendo ſtudioſum, id eſt, Magiſtrum in Religionibus. ibid. Gradus conferendi priuilegia. Seruit. num. 62. & ſeqq. An gradus collati, ſeu recepti contra Ordinum ſtatuta ſint validi. num. 64.

Grangiæ fratrum liberæ eſſe debent à rapina, furto, ignis appoſitione, & c. Carmel. num. 449.

Guardiani in Ordine Minorum, qui ſint. Minor. nu. 10.

H.

HAbitus vnius Religionis nõ portandus ab alijs. Carmel. n. 492. & 493. Minim. nu. 61. Prædic.

dic.num.74. *A quo eſt concedendus ſepeliri volentibus cum illo.* Bull. Aur. num. 11. & Prædic. nu. 156. *Impertinenter ſe habet ad apoſtaſiam.* Minim. num. 59. *An poſſit ſuſcipi alterius Religionis ab eo, qui ad illam tranſit antequam admittatur.* num 60. *Habitus eſt ſignum Religionis, & profeſſionis.* num. 68.

Illum concedere ſpectat ad Sedē Apoſtolicam. num. 69. *An illi, qui deuotionis, aut humilitatis cauſa habitum nouum portant, incidant excommunicationem.* Cap. Vnic. de Relig. domib. in 6. num. 69. *Sepeliri volentes cum habitu Religioſorum non poſſunt impediri.* nu. 136. *An poſſin alibi eligere ſepulturam.* ibid. *Quid de ſecularibus commorantibus in Monaſterijs.* ibid. *Sepeliri volentes cum habitu noſtro, vbi debeant ſepeliri.* Carmel. num. 389. & ſeqq. *Habitus perſonarum Tertiariarum Ordinis Carmelitarum.* num. 452. *Habitus Carmelitarum qualis ſit.* 494. *Quomodo ſalnetur diſtinctio habitus Carmelitarum de Obſeruantia, & Diſcalceatorum.* num. 493. *Viuentes extra clauſtra an debeant geſtare diuerſum habitum à viuentibus intra illa.* Minim. num. 62. *Cum habitu Seruitarum ſepeliri volentes vbi ſepeliendi.* Seruit. nu. 125. & 126. *Habitus Religioſorum neque vanus, neque vilis debet eſſe.* ibid.

Hæreditaria ſucceſſio Competit Carmelitis, & alijs Religionibus. Carmel. num. 411. *Siue ex teſtamento, ſiue ab inteſtato.* ibid. *Quomodo id accipiendum.* ibid. *Quid de Seruitis.* Seruit. num 203.

Hæreſis cauſa nō pertinet ad Prælatos Regulares. Carmel. num. 250. *Nec hæreſis ſuſpicionis.* ibid. *Deferenda ad S. Officium Inquiſitionis.* ibid. *Qui deferunt non poſſunt inquietari, ſeu moleſtari.* Ibid.

Hæreticrum communicatio qualis liceat Religioſis. Prædic. nu. 32. *Qui ſint vitandi.* ibid. *An nominatim denunciati?* num. 33. *An liceat Religioſis ire ad terras hæreticorum ſine licentia Sedis Apoſtolicæ.* num. 34. *An prædicare illis.* Carmel. num. 325.

Hieroſolymam adire ſine licentia Sedis Apoſtolicæ non licet. Prædic. num. 34.

Honorare Prælatos qualiter debeant ſubditi. Carmel. num. 164. *Ex Regulis Fundatorum.* num. 165. *In quibus exhibendus hic honor.* Ibid. *An & quomodo ſit hoc ſub præcepto.* num. 166.

Horæ canonicæ quomodo in Regula præcipiantur. Carmel. num. 88. *An in alijs Regulis Religionum.* num. 89. *Quid per horas Canonicas intelligatur.* nu. 90. *Qui ad illas teneantur.* num. 94. *An profeſſi, qui non ſunt in Sacris Conſtituti.* num. 95.

Hortorum, & Syluarum redemptio

ptio de manibus eorum quibus à Religiosis vẽdita fuerũt. Eremit.num.67. & 78.
Spitalariorum Religiosorum nomine, qui veniant. Minor. num.66.
Spites Religiosi cui debeant confiteri sua peccata. Minor.84.
Spites sæculares commorantes in domibus Religiosis an recipere possint Sacramenta à Religiosis. Carmel.num.20.
Militas Prælatis commẽdatur. Carmel.num.162. *Item in alijs Regulis.* num.163.
Pothẽca generalis bonorum Ecclesiasticorum permissa; etsi non specialis. Minim. num.90.
In ratione illius deueniri possit ad executionem bonorum immobilium. num.91. & 92.

I.

Iiunia an annuncianda à Regularibus in suis Ecclesijs. armel.num.486.
nium Regulæ quale, & quantum. Carmel. nu.123. & seqq.
ommendatur in alijs Regulis eligiosorum. num.124. *Quanon pro tempore Paschali.* id. *Quare non pro Domini-.* num.125. *An in Dominicis unare sit peccatũ.* Ibid. *Quid fest o Natalis Domini.* num. 6. *Quid de ipso die Exaltatio- S. Crucis.* num.127. *In die minicæ Resurrectionis non unatur.* num.128. *Obligatio ieiunium Regulæ solum est b veniali, se cluso scandalo, contemptu, &c.* num.129. *Obligantur ad ieiunium Regulæ Religiosi etiam ante vigesimum primum annum.* Ibid. *Facilius cum illis dispensatur.* ibid. *In ieiunio Regulæ obseruãdæ sunt conditiones ieiunij Ecclesiastici.* Ibid. *An in illis debeat esse abstinentia à lacticinijs.* Ibid. *Obligat ieiunium Regulæ etiam extra Monasteria existentes.* Ibid. *Causæ excusantes à tali ieiunio.* nu.130. *Ieiunium vnius anni in Regula Carmelitarum an sit pro potiendo priuilegio mitigationis, an pro indulgentia in articulo mortis.* nu.178. *Ieiunium an obliget diebus, quibus carnes eduntur.* num. 180. *Ieiunia, quæ obseruant Carmelitani.* num. 182.
Illegitimi à quibus dispensentur. Carmel.num.374.& 376.
Immunitas Ecclesiarum prõ reis ad eas confugientibus an illis suffragetur qui violenter extrahuntur è manibus satellitum. Eremit.num.86. *Qualis reperiatur in Ecclesijs Seruitarum.* Seruit num.181. *An hac immunitate fruantur Religiosi delinquentes,* Ibid.
Incarcerari Religiosi delinquentes iure possunt. Carmel.256. *Quomodo carcer habendus in conuentibus.* Ibid.
Incisio arborum, quæ prohibita Regularibus. Eremit.num.59. *Quæ permissa.* num. 60. & sequent.

In corrigebilitas quid ſit. Carmel. num.251. *Propter eam deponi poſſunt Generales*. Ibid. *Quomodo puniendi incorrigibiles*: num.486.

Inducia quid importet in Priuilegijs Religionum. Minor.nu.39.

Indulgere quid importẽt in Bullis. Minim.num.7.

Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias Prædicatorũ, & Minorum manent in ſua vi. Bull. aur.num.4. *An illæ, quæ conceſſæ ſunt exhibentibus manus adiutrices*. Ibid. *Indulgentiæ quomodo deſeruiãt pro relaxatione iniunctarum pœnitentiarum*. Eremit.num 110. *Indulgentiæ pro articulo mortis Religioſorũ*. Carmel. num.179. *Quæ indulgentiæ cõceſſæ Regularibus ſunt reuocatæ à Paulo V*. num.444. *Indulgentiæ conceſſæ Regularibus aliquibus an communicentur alijs*. Seruit.nu.178. & 179. *Maximè Indulgẽtiæ Plenariæ*. Ibid. *Indulgentiæ pro Miſſis dicendis pro animabus Purgatorij propter priuilegium conceſſum Minimis*. nu.179. *An ſubſiſtãt hoc tempore*. num.180. *An communicentur per generalem communicationem Priuilegiorum. Indulgentiæ Altaris Priuilegiati*. num.181.

Infirmitas, vel debilitas corporis quomodo excuſet à ieiunio Regulæ. Carmel num.130.

Ingredientes Religionem quibus priuilegijs fruantur quantum ad abſolutionem. Minim.nu.36. Carmel.num.338. *An ante ſuſceptionem habitus*. num.339. *An reſpectu Prælatorum immediatorum*. num.340.

Innocentius VIII. Compilator aris magni Seruitarũ Meorum priuilegia confirmat. Seruit. num.97.

Inquiſitores S. Officij ex Regularibus aſſumpti à quibus conſtituendi, deponendi, puniendi, &c. Carmel.num.476. & Prædic.num 53. & 54. *Inquiſitores procedũt cõtra dicentes quòd confeſſi Mendicantibus teneantur iterum confiteri Parrochis*. num.162. *Olim eligebantur ad id munus à ſuis Prælatis*. Bull. Aur.num.13. *Procedere poſſunt etiam cõtra ſuos Prælatos*. ibid. *An Inquiſitores vnius Religionis procedant contra Inquiſitores alterius*. num.14. *Procedunt Inquiſitores contra Ordinarios probibentes dari eleemoſynas Mendicantibus*. Eremit. num.150 & 151. *An etiam contra Dominos Epiſcopos*. ibid.

Inſtrumenta ſtipulata à Notarijs Regularibus, quã vim habeant. Seruit.num.221.

Interdicti tempore celebrant Mendicantes, & recipiunt Sacramenta. Prædic.num.24. *Admittunt etiam Tertiarios ſuos*. nu. 119. *Conformiter ad* cap. Alma Mater *Bonifacij VIII*. Eremit.num 55. *Item oblatos, & Commiſſos*. nu.113. *In Monte Car-*

Carmelo. Carmel.num.10. *Et aliis locis*. num. 11. *Quomodo id faciendum*. num.314. *Quid de Procuratoribus Ordinum SS. Trinitatis, & S. Mariæ de Mercede*. num.316. *Pro Ordine Minimorum*. Minim.num.73.

innes Papa XXIII. tempore ſchiſmatis. Seruit.num.81.

innis de Poliaco errores circa confeſſiones facta Mendicantibus. Prædic. num.163. *A quibus damnati*. Ibid. & num.164. *Fundamenta Poliaci*. Carmel. num.191. *Eneruantur*. num. 192.& 193. *Ipſius ſententia etiã his temporibus damnata*. numer.194.

egularitas an etiam ab homine, Papa ſcilicet, imponi poſſit. Carmel.259. *Quomodo tollatur*. num.375. *A quibus Prælatis*. num.377.

egularitates in quibus diſpenſãt Prælati aliqui Regulares cum ſuis ſubditis. Prædic.num 127. *Non in homicidio, bigamia, & mutilatione membrorum*. num. 128.129.& 130. *Quomodo id intelligendum*. Ibid. *Quibus Prælatis id competat*. Minor. num. 41. *An etiam diſpenſent cum legitimis*. nu.142. *Non in illis regularitatibus, quæ proueniũt aliquo enormi corporis vel iam animi vitio, quod poſſet ſcandalum fidelibus generare*. num.143. *Non cum ſodomita notorio*. num.144. *Nec cum carente vſu rationis, vel ſimilibus, aut etiam omnino illitteratis*. num.145. *An cum infamibus*. num.146. *Ad tum damnatis ad triremes*. Ibid. *An cum lunaticis, vel ſimilibus*. Minim.num. 103. *Facultas Prælatorum Ordinis Seruitarum circa diſpenſationem in irregularitatibus*. Seruit. num.121.&.122.

Itinerantes Religioſi an excuſentur à præcepto Regulæ de abſtinentia à carnibus. Carmel. numer. 141.

Iubilæi tempore qnis audire poſſit Confeſſiones Momalium. Carmel.num.372.

Iudices Conſeruatores pro priuilegijs Mendicantium, qui ſint. Erem.t. numer. 156. Seruit. num.218.

Iuramentum à Generali Seruitarum in principio ſui offi ij. Seruit.num.39. *Diuerſum à profeſſione fidei* num.40. *Quomodo intelligendum*. num.41. *Iuramentum an præſtandũ à Prioribus Conuentuum Reformatorũ Carmelitarum*. Carmel.n.240.

Iura Epiſcopalia Epiſcopis competentia, quæ ſint. Prædic num. 14. *Iura Parrochialis Eccleſiæ quæ ſint*. Carmel.num.273.& 274. *Max.mè*. num.464.

Iuris apices num obſeruari debeãt in iudicijs Religioſorum. Minim.num.110.& 111. *Iuris regulæ an obſeruandæ in electionibus* Minim.num.12. *An ſaltem ſi fuerint præſcriptæ in Conſtitutionibus*. Ibid.

In corrigebilitas quid ſit. Carmel. num.251. *Propter eam deponi poſſunt Generales*. Ibid. *Quomodo puniendi incorrigibiles*: num.486.

Inducia quid importet in Priuilegijs Religionum. Minor.nu.39.

Indulgere quid importēt in Bullis. Minim.num.7.

Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias Prædicatorū, & Minorum manent in ſua vi. Bull. aur.num.4. *An illæ, quæ conceſſæ ſunt exhibentibus manus adiutrices*. Ibid. *Indulgentiæ quomodo deſeruiāt pro relaxatione iniunctarum pœnitentiarum*. Eremit.num 110. *Indulgentiæ pro articulo mortis Religioſorū*. Carmel. num.179. *Quæ indulgentiæ cōceſſæ Regularibus ſunt reuocatæ à Paulo V*. num.444. *Indulgentiæ conceſſa Regularibus aliquibus an communicentur alijs*. Seruit.nu.178. & 179. *Maximè Indulgētiæ Plenariæ*. Ibid. *Indulgentiæ pro Miſſis dicendis pro animabus Purgatorij propter priuilegium conceſſum Minimis*. nu.179. *An ſubſiſtāt hoc tempore*. num.180. *An communicentur per generalem communicationem Priuilegiorum. Indulgentiæ Altaris Priuilegiati*. num.181.

Infirmitas, vel debilitas corporis quomodo excuſet à ieiunio Regulæ. Carmel num.130.

Ingredientes Religionem quibus priuilegijs fruantur quantum ad abſolutionem. Minim.nu.36. Carmel.num.338. *An ante ſuſceptionem habitus*. num.339. *An reſpectu Prælatorum immediatorum*. num.340.

Innocentius VIII. Compilatoris magni Seruitarū Meorum priuilegia confirmat. Seruit. num.97.

Inquiſitores S. Officij ex Regularibus aſſumpti à quibus conſtituendi, deponendi, puniendi, &c. Carmel.num.476. & Prædic.num 53. & 54. *Inquiſitores procedūt cōtra dicentes quòd confeſſi Mendicantibus teneantur iterum confiteri Parrochis*. num.162. *Olim eligebantur ad id munus à ſuis Prælatis*. Bull. Aur.num.13. *Procedere poſſunt etiam cōtra ſuos Prælatos*. ibid. *An Inquiſitores vnius Religionis procedant contra Inquiſitores alterius*. num.14. *Procedunt Inquiſitores contra Ordinarios probibentes dari eleemoſynas Mendicantibus*. Eremit. num.150 & 151. *An etiam contra Dominos Epiſcopos*. ibid.

Inſtrumenta ſtipulata à Notarijs Regularibus, quā vim habeant. Seruit.num.221.

Interdicti tempore celebrant Mendicantes, & recipiunt Sacramenta. Prædic.num.24. *Admittunt etiam Tertiarios ſuos*. nu. 319. *Conformiter ad* cap. *Alma Mater Bonifacij VIII*. Eremit.num 55. *Item oblatos, & Commiſſos*. nu.113. *In Monte Car-*

Carmelo. Carmel.num.10. *Et ſuis locis*. num. 11. *Quomodo id faciendum*. num.314. *Quid de Procuratoribus Ordinum SS. Trinitatis, & S. Mariæ de Mercede*. num.316. *Pro Ordine Minimorum*. Minim.num.73.

Annes Papa XXIII. tempore ſchiſmatis. Seruit.num.81.

Annis de Poliaco errores circa confeſſiones facta Mendicantibus. Prædic. num.163. *A quibus damnati*. Ibid. & num.164.

Fundamenta Poliaci. Carmel. num.191. *Eneruantur*. num. 192.& 193. *Ipſius ſententia etiã his temporibus damnata*. numer.194.

Regularitas an etiam ab homine, Papa ſcilicet, imponi poſſit. Carmel.259. *Quomodo tollatur*. num.375. *A quibus Prælatis*. num.277.

Regularitates in quibus diſpenſãt Prælati aliqui Regulares cum ſuis ſubditis. Prædic.num 127. *Non in homicidio, bigamia, & mutilatione membrorum*. num. 128.129. & 130. *Quomodo id intelligendum*. Ibid. *Quibus Prælatis id competat*. Minor. num. 141. *An etiam diſpenſent cum illegitimis*. nu.142. *Non in illis irregularitatibus, quæ proceſſũt ex aliquo enormi corporis vel etiam animi vitio, quod poſſet ſcandalum fidelibus generare*. num.143. *Non cum ſodomita notorio*. num.144. *Nec cum carente vſu rationis, vel ſimilibus, aut etiam omnino illitteratis*. num.145. *An cum infamibus*. num.146. *Ad tum damnatis ad triremes*. Ibid. *An cum lunaticis, vel ſimilibus*. Minim.num. 103. *Facultas Prælatorum Ordinis Seruitarum circa diſpenſationem in irregularitatibus*. Seruit. num.121.&.122.

Itinerantes Religioſi an excuſentur à præcepto Regulæ de abſtinentia à carnibus. Carmel. numer. 141.

Iubilæi tempore qnis audire poſſit Confeſſiones Momalium. Carmel.num. 372.

Iudices Conſeruatores pro priuilegijs Mendicantium, qui ſint. Erem.t. numer. 156. Seruit. num.218.

Iuramentum à Generali Seruitarum in principio ſui offi ij. Seruit.num.39. *Diuerſum à profeſſione fidei* num.40. *Quomodo intelligendum*. num.41. *Iuramentum an præſtandũ à Prioribus Conuentuum Reformatorũ Carmelitarum*. Carmel.n.240.

Iura Epiſcopalia Epiſcopis competentia, quæ ſint. Prædic num. 14. *Iura Parrochialis Eccleſiæ quæ ſint*. Carmel.num.273. & 274. *Max.mè*. num.464.

Iuris apices num obſeruari debeãt in iudicijs Religioſorum. Minim.num.110.& 111. *Iuris regulæ an obſeruandæ in electionibus*. Minim.num.12. *An ſaltem ſi fuerint præſcriptæ in Conſtitutionibus*. Ibid.

Ius cum quo coquuntur carnes nomine carnium venit in præcepto abſtinentiæ carnium. Carmel.num.138.

Ius quid denotet. Seruit.num.103. *Ius commune quid ſit*. num. 103.&104.

L.

Labor manualis an, & quomodo præcipiatur in Regula. Carmel.num.149. & ſequentib. *Conformiter ad doctrinam Patrum*. num.150. *An ſolum ſub conſilio* num.151. *Quo labore adimpleatur hoc præceptum*. num.152. *Quid ex Conſtitutionibus Ordinis*. num.153.

Lacticinijs an vtendum in diebus ieiunij Regulæ. Carmel. num. 129. *Conſuetudini ſtandum*. Ibid.

Laici liberi, & abſoluti retipi poſſunt in Religionibus. Eremit. num.34. *Vnde non ſerui, nec coniugati* num.34. *An qui habent filios, vel parentes in graui, aut extrema neceſſitate conſtitutos*. num.35.

Lectoris Religionum non poſſunt impediri à ſuo munere legendi. Minim.nu.15.& 16. Predic nu. 12. *Etiam in Vniuerſitatibus legentes*.ibid. *Poſſunt à Religionibus inſtitui*. Ibid.& Carmel. num. 460. *Idem in Ordine Minorum*. Minor. nu.12. *An id extendatur ad Lectores Logicæ, Philoſophiæ, vel Methaphiſicæ*.Ibid. *Lectoratus munus quid importet*.num.13.

Legata Regularibus an transferri poſſint. Prædic nu.96. *Non ſoluitur de ipſis aliqua portio*. nu. 140. *Falcidia, Trebellianica, aut alia pars*.num.141.Eremit. nu. 117. Carmel. numer. 202. *Aut portio canonica*, num. 502. *An conuerti poſſint in alios vſus*. num. 504. & Minim. num. 87. *Quid in Regnis Hiſpaniæ ratione ſubſidij impoſiti à Pio V. & & Gregorio XIII*.Minor.num. 120. *Quomodo Fratres Minores capaces ſint vel nõ ſint legatorum*. num.121. *Maximè ex S.Rotæ deciſione*. Ibid. *Legata ad pias cauſas, quæ dicantur*. Eremit. num.117 *Maximè pro redemptione captiuorum*. Ibid. *An de legatis ad pios vſus aliquid applicari poſſit Religioſis*. Carmel.num.285.286. & 287 *De illis nulla portio detrahenda*. nu. 354.& 355. *De legatis pro Fratribus Ordinis B. Mariæ de Mercede*. num.356. *De relictis particularibus Religioſis pro ſtudijs. &c.* num.357. *Pro redemptione captiuorum*. num. 358. *Pro Fratribus Minoribus*. Minim.num.86. *An legata Religioſo, qui renunciauit omnia bona ſua in fauorem alicuius ſecularis cedant ſeculari, an Religioſo*. Seruit.num 106.

Legatorum Sedis Apoſtolicæ litteris, an teneantur Mendicantes. Prædic.nu.4. *Legati in triplici differentia*. num.45. *An poſſint aſſumere Fratres ad ſua negotia*.

ia. Carmel. num. 471. & 472.
An possint tribuere Fratribus exemptionem ab obedientia debita Superioribus. Seruit. n. 155.
er Nicolai Gallici contra Monasteria in Vrbibus sita. Carmel. num. 54. *Licentia quando requiratur petita, & obtenta*. Carmel. num. 210.
entia Papæ an requisita pro Monasteriorũ fundatione. Carmel. num. 518.
gnarum studia in Religionibus habenda Minim. 18. & 19.
tera Apostolica quæ dicantur. Minim. num. 118. Prædic. nu. 42. *Habent viam exequutiuam*. num. 181. *An pro illis sufficiant verba Papæ, vel requiratur scriptura*. num. 182. *Littera ex propria scientia, vel motu proprio quomodo magis qualificata*. Eremit. num. 109.
tera commẽdatitia Papæ. Carmel. num. 8.
tera testimoniales pro electis a Religione. Carmel. num. 487. & seqq. *Videri, & recognosci possunt ab Ordinarijs*, num. 491. & Minim. num. 60.
ca feudalia, seu censualia an recipi possint à Religiosis. Carmel. num. 515.
ca pro construendis Monasterijs qualia esse debent. Carmel. num. 52. & seqq. *An solùm in Eremis* num. 54. *Apta ad vitam actiuam, & contemplatiuam*. num. 55. *Noua non recipienda, aut ædificanda ab alijs Mendicantibus iuxta loca Carmelitarum infra spatium* 140. *cannarum*. num. 226. *Loca exempta sunt quasi extra Diœcesim*. Carmel. num. 280.

M.

Magistri an legant sine licentia Rectoris. Minim. nu. 16. *Magistri creantur à Generali Seruitarum cũ Priuilegijs Magistrorum Parisiensium*. Seruit. num. 62. *An communicetur alijs Mendicantibus hoc Priuilegiũ*. num. 63. *Ampliatio huiusmodi Priuilegij ad duos Magistros*. num. 164. *An Magistri in Capitulis creati legere possint in Vniuersitatibus*. num. 165.
Mantellatarum Priuilegia cõfirmantur. Eremit. num. 119. *An ipsarum habitus gestari possit ab alijs*. Seruit num. 162.
Maior pars in electionibus, quæ censeatur Carmel. num. 48.
Malè adquisita, an applicari queãt Religiosis. Carm. n. 285. & n. 286.
Marcha centum argenti quomodo de vsuris, rapinis, aut malè adquisitis accipi possint. Carmel. num. 285. *An etiam de legatis ad pios vsus relictis*. Ibid.
Mare magnum prædicatorum à quibus refertur Prædic. num. 1. *Quare hæc bulla dicatur* Mare magnum. num. 2. *Sixtus IV. Auctor illius* num. 4. *Quis hic Pontifex* Ibid *Mare magnum Fratrum Minorum vbi habeatur*. Minor. num 1. *Eremitarũ S. Augustini Mare magnum, vbi*

vbi extet. Eremit. num. 1. *Mare magnum Minimorum à quo, & cur datum.* Minim num. 1.

Matrimonio an assistere possint Regulares. Erem. n. 130. *Præsertim pro casu, quo Parochi id nollent facere.* Ibid. *An incurrant excommunicationem, qui aliter facerent.* Ibid.

Medicorum iudicio an semper stãdum, cum dispensant cum Religiosis in Regula. Carmel. num. 139.

Mendicantes cõmorari possunt inter excõmunicatos, & ab eis vitæ necessaria postulare. Prædic. n. 30. *Cum quibus excommunicatis.* Ibid. *Quomodo, aut quando possint ministrare Eucharistiam, & sacram Vnctionem.* nu. 151. *An possint hoc priuilegio vti cũ sibi confessis pro casu, quo Parochi nollent dare illis communionem, nisi ostenderint schedulas attestatrices confessionis factæ cum ipsis.* num. 152. *Mendicantes non assumuntur in socios à quocunque sine licentia suorum Superiorum.* Minor. n. 50. *Mendicãtium exemptio notoria.* num. 94. *An teneantur, & quomodo illam allegare.* Ibid. *Quid facere debeant, si Domini Ordinarij agere velint contra eorum Priuilegia, & exemptionem.* num. 94. & 95. *Ipsorum etiam loca exempta sunt ab Ordinariorum iurisdictione.* n. 123. *Nõ solùm ratione personarum.* num. 124. *Mendicantes non possunt transire ad Ordines Monasticos.* Carmel. num. 212. *Ad quos extendatur hæc probibitio.* nu. 213. *Mendicantes sunt cooperatores Prælatorum Ecclesiæ,* num. 231. *Coadiutores, seu cooperatores Episcoporum.* nu. 282. *Ex Clementina.* Dudum. Ibid. *Habent sermones in Cappella Papæ* Seruit. num. 196. *Quo ordine.* Ibid.

Metus an excuset à transgressione præcepti Ecclesiastici. Eremit. num. 155.

Minimorũ Ordinis laudes. Minim. num. 2. *Exemptio.* num. 39. 40. 41. 80. 98. & 108. *ac* 114. *stricta.* n. 50. *Communicatio priuilegiorum.* num. 120.

Minorum Ordinis excellentiæ. Minor. num. 2.

Missæ præcepto satisfaciunt eam audientes quocunque loco, in quo est facultas celebrandi. Eremit. nu. 113. *Missa quotidie audienda ex vi Regulæ.* Carmel. num. 109. *An sub mortalis, aut solum sub veniali.* num. 111. *Sacerdotes celebrantes satisfaciũt huic præcepto.* ibid. *An Missa solemnis ibi præcipiatur.* num. 112. *Missa in Oratorijs priuatis sæcularium an dicenda.* 276. & 277. *An casu quo dicatur ipsi assistere possint familiares habentis priuilegium.* num. 278. *Missarũ reducto quomodo faciendo.* Seruit. num. 78. *Pro illa non defecit communicatio priuilegiorum Religionum.* Ibid.

x decreto, S. Congregationis oncilij Ibid. *De Missæ Celebra. one quoad tempus, & locum eruitarum Priuilegium.* num. 70. & seqq.
deratio Regulæ Carmelitarum ıcta ab Eugenio IV. Carmel. um. 173. *In abstinentia à car ibus continua.* Ibid. *In man one continua in cellis.* Ibid.
nachi nigri qui dicantur. Carnel. num. 211. *Quinque ipsorum Congregationes.* Ibid. *An d illos transeant Carmelitæ.* bid. & num. 212.
nasteria, Mendicantium præertim, exempta sunt à Dominis Episcopis. Minor. num. 126. *An lelinquens in illis subijciatur œnis impositis ab eisdem Epiopis.* Ibid. *Monasteriorum nomine quid intelligatur.* Ibid. *In illis prohibita rapina, furum, ignis appositio, sanguinis ffusio, hominis captio, aut violentia.* Eremit. num. 84. *Quomodo antiquitus in Carmelo, & aljjs locis erant.* Carmel. num. 109. *Monasteriorum reformatorum priuilegia.* num. 235. & sequent. *Monaueria, tam virorum, quam fœminarum iure communi Ordinarijs subiecta.* Carmel. num. 383. *Non sic ex priuilegijs.* num. 384. *Intra quod spatium cannarum fundari nõ possint.* num. 432. *Quid de Monasterijs Seruitarum* Seruit. num. 182. *An extendatur hoc ilegium ad possessiones, seu loca separata à monasterijs.* nu. 183. *Priuilegium Iulij III. de non fundando intra spatiũ* 300. *cannarum.* num. 184. *Ipsorum Monasteria ab aljjs non procurantur.* num. 185. *Nec à Reformatis istius Religionis.* nu. 186. *Prohibitio nõ inferendi iniuriã, seù grauamen ad effectum quod amoueãtur à suis Conuentibus.* num. 189.
Monastici Ordines qui dicantur. Carmel. num. 214. *Ad illos non transeunt Mendicantes.* n. 211. & 212.
Monachatus an sit dicendus beneficium. Seruit. num. 61.
Monasteria Monialium, & Pinzocherarum destituta, quibus cedant in Ordine Seruitarum. Seruit. num. 123. & 124. *Cum quibus conditionibus* Ibid.
Manialium nomine, quæ fœminæ veniant. Eremit. num. 132. *Recipiuntur in Ordine Carmelitarum, sicut in Ordinibus Prædicatorum, & Eremitarum sancti Augustini.* Carmel. nu. 261. & sequent. *A temporibus antiquis* num. 262. *Id competit iure communi Religionibus* Ibid. *Ex Essenis ortum habent.* Ibid. *An bene faciant Prælati* Religionibus *earum gubernium tradendo sine causa Ordinarijs.* 263. *An validè id fiat.* num. 264. *An absoluantur sicut Fratres à Prælatis.* num. 371. *Earum confessarij à quibus approbãdi.* n. 372. *Gaudent Priuilegijs suarum Reli-*

Religionum. num. 385. *Subÿciuntur legibus ipſarum*. n. 386.
Mutare Fratres de vno Monaſterio in aliud, qualiter facere poſſint Prælati. Carmel. nu. 245. *Quibus Prælatis id competat*. num. 246.
Mutilationis membrorum irregularitas à quo diſpenſetur. Minim. num. 102.

N.

Nicolaus Gallicus Ordinis Generalis librum ſcripſit contra Religioſos noſtros in orbibus habitantes. Carmel. nu. 54.
Nomina eligentium exprimi non debent in decreto electionis, quod mittitur Confirmatori. Eremit. num. 143.
Non obſtantiæ poſitæ in Priuilegÿs Mendicantium quam vim habeant. Prædic. num. 177. *An per illas derogentur generalibus Concilijs*. num. 178. & Carmel. num. 532. *Quid de Concilio Tridentino*. Ibid.
Notarij munus eſt ſcribere decretum electionis, quod mittitur Confirmatori Eremit. nu. 143. *An illud exercere poſſint Religioſi pro ſeruitio S. Officij Inquiſitionis*. Carmel. num. 474. *Notarij publici nomine, an intelligatur Notarius Regularis*. Seruit. num. 221. *An Notarius Apoſtolicus dumtaxat*. num. 222.
Notorium probatione non eget. Seruit. num. 108. *Exemptio notoria an alleganda*. ibid.
Nouitiorum bona incerta applicãda in pios vſus à Prælatis, Carmel. num. 496. Prædic. num. 79. *An id contineat priuilegium, vel ius commune*. num. 80. *Nouitij grauati debitis incertis an admittendi*. num 81. *Nouitios tam Clericos, quam laicos liberos, & abſolutos recipere poſſunt Eremitæ S. Auguſtini, & Fratres S. Mariæ de Mercede*. Eremit. num. 31. *De Iure communi competit hæc facultas cuilibet Religioni approbatæ*. nu. 32 *Quomodo id limitatum*. ibid. *An ſolis Prælatis ſine Conuentibus*. ibid. *Aliud eſt recipere ad habitum, aliud ad Religionem*. Ibid. *Priuilegia circa hoc*. Carmel. num. 247. *Quibus Prælatis, & quomodo*. Ibid. *Nouitius moriens in Eccleſia ſui Ordinis ſepultus an debeat quartam funeralem* num. 349. *Nouitiorum recipiendorum authoritas*. Carmel. num. 413. *An liceat contradicere ipſorum receptioni*. num. 414 *Quibus caſibus id liceat* ibid. *Nouitiorum abſolutio, & an ſit irrita, ſi è Religionibus exeant*. Minim. num. 34. & 35.
Nudum miniſterium, quando cenſeatur conceſſum. Minor. num. 114.
Nunciorum Apoſtolicorum authoritas in Regulares. Prædic. n. 44 *An ad illos appellare poſſint*. Minim. num. 112.

O.

OBedientia non petenda aut recipienda à Religiosis exẽptis per Ordinarios. Carmel. 279. & sequent. *Quam obedientiam illis præstare debent*. numer. 424.

Oblata efficiuntur eius Ecclesiæ cui offeruntur. Carmel. numer. 264.

Oblatarum personarum priuilegia: Eremit. num. 112. & Carmel. num. 312. & 313. *Ac* Seruitarum. num. 146. & 147. *An suscipiant habitum Religionis*, nu. 148. *An transeant ad aliam Religionem*, ibid. *Quæ bona debeãt offerre ex* Decreto *S. Cõgregationis* num. 150. *An gaudeant immunitate si sint in procinctu ad faciendã oblationem*, num. 151.

Oblationes quæ offeruntur tempore Missæ cuicedunt. Carmel. num. 465. *De illis nihil omnino exigi potest ab Episcopo, vel Parrocho* num. 503.

Obligatio ad Regulæ obseruantiã vnde proueniat. Carmel. num. 31. 32. & sequentib. *Ex professione, confirmatione à Sede Apostolica, & decreto Ecclesiæ*. num. 32. *Quantitas obligationis istius vnde etiam petenda*. num. 33. *Quædam obligant sub præcepto communi, quædam vt vota, quædam vt obseruantiæ Regulares*, num. 34.

Obseruantiæ regulæ an dispensentur à Generalibus. Seruit. nu. 200. & 201. *Tolli an possit hæc facultas per Capitulum Generale*. Ibid.

Officia diuina quæ dicantur. Ptæ dic. nu 23. *Fieri possunt etiam de Ecclesijs non consecratis, sed tantum dedicatis*. Carmel. 518.

Officia Religionis solùm à Prælatis eius concedenda, præterquã à Sede Apostolica faciente mentionem de hoc priuilegio. Seruit. num. 60. & 61. *An communicetur alijs Religionibus hoc*. ibid.

Officiales qui dicantur in Priuilegijs Regularium. Minor. numer. 42.

Oleum Sanctum à quo Episcopo habeant Religiosi. Eremit. nu. 48. & 49. *In qua quantitate*. nu. 49. *An liceat addere aliquid oleo Sancto, ita vt illud etiam maneat benedictum*. ibid.

Operandum assiduè ex vi Regulæ. Carmel. num. 149. *Conformiter ad doctrinam Patrum*. 150. *An sit hoc præceptum, vel solũ consilium*. n. 151. *An sit intelligendũ de labore manuũ*. n. 152.

Oracula viuæ vocis concessa per cõmunicationem Seruitis. Seruit. num. 212.

Orationis mentalis exercitium quomodo in Regulis præscriptũ. Carmel. num. 74. & sequentib. *Quomodo in cellulis*. num. 77. & 78. *An & qualiter debeat esse iuge, seu continuum*. nu. 78. & 79. *Hoc præceptum qualiter obliget*. num. 80. & sequentib. *Quomodo adimpleatur*. ibid.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

An detur præceptum diuinum Orationis mentalis . num. 80. & 81. *Saltem ex vi Religiosi status* . num. 85. *In quibus casibus detur præceptum diuinum Orationis* . num. 86. *Regula non est dispensata quantum ad continuam orationem* . nu. 175. *Quomodo id intelligendum*. Ibid.

Oratoria habere possunt Mendicantes cum altari portatili. Prædic. num. 23. Minim. num. 24. & 25. Minor. num. 104. & 106. *Non eriguntur in domibus Mendicantium ipsis nõ consentientibus* Eremit. num. 61. *Oratorium in medio cellularum habẽdum ex vi Regulæ*. Carmel. nu. 108. *Quale debeat esse* . nu. 110. *An in illo celebrari possit cum altari portatili*. num. 273.

Ordinarij non se debent intromittere in ijs, quæ spectant ad instituta Religionum. Prædic. num. 14. *Ordinariorum nomine an veniant legati*. nu. 44. *An nuncij Apostolici*. Ibid. *Qui alij*. num. 171. *Non possunt impedire dari eleemosynam Regularibus*. Bull. aur. nu. 8. *Nec vsum Priuilegiorum Mendicantium*. num. 16. *Nec habent iurisdictionem in Regulares exemptos etiã pro casu quo ipsorum Prælati negligentes fuerint in eis corrigendis*. Seruit. num. 46. *Quando visitent Regulares, & quando non possint id facere* . nu. 47.

Ordinati Regulares an maneant casu quo Episcopus Ordinans dixerit se non habere intentionem ordinandi habentem talẽ, vel talem defectum . Prædic. num. 19.

Ordines à quo Episcopo recipiendi à Regularibus. Prædic. nu. 19. Minor. num. 18. *Quas qualitates habere debeant ordinandi*. n. 21. *Quomodo callere latinã linguam* . num. 20. *An à quocunque Antistite* . Minim. num. 21. & seqq. Carmel. 221. & sequentib. *An sine examine, aut promissione aliqua* . 429.

Ordo S. Augustini ad quem non permittitur transitus aliorum Religiosorum in Priuilegijs Mẽdicantium quis sit. Minor. nu. 66. *Ordinis Eremitarũ S. Augustini prærogatiuæ* . Eremit. num. 2. *Auctus, & multiplicatus ex varijs Monasterijs Regulam S. Augustini profitentibus* . num. 17. *Ordo Canonicus ibi semper conseruandus* num. 26. *Quis sit Ordo canonicus* . Ibid.

Otium vitandum ex vi Regulæ. Carmel. num. 149. *Conformiter ad doctrinam Patrum*. nu. 150. *Quibus operibus* . num. 151. & sequentib.

Ouæ num veniant nomine Carnium. Carmel. num. 137.

P.

PApa protector Mendicantium. Carmel. num. 10 *Maximus Zelator reformationis Regularis*. num. 230. *Defensor Mendicantium*. num. 282. *Quia sub spe-*

ſpeciali ipſius protectione ſunt. Ibid. *Ipſorum velutiimmediatus Prælatus*. ibid. *Ipſius licentia an requiratur profundatione Monaſteriorum*. num. 518. *Reformat Religiones*. Seruit. num. 13. & 14.

Parentibus ſubuenire quomodo de iure naturæ. Eremit. 36. *An illis conſtitutis in extrema neceſſitate validè, vel licitè filij ingrediantur Religionem*. num. 35. & 36. *In quibus caſibus licitè id facere poſſunt*. num. 37.

Parrochiales Eccleſiæ concedi poſſunt Mendicantibus. Prædic. nu. 159. *Quibus conditionibus*. Ibid. *Quæ exemptione tunc gaudeant*. Mnor. num. 137. & 138. *Quæ dicantur Parochiales Eccleſiæ*. Carmel. num. 274. *An recipi poſſint à Carmelitis*; nu. 514. & 516.

Parrochorum functiones, quas Regulares poſſunt facere in proprijs Eccleſijs. Eremit. nu. 141. *An ab ipſis conuenientius recipiantur Sacramenta, quam à Religioſis*. num. 147. & 148. *Parrochi admonendi de confeſſionibus ægrotorum*. Seruit. num. 55.

Paſchæ tempore an Mendicantes adminiſtrent Euchariſtiam ſæcularibus. Minor. num. 130. *An ratione abſentiæ Parrochi, vel quia ipſe non vult illam adminiſtrare*. Ibid.

Patriarcha quid importet. Carmel. num. 41. *Patriarcharum priuilegia*. Ibid. *Quot ſunt in orbe Chriſtiano*. Ibid.

Paupertatis Religioſæ modus. Carmel. nu. 98. & 99. *Eſt in vita communi*. Ibid. *In quo conſiſtat*. num. 100. *Arctiſſima paupertas præſcripta Carmelitis in ſua Regula*, num. 102.

Pedagium, ſeu pedatium quid denotet Eremit. num. 107.

Peculium an permitti poſſit Religioſis. Carmel. nu. 101. *An ſalem in aliquibus caſibus particularibus*. Ibid. *Quid de Seruitis*. Seruit. num. 207.

Penſiones an imponi poſſint à Prælatis Regularibus ſuper beneficia Regularia. Eremit. nu. 14. *Ex Rotæ deciſione*. nu. 15. *Habentes penſiones quibus priuentur in Religionibus*. Seruit. nu. 205. *An illis ſint incapaces Religioſi*. Ibid.

Perſonarum Eccleſiaſticarum nomine quæ veniant. Carmel. nu. 433.

Pertinentiarum nomine quæ veniant. Prædic. nu. 161. Carmel. num. 17.

Pinzocheræ recipiendæ. Carmel. num. 268.

Plenaria abſolutio quid importet. Bull. aur. num. 5.

Pœnæ impoſitæ contrauenientibus priuilegijs Mendicantium Eremit. num. 93. & num. 154. *Carmelitarum*. Carmel num 526. *Seruitarum*. Seruit num. 214. *Pœnæ priuationum inhabilitatum, &c. an diſpenſentur ab ali-*

quibus Prælatis. num. 124. *An tollantur per absolutionem, an verò per dispensationem.* num. 125. & 126. *An tempore visitationum.* num. 127. *Pœnæ arctiores quæ sint.* Carmel. nu. 253. *Pœna inhabilitatum ad officia an tollantur per Prælatos Mendicantium.* Seruit. nu. 119. *Pœnitentiarum iniunctarum relaxatio ad quid valeat.* Eremit. num. 110.

Pœnitentiarij Papæ audiunt confessiones Regularium. Minor. num. 84. *An Pœnitentiariorum minorum Curiæ facultas communicetur aliquibus Prælatis.* Carmel. num. 200. 201. 368. & 369. *Pœnitentiarij Maioris authoritas circa transitum Fratrum, vel exemptionem illis cõcedendam.* Seruit. num. 154. & 155.

Possessio quorumcumque bonorum confirmatur Eremitis S. Augustini. Eremit. nu. 27. *Possessionis appellatione, quæ possessio veniat.* Ibid. *Quem effectum habeat dicta clausula.* num. 28. *Possessio an sit accipienda ab eo, qui est electus ad aliquod officium.* nu. 145. *Possessiones nullas habere possunt Carmelitæ ex vi Regulæ.* Carmel. num. 102 *Bene tamen post Concilium Tridentinum.* num. 104 *Possessiones Fratrum liberæ esse debent à violentijs.* num. 450.

Praxis procedendi contra Apostatas. Prædic. nu. 67. *Praxis defendendi Regulares contra Prælatos, vel Dominos temporales cogentes illos ad aliqua contra suam exemptionem, vel priuilegia* Minor. num. 94. *Circa reos confugientes ad Ecclesias Regularium.* Eremit. num. 85. *Circa electionem excommunicatorum, seu interdictorum ab Ecclesijs.* Minim. num. 74.

Præcepta Regulæ quam obligationem inducant, Carmel. num. 35. & 36. *An ad mortale, vel veniale.* Ibid. *Præceptum diuinum orationis mentalis an detur pro Religiosis.* num. 84 & 85. *An orationis in genere, & in quibus casibus num.* 86. *Quomodo possit dari possit dari præceptũ humanum de oratione mentali.* num. 87.

Prædicationis officium an in Regula Carmelitis præceptum. Carmel. num. 148. *Prædicare an liceat in locis publicis sine licentia.* num. 466.

Præfatio, seu procemium in priuilegijs attendi maximè debet. Bull. aur. num. 3. *etiam in Regula.* Carmel num. 40.

Prælati aliqui Religionum subsũt immediatè Papæ. Carmel. num. 482. *Possunt cõfirmare electiones habentes aliquem defectum.* Prædic num. 15. *Quas electiones.* Ibid. & num. 16. *Prælati Ordinum debent in ipsis esse professi.* Carmel. num. [illegible] *An consuetudine possit introduci contrariũ.* Ibid. *Non possunt esse plures*

pro vno Monaſterio, ſeu Conuentu num.45. *Quomodo eligẽdi.* num.46. *An teneantur ſub ſub mortali facere capitulum culparum, ſeu corrigere defectus ſubditorum.* nu.118. *Quibus priuilegijs fruantur pro regimine Religionis.* num.243. *Quibus quantum ad abſolutionem.* num.335.& ſeqq. *Eorum poteſtas in ſubditos.* num.399. *An poſſit dici ex iure diuino.* Ibid. *Circa Cõcionatores, Confeſſores, & Lectores.* num.456. & ſeqq. *Circa punitionem.* Seruit.nu.114. *Abſoluunt ſibi ſubditos à cenſuris, & diſpenſant in irregularitatibus aliquibus.* Prædic. num.37. *Etiam volentes intrare Religionem.* num.38 *An etiam pro foro externo* nu. 39. *Corrigunt, & deputant, ac reuocant Religioſos pro ſeruitio extraneorum* num.47.& 48. *An poſſint illos permittere vi vera extra clauſtra* num.49. *An poſſint reuocare illos, qui deſeruiunt* S. *Inquiſitioni, vel Cruciatæ,* num.51. *Promulgare poſſunt cenſuras contra decedẽtes ab Ordine* num.56 *Etiam ſi ſint extra loca, vbi ſunt Monaſteria, aut ipſi Prælati* nu. 61. *Procedunt contra Religioſos exeuntes cum licentia tranſeundi ad altas Religiones, & non id facientes.* num.62. & 63. *Et contra Apoſtatas* num.66. *Abſoluunt ſuos ſubditos ab omnibus caſibus paucis exceptis.* nu. 121. *Non ab hæreſi, ſchiſmate, falſificatione litterarum Apoſtolicarum, delatione prohibitorum ad infideles, aut aliquo caſu Bullæ cœnæ.* nu.122. 123. & ſeqq. *Prælati aliter, quàm per electionem inſtituti exercere poſſunt ſuum officium.* Minor. num.10. *A quibus cenſuris abſoluant ingredi volentes Religionem.* num.36.& ſeqq. *Poſſũt Religioſos beneficijs ſeruientes corrigere, remouere, & reuocare.* num.47. *Quid ſi illa habeant ex diſpenſatione Sedis Apoſtolicæ,* num.48. *Quid de Cappellanis Papæ.* num.49. *Diſpenſant plures Prælati cum ſibi ſubditis in irregularitatibus aliquibus.* Eremit.num.123 *An in pœnis priuationum, inhabilitatum, &c.* nu.124. *Prælati Carmelitarum an habeant authoritatem minorum Pœnitentiariorũ Curiæ in ſubditos.* Carmel. num.200.& 201. *Habent Prælati Regulares tantam authoritatem in ſubditos, quãtam Epiſcopi in ſuas oues.* nu. 479. *quo pacto.* Ibid.

Præſumptionis nomen quid denotet in pœnis. Eremit.num.154 & 155. *An excludat metum.* Ibid.

Priores quomodo in Ordine Carmelitarum inſtituẽdi. Carmel. num 46. *Quæ ex conſilio Fratrum agere debeant.* num.61. *Eorum cellæ vbi debeant eſſe.* num.71. *Sine ipſorum arbitrio nihil*

nihil agẽndum. num. 72. *Priores Conuentuum reformatorum à quibus eligendi*. num. 235. & 236. *Promittunt obſeruare, & obſeruari facere Regulam*. num. 240.

Priuilegia Religioſorum laborantium pro conuerſione infidelium Prędic. n. 5. *Indorum*. num. 36 *Prędicimis*. num. 78. *An non obſtante*. cap. nuper de Decim. Ibid. *An Priuilegia Regularium illis ſuffragentur etiam ſi agant contra ſui Ordinis inſtituta*. nu. 103. *Priuilegia Confeſſariorum quomodo interpretanda*. numer. 164. *Priuilegiorum communicatio inter Prædicatores, & Minores*. num. 166. *Priuilegiorum vſus non poteſt impediri ab Ordinarijs*. num. 170.

Priuilegiorum tranſumptis fides adhibenda. num. 183. & ſeqq.

Priuilegia ſuſcipiendi ordines à quocunque Epiſcopo vacãt his temporibus Minor. num. 22. *Priuilegia an ceſſent quando ceſſat cauſa finalis, aut impulſiua conceſſionis ipſorum*. num. 30. & ſeqq.

Priuilegia cõceſſa Prædicatoribus, & Minoribus extenduntur ad Moniales & perſonas eiſdem annexas. Bull. aur. num. 7. *Priuilegia horum Ordinum, ſiue originalia, ſiuè authenticè trãſumpta habent eamdem authoritatem, ac ſi proprijs eorum Ordinibus conceſſa eſſent*. num. 15. *Ex Papæ mandato*. Ibid. *Etiam Principes ſæculares poſſunt Religioſis priuilegia concedere* Eremit. num. 12. *An poſſint poſtea ipſa reuocare*. Ibid. *confirmata à Sede Apoſtolica maiorem vim habent*. Ibid. *Et à pluribus Pontificibus confirmata difficilius tolluntur*. Ibid. *Priuilegia contra ſtatuta Religionũ impetrata à particularibus Religioſis quomodo moderanda*. num. 88. *Quomodo per aliqua priuilegia derogetur Regulæ de iure tertio quæſito non tollendo*. num. 121. *Priuilegium aliud reale, aliud perſonale* Carmel. num. 12. *Priuilegium ſuſcipiendi Ordines à quocunque Antiſtite an reuocatum*. num. 222. *Priuilegium de non fundando Monaſteria infra ſpatium aliquarum cannarum an maneat in ſua vi*. num. 227. *Priuilegia Conuentuum Reformatorum*. num. 235 *Quomodo intelligenda*. nu. 236. *Equalia ſunt* num. 238. *Priuilegia exemptionis Monialium ſubiectarum Religionibus*. Carmel num. 266. *Ad celebrandum in locis congruentibus, & honeſtis*. nu. 275. & ſeqq. *Pro Pyxocheris, & Tertiarijs* num. 307 *Pro miniſtrandis ſacramentis eiſdem* numer. 308. & 309. *Pro tempore interdicti*. num. 314. & 315. *Pro Procuratoribus Ordinum SS. Trinitatis, & S. Mariæ de Mercede*. num. 316. *Pro famulis, ſeu familiaribus* num. 318. *Pro Eccleſis conſeruandis abſqae violentia, &c.* num. 446.

&

& 447. *Priuilegiorum conceſſio virtualis eſt confirmatio Religionis, & Regulæ.* Seruit. nu. 12. *Pro conferendis gradibus Magiſterij in Capitulis Generalibus.* num. 62. & ſeqq.

Proceſſus pro eiectorum expulſione an comburendi. Prædic. num. 73.

Proceſſiones conuocari poſſunt ab Epiſcopis in Eccleſijs Regularium. Carmel. num. 423.

Procurationes quæ dicantur. Prædic. num. 102.

Procuratores Religionum poſſunt vocari ſyndici. Seruit. num. 216. *An ſyndici Sedis Apoſtolicæ.* ibid.

Profeſſio filij cuius parens eſt in extrema neceſſitate conſtitutus, an ſit valida. Eremit. num. 36. *Profeſſionis inter Carmelitas forma.* Carmel. num. 50. *An ad illam ſufficiat expreſſio ſolũ voti obedientiæ.* Ibid. *Quid in alijs Religionibus.* ibid.

Profeſſi non poſſunt diſcedere à Religionibus ſine licentia, &c. Eremit. num. 40. *Profeſſi nõ conſtituti in Sacris an teneantur ad Officium Diuinum recitandum.* Carmel. num. 95.

Prologus Regulæ Alberti. Carmel. num. 39.

Promiſſio quam facere debẽt Priores Conuẽtuum reformatorum de obſeruãtia Regulæ qualis ſit. Carmel. 240. *Qualiter obliget.* ibid.

Propoſitio male ſonans, quæ dicatur. Minor. numer. 150.

Proprium quomodo non habendũ à noſtris Religioſis ex vi Regulæ. Carmel. num. 98. & 102. *An Religioſus dicens eſſe aliquid ſibi proprium peccet.* num. 105.

Protectores procedunt contra aſſerentes quod Confeſſi Fratribus Mendicantibus teneantur eadem peccata Parrocho confiteri. Carmel. nu. 400. & ſeqq. *Quanta ſit eorum authoritas,* num. 402. *Quomodo moderata a Sanctiſſimo D. N. Innocentio.* nu. 403. *Procedunt etiam contra inhibentes dari eleemoſynam Fratribus.* nu. 404. *Benedicuntur qui rectè exercent ſuum munus.* num. 527. *Sunt Iudices Conſeruatores pro priuilegiorũ executione.* num. 528. *An procedere poſſint per cenſuras.* numer. 528.

Prouinciales an approbent concionatores. Minor. num 16. Carmel num. 284. *An fieri poſſint ſinè electione.* Carmel. nu 298. *Quanto tempore durent in Ordine Seruitarum.* Seruit. numer. 37.

Prouincias Religionum an fundare, erigere, vnire, ſeu ſeparare poſſint Generales ſaltem cum Capitulis Generalibus. Prædic. num. 10. *Quando debet fieri ſeparatio.* num. 11.

Prouinciale Capitulum quando, & quomodo celebrandum. Seruit. num. 19. & 20.

Pulmenta cocta cũ carnibus quibus

bus permittatur comedere Carmelitæ extra domos suas, quid importent. Carmel. num. 141. *Quando vtantur hoc priuilegio.* Ibid.

Q.

Quæstures non esse fratres Ordinis S. Mariæ de Mercede declarauit Clemens VI. Carmel. num. 406.

Quæstuarij Regulares quomodo nõ impediendi ab Ordinarijs. Bull. aur. num. 9. *Quæ licentia ad id requiratur.* Ibid.

Qualificantur litteræ Apostolicæ per Clausulas Ex certa scientia, Motu proprio, *&c.* Eremit. num. 109.

Qualitates admittendorũ ad prædicationem verbi Dei. Minor. num. 17. *Qualitates Tertiariorum Ordinis Seruitarum.* Seruit. num. 89. & seqq. *Qualitates Oblatorum.* num. 150.

Quantitas obligationis Regulæ ex quatuor capitibus sumitur, scilicet ex parte materiæ, ex institutione legislatoris, ex verbis quibus vtitur, & ex acceptione Religionis. Carmel. num. 33.

Quarta funeralis quomodo non soluenda à Regularibus. Prędic. num. 134. *Non de Candelis, quæ Fratribus dantur.* num. 136. 137. & 138. *Pacta circà ipsius solutionem seruanda.* num. 138. *An debeatur ex relictis pro maritandis, seù monachãdis puellis, vel similibus causis pijs, ex Rotæ decisione,* num. 144. *Priuilegium Eremitarum S. Augustini circa quartam.* Eremit. num. 115. *Rotæ decisio circa illam.* num. 116. *Quando & quomodo, & de quibus debeatur.* Carmel. num. 349. *Conuentiones circa illam quando debeant obseruari.* num. 350. *Quid si Religiosi renunciauerint sua priuilegia, aut soluerint quartam illam non debentes.* num. 351. *Quid ex Pauli V. Breui pro Carmelitis.* num 352. & 353.

Quota quid sit. Eremit. num 107.

R.

Recedentes à Religionibus puniuntur à suis superioribus. Minor. num. 52. *Non detinentur ab aliquo absque cautione litterarum suorum superiorũ.* num. 53. *Etiam prætextu alicuius priuilegij.* num. 54.

Rectores Ecclesiarum, qui dicantur. Prædic. num. 172. & Minor. num. 131.

Redemptio captiuorum valde priuilegiata. Carmel. num. 358.

Redimere possunt Religiosi *de manu laicorum res spectantes ad eorum* Ecclesias. Carmel. num. 435 & 437.

Reductio Missarum quomodo facienda. Seruit. num. 78. *Pro ea non deseruit communicatio priuilegiorum, ex Decreto S. Congregationis Concilij.* Ibid.

Refectorium pro communi omniũ refectione. Carmel. num. 62. & seqq. *Nihil extra ipsum comedendum, sed in ipso.* num. 64. & 65.

65. *Lectio S. Scripturæ in ipſo habenda.* num.67. *Ad quam culpam obliget totum hoc.* num.68

Reformati Fratres an poſſint Conuentus Reformatorum procurare. Seruit.num.187. *Prohibentur nomina iniurioſa imponere non Reformatis.* num.189.

Reformare Monaſteria præcipitur Generali Seruitarum. Seruit. nu.188. *Debent Fratres acquieſcere Reformationi* .num. 190. *Hoc munus pertinet ad Generalem, vel Prouincialem.* Carmel. 229. *Impediẽtes reformationem incidunt in excõmunicationem Papæ reſeruatam.* Ibid. *Domini temporales monentur auxilium ferre reformationi.* num. 231.& 232. *Reformatorum Conuentuum priuilegia.* num.235. *Non viſitantur à Prouincialibus niſi per ſe ipſos, & cum ſocijs eorundem Conuentuum.* num.238.

Regimen Religionis an monarchicum, vel mixtum. Carmel.nu. 56. *Quod magis aptum.* Ibid.

Regula Fratrum, & Sororum de conſortio Seruitarum approbata per Martinum V. Seruit. num.82.

Regula Fratrum Minorum per extenſum. Minor. numer. 7. *Regula S. Auguſtini etiam per extenſum.* Eremit, numer.83. *Regula primitiua, ſeu primæua Carmelitarum ſimiliter per extenſum.* Carmel.nu.25. *Author, tempus, & confirmatio, ac cui data.* num.26. *Qui obſeruent illam modo.* num.513. *In quo differat hæc Regula ab ea quam confirmauit Innocentius IV.* num.27.28 & 29. *In quibus alterata.* Ibid.& num.511.& 512. *Ipſius alteratio non arguit diſtinctionem Religionis.* nu.30. *Obligatio ad Regulam quanta.* num. 32. & ſequentib. *Finis ipſius Regulæ eſt viuere in obſequio Ieſu Chriſti* nu.40. *Ipſius præcepta an obligent ad culpam.* numer.147. *Ipſius conformitas cum vita Beatiſſ. Virginis.* nu. 171. *Ipſius moderatio per Eugenium quartum.* nu.173. *Tertiariarum Ordini Carmelitarum Regula, & modus viuendi.* num.453. *Tertiariorum* num.454.

Regulæ de iure tertio quæſito non tollendo derogatur per priuilegia exemptionis. Eremit. numer.121.

Regulares ſiue Religioſi itinerantes cui poſſint confiteri ſua peccata. Minor.num.84. *Regulares hoſpites.* Ibid. *A quibus Epiſcopis poſſint petere Epiſcopalia, præſertim an ab hæreticis, & ſchiſmaticis.* Eremit.nu.59. *Qua poſſint facere in ſuis Eccleſijs ſine licentia Parrochorum.* num.135.& ſequentib. *Adminiſtrare Sacramentum pœnitentiæ ſi ab Ordinarijs approbati fuerint.* num.136 *Quid ſi ab illis acceperint hanc facultatem dependẽter à conſenſu Parrochorum.* Ibid. *Quid de Sacramento*

bus permittũtur comedere Carmelitæ extra domos ſuas, quid importent. Cãrmel. num. 141. *Quando vtantur hoc priuilegio.* Ibid.

Q.

QVæſtures non eſſe fratres Ordinis S. Mariæ de Mercede declarauit Clemens VI. Carmel. num. 406.

Quæſtuarij Regulares quomodo nõ impediendi ab Ordinarijs. Bull. aur. num. 9. *Quæ licentia ad id requiratur.* Ibid.

Qualificantur litteræ Apoſtolicæ per Clauſulas Ex certa ſuentia, Motu proprio, &c. Eremit. num. 109.

Qualitates admittendorũ ad prædicationem verbi Dei. Minor. num. 17. *Qualitates Tertiariorum Ordinis Seruitarum.* Seruit. num. 89. & ſeqq. *Qualitates Oblatorum*, num. 150.

Quantitas obligationis Regulæ ex quatuor capitibus ſumitur, ſcilicet ex parte materiæ, ex inſtitutione legiſlatoris, ex verbis quibus vtitur, & ex acceptione Religionis. Carmel. num. 33.

Quarta funeralis quomodo non ſoluenda à Regularibus. Prędic. num. 134. *Non de Candelis, quæ Fratribus dantur.* num. 136. 137. & 138. *Pacta circà ipſius ſolutionem ſeruanda.* num. 138. *An debeatur ex relictis pro maritandis ſeù monachãdis puellis, vel ſimilibus cauſis pijs, ex Rotæ decisione*, num. 144. *Priuilegium Eremitarum S. Auguſtini circa quartam.* Eremit. num. 115. *Rotæ deciſio circa illam* num. 116. *Quando & quomodo, & de quibus debeatur.* Carmel. num. 349. *Conuentiones circa illam quando debeant obſeruari* num. 350. *Quid ſi Religioſi renunciauerint ſua priuilegia, aut ſoluerint quartam illam non debentes.* num. 351. *Quid ex Pauli V. Breui pro Carmelitis*, num 352. & 353.

Quota quid ſit. Eremit. num 107.

R.

REcedentes à Religionibus puniuntur à ſuis ſuperioribus. Minor. num. 52. *Non detinentur ab aliquo abſque cautione litterarum ſuorum ſuperiorũ.* num. 53. *Etiam prætextu alicuius priuilegij.* num. 54.

Rectores Eccleſiarum, qui dicantur. Prædic. num. 172. & Minnr. num. 131.

Redemptio captiuorum valde priuilegiata. Carmel. num. 358.

Redimere poſſunt Religioſi de manu laicorum res ſpectantes ad eorum Eccleſias. Carmel. num. 435 & 437.

Reductio Miſſarum quomodo facienda. Seruit. num. 78. *Pro ea non deſeruit communicatio priuilegiorum, ex Decreto S. Congregationis Concilij.* Ibid.

Refectorium pro communi omnium refectione. Carmel. num. 62. & ſeqq. *Nihil extra ipſum comedendum, ſed in ipſo.* num. 64. & 65.

65. *Lectio S. Scripturæ in ipso habenda.* num.67. *Ad quam culpam obliget totum hoc.* num.68

Reformati Fratres an possint Conuentus Reformatorum procurare. Seruit. num.187. *Prohibentur nomina iniuriosa imponere non Reformatis.* num.189.

Reformare Monasteria præcipitur Generali Seruitarum. Seruit. nu.188. *Debent Fratres acquiescere Reformationi.* num.190. *Hoc munus pertinet ad Generalem, vel Prouincialem.* Carmel. 229. *Impedientes reformationem incidunt in excõmunicationem Papæ reseruatam.* Ibid. *Domini temporales monentur auxilium ferre reformationi.* num.231.& 232. *Reformatorum Conuentuum priuilegia.* num.235. *Non visitantur à Prouincialibus nisi per se ipsos, & cum socijs eorundem Conuentuum.* num.238.

Regimen Religionis an monarchicum, vel mixtum. Carmel.nu. 56. *Quod magis aptum.* Ibid.

Regula Fratrum, & Sororum de consortio Seruitarum approbata per Martinum V. Seruit. num.82.

Regula Fratrum Minorum per extensum. Minor. numer. 7. *Regula S. Augustini etiam per extensum.* Eremit, numer.83. *Regula primitiua, seu primæua Carmelitarum similiter per extensum.* Carmel.nu.25. *Author, tempus, & confirmatio, ac cui data.* num.26. *Qui obseruent illam modo.* num.513. *In quo differat hæc Regula ab ea quam confirmauit Innocentius IV.* num.27.28 & 29. *In quibus alterata.* Ibid.& num.511.& 512. *Ipsius alteratio non arguit distinctionem Religionis.* nu.30. *Obligatio ad Regulam quanta.* num.32. & sequentib. *Finis ipsius Regulæ est viuere in obsequio Iesu Christi* nu.40. *Ipsius præcepta an obligent ad culpam.* numer.147. *Ipsius conformitas cum vita Beatiss. Virginis.* nu. 171. *Ipsius moderatio per Eugenium quartum.* nu.173. *Tertiariarum Ordinis Carmelitarum Regula, & modus viuendi.* num.453. *Tertiariorum* num.454.

Regulæ de iure tertio quæsito non tollendo derogatur per priuilegia exemptionis. Eremit. numer.121.

Regulares siue Religiosi itinerantes cui possint confiteri sua peccata. Minor.num.84. *Regulares hospites.* Ibid. *A quibus Episcopis possint petere Episcopalia, præsertim an ab hæreticis, & schismaticis.* Eremit.nu.59. *Quæ possint facere in suis Ecclesijs sine licentia Parrochorum.* num.135.& sequentib. *Aministrare Sacramentum pœnitentiæ si ab Ordinarijs approbati fuerint.* num.136 *Quid si ab illis acceperint hanc facultatem dependēter à consensu Parrochorum.* Ibid. *Quid de Sacramento*

Eucharistiæ. num. 137. *Quid de extrema Vnctione*. num. 138. *Quid de Matrimonij solemnizatione*. num. 139. *De alijs Parrochorum functionibus*. num. 141. *An Religiosi obligentur ex Præcepto diuino ad orationem mentalem*. Carmel. num. 84 & 85. *Promisi ad assistendum Archiep scopis, &c. sub sunt Prælatis Ordinis*, n. 470. & seqq. *An possint esse Cubicularij Principum*. nu. 473. *An Notarij pro S. Officio*. num. 474.

Regularis *sententia quæ dicatur*. Eremit. num. 41. & Carmel. num. 17.

Reliquæ an mitti possint extra *Romam*. Seruit. num. 174.

Religiosorum vita militia quædam spiritualis est. Carmel. num. 146. *Quæ sint arma huius militiæ*. Ibid.

Remissio peccatorum in articulo mortis Carmelitis concessa quid importet. Carmel. num. 176. *An sit abrogata*. num. 177. *Pro illa an requiretur itinerium in Regula iniunctum*. nu. 178. & 179.

Romam non veniunt *Religiosi etiam anno Sancto Iubilæi sine suorum Superiorum licentia*. Minor. num. 54.

Rotæ *decisio pro libertate sepulturæ in domibus Regularium*: Prædic. num. 86. *Pro obligatione assistendi ad Synodos*. num. 92. *Pro exemptione à quarta funerali*. num. 134. *Pro exemptione à solutione alicuius portionis de legatis relictis*. num. 144. *Pro capactiate Fratrum Minorum ad aliqua legata*. Minor. num. 124. *Pro pensionis imponendis super beneficia Regularia*. Eremit. nu. 15. & 16. *Pro clausula*: Ex certa scientia. num. 105. *Pro communicatione Priuilegiorum*. num. 108. *Pro non solutione quartæ funeralis propter communicationem Priuilegiorum*. num. 116. *Pro identitate Religionis non obstante alteratione in Regula*. Carmel. nu. 20. *Pro Monialibus subiectis Religioni r.ō tradendis Ordinarijs*. num. 265. & sequent. *Circa vim clausulæ*: Ex certa scientia. num. 299. *Circa vim clausulæ*: Ab omni iurisdictione potestate, & dominio. Seruit. num. 49. *Circa exemptionem, & priuilegia Seruitarum*, num. 110. 111. & 112. *Circa vim protectionis B. Petri, & Sedis Apostolicæ*. num. 143.

S.

S*Acerdotij dignitas in Religiosis maximè pluris habenda*. Carmel. num. 283.

Sacramenta à quibus recipiant Regulares. Eremit. numer. 48. 50. & 52. *An ab Episcopis hæreticis, vel schismaticis*. num. 57. 58. & 59. *An à Simoniacis*. num. 60.

Sacramenta Eucharistiæ, & extremæ vnctionis quando administrāt Regulares aliqui *ijs qui sibi*

ſibi confeſſi ſunt. Eremit.num. 128. *An quando curati malitioſe ea nollent adminiſtrare*. Ibid. *A quibus conuenientius recipiuntur*. nu.147. *Quomodo vtendum ea facultate*. Carmel. num.378. & 379. & 381.

Sagimen, ſeu pinguedo an veniat nomine carnis in præcepto abſtinentiæ à carnibus. Carmel. num.137.

Sanior pars in electionibus, quæ ſe-ſeatur. Carmel.num.49.

Sanguis nomine carnis, venit in præcepto abſtinentiæ à carnibus. Carmel.num.137.

Satisfactio pro debitis, quomodo facienda à volentibus ingredi Religionem. Prædic. num.38.

Scapulare Tertiariarum. Carmel. num.452.

Schedulæ atteſtatrices confeſſionis an iure exquirantur à Parochis pro communione adminiſtranda. Prædic.num.152.

Schimatici qui dicantur. Eremit.num.57. *Quot ſint genera ſchiſmaticorum*. Ibid.

Scripturæ antiquæ non egent recognitione. Predic. num.187.

S. Scripturæ lectio in Refectorio habenda. Carmel. num.67.

Semel in vita, & ſemel in morte abſolutio cõceſſa Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus. Bullar. num.5.

Sententiæ datæ contra exemptionem Religioſorũ quomodo nullæ. Carmel.num.362.

Sepeliri volentes cum habitu Mẽdicantium vbi debeant ſepeliri. Prædic.num.156.

Septa quid denotent. Carmel. num.156.

Sepulturæ libertas in Eccleſijs Regularium. Minim.num.68. Seruit.num.5. & 110. Prædic. nu. 83. *An non expectato Parocho defunctorum*. num.84. *Quid in Regno, & Inſula Maiorcæ*. Ibid. *An eam eligant parentes pro filijs impuberibus*. num.85. *Quid propter declarationes Sacræ Cangregationis confirmatas per Breue ſanctiſſimi D.N. Innocentij*. num.79. *Non poſſunt Regulares ſub excõmunicatione reſernata Papa inducere ad vouendum, vel iurandum de ſepultura eligenda*. Minor. nu.116. *Qui poſſint ſepulturam eligere*. num.117. & Eremit. num.8. *An prohibiti ſepulturam eligere poſſint id facere in Regularium domibus*. Ibid. *Priuilegium de ſepulturæ libertate*. num 65. *Sepultura pro caſu neceſſitatis quæ*. num.131. *Sepultura conceſſa pro Cœmiterio an etiam concedatur pro Eccleſia*. Seruit. numer.6. & 7. Carmel. num.319. *Quanta ſit ſepulturæ libertas*. num.343. & ſequent. *An extendatur ad Sacriſtiam, Capitulum, Clauſtrum, &c*. Minim.num.71. Carmel. num. 345. *Notanda circa ipſam*. nu. 346. *Libertati ſepulturæ annexa eſt Celebratio Officij*. Minim. n.70. *In Eccleſijs Regularium nul-*

ius eſt ſepeliendus contra voluntatem ipſorum. num.72. *Nec faciendæ exequiæ*. Ibid.

Seruitarum Ordinis laudes. Seruit.nu.2. *Priuilegia*. num.3. *Inſtitutio* num.4. *Commendatio*. Ibid.&num.10 *Regula & conſtitutiones confirmatæ*. nu.10. *Reformatio*. num.13. & 14. *Capitula quando, & quomodo celebranda*. nu.16.& ſeqq *Quæ in illis agenda*. num.21. *Mendicare permittuntur*. num.75. *An propterea Mendicantes*. nu. 76. *Quid quando eorum Monaſteria habent reditus ſufficientes*. num.77. *Suffragia petere poſſunt*, num 78. *Seruitarum exemptio quomodo canonizata à Sacra Rota*. n.110. & 111. & 112. *Eos recipientes, vel retinentes tenẽtur ad reſtitutionem ipſorum, & illorum bonorum ſub excommunicatione*, num.156. *Ipſorum habitus, aut illis conſimilis deferri non poteſt à quocunque alio*, num.162. *An aliter faciens puniatur à Prælatis Seruitarum*. num.163. *An extẽdatur hoc priuilegium ad portantes habitum Tertiariarum*. Ibid.

Sigillus quid ſit. Prædic. nu.188.

Silentij obſeruantia ex Regula. Carmel.num.155. *Ex Patribus, & Doctoribus*. num.156. *Obligat ad culpam*. num.157. *Obligat omnes*. num.158. *An frangatur ſub miſſa locutione* n.159. *Pœna frangentiũ ſilẽtiũ*. n.160.

Simoniæ pœna an abſoluatur à Regularibus. Minim.num.101.

Sixtus VI. Compilator Maris Magni Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. Auguſtini; & Carmelitarum. Prædic. num.1. Minor.num.1. Eremit. num.1.Carmel.num.1. & 294. *Quibus encomijs*. ibid.

Solemnitates, in quibus dandæ abſolutiones, & diſpenſationes generales. Carmel.num.332.

Stationes Almæ Vrbis quas Indulgentias contineant. Seruit. num.177. *An reuocatæ pro Regularibus*. Ibid.

Statuta approbata authoritate Papæ an alterari poſſint. Seruit. num.85.

Statuta facta pro Conuentibus reformatis alterari non poſſunt. Carmel.num.242.

Stola ad collum habenda à Confeſſarijs. Seruit.num.55.

Studia generalia, quæ dicantur. Minim.num.17.

Subiacere cenſuræ an ſit illam ipſo facto incurrere. Prædic. num.60.

Subſidium charitatiuum quid deno et. Eremit. num.107. *Quid pro Regnis Hiſpaniarum*. Carmel.num.305. *An ab illo exempti Religioſi*. Seruit. num.70. & ſeqq.

Succedunt plures Regulares in bonis temporalibus parentum, & aliorum. Prædic.num.79.

Suffragiorũ nomine quæ veniant. Seruit.num.78.

Super

Super erogationis opera quomodo permissa Religiosis. Carmel. numer. 168.

Suspecti de hæresi denuntiandi S. Officio. Mnor. num. 149.

Synodales Constitutiones qualiter obligent Religiosos. Minim. numer. 83.

Synodis Episcopalibus assistere, qui Regulares cogantur, & quomodo. Prædic. num. 92. Carmel. num. 419.

Syndicus qui sit. Prædic. nu. 175. *Est Procurator in causis ab vniuersitate seu Collegio electus.* Ibid. *Præsertim reperitur in Ordine Minorum.* Minor. nu. 165. *An Procuratores Religionum Syndici Sedis Apostolicæ vocari possunt.* Seruit. nu. 216.

T.

TAxa aliqua pecuniarum an debeat visitatoribus, Prouincialibus, &c. Carmel. num. 239. *Ad quem finem.* Ibid. *Quid si non visitant per se ipsos.* Ibid.

Templarij qui fuerint. Minor. n. 66.

Tertiarias personas admittit Eremitæ S. Augustini. Eremit. nu. 21. *Cum communicatione priuilegiorum fratrum.* num. 22. *Maximè famineæ.* Carmel. nu. 268. & 269. *Ipsarum priuilegia.* num. 307. *Quoad Sacramenta eis administranda.* num. 308. & 309. *Quoad sepulturam.* Ibid. *facultas recipiendi illas.* num. 451. *Habitus ipsarum.* num. 452. *Regula.* numer. 453. & 454. *Priuilegia.* num. 455. *Tertiariarum bona incerta quibus applicanda.* num. 497. *Tertiarij Seruitarum quæ statuta habeant.* Seruit. num. 83. *An possint mutari.* num. 84. *Saltem possunt declarari,* nu. 85. *Quid si essent inutilia, vel illicita,* Ibid. *Quæ sint talia Statuta,* num. 86. *Tertiariorum Institutum valde diuersum à Confraternitatibus.* num. 88. *Conditiones pro illis recipiendis,* nu. 89. & seqq. *Expelli an possint, & quomodo.* nu. 92. *Eorum exemptio à iurisdictione Ordinarij, & subiectio Generali ex Rotæ decisione.* numer. 112. *Tertiariarum priuilegia.* numer. 144. & 145. *Ex Rotæ decisione.* Ibid.

Tortura an, & quomodo applicari possit Religiosis delinquentibus. Carmel. nu. 255. *Quid ex Constitutionibus Carmelitarum.* Ibid.

Transeuntes ex vna Religione ad aliam qualiter vagari non possint. Prædic. num. 62. 63. & 64. *Ire debent cum habitu Religionis a qua decedunt.* num. 64. *Qua licentia transire possint ad aliam Religionem* Minor. num. 56 *Quorum Prælatorum.* Ibid. *An requiratur consensus Monasterij* num. 57. *An quando transeunt sine legitima licentia eorum receptio, aut professio sit nulla.* nu. 67. *Carmelitæ non transeunt ad alios Mendicantes.* Carmel. num. 209. & 210. *Nec*

ad

ad monachos nigros aut Ciſtertienſes.n.211. *An ad Ciſtertienſes reformatos*.ibid. *Mendicantes quomodo non tranſeant ad Monachales*. num.212. & 213. *Quomodo Carmelitæ non tranſeant ad Ordines æqualis, vel minoris arctitudinis*. num.218. *An cum licentia Superiorum*. num.220. *An ſit permiſſus tranſitus ad laxiorem* Religionem. Minim.num.60 *Tranſitus quomodo permiſſus Seruitis*. Seruit. num.152. & ſequentib.

Trãſlatio Monaſteriorum de vno loco ad alium in eadem ciuitate quomodo fieri poſit. Carmel. num.432.

Tranſumptis Priuilegiorum Mẽdicantium fides adhibenda. Prædic.num.180. *Eadem, quæ originali quando in tranſumptione obſeruatæ fuerunt ſolemnitates requiſitæ*. num.183. *Etiam ſi caſu dato non reperiantur in Regiſtris*. nu.184.& 185. *Quid quando producuntur ex Archiuijs Monaſteriorum*. nu.186. *Etiam Maris Magni aliorum Mendicantium*. Seruit. numer. 219. Eremit.num.157. *Præſertim ſubſcriptorũ per Protectorẽ*. Carmel.num 534.

Tridentino Concilio an derogetur ſolum per generalem, & non per expreſſam derogationem. Carmel.num.532.

Triremium pœna infamiam inducit. Minor. numer.147. *An irregularitas ex ea procedens diſpenſabilis ſit propter priuilegia Mendicantium*. Ibid. *An imponi poſſit, aut debeat Religioſis*. Carmel.num 254. *Quomodo id faciendum*. Ibid. *Ad triremes damnandi an poſſint cogi ad tranſeundum ad aliam Religionem*. Minim.num.58.

V.

VAſa Sacra à quibus benedicenda. Eremit.numer.53. *Maximè cum nõ eſt copia Epiſcoporum*. num.54.

Velum in capite an portent Tertiariæ. Carmel num.452.

Venialis tranſgreſſio Regulæ eſt in ſuo genere grauis. Carmel. num.36. *Venialia peccata non corrigere in ſubditis an ſit mortale in Prælatis*. num.118.

Verba generalia an ſufficiant ad derogationem Priuilegiorum Mendicantium. Minor. num. 45. *Verba narratiua Papæ quã vim habeant*. Eremit. nu.95. Carmel.num.5. *Verborum idem ſignificantiũ multiplicatio quid denotet*. num.16. *Verborum geminatio maiorem deliberationem indicat*. num.259.

Verbum Dei quo ſenſu dicatur in Regula Carmelitarum debere abundanter habitare in ore, & corde. Carmel. num.148. *An ſolum id intelligatur pro communibus colloquijs, an verò prò officio prædicationis*. Ibid.

Vicaria perpetua eſt quaſi parrochia. Minor. num.131.

Vicarij Eccleſiarum qui dicantur.

tur. Minor.numer.131.

Vicarij Generales etiam Apostolici quomodo nihil facere possint contra regimen Conuentuum reformatorum. Carmel.n 241.

Victua ium nomine quæ veniunt quando Episcopus visitat. Seruit.num.199.

Vigiles qui dicantur. Minim.n.8.

Violentia probibita fieri in Monasterijs Mendicantium. Eremit. num.84. *An etiam comprehendat illam, quæ contingeret si impedirentur fabricare in illis*. num.87.

Visitantes domos, seu Ecclesias Seruitarũ quibus gratijs fruantur. Seruit.num.176.

Visitationum tempore an dispensent Prælati aliqui Regulares in pœnis priuationum, inhabilitatum, &c. Eremit. nu.127. & Carmel.num.330. *Forma absolutionis, & dispensationis, quæ tunc conceditur*. Ibid *Quãtum valeant similes absolutiones, & dispensationes*. nu.331. *An ablatis censuris per illas maneant peccata reseruata*. Ibid. *An valeant pro tollendis pœnis in habilitatis, &c.* Ibid. *An extendãtur etiam ad absentes*. Ibid. *Dubia circa ipsarum praxim*. num.333. *Visitatores Conuentuum Reformatorum quales esse debeant*. Carmel.nu. 238. *Quam taxam habere*. nu. 239. *Quam amplam authoritatem habeant*. n.243. & sequent.

Vita actiua quomodo finis Regulæ Carmelitarũ. Carmel.n.55.

Vita contemplatiua quomodo finis sit Regulæ Carmelitarum. Carmel.num 55. *An in Vrbibus extra Eremos haberi possit*. ibid.

Vita communis Religiosorum in quo consistat. Carmel.nu 100. *Quomodo ad illam teneantur*. num.101.

Vltra Montani vocantur Hispani, Germani, Galli, &c. Seruit.num 165.

Vnctionis Sacramentum quando administrari possit à Regularibus. Carmel num.381.

Vnio beneficiorum quid sit. Seruit.nu.142. *Tripliciter fit*. ibid.

Vota commutari an possint in vtilitatem Religiosorum. Carmel. num.288.

Vsufructus quid sit. Carmel. num.208.

Vsus quid, & quotuplex sit. Carmel.num.208. *Alius vsus iuris, alius vsus facti*. Ibid. *Qualis probibitus, aut permissus Religiosis*. Ibid.

Laus Deo, & Beatæ Virgini Carmelitarum Patronæ.

Digitized by Google

MARE MAGNVM FRATRVM

Ordinis Prædicatorum:

A SIXTO QVARTO Compilatum.

SVMMARIVM.

1 *Quod Magister Ordinis, postquam electus fuerit, plenè exerceat officium Magisterij.*

2 *Quod Magister Ordinis Prædicatorum a Diffinitoribus Capituli generalis amoueri possit. & num. 3.*

4 *Quod Fratres deputati in Lectores possint liberè legere in domibus, nisi ibi fuerit studium generale.*

5 *Quod circa Statuta nullum præiudiciũ Fratribus eueniat à diœcesanis.*

6 *De prouisione Prioris Conuentus, vel Prouincialis, quando electio electi ex aliqua causa contingit, non confirmari.*

7 *Quod non coarctantur Fratres electores Prouincialium, & Generalis regulis iuris in*

tempore electionis.

8 *Quod possint Fratres ordines recipere per quoscunque Episcopos absque examinatione, & promissione aliqua.*

9 *Quod possint habere in Oratorijs suis altare portatile.*

10 *De Celebratione diuinorum, & administratione Sacramentorum tempore generalis interdicti.*

11 *De familiaribus circa sepulturam, & sacramentorum administrationem.*

12 *Quod pueri, & negotiorum procuratores possint audire diuina, tempore interdicti.*

13 *Quod inter excõmunicatos possint Fratres morari, & ab excommunicatis necessaria recipere.*

14 *De authoritate Prælatorum circa absolutionem, & dispensationem Fratrum.*

15 *De authoritate Confessorum Fratrum circa absolutionem, & dispensationem Prælatorum.*

16 *De authoritate circa absolutionem, & dispensationem volentium Ordinem intrare.*

17 *Quod non possint cogi Fratres ad compa-*

rendum coram aliquo, neque conueniri, nec ad colligendas pecunias, & ad alia pleraque etiam per litteras Apoſtolicas non facientes mentionem de hoc indulto, & ordine.

18 *De Fratribus prouiſis, vel prouidendis Prælatis, & alijs in ſocios.*

19 *De Fratribus deputatis ad prædicandũ Cruciatam, vel inquirendum de hæretica prauitate.*

20 *De Fratribus egreſſis ab Ordine poſt profeſſionem, & de retinentibus eos ſine licentia.*

21 *De Fratribus habentibus licentiam tranſeũdi ad alios Ordines, ſi intra duos, vel tres menſes non tranſierint, & habitum ſumpſerint, ſed ante profeſſionem reſilierint, vel poſt profeſſionem ad latiorem, vel ſeculum reuerſi fuerint. & nu. 22.*

23 *De apoſtatis incarcerandis.*

24 *Quod eiecti, vel egreſſi ab Ordine non poſſint prædicare, docere, nec confeſſiones audire.*

25 *Quod non liceat ferre habitum Prædicatorum, aut ei ſimilem, ita vt Frater Prædicator credi poſſit.*

tempore electionis.

8 *Quod poßint Fratres ordines recipere per quoſcunque Epiſcopos abſque examinatione, & promiſßione aliqua.*

9 *Quod poßint habere in Oratorijs ſuis altare portatile.*

10 *De Celebratione diuinorum, & adminiſtratione Sacramentorum tempore generalis interdicti.*

11 *De familiaribus circa ſepulturam, & ſacramentorum adminiſtrationem.*

12 *Quod pueri, & negotiorum procuratores poßint audire diuina, tempore interdicti.*

13 *Quod inter excõmunicatos poßint Fratres morari, & ab excommunicatis neceſſaria recipere.*

14 *De authoritate Prælatorum circa abſolutionem, & diſpenſationem Fratrum.*

15 *De authoritate Confeſſorum Fratrum circa abſolutionem, & diſpenſationem Prælatorum.*

16 *De authoritate circa abſolutionem, & diſpenſationem volentium Ordinem intrare.*

17 *Quod non poßint cogi Fratres ad compa-*

rendum

rendum coram aliquo, neque conueniri, nec ad colligendas pecunias, & ad alia pleraque etiam per litteras Apoſtolicas non facientes mentionem de hoc indulto, & ordine.

18 *De Fratribus prouiſis, vel prouidendis Prælatis, & alijs in ſocios.*

19 *De Fratribus deputatis ad prædicandũ Cruciatam, vel inquirendum de hæretica prauitate.*

20 *De Fratribus egreſſis ab Ordine poſt profeſſionem, & de retinentibus eos ſine licentia.*

21 *De Fratribus habentibus licentiam tranſeũdi ad alios Ordines, ſi intra duos, vel tres menſes non tranſierint, & habitum ſumpſerint, ſed ante profeſſionem reſilierint, vel poſt profeſsionem ad latiorem, vel ſeculum reuerſi fuerint. & nu. 22.*

23 *De apoſtatis incarcerandis.*

24 *Quod eiecti, vel egreſsi ab Ordine non poſsint prædicare, docere, nec confeſsiones audire.*

25 *Quod non liceat ferre habitum Prædicatorum, aut ei ſimilem, ita vt Frater Prædicator credi poſsit.*

26 *De decimis nõ ſoluẽdis, de hortis, & virgultis.*

27 *Quod bona reſtituenda incertis perſonis ab ingredientibus Ordinem liceat Magiſtro, Priori, & Vicario in pios vſus cõuertere.*

28 *De libertate ſepulturæ, & celebratione in Eccleſia Fratrum.*

29 *Quod non ſit licitũ Fratribus confiteri peccata, niſi Prælatis, vel deputatis à Prælatis.*

30 *De libertate & exemptione Fratrum à Prælatis Eccleſiæ.*

31 *Quod non prohibeantur Fratres accedere ad loca, & ibi ædificare.*

32 *Exemptio à ſolutione Canonicæ portionis.*

33 *Quod materiam ædificiorum, & ſupellectilia omnia ſecum transferre Fratribus licet, cum ad alia loca ſe transferunt, & ædificia cum ſolo præter Eccleſiam vẽdere.*

34 *Inhibetur Eccleſiarum Prælatis, & alijs talia ſibi vendicare.*

35 *Quod non teneantur Fratres ad ſolutionem quarumcunque exactionum, & prætextu litterarum Apoſtolicárum, niſi de indulto, & ordine fecerint mentionem.*

36 *Quod ratione delicti, contractus, ſeu rei, de*

qua

qua agitur non poſsint Fratres coram Ordinarijs conueniri.

37 *Declaratio huius clauſulæ,* ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum, *à quibus corpora aſſumuntur, proponitur.*

38 *Confirmatio, & de nouo conceſsio omnium prædictorum.*

39 *De extenſione conceſsionis altaris portatilis ad loca congruentia, & honeſta.*

40 *Licet admittere ad diuina tempore interdicti Fratres, & ſorores tertij Ordinis.*

41 *Declaratio caſuum, propter quos ſunt Fratres merito ad Sedem Apoſtolicam deſtinandi.*

42 *De patientibus defectum natalium, & irregularibus diſpenſandis.*

43 *De expoſitione huius clauſulæ* ſalua tamẽ iuſtitia Parochialis Eccleſiæ, *& de libertate ſepulturæ.*

44 *De candelis quæ ad manus dantur.*

45 *Quod per litteras Apoſtolicas non eſt detrahenda decima à pijs legatis, & relictis ipſis Fratribus.*

46 *Quod nulla ratione loccrũ Ordinarij aliquã*

iuriſdictionem, vel ſuperioritatem ſibi vendicent, etiam eorum exemptione non aliter allegata.

47 *Quod poſsint Fratres Sacramenta Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis ſibi confitentibus miniſtrare, Eccleſiarum Rectoribus negantibus, vel malitiosè differentibus.*

48 *De bonis Monaſteriorum Monialium deſtructorum.*

49 *De eligentibus ſepeliri cum habitu Ordinis.*

50 *Exemptio Cappellani, & Eccleſiarum curatarum, apud quas conſtruuntur domus Fratrum.*

51 *De extenſione facultatis ad inquiſitores hæreticæ prauitatis contra aſſerentes confeſſos Fratribus ad confeſsionem Rectoribus Eccleſiarum faciendam teneri.*

52 *De communicatione priuilegiorum inter Prædicatores, & Minores.*

53 *Pœnæ quas incurrunt moleſtatores Fratrũ*

54 *Authoritas conſeruatorum Ordinis ad prædicta, & alia quæcunque.*

55 *Ponuntur non obſtantiæ multæ.*

56 *Facultas trãſumẽdi has litteras proponitur.*

Sixtus

IXTVS Epſ ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Regimini vniuerſalis Eccleſiæ meritis licet inſufficiẽtibus diſponẽte Dño præſidẽtes curis vrgemur aſſiduis, vt iuxta creditæ nobis deſuper diſpenſationis officium, quieti ſubditorum quorumlibet, præſertim ſub Religionis Prædicatorum habitu ſtudio vacantium piæ vitæ, in quorum vtique proſperitate reficimur, iugi quantum nobis ex alto conceditur ſolicitudinis ſtudio intendamus, & vt ea, quæ pro diuini cultus dictæ Religionis incremento, animarũque ſalute à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus prouidè facta ſunt, ſublatis ambiguitatibus, quæ exinde emerſiſſe noſcuntur, in ſua integritate perſiſtant, noſtri miniſterij partes interponimus efficaces. Dudum ſiquidem a felicis recordationis Eugenio Papa Quarto prædeceſſore noſtro emanauerunt litteræ tenoris ſequentis. Eugenius Epſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex, in quo poteſtatis plenitudo conſiſtit, ad ſtatum Eccleſiaſticarum perſonarum ſuarum, præſertim mundanis abiectis illecebris, ſub ſacro Religionis iugo Altiſſimo vota reddentium, & circa fidelium animarum ſalutem, nec non hæreticorum, & aliorum infidelium quorumlibet debitam conuerſionem prædicationibus, & doctrina continuè laborantium libenter intendens, nonnunquam per ſuos prædeceſſores in earum fauorem geſta innouat, & approbat, & confirmat, prout illud conſpicit in Domino ſalubriter expedire. Hinc eſt, quod vos dilecti filij Bartholomæi Ordinis Fratrum Prædicatorum, ac Theologiæ profeſſores, nec non Generalis totius Ordinis huiuſmodi Magiſtri deuotis in hac parte ſupplicationibus inclinati, quaſdam felicis recordationis Gregorij XI. ad inſtar nonnullorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum ſuorum dilectis filijs Magiſtro, Prioribus, & Fratribus vniuerſis eiuſdem Ordinis per eum conceſſas, nec non alias Martini V. prædeceſſorum noſtrorum, & conceſſas huiuſmodi confirmatorias litteras, quas diligenter inſpici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum præſentibus inſeri fecimus, authoritate Apoſtolica tenore præſentium ex certa ſcientia innouamus, & confirmamus: ac præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenor verò ſingularum prædictarum litterarum talis eſt. Martinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, Prioribus, & Fratribus vniuerſis Ordinis Prædicatorum

iuriſdictionem, vel ſuperioritatem ſibi vendicent, etiam eorum exemptione non aliter allegata.

47 *Quod poſsint Fratres Sacramenta Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis ſibi confitentibus miniſtrare, Eccleſiarum Rectoribus negantibus, vel malitiosè differentibus.*

48 *De bonis Monaſteriorum Monialium deſtructorum.*

49 *De eligentibus ſepeliri cum habitu Ordinis.*

50 *Exemptio Cappellani, & Eccleſiarum curatarum, apud quas conſtruuntur domus Fratrum.*

51 *De extenſione facultatis ad inquiſitores hæreticæ prauitatis contra aſſerentes confeſſos Fratribus ad confeſsionem Rectoribus Eccleſiarum faciendam teneri.*

52 *De communicatione priuilegiorum inter Prædicatores, & Minores.*

53 *Pœnæ quas incurrunt moleſtatores Fratrũ*

54 *Authoritas conſeruatorum Ordinis ad prædicta, & alia quæcunque.*

55 *Ponuntur non obſtantiæ multæ.*

56 *Facultas trãſumẽdi has litteras proponitur.*

Sixtus

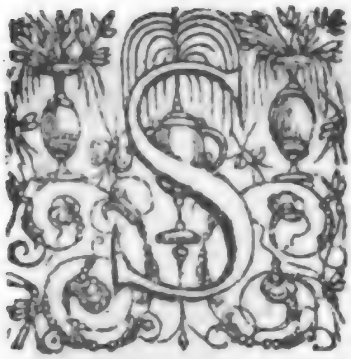

IXTVS Eps ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Regimini vniuerſalis Eccleſiæ meritis licet inſufficientibus diſponente Dño præſidentes curis vrgemur aſſiduis, vt iuxta creditæ nobis deſuper diſpenſationis officium, quieti ſubditorum quorumlibet, præſertim ſub Religionis Prædicatorum habitu ſtudio vacantium piæ vitæ, in quorum vtique proſperitate reficimur, iugi quantum nobis ex alto conceditur ſolicitudinis ſtudio intendamus, & vt ea, quæ pro diuini cultus dictæ Religionis incremento, animarũque ſalute à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus prouidè facta ſunt, ſublatis ambiguitatibus, quæ exinde emerſiſſe noſcuntur, in ſua integritate perſiſtant, noſtri miniſterij partes interponimus efficaces. Dudum ſiquidem a felicis recordationis Eugenio Papa Quarto prædeceſſore noſtro emanauerunt litteræ tenoris ſequentis. Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex, in quo poteſtatis plenitudo conſiſtit, ad ſtatum Eccleſiaſticarum perſonarum ſuarum, præſertim mundanis abiectis illecebris, ſub ſacro Religionis iugo Altiſſimo vota reddentium, & circa fidelium animarum ſalutem, nec non hæreticorum, & aliorum infidelium quorumlibet debitam conuerſionem prædicationibus, & doctrina continuè laborantium libenter intendens, nonnunquam per ſuos prædeceſſores in earum fauorem geſta innouat, & approbat, & confirmat, prout illud conſpicit in Domino ſalubriter expedire. Hinc eſt, quod vos dilecti filij Bartholomæi Ordinis Fratrum Prædicatorum, ac Theologiæ profeſſores, nec non Generalis totius Ordinis huiuſmodi Magiſtri deuotis in hac parte ſupplicationibus inclinati, quaſdam felicis recordationis Gregorij XI. ad inſtar nonnullorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum ſuorum dilectis filijs Magiſtro, Prioribus, & Fratribus vniuerſis eiuſdem Ordinis per eum conceſſas, nec non alias Martini V. prædeceſſorum noſtrorum, & conceſſas huiuſmodi confirmatorias litteras, quas diligenter inſpici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum præſentibus inſerifecimus, authoritate Apoſtolica tenore præſentium ex certa ſcientia innouamus, & confirmamus: ac præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenor verò ſingularum prædictarum litterarum talis eſt. Martinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, Prioribus, & Fratribus vniuerſis Ordinis Prædicatorum

ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ex Apoſtolicæ Sedis prouiſione, ac perſonarum Deo deuotarum, præſertim ſub Regulari obſeruantia, & in fauorem fidei Catholicæ Domino famulantium ſtudio piæ vitæ deuotione prouenire dignoſcitur, vt Romanus Pontifex quandoque prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta innouet, & innouatione reſtauret, & authoritate fulciat innouata. Hinc eſt, quod nos de veſtris deuotis in hac parte ſupplicationibus inclinati, quaſdam litteras felicis recordationis Gregorij Papæ XI. prædeceſſoris noſtri ad inſtar nonnullorum Pontificum aliorum prædeceſſorum noſtrorum vobis, & Ordini veſtro conceſſas, quas diligenter inſpici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum præſentibus inſeri fecimus, authoritate Apoſtolica tenore præſentium ex certa noſtra ſcientia innouamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenor verò dictarum litterarum talis eſt. Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Magiſtro, Prioribus, & Fratribus vniuerſis Ordinis Prædicatorum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Virtute conſpicuos ſacri veſtri Ordinis profeſſores, qui contemplationi cœleſtium feruenter inuigilant, & piæ vitæ ſtudio ſine intermiſſione deſudant, decet per Apoſtolicæ circumſpectionis auxilium ſic prouidè, ac ſolicitè confoueri, vt alicuius prætextu calumniæ nullum internæ pacis excidium, nullumque Religioſi ſtatus perſeuerant detrimentum, ſed in bis robur, & vigorem habeant, per quæ circa cultum diuini nominis deuotis, & quietis mentibus inualeſcant. Hinc eſt, quod cum, ſicut à nobis exponere curauiſtis, tu fili Generalis Magiſter, & prædeceſſores tui, iuxta eiuſdem Ordinis
1 *conſuetudinem obſeruatam hactenus, ac à Sede Apoſtolica toleratam, ſtatim poſtquam electi ſecundum prædicti Conſtitutiones Ordinis extitiſtis, Fratrum curam geſſeritis, magiſterij officium plenè ac liberè in omnibus exercentes, ijdemque Fratres vobis deuotè, ac humiliter obedierint, & intenderint reuerenter, ac in eodem Ordine ſit ſtatutum, vt Magiſter ipſius, qui pro tempore fuerit, à Ma-*
2 *giſterij officio amoueri valeat à Diffinitoribus Capituli Generalis. Nos volentes ambiguitatis ſcrupulum de hac parte de veſtris cordibus amputare, ac Ordinem ipſum præfatæ Sedi immediatè ſubiectum a Sede Apoſtolica approbatum eadem honeſtate floridum, præclarum ſcientia, & virtute fœcundum priuilegio Apoſtolicæ gratiæ attollere ſingulari, veſtris ſupplicationibus inclinati deuotioni veſtræ adinſtar fel. record. Bonifacij VIII. & Benedicti XI. Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, vt ſucceſſores tui,*

fili

fili Magiſter, qui erunt pro tempore, ſtatim poſtquam electi ſecundum Conſtitutiones fuerint ſupradictas, eo ipſo veri eiuſdem Ordinis Magiſtri effecti curam animarum Fratrum ipſius Ordinis planè habeant, & liberè gerant: ipſosque Fratres authoritate propria ligare, ac ſoluere, nec non in eodem Ordine agere valeant, quæ ipſi, & præfati Ordinis Diffinitores iuxta prædictas Conſtitutiones eidem Ordini, & Fratribus ſecundum Deum viderint expedire: aliaſque poſſint officium Magiſterij in omnibus exercere, ydemque Fratres tibi Magiſtro, & ſucceſſoribus tuis deuotè, & humiliter
3 *obediant, & intendant. Et præfati ſucceſſores, & tu Magiſter à Diffinitoribus Capituli Generalis Ordinis ipſius ſecundum Ordinis Conſtitutiones eiuſdem abſolui, & amoueri poſſitis, authoritate Apoſtolica indulgemus, ratum habentes, & firmum, quidquid ſuper præmiſſis per te Magiſter, dictoſque prædeceſſores factum, & obſeruatum eſt hactenus, conceſſa tibi exequendi Magiſterij officium quoad præmiſſa omnia, & alia libera facultate. Fratres ve-*
4 *rò de Ordine veſtro, quos ſecundum Conſtitutiones ipſius Ordinis Conuentibus veſtris deputandos duxeritis in lectores, ſine alterius cuiuſcumque licentia liberè in domibus prædicti Ordinis legere, & docere valeant in Theologica facultate, illis locis exceptis, in quibus viget ſtudium generale, ac etiam quibus in facultate ipſa*
5 *docturus, vt magiſter incipere ſolemniter conſueuit. Et licet Epiſcopis, & diœceſanis debitam, & deuotam obedientiam impendatis, nolumus tamen quod circa inſtituta, & præcipuè ſuper inſtitutione, & deſtitutione Priorum eiuſdem Ordinis ex hoc præiudicium aliquod incurratis. Quando verò in aliquo Capitulo, vel Conuentu*
6 *veſtri Ordinis de Prouinciali, vel Conuentuali Priore occurrit electio facienda: ſi ex aliqua cauſa factam electionem à Fratribus eiuſdem Ordinis, quorum intereſt, non contingat forſitan confirmari, Superior, ad quem confirmatio electionis huiuſmodi pertinet, aliquem de illis Fratribus, quos ipſi electores, vel maior pars eorum per litteras ſuas ab eo petierint, quando ad ipſum pro electi confirmatione tranſmittunt, eis de noſtra licentia concedere valeat in*
7 *Priorem. In electionibus quoque eorundem Magiſtri, & Priorum Prouincialium ipſius Ordinis Fratribus, qui debent electionem huiuſmodi celebrare, cum eos frequenter de remotis partibus oporteat conuenire, tempus ſuper hoc ſtatutum à iure non currat, nec ipſi in*
8 *hac parte iuris regulis coarctentur. Et quia eiuſdem Ordinis Fratres de locis ad loca ipſius Ordinis ſæpius tranſmittuntur, propter quod ſtabilem, & perpetuam in certis, & determinatis eiuſdem*

Ordi-

Ordinis Fratres domibus non faciunt manſionem, quia etiam bonos, & idoneos, ac probatos à vobis Fratres facitis ad ordines promoueri, liceat vobis ordinandos Fratres eiuſdem ordinis quibuſcumque malueritis Catholicis Pontificibus communionem, & gratiam Sedis Apoſtolicæ habentibus præſentare, ipſiſque Pontificibus præſentatos à vobis Fratres ſine qualibet examinatione per eoſdem Pontifices faciendâ, & abſque omni promiſſione, vel obligatione ipſorum ordinandorum Fratrum ad ordines promoueri. In locis
9 autem, in quibus digitis liceat vobis habere Oratoria, in quibus cum altari portatili poſſitis Miſſarum ſolemnia, & alia diuina officia celebrare, ac etiam recipere Eccleſiaſtica Sacramenta. Cum autem generale interdictum fuerit, in Eccleſijs, & Oratorijs veſtris, & alijs quibuſcumque, cum ad loca peruenerit is Eccleſiaſtico ſuppoſita
10 interdicto, clauſis ianuis, interdictis, & excommunicatis excluſis, non pulſatis campanis, & ſubmiſſa voce liceat vobis celebrare diuina, & Eccleſiaſtica recipere ſacramenta, dummodo cauſam non
11 dederitis interdicto, nec contingat vobis ſpecialiter interdici, neque Eccleſiæ, vel Oratoria ipſa fuerint ſpecialiter interdicta. His verò, qui in veſtris morantur obſequijs, cuncta liberè miniſtrare poſſitis Eccleſiaſtica ſacramenta, & ipſos, cum decedunt, in veſtris
12 Oratorijs ſepelire. Si quando autem in terras, in quibus reſidetis, vel in earum perſonas excommunicationis, ſeu interdicti ſententias contigerit promulgari, pueri veſtris ſeruitijs deputati, negotiorumq. veſtrorum procuratores, & operarij, qui in veſtris locis eorum operibus perſonaliter continuè inſtiterint; huiuſmodi ſententijs obnoxij minime habeantur: ibique poſſint audire diuina iuxta formã, quæ locis ipſis eo caſu à Sede Apoſtolica eſt conceſſa, niſi iidem cauſam dederint, vel excommunicari ſpecialiter, ſeu interdici contingat eoſdem. Et quia vos extremam patientes pro Chriſti nomine paupertatem, & hortationis pio ſtudio bonos ad potiora dirigi-
13 tis, & errantes in rectitudinis ſemitam laudabiliter reuocatis, concedimus, vt in excommunicatorum terris liberè commorari, & ab eis tunc etiam, cum vos per ipſas tranſire contigerit, neceſſaria vitæ depoſcere, ac recipere valeatis. Magiſter quoque, & ſinguli Prio-
14 res Prouinciales, Conuentuales, ac vices eorum gerentes in prouincijs ac locis ſibi commiſſis prædictis Fratribus conſtitutis ibidem, nec non & Fratribus alijs eiuſdem Ordinis interdum ad eos declinantibus vndecumque abſolutione, & diſpenſatione indigentibus, ſiue antequam intrauerint Ordinem, ſiue poſt, in caſibus quibus exceſſerint, pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut ſuſpen-

Rubrum. Quod ſi quis ſine licentia Regis, aut Capitalis Iuſticiarii, ſi Rex extra regnum fuerit, ſe abſentauerit, ſi poſtea in regnum reuerſus fuerit, ſi ſe ſine licentia abſentauerit, ſi ſuper hoc conuictus fuerit, ſi ſe redimere voluerit, dabit Regi tantum quantum ei ſecundum conſilium ſuum imponetur. Et ſi ſe noluerit redimere, ſeruabitur in priſona Regis, donec ſe redimat. Et ſi ſine licentia abſentatus fuerit, ſi ſuper hoc conuictus fuerit, ſi ſe redimere voluerit, dabit Regi tantum quantum ei ſecundum conſilium ſuum imponetur. Et ſi ſe noluerit redimere, ſeruabitur in priſona Regis, donec ſe redimat.

Rubrum. Si quis ſine licentia Regis, aut Capitalis Iuſticiarii, ſi Rex extra regnum fuerit, ſe abſentauerit, ſi poſtea in regnum reuerſus fuerit, ſi ſe ſine licentia abſentauerit, ſi ſuper hoc conuictus fuerit, ſi ſe redimere voluerit, dabit Regi tantum quantum ei ſecundum conſilium ſuum imponetur. Et ſi ſe noluerit redimere, ſeruabitur in priſona Regis, donec ſe redimat. Et ſi ſine licentia abſentatus fuerit, ſi ſuper hoc conuictus fuerit, ſi ſe redimere voluerit, dabit Regi tantum quantum ei ſecundum conſilium ſuum imponetur. Et ſi ſe noluerit redimere, ſeruabitur in priſona Regis, donec ſe redimat.

gentia huiuſmodi mentio ſpecialis, ſiue per legatos, ſiue per delegatos ipſius. Nullus inſuper Archiepiſcopus, vel Epiſcopus, nulluſque alius Prælatus Eccleſiaſticus, vel eorum Vicarij, vel officiales adportandum, vel deferendum litteras, vel exequendum, aut denunciandum ſententias contra Principes ſeculares, communitates, populos, ſeu quoſcunque benefactores veſtros, nulluſque delegatus vel ordinarius iudex ad faciendum citationes, vel commiſſiones recipiendas, ſiue quod ſitis in cauſis aliquibus aſſeſſores, ſeu ad alia contingentia lites, & controuerſias in cauſis, quæ coram ipſis tractantur, quemquam veſtrum compellere valeant ſine prædictæ ſedis mandato, vel licentia ſpeciali, expreſſam facientes de hac indulgentia mentionem: nec quiſquam veſtrum parere, vel intendere teneatur ſuper bis monitionibus, & mandatis, aut iuſſionibus eorumdem, aut facere vel implere, quod in hac parte duxerint iniun-
18 gendum. Cæterum Magiſter, & ſinguli Priores Prouinciales, ac ipſorum Vicarii illos ex Fratribus, de quibus authoritate litterarum Sedis Apoſtolicæ, vel legatorum ipſius Archiepiſcopis, & Epiſcopis, vel aliis quibuſcunque prouiſum extitit, vel in poſterum contigerit prouideri, corrigere, ac non obſtante contradictione aliqua, poſſint ad ſuum Ordinem reuocare: neque per litteras eiuſdem Sedis, ſeu legatorum ipſius iam obtentas, vel de cætero obtinendas aliquos de Fratribus ipſius Ordinis præfatis Archiepiſcopis, & Epiſcopis, aut aliis teneantur in ſocios deputare, niſi dictæ litteræ Apoſtolicæ obtinendæ de indulto huiuſmodi, & Ordine ipſo expreſſam fecerint mentionem, & alias id honeſtati Ordinis, & illorum ſaluti viderint expedire. Nullus autem legatus niſi de latere noſtro miſſus authoritate litterarum Sedis Apoſtolicæ ſpecialem de hoc indulto, & Ordine veſtro non faciente mentionem, nulluſque Prælatus, aut aliqua perſona Religioſa ſeu ſæcularis de Fratribus eiuſdem Ordinis, ſeu Cardinalis Romanæ Eccleſiæ, ad ſua, ſeu Eccleſiæ negotia procuranda, vel ſecum manendo aliquos aſſumere valeat: niſi quos Magiſter, vel Prior Prouincialis ipſorum tamquam idoneos, & diſcretos ſibi duxerint aſſignandos: quos etiam volumus ſubiacere Ordinis diſciplinæ. Illos verò Ordinis ipſius Fratres, qui
19 ad prædicandum crucem, vel inquirendum contra hæreticam prauitatem, ſeu ad alia huiuſmodi negotia ſunt vel fuerint deputati vbicunque a Sede Apoſtolica, tu fili Magiſter, tuique ſucceſſores remouere ſeu reuocare, & penitus transferre, ipſiſque quod ſuperſedeant, iniungere, alioſq; ſubſtituere, cum expedire videritis, licitè, & libere valeatis, ac in eos, ſi contrauenerint, cenſuram Eccleſiaſticam

ſticam exercere, ac quilibet Prouincialis, vel eius Vicarius eiuſdem Ordinis illud ipſum in ſua Prouincia circa Fratres ipſius Ordinis, quibus ab eadem Sede ſimilia contigerit in illa committi, facere poſſit, non obſtantibus aliquibus litteris vel indulgentijs Apoſtolicis impetratis, vel in poſterum impetrandis, quæ de hoc non fecerint
20 *mentionem. Inhibemus quoque ne quis poſt profeſſionem in Ordine veſtro factam, ab ipſo Ordine ſine ſui Magiſtri, ſeu Prioris licentia decedat, decedentem vero abſque cautione litterarum alterius ipſorum prætextu alicuius priuilegij Apoſtolicæ Sedis nullus audeat retinere, quod ſi forte retinere præſumpſerint, vobis Magiſter, & ſinguli Priores dumtaxat, & veſtris Vicarijs licitum ſit in ipſos decedentes Fratres excommunicationis ſententiam promulgare: detinentes vero eoſdem ſecum velin Monaſterijs, ſeu Eccleſijs ſuis, niſi eos ejecerint, poſtquam eis denunciatum fuerit, excommunicationis ſententiæ volumus ſubiacere, non obſtantibus quod excommunicari, ſuſpendi, vel interdici non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi mentionem. Si verò aliqui de*
21 *Fratribus veſtri Ordinis poſt obtentam licentiam à Sede prædicta: aut à vobis ad Religionem aliam tranſeundi, infra duos, vel tres menſes ſe ad illam Religionem ſuæ ſaluti congruam non contulerint, & ipſius non ſuſceperint habitum Regularem, licitum ſit vobis ſingulis Magiſtro, & Prioribus, & vices veſtras gerentibus, contra ipſos tanquam contra alios veſtri Ordinis apoſtatas procedere, ſecundum quod honeſtati dicti Ordinis videritis expedire.*
22 *Illud idem intelligi volumus de illis, qui poſt ſuſceptionem habitus alterius Religionis intra tempus probationis nulla profeſſione facta, inde præſumpſerint reſilire, aut etiam ſi poſt profeſſionem huiuſmodi ad Religionem laxiorem, ſeu mitiorem Ordinem tranſierint, vel, quod abſit, ad ſeculum reuertantur, vos volumus contra ipſos ri-*
23 *gorem veſtri Ordinis exercere. Apoſtatas quoque veſtri Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare vel alias ſubdere diſciplinæ rigori poſſitis per vos, atque etiam alios, in quocunque habitu contigerit eos inueniri, inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio*
24 *bracbii ſæcularis. Inhibemus etiam, vt Fratres, quos ab Ordine veſtro pro ſuis culpis per Magiſtrum, & Priores, aè eorum Vicarios expelli contigerit, vel qui egreſſi fuerint proprio ſuo motu, prædicare, confeſſiones audire, ſeu docere præſumant, niſi ad alium Ordinem, in quo licitè huiuſmodi exerceantur officia, tranſire de noſtra, vel Magiſtri, ſeu Prioris, vel Vicariorum ipſorum licentia*

ſpe-

ſpeciali cõtigerit: quod ſi forte ipſi contra huiuſmodi inhibitionem noſtrã, aliquid ſuper præmiſſis temere attẽtare præſumpſerint, vos Magiſtri, & ſinguli Priores, vel veſtri Vicarii in illos, quos infra fines prædicationi ſuæ iuxta conſuetudinem Ordinis veſtri diſtractos inueneritis, talia præſumentes monitione præmiſſa, authoritate noſtra excommunicationis ſententiam valeatis promulgare. Electos autem de Ordine veſtro, vel egreſſos, qui receptione in eodem Ordine ſuis culpis exigentibus reddiderint ſe indignos, & alios Fratres eiuſdem Ordinis ex rationabili cauſa ad quoſcumque Ordines approbatos, præterquam ad Beati Auguſtini, Hoſpitaliorum, & aliorum Religioſorum arma portantium, ad vitandam occaſionem euagandi vos Magiſter, & ſinguli Priores, ſeu veſtri Vicarii cum teſtimonialibus litteris authoritate noſtra licentiandi libe ram habeatis facultatem. Nos enim diſtrictius inhibemus, ne tales ad alium Ordinem aliter tranſire, vel aliqui eos recipere ſeu retinere præſumant abſque licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ faciente de
25 *hoc plenam mentionem. Inhibemus etiam vt nulli ſiue ſit in Religionis Ordine, ſiue extra Ordinem conſtitutus, habitum veſtrum aut ita conſimilem, quod propter eum Frater Prædicator credi poſſit, deferre liceat abſque mandato Sedis Apoſtolicæ ſpeciali. Et vt dicta inhibitio maiorem conſequatur effectũ, ſtatuimus vt bi, qui habitũ veſtrũ, aut ſibi conſimilem in prædicto modo deferre præſumpſerint, ad deponendũ ipſum per diœceſanos locorum, cum a vobis requiſiti fuerint, monitione præmiſſa per cenſuram Eccleſiaſticam ap-*
26 *pellatione poſtpoſita compellantur. Cæterum cum humilitas veſtra ſibi de latitudine orbis terræ, nihil præter domos, & hortos cum virgultis præmiorum obtentu cœleſtium duxerit reſeruandum: nos piè volentes, quod illorum fructus veſtræ paupertatis vſibus applicentur: vt de dictis hortis, & virgultis veſtris nulli decimam teneamini exhibere, vobis authoritate præſentium indulgemus, diſtrictius inhibendo, ne quis a vobis de præmiſſis aliquid exigere, vel extorquere præſumat. Quia verò nonnulli veſtræ Religionis*
27 *habitum aſſumentes diuerſis perſonis, quæ ſciri, & inueniri non poſſunt, aliqua bona reſtituere interdum tenentur, vobis Magiſtro, & Prioribus, ac Vicariis prædictis concedimus, vt ſinguli veſtrum in locis ſibi commiſſis bona ipſa in pios vſus conuertere va-*
28 *leant, prout ſecundum Deum viderint expedire. Sepulturam quoque in locis, cœmeteriis, & Eccleſiis veſtris concedimus, & eam liberam eſſe cenſemus, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui ſe illic ſepeliri deſiderauerint (niſi excommunicati, & interdicti,*

dicti, aut etiam publici vſurarij fuerint) nullus obſiſtat, ſalua tamen iuſtitia illarum Eccleſiarum, à quibus mortuorũ corpora aſſumuntur. Diſtrictius inhibentes, vt nulli Religioſi, vel ſæculares, vobis inuitis, aliquorum corpora defunctorum in veſtris cœmeterijs ſepelire, aut in Eccleſijs veſtris Miſſarum ſolemnia, vel pro animabus ipſorũ, qui ad loca veſtra tumulandi feruntur, ibiq; exequias celebrare ſine veſtro aſſenſu, & voluntate præſumant.

29 Inhibemus inſuper vniuerſis Fratribus Ordinis veſtri, ne aliqui eorum alijs, quàm Prælatis ſuis peccata ſua confiteri præſumant, niſi neceſſitatis vrgente articulo: vel niſi forte Magiſter, vel Prior proprius alicui Fratri dederit Fratri alteri eiuſdem Ordinis licen-

30 tiam confitendi. Vniuerſis autem Eccleſiarum Prælatis, & alijs inhibemus confeſſiones veſtras vobis inuitis audire, vel compellere vos ad Synodos, vel conuocationes ſuas accedere, vel cum eis extra ciuitatem, vel intra proceſſionaliter exire, aut ſuis Conſtitutionibus ſubiacere, vel Capitula, Scrutinia, vel Inquiſitiones in locis veſtris vel alibi de vobis facere, aut fidelitatem iuramento firmatam, & annualem obedientiam à Prioribus, & ſuperioribus veſtris exigere, aut de ipſorum inſtitutione, vel deſtitutione, ſeu de ſtatutis veſtri Ordinis ſe aliquatenus intromittere, ſeu prohibere, ne ad ciuitates vel villas, vbi religiosè, & honeſtè commorari poſſitis, à populis euocati audeatis accedere, ibique pro ve-

31 ſtris vſibus conſtruere ædificia, Eccleſias, ſeu Oratoria, aut in accedentes Fratres ſeu conſtruentes huiuſmodi, vel receptatores ipſorum excommunicationis ſententiam ferre præſumant. Con-

32 cedimus quoque vobis, vt de illis, quæ in ornamentis, vel pro eis aut libris, fabrica, aut luminaribus, anniuerſario, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo, ſiue alijs ad perpetuum cultum diuinum, ſeu pro pitantijs, aut victu ad ſuſtentationem veſtram, vel indumentis, nec non pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ domus veſtri Ordinis obligari noſcuntur, vel de domibus, prædijs, & hortis, alijſque locis veſtris ſecundum Inſtituta veſtri Ordinis opportunis, aut de bis, quæ pro huiuſmodi domibus, prædijs, hortis, & locis emendis vobis legantur (dummodo præmiſſa non conuertantur in alios vſus, ſed in illos dumtaxat, pro quibus relinquuntur aut alios etiam, qui in hac conceſſione, vel indulgentia continentur) nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et nequis à vobis, vel vltimarum executoribus voluntatum, ſeu decedentium hæredibus de præmiſſis aut de bis, quæ vobis in vltimis voluntatibus abſolutè legantur,

vel

vel alias pro veſtris neceſſitatibus conferantur, aliquid exigere vel extorquere præſumat, diſtrictius inhibemus. Adhæc liceat
33 *Fratribus veſtri Ordinis, cum de prioribus locis ſuis ad alia loca ſe transferunt, tam ædificia, quam omnem ædificiorum materiam locorum, quæ dimittunt (dedicatis Eccleſijs dumtaxat exceptis) quàm libros, calices, & paramenta ſecum ad alia loca transferre, ac ædificia ipſa cum ſolo, & alijs ad eadem loca pertinentibus, præter Eccleſias, per perſonas ad hoc a Sede Apoſtolica deputatas vendere, ipſorumque pretium in aliorum locorum, ad quæ dicti Fratres ſe transferunt, ædificationem, ſeu alias in eorum vtilitatem conuertere, ſecundum quod eis videbitur melius ex-*
34 *pedire. Et ne aliqui Epiſcopi, vel Archiepiſcopi, aut alij Eccleſiarum Prælati, ſeu quæuis alia perſona Eccleſiaſtica, vel ſecularis prædicta loca, ſeu bona occupare, accipere, vel vſurpare, aut quoquo modo ſibi vendicare præſumant abſque dicta Sedis licentia ſpeciali, diſtrictius inhibemus. Indulgentes vobis, vt ad præſtationem procurationum legatorum prædictæ Sedis, vel nuntiorum ipſius, ſeu diœceſanorum locorum, aut exactionum vel collectarum, ſeu ſubſidiorum, vel prouiſionum quarumcumque minime teneamini, nec adea ſoluenda per litteras dictæ Sedis, aut legatorum, aut nunciorum eiuſdem, ſeu rectorum terrarum Eccleſiæ Romanæ impetratas, ſeu in poſterum impetrandas cuiuſcumque tenoris fuerint, in perpetuum compelli poſſitis, niſi dictæ Sedis litte-*
35 *ræ impetrandæ plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi, & dicto ordine fecerint mentionem. Cæterum cum felicis recordationis Innocentius Papa IIII. prædeceſſor noſter olim duxerit ſtatuendum, vt exempti quantocumque gaudeant libertate, nihilominus tamen ratione delicti, ſeu contractus, aut rei, de qua contra ipſos agitur, ritè poſſint coram locorum Ordinarijs conueniri, & illi quoad hoc ſuam in illis iuriſdictionem, prout ius exigit, exercere. Nos vobis, vt occaſione Conſtitutionis huiuſmodi nullum libertatibus, & immunitatibus vobis, & Ordini veſtro per priuilegia, & indulgentias a Sede Apoſtolica conceſſis, vel in poſterum concedendis præiudicium generetur, authoritate præſentium indulgemus, decernentes vos, ſeu perſonas veſtri Ordinis in prædictis caſibus Ordinarijs ipſis minime ſubiacere. Decernimus ergo irritum, & inane, quidquid contra tenorem conceſſionum, & inhibitionum huiuſmodi per quoſcumque fuerit attentatum, & interdicti, ſuſpenſionis, & excommunicationis ſententias, ſiquas contra conceſſiones, conſtitutiones, & inhibitiones eaſdem in vos,*

vel

velveſtrum aliquos, vel loca veſtra, ſeu benefactores, vel electores, aut hæredes prædictos, in poſterum promulgari contigerit, penitus non teneare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrarum conceſſionum, & inhibitionum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum: Datum Auinioni II. Nonas Martij Pontificatus noſtri anno IV. Cæterum vt earundem litterarum tenor ſic inſertus omnimodam rei ſeu facti certitudinem faciat, authoritate Apoſtolica decernimus, vt illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem tenor ipſe per omnia habeat, quæ haberent originales litteræ ſupradictæ, & eadem prorſus huiuſmodi tenori fides adhibeatur, quandocunq; & vbicumque ſiue in iudicio, ſiue extra, vel alibi vbi fuerit exhibitus, vel oſtenſus, & eidem ſtetur firmiter in omnibus, quæ eiſdem originalibus litteris adhiberetur; ac ſicut eis ſtaretur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, neque per hoc originales litteras dicti Gregorij, ſeu Bonifacij, aut Benedicti, ad quarum inſtar illæ ſunt editæ, producere ſeu oſtendere teneamini. Verum ne dubitationes ac controuerſiæ, quæ aliàs vos pluribus laboribus, & expenſis vexauernnt, de cætero vobis fiant, ex certa ſcientia decernimus, vt dictum priuilegium Gregorij Papæ XI. in iudicio, & extra, in qualibet ſua diſpoſitione inuiolabiliter obſeruetur; non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis, illa præſertim felicis recordationis Clementis Papæ V. prædeceſſoris noſtri edita in Concilio Viennenſi, quæ incipit, Dudum, *nec non priuilegijs, gratiis, & conceſſionibus Apoſtolicis in genere vel ſpecie quibuſcumque Eccleſiis perſonis ſiue locis ſub quauis forma vel expreſſione verborum, etiam ſi de his habenda eſſet in præſentibus mentio ſpecialis, ſeu per quæ præſentibus non expreſſa, aut totaliter de verbo ad verbum non inſerta, earum in toto, ſeu in aliqua parte ſui effectus poſſet aliqualiter impediri & aliis contrariis quibuſcumque. Nos autem ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his aut eorum aliquo a quoquam quauis au-*
37 *thoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Declarantes clauſulam illam, videlicet,* Salua tamen iuſtitia Eccleſiarum illarum, à quibus mortuorum corpora aſſumuntur, *in omnibus aliis debere intelligi, præterquam in illis, de quibus in ipſo priuilegio ſpecialiter cauetur, quod canonica portio minimè exigatur. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud Sanctos Apoſtolos*

XII. Kalend. Iulÿ, Pontificatus noſtri anno decimo. Caterum vt quarumlibet litterarum earundem tenor ſic inſertus omnimodam rei, ſeu facti certitudinem faciat, authoritate Apoſtolica prædicta decernimus, vt illud idem robur, eandēq. vim, & eundem vigorem tenor ipſe per omnia habeat, quæ haberent ſingulæ originales litteræ ſupradictæ, & eadē prorſus huiuſmodi tenori fides adhibeatur, quandocūq. & vbicūq. ſiue in iudicio, vel alibi, vbi fuerit exhibitus, & oſtenſus, ac eidem ſtetur firmiter in omnibus, quæ ſingulis eiſdem originalibus litteris adhiberetur, ac ſicut eis ſtaretur ſi forent exhibitæ, & oſtenſæ, nec originales litteras Gregorij, ſeu Bonifacÿ, Benedicti, vel Martini huiuſmodi præfati Magiſter, Priores, & Fratres producere, ſeu oſtendere teneantur, volentes etiam authoritate Apoſtolica, & ſcientia ſupradictis, earum ſerie decernentes, quod priuilegium Gregorÿ Papæ XI. huiuſmodi in iudicio, & extra in qualibet ſui diſpoſitione inuiolabiliter obſeruentur. Non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis, illa præſertim piæ memoriæ Clementis Papæ V. etiam prædeceſſoris noſtri in Concilio Viennenſi edita, quæ incipit Dudum, *nec non priuilegÿs, & gratÿs, & conceſſionibus Apoſtolicis in genere, vel in ſpecie quibuſcumq; perſonis, Eccleſiis, ſeu locis ſub quauis forma, aut verborum expreſſione conceſſis, etiamſi de illis præſentibus habenda foret mētio ſpecialis, ſeu per quæ præſentibus non expreſſa, aut totaliter non inſerta earum, in toto, ſeu in aliqua parte ſui effectus poſſet aliqualiter impediri, & alÿs contrarÿs quibuſcumque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his vel eorum aliquo à quoquam quauis authoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c. Datum Florentiæ anno Incarnationis Domini milleſimo quadringenteſimo quadrageſimo tertio Idibus Aprilis, Pontificatus noſtri anno vndecimo. Nos igitur qui dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum, & perſonarum eius ſtatum proſperum, & tranquillum propter vberes fructus, quos Ordo ipſe multa præfulgens gloria meritorum, & gratia ſanctitatis in agro militantis Eccleſiæ in propagationem fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, ac producit, & in futurum productum fore ſpe firma tenemus, palmites ſuos à mari vſque ad mare, & etiam ad Barbaras extendendo nationes intenſis deſideramus affectibus, Gregorij, Martini, & Eugenii, ac aliorum prædeceſſorum noſtrorum, qui Ordinem prædictum Fratrum Prædicatorum aliis variis priuilegiis non immerito decorarunt, veſtigiis inhærentes, motu proprio non ad*

eorum

eorum dicti Ordinis Fratrum, professorum, vel alterius super eis
38 Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera nostra
voluntate, & deliberatione, ac certa nostra scientia prædicti Gregorij, & quascumque alias quorumcumque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum litteras dicto Ordini Fratrum Predicatorum, & illius domibus, & professoribus in genere, sub quacumq; verborum forma concessas, quas ac si de verbo ad verbum vnà cum prædictis litteris Eugenii prædecessoris præfati inserta forent, haberi volumus pro expressis, & omnia singula in illis contenta authoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, ac pro potiori cautela omnia, & singula per Gregorium, & Martinum, & Eugenium, alios que prædecessores prædictos in eisdem litteris pro & in fauorem dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum quomodolibet ordinata, statuta, decreta, concessa, & indulta fieri, & conseruari debere authoritate, motu, scientia prædictis, de nouo ordinamus, statuimus, atq; decernimus, & eisdem Ordini Prædicatorum, illiusque domibus, & professoribus concedimus, & indulgemus. Et quia, sicut accepimus, nosq; ipsi experientia didicimus in minoribus cõstituti, circa litteras & priuilegia huiusmodi nonnulla dubia postmodũ sunt exorta, habita super his consideratione decenti, motu, authoritate, & scientia prædictis litteras eiusdem Gregorÿ prædecessoris ea in parte, in
39 qua concedit dicti Ordinis professoribus: vt liceat eis in locis, in quibus degunt, habere Oratoria, & in eis cum altari portatili etiam tempore interdicti, ianuis clausis, Missarum solemnia, & alia diuina officia celebrare, & quod eorum insistentes obsequÿs censuris generaliter promulgatis non ligentur; cum contingat eos persæpe requiri, vt etiam extra Oratoria super huiusmodi altari portatili celebrent officia diuina, & ad illa interdicti tempore tertÿ Ordinis S. Dominici de Pœnitentia nuncupati Fratres & Sorores, ac suos, & illorum procuratores admittent, extendentes; concedimus eisdem Fratribus, vt non solum in Oratorÿs, & locis, in quibus degunt, sed etiam in quouis alio loco congruenti, & honesto possint super altari portatili huiusmodi Missas, & alia diuina officia liberè
40 & licitè celebrare: exceptis Ecclesiis ab Ordinarÿ iurisdictione non exemptis, quoties illud eisdẽ Fratribus per Ordinarios ex causa contingeret inhiberi. Et vt liceat eis tempore interdicti Fratres, & Sorores dicti Ordinis Beati Dominici de Pœnitentia nuncupati, nec non ipsorum Fratrum Predicatorum, ac Fra-

XII. Kalend. Iulij, Pontificatus noſtri anno decimo. Caterum vt quarumlibet litterarum earundem tenor ſic inſertus omnimodam rei, ſeu facti certitudinem faciat, authoritate Apoſtolica prædicta decernimus, vt illud idem robur, eandēq. vim, & eundem vigorem tenor ipſe per omnia habeat, quæ haberent ſingulæ originales litteræ ſupradictæ, & eadē prorſus huiuſmodi tenori fides adhibeatur, quandocūq. & vbicūq. ſiue in iudicio, vel alibi, vbi fuerit exhibitus, & oſtenſus, ac eidem ſtetur firmiter in omnibus, quæ ſingulis eiſdem originalibus litteris adhiberetur, ac ſicut eis ſtaretur ſi forent exhibitæ, & oſtenſæ, nec originales litteras Gregorij, ſeu Bonifacij, Benedicti, vel Martini huiuſmodi præfati Magiſter, Priores, & Fratres producere, ſeu oſtendere teneantur, volentes etiam authoritate Apoſtolica, & ſcientia ſupradictis, harum ſerie decernentes, quod priuilegium Gregorij Papæ XI. huiuſmodi in iudicio, & extra in qualibet ſui diſpoſitione inuiolabiliter obſeruentur. Non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis, illa præſertim pię memoriæ Clementis Papæ V. etiam prædeceſſoris noſtri in Concilio Viennenſi edita, quæ incipit Dudum, nec non priuilegijs, & gratijs, & conceſſionibus Apoſtolicis in genere, vel in ſpecie quibuſcumq; perſonis, Eccleſiis, ſeu locis ſub quauis forma, aut verborum expreſſione conceſſis, etiamſi de illis præſentibus habenda foret mētio ſpecialis, ſeu per quæ præſentibus non expreſſa, aut totaliter non inſerta earum, in toto, ſeu in aliqua parte ſui effectus poſſet aliqualiter impediri, & alijs contrarijs quibuſcumque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his vel eorum aliquo à quoquam quauis authoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c. Datum Florentiæ anno Incarnationis Dominj milleſimo quadringenteſimo quadrageſimo tertio Idibus Apri is, Pontificatus noſtri anno vndecimo. Nos igitur qui dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum, & perſonarum eius ſtatum proſperum, & tranquillum propter vberes fructus, quos Ordo ipſe multa præfulgens gloria meritorum, & gratia ſanctitatis in agro militantis Eccleſiæ in propagationem fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, ac producit, & in futurum productum fore ſpe firma tenemus, palmites ſuos à mari vſque ad mare, & etiam ad Barbaras extendendo nationes intenſis deſideramus affectibus, Gregorij, Martini, & Eugenii, ac aliorum prædeceſſorum noſtrorum, qui Ordinem prædictum Fratrum Prædicatorum aliis variis priuilegiis non immerito decorarunt, veſtigiis inhærentes, motu proprio non ad

eorum

eorum dicti Ordinis Fratrum, professorum, vel alterius super eis
38 Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera nostra
voluntate, & deliberatione, ac certa nostra scientia prædicti Gre-
gorij, & quascumque aliasquorumcumque Romanorum Pontificum
prædecessorum nostrorum litteras dicto Ordini Fratrum Predica-
torum, & illius domibus, & professoribus in genere, sub quacumq;
verborum forma concessas, quas ac si de verbo ad verbum vnà
cum prædictis litteris Eugenii prædecessoris præfati inserta forent,
haberi volumus pro expressis, & omnia singula in illis contenta
authoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & robur
perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, ac pro potiori caute-
la omnia, & singula per Gregorium, & Martinum, & Eugenium,
alios que prædecessores prædictos in eisdem litteris pro & in fauorem
dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum quomodolibet ordinata, sta-
tuta, decreta, concessa, & indulta fieri, & conseruari debere autho-
ritate, motu, scientia prædictis, de nouo ordinamus, statuimus, atq;
decernimus, & eisdem Ordini Prædicatorum, illiusque domibus, &
professoribus concedimus, & indulgemus. Et quia, sicut accepimus,
nosq; ipsi experientia didicimus in minoribus cõstituti, circa litteras
& priuilegia huiusmodi nonnulla dubia postmodũ sunt exorta, ha-
bita super his consideratione decenti, motu, authoritate, & scien-
tia prædictis litteras eiusdem Gregorÿ prædecessoris ea in parte, in-
39 qua concedit dicti Ordinis professoribus: vt liceat eis in locis, in
quibus degunt, habere Oratoria, & in eis cum altari portatili etiam
tempore interdicti, ianuis clausis, Missarum solemnia, & alia di-
uina officia celebrare, & quod eorum insistentes obsequÿs censuris
generaliter promulgatis non ligentur; cum contingat eos perse-
pe requiri, vt etiam extra Oratoria super huiusmodi altari por-
tatili celebrent officia diuina, & ad illa interdicti tempore tertÿ Or-
dinis S. Dominici de Pœnitentia nuncupati Fratres & Sorores, ac
suos, & illorum procuratores admittent, extendentes; concedi-
mus eisdem Fratribus, vt non solum in Oratorÿs, & locis, in quibus
degunt, sed etiam in quouis alio loco congruenti, & honesto possint
super altari portatili huiusmodi Missas, & alia diuina officia liberè,
40 & licitè celebrare: exceptis Ecclesiis ab Ordinarÿ iurisdictione
non exemptis, quoties illud eisdẽ Fratribus per Ordinarios ex cau-
sa contingeret inhiberi. Et vt liceat eis tempore interdicti Fra-
tres, & Sorores dicti Ordinis Beati Dominici de Pœnitentia
nuncupati, nec non ipsorum Fratrum Prædicatorum, ac Fra-

trum, & Sororum dicti tertij Ordinis procuratores; & negotia gerentes vtriusque sexus admittere ad diuina. Præterea quia
41 idem Gregorius prædecessor in dictis suis litteris Magistro, & Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, & eorum Vicarijs absoluendi Fratres eiusdem Ordinis, nec non Fratribus dicti Ordinis, quos ipse Magister, Priores Prouinciales, & Conuentuales habuerint pro tempore in Confessores absoluendi ipsos Magistrum, Priores Prouinciales, & Conuentuales, ab excessibus, & censuris, nisi talia forent propter quæ essent ad Sedem Apostolicam meritò destinandi, ac eum eis desuper dispensandi concedit; & propterea qui sunt destinandi, persæpe reuocetur in dubium, vt absoluentium, & absoluendorum, dispensantium, & dispensatorum pro tempore puritati conscientiæ consulamus; declaramus hæreticos relapsos, schismaticos, & qui litteras Apostolicas falsificassent, aut ad infideles prohibita detulissent, dumtaxat esse ad Sedem Apostolicam meritò destinandos, reliquis ve-
42 rò omnibus etiam simoniæ qualitercumque irretitis posse per illos, quibus inibi conceditur absolutionis beneficium, & dispensationis iuxta casuum indigentiam impartiri. Et vt dicti Ordinis professoribus omnibus vagandi tollatur occasio, & ad Sedem Apostolicam recurrendi subtrahatur pro posse necessitas Magistro, & Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus ac illorum Vicarijs defectum natalium ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus, nec non cum bis, qui ex quauis causa præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum irregulares forent, dispensandi cum dicti Ordinis Prædicatorum professoribus, postquam ipsum Ordinem professi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiusmodi nõ obstante irregulares ipsi ad quoscumque etiam sacros Ordines; & in illis etiam altaris ministerio ministrantes, & tam ipsi irregulares, quam defectum natalium patientes prædicti ad quæcumque administra-
43 tiones & officia eligi, recipi, & assumi, illaq; gerere, & exercere liberè, & licitè valeant, motu, scientia, & authoritate prædictis concedimus per præsentes. Eam verò partem litterarum eiusdem Gregorij prædicti, in qua sepulturam in Ecclesijs Fratrum dicti Ordinis liberam esse voluit, silua iustitia Ecclesiarum, à quibus corpora assumuntur, declarantes libertatem huiusmodi intelligi debere etiam, quoad hoc, vt Fratres ipsi nullius super hoc petita licentia,

Pa-

Parochias, in quibus corpora prædicta forent, cum cruce processionaliter ingredi; & corpora ipsa leuare, & ad eorum Ecclesias sepelienda deferre possint, vbi hoc consuetum foret: vel Presbyteri de luatione requisiti hoc facere recusarent. Nec cogantur inuiti etiam prætextu cuiuscumque consuetudinis ipsi, vel defunctorum consanguinei illa ad Parochiales Ecclesias, vel ad alia loca deferre, & cum illis vel sine, inibi celebrare vel celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua diuina officia, ante, vel post sepulturam earundem. Iustitiam vero Ecclesiarum, à quibus corpora ipsa assumuntur, iuxta Martini prædicti prædecessoris nostri voluntatem, saluam esse debere decernimus in omnibus alijs casibus præter eos, in quibus eorundem Gregorij, Martini, & Eugenij prædecessorum nostrorum Specialia priuilegia Fratres ipsi ab huiusmodi solutione quartæ sunt exempti. Nec in
44 *aliquo casu de candelis, quæ ad manus Fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis verò casibus, quam in præmissis, in quibus quarta ipsa soluenda veniret, conuentiones, si quæ sunt inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, ac Ecclesiarum Rectores initæ laudabiles, & honestæ, in posterum*
45 *obseruentur. Et si forte per Nos, vel Sedem Apostolicam de pijs legatis dispositis, & relictis in genere, vel in specie decima, vel alia portio, seu quarta alteri piæ vel non piæ causæ ex quauis causa hactenus concessa foret, aut in futurum concedi, & solui, aut dari mandari contingeret, Fratres prædictos, atque illorum domos, & eis legata, & relicta, aut aliàs in eorum fauorem exposita in concessionibus, & mandatis huiusmodi decernimus atque volumus non includi, nisi de ipsis Fratribus, ac præsenti decreto, ac voluntate nostris non per generales clausulas, quæ etiam per specialem mentionem importare viderentur, sed vera, & specifica mentio fiat de eisdem. Indultum verò eiusdem Gregorij prædecessoris de decimis non soluendis, ad quæcumque bona dictorum Fratrum, & quascumque decimas etiam quas vulgus Papales appellat, & Apostolica Sedes pro Christianæ fidei defensione, aut alijs imminentibus persæpe necessitatibus indicit, & quæcumque alia onera motu, & scientia prædictis extendimus. Decernentes Fratres ipsos Prædicatores, etiamsi per quoscumque exemptos etiam Mendicantes solui mandarentur cum quibusuis derogatorijs, & fortioribus clausulis ad earum solutionem non teneri, et in illorum solutione cessando censuras, & pœnas aliquas non incurrere, nisi præsentibus*

bus, non per generales, & alias clauſulas ſpecialem mentionem importantes, non aliàs ſit derogatum ſpecificè, eorũ de verbo ad verbũ inſerto tenore. Et ne prætextu Conſtitutionis Innocentij IIII.
46 *prædeceſſoris noſtri, quæ incipit,* Volentes, *locorum diœceſani, & alij Ordinarij; ac alij quicunque in perſonas, & loca Fratrum Prædicatorum contra eiuſdem Gregorij prædeceſſoris ordinationem ſibi quãcumque iuriſdictionem, & ſuperioritatem vendicare præſumant, diſtrictius inhibemus, ne quiſpiam abſque dicta Sedis ſpeciali commiſſione, & authoritate in perſonas, domos, & loca dicti Ordinis Prædicatorum, vt pote prorſus exempta, aliquas excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias ſpecialiter vel generaliter quomodolibet promulgare, aut in perſonas, domos, & loca huiuſmodi aliquam præeminentiam, ſuperioritatem, & iuriſdictionem quomodolibet exercere præſumat, etiam ratione contractus vel delicti, ſeu rei de qua contra ipſos ageretur, vbicumque ineatur contractus, committatur delictum, & res ipſa conſiſtat. Decernimus quoque ex nunc quaslibet excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, & quoſcumq. proceſſus, quaſuis pœnas, & ſententias generales vel ſpeciales continentes, quos vel quas promulgari, vel haberi, & omnia quæ contra Fratres, domos, & loca dicti Ordinis quomodolibet fieri contigerit, etiam eorum exemptione, vtpotè notoria non aliter allegata, nullius roboris, vel momenti eſſe,*
47 *& pro infectis haberi debere. Præterea quia Parochialium Eccleſiarum Rectores præfati erga illos, qui dicti Ordinis Prædicatorum Fratribus eorum peccata confitentur, perſæpe in exhibitione Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis ſe reddunt difficiles, concedimus ipſius Fratribus Ordinis Prædicatorum, vt perſonis eis confeſſis, quibus Rectores præfati ſine rationabili cauſa deneg arent, ſeu malitiosè diſtulerint Euchariſtiæ, & Extremæ vnctionis Sacramenta miniſtrare (ſuper quo eorumdem confeſſorum aſſertioni ſtari*
48 *debeat) illa petentibus poſſint impunè exhibere. Et cum aliquando contingat Monaſteria Monialium S. Auguſtini ſub cura, habitu, & Conſtitutionibus Fratrum Prædicatorum degentium Monialibus deſtitui, adeo vt de eorum reformatione ſpes nulla ſupereſt, conuenientiuſque ſit, quod illorum ſic deſtitutorum bona ad ipſos Fratres deueniant, quorum erant curæ commiſſa, quàm ad alios, illa quæ ſic deſtituta exiſtunt, & deſtrui contigerit, in futurum cum eorum bonis omnibus in perpetuis vſibus Fratrum dicti Ordinis Prædicatorum, quibus ex forma regiminis ipſius Ordinis competit, applicamus, ita vt Fratres ipſi poſſint de illis, & eorum Mo-*

noſteriorum ſtructuris, & ædificijs pro eorum voluntate diſponere, prouiſo, quod illorum Eccleſiæ & Oratoria ad profanos vſus non
49 *redigantur, ſed in illis quandoque diuina celebrentur officia. Inſuper cum nonnulli ad Ordinem prædictum Fratrum Prædicatorum ſpecialem gerentes deuotionis affectum ordinent eorum cadauera cum habitu Fratrum dicti Ordinis Prædicatorum, aut ſororum dicti Ordinis de Pœnitentia ſepeliri: ne ex eorum corporum delatione ad aliqua loca, Ordini, & Fratribus prædictis iniuria irrogetur, decernimus tales apud Fratres ipſos eſſe ſepeliendos, etiamſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam: nec poſſe etiam in loco per eos electo cum habitu prædicto quomodolibet ſepeliri,, aut ad ſepeliendum portari, abſque Fratrum domus, loci, in quo tales deceſſerint*
50 *expreſſa licentia, & aſſenſu. Cæterum, ne ſi ratione Parochialium Eccleſiarum, apud quas eorum Fratrum domus conſtructæ fuere aut conſtruerentur, in poſterum locorum Ordinarij in eorum Fratres aliquam ſuperioritatem ſibi vendicare tentarent, Fratrum eorundem quies in aliquo perturbaretur, concedimus eiſdem Fratribus, vt in ſic conceſſis, & quas eis concedi contigerit, curatis Eccleſijs poſſint per Capellanum per eos pro eorum nutu ponendum, & amouendum curam huiuſmodi exercere, qui quandiu capellanatus huiuſmodi fungetur officio, ac ſi dicti Ordinis Prædicatorum profeſſor exiſteret, dictorum Fratrum Prædicatorum libertate, & exemptione vbique fruatur: Eccleſiæ verò prædictæ, & illarum bona illa, quæ domus dicti Ordinis prærogatiua latentur. Rurſus*
51 *intelleximus, quod & ſi bonæ memoriæ Ioannes Vigeſimus ſecundus prædeceſſor noſter illorum opinionem, qui aſſerebant, quod confeſſi Fratribus prædictis, vel aliorum Mendicantium ad audiendas confeſſiones iuxta Iuris diſpoſitionem deputatorum pro tempore, tenebãtur eorum peccata Rectori eorum Parochialis Eccleſiæ iterum confiteri, reprobauerit, & deinde præfatus Eugenius prædeceſſor reprobationem huiuſmodi approbans cõtra talia aſſerentes, tanquam de hæreſi ſuſpectos per locorum Ordinarios inquiri, & procedi mandauerit, ac ſucceſſiuè piæ memoriæ Nicolaus Papa V ſimiliter prædeceſſor noſter geſta in præmiſſis à Ioanne, & Eugenio prædeceſſoribus robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuerit, nihilominus adhuc nonnulli eorum adhærentes proteruia, opinionem prædictam, & deſuper factos damnatos, & malè ſonantes ac reprobos articulos veros eſſe affirmare non verentur: vt talium ſuperſtitioſa temeritas tanto minus inualeſcat, quanto erit ſuperiorum correctione damnata, conceſſam contra tales per eiuſdem Eugenij*

prædeceſſoris litteras locorum Ordinarijs facultatem ad inquiſitores hæreticæ prauitatis extendimus, ac volumus, quod inquiſitores ipſi quicumq; fuerint, eadem quæ Ordinarij contra tales authoritate
52 fungãtur. Poſtremo cum Fratres Ordinis Minorum, ſicut & prædicti Prædicatorum Ordinis profeſſores pro fidei Catholicæ dilatione continuò indefeſſi laborent, fructuſq; affirant in Dei Eccleſia ſalutares, & propterea fuerint varijs per Sedem prædictam priuilegijs decorati, vt quos par labor pariaq; merita coniungunt, paria coniungant priuilegia, & fauores, concedimus eiſdem profeſſoribus Ordinis Prædicatorum, vt conceſſis Fratribus Minoribus, & eiſdem Ordinis Minorum Fratribus præmiſſis, & alijs conceſſis prædictis Fratribus Prædicatoribus priuilegijs, indulgentijs, gratijs, fauoribus, & indultis, tam ſpiritualibus quam temporalibus à prædictis, & alijs Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, aut alijs authoritatem habentibus, quæ omnia ac ſi nominatim exprimerentur, haberi hic volumus pro expreſſis, & noſtræ approbationis munimine ſolidamus, ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere, potiri, & gaudere poſſint, & debeant perpetuis futuris temporibus in omnibus, & per omnia prorſus, & ſine vlla differentia, proinde ac ſi quæ vni ex Ordinibus prædictis ſunt conceſſa, vtriq; ſimul nominatim conceſſa fuiſſent aut concederentur in poſterum. Et quæ de Magiſtro Generali, & de Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorũ Vicarijs, nec non Monaſterio Monialium S. Auguſtini ſub eorundem Fratrum Prædicatorum cura, & ſecundum ipſius Ordinis Prædicatorum inſtituta viuentium ſunt inſtituta, in Generali, & Prouincialibus miniſtris, ac Vicarijs dicti Ordinis Fratrum Minorum, necnon & Monaſteriorum Sororum Sancti Damiani nuncupatarum cenſeantur eſſe inſtituta. Diſtrictius inhibentes eiſdem locorum Ordinarijs ſub interdicti ingreſſus
53 Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, & Parochialium Eccleſiarum Rectoribus, & alijs quibuſcumque ſub excommunicationis latæ ſententiæ, & priuationis earundem Parochialium Eccleſiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, quæ obtinent, nec non inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum pœnis eo ipſo per eos, qui contra fecerint, incurrendis, ne Ordines prædictos Fratrum Prædicatorum, & Minorum ac illorum domos, & profeſſores præter, aut contra Martini, Gregorij, & Eugenij aut aliorum quorumcumque prædeceſſorum noſtrorum, & præſentium noſtrarum litterarum tenorem inquietare, ſeu moleſtare, & eos, aut teſtamentorum, vl-

tima-

ultimarumque voluntatum executores, & hæredes prædictos seu quoscumque alios directè, vel indirectè ad solutionem alicuius quartæ Parochialis seu Canonicæ, vel alterius portionis, seu oneris; & faciendum celebrari aliquod officium in eorum Ecclesijs, vel alibi; dum apud ipsos Fratres decedentium cadauera æmulantur, ante vel post eorum sepulturam rogere, nec confessis dictis Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus pro tempore Eucharistiæ, seu Extremæ vnctionis Sacramenta sine rationabili causa denegare, vel illorum exhibitionem malitiosè differre: aut eorum Parochianis, ne dictis Fratribus Prædicatoribus vel Minoribus confiteantur, probibere, vel persuadere: nec etiam ad præmissa, seu aliquod præmissorum auxilium, consilium, vel fauorem directè vel indirectè quoquo modo dare præsumant.

54 Et nibilominus cuilibet in dignitate Ecclesiastica constituto & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Ecclesiæ Canonico per vniuersum orbem, qui desuper per prædictorum Ordinum Priores, Guardianos, & Fratres, ac illorum, seu ad commodum eorum Romanæ Ecclesiæ Syndicos desuper fuerint requisiti per Apostolica scripta in solidum mandamus, quatenus perse, vel alium seu alios præmissa, vbi, & quando opus fuerit, publicantes: ac eisdem Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordinibus, ac illorum domibus, & professoribus, in præmissis efficaeis defensionis præsidio assistentes, faciant eos pacifica possessione, vel quasi, priuilegiorum, & concessionum huiusmodi gaudere: non permittentes eos, seu testamentorum executores, & hæredes prædictos contra illorum tenorem per Ordinarios, & Rectores prædictos, & quoscumque alios indebitè molestari, aut eis grauamina, iniurias, atque damna inferri, seu quomodolibet irrogari; at etiam summariè, & de plano sine strepitu, & figura iudicij sola facti veritate inspecta contra quoscumque cuiuscumque qualitatis, vel conditionis existant, & quacumque Ecclesiastica, & Patriarchali, Archiepiscopali, vel Episcopali, vel mundana forent dignitate, & exemptione muniti, in quibuscumque causis per eos mouendis quacumque ratione vel causa, qua excogitari possit, eis ministrent iustitiæ complementum, exequendo quod per eos fuerit ordinatum. Et illos quos censuras, & pœnas prædictas incurrisse constiterit, irretitos esse declarent, ac faciant, & mandent interdictos, suspensos, & excommunicatos publicè nunciari; ac ab omnibus arctius euitari; ac legitimis super his habendis seruatis processibus, illos

quoties

quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauare procurent. Contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus conſtitutionibus Bonifacij, quibus cauetur, ne quis extra ſuam ciuitatem, & diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam dietam à fine ſuæ diœ-
55 ceſis ad iudicium euocetur; ſeu, ne Iudices à Sede Apoſtolica deputati extra ciuitates, & diœceſes, in quibus deputati fuerint, contra quoſcumque procedere, aut alij, vel alijs vices ſuas committere præſumant; & de duabus dietis in Concilio generali, nec non quæ incipit, Super Cathedram Bonifacij, & Dudum Viennenſis Concilij, ac Calliſti Papæ III. etiam prædeceſſoris noſtri litteris, alijſque Apoſtolicis, ac etiam in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis ſpecialibus vel generalibus: nec non Othonis, & Otthoboni olim in Regno Angliæ Apoſtolicæ Sedis legatorum Conſtitutionibus; Eccleſiarum quoque atque locorum quorumlibet ſtatutis, & conſuetudinibus, & inter quoſcumque dictorum Ordinum Fratrum Prædicatorum, & Minorum profeſſores, atque locorum Ordinarios ſeu Rectores prædictos initis, & concluſis, ac hactenus obſeruatis pactis, & conuentionibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, nec non omnibus illis, quæ Gregorius, Martinus, & Eugenius præfati prædeceſſores in prædictis eorum litteris voluerunt, non obſtantibus contrarijs quibuſcumque: quibus omnibus illa ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, ac derogatoriarum derogatorias clauſulas in ſe continerent, præſentibus pro expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, quoad præmiſſa ſpecialiter & expreſſe derogamus. Aut ſi Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Rectoribus præfatis, ſeu quibuſuis alijs communiter, & diuiſim à Sede præfata indultum exiſtat, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari, aut vltra, vel extra certa loca ad iudicium euocari non poſſint, per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali vel ſpeciali, cuiuſcumque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter non inſertam effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua cuiuſque tenore habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcumque alia, quæ in futurum per Nos,

vel

vel Sedem Apostolicam quomodolibet concedi, statui, decerni, vel ordinari contigerit contra Gregorii, Martini, & Eugenij, aliorumque prædecessorum nostrorum prædictorum, & præsentium litterarum huiusmodi tenorem; nec non si secus super his à quoquam quauis authoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, irrita, ac inania, ac nullius roboris, vel momenti esse decernimus. Et quia difficile foret præsentes litteras ad
56 *singulas Prouincias originaliter destinare, volumus, & dicta authoritate decernimus, quod transumptis earum manu notarii publici, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, aut alicuius Archiepiscopi, vel Episcopi, seu dictorum Ordinum Magistri, & Generalis Ministri sigillo muntis, ea prorsus in iudicio & extra vbicumque exhibitæ, vel ostensæ forent, fides adhibeatur ac si ipsæ originales litteræ forent exhibitæ vel ostensæ.*

Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, inhibitionis & Constitutionis, &c. Datum Romæ apud S. Petrum anno incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto, pridie Kalend. Septembris Pontificatus nostri an. Quarto.

Sum-

COMMENTARIVS IN MARE MAGNVM Fratrum Prædicatorum.

SVMMARIVM.

Mare magnum Prædicatorum vbi extat. num. 1.

Cur vocetur hæc Bulla Mare magnum *num. 2*

De Antiquitate, Institutione, Excellentia, & Laudibus Ordinis Prædicatorum. num. 3.

Sixtus Quartus Author huius Maris magni quis, & quando ad Papatum assumptus. num. 4.

Generalis Prædicatorum statim ac est electus, est confirmatus. num. 5.

Idem priuilegium habent alij Mendicantes. ibidem.

Casu quo non vtantur illo, confirmatio debet

peti à Papa, num. 6.

De ijs, quæ ſpectant ad confirmationem electionum remiſſiuè, num. 7.

Generales abſolui, & amoueri poſſunt à Diffinitoribus Capituli generalis, num. 8.

Attendendum ad conſtitutiones Ordinum, ibidem.

An Generales, vel ſaltem Capitula generalia poſſint erigere, diuidere, aut vnire Prouincias, num. 9.

Generales nequeunt id facere, niſi cum Capitulo generali, num. 10.

Erectio Prouinciæ Patrum Primi Inſtituti *appellatorum, ibidem.*

Diuidi debent Prouinciæ, quando commodè viſitari non poſſunt, & propter alias rationes, num. 11.

Priuilegium de Lectoribus pro Theologia non impediendis à ſuo munere, num. 12.

Alia circa tales Lectores, ibidem,

Alia remiſſiuè, num. 13.

Priuilegium de Ordinarijs non ſe intromittendis in inſtitutis, & Prælatis Ordinis, num. 14

Facultas ad prouidendum de Prælatis ſine electione,

ctione, quando ipſorum electio confirmanda non venit, num. 15.

An extendatur ad Prouinciales, num. 16.

In electionibus faciendis non obligantur Fratres omnibus iuris Regulis, num. 17.

Priuilegium de Dimiſſoriis concedendis pro Ordinum receptione à quocunque Epiſcopo Catholico, num. 18.

An reuocatum ſit per Concilium Tridentinum, & Sacram Congregationem, ibidem.

Quas pœnas incurrunt contra talem reuocationem aliquid facientes, num. 19.

Præſentati ad Ordines ſuſcipiendos, num ſemper examinandi, num. 20.

Abſque omni promiſſione, vel obligatione admittendi, num. 21.

Alia remiſſiuè, num. 22.

Priuilegium de habendis Oratorijs, & in ipſis celebrando cum Altari portatili, num. 23.

Abomine diuini Officij quid intelligatur, ibid.

Priuilegium celebrandi, & recipiendi Sacramẽta tempore interdicti, num. 24.

De miniſtrandis Sacramentis, & concedenda ſepultura familiaribus, num. 25.

Quo.

Quomodo id intelligendum, ibidem.
Alia remißiuè, num. 26.
Quod familiares non comprehendantur cenſuris, & ſententijs generalibus, num. 27.
Dictio continuò, *vel* continuè, *quomodo intelligenda, num.* 28.
Alia remißiuè, num. 29.
De facultate commorandi inter excommunicatos, & ab eis neceſſaria vitæ poſtulandi, num. 30.
De quibus excommunicatis id intelligendum, ibidem.
Quomodo liceat ab eis neceſſaria vitæ poſtulare, num. 31.
Qualiter ſe gerere debeant Religioſi cum hæreticis in eorum terris commorantes, num. 32.
Quid ſi ſint nominatim excommunicati, n. 33.
An poßint ire Religioſi ad terras hæreticorum, ſeu infidelium, num. 34.
An Hieroſolymam ſine Papæ licentia, ibidem.
Priuilegia Religioſorum pro conuerſione Infidelium laborantium, num. 35.
Alia ſpecialia pro Indijs, & Religioſis in Indorũ conuerſione occupatis, num. 36.

De facultate absoluendi Religiosos à censuris, & dispensandi cum illis in irregularitatibus, num. 37.

De facultate absoluendi, & dispensandi circa volentes ingredi Religionem, num. 38.

An extendatur ad vtrumque Forum, num. 39.

Quid intelligatur per clausulam, Seruata forma canonica, *num.* 40.

De exemptione Fratrum Prædicatorum à Litteris Apostolicis, à Collectis, Acceptatione visitationis Monialium, & similibus, num. 41

Per Litteras Apostolicas, *quid intelligatur, num.* 42.

Quomodo eximi possint Religiosi ab ipsis exequendis. num. 43

Ordinarij Iudicis nomine qui veniant. num. 44.

An Legati, aut Nuncij Apostolici. ibid.

Legati sunt in triplici differentia. num. 45.

Alia remissiuè. num. 46.

Facultas Prælatorum supra Religiosos pro seruitio quarumcunque personarum extra Religionem viuentium. num. 47.

Alia pro Fratribus Sanctæ Mariæ de Mercede. ibid.

Congruit iuri communi, & præsertim Concilio Tridentino. numero 48
Nequeunt Religiosi commorari extra claustra sine approbatione Sedis Apostolicæ. num. 49.
Alia remissiuè. numero 50.
Facultas Prælatorum supra Fratres designatos pro Cruce prædicanda, vel inquisitione contra hæreticos facienda. numero 51.
An Commissarius generalis Cruciatæ possit applicare Religiosum ad sui obsequium. nu. 52.
Nequeunt Prælati hoc tempore remouere Inquisitores Regulares à suo munere. num. 53.
Aut substituere alios pro ipsis. ibidem.
An Inquisitores ex Regularibus assumpti possint ab eorum Prælatis si deliquerint puniri. numero 54.
Alia remissiuè. numero 55.
Facultas Prælatorũ ad promulgandum sentẽtias cõtra Fratres ab Ordine decedẽtes. n. 56
An excõmunicationẽ incurrãt eos detinẽdo. n. 57.
De Apostasia remissiuè. numero 58.
Apostatæ an excommunicationem incurrant, saltem ex priuilegijs. ibidem.
An ex Paulo IV & Pio IV. numero 59.

Quid ſentiendum de excommunicatione impoſita contra detinentes Fratres apoſtatas. n.60.

Excommunicatio impoſita contra Religioſos ſine licentia diſcedentes, vbicunque ſint, illos comprehendit. numero 61.

Facultas Prælatorum ad procedendum contra Religioſos exeuntes cum licentia tranſeundi ad aliam Religionē, & id non facientes. n. 62.

Iure communi videtur conceſſa. numero 63.

Quid nouo iure Sacræ Congregationis ſub Vrbano VIII. propterea ſtatutum ſit. num. 64.

Alia remiſſiue. numero 65.

Facultas procedendi contra Apoſtatas quo iure competat Prælatis. numero 66.

Praxis, & modus procedendi contra illos, capiendi, ligandi &c. numero 67.

Clauſula inuocato auxilio brachij ſecularis *implicitè continetur in litteris Apoſtolicis. numero 68.*

Alia remiſſiuè. numero 69.

Eiecti ab Ordine non prædicant, aut docent, aut confeſſiones audiunt. numero 70.

Licentiari an poſſint ad alias Religiones. nu. 71

An ad laxiorem Religionem licentiari aliqui poſ-

poſsint. numero 72.

Proceſſus facti pro electione an comburendi, vel lacerandi. numero 73.

Habitus huius Religionis ab alijs non portandus. numero 74.

Exemptio à decimis. numero 75.

Quid ſit hortus, & virgultum. *num. 76.*

Religioſi omnes exempti ſunt à decimis de noualibus. numero 77.

Derogatio cap. nuper de decim. *neceſſaria pro exemptione à decimis. num. 78.*

Quæ Religiones id habeant. ibidem.

Alia remiſſuè. numero 79.

Fratres Prædicatores ſuccedere poſsunt in temporalibus bonis. ibidem.

Bona incerta Nouitiorum applicanda Monaſterijs. ibidem.

Iure communi an id ſit conceſſum. num. 80.

Nouitij grauati debitis incertis an recipiendi. numero 81.

Alia remiſſiuè. numero 82.

De ſepulturæ libertate. num. 83.

An poſsint Regulares intrare Parochias cum Cruce non expectato Parocho. num. 84.

Qui possint pro filijs impuberibus sepulturam eligere. numero 85.
Alia remissiuè. numero 86.
Fratrum confessiones solùm Prælatis, & alijs ab eis designatis faciendæ. numero 87.
Prælatorum Regularium hæc iurisdictio à quo ipsis competat. numero 88.
Delegabilis etiam Fratribus aliarum Religionum. numero 89.
Alia remissiuè. numero 90.
Prælati seculares non audiunt confessiones Fratrum. numero 91.
An illos compellere possint ad Synodos, processiones &c. ibidem.
Qui Regulares tenentur accedere ad Synodos Episcopales. numero 92.
De exemptione Regularium declaratio Sacræ Congregationis. numero 93.
De Canonica portione non soluenda. num. 94.
Quomodo id intelligendum iuxta Concilij Tridentini Decretum. numero 95.
Legata an conuertenda in alios vsus, donanda, seù transferenda. numero 96.
Alia remissiuè. numero 97.

Bona

Bona Monaſteriorum deſertorum quibus applicanda. numero 98.
Non occupanda à Prælatis Eccleſiarum, n. 99.
Translatæ Eccleſiæ iura ad quem pertineant. numero 100.
Non cogendi Religioſi ad onera præſtanda pro Legatis, Nuntijs, Diœceſanis &c. num. 101
Procurationes, exactiones, collectæ quid importent. numero 102.
Suffragantur priuilegia Religioſis poſſidentibus bona contra ſua inſtituta. num. 103.
Alia remiſſiuè. numero 104.
Exemptio à conſtitutione cap. volentes. *numero* 105.
Quid ſtatuerit Innocentius IV. in eo cap. volentes. *numero* 106.
An ſint reuocata priuilegia iſta per Concilium Tridentinum. numero 107.
Alia remiſſiuè. numero 108.
Clauſula ſalua iuſtitia Eccleſiarum *quid importet. numero* 109.
Quantitas canonicæ portionis quæ ſit. num. 110
Quis ſit ſenſus dictæ clauſulæ ſalua iuſtitia, *&c. numero* 111.

Approbantur à Sixto IV. priuilegia Prædicatoribus conceſſa. numero 112.
Clauſula motu proprio *quid importet. n.* 113
Clauſula ex certa ſcientia *quantum valeat numero* 114.
Clauſula motu proprio, certa ſcientia, de plenitudine poteſtatis *an habeãt, vim ſpecialis expreſſionis. num.* 115.
Alia remiſſiuè. numero 116.
De priuilegio celebrandi in Oratorijs cum altari portatili. num. 117.
An abrogatum per Concilium Tridentinum. numero 118.
Alia priuilegia ad intentum. ibid.
De facultate admittendi ad diuina tempore interdicti aliquas perſonas. num. 119.
Alia remiſſiuè. numero 120.
Facultas conceſſa Prælatis ad abſoluendum ſibi ſubditos ab omnibus caſibus, paucis exceptis. numero 121.
An abſoluant ab hæreſi, aut alio caſu Bullæ Cœnæ. numero 122.
An ſchiſmaticos. numero 123.
An falſarios litterarum Apoſtolicarum. n. 124

An

An deferentes ad infideles prohibita. num. 125
Alia remissiuè. numero 126.
De facultate dispensandi in irregularitatibus. numero 127.
An extendatur ad illam, quæ incurritur propter homicidium. numero 128.
An ad bigamiam numero 129.
An ad eam quæ incurritur propter mutilationem membrorum. numero 130.
Alia remissiuè. numero 131.
De iustitia Ecclesiarum salua conseruanda, numero 132.
Per eam denotatur quarta funeralis. *numero* 133.
Quid de illa Sacra Rota deciderit. numero 134.
Alia remissiuè. num. 135.
Quomodo non soluenda de candelis, quæ ad manus Fratrum dantur, & pacta circa ipsam obseruanda. num. 136.
Quid de candelis habeatur ex iure communi. numero 137.
Quomodo pacta, & conuentiones seruari debeant. num. 138.

Alia remiſſuè. numero 139.

Portio non ſoluenda de pijs legatis, ac de exemptione à decimis etiam Papalibus. num. 140

Legata Fatribus relicta libera ſunt, & exempta. numero 141.

A quibus decimis eximantur Fratres Prædicatores. numero 142.

Alia remiſſiuè. numero 143.

Quid Sacra Rota in materia Quartæ, *decreuerit. numero* 144

De exemptione iſtorum Religioſorum ab Ordinarijs. numero 145.

Quam antiqua ſit in Eccleſia. numero 146.

Iura Epiſcopalia quæ ſint. numero 147.

Authoritas Epiſcopalis diuiſa in legẽ Diœceſanam, *& legem* iuriſdictionis *nu.* 148

Quid vtraque ſit. ibidem.

Qualiter non poſſint Ordinarij cenſuras in Religioſos priuilegiatos ferre, etiam eorum exemptione notoria non allegata. n. 149.

Quid de hoc habeatur iure communi. numero 150.

De facultate adminiſtrandi Euchariſtiam, & Vnctionem ſecularibus ſibi confeſſis. nu. 151.

De

De ſchedulis atteſtatricibus confeſſionis. n. 152
Dictio Sine *quid importet. num.* 152.
An in articulo mortis, vel quando inſtat neceſſitas communicandi in Paſcha. ibidem.
De bonis monaſteriorum Monialibus deſtitutorum. numero 153.
Dictio quandoque *quid importet. num.* 154
Alia remiſſiuè. numero 155.
De ijs, qui volunt ſepeliri cum habitu huius Religionis. numero 156.
Alia remiſſiuè. num 157.
De Capellano inſtituendo in Eccleſijs Parochialibus huius Ordinis. numero 158.
An Eccleſiæ Parochiales illis concedi poſſint: numero 159.
Capellanus ille qualis eſſe debeat. num. 160.
Cum Eccleſia conceditur Regularibus cum omnibus ſuis pertinentijs, *quid hac clauſula denotetur. numero* 161..
Inquiſitores hæreticæ prauitatis procedunt contra dicentes, quod confeſſi Mendicantibus teneantur iterum Parocho confiteri. numero 162.
Èrrores Ioannis de Poliaco, quoad hoc qui fuerint.

fuerint. numero 163.
*Quid alij Doctores sẽserint de hac materia.n.*164
Alia remissiuè. numero 165.
Communicatio priuilegiorum inter Prædicatóres, & Minores. numero 166.
Notanda circa illam. numero 167.
*An extendatur ad priuilegia concedenda.n.*168
Quæ sint priuilegia Minorum. numero 169.
Ordinarij non possunt impedire vsum istorum priuilegiorum. numero 170.
Qui intelligantur Ordinariorum nomine. 171.
Quid per Rectores Ecclesiarum parochialium intelligatur. numero 172.
Alia remissiuè. numero 173.
Facultas concessa procedendi contra contradictores priuilegiorum. numero 174.
Ecclesiæ Metropolitanæ nomen quid importet. numero 175.
Syndici Romanæ Ecclesiæ qui sint. ibidem.
Alia remissiuè. numero 176.
Non obstantiæ ponuntur. numero 177
Concilijs generalibus, excepto Tridentino, non derogatur nisi cum expressione. numero 178.
Per Clausulam in Prouincialibus, & Sy-

nodalibus Concilijs editis *non derogatur Concilijs generalibus. numero* 179.

Fides adhibenda transumptis. numero 180.

Quid notandum circa transumpta litterarum Apostolicarum. num. 181.

Ad valorem priuilegij num requiratur scriptura. numero 182.

Transumpto adhibetur eadem fides, quæ Originali, quando est authenticum. numero 183.

Quæ solemnitates pro eo sint requisitæ. ibidem.

Transumptis authenticis alicuius Bullæ, seù priuilegij adhibetur fides, etiamsi non reperiantur in registris. numero 184.

Quid Sacra Rota circa hoc decideri t. num. 185.

Extracta ex Archiuijs Monasteriorum fidem faciunt. numero 186.

Scripturæ antiquæ recognitione nõ egent. n. 187.

De Sigillo. numero 188.

1
ABETVR hęc Bulla *Maris Magni* Prędicatorum authenticata per Auditorem Camerę apud Rodriguez in Bullario inter Bullas Sixti IIII. *num.* 33. Eamq; ſæpius referunt Caſſarubius, Confettius, Miranda, Ioannes de Cruce, Peirinis, Portellus, vterq; Rodriguez, Archangelus Romanus, & alij, qui de priuilegijs Regularium ſcripſerunt. Specialiter extat præfata Bulla per extenſum apud dictum Confettium *in Collect. litterar. Apoſtolic. in Sixto IV. n.* 1. & in Bullario communi Laertij Cherubini *tom.* 1 *in Sixto IV. num.* 7.

2 Vocatur *Mare Magnum*, quia eſt compilatio multorum priuilegiorum. Quo ſenſu tam hæc Bulla, quam aliæ, de quibus in ſequentibus, eo nomine vocantur. Corduba *in Annot. ad Compend. priuileg. Mendicant. verbo priuilegia* §. *tandem*, Paſſarellus, *in priuileg. Minim. not.* 7. Rodriguez *tom.* 1. *Quæſt. Regular. q.* 7. *ar.* 4. Vbi etiam de Religionibus, quæ tale *Mare Magnum* habent. De quibus ſuo loco.

3 De antiquitate, inſtitutione, excellentia, laudibus, & prærogatiuis huius ſacri, & illuſtriſſimi Ordinis Prædicatorum agunt Bartholomæus Caſſaneus *in Catalog. gloriæ mundi par.* 4. *Conſid.* 68. Polydorus Virgilius *de Inuentor. rerum lib.* 7. *c.* 3. Hieronymus Romanus *de Republic. lib.* 6. *c.* 26. Platus *de bono ſtat. Relig. lib.* 2. *c.* 22. Rodriguez *tom.* 1. *Quæſt. Regular. q.* 2. *ar.* 2. Miranda *in Man. Prælat. tom.* 1. *q.* 4. *ar.* 3. Azor *inſt. Moral. to.* 1. *lib.* 12. *c.* 23. *& lib.* 13. *c.* 11. Caſſarubius *in Cõpẽn. priuileg. Mendicant. in princip.* Barboſa *lib.* 1. *iuris Eccleſiaſt. c.* 41. *n.* 117. & eiuſdem Ordinis Hiſtorici, ſpecialiter S. Antoninus, Ferdinandus del Caſtello, Abrahamus Bzouius, & alij nobiles authores.

4 Sixtus IV. qui hoc *Mare Magnum*, ſicut & alia Minorum, Eremitarum S. Auguſtini, & Carmelitarum, compilauit, & conceſſit, natione fuit Italus, patria Sauonenſis ex villa *Albizola*, nomine Franciſcus de Ruuere, piſcatoris filius, Petro piſcatori in Apoſtolica Sede ſucceſſor ann. 1471. die 9. Auguſti Romæ pronunciatus Pontifex. Pius, liberalis, & deuotus Mendicantium Ordinum benefactor fuit; ex quorum vno (Minorum videlicet Conuentualium) aſſumptus erat, vt propterea memoria ipſius apud illos in benedictione ſemper eſſe debeat ſicut,

ſicut & in exemplum in eadem Sede ſucceſſorum, vt ſimili benignitate tam benemeritas de tota Dei Eccleſia familias foueant, protegant, proſequantur.

Circa §. 1. & 2.

5 NOTA priuilegium hoc Gregorij XI. (quod etiam habetur in Bullario communi Laertij Cherubini inter Bullas huius Pontificis *n.* 7.) præſertim continere, quòd Generalis Predicatorum eo ipſo, quod eſt electus ſecundum Conſtitutiones Ordinis abſque alia confirmatione exercere poteſt ſuum officium; ità vt eius electio cum ſuo ſolo conſenſu ſit confirmatio e o facto, prout ex Conſtitutionibus eiuſdem Ordinis, & praxi illius refert nouiſſimè Franciſcus Maria Samuellius *de Canon elect. tract.* 1. *controuerſ.* 2. *concluſ* 5 & ex noſtris Conſtitutionibus *par.* 2. c. 1. & conformiter ad ſimile priuilegium Alexandri IIII. & Sixti IIII. in Mari Magno Carmelitarum §. 30. & 68. dixi *tom.* 1. *Summæ quæſt. regular. cap.* 15. *num.* 35. Idem priuilegium conceſſit Minoribus Clemens IIII. in Bulla *Virtute conſpicuos* in Bullario Laertij num. 4. & confirmauit Eugenius IIII. in Bulla *licet debitum*, ac Sixtus IIII. in Mari Magno Minorum §. 1. ac Iulius II. Minimis in eorum Mari Magno §. 1. item ſatis ample Sixtus IIII. Eremitis Auguſtinianis in eorum Mari Magno §. 49. ac Clemens VI. Seruitis in ipſorum Mari Magno §. 8. confirmauitque Innocentius VIII. in eodem Mari magno §. 40. Vnde Generalis ſic electus intelligitur authoritate Apoſtolica confirmatus eo ipſo, prout expreſsè habetur in dicto priuilegio pro Carmelitis, Auguſtinianis, & Seruitis. Sicque practicari credo in omnibus Religionibus, Mendicantium præſertim. De quo Rodriguez *tom.* 2. *quæſt.* 52. *art.* 3 Miranda *in manual. tom* 2. *quæſt.* 23. *art.* 32. *concl.* 3. & ex ipſis Sigiſmundus de Bononia *de Elect. Prælatorum. dub.* 46. *num.* 3. & *dub.* 101. *n.* 3. Peirinis *in Formulario littera* C. *cap* 18. *n.* 2.

6 Caſu verò quo Mẽdicantes, aut aliæ Religiones non vtantur hoc priuilegio, debet peti confirmatio electionis Generalis à Papa, vtpote immediato, & proximo ſuperiori Generalis iuxta id quod dixi *eo c.* 15. *num.* 36. & iuxta terminos *cap. cupientes de Elect. in* 6. iuncto *cap. ſi poſtquam* ibidem. Rota in Treuerenſi

Ab-

Qui possint pro filijs impuberibus sepulturam eligere. numero 85.
Alia remissiuè. numero 86.
Fratrum confessiones solùm Prælatis, & alijs ab eis designatis faciendæ. numero 87.
Prælatorum Regularium hæc iurisdictio à quo ipsis competat. numero 88.
Delegabilis etiam Fratribus aliarum Religionum. numero 89.
Alia remissiuè. numero 90.
Prælati seculares non audiunt confessiones Fratrum. numero 91.
An illos compellere possint ad Synodos, processiones &c. ibidem.
Qui Regulares tenentur accedere ad Synodos Episcopales. numero 92.
De exemptione Regularium declaratio Sacræ Congregationis. numero 93.
De Canonica portione non soluenda. num. 94.
Quomodo id intelligendum iuxta Concilij Tridentini Decretum. numero 95.
Legata an conuertenda in alios vsus, donanda, seù transferenda. numero 96.
Alia remissiuè. numero 97.

Bona

Bona Monasteriorum desertorum quibus applicanda. numero 98.
Non occupanda à Prælatis Ecclesiarum, n. 99
Translatæ Ecclesiæ iura ad quem pertineant. numero 100.
Non cogendi Religiosi ad onera præstanda pro Legatis, Nuntijs, Diœcesanis &c. num. 101
Procurationes, exactiones, collectæ quid importent. numero 102.
Suffragantur priuilegia Religiosis possidentibus bona contra sua instituta. num. 103.
Alia remissiuè. numero 104.
Exemptio à constitutione cap. volentes. *numero* 105.
Quid statuerit Innocentius IV. in eo cap. volentes *. numero* 106.
An sint reuocata priuilegia ista per Concilium Tridentinum. numero 107.
Alia remissiuè. numero 108.
Clausula salua iustitia Ecclesiarum *quid importet. numero* 109.
Quantitas canonicæ portionis quæ sit. num. 110
Quis sit sensus dictæ clausulæ salua iustitia, *&c. numero* 111.

Approbantur à Sixto IV. priuilegia Prædicatoribus conceſſa. numero 112.

Clauſula motu proprio *quid importet. n.* 113

Clauſula ex certa ſcientia *quantum valeat numero* 114.

Clauſula motu proprio, certa ſcientia, de plenitudine poteſtatis *an habeãt, vim ſpecialis expreſſionis. num.* 115.

Alia remiſſiuè. numero 116.

De priuilegio celebrandi in Oratorijs cum altari portatili. num. 117.

An abrogatum per Concilium Tridentinum. numero 118.

Alia priuilegia ad intentum. ibid.

De facultate admittendi ad diuina tempore interdicti aliquas perſonas. num. 119.

Alia remiſſiuè. numero 120.

Facultas conceſſa Prælatis ad abſoluendum ſibi ſubditos ab omnibus caſibus, paucis exceptis. numero 121.

An abſoluant ab hæreſi, aut alio caſu Bullæ Cœnæ. numero 122.

An ſchiſmaticos. numero 123.

An falſarios litterarum Apoſtolicarum. n. 124.

An

An deferentes ad infideles prohibita. num. 125
Alia remissiuè. numero 126.
De facultate dispensandi in irregularitatibus. numero 127.
An extendatur ad illam, quæ incurritur propter homicidium. numero 128.
An ad bigamiam numero 129.
An ad eam quæ incurritur propter mutilationem membrorum. numero 130.
Alia remissiuè. numero 131.
De iustitia Ecclesiarum salua conseruanda, numero 132.
Per eam denotatur quarta funeralis. *numero* 133.
Quid de illa Sacra Rota deciderit. numero 134.
Alia remissiuè. num. 135.
Quomodo non soluenda de candelis, quæ ad manus Fratrum dantur, & pacta circa ipsam obseruanda. num. 136.
Quid de candelis habeatur ex iure communi. numero 137.
Quomodo pacta, & conuentiones seruari debeant. num. 138.

Alia remiſſuè. numero 139.

Portio non ſoluenda de pijs legatis, ac de exemptione à decimis etiam Papalibus. num. 140

Legata Fatribus relicta libera ſunt, & exempta. numero 141.

A quibus decimis eximantur Fratres Prædicatores. numero 142.

Alia remiſſiuè. numero 143.

Quid Sacra Rota in materia Quartæ, *decreuerit. numero* 144

De exemptione iſtorum Religioſorum ab Ordinarijs. numero 145.

Quam antiqua ſit in Eccleſia. numero 146.

Iura Epiſcopalia quæ ſint. numero 147.

Authoritas Epiſcopalis diuiſa in legẽ Diœceſanam, *& legem* iuriſdictionis *nu.* 148

Quid vtraque ſit. ibidem.

Qualiter non poſſint Ordinarij cenſuras in Religioſos priuilegiatos ferre, etiam eorum exemptione notoria non allegata. n. 149.

Quid de hoc habeatur iure communi. numero 150.

De facultate adminiſtrandi Euchariſtiam, & Vnctionem ſecularibus ſibi confeſſis. nu. 151.

De

De ſchedulis atteſtatricibus confeſſionis. n. 152.
Dictio Sine *quid importet. num.* 152.
An in articulo mortis, vel quando inſtat neceſſitas communicandi in Paſcha. ibidem.
De bonis monaſteriorum Monialibus deſtitutorum. numero 153.
Dictio quandoque *quid importet. num.* 154
Alia remiſſiuè. numero 155.
De ijs, qui volunt ſepeliri cum habitu huius Religionis. numero 156.
Alia remiſſiuè. num 157.
De Capellano inſtituendo in Eccleſijs Parochialibus huius Ordinis. numero 158.
An Eccleſiæ Parochiales illis concedi poſſint. numero 159.
Capellanus ille qualis eſſe debeat. num. 160.
Cum Eccleſia conceditur Regularibus cum omnibus ſuis pertinentijs, *quid hac clauſula denotetur. numero* 161..
Inquiſitores hæreticæ prauitatis procedunt contra dicentes, quod confeſſi Mendicantibus teneantur iterum Parocho confiteri. numero 162.
Errores Ioannis de Poliaco, quoad hoc qui

fuerint.

fuerint. numero 163.
*Quid alij Doctores sẽſerint de hac materia.n.*164
Alia remiſſiuè. numero 165.
Communicatio priuilegiorum inter Prædicatores, & Minores. numero 166.
Notanda circa illam. numero 167.
*An extendatur ad priuilegia concedenda.n.*168
Quæ ſint priuilegia Minorum. numero 169.
Ordinarij non poſſunt impedire vſum iſtorum priuilegiorum. numero 170.
Qui intelligantur Ordinariorum nomine. 171.
Quid per Rectores Eccleſiarum parochialium intelligatur. numero 172.
Alia remiſſiuè. numero 173.
Facultas conceſſa procedendi contra contradictores priuilegiorum. numero 174.
Eccleſiæ Metropolitanæ nomen quid importet. numero 175.
Syndici Romanæ Eccleſiæ qui ſint. ibidem.
Alia remiſſiuè. numero 176.
Non obſtantiæ ponuntur. numero 177
Concilijs generalibus, excepto Tridentino, non derogatur niſi cum expreſſione. numero 178.
Per Clauſulam in Prouincialibus, & Synodalibus.

nodalibus Concilijs editis *non derogatur Concilijs generalibus. numero* 179.

Fides adhibenda transſumptis. numero 180.

Quid notandum circa tranſumpta litterarum Apoſtolicarum. num. 181.

Ad valorem priuilegij num requiratur ſcriptura. numero 182.

Tranſumpto adhibetur eadem fides, quæ Originali, quando eſt authenticum. numero 183.

Quæ ſolemnitates pro eo ſint requiſitæ. ibidem.

Tranſumptis authenticis alicuius Bullæ, ſeù priuilegij adhibetur fides, etiamſi non reperiantur in regiſtris. numero 184.

Quid Sacra Rota circa hoc deciderit. num. 185.

Extracta ex Archiuijs Monaſteriorum fidem faciunt. numero 186.

Scripturæ antiquæ recognitione nõ egent. n. 187.

De Sigillo. numero 188.

1 HABETVR hęc Bulla *Maris Magni* Prędicatorum authenticata per Auditorem Camerę apud Rodriguez in Bullario inter Bullas Sixti IIII. *num.* 33. Eamq; sæpius referunt Caſſarubius, Confettius, Miranda, Ioannes de Cruce, Peirinis, Portellus, vterq; Rodriguez, Archangelus Romanus, & alij, qui de priuilegijs Regularium ſcripſerunt. Specialiter extat præfata Bulla per extenſum apud dictum Confettium *in Collect. litterar. Apoſtolic. in Sixto IV. n.* 1. & in Bullario communi Laertij Cherubini *tom.* 1 *in Sixto IV. num.* 7.

2 Vocatur *Mare Magnum*, quia eſt compilatio multorum priuilegiorum. Quo ſenſu tam hæc Bulla, quam aliæ, de quibus in ſequentibus, eo nomine vocantur. Corduba *in Annot. ad Compend. priuileg. Mendicant. verbo priuilegia* §. *tandem*. Paſſarellus, *in priuileg. Minim. not.* 7. Rodriguez *tom.* 1. *Queſt. Regular. q.* 7. *ar.* 4. Vbi etiam de Religionibus, quæ tale *Mare Magnum* habent. De quibus ſuo loco.

3 De antiquitate, inſtitutione, excellentia, laudibus, & prærogatiuis huius ſacri, & illuſtriſſimi Ordinis Prædicatorum agunt Bartholomæus Caſſaneus *in Catalog. gloriæ mundi par.* 4. *Conſid.* 68. Polydorus Virgilius *de Inuentor. rerum lib.* 7. *c.* 3. Hieronymus Romanus *de Republic. lib.* 6. *c.* 26. Platus *de bono ſtat. Relig. lib.* 2. *c.* 22. Rodriguez *tom.* 1. *Queſt. Regular. q.* 2. *ar.* 2. Miranda *in Man. Prælat. tom.* 1. *q.* 4. *ar.* 3. Azor *inſt. Moral. to.* 1. *lib.* 12. *c.* 23. *& lib.* 13. *c.* 11. Caſſarubius *in Cõpẽ. priuileg. Mendicant. in princip.* Barboſa *lib.* 1. *iuris Eccleſiaſt. c.* 41. *n.* 117. & eiuſdem Ordinis Hiſtorici, ſpecialiter S. Antoninus, Ferdinandus del Caſtello, Abrahamus Bzouius, & alij nobiles authores.

4 Sixtus IV. qui hoc *Mare Magnum*, ſicut & alia Minorum, Eremitarum S. Auguſtini, & Carmelitarum, compilauit, & conceſſit, natione fuit Italus, patria Sauonenſis ex villa *Albizola*, nomine Franciſcus de Ruuere, piſcatoris filius, Petro piſcatori in Apoſtolica Sede ſucceſſor ann. 1471. die 9. Auguſti Romæ pronunciatus Pontifex. Pius, liberalis, & deuotus Mendicantium Ordinum benefactor fuit; ex quorum vno (Minorum videlicet Conuentualium) aſſumptus erat, vt propterea memoria ipſius apud illos in benedictione ſemper eſſe debeat

ſicut,

ſicut & in exemplum in eadem Sede ſucceſſorum, vt ſimili benignitate tam benemeritas de tota Dei Eccleſia familias foueant, protegant, proſequantur.

Circa §. 1. & 2.

5 NOTA priuilegium hoc Gregorij XI. (quod etiam habetur in Bullario communi Laertij Cherubini inter Bullas huius Pontificis *n.* 7.) præſertim continere, quòd Generalis Predicatorum eo ipſo, quod eſt electus ſecundum Conſtitutiones Ordinis abſque alia confirmatione exercere poteſt ſuum officium; ità vt eius electio cum ſuo ſolo conſenſu ſit confirmatio e o facto, prout ex Conſtitutionibus eiuſdem Ordinis, & praxi illius refert nouiſſimè Franciſcus Maria Samuellius *de Canon elect. tract.* 1. *controuerſ.* 2. *concluſ* 5 & ex noſtris Conſtitutionibus *par.* 2. c. 1. & conformiter ad ſimile priuilegium Alexandri IIII. & Sixti IIII. in Mari Magno Carmelitarum §. 30. & 68. dixi *tom.* 1. *Summæ quæſt. regular. cap.* 15. *num.* 35. Idem priuilegium conceſſit Minoribus Clemens IIII. in Bulla *Virtute conſpicuos* in Bullario Laertij num. 4. & confirmauit Eugenius IIII. in Bulla *licet debitum*, ac Sixtus IIII. in Mari Magno Minorum §. 1. ac Iulius II. Minimis in eorum Mari Magno §. 1. item ſatis ample Sixtus IIII. Eremitis Auguſtinianis in eorum Mari Magno §. 49. ac Clemens VI. Seruitis in ipſorum Mari Magno §. 8. confirmauitque Innocentius VIII. in eodem Mari magno §. 40. Vnde Generalis ſic electus intelligitur authoritate Apoſtolica confirmatus eo ipſo, prout expreſsè habetur in dicto priuilegio pro Carmelitis, Auguſtinianis, & Seruitis. Sicque practicari credo in omnibus Religionibus, Mendicantium præſertim. De quo Rodriguez *tom.* 2. *quæſt.* 52. *art.* 3 Miranda *in manual. tom* 2. *quæſt.* 23. *art.* 32. *concl.* 3. & ex ipſis Sigiſmundus de Bononia *de Elect. Prælatorum. dub.* 46. *num.* 3. & *dub.* 101. *n.* 3. Peirinis *in Formulario littera* C. *cap.* 18. *n.* 2.

6 Caſu verò quo Mẽdicantes, aut aliæ Religiones non vtantur hoc priuilegio, debet peti confirmatio electionis Generalis à Papa, vtpote immediato, & proximo ſuperiori Generalis iuxta id quod dixi *eo c.* 15. *num.* 36. & iuxta terminos *cap. cupientes de Elect. in* 6. iuncto *cap. ſi poſtquam* ibidem. Rota in Treuerenſi

Ab-

Abbatiæ S. Maximiani 20. Nouemb. 1624. coram D. Coccino; Chucus *inſtit. maior. lib.* 4. *tit. de confirmat à n.* 13. Sigiſmundus *ſupra num.* 4. Samuellius *ſupra concluſ.* 6.

De ijs verò quę ſpectant ad materiam confirmationis electionis, ſeu electi, latè egi *tom.* 1. *Summæ c.* 15. *n.* 35. *&* 36. *& tom.* 2. *c.* 12, *à n* 39. & tractant relati Rodriguez, Miranda, Peirinis, Sigiſmundus, & Samuellius. Aliqua etiam infra in Mari magno Minorum *circa* §. 1.

Circa §. 3.

8 CONTINETVR etiam in eodem priuilegio Gregorij XI. hoc loco poſito, ſicut in alio ſimili Minorum in ipſorum Mari magno §. 1. Carmelitarum §. 30. Seruitarum §. 8. & Minimorũ §. 2. quod huius Ordinis Generales abſolui, & amoueri poſſint a diffinitoribus Capituli generalis ſecundum Ordinis Conſtitutiones. Quod etiam tetigi *tom.* 2. *Summæ c.* 12. *n.* 7. ex Suarez. Simile priuilegium conceſſit Prouincialibus, & Cuſtodibus Ordinis Minorum Clemens IV. in Bulla *Virtute conſpicuos* relata, & approbauit Eugenius IV. in Bulla *licet debitum* etiam relata. ac Sixtus IV. in Mari magno Minorum §. 1. Ac Iulius II. Minimis in ipſorum Mari magno §. 2. Quia tamen Conſtitutiones Religionum ſunt quoad hoc diuerſæ, ideo quęlibet Religio ad proprias Conſtitutiones attendere debet. In noſtro autem Ordine, prout patet ex *par.* 4. *Conſtitut. c.* 5. *num.* 1. ſic obſeruari debet. *Exceſſus propter quos Generalis eſt abſoluendus, ſunt quatuor, videlicet pro hæreſi, pro incorrigibilitate, pro peccato notorio, quod ſine ſcandalo Ordinis non poſſit tolerari, vltimo, ſi omnino ſit inutilis.* Ita ibi, vbi etiam de modo, quo contra Generalem eſt procedendum. An autem deponi etiam poſſit Generalis, ſi in diſcurſu temporis inſufficiens apparet ad id munus, tractat Sigiſmundus *ſupra dub.* 102. & dicam inferius circa Mare magnum Minorum §. 1. Vbi etiam alia ad intentum. Alia quoque in Mari magno Carmelitarum, Seruitarum, & Minimorum locis relatis.

9 Quia tamen tam in hoc quam in præcedẽti priuilegio, alijſq; multis ſimilibus huius Ordinis, & aliorum ſępius fit mentio de authoritate tum Generalis, tum Capituli generalis, ideò ope-

re pretium duxi tractandum, an tanta sit, vt possint Prouincias sui Ordinis de nouo erigere, seu fundare, vnire, seu diuidere, aut separare. Et quidem plurimorum sententia est hoc non posse fieri sine Papæ authoritate. Rodriguez *tom. 1. qq. regul. q. 23. art. 8. & tom 3. quæst. 43. art.* 1. Fernandez *in suo exam. 1. par. cap. 15. §. 2. n. 1. dict. 14.* Casarubius *in compend. privileg. Mendic. verbo Prouincia.* Portellus *in dub. reg. verbo Prouincia n. 1.* Miranda *tom. 2. man. q. 7. art. 11. &* alter Rodriguez *in Compend. resolut. 121. num. 1.* Fundamentum sumitur ex *Can. Felix. 16. q. 1. can. de locorum de Consecratione dist. 1.* & alijs iuribus, in quibus facultas erigendi, instituendi, vniendi, vel separandi Episcopatus solum conceditur Sedi Apostolicæ; Prouinciæ autem in Religionibus equiparantur Episcopatibus. Alij verò è contra tenent id fieri posse sine Sedis Apostolicæ licentia. Peirinis *tom 3. Priuileg. Minimor. in Addtam ad Constitut. Iulij II. cap. 3. num. 24.* Sanctorus *in Commentarijs super Constitut. Fratrum Minor. cap. 12. statut. 12.* asserens etiam Constitutionem quandam Nicolai IV. in qua fundantur authores contrarii, eo quòd in ipsa id prohibebatur Minoribus, antiquatam esse, nec esse in vsu Trimarcus apud Peirin. relatum *in sua Iuridica Lucubratione circa hoc punctum*. Quorum fundamentum est, quia iura præfata solum loquuntur de Episcopatibus, non ergo extendi debent ad Prouincias Religionum, in quibus valde dissimilis ratio procedit.

10 Mihi autem videtur dicendum, quod loquendo de Generalibus Religionum sine Capitulis generalibus, non possunt id facere, prout dixi ex iuribus relatis, Siluestro, & Miranda *tom. 1. cap. 18. num.* 24. Et ratio est, nam erigere Prouincias, vnire, seu separare illas, est vnum ex grauissimis negotijs, quæ in Religionibus contingere possint, & solet esse occasio multarum litium, & in eo reperiri plures difficultates, ac per consequens nullatenus id competere potest soli Generali. Nec video quomodo oppositum sit probabile, prout Peirinis, & Trimarcus existimare videntur. Loquendo autem de Generali cum Capitulo generali valde probabile est posse id facere. Ratio est, quia Capitulum generale omnimodam, & pleniſſimam authoritatē habet in Ordine, tum ex iure communi, quia repræsentat totam Religionem, tum ex priuilegijs summorum Pontificum, quæ retuli *tom. 2. cap. 12. nu. 6.* iuxta dicta ibidem ex Rodriguez, & Suarez. Neque argumentum adductum ex

iuri-

iuribus relatis magni momenti est, multum enim, valdeque differunt, quoad præsens negotium, Episcopatus, & Prouinciæ Religionum; quia Episcopatuum institutio, vnio, vel separatio solet maximam alterationem in Ecclesia causare, tum propter iurisdictionem Episcoporum, quę valde in hoc alteratur, tum propter Principes seculares, qui propter temporale ipsorum interesse turbari solent huiusmodi mutationibus, vt propterea iure, meritoque id reseruetur maturiori iudicio Sedis Apostolicæ. Hæc autem non contingunt in erectione, vnione, seù diuisione Prouinciarum; &, si aliqui rumores inde nascuntur, facilè à Capitulo generali, in quo capita Religionis congregantur, sedari possunt. Adde, quod cum Episcopi sint perpetui, nec mutari possint sine beneplacito Sedis Apostolicę; Prouinciales autem non sint perpetui, sed triennales vel quadriennales, non videtur esse eadem ratio de Prouincijs ac Episcopatibus. Accedit vsus Religionum. De Minimorũ Religione id testantur Trimarcus, & Peirinis relati: de Franciscana id affirmat Sanctorus relatus ex Annalibus Lucæ Vvadinghi. Ex nostra etiam Carmelitana Religione id quoque testari possum. Etsi enim his vltimis annis huiusmodi mutationes factę non sint sine Sedis Apostolicæ consensu, prout nouissimè contigit hoc anno 1646. in quo institutio Prouinciæ Patrum *primi instituti* vocatorum facta in Capitulo Generali de anno 1645. approbata est, annuente SS. D. N. Innoc. X. a S. Congreg. Episcop. & Regular. pro 16. Februarij; *cum obligatione tamen* (inquit ead. S Congreg.) *obseruandi in ea Regulam primitiuam ab Innoc IV. confirmatam, iub qua ipsi Fratres primi instituti prćfitentur*; tempore tamen anteriori, & antiquo, quamuis viderim institutiones, & mutationes Prouinciarum sæpius factas in Generalibus Capitulis, non memini tamen vidisse id factum ex Sedis Apostolicę consensu. De illustrissimo eriam Predicatorum Ordine, de quo in præsenti, audio a R. admod. Procuratore Generali ipsius, solitas fieri huiusmodi mutationes in Capitulis Generalibus. Addit Peirinis id concessum esse a Clemente VIII. Fratribus S. Mariæ de Mercede *tom. 3. Bullarij in hoc Pontifice Constitut.* 112. Sed hoc non est ad intentum, quia ibi solum approbat Pontifex diuisionem quarundam Prouinciarum factam vigore litterarum eiusdem Clementis VIII. Similiter non est ad intentum, quod affert Sanctorus ex Sorbo *in Additionib. ad Compend. priuileg. Mendi-*

can-

eantium verb. Aedificare in §. 18. ibi enim ſolum ait Sorbus Gregorium XIII. conceſſiſſe Capuccinis poſſe recipere nouas Prouincias, nam aliud eſt recipere nouas Prouincias (hoc enim intelligo de Prouincijs fundatis Ordinum Minorum) aliud vero eas fundare, vnire ſeu diuidere . Ad minus tamen non mihi conſtat de ſubſtantia huius priuilegij.

11 Imò addendum, quod quando Prouinciæ fuerint tam amplę, vt commodè viſitari non poſſint, aut propter Religioſos diuerſarum nationum in eis commorantes, aut quia qui in eis commorantur, etiamſi ſint eiuſdem nationis, nequeunt tamen quietè, & pacificè viuere ; tunc poſſunt, & debent in Capitulis generalibus diuidi, & ſeparari, ſicut propter eandem cauſam diuidi poſſunt Parochię, iuxta doctrinam Concilij Trident. *ſeſſ.* 21. *de Reformat. cap.* 4, & alia iura antiqua, Rotæ deciſiones, & Doctores apud Barboſam *de officio, & poteſtate Epiſcopi alleg.* 68. *num.* 1. & Peirinis *ſup.* Conſule Rotam in vna Aquilana *Nullitatis erectionis* coram Pirouano ann. 1613.

Circa §. 4.

12 NOTA quod priuilegium iſtud de lectoribus inſtitutis pro Theologica facultate, quod ſcilicet impediri non poſſint a ſuo munere exequendo, non ſolum conceſſum fuit Prædicatoribus a Gregor. XI. in Bulla relata, ſed etiam Minoribus à Clem. IV. in Bulla etiam iam relata, & habetur in eorum Mari magno §. 4. & Carmelitis a Sixto IV. in Mari magno ipſorum §. 85. ac Minimis a Iulio II. in eorum quoque Mari magno §. 5. Excipiuntur tamen loca illa, in quibus viget *ſtudium generale*, vniuerſitates videlicet. Sed adhuc in ijs locis, prout conſuetudine obtinetur, Regulares ſuos lectores deſignant, qui liberè, & ſine vllius contradictione in Theologica facultate legunt. Idem dico de Logica, Philoſophia, Metaphyſica &c. Præfatos autem lectores non debere examinari ad id munus ab Epiſcopis, vel Ordinarijs colligo a ſimili ex ijs, quę dixi ex declaratione S. Congregationis, de lectoribus S. Scripturę *tom.* 1. *c.* 9 *num.* 48, *& tom.* 3. *verbo Epiſcopus quoad Regulares num.* 26. *& tom.* 4. *verbo lectio quoad Regulares num.* 2. Poſſe autem, imò & debere Prælatos Regulares inſtituere tales lectores, habetur ex Clem. V. in Concil.

Vienn. & refertur in Clementina *Ne in agro §. ad amplitionem de stat. Monach.* vbi Glossa *verbo facultates.* Consonat etiam *ca. de quibus dist.* 37. Panormitanus *cap. non magnopere num.* 7. *ne Clerici, vel monachi*. Tamburinus *de iure Abb. tom.* 3. *disp.* 2. *quæst.* 1. vbi etiam quomodo expediat id munus Religiosis. De quo etiam ego latè *in Tract. de Reformat. Regular.* De vacantia tamen a lectionibus mensibus Iulij, Augusti, & Septembris dixi ex declaratione S. Congregationis *tom.* 5. *verbo lectio quoad Regulares num.* 7 vbi etiam alia ad intentum. Pro lectoribus verò Romæ degentibus vide edictum D. Rectoris Sapientiæ Romanæ, quod singulis annis publicari solet.

23 Vide alia ad intentum infra *in Mari magno Minorum circa* §. 4. Carmelitarum *circa* §. 85. ac Minimorum *circa* §. 5.

Circa §. 5.

24 PRIVILEGIVM hoc de Ordinarijs non se intromittendis in ijs, quæ spectant ad instituta Ordinis, præsertim circa institutionem, & destitutionem Prælatorum, cõforme est alijs generalibus priuilegijs circa exemptionem Regularium a iurisdictione Ordinariorum, de quibus dixi *tom.* 1 *c.* 11. fere per totum, & *tom.* 3. *verbo Episcopus, quoad Regulares, & verbo Exemptio Regularium, & verbo causa iudicialis Regularium, & verbo immunitas Ecclesiastica Regularium.* Consonat etiam Bulla Pij V. *Etsi Mendicantium*, quam refero *to.* 2. *c* 1. Illud tamen de debita, & deuota obedientia a Regularibus præstanda DD. Episcopis tetigi eo *c.* 11. relato *n.* 3. Alia infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 75. & 98.

Circa §. 6.

25 DE hoc priuilegio seu facultate concessa Prælatis Predicatorum ad prouidendum de aliquibus Prelatis, quando eorum electio confirmari non debet, dixi *tom.* 2. *c.* 12. *num.* 41. Estque satis vtile pro Religionibus, ad tollendas inquietudines, quæ sæpius in ipsis oriri solent, occasione electionum. Cum enim controuersia fuerit circa validitatem alicuius electionis, poterit Confirmator illud

officium

officium prouidere in perſonam illius, quem electores, vel maior pars ipſorum ab eo per litteras petierint. Quod intelligo etiam ſi talis electio alias omnino inualida fuerit.

16 Quamuis autem Sigiſmundus de Bononia *de elect. Prælator. dub.* 114. *n.* 3. & Samuellius *de elect. canon. Tract.* 3. *diſp.* 4. *controuer.* 1. *n.* 4. ſolum videantur intelligere hoc priuilegium de Prioribus Conuentualibus, ita vt quando eorum electio ob aliquam cauſam non contingat confirmari, poſſit is, ad quem talis electionis confirmatio pertinet, prouidere in Priorem localem aliquem de Fratribus, quos electores petierint; nihilominus extenditur etiam ad Prouinciales, ita vt Generalis, vel alius, ad quem ſpectat confirmatio electionis Prouincialium, poſſit in caſu dicto aliquem Prouincialem deſignare. Id enim conſtat ex verbis illis priuilegij: *Quando in aliquo Capitulo, vel Conuentu de Prouinciali, vel Cõuentuali Priore occurrit electio.* Vnde illud, quod eſt in fine *Concedere valeat in Priorem*, intelligitur tam de Priore locali, quam de Prouinciali.

Circa §. 7.

17 PRO huius priuilegij de exemptione ab obſeruantia regularum iuris in electionibus faciendis intelligentia nota, quod circa tempus faciendi electiones (de quo aliqua dixi *tom.* 1. *cap.* 15. *num.* 19. *& to.* 2. *c.* 12. *n.* 5.) multa a iure ſtatuta ſunt, ſcilicet circa terminum faciendi illas poſt obitum prædeceſſoris, circa ſpatium ad præſentandum electionem electo, & ad præſtandum conſenſum electioni, & ad obtinendum confirmationem, *c. bona. 2. ne pro defectu de elect. cap. quam ſit, cap. cupientes, & c. ſi compromiſſarius eod. tit. in 6. cum ibi notatis a DD.* De quibus Sigiſmundus *ſupra dubio* 17. & alijs locis ibi ab eo relatis. Circa hæc ergo procedit præſẽs priuilegium, vt habent Caſſarrubius *in Compendio priuilegior. Mendicant. verbo Electio. num.* 4. Rodriguez *tom.* 2. *quæſt.* 53 *art.* 17. Miranda *in Manuali tom.* 2. *q.* 23. *art.* 10. Sigiſmundus *ſupra* vbi etiam alia ad intentum. Vide dicenda infra circa Mare magnum Minorum §. 2. Vbi iterum de hac re agetur, & maximè in Mari magno Minimorum *circa* §. 3.

nes, quo caſu ſubſiſtere videntur relata priuilegia, & aliud Clem. VIII. pro Benedictinis Valliſoleti, quod refert Diana dicta *Reſolut.* 7. & ante ipſum Peregrinus. Imo etiam tunc, iuxta dicta eo *n.* 12. & prout in ipſo decreto habetur, Superior Regularis concedens dimiſſorias ſubditis ad recipiendum Ordines a quocumque Epiſcopo, debet exprimere in eis *cauſam abſentiæ diœceſani Epiſcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum.* Tenentur autem Epiſcopi ſtare quoad hoc atteſtationi Superioris Regularis, vt ſupponitur in ipſo decreto. Bariola *in Aphor. littera R. verſ. Regulares ad ordinationem.* Peirinis loco inferius referendo *n.* 5. Nec poſſunt Superiores de induſtria differre *conceſſionem dimiſſoriarum in id tempus, quo Epiſcopus diœceſanus vel abſuturus, vel nullas habiturus eſſet ordinationes.* Ita enim habetur in dicto decreto, & dixi eo *n.* 12. Vnde aliter facientes peccarent mortaliter, quia in re graui contrauenium precepto Papali, & preiudicant diœceſano Epiſcopo. Niſi bona fide, vel rationabili aliqua cauſa moti id facerent, vtputa, ſi diœceſanus eſſet male affectus Regularibus, & nimis rigidus in eis examinandis, aut approbandis ad Ordines. Peirinis loco referendo *n.* 4. Tamburinus *ſupra quæſt.* 18. *n.* 6. Pœnę autem, quæ in præfato decreto ſtatuuntur contra Superiores aliter quam dictum eſt dimiſſorias concedentes, ſunt priuatio *officij, & dignitatis, ſeu adminiſtrationis, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ*, ac alię arbitrio Papę reſeruatę. De quibus an, & quomodo incurrantur, latè dixi *to.* 4. *verbo Pœna Eccleſiaſtica* cum locis ibi relatis, & tractant Peirinis, & Tamburin. *ſupra.*

19 Cum autem prefatum decretum ſit odioſum, & contra antiqua Religionum priuilegia, ideo ſi caſus eſſet, quod Prelatus concederet prefatas dimiſſorias contra tenorem illius, & ſubditus defacto ob aliquem caſum non ſuſcepiſſet Ordines, probabile eſt non incurrere Prelatum dictas pœnas, eò preſertim, quia iuxta dicta *to.* 3. *verbo caſus reſeruati Regularium*, & habetur ex *l.* 1. § *hæc verba. ff. quid quiſq; iuris. cap. relatum de cleric. non reſidente. cap. qualiter de pact. cap. ſi a iudice de appellat. in* 6. verba intelligenda ſunt cum effectu. Peirinis *to.* 2. *de Prælato q.* 3. *c.* 7. *n.* 6. Tamburinus *ſupr. n.* 7. contra Riccium 4 *p. prax. deciſ.* 118. *n.* 10. Subditus autem ordinatus propter tales dimiſſorias, etſi non incurreret pœnas dicti decreti, quia illę ſolum comprehendunt Prelatos dimiſſorias concedentes, in-

7

curreret tamen pœnas illas, quę impoſitę ſũt contra ſuſcipientes Ordines ſine legitimis dimiſſorijs; quia reuera tales dimiſſoriæ non ſunt legitimæ, vtpote conceſſæ a Prelato contra Papę prohibitionem. Quæ verò ſint iſtæ pœnę, collige ex Conſtitutionibus Pij II. & Sixti V. quas retuli eo *c.* 14. *n.* 1. 2. 3. *& ſequentib.* Addit Peirinis *ſupr n.* 7. ex Bariola *in Aphor. littera R. verbo Regularis ordinatus*, quod Regularis ordinatus contra prefatum decretum excommunicatur edicto per Epiſcopum ordinantem promulgato, in quo dicitur quòd nullus accedat qui ſit à iure prohibitus, nam iſte prohibitus eſt a dicto decreto. Quomodo autem Regulares ordinati incurrant excommunicationem impoſitam ab Epiſcopo ordinante, dixi eo *c.* 14. *n.* 22. An autem maneat ordinatus in caſu, quo Epiſcopus dixerit ſe non habere intentionem ordinandi tales, dixi 4. *to. verbo Ordines ſacri n.* 20. Quid autem dicendum de Regularibus degẽtibus in Monaſterijs ſitis in locis nullius Diœceſis, dixi eo *c.* 14. n. 12. ex declaratione S. Congregat. quam refert Naldus *ſupra*. Similiter quid dicendum pro caſu, quo Diœceſanus non habens ordinationes committat alicui Epiſcopo per ſuam Diœceſim tranſeunti, vt illas habeat, an tunc teneantur Prælati Regulares dare dimiſſorias ſuis ſubditis pro illo Epiſcopo ſubſtituto, an verò vti poſſent dictis priuilegijs mittendo illos ad quemcunq; alium Epiſcopum, tractant Peirinis *ſupr n.* 8. & Tamburinus etiam *ſup. quæſt.* 18. *n.* 3. *&* 4. Contendit autem Peirinis *n.* 7. quod ſi Prelati mitterent ſuum ſubditum ad aliquem locum ea ſolum ratione, vt ibi Ordines recipiat, & ſecuta ordinatione ab eo recedat, facerent contra præfatum decretum; eò quod eſſet legem deludere, quod vetatur *cap. conſtitutus de conceſs. præbend.* Sed ego credo id fieri poſſe, ſicut & poteſt quis ire de vna ciuitate ad aliam ea ſolum ratione, vt effugiat præceptum aliquod, ſeu legem, quæ in ea ciuitate, a qua recedit, & non in alia, viget. Quia hoc non eſt eludere legem, ſed vti iure ſuo, eximendo ſe ab obligatione legis, prout fieri poteſt. Quod maximè procedit in Regularibus habentibus priuilegia, de quibus ſupra.

20 Quod verò attinet ad illud de Fratribus præſentatis pro ſuſceptione Ordinum admittendis ab Epiſcopis ſine examine vllo, prout habetur in hoc priuilegio Gregor. XI. pro Prædicatoribus, & in alijs Clem. IV. pro Minoribus in Bulla relata,

tã, Eugenij IV. pro Benedictinis Italiæ reuocatum eſt, primò per Leonem X. in Concilio Lateranenſi, vbi habetur, quod *fratres ad Ordines promouendi poſſint per Ordinarios de grammatica, & ſufficientia examinari*. Secundò, per Concilium Tridentinum *ſeſs. 23. de Reformat. c. 7. & 8.* & maximè *c. 12.* illis verbis: *Regulares quoq; nec in minori ætate, nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur, priuilegijs quibuscunque quoad hoc penitus excluſis*. Tertiò, ex decreto S. Congregationis ſub Clem. VIII. ſuperius relato, illis verbis: *Dum tamen ab eo Epiſcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam*. Et ita ſupponunt communiter Doctores, ſpecialiter Rodriguez *to. 1. quæſt. Regular. q. 18. ar. 6.* Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop. Allegat. 7. n. 31.* Vaſquez *in 3. p. to. 5. diſp. 246. c. 6. n. 55.* Extenditur hoc ad Ieſuitas, non obſtante priuilegio Gregorij XIII. quo dicitur ipſis eſſe conceſſum, vt ſine vllo examine ab Epiſcopis admittantur ad Ordines. Tum ex dicto decreto Sacræ Congregationis ſub Clemente VIII. tum maximè propter Conſtitutionem *ſanctum, & ſalutare* Sixti V. *numero 91.* in Bullario, quam retuli *dicto cap. 14 num. 91.* Rodriguez, & Barboſa *ſupra*. Peirinis *dicto cap. 7. num. 11.* Miranda *tom. 1. quæſt. 39. art. 4.* vbi id generaliter dicit de omnibus alijs priuilegijs quoad hoc punctum Regularibus conceſſis. Verum quidem eſt, quod iuxta dicta *to. 4. verbo Ordines ſacri n. 13.* ex Villalobos, Portello, & Peirinis, poſſunt Dñi Epiſcopi ſine vllo examine admittere Regulares ad Ordines, non ſolum quando notoriè litterati fuerint, ſed etiam quando tales non fuerint, ſi tamen Prælati ipſorum ſpecialiter teſtentur eos eſſe ſufficientes. Quod intelligo, quando non eſt ſufficiens fundamentum ad non credendum dictis Prælatis, quod rarius continget. Vide Tamburinum *ſupra quæſito* 20.

21 Id autem quod additur in prædicto priuilegio Gregorij XI. quod etiam antea conceſſerat Clemens IV. Minoribus, ſcilicet Epiſcopos ordinare debere Religioſos *abſque omni promiſſione, vel obligatione ipſorum*, omnino manet in ſua vi, nec vllatenus reuocatum, & in vſu receptum.

22 Vide alia ad intentum horum priuilegiorum infra *in Mari magno Minorum circa §. 6.* Carmelitarum *circa §. 24.* & Minimorum *circa § 6.*

Circa §. 9.

23 PRIVILEGIVM hoc de habendis Oratorijs, in quibus cum Altari portatili Missarum solemnia, & officia diuina celebrari possint, concessum etiam est Minoribus a Clem. IV. in Bullae elata: & Carmelitis, prout ex eorum Mari magno §. 36. 37. & 87. constat: item Minimis a Iulio II. in ipsorum Mari magno §. 7. Sed quia valde ampliatũ, & extensum est a Sixto IV. in hoc Mari magno §. 39. ideo ibi commodiùs de ipso dicetur. Interim nota cum Vincentio Candido huius Religionis Prædicatorum egregio doctore tum doctrina, tum vitę probitate, *tom. 4. disquisit. disquis. 4. art. 24. dubit. 19. 20. 21. & 22.* nomine diuini officij intelligi omne illud, quod fit in Ecclesia a ministro Ecclesiastico seu persona ad illud deputata, vt sunt non solum diuinissimum Missæ Sacrificium, sed etiam Horæ Canonicæ, exercitia maiorum Ordinũ, Sacramentalia, & similia; non verò alia officia, quę licet diuina sint, quia ad Dei cultum spectant, non tamen sunt personis Ecclesiasticis applicata, vt sunt aliquæ litaniæ, vel preces, quę a secularibus dici solent, etiam in Ecclesijs. Pro quo vide dicta *tom. 3 verbo interdictum quoad Regulares numero* 20. & dicenda in Mari magno aliorum Mendicantium locis relatis.

Circa §. 10.

24 PRIVILEGIVM quoque istud de celebratione diuinorum, & receptione Sacramentorum tempore interdicti generalis, quod etiam concessum fuit Minoribus a Clem. IV. in relata Bulla, & habetur in eorum Mari magno §. 8. Eremitarũ S. Augustini §. 20. Carmelitarum §. 3. 4. 36. & 50. & Minimorum §. 23. ampliatum etiam est, & extensum a Sixto IV. in hoc Mari magno §. 40. & idcirco de eo ibi loquendum, maximè cum iuri communi *cap. Alma Mater de sent. excommunicationis in 6.* conforme sit,

Circa

Circa §. 11.

CONCEDITVR in hoc priuilegio Prædicatoribus, quod
25 ipsorum famulis possint ministrare Ecclesiastica Sacramenta, & cum decedunt, in Oratorijs eos sepelire. Concesserat autem Clem. IV. Minoribus simile priuilegium, eo excepto, quod Gregorius dixit: *Et eos, cum decedũt, in vestris Oratorijs sepelire*. Clemens vero dixerat: *Et ipsos cum decesserint, in vestris cœmeterijs sepelire*. Item Sixtus IV. concessit Carmelitis idem quod Clemens Minoribus, vt ex nostro Mari magno constabit. De hoc tamen, & alijs familiarium, & seruitorum Regularium priuilegijs plura latè dixi *to. 2. c. 16.* per totum, vbi etiam qualiter moderata sint a Leone X. in Concil. Lateranensi, Concil. Trident. *sess. 24. c. 11.* & S. Congregatione, & qualiter hoc tempore subsistant, specialiter, an aliqui Religiosi possint ministrare Eucharistiam suis familiaribus tempore Paschatis, dixi non solùm eo *capitulo 16. num. 19.* sed etiam latiùs *3. tom. verbo Eucharistia quoad Regulares num. 8* vbi etiam *num. 9.* quid dicendum sit de administratione Eucharistiæ per modum viatici in articulo mortis. Nota autem pro hoc, & similibus priuilegijs aliquos insinuare, etiam illis seclusis, posse Regulares prædicta facere cum suis familiaribus, prout habet Nouarius *in Lucerna Regularium verbo Familiares num. 2.* ex Gratiano, Grassis, & alijs authoribus, quos etiam retuli *tom. 3. verbo Gabella quoad Regulares num. 11* dum egi, an tales familiares Regularium exempti sint a gabellis. Clariùs id habet Rodriguez *tom. 2. Quæst. Regular. q. 67. ar. 1.* dicens ad hoc intentum de priuilegijs familiarium Regularium, quod attento solo iure communi priuilegium alicui concessum pro se, extenditur etiam ad ministros, sine quibus illud stare non potest: *argum. l. administrantes in princip.* & ibi Bartolus *ff. de excus. tut.* & tenet Baldus *in Authent. habita col. 1. c. ne filius pro patre*, de quo aliqua dixi *tom. 2. cap. 16 num. 30.* Addens etiam ex Oldrado, quòd pauperum appellatione veniant etiam ij, qui pauperibus seruire solent. Quibus denotare videtur, quod quemadmodum Monasteria Regularia ministrant ipsis Sacramenta, & mortis tempore tribuũt sepulturam; sic etiam possint facere cum familiaribus. Fauet Cle-

men-

mentina Religioſi. Vbi poſtquam multa priuilegia tolluntur à Regularibus, declaratur in fine nullum ex hoc præiudicium generari Religioſis, quibus eſt conceſſum, vt ſuis familiaribus Sacramenta miniſtrent.

26 Alia habes infra in *Mari magno Minorum circa* §. 9. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 51.

Circa §. 12.

27 DVO continet hoc priuilegium hic à Gregorio XI. conceſſum Prædicatoribus, & olim Minoribus à Clem. V. in Bulla relata. Alterum eſt, quod quando ſententia generalis, vel interdicti in terras, vbi præfati Religioſi viuunt, vel in earum perſonas promulgatur, talis ſententia non tangat familiares eorum, aut ipſorum Procuratores, ſeu operarios. Alterum eſt, quod, præfatis ſententiis non obſtantibus, poſſint dicti familiares, Procuratores, & operarij audire diuina, n iſi cauſam dederint tali excommunicationi, vel interdicto, aut n iſi ipſi excommunicati, vel interdicti ſpecialiter eſſent. De vtroque autem latè dixi in ſumma. De primo quidem *tom. 2. c. 16. num. 23. & cap. 17. num.* 8. De ſecundo autem eo *c. 16. num.* 27. 28. *& ſequentib. & eo c. 17. num.* 6. Alia verò quæ ſpectant ad interdictum, habes ex dictis *tom.* 3. *verbo Interdictum quoad Regulares*, cum locis ibi relatis. Similiter an hæc priuilegia familiarium Religioſorum ſuſpendantur in locis, vbi publicatur Bulla Cruciatæ, dixi *eo c. 16. num.* 29.

28 Pro illa tamen particula, ſeu dictione *continuò*, aut *continuè*, quæ ponitur in præfatis priuilegijs, dum eſt ſermo de operarijs, obſeruandum, quod licet illa denotetur, quòd obſequium talium operariorum debeat eſſe perpetuum, vt ratione illius potiri poſſint dictis priuilegijs; id tamen intelligendũ eſt non mathematicè, aut metaphyſicè, ſed ciuiliter, id eſt, horis, ſeu tẽporibus opportunis, prout probat Barboſa *in tract. de dictionib. dict.* 68. ex varijs Doctoribus. Vnde quemadmodum obligatus ad continuam chori reſidẽtiam intelligitur ſolum obligatus pro horis congruis, & ſalua neceſſitate, vel infirmitate, prout ex Calderino, & Tuſcho comprobat Barboſa ſupra, ſic ad intentum intelligendum eſt continuum hoc operariorum obſequium

sequium ad potiendum talibus priuilegiis necessarium.

29 Alia ad intentum damus infra *in Mari magno Minorum circa* §. 9. 10. Carmelitarum *circa* §. 52.

Circa §. 13.

30 HANC eandem concessionem de facultate commorandi inter excommunicatos, & ab eis necessaria vitę poscendi fecit pro Minoribus Clemens IIII. in Bulla relata, & Carmelitis Sixtus IV. in ipsorum Mari magno §. 53. ac Minimis Iulius II. in eorum etiam Mari magno §. 8. & vt notatur in margine dictę Bullæ in Mari magno Minorum apud Rodriguez in Bullario *Bull.* 14. Innocentius IV. dedit pro eadem materia Bullam, quæ habetur in Cōuentu S. Francisci Salmanticensis. Notat autem idem Rodriguez *tom. 2. quæst. Regular. q 61. ar* 1. hanc concessionem, & aliam similem Gregorij IX. parum deseruire, nisi solùm ad pacandos scrupolosorum animos. Ratio est, quia vel tales excommunicati sunt *illi*, qui vocantur *tolerati*, videlicet qui non sunt notorij percussores Clerici, vel nominatim denunciati, seu publicati, vel non sunt *tolerati*, quia scilicet sunt vel notorij percussores Clerici, aut nominatim denunciati, seu publicati. Si sint prioris generis, proculdubio nullus tenetur ipsos vitare, sed omnes possunt cum illis communicare, esto ipsi excommunicati non possint, nisi in certis casibus cum alijs communicare, iuxta dicta *to.* 3. *verbo Excommunicatio quoad Regulares num.* 5. *&* 43. & Extrauag. Martin. V. *Ad euitanda*, Concil. Constantiensi, & communi Doctorum sententia, specialiter Suarez, Cornexo, & Layman, quos ibi retuli. Si autem tales excommunicati sint posterioris generis, etsi cum illis alij regulariter communicare non possint, nihilominus cum agitur de ipsorum vtilitate spirituali, qualis est ea, quæ tangitur in hac concessione, vtique possunt, prout habetur ex *ea. quoniam multos* 11. *quæst.* 3. & ex communi Doctorum, specialiter Siluestro, Nauarro, Vasquez, Cornexo, & Bonacina dixi loco relato *n.* 45. & circa simile priuilegium Minimorum Peirinis *to.* 1. *priuileg. Minim. in Constit.* 2. *Iulij II. num.* 25. Dici tamen potest hanc, & similes concessiones, seu priuilegia deseruire posse Regularibus prędictis ad communicandum cum præfatis excom-

excommunicatis non toleratis, seu vitandis, quando in eorum terris commorantur, non solum in eis, quę pertinent ad ipsorum excommunicatorum conuersionem, aut salutem spiritualem, neque in proximè illa concernentibus, qualia sunt salutationes, & allocutiones, quæ inter ea admisceri solent, iuxta dicta eo *num.* 45. ex Siluestro, Nauarro, & Bonacina, & tenet Rodriguez loco relato; sed etiam in aliis, quę solum remotè, & mediatè conducunt ad prædicta. Colligo id primò ex verbis huius concessionis, videlicet, *In excommunicatorum terris libere commorari*, ea enim denotant facultatem, seu licentiam ad communicandum, seu habendum communionem, aut communicationem cum ipsis, quatenus policicè est necessaria inter eos, qui simul commorantur. Colligo secundò ex eo, quod priuilegia Regularibus concessa, ea præsertim, quę non sunt in præiudicium alterius, quale est illud, de quo in præsenti, latissimè explicanda sunt. Nam *summa ratio est*, quę, *pro Religione facit*, vt dicitur *in l. sunt personæ ff. de Relig. & sumpt. funer.* de quo *dixi tom. 4. verbo priuilegia Regularium num.* 9. ex Siluestro, Tiraquello, & Suarez. Tertiò id maximè colligo ex generali principio, scilicet, quod priuilegium debet aliquid operari vltra commune ius, quod sine priuilegio non liceret, quia aliàs esset inutile *cap. si Papa de priuileg. in 6.* ibi, *Cum verba aliquid operari debeant* De quo Suarez *de legib. lib.* 8. *c.* 28. *num.* 2. Ioannes de Cruce *lib.* 2. *de priuileg. Regular. c.* 2. *in* 4. *Regula.* & alij. Cum ergo iure communi liceat communicare cum excommunicatis etiam vitandis, seu non toleratis in ijs, quę spectant ad ipsorum spiritualem salutem, vel proximè concernentia, ideo ne dicamus hoc priuilegium esse inutile, sed aliquid operari, dicere debemus per illud cōcedi præfatis Religiosis facultatem communicādi cum dictis excommunicatis vitandis etiam in ijs, quæ solum mediatè, aut remotè conducunt ad ipsorum salutem spiritualem, qualia sunt colloquia, conuictus, & similia.

31 De alia concessione, quæ in hoc priuilegio habetur, scilicet, quod possint dicti Religiosi in terris excommunicatorum commorantes *ab eis necessaria vitæ deposcere, ac recipere*, cum id liceat iure communi facere cum excommunicatis toleratis, quia cum talibus permissa est communicatio cuilibet, vt dictum est, & colligitur ex *cap. si vere de sentent. excommunicat.* & aliis Doctoribus, quos ibi affert Barbosa, ideo vt hoc priuilegium

ali-

aliquid operetur, & ne inutile reddatur, extendi debet etiam pro casu quo tales excommunicati essent vitandi, aut non tolerati. Etsi enim iuxta dicta eo verbo *Excommunicatio quoad Regulares n. 49.* ex Sairo, Auila, & Bonacina licitum sit postulare eleemosynam etiam ab excommunicato vitando propter necessitatem postulantis, & quia eleemosynam postulare alicui est suadere illi opus charitatis, vel misericordiæ, quod non est prohibitum etiam cum excommunicato vitando; nihilominus, quia in dicto *ea. quoniam multos*, solum id videtur permissum, quando non sunt alij, à quibus ea haberi possint, & ad tollendum scrupulorum occasionem valde vtile est præfatũ priuilegium. Præsertim quia sæpius in priuilegijs conceduntur aliqua iure communi non prohibita, ad pacandum conscientias; vt notat inter alios Nauarrus *in summ. c. 25. n. 85. & cap. quando latinè c. 3 n. 57. & c. 19. n. 84 & c. 21. n. 31.* Rodriguez *to. 1. summ. in 2. edit. c. 220. n. 2.* & Sanchez *lib. 2. de Matrimon. disp. 37. in fin.*

32 Si autem quæras, quomodo Religiosus se debeat gerere cum hæreticis casu quo in terris eorum commoretur, quamuis plura dici possent, breuiter dicendum primò, si tales hæretici non sunt denunciati nominatim, non tenemur eos vitare. Ratio est, quia etsi tales sint excommunicati, vtpote quia verè hæretici, nihilominus fauor Extrauagantis *Ad euitanda*, & Concilij Constantiensis, de quo supra, concessus omnibus fidelibus non vitandi excommunicatos nisi nominatim denunciatos, aut notorios percussores clericorum, cum generalis sit, extẽditur etiã ad hæreticos. Suarez *to. 3. in 3. p. q. 65. ar. 4. disp. 18 sect. 1. not. 3.* Azor *to. 1. inst. moral. lib. 8. c. 13. q. 7.* Sãchez *lib. 2. in Decalog c. 9. n. 3.* Nec censentur nominatim denunciati aut vitandi Lutherani, Caluinistæ, aut alij specialium sectarum expressi specialiter in Bulla Cœnę *excommunicat. 1.* quia tales solum sunt generaliter denunciati, non nominatim. Sanchez supr. ex Sairo, Toleto, & alijs. Qui etiam *n. 4.* addit nec censeri nominatim denunciatos ad effectum vitandi eos, illos, qui declarati sunt vt hæretici, quia per hoc non exprimitur censura excommunicationis, quod videtur requiri, cum fauor illius Extrauagantis ampliari debeat. Idem etiam dicit de illis, qui declarati sunt vt hæretici, & incurrisse omnes pœnas hæreticorum. Quia adhuc per hoc non est specialiter, & expressè denunciata excommunicatio. Cum talibus ergo hæreticis non de-

denunciatis nominatim vt excommunicatis licitè poteſt Religioſus in eorum terris exiſtens communicare tum in humanis, tum etiam in diuinis, orando cum eis, diuinis officijs ſimul coaſſiſtendo, eorum funus comitando ad ſepulturam in loco prophano ipſis dandam, & alia omnia cum eis facere, quę cum alijs non excommunicatis. Ratio eſt, quia ex vi priuilegij conceſſi cunctis fidelibus in dicta Extrauaganti poſſunt ſiue in humanis, ſiue in diuinis communicare cum excommunicatis quibuſcumque, exceptis nominatim denunciatis, & notorijs percuſſoribus Clerici. Nauarrus *lib.* 5. *Conſil. tit. de hæretic. in* 1. *edit. conſil.* 15 *&* 16. *in* 2. *conſil.* 10. *&* 12. Azor *tom.* 1. *inſtit. moral. lib.* 8. *c.* 21. *q.* 4. Sanchez *ſupr. num.* 7. noſter Thomas de Ieſu *de conuerſ. omn. gent. procur. lib.* 8. 2. *par.* §. 4. Trullenc *in Decalog. lib.* 1. *c.* 3. *dub.* 2. *n.* 4. limita tamen, dummodo hæc non fiant animo fauendi hæreticis vt talibus, aut cum ſcandalo Catholicorum, quia hoc eſt intrinſicè malum, & illicitum, vt ijdem authores fatentur. Idemque dicendum de communicatione cum illis in rebus alijs prohibitis, quales ſunt eis dare, vel ab eis accipere Sacramenta, cooperari ritibus ipſorum, & ſimilia, quia hæc etiam ſunt illicita. An verò liceat ingredi ipſorum templa, dixi eo verbo *Excommunicatio quoad Regulares num.* 23. Similiter an pro eis offerri poſſit Miſſæ Sacrificium, dixi eo loco *nu.* 12. An ſepeliri poſſint in loco ſacro *ibid.* 53. *&* 4. *tom. verbo ſepultura quoad Regulares num* 23. Caſu verò quo hæretici ſepulti fuerint in loco ſacro, an liceat in illo diuina officia, & Sacrum facere, tractat Thomas de Ieſu *ſupra* ex Nauarro, & alijs.

33 Si verò tales hæretici ſint nominatim denunciati vt excommunicati, ac per conſequens ſint excommunicati vitandi, tunc non ſolum prohibitum eſt communicare cum illis in eis, in quibus cõmunicare non poſſumus cum alijs excommunicatis toleratis, ſed etiam in eis, in quibus dixi communicari poſſe cum ipſis. Vnde non poteſt eſſe talis communicatio cum illis in contentis illo verſu: *Os, orare, vale, communio, menſa negatur.* niſi pro caſibus, de quibus illo alio verſu: *Vtile, lex, humile, vet ignorata, neceſſe,* iuxta dicta eo verbo *Excommunicatio quoad Regulares num.* 45. Ex priuilegio tamen iſto pro Prædicatoribus, & Clem. IV. pro Minoribus, & Sixti IV. pro Carmelitis in ipſorum Mari magno §. 53. ac Iulij II. pro Minimis in eorum quoque Mari magno §. 8. videtur quod poſſint iſti Religioſi, &

qui

qui cum ipſis habent participationem priuilegiorum, interris excommunicatorum commorari, ac per conſequens habere cum illis, etiamſi ſint excommunicati vitandi, eam communionem, quę neceſſaria omnino eſt ad ſimul politicè conuiuendum, iuxta dicta ſuperius. Hæc tamen ſolum intra limites opinionis probabilis dicta ſint; nullum enim authorem de hoc puncto agentem videre potui. Fauet tamen Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut. 62. numer.* 12.

34 Si etiam petas an, Religioſi poſſint ire ad terras hæreticorum, aut aliorum infidelium. Reſpondeo iuxta dicta *t. 1. c. 9. n. 32. & c. 18. n. 99.* in Extrauag. *Ad noſtrum de Regularib.* impoſitam eſſe a Ioanne XXII. excommunicationem Papæ reſeruatam contra quoſcunq; Religioſos euntes *ad partes tranſmarinas, quibus pauci fideles reſpectu infidelium commorantur, abſque ſuperioris Ordinis ſui licentia ſibi per ipſius litteras patentes conceſſa.* Item contra Superiores ipſos huiuſmodi licentiam impertiri præſumentes, *niſi dumtaxat viris litteratis, prouidis, & expertis.* Explicant hanc excommunicationem inter alios Filiucius *in quæſt. moral. to. 1. Tract. 15. c. 8. n.* 192. Bonacina *de cenſura q. 2. punct. 4. §. 4. & de cenſuris extra Bullam Cœnæ diſp. 2. q. 9. punct.* 8. Præter dicta autem a me loco relato, & alia, de quibus hi authores, nota primò, hanc excommunicationem non incurri niſi a tranſgreſſoribus huius legis ex præſumptione. Quid verò per præſumptionem denoretur, habes ex dictis *to. 1. c. 10. n. 33.* Nota ſecundò, præcipi in eadem Extrauaganti in virtute S. obedientiæ Prælatis Eccleſiarum, ne Religioſis ad partes illas tranſeuntibus ſine præfata licentia, *ad prædicationis officium, vel diuinorum celebrationem admittant, ſed ipſos potius velut apoſtatas capiant, ſeu capi faciant, eos carcerali cuſtodiæ detinendo.* Accedentes etiã ad Sepulchrũ Dñi ſitum Hieroſolymis ſine licẽtia Papę ſunt excommunicati excommunicatione Papæ reſeruata. Etſi enim pro hac excommunicatione nullus textus afferatur, nihilominus creditur in hoc S. Antonino, qui *3. p. tit. 24. c. 30. in fin.* dicit eam vidiſſe in libro Pœnitentiariæ Summi Pœnitentiarij, & ita id admittunt Nauarrus in *Man. c. 27. n. 110.* Filiucius *ſupr. c. 5. in fin.* Suarez *de cenſ. diſp. 22. ſect. 6. n. 9.* Bonacina *ſupr. d. diſp. 2. q. 3. punct. 39.* Theſaurus. *in prax. p. 2. verbo peregrinantes c. 2.* Hæc autem excommunicatio cum ſit generalis, com-

pre-

prehendit omnes, etiam Religioſos; & cum ſit contra accedentes ad dictum S. Sepulchrum, ſitq; in materia odioſa, requirit actum conſummatum illuc perueniendi; imo cum ſit contra accedentes ad eum locum deuotionis gratia, non comprehendit euntes Hieroſolymam ob mercaturam, vel alia negotia. De quibus relati authores, & alij. Item Clem. VIII. in Bulla *Cum ſicut* in 3. to. Bullar. *n.* 42. prohibet Italis, vt extra Italiam non habitent in locis, vbi liber, & publicus cultus, ſiue vſus Catholicæ Religionis non extat. Quamuis hęc Conſtitutio non videatur tangere niſi ſeculares. De alia excommunicatione Alexand. VI. contra euntes ad Indias ſine licentia Regis Catholici, agit Rodriguez *to.* 2. *queſt. Regular. q.* 99 *ar.* 7. & eius Compendiator, alter Rodriguez *Reſolut.* 78. *n.* 8 Extat etiã prohibitio Gregorij XIII. omnibus Religioſis, Patribus Ieſuitis exceptis, accedendi ad Zapponium, vel Regiones propinquas, iuxta dicta *to.* 1. *c.* 16 *n.* 28. licet ea ſit limitata poſtea a Clem. VIII. & Paulo V. vt *ibidem* dixi.

Maximè nota, quòd pro Religioſis in partibus hæreticorum
35 ſeu infidelium, in ipſorum conuerſione laborantibus, varia, & multa ſunt a ſummis Pontificibus conceſſa priuilegia. Id patet ex Bulla Pij II. & Sixti IV. pro Prædicatoribus, quam refert Thomas de Ieſu *ſupra lib.* 12. & ex Bulla Innocent. IV. pro eiſdẽ Prædicatoribus, quæ habetur apud Cõſettium *pag.* 6. & Thomã de Ieſu *ſupra*, apud quem etiam extant pro eiſdem Bullæ Gregorij XI. & Innocentij VI. ac Vrbani V. I. Pro Fratribus etiam Minoribus extat alia Bulla Leonis X. apud Rodriguez *in Bullar.* & Thom. de Ieſu *ſupra*. Item pro noſtris Patribus Carmelitanis Diſcalceatis alia Clem. VIII. apud eundem Thomam de Ieſu, qui etiam *ibidem* habet breuem collectionem horum priuilegiorum ordine alphabetico digeſtam, in qua ſingula referuntur. Prętęr quæ etiam S. Congregatio de propaganda fide Religioſis miſſionarijs, ſeu ad Euangelij prædicationem ad infidelium partes miſſis, ſpecialiora aliqua, ac notabilia conferre ſolet priuilegia, vt ad ſanctum opus feruentius exequendum animentur.

36 Prętęr dicenda autẽ infra in Mari magno Minorum *circa* § 11. Carmelitarum *circa* §. 53. & Minimorum *circa* §. 8. ſpecialiter notandum, quod Religioſi pro conuerſione Indorum laborantes habent plura priuilegia ex Leone X. in Bulla apud

Rodriguez

Rodriguez in Bullario in hoc Pontifice *n.* 3. ex Adriano VI. in Bulla apud eundem Rodriguez in Bullario in hoc Pontifice *n.* 1. vbi etiam confirmantur alia a prędeceſſoribus conceſſa. De quibus Rodriguez *to.* 1. *quæſt. Regular. q* 31. *ab ar.* 3 *vſque ad* 6. *& q.* 35. *per tot. & q.* 56. *ar.* 11. *& to.* 2. *q.* 99 alter Rodriguez *in Compend. Reſolut.* vbi hæc omnia refert. Primò, quòd Religioſi ad terras Indorum peruenientes poſſint eis Euangelium prædicare, eoſq; baptizare. Secundò, vt Sacerdotes poſſint promouere conuerſos vſque ad quatuor minores Ordines. Tertiò, vt poſſint diſpenſare cum illis, qui in gradibus non prohibitis lege diuina contraxerunt ad manendum in matrimonio. Quartò, vt poſſint diſpenſare cum patientibus defectum natalium ad Ordines. Quintò, vt poſſint cognoſcere de cauſis matrimonialibus. Sextò, vt inordinatè viuentes de ſuis exceſſibus poſſint corrigere. Septimò, vt poſſint ibidem diuina officia celebrare, cœmeteria benedicere, & vota commutare, exceptis Religionis, & peregrinationis vltramarinæ, ac indulgentias concedere. Octauò, vt valeant altare conſecrare, ſi illud non poſſint habere portatile, & ſimiliter corporalia, vbi non eſt Epiſcopus. Nonò, vt poſſint omnia alia facere, quæ ad augmentum diuini nominis, ampliationem Catholicæ fidei, ac ad irritationem, & reprobationem eorum, quæ ſacris traditionibus contradicunt, ſicut pro loco, & tempore viderint expedire. Hæc Hieronymus Rodriguez *ſupra*. Quibus ſimilia aliqua affert *Reſolut.* 126. *n.* 10. 11. *&* 12. Additur etiam in Bulla Leon. X. inter alia notabilia priuilegia, quòd *in caſu neceſſitatis Epiſcopis in Prouincia non exiſtentibus, confirmationis Sacramentum* poſſint impartiri, quod eſt valde ſingulare priuilegium. De quo Quintana Dueñas in ſuis Singularibus *Tract.* 2. *de Confirmationis Sacramento Singul.* 6. Vide etiam alia priuilegia Pauli III. pro Ieſuitis in Bulla *licet debitum* in Bullario Rodriguez in hoc Pontifice *n.* 8. & pro praxi horum, & ſimilium priuilegiorum attende ad verba ipſorum, praxim Prouinciarum, & an aliqua illorum ſolum per viuę vocis oraculum conceſſa fuerunt, quia his temporibus reuocata erunt, iuxta ſæpius dicta.

Circa §. 14. & 15.

37. DE materia huius priuilegij, scilicet de facultate ad absoluendum Religiosos à censuris, & ad dispensandum cũ illis in irregularitatibus copiosè dixi *to. 1. cap. 18. à. nu. 31. vsque ad 45.* tam propter hoc, quam propter alia priuilegia Religionibus concessa. Specialiter etiam de facultate Prælatorum Regularium ad absoluendum suos subditos à censuris, plura dixi 3 *to. verbo Abortus n. 8. verbo Censura Ecclesiastica num. 12. verbo Clausula numero 20. verbo Clericus nu. 12. & seqq. verbo Dare seu donare num. 39. & verbo Interdictum quoad Regulares num. 41.* & 4. *tomo verbo Prælatus Regularis num. 10.* Similiter quod attinet ad dispensationem in irregularitatibus plura dixi eo 3. *tom. verbo Irregularitas*, præsertim *num. 72.* cum locis ibi relatis. Extensionem quoque huiusmodi priuilegij ac declarationem illius circa illa verba: *Nisi adeò grauis fuerit, & enormis excessus, quod sint ad Sedem Apostolicam merito destinandi*, habes in hoc eodẽ Mari magno §. 41. sicut in simili priuilegio pro Minoribus in eorũ Mari magno §. 40. vbi etiam alia ad intentũ. Et quod attinet ad facultatem dispensandi cum irregularibus, vide dicenda infra in hoc Mari magno §. 42. & in Mari magno Minorum §. 49. Eremitarum S Augustini §. 44. & Carmelitarum §. 63. ac Seruitarum §. 35. & 36.

Circa §. 16.

38 DE priuilegio *in hoc §.* contento, videlicet de facultate ad absoluendum a peccatis, & censuris eos, qui Religionem ingredi volunt, simulque cum illis dispensandi in aliquibus irregularitatibus, sufficienter dixi *tom. 1. c. 24. num. 8. 9. & 10. & 4. tom. verbo Nouitij, & Nouitia Religion. num. 34. & maximè num. 36. & verbo Prælatus Regularis num. 9.* ex hoc, & alijs priuilegijs plurium Religionum. Circa illa verba: *Ita tamen, vt si aliqui ex huiusmodi sententijs propter debitum sunt astricti, satisfaciant vt tenentur*, nota quæ dixi *3. tom. verbo Absolutio n. 9.* vbi de modo quo fieri

ri debet hæc ſatisfactio,& an ante abſolutionem,ſaltem quoad partem, an verò ſufficiat cautio pignoratitia, aut ſimilis . De quęſtione autem illa, ſcilicet an Nouitij ſemel abſoluti, ſeu diſpenſati, ſi è Religione diſcedant, incidant in pœnas illas, & cenſuras, a quibus abſoluti, & diſpenſati fuerant, dixi eo verbo *Nouitÿ, & Nouitiæ Religionum num.* 36. Quid verò ſi habitum ſuſceperunt ſolum in fraudem talis cenſuræ, aut pœnæ, collige ex dictis *tom.* 3. *verbo Gabella quoad Regular. num* 9. & 4. *tom. eo verbo Nouitÿ, & Nouitiæ Religionum nu.* 34. Pro difficultate porrò illa de illis,qui nondum habitum Religionis ſuſceperunt, ſed breui tempore illum recepturi ſunt, an potiri poſſint dictis priuilegijs,conſule dicta eo verbo *Nouitÿ, & Nouitiæ &c. n.* 43. Si caſus eſſet,quòd ſatisfactio facienda ab ijs, qui Religionem ingredi volunt, ſed perſonis incertis, an poſſint talia bona conuerti a Prelatis in pios vſus Religionis, deſeruiunt quæ *tomo* 1. *eo cap.* 24. *numero* 39 dixi ex priuilegio Sixti IIII. pro Carmelitis,& Iulij II. pro Minimis,de quo etiam in Mari magno Carmelitarum §. 96. & infra in iſto Mari magno Prædicatorum § 27.

39 Maximè nota, quod cum in hoc priuilegio concedatur facultas abſoluendi, & diſpenſandi volentes ingredi Religionē, veluti generalis, & indefinita, non determinata ſolum ad forū conſcientiæ, ideo ſatis probabiliter extendi poteſt ad vtrūq; forum,ſiue internum, ſiue externum. Preſertim, cum beneficium Principis latiſſimè interpretari debeat. *l. Beneficium ff. de Conſt. Principum.* Peirinis *tomo* 1. *priuileg. Minim. in Conſtitut* 10 *n.* 2. *Iulii II. §. 9. n.* 30. Vide Candidum *to.* 1. *diſquiſ.* 22. *ar* 48. *num.* 7.

40 Circa verba autem illa *Seruata forma Canonica*, & poſtea *ſecundum formam ipſam*, noſ per illa denotari abſolutionem a cenſuris,præſertim excommunicatione,impertiendam illis, qui Religionem ingredi volunt,debere fieri cum flagellatione, & orationibus, iuxta formam preſumptam in *cap. à nobis* 2. *de ſint. excommunicat.* Imò etiam cum iuramento, iuxta ea, quę dixi *tom.* 3. *verbo Abſolutio num.* 8. & 10. Quod intelligo quando abſolutio daretur publicè,aut pro foro externo, iuxta dicta eo *num.* 8. Rodriguez *tom.* 1. *Quæſt. Regular. q.* 20. *ar.* 21. Peirinis *ſupra numero* 31. Sanctorus *in Comment. ſup. ſtatut. Minorum c.* 2. *ſtatut.* 14. §. 2. Addit etiam Minores non teneri ad huiuſmodi ſolemnitates, propter priuilegium Leonis X. quod re-

refert Casarubius *in Compend priuileg. Mendicant. verbo absolutio quoad seculares* 1. *num.* 13. Sed animaduertere debuit hoc priuilegium Leonis parum iuuare ad intentum, non solum quia est viuæ vocis oraculum, sed quia solum est pro foro conscientiæ, pro quo, vt dixi, non sunt necessariæ tales solemnitates. Vide alia infra *in Mari magno Minorum* §. 14.

Circa §. 17.

41 HVIC etiam priuilegio Predicatorum simile aliud concessit Clem. IV. Minoribus, vt patet ex ipsorum Mari magno §. 15. 16. & 17. & Carmelitis Innoc. IV. in eorum Mari magno §. 35. & Sixtus IV. §. 46. & 88. & Seruitis Innocent. VIII. in ipsorum Mari magno §. 60. & Minimis Iulius II. etiam in Minimorum Mari magno §. 10. Continet autem multa. Primò, quòd per litteras Apostolicæ Sedis seu Legatorum, aut Subdelegatorum ipsius conueniri non possint. Secundò, nec cogi ad colligendam pecuniam. Tertiò, nec teneri ad acceptandum officia visitationis, vel inquisitionis Monialium, aut Monasteriorum, vel ad cognitiones causarum, citationes &c. Quartò, nec ad acceptandum curam ipsarum Monialium &c. Quintò, nec ad visitanda ipsarum Monasteria, aut recipiendum commissiones &c. Sextò, nec ab vllo Ordinario, vel Prælato compelli ad deferendum litteras contra aliquos, vel faciendum citationes &c. Quæ latius in bulla continentur.

42 Circa quæ nota primò, nomine litterarum Apostolicarum, de quibus in præsenti est sermo, intelligi illas, quæ expediuntur in Curia Romana per Papam, & eius officiales; siue Bullæ, siue Breuia, siue Signaturæ, aut Mandata Apostolica, seu Rescripta, iuxta dicta 4. *tom. verbo littera Apostolicæ num.* 1. appellentur. De quibus ibidem, quando dicantur subrepticiæ, de pœnis tales litteras falsificantium, & an à Religiosis impetrari possint contra suæ Religionis statuta. Vide etiam dicenda in Mari magno Minimorum *circa* §. 33.

43 Secundò nota, quod quamuis Religiosi quicumque teneantur ad obediendum Summis Pontificibus, eorumque Ministris, non solùm iuxta dicta *tom.* 1. *cap.* 4. *num.* 31. 32 & 33. obligatione generali, qua tenentur reliqui fideles, sed etiam speciali

ciali ratione voti obedientię circa ea, quæ Regulam concernũt; nihilominus ipſi Summi Pontifices, veluti Iuri ſuo cedentes, ac *quieti Religioſorum prouidere cupientes*, vt dicitur in præfato priuilegio, eximunt illos ab obedientia debita litteris à Sede Apoſtolica Legatis, vel ſubdelegatis ipſius emanantibus, in cauſis, & negotijs aſſignatis in dicto priuilegio. Illud tamen ſolùm intelligendum eſt de litteris Apoſtolicis generalibus, & communibus, non de illis, quę ſpecialiter directę ſint ad ipſos. Pro huiuſmodi namque litteris Apoſtolicis ad ipſos ſpecialiter directis nihil ſuffragatur præfatum priuilegium. Prout tenent Rodriguez *tom. 2. quæſtionum Regularium quæſt. 119. art. 2.* & Peirinis *tom. 1. priuilegiorum Minimorum in Conſtitutione 2. Iulij II. §. 10. num. 37. 38. & 40.* Poſſunt tamen ſine præiudicio obedientiæ debitæ Summo Pontifici in tali caſu ipſi ſupplicare, vt cauſam, vel negotium alteri committatur, & interim ſuperſedere, & expectare ſecundum reſponſum, iuxta deciſionem *capitis Si quando de reſcriptis*, & ea quæ dixi *tom. 4. verbo leges Regularium, numero 19. Et verbo litteræ Apoſtolicæ num. 8.* Rodriguez *ſupra*, Peirinis etiam *ſupra num. 40.*

44 Circa illa verba *Vel Ordinarius iudex* nota, quòd iuxta dicta *tom. 1. c. 11. num. 18.* per illa non intelliguntur Legati à latere, propter ampliſſimam facultatem in litteris ſuæ legationis, & quia, vt dixi *to. 3.* verbo *Exemptio Regularium n. 5. ex cap. Abbatem. de elect. in 6. & cap. 1. de verbor. ſignificat. etiam in 6.* quoad iuriſdictionem in exemptos parificari videntur Legati à latere cum Papa. Intelliguntur tamen omnes alij Legati, qui nõ ſunt a latere, iuxta dicta eo *n. 5.* Conſequenter etiam intelliguntur Nuncij Apoſtolici, niſi aliàs ſint Legati a latere, quia ſunt Cardinales, vel habeant facultatem Legatorum à latere. Ratio eſt, quia Nuncij Apoſtolici ſunt Ordinarij, & nomine Ordinariorum veniunt. Vt habent Rodriguez *to 2. Quæſt. Regular. q. 63. ar. 3.* Henrriquez *lib. 7. de Indulgent. c 25.* Peirinis *ſupra in Conſtit. 2. Sixti IV. num. 8. §. 7. & in d. Conſtit Iulii II. num. 41.* Sanchez *tomo 2. conſil. moral. lib. 6. capitulo 9. dub. 1. num. 14.* & colligitur ex *c. 2. de offic. legat. in 6.* Eſto tales Nuncij dicantur Ordinarij *extraordinariè*, vt ex Panormitano, & Henrriquez habet Sanchez *ibidem*. Nec obſtat contra id quod dico de huiuſmodi Legatis, & Nuncijs Apoſtolicis, ſcilicet quod nomine Ordinariorum veniant, ac per conſequens, quod ab illorum iuriſdictione exempti ſint Regulares tam propter hæc, quam propter alia priuilegia; non, inquam, obſtat contra hoc,

quod ſecundum praxim ipſi velint a Religioſis obedientiam, tam in prædictis cauſis, quam in alijs. Hoc enim ex eo procedere poteſt, quod litteræ ipſorum commiſſionis ad id extendantur (licet de hoc viderim dubitare Romæ etiam Papæ miniſtros, ad quos ſpectat tales litteras conficere.) Illud credēdum, ipſos, vtpote viros grauiſſimos, non extendere ſuam authoritatem vltra id quod poſſunt, maximè erga Regulares, cōtra quos procedere ſine legitima authoritate eſt incidere in pœnas, & cenſuras, quas ſummi Pōtifices in ipſorum priuilegijs imponunt contra illa impedientes, aut non exequentes. Hinc forſan prouenit, vt ſecundum conſuetudinem illis credatur, etiamſi non oſtendant litteras ſuæ commiſſionis. Pro quo faciunt Gloſſa *in ca. placuit vt ſi quando 6. q. 2. verbo ſi ſoli*, Speculator *tit. de legato §. ſupereſt videre num.* 15. & Peirinis *ſupr. num.* 42. Eſto de rigore iuris facienti aliquid, quod iure communi nequit facere, ſed ex ſpeciali commiſſione, non credatur, niſi oſtenderit litteras ſuæ commiſſionis. Panormitanus *cap. Conſtitutum de appellat. n.* 12. Gregorius Lopez *par. 1. tit. 9. l.* 23. Hoſtienſis *tit. de legato num.* 3. ſpecialiter loquens in cauſis exemptorum, Sanchez *ſupra n.* 21. & Peirinis *ſupra*, ac Portellus *in Reſponſionib. moral. tom. 2. caſu* 92. *num.* 2. ſpecialiter etiam loquentes de Regularibus. Apud quos alia ad intentum.

45 Nota etiam pro dictis, quod Legati Papæ ſunt in triplici differentia. Quidam dicuntur Legati a latere, quia ſunt Cardinales, qui ſunt veluti de latere Papę. Alij dicuntur Legati nati, quia ſcilicet legationis officium eſt illis veluti natum, quia annexum dignitati, quam habent, vt ſunt aliqui Archiepiſcopi, aut Epiſcopi in Germania. Alij ſunt Legati miſſi, quales ſunt alij communes Legati, ſeu Nuncij. Sic Francus *cap.* 1. *de offic. legat. in 6. numero* 3. Hoſtienſis *in Summ. tit. de offic. legat. numero* 2. Panormitan. *cap.* 1. *de offic. legat. & cap. ad eminentiam de ſent. excommunicat. num.* 1. Mandoſius *Regul.* 13. *Cancellar. q.* 5. *numero.* 2. *&* alij, quos refert, & ſequitur Sanchez *ſupra num.* 15.

46 Alia ad intentum horum priuilegiorum habes infra *in Mari magno Minorum circa* §. 15. 16. *&* 17. Carmelitarum §. 35. 46. *&* 88. Seruitarum §. 60. & Minimorum §. 10.

Cir-

Circa §. 18.

47 PRIVILEGIVM hoc de facultate Prelatorum circa correctionem, reuocationem, & deputationem Religiosorũ pro seruitio quarumcumque personarum extra Religiones viuentium, etiam est concessum a Clem. IV. Minoribus, prout ex eorum Mari magno §. 18. & 19. habetur; & a Sixto IV. Carmelitis, prout ex eorum etiam Mari magno §. 89. constat, & a Iulio II. Minimis in eorum Mari magno §. 11. Congruit etiam priuilegium Gregorij XIII. pro Societatis Iesu Religiosis, quod refert Rodriguez *tom. 2. Quæst. Regul. q. 64. ar.* 1. vbi etiam alia ad intentum refert priuilegia. De quibus etiam dixi aliqua *tom.* 1. *cap. 16. num. 33. & 34.* Plura quoque refert Ioannes de Cruce *lib.* 1. *cap. 6. dub. 7. concl. 3.* Deseruit etiam priuilegium quoddam Alexandri IV. pro Fratribus S. Mariæ de Mercede, quod habetur *in Bullario huius Ordinis in hoc Pontifice Bulla 3.* & quo etiam credo vti posse alias Religiones habentes communicationem generalem priuilegiorum aliarum quarumcumque, prout habent Mendicantes. In hoc ergo priuilegio præcipit Pontifex omnibus Ordinarijs, vt Fratres existentes extra Religionem, & officia aliqua exercentes contra suorum Superiorum voluntatem cogant per excommunicationis censuram ad Religionem reuerti, & officia illa relinquere.

48 Circa ea autem nota primò, congruere satis ijs, quæ iure communi habentur *cap. Quanto de offic. Ordin. & Clem. Ne in agro* §. *Quia verò de stat. monach.* ac maximè Concil. Trident. *sess.* 25. *de Regularib. c.* 4. vbi sic: *Probibet S. Synodus, ne quis Regularis, sine sui Superioris licentia, prædicationis, vel lectionis, aut cuiusuis operis pij prætextu, subijciat se obsequio alicuius Prælati, Principis, vel Vniuersitatis, vel Communitatis, aut alterius cuiuscunque personæ, seu loci, neque ei aliquod priuilegium, aut facultas, ab alijs super ijs obtenta, suffragetur. Quod si contra fecerit, tanquam inobediens arbitrio Superioris puniatur.* Vide Portellum *in Responsion. mor. tomo* 2. *pag.* 92.

49 Nota Secundò, quod licet in præfatis priuilegijs videatur concedi facultas Prelatis dictorum Religiosorum ad dandum

illis licentiam commorandi extra clauſtra pro obſequio præfatarum perſonarum, nihilominus ex decretis Clem. VIII. *pro reformatione Regularium*, quæ habentur inter Conſtitutiones ipſius *n.* 60 quæ etiam retuli ad hoc intentum eo *c.* 16. *nu.* 23. & 25. ſuntque confirmata a S. Congregatione ſub Vrbano VIII. vt ibi dixi, habetur ſic: *Nec de cætero niſi ex grauiſſima cauſa à Sede Apoſtolica approbanda huiuſmodi facultates* (ſcilicet commorandi extra clauſtra) *concedi poſſunt*. Iure ergo nono talium decretorum, vltra Superiorum licentiam requiritur approbatio illius à Sede Apoſtolica. Bartholomeus a S. Fauſto *Theſaur. Relig. lib 6. q.* 162.

50 Præter iſta vide dicenda infra in Mari magno Minorum *circa* §. 18. 19. & 20. Carmelitarum §. 89. & Minimorum §. 11.

Circa §. 19.

51 PARITER etiam priuilegium hoc §. contentum de facultate conceſſa Prælatis Prædicatorum ad remouendum, reuocandum, transferendum, ſeu tollendum Fratres eiuſdem Ordinis à Sede Apoſtolica deſignatos pro Cruce prædicanda, vel inquiſitione contra hæreticos faciẽda, alioſque loco ipſorum ſubſtituendum, conceſſit Clem. IV. Minoribus in Bulla relata, & conſtabit ex eorum Mari magno §. 20. & Sixtus IV. Carmelitis, prout etiam ex noſtro Mari magno §. 90. conſtabit; & Iulius II. Minimis in eorum Mari magno §. 12. Eſt etiam ad intentum huius priuilegij, & alterius §. 18. relati, aliud Gregorij XIII. pro Religioſis Ieſuitis, quod refert Rodriguez *tom.* 2. *Quæſt. Regular. q.* 81 *ar.* 5. in quo eiſdem conceſſit, vt non poſſint cogi ad quodcunque munus, & officium exercendum, a quacunque perſona in qualibet dignitate conſtituta, non accedente conſenſu Superioris Societatis.

52 Circa hæc verò, & ſimilia priuilegia nota primò, meritò Portellum *dicto caſ.* 92. reſoluiſſe, non potuiſſe quendam Commiſſarium Generalem Cruciatæ applicare Religioſum quendam Religionis fruentis dictis priuilegijs ad ſuum obſequium, aut detinere illum in tali obſequio contra voluntatem ſui Supe-

perioris, nisi ostendisset litteras Papales suæ commissionis cum reuocatione talium priuilegiorum.

53 Nota secundò, priuilegia hęc quoad facultatem remouendi Inquisitores Regulares ab officio, quod gerunt, vacare his temporibus propter priuilegia, vel saltem consuetudinem huius Sancti Officij, vt referunt Peña *in Directorio Inquisit. par. 3. quæst. 21. commentar. 61.* Peirinis *supra num. 46. & in Constitutione 4. Sixti IIII. §. 11. num. 49.* & sauet Rodriguez *supra dict. art. 5.* Solum ergo ab Inquisitoribus generalibus remoueri possunt. Farinacius *de hæresi quæst. 186 n 32.* Castrus Palaus *in opere morali tract. 4. disp. 8. punct. 12. §. 2.* Carena *de officio S. Inquisit. par 1. tit. 5. §. 14. num. 104. & 105.* Idem dico de alia parte horum priuilegiorum, in qua conceditur præfatis Prælatis facultas ad substituendum alios pro Fratribus exercentibus munus Inquisitorum contra hæreticam prauitatem. Hoc enim priuilegium etiam vacat his temporibus, cum solùm ad Dominos Inquisitores generales spectet tales substituere. De quo Carena *supra* §. 3. post alios.

54 Si autem petas, an prędicti Inquisitores Regulares delinquentes puniri possint à Prælatis Regularibus. Respondeo, in spectantibus ad Officium S. Inquisitionis minimè subiectos esse Prælatis sui Ordinis, sed solis supremis Inquisitoribus. Ita Peña *in 3. p. comment. 60. vers. Hoc autem priuilegium*, vbi id a Summis Pontificibus statutum ait, vt Sanctum Officium in causis ad illud spectantibus liberè, & absque vllo impedimento posset procedere. Diana *part. 4. tract. 8. de resolut. 53.* Carena *supra* §. 8. *n. 69.* Quo verò ad alia spectantia ad hoc Tribunal, vtpote concernentia obseruantiam Regularem, vtique subsunt Prælatis Ordinum suorum, & ab eis de Iuris rigore possunt puniri, si delinquant; dummodo pœnas non imponant, quæ munus Sanctæ Inquisitionis possint impedire. Ita Zanardus *in Director. Theolog. par. 2 cap. 6. quæst. 43.* Santarellus *de hæresi cap. 40. dub. 1.* Diana *supra*. Carena *supra num. 70. & 71.* Ex æquitate tamen conueniens est, vt prædicti Inquisitores Regulares delinquentes non in Officijs Inquisitorum, sed in alijs spectantibus ad Prælatos ipsorum, non puniantur ab ipsis, inconsultis Dominis Inquisitoribus generalibus, sed eisdem consultis, & transmissis informationibus à Prælatis assumptis contra prędictos Inquisitores.

Fari-

Farinacius *dict. quæst.* 186. *n.* 132. Castrus Palaus, & Diana *supra*, ac Carena *n.* 72.

55 Nota etiam dicenda inferius in Mari magno Minorum *circa* §. 18. 19. & 20. in Bulla Aurea *circa* §. 8. in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 90. & Minimorum *circa* §. 12.

Circa §. 20.

56 SIMILITER priuilegium hoc de facultate concessa Prælatis prædicatorum ad promulgandum excommunicationem contra Fratres ab Ordine decedentes, concessum etiam fuit Minoribus a Clem. IV. in Bulla relata, prout constat ex eorum Mari magno §. 21. & ab Innocentio IV. Eremitis S. Augustini in eorum Mari Magno §. 15. a Sixto IV. Carmelitis etiam in eorum Mari magno §. 74. & 91. & à Iulio II. Minimis pariter in Mari magno §. 13. Est verò discrimen inter huiusmodi priuilegia, nam id quod conceditur Prælatis Prædicatorum concedicur Generali, Prouincialibus, Prioribus, & eorum Vicarijs; quod conceditur autem Minorbus solum est pro Generali, & Prouincialibus dumtaxat, vt notauit Casarubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Apostata ab Ordine n.* 7. Etsi, vt ipse animaduertit, etiam Guardiani Minorum possint per communicationem cũ Dominicanis vti eo priuilegio. Priuilegium etiam Eremitarum S. Augustini, ad Generalem, Prouincialem, & Priores videtur extendi. Quamuis autem priuilegium Carmelitarum eo §. 74. contentum indefinitum sit, & vniuersale videatur pro Prælatis Ordinis: contentum verò eo §. 91. Maris magni Carmelitarum, restrictum est ad Generalem, & Prouinciales dumtaxat. In priuilegio autem Minimorum comprehenduntur Generales, & Prouinciales Correctores, & eorum Vicarij.

57 Alia verò pars huius priuilegij, de excommunicationis sententia incurrenda ab illis, qui detinuerint tales Fratres, non habetur in Bulla Clemẽtis IV. relata, aut Mari magno Minorum, sed in Bulla Iulij II. seu Mari magno Minimorum §. 13. Vide etiam priuilegia alia ad intentum apud Rodriguez *tom. 1. quæst. Regular. q.* 30. *ar.* 9. Specialiter Leonis X. pro Camaldulensibus, & Iulij II. pro Oliuetanis, ac Innocent. VIII. pro Seruitis in eorum Mari magno §. 47. Dicit etiam Casarubius

bius *supra*, quòd in noſtro Mari magno habeatur poſſe Prælatos Ordinis promulgare ſẽtentiam in taliter retinentes, quod dicit eſſe magnam authoritatem Prælatis conceſſam, & quod alibi non inueniatur ſimilis. Cæterum etſi hoc habeatur in priuilegio contento *d.* §. 74. non tamen habetur in alio priuilegio contento in §. 91. Differentiam autem, quæ eſt in vtroq; priuilegio s, aſſignabo infra in Mari magno Carmelitarum circa *d.* §. 74.

58 De materia autẽ horũ priuilegiorum ſufficienter dixi *to.* 1. *c.* 16. *n.* 12. 13. 14. 15. & 16. & 3. *tom. verbo Apoſtata*, & *Apoſtaſia numero*. 10. & 11. ; qualiter apoſtaſia à Religione ſit caſus reſeruabilis, & de eo qui poteſt ab ipſo abſoluere. Specialiter tamen nota primò, ex vi horum priuilegiorum non eſſe ipſo facto excommunicatos Religioſos decedentes ab Ordine, ſiue apoſtatas, ſiue fugitiuos; ſed ſolum eſſe excommunicandos, aut excommunicari poſſe a Prælatis prædictis. Verba enim illa *licitum ſit vobis excommunicationis ſententiam promulgare* ſolum denotare videntur excommunicationem ferendam non latæ ſententiæ. Portellus *in Dub. Regul. verbo apoſtata in addit. n.* 4. Cẽſura enim quæ ponitur verbis obliquis denotantibus opem; ſeu manum hominis, Superioris videlicet, ſolùm eſt cenſura ferendæ ſententiæ, non latæ. Theſaurus *in praxi par.* 1. *c.* 3. An verò tales decedentes incurrant de facto, aut ipſo iure excommunicationem, iam dixi eo *c.* 16. *n.* 12. non incurrere aliquam ipſo facto, ſtando in iure communi, & *n.* 13. incurrere illam propter aliqua priuilegia Religionum, Minores videlicet, propter priuilegium Innocent. VIII. confirmantis litteras Sixti IV. & Prędicatores, propter priuilegium Iulij II. ac Auguſtinienſes, propter priuilegium eiuſdem Iulij II. ſi tamen poſt mandatum Generalis ipſorum Auguſtinienſium infra octo dies non redierint. Caſarubius *ſupr. n.* 21. 25. & 26. Portellus *ſupra*. Miranda *to.* 1. *Man. q.* 51. *ar.* 1. Coriolanus *de caſ. reſerv. par.* 2. *caſ.* 2. *n.* 14. Naldus *in ſumma verbo Religioſus n.* 31. Item Ieſuitæ, propter priuilegium Pij V. & Gregorij XIII. quod refert Sanchez *lib.* 6. *in Decalog. c.* 8. *n.* 11. Vide Hieronymum Rodriguez *in Compendio Reſolut.* 11. *n.* 21. Pro apoſtatis autem ab Ordine noſtro, quamuis nulla videatur expreſſa excommunicatio ipſo facto illis inflicta, quin potius oppoſitum colligi poſſit ex *par.* 3. *Conſtit. c.* 1. §. 4. vbi tales dicuntur à

Iure

Iure excommunicati, si habitum reliquerunt, quo denotatur, quòd si illũ nõ reliquerunt, non sint excommunicati, & ex *par.* 5. *c.* 11. vbi cum agatur de sententia excommunicationis, & *cap.* 12. de pœnis apostatarum, nihil de hoc declaratur; nihilominus tamen quia vsu Religionis obtentum est, quòd tales absoluantur vt veri excommunicati, imo dictis capitibus 11. & 12. dicatur eorum absolutio reseruata Generali, vel Prouincialibus, ideo credo ipsos esse excommunicatos latæ sententiæ, propter communicationem priuilegiorum Religionum, quæ, vt dixi, id habent. Etsi enim, iuxta dicta *tom.* 2. *c.* 1. *n.* 52. communicatio priuilegiorum non extendatur ad communicationem censurarum, & pœnarum, tamen quia impositio istius censuræ est valde fauorabilis Religioni, ideo illam acceptasse videtur Ordo noster. Dixi autem 3. *tomo verbo Apostata, & Apostasia n.* 11. me putare crimen hoc, ac per consequens excommunicationem illi annexam reseruatam non esse Superioribus; nihilominus modò autem, propter ea, quę adduxi ex *cap.* 11. & 12. 5. *par. Constit.* oppositum videtur dicendum, vel saltem necessariam in hoc esse declarationem Religionis. Idem porrò quod dixi de apostatis, intelligendum etiam est de fugitiuis, aut vagis, propter dicta eo *c.* 16. *n.* 11.

59 Nota secundò, Mirandam *supra* significare apostatas omnes esse ipso facto excommunicatos a Paulo IV. & Pio IV. in Bullis, quas retuli eo *c.* 16. *num.* 12. Sed præterquam non video aliquam excommunicationem in dicta Bulla Pauli IV. illis imponi, nisi in casu quo moniti a Prælatis, vt ad Monasteria redeant, obedire noluerint, ea reducta a Pio IV. in alia Bulla ad terminos iuris communis, vt eo loco dixi. Si ergo iure communi, vt dixi, tales apostatæ excommunicati ipso facto non sunt, nec erunt ex vi istarum Bullarum.

60 Circa excommunicationem autem illam, quæ ponitur in priuilegijs relatis contra detinentes Fratres apostatas, notat primò Peirinis *in d. Const.* 2. *Iulij* 11. §. 13 quodante admonitionẽ solũ est sententię ferendæ, post admonitionẽ verò latæ sẽtẽtiæ propter verbum illud *subiacere*, quod denotat illã, iuxta Sairũ *de censuris lib.* 1. *c.* 11. *n.* 8 post alios, & Thesaurum *in prax. par.* 2. *verbo Iudex c.* 2. referentem Caietanum, Nauarrum, Suarez, Toletum, & Molinam. Aliquando tamen verbum

subia-

subiaceat, seu *subiacere* denotare solum sententiam ferendam, licet regulariter denotet latam sententiam, tenet idem Thesaurus *ibid.* ex Tiraquello *in l. si vnquam, verbo Reuertatur n.* 148. & 149. Notat secundò ex Rodriguez *tom.* 1. *Quæst. Regular. q.* 30. *ar.* 9. quam sequitur alter Rodriguez *in Compend. Resolution.* 11. *num.* 7. quod non incurreret istam excommunicationem, qui retineret aliquem Religiosum non tanquam fugitiuum, & apostatam, sed tanquam consanguineum, amicum, familiarem, &c. ficut, iuxta plurium sententiam excommunicatio contra detinentes hæreticos, non comprehendit nisi solum retinentes vt hæreticos, non alio titulo, consanguinitatis videlicet, aut amicitię &c. Cæterum notandum, quòd licet hoc sit verum, quoad forum internum, in quo sola veritas perspicitur *cap. tua de spons.* quoad forum tamen externum attendendum est ad circumstantias, an scilicet sit aliqua, quę prudenter excusare possit tales detentores. Nauarrus *in Man. capitulo* 27. *numero* 55. Rodriguez *supra*.

61 Nota præterea facultatem istam concessam Prælatis ad excommunicandum suos subditos sine licentia discedentes, aut aliquod delictum committentes, eos comprehendere, etiamsi sint extra loca, vbi sunt Monasteria, aut ipsi Prælati. Ratio est, quia, iuxta dicta *tom* 3. *verbo Censura Ecclesiastica numero* 9. ex Siluestro, & Cornexo, esto quod Prælati seculares non possint ferre censuras extra proprium territorium, Prælati autem Regulares non habent territoria diuisa, sed habent iurisdictionem supra suos subditos, vbicunque fuerint, ratione voti obedientiæ, quod emiserunt; & Monachus vbicunque est, censetur esse sub iurisdictione Abbatis, & fictione iuris semper censetur esse in Claustro. *cap. statuimus* 19. *quæstione* 3. *capitulo si Religiosus de electione in* 6. Angelus *in Summ. verbo sententia, numero* 5. Auila *de Censur. p.* 2. *capit.* 3. *disp.* 2. *dub.* 4. Peirinis *tomo* 1. *priuileg. Minimorum in Constit.* 7. *Pij V. num.* 20. & 21. Castrus Palaus *p.* 3. *Tractat.* 16. *disput.* 4. *punct.* 16. *numero* 14.

Circa §. 21. & 22.

62 HOC quoque priuilegium de facultate Prælatorum Regularium ad procedendum contra eos Religiosos, qui de eorum Religionibus exeunt cum licentia transeundi ad aliam Religionem, & id non faciunt, vel postquam habitum susceperunt, ab ea resiliunt, habetur etiam fere ad verbum in Mari magno Iulij II. pro Minimis §. 14. in Mari magno autem Minorum, seu Bulla Clem. IV. §. 22. & in Mari magno Carmelitarum §. 91. habetur quidem vsque ad illa verba *inde præsumpserint resilire*; non verò quoad illa *aut etiam si post professionem &c.* Cum tamen Mendicantes omnes in priuilegijs communicationem habeant, poterunt tam Minores, quam Carmelitæ concessione ista facta Prædicatoribus, & Minimis vti.

63 Circa quæ, præter dicta *tom. 1. c. 22. & tom. 4. verbo Transeuntes Regulares* nota primò, facultatem hanc Prælatis concessam ad procedendum contra Religiosos ex eorum Religionibus exeuntes cum licentia ingrediendi in aliam, & morosos in executione illius, videri esse iure communi concessam. Tum quia taliter trãseuntes, donec in Religione ad quam transeũt, incorporentur, manent sub iurisdictione Prælatorum illius, à qua discedunt, & sunt membra illius Religionis, iuxta dicta eo *cap. 22. num 18. & 23.* Tum etiam quia cum non sint manumissi, nec licentiati ad vagandum, sed solùm ad transeundum, adhuc censentur esse sub potestate prioris Religionis. Bordonus *in resolutionibus resolut. 29. num. 80.* Idem dico de facultate prædictis Prælatis concessa ad puniendum eos, qui ex Religione, ad quam transierunt, tempore Nouitiatus discedunt, non reuertentes ad propriam. Ratio est, quia iure communi Religiosi transeuntes ex vna Religione ad aliam ante professionem in secunda factam semper remanent membrum primæ Religionis, iuxta dicta eo *cap. 22. nu. 18. & 23.* relatis. Nec censentur perfectè translati, sed Religiosi prioris Religionis. Rodriguez *tom. 2. quæst. Regular. quæst. 79. art. 2.* Sanchez *lib. 7. in Decalog. cap. 32. num. 9.* Bonacina *quæst. 2. de clausura puncto 9. §. 4. difficultate 2. num. 2.* Est tamen talis concessio verum priuilegium quantum ad vltimum illud, quod

sci-

ſcilicet dicti Prælati poſſint procedere contra eos, qui ex ipſorũ Religionibus exeuntes ad aliam tranſierunt, & ex ipſa poſt emiſſam profeſſionem ad laxiorem Ordinem, vel ſeculum reuerſi ſunt. Cum enim tales poſt profeſſionem emiſſam in ſecunda Religione fiant membrum ipſius, ideo iure communi ad Prælatos talis Religionis ſpectat eos punire, ſi ab ea receſſerint, non autem ad Prælatos prioris Religionis, ſub cuius poteſtate iam non ſunt.

Nota ſecundò, quòd ad hoc, vt prędictis tranſeuntibus præripiatur opportunitas vagandi, nouo iure Sacrę Congregationis Concilij *de Regularibus apoſtatis, & electis* ſub Vrbano VIII. prout retuli eo *cap. 22. num. 15.* ſic §. 2. habetur: *Deinde vt ipoſtatandi opportunitas Regularibus præripiatur, ſtatuit, vt de cætero nullus permittatur ad arctiorem Religionem tranſire, niſi prius Superiori legitimè conſtiterit, eam Religionem paratam eſſe illum recipere, qui licentiam petit, tumque Regularis recta via ę transferat ad arctiorem. Quod vt re ipſa adimpleatur, idẽ Superior omni ſtudio, ac diligentia inuigilet.* Notaui autem ibidem hoc decretum obligare etiam in caſu, quo Religioſus tranſiret ad aliam Religionem æquè ſtrictam, vel etiam laxiorem, propter eandem, vel maiorem rationem. Sacra enim Congregatio ſolùm vſa eſt verbo illo *ad arctiorem*, vel loco exemplj, vel quia, ſaltem regulariter, Prælati Regulares non poſſunt talem facultatem concedere niſi ſolùm ad arctiorem Religionem. Debent etiam ſic translati ire in habitu ſuæ Religionis ad ſecundam Religionem, vt ibi nouo habitu induantur, & remittatur habitus priori Religioni, aut retineatur vſq; ad diem profeſſionis, ſi forſan non profiteantur. Bordonus *ſup. nu 91.* an autem ſic tranſeuntes, ſi dimittant habitum prioris Religionis, antequam induantur habitu poſterioris, incidant in excommunicationem iure latam contra relinquentes habitum proprię profeſſionis, conſule dicta *tom. 1. capit. 13. præſertim num. 6.* & Bordonum *ſupra reſolut. 35. num. 15.* poſt Rodriuez, Sanchez, Bonacinam, & alios.

Alia ad intentum dicam infra in Mari magno Minorum *circa* §. 22. Carmelitarum *circa* §. 91. & Minimorum *circa* §. 14.

Circa

Circa §. 23.

66 SIMILE indultum de facultate procedendi contra apostatas habetur in Clem. IV. & Mari magno Minorum §. 23. & in Mari magno Carmelitarum, §. 28. ac in Mari magno Iulij II. pro Minimis §. 15. Aliudq; simile pro Societate Iesu ex Pio V. refert Castrus Palaus *p. 3. Tract. 16. disp. 4. punct. 16. num.* 14. in quo etiam conceditur fieri posse summariè, & sine figura iudicij. Non videtur autem continere priuilegium aliquod supra ius commune, siquidem, suppositâ iurisdictione ordinaria, quam Prælati Regulares habét in sibi subditos, possunt facere id, quod verbis relatis Pontifices ipsis concedunt. Præsertim, quia iura permittunt hoc modo posse capi seruum fugientem vbicunq; sit, & illum, qui alteri est obligatus: *l. si quis §. differenti, ff. de acquir. possess. l. 1. §. per seruum, qui in fuga, ff. eod.* iuxta dicta *tom. 1. cap. 16. num.* 16. Sic maritus vxorem, Prælatus subditum vbique capiunt. Glossa *in l. 1. §. ff. de rei vendic. verbo vendicare*. Etiamsi sint in Ecclesia, iuxta dicta *tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarũ n. 6.* Naldus *in sūma verbo Clericus n. 25.* Peirinis *t. 1. Priuil. Minim. in Const. 7. Pij V. n.* 20 Et ratio est, quia eorum iurisdictio nullis finitur locis. Siluester *verbo excommunicatio 2. n. 15. & verbo sententia n. 7.* Candidus *to. 1. disqu. 22. ar. 25. n. 6.* Dici tamen potest, quod licet ex vi iuris communis possint Prælati in suos subditos prædicta facere, Prouinciales videlicet, & Priores in Fratres suę Prouinciæ, aut Conuentus, non tamen in Fratres omnes sui Ordinis, qui sunt alterius Prouinciæ, aut Monasterij, & hoc concedi veluti priuilegium in præfatis Bullis. Rodriguez *tom. 1. Quæst. Regular. q. 30. ar. 6.* dicens ita obseruari ex vsu, & consuetudine Religionum, idq; concessisse Leonem X. Camaldulensibus, Eugenium IV. Oliuetanis, Clementem III. Clement. IV. & Gregor. IX. Carthusiensibus. Vide etiam Casarubium *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Apostata ab Ordine*, & Cordubam, ac Sorbum in *Annotat. ad dict. Compendium*.

67 Pro praxi tamen præfatorum priuilegiorum, & præter dicta circa illa eo *c. 16.* præsertim *n. 16. &* 17. nota primò, Superio-

hores Ordinum habentium ea, prius debere monere apoſtatam, vel vagabundum, vt reuertatur ad Religionem. Deinde tali monitione præmiſſa, ſi redire noluerit, excommunicare, vel excommunicatum declarare, iuxta hæc, & alia priuilegia, de quibus in ſuperioribus. Peirinis *in Conſtit. 1. Julij* 11. §. 38. *n.* 96. Quando verò nullum aliud remedium ſpirituale profuerit, capi, ligari, & incarcerari poteſt (imo & debet) tum ex vi prædictorum priuilegiorum, tum ex alio Leonis X. pro Minimis, quod refert idem author *in Conſtit. Leon. X. n.* 13. tum ex alio Innocent. VIII. pro Seruitis, quod habetur infra in ipſorũ Mari magno §. 33. per proprios Religioſos, ſi fieri poteſt, ſiue per ſeculares, ſi id fuerit neceſſarium, prout conceditur in dictis priuilegijs. Maximè per familiares ipſorum Religioſorum, vt habetur in dicto priuilegio Leonis X. Nec propter præfatam captionem, ligationem, aut incarcerationem incurrent aliquam excommunicationem præfati Superiores id præcipientes, aut miniſtri ipſorum, ſiue Religioſi ſiue ſeculares id exequentes; tum ex præfatis priuilegijs, tum maximè ex illo Leonis X. vbi ſic: *Ita quodper captionem Fratrum per vos vel laicos faciendam huiuſmodi, nullus ex fauentibus cenſuras, aut aliquam excommunicationis ſententiam incurrat*. Incurrent tamen illam tam Religioſi, quam ſeculares, ſi præmiſſa faciant pugnis, calcibus, aut alio modo apoſtatam percutientes, ſi quietè, & ſine tali percuſſione id facere poſſunt. Secus verò ſi apoſtata reſiſtat, nec permittat ſe carcerari, ligari, duci &c. iuxta dicta *tom. 3. verbo Clericus nu* 9. ex *cap. ſi Clericus de ſent. excommunicat in* 6. vbi Gloſſa *verbo excedatur*, & alij. Dum tamen iſta violentia amplius non ſe extendat, quam defenſio, vel rebellio apoſtatæ poſtulauerit. Peirinis *dicto* §. 38. *n.* 95.

68 Maximè circa illud, quod habetur in dictis priuilegijs, & in illo Leonis X. *inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis*, nota quæ dixi *tom. 3. verbo clauſula num.* 39. videlicet, id implicitè contineri in litteris Apoſtolicis, eſto ſtylo Curiæ in aliquibus exprimatur; & quòd Magiſtratus ſeculares teneantur præſtare tale auxilium, ita vt ſi illud non præſtent, cogi ad id poſſint, & forſan cenſuris. De quo preter authores ibi relatos Farinacius *in prax. crim. q.* 97. *num* 82. Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop. Allegat* 107. *num* 25. Caſtrus Palaus *p.* 1. *Tract. 3. diſp. 4 punct. 2. §. 10. n.* 7. & 8. poſt alios.

Circa §. 23.

66 SIMILE indultum de facultate procedendi contra apostatas habetur in Clem. IV. & Mari magno Minorum §. 23. & in Mari magno Carmelitarum, §. 28. ac in Mari magno Iulij II. pro Minimis §. 15. Aliudq; simile pro Societate Iesu ex Pio V. refert Castrus Palaus *p. 3. Tract. 16. disp. 4. punct. 16. num.* 14. in quo etiam conceditur fieri posse summariè, & sine figura iudicij. Non videtur autem continere priuilegium aliquod supra ius commune, siquidem, suppositâ iurisdictione ordinaria, quam Prælati Regulares habèt in sibi subditos, possunt facere id, quod verbis relatis Pontifices ipsis concedunt. Præsertim, quia iura permittunt hoc modo posse capi seruum fugientem vbicunq; sit, & illum, qui alteri est obligatus: *l. si quis §. differenti, ff. de acquir. possess. l. 1. §. per seruum, qui in fuga, ff. eod.* iuxta dicta *tom. 1. capit. 16. num.* 16. Sic maritus vxorem, Prælatus subditum vbique capiunt. Glossa *in l. 1. §. ff. de rei vendic. verbo vendicare*. Etiamsi sint in Ecclesia, iuxta dicta *tom. 3. verbo Immunitas Ecclesiarũ n. 6.* Naldus *in sũma verbo Clericus n. 25.* Peirinis *t. 1. Priuil. Minim. in Const. 7. Pij V. n. 20* Et ratio est, quia eorum iurisdictio nullis finitur locis. Siluester *verbo excommunicatio 2. n. 15. & verbo sententia n. 7.* Candidus *to. 1. disqu. 22. ar. 25. n. 6.* Dici tamen potest, quod licet ex vi iuris communis possint Prælati in suos subditos prædicta facere, Prouinciales videlicet, & Priores in Fratres suę Prouinciæ, aut Conuentus, non tamen in Fratres omnes sui Ordinis, qui sunt alterius Prouinciæ, aut Monasterij, & hoc concedi veluti priuilegium in præfatis Bullis. Rodriguez *tom. 1. Quæst. Regular. q. 30. ar. 6.* dicens ita obseruari ex vsu, & consuetudine Religionum, idq; concessisse Leonem X. Camaldulensibus, Eugenium IV. Oliuetanis, Clementem III. Clement. IV. & Gregor. IX. Carthusiensibus. Vide etiam Casarubium *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Apostata ab Ordine*, & Cordubam, ac Sorbum in *Annotat. ad dict. Compendium*.

67 Pro praxi tamen præfatorum priuilegiorum, & præter dicta circa illa eo *c. 16.* præsertim *n. 16. & 17.* nota primò, Superio-

riores Ordinum habentium ea, prius debere monere apoſtatam, vel vagabundum, vt reuertatur ad Religionem... Deinde tali monitione præmiſſa, ſi redire noluerit, excommunicare, vel excommunicatum declarare, iuxta hæc, & alia priuilegia, de quibus in ſuperioribus. Peirinis *in Conſtit. 1. Julij* II. §. 38. *n.* 96. Quando verò nullum aliud remedium ſpirituale profuerit, capi, ligari, & incarcerari poteſt (imo & debet) tum ex vi prædictorum priuilegiorum, tum ex alio Leonis X. pro Minimis, quod refert idem author *in Conſtit. Leon. X. n.* 13. tum ex alio Innocent. VIII. pro Seruitis, quod habetur infra in ipſorũ Mari magno §. 33. per proprios Religioſos, ſi fieri poteſt, ſiue per ſeculares, ſi id fuerit neceſſarium, prout conceditur in dictis priuilegijs. Maximè per familiares ipſorum Religioſorum, vt habetur in dicto priuilegio Leonis X. Nec propter præfatam captionem, ligationem, aut incarcerationem incurrent aliquam excommunicationem præfati Superiores id præcipientes, aut miniſtri ipſorum, ſiue Religioſi ſiue ſeculares id exequentes; tum ex præfatis priuilegijs, tum maximè ex illo Leonis X. vbi ſic: *Ita quodper captionem Fratrum per vos vel laicos faciendam huiuſmodi, nullus ex fauentibus cenſuras, aut aliquam excommunicationis ſententiam incurrat*. Incurrent tamen illam tam Religioſi, quam ſeculares, ſi præmiſſa faciant pugnis, calcibus, aut alio modo apoſtatam percutientes, ſi quietè, & ſine tali percuſſione id facere poſſunt. Secus verò ſi apoſtata reſiſtat, nec permittat ſe carcerari, ligari, duci &c. iuxta dicta *tom. 3. verbo Clericus nu* 9. ex *cap. ſi Clericus de ſent. excommunicat in* 6. vbi Gloſſa *verbo excedatur*, & alij. Dum tamen iſta violentia amplius non ſe extendat, quam defenſio, vel rebellio apoſtatæ poſtulauerit. Peirinis *dicto* §. 38. *n.* 95.

68 Maximè circa illud, quod habetur in dictis priuilegijs, & in illo Leonis X. *inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis*, nota quæ dixi *tom. 3. verbo clauſula num.* 39. videlicet, id implicitè contineri in litteris Apoſtolicis, eſto ſtylo Curiæ in aliquibus exprimatur; & quòd Magiſtratus ſeculares teneantur præſtare tale auxilium, ita vt ſi illud non præſtent, cogi ad id poſſint, & forſan cenſuris. De quo præter authores ibi relatos Farinacius *in prax. crim. q.* 97. *num* 82. Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop. Allegat* 107. *num* 25. Caſtrus Palaus *p.* 1. *Tract.* 3. *diſp.* 4 *punct.* 2. §. 10. *n.* 7. & 8. poſt alios.

69 Vide alia ad intentum huius priuilegij infra in Mari magno Minorum *circa* §. 23. in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 31. 74. & 92. in Mari magno Seruitarum *circa* §. 34. & Minimorum *circa* §. 13. & 15.

Circa §. 24.

70 EA etiam quę in hoc §. habẽtur circa effectos ab Ordine, continentur quoque in Mari magno Minorum §. 24. & 25. & Bulla Clem. IV. relata, & in Mari magno Carmelitarum §. 93. & 94. & Minimorum § 16. ac ex parte etiam in Mari magno Seruitarum §. 49. & Minimorum §. 25. Quorum singula speciali discussione egent. Primò enim quod attinet ad inhibitionem factam eiectis de non prædicando, aut docendo, aut confessiones audiendo, dum in sęculo steterint, quod etiam tetigi *tom. 1. cap. 23. num.* 18. propter priuilegium Innocentij IV. quod ibi ex Casarubio retuli, corroboratum est a S. Congregatione Concilij sub Vrbano VIII. iuxta dicta eo *c. 23. num. 8. & tom. 3. verbo Electi: Regulares ab Ordine num* 3. In hoc enim decreto, quod etiam refert P. Candidus *tom 4. disq 4. ar. 21. num. 43.* declarantur *perpetuò suspensi ab exercitio Ordinum, sublata facultate Ordinarijs locorum dictam suspensionem relaxandi, aut moderandi*. Cum autem per suspensionem *ab exercitio Ordinum* non intelligatur prędicare, aut concionari, quia hoc non est actus Ordinis, iuxta dicta *to. 3. verbo Concionari, & concionator num. 4 & verbo Excommunicatio quoad Regulares numero* 17. nec docere, propter eandem, imo & maiorem rationem; ideo hæc inhibitio posita in his priuilegijs est maior illa, quę habetur in decreto S. Congregationis relato. Quoad apostatas verò, quibus etiam fit eadẽ prohibitio in his priuilegijs, consonant ea, quæ dixi *tom. 1. capitulo 15. num. 12. & 13.* & supra circa §. 20. huius Matis magni, vbi de excommunicatione, quam incurrunt huiusmodi apostatę; specialiter etiam consonat decretum Concil. Trid. *sess. 5. c. 2.* quod retuli eo *c. 16. num.* 30. vbi prohibentur Episcopi permittere prædicare eos Regulares, qui *extra claustra, & obedientiam Religionum suarum viuunt*, excipitur tamen, *nisi ipsis noti sint, & moribus, atque doctrina probati*. De quo Miranda *to. 1. Man. quæst. 56. ar. 7.* Hieronymus Rodriguez *in Resolutionib.*

tionib. Reſolut. 112. num. 13. & alij. Contra hos ergo omnes facultas datur præfatis Prælatis ad eos excommunicandos. Dicitur tamen *infra fines prædicationis ſuæ*, prout habetur in iſto Mari magno apud Rodriguez, & Confettium: credo tamen id eſſe propter ſcriptorum errorem, cum nullum verum ſenſum faciant hęc verba, & in alijs Bullis, quas retuli, non habeantur niſi iſta: *Quos intra fines Prouinciarum diſtractos &c.* quæ meliorem ſenſum reddunt.

71 Facultas etiam in his priuilegijs conceſſa præfatis Prælatis licentiandi eiectos vt ad alios Ordines approbatos, præter exceptos, tranſire poſſint, de quo etiam memini 1. *tomo c. 23. n. 10.* ex priuilegio alio Innocentij IV. & Rodriguez, ac Sanchez, etſi, vt ibi dixi, credam, quod non ſit in vſu, nihilominus in rigore loquendo exiſtimo, quod maneat in ſua vi; neq; enim video aliquo modo reuocatam eſſe. Nec obſtat quod in decretis Sacrę Congregationis Concilij de apoſtatis, & eiectis Regularibus, cuius memini dicto *cap. 23. num. vltimo*, prohibeatur Superioribus, ne *Religioſis expulſis litteras teſtimoniales concedãt illos ad Sedem Apoſtolicam reijcientes vel iubentes aliam ingredi Religionem*: nam ibi ſolum prohibetur, ne præcipiant talibus eiectis, vt ad aliam Religionem tranſeant, non autem quod illis concedant facultatem ad id faciendum, ſi velint. 71

72 Ex eo autem, quod in præfatis priuilegijs dicatur, *& alios Fratres eiuſdem Ordinis ex rationabili cauſa ad quoſcumque Ordines approbatos, præter quam &c. licentiandi liberam habeatis facultatem*, infert Peirinis *in dicta Conſtitutione 2. Iulij II. §. 17. num. 52.* quod videantur Pontifices concedere, quod poſſint dicti Prælati, rationabili exiſtente cauſa, licentiare ſuos Religioſos ad tranſeundum ad laxiorem Religionem, quod eſſet maximum priuilegium, de quo dixi eo *tom. 1. cap. 22. num. 12. & 4. tom verbo Tranſeuntes Regulares num. 11.* Illud certius, taliter licentiatos ad tranſeundum ad aliquem Ordinem non poſſe tranſire ad alium, neq; ab alio recipi, ſeu retineri abſque licentia Sedis Apoſtolicæ faciente mentionem huius indulti, prout in eiſdem priuilegijs habetur. Quod ad minus certiſſimum eſt, ſi velint ad alium Ordinem laxiorem, quam ſibi deſignatum tranſire, licet dubium eſſe poſſit, an prohibeatur illis tranſitus ad ſtrictiorem vel perfectiorem Religionem ſine dicta licentia ex vi horum priuilegiorum, de quo alibi.

73 De his autem alia dabo infra in Mari magno Minorum *circa*

§. 24. 25. & 26. & in Mari Magno Carmelitarum *circa* §. 95. & 94. & Minorum *circa* §. 16. Vide etiam dicta *tom.* 1. *cap.* 23. & *tom.* 3. *verbo Electi Regulares*, & maximè nota circa processum faciendum pro istorum electione, quòd in Congregatione S. Saluatoris dicitur esse consuetudinem capiendi informationes pro delicto, & quòd constito de eo, expellitur Religiosus, ac comburitur, & laceratur processus; ne de causa electionis appareat. Quæ consuetudo approbari videtur a Rota, vt patet inter decisiones Putei *decis.* 108. & 276. & est satis vtilis pro conseruanda bona fama Religionum.

Circa §. 25.

74 CONCESSIO etiam hęc de habitu Religionis non portando nisi à proprijs Religiosis, & de authoritate diœcesanorum ad compellendum oppositum facientes ad relinquendum talem habitum, etiam habetur in Bulla Clementis IV. pro Minoribus, & Mari magno ipsorum §. 27. & in Mari magno Carmelitarum §. 95. & Seruitarum §. 50. ac in Mari magno Minimorum §. 18. de qua etiam aliqua dixi, alia quoque priuilegia referendo *to.* 1. *cap.* 13 *n.* 12. & *tomo* 3. *verbo Habitus Regularis numero* 3. Quibus etiam 75 adde aliud priuilegium Cęlestini V. pro Cistercienſibus *in Compend. Cisterciens. verbo habitus* §. 2. & Clemen. VIII. pro Augustinianis Discalceatis *in* 3. *to. Bullar. inter Constitut. huius Papa nu.* 3. & Gregorij XIV. pro Capuccinis *in* 2. *tom. Bullar. inter Constitut. ipsius num.* 11. Alia etiam infra in Mari magno Minorum *circa* §. 27. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 95. relatum, vbi aliquæ etiam circa similem concessionem, quam ex Sixto IV. & Vrbano VIII. habent nostri RR. PP. Discalceati. Vide & dicenda in Mari magno Seruitarum propter magis amplum, & singulare priuilegium, quod habent §. 50.

Circa

Circa §. 26.

75 SIMILIS conceſſio de decimis non ſoluendis de virgultis, & hortis Religioſorum facta etiam fuit a Clem. IV. in Bulla relata, & Mari magno Minorum §. 28. & Eremitis S. Auguſtini in ipſorum Mari magno §. 13. ab Innocentio IV. Et Seruitis ab Innoc. VIII. in eorum Mari magno §. 44. ac Minimis à Iulio II. in Mari magno Minimorum §. 19. & 30. Multòque copioſior, & extenſior Carmelitis, vt patebit ex eorum Mari magno §. 46. & 72. à diuerſis Summis Pontificibus. Iura quoque priuilegia circa hoc retuli tum *to. 1. c. 3. n. 14. & 15. & to. 2. c. 1. n. 32.* tum maximè *to. 3. verbo Decima quoad Regulares n. 2. 3. & 4.* quæ etiam referunt Caſarubius, Rodriguez, Miranda, Barboſa, Tamburinus, & Nouarius eis locis adducti.

76 Quamuis autem de hac materia iura dixerim locis relatis, præſertim *to. 3. eo verbo Decima quoad Regulares*, aliqua tamen quoad præſens addenda. Primò quidem, quòd cum *hortus*, iuxta Calepinum, & Theſaurum Linguæ Latinę ſit *locus ſiue in vrbibus, ſiue villis, ſiue agris, in quo arbores & olera oriuntur*, virgulta autem, iuxta eundem Calepinũ *Multitudo virgarum pullulantium*, ideo de fructibus prædictorum non tenentur prefati Religioſi ſoluere decimas. Quod etiam videtur dicendum de vineis, oliuetis, & ſimilibus, cum iuxta traditam definitionem nomine hortorum comprehendantur.

77 Secundò nota, quòd iure communi, & ſecluſis prefatis priuilegijs Religioſi omnes exempti ſunt a ſolutione decimarum de noualibus ſuis, id eſt, vt dixi eo verbo *Decimæ quoad Regulares. n. 11.* de prædijs de nouo cultis, qui aliàs culta non erant, ac de hortis, & nutrimentis animalium *cap. ex par. 1. de decimis*, & ibi Gloſſa, & DD. quorum plures referunt, & ſequuntur Hieronymus Rodriguez *in Compendio Reſolut. 50. num. 3.* Caſtrus Palaus *p. 2. Tract 10. punct. 12. n. 2.* Tamburinus *de Iure Abbat. to. 1. diſp. 15. quæſt. 18. n. 2.* & Barboſa *in Collectan. DD. in d. cap. ex parte*. Quare præfata priuilegia iam primitus iure communi conceſſa videbantur. Vt etiam ſupponit Rota in Carthaginenſi *Decimarum* coram Dunozetto 17. Februarij 1615. vbi ſtatuit Religioſos omnes compre-

hendi d. *cap. ex parte*, ac proinde exemptos esse à gabellis de dictis noualibus, nec posse cogi ad illas soluendas, nisi ex Papæ auctoritate, per specialem derogationem talis iuris.

78 Tertiò nota, quòd cum *in cap. nuper de decimis*, quod est desumptum ex Innocent. III. & Concilio Generali Lateranensi statuatur, quòd omnes Regulares teneantur ad soluendas decimas de terris alienis postea acquirendis, etiamsi proprijs manibus aut sumptibus eas excolerent, illas videlicet decimas, quas terrarum illarum domini antea soluebant, & tale statutum, cum sit Conciliare, & Concilij Generalis, habere censeatur clausulam derogatoriam ad futuras dispositiones, adeo quod sit necessaria illius expressa derogatio, vt sæpius determinauit Rota, præsertim *decis.* 122. & 123. *par.* 1. & in vna Oriolensi *Decimarum* 21. *Maij* 1589. coram Orano ac in alia coram Coccino *lib.* 2. *decis.* 192. ideo ad hoc quod præfata priuilegia, & alia similia, quatenus fuerint contraria dicto decreto Concilij, subsistere possint, debent habere specialem, & expressam derogationem illius. Barbosa *in Tract. de offic. paroch. c.* 28. *n.* 3. Tamburinus *supr. n.* 38. Franciscus Ferentillius *in Annota. ad dec.* 704. *Burat. n* 13. ex varijs etiam Rotæ decisionibus. Habent tamen Regulares aliquot priuilegia cum tali expressa derogatione *d. cap. nuper*, vt videre est apud Rodriguez *to.* 2. *Quæst. Regular. q.* 44. *ar.* 4 vbi refert priuilegium Sixti V. pro Monasterio S. Laurentij Escurialis cum ea; quodq; dicit postea ab eodem Sixto extensum ad alia Monasteria eiusdem Ordinis; maximè autem ex priuilegio Gregorij XIII. pro Societate Iesu, quod ibi refert, & habetur Bulla in Bullario eiusdem authoris in Gregorio XIII. Bulla 21. vbi expressè Pontifex derogat *d. cap. nuper*, & vult, quod alia priuilegia in simili materia a suis prædecessoribus concessa eidem Societati valeant, ac si in illis specialiter derogatum esset. Est autem hoc priuilegium Iesuitarum canonizatum à Rota, præcipuè in vna *Decimarum* Ciuitatis Castelli coram Ghisilerio anno 1629. vbi tale priuilegium omnino approbatur, & extenditur ad bona postea acquisita, non obstante possessione quam habebant Rectores Parochialium Ecclesiarum Ciuitatis Castelli. Notant tamen Ferentillius *supr. n.* 14 & Tamburinus *n.* 39. & 40. quod licet *d. cap. nuper* non censeatur derogatum per clausulas derogatorias, in quibus fit solum mentio de Concilijs Prouincialibus, aut Synodalibus, vel

de

de Cõſtitutionibus generalibus, aut ſpecialibus in illis editis, vt fuit reſolutum in vna Cæſaraugustana *Decimarum* 17. Iunij 1611. coram D. Pamphilio, nunc S. D. N. Innocentio X. cenſetur tamen derogatum ſufficienter, ſi in cla uſulis derogatorij à priuilegij facta ſit mentio generalium Conciliorum per hæc verba: *Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis etiam Concilij Generalis, &c.* Quod etiam video deciſum in Toletana *Decimarum* coram Iuſto ann. 1605. Nota etiam *d. cap. nuper* ſolum loqui de decimis prædialibus. non de decimis gregum. Rota in Cordubenſi *Decimar.* coram Manzanedo anno 1617. ex Buttrio.

79 Alia ad intentum habes infra *circa §.* 45. & in Mari magno Minorum *circa §.* 28. & in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa §.* 13. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 18. 19. 46. & 72. Specialiter tamen nota, quòd licet in hoc priuilegio de Prædicatoribus dicatur: *Cum humilitas veſtra ſibi de latitudine Orbis terræ nihil præter domos, & hortos cum virgultis, &c. duxerit reſeruandum*, nihilominus ex conceſſione, ſeu potius declaratione Clem. IV. in Bulla *Obtentu*, quæ habetur in Bullario Rodriguez *in hoc Papa n.* 2. poſſunt ſuccedere in temporalibus bonis, in quibus in ſeculo exiſtentes ſuccederent, & bonorum ipſorum poſſeſſionem apprehendere, ac vendere libere bona ipſa, eorumq; pretium in propriam vtilitatem conuertere. De qua materia aliquid dicam, infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 72. me remittendo ad alia loca, in quibus de eadem etiam dictum eſt. Poſſe etiam inſtitui hæredes declarauit Rota in vna Romana *Hæreditatis* anno 1593. Pro quo vide dicta *tom.* 3. *verbo Hæreditas quoad Regulares*, & 4. *tom. verbo Legata Regularibus relicta*.

Circa §. 27.

79 SIMILE quoq; indultum de bonis incertis Nouitiorũ applicandis in pios vſus, ac proinde ipſis Monaſterijs, habetur in Bulla relata Clem. IV. & Mari magno Minorum *§.* 29. & in Carmelitarum Mari magno §. 96. & Minimorum *§.* 20. De quo etiam aliquid egi *tom.* 1. *c.* 24. *num.* 39.

80 Pro ipso tamē nota, iure communi videri permissum id, quod istis priuilegio conceditur, præsertim propter *cap. Cum tu de vsuris*, vbi vsuræ dicuntur restituendæ pauperibus, si veri domini non iuueniantur. Errata tenent Henriquez *lib. 7. c. 22. num. 7 fine*, Nauarrus *in Man. c. 17 num 92.* Lessius *lib. 2. de iust. cap 14. dub. 6.* Bonacina *de Contract. disp. 1. q. 3. punct. 4. num. 8. & 9.* & Cardinalis Lugo *de Iust. & iure tom. 1. disp. 6. sect. 12. post alios.* Nihilominus vtile erit præfatum indultum, tum pro Fratribus Minoribus, vt ait Rodriguez *to. 3 Quæst. 56. art. 4.* quia ipsi hoc facere nequeunt; tum alijs Religionibus ad tollendas controuersias, & lites, quæ possunt esse circa hoc; præsertim propter sententiam aliquorum asserentium talem restitutionem fieri debere per Episcopum. Rodriguez *supra*. Addo ego, quòd cum dubium sit, & controuersia inter Doctores, an huiusmodi pauperes, quibus facienda est restitutio incertorum, debeant esse pauperiores, aut meliores, an sufficiat, quòd sint veri pauperes; item an debeant esse eius ciuitatis, aut oppidi, vbi habitant ij, qui retinent illa bona incerta, an verò sufficiat quòd sint alterius; vt huiusmodi dubijs, & similibus, diuersisq; Doctorum opinionibus non obstantibus, possit fieri restitutio Monasterijs, procul dubio tale indultum priuilegium aliquod continet, & vtile Religionibus. Vide alia *tom. 2. c. 19. n. 48. & 49.*

81 Nota secundò, per hoc priuilegium videri concedi facultatem dictis Prælatis ad recipiendum Nouitios grauatos debitis incertis, siquidem datur ipsis facultas ea conuertendi in pios vsus, supponendo sic grauatos admitti ad Religionem. Cui consonant quæ dixi *tom. 1. c. 24. n. 17.* ex Miranda, & alijs. Nec hoc est reuocatum per Bullam Sixti V. quam eo *c. 24. n. 12.* retuli, in qua ære alieno grauatos inhabiles fecit ad Religionem suscipiendam; aut per Bullam Clemen. VIII. quam ibi *n. 15.* retuli, & in qua, etsi tales habiles esse ad Religionem concedat, prohibet tamen ipsorum receptionem pœnis assignatis a Sixto V. in Bulla relata. Nam in huiusmodi Bullis non comprehenduntur isti grauati debitis incertis, sed certis, & liquidis. Vechius *in Tractatu de Nouit. disputat. 2. dub. 13. num. 15.* Summa Diana *verbo debitor num. 7.* maximè Sanchez *to. 1. in Decal. lib. 4. c. 19. n. 3. & 24.* quem sequitur Peirinis *to. 2. de Prælato q. 3. c. 1. n. 73.*

82 Alia habebis infra in Mari magno Minorum *circa §. 29.* & in

Ma-

Mari Magno Carmelitarum *circa* §.41.ex priuilegio Vrbani IV *& 96.* ex priuilegio Sixti IV. ac Minimorum *circa* §.20.

Circa §. 28.

83 SIMILITER habetur hoc priuilegium de ſepulturæ libertate in Mari magno Minorum § 30. propter conceſſionem Clem. IV. & Eremitarum S. Auguſtini §.2. & 3. & 24. maximè in Mari magno Carmelitarum, propter priuilegium Ioann.XXII. Eugenij IV. & Calliſti III. § 57. vbi latiùs,& copioſiùs explicatur libertas ſepulturæ in locis eorum. Simile item priuilegium habent Seruitæ in ipſorum Mari magno §.24 & 29.Fratres quoque Minimi etiam in ipſorum Mari magno §. 21. ferè ſimile priuilegium ac Prædicatores,& Minores habent. De quo plura dixi non ſolum *to. 2. c. 1. n. 31.* ſed maximè *to.4.verbo ſepultura quoad Regulares*, & aliqua etiam *to.3.verbo Defunctus*.

84 Nihilominus pro maiori luce nota, quòd licet ad libertatem ſepulturæ conceſſam præfatis Regularibus videretur pertinere intrare ipſos Regulares proceſſionaliter, & Cruce eleuata in parochias ad efferenda corpora defunctorum, non expectato Parocho ipſorum defunctorum; prout ex *cap. in noſtra de ſepult.* colligit Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut. 128. de ſepult. nu. 3.* & quia aliàs impediri poſſet dicta libertas, ſi Parochus noluiſſet venire,aut nō permitteretur dictis Regularibus id facere; nihilominus modò non poſſunt *Parochiarum Cruce proceſſionaliter, aut aliàs ad efferenda corpora defunctorum intrare,vel illa leuare, aut efferre niſi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eoq; ibidem præſenti, ſi tamen ipſe aliter fieri non conſentiat,& permittat; vel niſi requiſitus venire expreſsè omnino recuſet.* Ita enim decretum eſt a S. Congregat. Epiſcoporum, & Regularium 12. Ianuarij 1604. conformiter ad decretum Concilij Lateranenſis, vt retuli *to.2.c.1.num.31. & 46. & to.3.verbo Defunctus num. 2. & to 4. verbo ſepultura, quoad Regulares num. 4.* Quibus locis alia etiam ad intentum. Quia tamen Regulares Regni, & Inſulę Maioricæ conſuetudine antiquiſſima,concordia ipſorum cum Rectoribus Parochiarum,& Breui Pij V. 24. Februarij 1567. Romæ dato, muniti, oppoſitum ſemper fecerunt, procedentes per ſeipſos tantum

pro-

proceſſionaliter, & Cruce eleuata ad efferenda cadauera defunctorum, qui in ipſorum Eccleſijs ſepulturam elegerunt, ideo non obſtante contradictione Parochorum eiuſdem Regni, re acriter coram eadem S. Congregatione vtrimque agitata, in ipſorum Fratrum fauorem iudicatum eſt 19. Iunij 1643. nihil innouari debere, procurantibus RR. PP. Ioanne Baptiſta Maſtre, & Michaele Veyn Ordin. Minorum.

85 Nota etiam hanc ſepulturæ libertatem quoad Regulares non ſolum conſiſtere in hoc, quod adulti, & puberes pro ſeipſis ſepulturam in eorum Eccleſijs eligere poſſint, ſed etiam, iuxta dicta *tomo 4. verbo Sepultura, quoad Regulares n.* 4. in hoc quod parentes pro filijs impuberibus habeant eandem facultatem eligendi ſepulturam, prout ibi retuli ex declaratione Sacræ Congregationis. Cui etiam conſonat alia pro 22. Februarij 1641. in qua ordinatum fuit, vt Epiſcopus Placentinus faceret reſtitui a quodam Curato ſuæ diœceſis Patribus Minoribus cadauer cuiuſdam puellæ, cui pater ipſius elegerat ſepulturam in ipſorum Eccleſia, cum omnibus eleemoſynis funeris. Nouiſſimè etiam, cum conſuetudo eſſet immemorabilis in Regno, & diœceſi Maioricenſi, quod matres premortuo patre, ſi non extat ſepulchrum maiorum, eligerent ſepulturam pro filijs impuberibus, ortaque eſſet controuerſia a quodam Parocho cõtra Patres Dominicanos, Sacra Congregatio die 20. menſis Ianuarij anni 1640. edidit hoc decretum Romæ impreſſum. *Sacra Congregatio Cardinalium negotiis Regularium præpoſita ſæpius cenſuit licere parentibus in quacumque Eccleſia voluerint, etiam Regularium, eorum filiis minoribus, qui ad annos pubertatis nondum peruenerunt, eligere ſepulturam; nec a Parochis locorum impediri poſſe, aut debere; præſertim verò, ſi in dictis Regularium Eccleſijs ſepeliri conſueuerint, vel in eis habeant ſepulchrum maiorum. Romæ 20. Ianuarii 1640 Fr. Antonius Card. S. Honuph. loco † ſigilli. L. A. Epiſcopus Theb. Secretarius.* Ex verbo autem illo *Parentibus*, quo vtitur Sacra Congregatio, colligitur non ſolum id eſſe dicendum de patribus, ſed etiam de matribus, ſiquidem appellatione parentum venit etiam mater. De quo Molina *de iuſtitia & iure tract. 2. diſp. 214. columna 3. §. Idem videtur*, & tradunt Armilla *verbo Sepultura num.* 8. & Silueſter *ibidem quæſt.* 7. Laymanus *lib. 3. Tract. 5. c. 9. numero* 5. Lauorius *tomo 1. variar. lucubrat. tit. 2. capit. 11. num.* 119. & alij, quos refert, & ſequitur Paſqualigus *deciſ.* 393.

393. Alia ad intentum de ſepultura impuberum in Eccleſijs Regularium apud Portellum *tomo* 2. *Reſponſionum Moralium capit.* 68.

86 De hac etiam materia alia habes infra *circa* §. 43. & in Mar magno Minorum *circa* §. 30. & 31. *ac* 41. & Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 2. & 3. & 24. Extat quoque Rotæ deciſo in vni, Seguntina *Iuris ſepeliendi* coram Manzanedo anno 1613. vbi pro RR. Patribus noſtri Ordinis Diſcalceatis declaratur, quod poſſint ſepelire cadauera defunctorum in ſuis Eccleſijs, abſque alicuius licentia, & abſque eo, quod ipſi nec defunctorum conſanguinei prætextu cuiuſcunque conſuetudinis poſſint cogi ad dicta corpora deferenda ad Parochialem vel alia loca.

Circa §. 29.

87 SIMILIS conceſſio de, Religioſorum cõfeſſionibus ſolum a Prælatis ipſorum audiẽdis, etſi verbis aliquantulum mutatis habetur in Mari magno Minorum §. 32. Carmelitarum §. 97. Minimorum §. 24. eſt autem de Iure communi. Cum enim, iuxta dicta *tom.* 1. *capit.* 18. *numero* 25. & 26. Prælati Religioſorum ſint eorum Paſtores Ordinarij, & in quos eſt translata cura, quam Epiſcopi, & parochi habẽt circa ſeculares, ita vt eandem habeant ipſi circa Religioſos, ideo ſolum ipſi, vel quibus ipſi id munus delegauerint, poſſunt eſſe Religioſorum Confeſſarij. Nec ad id requiritur aliqua approbatio Ordinariorum, iuxta dicta *ibidem num.* 27. vbi etiam & in ſequentibus plura ad intentum. A quibus autem caſibus ſeu cenſuris abſoluere poſſint Confeſſarij iſti Religioſorum ipſos Religioſos, habes ex dictis *tom* 3. *verbo Confeſſarius Regularis nu.* 11. *& ſequentib.*

88 Si autem quæras, a quo habeant Prælati Regulares hanc iuriſdictionem. Reſpondeo quod licet aliqui, quos referam infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 68. velint dicere illam habere à Chriſto Domino iure diuino, quidquid tamen de hac ſententia ſit, de qua alibi, illud certum eſt, ſaltem illam habere a Papa. Tum quia ab illo approbantur Religiones, *cap. ne nimia de Relig. domib. cap. Religion. eod. in* 6. ex quo prouenit authoritas hæc Prælatis. Tum a ſimili de alijs Prælatis

tis, Epiſcopis, Abbatibus, Curatis, &c. Bellarmin. *lib.* 4. *de Rom. Pontific. c.* 23. Megala *lib.* 1. *de pœnit. c.* 7. *n.* 2. Bordonus *Reſolut.* 2. *n.* 3. poſt alios. Omnes autem illi habent eam immediatè a Papa, ita vt Papa immediatè illã tribuat Generali, Prouinciali, Priori, &c. & non Generalis Prouinciali, aut Prouincialis Priori. Tum quia iſto modo eam accipiunt a Papa Prelati ſeculares: tum quia Papa eſt Generalis, Prouincialis, & Prior Religioſorum: ergo immediatè ſingulis hanc poteſtatem communicat. Sotus *lib.* 8. *de Iuſt. q.* 5. *ar.* 1. Fagundez *in* 2. *Eccleſ. præcept. lib.* 8. *c.* 4. *n.* 1. Megala *ſupr.* Bordonus *ſupr. & n.* 4. *&* 5. Quo non obſtante ſuperiores Prælati poſſunt limitare, & coarctare authoritatem Prelatorum inferiorum, v. g. Generales Prouincialium, & Prouinciales Priorum; eo quod licet ſinguli habeant a Papa præfatam authoritatem, id tamen eſt cum ſubordinatione, & dependentia inferiorum Prælatorum a Prælatis ſuperioribus. Fagundez, & Bordonus *ſupr.* Ceſſante autem Prælatura non habent vlterius hanc facultatem audiendi confeſſiones Religioſorum, niſi illis à Prælatis ipſorum delegetur. Quia talis facultas annexa erat, & veluti acceſſorium Prælaturę, & ſublato principali ceſſat acceſſorium *argum. ca. cum Paulus* 1. *q.* 1. Bordonus *ſupr. n.* 10.

89 Quamuis autem in his priuilegijs, & ſimilibus ſolum concedatur facultas Prelatis ad delegandum ſuam authoritatem pro excipiendis confeſſionibus Religioſorum Fratribus ſui Ordinis, nihilominus poſſunt etiam delegare eam Fratribus alterius Religionis, concedendo illis licentiam ad audiendum confeſſiones Religioſorum ſubditorum ipſis Prælatis, vel ipſis ſubditis ad eligendum ſibi confeſſores extraneos, iuxta dicta eo *cap.* 18. *n.* 27. Tum quia iure communi omnis proprius Sacerdos poteſt dare licentiam ſubdito ad confitendum cum alio. *cap. omnis* 12. *de pœnit.* Tum quia hic videtur vſus Religionum. Tum denique quia iſtã priuilegia videntur loqui ſolum de deputatione ordinaria Confeſſariorum pro Religioſis, quæ debet eſſe regulariter de proprijs Religioſis, non de extraordinaria, & pro caſibus ſpecialibus, prout hic loquimur. Diana eo *n.* 27. relatus, Bordonus *ſupr. n.* 23.

90 De materia huius Priuilegij alia dicam infra in Mari magno Minorum *circa* §. 32. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 97. De qua etiam Reuerendiſſimus Vincentius Candidus

to.

to. 2. disquisit. 24. nr. 57. & 58. De sufficientia autem necessaria pro istis confessarijs Religiosorum dicam loco relato ex Mari magno Minorum.

Circa §. 30. & 31.

91 CONTENTA in his duobus §. §. videlicet de prohibitione facta Prelatis Ecclesiarum ne audiant confessiones Regularium, aut eos compellant ad veniendum ad synodos suas, aut ad processiones, quas faciunt, aut ipsis obediendum, &c. habentur quoque in Bulla Clem. IV. & Mari magno Minorum §. 33. Eremitarum S. Augustini §. 16. & Carmelitarum §. 75. & 98. ac Minimorum §. 25. De quorum singulis aliqua dixi in summa, vel in præcedentibus. Etenim de prohibitione facta Prelatis Ecclesiarum, & alijs audiendi confessiones Regularium dictum est consequenter in §. *præcedenti*. Cum enim in ipso declarent Pontifices potius, quam concedant, Fratres non posse confiteri sua peccata nisi suis Superioribus, aut ab illis designatis, consequenter etiam declaratur Prælatos Ecclesiarum, aut quoscumq. alios nō posse ipsorum confessiones excipere. Deinde de prohibitione compellendi Regulares ad Synodos Episcoporum dixi *to. 1. c. 11. n. 20.* conformiter ad Concil. Trid. *sess. 24. c. 2.* solum ad id obligari posse Regulares curam animarū in parochijs habentes, nō verò alios, qui Capitulis Generalibus subduntur, prout decisum refert Armendariz *in Addit. ad recopilat. leg. Navar. lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 54.* & ex eo Barbosa *in d. cap. Concilij. n. 25.* Illud verò de prohibitione compellendi Regulares ad processiones, moderatum est à Concil. Trident. *sess. 25. de Regular. c. 13.* iuxta dicta *to. 1. c. 9. n. 47.* & Constitutionem Pij V. *Etsi Mendicantium*, prout *dixi to. 2. c. 1. n. 50.* & maximè *4. to. verbo processio quoad Regulares n. 2. & sequentib.* Similiter illud de non cogendis Regularibus ad obediendum Constitutionibus Synodalibus quomodo limitandum, aut intelligendum dixi *tom. 1. c. 11. num. 13.* Illud autem de prohibitione facta Ordinarijs, ne possint vllo modo de Regularibus inquirere, cōforme est alijs priuilegijs omnimodam exemptionem concedentibus ipsis a prædictorum Ordinariorum iurisdictione. De quo plura dixi *tomo. 1. capit. 11.* fere per totum

& tom. 3. verbo Causa iudicialis Regularium, verbo *Delinquens Regularis*, verbo *Episcopus quoad Regulares*, & verbo *Exemptio Regularium*, & verbo *Immunitas Ecclesiastica Regularium*. Idem dico de prohibitione non petendi fidelitatem, aut obedientiam a Superioribus Regularium, aut non se intromittendi circa eorum institutionem, aut destitutionem, aut circa statuta Religionum. De quo etiam aliqua dixi supra circa §. 5. huius Maris magni. Quomodo autem illud de non prohibenda constructione Ecclesiarum, aut Monasteriorum ab Episcopis limitatum sit tum à Concilio, tum ab aliis Summis Pontificibus posterioribus, & decretis S. Congregationis, constat ex dictis *tomo 1. capitulo 9. numero 34. & sequentib.* & maximè *tomo 3. verbo Episcopus quoad Regulares numero 4. & 5.* latiùsque *tom. 4. verbo Monasteria Regularium n. 2. & sequentib.*

92 Prater dicta autem locis relatis, & dicenda circa Mare magnum aliorum Mendicantium, nota quod quamuis, iuxta dicta, teneantur accedere ad Synodos Episcopales illi Regulares, qui habent curam animarum secularium, nihilominus tamen Synodo diœcesanæ interesse non tenetur Abbas Monachus, cuius Ecclesiæ, vel Monasterio imminet cura animarum, si illi deseruire faciat per Vicarium secularem ab Episcopo approbatum, quia sufficit mittere dictum Vicarium, cum curam per ipsum exerceat. Sellius *in Selectis canonicis c. 25. nu. 32.* Bordonus *Resolut. 7. num. 5.* Quod tamen sic explicuit Rota in Caietana *iurisdictionis* coram Seraphino anno 1573. his verbis: Si habet curam animarum, quam per Vicarium perpetuum exercet, non teneri per se accedere; sed sufficere, quod Vicarius perpetuus accedat, penes quem actu residet cura. Abb. antiq. 13. *cap. quod super his de maior. obed.* secus vero si per se, vel per capellanos ad nutum amouibiles curam exerceat, cum hoc casu cura resideat penes ipsum Abbatem, cuius ratione tenetur, vt tradit Abb. *in d. cap. quod super his circa medium*. Innoc. *in c. veniens nu. 8. de verb signif.* Petr. de Vbald. *de can. Episc. c. 2. q. 10. n. 2. primæ par.* Hucusque Rota; Nota secundò, quod dicti Regulares curam animarum secularium habentes possunt compelli accedere ad dictas Synodos ab Episcopo per censuras Ecclesiasticas. *capitulo Quod super his de maioritate, & obedientia* Massobrius *de Synodo diœcesana capitulo 3. dubio 1. numero 7.* Peirinis *in Constitutione 2. Iulij II. §. 25. num. 65.*

Vide

93 Vide alia in Mari magno Minorum *circa* §. 33. Eremitarum S. Augustini *circa* §. 16. & Carmelitarum *circa* §. 75. 76. & 98. & generaliter loquendo pro exemptione Mendicantium ab Ordinariorum iurisdictione, seu visitatione tam in ciuilibus, quam in criminalibus, de qua in his, & similibus priuilegijs sæpius fit sermo; præterquam in casibus concessis per Concilium Tridentinum, animaduertenda antiqua, & authentica declaratio S. Congregationis Regularium de anno 1576. pro die 10. Octobris, quam refert Gaspar Passarellus *in formul. prouision. in principio*, & alij post ipsum, talis tenoris: *Ordinarij in cognitionibus causarum Fratrum Mendicantium tam ciuilium, quam Criminalium minimè se ingerant; pariter nec in visitatione eorumdem Fratrum, vel Ecclesiarum suarum, nisi quatenus eis per Concil. Trident. decreta conceditur.*

Circa §. 32.

94 HOC quoque priuilegium de non soluenda canonica portione similiter continetur in Bulla Clem. IV. pro Minoribus, & in eorum Mari magno §. 34 & Eremitarum S. Augustini §. 38. 39 & 40. & in Mari magno Carmelitarum §. 16. 17. 59 & 99. & Minimorum §. 26. de quo sufficienter dixi to. 1. c. 3. n. 12. & *tom. 2. cap. 1. num. 29. & 30. & to. 3. verbo* Canonica portio, *& tomo 4. verbo Quarta funeralis.*

95 Nunc addendū primò, contenta in huiusmodi priuilegijs de non soluenda canonica portione omnino manere in sua vi, nec derogata esse a Concilio, quod solum *sess. 25. c. 3.* derogat priuilegijs istis, & Mari magno quantum ad solutionem quartæ funeralium pro illis Conuentibus, in quibus ante annos 40. solita erat persolui, vt patet illis verbis Concilij: *Decernit S. Synodus, vt quibuscunque in locis tam ante annos 40. quarta, quæ funeraliū dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Ecclesiæ solita esset persolui, ac postea fuerit ex quocunque priuilegio alijs Monasterijs, Hospitalibus, aut quibuscunque locis pijs concessa, eadem posthac integro iure, & eadem portione, quæ antea solebat, Cathedrali, seu Parochiali Ecclesiæ persoluatur, non obstantibus concessionibus, gratijs, priuilegijs, etiam Mari magno nuncupatis, aut alijs quibuscunque.* Imo potius confirmata sunt a Pio V. in Bulla

Etsi

Etsi Mendicantium, quam retuli *to. 2. c. 1.* ibi enim, postquam declarauit Mendicantes teneri ad solutionem quartæ funeralium, iuxta dictum tenorem Concilij, & solum ceræ, & aliorũ, *quæ in aliquibus partibus deferri contigerit tempore, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de missis, seu legatis, vel aliis Fratribus ipsis, seu Monialibus huiusmodi relictis*, subiungit: *Nec ad quartam, seu aliam partem omnium eorũ, quæ etiam pro ornamento Ecclesiæ, palliorũ, planetarũ, cortinarum, pannorum, & aliorũ, quæ dictis Ecclesiis relinqui vel dari contigerit, etiamsi pro victu Fratrum, aut alias reliquantur, aliquid contribuere teneantur*. Quibus verbis confirmat Pontifex ea, quæ in his antiquis priuilegijs Maris magni contenta erant. Non esse reuocatam hanc Bullam Pij V. per aliam Greg. XIII. nisi quatenus contraria poterat esse Concilio Tridentino, dixi eo *cap. 1. num. 16. & to. 3. verbo Quarta funeralis, num. sexto.* ex declarationibus Sacræ Congregationis, Rotæ decisione, & varijs authoribus. Vide etiam Barbosam *in Collectaneis Doctorum super sessione 25. c. 13. Concilii*, & aliam decisionem Rotę, quam affero infra circa §. 43. huius Maris magni.

96 Circa limitationem illam positam in huiusmodi priuilegijs, videlicet quod legata Religiosis *non conuertantur in alios vsus, sed in illos dumxtat, pro quibus relinquuntur, aut alios etiam, qui in hac concessione, vel indulgentia continentur*, nota quæ dixi circa commutationem legatorum Regularium *tom. 1. c. 18. n. 94. & tom. 2. c. 19. n. 47. & tom. 4. verbo legata Regularibus relicta n. 35. & 36.* An verò prædicta legata possint donari seu transferri de vno Monasterio ad aliud, saltem cum licentia Prælatorum, consule dicta *tom. 2. capit. 19. num. 56. & tom. 3. verbo Alienare seu alienatio n. 11.* Petrinis *in Consilt. 2. Iulii II. §. 76.* & Tamburinum *de iure Abbatum tom. 3. disp. 13. quæsito 2. n. 19.* ac Bordonum *in resolutionibus resolut. 27.* ac dicenda infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 26. Quid verò dicendum de permutatione prędictorum legatorum, dixi eo *verbo Alienare seu alienatio num. 12.* & dicam loco relato ex Mari magno Minimorum.

97 Alia ad intentum habes infra in Mari magno Minorum circa §. 34. & in Mari magno Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum locis relatis, maximè in Mari magno Minimorum *circa* §. 26. relatum, vbi agam, an bona Monasteriorum obligari possint sumpta, occasione ex illis verbis huius, & similium pri-

uil-

nilegiorum, *Nec non pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliqua domus vestri Ordinis obligari noscuntur.*

Circa §. 33. & 34

98 PRIVILEGIA etiam contenta in his §.§. de bonis Monasteriorum desertorum applicandis alijs Monasterijs, ad quę Fratres transferuntur, nec ab Episcopis accipiendis, habentur in Bulla Clem. IV. & Mari magno Minorum §. 35. Carmelitarum §. 100. & Minimorum §. 27. De quibus egi *tom. 4. verbo Monasteria Religiosorum num. 32. 37. & 38.* Quibus modò addendum, quod cum, vt in istis priuilegijs supponitur, quando transferuntur Monasteria de vno loco ad alium, Ecclesię dedicatę non debeant transferri; ideo vel vendi poterunt, cum licentia tamen Sedis Apostolicæ, iuxta dicta eo *verbo Monasteria Regularium nu. 38.* vel applicari Confraternitatibus, vel locis pijs, prout concessit Vrbanus VIII. Generali Minimorum in Constitutione, quam refert Peirinis *tom. 3. priuilegiorum Minimorum inter Constitutiones Vrbani, Constitutione 14. aliàs 24.* Quod priuilegium dicit *ibi num. 6.* esse reale, & transire ad successores, omnes scilicet Generales pro tẽpore futuros. Casu verò, quo vendantur personis secularibus, & ad vsus profanos, execrari debent tales Ecclesiæ, per Ordinarios quidem locorum, si Ecclesiæ fuerint consecratę; per Prælatos vero Regulares, si solum fuerint benedictæ. Per easdẽ enim causas resoluitur contractus, per quas fit. Siluester *in Summa verbo Ecclesia secund. quæst. 5. num. 7. dicto 3.* Angelus *verbo Altare nu. 6.* Rosella *ibidem num. 2.* Quomodo autem execretur Ecclesia, vide *apud* Angelum *supra num. 2.* Tabienam verbo Altare *n. 5.* Quod si Ecclesia sit consecrata, & Episcopus nolit eam execrare, potest ad id cogi per Archiepiscopum, vel per Sacram Congregationem. *c. Nullus. de Iur. patr.* Azor *tom. 2. instit. Moral. lib. 9. c. 3. quæst. 8.* Peirinis *supra num. 3.*

99 Cum autem Pontifices in præfatis priuilegijs prohibeant Episcopis, vel Archiepiscopis, aut alijs Ecclesiarum Prælatis, ne prædicta bona Monasteriorum desertorum à Religiosis occupare, vsurpare, vel sibi vendicare præsumant, videtur dicendum, quod si aliter faciant, incurrant in pœnas contra vsurpantes, vel occupantes bona Religiosorum in eorum priuile-

uilegijs deſignatas, de quibus Rodriguez *tom. 1. quæſt. 39 art. 7* & ego *tom. 2. cap. 19. num. 51.* Imo ſi hoc fiat cum fractione aut violentia Eccleſiarum, aut Monaſteriorum, incurrere etiam videntur in pœnas, quas ex alijs etiam priuilegijs Regularium adduxi *tom. 4. verbo Monaſteria Regularium num. 24.*

Nota tamen quod conceſſum iſto priuilegio videtur eſſe
100 ius commune. Etenim facta translatione alicuius Eccleſiæ ab habente poteſtatẽ, omnia iura ad ipſam pertinentia pertinent ad eam, in quam fit translatio *c. & hoc diximus 16. q. 7.* & ibi glossa *cap. Abbati in fin.* & ibi glos. *de verb. ſign.* glos. vnica *in c. ſi quis vult 16. q. 7.* Ioann. Andr. *in c. cum perſona col. 2. de priuileg. n. 6.* & ibi Anch. *notab. 13. Rebuf. in praxi benef. tit. de translat. Epiſc. nu. 19.* Lap. *allegat. 68.* Rota in Bergomenſi *Legati* coram Seraphino anno 1595. Fauet & Rot. in vna Colonienſi *Monaſterij* coram Vbaldo.

Circa §. 35.

101 SIMILE indultum de non cogendis præfatis Religioſis ad dicta onera preſtanda pro Legatis Sedis Apoſtolicæ, Nuncijs, aut diœceſanis, habetur in Bulla Clementis IIII. & Mari magno Minorum §. 36. Eremitarum S. Auguſtini §. 34. Carmelitarum §. 46. & 80. ac 100. Seruitarum §. 21. & 44. & Minimorum §. 28. De quo in ſimili ferme priuilegio dictum eſt ſupra *circa* §. 17.

102 Pro maiori tamen intelligentia explicande ſunt voces illæ *procurationum, exactionum, collectarum, ſubſidiorum, prouiſionum*, de quibus in præſentibus priuilegijs. Primò enim *procurationes*, iuxta quandam ſignificationem verbi *Procuro*, qua accipitur pro *Suſtento*, ſunt ſuſtentationes, vel expenſa, quæ debentur Ordinarijs ratione Viſitationis, vel Legatis Apoſtolicis iure Legationis. *cap. conquerente de offic. Ordin. cap. procurationes de cenſib. cap. cum ex officij de præſcript. cap. accedentes eod. cap. cum inſtantia de cenſib. & Clem. 1. eod.* Azor *to. 2. inſt. moral lib. 3. c. 42. in prin.* Petrinis *to. 1. priuil. Minim. in Conſtit. 2. Iulij II. n. 86.* Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſc. Allegat. 130. num. 1. & 2.* Sunt iure communi debitę etiam à Monaſterijs, niſi habeant priuilegium in contrarium. *cap. 1 & vlt. de cenſib.*

cenſib. in 6. Azor *ſupr. q. 2.* An verò contra illas preſcribi poſſit, Barboſa *ſupr.* poſt alios. *Exactiones* important idem quod onera, tributa, ſicut *exactor*, qui ea petit. *Collectæ* ſimiliter important idem, quod *tallia*, ſeu *præſtatio*, vt ait Filiucius *Tract. 18. c. 5. n. 103.* etſi ſub nomine eleemoſynarum, prout colligitur ex *1. Corinth. 16.* Deinde *Subſidia* etſi generaliter importent idem quod auxilia alicui præſtita, hic tamen importare videntur *Charitatiuum ſubſidium*, id eſt, auxilium quoddam, quod datur Epiſcopis, quando reddítus proprię Eccleſiæ non ſufficiunt pro oneribus incumbentibus, vel alia iuſta, & rationabili cauſa interueniente. Menochius *lib. 2. de arb. caſu* 178. Azorius *d. tom. 2. lib. 9. c. 14.* Peirinis *ſupra.* Ad illud ſoluendum cogi poſſunt omnes. *cap. conquerente de offic. Ordin. cap. cum Apoſtolus de cenſib.* Menochius, & Azor *ſupr.* Barboſa *ſupr. Allegat. 87. num. 7.* Non verò Monalteria, aut Eccleſię exemptæ, niſi habeant populum non exemptum ſibi ſubditum. Barboſa *ſupra num. 45. 46. & 47.* ex pluribus alijs Doctoribus. Quomodo autem id non procedat in Regnis Hiſpaniarum, dicam infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 46. Alia etiam ad illud ſpectantia habes apud Azorium, Menochium, Barboſam, & Peirinis relatos. Prouiſiones etiam importare, videntur idem quod *Subſidia*, vel *Exactiones*. Ab ijs ergo omnibus liberantur prefati Regulares in dictis priuilegijs. Quibus etiam conſonat Pius V. in Bulla *Etſi Mendicantium*, quam retuli *to. 2. c. 1.* Conſonant etiam plura alia priuilegia varijs Religionibus conceſſa, quę refert Rodriguez *to. 2. q. 65. ar. 2. & 4. & q. 66.*

Nota tamen quod etſi caſus eſſet, quòd prefati Regulares
103 poſſiderent aliqua bona contra ſui Ordinis inſtituta, & adhuc ſuffragarentur ipſis dicta priuilegia; cum ea ſint abſoluta, indefinita, & vniuerſalia, & nō contineant aliquam conditionem, aut limitationem. Rrodriguez *ſup. d. q. 65. ar. 3.* contra Ancharanum, & alios. Pro quo vide dicenda infra in Mari magno Minorum *circa* §. 11.

Alia habes infra circa §. 36. Maris magni Minorum, & locis
104 cis relatis ex Mari magno Eremitarum S. Auguſtini, Carmelitarum, Seruitarum, & Minimorum.

Circa §. 36.

105 PRIVILEGIVM quoque hoc §. contentum de exemptione à Conſtitutione Innocent. IIII. quæ incipit *Volentes*, habetur in Bulla Clem. IIII. pro Minoribus, ipſorumque Mari magno §. 37. Eremitarum S. Auguſtini §. 32. Carmelitarum §. 71. Minimorum §. 31. Conſonantque dicta *to. 1. c. 11. n. 10. & to. 3. verbo cauſa iudicialis Regularium*, & verbo *Delinquens Regularis*, & verbo *Epiſcopus quoad Regulares*, ac verbo *Exemptio Regularium*.

106 Sed pro ipſorũ intelligentia nota, quod Innoc. IIII. in Concil. Generali Lugdunenſi, & refertur *in cap. Volentes de priuileg. in 6.* volens aliquo modo limitare priuilegia antiquiora Regularibus, & alijs exemptis conceſſa, declarauit, quod *quantumcunque ſic exempti gaudiant libertate, nihilominus tamen ratione delicti, ſiue contractus, aut rei, de qua contra ipſos agitur vitè poſſunt coram locorum Ordinarijs conueniri*. Hi ergo Pontifices in his priuilegijs concedunt præfatis Regularibus oppoſitum cum expreſſa derogatione *d. cap. volentes*, prout erat neceſſarium, iuxta ſæpius dicta, eo quod eſſet diſpoſitio Concilij Generalis, cui non derogatur, niſi per expreſſam ipſius nominationem. Permanent autem in ſua vi dicta priuilegia, quia licet poſtea Concil. Tridentin. *ſeſſ. 7. c. 14.* dixerit: *In exemptorum cauſis Conſtitutio Innocent. IV. quæ incipit* Volentes *in generali Concilio Lugdunenſi edita, ſeruetur, quam eadem S. Synodus innouandam cenſuit, & innouat*; nihilominus, iuxta dicta eo *c. 11. n. 10.* & eo verbo *Cauſa iudicialis Regularium num. 6.* ex Paul. V. & decretis S. Congregationis, doctrina Sanchez, & aliorum, in dicto decreto Concilij non comprehenduntur Regulares. Pro quo etiam, præter authores ibi relatos, ſunt Narbona *l. 59. gloſſ. n. 1. 230.* Aldrete *in Alleg. pro omnimoda Regular. exempt. p. 1. capit. 7. numero 21.* Nouarius *in lucern. Regular. verbo cauſa numero 3. & 4.* quos nouiſſimè refert, & ſequitur Barboſa *in Collectan. DD. in d. cap. 14. Concilij*.

Sunt tamen reuocata dicta priuilegia, ſi præfati Regulares

extra

extra Monaſterium degant, *in cauſis ciuilibus mercedum, & miſerabilium perſonarum*, iuxta dicta eo *cap.* 11. *num* 10. ex dicto *cap.* 14. *ſeſſ.* 7. Concilij; in talibus enim cauſis non obſtantibus dictis, aut alijs quibuſcunque priuilegiis conueniri poſſunt coram Ordinarijs tanquam a Sede Apoſtolica delegatis, niſi forſan iudicem habuerint. De quo iudice dixi *tom.* 2. *c.* 10. *num.* 6. & 7. Qui autem ſint iſtæ miſerabiles perſonæ, dixi eo *c.* 11. *n.* 10. & tractat Sanchez *tom.* 2. *Conſil. mor. lib.* 6. *cap.* 9. *dub.* 2. *num.* 6. vbi ex Silueſtro, Tabiena, & Armilla generaliter dicit eſſe eas, quarum natura mouetur ad miſerandum. Dicuntur cauſæ ciuiles mercedum eæ, quę mouentur propter ſolutionem ſtipendij debiti operarijs. Henrriquez *lib.* 7. *de indulg. c* 25. *num.* 5. Sanchez *ſupr. num.* 5. Quandò verò Regulares dicantur eſſe extra Monaſterium, habes ex dictis eo *nu.* 10. & 3. *tom. verbo Cauſa iudicialis Regularium n.* 6.

108 Vide alia circa §. 46. huius Maris magni, & in Mari magno Minorum §. 37, & 44. Eremitarum S. Auguſtini, & Carmelitarum locis relatis; ac etiam in Mari magno Seruitarum §. 15. & 32. vbi aliquo modo ſimilia reperiuntur.

Circa §. 37.

109 HOC loco Papa Martinus declarat clauſulam illam in Bulla Gregorij XI. poſitam, & de qua in §. 28. huius Maris magni, videlicet, *ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum illarum, à quibus mortuorum corpora aſſumuntur*, quam dicit intelligi debere *præterquam in illis, de quibus in ipſo priuilegio ſpecialiter cauetur, quod canonica portio minimè exigatur*, id eſt de contentis in priuilegio eiuſdem Gregorij XI. de quibus egi *in §.* 32. huius Maris magni. Quia tamen, vt ibidem dixi, ea non ſunt reuocata a Concilio, ſed potius confirmata a Pio V. in Bulla *Etſi Mendicantium*, ideo ea manent modò in ſuo vigore.

Circa quam clauſulam, præter dicta *tom.* 3. *verbo clauſula*
110 *num.* 63. ex Ioanne de Cruce, Tamburino, & Barboſa, nota, quòd, licet, prout habetur ex *cap. certificari de Sepultur.* quantitas canonicę portionis debitę Eccleſię parochiali ſit ex Leone III. tertia pars, & ex Vrbano quarta, & ex Clem. III. ſit iuxta loci conſuetudinem, nunc tamē iuxta dicta in *d.* §. 32. attenden-

dum est ad Concilij Trid. decretum, & declarationem Pij V. ibi adductam, quòd scilicet sit quarta, *& solùm ceræ, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferri contigerit tempore, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur*, non alterius rei, prout ibi decernit Pontifex.

111 Nota etiam pro prædicta clausula, per eam denotari non censeri Pontifices velle concedere exemptionem à solutione quartæ funeralium, cum aliàs non esset salua iustitia Ecclesiæ Parochialis, vt resoluit Rota in vna Vallisoletana *funeralis* 19. Aprilis 1606. coram Iusto. Licet si in priuilegio adsit expressa exemptio à solutione dictæ quartę cum specifica derogatione Clementinæ *dudum. de sepult* oppositum sit dicendum, quia tunc dicta clausula intelligi debet de alijs, quam de expressis, vel de materijs compatibilibus cum expressis in priuilegio, non verò vt tollat expressè concessa. Tamburinus de *Iure Abbatum tom.* 1. 1. *disp.* 15. *quæsit.* 17. *n.* 12. *& seqq.* ex Rotæ decisionibus, & alijs authoribus. Pro quo vide dicenda infra circa §. 43. & in Mari magno Minorum *circa* §. 41. Eremitarum S. Augustini *circa* § 38. 39. *&* 40. Carmelitarum *circa* §. 58. & Seruitarum *circa* § 29.

Circa §. 38.

112 HOC loco Pontifex Sixtus IV. approbat & confirmat omnia priuilegia Ordini Prædicatorum concessa a Gregorio, Martino, & Eugenio prædecessoribus, & alijs quibuscumque Romanis Pontificibus, eaq. robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernit. Circa quam confirmationem, & approbationem aliqua notanda.

113 Primò, quod cum dicatur ea omnia approbare *motu proprio*, & non ad instantiam alicuius &c. denotatur etiam hanc concessionem esse magis voluntariam, & maius beneficium, & ideo ampliandam, quantum proprietas verborum patitur, & quod nunquam retorqueri possit contra prædictum Ordinem Prædicatorum, cui est data, sicut interdum retorqueri potest concessio ad instantiam. De quo dixi 3 *to. verbo Clausula nu.* 41. ex varijs Doctoribus. Secundò, quod etiam si sit contra Ius commune, ampliari debet, & in ordine ad interpretationem censeri fauorabilis, iuxta *cap. Si motu proprio. de præbend. in 6.*

& Do-

& Doctores, quos retuli *tom. 4. verbo Priuilegia Regularium*, *num.* 9. Vnde habet hæc conceſſio talem vim, quod etiamſi Pontifex non appoſuiſſet clauſulam *non obſtantibus*, eo ipſo quod eſt ex motu proprio, includit illam, prout ex Baldo, Socino, Moneta, & alijs tenet Barboſa *in tractatu de clauſulis clauſula 79. num.* 13. Tertiò, quod intelligenda eſt, prout iacet & ſonat, vt dictum eſt à Rota *in vna Romana menſa nummulariæ 3. Iunij* 1614. *coram Coccino* inter deciſiones Farinacij *p.1. deciſ. 663. num.* 24. & reſoluit Barboſa *ſupra. nu.* 24. ex Surdo, Felino, & alijs.

114 Deinde cum dicatur eſſe *ex certa ſcientia*, confert nouum ius priuilegijs confirmatis, & æquiualet conceſſioni, adeò vt per ipſam actus aliàs nullus validus reddatur, ſi Papa de tali nullitate veriſimiliter habebat notitiam, iuxta dicta *tom. 3. verbo clauſula num.* 29. Tollit etiam omne iuris obſtaculum. Franciſcus Leo *in Theſauro fori Eccleſiaſtici par. 4. c. 1. nu.* 55. Moneta *de commutatione vltim. volunt. cap. 7. n.* 109. Barboſa *Tractatu de clauſulis clauſul. 59 numero* 17. Facit etiam quod nullus audiatur contra Papam illam concedentem, vt poſt Ioannem de Anan. & Cardinalem Tuſcum reſoluit idem Barboſa *ſupra num.* 22.

115 Præterea clauſulas *motu proprio*, *certa ſcientia*, *de plenitudine poteſtatis*, habere vim ſpecialis expreſſionis colligitur ex Angel. *l. ſed & ſi quis §. queſitum ff. ſi quis caut.* Decio *in l. certum col. 2. ff. ſi cert. petat*, Archidiacon. *capitulo præſentium 7. queſt.* 1. Oldrado *conſ. 257. num.* 13. Siluano *conſ. 65. num.* 4. Peregrin. *de iure fiſci lib. 1. tit. 3. n.* 4. De quo infra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini loco citando.

116 Nota alia ad intentum in Mari magno Fratrum Minorum *circa* §. 38. & in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 33. & Carmelitarum §. 44. & Seruitarum §. 28.

Circa §. 39. & 40.

117 PRIVILEGIVM hoc Sixti IV. pro Fratribus Ordin. Prædicatorum ampliatiuum eſt priuilegij Gregorij XI. de quo ſupra §. 9. 10. 11. & 12. Etenim in priuilegio Gregorij ſolum ipſis concedebatur, quòd poſſent in

locis, in quibus degerent, habere Oratoria, & in ipsis cum altari portatili celebrare diuina officia, & recipere Sacramenta; ac tempore interdicti generalis ianuis clausis eadem facere; ac similiter quòd eorum insistentes obsequijs censuris generalibus non ligentur, &c. In priuilegio autem Sixti vlterius ipsis conceditur, vt etiam in quouis alio loco congruenti possint super altari portatili eadem facere, exceptis Ecclesijs ab Ordinarij iurisdictione non exemptis, quando id inhibitum ab ipsis fuerit, & quod possint tempore interdicti non solum fratres, & sorores S. Dominici de Pœnitentia nuncupatos, seu eorum procuratores, & negotia gerentes admittere ad diuina. Simile autem priuilegiũ concessit idem Sixtus Minoribus, vt patebit ex eorũ Mari magno §. 39. & Carmelitis, prout etiã ex eorũ Mari magno §. 50. & 51. constabit. Partim etiam simile priuilegium habent Seruitæ propter concessionem Innocent. VIII. in ipsorum Mari magno §. 54. De qua materia quod attinet ad altare portatile, & cum eo celebrandum in quouis loco congruenti, dixi *to. 1. c. 21. n. 14. & 15. & to. 3. verbo Altare n. 13. 14. & 15. ac 16.* vbi plura de huiusmodi altaribus, ac *to. 4. verbo Oratoria quoad Regulares, præsertim n. 6.* sub quo verbo plura etiam pertinentia ad huiusmodi Oratoria. Quod attinet autem ad tempus Interdicti, de eo dixi *to. 1. c. 21. n. 19. & 20. & to. 2. c. 1. n. 21. & to. 3. verbo Interdictum quoad Regulares n. 28. & sequentib.* Similiter quod attinet ad fratres, ac sorores S. Dominici de Pœnitentia nuncupatos, seu Tertiarios, plura dixi *tom. 2. cap. 14.* Specialiter de priuilegijs ipsorum pro tempore interdicti *num. 36.* Demum de procuratoribus, & negotia gerentibus Religiosorum dixi *to. 2. c. 17.* præsertim *n. 6.* Quibus alia addenda.

118 Primò, quòd probabilitas illius sententiæ, quòd scilicet per Concilium Trident. *sess. 22. in decret. de obseruand. & rit. in celebrat. Miss.* non sunt abrogata hęc priuilegia celebrandi cum altari portatili in loco honesto, & congruenti, in casu quo Episcopi id permittant, aut non prohibeant, non solum defenditur à Rodriguez, Ioanne de Cruce, Portello, & Ledesma, quos 3. *tom. verbo Altare n.* 13. retuli, sed etiam a Villalobos *in Summ. p. 1. Tract. 8. diff. 23. n. 6.* Hieronymo Rodriguez *in Compend. Quæst. Regul. Resolut. 9. n. 4.* & Cardinali Lugo *de Eucharist. disp. 20. sect. 2. n. 51.* ac per consequens etiam in praxi sustineri potest, vel propter authoritatem istorum

iſtorum Doctorum, & aliorum Salmanticenſium, quos ipſe Cardinalis Lugo refert. Quibus etiam adde Marchinum *de Sacram. Ordin. Tract. 3. p. 3. c. 9. num.* 12. & Paſqualigum *in deciſ. moral. deciſ.* 54. *n.* 3. & 4. Qui bene id probat ex eo quod decretum Concilij non eſt prohibitiuum actus, ſed conceſſiuum facultatis eum prohibendi, & dirigitur tantum ad Epiſcopos. An verò etiam extendantur hæc priuilegia ad celebrandum cum altari portatili in Oratorijs, quæ fieri ſolent in grangijs, & prædijs Religioſorum; & pro caſu extraordinario in cameris eorum, dum infirmantur; & quomodo non in cameris ſecularium, dixi eo verbo *Altare n.* 14. 15. & 16. De priuilegio Gregorij XIII. conceſſo Societati ad celebrandum in miſſionibus ſuper altari portatili in quocumque loco honeſto dixi eo *c.* 21. *n.* 14. & de ipſo agunt Lugo, & Paſqualigus *ſupra*. Notans *n.* 8. non poſſe Epiſcopos prohibere præfatis miſſionarijs vſum talis priuilegij. De alio etiam priuilegio eiuſdem Gregorij XIII. quòd ſcilicet Patres Societatis in Oratorijs, & Capellis, quæ ipſius Societatis Prouinciales per ſe in domibus, Collegijs, & alijs locis, vbi aliqui Societatis reſidebunt, approbauerint, & ad diuinum dumtaxat cultum deputauerint, Miſſæ, & alia diuina officia celebrari poſſint, dixi eo *n.* 14. cõmunicari etiã alijs Religionibus, quod etiã tenent Azor *tom* 1. *inſtit. moral. lib.* 10. *c.* 26 *quæſt.* 9. Fagundez *de* 5. *Eccleſiæ præceptis par.* 1. *lib.* 3. *cap.* 13. *n.* 17. & Marchinus *ſupra num* 13. Priuilegium autem illud Nicolai Franci Nuncij Sixti IIII. pro Benedictinis Valliſoletanis, de quo eo *num.* 14. dubitaui, an ſit viuę vocis oraculum, modò reperio fuiſſe indultum ſcriptum, & ſignatum ab eo, prout conſtat ex Bullario Rodriguez in *Sixto IV. Bulla* 44. In eo autem, cum à prædicto Legato poſtularetur, quod in tali Monaſterio, *& in alijs eidem ſubiectis poſſent* Monachi *tam in infirmarijs, quam in quibuſcumque alijs locis honeſtis intra ſepta Monaſterij habere altaria portatilia*, Legatus reſpondit, *fiat vt petitur*, & ponitur Signatura, *Nicolaus Franous Legatus*. Nota autem ſtatuta, aut iudulta facta à Legato Papæ eſſe perpetua. *cap. nemini de offic. Legati*, & ibi DD. communiter. Rodriguez *t.* 2. *Quæſt. Regul. q.* 97. *ar.* 1. Barboſa *in d. cap. nemini*. Seraphinus Freitas *in Bullario Ordinis S. Mariæ de Mercede in Innoc. VI. Bulla* 2.

119 Circa facultatem illam admittendi ad diuina tempore interdi-

terdicti non solùm Fratres tertij Ordinis, sed etiam eorum Procuratores, nota eam limitandam esse iuxta dicta *tom.* 1. *capitulo* 21. *numero* 19. & *tomo* 2. *capitulo* 1. *numer.* 21. & *tom.* 3. *verbo Interdictum quoad Regulares*, præsertim *num.* 28. pro festiuitatibus eis locis relatis, & cum conditionibus ibi positis, & suppositâ doctrina ibi tradita, scilicet quod prædicta priuilegia non sint contraria Concilio Tridentino pro illis festiuitatibus, & casibus, prout tenent non solum Authores eo loco relati, sed etiam Bonacina *de censuris extra Bullam Cœnæ disp.* 2. *quæst.* 8. *punct.* 14. *n.* 11. & Homobonus *de examine Ecclesiastico tract.* 11. *cap.* 12. *quæst.* 25. *resolut.* 1. eo quòd Concilium cum præcipit Regularibus *sess.* 25. *c.* 12. obseruare interdicta etiam posita ab Ordinarijs, & *c.* 22. *eiusdem sess.* reuocat omnia priuilegia Religionum, solum loqui videtur de priuilegijs generalibus non obseruandi vlla interdicta, nõ de specialibus, pro aliquibus festiuitatibus, prout in præsenti loquimur. Vide inter alios Sairum *de censuris lib.* 5. *c.* 13. *n.* 24. & 25. Hieronymum Rodriguez *in Compend. Resolution.* 80. *numero* 25. & *sequentib.* & quæ dixi. *tom.* 1. *cap.* 21. *numero* 19.

120 Nota etiam dicenda infra in Mari magno Minorum *circa* §. 39. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 37. & Seruitarum *circa* §. 54.

Circa §. 41.

121 PRIVILEGIVM hoc circa facultatẽ concessã Prælatis ad absoluendũ sibi subditos ab omnibus casibus, paucis exceptis, quod etiam est declaratiuum, & ampliatiuũ alterius, de quo supra §. 14. habetur etiã in Mari magno Minorum §. 40. ad verbum, & Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 43. Seruitarum §. 35. Minimorum §. 29. maximè Carmelitarum §. 54. & 62. etsi aliqualiter diuersum. De cuius materia latè dixi supra locis relatis *in d.* §. 14.

122 Nunc addendum primò, quod cum in his priuilegijs solum absolutio hæreticorum relapsorum negetur Prælatis prædictis respectu suorum subditorum Regularium, datur intelligi posse absoluere hæreticos non relapsos, quod est verum stando in

præfatis

præfatis priuilegijs, prout ſupponunt Rodriguez *tom. 1. Quæſt. Regular. q. 20. ar. 9.* Alter Rodriguez *in Compen. Reſolut. 3. n. 3.* & Portellus *in Dub. Regular. verbo Abbas n. 12.* quia tamen in Bulla Cœnę reuocantur omnia priuilegia cõceſſa Regularibus ad abſoluendum ab hæreſi, aut quocunque alio caſu in dicta Bulla contento, ideo hoc tempore, nec propter hęc, nec propter alia priuilegia poſſunt Prælati prędicti ſuos ſubditos abſoluere ab hæreſi, aut quocunque alio caſu in Bulla Cœnæ contento, iuxta dicta *tom. 1. cap. 18. num. 38. & to. 3. verbo Bulla Cœnæ num. 54.* Et nouiſſimè tenet Freitas *in Schol. ad Bullar. Ordin. S. Mariæ de Mercede in Benedicto XIII. Bulla 5.* & Bordonus *in ſuis reſolutionibus reſolut. 3. n. 4.* me relato cũ Sigiſmũdo de Bononia, Naldo, Vecchio, Cruce, Sorbo, Tãburino, Diana, & alijs. Quia verò in his priuilegijs ponitur differentia inter hęreticos, & hęreticos relapſos, obiter nota in eo diſtingui, quod *hæretici* dicuntur illi, qui errorem aliquem in fide ſigno aliquo externo manifeſtant iuxta dicta *tom 3. verbo Hæreſis, & hæreticus num. 2.* cum conditionibus ibi aſſignatis, *hæretici* verò *relapſi* dicuntur illi, qui vel primò abiurarunt hæreſim formalem, & poſtea inciderunt in vehementem ſuſpicionem, vel qui primò abiurarunt de vehementi, & poſtea inciderunt in hæreſim formalem, vel qui primò abiurarunt vnam vel plures ſpecies hæreſis, & poſtea in eas inciderunt. De quo Santarellus *tractatu de hæreſi cap. 42.* Farinacius *de hæreſi quæſt. 195.* Carena *de offic. Sanct. Inquiſit. par. 2. tit. 2. §. 5. de relapſis* cum alijs quos refert.

123 Schiſmatici autem neque ex vi horum priuilegiorum, cum expreſsè excludantur, neque ex vi aliorum quorumcumque, cum ipſorum abſolutio in Bulla Cœnę, reuocatis omnibus priuilegijs Regularibus conceſſis, Papæ reſeruetur, à Prælatis Regularibus abſolui poſſunt, eſto per Bullam Cruciatæ poſſint abſolui, iuxta dicta *tom. 3. verbo Bulla Cruciatæ num. 33.* Qui verò ſint aut dici debeant ſchiſmatici, aut quid ſit ſchiſma, habes ex dictis eo *tomo 3. verbo Bulla Cœnæ numero 9.* & de eo doctè tractat P. Candidus *tom. 4. diſquiſ. 4. art. 28. nu. 23. & ſequentib.*

124 Idem quoque dicendum de falſificantibus litteras Apoſtolicas, propter idem fundamentum, & quia caſus iſte continetur in Bulla Cœnæ iuxta dicta 3. *tom. verbo Bulla Cœnæ numero* 20. qui autem dicantur falſificantes litteras Apoſto-

ſtolicas, habes ex dictis eo *tomo 3. verbo Falſarius num. 2.*

125 Demum idem dicendum de deferentibus ad infideles prohibita, propter idem fundamentum. Qui autem ſint tales, qui ad infideles prohibita deferunt, habes etiam ex dictis eo *verbo Bulla Cœnæ num. 21.* vbi numerantur omnes illi, *qui ad Sarracenos, Turcas, & alios Chriſtiani nominis hoſtes, & inimicos vel hæreticos, per noſtras ſiue huius Sanctæ Sedis ſententias expreſsè, & nominatim declaratos, deferunt ſeu tranſmittunt equos, arma, ferrum, filum ferri, ſtannum, chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica inſtrumenta, lignamina, canapem, funes tam ex ipſo canape, quam alia quacumque materia, & ipſam materiam, aliaque huiuſmodi, quibus Chriſtianos, & Catholicos impugnant.*

126 Alia infra in Mari magno Minorum, Eremitarum S. Auguſtini, Carmelitarum, Seruitarum, & Minimorum, locis relatis. Sed maximè notanda, quę dicam in Mari magno Minorum *circa* §. 40. videlicet facultatem conceſſam in hoc priuilegio eſſe non ſolum pro foro Pœnitentiali, ſed etiam pro contentioſo, prout determinauit Rota anno 1541. inter diciſiones Putei *n.* 90. in ſpecie loquens de hoc Mari magno Fratrum Prædicatorum. Item, quæ eodem loco dicam circa facultatem delegandi authoritatem hoc loco dictis Prælatis conceſſam. Qui verò ſint illi Vicarij, quibus etiam conceditur hoc priuilegium, conſule dicta *to. 1. c. 18. n. 3. & to. 2. c. 13. n. 40. & to. 4. verbo Vicarij Religionum.*

Circa §. 42.

127 HOC etiam priuilegium habetur in Mari magno Minorum §. 49. Eremitarum S. Auguſtini §. 44. Seruitarum §. 36. Minimorum §. 29. & maximè Carmelitarum §. 54. & 63. & de materia ipſius dixi *to. 1. ca. it. 18. numero 40. & ſequentib. & tom. 3 verbo irregularitas*, præſertim *numero 72.* cum aliis locis ibi relatis, vbi etiam de varijs ſpecibus irregularitatis, ad quarum diſpenſationem extenduntur hæc priuilegia, & alia, de quibus ibidem.

128 Cęterum circa eas illas ſpecies irregularitatis, ſcilicet *homicidii voluntarii, bigamiæ, & mutilationis membrorum*, in quibus Prelati non poſſint diſpenſare ex vi eorum priuilegiorum,

rum, nota, quòd homicidium voluntarium in præsenti non importat homicidium iustè factum, quale est illud quod committunt iudices, & ministri iustitię, ac milites in bello iusto, quia in irregularitate, quę propter hoc homicidium contrahitur, quę vocari solet ex defectu leuitatis, dispensare possunt dicti Prælati Regulares, iuxta dicta *to.* 1. *c.* 18. *nu.* 43. *verbo Bellum n.* 22. ex vi horum priuilegiorum, prout tenent Authores eo loco relati, & alij, quos refert, & sequitur Diana 4 *p. Tract.* 2. *Resol.* 69. & Bordonus *Resolut.* 13. *num.* 14. referens etiam alia priuilegia. Nec etiam intelligitur homicidium factum ex defensione cum moderamine inculpatæ tutelæ; quia per tale homicidium non incurritur aliqua irregularitas, iuxta dicta ex definitione Ecclesiæ *in Clem. si furiosus de homicid.* dicto verbo *Irregularitas nu.* 65. Nec etiam intelligitur homicidium factum ex defensione, etiam non seruato moderamine inculpatę tutelæ, quia cum illud non censeatur voluntarium, sed casuale, sicut in eo dispensat Episcopus virtute Concil. Trid. *sess.* 24. *num.* 6. si casus est occultus, sic Prælati Regulares habentes præfata priuilegia, iuxta dicta eo *verbo Irregularitas num.* 69. Vnde etiam propter idem fundamentum non intelligitur homicidiũ casuale, iuxta dicta eo verbo *irregularitas num.* 83. Quod præter authores ibi relatos tenent Vechius *disp.* 9. *dub.* 18. Sigismundus de Bononia *de elect. Prælat. dub.* 71. *in fin.* & Bordonus *supr. num.* 17. Homicidium ergo, quod in his priuilegijs nominatur, & quod negatur Prælatis præfatis quantum ad dispensationem in irregularitate propter ipsum contracta, solum est homicidium in se voluntarium, & illicitum, prout authores relati supponunt. An verò propter alia priuilegia id possint facere, consule dicta eo *capit.* 18. *numero* 44. *& tomo* 3. *verbo Abortus n.* 14. *& verbo irregularitas n.* 72 & Dianam 7 *p. Tract.* 11. cum alijs, quorum tamen doctrinam accipiendam censeo solum iuxta dicta locis relatis.

129 Nomine etiam *bigamiæ*, cuius dispensatio negatur in his priuilegijs Prælatis præfatis, non intelligitur bigamia purè similitudinaria, vt si casus esset, quo Religiosi eorum subditi contraherent, & consũmarent matrimonium, quia dispensatio in illa iure ordinario competit Episcopis, ac per consequens etiã Prelatis habentibus iurisdictionem quasi Episcopalem, iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Bigamus, & Bigamia num.* 6. quod præter authores ibi relatos tenent Sigismundus *supra n.* 2. & Bordonus

nus etiam *ſupra Reſolut.* 11. *num.* 31. Solum ergo intelligitur bigamia vera, quæ contingit, quando quis contraxit, & conſummauit duo matrimonia; & interpretatiua, quæ contingit quando quis iuris fictione cenſetur contraxiſſe illa, iuxta dicta eo verbo *Bigamus, & Bigamia num.* 1. hæ enim duæ bigamię cenſentur negatæ in dictis priuilegijs præfatis Prælatis, iuxta dicta eo verbo *num.* 5. Quod etiam tenet Sigiſmundus, & Bordonus relati. An verò ex vi aliorum priuilegiorum poſſint in eis diſpenſare, conſule dicta eo *num.* 5. & prędatos Sigiſmundum, & Bordonum.

130 Nomine quoque *mutilationis membrorum* quid intelligatur, dixi eo verbo *irregularitas num.* 74. & 75. Cum autem ſuperius dixerim nomine *homicidii voluntarii*, cuius diſpenſatio quoad irregularitatem propter illud contractam negatur prędatis Prælatis, ſolum intelligi homicidium in ſe voluntarium, & illicitum, ideo idem videtur dicendum de mutilatione membrorum, ne dicamus Pontifices fuiſſe magis liberales in diſpęſatione irregularitatis ob homicidium, quam in diſpenſatione irregularitatis ob mutilationem membrorum, quæ eſt quid minus quam homicidium, nihilominus quia id non video in aliquo authore, ideo aliorum iudicio in hoc me remitto. Illud magis compertum, quòd iuxta dicta eo verbo *irregularitas num.* 76. ex vi priuilegij Pij V. quod eo loco retuli, poſſunt Prędati Regulares, qui cum Dominicanis communicant in priuilegijs per ſe ipſos, & in foro conſcientiæ, quando caſus fuerit occultus, cum ſuis ſubditis in hac irregularitate diſpenſare. Prout etiam tenent Sigiſmundus *ſupra numero* 5. Bordonus *d. Reſolut.* 13. *numero* 23. ex Vechio, & alijs. Apud quos etiam an id fieri poſſit virtute aliorum priuilegiorum.

131 Alia ad intentum habes infra in Mari magno Minorum §. 49. Eremitarum S. Auguſtini §. 44. Carmelitarum §. 54. & 63. Seruitarum §. 36. & Minimorum §. 29.

Circa

Circa §. 43.

132 PRIVILEGIA hoc §. contenta habentur etiam in Mari magno Minorũ §.41.eo excepto, quod cũ in hoc Mari magno dicitur de iuſtitia Eccleſiarũ: *Saluam eſse debere decernimus in omnibus aliis caſibus, præter eos in quibus eorumdem Gregorii, Martini, & Eugenii Prædeceſſorum noſtrorum ſpecialia priuilegia Fratres ipſi ab huiuſmodi ſolutione quartæ ſunt exempti.* Cæterum in Mari magno Minorum ſic dicitur de eadem iuſtitia Eccleſiarum: *Saluam eſse debere decernimus eo caſu, quo dumtaxat apud loca ipſorum Fratrum corpora ipſa ſepeliuntur.* In Mari magno autem Eremitarum S. Auguſtini §. 38. & Carmelitarum habentur eadem, quæ in Mari magno Minorum, etſi cum aliqua variatione, vt conſtabit ex ipſo §. 58. Quia ergo priuilegia hæc ampliatiua, & declaratiua ſunt eorum, quæ ſuperius in hoc eodem Mari magno Prædicatorum §. 28. continentur, ideo quæ ibi adducta ſunt, deſeruiunt etiam ad intentum; maximè ea, quæ dixi *to 2. c. 1. numero 31. & tom. 3. verbo Defunctus, & tom. 4. verbo ſepultura quoad Regulares* fere per totum, & ſupra in hoc etiam Mari magno §. 37.

133 Vlterius etiam nota per *iuſtitiam Eccleſiarum*, de qua agitur in his priuilegijs, denotari quartam parochialem, ſeu funeralem, vt habet Rota in vna Valliſoletana *funeralis* 19. Aprilis 1606. coram Iuſto, agens de hoc, & alijs priuilegijs conceſſis Ordini Predicatorum. Cum enim de iure communi iſta quarta debita ſit Eccleſijs, & ſpectet ad Epiſcopum, vel Parochum iuxta *Clem. Dudum de ſepult. c. 1. & 4. cum aliis eod. tit. & cap. cum quis pariter eod. tit. n. 6.* & Rotam in vna Litrenſi *Quartæ funeralium* 15. Ianuarij 1618. coram Coccino, quam affero infra in Mari magno Eremitarũ S. Auguſtini *circa* §. 38. adeo vt præfati habeant intentionẽ de iure cõmuni fundatam, prout etiam habet d. Rota Valliſoletana *funeralis*, ideo vocatur *iuſtitia Eccleſiarum*, quia ſcilicet de iuſtitia eſt debita. Cæterum qualiter, & quomodo. a quibus Conuentibus, & de quibus rebus debeatur, habetur ex Concil. Trid. Bulla Pij V. & alijs relatis ſupra circa §. 32.

134 In fauorem etiam horum priuilegiorum, & pro dictis, & dicen-

cendis de quarta funerali, notanda hic est decisio Rotæ in vna Elnensi *Iurium parochialium* 6. Iunij 1631. coram D. Queipo, in qua pro Patribus Dominicanis, pro quibus sunt prefata priuilegia, Rota decernit, qualiter Parochiano solùm sit debita dicta quarta, & de quibus, & cur *funeralis* dicatur, his verbis: Parochus Cocolibri Elnens. Diœcesis vrgebat hæredes, & executores testamentarios eorum, qui in Monasterio Prædicatorum eiusdem loci sepulturam elegerunt, ad celebrandum *Nouennarium* & *Caput anni* in Ecclesia Parochiali, post quam in dicto Monasterio Prædicatorum celebratum extiterat. Super quo orta controuersia, & causa ad Rotam deuoluta, & mihi commissa, proposui dubium, an Parocho liceat cogere hæredes seu executores testamentorum defunctorum, qui sepeliuntur in Ecclesia Fratrum, ad celebrari faciendum in Ecclesia Parochiali diuina Officia *Nouennalia*, seu *Capo d'anno*, quæ iam in Ecclesia Fratrum fuerant celebrata, & Dominis visum fuit id Parocho non licere: quia Iure communi, quo libera cuilibet sepulturę electio permissa est, dumtaxat quarta canonica Parocho reseruatur, *cap. 1. cap. Is qui. cap. In nostra. cap. Certificari. cap. Cum nuper. de sepult.* quæ non generaliter, sed cum restrictione, de qua *in c. vlt. de testam.* competebat, quamuis per text. *in Clem. Dudum. de sepult.* fuerit ampliata, vsu tamen, & consuetudine generali, ad quartam funeralium restricta fuit, vt post Card. *in d. Clement. Dudum. §. Verùm tradunt.* Couar. *in d. cap. fin. de testam. num. 6.* Molina *de iust. & iur. tract. 2. disp.* 217. Rodriguez *quæst. Regul. tom. 1. quæst. 39. art. 2. in fin.* & de ea tantùm loquitur Concilium Tridentinum *cap. 13. sess. 25. de Reformat.* Funeralia autem sunt, quæ cum funere deferuntur, vt tradit Gloss. *verbo Funeralibus in dict. Clement. Dudum de Sepulturis*, & Petr. de Vbald. de Canonica *Episcopo, & Parocho debita par. 2. cap. 4. num.* 10. *&* 16. quam dumtaxat consistere in cera, & in alijs oblationibus, quæ deferuntur tempore, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur; non autem de Missis, & legatis, aut alijs oblationibus eorum, qui apud dictos Fratres sepeliuntur, declarauit sanctæ memoriæ Pius V. 17. Kalend. Iulij anno Domini 1567. vt referunt Gut. *de iuramen. confir. 2. par. cap. 4. num. 3.* Rodriguez *in dicta quæst. 39 art. 2.* vnde cum iure communi ex oblationibus factis, aut relictis Monasterio non deberetur, nisi quarta Ecclesiæ Parochia-

li,

li, & hoc vſu, & conſuetudine ad quartam funeralium fuerit reſtrictum, & ex Conſtitutione ſanctæ memorię Pij V. declarantis Concil. Trident. *in dicto cap.* 13. fuerit conſtitutum, vt à Fratribus non deberetur niſi quarta eorum funeralium, quæ tempore ſepulturæ fuerint oblata, idque Sixtus IV. ad Fratrum fauorem iam conſtituerat, vt refert Silueſter *in Summa verbo Canonica, in fin.* prætenſio dicti Parochi omni iure deſtituta videtur, præcipuè, quia ſanctæ memoriæ Pius V. die 9. Iulij 1571. in Statuto directo ad Principatum Cathaloniæ prohibuit, ne Parochi à Fratribus vltra quartam Funeralium quidpiam exigerent. Et cum hæc omnia fuerint tam fauore liberæ ſepulturæ, quam Fratrum conſtituta, omnino indirectè impugnantur per Parochos agentes contra hęredes, & teſtamentarios eligentium ſepulturam in Monaſterijs, cum per hoc grauamen ab huiuſmodi ſepulturæ electione fideles auerterentur, atque ita finis dictarum Conſtitutionum fraudaretur: quod licere non debet per regul. tex. *in L. Non dubium C. de legibus. cap. Quod vna via. de reg. iur. in 6.* Hęc in dicta Rotæ deciſione congrua ſatis ad intentum, & magiſtralia.

135 Alia infra in Mari magno Minorum *circa* §. 41. *&* 42. & Carmelitarum *circa* §. 58.

Circa §. 44.

136 HÆC duo priuilegia de non oluenda quarta de candelis, quę ad manus Fratrum dantur, & quòd circa eam obſeruari debeant pacta inita inter Ordinarios, & ipſos Fratres, habentur etiam in Mari magno Minorum §. 42. & Eremitarum S. Auguſtini §. 40. Carmelitarum §. 58. Seruitarum §. 30. & de priori *tom. 2. c. 1. num.* 48. *& to. 4. verbo Quarta funeralis n.* 7. De ipſo autem, & poſteriori alia in præſenti addenda.

137 Et primò quidem de præfatis candelis, quæ Fratribus dantur pro aſſociandis cadaueribus defunctorum, non deberi quartam funeralem non ſolum habetur ex præfatis priuilegijs, ſed etiam iure communi ex Benedicto XI. in Extrauaganti *Inter cunctas verſ. de funeralibus de priuileg.* & ex eo quod illę non offeruntur Eccleſię, in qua electa eſt ſepultura, ſed Re-

ligiosis ipsis. Megala *in instruction. confess. lib. 2. cap. 13. num. 12.* Molfessius *in summ. 2. p. tract. 13. cap. 9. num. 32.* Ronacina *2. tom. de contract. disp. 3. q. 22. punct. 2. §. secundò sequitur.*

338 Deinde circa id quod subiungunt Pontifices de seruandis pactis, & conuentionibus, quę circa solutionē quartę fuerint inter Ordinarios, & Regulares, nota quod licet hoc sit de Iure naturali, iuxta *l. 1. ff de pact.* vbi dicitur: *Quid tam congruum fidei humanæ, quam ea quæ inter eos placuerunt, seruare?* & Lege canonica, prout ex *cap. 1. de pact.* refert Lessius *lib. 2 de iust. cap. 17. dubio 4. num. 27.* adeo vt in foro conscientiæ etiam obligent talia pacta, prout habet Baldus *in rubr. C. de rerum permutat.* Couarr. *in cap. Quamuis factum. 2. par. §. 4. n. 13.* & alij, quos refert, & sequitur Cardinalis Lugo *de Contractibus in genere disp. 22. sect. 5. n. 55.* nihilominus ad maiorem firmitatem talium contractuum, & ne contrahentes contrauenire possint, priuilegium hoc conceditur Religiosis.

339 Alia ad intentum infra in Mari magno Minorum *circa* §. 42. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 58. maximè prout spectat ad conuentiones, & pacta inita inter Ordinarios, & Regulares de soluenda, seu non soluenda huiusmodi quarta funerali. Alia etiam in Mari magno Seruitarum §. 30. relato.

Circa §. 45.

340 HÆC etiam priuilegia de non soluenda aliqua portione de pijs legatis, ac de exemptione à decimis, etiam Papalibus, habentur in Mari magno Minorum §. 43. in Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 41. Carmelitarum §. 59. Seruitarum §. 31. Quamuis autem de ipsorum materia plura dixerim supra *circa* §. 26. & 32. huius Maris magni, & locis ibi relatis, alia nihilominus in præsenti addenda.

341 Et primò quidem, etsi legata Regularibus relicta piarum causarum priuilegijs gaudeant, ita vt ab ipsis non debeat detrahi

trahi Falcidia, Trebellianica, aut alia pars; alijs etiam priuilegiis potiantur, de quibus 4. *tomo verbo legata Regularibus relicta num.* 29. dixi. Similiter, licet, iuxta dicta *tom.* 3. *verbo Canonica portio num.* 6. Monasteria, seu Ecclesiæ Regularium, & alia loca exempta nō debeant soluere Episcopis, aliquid de legatis, aut relictis eisdem, eo quod cum ea sint immediatè Sedi Apostolicę subiecta, nullam in eis superioritatem habent Episcopi, nec in illis procedunt rationes, propter quas aliæ Ecclesiæ, & loca non exempta debent ipsis soluere hanc canonicam portionem de præfatis legatis; vt propterea varia etiam priuilegia circa hoc a Sede Apostolica obtinuerint, iuxta dicta eo verbo *Canonica portio numero* 7. nihilominus, quia quandoque Summi Pontifices solent concedere, vt de pijs aliquot legatis aliqua pars aliis tribuatur, ideo in gratiam istorum Religiosorum in presentibus priuilegiis statuunt, vt ipsi non censeātur comprehensi nisi specifica mentio fiat de eisdem in præfatis concessionibus.

142 Circa indultum autem de exemptione a decimis nota illud esse ampliatiuum alterius, de quo supra §. 26. ibi enim solum eximebantur a solutione decimarum de fructibus hortorum, & virgultorum; in hoc autem priuilegio eximuntur a solutione decimarum de fructibus quorumcumque bonorum. Dicitur enim, *ad quæcunque bona ipsorum Fratrum &c. extendimus.* Vnde videtur huiusmodi priuilegium dici debere reale, & non personale, iuxta dicta *tom.* 3. *verbo Decima quoad Regulares n.* 7. ex Azor, Henrriquez, Rodriguez, Peirinis, & aliis, dum de similibus priuilegiis loquuntur. Et extendi non solum ad noualia, sed & ad agros, & possessiones Monasteriis acquisita, quę aliàs soluebant decimas, iuxta dicta eo loco *n.* 11 Extenditur quoque hoc indultum ad decimas extraordinarias, quas vulgus *Papales* appellat, cum tamen illud, de quo §. 26. solum videatur esse de decimis ordinariis, & communibus. Vbi nota, quod regulariter loquendo priuilegium eximens a solutione decimarum, nisi aliud ex ipso colligatur, solum intelligitur de decimis extraordinariis nō de ordinarijs. Prout ex Baldo *in l. fistulas §. frumēta ff. de cōtrab. empt.* & Franco de Crema *sing. suo* 107. & Felino *in cap. sedes colum.* 3. *in fin.* tenet Puteus *decis.* 65. & Rota apud ipsum in vna Burgensi *Decimarum* coram Prospero 1547. & alia Rota in vna Carthaginensi *Decimarum* coram Orano 1591. ac alia Toletana *Decimarum* coram Iusto 1605.

nihilominus tamen priuilegia tam ampla ſicut iſta etiam ad decimas ordinarias extenduntur.

143 Vide alia in Mari magno Minorum circa §. 43. & Eremitarum S. Auguſtini *circa §* 41. & Carmelitarum *circa* §. 59. Maximè vero circa exemptionem a ſolutione alicuius quartæ, ſeu portionis de legatis huic Ordini relictis expendenda eſt Rotæ deciſio magiſtralis in hac materia in vna Syracuſana *Quarta* coram Seraphino ann. 1586. vbi ſic ad intentum.

144 Circa propoſitum dubium plures conſideratæ fuerunt difficultates, prima fuit an Reuerendiſſimo Epiſcopo Syracuſano debeatur quarta exrelictis pro maritandis, ſeu monachandis puellis pauperibus, & pro pane præſtando qualibet hebdomada pauperibus, & circa hunc articulum Domini dixerunt, regulam eſſe, quòd de relictis pauperibus in genere nulla debetur quarta. Gloſ. *in cap. in verbis Decreuit*, & ibi Innoc. *num.* 1. *Abb. num.* 8. *de ſepult.* Bald. *in l. id quod pauperibus num.* 30. *verſ. addo tertiam rationem. C. de Epiſcop. & Cler.* Roman. *in conſ.* 233. *num.* 2. *verſ. tertiò fallit.* Petrus de Vbald. *de can. Epiſcop. ca.* 5. *num.* 10. *&* 11. *& cap.* 7. *num.* 15. *&* 50. Et ratio eſt, quia quando relinquitur pauperibus in genere, relinquitur perſonis, non autem pijs locis. De relictis autem perſonis non detrahitur quarta Epiſcopalis, iuxt. *text. in cap. ex parte id tertio de verb. ſign.* Imol. Abb. Petr. de Vbald. *vbi ſup.* Fallit autem hæc regula in relicto facto pauperibus certi loci, quia tunc legatum videtur factum intuitu illius loci, & ſic factum loco pio, vt poſt Ioan. Andr. limitat Abb. *in d. c.* 2. *n.* 8. & Petr. de Vbald. *vbi ſup.* Secunda difficultas eſt, an de relictis pro reſtauratione Eccleſiæ matricis; ædificatione, & reparatione Eccleſiarum, Monaſteriorum, Hoſpitalium, & aliorum locorum piorum debeatur quarta, & Domini cenſuerunt non deberi, iuxt. text. *in c. vlt. ibi ſeu fabrica de teſt. & in d. cap. ex parte, ibi vel ad fabricam.* Rom. *in conſ.* 233 *in princip.* Caput. *deciſ.* 23 *num.* 4 Sed circa hunc articulum inſurgit alia difficultas. An hoc caſu debeatur quarta, quando de præſenti non indigent reſtauratione, nam affirmatiuam tenuerunt Hoſtien. Ioan. Andr. & Anchar. *in d. cap. vltim. de teſtam.* vbi Couar. exiſtimat eſſe magis communem opinionem. Contrarium verò tenent Goffred. Card. Barbat. & ipſe Couar. per text. *in cap. nobis* 12. *q.* 2. quia legatum, Eccleſia non indigente, ſeruandum eſt in futuram Eccleſiæ refectionem, & reſtau-

ſtaurationem; ideò in hoc conflictu attendenda eſt forma legati; ſi enim teſtator vult ſtatim, vel ſingulos annos ſolui aliquid pro reſtauratione Eccleſiæ, quæ reparatione non indigeat, tunc ſeruari poterit communis ſententia; ſi vero legat pro reſtauratione Eccleſiæ, quoties ea indigebit, tunc contraria ſententia erit ſequenda, & ſub hoc articulo cadunt etiam relicta pro ſubuentione Eccleſiæ reſpectu luminarium, ornamentorum, & aliorum ad cultum diuinum pertinentium, ex his namque non debetur quarta *d.c.fi.* ſi verò vſus eſt indeterminatus, & non deſtinatus perpetuo cultui diuino, tunc debetur quarta *d. c. ex parte, & c. requiſiſti de teſtam.* Tertia difficultas eſt; an de relictis pro alijs operibus pijs in genere detrahatur quarta, & hæc pendet à futuro euentu, ſi enim executores diſtribuerint legatum in fabricam, luminaria, & ornamenta Eccleſiæ, vel in concernentia diuinum cultum, tunc quarta non deducitur *d. cap. fi. & d. cap. ex parte* & Couar. *in d. capit. fin. numero 7.* quia diſtributio, quam facit executor, cenſetur facta ab ipſo teſtatore *l. vnum ex familia §. 1.* Vbi Dyn. Bart. & Doct. *de legation. 1.* Secus ſi executores diſtribuerint legatum in vſum non priuilegiatum locorum piorum. Quarta difficultas verſatur circa legatum factum pro maritandis duabus puellis ſingulis annis, & pro vna puella conſanguinea, & concluſum fuit, neque etiam hoc caſu deberi quartam, quia aut ſunt pauperes, & non debetur quarta, vt ſupra dictum eſt, cum legatum ſit factum perſonis, & non locis; aut non ſunt pauperes, & vltra prædictam rationem, militat alia ratio, quod tale legatum non dicitur pium, & ideò ex eo quarta non debetur. Tiraquell. *de priuileg. pia cauſæ in princip.* Quare concluſum ſecundum legatorum differentias, & diſtinctiones ſupra deductas eſſe in hac cauſa pronunciandum. Hucuſque Rota notanda pro ſimilibus caſibus, etſi aliqua animaduerſione digna, vt alibi dicetur.

Circa §. 46.

145 PARITER etiam priuilegia in hoc §. contenta habentur in Mari magno Minorum §. 44. Eremitarum S. Augustini §. 32. & 42. & Carmelitarum §. 6. & 101. Sunt autem ampliatiua, & declaratiua eorum, quæ Gregorius XI. eisdem Fratribus Prædicatoribus concesserat circa eorum exemptionem ab Ordinarijs, & de quibus in §. 36. est dictum. De quorum materia dixi non solum eo loco, sed etiam in alijs Summæ ibi relatis. Pro maiori tamen eorum notitia.

146 Vlterius nota exemptionē hanc Religiosorū a iurisdictione Ordinariorum antiquam valde esse in Ecclesia Dei. Constat enim anno 509. concessam fuisse Monasterio S. Germani Parisiensis, quam D. Gregorius magnus Papa postea confirmauit, teste Aymoin. *rer. Franc. lib. 3. cap. 2.* & Renato Choppin. *Monastic. lib. 1. tit. 2. num. 19.* Deinde Monasterio S. Medardi apud Suessones a Ioanne III. Papa circa ann. 559. teste eodem Choppin. *supr. lib. 2. tit. 1. num. 4.* Postea Abbatiæ SS. Apostolorum Petri, & Pauli Dorombern iæ a Bonifacio IIII. teste Clemente Rainero *de antiquitat. Benedictin. in Anglia §. 13. circa finem.* Item postea Abbatiæ Cassinensi à Zacharia Papa anno septimo sui Pontific. testante Leone Hostiensi *in fin. 4. lib. Chronic. Cassin.* Sunt etiam qui teneant Regularium Monasteria a D. Gregorio primo exempta fuisse a potestate Episcoporum *ca. quam sit necessarium 18. q. 2.* de quo quid sit sentiendum, dixi *3. tom. verb. Exemptio Regularium num. 2.* Illud certius præfatas antiquas exemptiones Monasteriorum a iurisdictione Ordinariorum æmulatos fuisse posteriores Pontifices, maximè à tempore Clem. IIII. omnibus ferme Religiosis domibus eas concedentes, vt constat ex dictis eo verbo *Exemptio Regularium num 4.* & ex Barbosa *de offic. & potest. Episcop. Allegation. 105.* a num. 11. ac Tamburino *de Iure Abbat. tom. 3. disp. 5. quæst. 11.* Quomodo autem sit limitata hæc exemptio, & in quibus Regulares omnes subiecti sint Episcopis, maximè a Concil. Trident. constat ex dictis eo 3. *tom. verbo Episcopus quo d*

Regulares, & dicto verbo *Exemptio Regularium* cum alijs locis ibi relatis.

147 Pro quorum etiam maiori luce nota, quòd iura Episcopalia, quę scilicet competunt Episcopis in omnibus Ecclesijs sibi subiectis, sunt, canonica obedientia, subiectio, & reuerentia, institutio, & destitutio, correctio, & reformatio, censura Ecclesiastica, iurisdictio causarum omnium ad forum Ecclesiasticum spectantium, pœnitentiæ, collatio sacrorum, Synodus, Synodaticum, seu Cathedraticum, quarta, decimatio, visitatio, & procuratio. Ita enim habetur ex Honorio III. *in cap. conquerent. de offic. iud. Ordin.* DD. communiter, specialiter D. Antonin. *3. p. tit. 9. cap. 5.* Siluestro *in summa verbo Episcopus q. 6.* A quibus omnibus Religiosi habentes prefata, aut similia priuilegia sunt exempti, exceptis ijs rebus, de quibus locis relatis dixi, maximè ex Concilio Tridentino, excepta etiam sacrorum Ordinum receptione, in qua subijciuntur Episcopis, iuxta dicta eo verbo *Episcopus quoad Regulares num.* 15. illis etiam quæ spectant ad Ordinem Episcopalem exceptis, iuxta ibidem dicta; excepta quoque reuerentia, quam eisdem Episcopis semper exhibere debent, iuxta dicta *to. 1. c. 11. num. 3.*

148 Rursus etiam nota, quòd authoritas Episcopalis communiter diuiditur a Doctoribus in legem *Diœcesanam*, & legem *Iurisdictionis*, prima dicitur, quòd consistat in recipiendo, secunda verò in dando, seu conferendo. Ad primam pertinet perceptio Cathedratici, pars oblationum, charitatiuum subsidium, & similia. Ad secundam verò correctio, iurisdictio, causarum audientia, & similia. A prima exempti sunt præfati Religiosi non solum propter priuilegia, sed etiam iure communi, iuxta dicta eo verbo *Exemptio Regularium num. 3.* á secunda verò non nisi ex priuilegijs, & cum limitationibus adductis. De hac duplici lege non solum Siluester, & Sanchez eo *num. 3.* relati, sed etiam Glossa *in cap. dilectus de [illegible] c. Iud. Ordin.* Azor *tom. 2. instit. moral. lib. 3. c. 32. q. 2.* Fdriguez *tom. 2. Quæst. Regular. q. 63. ar. 2.* & Barbosa *de offic. & potest. Episcop. par. 1. tit. 1. cap. 1. nu. 15.* ex alijs.

149 Qualiter conformiter ad hęc, & alia priuilegia non possint Ordinarij censuras præfatos Religiosos, & alios similiter priuilegiatos ferre, consule dicta eo verbo *Exemptio Regularium num. 8 & sequentib.* Qualiter etiam conformiter ad dicta

priuilegia illis verbis *Eorum exemptione vtpote notoria non aliter allegata*, non teneantur dicti Religiosi coram Ordinarijs exhibere sua priuilegia exemptionis, vide dicta eo loco *numero* 14. Et quomodo tunc se gerere debeant, præter dicta eo loco, habebis ex dicendis infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 60.

150 Specialiter nota, quòd secluso hoc, & alijs priuilegijs, stando in iure communi *cap. ne aliqui de priuileg. in 6.* quamuis Ordinarij possint excommunicare, & interdicere quoscunque priuilegiatos, ne excommunicentur, aut interdicantur; excipiuntur tamen Reges, & Reginæ, eorumque filij, & Religiosorum Ordines, aut loca, prout DD. communiter *in d. cap. ne aliqui.* Henrriquez *lib.* 7. *cap.* 14. §. 2. *& lib.* 13. *cap.* 24. §. 1. Sairus *de censur. lib.* 5. *cap.* 10. *num.* 8. Peirinis *tom.* 3. *priuileg. Minim. cap.* 3. *num.* 18. Barbosa *in d. cap. ne aliqui num.* 3. Similiter generaliter loquendo, quod exempti a iurisdictione Ordinariorum nequeant a ipsis excommunicari, & confirmatis Rota in vna Toletana *Iurisdictionis* coram Buratto anno 1616. vbi alia ad intentum. Item in alia Barchinonensi *Incursus censurarum* coram Mantica anno 1593. vbi expresse habetur, quod exemptus non potest excommunicari ab Episcopo, a cuius iurisdictione est exemptus, & conformiter ad *cap.* 2. *de in integr. restit. & cap. quanto de priuileg. Clem. I.* §. *nonnulli de excessib. Prælat.* Imolam, Bellameram, & Nattam ibi relatos.

Circa §. 47.

151 SIMILE priuilegium administrandi Eucharistiam, & Vnctionem habetur pro Minoribus in eorum Mari magno §. 45. & pro Eremitis S. Augustini in Mari magno ipsorum §. 45. & Carmelitis etiam in eorum Mari magno .64. De eo autem egi *tom.* 1. *c.* 21. *num.* 10. *& tom.* 3. *verbo Eucharistia quoad Regulares num* 5. *& verbo Extrema Vnctio num.* 1. Vbi notaui illud limitatum fuisse a Leone X. in Bulla *Dum intra* ibi relata; ita videlicet, vt possint prefati Religiosi Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis secularibus sibi confessis administrare, quando Parochi sine ra-

tionabili

tionabili cauſa noluerint, aut malitiosè diſtulerint id facere; ſi tamen *talis negatio ſine legitima cauſa vicinorum teſtimonio comprobata, aut requiſitio coram publico notario facta doceretur*. Ita enim moderatus eſt Leo Papa hoc priuilegium.

152 Circà illud autem, præter dicta illis locis nota, quòd eum dictio illá *ſine* poſita tam in dictis priuilegijs, quam in Bulla Leonis X. ad hoc quod verificetur, requirat *carentiam*, ſeu priuationem *omnium*, vt habent Cenedus *poſt lib. canonic. & pract. quæſt. ſing.* 100. *num.* 5. & Barboſa *in Tract. de dictionib. dict.* 371. ideo ad hoc quòd in præſenti verificetur, oportet vt nulla omnino ſubſiſtat cauſa dictæ negationis adminiſtrationis eorum Sacramentorum, ſi enim aliqua cauſa (intellige) legitima ſubſiſtat, non poterunt, præfati Religioſi vti dicto priuilegio. Similiter cum in hoc priuilegio ſolum ſit ſermo pro caſu, quo Parochi ſe exhibeant difficiles in adminiſtrandis prædictis Sacramentis perſonis, quę ſua peccata confeſſi fuerint dictis Religioſis, ideo ſi hoc contingat reſpectu aliarum perſonarum, non poterunt illis Sacramenta adminiſtrare ex vi huius priuilegij. Dixi *ex vi huius priuilegij*, quia in articulo mortis, abſente Parocho, propter conſenſum ipſius, imo & Eccleſię, præſumptum, poteſt id fieri, iuxta dicta eo *cap.* 21. *num.* 8. & dicto *verbo Euchariſtia quoad Regulares num.* 4. Quod etiam dico pro caſu quo in illo articulo mortis Parochus ſe difficilem exhiberet in adminiſtratione Euchariſtiæ. Talis enim mala voluntas Parochi pro abſentia ipſius meritò reputanda eſt. Henrriquez *lib.* 8. *de Euchariſtia cap.* 55. *n.* 1. *Litter. H.* Fagundez de 3. Eccleſ. *præcepto, lib.* 3. *capit.* 2. *num.* 20. referens etiam Pium V. conceſſiſſe hoc priuilegium, non obſtante diſpoſitione Concilij Tridentini ad petitionem Cardinalis de Aracœli teſte Claudio *verb. Concilium Tridentinum* §. 3. Vide P. Candidum *to.* 3. *diſquiſ* 2. *de Euchariſtia ar.* 20. *dub.* 33.

152 Eſt tamen graue dubium, an poſſint iſti Religioſi vti hoc priuilegio miniſtrandi Euchariſtiam ſibi confeſſis pro caſu quo Parochi tempore Paſchæ nollent dare illis communionem, niſi oſtenderint ſchedulias atteſtatrices confeſſionis factæ cũ ipſis. Ad quod reſpondetur ſub diſiunctione. Si enim ſic confeſſi fuerint publici peccatores, malę famę, aut ſuſpecti de mendacio, tunc nequeunt dicti Religioſi vti hoc priuilegio. Quia, cum tales non ſint fide digni, prudenter facient Parochi non cre-

credendo illis, nisi ostenderint probationem aliquam confessionis ab ipsis factæ, scilicet schedulam confessarij, ac per consequens habent legitimam causam negandi illis communionem, non præostensa tali schedula; & idcirco procedet in hoc casu limitatio huius priuilegij facta a Leone X. de qua supra, ea enim declaratur non posse dictos Religiosos vti isto priuilegio, quãdo ob legitimam causam Parochi negarent Eucharistiam confessis cum eisdem Religiosis, tunc namque adest talis causa legitima. Nec obstat, si dicatur, quòd nemo præsumitur suę salutis immemor. *l. Sancimus C. de Sacrosan. Eccles. ca. penult. 1. q. 7. cap. significasti 2. de homicid.* Bartol. *in l. rationes in princ. C. de probat. & in l. admonend. num. 27. ff. de iureiur.* Castrensis *consil. 301. num. 4. lib 1.* Abbas *in cap. 2. num. 9. de fid. instrument.* Mantica *decis 363. num. 5.* hoc enim præterquam dici potest solùm procedere, quando non sunt indicia in contrarium, prout contingit in proposito. Ad summũ solum intelligitur in rebus spectantibus ad forum conscientiæ dumtaxat, non in ijs, quæ pertinent ad externam Ecclesię gubernationem, seu forum externum, qualis est confessio propter communionem Paschalem, ad quam obligantur fideles, ita vt transgressores huius præcepti puniantur ab Ecclesia. Sicut propter eandem rationem *cap. sicut de sentent. excommunicat.* dicitur, non esse adhibendam fidem excommunicato dicenti se absolutum esse ab excommunicatione, *nisi litteras absolutionis ostendat, aut alio modo legitimè de eius absolutione constet.* Quando tamen tales confessi dictis Religiosis personæ fuerint bonę famę, & opinionis, nec de illis prudenter suspicio esse possit, quòd velint Parochos suos decipere, ita vt de hoc nulla sit prudens ratio dubitandi, & tunc nolint Parochi ipsis exhibere Eucharistiam nisi tales schedulas testatrices cõfessionis a se factę deferant, cum in hoc casu nulla adsit causa legitima negandi ipsis communionem, tunc poterunt dicti Religiosi vti hoc priuilegio, cũ moderatione tamen facta a Leone X. supra, scilicet, quod talis negatio sine legitima causa *vicinorum testimonio comprobata, aut requisitio coram publico notario facta doceatur.* Sic colligo ex S. Th. *quodlib. 1. art. 12.* Siluestro *in Summ. verbo confessor. 1. q. 17.* Ioanne Valerio *de different. inter vtrumque forum verbo Pœnitent differ. 5.* Sanchez *lib. 3. de matrimon. disp. 37.* Bonacina *de Sacrament. disp. 5. q. 5.*

sect.

sect. 2. punct. 4. num. 36. Barbosa *de offic. Parochi par. 2 c. 19. n. 31. & 32.* & Morono *in Respons. Respons. 21.* licet etiam in hoc casu consulerem attendendum esse ad consuetudines, quę in diuersis Prouincijs circa hoc obseruantur. An verò Episcopi possint præcipere confessariis Regularibus, vt dent dictas schedulas sibi confessis, & si non fecerunt, illos suspendere, tractat Moronus supra. Apud quem alia concernentia hoc priuilegium. An verò pro casu quo instet necessitas communicandi in Pascha, nec adsit Parochus, possit Eucharistia, seclusso omni priuilegio, à Regularibus administrari, negant Doctores, specialiter Fagundez *de 3. Ecclesiæ præcepto lib. 3. cap. 2. num. 21.* & Cardinalis Lugo *de Sacramento Eucharistiæ disp. 18. sect. 2. num. 53.* de quo dicam inferius in Mari magno Minorum §. 45.

Circa §. 48.

153 SIMILE priuilegium pro Monasteriis Monialibus destitutis habetur in Mari magno Minorum §. 46. Eremitarum S. Augustini §. 46. Carmelitarum § 65. Seruitarum §. 37. etsi cum aliqua variatione. De materia ipsius egi *to. 2. c. 19. num. 50.* Consonant etiam dicta *tom. 4. verbo Monasteria Regularium, præsertim num. 32. 37. & 38.* & supra in hoc Mari magno *circa* §. 33. & 34.

154 Nunc nota circa dictionem illam *quandoque*, quæ ponitur in prędicto priuilegio dum dicitur, *sed in illis quandoque diuina celebrentur officia*, illam dictionem significare idem quod *aliquo tempore*. Notat Decius *in l. si quis num. 4. ff. quod quisque Iuris, & in cap. Quoniam contra num. 6. de probat.* & Barbosa *in tract. de dictionibus, dict. 309. num. 2.* Nota etiam per clausulam illam *diuina officia*, quæ iubentur celebrari in illis Monasterijs Monialibus destitutis denotari laudes, & preces ab Ecclesia institutas ad laudandum Deum, quales sunt horæ canonicæ, iuxta dicta *tom. 4. verbo officium diuinum nu. 6.* conformiter ad mentem *cap. dolentes de celebrat. Miss. & Clem. 1. eod. tit.* ac Concilii Trid. *sess. 24. c. 12. de Reformat.* Consonantque definitiones officii diuini, quas tradunt Bellarmin. *to. 4. lib. 1. c. 10.* & Toletus *lib. 2. c. 10.*

155 Vide dicenda in Mari magno Minorum *circa* §. 46. Etiam tri-

tum

rum S. Augustini §. 46. & Carmelitarum §. 65. ac Seruitarum §. 37. vbi habetur magis amplum priuilegium quam istud pro Prędicatoribus concessum, siquidem extenditur ad Monasteria Pynzocherarum, seu Mantellatarum.

Circa §. 49.

156 PARITER etiam hoc quoque priuilegium pro ijs, qui volunt sepeliri cum habitu huius Ordinis, habetur in Mari magno Minorum §. 47. Eremitarum S. Augustini §. 47. Carmelitarum §. 66. Seruitarum §. 38. De quo dixi *tom. 3. verbo Habitus Regularis nu. 6.* reuocatum esse a Leone X. in Concilio Lateranensi in Bulla *Dum intra.* Ibi enim decernit Pontifex tales sepeliri volentes cum habitu Fratrum Mendicantium, posse eligere sepulturam in quacunque Ecclesia voluerint, ac per consequens ibi sepeliri debere, & non necessariò in Ecclesijs Religionum, cum quarum habitu sepeliuntur. Non tamen sunt reuocata, sed manent in sua vi alia, quę eodem verbo *Habitus Regularis nu. 5.* dixi ex concessione Sixti IV. pro Minoribus apud Casarubium, Rodriguez, & Confettium, videlicet, seculares volentes sepeliri in habitu Religioso posse id facere, etiam contradicentibus Parochis. Nec quæ ex concessione eiusdē Sixti pro Prædicatoribus, & Minoribus apud eosdem Authores dixi eo loco *n. 7.* videlicet. de tali habitu cōcedendo solùm a Superiori eorumdem Ordinum, vel ab eo, cui ipse iniunxerit, & de deferēdis cadaueribus indutorum tali habitu discoopertis, non obstante Ordinariorum prohibitione. Nec etiam alia quæ ibidem *num. 8. 9. & sequentib.* dixi circa indulgentias decedentium cum habitu Religionum, aut ipsum osculantibus. De quibus etiam nouissimè Quintana Dueñas *in Tract. 9. de Iubileo dub. vlt. n. 5. & 6.*

157 Alia infra in Mari magno Minorum circa §. 47. Eremitarum S. Augustini §. 47. Carmelitarum §. 66. & Seruitarum §. 38.

Circa

Circa §. 50.

158 HOC quoq. priuilegium de Capellano instituendo in Ecclesiis Parochialibus Ordinis Prædicatorum habetur in Mari magno Minorum, & Eremitarum S. Augustini §. 48. Mari magno Carmelitarum §. 67 Seruitarum §. 39. Pro quo vide dicta *tom.* 2. *c.* 18. vbi plura de beneficiis siue Regularibus, siue sęcularibus respectu Regularium. De quo etiam *tomo* 3. *verbo Beneficium, & Beneficiati*.

159 Nota autem ex his priuilegijs elici posse, quod Ecclesię etiã Parochiales concedi possint Regularibus, ita enim supponitur in ipsis, illis verbis: *Ne si ratione Parochialium Ecclesiarum, apud quas eorum Fratrum domus constructæ fuere, aut construerentur in posterum*. Nec hoc video reuocatum aliquo modo, prout dixi *tom.* 4. *verbo Monasteria Regularium num.* 21. loquens specialiter de priuilegio alio Iulij II. pro Eremitis S. Augustini, quod etiam refert Laurentius Empoli *in Bullario Ordinis Eremitarum S. Augustini in Iulio II. Constitutione* 3. ibi enim concedit Pontifex Generali huius Ordinis facultatem recipiendi etiam Parochiales Ecclesias. Idemque colligitur ex Rota in vna Callien si *Vnionis* coram Buratto anno 1625. vbi etiam deciditur beneficiũ vnitum Monasterio ad illud spectare; & ex alia Augustana *Decimarum* coram Vbaldo an. 1631. Nec obstat quod Concilium Tridentinum *sessione* 24. *de reform.* prohibeat, ne *Ecclesia Parochiales Monasterijs quibuscumque aut Abbatijs &c. vniantur*. Quia aliud est vniri Ecclesiam Parochialem alicui Monasterio, seu illud annectere tali Monasterio, quod est illud vnire ipsi, & quod prohibetur à Concilio, aliud verò concedere alicui Religioni aliquam Ecclesiam Parochialem, vt in ipsa maneant, & habeant Monasterium ad seruiendum tali Parochię Religiosi talis Religionis, quod nõ prohibetur à Concilio. Hoc tamen intellige iuxta dicta eo *num.* 21. seruatis seruandis ex decretis Concilij Tridentini, Clementis VIII. Gregorij XV. & Vrbani VIII. dum agunt de erectione seu constructione nouorum Monasteriorum. Est quidem verum, quod cum iuxta dicta sæpius, præsertim *tom.* 2. *c.* 2. *num.* 12. *& cap.* 3. *num.* 17. *& cap.* 18. *n.* 1. Religiosi quamuis capaces sint retinendi beneficia sæcularia, de facto tamen ipsis

non

non conferuntur ſine Papæ licentia vel diſpenſatione ; ideo vacare videntur his temporibus prefata priuilegia, ita vt ſine Papæ licentia recipere non valeant præfati Regulares Eccleſias Parochiales. Vacant etiam quoad exemptionē in eis conceſſam Capellanis ſeruientibus dictis Eccleſiis. Etenim caſu quo dictæ Eccleſię Parochiales Regularibus concederentur, obſeruari deberet id quod ex Concilio Tridentino *ſeſſ. 25. cap. 11.* dixi *tom. 1. cap. 11. num. 9.* Concilij en verba : *In Monaſterÿs ſeu domibus virorum, ſeu mulierum, quibus imminet animarum cura perſonarum ſecularium, præter eas quæ ſunt de illorum Monaſteriorum, ſeu locorum familia, perſonæ tam Regulares, quam ſæculares huiuſmodi curam exercentes ſubſint immediatè in ÿs, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cuius diœceſi ſunt iſta. Nec ibi aliqui etiam ad nutum amouibiles deputentur, niſi de eiuſdem conſenſu, ac præuio examine per eum, aut eius Vicarium faciendo, exempto Monaſterio Cluniacenſi cum ſuis limitibus, & exceptis etiam ÿs Monaſteriis, ſeu locis, in quibus Abbates, Generales, aut Capita Ordinum ſedem ordinariam principalem habent, atque alÿs Monaſterÿs ſeu domibus, in quibus Abbates, aut alii Regularium Superiores iuriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercent, ſaluo tamen eorum Epiſcoporum Iure, qui maiorem in prædicta loca, vel perſonas iuriſdictionem exercent.* Conſonat etiam declaratio Sacræ Congregationis, quam retuli eo *cap* 18. *nu.* 9. & maximè Conſtitutio Gregorij XV. ibi relata, etſi ea pro Regnis Hiſpaniarum ſuſpenſa ſit, prout eo loco dixi, & ſupponit Ioannes Sancius in *Selectis diſp. 49. n. 17.*

160 Dubitari poteſt an talis Capellanus conſtituendus à prefatis Regularibus in dictis Parochialibus Eccleſijs caſu quo ipſis legitimè concederentur, deberet eſſe Regularis eiuſdem Ordinis, an verò ſæcularis? Et dicendum, priuilegium nō loqui de Capellano Regulari, ſed de ſæculari, ac proinde ſæcularem poſſe eſſe, ſiquidem de eo dicitur, *ac ſi dicti Ordinis Prædicatorum profeſſor exiſteret*, , quo ſupponitur poſſe eſſe ſæcularem. Et ita ſupponunt Ioannes de Cruce *in Epitome lib. 1. c 6. dub. 5. concluſ. 2.* loquens de hoc priuilegio . De quo etiam Stephanus Daluin *de poteſtate Epiſcoporum c. 14. nu. 2.* relatus à Barboſa *in Collectaneis Doctorum in Concilium Tridentinum circa cap. 11. relatum*, vbi plura etiam ſpectantia ad intelligentiam talis de-

decreti Concilii. De quibus etiam in Mari magno Minorum *circa* § 48. aliqua dicam. Alia etiam ad intentum in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 48. & in Mari magno Carmelitarum circa §. 67. ac in Mari magno Seruitarum *circa* §. 39.

161 Obiter etiam nota, quod cum aliqua Eccleſia conceditur Regularibus *cum omnibus ſuis pertinentiis*, quæ clauſula ſæpius reperitur in priuilegijs ipſorum, *pertinentiarum* nomine venire etiam curam animarum tali Eccleſiæ annexam. Ita expreſſe Rota in vna Ianuenſi *Parochialis* coram Coccino 21. Februarij 1631. vbi etiam referuntur, Innocent. *in capit. cum ad Sedem num.* 2. *&* 3. *de reſtit. ſpol.* Calder. *conſ.* 6. *de verbor. ſignif.* Lap. *allegat.* 13 *q.* 9. *numero* 18. & fuit dictum in cauſa Lomachen. & Ferrarien. *Præpoſituræ, & Beneficii* 15. Decembris 1625. coram Remboldo.

Circa §. 51.

162 FACVLTAS etiam iſta conceſſa Inquiſitoribus hæreticæ prauitatis ad procedendum contra eos, qui dicerent, quod confeſſi Fratribus Mendicantibus tenebantur eorum peccata iterum Rectori Parochialis Eccleſiæ confiteri, habetur etiam in Mari magno Minorum §. 50. Eremitarum S. Auguſtini §. 50. & Carmelitarum §. 12. & 69. cum maiori extenſione, etiam ad Protectores Mendicantium, & Auditorem Camerę Apoſtolicæ. Habetur quoque, etſi non cum dicta extenſione, in Mari magno Seruitarum §. 42.

163 Pro qua nota Ioannem de Poliaco Doctorem Pariſienſem tres erroneos articulos docuiſſe. Primus erat, quòd confeſſi Fratribus habentibus licentiam generalem audiendi confeſſiones, tenebantur eadem peccata iterum Parocho confiteri. Secundus, quòd ſtante *cap. omnis vtriuſque ſexus de pœnis*, Romanus Pontifex non poteſt facere, imo nec Deus, quòd parochiani non teneantur omnia peccata ſua ſemel in anno proprio Parocho confiteri. Tertius, quòd Papa non poteſt dare poteſtatem generalem audiendi confeſſionem (imo nec Deus) alicui, quin confeſſis teneatur eadem peccata iterum confiteri proprio Sacerdoti. Refert, & damnat hos errores Ioannes XXII. in Extrauagant. *Vas Electionis de Hæreti-*

ticis.

retic. quem alij posteriores Pontifices secuti sunt, specialiter Nicolaus V. primum errorem asseuerantes ab Ordinarijs tanquam de hæresi suspectos puniri præcepit. Sed Sixtus IV. in hoc priuilegio ad Inquisitores hæreticæ prauitatis id extendit. Vide etiam Bullam Alex. V. in nostro *Speculo Ordinis fol. 76.* vbi hos, & alios ex eis ortos errores damnat, & contra illos asseuerantes ab Ordinarijs procedendum præcipit. Pro quo etiam videndus ex antiquioribus Ioannes Bacconius noster *in 4. sentent. dist. 15. q. 3.* Item noster Ioannes Beetz *in præcept. Decalog. præcept. 3. expos. 4. c. 6.*

164 Nota etiam quod quamuis alij Doctores, videlicet Henricus Gandauensis. Bernardus, Hostiensis, Ioannes monachus, Archidiaconus, & alij, vt citant Adrianus *in 4. de confess. q. 5* & Sotus *in 4. d. 17. q. 4. ar. 3.* dixerint priuilegia Mendicantium ad audiendas confessiones non esse tam amplè explicanda, vt sint contra ius Parochorum; nihilominus non ita desipuerunt, sicut iste Ioãnes de Poliaco, de quo in præsenti, siquidẽ dicebat nec summum Pontificem potuisse concedere tam ampla priuilegia; idcirco damnatus est, & coactus palinodiam cantare, vt colligitur ex d. Extrauaganti *Vas electionis*, & propterea pro ipsius extirpando errore priuilegia hæc concessa fuerunt. De quo Bacconius *supra*, Ioannes Beetz etiam *supra*, Azorius *tom. 1. instit. moral. lib. 13. c. 1. q. 1.* Miranda *tom. 1. q. 45. ar. 3.* Ludouicus Beia *in Respons. cas. conscient. p. 2. cas. 31.* post Sotum supra relatum.

165 De hac eadem re iterum redibit sermo locis supra relatis, videlicet, in Mari magno Minorum §. 50. Eremitarum S. Augustini §. 50. Carmelitarum §. 12. & 69. Seruitarum §. 42.

Circa §. 52.

166 HOC etiam priuilegium de communicatione priuilegiorum inter Prædicatores, & Minores habetur etiam in Mari magno Minorum §. 51. Eremitarum S. Augustini §. 52. & de communicatione tam cum ipsis quam cum Eremitanis S. Augustini in Mari magno Carmelitarum §. 105. ac de Seruitis cum alijs quoque Mendicantibus in eorum Mari magno §. 67. De qua materia plura

dixi

dixi *tom. 1. cap. 3. num. 17.* & maximè *tom. 2. cap. 1. numer* 52. 53. 54. *& sequentib.* ac *tom. 4. verbo Priuilegia Regularium num. 24.*

167 Animaduersione tamen dignum censeo propter aliquos parum liberales in Sacrarum Religionum professores, quòd communicatio priuilegiorum Mendicantium inter se est quasi noua concessio illorum ei Religioni, cui communicantur, talis qualis esset, si ipsi nominatim, & expressè concessa essent. Colligitur id primò, ex verbis istius priuilegij: *Proinde ac si quæ vni ex Ordinibus prædictis sunt concessa, vtrique simul nominatim concessa fuissent, aut concederentur in posterum.* Secundò, ex Leone X. in Bulla *Dudum in 1. tom. Bullar.* inter Constitutiones ipsius 32. vni concedens communicationem omnium priuilegiorum concessorum, & concedendorum Ordinibus Mendicantibus dicit: *Illaque omnia, & singula inter dictorum Ordinum personas pariformiter communia fuisse, & esse volumus.* Verbum enim *pariformiter* denotat omnimodam æqualitatem, & vt habet Rota *decis. 194. num. 22. p. 5. recent.* denotat omnimodam communicationem iurium. Ex quo sequitur, quod quemadmodum vni eorum Ordinum dicuntur concessa, ita & *alijs*, quibus communicantur. Fauet Rota in vna Valentina *Decimarum* coram Lancelloto 28. Nouemb. 1603. vbi dicit virtutem communicationis priuilegiorum esse, vt illi ad fauorem, cuius emanauit, tribuat illa, *perinde ac si specificè concessa fuissent*. Item in vna Bononiensi *Exemptionis* coram Verospio 25. Maij 1618. vbi alia ad intentum. De quibus etiam Oldradus *cons.* 200. Corduba *in Annotat. ad Compend. priuileg. Mendicant. verbo Communicatio Priuileg.* Sorbus *ibid.* Tamburinus *de iure Abbat. tom. 1. disp. 15. quæst. 18. num. 35.* Suarez *de legib. lib. 8. cap. 16. num. 15.* dicens quod *communicatio est veluti concessio noui priuilegij*, & quod potest dici *multiplicatio numerica eiusdem priuilegij*.

168 Secundò nota, quamuis in hoc indulto Sixti IIII. solum concedatur Mendicantibus communicatio omnium priuilegiorum concessorum; cæterum etiam habent illam respectu concedendorum ex Leone X. in Bulla relata, & nostri Carmelitæ ex Clem. VII. in Bulla *Ex Clementi in 1. tom. Bullar. nu. 31.* vbi ipsis concedit communicationem omnium priuilegiorum cõcessorum, & concedendorum quibuscunque Ordi-

dinibus siue Mendicantibus, siue non Mendicantibus. Pro alijs autem Religionibus vide Mirandam *tom.* 2. *q.* 46. *ar.* 2. & quæ dixi locis relatis, ac dicenda infra in Mari magno Minorum circa §. 51. Bulla *Aurea* dicta *circa* §. 9. & in Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 52. Carmelitarum *circa* §. 105. Seruitarum *circa* §. 67.

169 Quæ autem sint hæc priuilegia Minorum, quę hoc loco communicantur Prædicatoribus, habes ex eorum Mari magno, Bulla *Aurea* dicta. Compendijs huius Religionis, eo præsertim, quod Casarubius scripsit, & ex Bullario Rodriguez, vbi plura conspiciuntur. Video etiam in libro cui titulus est *Mare magnum Seruitarum* p. 1001 opusculum quoddam de priuilegijs Minorum.

Circa §. 53.

170 CONTENTA etiam in hoc §. vbi præcipitur sub grauibus pœnis Ordinarijs, & Parochis, ne vllo modo impediant Religiosos Predicatores, & Minores vti priuilegijs in hoc Mari Magno contentis; habentur in Mari Magno Minorum §. 52. Eremitarum S. Augustini §. 53. & Carmelitarum §. 106. De quorum materia quamuis plura sparsim per totam Summam Quæstionum Regularium dixerim, hic tamen specialiter notandum, qui sint isti Ordinarij, & Rectores Ecclesiarum, quibus in particulari tam rigidè prohibetur impedire præfatos Religiosos, ne vtantur dictis priuilegijs.

171 Et quod attinet ad Ordinarios, cum Ordinariorum nomine veniant omnes illi, qui Ordinaria iurisdictione ex vi sui officij, canone, priuilegio, vel præscriptione vtuntur, vt habent Panormit. *cap. vt famæ num.* 6. *de sent. excommunic.* Zabarella *Clement. quia Regulares num.* 11. *vers. ollandò quæres de supplend. negl gent. Prælator.* Minsinger. *cap. post cessionem num.* 2. *de probat.* Ægid. Bellarm. *cons.* 30. Decius *cons.* 121 *lib.* 1. Nauarrus *cons.* 9. *de priuileg.* & alij, ideo in præsenti, & quocumque alio loco, vbi est sermo de Ordinarijs, Ordinariorum nomine veniunt non solum Patriarchę, Archiepiscopi, cum omnes isti habeant ordinariam iurisdictionem modo dicto, vt colligitur ex præfatis DD. & alijs, quos refert,

sert, & sequitur Barbosa *in Tract. de Appellat. verb. iur. significat. Appellat.* 177. *num.* 1. Sed etiam Vicarij Episcoporum, propter eandem rationem? Nauarrus *lib.* 4. *conf. in* 2. *edit. tit. de sponsal. conf.* 5. *num.* 2. Sanchez *lib.* 3. *de Matrim. disp.* 29. *nu.* 5. Barbosa *supra num.* 5. & alij communiter. Imò Pribres S. Ioannis Hierosolymitani, vt consuit Rota *decis.* 493. *nu.* 5. *p.* 2. *recent.* Barbosa *n.* 3. Item Abbates habentes iurisdictionem Episcopalem in populum propter eandem etiam rationem. Tamburinus *de Iure Abbat. tom.* 1. *disp.* 1. *quæst.* 4. An verò etiam comprehendantur Legati, & Nuncij, videtur quòd sic, propter dicta *tom.* 3. *verbo Exemptio Regularium num.* 5. & supra *circa* §. 17. quia scilicet tales sunt verè Ordinarij. Quia tamen sunt Ordinarij *extraordinariè* vt habent Panormitan. *cap.* 1 *de offic. legat. num.* 3. Henrriquez *lib.* 7. *de Indulgent. c.* 25. *num.* 3. & Sanchez *tom.* 2. *Consil. moral. lib.* 6. *c.* 9. *dub.* 1. *num* 14. ideo non videntur comprehendi in ijs odiosis Ordinariorum nomine. Idem dico de Legatis a latere, propter dicta eo *num.* 5. ex Sanchez *supra n.* 19.

172 Quod verò spectat ad Rectores Ecclesiarum Parochialium, contra quos etiam plures, & valde graues pœnę imponuntur in dictis priuilegijs, si eorum executionem impediant; cum *Rectores* a regenda Ecclesia dicantur *capitulo* 1. *de Capellis monach. cap.* 3. *de vit. & honest. Clerie.* eorum nomine venient ij omnes, qui curam Parochialibus Ecclesijs exhibent, siue dicantur *Plebani*, vt in *capit. scriptum est de elect.* siue *Parochi*, *Curati*, aut *Presbyteri Parochiales*, vt in *Clem. dudum* §. *Cæterum de sepult. & in Clem.* 1. *de priuileg.* appellentur, siue etiam *Archipresbyteri*, cum omnes isti Ecclesias Parochiales regant. Vnde sub *Rectorum* Parochialium Ecclesiarum, veluti sub titulo magis generali in priuilegijs istis continentur.

173 Alia ad intentum huius priuilegij dicam infra in Mari magno Minorum §. 52. in Bulla *Aurea* vocata *circa* §. 10. in Mari magno Eremitarum S. Augustini *circa* §. 53. & Carmelitarum *circa* §. 106.

Circa §. 54.

374 SIMILITER hæc facultas concessa prefatis in dignitate Ecclesiastica constitutis, & Canonicis Ecclesiarum ad procedendum contra contradictores prefatorum priuilegiorum, & ad defendendum dictos Religiosos in executione ipsorum, continetur etiam in Mari magno Minorum §. 53. Eremitarum S. Augustini §. 54. Seruitarum §. 69. & cum extẽsione ad Protectorem Ordinis in Mari magno Carmelitarum §. 107. Quia verò ex vi huius facultatis constituuntur prædicti Conseruatores Religionum, quoad contenta saltem in præfatis priuilegiis, ideo pro illis videnda sunt, quæ dixi *tom. 2. capit.* 10. per totum, vbi *numero* 3. de simili indulto, prout in Mari magno Carmelitarum pro ipsis habetur. Ex dictis enim toto eo capite constat, qualiter istorum Conseruatorum authoritas declarata, & modificata est, maximè post Leonem X. in Concilio Lateranensi, S. Congregationem sub Gregorio XIII. Clem. VIII. & Gregorium XV. in specialibus Constitutionibus de ea re editis. Quid importent dictiones seu clausulæ illæ *Summariè, de plano, sine strepitu, & figura iudicis; sola facti veritate inspecta*, dixi *tom. 1. cap. 27. num. 26.* De quo etiam inter antiquiores Ordinis nostri Scholasticos Ioannes Bacco *in 4. sent. dist. 25. q. 15.* Quid illa clausula *Appellatione postposita*, dixi *tom. 3. verbo Clausula n. 10.* Quid illa *Inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis*, dixi eo verbo *Clausula n. 39.* & supra *circa* §. 23.

375 Nota tamen nomine Ecclesiæ *Metropolitanæ*, cuius Canonicis facultas hęc conceditur, denotari Ecclesiam Archiepiscopalem, Archiepiscopus enim, & Metropolitanus idem sunt, vt innuit Ordo Romanus *titulo Qualiter Episcopus in Romana Ecclesia ordinetur*, & expressè tradit Bartolus *in l. vnica numero 2. de constit. lib. 6.* Rebuffus *in concord. tit. de collat.* §. 1. *in princ.* Azor *tom. 2. instit. moral. lib. 3. c. 33. quæst. 4.* & alij. Nomine autem Ecclesię *Cathedralis*, cuius etiam Canonicis hæc facultas conceditur, intelligitur Ecclesia Episcopalis, quia Episcopi Ecclesia dicitur Cathedralis, quia ibi Cathedra Episcopalis, & Sedes sita est. Archid. *in cap. statutum. col. 1. de rescript. lib. 6.* Flamin. Paris. *de consident. q. 15. num. 3. & 4.* & quia eius ratione

tione Epiſcopus recipit Cathedraticum, *cap. Conquerente, de offic. Ordinar. cap. Paſtoralis, de donat.* Rebuff. *inconcord. rubr. de collat. §. 1. ſuper verb. Statuimus*, Flamin. Pariſ. *vbi ſupra num.* 5. Quomodo autem his temporibus ad hoc, quod prædicti Canonici in Conſeruatores (ordinarios videlicet, & communes) eligantur, requiratur etiam, quod fuerint Iudices Synodales inſtituti, dixi *tom. 2. cap. 10. num* 53. Nomine quoque *Syndicorum Romanæ Eccleſiæ*, de quibus eſt ſermo in dictis priuilegijs, denotantur Procuratores ipſorum Religioſorum, iuxta dicta *tom. 2. cap. 17. n. 12. & 13.* Eſt enim *Syndicus* Procurator in cauſis iudicialibus ab Vniuerſitate ſeu Collegio electus Barboſa *de Iure Eccleſiaſtico lib. 1. cap. 46. num. 3.* Vnde Syndici officium eſt cauſas, & lites Eccleſiaſticas tractare, ne Clerici aut Monachi rebus huiuſmodi ſe immiſceant. Rodriguez *tomo 3. quæſt. Regular. quæſt.* 41. *art.* 1. Barboſa *ſupra num.* 13.

176 Alia ad intentum dabimus in Mari magno Minorum §. 53. Eremitarum S. Auguſtini §. 54. Carmelitarum §. 107. & Seruitarum §. 69.

Circa §. 55.

177 HVIVSMODI etiam non obſtantiæ habentur in Mari magno Minorum §. 54. Eremitarum S. Auguſtini §. 55. Seruitarum §. 70. & Carmelitarum etiam cum maiori ampliatione §. 108 Quam porrò vim habeat clauſula *non obſtantibus*, multis dixi 3. *tomo verbo Clauſula num.* 42. *& ſequentib.* ex Martha, Gonzalez, Menochio, Tamburino, Barboſa, Naldo, & alijs.

178 Nota tamen pro huiuſmodi, & alijs ſimilibus non obſtantijs in Conſtitutionibus Apoſtolicis, ſeu priuilegijs Regularium repertis, id quod ſæpius dixi, præſertim ſupra circa §. 26 videlicet Cõſtitutionibus Cõciliaribus ſeu Cõciliorũ Generaliũ, non derogari per clauſulas generales ***non obſtantibus Cõſtitutionibus Apoſtolicis***, aut ſimiles, niſi fiat expreſſa mentio, vel ſaltem per æquipollentia ipſorum Conciliorum Generalium, quia, vt ibi dixi, diſpoſitiones Conciliares habent tacitam derogationem ad futuras conceſſiones illis contrarias, prout ex varijs Rotæ deciſionibus, & authoribus probaui eo loco, & ex alijs

etiam probat Barbosa *in Tract de clausul. clausul 83. num. 31. & 32.* Propterea ergo Pontifex in huiusmodi priuilegijs mentionem facit expressam Constitutionis Clem. V. quæ incipit *Dudum*, quia est facta in Concilio Generali Viennensi, & Constitutionis Bonifacij VIII. quę incipit *Super Cathedram*, quia etsi a solo Bonifacio edita fuerit, fuit tamen innouata in dicto Concilio Viennensi in cap. *Dudum* relato. Excipitur tamen ab ista communi regula Concilium Generale Tridentinum, quia etiamsi de illo non fiat expressa mentio, censetur derogari per communes, & generales Clausulas positas in Constitutionibus Apostolicis; eo quòd ipsummet Concilium Tridentinum *sess. 25. capit. 21. de reformat.* preseruauit, & excepit authoritatem Summi Pontificis. Marescot. *lib. 2. var. resolut. capitulo 38. numero 41.* referens sic resoluisse Rotam in vna Vlyssipponen. *Decimarum* 27. Nouemb. 1572. coram Robusterio, & in vna Oriolensi *Decimarum* 8. Februarij 1588. coram Orano. Gonzalez *super Regul. 8. Cancellar. Gloss. 6. numero 120.* Filiucius, & alij, quos refert, & sequitur Sigismundus de Bononia *de elect. dub. 5. num. 3.* Iunge & Barbosam *supra nu. 33.* Quod maximè procedit, si Constitutiones sint propria manu Papæ signatę, prout ex declaratione Pij V. & S. Congregationis refert ex Garzia idem Sigismundus *supra numero 2. & 3.* Quod vero dicta clausula generalis non *obstantibus &c.* non sufficiat pro derogatione regularum Cancellariæ, nisi de illis fiat expressa mentio, tenet ex variis Doctoribus Barbosa supra *n. 36.*

379 Notandum etiam per clausulam illam *Ac etiam in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus* non derogari Concilijs Generalibus, sed solum statutis seu Constitutionibus siue specialibus, siue generalibus editis in dictis Conciljs Prouincialibus, seu Synodalibus. Hęc enim est mens huius clausulæ, vt affert Rota in vna Cęsaraugustana *Decimarum* ann. 1611. coram D. Pamphilio nunc SS. D.N. Innocentio X. Vide alia in Mari Magno Carmelitarum *circa* §. 108.

Cir-

Circa §. 56.

180 PRIVILEGIVM etiam hoc de fide adhibenda transumptis huius Maris magni etsi non cum ea amplitudine, ad sigillum Generalis habetur in Mari magno Minorum §. 54 & cum ea in Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 56. & Carmelitarum §. 108. Soletq. apponi similis clausula in pluribus litteris Apostolicis ad maiorem ipsarum firmitatem.

181 Pro quo nota, quòd quamuis litterarum Apostolicarum via sit executiua *c. fi cap 5. de concess. præb. lib. 6.* & Rota in Ouetẽsi *Canonicatus* 30. Martij 1607. coram Marquemontio, & in Ciuitatensi *Confirmationis concordiæ* 15. April. 1611. coram Manzanedo, & in Eugubina *Canonicatus* 14. Februarij 1613. coram eodem. Paratamque habeant executionem *cap. super litteris de reseript.* Mohedanus *decis. 9. de cauf. possess. & decis. 13. vt lit. pendent.* Gigas *de pensionib. q. 8. nu. 2.* Sarnensis *in Tract. Breuium num. 4.* Nihilominus quia hæc veniunt intelligenda tantùm in litteris Apostolicis iustificatis, vt habet Rota in Portugallens. *Dismembrationis* 16. Iunij 1595. corã Blancheto, & in Nouarien si *Canonicatus* 14. Decemb. 1612. coram Mãzanedo, & in Astoricensi *Archidiaconatus* 9. Nouemb. 1602. coram Lancellato. Parisius *Cons.* 138. *num.* 1. *lib.* 4. Graffis *decis.* 12. *num.* 4. *de probat.* & Barbosa *de clausulis clausul.* 160. *n.* 6. ideo Pontifex ad iustificationem, & valorem harum litteratum, quæ *Mare magnum* dicuntur, vult, vt ipsarum transumptis adhibeatur eadem fides, quæ ipsarum originali adhiberi deberet.

182 Pro quo vlterius notandum, quod licet iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Gratia pro Regularibus, num.* 13. *& tom.* 4. *verbo Priuilegia Regularium num.* 6. ad valorem cuiuscumque priuilegij nõ requiratur scriptura, seu Bulla, sed sufficiant verba Papę, vel alterius priuilegium concedentis, vt probat textus *in Clement. Dudum, vers. Nos etenim. de sepultur.* Nauart. *cons* 1 *num.* 1. *de priuilegijs* Rodriguez *to.* 1 *quæst. Regular. quæst.* 7. *art* 5. Gonzalez *ad reg* 8. *Cancellar. glos.* 12. *a n.* 45. Tamburinus *de Iure Abbatum tom.* 1. *disp.* 16. *quæst.* 2. *num.* 1. ex prędictis Authoribus, varijsque Rotæ decisionibus; nihilominus quia iuxta dicta

eo *n.* 6. pro foro externo. & vt probentur prinilegia, ſcriptura requiritur, adeò vt ſine illa veluti informia habeantur, prout etiam ex Rotæ deciſionibus, & Doctoribus probat idem Tamburinus *num.* 3. & 4. ideo Pontifex in his litteris, in quibus tot tantaque priuilegia Regularibus concedantur, ſolicitè curat, quod ipſarum tranſumptis fides adhibeatur.

183 Nota autem, quòd tranſumpto adhibetur eadem fides, quæ ipſi originali, etiam ſtando in iure communi, quando conſtat quòd in tranſumptione obſeruatæ fuerunt ſolemnitates requiſitæ. *cap. fin. de fide inſtrum.* Abb. *ibidem* notabili ſecundo, & communiter Doctores. Item Rota in Veronenſi *Iurium Parochialium*, de qua infra, vbi plura ad intentum. Sunt autem huiuſmodi ſolemnitates, vt tranſumptio fiat authoritate Ordinarii, & per tabellionem, ſeu Notarium publicum. Prout inferunt communiter Doctores ex *dicto c. fin.* Quamuis autem citatio partis cuius intereſt non trãſcribi exemplar, videatur neceſſaria pro ipſius authenticatione, prout colligitur ex *cap. penult. de fid. inſtrum.* ea tamen citatio non requiritur in aliquibus caſibus. Primò, in exemplatione Principis authoritate facta. Felin *in cap. fin. nu.* 9. *de fide inſtrument.* Maſcard. *de probat. concl.* 741. *num.* 67. & 90. Caualer. *deciſ.* 205. *nu.* 2. quæ eſt inter recent. *deciſ.* 412. *n.* 3. *par.* 1. Secundò, in exemplatione facta ex protocollo, quando non pendet lis. Neuiz, *conſ.* 25. *n.* 13. Seraph *deciſ.* 1236. *nu.* 3. & fuit dictum in Beneuentana *Domus* 28. Iunii 1613. coram Pamphilio ſeniori. Tertiò, in exemplatione inſtrumenti facta per eundem, qui illud roganit. Rota *deciſ.* 248. *ſub num.* 2. *poſt vol.* 2. *conſ. Farin.* Quartò, in iuribus exemplatis per ſucceſſorem in officio, quæ etiam ſine citatione partis, & aliis ſolemnitatibus probant, Decius *in auth. ſiquis in aliquo nu.* 26. *cap. de edendo.* Verallius *Deciſ* 224. *num.* 3. *par.* 2. Rota *deciſ* 351. *num.* 7. *poſt vol.* 2. *conſil. Farin. & inter recent. deciſ.* 227. *num.* 1. *& deciſ.* 389. *numero* 2. *par.* 1. *& deciſ.* 581. *numero* 4. *p.* 2. *& in Romana cenſus* 4. *Iunii* 1621. *coram Vbaldo ſen.* Quintò, in exemplatione facta in præſentia partis aduerſæ, vt fuit dictum in Sulmonen. *beneficij* 7. Iunij 1627. coram Durano. Sextò, quando exemplatio fit ex ſola vetuſtate originalis, non autem ad alicuius inſtantiam, qui ſuſpicaretur futuras ſibi aduerſarias certas perſonas in ea cauſa cuius gratia priuilegium ex antiquo originali extrahebatur. Bald. *in l. nequidquam* 8. *vbi decretum*

nu. 22.

n.22. ff. de offic, Proconſ. & leg. Menoch. *conſ.* 745. *n.*6. Rota in vna Veronenſi *Iurium Parochialium* coram Veroſpio 26. Iunij 1630. Adde, quod exemplatio præſumitur facta ſoléniter, quãndo eſt multum antiqua, vel quando eſt facta à tabellione notę fidei, & in eo enunciantur factę ſolemnitates à iure requiſitę. Barboſa *in d. c. penult. de fid inſtrument.* ex alijs Doctoribus. Quæ omnia valde neceſſaria ſunt pro priuilegijs Regularium, & eorum authenticatione.

184 Maximè nota pro hac Bulla, & ſimilibus, alijſque priuilegiis Regularium, quòd tranſumptis authenticis alicuius Bullæ ſeu priuilegii debet fides adhiberi, etiamſi caſu dato illæ non reperiantur in regiſtris ſupplicationum Bullarum, ſeu Breuium. Nã vt optimè Rota in vna Ianuenſi *Abbatiæ* coram Ghiſilerio 14. Martii 1635. n. 73. Gratię Apoſtolicæ olim non omnes regiſtrabãtur, nec in regiſtris ſupplicationum, nec in regiſtris Bullarum, & Breuium, & multæ expediebantur cum derogatione Regulæ de non regiſtrandis, ac etiam de non expediendis. Sicut etiam & aliud, quod in eadem deciſione habetur, videlicet, quod etiã ſi, diligentia facta pro reperiendo aliquo regiſtro aliquarum litterarũ Apoſtolicarum, nõ reperiatur, nihilominus non propterea perdunt ſuum valorem dictæ litteræ, vel quia multis modis expediri potuerunt, vel quia conſtare deberet, quod ex regiſtris nõ fuerint aliqua folia ſublata, vel quia plures ſcripturæ propter Vrbis excidium, quod contigit de anno 1527. deperditæ fuerunt. Quæ omnia quia vtilia ſatis pro multis occaſionibus, ipſius Sacrę Rotę verbis hic danda.

185 Quartum, & vltimum principale fundamentum ſupradictę reſolutionis conſiſtit in eo, quod DD. cenſuerunt iſtam multiplicitatem titulorum non tolli ex diligentijs factis ad inſtantiam prouiſi Apoſtolici in regiſtris publicis ſupplicationum, & Bullarum Apoſtolicarum per eorum Cuſtodes atteſtantes per totum Pontificatum Leonis X. non reperiri aliquam aliam conceſſionem, ſeù priuilegium concernens iſtud Monaſterium, ſeù Abbatiam Sancti Antonij, niſi prędictum priuilegium Leonis anni 1513. & illius confirmationem de anno 1514. Quia licet vera ſit concluſio, quòd negatiua alterius tituli probatur per diligentias factas in regiſtris, in quibus cõſueuerũt prouiſiones huiuſmodi regiſtrari. Corn. 191. *n.*2. *lib.* 1. Mohed *deciſ.* 4. *de cauſ. poſſeſſ. & propriet.* Caputaq. *deciſ.* 45. *ad fin. & deciſ.* 192. *numer.* 3 *par.* 3. Caſſad.

ſuper

ſuper reg. deciſ. 5. num. 5. & deciſ. 8. numer. 2. Creſcent. *deciſ. 7. de probat.* San. mem. Greg. XV. *deciſ. 287. num. 2.* vbi Addent. *num. 10.* & ita fuit reſolutum in Romana *Præpoſituræ* 6 Iunij 1633. confirmata 17. Martij 1634. coram R. P. D. Pirouano, in quibus firmatur, quod iſte modus probandi negatiuam per diligentias quotidie ſeruetur, & huiuſmodi diligentijs factis, & nihil reperto, excluditur præſumptio alterius tituli, itaut non poſſit induci ex quacunque temporis diuturnitate. Felin. *in cap. illud ſub num. 7. ad fin. verſ. & idem ſi forte probaretur de præſ.* Caputaq. *deciſ.* 335. *lib. 1 in manuſcript.* San. mem. Gregorij XV. *deciſ.* 242. *num. 6.* Nihilominus ad hoc, vt huiuſmodi diligentiæ ſuffragentur, & ad effectum vt per eas probetur negatiua, debent fieri in omnibus ſcripturis, officijs, & locis, vbi expeditio fieri potuit, præſertim cum multis modis expediri potuerit, vt notum eſt. Corn. *conſ.* 210. *circa fin. vol.* 4. Crauet. *conſ.* 112. *num.* 7. Ruin. *conſ.* 35. *num.* 19. *lib.* 1. Rota. *deciſ.* 636 *num.* 2. & 3. *p.* 1. *diuerſ. & deciſ.* 356. *num.* 3. *inter impreſſ. penes Farinac. poſt* 2. *lib. conſ. & deciſ.* 333 *num.* 4. *p.* 2. *recent.* Et vt diligentiæ ſuffragentur, quid ſeruari debeat, tradunt Addent. *ad deciſ.* 287. Sancte mem. Greg. XV. & ſignãter debet conſtare de exiſtentia librorum, illorumque continuatione, & quod in eis nulla deficiant folia, maximè vbi prout hic excentenaria ſupra relata eſt probatũ priuilegium coæqualis dotationis, & propterea cum ob temporis antiquitatem varios caſus, & propter Vrbis excidium, quod contigit de anno 1527. multæ ſcripturæ confectæ ante dictum annum ſint deperditæ, diligentiæ ex poſt non poſſunt probare negatiuam, quæ ſuffragetur, cum gratia fuerit habita ante dictum annum 1527. vt fuit conſideratum in Albanen. *Prioratus* 17. Nouemb. 1603. coram bo. mem. Penia, & in hac cauſa 2. Decemb. 1633. in deciſione in ſecunda inſtantia facta, & in fortioribus terminis, quando deſuit vnus liber, vel aliqua folia, quod diligentiæ non ſuffragentur, cum potuerit gratia eſſe deſcripta vel in libro deperdito, vel in folijs ab altero libro extractis, dixit Rot. in Hiſpalen. *Iuriſdictionis ſeu Iuris votandi* 26. Iunij 1591. coram Orano. Vlterius apparet diligentias non fuiſſe factas in Archiuio Cameræ Apoſtolicæ, vt atteſtatur Præfectus, & tamen in eo aſſeruantur Breuiaria Apoſtolica, nec in regiſtro ſecreto Bullarum, & in

re-

regiſtris, in quibus fuerunt factę diligentiæ, ijdem Officiales, qui fecerunt diligentias, teſtantur in libro duodecimo anni ſecundi Leonis X. deeſſe 140. folia, & pariter in rubricellis deeſſe folia 140. & quod libri conſtant folijs 300. vnde benè intrat ſupradicta deciſio Orani, cũ ſufficiat aliquid eſſe poſſibile, vt probatio negatiua non exiſtentiæ nõ concludat. Quinimò, cum exatteſtatione Archiuiſtæ pateat in Archiuio non extare rubricellas Breuium Apoſtolicorum tempore Pontificatus Leonis X. ac etiam probetur in libro anni 1513. & 1514. Bullarum expeditarum per regiſtrum Secretariorum Apoſtolicorum deficere multa folia, & deeſſe tertiam partem libri, nec extare rubricellam, fruſtratoria erat in illis locis diligentia. Non obſtat defectum in regiſtro ſupplicationum non releuare, dum non eſt in Regiſtro Bullarum, cum non detur communiter clauſula, quod ſola Signatura ſufficiat; quia in contrarium facit deciſio San. Mem. Greg. XV. 262. *& d. deciſ.* Hiſpalen. coram Orano, nam ſufficit, quod probatio negatiuæ non concludat per neceſſe, dum poſſibile eſt in contrarium iuribus vulgatis, immo probatio omnino confunditur ex eo quod in dictis Regiſtris, & rubricellis, in quibus diligentiæ factæ fuerunt, nec ſupplicatio dicti priuilegij Leonis X. anni 1513. ex dotis augumento, cuius exiſtentia eſt indubitata, fuerit reperta, nam eodem modo deperdita, vel non regiſtrata quoque eſſe poteſt ſupplicatio conceſſionis ex coęquali dotatione, maximè quia de illo tempore non omnes gratiæ regiſtrabantur, nec in Regiſtris ſupplicationum, nec in Regiſtris Bullarum, & Breuium, & multæ expedicbantur cum derogatione regulę de non regiſtrandis, ac etiam de non expediendis, vt practici teſtantur. Vnde ſicut illa ſupplicatio ob augumentum tertiæ partis non fuit regiſtrata, vel ſi fuit regiſtrata, regiſtrum fuit deperditum, ita potuit eſſe deperditum, vel non regiſtratum priuilegium ratione coæqualis dotationis, de quo agitur. Hęc hucuſque S. Rota, ſatis vtilia, vt dixi, Regularibus, qui plura habent priuilegia, quæ tamen non reperiuntur in Papę Regiſtris, non enim propterea infirmari debent, ſi aliàs ipſorum tranſumpta authenticè conſtant.

186 His addendum quòd cùm ſępius contingat huiuſmodi tranſumpta priuilegiorum produci ex Archiuijs Monaſteriorum, & talia Archiua pro publicis habeantur, ideò fidem, & vim pro-

probationis tribuunt dictis priuilegijs. Rota in vna Soranæ *Beneficij* coram Merlino 8. Martij 1627. iuxta auth. *ad hæc C. ae fid. instrum.* cum plenè notatis per Felin. *in cap. ad audientiam, de præscript.* Ioan. Andr. *ad speculum §. nunc videndum. vers. quintum supplementum. de edit. instr.* Soc. Sen. *cons.* 253. *num.* 6 *lib.* 2. Crauett. *cons.* 158. *num.* 1. Rot. decis. 581. *num.* 3 *par.* 2. *recent.* Si enim scripturę extractæ ex Archiuio Episcopali dicuntur extractę ex Archiuio publico, & plenè probant. *cap.* 2. *de fide instrum.* & ibi Card. & Hostien. Franciscus Marc. *decis.* 439. *num.* 2. 3. & 4. *p.* 1. Aluarez *inter cons. Alberti Brun. cons.* 121. *num.* 3. Moder. Patauin. *de priuat. script. lib.* 5. *cap.* 1. *num.* 33. Rota relata coram Merlino, cur non idem de priuilegijs extractis ex Archiuijs Monasteriorum dici poterit? Adde, quòd libris censualibus Monasteriorum, seu Ecclesiarum fides adhibetur contra Censuarios, & Emphyteutas in eis descriptos, vt ex *l. census, & monument. ff. de probat. auth. ad hæc C. de fid. instrum.* firmant Felinus *in* 5. *comment. de præscrip.* Romanus *cons.* 127. *col.* 2. Baldus *in l. fin. C. sine censu* Thuscus *littera L. concl.* 345. Quintana Dueñas *in singul. Tract.* 2. *singul.* 12. *num.* 5. & alij.

187 Addendum quoque, in scripturis antiquis non requiritur recognitio, nec ipsa egent. Puteus *decis.* 350. *num.* 6. *lib.* 2. & *decis.* 151. *lib.* 1. item Rota in Fesulana *Prioratus* coram Pamphilio nunc Sanctissimo Domino Nostro Innocentio X. 17. Nouembris 1615. vbi dicitur sæpissime id fuisse decisum. Notatur etiam Bart. *in l.* 2. *num.* 25. *vers. nam testis. ff. de appell. recep.* per Caputaq. *decis.* 206. *num.* 6. & *decis.* 208. *num.* 8. *p.* 2 Quæ valde deseruiunt pro antiquis priuilegijs Religionum.

188 Pro sigillo autem, de quo in hoc, & alijs priuilegijs fit mentio, ad authenticationem consulendus Rebuffus *in l.* 39. *de verbor. significat.* & Quintana Dueñas *de Iubileo Tract.* 3. *dub. vlt.* Nobis enim sufficiat dicere Sigilli nomine in præsenti venire signum continens arma, vel stemmata alicuius, quod imprimitur alicui scripturę ad ipsã authorizandã *l. videamus §. qui vnum. l. cuius ff. de fignor. act.* 12. *q.* 2 *c. cum Redemptor.* Quid autem intelligatur in hoc, & similibus priuilegijs nomine *Notarij publici*, de quo in illis est sermo, dicam inferius in Mari magno Seruitarum *circa §.* 71.

MARE

MARE MAGNVM FRATRVM MINORVM.

SVMMARIVM.

1 *Clemens Papa Quartus ponit formam electionis, & confirmationis Miniſtri Generalis.*

2 *Determinat quod tempus electionis à Iure ſtatutum non currat, nec Electores regulis iuris coarctentur.*

3 *Quod Cuſtodes, & Guardiani curam habeant animarum.*

4 *Concedit quod Lectores poſſint legere in domibus noſtris.*

5 *Concedit quod Miniſtri poſſint Fratres ad officium Prædicationis in Capitulis promouere.*

6 *Concedit quod Miniſtri poſſint Fratres ordinandos quibuſcunque Epiſcopis præ-*

ſentare

ſentare.

7 *Quod poſsint Fratres habere Oratoria in locis, &c. & ibidem celebrare.*

8 *Quod tempore Interdicti liceat Fratribus Diuina celebrare.*

9 *Quod tempore Interdicti liceat Fratribus miniſtrare Sacramenta ſuis ſeruitoribus.*

10 *In locis in quibus Fratres reſident, ſi contingat excommunicationis, vel Interdicti ſententiam promulgari, pueri Fratrum minime obnoxij habeantur.*

11 *Quod in terris excommunicatorum liberè poſsint Fratres commorari, & ab eis neceſſaria recipere.*

12 *Quod Miniſtri, & Cuſtodes valeant abſoluere ſuos ſubditos, & diſpenſationis beneficium eiſdem impartiri.*

13 *Quod Generales, & Prouinciales, ac eorum Commiſſarij poſsint abſolui à Confeſſoribus ab eis electis.*

14 *Quod Generales, & Prouinciales, ac eorum Commiſſarij poſsint abſoluere volentes aggregari conſortio Fratrum.*

15 *Quod non poſsint Fratres à quocunque con-*

uenire

ueniri etiam per litteras Apostolicæ Sedis aut Legatorum, nec compelli ad pecuniam colligendam, & ad plura alia.

16 *Quod non possint compelli ad visitandum Monasteria Monialium, nec ad audiendas confessiones earum.*

17 *Quod nullus Prælatus ad deferendas litteras, nec aliquis iudex ad faciendum citationes, & plura alia quemquam compellere valeant.*

18 *Quod Generales, & Prouinciales possint corrigere, & reuocare Fratres, de quibus fuerit prouisum Episcopis in socios.*

19 *Quod nullus Legatus nisi de latere, nullusque Prælatus alius aliquem Fratrem assumere valeat in socium, nisi assignatum à Generali, & Prouinciali.*

20 *Quod Generalis possit deputatos Fratres ad prædicandum Crucem, vel contra hæreticam prauitatem reuocare.*

21 *Quod nullus post professionem possit discedere ab Ordine, & quod excommunicari possint tales.*

22 *Quod licitum sit Generali, & Prouincialibus*

bus procedere cõtra Fratres habẽtes licentiam transeundi ad aliam Religionem, si infra tres menses ad eam nõ se trãsferant.

23 *Quod Prælati possint excommunicare, & capere apostatas, in quocunque habitu inueniantur.*

24 *Quod expulsi ab Ordine, vel egressi propria motu, non possint prædicare, neque confessiones audire.*

25 *Quod Generalis, & Prouinciales possint dare licentiam Fratribus ab Ordine expulsis transeundi ad alios Ordines approbatos.*

26 *Quod nullus possit transire ad alium Ordinem, nec transeuntem recipere absque speciali Sedis Apostolicæ auctoritate.*

27 *Quod nulli liceat habitum Ordinis portare.*

28 *Quod de hortis, & virgultis nulli teneantur decimam exhibere.*

29 *Quod bona ingredientium Ordinis restituẽda, possint in vsus pios conuertere non inuentis creditoribus.*

30 *Concedit Fratribus licentiã sepeliendi quoscunque, & plura circa hoc.*

Quod

31 *Quod nullus, inuitis Fratribus, poſsit ſepeliri in eorum cœmeterijs.*

32 *Quod Fratres non confiteantur, niſi ſuis Prælatis.*

33 *Quod Prælati Eccleſiarum non præſumant audire confeſsiones Fratrum ipſis inuitis, & conſtitutionibus ſuis eos obligare.*

34 *Quod Fratres non teneantur de ornamentis, & pluribus alijs exhibere canonicam portionem.*

35 *Quod licet Fratribus ad alia loca ſe tranſferentibus omnia bona ſecum deferre, & vendere præter Eccleſias, & plura alia.*

36 *Quod non teneantur Fratres ad ſolutionem ſubſidiorū quarumcumque perſonarum.*

37 *Quod non teneantur Fratres pro quibuſcunque caſibus, vel delictis locorum Ordinarijs ſubiacere.*

38 *Approbat priuilegia, & gratias Ordini conceſſa à ſuis prædeceſſoribus.*

39 *Extendit particulam de Altari portatili ad alia loca honeſta extra Oratoria Fratrū.*

40 *Determinat caſus propter quos Fratres ad Sedem Apoſtolicam ſunt merito deſtin ādi*

41 *Declarat libertatem Fratrum circa ſepulturam in Eccleſijs ſuis.*

42 *Fratres omnino eximit à quarta funerali.*

43 *De Decimis non ſoluendis à Fratribus Minoribus, declarat etiam ſi omnes Mendicantes teneantur ſoluere.*

44 *Quod Fratres, & domus non poſſunt excõmunicari, nec interdici ab Ordinarijs.*

45 *Quod poſſint Fratres Sacramentum Euchariſtiæ, & Extremæ Vnctionis ſibi confeſſis miniſtrare, negãtibus Parochialibus.*

46 *Quod bona Monaſteriorum Monialibus deſtitutorum applicentur vſibus Conuentuum Fratrum Minorum.*

47 *Quod nullus cum habitu Fratrum poſſit extra Eccleſias eorum ſine ipſorum licentia ſepeliri.*

48 *Quodratione Parochialis Eccleſiæ apud domus Fratrum conſtructæ, nullam ſuperioritatẽ ſibi ſuper eos vẽdicent Ordinarij.*

49 *Quod Miniſtri, & Vicarij poſſint diſpenſare cum irregularibus, & defectum natalium patientibus.*

50 *Quod confeſſi Fratribus non teneantur iterum*

rum ſuis Curatis eadem peccata confiteri.
51 Quod Fratres Prædicatores gaudeant eiſdē priuilegijs, quibus Minores, & è contra.
52 Pœnæ quæ ponuntur Prælatis, & alijs turbantibus, ſeu moleſtantibus Fratres.
53 Concedit Conſeruatores Fratribus ad procedendum in cauſis ſuis.
54 Ponuntur non obſtantiæ.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Regimini vniuerſalis Eccleſiæ meritis licet inſufficientibus diſponente Domino præſidentes: curis perurgemur aſſiduis, vt iuxta creditæ Nobis deſuper diſpenſationis officium quieti ſubditorum quorumlibet (præſertim ſub Religionis habitu ſtudio vacantium piæ vitæ, in quorum vtique proſperitate reficimur) iugi, quantum Nobis ab alto conceditur, ſolicitudinis ſtudio intendamus, & vt ea, quæ pro diuini cultus, & Religionis incremento, & animarum ſalute a prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus prouidè facta ſunt, ſublatis ambiguitatibus, quæ exinde emerſæ noſcūtur, in ſua integritate perſiſtāt, noſtri miniſterij partes interponimus efficaces. Dudū ſiquidem à felicis recordationis Eugenio Papa IV. prædeceſſore noſtro litteræ emanarunt tenoris ſequentis: Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Licet debitum paſtoralis officij omnibus Regularem vitam profeſſis, vt in ſuis conſeruentur priuilegijs nos reddat fauorabiles, & benignos: ad ſacrum tamen Ordinem Fratrum Minorum, quorum præclara Religio velut ager fertilis in Domino multiplices ac vberes fructus animarum ad laudem Dei, & fidei incrementum ſemper attulit, & affert quotidie verbo, & exemplo in populo Chriſtiano dirigentes, præcipuè velut pius pater oculos mentis

noſtræ dignum cenſemus, & debitum, vt ipſum Ordinem, eiuſque in odorem ſuauitatis Altiſſimo ſeruientes perſonas in ſuis priuilegijs, præſertim per Romanos Pontifices conceſſis, debitè conſeruemus, ac illa, ne de eorum robore vllatenus hæſitari valeat, Apoſtolicæ confirmationis munimine roboremus. Hinc eſt, quod nos dilectorum filiorum Guillelmi de Caſſali Generalis Miniſtri Ordinis, & Fratrum prædictorum ſupplicationibus inclinati litteras quaſdam felicis recordationis Clementis Papæ IIII. prædeceſſoris noſtri dicto Ordini conceſſas, quarum tenorem de verbo ad verbum inferius deſcribi fecimus ac omnia & ſingula in eis contenta pro ipſarum ſegi lenti firmari authoritate Apoſtolica, ex certa ſcientia tenore præſentium confirmamus: & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenor verò prædictarum litterarum ſequitur, & eſt talis: Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Miniſtris ac vniuerſis Fratribus Ordinis Fratrum Minorum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Virtute conſpicuos Sacri Ordinis profeſſores, qui contemplationi cœleſtium frequenter inuigilant, & piæ vitæ ſtudio ſine intermiſſione deſudant, decet per Apoſtolicæ circumſpectionis auxilium ſic prouide dirigi, & ſolicitè conſoueri, vt alicuius prætextu calumniæ nullum internæ pacis excidium, nullumque Religioſi ſtatus perferant detrimentum, ſed in his robur, & vigorem habeant, per quæ circa cultum diuini nominis deuotis, & quietis mẽtibus inueſcant. Hinc eſt quod cũ ſicut Nobis exponere curauiſtis tu fili Generalis Miniſter, & prædeceſſores tui iuxta eiuſdem Ordinis conſuetudinem conſeruatam hactenus, & à Sede Apoſtolica toleratam, ſtatim poſtquam electi ſecundum prædicti Regulam, & Conſtitutiones Ordinis extitiſtis, Fratrum ipſius curam geſſeritis, miniſterium officij plenè, & libere in omnibus exercentes, ijdemque Fratres vobis deuotè, & humiliter obedierint, & intenderint reuerenter, & in eadem Regula ſit expreſſum, vt Generalis Miniſter, qui pro tempore fuerit, à miniſterii officio amoueri valeat à Prouincialibus miniſtris, & cuſtodibus in generali Capitulo congregatis. Nos volentes ambiguitatis ſcrupulum in hac parte de veſtris cordibus amputare, ac Ordinem ipſum à Sede approbatum eadem, honeſtate floridum, præclarum ſcientia, & virtute fœcundum priuilegio Apoſtolicæ gratiæ attollere ſinguluri. Veſtris ſupplicationibus inclinati, deuotioni veſtræ, vt ſucceſſores tui fili Generales miniſtri, qui erunt pro tempore, ſtatim poſtquam electi ſecundum Regulam, &

Con-

Constitutiones fuerint supradictas, eo ipso veri eiusdem Ordinis Generalis Ministri effecti curam animarum Fratrum ipsius Ordinis plenam habeant, & liberè gerant, ipsosque Fratres authoritate propria ligare, ac soluere: nec non in eodem Ordine agere valeant, quæ ipsi ministri, & Diffinitores ad hoc electi, iuxta prædictas Constitutiones eidem Ordini, & Fratribus secundum Deum viderint expedire, aliàsque possint officium ministerii licitè in omnibus exercere. Idemque Fratres tibi Generali ministro, & successoribus ipsis deuotè, & humiliter obediant, & intendant. Et præfati successores, & tu Generalis Minister à Prouincialibus Ministris, & custodibus secundum Regulam, & constitutiones ipsius Ordinis absolui, & amoueri possitis authoritate Apostolica indulgemus, ratum habentes, & firmum quidquid super præmissis per te Generalis Minister, dictosque prædecessores Fratres, & diffinitores factum, & obseruatum est hactenus, concessa tibi exequendi officium Ministerii, quoad præmissa omnia, & alia libera facul-
2 tate. In electione quoque Generalis, & Prouincialium Ministrorum ipsius Ordinis, Fratres qui debent electionem huiusmodi celebrare: cum eos frequenter de remotis partibus oporteat conuenire: tempus super hoc à Iure statutum non currit, nec ipsi in
3 hac parte Iuris huiusmodi Regulis coarctentur. Custodes verò, & Guardiani, qui secundum statuta eiusdem Ordinis aliter quam per electionem instituuntur post ipsam institutionem seu prouisionem de ipsis factam, eorum animarum Fratrum sibi subditorum ipsius Ordinis habeant, ipsosque ligare, & absoluere possint, iuxta
4 ipsius Ordinis instituta. Fratres verò de Ordine vestro, quos secundum Constitutiones ipsius Ordinis Conuentibus vestris deputandos duxeritis in Lectores sine cuiuscumque alterius licentia liberè in domibus prædicti Ordinis legere ac docere valeant in Theologica facultate, illis locis exceptis, in quibus viget studium generale, ac etiam, quibus in facultate ipsa docturus solemniter inci-
5 pere consueuit. Et quia prohibente Regula vestra nulli Fratrum vestrorum est licitum populo prædicare, nisi à Generali ministro vestri Ordinis examinatus, & approbatus fuerit, & sibi officium prædicationis ab ipso fuerit concessum, Nos prædictorum Fratrum laboribus, & periculosis discursibus euitandis: nec non, vt animarum saluti possit inde facilius prouenire super prohibitione huiusmodi, opportunæ prouisionis remedium apponentes: vt singuli Prouinciales ministri in suis Prouincijs cum Diffinitoribus in Prouinciali Capitulo congregatis Fratres in sacra pagina eruditos

tos examinare, & approbare, & eis officium prædicationis Deum habendo præ oculis committere valeant (sicut ex forma Regulæ minister poterat Generalis) plenam authoritate præsentium concedi-
6 mus facultatem. Et quia eiusdem Ordinis Fratres de locis ad loca ipsius Ordinis sæpius transmittuntur; propter quod stabilem, & perpetuam in certis, & determinatis eiusdem Ordinis domibus non faciunt mansionem, quia etiam bonos, & idoneos, ac probatos à vobis Fratres facitis ad Ordines promoueri, liceat vobis ordinandos Fratres eiusdem Ordinis quibuscumque malueritis Catholicis Pontificibus communionem, & gratiam Apostolicæ Sedis habentibus
7 præsentare. Ipsisque Pontificibus præsentatos a vobis Fratres sine quilibet examinatione per eosdem Pontifices facienda, & absque omni prouisione vel obligatione ipsorum ordinandorum Fratrum ad Ordines promouere. In locis quoq; in quibus degitis, liceat vobis habere Oratoria, in quibus cum altari portatili possitis Missarum solemnia, & alia diuina officia celebrare ac etiam Ecclesiastica
8 recipere Sacramenta. Cum autem generale interdictum terræ fuerit, in Ecclesiis, & Oratoriis vestris, ac alijs quibuscumque, cum ad loca peruenerit Ecclesiastico supposita interdicto, clausis ianuis, interdictis, & excommunicatis exclusis, non pulsatis campanis, & submissa voce vobis liceat celebrare diuina, & Ecclesiastica recipere Sacramenta, dummodo causam non dederitis interdicti nec contingat id vobis specialiter interdici, nisi Ecclesiæ, & Oratoria eadem fuerint specialiter interdicta. His verò, qui in vestris
9 immorantur obsequijs, cuncta liberè ministrare possitis Ecclesiastica Sacramenta, & ipsos cum decedant, in vestris cœmiterijs sepe-
10 lire. Si quando terras, in quibus residetis, vel earum personas excommunicationis seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri vestris seruitiis deputati, negotiorumque vestrorum procuratores, & operarij qui in vestris locis eorum operibus personaliter continuò extiterint, huiusmodi sententijs minimè obnoxij habeantur, ibique possint audire diuina iuxta formam, quæ in ipsis locis in eo casu à Sede Apostolica est concessa: nisi ijdem causam dederint, vel excommunicari specialiter, seu interdici contigerit eosdem.
11 Et quia vos extremam patientes pro Christi nomine paupertatem exhortationis pio studio bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis semitam laudabiliter reuocatis, concedimus, vt in excommunicatorum terris liberè commorari, & ab eis tunc etiã quãdo per ipsas vos transire contigerit, necessaria vitæ deposcere,
12 ac recipere valeatis. Generalis quoque, & singuli Prouinciarum

mini-

miniſtri, & eorum Vicarij etiam Cuſtodes in Prouincijs, & Cuſtodijs ſibi commiſſis prædictis Fratribus conſtitutis ibidem, nec non Fratribus alijs eiuſdem Ordinis interdum ad eos declinantibus vndecumque abſolutione, & diſpenſatione indigentibus: ſiue priuſquam intrauerint Ordinem, ſiue poſt, in caſibus exceſſerint, pro quibus excommunicationis, vel interdicti aut ſuſpenſionis incurrant ſententias à Iure, vel à Iudice generaliter promulgatas, & huiuſmodi ſententijs innodati, aut in locis ſuppoſitis Eccleſiaſtico interdicto diuina officia celebrantes, vel ſuſcipientes Ordines ſic ligati notam irregularitatis incurrerint, abſolutionis, & diſpenſationis beneficium valeant impartiri, niſi adeo fuerit grauis, & enormis exceſſus, quod ſint ad eandem Sedem merito deſtinandi.

13 *Fratres etiam veſtri, quos pro tempore vos Generalis, & Prouinciales miniſtri, nec non vices veſtras gerentes, ac etiam Cuſtodes in propriis habueritis Confeſſores, abſolutionis, & diſpenſationis beneficium vobis, cum expedierit, valeant impartiri iuxta formam conceſſionis ſuper abſolutione, & diſpenſatione Fratrum eiuſdem*

14 *Ordinis ſuperius vobis factæ. Ad hæc volentibus veſtro aggregari Collegio, qui ſuſpenſionis aut interdicti, vel excommunicationis ſententijs à Iure vel ab homine promulgatis generaliter ſunt ligati, abſolutionis beneficium obſeruata forma canonica impartiri, ipſosque in Fratres recipere, ac eos qui poſt aſſumptum habitum vel profeſſionem emiſſam recoluerint ſe talibus in ſæculo fuiſſe ſententijs innodatos: ſecundum formam ipſam vos Generalis, & Prouinciales miniſtri, & præfati Cuſtodes, ac vices veſtras gerentes valeatis abſoluere, & cum irregularibus diſpenſare, ſi forſan talibus innodati ſententijs, vel in locis interdicto ſuppoſitis diuina præſumpſerint officia celebrare, vel Ordines receperint, ita tamen quod ſi aliqui ex huiuſmodi ſententijs eiſdem propter debitum ſint aſtricti: ſatisfaciant vt tenentur. Volumus autem nihilominus, quod poſtquam fuerint abſoluti, huiuſmodi volentes aggregari Collegio ſupradicto, niſi mox Ordinem intrauerint (etiamſi ſuper hoc inducię eis à Prælatis eiuſdem Ordinis concedantur) eo ipſo in priſtinas ſententias, à quibus eos totaliter abſolui contigerit, relabantur. Cæterum veſtra diſcretio eautè prouideat vt Apoſtolicæ Sedis, aut Legatorum, & Ordinariorum locorum in abſolutionibus*

15 *huiuſmodi ſcandalum euitetur. Porro quieti veſtræ prouidere volentes, quod per litteras Apoſtolicæ Sedis, aut legatorum, ſeu de legatorum ipſius conueniri a quoque minime valeatis, & quod ad pecuniam colligendam cogi non poſſitis inuiti per litteras ipſius*

Sedis de cætero impetrandis, quodque nullus vestrum correctionis aut visitationis vel Inquisitionis officium Monasterijs vel Ecclesijs, seu quibuscumque personis impendere, vel ad cognitiones causarum, citationes partium, & denunciationes sententiarum interdicti, & excommunicationum procedere, aut recipere curim Monialium, seu Religiosorum quarumlibet personarum teneantu. per Apostolicas litteras impetratas, & impetrandas in posterum, nisi huiusmodi Apostolicæ litteræ de hoc indulto, & Ordine vestro expressam fecerint mentionem,
16 *authoritate vobis postolica .. dugemus. Concedimus etiam ut ad visitandum aliqua Monasteria Monialium cuiuscumque Ordinis, vel ad audiendum confessiones earum compelli aliquatenus non possitis; neque ad recipiendum commissiones causarum, seu sententiarum executiones, vel alia contingentia causas ipsas per litteras præfatæ edis in quibus non facta fuerit de indulgentia huiusmodi mentio specialis siue per legatos, seu de-*
17 *legatos ipsius, vel etiam per quoscumque. Nullus insuper Archiepiscopus, vel Episcopus, nullusque alius Prælatus Ecclesiasticus, nec eorum Vicarij, vel officiales ad portandum seu deferendum litteras, vel exequendum, vel denunciandum sententias contra Principes sæculares, communitates, populos, seu quoscumque benefactores vestros, nullusque delegatus, vel ordinarius iudex ad faciendum citationes, vel commissiones recipiendas, siue quod sint in causis aliquibus assessores, seu ad alias lites, aut controuersias contingentia in causis, quæ coram ipsis tractantur, quempiam vestrum compellere valeant sine prædictæ Sedis mandato, vel licentia speciali expressam faciente de hac indulgentia mentionem, ne quispiam vestrum parere vel intendere teneatur super his monitionibus, mandatis, aut iussionibus eorundem, aut facere vel implere, quod in hac parte duxerint iniungendum. Cæterum Generalis, & Prouinciales ministri,*
18 *& ipsorum Vicarij, illos ex Fratribus, de quibus authoritate litterarum Sedis Apostolicæ, vel legatorum ipsius, Archiepiscopis, & Episcopis, ac alijs quibuscumque prouisum extitit, vel in posterum contigerit prouidere, corrigere, ac etiam non obstante contradictione aliqua possint ad suum Ordinem reuocare, nec per litteras eiusdem Sedis, aut legatorum ipsius iam obtentas vel de cætero obtinendas, aliquos de Fratribus ipsius Ordinis præfatis Archiepiscopis, & Episcopis; aut alijs teneantur in socios deputare, nisi dictæ litteræ obtinendæ de*

indulto

indulto huiuſmodi, & de Ordine ipſo expreſsam fecerint mentionem, & aliàs id honeſtati Ordinis, & eorum ſaluti viderint expedire. Nullus autem Legatus niſi de latere noſtro miſſus authoritate litterarum Sedis Apoſtolicæ ſpecialem de hoc
19 indulto, & Ordine veſtro non facientium mentionem, nulluſq. Prælatus, vel aliqua perſona Religioſa, vel ſæcularis de huiuſmodi Fratribus ad ſua vel alterius negotia procuranda, vel ſecum manendum aliquos aſſumere valeat, niſi quos Generalis, vel Prouincialis Miniſter ipſorum tamquam idoneos, & diſcretos ſibi duxerit aſſignandos: quos etiam ſubiacere volumus Ordinis diſciplinæ. Illos verò ipſius Ordinis Fratres, qui ad
20 prædicandum Crucem, vel inquirendum contra prauitatem hæreticam, ſeu ad alia huiuſmodi negotia ſint, vel fuerint à Sede Apoſtolica deputati, tu fili Generalis Miniſter, tuique ſucceſſores remouere, ſeu reuocare, & penitus transferre, ipſiſque quod ſuperſedeant, iniungere, alioſque ſubſtituere, cum expedire videbitis, liberè ac licitè valeatis, & in eos, ſi contrauenerint, cenſuram Eccleſiaſticam exercere, ac quilibet miniſter Prouincialis vel eius Vicarius eiuſdem Ordinis, id ipſum in ſua Prouincia circa Fratres ipſius Ordinis, quibus ab eadē Sede ſimilia contigerit in illa committi, facere poſſit: non obſtantibus aliquibus litteris vel indulgentijs Apoſtolicis impetratis, vel etiam in
21 poſterum impetrandis, quæ de hoc non fecerint mentionem. Inhibemuſque ne quis poſt profeſſionem in Ordine veſtro factam ſine Generalis, vel Prouincialis ſui licentia diſcedat ab ipſo, diſcedentem verò abſq. cautione litterarū alterius ipſorum prætextu alicuius priuilegij Apoſtolicæ Sedis nullus audeat retinere, quod ſi forte retinere præſumpſerint, vobis Generalis, & Prouinciales Miniſtri dumtaxat licitum ſit in ipſos diſcedentes Fratres ſententiā excommunicationis promulgare. Si verò aliqui de Fratribus veſtri Ordinis poſt obtentam licentiam à Sede Apoſtolica, aut à
22 vobis ad Religionem aliam tranſeundi, intra duos vel tres menſes ſe ad illam Religionem ſuæ ſaluti congruam non contulerint, & ipſius non ſuſceperint habitum Regularem, licitum ſit vobis Generalis, & Prouinciales miniſtri, ac vices veſtras gerentibus contra ipſos tanquam contra alios Ordinis veſtri apoſtatas procedere ſecundum quod honeſtati ipſius Ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis, qui poſt ſuſceptionem habitus alterius Religionis infra tempus probationis nulla profeſſione facta inde præſumpſerit re-

silire. Apostatas quoque vestri Ordinis excommunicare, ca-
23 *pere, ligare, incarcerare, & aliàs subdere disciplinæ rigo-*
ri possitis, per vos ac etiam alios, in quocumque habitu eos
contigerit inueniri: inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio bra-
24 *chij sæcularis. Inhibemus etiam, ne Fratres, quos ab Ordine ve-*
stro pro suis culpis per Generalem seu Prouinciales ministros, aut
Custodes expelli contigerit, vel qui egressi fuerint proprio motu,
prædicare, confessiones audire, seu docere præsumant, nisi ad alium
Ordinem, in quo licitè exercentur huiusmodi officia, transierint de
vestra, vel dictorum ministrorum licentia speciali, quod si forte
ipsi contra huiusmodi inhibitionem nostram aliquid super præ-
missis temerè attentare præsumpserint, ministri ac Custodes, atq.
eorum Vicarij in illos, quos intra fines suarum Prouinciarum, &
Custodiarum iuxta consuetudinem Ordinis vestri distractos inue-
25 *nerint talia præsumentes monitione præmissa authoritate nostra*
excommunicationis sententiam valeant promulgare. Eiectos au-
tem ab Ordine vestro, vel egressos, qui receptione in eodem Ordine
suis culpis exigentibus reddiderint se indignos, & alios Fratres
eiusdem Ordinis ex rationabili causa ad quoscumque Ordines ap-
probatos (præterquam ad Beati Augustini, Templariorum, Ho-
spitaliorum, & aliorum Religiosorum arma portantium) ad vi-
tandum occasionem euagandi, Generalis, & Prouinciales ministri
26 *cum suis testimonialibus litteris authoritate nostra licentiandi*
liberam habeant facultatem. Nos enim districtius inhibemus, ne
tales ad alium Ordinem aliter transire, vel aliqui eos recipere, seu
27 *retinere præsumant absque licentia speciali Sedis Apostolicæ fa-*
ciente de hoc plenariam mentionem. Inhibemus, vt nullus siue in
aliquo Religionis Ordine siue extra constitutus habitum vestrum
aut ita consimilem, quod propterea etiã Frater Minor credi possit,
deferre liceat absq. mandato Sedis Apostolicæ speciali. Et vt dicta
inhibitio maiorem consequatur effectum, statuimus vt hi, qui ha-
bitum vestrum, vel sibi prædicto modo consimilem deferre præsum-
pserint, ad deponendum ipsum per Diœcesanos locorum, cum à vobis
requisiti fuerint, monitione præmissa per censuram Ecclesiasticam
28 *appellatione postposita compellantur. Cæterum cum humilitas*
vestra sibi de latitudine Orbis terræ nihil præter domos, & hor-
tos cum virgultis præmiorum obtentu cœlestium duxerit reseruã-
dũ, nos piè volentes, quod illorum fructus integræ veræ paupertatis
vsibus applicentur, vt de dictis hortis, virgultis vestris nulli deci-
mam teneamini exhibere, vobis authoritate præsentium indulge-

mus,

mus: diſtrictius inhibentes, nequis à vobis de prævisſis aliquid
29 exigere vel extorquere præſumat. Quia vero nonnulli veſtrum Religionis habitum aſſumentes diuerſis perſonis, quæſciri, & inueniri non poſſunt, interdum aliqua bona reſtituere tenentur, vobis Miniſtro, Cuſtodibus, ac prædictis Vicarijs concedimus, vt ſinguli veſtrum in locis ſibi commiſſis bona ipſa in pios vſus conuertere
30 valeant, prout ſecundum Deum viderint expedire. Sepulturam quoque in Eccleſijs veſtris concedimus, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui ſe illic ſepelire deliberauerint (niſi excommunicati aut interdicti, aut etiam publici vſurarij fuerint) nullus obſiſtat, ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum illarum, à quibus corpora
31 mortuorum aſſumuntur. Diſtrictius inhibemus, vt nulli Religioſi vel ſæculares vobis inuitis aliquorum corpora defunctorum in veſtris cœmeterijs ſepelire, aut in Eccleſijs veſtris Miſſarũ ſolemnia, vel pro animabus eorum, qui ad loca veſtra tumulandi deferuntur, ibidem exequias celebrare ſine veſtro aſſenſu, & voluntate præſumant. Inhibemus inſuper vniuerſis Fratribus veſtri
32 Ordinis, ne aliquis eorum (niſi neceſſitatis vrgentes articulo) alijs quàm Prælatis ſuis peccata ſua confiteri præſumant, vel alijs eiuſdem Ordinis Sacerdotibus ſecundum Regulam, & ipſius Or-
33 dinis inſtituta. Vniuerſis autem Eccleſiarum Prælatis, & alijs iubemus, ne confeſſiones veſtras vobis inuitis audire vel compellere vos ad Synodos ſeu conuocationes ſuas accedere, vel cum eis extra ciuitates, vel intra proceſſionaliter exire, aut ſuis conſtitutionibus ſubiacere, vel Capitula, ſcrutinia, & inquiſitiones in locis veſtris, vel alibi de vobis facere, aut fidelitatem iuramento firmatam, aut manualem obedientiam à miniſtris, cuſtodibus, vel Guardianis veſtris exigere, aut de ipſorum inſtitutione, vel deſtitutione, ſiue de ſtatutis veſtri Ordinis ſe aliquatenus intromittere: ſeu prohibere, ne ad ciuitates, vel villas, vbi religiosè, & honeſtè morari poſſitis, à populis euocati audeatis accedere, ibique pro veſtris vſibus conſtruere ædificia ſeu Eccleſias, oratoria, aut in accedentes Fratres, ſeu in conſtruentes huiuſmodi, vel acceptatores ipſorum excõmunicationis ſententiam ferre præſumant. Concedimuſque vo-
34 bis, vt de his, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut libris, fabricæ, luminaribus, anniuerſario, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo, aut alijs ad perpetuum cultum diuinum, ſeu propitantijs, aut victu ad ſuſtentationem veſtram, vel indumentis, necnon pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ domus veſtri Ordinis obligatæ noſcuntur, & de domibus, prædijs, & hortis, aliiſque locis

vo-

vobis ſecundum inſtituta veſtri Ordinis opportunis, aut de his, quæ pro huiuſmodi domibus, prædijs, locis, & hortis emendis vobis legantur, (dummodo præmiſſa non conuertantur in vſus alios, ſed in illos dumtaxat, pro quibus reliquuntur, aut alios etiam, qui in hac conceſſione continentur) nulli canonicam iuſtitiam, aut portionem aliquam teneamini exhibere, & ne qui a vobis, vel vltimarum executoribus voluntatum ſeu decedentium hæredibus de præmiſſis aliquid exigere, vel extorquere præſumant, diſtrictius inhibemus. Adhæc, liceat Fratribus veſtri Ordinis
35 *cum de prioribus locis ſuis ad alia loca ſe transferunt, tam ædificia, quam omnem ædificiorum materiam locorum, quæ dimittunt (dedicatis Eccleſijs dumtaxat exceptis) quam libros, calices, paramenta ſecum ad alia loca transferre, ac ædificia ipſa cum ſolo, & alijs ad eadem loca pertinentia (præter Eccleſias) per perſonas ad hoc a Sede Apoſtolica deputatas vendere, ipſorumque pretium in aliorum locorum, ad quæ dicti Fratres ſe transferunt ædificationem, ſeu alias in illorum vtilitatem conuertere, ſecundum quod eis melius videbitur expedire: cum ipſa, & alia loca Fratrum ad nos, & Sedem Apoſtolicam ſpecialiter, & immediatè pertinere noſcantur. Et ne aliqui Archiepiſcopi, vel Epiſcopi, aut alij Eccleſiarum Prælati, ſeu quæuis alia perſona Eccleſiaſtica ſeu ſecularis prædicta loca ſeu bona occupare, accipere vel vſurpare, aut quoquomodo ſibi vendicare præſumant abſque dictæ Sedis licentia ſpeciali diſtrictius*
36 *inhibemus. Indulgemus vobis vt ad præſtationem procurationum legatorum prædictæ Sedis vel Nunciorum ipſius ſeu diœceſanorum locorum, aut exactionum, vel collectarum, ſeu ſubſidiorum, vel prouiſionum quorumcumque minime teneamini, nec ad ea ſoluenda per litteras Sedis Apoſtolicæ, aut Legatorum, vel Nunciorum eiuſdem, ſeu Rectorum terrarum Eccleſiæ Romanæ impetratas, ſeu in poſterum impetrandas cuiuſcumque tenoris fuerint in perpetuum compelli poſſitis, niſi dictæ Sedis litteræ impetrandæ plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi, & dicto*
37 *Ordine fecerint mentionem. Cæterum cum felicis recordationis Innocentius Papa prædeceſſor noſter olim duxerit ſtatuendum, vt exempti quacumque gaudeant libertate, nihilominus tamen ratione delicti, ſeu contractus, vel rei, de qua contra ipſos agitur, ritè poſſint coram locorum Ordinarijs conueniri, & illi quoad hoc ſuam in ipſo turiſdictionem, prout ius exigit, exercere; nos vobis, vt occaſione Conſtitutionis huiuſmodi, nullum*

lium libertatibus, immunitatibus vobis, & Ordini veſtro per priuilegia, & indulgentias a Sede Apoſtolica conceſſas, præiudicium generetur, authoritate præſentium indulgemus. Decernimus ergo irritum, & inane, quidquid contra tenorem conſtitutionum, conceſſionum, & inhibitionum huiuſmodi per quoſcumque fuerit attentatum, & interdicti, ſuſpenſionis, & excommunicationis ſententias, ſi quas contra Conſtitutiones, conceſſiones, & inhibitiones eaſdem, in vos, vel veſtrum aliquos, aut loca veſtra ſeu benefactores veſtros, ſeu executores, aut hæredes prædictos in poſterum promulgari contigerit, penitus non tenere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrarum Conſtitutionum, conceſſionum, & inhibitionum infringere, vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli ſe nouerit incurſurum. Datum Perugiæ 12. Kalendis Auguſti, Pontificatus noſtri anno primo. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, & communitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Florentiæ anno incarnationis Dominicæ 1439. quarto Idus Nouembris, Pontificatus noſtri anno IX. Nos igitur, qui dicti Ordinis Fratrum Minorum, in quo Generalis Miniſtri fungebamur officio, dum ad Cardinalatus honorem aſſumpti

38 *fuimus, & perſonarum eius ſtatum proſperum, & tranquillum propter uberes fructus, quos Ordo ipſe, multa refulgens gloria meritorum, & gratia redolens ſanctitatis, in agro Eccleſiæ militantis in propagatione Religionis, & Orthodoxa hactenus produxit vtiliter, & producit, ac in futurum etiam producturum ſpe firmiſſima tenemus: palmites ſuos à mari vſque ad mare, & etiam ad barbaras extendens nationes, intenſis deſideramus affectibus Clementis, & Eugenij prædictorum, & prædeceſſorum noſtrorum, & aliorum, qui Ordinem prædictorum Fratrum Minorum aliis variis priuilegijs non immerito decorarunt, veſtigijs inhærentes, motu proprio, non ad eorundem dicti Ordinis Fratrum Minorum profeſſorū, vel alterius pro eis Nobis ſuper hoc obtatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera voluntate, & deliberatione, & ex noſtra ſcientia prædictas Clemētis, & alias quorumcumq. aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtro-*

ſtrorum litteras dicto Ordini Fratrum Minorum, & illius domibus, & profeſſoribus in genere ſub quacumque forma verborum conceſſas, quas ac ſi de verbo ad verbum vnà cum prædictis litteris Eugenÿ prædeceſſoris præfati præſentibus inſertæ forent, haberi volumus pro expreſſis, ac omnia, & ſingula in eis contenta authoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus: ac pro potiori cautela omnia, & ſingula per Clementem ac Eugenium, alioſque prædeceſſores prædictos in eiſdem litteris pro, & in fauorem dicti Ordinis Fratrum Minorum, quomodolibet ordinata, ſtatuta, decreta, conceſſa, & indulta fieri, & ſeruari debere authoritate Apoſtolica motu, & ſcientia prædictis de nouo ordinamus, ſtatuimus, atque decernimus, ac eidem Ordini Minorum, illiuſque domibus, & profeſſoribus concedimus & indulgemus. Et quia, ſicut accepimus, noſque ipſi experientia didicimus in minoribus conſtituti præfati Ordinis curam
39 *gerentes, circa litteras, & priuilegia huiuſmodi nonnulla dubia poſtea ſunt exorta, habita ſuper illis conſideratione decenti, motu, & authoritate ſimilibus litteras eiuſdem Clementis prædeceſſoris, in ea parte, in qua concedit dicti Ordinis profeſſoribus, vt liceat eis in locis, in quibus degunt, habere Oratoria, & in eis cum altari portatili etiam tempore interdicti ianuis clauſis, excommunicatis, & interdictis excluſis Miſſarum ſolemnia, & alia diuina officia celebrare; & quod eorum inſiſtentes obſequÿs cenſuris generaliter promulgatis non ligentur, cum contingat eos perſæpe requiri, vt etiam extra Oratoria ſuper huiuſmodi altari portatili celebrent diuina officia, & ad illa interdicti tempore tertÿ Ordinis S. Franciſci de Pœnitentia nuncupati Fratres, & Sorores, ac ſuos, & illorum procuratores admittant: extendentes concedimus eiſdem Fratribus, vt non ſolum in Oratorÿs, & locis, in quibus degunt, ſed etiam in quouis alio loco congruenti, & honeſto poſſint ſuper altari portatili huiuſmodi Miſſas, & alia diuina officia celebrare, exceptis Eccleſijs ab Ordinarÿ iuriſdictione non exemptis quoties id eiſdem Fratribus per Ordinarios contigerit inhiberi, & vt liceat ei tempore interdicti Fratres, & Sorores dicti Ordinis, & Moniales S. Clara procuratores, & negotia gerentes vtriuſq. ſexus admittere ad diuina. Præterea quia idem Clemens in di-*
40 *ctis ſuis litteris Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & eorum Vicarÿs, & Cuſtodibus abſoluendi Fratres eiuſdem Or-*

di-

dinis, nec non Fratribus dicti Ordinis, quos ipſi Miniſtri Vicarij, & Cuſtodes habuerint pro tempore in Confeſſores abſoluendi ipſos Miniſtros Vicarios, & Cuſtodes ab exceſſibus, & cenſuris (niſi talia perpetraſſent, propter quæ eſſent merito ad Sedem Apoſtolicam deſtinandi) ac cum eis deſuper diſpenſandi facultatem concedit. Et propterea, qui ſunt deſtinandi perſæpe reuocetur in dubium, vt abſoluentium, & abſoluendorum, diſpenſantium, & diſpenſandorum pro tempore puritati conſcientiæ conſulamus, declaramus hæreticos relapſos, ſchiſmaticos, & qui litteras Apoſtolicas falſificaſſent, aut ad infideles probibita detuliſſent, dumtaxat eſſe ad Sedem Apoſtolicam merito deſtinandos, reliquis verò omnibus, etiam ſimoniæ prauitate qualitercumque irretitis, poſſe per illos, quibus inibi conceditur abſolutionis, & diſpenſationis beneficium, & gra-
41 *tiam iuxta caſuum exigentiam impartiri. Eam vero partem litterarum eiusdem Clementis prædeceſſoris, in qua ſepulturam in Eccleſijs Fratrum dicti Ordinis liberam eſſe voluit, ſalua iuſtitia Eccleſiarum, à quibus corpora mortuorum aſſumuntur, declarantes, libertatem huiuſmodi intelligi debere, etiam quoad hoc, vt Fratres ipſi nullius ſuper hoc petita licentia, Parochias, in quibus corpora prædicta forent, cum cruce proceſſionaliter intrandi ac corpora ipſa leuare, & ad eorum Eccleſias ſepeliendi deferre poſſint, vbi hoc fieri conſuetum foret: vel presbyteri de licentione requiſiti id facere recuſarent; nec cogantur inuiti, etiam prætextu cuiuſcumque conſuetudinis, ipſi, vel defunctorum conſanguinei illa ad Parochiales Eccleſias, aut alia loca deferre: vel cum illa vel ſine inibi celebrare, vel celebrari facere pro eiſdem defunctis aliqua diuina officia ante, vel poſt ſepulturam eorumdem. Iuſtitiam autem Eccleſiarum, à quibus corpora ipſa ſumuntur, iuxta eiuſdem Clementis prædeceſſoris voluntatem ſaluam eſſe debere decernimus, eo caſu, quo dumtaxat apud loca ipſorum Fratrum corpora ipſa ſepeliuntur. Si vero non apud eos, ſeu alios Mendicantium Ordinum*
42 *profeſſores corpora ipſa contingeret ſepeliri: ex bis, quæ ad Fratres prædictos, apud quos tunc corpora ipſa non ſepelirentur de bonis defunctorum, quomodolibet obuenient, quouis particulari, vel vniuerſali titulo, directè vel per obliquum nullam canonicam, aut Parochialem portionem dare teneantur: nec ſimiliter aliqua portio debeatur de ijs, quæ ad certos, & determinatos vſus eiſdem Fratribus, vel eorum domibus in genere vel in ſpecie etiam*

etiam de bonis ipſorum, quorum corpora apud eos contigerit ſepeliri, nec etiam in caſibus, in quibus per eiuſdem Clementis, & aliorum prædeceſſorum noſtrorum ſpecialia priuilegia Fratres ipſi ab huiuſmodi ſolutione quarta ſunt exempti: nec aliquo caſu de candelis, quæ ad manus Fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis verò caſibus quam in præmiſſis, in quibus quarta ipſa ſoluenda veniret; conuentiones (ſi quæ ſint inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, ac Eccleſiarum Rectores inita) laudabiles, & honeſtæ in poſterum
43 obſeruentur. Et ſi forte per Nos, vel Sedem Apoſtolicam de piè legatis diſpoſitis, & relictis in genere vel in ſpecie decima, aut alia portio ſeu quarta, alteri piæ vel non piæ cauſæ ex quauis cauſa hactenus conceſſa foret aut in poſterum concedi, & ſolui, aut diri mandari contingeret Fratres prædictos & illorum domos, ac eis legata, & relicta aut aliàs in illorum fauorem diſpoſita in conceſſione & mandatis huiuſmodi decernimus, & volumus non includi, niſi de ipſis Fratribus, & præſenti decreto, ac voluntate noſtra, non per generales clauſulas, quæ etiam ſpecialem mentionem importare viderentur, ſed vera, & ſpecifica mentio fiat in eiſdem. Indultum verò eiuſdem Clementis prædeceſſoris de decimis non ſoluendis ad quascumque bona dictorum Fratrum, & quaſcumque decimas etiam quas vulgus Papales appellat, & Apoſtolica Sedes pro Chriſtianæ fidei defenſione, aut aliis immirentibus interſæpe neceſſitatibus indicit, & quæcumque alia onera mota, & ſcientia prædictis extendimus. Decernentes ipſos Fratres Minores, etiam ſi per quoſcumque exemptos, & Mendicantes ſolui mandarentur, cum quibuſuis derogatoriis, & fortioribus clauſulis, ad illarum ſolutionem non teneri: & in illarum ſolutione ceſſando cenſuras, & pœnas aliquas non incurrere: niſi præſentibus (non per generales, & alias clauſulas ſpecialem mentionem non importantes) ſed aliàs ſit derogatum ſpecificè earum de verbo ad verbum inſerto tenore. Et ne prætextu Conſtitutionis Innocentij Papæ IV. prædeceſſoris noſtri, quæ incipit: Volentes, lo-
44 corum diœceſani, & alij Ordinarij, & alij, quicumque in perſonas aut loca Fratrum prædictorum contra eiuſdem Clementis prædeceſſoris in fine litterarum prædictarum ordinationem: ſiue quamcumque iuriſdictionem aut ſuperioritatem vendicare præſumat, diſtrictius inhibemus, ne quiſpiam abſque dictæ Sedis ſpeciali commiſſione aut authoritate in perſonas domos,

& loca

& loca dicti Ordinis Fratrum Minorum, vtpote prorſus exempta, aliquas excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias generaliter, & ſpecialiter quomodolibet promulgare; aut in perſonas, domos, aut loca huiuſmodi aliquam præeminentiam, ſuperioritatem, & iuriſdictionem quomodolibet exercere præſumant, etiam ratione contractus, vel delicti, ſeu rei de qua ageretur, vbicumque ineatur contractus, committatur delictum, & res ipſa conſiſtat. Decernimus quoque ex nunc quaslibet excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, & quoſcumque proceſſus, quaſus pœnas, & ſententias generales, vel ſpeciales continentes, quos, & quas promulgari vel haberi, & omnia quæ contra Fratres, domos, & loca dicti Ordinis, quomodolibet fieri contigerit, etiam eorum exemptione, vtpote notoria, non aliter allegata, nullius roboris vel momenti eſſe, & pro infectis prorſus ha-
45 *beri debere. Præterea, quia parochialium Eccleſiarum Rectores præfati erga illos, qui dictis Fratribus Ordinis Minorum eorum peccata confitentur, perſæpe ſe reddunt in exhibitione Euchariſtiæ, & Extremæ Vnctionis difficiles: concedimus ipſis Fratribus Ordinis Minorum, vt eiſdem perſonis eis confeſſis, quibus Rectores præfati ſine rationabili cauſa denegauerint, ſeu malitiosè diſtulerint Euchariſtiæ, ſeu Extremæ Vnctionis Sacramenta miniſtrare (ſuper quo eorumdem confeſſorum aſſertioni ſtare debeat) illa petentibus poſſint impunè exhibe-*
46 *re. Et cum aliquando contingat Monaſteria Monialium S. Clarę, & Minoriſſarum, ſeu Sancti Damiani nuncupatarum Monialibus deſtitui, adeo vt de eorum reformatione ſpes nulla ſuperſit, conueniétiùſque fit, quod eorum deſtitutorum bona ad ipſos Fratres deueniant: quorum erant curæ commiſſa, quam ad alios: illa quæ ſic deſtituta exiſtunt, & deſtitui contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus, perpetuis vſibus Fratrum domus dicti Ordinis Minorum eiuſdem deſtitutis Monaſterijs propinquioribus applicamus: ita vt Fratres ipſi poſſint de illis, & eorundem Monaſteriorum ſtructuris, & ædificiis pro eorum voluntate diſponere, proutſo quod illorum Eccleſiæ, & Oratoria ad profanos vſus non rediganiur, ſed in illis quandoque diuina celebrentur officia. Inſuper, cum nonnulli ad Ordinem*
47 *prædictum Fratrum Minorum ſpecialem gerentes deuotionis affectum ordinent eorum cadauera cum habitu Fratrum Mi-*

norum, aut Sororum dicti Ordinis de Pœnitentia ſepeliri; ne ex illorum corporum delatione ad alia loca Ordini, & Fratribus prædictis iniuria irrogetur, decernimus tales apud Fratres ipſos eſſe ſepeliendos, etiam ſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam: nec poſſe etiam in loco per eos electo cum habitu quomodolibet ſepeliri, aut ad ſepeliendum portari abſque Fratrum domus loci, in quo tales deceſſerint expreſſa licentia, & aſſen-
48 ſu. Cæterum ne ſi ratione Parochialium Eccleſiarum apud quas domus eorundem Fratrum conſtructæ fuere, aut conſtruentur in poſterum, locorum Ordinarij in eoſdem Fratres aliquam ſuperioritatem vendicare tentarent, Fratrum eorundem quies in aliquo perturbaretur, concedimus eiſdem Fratribus, vt in ſic conceſſis, & quas eis concedi contigerit curatis Eccleſiis poſſint per capellanum per eos pro eorum nutu ponendum, & amouendum curam huiuſmodi exercere, qui quandiu capellanatus huiuſmodi fungetur officio, ac ſi dicti Ordinis Minorum profeſſor exiſtat, dictorum Fratrum Minorum libertate, & exemptione fruatur: Eccleſia vero prædicta, & illarum bona illa, quæ domus Fratrum dicti Ordinis
49 prærogatiua letentur. Et vt dicti Ordinis profeſſoribus omnino vagandi tollatur occaſio, & ad Apoſtolicam Sedem recurrendi ſubtrahatur pro poſſe neceſſitas: Generali, & Prouincialibus Miniſtris dicti Ordinis pro tempore exiſtentibus, & illorum Vicarijs, diſpenſandi cum dicti Ordinis Minorum profeſſoribus defectum natalium ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, aut quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus: nec non cum his, qui ex quauis cauſa præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum irregulares forent, poſtquam Ordinem ipſum profeſſi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiuſmodi non obſtantibus, irregulares ipſi ad quoſcumque etiam ſacros Ordines promoueri, & in illis etiam in altaris miniſterio miniſtrare, & tam ipſi irregulares, quam defectum natalium patientes prædicti, ad quaſcumque adminiſtrationes, & officia dicti Ordinis eligi, recipi, & aſſumi, illaque gerere, & exercere liberè valeant, motu, ſcientia, & authoritate præ-
50 dictis concedimus per præſentes. Rurſus intelleximus, quod etſi bonæ memoriæ Ioannes Papa XXII. prædeceſſor noſter illorum opinionem, qui aſſerebant, quod confeſſi Fratribus prædicti Ordinis, & aliorum Ordinum Mendicantium ad audien-

diendas confeſſiones iuxta Iuris diſpoſitionem deputatorum, pro tempore, tenebantur eadem peccata Rectori eorum Parochialis Eccleſiæ iterum confiteri, reprobauerit: & deinde præfatus Eugenius prædeceſſor reprobationem huiuſmodi approbauerit, & contra talia aſſerentes tanquam de hæreſi ſuſpectos per locorum Ordinarios inquiri, & procedi mandauerit: ac ſucceſſiuè piæ memoriæ Nicolaus Papa V. ſimiliter prædeceſſor noſter geſta in præmiſſis ab eodem Ioanne, & Eugenio prædeceſſoribus robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuerit, nihilominus adhuc nonnulli eorum inhærentes proteruiæ, opinionem prædictam, & deſuper factos, damnatos, malè ſonantes, ac reprobos articulo veros eſſe affirmare non verentur: vt talium præſumptuoſa temeritas tanto minus inualeſcat, quanto plurium erit ſuperiorum correctioni ſubiecta, conceſſam contra tales per eiuſdem Eugenij prædeceſſoris litteras locorum Ordinarijs facultatem, ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis extendimus, ac volumus, quod Inquiſitores ipſi quicumque fuerint, eadem qua Ordinarij contra tales authoritate fungantur. Poſtremò, cum Prædicatorum, ſicut & prædicti Minorum Ordinum profeſſores pro
51 fidei Catholicæ dilatatione continuò indefeſſè laborent, fructuſq. afferant in Dei Eccleſia ſalutares, & propterea fuerint variis per Sedem Apoſtolicam priuilegijs decorati, vt quos par labor, pariaque merita coniungunt, paria coniungant priuilegia, & fauores, concedimus eiſdem Ordinis Minorum profeſſoribus, vt conceſſis Fratribus Prædicatoribus, & eiſdem Prædicatorum Ordinis Fratribus, vt præmiſſis aliis conceſſis prædictis Fratribus Minoribus, priuilegiis, indulgentiis, gratiis fauoribus, & indultis, tam ſpiritualibus, quàm temporalibus à prædictis, & aliis Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, & aliis authoritatem habentibus, quæ omnia ac ſi nominatim exprimerentur, habiri volumus hic pro expreſſis, & noſtræ approbationis munimine ſolidamus, ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere, potiri, & gaudere poſſint, & debeant perpetuis futuris temporibus in omnibus, & per omnia prorſus, & ſine vlla differentia, perinde ac ſi quæ vni ex Ordinibus prædictis ſunt conceſſa, vtrique ſimul nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur in poſterum; & quæ de Magiſtro Generali, & Prouincialibus Prioribus dicti Ordinis Prædicatorum, ac Monaſterijs Monialium

lium ſub eorundem Fratrum Prædicatorum cura, & ſecundum
52 *ipſius Ordinis Prædicatorum inſtituta viuentium ſunt ſtatuta,*
Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Vicarijs dicti Ordinis Fratrum Minorum, & Monaſterijs Monialium dicti Ordinis Sanctæ Clarę, & Minoriſſarum, & Sancti Damiani nuncupatarum, & è contra cenſeantur eſſe ſtatuta. Diſtrictius inhibentes eiſdem locorum Ordinarijs ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, ac Rectoribus, & alijs quibuſcumque ſub excommunicationis latæ ſententiæ, & priuationis earundem Eccleſiarum parochialium, & omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, quæ obtinent, nec non inhabilitationis ad illa, & alia in poſterum obtinenda, pœnis, eo ipſo per eos, qui contra fecerint, incurrendis: Ne Ordines prædictos Fratrum Prædicatorum, & Minorum, & illorum domos, & profeſſores præter aut contra prædictorum Clementis aut Eugenij, & aliorum quorumcumque prædeceſſorum noſtrorum, & præſentium litterarum noſtrarum tenorem inquietare, ſeu moleſtare, & eos, aut teſtamentorum, vltimarumque voluntatum executores, & hæredes prædictos, ſeu quoſcumque alios directè vel indirectè ad ſolutionem alicuius quartæ parochialis, ſeu canonicæ vel alterius portionis, ſeu oneris, & ad faciendum celebrari aliquod officium in eorum Eccleſijs, vel alibi, dum apud ipſos Fratres decedentium cadauera tumulantur, ante vel poſt eorum ſepulturam cogere: nec confeſſis dictis Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus pro tempore Euchariſtiæ, ſeu Extremæ Vnctionis Sacramenta, ſine rationabili cauſa denegare, & illorum exhibitionem malitioſè differre aut eorum Parochianis, ne dictis Fratribus confiteantur, probibere vel perſuadere: nec etiam ad præmiſſa, ſeu aliquod præmiſſorum auxilium, conſilium, vel fauorem dare directè vel indirectè quoquo modo præſumant. Et nihilominus cuilibet in dignitate Eccleſiaſtica conſtituto, & Metropolitanæ, vel alterius cathedralis Eccleſiæ canonico per vniuerſum orbem, qui deſuper per dictorum Ordinum Priores, & Guardianos, & Fratres, ac illo-
53 *rum, ſeu ad commodum eorum Romanæ Eccleſiæ Syndicos etiam requiſitus fuerit, per Apoſtolica ſcripta in ſolidum mandamus, quatenus per ſe vel alium, ſeu alios præmiſſa, vbi, & quando opus fuerit ſolemniter publicantes, & ijſdem Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordinibus, & illorum domibus ac profeſſoribus in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes*

faciant

faciant eos pacificè possessione vel quasi priuilegiorum, & conces-
sionum huiusmodi gaudere; non permittentes eos, seu testamen-
torum executores, & hæredes prædictos contra illorum tenorem
per Ordinarium, & Rectores prædictos, aut quoscumque alios
indebitè molestari, aut eis grauamina, iniurias, aut damna
inferri, seu quomodolibet irrogari. Ac etiam summariè, & de
plano, sine strepitu, & figura iudicij, sola facti veritate inspecta,
contra quoscumque cuiuscumque conditionis, vel qualitatis exi-
stant, & quacunque Ecclesiastica etiam Patriarchali, Archiepisco-
pali, & Episcopali, vel mundana forent dignitate, & exemptione
muniti, in quibuscumque causis per eos mouendis quacumque ra-
tione vel causa, quæ excogitari possit, ministrent eis iustitiæ com-
plementum exequendo quod per eos fuerit ordinatum: & illos quos
censuras, & pœnas prædictas incurrisse constiterit, irretitos
esse declarent, & faciant, & mandent, interdictos, suspensos, &
excommmunicatos publicè nunciari, & ab omnibus arctius eui-
tari: & legitimis super his habendis seruatis processibus, illos quo-
ties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauare procurent. Contradi-
ctores authoritate nostra appellatione postposita compescendo, in-
uocato adhoc, si opus fuerit, auxlio brachy sæcularis. Non obstan-
54 *tibus Constitutionibus recolendæ memoriæ Bonifacij VIII. quibus*
cauetur, ne quis extra suam ciuitatem, & diœcesim nisi in certis ca-
sibus exceptis, & in illis vltra vnam dietam à fine suæ diœcesis ad
iudicium vocetur: seu ne iudices à Sede Apostolica deputati ex-
tra diœcesim, & ciuitatem, in quibus deputati fuerint contra
quoscūq; procedere aut alij vel alijs suas vices cōmittere præsumāt:
& de duabus dietis in Concilio Generali: nec non, quæ incipit:
Super Cathedram *Bonifacij, &* dudum *Viennensis Concilij, ac*
recolendæ memoriæ Calixti Papæ III. etiam prædecessoris nostri
litteris, aliisque Apostolicis, atque etiam Prouincialibus, & Syno-
dalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus: nec non Otto-
nis, & Octoboni olim in Regno Angliæ Apostolicæ Sedis Legatorum
Constitutionibus, Ecclesiarumque, atque locorum quorumlibet sta-
tutis, & consuetudinibus: & inter quoscumque dictorum Ordinum
Fratres Prædicatorum, & Minorum professores, ac locorum Or-
dinarios, seu Rectores prædictos initis, & conclusis, atque ha-
ctenus obseruatis pactis, & conuentionibus, etiam iuramento,
confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, nec
non omnibus, & singulis, quæ Clemens, & Eugenius præfati in præ-
dictis eorum litteris voluerunt non obstare contrariis quibu-

ſcumque. Quibus omnibus (illa ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, & derogatoriarum derogatorias clauſulas in ſe continerent) præſentibus pro expreſſis habentes (illis alias in ſuo robore permanſuris) quoad præmiſſa ſpecialiter, & expreſsè derogamus. Aut ſi Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Rectoribus præfatis, ſeu quibuſuis aliis communiter vel diuiſim à Sede Apoſtolica præfata indultum exiſtat, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari, aut vltra, vel extra certa loca ad iudicium euocari non poſſint per litteras apoſtolicas non facientes plenam, & expreſsam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem: & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali, vel ſpeciali cuiuſcumq. tenoris exiſtat per quam præſentibus non expreſsam, & totaliter non inſertam effectus earum, & conceſsa in eis iuriſdictionis executio impediri poſſit quomodolibet, vel differri, & de qua, cuiuſque toto tenore habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcumq. alia, quæ in futurum per Nos vel Sedem Apoſtolicam, quomodolibet concedi, ſtatui, decidi, vel ordinari contigerit contra Clementis, Eugenii, aliorũq. prædeceſſorum prædictorum, & præſentium litterarum huiuſmodi tenorem: nec non ſi ſecus ſuper his a quoquã quauis authoritate ſciẽter, vel ignoranter attentari contigerit: irrita, & inania, nulliuſq. roboris vel momenti eſſe decernimus. Et quia difficile foret præſentes litteras ad ſingulas Prouincias originaliter deſtinare; volumus, & dicta authoritate decernimus quod tranſumptis earum manu notarii publici, & Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ, aut alicuius Epiſcopalis, vel Archiepiſcopalis ſigillo munitis ea prorſus in iudicio, & extra vbicumq exhibita, vel oſtenſa, fuerint fides adhibeatur, ac ſi originales litteræ forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum approbationis, conſtitutionis, ordinationis, ſtatuti, decreti, conceſſionis, indulti, voluntatis, applicationis, inhibitionis, extenſionis, ſolidationis, mandati, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1474. pridie Kalend. Septembris noſtri Pontificatus anno 1.

COM-

COMMENTARIVS IN MARE MAGNVM

Fratrum Minorum.

SVMMARIVM.

Vbi habetur hoc Mare magnum Minorum: num. 1.

De excellentia, institutione, & prærogatiuis Ordinis Minorum. num. 2.

Generales postquam sunt electi, possunt absque alia confirmatione suum officium exercere. num. 3.

Ipsorum confirmatio non consistit in verbis. n. 4

Amoueri possunt à suis officijs, & quando. n 5.

Quid ex decreto Concilij Lateranensis sub Alexandro. num. 6.

Regula S. Francisci. num. 7.

Eximuntur Minores in electionibus à quibusdam regulis iuris. num. 8.

An id ſuffragetur pro electione aliorum Superiorum. num. 9
Cuſtodes, ſeu Guardiani etiam ſine electione inſtituti exercere poſſunt ſuum officium. nu. 10.
In Ordine Minorum plures ſunt officiales. ibid.
Iure communi electio Prælati Monaſterij pertinet ad Monaſterium. num. 11.
Priuilegium pro Lectoribus in hoc Ordine. n. 12.
Quid imperiet munus Lectoris. num. 13.
Pro Concionatoribus priuilegium. nu. 14.
Quomodo moderatum per Concilium Tridentinum. num 15.
Conſuetudine Religionis quid habeatur. nu. 16.
Conditiones pro Concionatoribus. num. 17.
De facultate ſuſcipiendi Ordines ſine examine quomodo hoc tempore non ſubſiſtat. num. 18.
Quid ſi Ordinandus ſit doctor. num. 19.
An non callentes linguam Latinam ordinari debeant. num. 20.
Qualitates pro ſingulis Ordinibus requiſitæ. num. 21.
De dimiſſorijs pro ipſis. num. 22.
De facultate habendi Oratoria, & altare portatile. num. 23.

Ad miniſtrandum Sacramenta familiaribus, & eos ſepeliendum. num. 24

An ipſorum Confeſſarij abſoluant illos à reſeruatis. num. 25.

An ligentur caſibus reſeruatis. num. 26.

Eximuntur ab aliquibus cenſuris communibus. num. 27.

Alia remiſſiuè. num. 28.

De facultate cõmorandi in ter excommunicatos & ab eis neceſſaria vitæ poſtulandi. num. 29.

An priuilegium ceſſet, quando cauſa conceſſionis illius ceſſauerit. num. 30.

Non quando ceſſat cauſa impulſiua. num. 31.

Quid in dubio de cauſa finali, aut impulſiua. num. 32.

In priuilegijs Regularium quid ſit ſpeciale quoad hoc. num. 33.

Specialiter quoad prædictam facultatem. n. 34.

Facultas abſoluendi, & diſpenſandi circa venientes ad Ordinem. num. 35.

Quomodo intelligenda. num. 36.

Ex vi aliorum priuilegiorum. num. 37.

An pro caſibus in Bulla Cœnæ contentis. nu. 38.

Quid impertent verba illa ſi ſuper hoc

inducia,&c. *num.* 39.
De eadem materia alia remiſſiuè. num. 40.
De exemptione iſtorum Religioſorum. num. 41.
Officialium nomine qui veniant. num. 42.
Clauſula illa niſi de hoc indulto, & Ordine expreſſa fiat mentio, *& ſimiles quomodo intelligenda. num.* 43.
An requirant ſpecificam, aut indiuidualem expreſſionem. ibid.
Quomodo id intelligendum ex noua conſtitutione Vrbani VIII. num. 44.
Quando intelligatur Pontificem velle reuocare aliqua priuilegia. num. 45.
De autoritate Prælatorum in ſibi ſubditos. n. 46
Quid de Religioſis obtinentibus aliqua beneficia. num. 47.
Maximè beneficia curata, ſeù Parochialia n. 48.
De habentibus aliquas gratias, ſeu præeminentias à Sede Apoſtolica. ibid.
De Cappellanis Papæ. numer. 49.
De Religioſis non aſſumendis in ſocios à quibuſcunque ſine licentia Prælatorum. num. 50
Alia remiſſiuè. num. 51.
Inhibitio recedendi ab Ordine, & facultate pro-

cedendi contra ſic facientes. numero 52.
Non id permittendum ſine cautione litterarum Prælatorum. num. 53.
De retinentibus tales. numer. 54.
De Religioſis licentiatis ad tranſeundum ad alios Ordines, & id omittentibus. num. 55.
A quo poſſit concedi talis licentia ad tranſitum. numero 56.
An requiratur etiam conſenſus Monaſterij. numero 57.
Facultas procedendi contra apoſtatas. num. 58.
An ad apoſtaſiam requiratur dimiſſio habitus. numero 59.
De Religioſo tranſeunte qui antequam admittatur, ſuſcipit habitum Ordinis, ad quem vult tranſire. num. 60.
Minores denunciant certis anni diebus excommunicatos ſuos apoſtatas. num. 61.
De expulſis, & egreſſis non permittendis prædicare, audire confeſſiones vel docere. num. 62.
Quomodo id intelligendum. ibid.
Electi ſunt infames. num. 63.
Alia circa ipſos. num. 64.
Ad quos Ordines non permititur tranſitus. nume-

numero 65.

Ordinis Beati Auguſtini *nomine* Hoſpitalariorum, *& arma portantium, qui veniant. num. 66.*

Quid ſi ad alium Ordinem tranſierint. numero 67.

Prohibitio vtendi habitu proprio huius Religionis. numero 68.

Quomodo intelligenda. numero 69.

De èxemptione à decimis. numero 70.

An hoc, vel ſimilia priuilegia perdantur, ſi Religioſi laxè viuant. numero 71.

Bona incerta Nouitiorum quibus applicari poſſunt. numero 72.

Quæ computentur inter bona incerta. num. 73.

An inuenta, ſeu repe[illegible]ta, quorum dominus ignoratur. numero 74.

An debita alicui qui ignoratur vbi habitat: numero 75.

Debita hæc incerta applicantur aliquibus pijs operibus, & Religionibus. numero 76.

De libertate ſepulturæ. numero 77.

Concordia, & inſtrumentũ pro Religioſis Regni Maioricæ. num. 78.

Alia ad intentum. numero 79
Confeſſiones Fratrum nõ audiendæ niſi à Prælatis ipſorum, vel de eorũ commiſſione. n. 80.
Confeſſarius Religioſorum eget ſolum approbatione ſui Prælati. numero 81.
Quibus Prælatis competat dare hanc licentiam numero 82.
Qualis eſſe debeat. numero 83.
Poſſunt Religioſi nihilominus confiteri Pœnitentiarijs Papæ. numero 84.
Quid de Fratribus itinerantibus: ibidem.
Cõfeſſiones Religioſorũ factæ alijs quã approbatis à ſuis Superioribus quomodo inualidæ. n. 85.
Quid ſi Prælati ſuperiores limitent hanc facultatem Prælatis inferioribus. numero 86.
Prælati Eccleſiarum prohibentur audire confeſſiones Fratrum. numero 87.
Inualidæ erunt tales confeſſiones, niſi pro aliquibus caſibus. numero 88
Quando Prælati Religionis conſentiunt, validæ erunt. numero 89.
Exemptio à canonica portione. numero 90.
Alia remiſſiuè pro ipſa. numero 91.
Facultas transferendi bona Monaſteriorum quæ

de-

deſeruntur. num. 92.

Bona Religioſorum Mendicantium ad Sedem Apoſtolicam ſpecialiter pertinent. ibid.

Maximè bona Fratrum Minorum. ibid.

Exemptio à ſubſidijs, exactionibus, & collectis. num. 93.

Praxis pro caſu quo Religioſi compellerentur ad prædicta. num. 94.

An debeant oſtendere ſua priuilegia ibid.

Quid ſi domini Ordinarij prætenderent id facere ex vi alicuius priuilegij. num. 95.

Priuilegium de exemptione cum reuocatione cap volentes. *num. 96*

Clauſula irritum, & inane *quid importet: num. 97.*

Exemptus non poteſt conſentire in non ſuum iudicem, quia hoc eſt in præiudicium Superioris. ibid.

Dictio attentatum *quid denotet. num. 98.*

Priuilegium quod cenſuræ latæ contra iſtos Religioſos non teneant, iuri communi conforme eſt. num. 99.

Confirmantur priuilegia præfata motu proprio, & certa ſcientia. num. 100.

Verba

Verba illa haberi volumus pro expreſſis *quam vim habeant num.* 101.
Clauſula ac pro potiori cautela *quid operetur. num.* 102.
Remiſſiuè alia. num. 103.
Priuilegium de habendo Oratoria, & de altari portatili. num. 104.
Clauſula ſicut accepimus *quid importet. num.* 105.
Priuilegium hoc habendi Oratoria ad quid conceſſum. num. 106.
De facultate celebrandi cum altari portatili ex voluntate Epiſcopi. 107.
Pro tempore interdicti an dimitti poſſint Tertiarij, & Procuratores. num. 108.
An Confratres Cõfraternitatum Ordinũ. ibid.
Facultas conceſſa Prælatis ad abſoluendum ſubditos, & ad recipiendum ab ipſis abſolutionem. num. 109.
Prælati an teneantur audire confeſſiones ſubditorum. num. 110.
Facultas Prælatorum, vt abſoluantur à ſuis Confeſſarijs cur poſita in hoc priuilegio nu. 111.
Prælati an poſſint vti facultatibus, quas ſubditis

tis concedunt. ibidem.

Hac facultate an vti possint pro foro externo numero 112.

An sit alijs delegabilis. numero 113.

Non obstat cap. fin de offic. & potest iudic. deleg. *numero* 114.

Quid quando solum conceditur nudum ministerium, aut eligitur industria personæ. ibid.

De libertate sepulturæ, & delatione defunctorum ad Ecclesias Fratrum. numero 115.

Non possunt inducere aliquos ad vouendum, vel iurandum de sepultura eligenda. nu. 116.

Quilibet, qui sit sui iuris, eligere potest sepulturam. numero 117.

An alij etiam, Religiosi præsertim. ibidem.

De exemptione à canonica portione. num. 118.

Dictio Quomodolibet *quid importet. n.* 119

Portio non soluenda de pijs legatis. num. 120.

Fratres Minores qualiter sint capaces legatorum. numero 121.

Maximè ex Rotæ decisione. ibidem.

Non possunt excommunicari, interdici &c. ab Ordinarijs. numero 122.

Ipsorũ etiam loca exempta sunt ab Ordinariorũ

iuri-

iuriſdictione. num. 123.
Quomodo id intelligendum. ibidem.
Loca ipſorum etiam ratione ſui ſunt exempta. numero 124
Exemptio quotuplex ſit. numero 125.
Qualis ea quæ Mendicantibus competit. ibid.
An delinquens in Monaſterio Regularium ſubjiciatur pœnis impoſitis ab Ordinario. n. 126.
Nomine Monaſterij quæ veniant. num. 127.
Alia ad intentum remiſſiuè. numero 128.
Miniſtrani Euchariſtiam, & Vnctionem confeſſis ipſis, quando &c. numero 129.
An tempore Paſchatis propter abſentiam Parochi. numero 130.
Per Eccleſiarum parochialium Rectores qui intelligantur. numero 131.
An melius ſit recipere Sacramenta à Parochis, quam à Religioſis priuilegiatis. numero 132.
De bonis Monaſteriorum Monialibus deſtitutorum quibus applicanda. numero 133.
Bonorum nomine quæ veniant. numero 134.
Stando in iure communi cui applicari deberent. numero 135.
De cadaueribus defunctorum cum habitu Religio-

gioſorum ſepeliri volentium. numero 136.
De exemptione Regularium pro caſu, quo Parochiales Eccleſiæ ipſis concederentur. n. 137.
Quid iuxta limitationem Concilij Tridentini: numero 138.
An Domini Epiſcopi viſitent altaria, aut loca, vbi aſſeruatur ſanctiſſima Euchariſtia, vel audiuntur Confeſſiones. num. 139.
De Capellano ponendo in Parochialibus Fratrum. numero 140.
De facultate Prælatorum ad diſpenſandum in irregularitatibus. numero 141.
Quid cum illegitimis: numero 142.
An incluſæ illæ irregularitates, quæ procedunt ex enormi corporis, vel animæ vitio, quod ſcandalum generare poſſent. numero 143.
An diſpenſent cum ſodomita, enormiter leproſo, gibboſo &c. numero 144.
Cum carente vſu rationis, omnino illiterato non diſpenſant. numero 145.
Quid de energumenis, furioſis, morbo caduco laborantibus, lunaticis & ſimilibus. ibidem.
An cum infamibus, & qui damnati fuerunt ad triremes. numero 146.

Tales ſunt irregulares. num. 147
Proceditur contra dicẽtes, quod confeſſi Mẽdicãtibus, teneantur iterũ confiteri parocho. n. 148.
Veluti contra de hæreſi ſuſpecto s. ibidem.
Qui ſint de hæreſi ſuſpecti. num. 149
Propoſitiones malè ſonantes quæ ſint. num. 150
Alia remiſſiuè. num. 151
Communicantur Minoribus priuilegia Prædicatorum num. 152
De Clauſula illa, In omnibus, & per omnia. *num.* 153
De dictione Prorſus. *num.* 154
De dictione Sine. *num.* 155
De dictione Perinde. *num.* 156
Quæ ſint priuilegia Prædicatorum, quæ Minoribus hoc loco communicantur. num. 157
Prohibitio facta Ordinarys, ne inquietent iſtos Religioſos in executione ſuorum priuilegiorũ. num. 158
An id facientes, mortaliter peccent. num. 159.
De Clauſula illa Auxilium, conſiliũ, *vel* fauorem dare *num.* 160
Facultas conceſſa cuilibet in dignitate conſtituto ad defendendum Minores in priuilegijs hu-

ius Maris Magni. num. 161
Clauſula Pacifica poſſeſſione, vel quaſi, *qui ſit impor. et. num.* 162
De Clauſula Auctoritate noſtra, *num.* 163
Dictio Contradictores, *quos tangat. nu.* 164
Syndici Romanæ Eccleſiæ qui dicãtur. nu. 165.
Sunt Procuratores. ibidem.
Non obſtantiæ. num. 166

1 HABETVR hæc Bulla *Mare magnum Minorum* appellata in Bullario Rodriguez inter Bullas Sixti IV. *nu.* 14. Diciturque reſeruari authenticam in Conuentu S. Franciſci Salmantini. Extat etiam in Bullario communi Laertij *to.* 1. *in Sixto* IV. *n.* 6. Eamque ſæpius commemorat Caſſarubius, Conſettius, Miranda, Ioannes de Cruce, Peirinis, Portellus, vterque Rodriguez, Archangelus Romanus, & alij, qui de priuilegijs Regularium, præſertim Mendicantium, ſcripſerunt. Cur vocetur *Mare magnum*, habes ex dictis a ſimili *in Commentario ſuper Mare magnum Prædicatorum numero* 2. vbi etiam *num.* 4. quis fuerit Sixtus IV. qui hoc *Mare magnum* compilauit.

2 De excellentia porrò, antiquitate, inſtitutione, laudibus, & prærogatiuis huius ſacri, & Seraphici Ordinis Minorum plures, ipſique grauiſſimi Authores ſcripſerunt. Specialiter Caſſaneus *in Catalog glor. mund. p.* 4. *conſider.* 69. Polydorus *de Inuent. rer. lib.* 7. *c.* 4. Paulus Morigia *de orig. Relig lib* 1. *c.* 33. & 34. Siluester Marulus *in Ocean. Relig. lib.* 4 quos, & alios refert Barboſa *de Iur. Eccleſiaſtic. lib.* 1. *c.* 41. *num.* 180 Et ex eadem Religione plurimi quoque ea de re ſcripſerunt, quos nouiſſimè ſuperauit Lucas Vvadinghus Hibernus doctiſſimus, & diligentiſsimus author, qui in variis tomis Annalium a ſe editis,

quę

que Rodulphus, Gonzaga, & alij Chroniſtæ dixerãt, ſimulque totam, & ampliſſimam Minorum familiam mirificè illuſtrat.

Circa §. 1.

3 INDVLGET Pontifex hoc loco Minoribus, vt Generales Miniſtri, ſtatim poſtquam ſunt legitimè electi, ſine alia confirmatione Ordinem poſſint regere, ac gubernare, Fratres ſoluere, ac ligare, & ſuum officium in omnibus exercere; Fratreſque teneri ipſis obedire; & nihilominus, quod abſolui, & amoueri poſſint a Prouincialibus, & Cuſtodibus ſecundum Regulam, & Conſtitutiones Ordinis. Simile indultum habent Prædicatores, Auguſtiniani, & Carmelitæ, ac Minimi, & Seruitæ, iuxta dicta in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 1. 2. *&* 3. Imo etiam, ex parte ſaltem, Ciſtercienſes ex Eugenio IV. Vallisumbroſani ex Paulo III. & Cæleſtini ex Cęleſtino V. vt refert Tamburinus *de Iure Abbat. to.* 1. *diſp.* 6. *quæſt.* 2. *num.* 3.

4 Prędicta autem eis locis nota vlterius, quod cum Generalis eſt electus legitimè, cum ex vi iſtius priuilegij maneat confirmatus, forma confirmationis ipſius non conſiſtet in verbis aliquot, nec ea erunt neceſſaria, vt cenſeatur confirmatus. Præſertim quia ſtando in Iure communi nulla verba requiruntur pro forma confirmationis, ſed ſufficit factum aliquod, quo declaretur talis electus vt legitimè electus; quale eſt adoratio, inſtallatio, inthronizatio, & ſimilia. Oldradus *conſ.* 146. *n.* 6. Rota *deciſ.* 16. *de conceſſ. præbend. in nouiſſ. & deciſ.* 261. *nu.* 3. *coram Mantica*, & ratio eſt, quia quando verba non ſunt de ſubſtantia, non minus valet factum quàm verba. Panormit. *in cap. Eccleſia veſtra* 1. *n.* 3. *de elect.* Sigiſmundus de Bononia *de elect. Prælat. dubio* 46. *num.* 5. *&* 6.

5 Specialiter etiam circa id quod tangitur in hoc priuilegio, ſcilicet, quod Generalis poſſit amoueri, & abſolui ab officio ſecundum Regulam, & Conſtitutiones Ordinis, animaduertendum, quod ſi infra officij ſui tempus appareret defectuoſus famulatui, & communi vtilitati Religionis, poſſet etiam ſtando in Iure communi abſolui, & amoueri. Ita Gloſſa *in cap* 1. *Verbo Inſufficientem, de renunciat. in* 6. communiter recepta, vt habet Sigiſmundus *ſupra dub.* 102. *num.* 1. Inſurgit autem

huiuſmodi defectus ex multis, primò, ſi ſit notorius ſuę Regulæ tranſgreſſor, *cap. Cum ad Monaſterium, verſ. Quod ſi prauaricator, de ſtat. Monachor* Secundò, ſi ſit notoriè criminoſus, & ſcandaloſus. *can. Si quis Abbas* 18. *q.* 2. Tertiò, ſi notabiliter negligens in officio ſuo. *can. Dictum. diſt.* 81. *can.* 1. *diſt.* 86. *can. Quoniam. diſt.* 100. & alijs pluribus, quod pręcipuè procedit, quando eſt incorrigibilis, prout habet Rota *deciſ.* 234. *n.* 12. *par.* 1. *in recent.* Quartò, ſi ſit ita ſenio confectus, vel ita ægrotus, vt ad regimen ſit inhabilis. *can.* 1. *diſt.* 85. *can. Alius.* 15. *q.* 6. de quibus, & alijs concernentibus Sigiſmundus *ſupra dicto dubio* 102. Samuellius *de Canonic. electi Tract.* 3. *controuer.* 3. & ego infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 30. dum de ſimili priuilegio eiſdem conceſſo agam.

6 Adde etiam quod ex decreto Concilij Lateranenſis ſub Alexandro, quod refert Creſpatius *in Summ. Catholica fidei verbo Prior*, & ex ipſo Peirinis *to.* 3. *priuileg. Minim. cap.* 3. *in Addit. ad Conſtitutiones Iulij II. num.* 4. poſſunt Prælati deponi *pro manifeſta cauſa, & rationabili, videlicet, ſi fuerint dilapidatores, nec continenter vixerint, aut aliquid tale egerint, pro quo amouendi merito videantur*. Quæ facilè reduci poſſunt ad cauſas aſſignatas.

7 Quia verò in hoc priuilegio ſermo fit de Regula Minorum, ideo in gratiam huius Sacri Ordinis Sanctiſſimique Fundatoris Diui Franciſci eam hic placuit inſerere.

Regula Fratrum Minorum,
Caput. I.

REGVLA, & Vita Minorum Fratrum hæc eſt: ſcilicet, Domini noſtri Ieſu Chriſti Sanctum Euangelium obſeruare, viuendo in Obedientia, ſine proprio, & in Caſtitate. Frater Franciſcus promittit obedientiam, & reuerentiam Domino Papę Honorio, ac ſucceſſoribus eius canonicè intrantibus, & Eccleſiæ Romanę. Et alij Fratres teneantur Fratri Franciſco, & eius ſucceſſoribus obedire.

De ijs, qui volunt vitam iſtam accipere, & qualiter recipi debeant.
Caput. II.

SI qui voluerint hanc vitam aecipere, & venerint ad Fratres noſtros, mittant eos ad ſuos Miniſtros Prouinciales, quibus ſolummodo, & non alijs, recipiendi Fratres licentia concedatur. Miniſtri vero diligenter examinent eos de fide Catholica, & Eccleſiaſticis Sacramentis: et ſi hæc omnia credant, & velint ea fideliter confiteri, & vſque in finem firmiter obſeruare: & vxores non habent, vel ſi habent, & iam Monaſterium intrauerint vxores; vel licentiam eis dederint, auctoritate Diœceſani Epiſcopi, voto continentiæ iam emiſſo; & illius ętatis ſint vxores, quod de eis non poſſit oriri ſuſpicio: dicant eis verbum Sancti Euangelij: quòd vadant, & vendant omnia ſua, & ea ſtudeant pauperibus erogare. Quod ſi facere non potuerint, ſufficit eis bona voluntaș. Et caueant Fratres, & eorum Miniſtri, ne ſoliciti ſint de rebus ſuis temporalibus, vt liberè faciant de rebus ſuis, quidquid Dominus inſpirauerit eis: ſi tamen conſilium requiratur, licentiam habeant Miniſtri mittendi eos ad aliquos Deum timentes, quorum conſilio bona ſua pauperibus erogentur. Poſtea concedant eis pannos probationis, videlicet, duas tunicas ſine capucio, & cingulum, & braccas, & caparonem vſque ad cingulum (niſi eiſdem Miniſtris aliud ſecundum Deum aliquando videatur.) Finito verò anno probationis, recipiantur, ad Obedientiam, promittentes vitam iſtam ſemper, & Regulam obſeruare. Et nullo modo licebit eis de iſta Religione exire, iuxta mandatum Romani Papę; quia ſecundùm Sanctum Euangelium. *Nemo mittens manum ad aratrum, & reſpiciens retro, aptus eſt Regno Dei.* Et illi, qui iam promiſerunt Obedientiam, habeant vnam tunicam cum capucio, & aliam ſine capucio, qui voluerint habere. Et qui neceſſitate coguntur, poſſint portare calceamenta. Et Fratres omnes veſtimentis vilibus induantur. Et poſſint ea repeciare de ſaccis, & alijs pecijs, cum benedictione Dei. Quos moneo, & exhortor, ne deſpiciant,

neque iudicent homines, quos viderint molli bus veſtimentis, & coloratis indutos, vti cibis, & potibus delicatis, ſed magis vnuſquiſque iudicet, & deſpiciat ſemetipſum.

De diuino officio, & ieiunio: & quomodo Fratres debeant ire per mundum.
Caput. III.

CLERICI faciant diuinum officium ſecundùm Ordinem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, excepto Pſalterio, ex quo habere poterunt Breuiaria. Laici verò dicant vigintiquatuor Pater noſter pro Matutino; pro Laudibus quinque; pro Prima, Tertia, Sexta, & Nona, pro qualibet iſtarum horarum, ſeptem: pro Veſperis autem duodecim: pro Completorio ſeptem, & orent pro defunctis. Et ieiunent à feſto Omnium Sanctorum vſque ad Natiuitatem Domini. Sanctam verò Quadrageſimam, quę incipit ab Epiphania vſq. ad continuos quadraginta dies, quam Dominus ſuo Sancto ieiunio conſecrauit, qui voluntariè eam ieiunant, benedicti ſint à Domino: & qui nolunt, non ſint adſtricti, ſed aliam vſq. ad Reſurrectionem Domini ieiunent. Alijs autem temporibus non teneantur niſi ſexta Feria ieiunare. Tempore verò manifeſtę neceſſitatis, non teneantur Fratres ieiunio corporali. Conſulo verò, moneo, & exhortor Fratres meos in Domino Ieſu Chriſto, vt quando vadant per mundum, non litigent, neque contendant verbis, nec alios iudicent; ſed ſint mites, pacifici, modeſti, manſueti, & humiles, honeſtè loquentes omnibus, ſicut decet. Et non debeant equitare, niſi manifeſta neceſſitate, vel infirmitate cogantur. In quamcunque domum intrauerint, primum dicant; *Pax huic domui*. Et ſecundùm Sanctum Euangelium, de omnibus cibis, qui apponuntur eis, liceat manducare,

Quod

Quod Fratres non recipiant pecuniam. Caput. IIII.

PRÆCIPIO firmiter Fratribus vniuerſis, vt nullo modo denarios, vel pecuniam recipiant per ſe, vel interpoſitam perſonam. Tamen pro neceſſitatibus infirmorum, & alijs Fratribus induendis, per amicos ſpirituales, Miniſtri tantùm, & Cuſtodes ſolicitam curam gerant, & ſecundùm loca, & tempora, & frigidas regiones, ſicut neceſſitati viderint expedire: eo ſempe r ſaluo, vt (ſicut dictùm eſt) denarios, vel pecuniam non recipiant.

De modo laborandi. Caput. V.

FRATRES illi, quibus gratiam dedit Dominus laborandi, laborent fideliter, & deuotè, ita quòd excluſo otio animæ inimico, ſanctę orationis ac deuotionis ſpiritum non extinguant, cui debent cætera temporalia deſeruire. De mercede verò laboris pro ſe, & ſuis Fratribus, corporis neceſſaria recipiant, prętер denarios, vel pecuniam: & hoc humiliter, ſicut decet ſeruos Dei, & paupertatis ſanctiſſimę Sectatores.

Quòd Fratres nihil ſibi appropriant: & de eleemoſyna petenda: et de Fratribus infirmis. Caput VI.

FRATRES nihil ſibi approprient, nec domum, nec locum, nec aliquam rem: ſed tanquam peregrini, & aduenæ in hoc ſeculo, in paupertate, & humilitate Domino famulantes, vadant pro eleemoſyna confidēter,

ter. Nec oportet eos verecundari; quia Dominus pro nobis ſe fecit pauperem in hoc mundo. Hæc eſt illa celſitudo altiſſimæ Paupertatis, quæ vos chariſſimos Fratres meos hæredes & Reges Regni cęlorum inſtituit: pauperes rebus fecit, virtutibus autem ſublimauit. Hęc ſit portio veſtra, quę perducit in terram viuentium. Cui, dilectiſſimi Fratres, totaliter inhærentes, nihil aliud pro nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti in perpetuum ſub cęlo habere velitis. Et vbicunque ſunt, & ſe inuenerint Fratres, oſtendant ſe domeſticos inuicem inter ſe, & ſecurè manifeſtet vnus alteri neceſſitatem ſuam: quia ſi mater nutrit, & diligit filium ſuum carnalem, quantò diligentiùs debet quis diligere, & nutrire Fratrem ſuum ſpiritualem? Et ſiquis eorum in infirmitatem ceciderit, alij Fratres debent ei ſeruire, ſicut vellent ſibi ſeruiri.

De Pœnitentia Fratribus peccantibus imponenda.

Capvt VII.

SI qui Fratrum, inſtigante inimico, mortaliter peccauerint, pro illis peccatis, de quibus ordinatum fuerit inter Fratres, vt recurratur ad ſolos Miniſtros Prouinciales, teneantur prædicti Fratres ad eos recurrere quàm citiùs poterunt ſine mora. Ipſi verò Miniſtri, ſi Presbyteri ſunt, cum miſericordia iniungant illis pœnitentiam; ſi verò Presbyteri non ſunt, iniungi faciant per alios Sacerdotes Ordinis, ſicut eis ſecundùm Deum meliùs videbitur expedire. Et cauere debent, ne iraſcantur, & conturbentur propter peccatum alicuius, quia ira, & conturbatio in ſe, & in alijs, impediunt Charitatem.

De electione Generalis Ministri huius Fraternitatis, & de Capitulo Pentecostes.

Caput VIII.

VNIVERSI Fratres vnum de Fratribus istius Religionis teneantur semper habere in Generalem Ministrum, & seruum totius Fraternitatis. Et ei teneantur firmiter obedire. Quo decedente electio successoris fiat à Ministris Prouincialibus, & Custodibus in Capitulo Pentecostes. In quo Prouinciales Ministri teneantur semper insimul conuenire, vbicumque à Generali Ministro fuerit constitutum: & hoc semel in tribus annis, vel ad alium terminum maiorem, vel minorem, sicut à prædicto Ministro fuerit ordinatum. Et si aliquo tempore appareret vniuersitati Ministrorum Prouincialium, & Custodum, prædictum Ministrum non esse sufficientem ad seruitium, & communem vtilitatem Fratrum; teneantur prędicti Fratres (quibus electio data est) in nomine Domini alium sibi eligere in Custodem. Post Capitulum verò Pentecostes, Ministri, & Custodes possint singuli, si voluerint, & eis expedire videbitur, eodem anno in suis Custodijs semel Fratres suos ad Capitulum conuocare.

De Prædicatoribus.

Caput IX.

FRATRES non prædicent in Episcopatu alicuius Episcopi, cum ab eo illis fuerit contradictum. Et nullus Fratrum populo penitus audeat prædicare, nisi à Ministro Generali huius Fraternitatis fuerit examinatus, & approbatus, & ab eo sibi officium prædicationis concessum. Moneo quoque, & exhortor eosdem Fratres, vt in Prædicatione, quam faciunt, sint examinata, & casta eorum eloquia, & ad vtilita-

vtilitatem, & ædificationem populi, annunciando eis vitia, & virtutes, pœnam, & gloriam cum breuitate sermonis, quia verbum abbreuiatum fecit Dominus super terram.

De admonitione, & correctione Fratrum. Caput X.

FRATRES, qui sunt Ministri, & serui aliorum Fratrum, visitent, & moneant Fratres suos, & humiliter, & charitatiuè corrigant eos, non præcipientes eis aliquid, quod sit contra animam suam, & Regulam nostram. Fratres verò, qui sunt subditi, recordentur, quòd propter Deum abnegauerunt proprias voluntates. Vnde firmiter præcipio eis, vt obediant suis Ministris in omnibus, quæ promiserunt Domino obseruare, & non sunt contraria animæ suę, & Regulæ nostræ. Et vbicumque sunt Fratres, qui scirent, & cognoscerent se non posse Regulam spiritualiter obseruare, ad suos Ministros debeant, & possint recurrere. Ministri verò charitatiuè, & benignè eos recipiant, & tantam familiaritatem habeant circa ipsos, vt dicere possint eis, & facere sicut Domini seruis suis: nam ita debet esse, quòd Ministri sint serui omnium Fratrum. Moneo verò, & exhortor in Domino Iesu Christo, vt caueãt Fratres ab omni superbia, vana gloria, inuidia, auaritia, cura, & solicitudine huius seculi, à detractione, & murmuratione. Et non curent nescientes literas, literas discere; sed attendant, quòd super omnia desiderare debent, habere spiritum Domini, & sanctam eius operationem, orare semper ad Deum puro corde; & habere humilitatem, & patientiam in persecutione, & infirmitate, & diligere eos, qui nos persequũtur, reprehendũt, & arguunt, quia dicit Dominus: *Diligite inimicos vestros, & orate pro persequentibus, & calumniantibus vos. Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam; quoniam ipsorum est Regnum Cœlorum. Qui autem perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit.*

quod

Quòd Fratres non ingrediantur Monaſteria Monachorum.
Caput XI.

PRÆCIPIO firmiter Fratribus vniuerſis, ne habeant ſuſpecta conſortia, vel conſilia mulierum. Et ne ingrediantur Monaſteria Monachorum, præter illos, quibus a Sede Apoſtolica conceſſa eſt licentia ſpecialis. Nec fiant compatres virorum, vel mulierum, ne hac occaſione, inter Fratres, vel de Fratribus ſcandalum oriatur.

De euntibus inter Saracenos, & alios infideles.
Caput XII.

QVICVMQVE Fratrum, diuina inſpiratione, voluerit ire inter Saracenos, & alios infideles; petant inde licentiam à ſuis Miniſtris Prouincialibus. Miniſtri verò nullis eundi licentiam tribuant, niſi eis, quos viderint eſſe idoneos ad mittendum. Ad hæc per obedientiam iniungo Miniſtris, vt petant à Domino Papa vnum de ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, qui ſit Gubernator, Protector, & Corrector iſtius Fraternitatis; vt ſemper ſubditi, & ſubiecti pedibus eiuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, ſtabiles in fide Catholica, paupertatem, & humilitatem, & ſanctum Euangelium Domini Noſtri Ieſu Chriſti, quod firmiter promiſimus, obſeruemus.

Explicit Regula, & Vita Fratrum Minorum.

Circa §. 2.

8 HOC etiam priuilegium habetur *in Mari magno Prædicatorum* §. 7. Præterdicta autem eo loco notandum, quod per *Regulas iuris*, à quibus eximuntur Minores in electione Generalis, & Prouincialis non intelliguntur essentialia electionis, nec formę inductæ à Iure, præsertim *cap. Quia propter*. & Concilio Tridentino; sed illæ solemnitates, quæ non sunt de essentia, nimirum quod statuitur *cap. Bonæ memoriæ. 2. de elect.* scilicet, quod electio non fiat ante sepulturam prædecessoris, & quod *in cap. Ne pro defuncto. de electione* statuitur, videlicet quod intra tres menses prouideatur de Prelato, & quod *cap. Cupientes, de elect. in 6.* videlicet, quod presentetur electio intra octo dies, & quod *cap. Quam sit. de elect. in 6.* nempe, quod intra mensem electus consentire teneatur, & intra tres menses confirmationem petere. Miranda *tom. 2. Manualis quæst. 13, art. 10.* Sigismundus de Bononia *supra dubio 19. num. 5.* Peirinis *tom. 1. priuileg. Minim. in Constitut. Iulij II. num. 6.* Sanctorus *in Commentarijs moralib. in Statuta, & Constitutiones Minorum cap. 8. Statuto 13.* numerat inter ista iuramentum de eligendo magis idoneo. Cęterum ex nouis decretis Clementis VIII. & Vrbani VIII. simile iuramentum prestari debet, vt patet ex talibus Decretis. Melius id dicit de Missa Spiritus Sancti præmittenda iuxta dicta *tom. 3. verbo Electio inter Regulares num. 10.* quo etiam verbo plura alia ad intentum.

Nota tamen, quod quemadmodum eo *numero* 10. dixi, cum hoc priuilegium solum sit pro electione Generalis, & Prouin-
9 cialium; ideo in electione Superiorum prędictę Regulæ, & solemnitates accidentales ex vi præcepti Iuris Canonici obseruari debent; maximè cum in eis non procedat ratio, propter quam Pontifex concedit dictum priuilegium pro electione Generalis, & Prouincialium, scilicet, quod in ipsis *frequenter de remotis partibus oporteat conuenire* Fratres. Et quia illi institui solent *aliter quam per electionem*, vt constabit ex dicendis *circa* §. 3.

Circa

Circa §. 3.

10 IN hoc indulto declarat Pontifex Custodes, & Guardianos aliter quã per electionem institutos exercere posse suum officium ligando, & absoluendo Fratres. Pro quo suppono, quod in Ordine Minorum preter Generales, Prouinciales, Commissarios, Visitatores, Diffinitores, & alios Officiales, de quibus Portellus *in dub. Regular. verbo Prælatus num.* 1. & Sanctorus *supr. c.* 8. *statut.* 1. esse etiam Custodes, & Guardianos. Ex quibus Custodes aliquando sumuntur pro veris Prelatis habentibus sub se Custodias, Conuentus, & Guardianos, aliquando verò solum pro electis ad habendum vocem in Capitulis generalibus. De quibus non solum Portellus, & Sanctorus relati, sed etiam Rodriguez *tom.* 1. *quæst. Regular. q. vlt. ar.* 2. Miranda *tom.* 2. *q.* 18 *ar.* 1. alter Rodriguez *Resolut.* 50. *num.* 7. In presenti ergo indulto est Sermo de Custodibus primi generis, qui scilicet sunt verè Prælati, prout supponitur in ipso indulto, & tenent Corduba *in Annotat. ad Compend. priuileg. Mendicant. verbo Guardianus*, & Sigismundus de Bononia *de elect. Prælat. dub.* 108. Guardiani autem sunt immediati Prælati Monasteriorum, quales sunt Priores in Ordinibus trium aliorum Mendicantium, & de quibus dixi *to.* 2. *c.* 13. *n.* 36.

Nota secundò, ex vi iuris communis electionem Prælati Monasterij spectare ad ipsum Monasterium, monachos scilicet,
11 vel Fratres illius, *ca. congregatio* 18. *q.* 7. *ca. Abbatem* 2. *ca. Abbas* 2. 18. *q.* 2. *cap. fin. q. vlt. cap. cum terra & ca.* 1. *de elect. cap. cum dilectus de consuetud. cap.* 2. *§. fin. de stat. monach.* Rota *decis.* 65 *p.* 1. *in recent. & decis.* 296. *num.* 5. coram Coccino. Verallus *decis* 296. *p.* 1. Nauarrus *comment.* 3. *de Regularib. numer.* 2. *& lib.* 1 *conf.* 3. *numer* 3. *tit. de election. in nouis.* Sigismundus *supr. dub.* 114. *numer.* 2. Barbosa *in collect. DD. in cap.* 1. *de elect.* post alios. Quia ergo Communitates Religiosorum nullo modo possunt facere leges, aut statuta iuri communi contraria, nisi ad hoc habeant Sedis Apostolicæ priuilegium, *cap. super his de maiorit. & obedient.* Rota *decis.* 267. *num.* 7. & 8. coram Ludouisio, *& decis* 103. *num.* 7. & 8. *p.* 2. *diuers.* Panormit. & Deci. *in cap. si duobus de appellat.* Nauarrus *lib. consil.* 3. *ma.* 1. *de elect. in nouis*, Rodriguez *tom.* 3. *quæst Regul. q.* 111 1. *ar*

Suarez.

Suarez *de legib. lib.6. c. 26. num. 7.* Sigiſmundus *ſupr. dub.* 108. *num.* 2. ideo adhoc, quod Minores poſſint inſtituere Cuſtodes, & Guardianos aliter quam per electionem Fratrum, iuuat hoc priuilegium. Cum enim in illo concedat Pontifex, quod dicti Cuſtodes, & Guardiani inſtituti ſecundum Ordinis ſtatuta aliter quam per electionem, *curam animarum fratrum ſibi ſubditorum habeant*, conſequenter etiam approbat talia ſtatuta, ex vi quorum inſtituti erant, & non per electionem Fratrum. Ita intelligit hoc priuilegium Sigiſmundus *d. dub.* 108. *nu.* 7. & 8 & fauet Corduba *ſupra*, ac maximè Rodriguez *to.* 2. *Quæſt. Regul. q.* 53. *ar.* 1. Quomodo autem inſtituantur dicti Guardiani, conſule Rodriguez *ibidem*, & Sanctorum ſupra *c.* 8. *ſtatut.* 42. Et quia ipſe Rodriguez dicit hoc etiã obſeruari in Ordine Carmelitarum, vide dicenda circa Mare magnum Carmelitarum § 68. ex priuilegio Sixti IIII. Quomodo etiam hi Prælati inſtituti non indigeant confirmatione; collige ex ijs, quæ dicam infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 68. relatum. Idque admittit de Guardianis electis Sanctorus ſupra *ſtatut.* 13. ex Gregorio XIII.

Circa §. 4.

12 PRIVILEGIVM hoc circa Lectorum inſtitutionem ſimile eſt alteri, quod pro Ordine Prædicatorum habetur in eorum Mari magno §. 4 Circa quod præter ibi, & locis inibi relatis dicta, nota primò, verba illa *Ac etiam quibus in facultate ipſa docturus ſolemniter incipere conſueuit*, denotare quòd in illis locis, in quibus conſuetudine obtentum eſt, vt aliquis ſolemnis Magiſter incipiat ante alios legere Theologiam, non poſſint dicti Religioſi incipere. Verumtamen quia in Mari magno Carmelitarum §. 85. vbi eſt ſimile priuilegium non apponitur talis limitatio, ideo ſine illa ſubſiſtere poterit, ſicut etiam tam in dictis, quam in alijs quibuſcumque locis, quantum ad facultatem legendi Theologiam ſine licentia alicuius, non obſtante quod aliter ſupponi videatur in *c.* 1 2. & 3. *de Magiſtris*, quia priuilegium generaliter loquitur. Pejrinis *tom.* 1. *priuilg. Minim. in Conſtit.* 2. *Iuly* 11. *num* 15. Pro quo vide dicenda in Mari magno Minimorum *circa* §. 5. Nota 2. quod quãuis in his priuilegijs nihil dicatur de facultate legẽdi Logi-

cam

cam, Philoſophiam, vel Metaphyſicam; nihilominus conſuetudine habetur, vt Religioſi legere poſſint etiã huiuſmodi ſcientias in ſuis Monaſterijs, nullius licentia ad hoc requiſita. Id etiam ex eo ſuaderi poteſt, quia cui conceditur maius, & minus concedi videtur. *l. filius familias, §. fin. ff. de donationib. l. Marcellus ff. de donat. cauſa mortis. l. non debet, ff. de Regul. Iuris. cap. ex parte. de decim.* Ioan. Maria Nouar. *quæſt. forens. lib. 1. quæſt. 24. num. 5.* minus enim ſemper ineſt in eo, quod plus eſt. *l. in eo ff. de regul. iuris.* Farin. *in praxi crimin. par. 4. deciſ. 10. num. 6.* Barboſa *in Axiomat. iuris, axioma* 140. quod præſertim procedit, quando minus eſt annexum, vel incluſum in maiori, vel ab eo inſeparabile, prout in ſimili de diſpenſationibus probat ex DD. multis Sanchez *lib. 8. de matrim. diſp. 1. n.* 35. Adde, quod cum Iure communi *cap. 1. 2. & 3.* de Magiſtris ac in Concilio Tridentino *ſeſſ. 5. de reformat cap. 1* ſolùm ſupponi videatur, quod nullus poſſit alios docere Theologiam, vel ſacram Scripturam ſine licentia permitti id videtur de alijs ſcientijs inferioribus.

Nota præterea pro huiuſmodi lectoribus, quod ſi ſolùm im-
13 portet titulus Lectoris munus legendi, tunc Lectoratus erit merum officium etſi honorificum in Religionibus. Sanchez *lib. 6 in decalog. cap. 7. num.* 129. Bordonus *reſolut. 29. n.* 114. Si autem talis titulus importet gradum aliquem in Religione, prout importat in Ordine noſtro in partibus Italię, & eſſe Lectorem Iubilatum in Ordine Minorum, tunc Lectoratus non erit merum officium, ſed veluti perſonatus in Religione, cum importet præeminentiam ſeu præcedentiam ſine iuriſdictione, iuxta dicta *tom 2. cap. 13. num. 6. & tom. 3. verbo Illegitimi Regulares num.* 8. Vide Bordonum *ſupra*, & pro Lectoribus Iubilatis Minorum, Sanctorum *ſupra cap. 5. Statuto* 13. ac pro illis, qui habent peculiaria priuilegia ad legendum, in proprijs Monaſterijs non ſolum Philoſophiam & Theologiam, ſed etiam alias facultates videnda eſt S. Rotę deciſio in vna Cracouienſi *Iuris legendi* coram Ghiſilierio ann. 1629. in fauorem PP. Ieſuitarum Regni Polonię, vbi multa ſpectant ad huiuſmod Lecturas, ſicut in alia eiuſdem tituli, & materiæ coram Coccino.

Circa §. 5.

14 CONCEDIT hoc loco Pontifex Minoribus, vt approbati à Prouincialibus cum Diffinitoribus in Capitulo Prouinciali possint exercere munus concionandi, etiamsi ex vi Regulæ solùm à Generali concedi posset tale munus. Simile etiam priuilegium habetur in Mari magno Carmelitarum §. 85. Et ferme simile in Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 1.

Nota tamen circa illud moderatum esse à Concilio Tridentino. Etenim 15 *sess.* 5. *c.* 2. sic habet: *Regulares verò cuiuscunque Ordinis nisi à suis Superioribus de vita, moribus, & scientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare non possint, cum qua licentia personaliter se coram Episcopis præsentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant. In Ecclesijs verò, quæ suorum Ordinum non sunt, vltra licentiam suorum Superiorum, etiam Episcopi licentiam habere teneantur, sine qua in ipsis Ecclesiis non suorum Ordinum nullo modo prædicare possint.* Item *sess.* 24. *cap.* 4. *Nullus autem sæcularis, siue Regularis etiam in Ecclesiis suorum Ordinum contradicente Episcopo prædicare præsumat.* Itaque facultas concessa in prefato priuilegio Minoribus ad prædicandum generaliter populo limitata est à Concilio, ita vt ad prædicandum intra proprias Ecclesias sufficiat licentia Superiorum, & benedictio Episcopi, aut quod non contradicat; ad prædicandum verò extra illas requiratur tum licentia Superiorum, tum Episcopi. De qua materia latè dixi *tom.* 1. *cap.* 20. *& tom.* 2. *cap.* 1 *num.* 17. *& to.* 3. *verbo Concionari, & Concionator Regularis.* Vide Barbosam *in collectan. DD. super sess.* 5. *c.* 2. *Concilij*, vbi specialiter *num.* 19. affert ex Aldana *tit.* 4 *num.* 10. declarationem S. Congregat. Episcop. & Regular. pro die 30. Ianuarij, quam ego refero dicto verbo *Concionari, & Concionator Regularis. nu.* 7. ex qua habetur posse Regulares in Ecclesijs sui Ordinis prædicare, etiam contradicente Episcopo. Quod videtur limitandum iuxta alias declarationes S. Congregationis pro die 21. Augusti 1615. & pro die 9. Nouembris 1635. ac pro 11. Ianuarij 1641. & 14. Februar. 1642. quando talis contradictio Episcopi

ſcopi fuerit ſine cauſa. Notat autem Bordonus *in Reſolut. 7. num. 15. §. vſus* eſse vſum apud Regulares prędicandi in proprijs Eccleſijs extra Aduentum, & Quadrageſimam. Sed quidquid de hoc vſu oppoſitum habetur ex declaratione S Congregat. quam ex Gauanto retuli eo verbo *Concionari, & Concionator Regularis num. 7.* vbi etiam qualiter id ſpeciali decreto Romæ præcipiatur.

16 Nota etiam quod quamuis in præfato priuilegio ſolum concedatur facultas Prouinciali cum Diffinitoribus in Capitulo Prouinciali congregatis ad dandum licentiam Fratribus ad prædicandum; conſuetudine tamen Religionum habetur, vt Prouinciales per ſe ſoli illã præſtent. Imò id videtur eſſe cõforme Concilio, ſiquidem loco relato ſolum petit licentiam *Superiorum.* Conformiter etiam ad Concilium Lateranenſe ſub Leone X. *ſeſſ.* 21. vbi ſolum petitur examen *per Superiorem* factum. Nihilominus in Capitulo Generali, vel Prouinciali eligi debent *aliquot graues, & periti ex Fratribus cuiuslibet Prouinciæ ſaltem tres, qui admittendos ad prædicationem verbi Dei diligenter examinent,* iuxta dicta ex decretis pro *Reformatione Regularium* Clement. VIII. & Vrbani VIII. *to. 2. c. 12. num. 33.* Ex quo proinde ſequitur, quod ex vi iſtorum decretorum hoc examen faciendum eſt a prædictis tribus deſignatis, non autem à Prouinciali, & Diffinitoribus, vt habetur in præfato priuilegio; nec a ſolo Prouinciali. Sanctorus *ſupra capitul. 9. ſtatut. 1. §. 5.* Vbi etiam de pœnis, quas incurrunt Concionatores non ritè approbati. De quo etiam Bordonus *ſupra num 28.*

17 Nota præterea quod Regulares admittendi ad prædicationem verbi Dei debent eſſe ex vi præfati priuilegij *in S. Pagina eruditi.* ex Concilio Lateranenſi loco relato, *morum honeſtate, doctrina, probitate, prudentia, & vitæ exemplaritate* apti, & idonei; ex Concilio Tridentino loco etiam relato, *vita, moribus, & ſcientia examinati, & approbati.* De quibus conditionibus Sanctorus *d. c. 9.* & Mare magnum Carmelitarum §. 85 & 86. quo loco etiam alia ad intentum.

Circa §. 6.

18 DE hoc priuilegio, seu de alio concesso Ordini Prædicatorum in eadem forma verborum, in quo conceditur facultàs suscipiendi Ordines a quocunque Episcopo, dixi supra *circa* §. 8 *Maris magni Prædicatorum*, illud non subsistere his temporibus, non solum propter decretum Concilij Trident. *sess.* 23. *c.* 8. sed maximè propter declarationem S. Congregationis, quam eo loco, & alijs ibi relatis adduxi. Et quod attinet ad illud de Religiosis admittendis ad Ordines sacros sine vllo examine, reuocatum esse dixi tum ex decretis Concilij Lateranensis, & Tridentini, tum ex declaratione S. Congregationis, & Constitutione Sixti V. eo loco relatis.

Pro huiusmodi tamẽ examine cõsequẽter ad dicta *4. to. verbo*
19 *Ordines sacri num.* 13. & loco relato nota, quod si contingat Religiosum Doctorem velle ordinari, examinare, non deberet quia supponitur notoriè litteratus: Henrriquez in *Summa lib.* 10. *cap.* 18 *in principio*. Cenedus *ad decretum collect.* 15. *nu.* 3. Barbosa *de clausul. clausula* 151. *num.* 4. ex alijs. Nota etiam quod semel reprobatus, & reiectus ab ordinatione, potest iterum admitti ad examen. Prout colligo ex multis Rotę decisionibus, quas affert Barbosa *supra num.* 4. & quia nouum examen videtur necessarium ad probandam scientiam semel reprobati, & ad videndum, an grauamen aliquod sit illi ab examinatoribus illatum.

Quamuis etiam iuxta dicta *tom.* 1. *summæ cap.* 13. *num.* 24.
20 Regulares non callentes linguam Latinam ordinari non debeant, nihilominus Domini Episcopi animaduertere debent quod minor scientia requiritur in Regularibus quam in sæcularibus ad Ordines suscipiendos; quia Regulares ob continuum cõmercium, & exercitium cum Fratribus doctis faciliùs addiscere possunt ea quæ sunt necessaria pro sacrorum Ordinum exercitio, quam sæculares. Ita ex Rodriguez, Miranda, Graffio, & alijs sequuntur Marchinus *tract. itu* 1. *de Sacramento Ordinis par.* 5. *cap.* 1. *num.* 9. 10. & 11. & Sanctorus *supra cap.* 2. *Statuto* 54.

21 Ordinandi autem Regulares non eundem gradum scientię

neque

neque eaſdem qualitates ad ſingulos Ordines requirunt. Etenim ad primam tonſuram ſolum requiritur, quod Sacramentum Confirmationis ſuſceperint, & fidei rudimenta ſciuerint, & legere ac ſcribere. Ad Ordines autem minores lingua Latinę intelligentia eſt neceſſaria. Ad Subdiaconatum, & Diaconatum vlterius requiritur peritia eorum, quę ad dictos Ordines exercendos eſt neceſſaria. Ad Presbyteratum verò vt poſſint docere populum ea, quæ ſcire omnibus eſt neceſſarium ad ſalutem, & miniſtrandum Sacramenta. Ita enim habetur ex Concilio Tridentino *ſeſſione 23. cap. 4. 11. 13. & 14.* ac notant Sanctorus *ſupra*, & Candidus *tom. 4 diſquiſ. 4. ar. 12. numer. 3. & ſequentib.* Vide ipſum, & Azorium *tom. 2. inſtit. morali. lib. 6. cap. 6.*

22 Hic tamen aduertendum, quod quamuis Rodriguez *tom. 1. Quæſt. Regular. q. 18. ar. 5. & 6.* & Laymanus *lib. 5. Tract. 9. c. 9.* quos refert Candidus *to. 4. diſquiſ. 4. ar. 4 num. 28.* commemorent priuilegia aliqua Regularium, quibus *ipſis* conceditur facultas dandi dimiſſorias ſuis ſubditos ad ſuſcipiendum Ordines a quocumque Epiſcopo; & dicant ea non eſſe derogata per Conci. Trid. nihilominus modo ſtandum eſt decreto S. Congregat. ſub Clem. VIII. quod retuli in Mari magno Prædicatorum *circa §.* 8. & aliis locis ibi relatis.

Circa §. 7. & 8.

23 HÆC priuilegia habendi Oratoria, in quibus cum altari portatili Miſſarum ſolemnia, & alia diuina officia celebrentur, ac Eccleſiaſtica recipiantur Sacramenta, etiam tempore interdicti, ampliata ſunt à Sixto IV. in hoc eodem Mari magno §. 39. & ideo eo loco de ipſis dicendum, ſicut in ſimili dixi de eiſdem priuilegiis Prædicatoribus conceſſis in ipſorum Mari magno §. 9. to. 39. & 40. Maximè cum priuilegium hoc pro tempore interdicti conſotme iam ſit iuri communi. *cap. Alma mater de ſentent. excommunicat. in 6.* quod eſt Bonifacii VIII.

Circa §. 9.

64 DE hoc priuilegio conceſſo Minoribus ad miniſtrandũ Eccleſiaſtica Sacramenta ſuis familiaribus, et eos ſepeliendum, cum deceſſerint, dixi ſupra circa Mare magnum Prędicator. §. 11. et locis ibi citatis. Nunc ſpecialiter addendum conformiter ad dicta *tomo* 2. *capit.* 16. *numer* 1. quod familiarium ſeu ſeruitorum nomine ſolum veniunt illi, qui continuò vel quaſi continuò Regularibus deſeruiunt, non illi, qui caſualiter aut ex arbitrio id faciunt. Id enim colligitur ex verbo illo, quod eſt in hoc priuilegio *Immorantur obſequiis*, quod denotat permanentiam. Et ita tenent Ægidius Bellam. *Conſ.* 6. *numero* 10. *& ſeq.* quem refert Card. Tuſch. *practi. concluſ. tom.* 8. *litt.* V. *concl.* 92. *num.* 3. et Barboſa *in Tract. de appellat. verb Iuris appellat.* 243. *num.* 4. qui etiam *num* 5. ex Rebuffo. et Stephano Gratiano tenet ſeruitorum appellatione venire etiam illos, qui præſunt viridariis. Specialiter quod attinet ad miniſtrarionem Euchariſtiæ tempore Paſchatis, aut articulo mortis, vide dicta *to.* 3. *verbo Euchariſtia, quoad Regulares num.* 8. *&* 9. Et quod attinet ad conditiones requiſitas, vt ijs, et ſimilibus priuilegiis vti poſſint dicti familiares, vide dicta *tom.* 2. *cap.* 16. per totum.

65 Quod ſi ſpecialiter, prout ad Sacramentum Pœnitentiæ ſpectat, quæras, an *Religioſi*, qui illud adminiſtrant ſuis familiaribus habentibus dictas conditiones, poſſint illos abſoluere à caſibus reſeruatis, ſicut abſoluunt Religioſos. Reſpondeo, quod à caſibus reſeruatis Ordinario, vel a caſibus contentis in Bulla Cœnę, non poſſunt illos abſoluere; propter dicta eo *cap.* 16. *num.* 17. contra Peirinis, ex decretis S. Congregationis ibi relatis. Ab aliis autem caſibus reſeruatis Papę, Bordonus *Reſolut.* 3. *num.* 8. tenet abſoluere illos poſſe, propter priuilegia quædam Eugenii IV. et Nicolai V. conceſſa ſuę Religioni. Sed præterquam ea habent aliquas limitationes, vt legenti conſtabit, reuocata videntur propter decreta S. Congregationis, quę retuli *to.* 1. *cap.* 19. *num.* 15. prout in ſimili dixi de alio priuilegio Vrbani IV. pro Carmelitis *tom.* 2. *c* 16. *num.* 17. relato. Etſi non cenſeam improbabilem hanc Bordoni ſententiam, cui etiam ſauet Peirinis *tomo* 1. *priuileg. Minim. in* Con-

ſtit.

stit. t. Iuly II. §. 15. nu. 14. eo scilicet, quod familiares Religiosorum, de quibus in præsenti, sunt illi, qui iuxta dicta eo *capitulo 16. nu. 15.* actualiter seruiunt illis, & intra eorum septa, ac domos resident, subq. eorum obedientia viuunt, vt propterea censeantur veluti membra earum Religionum. Vnde similiter de huiusmodi familiaribus commensalibus Religiosorum dixi eo *cap. 16. num. 16.* non carere probabilitate asserere posse confiteri sua peccata Religiosis solum approbatis a suis Prælatis, prout tenent non solum Ioannes de Cruce, & Peirinis ibi relati, sed etiam Megala, Fernandez, Homobonus, & alij, quos referunt Barbosa *in Collectan. Concil. sess. 23. c. 15. n. 11.* & Bordonus *Resolut. 34 nu. 41.*

26 Addit præterea idem Bordonus *Resolut. 38. n. 5.* huiusmodi familiares commensales Regularium si sint perpetui, ligari casibus reseruatis a Prælatis dictorum Regularium; eo quòd habent domicilium intra claustra ac proinde quemadmodum seculares, quia sunt in diœcesi alicuius Episcopi, subijciuntur casibus reseruatis ab illo, ita de istis familiaribus videtur dicendum. Sed quamuis hoc admitti possit de Tertiarijs, iuxta dicta ex Reuerendissimo Stratio, & Patre Diana *to. 4. verbo Tertiarij, & Tertiariæ num. 6.* sed non de familiaribus, qui sunt merè, & omnino seculares, & solum manent sub obedientia seruili Religiosorum, & simpliciter subiecti Episcopis, quoad omnia, præterquam in illis, circa quæ habent priuilegia a Sede Apostolica. Vide dicenda circa §. 10.

Circa §. 10.

27 DE simili priuilegio exẽptionis familiariũ ab aliquibus censuris Ordini Prædicatorum concesso dixi in ipsorum *Mari magno §. 12.* & alijs locis ibi relatis. Et præterea ibi dicta, nota ex verbis illis *Nisi excommunicari specialiter, seu interdici contigerit eosdem*, colligi posse duo ad intentum, primò huiusmodi familiares Regularium simpliciter subijci Ordinarijs iuxta dicta §. *præcedenti*, siquidem vt in hoc priuilegio supponitur, possunt ab illis *excommunicari, seu interdici*. Secundò, quod cum aliqui authores, specialiter Portellus *in dub. Regular. verbo famuli nu. 4.* Hieronymus Rodriguez *in Compen. Resolut. 62. num. 9.* & Peirinis *tomo 1. priuileg.*

Minim. in Conſtitut. 1. Iulij II. §. 15. *num.* 13. dicunt, familiares Religioſorum non poſſe ab Epiſcopis excommunicari, intelligendum id eſt de excommunicatione generali, qua ſcilicet, plures perſonę alcuius oppidi, vel terræ in communi excommunicantur, ab hac enim excommunicatione incurrenda eximuntur præfati familiares; non de excommunicatione particulari, aut ſpeciali, quia, vt patet ex verbis huius priuilegij, ab ipſa non eximuntur. Neque aliud probant priuilegia Alexandri IV. & Leonis X. quæ ibi refert idem Peirinis. Idem dico de alio priuilegio Alexand. IV. pro ſeruitoribus Fratrum Hoſpitalis Sancti Ioannis, quod retuli *tom. 2. cap. 16. num. 4.* iuxta dicta eodem *cap. nu. 23.* Quod autem intelligi debeat hoc pacto priuilegium hoc pro ſeruitoribus Fratrum Hoſpitalis S. Ioannis, collige ex ijs, quæ habent Zerola *in prax. Epiſcop. p. 1. verbo Exemptio quæſt. 3.* & Stephanus Vveyms *ad Conſtit. 24. ex antiq. iur. deprompt. & Concil. Trid. innouat. Conſtit. 21. num. 9.* & Barboſa *in Collectan. DD. ad Concil. ſeſſ. 24. cap. 11. num. 10.* Nota etiam dictionem *Specialiter* æquipollere dictioni *Expreſsè*, vt *in l. ſi quando §. generaliter C. inoff. teſtam.* & *in l. fin.* vbi Gloſſa *C. de. neg. gest.* & *in l. fin.* Vbi etiam Gloſſa verbo *Specialiter C. quod cum eo.* Pariſius *Conſ. 45. num. 9. lib. 3.* Ceuallos. *commun. contra commun. q. 780. num. 240.* Barboſa *de dictionib. dict. 381.*

28 Alia habes in Mari magno Carmelitarum §. 52. circa ſimile priuilegium ipſis conceſſum, vbi etiam de aliquibus, quę alij notant circa ipſius intelligentiam.

Circa §. 11.

29 DE ſimili priuilegio etiam conceſſo Prędicatoribus pro facultate commorandi inter excommunicatos, & ab eis neceſſaria poſtulandi, dixi non pauca ſupra *in Mari magno Prædicatorum circa* §. 13. quę etiam præſenti deſeruire poſſunt.

30 Specialiter autem circa illa verba *Et quia vos extremam patientes pro Chriſti nomine paupertatem, exhortationis pio ſtudio bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis ſemitam laudabiliter reuocatis,* & in quibus cauſæ aſſignantur conceſſionis huius priuilegij, dubium eſſe poteſt tam pro hoc quam

pro

pro alijs priuilegiis, in quibus etiam causæ concessionis illorum designantur, an in casu, quo prædictę causæ seu rationes cessent in Ordine Minorum, aut alijs, qui habent communicationem priuilegiorum cum ipso, cesset etiam hoc priuilegium, vel alia habentia similes causas. Ad quod, consequenter ad dicta *tom. 4. verbo Priuilegia Regularium nu.* 14. dicendum primò, quod quando causa finalis priuilegij non cessat adęquatè, sed inadæquatè tantum, ita vt maneāt saltem aliquę reliquiæ ipsius tunc non extinguitur priuilegium. Ratio est, quia tunc remanet aliquid, propter quod Princeps prudenter potuit concedere illud priuilegium, & cum deceat beneficium Principis permanere, in quantum fieri potest. *Regul. decet de Reg. iur. in 6.* & ex alia parte minor causa desideretur ad conseruationem priuilegij, quam ad eius concessionem. *cap. super his de accusat. 2.* profecto quando inadæquatè saltem perseuerat causa finalis priuilegij, ipsum quoque permanere censendum est. Glossa *in Reg Decet relata*, Dinus ibi *nu.* 3. Rolandus *Consil.* 52. *n.* 55. *vol.* 2. quos refert, & sequitur Sanchez *lib.* 8. *de Matrim. disp.* 30. *num.* 8. Dicendum secundò, quando causa finalis priuilegij cessat adæquatè, ita vt nihil ipsius maneat, tunc extinguitur priuilegium. Colligitur primò ex *cap. generaliter* 16. *q.* 1. *& cap. tua de Cleric. non resid. & cap. abbate in fin. de verb. signif.* vbi habetur gratiam, & priuilegium extingui cessante fine concessionis. Secundò ex *cap. cum cessante. de appellat.* vbi dicitur, quod *cessante causa cessat effectus*, quod maximè de causa adæquata intelligendum venit. Accedente etiam *l. Vranius* 72. *vers. sed cum duo ff. de fideiussor.* & ratione, scilicet, quod cum valor priuilegii pendeat a tali causa finali in fieri, & conseruari, sicut non concessum fuit nisi propter illam, sic nec durare, aut perseuerare poterit illa cadente. Panormit. *in cap. suggestum de decim. num* 5. *& in cap. recolentes de stat. monach. nu.* 1. *in fin.* Felinus *in cap. quæ in Ecclesiarum de Constit nu.* 29. Barbosa senior *l.* 1.. *p.* 1. *n.* 85. *ff. de solut matrim.* & alij, quos referunt, & sequuntur Sanchez *lib.* 8. *de matrim. disp.* 30. *n.* 14. & Suarez *de legibus lib.* 8. *c.* 30. *n.* 1.

31 Dixi cessare priuilegium, quando cessat adæquatè causa finalis concessionis ipsius, quia loquendo de causa impulsiua talis concesionis, etiamsi illa cesset, non cessabit priuilegium. Ratio sumitur ex differentia, quæ est inter causam finalem, & impulsiuam, causa enim finalis ea dicitur, qua non existente,

Prin-

Princeps non concederet priuilegium: impulsiua verò ea, quæ impulit eum ad priuilegij concessionem, sine qua tamen illud concederet. Ex hoc enim infertur, quod sicut priuilegium non pẽdet in fieri a causa impulsiua, sic nec in cõseruari, ac proinde quod etiamsi cesset causa impulsiua, non propterea cesset priuilegium. Ita etiam colligitur ex *cap. dudum vers. nos igitur de præbend. in 6. cap. fin. de fil. presbyt. in 6.* & alijs iuribus, & Doctoribus, quos refert, & sequitur Sanchez *lib. 8. de Matrim. disp. 21. n. 11. & 17.* Fauet Suarez *d. c. 30. n. 1.*

32 In dubio tamen quando attentis omnibus circumstantijs dubitatur, an causa assignata a Principe in concessione priuilegij sit finalis, aut impulsiua, quamuis aliqui finalem esse censendam credant, verius tamen est solum censendam impulsiuam; eo quod valori actus iura fauent, atque in dubio eum præsumunt valere. *c. Abbate de verbor. signific. at. & l. quoties ff. de rebus dubijs.* Corduba *in Summa q. 45. opin. 1. punct. 1 in 2. rat.* Sanchez *supra n. 20.* Trullenc. *in Decalog lib. 2 c. 2. dub. 4. n. vlt.* post alios plures.

33 Adhuc tamen circa cessationem causæ finalis concessionis priuilegij, propter quam dixi cessare etiam priuilegium, nota id quod dictum est eo verbo *Priuilegia Regularium num. 14.* ex Suarez ibi relato, quod etiam sequitur Bonacina *de legibus disp. 1. q. 3. punct. 8. §. 2. num 5.* videlicet hunc modum decisionis priuilegii propter cessationem causę finalis adequatæ non habere locum in priuilegijs, quæ non sunt contra ius commune, aut ius alicuius tertij, sed merę gratię, & beneficium Principis, propter ibi dicta. Notat etiam idem Suarez eo *cap. 30. num. 6. & sequentib.* quod ad hoc vt cesset priuilegium ob cessationem causę necessarium esse, quod illa cesset non solum negatiuè, id est, quod non subsistat, sed etiam contrariè, id est, quod vsus priuilegij factus sit iniustus, vel iniquus. De quo a simili dixi *to. 4. verbo Leges Regularium n. 59.* videatur Salas *de legib. disp. 20. sect. 6. num. 67.* & Bonacina *supra*.

Ex ijs autem patet solutio ad dubium propositum de cessa-
34 tione huius priuilegij, propter cessationem causę assignatæ a Pontifice in concessione illius. Si enim dicatur, vt dici potest, illam solum esse causam impulsiuam, non finalem, consequenter dicendum non cessare priuilegium, etiamsi illa cesset. Si autem dicatur esse causam finalem adhuc non cessabit priuilegium ob cessationem illius, non solum, quando inadæquatè

solum

solum cessauerit, sed etiam si adęquatè cessat, cum tale priuilegium non sit contra ius commune, aut alicuius tertii, iuxta dicta loco relato circa Mare magnum Prędicatorum cum limitatione ibi assignata.

Circa §. 12. 13. & 14.

35 Similia ferme de facultate absoluendi, et dispensandi circa venientes ad *Religionem*, habentur in Mari magno *Prædicatorum §. 14. 15. & 16.* et eorum extensio seu declaratio in §. 41. eiusdem Maris magni, quæ etiam habetur in hoc eodem Mari magno Minorum §. 40. De quorum materia latè egi in Summa locis relatis in dictis §. 14. 15. 16. & 41.

36 Specialiter autem circa absolutionem, seu dispensationem volentium ingredi Religionem, de quo in §. 14. notandum primò, quod non obstante, quod in hoc priuilegio solum concedatur facultas absoluendi volentes ingredi Religionem a censuris, vel sententiis a iure, vel ab homine *promulgatis generaliter*, nihilominus Sanctorus *in Comment. sup. Statuta Minorum stat. 14. cap. 2. §. 1. concl. 3.* tenet posse etiam præfatos absolui ex vi huius priuilegii a sententiis, seu censuris specialiter contra eos promulgatis, vt si sint nominatim excommunicati, satisfacta tamen parte. Citat pro se Ludouicum a Cruce referentem, et sequentem *in Tract. de expos. Bullæ Cruciatæ disp. cap. 4. dub. 1. num. 5.* Gutierez, Rodrig. Sotum, Henrriquez, Acostam, et Rebuff. Sed omnes isti non loquuntur de hoc priuilegio, sed de priuilegio Bullæ Cruciatę, vnde non video quomodo afferri possint pro hac parte. Fundatur hic author in eo quod post plura alia dicit Pontifex in hoc priuilegio scilicet, *Ita tamen quod si aliqui ex huiusmodi sententiis eisdem propter debitum sint adstricti, satisfaciant, vt tenentur*, per hos enim *propter debitum* adstrictos intelligit eos, qui nominatim sunt declarati, vt dicitur, per *Cedulones*. Sed fundamentum hoc est infirmum, nam per tales sic adstrictos intelliguntur omnes illi, qui sunt debitores aliis, siue sint declarati nominatim, siue solum in generali, prout contingeret in casu quo furtum v. g. esset publicum, et delinquentes occulti, et contra illos poneretur censura. Sine dubio ergo dicendum est ex vi huius

priui-

Circa §. 5.

14 CONCEDIT hoc loco Pontifex Minoribus, vt approbati à Prouincialibus cum Diffinitoribus in Capitulo Prouinciali possint exercere munus concionandi, etiamsi ex vi Regulæ solùm à Generali concedi posset tale munus. Simile etiam priuilegium habetur in Mari magno Carmelitarum §. 85. Et ferme simile in Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 1.

Nota tamen circa illud moderatum esse à Concilio Tridentino. Etenim *sess.* 5. *c.* 2. sic habet: *Regulares verò cuiuscunque*
15 *Ordinis nisi à suis Superioribus de vita, moribus, & scientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare non possint, cum quæ licentia personaliter se coram Episcopis præsentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant. In Ecclesijs verò, quæ suorum Ordinum non sunt, vltra licentiam suorum Superiorum, etiam Episcopi licentiam habere teneantur, sine qua in ipsis Ecclesiis non suorum Ordinum vllo modo prædicare possint.* Item *sess.* 24. *cap.* 4. *Nullus autem sæcularis, siue Regularis etiam in Ecclesiis suorum Ordinum contradicente Episcopo prædicare præsumat.* Itaque facultas concessa in præfato priuilegio Minoribus ad prædicandum generaliter populo limitata est à Concilio, ita vt ad prædicandum intra proprias Ecclesias sufficiat licentia Superiorum, & benedictio Episcopi, aut quod non contradicat; ad prædicandum verò extra illas requiratur tum licentia Superiorum, tum Episcopi. De qua materia latè dixi *tom.* 1. *cap.* 20. *& tom.* 2. *cap.* 1 *num.* 17. *& to.* 3. *verbo Concionari, & Concionator Regularis.* Vide Barbosam *in collectan. DD. super sess.* 5. *c.* 2. *Concilij*, vbi specialiter *num.* 19. affert ex Aldana *tit.* 4 *num.* 10. declarationem S. Congregat. Episcop. & Regular. pro die 30. Ianuarij, quam ego refero dicto verbo *Concionari, & Concionator Regularis. nu.* 7. ex qua habetur posse Regulares in Ecclesijs sui Ordinis prædicare, etiam contradicente Episcopo. Quod videtur limitandum iuxta alias declarationes S. Congregationis pro die 21. Augusti 1615. & pro die 9. Nouembris 1635. ac pro 11. Ianuarij 1641. & 14. Februar. 1642. quando talis contradictio Epi-

scopi

ſcopi fuerit ſine cauſa. Notat autem Bordonus *in Reſolut. 7. num. 15. §. vſus* eſse vſum apud Regulares prędicandi in proprijs Eccleſijs extra Aduentum, & Quadrageſimam. Sed quidquid de hoc vſu oppoſitum habetur ex declaratione S Congregat. quam ex Gauanto retuli eo verbo *Concionari, & Concionator Regularis num. 7.* vbi etiam qualiter id ſpeciali decreto Romæ præcipiatur.

16 Nota etiam quod quamuis in præfato priuilegio ſolum concedatur facultas Prouinciali cum Diffinitoribus in Capitulo Prouinciali congregatis ad dandum licentiam Fratribus ad prædicandum; conſuetudine tamen Religionum habetur, vt Prouinciales per ſe ſoli illā præſtent. Imò id videtur eſse cōforme Concilio, ſiquidem loco relato ſolum petit licentiam *Superiorum.* Conformiter etiam ad Concilium Lateranenſe ſub Leone X. *ſeſs.* 21. vbi ſolum petitur examen *per Superiorem* factum. Nihilominus in Capitulo Generali, vel Prouinciali eligi debent *aliquot graues, & periti ex Fratribus cuiuslibet Prouinciæ ſaltem tres, qui admittendos ad prædicationem verbi Dei diligenter examinent,* iuxta dicta ex decretis pro *Reformatione Regularium* Clement. VIII. & Vrbani VIII. *to. 2. c. 12. num. 33.* Ex quo proinde ſequitur, quod ex vi iſtorum decretorum hoc examen faciendum eſt a prædictis tribus deſignatis, non autem à Prouinciali, & Diffinitoribus, vt habetur in præfato priuilegio; nec a ſolo Prouinciali. Sanctorus *ſupra capitul. 9. ſtatut. 1. §. 5.* Vbi etiam de pœnis, quas incurrunt Concionatores non ritè approbati. De quo etiam Bordonus *ſupra num 28.*

17 Nota præterea quod Regulares admittendi ad prædicationem verbi Dei debent eſse ex vi præfati priuilegij *in S. Pagina eruditi*, ex Concilio Lateranenſi loco relato, *morum honeſtate, doctrina, probitate, prudentia, & vitæ exemplaritate* apti, & idonei; ex Concilio Tridentino loco etiam relato, *vita, moribus, & ſcientia examinati, & approbati.* De quibus conditionibus Sanctorus *d. c. 9.* & Mare magnum Carmelitarum §. 85 & 86. quo loco etiam alia ad intentum.

Circa §. 6.

18 DE hoc priuilegio, seu de alio concesso Ordini Prædicatorum in eadem forma verborum, in quo conceditur facultas suscipiendi Ordines a quocunque Episcopo, dixi supra *circa* §. 8 *Maris magni Prædicatorum*, illud non subsistere his temporibus, non solum propter decretum Concilij Trident. *sess.* 23. *c.* 8. sed maximè propter declarationem S. Congregationis, quam eo loco, & alijs ibi relatis adduxi. Et quod attinet ad illud de Religiosis admittendis ad Ordines sacros sine vllo examine, reuocatum esse dixi tum ex decretis Concilij Lateranensis, & Tridentini, tum ex declaratione S. Congregationis, & Constitutione Sixti V. eo loco relatis.

Pro huiusmodi tamẽ examine cõsequẽter ad dicta *4.to. verbo*
19 *Ordines sacri num.* 13. & loco relato nota, quod si contingat Religiosum Doctorem velle ordinari, examinare, non deberes quia supponitur notoriè litteratus: Henrriquez in *Summa lib.* 10. *cap.* 18 *in principio*. Cenedus *ad decretum collect.* 15. *nu.* 3. Barbosa *de clausul. clausula* 151. *num.* 4. ex alijs. Nota etiam quod semel reprobatus, & reiectus ab ordinatione, potest iterum admitti ad examen. Prout colligo ex multis Rotę decisionibus, quas affert Barbosa *supra num.* 4. & quia nouum examen videtur necessarium ad probandam scientiam semel reprobati, & ad videndum, an grauamen aliquod sit illi ab examinatoribus illatum.

Q ramuis etiam iuxta dicta *tom.* 1. *summæ cap.* 13. *num.* 24.
20 Regulares non callentes linguam Latinam ordinari non debeant, nihilominus Domini Episcopi animaduertere debent quod minor scientia requiritur in Regularibus quam in sæcularibus ad Ordines suscipiendos; quia Regulares ob continuum cõmercium, & exercitium cum Fratribus doctis facilius addiscere possunt ea quæ sunt necessaria pro sacrorum Ordinum exercitio, quam sæculares. Ita ex Rodriguez, Miranda, Graffio, & alijs sequuntur Marchinus *tract. itu* 1. *de Sacramento Ordinis par.* 5. *cap.* 1. *num.* 9. 10. & 11. & Sanctorus *supra cap.* 2. *Statuto* 54.

21 Ordinandi autem Regulares non eundem gradum scientię neque

neque eaſdem qualitates ad ſingulos Ordines requirunt. Etenim ad primam tonſuram ſolum requiritur, quod Sacramentum Confirmationis ſuſceperint, & fidei rudimenta ſciuerint, & legere ac ſcribere. Ad Ordines autem minores lingua Latinę intelligentia eſt neceſſaria. Ad Subdiaconatum, & Diaconatum vlterius requiritur peritia eorum, quę ad dictos Ordines exercendos eſt neceſſaria. Ad Presbyteratum verò vt poſſint docere populum ea, quæ ſcire omnibus eſt neceſſarium ad ſalutem, & miniſtrandum Sacramenta. Ita enim habetur ex Concilio Tridentino *ſeſſione 23. cap. 4. 11. 13. & 14.* ac notant Sanctorus *ſupra*, & Candidus *tom. 4 diſquiſ. 4. ar. 12. numer. 3. & ſequentib.* Vide ipſum, & Azorium *tom. 2. inſtit. moral. lib. 6. cap. 6.*

22 Hic tamen aduertendum, quod quamuis Rodriguez *tom. 1. Quæſt. Regular. q. 18. ar. 5. & 6.* & Laymanus *lib. 5. Tract. 9. c. 9.* quos refert Candidus *to. 4. diſquiſ. 4. ar. 4. num. 28.* commemorent priuilegia aliqua Regularium, quibus ipſis conceditur facultas dandi dimiſſorias ſuis ſubditos ad ſuſcipiendum Ordines a quocumque Epiſcopo; & dicant ea non eſſe derogata per Conci. Trid. nihilominus modo ſtandum eſt decreto S. Congregat. ſub Clem. VIII. quod retuli in Mari magno Prædicatorum *circa §.* 21 & aliis locis ibi relatis.

Circa §. 7. & 8.

23 HÆC priuilegia habendi Oratoria, in quibus cum altari portatili Miſſarum ſolemnia, & alia diuina officia celebrentur, ac Eccleſiaſtica recipiantur Sacramenta, etiam tempore interdicti, ampliata ſunt a Sixto IV. in hoc eodem Mari magno §. 39. & ideo eo loco de ipſis dicendum, ſicut in ſimili dixi de eiſdem priuilegiis Prædicatoribus conceſſis in ipſorum Mari magno §. 9. to. 39. & 40. Maximè cum priuilegium hoc pro tempore interdicti conſorme iam ſit iuri communi. *cap. Alma mater de ſentent. excommunicat. in 6.* quod eſt Bonifacii VIII.

Circa §. 9.

64 DE hoc priuilegio conceſſo Minoribus ad miniſtrandũ Eccleſiaſtica Sacramenta ſuis familiaribus, et eos ſepeliendum, cum deceſſerint, dixi ſupra circa Mare magnum Prędicator. §. 11. et locis ibi citatis. Nunc ſpecialiter addendum conformiter ad dicta *tomo* 2. *capit.* 16. *numer* 1. quod familiarium ſeu ſeruitorum nomine ſolum veniunt illi, qui continuò vel quaſi continuò Regularibus deſeruiunt, non illi, qui caſualiter aut ex arbitrio id faciunt. Id enim colligitur ex verbo illo, quod eſt in hoc priuilegio *Immorantur obſequiis*, quod denotat permanentiam. Et ita tenent Ægidius Bellam. *Conſ.* 6. *numero* 10. *& ſeq.* quem refert Card. Tuſch. *practic. concluſ. tom.* 8. *litt.* V. *concl.* 92. *num.* 3. et Barboſa *in Tract. de appellat. verb Iuris appellat.* 243. *num.* 4. qui etiam *num* 5. ex Rebuffo. et Stephano Gratiano tenet ſeruitorum appellatione venire etiam illos, qui præſunt viridariis. Specialiter quod attinet ad miniſtrationem Euchariſtiæ tempore Paſchatis, aut articulo mortis, vide dicta *to.* 3. *verbo Euchariſtia, quoad Regulares num.* 8. *&* 9. Et quod attinet ad conditiones requiſitas, vt ijs, et ſimilibus priuilegiis vti poſſint dicti familiares, vide dicta *tom.* 2. *cap.* 16. per totum.

65 Quod ſi ſpecialiter, prout ad Sacramentum Pœnitentiæ ſpectat, quæras, an Religioſi, qui illud adminiſtrant ſuis familiaribus habentibus dictas conditiones, poſſint illos abſoluere à caſibus reſeruatis, ſicut abſoluunt Religioſos. Reſpondeo, quod à caſibus reſeruatis Ordinario, vel à caſibus contentis in Bulla Cœnę, non poſſunt illos abſoluere; propter dicta eo *cap.* 16. *num.* 17. contra Peirinis, ex decretis S. Congregationis ibi relatis. Ab aliis autem caſibus reſeruatis Papę, Bordonus *Reſolut.* 3. *num.* 8. tenet abſoluere illos poſſe, propter priuilegia quædam Eugenii IV. et Nicolai V. conceſſa ſuę Religioni. Sed præterquam ea habent aliquas limitationes, vt legenti conſtabit, reuocata videntur propter decreta S. Congregationis, quę retuli *to.* 1. *cap.* 19. *num.* 15. prout in ſimili dixi de alio priuilegio Vrbani IV. pro Carmelitis *tom.* 2. *c.* 16. *num.* 17. relato. Etſi non cenſeam improbabilem hanc Bordoni ſententiam, cui etiam fauet Peirinis *tomo* 1. *priuileg. Minim. in Conſtit.*

tit. 1. Iuly II. §. 15. nu. 14. eo scilicet, quod familiares Religiosorum, de quibus in præsenti, sunt illi, qui iuxta dicta eo *capitulo 16. nu. 15.* actualiter seruiunt illis, & intra eorum septa, ac domos resident, subq. eorum obedientia viuunt, vt propterea censeantur veluti membra earum Religionum. Vnde similiter de huiusmodi familiaribus commensalibus Religiosorum dixi eo *cap. 16. num. 16.* non carere probabilitate asserere posse confiteri sua peccata Religiosis solum approbatis a suis Prælatis, prout tenent non solum Ioannes de Cruce, & Peirinis ibi relati, sed etiam Megala, Fernandez, Homobonus, & alij, quos referunt Barbosa *in Collectan. Concil. sess. 23. c. 15. n. 11.* & Bordonus *Resolut. 34 nu. 41.*

26 Addit præterea idem Bordonus *Resolut. 38. n. 5.* huiusmodi familiares commensales Regularium si sint perpetui, ligari casibus reseruatis a Prælatis dictorum Regularium; eo quòd habent domicilium intra claustra ac proinde quemadmodum seculares, quia sunt in diœcesi alicuius Episcopi, subijciuntur casibus reseruatis ab illo, ita de istis familiaribus videtur dicendum. Sed quamuis hoc admitti possit de Tertiarijs, iuxta dicta ex Reuerendissimo Stratio, & Patre Diana *to. 4. verbo Tertiarij, & Tertiarie num. 6.* sed non de familiaribus, qui sunt merè, & omnino seculares, & solum manent sub obedientia seruili Religiosorum, & simpliciter subiecti Episcopis, quoad omnia, præterquam in illis, circa quæ habent priuilegia a Sede Apostolica. Vide dicenda circa §. 10.

Circa §. 10.

27 DE simili priuilegio exẽptionis familiariũ ab aliquibus censuris Ordini Prædicatorum concesso dixi in ipsorum *Mari magno §. 12.* & alijs locis ibi relatis. Et præterea ibi dicta, nota ex verbis illis *Nisi excommunicari specialiter, seu interdici contigerit eosdem*, colligi posse duo ad intentum, primò huiusmodi familiares Regularium simpliciter subijci Ordinarijs iuxta dicta §. *præcedenti*, siquidem vt in hoc priuilegio supponitur, possunt ab illis *excommunicari, seu interdici*. Secundò, quod cum aliqui authores, specialiter Portellus *in dub. Regular. verbo famuli nu. 4.* Hieronymus Rodriguez *in Compen. Resolut. 62. num. 9.* & Peirinis *tomo 1. priuileg.*

Minim. in Constitut. 1. *Iulij II.* §. 15. *num.* 13. dicunt, familiares Religiosorum non posse ab Episcopis excommunicari, intelligendum id est de excommunicatione generali, qua scilicet, plures personę alcuius oppidi, vel terræ in communi excommunicantur, ab hac enim excommunicatione incurrenda eximuntur præfati familiares; non de excommunicatione particulari, aut speciali, quia, vt patet ex verbis huius priuilegij, ab ipsa non eximuntur. Neque aliud probant priuilegia Alexandri IV. & Leonis X. quæ ibi refert idem Peirinis. Idem dico de alio priuilegio Alexand. IV. pro seruitoribus Fratrum Hospitalis Sancti Ioannis, quod retuli *tom.* 2. *cap.* 16, *num.* 4. iuxta dicta eodem *cap. nu.* 23. Quod autem intelligi debeat hoc pacto priuilegium hoc pro seruitoribus Fratrum Hospitalis S. Ioannis, collige ex ijs, quæ habent Zerola *in prax. Episcop. p.* 1. *verbo Exemptio quæst.* 3. & Stephanus Vveyms *ad Constit.* 24. *ex antiq. iur. deprompt. & Concil. Trid. innouat. Constit.* 21. *num.* 9. & Barbosa *in Collectan. DD. ad Concil. sess.* 24. *cap.* 11. *num.* 10. Nota etiam dictionem *Specialiter* æquipollere dictioni *Expressè*, vt *in l. si quando* §. *generaliter C. inoff. testam. & in l. fin.* vbi Glossa C. *de. neg. gest. & in l. fin.* Vbi etiam Glossa verbo *Specialiter C. quod cum eo.* Parisius *Cons.* 45. *num.* 9. *lib.* 3. Ceuallos. *commun. contra commun. q.* 780. *num.* 240. Barbosa *de dictionib. dict.* 381.

28 Alia habes in Mari magno Carmelitarum §. 52. circa simile priuilegium ipsis concessum, vbi etiam de aliquibus, quę alij notant circa ipsius intelligentiam.

Circa §. 11.

29 DE simili priuilegio etiam concesso Prędicatoribus pro facultate commorandi inter excommunicatos, & ab eis necessaria postulandi, dixi non pauca supra *in Mari magno Prædicatorum circa* §. 13. quę etiam præsenti deseruire possunt.

30 Specialiter autem circa illa verba *Et quia vos extremam patientes pro Christi nomine paupertatem, exhortationis pio studio bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis semitam laudabiliter reuocatis,* & in quibus causæ assignantur concessionis huius priuilegij, dubium esse potest tam pro hoc quam

pro

pro alijs priuilegiis, in quibus etiam causæ concessionis illorum designantur, an in casu, quo prædictę causæ seu rationes cessent in Ordine Minorum, aut alijs, qui habent communicationem priuilegiorum cum ipso, cesset etiam hoc priuilegium, vel alia habentia similes causas. Ad quod, consequenter ad dicta *tom. 4. verbo Priuilegia Regularium nu.* 14. dicendum primò, quod quando causa finalis priuilegij non cessat adęquatè, sed inadæquatè tantum, ita vt maneāt saltem aliquę reliquiæ ipsius tunc non extinguitur priuilegium. Ratio est, quia tunc remanet aliquid, propter quod Princeps prudenter potuit concedere illud priuilegium, & cum deceat beneficium Principis permanere, in quantum fieri potest. *Regul. decet de Reg. iur. in 6.* & ex alia parte minor causa desideretur ad conseruationem priuilegij, quam ad eius concessionem. *cap. super his de accusat.* 2. profectò quando inadæquatè saltem perseuerat causa finalis priuilegij, ipsum quoque permanere censendum est. Glossa *in Reg Decet relata*, Dinus ibi *nu.* 3. Rolandus *Consil.* 52. *n.* 55. *vol.* 2. quos refert, & sequitur Sanchez *lib.* 8. *de Matrim. disp.* 30. *num.* 8. Dicendum secundò, quando causa finalis priuilegij cessat adæquatè, ita vt nihil ipsius maneat, tunc extinguitur priuilegium. Colligitur primò ex *cap. generaliter* 16. *q.* 1. *& cap. tua de Cleric. non resid. & cap. abbate in fin. de verb. signif.* vbi habetur gratiam, & priuilegium extingui cessante fine concessionis. Secundò ex *cap. cum cessante. de appellat.* vbi dicitur, quod *cessante causa cessat effectus*, quod maximè de causa adæquata intelligendum venit. Accedente etiam *l. Vranius* 72. *vers. sed cum duo ff. de fideiussor.* & ratione, scilicet, quod cum valor priuilegii pendeat a tali causa finali in fieri, & conseruari, sicut non concessum fuit nisi propter illam, sic nec durare, aut perseuerare poterit illa cadente. Panormit. *in cap. suggestum de decim. num* 5. *& in cap. recolentes de stat. monach. nu.* 1. *in fin.* Felinus *in cap. quæ in Ecclesiarum de Constit nu.* 29. Barbosa senior *l.* 1.. *p.* 1. *n.* 85. *ff. de solut matrim.* & alij, quos referunt, & sequuntur Sanchez *lib.* 8. *de matrim. disp.* 30. *n.* 14. & Suarez *de legibus lib.* 8. *c.* 30. *n.* 1.

31 Dixi cessare priuilegium, quando cessat adæquatè causa finalis concessionis ipsius, quia loquendo de causa impulsiua talis concessionis, etiamsi illa cesset, non cessabit priuilegium. Ratio sumitur ex differentia, quæ est inter causam finalem, & impulsiuam, causa enim finalis ea dicitur, qua non existente,

Prin-

solum cessauerit, sed etiam si adequatè cessat, cum tale priuilegium non sit contra ius commune, aut alicuius tertii, iuxta dicta loco relato circa Mare magnum Prædicatorum cum limitatione ibi assignata.

Circa §. 12. 13. & 14.

35 SImilia ferme de facultate absoluendi, et dispensandi circa venientes ad Religionem, habentur in Mari magno *Prædicatorum* §. 14. 15. & 16. et eorum extensio seu declaratio in §. 41. eiusdem Maris magni, quæ etiam habetur in hoc eodem Mari magno Minorum §. 40. De quorum materia latè egi in Summa locis relatis in dictis §. 14. 15. 16. & 41.

36 Specialiter autem circa absolutionem, seu dispensationem volentium ingredi Religionem, de quo in §. 14. notandum primò, quod non obstante, quod in hoc priuilegio solum concedatur facultas absoluendi volentes ingredi Religionem a censuris, vel sententiis a iure, vel ab homine *promulgatis generaliter*, nihilominus Sanctorus *in Comment. sup. statuta Minorum stat. 14. cap. 2. §. 1. concl. 3.* tenet posse etiam præfatos absolui ex vi huius priuilegii a sententiis, seu censuris specialiter contra eos promulgatis, vt si sint nominatim excommunicati, satisfacta tamen parte. Citat pro se Ludouicum a Cruce referentem, et sequentem *in Tract. de expos. Bullæ Cruciatæ disp. cap. 4. dub. 1. num. 5.* Gutierez, Rodrig. Sotum, Henrriquez, Acostam, et Rebuff. Sed omnes isti non loquuntur de hoc priuilegio, sed de priuilegio Bullæ Cruciatæ, vnde non video quomodo afferri possint pro hac parte. Fundatur hic author in eo quod post plura alia dicit Pontifex in hoc priuilegio scilicet, *Ita tamen quod si aliqui ex huiusmodi sententiis eisdem propter debitum sint adstricti, satisfaciant, vt tenentur*, per hos enim *propter debitum* adstrictos intelligit eos, qui nominatim sunt declarati, vt dicitur, per *Cedulones*. Sed fundamentum hoc est infirmum, nam per tales sic adstrictos intelliguntur omnes illi, qui sunt debitores aliis, siue sint declarati nominatim, siue solum in generali, prout contingeret in casu quo furtum v. g. esset publicum, et delinquentes occulti, et contra illos poneretur censura. Sine dubio ergo dicendum est ex vi huius

priui-

priuilegii non posse absolui nominatim, & expresse excommunicatos, sed solum generaliter. Tum ex verbo *Generaliter*, quo Pontifex vtitur, quod id denotat. Tum quia censura specialis non tollitur nisi a Iudice, qui eam imposuit, aut ipsius Superiori, ne perturbetur ordo iudicandi, iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Censura Ecclesiastica num.* 13. vel saltem per priuilegiũ, in quo id declaretur, propter specialitatem talis censuræ, quod non contingit in proposito. Rodriguez *tom.* 1. *Quæst. Regular. q.* 20. *ar.* 4. Suarez 5 *tom. de Censuris disp.* 7. *sess.* 2. *numer.* 30. Tamburinus *de Iure Abbat. tom.* 2. *disp.* 14 *quæs.* 8. *num.* 4. & 5. Bordonus *Resolut* 3. *numero* 20.

37 Dixi *Ex vi huius priuilegij*, quia sunt alia priuilegia Religionibus concessa, propter quę tam ipsæ, quam aliæ, quæ cum ipsis communicationem priuilegiorum habent, possunt absoluere venientes ad Religionem a Censuris, etiam specialiter & nominatim latis. Quale est vnum Engenii IV. pro Cistercien sibus, quod referunt Rodriguez, & Tamburinus supra. Et aliud Pauli III. pro Iesuitis, quod referunt Suarez 4. *tom. de Relig. tract.* 8. *lib.* 2. *capit.* 25. *numer.* 5. & Tamburinus supra, de quo etiam aliquid dixi *tomo* 1. *cap.* 18. *num* 37. Sciens omitto priuilegium aliud Martini V. pro Benedictinis, quod refert Rodriguez *supra*, et Suarez loco relato ex *tomo* 5. *de Censuris*, illud enim fuit viuæ vocis oraculum, ac per consequens hoc tempore vacat, nisi aliunde per Bullam confirmatum fuerit. *In* vsu autem horum priuilegiorum attendi debet, quibus personis, et quomodo concessa fuerint; et quod, quando aliquis absoluendus esset a censura specialiter contra illum lata, non solum parti læsæ, sed etiam Iudici, qui talem sententiam protulit, satisfactio exhiberi debet, saltem certiorem ipsum reddendo de obedientia sibi, et Ecclesiæ reddita ac absolutione obtenta, vt bene Suarez *supra d. cap.* 25. *num.* 7 Peirinis *tomo* 1. *priuileg. Minim. in Constitut.* 2. *Iulij* II. *num.* 28. et Tamburinus *supra*.

38 Contendit etiam præfatus Sanctorus *supra concl.* 4. posse prędictos volentes ingredi Religionem absolui etiam a casibus contentis in Bulla Cœnæ. Sed ex dictis *tom.* 3. *verbo Bulla Cœnæ num.* 54 constat nullatenus id esse admittendum, maximè post tempora Vrbani VIII. Facilius tamen admittitur, id quod habet *concl.* 7. scilicet quod licet hæc absolutio regulariter præstari debeat solum pro foro interno, nihilominus quod possit

ſit etiam dari pro externo. Pro quo vide dicta *in Mari magno Prædicator.* §. 16. *num.* 39. Quod autem addit §. 4. *dub.* 5. videlicet valere abſolutionem, & diſpenſationem generalem, quæ dari ſolet Nouitiis in ſuſceptione habitus, admitti non poteſt ſtando in vi huius priuilegij, niſi ſeruetur forma canonica requiſita ad abſolutionem ab excommunicatione, ſcilicet pſalmo, oratione, flagellatione, & iuramento (ſi eſſet ob magna crimina) de non committendo illo delicto, iuxta dicta *to.* 3 *verbo Abſolutio num.* 8. & 10. ex *cap. A nobis* 2. *de ſent. excommun. & c. ex tenore, & c. de cætero eod. tit.* Quia in ipſo expreſsè habetur dari debere *obſeruata forma canonica.* Ex vi autem aliorum priuilegiorum, ſi quę fuerint, conferri poteſt talis abſolutio, & diſpenſatio iuxta tenorem ipſorum, & tunc validæ erunt, iuxta dicta *to.* 1. *c.* 18. *num.* 93. & *tom.* 3. *d. verbo Abſolutio num.* 16. ſicut etiam validæ ſunt ſimiles abſolutiones, & diſpenſationes datæ ante electiones ad effectum illas legitimè faciendi, prout in noſtro Ordine habetur ex forma celebrandi capitula Prouincialia a Reuerendiſs. Generali Theodoro Stratio edita, quę extat in *to.* 2. *meæ Summæ c.* 12 De quo etiam Peirinis *to.* 2. *de Prælato q.* 2. *c.* 5. *numero* 9. & Sanctorus *ſupra* referentes Nauarrum, Garziam, & alios. Vide Rodriguez *tom.* 1. *Quæſt. Regular. quæſ.* 20. *art.* 26. & eius Compilatorem *Reſolut.* 3. *nu.* 14.

Quid ſignificent verba illa in hoc priuilegio poſita, *Etiamſi*
89 *ſuper hoc inducię eis a Prælatis eiuſdem Ordinis concedantur*, dicendum, quod hęc verba, quæ etiam habentur in Mari magno Minimorum §. 9. denotant non eſſe in poteſtate Prælatorum Ordinis dare dilationem aliquam volentibus ſuſcipere habitũ, vt poſtquam abſoluti ſunt a cenſuris &c. non intrent mox in Religionem. Inducię enim, etiam ſi aliquando ſumantur pro pace caſtrenſi, ſeu belli feriis, aliquando etiam ſumuntur pro qualibet dilatione *l.* 3. *C. de Vſuris rei iudicat.* Vnde in Mari magno Carmelitarum §. 56. loco iſtius clauſulæ eſt hæc, *Quacunque etiam Prælatorum huius Ordinis licentia non obſtante*, quæ idem importat. Lege Sanctorum *ſupra* §. 7. *quæſt.* 3.

Alia habes infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 56.
40 62. & 63. Minimorum *circa* § 9. vbi etiam quid importetur clauſula illa, quæ etiam ponitur in hoc priuilegio, ſcilicet, *Cæterum veſtra diſcretio cautè prouideat, vt Apoſtolicæ Sedis aut legatorum*

orum eius, & Ordinariorum locorum in absolutionibus huiusmodi scandalum euitetur.

Circa §. 15. 16. & 17.

41 CONTENTA in his priuilegiis habentur etiam in Mari magno Prædicatorum §. 17. & Carmelitarum §. 35. & 46. 88. ac Minimorum §. 10. continent autem plura pertinentia ad exemptionem Religiosorum ab Ordinariis. Ac proinde ad ea spectant, quæ de exemptione ipsorum dixi *to. 1. Summæc. 11.* fere per totum, & circa Bullam *Etsi Mendicantium* Pij V. *tom. 2. cap. 1.* præsertim *num. 23. 32. 33. 36. 37. 38. & 39. & tom. 3.* verbo *Causa iudicialis Regularium*, verbo *Clericus*, verbo *Delinquens Regularis*, verbo *Episcopus quoad Regulares*, & verbo *Exemptio Regularium*. Aliqua etiam dixi circa Mare magnum Prædicatorum *d.* §. 17. Alia nihi-
42 lominus in præsenti addenda.

Et primò quidem *Officialium* nomine, qui a Papa in his priuilegijs §. 17. prohibentur compellere Religiosos Minores ad faciendum ea, quæ ibi denotantur, primò veniunt Vicarii Episcoporum, *Officialis* enim, & *Vicarius* sunt synonyma, & idem significant, prout colligitur ex Concil. Trident. *sess. 24. de reformat. c. 16.* illis verbis, *Officialem, seu Vicarium*, & docent Ioannes Andreas, Mendosus, & alij, quos refert, & sequitur Barbosa *in Tract. de Appellat. verb. iur. appellat. 175. num. 9.* ac colligitur ex stylo Curiæ: etenim in expeditionibus, seu rescriptis, quæ mittuntur ad Vicarios Episcoporum, pro aliquibus nationibus vocantur *Vicarij*, pro alijs verò *Officiales*, vt notat idem Barbosa ex Mendoso, & Sbrossa, ex quo infertur nomen *Officialium* competere etiam Vicarijs. Quod non solum est verum loquendo de Vicarijs generalibus Episcoporum (illis scilicet, qui ab Episcopis constituuntur, vt eius vices gerant in tota diœcesi, vel in tribunali, aut loco, quo ipsi residet) prout habent Ancharanus *cons.* 240. & 241. Tuschus *tom. 5. littera O. concl. 82. num. 2.* & ex varijs iuribus, ac experientia probat Sanchez *lib. 8. de Matrim. disp. 27. num. 29.* Sed etiam loquendo de Vicarijs Foraneis, (illis videlicet, qui ab Episcopis constituuntur extra ciuitatem, vbi residet, in aliquibus locis, vel certa Diœcesis parte) prout habet idem Barbosa *supra num.* 10. ex alijs.

alijs. Veniunt etiam nomine *Officialium* in præſenti, eo quod ſit materia fauorabilis, omnes miniſtri Epiſcoporum, etiamſi iuriſdictionem non habeant, vt præfati Vicarij habent, quia in tali materia etiam non habentes iuriſdictionem dicuntur largo modo Officiales, vt probat idem Barboſa *ſupra.n.3. & 4.* ex alijs Doctoribus. Omnes ergo iſti comprehendi poſſunt in præſenti *Officialium* nomine.

43 Circa clauſulas illas in his priuilegijs poſitas, ſcilicet §. 15. *Niſi huiuſmodi Apoſtolicæ litteræ de hoc indulto, & Ordine veſtro expreſſam fecerint mentionem,* & §. 16. *in quibus non facta fuerit de huiuſmodi indulgentia mentio ſpecialis;* & §. 17. *Expreſſam faciente de hoc indulto mentionem*, & alias ſimiles, quæ paſſim habentur in hac, & alijs Bullis, ſeu priuilegijs, eſt dubium graue, vtrum ad derogationem talium priuilegiorum ipſorum mentio requiſita ſit. Pro quo noto, huiuſmodi mentionem poſſe eſſe triplicem, ſcilicet genericam, vt ſi dicatur *Non obſtantibus quibuſcunque priuilegijs*, ſpecificam, vt ſi dicatur, *Non obſtantibus quibuscunque priuilegijs etiam petentibus expreſſam mentionem pro ipſorum derogatione*, & indiuidualem, vt ſi dicatur, *Non obſtantibus talibus, vel talibus priuilegijs*, ea nominando. Quo poſito, dico primò conſequenter ad dicta *tom. 4. verbo Priuilegia Regular. num. 21.* ad derogationem iſtorum priuilegiorum non ſufficit generica ipſorum mentio *Non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs.* Ratio eſt, quia dum Papa concedens talia priuilegia petit ad ipſorum derogationem *expreſſam, & ſpecialem* mentionem, non eſt contentus generali derogatione, per quam non expreſsè, & ſpecialiter, ſed implicitè, & generaliter derogantur, vnde nec Papa reuocās ſolum clauſula iſta generali priuilegia prius conceſſa, cenſetur velle reuocare priuilegia habentia talē qualitatem. Azor *tom. 1. inſtit. moral. lib. 5. c. 22. q. 12.* Bonacina *de legib. diſp. 1. q. 3. punct. 8. §. 3. num. 11.* Sanchez *tom. 2. conſil. moral. lib. 6. c. 9. dub. 8. num. 5.* Barboſa *in Tract. de Clauſul. Clauſul. 83. n. 7. in fine.* Dico ſecundò, non tamen ad derogationem iſtorum priuilegiorum requiritur indiuidualis eorum mentio. Ratio eſt, primò, quia ita habet ſtylus Curiæ, vt docent plures, quos affert Couarrubias *in Rubric. de teſtam. 1. p. num. 20.* Secūdò, quia ita fuit a Rota ſæpius iudicatū, vt habet Gomezius *in Comp. regular. Cancellar. q. 6.* Vide ſpecialitet vnam Barenſem, ſeu natiuis *Archipresbyteratus, ſeu Prioratus* coram Sacrat

crato ann. 1615. Tertiò, quia cũ priuilegia consistant in facto, & Papa non possit habere omnium memoriam, nec est ei possibile de talibus priuilegiis mentionem facere, nec Papa præcedens potest ad id ipsum obligare, aut eius voluntatem restringere. Siluester *in Summa verbo Testamentum* 1. *q.* 12. *in fin.* Sanchez supra. Vnde tertiò dicendum consequenter etiam ad dicta eo verbo *Priuilegia Regularium num.* 21. sufficere ad derogationem talium priuilegiorum mẽtionem illam specificam, mediam inter generalem, & indiuidualẽ, illam scilicet per quam aliquo modo specificentur, vt dicendo non obstãtibus *quibuscunque priuilegiis etiam petentibus expressam ipsorum mentionem*, vel quid simile. Ratio est ex dictis, cum enim ad præfatorum priuilegiorum reuocationem non sufficiat mentio generalis ipsorum, nec requiratur indiuidualis, sufficiet sane media ista specifica. Sanchez supra, Siluester, Suarez, Bonacina, & Naldus eo *n.* 21. relati. Ex quo etiam patet, quid dicendum sit, si in istis priuilegiis poneretur ista clausula *nisi de ipsis fiat mentio de verbo ad verbum*. De quo Sanchez *d. dub.* 8 Barbosa *d. Clausula* 83. post plures alios, quos referunt, & specialiter Cassarubius *in Compen. priuileg. Mendicant. verbo Priuilegia Fratrum* §. *Prima quæstio.* loquens in terminis de huiusmodi priuilegijs.

44 Nota tamen id quod dixi eo *num.* 21. ex Bulla seu Constitutione ab Vrbano VIII. edita 5. Nouembr. 1631. videlicet ex præfata Constitutione haberi, quòd quæuis generales Constitutiones, dispositiones, & Ordinationes Apostolicæ in concernẽtibus fidẽ Catholicam, illiusque propagationem, ac S. Inquisitionis officium, hactenus editę comprehendant omnes, & quoscunque Regulares quantumuis priuilegiatos per priuilegia habentia præfatas clausulas; edendę verò in posterum ab eodem Vrbano, & successoribus tam in præfata materia, quam in quacunque alia re comprehendant etiam illos, *nisi* (inquit Vrbanus) *in edendis Constitutionibus huiusmodi specialiter, & expressè excipiantur, etiamsi ipsi priuilegiati forent magis speciali nota, & expressione digni, eisque priuilegia, gratiæ, & indulta a Sede Apostolica præfata, etiam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorarum derogatoriis &c.* Ex quo habetur Clausulas in hoc, & aliis priuilegiis Regularium positas nihil deseruire ipsis quoad exemptionem a Constitutionibus Apostolicis spectantibus ad materiam fidei

Ca-

tholicæ, aut officium S. Inquisitionis siue editis, siue edendis; licet illis deseruire possint quoad exemptionem a Constitutionibus Apostolicis in alijs materijs editis, vsque ad dictam quintam Nouembris 1631. non verò in posterum edendis.

45 Ex dictis autem infero quomodo intelligendũ id quod aliqui in hoc puncto dicunt, scilicet, quod per verba quantumuis generalia, si constet de mente Pontificis, quod reuocare velit efficaciter aliqua priuilegia, censeantur reuocari per illa, prout Peirinis *tom. 1. Priuilegior. Minim. in Constitut. 2. Iulij II. num. 135.* ex Cassarubio, Felino, & Rodriguez affert; intelligendum namque est iuxta dicta; & iuxta illa, & non aliter, credendum est Papam habere voluntatem efficacem reuocandi dicta priuilegia.

Circa §. 18. 19. & 20.

46 CONTENTA etiam in huiusmodi tribus §§.§. habentur in Mari magno Prædicatorum §. 18. & 19. Carmelitarum §. 89. & 90. & Minimorum §. 11. & 12. Simul autem a nobis coniungi debuerunt, quia spectant ad eandem materiam, scilicet de authoritate Prælatorum Regularium in sibi subditos. Præter dicta autem in præfato Mari magno Prædicatorum *circa* §. 18. & 19. vlterius notandum.

47 Primò quidem, quod licet in huiusmodi priuilegijs non fiat mentio de Religiosis seruientibus beneficijs Regularibus, nihilominus idem ferme de illis respectiuè dicendum, scilicet posse Prælatos Regulares ipsos corrigere, ad suum Ordinem reuocare, & remouere a præfatis beneficijs. Etenim cum iuxta dicta *tom 2. cap. 18. num. 9. & 16. & tom. 3. verbo Beneficium, & Beneficiati n. 19.* beneficiati Regulares, etsi in ijs, quæ spectant ad munus quod gerunt, curam videlicet, & administrationem Sacramentorum subijciantur Episcopis propter decretum Concilij Trid. *sess. 25. cap. 11.* & declarationes S. Congregationis, quas ibi affert Barbosa, in alijs tamen, quę pertinent ad statum Religiosum, & obseruantiam Regularem, seu quæ non contradicunt tali muneri, subdantur Superioribus suis, ideo possunt illos corrigere, & punire quoad ista, sicut

alios Religiosos. Sic colligo ex Suarez 4. *to. de Relig. Tract.* 8, *lib.* 3. *cap.* 19. *num.* 19. Sanchez *lib.* 6. *in Decalog. cap.* 6. *n.* 36. & alijs apud ipsum. Vnde similiter, iuxta dicta eo *cap.* 18. *num.* 17. possunt ab eisdem Superioribus remoueri a prefatis beneficijs, & ad Ordinem reuocari, cum limitationibus tamen adductis eo *n.* 17. 20. 21. *et* 22. De quo præter alios authores ibi relatos Tamburinus *de Iure Abbat. tom.* 3. *disp.* 9. *quæst.* 14. Quid verò dicendum, si talia beneficia Regularia concessa fuerint dictis Religiosis a Papa, dixi eo *num.* 21. quod nisi id fuerit cum clausula vt retineantur pro toto vitæ tempore, poterunt remoueri, de quo etiam Tamburinus *supr. quæst.* 15. & fauet Extrauagans illa Benedicti 12. relata ibidem *numer.* 23.

48 Cæterum loquendo de Religiosis habentibus ex dispensatione Sedis Apostolicæ, vel alio modo beneficia sæcularia curata, seu parochialia nullo modo subiecta Superiori Religionis, aliter dicendum est, tales enim, etsi iuxta dicta *tom.* 1 *cap.* 17. *num.* 16. teneantur votis Religionis, obseruantijs Regularibus, & Constitutionibus, etc. nihilominus quia sunt exempti a iugo Religionis, & subiecti Episcopis, ideo solum ab Episcopis corrigi, & remoueri possunt. Suarez *supra num.* 28 Sanchez *supra, et lib.* 7. *in Decalog.* 29. *num.* 120. *et* 121. Tamburinus *supra quæst.* 14. *num.* 13. Addit Suarez oppositum esse dicendum de Religiosis ex dispensatione Apostolica habentibus aliquam pensionem, nam ex vi illius non liberatur quis ab obedientia suę Religionis, nisi quoad administrationem pensionis, nec separatur a corpore Religionis, ex qua separatione nascitur exemptio ab actuali obedientia. Idem credo dicendum de habentibus beneficia simplicia, propter eandem rationem, licet quoad ablationem talis pensionis, aut beneficij simplicis attendi debeat ad litteras, quibus a Papa hęc conceduntur. Si enim in ipsis non tollatur facultas Prælatis ad limitandum, seu tollendum tales gratias ijs quibus conceduntur, poterunt id facere, propter dicta præsertim ex priuilegijs Summorum Pontificum *tom.* 1. *cap.* 18. *num.* 56. & *tom.* 4. *verbo Priuilegia Regularium num.* 13. De quo præter authores ibi relatos Ioannes de Cruce loco inferius referendo *concl.* 4. Notanda valde ad intentum quæ dixi *tom.* 4. *verbo Litteræ Apostolicæ num.* 7. *et* 8. Vide etiam priuilegium Leonis X. pro Fratribus Prædicatoribus, quod extat in Bullario

rio Rodriguez inter Bullas huius Pontificis *n.* 32. & de quo meminit Ioannes de Cruce *in Epitome de stat Relig. lib.* 1. *c.* 6 *dub.* 7. *concl.* 2.

49 De Religiosis autem Capellanis Papæ iam dixi *to.* 1. *c.* 17. *n.* 20 ex concessione Gregorii XI. ibi relata, quę etiam habetur in Bullario Rodriguez in hoc Pontifice *n.* 1. esse subiectos Superioribus suarum Religionum, acsi tales Papę Capellani non essent. Idem dicit Ioannes de Cruce *supra* concessisse Bonifacium IX. & haberi in Compendio Prædicatorum Bulla 3. Quod etiam refert Rodriguez *tom.* 1. *Quæst. Regul. q.* 34 *ar.* 1. ex libro nuncupato *Monumenta Ordin.* Concessa autem videntur hæc priuilegia ad derogationem aliquorum antiquiorum, quibus concedebatur, quod Capellani aliquorum Principum a iurisdictione suorum Prælatorum essent exempti, sicut contingebat in Capellanis Ducis Burgundiæ *cap. cum Capella de priuileg.* Rodriguez *tom.* 2. *q.* 64. *ar.* 4. Dixi autem eo *c.* 17. *num.* 20. relato ex Flauio Cherubino illam concessionem Gregor. XI. etiam extendi ad Capellanos Regum. Ad quod deseruit decretū Cōcilij Trident. *sess.* 25. *de Regular. c.* 4. vbi prohibet, *ne quis Regularis sine sui Superioris licentia subiiciat se obsequio alicuius Prælati, Principis &c.* De quo dixi *to.* 1. *c.* 16. *n.* 33. Alia de huiusmodi Capellanis Papæ dicam inferius in Mari magno Minimorum *circa* §. 11.

50 Circa illud quod tangitur in §. 18. de Religiosis non assumendis in socios a quocunque sine licentia suorum Prælatorum, nota hanc concessionem maximè deseruire posse stante opinione quorundam asserentium Episcopos posse propria authoritate assumere sibi in socium aliquem Regularem etiam exemptum, inuito Prelato ipsius, de qua Rodriguez *to.* 2. *Quæst. Regular. q.* 64. *ar.* 1. vbi refert authores pro hac, & pro contraria opinione. Vt ergo Prælati Regulares contra hanc opinionem possent se defendere, meritò præfatum priuilegium, & alia, quę referunt Rodriguez supra, Ioannes de Cruce etiam supra *Concl.* 3. a Sede Apostolica ipsis concessa sunt.

51 Vide alia dicenda infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 89. & 90. & in Mari magno Minimorū *circa* §. 11. maximè verò in Bulla Aurea *circa* §. 7. & in Mari magno Seruitarum *circa* §. 47.

Circa §. 21.

52 DE materia huius priuilegij, ſcilicet inhibitione recedendi ab Ordine, & facultate procedendi contra id facientes, dixi aliqua in ſimili, & ampliori priuilegio Prędicatoribus conceſſo in ipſorum Mari magno circa §. 20. vbi etiam qualiter hoc quoq. priuilegium habeatur in Mari magno Carmelitarum, & Minimorum. Præter quę, & alia ibi dicta, duo in præſenti notanda.

53 Primò quidem verba illa *Abſque cautione litterarum alterius ipſorum* denotare nullum poſſe retinere profeſſum diſcedentem a Religione, niſi per litteras Generalis, vel Prouincialis oſtendatur eum eſſe legitimè dimiſſum, ſeu eiectum ab Ordine. Etſi enim verbum *Cautio* aliquando ſumatur pro ſola verbali; promiſſione videlicet. *l. Sancimus C. de verb. ſignific.* Felinus *in cap. ad noſtram n. 5. de iureiur.* Oldradus *conſ. 68.* Baldus *conſ. 410. in princip. lib. 3.* Tuſchus *præct. conc. tom. 1. litt. C. concl. 167. num. 1. & tom. 7. litter. S. concl. 40. num. 8.* & alij apud Barboſam *de Appellat. Verb. iuris ſignificat. appellat. 45.* nihilominus cum in præſenti addatur *litterarum* &c. ideo notatur requiri: quod id ſit per litteras patentes Superiorum, quibus conſtet talem Religioſum eſſe dimiſſum, ſeu eiectum ab Ordine. Has vero litteras patentes, ſeu teſtimoniales non eſſe dãdas huiuſmodi eiectis, eos ad Sedem Apoſtolicam reijcientes, vel iubentes aliam ingredi Religionem, conſtat ex dictis *tom. 1. c. 23. num. 8.* propter decretum S. Congregationis ibi relatum. Debent ergo eiectionis ſententiam continere, & illam ordinarijs denunciari, iuxta dicta ibidem *n. 20.* Pro forma autem harum litterarum vide Peirinis *in Formulario littera E cap. 37. 38. et 39.*

54 Secundò animaduertenda verba illa *Prætextu alicuius priuilegij Apoſtolicæ Sedis*, quibus denotatur neminem poſſe retinere profeſſum diſcedentem a Religione *prætextu alicuius priuilegij* dicto retinenti conceſſi a Sede Apoſtolica. Ex quo proinde ſequi videtur, quod ſi illum retineat non ex vi alicuius priuilegij, ſed iuxta dicta loco relato ex Mari magno Prædicatorum *n. 60.* tamquam conſanguineum, amicum, familiarem &c. non contraueniat iſti legi. Iuxta modum quo plures Doctores aſſerũt

Con-

Constitutiones Pij V. & Gregorii XIII. contra fœminas ingredientes Monasteria virorum, solum comprehendere illas, quæ prætextu aliquarum facultatum ingrediuntur, non verò ingredientes simpliciter sine tali prætextu. Quæ quidem sententia esto, quoad rem ipsam falsa sit propter declarationes factas ab eisdem Pontificibus, & de quibus dixi *tom. 1. cap. 10. n. 9.* stando tamen in terminis dictarum Constitutionum probabiliter satis defenditur a Suarez 5. *tom in 3. p. disp. 22. sect 6. n. 11.* Zerola *in praxi Episcop. 2. in edit p. 1. verbo Moniales ad 8 quæst.* Philiarco *de offic. Sacerd. tom. 1. p. 1. lib. 3. c. 30.* Sayro *de censur. lib. 3. c. 31. num 10.* & Rodriguez *to. 2. q. 47. ar 1. & q. 48. ar 2.* & loquendo de Constitutione Gregorij XIII. a Sanchez *lib. 6. in Decalog. c. 16. n. 79.* Sic ergo in præsenti de ista prohibitione dici potest.

54 Quia autem prædicta verba *prætextu alicuius priuilegii Apostolicæ Sedis* etiam accommodari possunt Religiosis venientibus Romam anno Sancto, eo prętextu, quòd omnes generaliter inuitentur a Pontifice in Bulla Iubilęi illius anni, vt Romam veniant ad ipsum lucrandum; iddo dicendum, non posse Romam eo anno venire Religiosos sine suorum Superiorum licentia. Tum ex vi huius priuilegii, tum etiam, quia talis conuocatio generalis Papę debet intelligi saluo iure tertii, & seruato debitæ obedientiæ ordine, qui sine dubio magnum detrimentum pateretur, si sine licentia venirent. De quo dixi *to. 3. verbo Iubilæum nu. 4.* & latè Quintana Dueñas *in Tract. 8. de Iubilæo dub. 4.*

Circa §. 22.

55 DE simili priuilegio Prędicatorum, Carmelitarum, & Minorum, ad procedendum contra Religiosos licentiatos ad transeundum ad alios Ordines, & non id exequentes, prout ex eorum Mari magno habetur, dixi supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 21. & 22. Iure communi videri concessum propter authoritatem, quam habent Prælati in sibi subditos, donec in alia Religione, ad quam transeunt, legitimè professionem emittant. Vbi etiam, qualiter propterea iure nouo S. Congregationis sub Vrbano VIII. prouisum sit, ne transeuntibus de vna Religione ad aliam con-

cedatur licentia ad hunc transitum, nisi Superiori constet Religionem, ad quam transire volunt, paratam esse ad illos recipiendum. Alia ergo in presenti addenda.

56 Et primò notandum, quod licet in huiusmodi priuilegio supponi videatur licentiam transeundi ad aliam Religionem solũ cõcedi posse vel a Sede Apostolica, vel maioribus Prælatis, Religionis quales sunt Generalis, & Prouincialis, cum de illis solũ loqui videtur Pontifex illis verbis, *Aut a vobis*, prout patet ex priuilegio precedenti §. 21. relato, nihilominus cum hoc stat probabilitas eius, quod dixi *tom. 1. Summæ cap. 22. numer. 10.* scilicet, quod quando est transitus ad Religionem strictiorem possit Prælatus inferior v. g. Prior, vel Guardianus hanc licentiam concedere, propter fundamentum eo loco adductum. Et ita tenent non solum Nauarrus, & Rodriguez ibi relati, sed etiam Sanchez *lib. 6. in Decalog. c. 7 n. 59.* Bonacina *de Clausura q. 2. punct. 9 §. 3. diffic. 1. num. 9.* & Bordonus *in Resolut. 29. num. 16.* post alios, licet in Religione Franciscana dicat aliter contingere, prout etiam tenet Sanctorus *in Comment. in stat Minor. c. 2. stat. 5.* Vbi id probat ex eo, quòd cum admittere ad Religionem non spectet ad Prælatum immediatum, nec etiam spectare debet ad illum dimittere è Religione, Quæ ratio non concludit, posito, quod ius commune *cap. licet de Regular.* id videatur concedere etiam Prælato immediato Conuentus, vt dixi eo *n.* 10. Ad quod etiam affert Bordonus supra *ca. statuimus 19. q. 3* vbi dicitur non debere fieri hunc trãsitum *Sine Patris permissione*. Nomine enim *Patris* intelligi videtur Abbas S. Ruffini, ad quem scribebat Vrbanus II. in hoc decreto, qui Abbas erat Prælatus localis. Quod etiam non concludit, tum quia non constat talem Abbatem non habuisse sub se alios Abbates, tum quia, vt notatur in notis ad huiusmodi decretum, in tribus vetustis codicibus legebatur *Patris totius Congregationis*, quo denotatur Prelatus mediatus, aut superior; non immediatus, aut inferior. Illud certius, quod si ageretur de Moniali trãsferenda ad strictiorem Religionem, non sufficeret licentia Abbatissæ. Tum quia Abbatissa non est verè Prælata, propter dicta *tom. 1. c. 26. & to. 3. verbo Abbatissa* sæpius. Tum quia dimittere Monialem est res grauissima, non solum propter violationem clausuræ, sed etiã quia hoc debet fieri iudicando eam moueri ex instinctu Spiritus Sancti, & nõ ex leuitate &c. quæ superare videntur captum

fœminarum. Vnde a S. Congregatione ſpecialiores conditiones requiruntur pro iſto tranſitu Monialis, iuxta dicta *tomo* 4. *verbo Tranſeuntes Regulares numero* 12. & alijs locis ibi relatis. Rodriguez *tomo* 3. *Quæſt. Regular. q.* 52. *ar.* 6. Sanchez *ſupra num.* 61. Bonacina *ſupra n.* 11. Barboſa *in cap. licet de Regular. num.* 3.

57 Deinde ſecundò, quod licet pro trãſitu cõcedendo Religioſo ex vna Religione ad aliam ſtrictioré, nulla fiat mentio in hoc priuilegio de conſenſu Monaſterij, & in hoc attendi debeat vſus, & ſtylus Religionis, iuxta dicta eo verbo *Tranſeuntes Regulares num.* 11. nihilominus aliquos exiſtimare talem conſenſum eſſe neceſſariò requiſitum, eo quod ita decidi videatur *d. ca. ſtatuimus*, illis verbis *ſine Patris, & totius Congregationis permiſſione*, & quia hoc negotium eſt commune toti Monaſterio, cum per talem tranſitum alienetur Religioſus ab illo. Ita tenent Turrecremata *in d. ca. ſtatuimus*, & alij, quos refert, & ſequitur Bordonus *ſupra numero* 17. Sed cum in *d. cap. licet de Regular.* nulla fiat mentio de conſenſu Conuentus, vt propterea dici poſſit limitatum fuiſſe *d. c. ſtatuimus*, vbi requiritur & ex alia parte iure naturali, & diuino licitum ſit vnicuique maiorem perfectionem procurare, ideo probabilius eſt contrarium, niſi, vt dixi, ſtylus, & vſus Religionum contradicat. Et ita tenent Nauarrus *Comment. 4. de Regular. nu.* 10. Rodriguez *to.* 3. *Quæſt. Regul. q.* 52. *art.* 3. Sanchez *ſupra num.* 62. Bartholomæus a S. Fauſto *lib* 5. *quæſt.* 333. Bonacina *ſupra nu.* 10. & alij apud Barboſam *in d. c. licet n.* 10. Pro quo etiam eſt notandum id quod ſuperius dixi, ſcilicet, quod in tribus vetuſtis codicibus legebatur in *ca. ſtatuimus* relato *Patris totius congregationis*, non verò, *Patris, & totius congregationis*, quo denotatur adhuc in terminis *d. ca. ſtatuimus* nõ requiri conſenſum Monaſterij ad tranſitum Religioſi ad ſtrictiorem Religionem.

Circa §. 23.

58 SIMILE etiam priuilegium de facultate procedendi contra apoſtatas Ordinis habetur in Mari magno Prædicatorum §. 23. Carmelitarum §. 28. & Minimorum §. 15. iuxta dicta *circa d.* §. 23. Maris magni Prædicatorum, præter quę, & alia, quę ibi notaui, vlterius notandum.

59 Primò quidem circa illa verba *in quocunque habitu eos contigerit inuenire*, ex eis colligi impertinenter ſe habere ad rationem apoſtaſiæ dimiſſionem, ſeu retentionem habitus: nam vt dixi *tom.* 1. *c.* 13. *n.* 3. poteſt aliquis eſſe verus apoſtata, etiamſi habitum non dimittat; eo quod iuxta dicta eo *to.* 1. *c.* 16. *nu* 7. & 12. ratio apoſtaſiæ ſolùm conſiſtit in retroceſſione à Religione animo illam deſerendi, ſeu ad illam non reuertendi. Prout docent communiter Theologi cum S. Thoma 2. 2. *quæſt.* 12. *art.* 1. & tractant etiam illi, qui de caſibus reſeruatis iuxta decretum Clementis VIII agunt, ſcilicet, Graſſius, Coriolanus, Quaranta, & alij communiter. Secundò, iure, meritòque Pontifices in hoc priuilegio concedere Prælatis Ordinum facultatẽ excommunicandi, capiendi, &c. apoſtatas ſui Ordinis in quocumque habitu fuerint reperti, quia, iuxta dicta *tom.* 1. *cap.* 13. *num.* 6. Religioſus qui habitum ſuæ Religionis dimittit, etiamſi alterius Religionis habitum induat, excommunicationem incurrit impoſitam à Iure *cap.* 2. *Ne Clerici, vel Monachi. in* 6. prout tenent non ſolum Bañez, & Sayrus eo loco relati, ſed etiam D. Antoninus, Roſella, Caietanus, Armilla, Rodriguez, & alij, quos ſequitur Sanchez *lib.* 6. *in decalog. c.* 8. *num.* 65. Quod tamen limitandum eſt, iuxta dicta eo *c.* 13. *n.* 6. ſi talis aſſumptio habitus alterius Religionis fiat propter rationalem cauſam, vt ſcilicet, quia debet eſſe in illa Religione per aliquod tempus, vel in ea prædicare, docere &c. vel ob aliam iuſtam, & honeſtam cauſam. Eo quod textus illius capitis 2. *Ne Clerici*. ſolùm loquitur de temeraria dimiſſione proprij habitus, non de rationabili, & honeſta. Ita Bañez, & Azor eo loco relati. Dixi *propter rationabilem cauſam*, quia ſi id fiat ad malum finem, puta ad vagandum liberiùs, ad decipiendum aliquos, vel quid ſimile, proculdubio in excommunicationem

præ-

præfatam incurret, ſiquidem temere dimittit habitum proprię Religionis. Bordonus *Reſolut. 35. n. 16.*

60 Si autem petas, quid ſentiendum ſit de Religioſo, qui tranſit ad aliã Religionem, & antequam in ipſa admittatur, aut ſuſcipiat habitum à Prælato, ipſe ſe induit illo. Reſpondeo, quod licet iſte malè in hoc faciat, iuxta dicta ſupra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 22. *n.* 64. nihilominus nec eſt apoſtata, cum non habeat animum deſerendi Religionem, ſed potius eundi ad illam; nec etiam fugitiuus, quia recedit à priori Religione, vt ſuppono, legitimè, & cum licentia requiſita. Nec etiam, vt credo, incurrit excommunicationem latam *in d. c. 2. Ne clerici* contra Religioſos deſerentes habitum proprię Religionis. Ratio eſt, tum quia ea dimiſſio habitus videtur in hoc textu excõmunicationi ſubijci, quę attentis circumſtantijs apta eſt ad vagandum, quod non competit huiuſmodi dimiſſioni; tum etiam quia non eſt ſimpliciter temeraria, cum fiat animo aſſumendi eam Religionem, cuius habitus tunc aſſumitur. Tabiena *verbo Excommunicatio* 5. Sayrus *de cenſuris lib. 3. c.* 38. & plures alij, quos refert, & ſequitur Sanchez *ſupra num.* 68. Quibus iunge Bonacinam *de Clauſura quæſt. 2. punct. 2. numero* 16. & Bordonum *Reſolut. 35. numero* 15. Quid verò dicendum, ſi aſſumat habitum alterius Religionis, ad quam vult tranſire illegitimè, & contra ius, dixi *to. 1. c. 13. nu. 6.* relato, & tractant in terminis Sanchez eo *n.* 68. & Bonacina *ſup. num.* 17.

61 Nota præterea, laudabilem videri morem Religionis Minorũ de Obſeruantia, qui conformiter ad hoc, & alia priuilegia, ac ſtatuta Capitulorum Generalium, Romani, Pariſienſis, Valliſoletani, & aliorum, certis anni diebus denunciant excommunicatos apoſtatas ſui Ordinis: Per hoc enim criminis apoſtaſiæ grauitas præ oculis ponitur Religioſis, vt magis, ac magis illud execrentur, & ab eo ſe immunes cuſtodiant. Vide Sanctorum *in Comment. ſtatut. Ordin. Minor. c. 2. ſtat 62.* ac dicenda infra in Mari magno Carmelitarum, & Minimorum locis relatis.

Circa

Circa §. 24.

62 HOC quoque priuilegium de expulsis, & egressis ab Ordine non permittendis prædicare, aut confessiones audire, vel docere, habetur in Mari magno Prædicatorum §. 24. item Carmelitarum, & Minimorum, vt eo loco dixi. Circa quod, præter ibi notata, expendenda modo sunt verba illa; *De vestra, vel dictorum ministrorum licentia speciali*, Quibus denotari videtur, quod si casus esset quod aliqui expulsi, vel exeuntes a Religione Minorum transierint sine licentia ipsius ad aliam Religionem, possint etiam sub excommunicationis pœna impediri, ne prædicent, confessiones audiant aut doceant. Sed credo non esse hunc horum verborum sensum, sed eis solùm denotari prædictos eiectos ab Ordine, ad hoc quod in alia Religione recipiantur, debere obtinuisse licentiam a Prælatis Religionis, a qua recedunt, prout est de iure, iuxta dicta *tom.* 1. *c.* 23. *num.* 10. & conformiter ad ea, quæ ex *cap. licet ae Regularib.* dixi eodem 1. *tomo c.* 22. *n.* 4. loquens de transeuntibus ex vna Religione ad aliam. Solent enim Summi Pontifices in suis Constitutionibus, & priuilegijs loquentes de aliquo actu, referre ea sine quibus saltem licitè fieri potest; ad quod intentum poni potuerunt prædicta verba.

63 Circa illud, quod tangitur in huiusmodi priuilegio de eiectis ab Ordine, quod scilicet non possint prædicare, confessiones audire, seu docere &c. de quo etiã aliquid dixi *d. c.* 23. *n.* 18. nota meritò hęc prohiberi sic expulsis, quia vt dixi eo *n.* 18. sunt infames, infamia facti saltem, vt pote eiecti non solum propter grauia delicta, sed etiam propter incorrigibilitatem, iuxta dicta *tom.* 3. *verbo Eiecti Regulares ab Ordine num.* 4. Dicuntur porro infames infamia facti, quia iuxta dicta eodem 3. *to. verbo Infamia num.* 1. infamia facti est, quę oritur ex graui aliquo delicto, propter quod ex ipso facto sine aliquo actu iudiciario delinquens apud bonos, & graues viros malè audit, quod contingit in istis. Cum autem iuxta dicta eo verbo *Infamia numero* 13. vnus ex effectibus infamię est repellere hominem ab actibus legitimis, & publicis muneribus, ideo, vt dixi, merito repelluntur isti eiecti a munere concionandi, confessiones

au-

audiendi, & docendi, quia sunt actus publici muneris. Rodriguez *tom.* 1. *Quæst. Regular. q.* 30. *art.* 21. Miranda *tomo* 1. *Man. quæst.* 52. *art* 5. Spatharius *de modo corrigendi Regulares tract.* 10. *p.* 3. *c.* 20. *num.* 9. Pelrinis *tom* 1. *de subdito q.* 1. *c.* 25. §. 1. apud quem plura de istis eiectis, qualiter scilicet illis non sit credendum, cum aliquid in Religiones, a quibus sunt expulsi, effutiant, & quomodo Religiosi debeant se habere ad istorum calumnias, & conuitia.

64 Alia ad intentum habes infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 93. Seruitarum *circa* §. 49. & Minimorum *circa* §. 16. Quibus addendum, quod iuxta dicta *tom.* 1. *c.* 23. *num.* 19. his eiectis non tenetur Religio prouidere de alimentis. Quod etiam video a S. Rota decisum, eo quòd sic eiectis non sint in possessione Monachatus, inter decisiones Putei *decisione* 202.

Circa §. 25. & 26.

65 CONTENTA in his duobus §. §. habentur etiam in Mari magno Prædicatorum §. 24. Carmelitarum §. 94. & Minimorum §. 17. De quibus aliqua dixi *in d.* §. 24. Maris magni Predicatorum.

66 Nunc addendum primò, nomine *Ordinis S. Augustini*, ad quem non permittitur transitus aliorum Religiosorum, in hoc, & similibus priuilegijs, non intelligi Ordinem Eremitarum S. Augustini; cum enim is sit vnus ex Mendicantibus non multum distans in vitę arctitudine ab aliis, non est cur dicamus Pontifices noluisse, quod ad eum transire possint alij Mendicantes ex vi horum priuilegiorum, sicut transire possunt ad alios ex vi ipsorum Intelligi ergo videtur nomine Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Ordo, qui iuxta dicta *tom.* 2. *c.* 3. *num.* 8. minus austerior reputatur *cap. quod Dei timorem ad fin. de stat. monachor. Templariorum* etiam nomine, ad quos predictus transitus interdicitur denotatur Ordo istorum iam a tempore Concilij Viennensis, & Clem. V. extinctus, qui tamen perseuerabat tempore Clem. IV. qui hoc priuilegium Minoribus concessit. *Hospitalariorũ* quoq. nomine, ad quos etiam prefatus transitus prohibetur, veniunt illæ Religiones, quæ principaliter hospitalitati, seu curæ infirmo-

morum incumbunt, quales sunt Fratres S. Spiritus in Saxia, & alij, de quibus egi *d. tom. 2. cap. 6. per totum*. At verò *Religiosorum arma portantium* nomine, ad quos similiter transitus iste prohibetur, proculdubio veniunt Ordines militares, ij enim arma gestant, & esto Religiones sint, viuunt tamen secularimodo, vtpote addicti ad bella contra infideles gerenda, vel similes pias actiones, de quibus dixi *d. tom. 2. cap. 5. per totum*. Consonat his priuilegijs declaratio quædam S. Congregationis, quam referunt Quaranta *in Summ. Bullar. verbo Monasteria, & Conuentus* §. *quoad transitus*, & Barbosa *in Collectan. Bullar. verbo Claustrales*, de qua etiam dixi *d. tom. 2. c. 5. num. 44. & cap. 6. num. 18.* ex qua habetur, per licentias, quę cõceduntur Religiosis claustralibus ad ingrediendũ quamcunque Religionem, non posse ingredi Religiones non claustrales, quales sunt Militares, & plures Hospitalariæ. Vide Sanchez *lib. 6. in Decalog. c. 7. n. 75.*

87 Deinde circa illud, quod dicitur *in §. 26.* scilicet: *Districtius inhibemus, ne tales ad alium Ordinem aliter transire, vel aliqui eos recipere, seu retinere præsumant absque licentia speciali Sedis Apostolicæ, &c.* dubium mouet Rodriguez *tom. 1. Quæst. Regular. q. 30. ar. 12.* an scilicet, si tales electi contra huiusmodi prohibitionem ad alios Ordines transierint sine licentia Generalis, aut Prouincialis; aut si sine Sedis Apostolicæ licentia in illis recepti, & professi fuerint, talis receptio, aut professio irritæ sint, & nullæ; & respondet affirmatiuè; eo quod talis licentia videatur pertinere ad formam talis actus transeundi ad dictas Religiones, ac per consequens quod sine illa sit inualidus, iuxta doctrinam Felini *cap. ex parte de Constit.* & sauet Glossa *in Clem. 1. vers. Inhibentes de iur. pat.* ac sequitur alter Rodriguez *in Compend. Resolut. 57. num. 10.* Cęterum cum Pontifex in his priuilegiis nullam clausulam irritantem posuerit, & verbum *inhibemus* solam prohibitionem videatur indicare, non video cur si tales electi ad Religiones strictiores transierint, receptio, & professio ipsorum irritæ sint. Dixi *ad Religiones strictiores*, quia si transitus esset ad minus strictas, omni iure esset irritus, & professio, & receptio nullæ. Pro quo vide dicta *to. 1. c. 22. n. 7. & tom. 3. verbo Transeuntes Regulares num. 5.* ac Bordonum *Resolut. 29. num. 18.* maximè 46. ac dicenda infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 22. 23 & 94. & pro casu quo Religio iustè, vel iniustè aliquem electum

iam

iam emendatum nollet recipere, dicenda etiam infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 16. vbi etiam an iustè damnatum ad triremes, vel carcerem perpetuum possit Religio has pœnas commutando cogere ad ingrediendum in aliam Religionem.

Circa §. 27.

68 SIMILE priuilegium de prohibitione vtendi habitu huius Religionis habetur in Mari magno Prædicatorum §. 25. Carmelitarum §. 95. Minimorum §. 18. De quo etiam nonnulla dixi *tom. 1. Summ. c. 13. n. 12. et to. 3. verbo Habitus Regularis num. 3.* Præter quę vlterius notandum, iurę, meritòq; in his priuilegiis pręscribi, ne vna Religio habitu alterius vtatur. Etenim diuersa professio, diuersaque Religio, diuersitatem quoque habitus exigit. *arg. ca. quod Deo 33. q. 5. & Clem. 1. de elect.* Et quia licet habitus non faciat monachum. Concil. Trid. *sess. 14. c. 6. cap. porrectum de Regular.* vbi Glossa *verbo Non faciat. cap. consuluit qui clerici, vel vouentes.* Tuschus *pract. concl. tom. 4. litt. H. concl 10. numer. 1.* Campanile *in diuersor. Iur. canon. Rubr. 12. cap. 4. numer. 5.* Vechis *in prax. Nouit. disp. 11. dub. 10.* in dubio tamen facit pręsumptionem, vt iudicetur quis talis, qualis est habitus, quem defert. *l. item apud §. si quis ff. de iniur.* Federicus de Senis *cons. 13. num. 3.* Barbosa *in Axiomat. iuris axiom. 109.* vbi alia. Id quoque necessarium videtur, ne Religiosi in quærendis eleemosynis sibi præiudicent. Vide Rodriguez *2. tom. quæst. Regular. q. 76. ar. 1.* & Bordonum *Resolut. 35. num. 44.* ac ea quę dixi *tom. 2. Summæ cap. 6. num. 13. et 14.* de habitu deferendo à Fratribus B. Ioannis de Deo ex decretis Summorum Pontificum, & S. Congregationis ea de causa emanatis, quòd habitum similem Fratribus Minoribus gestarent.

69 Merito etiam id prohibetur *absque mandato Sedis Apostolicæ*, nam ad illam spectat habitum Religiosum concedere. *cap. vnic. de Religios. domib. in 6.* Quamuis autem Nauarrus in *Man. cap. 27. num. 127.* Sayrus *de censuris lib. 3. cap. 33 numer. 5.* & alij post Siluestrum, & Angelum, existiment assumentes habitum nouæ Religionis incurrere excommunicationem in

d. cap. vnic. impoſitam, melius tam en Caietanus *verbo Excommunicatio cap.* 5. Suarez *de Cenſur. diſp.* 23. *ſect.* 4. *numer.* 20. Filiuchus *Tract.* 14. *cap.* 8. *num.* 132. & Bonacina *de excommunicationib. extra Bullam Cœnæ diſp.* 2. *q.* 8. *p.* 1. dicũt excommunicationem eo *cap. vnic.* poſitam non afficere iſtos, ſed alios eo loco relatos, qui alia ibi prohibita exercuerint, prout ex textu ipſo conſtare poterit. Agerent tamen contra præfatam prohibitionẽ, ſi id ſine licentia Sedis Apoſtolicæ facerẽt. Imo etiam ſi aliquis in particulari, deuotionis, aut humilitatis cauſa, nouum aliquem habitum priuatim geſtaret, non nouum Ordinem inueniendo, non faceret contra hanc prohibitionem. Ea enim ſolum eſt contra eos, qui id facerent animo nouam Religionem inueniendi. Gloſſa *in d. cap. vnic. verbo Habitum*, Nauarrus *ſupr.* Sayrus *ſupr. num.* 6. Bonacina *ſupr. num.* 6. Alia habes locis relatis ex Mari magno Carmelitarum, & Minimorum.

Circa §. 28.

70 DE materia huius priuilegij, quod eſt de exemptione à decimis, plura dixi ſupra in ſimili priuilegio pro Prędicatoribus in ipſorum Mari magno *circa* §. 26. & alijs locis Summæ ibi relatis. Nunc notanda illa verba, *Cum humilitas veſtra ſibi de latitudine Orbis terræ nihil præter domos, & hortos cum virgultis præmiorum obtentu cœleſtium duxerit reſeruandum, &c.* quibus denotatur cauſa, propter quam Pontifex concedit Minoribus exemptionem a decimis. Ex ea enim ſequi videtur, quod ſi aliqua Monaſteria ipſorum, redditus capellanias, & alios prouentus, præſertim annuos, habuerint, potiri non poſſint iſto priuilegio. Etenim iuxta Iuris Axioma: *Datum ex cauſa ceſſare debet cauſa ceſſante, l.* 1. *ff. de condict. cauſ. dat.* Calderin. *conſ.* 56. *num.* 2. Federic. de Senis *conſ.* 164. Gemin. *conſ.* 96. *num.* 9. Tuſchus *to.* 1. *conſ.* 137. *littera* C. Similiter, *cauſa ceſſante ceſſat eius effectus, l. adigere* §. *quamuis ff. de iure patron. l. ſi pater ff. de hæred. inſtit. l. generaliter* C. *de Epiſcop. et cleric. l. cum te* C. *de pactis inter empt. cap. magnæ in fin. de voto*, & præſertim *cap. cum ceſſante de appellat.* late Tiraquellus *in ſpeciali tractatu de hac re, et de iure primog. q.* 40. *num.* 170. & alij plures apud Barboſam

boſam *de Axiomat. iur axiom.* 40. *fere per tot.* Sed ex dictis ſupra in hoc Mari magno *circa* §. 11. conſtat hoc eſſe verum, ſolum loquendo de cauſa finali, non de impulſiua; rurſus de cauſa finali adæquata, non de inadæquata. Vbi etiam alia ad intentum. Pro quo ſimiliter conſulenda eſt Rota in vna Conchenſi *Decimarum S. Clementis coram* Buratto anno 1623. quæ valde vtilis eſt pro caſu, quo iſta priuilegia de exemptione à Decimis ſint conceſſa titulo paupertatis; & an, aut quando perdantur per vſum contrarium, vel non vſum.

71 Generaliter etiam an hęc, vel alia priuilegia amittantur a Religioſis, ſi ipſi irreligiosè, & laxè viuant, dubium commune eſſe poteſt. Ad quod dicendum, quod licet communiter Doctores affirmatiuè reſpondeant, tum propter axiomata adducta, tum propter illud vulgare: *Si nomine priueris, nec rem habere mereris*, de quo ſpecialiter Rodriguez *tom.* 1. *Quæſt. Regular. q.* 9. *ar.* 10. Miranda *tom.* 2. *Man. q.* 43. *ar.* 3. nihilominus, vt aduertunt ijdem, hoc ſolum intelligitur in foro conſciętię, non in foro externo; rurſus neque in foro interno, aut externo id erit verum, quando talis irreligioſus, & laxus modus viuendi fuerit in aliquibus ſolum particularibus, non in tota familia, aut Religione; nam ad hoc, quod priuilegium ceſſet, neceſſe eſt, quod ratio, ſeu cauſa ipſius ceſſet in communi, non in particulari, aut ex accidenti. *l. nam ad ea ff. de legat. l. ſi a Fratre C. qui teſtamentum facere poſſ.* Vide Couarrubiam *in cap. cum eſſet de teſtament.* & Sotum *lib.* 4. *de iuſt. & iur. q.* 5. *ar.* 3. Ad quod deſeruit notabilis deciſio Rotæ coram Bubalo in vna Neapolitana *Profeſſionis*, vbi loquens de Monaſterio quodā Monialium, in quo laxè viuebatur, & Moniales habebāt proprium de licentia Abbatiſſæ, nec Regula obſeruabatur, nihilominus, quia in ipſo tales Moniales nominabantur de Ordine S. Benedicti, & promittebant ſeruare Regulam, ac in eo clauſura erat, & viſitabatur, & corrigebatur à ſuis Superioribus, aderantque aliæ cęremoniæ religioſę, deciditur tale Monaſterium eſſe Regulare. Quę omnia ad ſimiles caſus iure applicari poſſunt.

Citra

Circa §. 29.

72 EX dictis circa Mare magnum Prædicatorum §. 27. constat priuilegium hoc de bonis incertis nouitiorum applicandis in pios vsus concessum esse etiam Prædicatoribus, Carmelitis, & Minimis. De quo etiam aliqua dixi non solum circa illud §. 27. sed etiam *tomo 1. Summæ capitulo 24. numer. 139. & tomo 2. capitulo 19. numero 48. & 49.*

73 Adde vlterius, inter huiusmodi bona, seu debita incerta nouitiorum, seu eorum, qui habitum Religionis sumere volunt, non esse computanda illa, quæ habent aliqui mercatores, ratione diuersorum contractuum mutui, locationis, cambij &c. illa enim potius sunt debita certa, quam incerta. Sanctorus *in Comment. Statut Minor. cap. 2. stat. 1. §. 6.* Nec etiam illa debita, quę solum sunt incerta ex parte debitoris, vt si aliquis dubitet, an verè debeat, quia in hoc priuilegio solum est sermo de debitis incertis ex parte creditorum. Dicitur enim, *diuersis personis, quæsciri, & inueniri non possunt, interdum aliqua bona restituere tenentur.* Debita autem incerta solum ex parte debitoris non obligant ad restitutionem, cum in dubio *melior sit conditio possidentis.* Cardinalis Lugo *tomo 1 de Iust. disp. 20. sect. 1. nu. 1* excommuni. Nec etiam illa debita, (quæ non solum sunt certa ex parte debitoris) sed etiam ex parte creditorum, disiunctim tamen, & indeterminatè, vt si quis sciat certo se debere aliquid Petro, vel Paulo, ignoret tamen cui illorum debeat. Tale enim debitum reputatur pro certo, saltem disiunctim, scilicet Petro, vel Paulo. Caietanus 2. 2. *Quæst. 62. ar. 5.* Sotus 4. *de iust. q. 3. ar. 1. ad 3.* Lugo supra. Vt propterea diuidi debeat inter vtrumque. Lessius *lib. 2. de iust. capit. 15. dub. 1. num. 3.* Bonacina *de restit. disp. 1. q. 8. punct. 2. nu. 7.* Lugo *supra.*

Computari tamen possunt inter huiusmodi debita incerta,
74 iuxta ea, quæ dixi *tom. 2. c 19. num 48.* ea quæ vocantur inuenta, seu reperta, ea videlicet, quorum dominus facta sufficienti diligentia inueniri non potest. Hæc enim cum iure communi applicari debeant pauperibus, iuxta dicta eo *num. 48.* ex Molina, & Lessio, etiam tenent Rebellus, Turrianus, & alii plu-

res

res, quos referunt, & sequuntur Cardinalis Lugo *supra disp. 6. sect. 12. num. 139.* & Bonacina etiam supr. *q. 3. punct. 4. nu. 3.* poterunt etiã applicari Religiosorum pauperum domibus, aut Monasteriis; imò ex vi huius priuilegii applicari poterunt a Prelatis ipsorum in pios vsus, *prout secundum Deum viderint expedire.* Multo magis id fieri potest stando in opinione eorum, qui, asserunt talia inuenta posse retineri ab inuentore, si post factam sufficientem diligentiam non inueniatur ipsorum dominus; prout tenent Sotus *5. de iust. q. 3. ar. 3. ad 2.* Petrus Nauarra *lib. 4. de restit. c. 2. num 75.* Trullen. *in Decalog. lib. 7. c. 14. dub. 5* Diana *par. 2. Tract. 3. Miscellan. Resolut. 5.* vbi hoc probabile censet cum Megala, & alijs, quod etiam sentit Cardin. Lugo *supra* post Vazquez *de restit. c. 5. §. 4. n. 43.* Si enim inuentor talium rerum potest sibi eas retinere, melius, & securius applicari poterunt pijs operibus Religiosorum, maximè in vi huius priuilegij.

75 Loquendo etiam de debitis alicui personę, quæ etsi cognita sit, ignoratur tamen vbi habitat, vel ita est absens, vt ei commodè non possit fieri restitutio, cum plures Theologi dicant tuta conscientia posse dari pauperibus, si credatur non redi tura, nam perinde est creditorem ignorari, ac non posse debitum illi restitui, prout habent Nauarrus *in Man. c. 17 nu. 29.* Molina *disp. 748. num. 5* Vazquez *supra c. 11 num. 4.* & Bonacina *supra d. punct. 4. num. 12.* consequenter etiam dici potest computari posse inter debita incerta, ac proinde ex vi huius priuilegii applicari posse pauperibus Religiosis in vsus pios. Monet tamen Bonacina *supra*, dominum prius admonendum esse, si admoneri potest, vt respondeat, quid fieri velit de re illa sibi debita; quod verum existimo. De quo, & alijs in praxi pensandis circa restitutionem incertorum latè authores relati.

76 Illud non prætermittendum, quod quamuis iuxta dicta loco relato ex *2. to. Summæ*, debita incerta, seu inuenta in aliquibus locis applicata sint aliquibus piis operibus, vel personis, nihilominus quia circa obligationem legum positiuarum talem applicationem præscribentium plures, ac diuersę sunt Doctorum sententię: alij enim putant solum obligare dictas leges pro foro externo, alii si petantur talia debita incerta, seu inuenta, & alij dicunt non esse receptas; ideo attendendum est tum ad verba legum, tum ad vsum, & consuetudinem inter

timoratos. De quo Molina *disp.* 749. & 750. Petrus Nauarra *supra c.* 2. *num.* 82. & Lugo *d. sect.* 12. *num.* 151. maximè verò Hieronymus Rodriguez, qui *in Compend. Resolut* 17. *numer.* 4. ex altero Rodriguez, Nauarro, Aragonio, Henrriquez dicit ius petendi bona, & res deperditas, quorum dominus inueniri non potest, quod aliàs Prætori competebat, applicatum esse a Regibus Hispaniæ Ordinibus SS. Trinitatis, & S. Marię de Mercede pro Redemptione captiuorum, & in foro tantum externo, & quoad res animatas solum, v. g. animalia.

Circa §. 30. *&* 31.

77 DE materia huius priuilegii, quæ est de libertate sepulturę in Ecclesiis Regularium plura dixi non solum supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 28. & 43. sed etiam in pluribus locis Summę nostrę ibi relatis. Quia tamen nouissimè S. Congregatio Episcopor. & Regular. 25 Nouembr. 1644. & S. Congregatio Concilij 3. Februarii 1645 ac tandem SS. D. N. Innocentius X. litteris datis in forma Breuis 22 Februarii 1645. approbarunt, & confirmarunt concordiam quandam initam inter Clerum, & Religiosos insulę, & Regni Maioricensis, ideo quæ ex tali concordia, & instrumento pro ipso facto elici possunt vtilia ad intentum, hic placuit inserere.

78 Primò ergo in dicto Instrumento refertur declaratio quædam S. Congregationis, in qua dũ quęreretur, *An filij impuberes, dum alibi sepulchra maiorum non extant, debeant sepeliri in eorum propria Parochiali Ecclesia*: S. Congregatio respondit: *Si non extant sepulchra maiorum, sepeliendos esse in propria Parochiali Ecclesia*. Similiter cum quæreretur, *An mater pro filijs impuberibus possit eligere sepulturam.* S. Congregatio etiam respondit, *Non licere matribus eligere sepulturam pro filijs impuberibus. cessante legitima consuetudine*. Quod forsan declaratum fuit solum pro Regno Maioricensi, neque enim talem declarationem authenticam vidi, & ea, quæ dixi supra *circa* §. 28. Maris magni Prædicatorum, oppositum satis probabiliter suadent. Præcipuè tamen circa id quod eo loco retuli de controuersia inter Clerum, & Regulares dicti Regni, sic a parti-

tibus concordatum fuit, approbantibus S. Congregatione, & Sanctiſſimo, in Breui relato. *Quod omnes Regulares poſſint per ſeipſos tantum abſque interuentu Parochi, atque Clericorum ſæcularium proceſſionaliter Cruce eleuata incedere, & Parochis non vocatis, nec requiſitis eorum Parochias ingredi, indeque ad ſua Monaſteria leuare, & efferre corpora defunctorum, qui apud ipſos ſæculares elegerint ſepeliri, prout hactenus conſuetum fuit, atque adeo in hoc nihil eſſe innouandum: exceptis Regularibus ſex Conuentuum: ſcilicet Ordinis Prædicatorum S. Dominici locorum de Manacor, Pollenſa, & Inca, ac Minorum S. Francíſci de Petra, S. Auguſtini de Salanitg, & Minimorum S. Francíſci de Paula de Campos, qui iuxta pacta in limine fundationis non poſſunt abſque interuentu Parochi, & Cleri exire ad ſupradicta. Et in ſex prædictis locis, & ſi in alijs extra hanc Ciuitatem* (Maioricam videlicet) *fuerint vocati Parochus, & Clerus ſæcularis ad aſſociandа cadauera in Eccleſiis Regularium ſepelienda, Regulares adeant Eccleſiam parochialem, fiatque proceſſio ſicut in Cathedrali in funeribus generaliſſimis, & quando Parochus, & Clerici ſæculares voluntariè vocabuntur pro aſſociatione funeris, ſinguli Clerici non poſſint pluſquam duos ſolidos, & miniſtri, ſcilicet Hebdomadarius, Diaconus, Subdiaconus, & duo Primicerij quatuor ſolidos pro ſuis ſtipendijs recipere.* Extat quoq. in eodem inſtrumento declaratio S. Congregationis, in qua dum quæreretur, *An liceat Regularibus ſepelire in uis Eccleſijs Confratres Laicos, qui ſepulturas non elegerunt*, Reſpondit: *Confratres Laicos, ſi non præcedat eorum electio ſepulturæ, ſepeliendos eſſe in eorum propria Parochiali Eccleſia*. Hæc in prædicto Breui Sanctiſſimi, quæ etſi propria videantur pro Regno Maioricæ, vtilia tamen ſunt generaliter pro Regularibus, & ſepulturæ in eorum Eccleſijs libertate, de qua in præſenti priuilegio.

Vide alia infra circa Mare magnum Eremitarum S. Auguſti-
79 ni §. 23. & 24. Carmelitarum §. 57. Seruitarum §. 2. 4. & 29. & Minimorum §. 21.

Circa §. 32.

80 NONNVLLA circa huiuſmodi conceſſionem de confeſſionibus Fratrum non audiendis niſi a Prelatis ipſorum, vel ab eis, quibus Prælati id commiſerint, dicta ſunt ſupra in Mari magno Prædicatorum *circa §. 29* vbi etiam qualiter ſimile priuilegium habeatur in eodem Mari magno Prædicatorum, Carmelitarum, & Minimorum. His etiam aliqua addenda in preſenti.

81 Et primò quidem notandum, quòd licet, iuxta dicta *tomo 1. c. 18. num. 26 & 27. ac to. 3. verbo Confeſſarius Regularis n. 11.* ad audiendas confeſſiones Religioſorum nō requiratur, quod Confeſſarius ipſorum ſit approbatus ab Epiſcopo, vel Ordinario, requiritur tamen, quod talis Confeſſarius ſit approbatus, vel deſignatus a ſuo Superiori, adeo vt non ſtante tali approbatione vel deſignatione, confeſſio ſit irrita, & nulla, etiamſi contingat talem Confeſſarium approbatum eſſe ab Epiſcopo. Ratio huius eſt, præter dicta illis locis, quod cū abſolutio ſit actus iudicialis, non poteſt ſine iuriſdictione exerceri, & cum Sacerdos ex vi ſuę Ordinationis non habeat niſi tantum poteſtatem Ordinis, neceſſe eſt ad hoc, vt abſoluere poſſit, & confeſſiones aliorum audire, quod ab aliquo ſit illi conceſſa iuriſdictio ſuper illos; quia ergo, iuxta dicta eo *c. 18. num. 25.* Prelati Religioſorum habent iuriſdictionem ordinariam ſupra illos, quia ſunt illorum Paſtores ordinarii, in quos tranſlata eſt cura, quam Epiſcopi, vel Parochi habent ſupra ſæculares, propter ea neceſſe etiam eſt, quòd Confeſſarius Religioſorū habeat ab ipſorū Prælatis approbationē. vel deſignationē, ratione cuius c ōpetat ipſi habere iuriſdictionem in illos. Rodriguez *to. 1. Quæſt. Regular. q. 62. ar. 4.* Portellus *in Dub. Regular. verbo Confeſſor erga Religioſos num. 10.* Alter Rodriguez *in ſuo Compend. Reſolut. 32. num. 21.* Bordonus *Reſolut. 4. num. 2. & 3.* Sanctorus *in Comment. ſup. Conſtit. Minor. c. 7. ſtat. 1. q. 1.* Seraphinus Freitas *in Scholijs ad Bullarium Ordin. S. Mar. de Mercede in Bull. 2. Benedicti XIII. pſeudo Papæ* Vide Candidum *tom. 1. diſ. 3. ar. 39. n. 2* Hac ergo de cauſa prohibent Pōtifices in hoc, & ſimilibus priuilegijs ne Fratres, alijs, quā ſuis Superioribus ab ipſis deſignatis peccata ſua confiteri præſumant. Et in priui-

le-

legio §. *sequenti* referendo, ne Ecclesiarum Prælati confessiones Fratrum, ipsorum Prælatis inuitis audire possint. Fauet Extrauagans *Inter cunctas de priuileg.* ac maximè, quod alij Summi Pontifices sæpius declararunt Religiosos quoad Sacramentum Pœnitentiæ suorum Superiorum dispositioni subiectos esse, prout constat ex Clemente VIII. Vrbano VIII. & alijs, quos retuli *tom.* 1. *capit.* 19. *nu.* 29.

82 Si autem petas, qui sint Prælati, quibus competat hæc facultas absoluendi Religiosos, vel dandi licentiam alijs ad id faciendum. Respondeo, quod si Constitutiones, aut statuta particularium Religionum non contradicant, stando in iure communi, & seclusis his, & similibus priuilegijs, Generalis potest id facere pro tota Religione, Prouincialis pro tota Prouincia, & Prior, seu Guardianus pro suo Monasterio. Ratio est, quia omnes isti sunt veri Prælati, Pastores ordinarij, & proprij Sacerdotes, ac per consequens possunt id per semetipsos facere, vel alijs delegare. Bordonus *supr.* *num.* 4. Candidus *supr.* *num.* 4. Sanctorus *supr. q.* 1. *et* 2. ex alijs. De Custodibus, qui sunt in Ordine Minorum id negat Sanctorus *supra q.* 3. ex Corduba, & alijs; quod intellige de illis, qui solum habent munus suffragandi in Capitulis, non de illis, qui sunt veri Prælati, iuxta dicta supra *circa* §. 3. huius Maris magni. De Visitatoribus autem id affirmat *q.* 4. Attendendum tamen est, an sint veri Prælati; si enim tales fuerint, proculdubio id poterunt facere; si autem solum sunt missi pro aliqua causa spectante ad forum externum, aut ad formandum aliquem processum, cum tales non sint veri Prælati, sed iudices delegati, non habent prædictam facultatem. Ex quo etiam patet, quid dicendum de Commissarijs. Pro quibus vide dicta *to.* 2. *Summa c.* 13. *a num.* 16. *et tom.* 3. *verbo Commissio, et Commissarius Regular. & tom.* 4. *verbo Vicarij Religionum.*

83 Si præterea quæras, qualis debeat esse ista licentia Prælati; vt Religiosus possit audire aliorum Religiosorum confessiones, an scilicet debeat esse expressa, & explicita, an verò sufficiat implicita, vel præsumpta. Respondeo consequenter ad dicta *to.* 4. *verbo Licentia quoad Regulares num.* 15. sufficere licentiam implicitam, & præsumptam, si fundetur in aliquibus signis, quibus indicetur, quod Prælatus de præsenti concedit talem licentiam, & ratam habet de præsenti absolutionem datam; vt si Prælatus videt Religiosum a se non designatum in confes-

ſariũ audire aliorũ Religioſorũ cõfeſſiones,& tacet nihil dicẽs; nõ verò ſufficere licentiam implicitã, ſeu præſumptã fundatam ſolum in eo,quod talis Religioſus credat Prælatum approbaturum de futuro abſolutionem ab eo datam , & illam ratam habiturum . Ratio primæ partis eſt, quia ſcientia, & patientia in ijs quæ ſunt modici præiudicij,arguit conſenſum , & ratihabitio de præſenti comparatur mandato, & tribuit iuriſdictionem . Ratio verò ſecundæ,quia tale iudicium eſt tantũ exiſtimatio de futuro conſenſu Superioris , non de præſenti conſenſu , ac proinde abſolutio data cum tali ſpe non eſt valida,ſiquidem pro tempore quo datur,abſoluens non habet iuriſdictionem . Suarez *tom.4. in 3. p. diſp. 27. ſect. 4. num.* 16. Vaſquez *in 3. p. q. 93. ar. 2. dub* 2, Candidus *ſup. ar. 9. num.* 3. & plures alij,quos referunt,& ſequuntur Bonacina *de pœnitentia diſp. 5. q. 7. punct. 4. §. 1. numer.* 13. & 14. & Diana *par. 3. Tract. 2. de dub. Regular. Reſolution.* 11. apud quos alia .

Quomodo autem non obſtantibus ijs, & ſimilibus priuile-
84 gijs, poſſint Religioſi confiteri ſua peccata Pœnitentiarijs Papæ, dixi eo *tom. 1. cap.* 18. *num.* 26. & me relato cum alijs tenet Bordonus *Reſolut.* 34. *num.* 59. Similiter quomodo Fratres itinerantes poſſint confiteri cuilibet Sacerdoti ſiue ſæculari, ſiue Regulari, etiam ſi approbationem non habuerint ab aliquo Ordinario, ex vi licentię ſaltem implicitę incluſę in licentia itinerandi , vt habet Portellus *in Dub. Regular. verbo Confeſſor Regularis num.* 12. dixi eo *cap.* 18. *num.* 27. Ad quod deſeruit priuilegium Innocent. VII. pro Prædicatoribus , quod affert Rodriguez *in Bullar. in hoc Pontifice numer.* 1. & Conſettius *in Collect. litter. Apoſtol. in hoc Pontifice. numer.* 1. & aliud Sixti IV. pro Minoribus reformatis Caſtellę, & Legionis *in eodem Bullar. Rodriguez in Sixto IV. num.* 30. & apud Conſettium *ſupra in Sixto IV. num.* 5. Item aliud ſatis amplum Martini V. pro Hieronymianis Hiſpaniæ, quod refert Portellus *ſupra num.* 13. quamuis ignorem an hoc priuilegium ſit ſolum viuę vocis oraculum , ac per conſequens his temporibus revocatum . Dixi etiam eo *num.* 27. quòd licet Religioſi hoſpites in aliquo Conuentu ſui Ordinis debeant confiteri Prælato illius Conuentus, vel alij,qui habuerit ab ipſo facultatem , nihilominus quod ſi tales hoſpites habuerint facultatem a proprio Prælato confitendi cui voluerint, poſſint id facere in di-

&to Conuentu, vbi sunt hospites. Tunc verò Sacerdos audiens istorum hospitum confessiones id faciet ex vi electionis ipsorum hospitum, vel Superioris illorum, non ex vi delegationis a proprio Superiori. Bordonus *Resolut.* 4. *num.* 6. Pariter etiam quomodo Religiosi possint de suorum Superiorum licentia confiteri etiam alteri Religioso diuersæ Religionis, etsi non ex vi huius priuilegij, si quidem ibi dicitur *vel alijs eiusdem Ordinis Sacerdotibus*, saltem ex priuilegio concesso Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 29. dixi ibidem, & 1. *tom. Summæ c.* 18. *num.* 27. relato. Notaui autem ibi generaliter loquendo huiusmodi Confessarium, quicunque ille fuerit, ad minus debere esse idoneum. Quamuis autem Diana 3. *p. Tract.* 2. *de dub. Regular. Resolut.* 2. *in fine*, huiusmodi idoneitatem Confessarij solum videatur restringere ad hoc quod non sit suspensus, vel excommunicatus, & ad id referat Ioannem de Cruce *de stat. Relig. lib.* 2. *cap.* 6. *dub.* 11. *concl.* 1. *in fine*, tamen nec hoc video in præfato Ioanne de Cruce eo loco, nec existimo verum, cum certum sit apud omnes, quod etiam in iure naturali, & diuino stando, necesse sit quod Confessarius cum sit medicus, & Iudex spiritualis, habeat scientiam, & prudentiam proportionatam tali muneri, nec sufficere ipsi, quod non sit suspensus, aut excommunicatus. De quo Nauarrus *in Man. cap.* 4. *num.* 12. Toletus *in Summ. lib.* 3. *cap.* 15. Suarez *tom.* 4. *de pœnit. disp.* 28. *sect.* 2. Reginaldus *lib.* 1. Ioannes Sancius *in select. disp.* 48. *num.* 40. & communiter Summistæ *verbo Confessor, aut Confessarius.*

85 Quamuis autem confessiones Religiosorum factę alijs, quam Confessarijs designatis a suis Superioribus, vel de eorum licentia electis inualidę censeri debeant, iuxta dicta *tom.* 1. *cap.* 18. *numer.* 16. & *tom.* 3. *verbo Confessarius Regularis numer.* 20. prout etiam tenent Coriolanus eo *numero* 20. adductus, & Bordonus *Resolut.* 4. *num.* 9. nihilominus si Religiosus solum habeat confiteri peccata venialia, aut etiam mortalia aliàs confessa, poterit validè absolui a quocunque Sacerdote, etiam secluſa quacumque designatione, aut licentia Superioris, etsi peccet confessarius ipsum audiens, si contra præceptum Superioris id faciat, iuxta dicta *tom.* 1. *cap.* 21. *num.* 12. & propter fundamentum ibi adductum, scilicet quod ad absolutionem venialium, & mortalium aliàs confessorum sufficiat iurisdictio generalis, quam habent omnes simplices Sacerdotes. Diana

5. p. *Tract.* 14. *Resolut.* 86. post Suarez, Henrriquez, Sanchez, Granadum, Fagundez, & alios, quos refert. Quibus iunge Megalam *lib.* 1. *cap.* 9. *ad fin.* & Sanctorum *supra q.* 5. Etsi oppositum multis contendat Bordonus *supr. Resolut.* 6. *nu.* 24. *& Resolut.* 36. *num.* 57. post Philippum Fabrum, qui acriter id defendit.

86 Nota præterea, quod quamuis, vt dictũ est, licentia ista ad cõfitendũ peccata alijs possit concedi Religiosis a suis etiã Prelatis localibus, & immediatis, hoc tamen limitandũ est, nisi maiores Prælati restrinxerint, aut coarctauerint hanc facultatem; prout possunt facere ex iusta, & rationabili causa; siquidem facultas ipsa concessa est talibus Prælatis ordine Hierarchico, id est, taliter vt in executione illius minores pendeant à maioribus. Rodriguez *tom.* 1. *quæst. Regul. q.* 17. *ar.* 7. Candidus *tom.* 1. *disquis.* 3. *ar.* 39. *num.* 5. Vide illum *in toto hoc articulo* 39. vbi de hac materia.

Circa §. 33.

87 QVÆ in hoc §. continentur de prohibitione facta Prælatis Ecclesiarum, ne confessiones Fratrum audiant, concessa etiam sunt Prædicatoribus, Carmelitis, & Minimis, vt patet ex eorum Mari magno, & dixi in Mari magno Prędicatorum *circa* §. 30. *&* 31. Præter dicta autem eo loco, & alijs ibi relatis, vlterius animaduertendum.

Primò quidem, quòd si Prælati aliqui Ecclesiarum, aut alij quicumque audierint confessiones Religiosorum inuitis ipsorum Superioribus, proculdubio tales confessiones, & absolutiones inualidæ erunt; ob defectum iurisdictionis in dictos Religiosos; nullus enim habet iurisdictionem supra ipsos, nisi ipsorum Prælati, & quibus ipsi eam commiserint. Peirinis *in Constit.* 2. *Iulij II.* §. 25. *num.* 62. Longus *de casib. reseruat.* 1. *p. sect.* 3. *ar* 13. *nu.* 1. Candidus *tom* 2. *disquisit.* 24. *ar.* 57. *n.* 4. post Armillam, Ioannem de Cruce, & Laymanum. Limita tamen hoc pro casu quo Superior iniuste negaret absolutionem alicui Religioso, nec ipse haberet intra Ordinẽ, a quo illã obtinere posset, tũcenim poset recurrere ad Episcopũ, & ab illo, seu alio, cui ipse cõmiserit, absolutionis beneficiũ obtinere.

Quia

Quia pro iſto caſu vel per epicheiam præſumitur hanc eſſe voluntatem Papæ,& Religionis, ac Superiorum maiorum ipſius. Sic colligo ex Molina *tom.4. de iuſt. diſp. 61. num.* 5. & Sanchez *in præcept. Decalog. lib.4 cap. 39. num.* 36. & expreſsè tenet Bordonus *Reſolut. 34. num.* 22. Licet,vt bene aduertunt Molina, & Sanchez, tunc eſſet neceſſarium,quod certo conſtet dictum Superiorem *iniuſtè* denegare abſolutionem, quia in dubio iudicandum eſt in fauorem Prelati. In caſu etiam quo Superior, & alij Religioſi haberent impedimentum ad abſoluendum, vtputa quia eſſent excommunicati vitandi, tunc Religioſus indigens abſolutione poteſt illam ab Epiſcopo, vel alio per ipſum delegato obtinere, propter idem fundamentum. Sic etiam colligo ex Sanchez *ſupra num.*35. & ex D. Antonino, Silueſtro,& Henrriquez,quos ipſe refert, quibus etiam fauet Bordonus ſupra. Idem crederem pro caſu, quem adduxi *tom. 3. Summæ verbo Clericus numer.* 17 quando ſcilicet Religioſi alicuius Conuentus mutuò ſe (ſaltem publicè) percuſſiſſent, nec eſſet alius intra Ordinem,a quo de proximo obtinere poſſent abſolutionem. Pro quo etiam iuuāt modò dicenda.

89 Secundò etiam nota, quod ex illis verbis priuilegij iſtius, ſcilicet, *vobis inuitis*, colligitur,quòd ſi Superiores Religioſorum inuiti non fuerint, ſed conſenſerint tacitè, vel interpretatiue, poſſint ipſi Religioſi confiteri Eccleſiarum Prælatis, eo quòd poſſint præfati Superiores dictam facultatem eiſdem Prælatis delegare, prout expreſsè Bordonus *Reſolut. 34. num.* 19. referens Rodriguez *tom.* 1. *Quæſt. Regular. q.* 62 *ar.* 4. vbi nihil tale reperio. Tenent tamen Molina *ſupra num.* 3. & Sanchez *ſupra num.* 28. Quod non ſolum eſt verum reſpectu caſuum, a quibus Superiores Regularium eos abſoluere poſſunt; ſed etiam reſpectu eorum caſuum, a quibus non poſſunt, quales ſunt aliqui ex reſeruatis Sedi Apoſtolicæ, iuxta dicta *tom.*1. *Summ. cap.*11. *num.6.& tom. 3. verbo Clericus num.* 16. *& verbo Epiſcopus quoad Regulares num.* 26. Et ratio eſt, tum ex *ca. luminoſo* 18. *q.* 2. vbi habetur Epiſcopum de conſenſu Abbatis poſſe exercere iuriſdictionem in Monaſterio exempto. Tum ex eo,quòd cum exemptio Religioſorum introducta ſit in fauorem ipſorum, non debet cedere in damnum eorum, nec debent eſſe peioris conditionis, quam alij de Diœceſi, in ijs præſertim quę ſpectant ad maiorem quietem conſcientiæ

ſcientię illorũ, & in quibus præſumitur totam Religionem conſentire. Sanchez *ſup. num.* 32. & 33. poſt Cordubam, Rodriguez, Molinam, Suarez, & alios, & Bordonus *ſupra numer.* 21. referens Nauarrum, Bonacinam, & alios. Hoc tamen intellige de Epiſcopis locorũ, in quibus Religioſi degũt, quia ipſi ſunt, qui in ea diœceſi habent iuriſdictionem iure communi. Sanchez *ſup. num.* 39. Portellus *in Dub. Regular verbo Epiſcopus in Addit. num.* 4. Bordonus *d. num.* 21. Intellige etiam, niſi Superior, v. g. immediatus Religionis prohibitus eſſet concedere talem facultatem ſuis ſubditis ad confitendum extraneis, a Regula, Conſtitutionibus, vel Prælatis maioribus. Molina *d num.* 3. Sanchez *ſupra num.* 38. Pro quo vide dicenda infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 25.

Circa §. 34.

9° EX dictis in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 32. conſtat ſimile priuilegium de exemptione a canonica portione contineri non ſolum in præfato Mari magno Prędicat. ſed & Eremitarũ s. Auguſtini. Carmelit. & Minim. Quia tamen de ipſo plura dixi tum *eo* §. 32. tũ maximè in locis Summæ noſtrę ibi relatis, ideo ſolum hic annotare libet quæ nouiſſimè SS. D. N. Innocentius X. litteris datis ſub 22. Februarij 1645. poſt decretum S. Congregationis de ea re editum approbauit, & confirmauit pro Regularibus Regni Maioricę, conformiter ad concordiam quandam inter clerum, & dictos Regulares initam, vbi ſic: *Concordatum fuit; quod ea Regularium prædictorum Monaſteria, quæ ſunt edificata a quadraginta annis ante confirmationem Tridentini, & ſunt in conſuetudine ſoluendi tantum quartam partem ex interſtitijs, eandem ſoluant, & quartam partem de pane, & candelis, quæ dum Miſſa Conuentualis præſente cadauere cantatur, offeruntur, cum quinque ſolidis pro Rectoris cera, quæ comburitur, dum Miſſa canitur, vt vſque adhuc ſolitum eſt. Et nunc de nouo additur, vt deinceps de panno, quod dicitur* Drap de cos de friſſeta negra, *de libris, enſibus, & habitibus militaribus quartam partem dare teneantur, & vnum de quatuor cereis, quos quatuor Regulares iuxta pheretrum defuncti deferre ſolent. De reliquis autem obuentionibus, nempe de habitu Regulari, de*

ſudario,

ſudario, de ſindone, de arca, de panno ſerico, ſeu de alia particulari re Confraternitatum Laicorum, ſeu Conuentuum ipſorum Regularium, de duobus cereis duorum Acolythorum Crucem comitantium, de aliis cereis, ſeu candelis, quæ dantur ad manus Regularium, de Eleemoſynis pro Miſſis, Anniuerſariis, Reſponſis, vel aliis diuinis officijs, piiſque deprecationibus pro defunctis eiſdem celebrandis, de legatis abſolutè, vel ad certos vſus, vel etiam datis qualitercumque donatis toti Monaſterio, ſeu alicui ex Regularibus, & de quauis alia re particulari, nihil omnino ſoluere teneãtur. Illa verò Monaſteria, quæ ſunt ædificata poſt Concilium Tridentinum, nihil ſoluere teneantur, niſi aliter concordatum fuerit cum ipſis a principio fundationis Monaſteriorum, aut poſtea, quo caſu ſtandum erit concordiæ legitimæ. Hæc ibi, ex quibus, etſi propria Maioricæ Regno, plura elici poſſunt pro dictis, & dicendis generaliter de hac materia.

91 Alia ad intentum habes infra *circa* §. 43. & in Mari magno Minimorũ *circa* §. 26. vbi affero aliud priuilegium Pauli III. pro exemptione Ordinis Minorum a ſolutione cuiuſcunque portionis legatorum ipſis relictorum.

Circa §. 35.

92 HOC quoque priuilegium de facultate transferendi bona Monaſteriorum, quæ deſeruntur, habetur in Mari magno Prædicatorum, Carmelitarum, & Minimorum, eo excepto, quòd in Mari magno Prædicatorum non habetur ea Clauſula, *Cum ipſa, & alia loca Fratrum ad Nos, & Sedem Apoſtolicam ſpecialiter, & immediatè pertinere noſcantur*. Habetur tamen, & magis ampla in Mari magno Carmelitarum §. 100. illis verbis: *Cum ipſa priora, & alia loca Fratrum ad Apoſtolicam Sedem, & ad prædictum Ordinem Beatiſſimæ Dei Genetricis Mariæ de Monte Carmeli ſpecialiter, & immediatè pertinere noſcantur*. Fere ſimiliter in Mari magno Minimorum illis etiam verbis: *Cum ipſa priora, & alia loca Fratrum ad Nos, & Apoſtolicam Sedem ſpecialiter, & immediatè pertinere noſcantur*. Prætermiſſis autem ijs, quæ ad alias Religiones, quoad hoc priuilegium ſpectant, de Minoribus, quorum eſt hoc Mare magnum, loquendo, dicendum eſt maiori ſpecialitate verificari de Minoribus de Obſeruantia illa verba

quam

quam de alijs Religionibus. Ratio eſt, quia iuxta dicta *to. 1. c. 6. n.* 40. quidquid præfati Minores de Obſeruantia adquirunt, ſub Papæ dominio venit, cum ipſi capaces non ſint nec in particulari, nec in communi dominij alicuius rei. Sic enim habetur ex *cap. Exiit, qui ſeminat de verb. ſignificat. in 6. §. Ad hæc cum Fratribus.* Et ita tenent non ſolum Thomas de Ieſu eo *numero* 40. relatus, ſed etiam Sotus *lib. 4. de Iuſt. q. 1. ar. 1.* Ledeſma *2. p. 4. q. 18. ar. 1. dub. 2.* Rodriguez *tom. 2. Quæſt Regular. q. 125. ar. 6.* & alii, quos refert, & ſequitur Sanchez *lib. 7. in Decalog. c. 18. num. 15.* Quibus iunge Caſſarubium in Compend. *privileg. Mendicant. verbo Paupertas num. 6.* Portellum *in Dub. Regular. verbo Bona in Addit. nu. 2.* & Sanctorum *in Comment. ſup. ſtat. Min. c. 4. ſtat. 4.* Quod extende etiam ad pecunias donatas eiſdem Fratribus, ita vt illę etiam ſint ſub dominio Sedis Apoſtolicæ. Etſi enim ex *d. c. Exÿt §. cæterum cum in eadem Regula*, habeatur earum dominium pertinere ad dantem, ſeu donantem dictas pecunias Fratribus, prout dixi *to. 1. eo cap. 6. num.* 5. hoc tamen moderatum eſt a Summis Pontificibus poſterioribus, præſertim Martino V. & Paulo III. quos ibi retuli, Alexandro VI. & alijs, quos refert Caſſarubius *ſupra*, qui declararunt etiam dominium pecuniarum ipſis donatarum pertinere ad Sedem Apoſtolicam. Rodriguez *ſupra*, Sanchez *ſup. n.* 21. Habere autem prędictos Minores hunc modum paupertatis, quòd nec in communi aliquid poſſideant, ſed eorum quæ poſſident, dominium ad Sedem Apoſtolicam pertineat; *Ad triapotiſſimum poteſt deſeruire* (inquit Portellus ſupra) *Primò, vt Minoritæ ſint ſecuriores in conſcientia, & puriores in voto paupertatis, alieni omnino a dominio rerum temporalium, & illarum tantum vſum habentes neceſſarium. Secundò, vt videant Minoritæ Prælati ſe grauius peccare ſi bona prædicta indebite alienent, cum non ſint bona ſua, ſed Sedis Apoſtolicæ. Tertiò, vt videant ſeculares, qui prædicta bona Minorum indebitè vſurpant, vel furantur, ſe grauiùs peccare, maximè quando fuerint immobilia, cum vſurpent bona Eccleſiæ.* Hæc Portellus. Alia circa Minorum paupertatem ex S. Bonauentura, Piſano, Aluaro Pelagio, & alijs habet Sanctorus *ſupra c. 6. ſtat. 1.*

Circa

Circa §. 36.

93 HABETVR etiam hoc priuilegium de exemptione a ſubſidijs, exactionibus, collectis &c. in Marimagno Prædicatorum §. 35. Eremitarum Sancti Auguſtini § 34. Carmelitarum §. 46. & 80. ac 100. & Minimorum §. 20. Præter dicta autem eo §. 35 & dicta ſupra in hoc Mari magno circa §. 15. 16. & 17. pro intelligentia illius clauſulę, *Niſi dictæ Sedis litteræ impetrandæ plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi, & dicto Ordine fecerint mentionem*, vlterius circa dictionem illam *Indulgemus* nota, illam quandoque ſignificare ſolùm id quod prius de iure competebat, quandoq; verò conceſſionem priuilegii, vt in *cap. ſi terra de priuileg.* de quo Geminianus *conſ. 72. nu. 2. verſ. non obſtat. verbum Indulgemus*. Tuſchus *practic. concl. to. 2. littera D. Concl. 293. num. 1. & 2.* & Barboſa *in Tract. de dictionib. vſu frequentib. dicti. 158.* Quomodocumque autem ſumatur ſiue in priori, ſiue in poſteriori ſenſu, vtile eſt hoc indultum pro Religioſis, & valde explicatiuum exemptionis illorum.

94 Specialiter autem, & quoad praxim nota, quòd ſi caſus contingeret, quod Domini legati, Nuncij, aut alij Diœceſani compellere vellent præfatos Religioſos ad aliquas procurationes, exactiones, vel collectas contra hoc priuilegium, tunc iuxta dicta *tom. 3. verbo Exemptio Regularium num. 14.* decens eſſet comparere coram ipſis, & humilitate, ac modeſtia debitis allegare hoc, & alia ſimilia priuilegia, quibus ab eorum iuriſdictione ſunt exempti. Non tamen debent exhibere talia priuilegia, quia ea ſunt adeò notoria, vt nullus prefatorum Dominorum poſſit prætendere illorum ignorantiam, & quia hoc eſſet facere illos iudices in cauſa propria, iuxta dicta eo *nu. 14.* ex Silueſtro, Sanchez, & Tamburino. Quibus iunge Nauarrum, Henrriquez, & alios, quos refert idem Sanchez *tom 2. Conſilior. moral. cap. 9. dubio 4. num. 1. & 2. & 3.* Adde, id etiam colligi ex priuilegio Sixti IV. pro Carmelitis in eorum Mari magno § 60. & 71. vbi ex eo, quod ipſorum exemptio *notoria* ſit, colligit Pontifex etiam ipſa non allegata ſententias quaslibet contra ipſos datas nullius roboris vel momenti eſſe, & pro

infe-

infectis haberi debere. Verba Pontificis sunt hæc: *Decernimus quoque ex nunc, quaslibet excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias, & quoscumque processus, quasuis pœnas, & sententias generales, vel speciales continentes, quos, & quas promulgari, vel haberi, & omnia, quæ contra Fratres, domos, & loca dicti Ordinis quomodolibet fieri cõtigerit, etiam eorum exemptione, vtpote notoria, aliter allegata nullius roboris vel momenti esse, & pro infectis prorsus haberi debere*. Lege eundem Sixtum IV in eodem Mari magno §. 60. vbi similia ferme, & extensa ad Oblatas, & Mantellatas personas Ordinis reperies. Vide etiam Cassarubium *in Compendio priuilegior. Mendicant. verb. Exemptio num.* 24. & Sorbum *in annotat. ad idem verbum §. Vbi etiam*. referentem ex Iacobo Cassinensi, quòd si exempti citarentur ab Ordinario, & essent notoriè exempti, non tenerentur comparere. Pro quo etiam Sanchez *sup. n.* 3. refert Panormitanum, Imolam, Angelum, Siluestrum, Tabienam, Cordubam, & alios.

95 Casu autem, quod ex vi alicuius priuilegij, seu facultatis specialis prætenderent dicti Domini Ordinarij facere contra hoc, aut alia Regularium priuilegia, recurrere debent ipsi ad Sedem Apostolicam pro explicatione, & interim supersedere prout colligitur ex quadam declaratione Sacræ Congregationis ex bibliotheca Cardinalis Bellarmini *ad sess.* 22. *Concilij Trident. c.* 9. & Francisco Leone in Thesauro *fori Ecclesiastici par.* 2. *c.* 14. *num.* 13. Quod à fortiori procedit, si à Conseruatoribus sint inhibiti: nam inhibitio facit, quod gesta contra illam sint attentata, & nulla *cap. non solum, & cap. Romana §. quod si obijciatur de appellat. in* 6. Decius *cons.* 103. *initio*. Federicus de Senis *cons.* 300. *num.* 1. Menochius *cons.* 557. *n.* 13. Lancellottus *de attent. cap.* 20. *par.* 2. *num* 226. Si autem prætenderint id facere propter speciale rescriptum Papæ, vel specialem Papæ authoritatem sibi concessam, tunc debent illam ostendere, aliàs ipsis non parendum, iuxta dicenda infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 98. Magna tamen humilitate, modestia, & reuerentia procedere debent Religiosi erga Dominos Episcopos in casibus similibus, sua nihilominus iura defendendo.

Circa

Circa §. 37.

96 CVM hoc etiam priuilegium de exemptione omnimoda Ordinis cum reuocatione Conſtitutionis *Volentes* Innoc. IV. *de priuileg. in 6.* habeatur pro Prædicatoribus in ipſorum Mari magno §. 36. ideo dicta deſeruiunt ad intentum, ſicut & ea, quæ ex *tom.* 1. *&* 3. *noſtræ Summæ* eo loco retuli. Addendum tamen cenſeo pro intelligentia ipſius, & ſimilium priuilegiorum, quid importent clauſula illa *Irritum, & inane quidquid*, & dictio *Attentatum*, quæ in ipſis ponuntur.

Clauſula ergo *Irritum, & inane* &c. denotat inualiditatem
97 eorum, quæ geſta fuerint contra prædicta priuilegia, propter dicta *tom.* 4 *Summæ verbo Leges Regularium num.* 45. Ad quod etiam deſeruiunt, quæ dixi *tom.* 3. *verbo Cauſa iudicialis Regularium num.* 15. *& verbo Exemptio Regularium num.* 8. Vnde etiam in vtroque foro debent cenſeri inualida, quia ſunt contra legem irritantem obligantem in vtroque foro. Leſſius *lib.* 1. *de Iuſt. c.* 17. *dub.* 6. Salas *de legibus diſp.* 16. *ſect.* 4. & alij, quos refert, & ſequitur Bonacina *de legib. diſp.* 1. *q.* 1. *punct.* 7. §. 5. *num.* 2. Etiam ſi talia facientes ignoranter egerint *ipſa*, iuxta dicta eo *n.* 8. Quod etiam tenet Naldus *in Summ. verbo Clauſula* §. *Irritans*, addens id etiam verificari, quamuis talis ignorans ſit executor Apoſtolicus. *cap.* 1. *verſ. adijciebatur inſuper de conceſs. prabend.* Maximè ſi dicamus, prout dicendum videtur, irritationem in ijs caſibus non habere rationem pœnæ, ſed legis definitiuę, hæc enim irritat geſta in contrarium quantũuis ignoranter. Theſaurus *in praxi par.* 1 *cap.* 35. §. *Reſpondeo* 3. ex alijs. Vide alia apud Naldum *ſupra*. Et Rotam coram Creſcentio *in tit. de foro competent. deciſ.* 3. vbi habetur exemptum à iuriſdictione Ordinarij non poſſe prorogare iuriſdictionem, nec in non ſuum iudicem conſentire, cum non de ſuo tantum, ſed etiam Superioris prejudicio tractetur, iuxta doctrinam Abbat. *in c. cum tempore* 5. *not. de arbitr.*

Circa dictionem illam *Attentatum*, nota eam denotare
98 conatum ad faciendum aliquid, quod fieri non poteſt. Quia ergo nequit aliquid fieri contra prefata priuilegia, ideo Pontifex aliter factum vocat *Attentatum*. Quia etiam agitur in his pri-

priuilegijs de vſurpatione poteſtatis, ſeu de exercitio actus nulli, & irriti, eſt intelligendum de actu conſummato, iuxta doctrinam Theſauri *in praxi p. 2. verbo Indulgentias c. 2. §. limita ſecundò.*

99 Nota preterea gratiam conceſſam in hoc priuilegio, videlicet, quod cenſuræ latæ contra iſtos Religioſos non teneant, eſſe iure communi confirmatam, *c. 1. de priuileg. in 6. §. in eos autem.* Vbi cum decretum fuiſſet Epiſcopos habere iurisdictionem in exemptos in aliquibus caſibus, ſubijcitur: *In eos autem, quibus ne interdici, ſuſpendi, vel excommunicari a quoquam valeant a Sede Apoſtolica eſt indultum (quales ſunt Religioſi quamplures) in quorum priuilegijs continetur, ne quiſquam Epiſcopus, vel Archiepiſcopus Monaſteriorum ſuorum Monachos pro vlla cauſa, vlloue loco, interdicere, ſuſpendere, vel excommunicare præſumat, ijdem Ordinarii iuriſdictionem ſuam quantum ad iſta, vbicunque illi fuerint, penitus exercere non poſſint.* Sanchez *lib. 7. de Matrimon. diſp. 73. num. 23.* ex varijs Doctoribus. Iunge Seraphinum Freitam *in Scholijs ad Bullarium Ordin. S. Mariæ de Mercede in Bullam 3. Alexand. IV.* ex alijs etiam. Vide etiam dicta *circa §. præcedentem.*

Circa §. 38.

100 IN hoc §. confirmat motu proprio, & ex certa ſcientia Sixtus IV. litteras Clement. IV. Eugenij IV. & aliàs quorumcunque Pontificum, in quibus Ordini Minorum aliqua priuilegia conceſſa erant, ac pro maiori cautela ea de nouo concedit, & indulget. Pro quo vide dicta in ſimili confirmatione priuilegiorum Fratrum Prædicatorum in ipſorum Mari magno §. 38. & locis Summę ibi citatis.

101 Maximè notandum verba illa, in quibus approbantur, & confirmantur præfata priuilegia, ſcilicet *Haberi volumus pro expreſſis*, maximam vim habere, ita vt, iuxta dicta *to. 3. verbo Clauſula num. 51.* habeant vim ſpecialis, & individuæ expreſſionis, & tollant neceſſitatem inferendi tenorem illorum. Vnde continere talem expreſſionem, vt alia opus non ſit, dixit Felinus *c. in noſtra Coroll. 2. ſub num. 15. de reſcriptis*, Decius *conſil. 373. colum. 2. num 9.* Rebuffus *in Concordat. tit. forma mandat. Apoſtolic. verbo pro expreſſis littera* A. Geminianus *conſ. 110. verſ.*

verſ. ad idem facit, vbi ait, paria eſſe ſcribere extensè, & particularitēr per ſe, vel referre ſe ad aliam certam, & determinatam ſcripturam. Ruinus *conſ.* 228. *num.* 7. *vol.* 1. *vbi* cum alijs ait paria eſſe, quòd aliquid exprimatur ſufficienter, vel quod Papa velit illud habere pro expreſſo. Caputaquenſis in terminis de confirmatione Pontificia *deciſ.* 204. *num.* 4. *p.* 1. vbi ait, quod dicta clauſula operatur, vt totus tenor confirmatus exiſtat. Alia apud Barboſam *de Clauſulis clauſul.* 102.

Similiter circa Clauſulam illam *Ac pro potiori cautela &c.*
102 præter dicta *tom.* 3. *verbo Clauſula nu.* 28. nota, quòd quāuis ea non videatur neceſſaria, eo quòd nihil plus tribuat, quam ipſa confirmatio priuilegiorum, vt deciſum eſt a Rota in vna Toletana *Admiſſionis* 17. Iunij 1609. coram Pamphilio impreſſa per Farinacium *deciſ.* 192. *num.* 2. *p.* 1. *recent.* nihilominus vtilis eſt; eo quod abundans cautela non nocet. Tuſchus *tomo* 1. *littera* A. *concl.* 67. Gonzalez *ad Regul.* 8. *Cancellar gloſſ.* 6. *a n.* 26. Stephanus Gratianus *diſceptat. foren. c.* 141 *n.* 12. & alij apud Barboſam *ſup. Clauſul.* 103.

Alia habes infra in Mari magno Eremitarum S. Auguſti-
103 ni *circa* §. 33. Carmelitarum *circa* §. 44. Seruitarum *circa* §. 28.

Circa §. 39.

HOC priuilegium de facultate habendi Oratoria, &
104 in eis celebrandi &c. cum altari portatili ampliatiuum eſt alterius ijſdem Minoribus conceſſi a Clemente IV. de quo ſupra *circa* §. 7. 8. 9. & 10. huius Maris magni, vbi aliqua de eo dixi; maximè verò in Mari magno Prędicatorum circa §. 39. & 40. in quo etiam habetur, & aliis locis Summę ibi relatis. Præter quæ, pro maiori rei notitia alia ſubiungenda cenſeo.

Primò quidem clauſulam illam *Sicut accepimus*, qua refert
105 Pontifex circa priuilegia olim conceſſa Minoribus nonnulla dubia fuiſſe exorta, non egere iuſtificatione, ſeu probatione, eo quòd quando ponitur in gratia Motus proprii, qualis eſt iſta, non eget illa, iuxta dicta *tom.* 3. *verbo Clauſula num.* 66. quod etiam ſequitur Barboſa *in Tract. de clauſul. Clauſul* 148.

& Marta *de clauſulis p.* 1. *clauſul.* 154. plures Rotę deciſiones pro eo afferentes.

106 Deinde, cũ in hoc priuilegio concedatur facultas Minoribus habendi Oratoria, & hoc videatur iure communi conceſſum, iuxta dicta *tom.* 4. *verbo Oratoria quoad Regulares num.* 6. ex *ca. vnicuique de conſecrat. diſt.* 1. ideo ſolum id poſitum fuiſſe à Pontifice ad maiorem ſecuritatem conſcientiæ, credendum eſt. Sicut propter eandem cauſam ſæpius Pontifices ſolent Religioſis concedere illa, quæ iure communi ipſis competunt.

107 Præterea circa facultatem celebrandi cum Altari portatili præter dicta locis relatis, nota, quòd cum Epiſcoporum priuilegium ſit celebrare, & facere ſibi celebrari vbicunque, etiam extra proprias diœceſes, cum altari viatico, & portatili, *cap. quoniam Epiſcopi de priuileg. in* 6. & hoc priuilegium non ſit reuocatum à Concilio Tridentino *ſeſſ.* 22. *in decret de obſeruand. & vitand. in celebrat. Miſſar.* prout tenent Azor *tom.* 1. *Inſtit. moral. lib.* 10. *cap.* 26. *q.* 4. referens ita declaraſſe S. Congregat. ann. 1586. Fagundez *in* 5. *Eccleſiæ præcepta præcept.* 1. *lib.* 3. *cap.* 13 *num.* 19. referens etiam ad verbum S. Congregationis declarationes id affirmantes, Marchinus *de Sacram. Ordin. p.* 3. *tract.* 3. *c.* 9. *num.* 11. & Cardinalis Lugo *de Euchariſt. diſp.* 20. *ſect.* 9 *num.* 49. & alij, quos refert, & ſequitur Paſqualigus *deciſ.* 55. ideo in Eccleſijs Regularium poterunt id facere. Similiter, quia non obſtante decreto Concilij Trident. *loco relato* poſſunt Epiſcopi in propria diœceſi facere celebrari etiam extra locum ſacrum cum altari portatili, rationabili aliqua cauſa ſubſiſtente, & in loco honeſto, prout tenent Fagundez *ſupr. num.* 14. Bonacina *de Euchar. diſp.* 4. *q. vlt. punct.* 9. *num.* 10. Barboſa *in d. c. quoniam numer.* 6. & alij apud ipſos, ideo Regulares ſi conformari nolint probabilitati illius ſententiæ, quę aſſeritid facere poſſe virtute horum, & ſimilium priuilegiorum, iuxta dicta *tom.* 3. *Summæ verbo Altare num.* 13 *& ſequentib.* poterunt ex Epiſcopi diſpenſatione id facere. An verò etiam extra propriam diœceſim id facere poſſint Epiſcopi, agit Paſqualigus *diſp.* 56.

108 Circa id verò quod habetur in his priuilegijs pro tempore interdicti, ſcilicet quod eo tempore poſſint admitti Tertiarij, & procuratores (intellige pro caſibus, in quibus ipſi Religioſi

poſſunt

possunt non seruare interdicta, iuxta dicta *tom. 1. c. 21. num. 19. & tom. 2. c. 1. num. 21. & tom. 3. verbo Interdictum quoad Regulares, præsertim nu. 28. & supra in Mari magno Prædicatorum circa §. 39. & 40.*) quæri potest, an etiam possint admittere Confratres Confraternitatum suarum Religionum. Et respondendum, ex vi horum priuilegiorum non posse id facere, quia in illis non comprehenduntur, & ex *cap. licet de priuilegijs in 6.* constat non posse admitti tempore Interdicti nisi priuilegiatos; præsertim quia priuilegia tantum valent quantum sonant, & solum extenduntur ad personas in eis expressas, vel quę in eis comprehenduntur propter significationem vocis, propter materiæ connexionem, aut propter iuris dispositionem, nec in eis attenditur ad similitudinem casuum, vel personarum, iuxta doctrinam plurium DD. quos refert, & sequitur Bonacina *de legibus disp. 1. q. 3. punct. 7. §. 2.* Dixi, *ex vi horum priuilegiorum*, vt excludam particularia priuilegia ipsorum Confratrum, vel Confraternitatum, de quibus alibi dicetur, vt de nostræ Confraternitatis Scapularis Confratribus dixi *tom. 2. cap. 15. num. 36. & 37.* propter priuilegium Clem. VII. in Bulla *Ex Clement.* in *1. tom. Bullar.* Laertii in hoc Papa *num.* 31. De quo etiam priuilegio Hieronymus Rodriguez *in Compend. Resolut.* 80. post Nauarrum, Henrriquez, & Villalobos, quos refert.

Circa §. 40.

109 HOC similiter priuilegium de facultate concessa Prælatis Minorum ad absoluendum suos subditos, & faciendum se absolui ab ipsis, declaratiuum etiam est alterius, de quo supra §. 12. 13. & 14. Cum enim ibi dictum esset hanc facultatem non extendi ad casus, in quibus *adeo fuerit grauis, & enormis excessus*, quòd sint (delinquentes) *ad eandem Sedem* (scilicet Apostolicam) *meritò destinandi*, modo declarat Pontifex, *Hæreticos relapsos, schismaticos, & qui litteras Apostolicas falsificassent, aut ad infideles prohibita detulissent, dumtaxat esse ad Sedem Apostolicam meritò destinandos.* Quia verò similis priuilegijs declaratio habetur etiam in Mari magno Prędicatorum §. 41. ideo

quæ ibi dicta ſunt, huic etiam intento deſeruiunt.

110 Addendum tamen primò, quod cum in hoc & ſimilibus priuilegijs concedatur Prælatis facultas abſoluendi ſuos ſubditos etiam à caſibus reſeruatis, illis exceptis, quos retuli, imò iure communi competat ipſis iſta facultas quoad caſus non reſeruatos, & etiam quoad reſeruatos ab ipſis Prælatis; ideo tenentur illos in confeſſione audire, quoties ipſi ſubditi id petierint. Ratio eſt, tum quia ſubditi habent ius ad id petendum, & Prælati ex vi ſui officij tenentur ſubditorum ſaluti conſulere, per ea præſertim media, quibus ad perfectionem peruenire poſſunt, qualia ſunt Sacramenta; tum etiam a ſimili de Parocho, qui ſecundum communiorem opinionem, quoties pœnitens petit ab ipſo audiri in confeſſione, tenetur id facere. Coriolanus *p. 1. de caſib reſeruat. ſect. 1. ar. 10 num. 8.* Bonacina *de pœnit. diſp. 5. q. 7. punct. 4. §. 2. numer. 23* poſt Nauarrum, Sotum, Suarez, Henrriquez, & alios. Excipe tamen caſus, in quibus, vel propter magnam occupationem Prælatis, vel propter ſcrupulos ſubditi petentis confeſſionem ab illo, vel propter aliam rationabilem cauſam, Prælatus non poſſet, aut non deberet id facere. Sicque ſupponunt relati authores, & Bordonus *Reſolut. 2. num. 25.*

111 Secundò nota, quod quamuis in huiuſmodi priuilegio expreſsè declaretur eandem facultatem concedi Prælatis, vt abſolui poſſint a ſuis confeſſarijs, quam ipſis Pontifex concedit ad abſoluendnm ſuos ſubditos, nihilominus id ſolum videri factum pro maiori explicatione, & ad tollendos ſcrupulos. Ratio eſt, quia iuxta dicta ſæpius, præſertim *tom 4. verbo Prælatus Regularis num. 19.* poſſunt Prelati vti illis facultatibus ſeu licentijs, quas ſuis ſubditis conferre poſſunt, ne ſint peioris conditionis, quam ipſi. De quo non ſolum Cardinalis Lugo eo loco relatus, ſed Sanchez *lib. 8. de Matrimonio diſp. 3.* Bordonus *Reſolut. 3. num. 23.* Boſſius *de Iubileo ſect. 1. caſ. 10. num. 188.* & Paſqualigus *deciſ. 86.* poſt plures alios, quos referunt. Illud etiam quod ibi dicitur de eiſdem Prelatis, *quos ipſi habuerint pro tempore in Confeſſarios*, ſufficienter intelligitur de Confeſſarijs ab ipſis Prælatis, etiam ad hunc ſolum effectum abſoluendi illos à reſeruatis electis, prout in ſimili habet Sanchez *ſupra.*

112 Maximè tertiò nota, quod cum in hoc, & ſimilibus priuilegijs non reſtringatur abſolutio ad forum conſcientiæ, vel

Sacramen-

Sacramentale, ſed generaliter concedatur Prælatis facultas ad abſoluendum à caſibus reſeruatis, exceptis illis, quos diximus, ideo talis abſolutio dari poteſt ab ipſis, quod attinet ad cenſuras, etiam pro foro externo, iuxtà dicta *tom.* 3. *verbo Abſolutio num.* 6. Quæ maximè roborantur ex Rotæ deciſione in hac cauſa inter deciſiones Putei *num.* 90. in qua id fuit determinatum pro Ordine Prædicatorum propter ſimile priuilegium, quod in ipſorum Mari magno §. 41. habetur. Id etiam colligitur ex eo quod Principis beneficium latiſſimè eſt interpretandum, *cap. Cum olim de verbor. ſignificat l. Beneficium ff. de conſtit. Princip.* Sanchez *lib.* 6 *in Decalog. cap.* 17. *num.* 43. Portellus *in Dub Regular verbo Prælati poteſtas num.* 25. Vechius *diſp.* 9 *dub.* 8. *num.* 3. Bordonus *Reſolut.* 3. *num.* 19. poſt alios: Quid verò eſſet dicendum, ſi reſtringerentur ad forum conſcientiæ, vel Sacramentale, dixi eo *num.* 6. Quæ etiam forma obſeruari debeat, quando daretur hæc abſolutio publicè, aut pro foro externo, dixi ibidem *num.* 8. Quomodo autem abſolutio à peccatis nullo modo poſſit dari, nec ex vi huius, nec alterius priuilegij extra Sacramentum Pœnitentiæ, communis eſt Doctorum ſententia, vt propterea neceſſe non ſit illos referre.

Similiter, cum in hoc & ſimilibus priuilegijs facultas iſta, 113
conceſſa Prælatis ad abſoluendum ſuos ſubditos à prædictis caſibus non reſtringatur ſolum ad ipſos Prælatos per ſeipſos, prout in alijs priuilegijs fieri ſolet, (quale eſt illud Pij V. quod retuli *tom.* 1. *Summæ cap.* 18. *num.* 31. in quo Pontifex facultatem conceſſam Epiſcopis in Concil. Trident. *ſeſſ.* 24. *cap.* 6. extendit ad Prælatos Ordinis Prædicatorum, dicens tamen, *vt ipſi per ſe ipſos &c.*) ideo facultas in talibus priuilegijs cõceſſa Prælatis delegari poteſt alijs, iuxtà dicta eo *t.* 18. *num.* 4. ex Corduba, & Suarez. Eſt enim facultas competens ex priuilegio perpetuò, ac per conſequens eſt veluti ordinaria, & delegabilis, præſertim cum non ſit conceſſa perſonæ, ſed dignitati, vel officio. Caſſatubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Abſolutio ordinaria quoad Fratres in fin. dub.* 2. Paſſarellus *in Compend. Minim. c.* 7. Henrriquez *lib.* 13. *de excommunicat. c.* 24. *num.* 2. & Sanchez *lib.* 2. *de Matrim. diſp.* 40. *num.* 14 poſt plures alios, quos refert. Quibus iunge Hieronymum Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 4. *num.* 14. & Bordonum *Reſolut.* 3. *num.* 29. Cum quo adde, etiam extraneis

esse delegabilem. Quod intellige, nisi Ordinum Constitutiones contradicant.

114 Nec obstat, si dicatur, hoc esse contra *cap. fin. de offic. & potest. Iudic. delegat. §. cæterum*, vbi dicitur: *Nulli cui commissum fuerit prædicare crucem; excommunicare, vel absoluere aliquos; dispensare cum irregularibus, vel iniungere pœnitentias, liceat hæc de cætero alijs demandare.* Quia ibi solum est sermo de illo, cui commissum est nudum ministerium, vt patet ex verbis sequentibus: *Quia non sibi iurisdictio, sed certum ministerium potius committitur in hac parte.* Tunc enim est electa industria personæ vt docet Bald. *l. vnica §. ne autem C. de caducitat. tollend.* quem sequitur Menochius *cons. 93. num. 16.* in casu autem nostro non est concessum nudum ministerium, nec electa industria personę, sed conceditur priuilegium perpetuum annexum dignitati, & personis Prælatorum, ac per consequens delegabile, iuxta *c. fin. de offic Ordin.* Nau. *cons. 15. in fin. de sent. excommun. in antiq. alias 11. de priuil. in nouis*, & Sanchez *de Matrim. lib. 2. disp. 40. n. 12. cũ seqq. præcipuè nu. 17.* Quod maximè procedit, quia in dubio non censetur electa industria personæ, vt per Peregrinum *variar. lib. 1. ad c fin. de offic. & potestat. Iud. deleg. num. 7.* affert Barbosa *in collectan. Doctor. ad d. c fin. num. 4.* Vide alia ad intentum in Mari magno Seruitarum *circa* §. 65.

Circa §. 41.

115 SIMILE priuilegium de libertate sepulturæ, & delatione defunctorum ad proprias Ecclesias Fratrum, etsi cum aliqua variatione, habetur in Mari magno Prædicatorũ §. 43. Et de eius materia plura dixi in eodem Mari magno §. 28. & 43. relato, ac in isto Minorum *circa §. 30. & 31.* Quibus si adiungas dicta in Summa *tomo 2. c. 1. n. 31. & tom. 3. verbo Defunctus, ac t. 4 verbo Sepultura quoad Regulares per totũ*, sufficienter satisfactum videbitur huic materię de libertate Sepulturę in Ecclesijs Regularium. Sed pro copiosioti rei notitia aliqua in præsenti addenda.

116 Et primò, quòd iuxta dicta *tom. 1. c. 9. num. 25.* ex *Clement. cupientes de pœnis §. sanè* (quod etiam ad libertatem sepulturæ spectat) Religiosi, & Clerici sæculares, qui aliquos *ad venen-*

dum

dum, iurandum, vel fide interpoſita, ſeu aliàs promittendum inducunt, *vt ſepulturam apud eorum Eccleſias eligant, vel iam electam vlterius non immutent*, excommunicationem Papę reſeruatam incurrunt. Similiter incurrunt pœnas ſtatutas a Bonifacio VIII. *in cap. 1. de Sepultur. in 6.* quas retuli *to. 4. verbo Sepultura quoad Regulares num. 6. 7. & 8.* Circa quę præter dicta eo loco vlterius animaduertendum, etiam eſſe tranſgreſſores huius legis eos, qui prædicto modo inducunt alios ad eligendam, vel non mutandam ſepulturam, in qua aliàs de iure communi ſepeliri deberent, vt ſi in ea ſepulti eſſent eorum maiores. Ratio eſt, quia ſic inducentes etiam faciunt contra intentionem Eccleſię in præfatis Conſtitutionibus, quæ eſt, non ſolum obuiare auaritiæ Religioſorum, vel Clericorum ſæcularium, ſed etiam conſeruare illæſam libertatem decedentium è vita ad eligendum ſibi ſepulturam, vbicunq. voluerint, etiam ſi aliàs alibi de iure ſepeliri deberent. Portellus *in dub. Regular. verbo Sepultura num.* 4. & Paſqualigus *deciſ* 375. contra Rodriguez *tom. 4. Summ. c.* 130. *num.* 3. & alterum Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 128. *nu. 6. in fin.* Credo tamen ſic inductos ſepeliri debere in dicta Eccleſia, in qua eligunt ſepulturam, etiamſi in *d. cap. 1. de ſepultur.* ſtatuatur, ne inducti dicto modo ad eligendum ſepulturam in ea ſepeliri poſſint. Quia textus intelligi debet, quando electio ſepulturæ eſt in Eccleſia, in qua aliàs de iure ſepeliri non deberent. Rodriguez *to. 3. Quæſt. Regular q. 58. ar. 7. dub. 1.* Alter Rodriguez *ſup.* Paſqualigus *deciſ.* 378.

117 Nota præterea (quod etiam pro libertate ſepulturę facit) quemlibet, qui ſit ſui iuris, ſiue Clericum, ſiue Laicum, poſſe ſibi eligere ſepulturam, imò etiam inter eos, qui non ſunt ſui iuris, vxorem, filiumfamilias pubem, & etiam ſeruum. Ratio eſt, quia ita iura ſtatuunt, & Eccleſię conſuetudine firmatur. De quibus Silueſter *in verbo Sepultura q. 6.* Lauorius *tom. 1. variar. lucubrat. tit. 2. c. 11.* Belletus *p. 1. diſquiſit. Cleric. §. 3. de Cleric. debit.* Layman *lib. 3. Tract. 5. c. 12. num. 5.* Portellus *ſup. num. 6. & 7.* Paſqualigus *deciſ.* 381. & alii communiter. Qualiter autem Religioſi, quia ex oppoſito non ſunt ſui iuris, ſepulturam eligere non poſſint, dixi *to. 1. Summæ c. 9. num. 10. & tom. 4. verbo Sepultura quoad Regulares num. 16.* Secus dicendum de Nouitijs habes ex dictis eo 4. *tomo verbo Nouitij num. 41.* De illis autem, qui pro aliis eligere poſſunt ſe-

pulturam, agunt Siluester *supra q. 7.* Bellettus *supra*, Diana *5. parte Tractat. 3. Resolut. 108.* Pasqualigus *decis. 389. & sequentib.*

Circa §. 42.

418 DE materia huius priuilegii, scilicet de exemptione a solutione canonicæ portionis, quartæ, vel similis, plura dixi in Summa *tom. 1. c. 3. num. 12. & tom. 2. capit. 1. 29. & 30. & tomo 3. verbo Canonica portio, & tomo 4. verbo Legata Regularibus relicta, & verbo Quarta funeralis.* & in hoc Opere in Mari magno Prædicatorum §. 32. 43. 44. & 45. Et in hoc eodem Mari magno Minorum §. 31.

419 Nihilominus ad maiorem ampliationem nota dictionem illam *Quomodolibet*, qua vtitur Pontifex in hoc priuilegio, non solum comprehendere omnia, de quibus satis est in genere esse cogitatum, iuxta dicta *tomo 3. verbo Dictio num. 35.* sed etiam comprehendere quemcunque modum, qui comprehendi potest, idemque portare ac *Quocunque modo*. Cenedus *post lib. practic. & can. quæst. sing. 95. num. 5.* & Barbosa *in Tract. de dictionib. dict. 330. n. 4.* post alios, quos ipsi referunt. Comprehendit propterea omne ius directum, siue indirectum, ac etiam impropriè sumptum, siue iure communi, siue iure speciali, consuetudine, præscriptione, aut priuilegio competens, prout ex Rotæ decisionibus, & Doctoribus aliis tenet Barbosa *supra numero 2. & 3.* Apud quem alia circa vim, & energiam huius dictionis. Quæ notatione digna duxi pro maiori intelligentia huius ampliſſimi priuilegii. De quo alibi iterum redibit sermo.

Circa

Circa §. 43.

120 HOC etiam priuilegium de non ſoluenda aliqua portione de piis legatis habetur in Mari magno Prædicatorum §. 45. Eremitarum §. Auguſtini §. 41. & Carmelitarum §. 59. Quamuis autem de illo, vel illi concernentibus plura dixerim in Mari magno Prędicatorum §. 26. & 32. & in hoc Mari magno Minorum §. 28. 34. & 36. & in locis etiam Summę ibi relatis. Specialiter tamen pro Regnis Hiſpaniæ nota ex conceſſione Summorum Pontificum, præſertim Pij V. & Gregorij XIII. impoſitum eſſe quoddam ſubſidium pro expeditione belli contra infideles ſuper bona Eccleſiaſtica etiam Regularium, cum derogatione quorumcunque priuilegiorum, ac proinde adipſius ſolutionem teneri non obſtante hoc, & aliis priuilegiis. Notat autem Rodriguez *to. 3. quæſtionum Regul. queſt. 74. ar. 1.* poſſe cogi per excommunicationem, & alias cenſuras ad ipſius ſolutionem, non obſtantibus etiam ipſorum priuilegiis. Notat inſuper poſſe ad id cogi, inuocato etiam auxilio brachii ſęcularis; tum quia ita habetur in præfatis conceſſionibus Pontificiis; tum quia delegatus à Papa, qualis eſt Nuncius Apoſtolicus in hac cauſa, poteſt iure communi implorare auxilium brachii ſęcularis ad executionem illius, quod ſibi à Papa cõmittitur exequendum, prout tenent Innocentius, Panormitanus, Imola, Felinus, Decius, Archidiaconus, Federicus, & Nauarrus, quos ipſe Rodriguez refert *ibidem §. Tertiò notandum.* Quo ſimili modo, proportione ſeruata, intelligi debent ſimiles Conſtitutiones Summorum Pontificum, quę varias ob cauſas emanare ſolent ad impoſitionem ſimilium ſubſidiorum, etiam reſpectu Regularium, & cum reuocatione priuilegiorum ipſorum.

121 Supponitur autem in huiuſmodi priuilegio Fratres Minores capaces eſſe legatorum, ita vt ipſis legari aliqua poſſint, ita tamen vt iuxta dicta *4. tomo 1. verb. Legata Regularibus relicta*, talia legata non ſint tantę quantitatis, vt hæreditas appellari poſſint, nec ſint perpetua, & quatenus ita fuerint, non ſint pro ipſorum Fratrum victu, ſed potius pro aliquo vſu pio determinato, & cum aliis conditionibus ibi deſignatis Quę quia firmata ſũt à Sacra Rota in vna Romana *Computorum* decimo

Afri-

Aprilis 1630. coram Merlino, quam affert Tambur. *de iur. Abbat. to. 3. disp. 11. quæsito 1.* placuit eam hic referre; quia per ipsam valde confirmantur dicta eo loco. Sacræ Rotę verba ex prędicta decisione extracta, ea scilicet, quę ad pręsens intentum deseruiunt, sunt hęc: Quoniam visum fuit Dominis in proposito casu non applicari dictas Constitutiones in *capit. Exijt*, & Clement. *Exiui* & non obstare validitati prędicti legati, pro quarum Constitutionum intelligentia cum multa inculcarentur ab informantibus, congruum putarunt Domini aliquas firmare conclusiones. Prima est conclusio, quod Fratres Minores Ordinis Sancti Francisci, tam de familia, quam Reformati, sunt capaces legatorum, quę vnica solutione seu præstatione adimplentur tam in pecunia numerata, quam in alijs speciebus, vtputa frumenti, vini, olei, & stabilium: dummodo tamen duo copulatiuè concurrant. Primò, quod legatum fiat modo licito, atque ipsis Fratribus iuxta eorum Constitutiones permisso, hoc est, vt in eorum necessitates conuertantur, vel nullus explicetur vsus, sed absolutè illis legetur, quo casu præsumitur legatum eo modo, qui ad legati valorem necessarius est, non autem fiat modo illicito, & illis prohibito, vt puta si legentur bona stabilia ad excolendum vel locandum, tunc enim cum legatum capiat substantiam à modo (siquidem Fratres Minores ex se non sunt rei immobilis relictæ capaces, sed ratione solius modi illis liciti capaces redduntur) vtrique legatum corruit, nec etiam æstimatio debetur. Secundò, quòd legati quantitas non sit ingens, & immoderata, quæ sapiat thesaurizationem, & inde violetur votiua paupertas, & videatur fieri in fraudem, hoc est relinqui hęreditatem sub nomine legati, sed modica, & suppetens ad solam necessitatem, vel executionem officiorum sui Ordinis, quod relinquitur arbitrio Superioris, attenta personarum, & temporum qualitate, & conditione locorum, atque alijs circumstantijs. Ita ad normam Regulæ Sancti Frāciſci sanxerunt Summi Pontifices, Nicolaus III. *indict. c. Exijt*, & Clem. V. *in dict. Clem. Exiui de verb signif.* & tradunt Bartol. *in tract. Minor. lib. 2. dist. 1. num. 1. & seqq.* Bald. *in authent. ingressi num. 59. C. de Sacros. Eccles.* Card. Tabarell. *in dict. Clem. Exiui §. Proinde num. 11.* & ibidem Anchar. *num. 13. & 15.* Butr. *in cap. in præsentia num. 25.* vbi & Felin. *num. 52. ad fin. de probat.* Gab. *concluſ. 1. numero 4. de Legat.* Nauar. *conſ. 8. num. 1. & 2. de*

testa-

teſtament. Peregr. *de Iure fiſc. lib.* 3. *tit.* 4 *numero* 2. & *concl.* 10. & 11. Menoch. *cõſ.* 1014 *n.* 41. & *ſeq vſque ad fin.* Roder. *de Regular. t.* 2. *quæſt.* 127. *ar.* 1. *per tot.* Corduba *ſuper Regul. S. Franciſci cap.* 6 *quæſt* 8. *ſuper* 2 *punt.* Hier. à Polit. Capuccin. *ſuper dicta Regula cap.* 6. *numero* 62. & 72. Bene Sanchez *ſuper Decal. lib.* 7. *quæſt.* 26. *a numero* 10. *ad* 19. & *numero* 28. Nec deficit ratio, quoniam per receptionẽ huiuſmodi legatorum non prouideturtotali neceſſitati Fratrũ, nec excluditur mendicitas, ita vt precario, & oſtiatim ſibi quærere victum non cogantur, vt præcipitur in *cap.* 1. *de Relig. Domib. in* 6. *cap. nimis il* 2. *de exceſſib. Prælat.* ſed hęc legata ſunt quędam eleemoſynę, quæ nullum tribuunt dominium, proprietatem, aut poſſeſſionem, quę repugnent eorum ſtatui, nec tollunt, quin Fratres diuinę innitantur prouidẽtię, & quemadmodũ Fratres ſunt capaces donationis ſub modo licito, ita etiam legati, quod eſt quædam donatio §. *legatum Inſtit de legat.* Sanchez *ſuper Decal. dict. lib* 7. *c.* 26 *n.* 10. Sanctes Capucinus *ſuper Regula Sancti Franciſci cap* 6. *fol.* 305. Secunda eſt concluſio, quod Fratres Minores non ſunt capaces annuorum reddituum perpetuorum, etiamſi illa relinquantur adiecto onere perpetuo celebrationis Miſſarum. Ita videtur decidere text. *in dict. Clement. Exiui verſ. Cumque annui redditus de verb. ſignific. in* 6. & idem voluit Gloſſ. *in cap. Quorundam verb. Mendicantium de elect. in* 6 *& in cap.* 10. *De Relig. Domib. eodem lib.* Abbas *in cap. nimis il* 2. *ſub num.* 2. & ibidem Ioann Andr. Anchar. *num.* 2. *de exceſſibus Prælat.* Geminian. *conſ.* 40. *numero* 4. & *ſeqq.* quod eſt etiam inter conſ Fulgos. 104. Bald. *in dicta authent. ingreſſi num.* 59. C. *de Sacroſanct Eccleſ* Bartol. *in l. legatum numero* 2. *ff de capit. diminut.* Zabarell. *in dict. Clem. exiui. dict.* §. *cumque annui per tot.* Feder. de Sen. *conſ.* 12. *numero* 4. & 5. Nauar. *conſ.* 8. *numer.* 3. & *ſeqq. de teſtam.* Polit. Capucin. *ſuper Regul. ſanct. Franciſci cap.* 6. *numer.* 59. vbi teſtatur Capucinos non admittere huiuſmodi legata. Sanctes Capucinus *ſuper. dict. Regula c.* 6. Sanchez *ſuper Decalog. dicto c.* 26 *num.* 34. Quæ quidem concluſio illa potiſſimum ratione ſubnititur, quia nihil eſt, quod magis arctiſſimæ paupertati Minorum repugnet, quam redditus annui, qui ſunt certi, & determinati, & ſapiunt nimiam proprietatem, atque inter immobilia connumeranrur in *dict. Clem. Exiui* §. *cumque annui*, & ibidem notant Doctores, & latè in his terminis Borell. *conſ.* 17. *num.* 23. per quorum poſſeſſionem in-

perpe-

perpetuum prouideretur Fratrum necessitati, & penitus excluderetur mendicitas, vel in eà certè mentirentur, quod est absonũ, vt ex *l. si quis C. de Censib. & censit. lib.* 11. deducit in proposito Bald. *in dict. authen. Ingressi num.* 60. *ad fin. C. de Sacrosanctis Ecclesiis*. Siqui Fratres reciperent huiusmodi annua legata & obligationes perpetuas etiam pro Missis, & Anniuersarijs, celebrandis, tractu temporis nedum mendicitatem desererent, sed conflatis pluribus annuis redditibus, qui superabundarent ad alimenta, & vitæ sustentationem, aperte diteſcerent, quod esset magnum absurdum eorum statui repugnans, vt perpendit Nauar. *dict. cons.* 8. *numero* 6. & Sanct. *Thesaur. Capuin super Regulam Sancti Francisci c. 6. fol.* 308. Qui amplius affert super hoc emanasse Constitutionem Leonis X. prohibentem receptionem huiusmodi legatorum, & demum modus similis legati, vt quotannis aliquid soluatur, semper secundum eorum Constitutiones est illicitus. Amodo autem capere substantiam legata facta Minoribus dixit Bald. *dict. authen. Ingressi num.* 59. Sanchez *super Decal. dict. lib.* 7. *c.* 26. *num.* 18. Et quamuis ab hac opinione, quoad Anniuersaria perpetua relicta Minoribus in stipendium Missarum, & diuinorum officiorum celebrãdorum dissentire videatur Siluest. *in Summa verbo Legatum il* 2. *sub num.* 4. *vers. Tertium Petrus*, quem sequitur Roderic. *quæst. Regular. tom.* 2. *quæst.* 127. *ar.* 4. & Frater Thomas à Iesu Maria Discalceat. Carmelit. *in exposit. Reg. Sanct. Francisci par.* 5. *c.* 3. *vers. possunt præterea*. Attamen etiam quoad ista Anniuersaria bene procedit supra firmata conclusio, & militant prę allegatæ rationes, annuusque redditus ex eo, quod sit debitus intuitu Missarum, non desinit esse annuus redditus, qui semper Minoribus est interdictus. Et sententiam Siluestri, atque aliorum doctè reprobat Sanchez *dict. c.* 26. *num.* 42. contra quam refert per duo Capitula generalia ita fuisse definitum, & capitulares Ordinationes testatur se vidisse Surd. *de aliment. tit.* 3. *quæst* 4. *num.* 13. addens quod in vim huiusmodi Ordinationum Guardianus, vel alius Prælatus protestari debet, quod non intendit legatum acceptare, imò absolute repudiat, & concordat Corduba *super Regula Sancti Francisci c.* 6. *quæst.* 11. *art.* 4. *vers. si vero legatum*. Nec aduersantur Federic. de Sen. *cons.* 12. Abb. *cons.* 63. *lib.* 2. Zabarell. *in Clem. Exiuit* §. *cumq. annui de verb. signif.* Menoch. *cons.* 1014. *num.* 41. & alii. Quoniam Federic. de Sen. & Abb. quorum dicto

&o ceteri innittuntur, firmant, quod Fratres Minores ſunt capaces annui redditus non perpetui, ſed ad tempus, vt puta ad vitam vnius Fratris, maxime annoſi, vt inquit Abbas. Et hæc opinio Federici temperanda eſt, vt procedat ſolum quando legatum annuum continet præſtationem modicæ, ſeù minimæ quantitatis, & eſt ad modicum tempus, quod reputatur decennium, vel minus. Ita declarat Abb. *dicto conſ. 63. ſub numer. 6. verſ. Sed ego hanc opinionem ſequor*. Hieronym. à Polit. *ſuper Regul. Sanct. Franciſci capit. 6. numer. 68. ad fin. verſ. Ego vero credo*. Cordub. *ſuper dict. Regula cap. 6. quæſt. 11. punct. 3. ad fin.* vbi quod licet huiuſmodi opinio in rigore literæ poſſit videri contra Clem. *Exiui*, tamen in ſenſu æquitatis non eſt contra eam. Sorb. *in Comp. priuileg. Mendicantium verb. Legata in ſuis annotation. verſ. Modicum autem tempus*. Et cum hoc temperamento opinionem Federic. de Sen. & Abb. videtur etiam amplecti Sanchez *dicto capit. 36. ad fin.* Imo quod Minores ſint incapaces cuiuſcumque annui redditus etiam exigui, tenet Gemin. *conſ.* 40. quod eſt inter *conſ.* Fulgos. 104. Dec. *in capit. in præſentia numer.* 273. & probat Tiraq. *in tract. de Iudic. in reb. exig. numer.* 158. *verſ. Quinquageſimo quinto*. Queſada *diuerſ. quæſt. iur. capit. 22. numer. 39.* Socin. *de oblat libell. 8. numer. 35. & ſeqq.* In quam ſententiam videtur etiam inclinare Bart. *in tract. Minoricar. lib. 2. diſt. 6. cap. 3.* vbi monet Fratres, vt ab huiuſmodi legatis penitus abſtineant. Tertia eſt concluſio, quòd legatum annui redditus perpetui factum Fratribus, ſeu potius Eccleſiæ, & Sacriſtiæ Fratrum Minorum non ad ipſorum victum; ſed ad certum diuini cultus vſum, vt ad frumentum vel vinum, neceſsaria materiæ Conſecrationis, oleum pro lampadibus, ornamenta altarium, calicesque, omnino ſuſtinetur, vt aperte docuit Federic. de Sen. *conſ. 12. numer. 4.* & ibi adden. Butri. *in cap. In præſentia numero 25. de probat.* Abb. *conſ. 63. numero 4. lib. 2.* Card. Zabarell. *in Clem. Exiui numero 13. & 25. de verb. ſignific.* Bald. *in authentic. Ingreſſi numero 59. C. de Sacroſ. Eccleſiis* Anan. *conſ. 30. numero 3. & ſequentib.* Menoch. *conſ. 1014, numero 36. & 37.* Cordub. *in Regula ſancti Franciſci capitul. 6. quæſt. 11. punct. 3.* Roderic. *quæſt. Regular. tomo 2. quæſt. 117. art. 5.* Sanchez qui alios congerit ſuper *Decalog. lib. 7. capit. 26.*

num.

num. 42. Frater Thomas de Ieſu Maria *ſuper Regul. ſancti Franciſci part.* 5. *capitul.* 3. *col.* 3. *verſ. ſed an fieri poſſit*. Frater Hieronym. Polit. Capucin. *ſuper dict. Regul. capit.* 6. *num.* 70. Et eſt ratio, quia legatum non concernit commoditates Fratrum, ſed diuinum cultum, nec aduerſatur eorum paupertati; ſiquidem cum mendicitas Fratrum Minorum in eo verſetur, vt quotidie ex pierate Chriſti fidelium alimenta mendicent, quorum nomine veniunt ſolum corpori neceſsaria, vt eorum potus, habitatio, veſtes, *l. legatis ff. de aliment. & cibar. legat. l. verbo Victus ff. de verb. ſignificat.* vtique huiuſmodi legato non infringitur, nec tollitur hæc eorum mendicitas, vtpote, quod non in alimenta, ſeu victum, & veſtitum ipſorum cedere debeat, ſed in neceſſaria cultui diuino, vt bene ratiocinatur Bart. *in tract. Minoric. lib.* 1. *numero.* 18. Abbat. *dicto conſ.* 63. *numero* 2. & alij ſupra allegati, & præſertim Sanchez *dicto cap.* 26. *num.* 42 & tale legatum nullibi reperitur prohibitum, quod non dicitur Fratribus relictum, ſed ſacris ędibus, & templis: atque aliud eſt Eccleſia, aliud Monaſterium, vt per Sylueſtrum *in verb. Legatum il ſecund. numero* 4. Nauar. *conſ.* 9. *de teſtament.* Roderic. *quæſt. Regular. cap.* 127. *art.* 5. Ex quo male ſenſiſſe videtur Azor *inſtit. moral. lib.* 12. *cap.* 25. *quæſt.* 15. negans ſuſtineri ſimile legatum, qui reprobatur per Sanchez *vbi ſupra num.* 42. Hæc in dicta deciſione Rotæ intento noſtro valde vtilia, & multum conſomia ijs, quæ dixi loco relato, videlicet *tom.* 4. *verbo Legata Regularibus relicta*, præſertim *num.* 6.

Circa §. 44.

122 DE hoc quoque priuilegio, quod non poſſint Fratres excommunicari, interdici &c. plura dicta ſunt in Mari magno Prædicatorum circa §. 36. & 46. & in hoc Mari magno Minorum §. 37. Quibus etiam locis alia ex Sũma noſtra retuli, in quibus de eadẽ materia egi.

Nunc verò pro maiori ipſius notitia addendum, ex hoc, &
123 ſimilibus priuilegiis clarè haberi non ſolum perſonas Religioſorum Minorum (idem dico de alijs habentibus ſimilia priuilegia, vel communionem cum iſtis) ſed etiam ipſorum loca, Monaſteria,

Monaſteria, aut Eccleſias, exempta omnino eſſe a iuriſdictione cuiuſcunque Ordinarij. Ita enim habetur in hoc priuilegio illis verbis, *Aut loca Fratrum.* & rurſus, *Domos, & loca dicti Ordinis.* & iterum. *Domos aut loca huiuſmodi*, ac tandem, *Domos, & loca dicti Ordinis.* Item *in* §. 37 illis verbis, *Aut loca veſtra.* Quibus ſimilia verba habentur in Mari magno Prędicatorum §. 36. & 46. relatis. Conſonant etiam alia priuilegia aliarum Religionum circa ipſarum Mare magnum inferius ſuis locis referenda. Specialiter etiam conſonat priuilegium Nicolai V. pro Minoribus apud Conſettium *in Collect. litter. Apoſt.* in hoc Pontifice *Bulla* 2. vbi in narratiua habentur hęc verba: *Licet ipſi Fratres, ipſorumque domus, aut loca per ſpeciale Sedis Apoſtolicæ priuilegium ab omni iuriſdictione, & ſuperioritate quorumcunque Ordinariorum ſint exempti pariter, & immunes, & dumtaxat Rom. Pontifici, & Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecti exiſtant.* Fauet & priuilegium Boniſac. IX. pro Prędicatoribus apud eundem Conſettium *in hoc Pontifice Bulla* 1. vbi excommunicationis latæ ſententiæ Papæ reſeruatæ pœna punit illos, qui *Eccleſias, ſiue loca quæcunque dicti Ordinis violare, ſeu in eis violentiam damnabilem exercere præſumpſerint.* Hoc enim priuilegium in exemptione dictorum locorum fundari videtur. Colligitur id etiam ex dictis *tom.* 1. *Summæ cap.* 11. *numero* 7. vbi ex declarationibus Sacræ Congregationis dixi non poſſe Ordinarios viſitare Monaſteria, aut Eccleſias Regularium, quibus non imminet cura animarum ſæcularium. Ex hoc enim rectè infertur ea loca exempta eſſe à iuriſdictione Ordinariorum. Confirmatur ex alia deciſione, quam afferunt Armendariz in *addit. ad recopil. Leg. Nauar. lib.* 1. *tit.* 6. *numero* 93. & Barboſa *in Collectan. DD. in Concil. Trident. ſeſſ.* 7. *c* 8. *nu.* 15. in ea enim habetur, quod licet Epiſcopi poſſint viſitare Eccleſias, in quibus imminet cura animarum, non tamen Monaſteria, & Eccleſias Regularium, ſanè propter exemptionem talium locorum.

124 Quamuis autem Suarez 5. *tomo de cenſuris diſput.* 5. *ſect.* 4. *n.* 6. & Cornexo *Tract.* 5. *de Cenſur. diſp.* 6. *dub.* 2, §. *Infero ſecundò*, dicant Eccleſias, ſeu Monaſteria Regularium non eſſe exempta ratione ſui, ſed ratione perſonarum, nihilominus oppoſitum eſt tenendum. Tum quia verba Summorum Pontificum in præfatis priuilegijs allata æquè omnino tribuunt hãc exemptionem Monaſterijs, ac locis Regularium, ſicut Regularibus

ribus ipſis. Tum etiam, quia ſi ſolum eſſent exempta ratione perſonarum, & non ratione ſui, proculdubio viſitari poſsent ſaltē ratione ſui, cuius oppoſitum habetur ex declarationibus allatis .Bordonus in Reſolutionibus, *reſolution.7.n.4.* & fauent Graffius, Reginaldus, & Naldus infra referendi.

125 Pro quorum maiori luce nota, quod exemptio eſt triplex. Prima eſt perſonalis, qua ſcilicet eximitur perſona, vt à nullo, neque etiam Legato Sedis Apoſtolicę, vel Iudice delegato excommunicari, ſuſpendi, vel interdici poſſit. Secunda eſt localis, quæ fit loco, ſeu Monaſterio, vel Eccleſiæ, ita vt non ſolum Monaſterium, ſeu Eccleſia ſit exempta, ſed etiam res Monaſterio, & Eccleſiæ annexę, & propriæ. Tertia eſt exemptio vniuerſalis, quæ perſonas, res, & loca eximit ab Ordinariorum iuriſdictione, & ſubijcit immediatè Papæ. Ioannes de Baccone illuſtris, & antiquus Ordinis noſtri Doctor *in 4. ſent. d.25 q.14.* Hoſtienſis *in Summa lib.5. tit. de priuileg. §. Quot ſpecies.* Silueſter *verbo Exemptio, num. 1.* Henrriquez *lib. 7. de indulgentijs cap. 24. num. 4.* Peirinis *tom. 1. priuileg. Minimor. in Conſtit. 2. Sixti IV §. 7 num. 8.* Regulares ergo, Mendicantes præſertim, hac triplici exemptione fruuntur, prout colligitur ex prędictis priuilegijs, & ſpecialiter ex alio Bonifac. VIII. pro Eremitis S. Auguſtini, vt conſtabit ex eorum Mari magno §. 31. & ex Sixto IV. in d. Mari magno §. 42. & pro Carmelitis ex priuilegiis Sixti IV. & aliorum in Mari magno ipſorum §. 60. & 71. Item ex Vrbano VI. pro Seruitis in eorum Mari magno §. 15. Ac ex alio Sixti IV. pro Minimis in Conſtitutione relata illis verbis: *Et inſuper vos, et veſtrum quemlibet, ac Eremitorium ſiue Eccleſiam Sancti Franciſci de Paula prædictum, cæteraque omnia, & ſingula Eremitoria, Eccleſias, et loca per vos in quibuſcunque Ciuitatibus, et diœceſibus, ac vbilibet hactenus recepta, et in poſterum recipienda cum omnibus iuribus, et pertinentijs ſuis, Eremitaſque, et perſonas in illis pro tempore degentes, ac res, et bona quæcumque mobilia, et immobilia, ad vos, et Eremitas, et perſonas, ac veſtrum quemlibet, ac loca, Eremitoria, et Eccleſias huiuſmodi quomodolibet communiter, vel diuiſim ſpectantia, et pertinentia ab omni iuriſdictione, dominio, poteſtate, viſitatione, correctione, et ſuperioritate prædicti, ac pro tempore exiſtentis Archiepiſcopi, et aliorum Archiepiſcoporum Epiſcoporum, Ordinariorum, Iudicum, et Superiorum quorumcumque, etiam illorum, in quorum iuriſdictione, ciuitatibus, et diœceſibus Eremi-*

mi-

miteria, loca, Eccleſia, vos et Eremita, ac perſonæ, res, et bona huiuſmodi conſiſtunt, et conſiſtere poterunt quomodolibet in futurum, authoritate, et ſcientia prædictis de ſpeciali gratia tenore præſentium prorſus eximimus, et totaliter etiam liberamus, ac ſub Beati Petri, et Sedis memoratæ, ac Romanæ Eccleſiæ, et noſtra protectione ſuſcipimus, ac exempta, et immunia eſſe volumus, nobiſque, et ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus canonicè intrantibus, ac dicta Sedi immediatè ſubiacere &c.

126 Ex hac autē exēptione locorum Regularium à iuriſdictione Ordinariorum colligitur id quod *tom. 1. c. 11. n. 19.* etſi non reſolutoriè, dixi, videlicet, quod delinquens in Monaſteriis Regularium non ſubijciatur pœnis impoſitis ab Epiſcopo, verbi gratia, ſi Epiſcopus Salmanticenſis præcipiat ſuis Clericis, ne ludant taxillis, aut chartis, ſub pœna excommunicationis ipſo facto, & ipſi ludant in aliquo Monaſterio Regularium, quod non incidant in præfatam excommunicationem. Ratio eſt, nā præfata Monaſteria licent ſint in diœceſi talis Epiſcopi, ſunt tamen ratione propriæ exemptionis extra illius iuriſdictionem, ac proinde quoad hoc ſe habent ac Parochiæ, & Monaſteria extra diœceſim exiſtentia. Quare quemadmodum Clerici dictę diœceſis Salmanticenſis ſi luderent in diœceſi Segobienſi, non incurrerent pœnam impoſitam à proprio Epiſcopo, ita neque ſi luderent in præfatis Monaſteriis diœceſis Salmanticenſis; quia licet illa materialiter non ſint extra diœceſim, ſunt tamē extra eam formaliter. Azor. & Peirinis eo loco relati. Siluēſter in *Summæ, verbo Excommunicatio 2. §. circa prædicta magis*, ex Ioanne de Lignano, & alijs. Graffius *1. p. deciſ. aur. lib. 4. c. 8. n. 39* Reginaldus *lib. 9. c. 8 n. 154.* Zerola *1. par. Praxis, verbo Excommunicationis cauſa materialis §. 4* Naldus *in Summa verbo Exemptio n. 5* expreſsè loquens de hoc caſu. Quæ ſententia ad minus eſt vera loquendo de pœna impoſita per modum Statuti, prout ſupponunt dicti Authores, quibus adde Dianam *3. p. Tract. 5 Miſcellan. Reſolut. 74.* ex Couarrubia, Bonacinam *de cenſuris diſp. 1. q. 1. puncto 11. num. 8.* ex Auila, Vgolino, & aliis. Addunt etiam alij id eſſe verum, etiam ſi pœna lata ſit per modum ſententiæ, prout tenent Auila *de cenſur. par. 2. c. 3 diſp. 2. dub. 5.* Coninch. *de Sacrament. diſput. 13. dub. 7. concluſ. 6. num. 1.* Henrriquez *lib. 13. c. 26 numer. 1.* Sayrus *de cenſur. lib. 5. c. 6 numero 40 ex l. vlt. ff. de iuriſd. omnium Iudicum.* Diana *ſupra*. Quod tamen admitti non debet

propter differentiam, quę est inter censuram seu pœnam latam per modum Statuti, ac quę fertur per modum sententiæ: nam illa obligat solum existentes, & delinquentes in territorio legislatoris, quia Statutum respicit directè territorium; ista verò respicit, & afficit personas subditas secundùm se, ac per consequens vbicunque existentes Suarez *supra sect.* 5. *n.* 15. Bonacina *sup. n.* 2. ex Vgolino, & alijs.

127 Si autem quęras nomine Monasterij in præsenti quæ veniant Respondet Graffius *supra* ex Siluestro *verbo Exemptio q.* 2. venire cœmeterium, & domus, & theatrum cum hortis, & arcus, qui sunt extra Ecclesiam, & dormitorium: Addit idem Siluester id ipsum esse dicendum de dormitorio, & domibus Clericorum, quæ sunt iuxta Ecclesiam cum eorum hortis. Sed de his alias.

128 Vide alia ad intentum super Mare magnum Eremitarum S. Augustini *circa* §. 42. & super Mare magnum Carmelitarum *circa* §. 60. & 71. & 75. Seruitarum *circa* §. 15. & Minimorum *circa* §. 25.

Circa §. 45.

129 HVIVSMODI etiam priuilegium de ministranda Eucharistia, & extrema Vnctione confessis cum Fratribus pro casu, quo id malitiosè non velint facere Curati, habetur in Mari magno Prædicatorum §. 47. vbi etiam loca retuli, in quibus de eadē materia in Summa egi. Præter dicta autem ijs locis, vlterius animaduert tēdū.

Quod licet iuxta dicta eo §. 47. ex Fagundez, & Cardinali
130 Lugo (quod etiam alij tenent) non possint Regulares ex vi huius priuilegij ministrare Eucharistiam in Pascha ea solum ratione, quod Parochus absens est, eo quod in tali casu non obligat præceptum communionis, nihilominus si in tali casu præsumi possit voluntas Parochi circa talem administrationem Eucharistiæ, poterunt illam tunc administrare iure communi sine hoc, aut alio priuilegio, sicut a simili dixi de peregrinis *tomo* 3. *Summæ verbo Eucharistia, quoad Regulares numero* 7. quod scilicet illi accipere possint Eucharistiam a Regularibus, quia talis censetur voluntas Parochi, saltem præsumpta. Suarez *to.* 3. *de Eucharistia disp.* 72. *sect.* 2. §. *hinc sequitur*. Clariùs

rius Portellus *in Dub. Regular. verbo Sacramentorum adminiſtratio num.* 7. Diana 3. *parte Tract.* 2. *de dub. Regular. Reſol.* 12. *in fine*, & Lugo *de Euchariſtia diſp.* 18. *ſect.* 2. *n.* 51. referens Fagundez, & Laimanum. Notat tamen; non ita facilè debere præſumi talem voluntatem, aut conſenſum parochi, ad communionem Paſchalem: quia vt in plurimum parochi volunt vt paſtores fidelium retinere ius ſuum pro illo tempore, vt recognoſcantur ab illis. An verò pro caſu, quo prędicti Parochi ſine rationabili cauſa, ſeu malitiosè diſtulerint Sacramentum Euchariſtię miniſtrare præfato tempore Paſchæ, ijs, qui dictis Religioſis ſua peccata confeſſi fuerint, poſſint id facere ex vi huius priuilegij; dubię queſtionis eſt; & ſatis probabilis pars affirmatiua; iuxta dicta ſuprà in Mari magno Prædicatorum loco relato, & poſita limitatione, ſeu reſtrictione huius priuilegij, quam attuli 3. *tomo verb. Euchariſtia, quoad Regulares numero* 5. ex Leone X. ibi relato; quando ſcilicet *talis negatio Euchariſtiæ ſine legitima cauſa vicinorum teſtimonio probata, aut requiſitio coram Notario publico facta doceretur*. Notat autem Fagundez *de 3. Eccleſ. præcept. lib.* 3. *c.* 2. *num.* 20. tam vrgentem poſſe eſſe caſum, vt nullo modo poſſit id probari coram Notario. Quod tamen negari poteſt, ſi quidem tunc, iuxta dicta ſuperius, ceſſaret præceptum communionis, ac per conſequens non eſſet tam vrgens neceſſitas. Addendum etiam, quod in caſu, quo conſtaret certò, quòd Parochus ex ſua nequitia negaret Euchariſtiam in tempore Paſchatis, poſſet adminiſtrari a Religioſis, & quibuſcunque alijs Sacerdotibus, etiam ſecluſo omni priuilegio. Quia pro tali caſu adeſſet voluntas interpretatiua Epiſcopi, vel Summi Pontificis. Ita Pater Candidus 3. *to. diſquiſit.* 2. *de Euchariſtia ar.* 20. *dubit.* 34.

Circa Clauſulam illam in hoc priuilegio poſitam, videlicet, *Eccleſiarum Parochialium Rectores* nota quod licet illi diſtin-
131 guantur à perpetuis Vicarijs eatũdem Eccleſiarum in eo quod illi ſint principales perſonæ in Eccleſia, quibus principalis cura incumbit, Vicarij verò perpetui ſint minus principales, & Coadiutores ad tale munus, vt notat Gloſſa vlt. *in cap. Adhæc, de offic. Vicar. & in cap. fin. verb. Annexæ, de præbend. in* 6. recepta communiter per Doctores *ibidem*, nihilominus quia quæ dicuntur de beneficio curato, habent etiam locum in Vicaria perpetua, vt tenent Paris. *de reſignat. benefic. lib.* 3. *quæſt.* 1.

bonorum appellatione venit etiam pecunia. *l. Cum tabernam. §. final.* vbi Bart. *ff. de Pignor.* Rota *in vna Beneuentana Cenſus* 18. *Martij* 1013. *coram* Coccino, & alij DD. apud Barboſam *ſupra num.* 9. Non tamen venit ęs alienum: quia bona non dicuntur niſi deducto ære alieno, prout ex Iuribus, & Doctoribus probat idem Barboſa *ſupra num.* 17.

135 Præterea nota, quod ſtando in iure communi, & ſecluſo hoc, & alijs quibuſcumque priuilegijs, bona dictorum Monaſteriorum Monialibus deſtitutorum pertinent ad ea Monaſteria, ad quę præfatę Moniales transferuntur. Tum quia illa bona non poſſunt manere in dominio Monaſteriorum deſtructorum. *argum. l. viliſſi. ff. quando dies.* Ergo, illorum, ad quę transferuntur, nam illa ſuccedunt in loco ipſorum. Tum quia ſubrogatum ſapit naturam illius, in cuius locum ſubrogatur. *argum. cap. Eccleſia S. Mariæ 1. vt lite pendent.* & tenet Tiraquellus *de iure primogenit. q* 40. *numero* 43. Euerardus *in Topic. legalib.* & Barboſa *in d. cap. Eccleſia S. Mariæ num.* 4. Tum denique, quia iuxta Regulam iuris in 6. num. 55. *Qui ſentit onus, ſentire debet commodum.* Cum ergo Monaſteria illa, ad quæ transferuntur dictę Moniales, ſentiant onus ſuſtentationis illarum, etiam debent ſentire commodum. Sic ferme Rodriguez *tom. 3. quæſt. Regular. q. 5. art. 4. & 6.* Tamburinus *de iure Abbatiſſarum diſp. 21. quæſt. 9.* ex alijs.

Circa §. 47.

136 PRIVILEGIVM hoc de cadaueribus defunctorum volentium cum habit. Religioſorum ſepeliri, quòd ſcilicet neceſſariò ſepeliri debeant apud ipſos Religioſos etiamſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam, reuocatum à Leone X. iuxta dicta *tom. 3. Summæ verbo Habitus Regularis num.* 6. & ſupra in Mari magno Prædicatorum §. 49 circa ſimile priuilegium Prædicatoribus conceſſum. Quamuis autem Caſſarubius *in Compend. priu. fr. Mendicant. verbo Habitus num.* 9. videatur dicere limitationem dictam Leonis X. ſolum pro foro externo debere obſeruari; cæterum etiam pro foro conſcientiæ obſeruandam exiſtimo, cum Leo X. id præcipiat in Bulla locis relatis addicta, & ita conſuetudine obtineatur, in Hiſpania maximè, vbi crebrius fideles habent

num. 115. *cum seqq.* Campan. *in diuers. Iur. Canon. rubric.* 7 *cap.* 6. *num.* 114. Nauar. *conf.* 11. *num.* 3 *de Statu Regular. in nouis*, & Barbosa *de Iure Ecclesiastico lib.* 3. *cap.* 6. *num.* 19. Ideo quæ in hoc priuilegio dicuntur de Ecclesiarum Parochialium Rectoribus, intelligi etiam videntur de Vicarijs perpetuis; propter dicta, & æqualem rationem in vtrisque repertam.

332 Occasione autem huius, & similium priuilegiorum dubitari potest cum aliquibus, an melius sit recipere Sacramenta a Parochis, quam Religiosis priuilegiatis; de quo Michael Lochmarius Ecclesiæ Patauiensis Canonicus *in suo parochiali c.* 4 *conclus.* 11. & Barbos. 6. *de officio Parochi in* 3. *editione Lugdunensi p.* 2. *cap.* 19. *num.* 23. & ego infra in Mari magno Eremitarum S. Augustini *circa* §. 50.

Circa §. 46.

333 DE huius priuilegij materia, scilicet de bonis Monasteriorũ Monialibus destitutorũ applicãdis Fratribus, nõ nulla dixi in Summa *tom.* 2. *c.* 19. *num.* 50. *& tom.* 4. *verbo Monasteria Regularium*, *præsertim num.* 32. 37. *&* 38. & in Mari magno Prædicatorum §. 48. vbi simile priuilegium habetur. Consonantque dicta in eodẽ Mari magno Prędicatorum *circa* §. 33. & 34. & in hoc Mari magno Minorum *circa* §. 35. Pro quorum maiori luce notandum.

334 Quòd cum in hoc priuilegio generaliter sit sermo de bonis prędictorum Monasteriorum Monialibus destitutorum applicandis Fratribus eiusdem Ordinis, ideo bonorum nomine veniunt non solùm mobilia, sed etiam immobilia, Iura, & actiones dictorum Monasteriorum: Hæc enim omnia bonorum simpliciter nomine veniunt. *l. bonorum* 49. *in fine*, *l. rei appellatione* 23 *ff de verb. signific. l. si legat.* 30. §. 1. *ff. ad Trebell. l. Nomen. C. quæ res pignori*, *gloss. in l. Princeps.* 21. *de verbor. signific.* Abbas *conf.* 43. *Videtur primo*, *num.* 3. *lib.* 1. Couarruuias *in cap. relatum*, 2. *num.* 1. *de* testament. Rebuffus *in Compend. alienat. ad cap. Sine except.* 12. *q.* 2. *numero* 54. & alij plures, quos refert, & sequitur Barbosa de appellatiuis verborum *Iuris*, *appellat.* 35. *num.* 1. Vnde etiam

bo-

bonorum appellatione venit etiam pecunia. *l. Cum tabernam. §. final.* vbi Bart. *ff. de Pignor.* Rota *in vna Beneuentana Census* 18. *Martij* 1013. *coram* Coccino, & alij DD. apud Barbosam *supra num.* 9. Non tamen venit ęs alienum: quia bona non dicuntur nisi deducto ære alieno, prout ex Iuribus, & Doctoribus probat idem Barbosa *supra num.* 17.

135 Præterea nota, quod stando in iure communi, & secluso hoc, & alijs quibuscumque priuilegijs, bona dictorum Monasteriorum Monialibus destitutorum pertinent ad ea Monasteria, ad quę præfatę Moniales transferuntur. Tum quia illa bona non possint manere in dominio Monasteriorum destructorum. *argum. l. vilissi. ff. quando dies.* Ergo, illorum, ad quę transferuntur, nam illa succedunt in loco ipsorum. Tum quia subrogatum sapit naturam illius, in cuius locum subrogatur. *argum. cap. Ecclesia S. Mariæ 1. vt lite pendent.* & tenet Tiraquellus *de iure primogenit. q.* 40. *numero* 43. Euerardus *in Topic. legalib.* & Barbosa *in d. cap. Ecclesia S. Mariæ num.* 4. Tum denique, quia iuxta Regulam iuris in 6. num. 55. *Qui sentit onus, sentire debet commodum.* Cum ergo Monasteria illa, ad quæ transferuntur dictę Moniales, sentiant onus sustentationis illarum, etiam debent sentire commodum. Sic ferme Rodriguez *tom. 3. quæst. Regular. q. 5. art. 4. & 6.* Tamburinus *de iure Abbatissarum disp. 21. quæst. 9.* ex alijs.

Circa §. 47.

136 PRIVILEGIVM hoc de cadaueribus defunctorum volentium cum habitu Religiosorum sepeliri, quòd scilicet necessariò sepeliri debeant apud ipsos Religiosos, etiamsi alibi suam elegissent sepulturam, reuocatum à Leone X. iuxta dicta *tom. 3. Summæ verbo Habitus Regularis num.* 6. & supra in Mari magno Prædicatorum §. 49 circa simile priuilegium Prædicatoribus concessum. Quam is autem Cassarubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Habitus num.* 9. videatur dicere limitationem dictam Leonis X. solum pro foro externo debere obseruari; cæterum etiam pro foro conscientiæ obseruandam existimo, cum Leo X. id præcipiat in Bulla locis relatis addicta, & ita consuetudine obtineatur, in Hispania maximè, vbi crebrius fideles habent

Aprilis 1630. coram Merlino, quam affert Tambur. *de iur. Abbat. to. 3. diſp. 11. quæſito 1.* placuit eam hic referre; quia per ipſam valde confirmantur dicta eo loco. Sacræ Rotę verba ex prędicta deciſione extracta, ea ſcilicet, quę ad pręſens intentum deſeruiunt, ſunt hęc: Quoniam viſum fuit Dominis in propoſito caſu non applicari dictas Conſtitutiones in *capit. Exȳt*, & Clement. *Exiui* & non obſtare validitati prędicti legati, pro quarum Conſtitutionum intelligentia cum multa inculcarentur ab informantibus, congruum putarunt Domini aliquas firmare concluſiones. Prima eſt concluſio, quod Fratres Minores Ordinis Sancti Franciſci, tam de familia, quam Reformati, ſunt capaces legatorum, quę vnica ſolutione ſeu præſtatione adimplentur tam in pecunia numerata, quam in alijs ſpeciebus, vtputa frumenti, vini, olei, & ſtabilium: dummodo tamen duo copulatiuè concurrant. Primò, quod legatum fiat modo licito, atque ipſis Fratribus iuxta eorum Conſtitutiones permiſſo, hoc eſt, vt in eorum neceſſitates conuertantur, vel nullus explicetur vſus, ſed abſolutè illis legetur, quo caſu præſumitur legatum eo modo, qui ad legati valorem neceſſarius eſt, non autem fiat modo illicito, & illis prohibito, vt puta ſi legentur bona ſtabilia ad excolendum vel locandum, tunc enim cum legatum capiat ſubſtantiam à modo (ſiquidem Fratres Minores ex ſe non ſunt rei immobilis relictæ capaces, ſed ratione ſolius modi illis liciti capaces redduntur) vtrique legatum corruit, nec etiam æſtimatio deberur. Secundò, quòd legati quantitas non ſit ingens, & immoderata, quæ ſapiat theſaurizationem, & inde violetur votiua paupertas, & videatur fieri in fraudem, hoc eſt relinqui hęreditatem ſub nomine legati, ſed modica, & ſuppetens ad ſolam neceſſitatem, vel executionem officiorum ſui Ordinis, quòd relinquitur arbitrio Superioris, attenta perſonarum, & temporum qualitate, & conditione locorum, atque alijs circumſtantijs. Ita ad normam Regulæ Sancti Frãciſci ſanxerunt Summi Pontifices, Nicolaus III. *indict. c. Exȳt*, & Clem. V. *in dict. Clem. Exiui de verb ſignif.* & tradunt Bartol. *in tract. Minor. lib. 2. diſt. 1. num. 1. & ſeqq.* Bald. *in authent. ingreſſi num. 59. C. de Sacros. Eccleſ.* Card. Tabarell. *in dict. Clem. Exiui §. Proinde num. 11.* & ibidem Anchar. *num. 13. & 15.* Butr. *in cap. in præſentia num. 25.* vbi & Felin. *num. 52. ad fin. de probat.* Gab. *concluſ. 1. numero 4. de Legat.* Nauar. *conſ. 8. num. 1. & 2. de teſta-*

teſtament. Peregr. *de Iure fiſc. lib.* 3. *tit.* 4 *numero* 2. & *concl.* 10. & 11. Menoch. *cõſ.* 1014 *n.* 41. & *ſeq vſque ad fin.* Roder. *de Regular. t.* 2. *quæſt.* 127. *ar.* 1. *per tot.* Corduba *ſuper Regul. S. Franciſci cap.* 6 *quæſt* 8. *ſuper* 2 *punt.* Hier. à Polit. Capuccin. *ſuper dicta Regula cap.* 6. *numero* 62. & 72. Bene Sanchez *ſuper Decal. lib.* 7. *quæſt.* 26. *a numero* 10. *ad* 19. & *numero* 28. Nec deficit ratio, quoniam per receptionē huiuſmodi legatorum non prouideturtotali neceſſitati Fratrū, nec excluditur mendicitas, ita vt precario, & oſtiatim ſibi quærere victum non cogantur, vt præcipitur in *cap.* 1. *de Relig. Domib. in* 6. *cap. nimis il* 2. *de exceſſib. Prælat.* ſed hęc legata ſunt quędam eleemoſynę, quæ nullum tribuunt dominium, proprietatem, aut poſſeſſionem, quę repugnent eorum ſtatui, nec tollunt, quin Fratres diuinę innitantur prouidētię, & quemadmodū Fratres ſunt capaces donationis ſub modo licito, ita etiam legati, quod eſt quædam donatio §. *legatum Inſtit de legat.* Sanchez *ſuper Decal. dict. lib* 7. *c.* 26 *n.* 10. Sanctes Capucinus *ſuper Regula Sancti Franciſci cap* 6. *fol.* 305. Secunda eſt concluſio, quod Fratres Minores non ſunt capaces annuorum reddituum perpetuorum, etiamſi illa relinquantur adiecto onere perpetuo celebrationis Miſſarum. Ita videtur decidere text. *in dict. Clement. Exiui verſ. Cumque annui redditus de verb. ſignific. in* 6. & idem voluit Gloſſ. *in cap. Quorundam verb. Mendicantium de elect. in* 6 *& in cap.* 10. *De Relig. Domib. eodem lib.* Abbas *in cap. nimis il* 2. *ſub num.* 2. & ibidem Ioann Andr. Anchar. *num.* 2. *de exceſſibus Prælat.* Geminian. *conſ.* 40. *numero* 4. & *ſeqq.* quod eſt etiam inter conſ Fulgos. 104. Bald. *in dicta authent. ingreſſi num.* 59. C. *de Sacroſanct Eccleſ* Bartol. *in l. legatum numero* 2. *ff de capit. diminut.* Zabarell. *in dict. Clem. exiui. dict.* §. *cumque annui per tot.* Feder. de Sen. *conſ.* 12. *numero* 4. & 5. Nauar. *conſ.* 8. *numer.* 3. & *ſeqq. de teſtam.* Polit. Capucin. *ſuper Regul. ſanct. Franciſci cap.* 6. *numer.* 59. vbi teſtatur Capucinos non admittere huiuſmodi legata. Sanctes Capucinus *ſuper. dict. Regula c.* 6. Sanchez *ſuper Decaleg. dicto c.* 26 *num.* 34. Quæ quidem concluſio illa potiſſimum ratione ſubnititur, quia nihil eſt, quod magis arctiſſimæ pauperiati Minorum repugnet, quam redditus annui, qui ſunt certi, & determinati, & ſapiunt nimiam proprietatem, atque inter immobilia connumeranrur in *dict. Clem. Exiui* §. *cumque annui*, & ibidem notant Doctores, & latè in his terminis Borell. *conſ.* 17. *num.* 23. per quorum poſſeſſionem in perpe-

perpetuum prouideretur Fratrum neceſſitati, & penitus excluderetur mendicitas, vel in eà certè mentirentur, quod eſt abſonũ, vt ex *l. ſi quis C. de Cenſib. & cenſit. lib.* 11. deducit in propoſito Bald. *in dict. authen. Ingreſſi num.* 60. *ad fin. C. de Sacroſanctis Eccleſiis*. Siqui Fratres reciperent huiuſmodi annua legata & obligationes perpetuas etiam pro Miſſis, & Anniuerſarijs, celebrandis, tractu temporis nedum mendicitatem deſererent, ſed conflatis pluribus annuis redditibus, qui ſuperabundarent ad alimenta, & vitæ ſuſtentationem, aperte diteſcerent, quod eſſet magnum abſurdum eorum ſtatui repugnans, vt perpendit Nauar. *dict. conſ.* 8. *numero* 6. & Sanct. *Theſaur. Capucin. ſuper Regul. m Sancti Franciſci c. 6. fol.* 308. Qui amplius aſſerit ſuper hoc emanaſſe Conſtitutionem Leonis X. prohibentem receptionem huiuſmodi legatorum, & demum modus ſimilis legati, vt quotannis aliquid ſoluatur, ſemper ſecundum eorum Conſtitutiones eſt illicitus. Amodo autem capere ſubſtantiam legata facta Minoribus dixit Bald. *dict. authen. Ingreſſi num.* 59. Sanchez *ſuper Decal. dict. lib.* 7. *c.* 26. *num.* 18. Et quamuis ab hac opinione, quoad Anniuerſaria perpetua relicta Minoribus in ſtipendium Miſſarum, & diuinorum officiorum celebrãdorum diſſentire videatur Silueſt. *in Summa verbo Legatum il 2. ſub num.* 4. *verſ. Tertium Petrus*, quem ſequitur Roderic. *quæſt. Regular. tom.* 2. *quæſt.* 127. *ar.* 4. & Frater Thomas à Ieſu Maria Diſcalceat. Carmelit. *in expoſit. Reg. Sanct. Franciſci par.* 5. *c.* 3. *verſ. poſſunt præterea*. Attamen etiam quoad iſta Anniuerſaria bene procedit ſupra firmata concluſio, & militant pręallegatæ rationes, annuuſque redditus ex eo, quod ſit debitus intuitu Miſſarum, non deſinit eſſe annuus redditus, qui ſemper Minoribus eſt interdictus. Et ſententiam Silueſtri, atque aliorum doctè reprobat Sanchez *dict. c.* 26. *num.* 42. contra quam refert per duo Capitula generalia ita fuiſſe definitum, & capitulares Ordinationes teſtatur ſe vidiſſe Surd. *de aliment. tit.* 3. *quæſt* 4. *num.* 13. addens quod in vim huiuſmodi Ordinationum Guardianus, vel alius Prælatus proteſtari debet, quod non intendit legatum acceptare, imò abſolute repudiat, & concordat Corduba *ſuper Regula Sancti Franciſci c.* 6. *quæſt.* 11. *art.* 4. *verſ. ſi vero legatum*. Nec aduerſantur Federic. de Sen. *conſ.* 12. Abb. *conſ.* 63. *lib.* 2 Zabarell. *in Clem. Exiuit* §. *cumq. annui de verb. ſignif.* Menoch. *conſ.* 1014. *num.* 41. & alii. Quoniam Federic. de Sen. & Abb. quorum dicto

&o ceteri innituntur, firmant, quod Fratres Minores sunt capaces annui redditus non perpetui, sed ad tempus, vt puta ad vitam vnius Fratris, maxime annosi, vt inquit Abbas. Et hæc opinio Federici temperanda est, vt procedat solum quando legatum annuum continet præstationem modicæ, seù minimæ quantitatis, & est ad modicum tempus, quod reputatur decennium, vel minus. Ita declarat Abb. *dicto conſ. 63. ſub numer. 6. verſ. Sed ego hanc opinionem ſequor*. Hieronym. à Polit. *ſuper Regul. Sanct. Franciſci capit. 6. numer. 68. ad fin. verſ. Ego vero credo*. Cordub. *ſuper dict. Regula cap. 6. quæſt. 11. punct. 3. ad fin.* vbi quod licet huiusmodi opinio in rigore literæ possit videri contra Clem. *Exiui*, tamen in sensu æquitatis non est contra eam. Sorb. *in Comp. priuileg. Mendicantium verb. Legata in ſuis annotation. verſ. Modicum autem tempus*. Et cum hoc temperamento opinionem Federic. de Sen. & Abb. videtur etiam amplecti Sanchez *dicto capit. 36. ad fin.* Imo quod Minores sint incapaces cuiuscumque annui redditus etiam exigui, tenet Gemin. *conſ.* 40. quod est inter *conſ.* Fulgos. 104. Dec. *in capit. in præſentia numer.* 273. & probat Tiraq. *in tract. de Iudic. in reb. exig. numer.* 158. *verſ. Quinquageſimo quinto*. Quesada *diuerſ. quæſt. iur. capit. 22. numer.* 39. Socin. *de oblat libell.* 8. *numer.* 35. *& ſeqq.* In quam sententiam videtur etiam inclinare Bart. *in tract. Minoricar. lib.* 2. *diſt.* 6. *cap.* 3. vbi monet Fratres, vt ab huiusmodi legatis penitus abstineant. Tertia est conclusio, quòd legatum annui redditus perpetui factum Fratribus, seu potius Ecclesiæ, & Sacristiæ Fratrum Minorum non ad ipsorum victum; sed ad certum diuini cultus vsum, vt ad frumentum vel vinum, necessaria materiæ Consecrationis, oleum pro lampadibus, ornamenta altarium, calicesque, omnino sustinetur, vt aperte docuit Federic. de Sen. *conſ.* 12. *numer.* 4. & ibi adden. Butri. *in cap. In præſentia numero* 25. *de probat.* Abb. *conſ. 63. numero* 4. *lib.* 2. Card. Zabarell. *in Clem. Exiui numero* 13. & 25. *de verb. ſignific.* Bald. *in authentic. Ingreſſi numero* 59. *C. de Sacroſ. Eccleſiis* Anan. *conſ.* 30. *numero* 3. *& ſequentib.* Menoch. *conſ.* 1014, *numero* 36. *& 37.* Cordub. *in Regula ſancti Franciſci capitul. 6. quæſt.* 11. *punct.* 3. Roderic. *quæſt. Regular. tomo* 2. *quæſt.* 117. *art.* 5. Sanchez qui alios congerit super *Decalog. lib.* 7. *capit.* 26. *num.*

num. 42. Frater Thomas de Ieſu Maria *ſuper Regul. ſancti Franciſci part.* 5. *capitul.* 3. *col.* 3. *verſ. ſed an fieri poſſit*. Frater Hieronym. Polit. Capucin. *ſuper dict. Regul. capit.* 6. *num.* 70. Et eſt ratio, quia legatum non concernit commoditates Fratrum, ſed diuinum cultum, nec aduerſatur eorum paupertati; ſiquidem cum mendicitas Fratrum Minorum in eo verſetur, vt quotidie ex pietate Chriſti fidelium alimenta mendicent, quorum nomine veniunt ſolum corpori neceſsaria, vt eorum potus, habitatio, veſtes, *l. legatis ff. de aliment. & cibar. legat. l. verbo Victus ff. de verb. ſignificat.* vtique huiuſmodi legato non infringitur, nec tollitur hæc eorum mendicitas, vtpote, quod non in alimenta, ſeu victum, & veſtitum ipſorum cedere debeat, ſed in neceſſaria cultui diuino, vt bene ratiocinatur Bart. *in tract. Minoric. lib.* 1. *numero.* 18. Abbat. *dicto conſ.* 63. *numero* 2. & alij ſupra allegati, & præſertim Sanchez *dicto cap.* 26. *num.* 42 & tale legatum nullibi reperitur prohibitum, quod non dicitur Fratribus relictum, ſed ſacris ędibus, & templis: atque aliud eſt Eccleſia, aliud Monaſterium, vt per Sylueſtrum *in verb. Legatum il ſecund. numero* 4. Nauar. *conſ.* 9. *de teſtament.* Roderic. *quæſt. Regular. cap.* 127. *art.* 5. Ex quo male ſenſiſſe videtur Azor *inſtit. moral. lib.* 12. *cap.* 25. *quæſt.* 15. negans ſuſtineri ſimile legatum, qui reprobatur per Sanchez *vbi ſupra num.* 42. Hæc in dicta deciſione Rotæ intento noſtro valde vtilia, & multum conſomia *ijs*, quæ dixi loco relato, videlicet *tom.* 4. *verbo Legata Regularibus relicta*, præſertim *num.* 6.

Circa §. 44.

122 DE hoc quoque priuilegio, quod non poſſint Fratres excommunicari, interdici &c. plura dicta ſunt in Mari magno Prædicatorum circa §. 36. & 46. & in hoc Mari magno Minorum §. 37. Quibus etiam locis alia ex Sūma noſtra retuli, in quibus de eadē materia egi.

Nunc verò pro maiori ipſius notitia addendum, ex hoc, &
123 ſimilibus priuilegiis clarè haberi non ſolum perſonas Religioſorum Minorum (idem dico de alijs habentibus ſimilia priuilegia, vel communionem cum iſtis) ſed etiam ipſorum loca, Monaſteria,

Monaſteria, aut Eccleſias, exempta omnino eſſe a iuriſdictione cuiuſcunque Ordinarij. Ita enim habetur in hoc priuilegio illis verbis, *Aut loca Fratrum.* & rurſus, *Domos, & loca dicti Ordinis.* & iterum. *Domos aut loca huiuſmodi*, ac tandem, *Domos, & loca dicti Ordinis.* Item *in* §. 37 illis verbis, *Aut loca veſtra.* Quibus ſimilia verba habentur in Mari magno Prędicatorum §. 36. & 46. relatis. Conſonant etiam alia priuilegia aliarum Religionum circa ipſarum Mare magnum inferius ſuis locis referenda. Specialiter etiam conſonat priuilegium Nicolai V. pro Minoribus apud Conſettium *in Collect. litter. Apoſt.* in hoc Pontifice *Bulla* 2. vbi in narratiua habentur hęc verba: *Licet ipſi Fratres, ipſorumque domus, aut loca per ſpeciale Sedis Apoſtolicæ priuilegium ab omni iuriſdictione, & ſuperioritate quorumcunque Ordinariorum ſint exempti pariter, & immunes, & dumtaxat Rom. Pontifici, & Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecti exiſtant.* Fauet & priuilegium Boniſac. IX. pro Prędicatoribus apud eundem Conſettium *in hoc Pontifice Bulla* 1. vbi excommunicationis latæ ſententiæ Papæ reſeruatæ pœna punit illos, qui *Eccleſias, ſiue loca quæcunque dicti Ordinis violare, ſeu in eis violentiam damnabilem exercere præſumpſerint.* Hoc enim priuilegium in exemptione dictorum locorum fundari videtur. Colligitur id etiam ex dictis *tom.* 1. *Summæ cap.* 11. *numero* 7. vbi ex declarationibus Sacræ Congregationis dixi non poſſe Ordinarios viſitare Monaſteria, aut Eccleſias Regularium, quibus non imminet cura animarum ſæcularium. Ex hoc enim rectè infertur ea loca exempta eſſe à iuriſdictione Ordinariorum. Confirmatur ex alia deciſione, quam afferunt Armendariz in *addit. ad recopil. Leg. Nauar. lib.* 1. *tit.* 6. *numero* 93. & Barboſa *in Collectan. DD. in Concil. Trident. ſeſſ.* 7. *c* 8. *nu.* 15. in ea enim habetur, quod licet Epiſcopi poſſint viſitare Eccleſias, in quibus imminet cura animarum, non tamen Monaſteria, & Eccleſias Regularium, ſanè propter exemptionem talium locorum.

124 Quamuis autem Suarez 5. *tomo de cenſuris diſput.* 5. *ſect.* 4. *n.* 6. & Cornexo *Tract.* 5. *de Cenſur. diſp.* 6. *dub.* 2, §. *Infero ſecundò*, dicant Eccleſias, ſeu Monaſteria Regularium non eſſe exempta ratione ſui, ſed ratione perſonarum, nihilominus oppoſitum eſt tenendum. Tum quia verba Summorum Pontificum in præfatis priuilegijs allata æquè omnino tribuunt hãc exemptionem Monaſterijs, ac locis Regularium, ſicut Regularibus

ribus ipſis. Tum etiam, quia ſi ſolum eſſent exempta ratione perſonarum, & non ratione ſui, proculdubio viſitari poſsent ſaltē ratione ſui, cuius oppoſitum habetur ex declarationibus allatis .Bordonus in Reſolutionibus,*reſolution.7.n.4.*& fauent Graffius, Reginaldus, & Naldus infra referendi .

125 Pro quorum maiori luce nota, quod exemptio eſt triplex. Prima eſt perſonalis, qua ſcilicet eximitur perſona,vt à nullo, neque etiam Legato Sedis Apoſtolicę, vel Iudice delegato excommunicari, ſuſpendi, vel interdici poſſit. Secunda eſt localis, quæ fit loco, ſeu Monaſterio, vel Eccleſiæ, ita vt non ſolum Monaſterium,ſeu Eccleſia ſit exempta,ſed etiam res Monaſterio, & Eccleſiæ annexę, & propriæ . Tertia eſt exemptio vniuerſalis, quæ perſonas, res, & loca eximit ab Ordinariorum iuriſdictione,& ſubijcit immediatè Papæ.Ioannes de Baccone illuſtris, & antiquus Ordinis noſtri Doctor *in 4.ſent. d.25 q.14.* Hoſtienſis *in Summa lib.5. tit. de priuileg. §. Quot ſpecies*. Siluester *verbo Exemptio, num. 1.* Henrriquez *lib. 7. de indulgentijs cap. 24. num. 4.* Peirinis *tom. 1. priuileg. Minimor. in Conſtit. 2.Sixti IV §. 7 num. 8.* Regulares ergo ,Mendicantes præſertim,hac triplici exemptione fruuntur, prout colligitur ex prędictis priuilegijs, & ſpecialiter ex alio Bonifac. VIII. pro Eremitis S. Auguſtini, vt conſtabit ex eorum Mari magno §.31. & ex Sixto IV. in d. Mari magno §. 42. & pro Carmelitis ex priuilegiis Sixti IV. & aliorum in Mari magno ipſorum §.60. & 71. Item ex Vrbano VI. pro Seruitis in eorum Mari magno §. 15. Ac ex alio Sixti IV. pro Minimis in Conſtitutione relata illis verbis: *Et inſuper vos, et veſtrum quemlibet, ac Eremitorium ſiue Eccleſiam Sancti Franciſci de Paula prædictum, cæteraque omnia,& ſingula Eremitoria, Eccleſias, et loca per vos in quibuſcunque Ciuitatibus, et diœceſibus, ac vbilibet hactenus recepta, et in poſterum recipienda cum omnibus iuribus, et pertinentijs ſuis, Eremitaſque, et perſonas in illis pro tempore degentes, ac res, et bona quæcumque mobilia, et immobilia, ad vos, et Eremitas, et perſonas, ac veſtrum quemlibet, ac loca, Eremitoria, et Eccleſias huiuſmodi quomodolibet communiter, vel diuiſim ſpectantia, et pertinentia ab omni iuriſdictione, dominio, poteſtate, viſitatione, correctione, et ſuperioritate prædicti, ac pro tempore exiſtentis Archiepiſcopi, et aliorum Archiepiſcoporum Epiſcoporum, Ordinariorum, Iudicum, et Superiorum quorumcumque, etiam illorum, in quorum iuriſdictione, ciuitatibus, et diœceſibus Eremi-*

miteria, loca, Eccleſia, vos et Eremita, ac perſonæ, res, et bona huiuſmodi conſiſtunt, et conſiſtere poterunt quomodolibet in futurum, authoritate, et ſcientia prædictis de ſpeciali gratia tenore præſentium prorſus eximimus, et totaliter etiam liberamus, ac ſub Beati Petri, et Sedis memoratæ, ac Romanæ Eccleſiæ, et noſtra protectione ſuſcipimus, ac exempta, et immunia eſſe volumus, nobiſque, et ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus canonicè intrantibus, ac dicta Sedi immediatè ſubiacere &c.

126 Ex hac aũtẽ exẽptione locorum Regularium à iuriſdictione Ordinariorum colligitur id quod *tom.* 1. *c.* 11. *n.* 19. etſi non reſolutoriè, dixi, videlicet, quod delinquens in Monaſteriis Regularium non ſubijciatur pœnis impoſitis ab Epiſcopo, verbi gratia, ſi Epiſcopus Salmanticenſis præcipiat ſuis Clericis, ne ludant taxillis, aut chartis, ſub pœna excommunicationis ipſo facto, & ipſi ludant in aliquo Monaſterio Regularium, quod non incidant in præfatam excommunicationem. Ratio eſt, nã prefata Monaſteria licet ſint in diœceſi talis Epiſcopi, ſunt tamen ratione propriæ exemptionis extra illius iuriſdictionem, ac proinde quoad hoc ſe habent ac Parochiæ, & Monaſteria extra diœceſim exiſtentia. Quare quemadmodum Clerici dictę diœceſis Salmanticenſis ſi luderent in diœceſi Segobienſi, non incurrerent pœnam impoſitam à proprio Epiſcopo, ita neque ſi luderent in præfatis Monaſteriis diœceſis Salmanticenſis; quia licet illa materialiter non ſint extra diœceſim, ſunt tamẽ extra eam formaliter. Azor. & Peirinis eo loco relati. Siluęſter in *in Summa, verbo Excommunicatio* 2. §. *circa prædicta magis*, ex Ioanne de Lignano, & alijs. Graffius 1. *p. deciſ. aur. lib.* 4. *c.* 8. *n.* 39 Reginaldus *lib.* 9. *c.* 8 *n.* 154. Zerola 1. *par. Praxis, verbo Excommunicationis cauſa materialis* § 4 Naldus *in Summa verbo Exemptio n.* 5 expreſsè loquens de hoc caſu. Quæ ſententia ad minus eſt vera loquendo de pœna impoſita per modum Statuti, prout ſupponunt dicti Authores, quibus adde Dianam 3. *p. Tract.* 5 *Miſcellan. Reſolut.* 74. ex Couarrubia, Bonacinam *de cenſuris diſp.* 1. *q.* 1. *puncto* 11. *num.* 8. ex Auila, Vgolino, & aliis. Addunt etiam alij id eſſe verum, etiam ſi pœna lata ſit per modum ſententiæ, prout tenent Auila *de cenſur. par.* 2. *c.* 3 *diſp.* 2. *dub.* 5. Coninch. *de Sacrament. diſput.* 13. *dub.* 7. *concluſ.* 6. *num.* 1. Henrriquez *lib.* 13. *c.* 26 *numer.* 1. Sayrus *de cenſur. lib.* 5. *c.* 6 *numero* 40 *ex l. vlt. ff. de iuriſd. omnium Iudicum.* Diana *ſupra*. Quod tamen admitti non debet

propter differentiam, quę est inter censuram seu pœnam latam per modum Statuti, ac quę fertur per modum sententiæ: nam illa obligat solum existentes, & delinquentes in territorio legislatoris, quia Statutum respicit directè territorium; ista verò respicit, & afficit personas subditas secundùm se, ac per consequens vbicunque existentes Suarez *supra sect. 5. n. 15.* Bonacina *sup. n. 2.* ex Vgolino, & alijs.

127 Si autem quętas nomine Monasterij in præsenti quæ veniant Respondet Graffius *supra* ex Siluestro *verbo Exemptio q. 2.* venire cœmeterium, & domus, & theatrum cum hortis, & arcus, qui sunt extra Ecclesiam, & dormitorium. Addit idem Siluester id non esse dicendum de dormitorio, & domibus Clericorum, quæ sunt iuxta Ecclesiam cum eorum hortis. Sed de his alias.

128 Vide alia ad intentum super Mare magnum Eremitarum S. Augustini *circa* §. 42. & super Mare magnum Carmelitarum *circa* §. 60. & 71. & 75. Seruitarum *circa* §. 15. & Minimorum *circa* §. 25.

Circa §. 45.

129 HVIVSMODI etiam priuilegium de ministranda Eucharistia, & extrema Vnctione confessis cum Fratribus pro casu, quo id malitiosè non velint facere Curati, habetur in Mari magno Prædicatorum §. 47. vbi etiam loca retuli, in quibus de eadē materia in Summa egi. Præter dicta autem ijs locis, vlterius animaduert tēdū.

Quod licet, iuxta dicta eo §. 47. ex Fagundez, & Cardinali
130 Lugo (quod etiam alij tenent) non possint Regulares ex vi huius priuilegij ministrare Eucharistiam in Pascha ea solum ratione, quod Parochus absens est, eo quod in tali casu non obligat præceptum communionis, nihilominus si in tali casu præsumi possit voluntas Parochi circa talem administrationem Eucharistiæ, poterunt illam tunc administrare iure communi sine hoc, aut alio priuilegio, sicut a simili dixi de peregrinis *tomo 3. Summæ verbo Eucharistia, quoad Regulares numero 7.* quod scilicet illi accipere possint Eucharistiam a Regularibus, quia talis censetur voluntas Parochi, saltem præsumpta. Suarez *to. 3. de Eucharistia disp. 72. sect. 2. §. hinc sequitur*. Clariùs

rius Portellus *in Dub. Regular. verbo Sacramentorum adminiſtratio num.* 7. Diana 3. *parte Tract.* 2. *de dub. Regular. Reſolut.* 12. *in fine*, & Lugo *de Euchariſtia diſp.* 18. *ſect.* 2. *n.* 51. referens Fagundez, & Laimanum. Notat tamen; non ita facilè debere præſumi talem voluntatem, aut conſenſum parochi, ad communionem Paſchalem: quia vt in plurimum parochi volunt vt paſtores fidelium retinere ius ſuum pro illo tempore, vt recognoſcantur ab illis. An verò pro caſu, quo prędicti Parochi ſine rationabili cauſa, ſeu malitiosè diſtulerint Sacramentum Euchariſtię miniſtrare præfato tempore Paſchæ, ijs, qui dictis Religioſis ſua peccata confeſſi fuerint, poſſint id facere ex vi huius priuilegij; dubię queſtionis eſt; & ſatis probabilis pars affirmatiua; iuxta dicta ſuprà in Mari magno Prædicatorum loco relato, & poſita limitatione, ſeu reſtrictione huius priuilegij, quam attuli 3. *tomo verb. Euchariſtia, quoad Regulares numero* 5. ex Leone X. ibi relato; quando ſcilicet *talis negatio Euchariſtiæ ſine legitima cauſa vicinorum teſtimonio probata, aut requiſitio coram Notario publico facta doceretur*. Notat autem Fagundez *de* 3. *Eccleſ. præcept. lib.* 3. *c.* 2. *num.* 20. tam vrgentem poſſe eſſe caſum, vt nullo modo poſſit id probari coram Notario. Quod tamen negari poteſt, ſi quidem tunc, iuxta dicta ſuperius, ceſſaret præceptum communionis, ac per conſequens non eſſet tam vrgens neceſſitas. Addendum etiam, quod in caſu, quo conſtaret certò, quòd Parochus ex ſua nequitia negaret Euchariſtiam in tempore Paſchatis, poſſet adminiſtrari a Religioſis, & quibuſcunque alijs Sacerdotibus, etiam ſecluſo omni priuilegio. Quia pro tali caſu adeſſet voluntas interpretatiua Epiſcopi, vel Summi Pontificis. Ita Pater Candidus 3. *to. diſquiſit.* 2. *de Euchariſtia ar.* 20. *dubit.* 34.

Circa Clauſulam illam in hoc priuilegio poſitam, videlicet, *Eccleſiarum Parochialium Rectores* nota quod licet illi diſtin-
131 guantur à perpetuis Vicarijs eorúdem Eccleſiarum in eo quod illi ſint principales perſonæ in Eccleſia, quibus principalis cura incumbit, Vicarij verò perpetui ſint minus principales, & Coadiutores ad tale munus, vt notat Gloſſa vlt. *in cap. Adhæc, de offic. Vicar. & in cap. fin. verb. Annexæ, de præbend. in* 6. recepta communiter per Doctores *ibidem*, nihilominus quia quæ dicuntur de beneficio curato habent etiam locum in Vicaria perpetua, vt tenent Paris. *de reſignat. benefic. lib.* 3. *quæſt.* 1.

num. 115. *cum ſeqq.* Campan. *in diuerſ. Iur. Canon. rubric. 7 cap. 6. num.* 114. Nauar. *conſ.* 11. *num.* 3 *de ſtatu Regular. in nouis*, & Barboſa *de Iure Eccleſiaſtico lib.* 3. *cap.* 6. *num.* 19. Ideo quæ in hoc priuilegio dicuntur de Eccleſiarum Parochialium Rectoribus, intelligi etiam videntur de Vicarijs perpetuis; propter dicta, & æqualem rationem in vtriſque repertam.

332 Occaſione autem huius, & ſimilium priuilegiorum dubitari poteſt cum aliquibus, an melius ſit recipere Sacramenta a Parochis, quam Religioſis priuilegiatis; de quo Michael Lochmarius Eccleſię Patauienſis Canonicus *in ſuo parochiali c.* 4 *concluſ.* 11. & Barboſ. 6. *de officio Parochi in* 3. *editione Lugdunenſi p.* 2. *cap.* 19. *num.* 23. & ego infra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 50.

Circa §. 46.

333 DE huius priuilegij materia, ſcilicet de bonis Monaſteriorũ Monialibus deſtitutorũ applicãdis Fratribus, nõ nulla dixi in Summa *tom.* 2. *c.* 19. *num.* 50. *& tom.* 4. *verbo Monaſteria Regularium*, *præſertim num.* 32. 37. *&* 38. & in Mari magno Prædicatorum §. 48. vbi ſimile priuilegium habetur. Conſonantque dicta in eodẽ Mari magno Prędicatorum *circa* §. 33. & 34. & in hoc Mari magno Minorum *circa* §. 35. Pro quorum maiori luce notandum.

Quòd cum in hoc priuilegio generaliter ſit ſermo de bonis
334 prędictorum Monaſteriorum Monialibus deſtitutorum applicandis Fratribus eiuſdem Ordinis, ideo bonorum nomine veniunt non ſolùm mobilia, ſed etiam immobilia, Iura, & actiones dictorum Monaſteriorum: Hæc enim omnia bonorum ſimpliciter nomine veniunt. *l. bonorum* 49. *in fine*, *l. rei appellatione* 23 *ff de verb. ſignific. l. ſi legat.* 30. §. 1. *ff. ad Trebell. l. Nomen. C. quæ res pignori*, *gloſſ. in l. Princeps.* 21. *de verbor. ſignific.* Abbas *conſ.* 43. *Videtur primo*, *num.* 3. *lib.* 1. Couarruuias *in cap. relatum*, 2. *num.* 1. *de* teſtament. Rebuffus *in Compend. alienat. ad cap. Sine except.* 12. *q.* 2. *numero* 54. & alij plures, quos refert, & ſequitur Barboſa de appellatiuis verborum *Iuris*, *appellat.* 35. *num.* 1. Vnde etiam

bo-

bonorum appellatione venit etiam pecunia. *l. Cum tabernam. §. final.* vbi Bart. *ff. de Pignor.* Rota *in vna Beneuentana Cenſus* 18. *Martij* 1013. *coram* Coccino, & alij DD. apud Barboſam *ſupra num.* 9. Non tamen venit es alienum: quia bona non dicuntur niſi deducto ære alieno, prout ex Iuribus, & Doctoribus probat idem Barboſa *ſupra num.* 17.

135 Præterea nota, quod ſtando in iure communi, & ſecluſo hoc, & alijs quibuſcumque priuilegijs, bona dictorum Monaſteriorum Monialibus deſtitutorum pertinent ad ea Monaſteria, ad quę præfatę Moniales transferuntur. Tum quia illa bona non poſſunt manere in dominio Monaſteriorum deſtructorum. *argum. l. viliſſi. ff. quando dies.* Ergo, illorum, ad quę transferuntur, nam illa ſuccedunt in loco ipſorum. Tum quia ſubrogatum ſapit naturam illius, in cuius locum ſubrogatur. *argum. cap. Eccleſia S. Mariæ 1. vt lite pendent.* & tenet Tiraquellus *de iure primogenit. q.* 40. *numero* 43. Euerardus *in Topic. legalib.* & Barboſa *in d. cap. Eccleſia S. Mariæ num.* 4. Tum denique, quia iuxta Regulam iuris in 6. num. 55. *Qui ſentit onus, ſentire debet commodum.* Cum ergo Monaſteria illa, ad quæ transferuntur dictę Moniales, ſentiant onus ſuſtentationis illarum, etiam debent ſentire commodum. Sic ferme Rodriguez *tom. 3. quæſt. Regular. q. 5. art. 4. & 6.* Tamburinus *de iure Abbatiſſarum diſp. 21. queſt. 9.* ex alijs.

Circa §. 47.

136 PRIVILEGIVM hoc de cadaueribus defunctorum volentium cum habitu Religioſorum ſepeliri, quòd ſcilicet neceſſariò ſepeliri debeant apud ipſos Religioſos, etiamſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam, reuocatum à Leone X. iuxta dicta *tom. 3. Summæ verbo Habitus Regularis num.* 6. & ſupra in Mari magno Prædicatorum §. 49 circa ſimile priuilegium Prædicatoribus conceſſum. Quamuis autem Caſſarubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Habitus num.* 9. videatur dicere limitationem dictam Leonis X. ſolum pro foro externo debere obſeruari; cæterum etiam pro foro conſcientiæ obſeruandam exiſtimo, cum Leo X. id præcipiat in Bulla locis relatis addicta, & ita conſuetudine obtineatur, in Hiſpania maximè, vbi crebrius fideles habitu

Carmelitarum, aut alterius Religionis ſepeliri volunt. Idque ſupponit Rodriguez *tom. 2. Quæſt. Regular. queſt. 76. art. 8.* Quia tamen idem Leo in ea Bulla dum ſtatuit, quòd volentes ſepeliri cum habitu Mendicantium poſſint ſibi eligere ſepulturam etiam apud alias Eccleſias, expreſsè loquitur de illis, qui in proprijs domibus habitant, & extra clauſtra degunt, vt patet ex verbis relatis eo verbo *Habitus Regularis num. 6.* Ideo ſi caſus eſſet, quòd aliqui ſæculares degerent intra clauſtra, & illi vellent cum habitu Religioſorum ſepeliri, deberent in ipſorum Eccleſijs, non autem in aliis, in quibus ſepulturam elegiſſent, ſepeliri; quia quoad iſtos non videntur reuocata priuilegia, de quibus in præſẽti, & in quibus habetur, quod ij qui volunt ſepeliri cum habitu Religioſorum, debeant in eorum Eccleſijs ſepeliri, etiamſi alibi ſepulturam elegiſſent. Quod etiam verum videtur pro caſu, quo illi ſæculares inducti eſſent à Religioſis ad volendum ſepeliri cum habitu Religioſo, ſi non fuerint inducti ad id vouendum, vel iurandum (iuxta dicta ſupra in hoc Mari magno §. 41. & alijs locis ibi relatis) Quia talis inductio non irritat electionem ſepulturæ, vt contra Belletum, & alios probat Paſqualigus *deciſ. 377.* eo quòd nec ſit contra ius, nec de ſe illicita. Vide Rodriguez *to. 2. Quæſt. Regular. q. 74. art. 8.*

Circa §. 48.

137 NONNVLLA dixi ſpectantia ad hoc priuilegium de exemptione Regularium etiã pro caſu, quo Parochiales Eccleſiæ ipſis concederentur, dum ſermo eſſet de ſimili alio Prædicatoribus conceſſo in ipſorum Mari magno §. 50. Alia tamen in præſenti addẽda.

138 Et primò quidem, quòd caſu quo tales Parochiales Eccleſiæ concederentur Religioſis, licet hoc, & ſimilia priuilegia ſubſiſtant, & maneant in vi ſua quantum ad perſonas, & bona ipſorum Religioſorum, propter communia etiam priuilegia ipſorum, in quibus generaliter ipſis conceditur hęc exemptio, vacant tamen hæc, & alia quęcunque priuilegia quoad illas perſonas, ſiue Regulares, ſiue ſæculares, quæ in prędictis Eccleſijs curam animarum ſęcularium exercent, illę enim *in ijs quæ ad dictam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem* perti-

pertinent, iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cuius dioeesi sunt sita, immediatè subijciuntur. Ita enim habetur ex Concilio Trident. *sess.* 25. *c.* 11. iuxta dicta *tom.* 1. *cap.* 11. *num.* 9. *& tom.* 2. *cap.* 1. *numero* 28. *& cap.* 18. *num.* 9. *& tomo* 3. *verbo Episcopus quoad Regulares. num.* 26. *& supra in Mari magno Prædicatorum* §. 50. Item in dependentibus a tali cura, vel quę ipsam respiciunt, veluti si Episcopus inquirat, quomodo conseruetur Sanctissimum Sacramentum, & Ecclesiastica ornamenta. Ita enim decisum est a Rota *in una Ciuitatensi Iurisdictionis* 11. *Februarij* 1594. *coram Seraphino*, inter decisiones ipsius *num.* 1067. Vbi etiam dicitur hoc consonare decisioni Sacrę Congregationis. Sic etiam tenent Campanile *in diuersor. iur. Canon. rubr.* 12. *cap.* 13. *num.* 51. Tamburinus *de Iure Abbatum tom.* 3 *disput.* 5. *quæst.* 11. *n.* 50. Barbosa *in Collectan DD. in Concil. Trident.* circa præfatum *cap.* 11. *num.* 15. post alios etiam, quos refert. Vbi etiam *num.* 16. licere Episcopis, si, dum ingredi volunt ad prædictam visitationem faciendam, renuant Regulares illos intromittere, ostia Monasterij claudendo, illa infringere. Nota etiam Iurisdictionem, de qua in hoc decreto in personas exercentes curam animarum, & administrationem Sacramentorum competere etiam Ordinario inferiori habenti iurisdictionem quasi Episcopalem. Rota in Piscien. *iurisdictionis* 16. Octobris 1580. & 5. Maij 1589. coram Gipsio, & in eadem 20. Octobris 1593. coram Penia, & 15. Iunij 1590. coram Plato. De quibus Barbosa *supra num.* 28. Notandum tamen facultatem in hoc decreto datam Ordinarijs ad visitandum personas curam animarum exercentes in Monasterijs virorum aut mulierum, intelligi datam cumulatiuè, non autem priuatiuè ad eam, quę competit Abbati, & alijs Superioribus Regularibus Ita Rota in Piscien *Iurisdictionis* 15. Iunij 1590. coram Plato, & in eadem 20. Octobris 1593. coram Penia, & in Ciuitatensi *Iurisdictionis* coram Seraphino iam relata, vbi etiam additur *ita tamen vt decreta Ordinarij præualeant, vbi datur aliqua contrarietas, vel incompatibilitas*. Quando ergo talis contrarietas, aut incompatibilitas non fuerit, poterunt Prelati Regulares visitando præfatas personas curam animarum gerentes statuere, & ordinare quidquid sibi circa prædictam curam cõueniens videbitur. Hõc enim denotat dictio illa *Cumulatiuè*, seu accumulatiuè. Pro qua vide dicta *to.* 3 *Summæ verbo Dictio n.* 4.

139 Quomodo autem non obſtante præfato decreto Concilii ne queant Epiſcopi viſitare Altaria Regularium Eccleſiarum, quibus cura animarum perſonarum ſecularium non incumbit, aut loca, vbi in eiſdem Eccleſijs aſſeruatur Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, vel vbi audiuntur confeſſiones perſonarum ſæcularium, conſtat ex dictis *tom. 1. capitul. 11. n. 7.* ex declaratione S. Congreg. quam etiam affert Tamburinus *ſupra n. 47.* conformiter ad Conſtitutionem Gregorij XV. de quibus ibi.

140 Circa Capellanum, de quo eſt ſermo in hoc & ſimilibus priuilegijs, nota illum poni debere ad arbitrium Superiorum Ordinis, non verò Epiſcoporum, licet ab ipſis Epiſcopis debeat approbationem obtinere. Ita enim reſolutum teſtantur Piacecus *in praxi Epiſcopor. par. 2. cap. 3 num. 46.* Gonzalez *ad regul. 8 Cancellar. gloſſ. 5. §. 3. num. 34.* Conſonat etiam Vivianus poſt praxim Iuriſpatron. *deciſ. 86. num. 17.* & Stephanus Daluinus *de poteſtate Epiſcopor. & Abbat. cap. 14. n. 2.* dicens Sacram Cogregationem cenſuiſſe, quod nominatio, ſeu electio Vicarii ſpectat ab Abbatem ſiue Rectorem, approbatio verò ad Epiſcopum. Specialiter id video deciſum a Rota in vna Ianuenſi *Parochialis* coram Durano 19. Aprilis 1627 vbi refertur id a pluribus annis declaraſſe S. Congregationem; & ſupponi in alijs eiuſdem tituli coram Coccino 1. Iulii 1633. & 21. Februarij 1631. & in alia Eugubina *Beneficij* corã Buratto ann. 1619. Similiter nota Regulares curam præd ctam exercentes prohiberi poſſe ab Epiſcopo in percipiendis emolumentis, ne excedant taxam ab ipſo præſcriptam. Ita enim declaraſſe Sacrã Congregationem teſtatur Tamburinus *ſupra n. 52.* ex Barboſa. Inſuper nota, quod ſi declaratio quędam S. Congregationis, quã refert Armendariz *in Add. ad recopilat leg. Nauarræ l. 1. ti. 6. n. 8.* & ex ipſo Barboſa *in Collect. ad Conc. Trid. ſeſſ 7 c. 8. de refor n. 9 & de offic. & poteſt. Epiſcop. Alleg. 74. n. 14.* ac nos *to. 2. c. 18. n. 27.* eſt vera, & authẽtica, poſſet Epiſcopus in Eccleſiis Curatis vnitis Monaſterijs ponere Vicarios perpetuos, ſiue tẽporaneos, prout ei expedire videbitur. Sed vt dixi *circa* §. 50. Maris magni Prædicatorum, aliud eſt Eccleſiam Curatã vniri Monaſterio, aliud verò dari Religioſis pro Monaſterio, caſus autẽ de quo loquitur hoc priuilegiũ, eſt iſte poſterior, nõ ille prior. Et adhuc de illo procedere vidẽtur Rotæ deciſiones relatæ, & authores citati. Vide alia in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 67. & Seruitarum *circa* §. 39.

Circa

Circa §. 49.

141 DE hoc etiam priuilegio, ſeu facultate conceſſa Generali, & Prouincialibus, ipſorumque Vicarijs ad diſpenſandum cum ſibi ſubditis in irregularitatibus, plura dixi *tomo* 1. *c.* 18. *nu.* 40. & *ſequent. b.* & 3. *to. verbo Irregularitas n.* 72. & in Mari magno Prædicatorum §. 42. & alijs locis ibi relatis.

142 Præter quæ notandum primò, facultatem in hoc priuilegio conceſſam ad diſpenſandum cum illegitimis ad officia Religionum reuocatam eſſe à Sixto V. in duabus Conſtitutionibus, de quibus dixi *tomo* 1. *Summa c.* 18 *numero* 60. & *tom.* 2 *c.* 12. *numero* 21. & *tom.* 3. *verbo Illegitimi Regulares nu.* 17 Nihilominus iuxta dicta eo *n.* 6. poſſunt aliqui Prælati Regulares vti illa ſecundum moderationem factam a Gregorio XIIII. in alia Conſtitutione, & iuxta aliud priuilegium eiuſdem Gregorii pro Congregatione Clericorum Regularium miniſtrantium infirmis, de qua ibidem dixi. An verò extent alia priuilegia, propter quæ id etiam fieri poſſit, dixi eo *numero* 17. *ex* 3 *to.* relato. De quo etiam Sigiſmundus de Bononia *de elect. Prælat. dub.* 76 & Bordonus *Reſolut.* 12. alia quoque priuilegia referentes, quæ ſigillatim, & attentè inſpicienda ſunt, dum caſus occurrerit ſimilis diſpenſationis, ne in re tam graui cœco modo procedant illam conceſſuri. Quæ verò ſint officia Religionum, pro quibus requiritur hæc diſpenſatio in illegitimis, & pro quibus non, habes ex dictis *tomo* 1. *c.* 18. *n* 62. & *tomo* 2. *c.* 13. *n.* 50. & 3. *tomo verbo Illegitimi Regulares n.* 8. & 4. *tom. verbo Officia Religionum num.* 4. 5. & 6. Quibus etiam locis alia ſpectantia ad illegitimos, eorumque diſpenſationem dixi.

143 Nota ſecundò, quòd non obſtante generali conceſſione in hoc priuilegio, & ſimilibus conceſſa Prælatis Religionum ad diſpenſandum cum ſibi ſubditis in omnibus irregularitatibus, exceptis illis tribus, ſcilicet *homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum*; & quòd exceptio iſtarum trium confirmare videatur, quod in omnibus alijs præter illas poſſint concedere

dere talem dispensationem, iuxta iuris 'axioma, *Exceptio firmat regulam in contrarium*, quod sumitur ex *l. quæsitum* §. *denique ff. de fund. Instr.* Glossa *in Rubr. de regul. iur. in* 6. Dyno; Bartulo, Decio, & alijs apud Barbosam *in Tract. de axiomat. iur. axiom.* 85. nihilominus iuxta dicta *tom.* 1. *capit.* 18. *numero* 42. intelligi debent exclusę ab hac generali concessione, nec in illa inclusæ illæ irregularitates, quæ proceduntex aliquo enormi corporis, vel etiam animę vitio, quòd posset scandalum generare fidelibus videntibus celebrare illud habentem, prout ex Miranda *tomo* 2. *Mand. Prælat. q.* 8. *ar.* 5. dixi, quod etiam tenent Rodriguez *tomo* 1 *Quæst. Regular. q.* 24. *ar.* 6. Vechius *in prax. Nouit. disp.* 9. *dub.* 20. *numero* 3. Portellus *in dub. Regular verbo Dispensatio numero* 5. Villalobos *in Summ. to.* 1. *Tract.* 22. *diff.* 9. *numero* 21. Summa Diana *verbo Prælati Regularis iurisdictio in dispensando n.* 17. & ipse Diana 4. *p. Tract.* 2. *Resolut.* 73. & alij. Ratio huius est non solum ea, quam adduxi eo *n.* 42. quia cum isti casus sint specialissimi, non est existimandum Pontifices voluisse illos comprehendere in generalibus concessionibus, propter Regulam Iuris 81. in 6. *In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus*, sed etiam quia in similibus irregularitatibus nec etiam Papa dispensat, vt bene Auila *de censuris parte* 7. *disp.* 3. *dub* 3. & Layman *Tract.* 5. *de Irregularit. capit.* 9. *num.* 3. Non ergo credendus est talem facultatem alijs concedere voluisse.

Hinc primò, non poterunt dispensare, vt sodomita notorius
144 ab irregularitate, quam propter infamiam talis delicti contraxit, liberetur; prout benè Rodriguez, & Miranda *supra*, ac Portellus etiam supra *n.* 6. quibus iungitur Sigismundus de Bononia *de elect. Prælator. dub.* 87. *num.* 2. supponens committentem tale delictum ipso iure esse infamem. *L. Cum vir. C. de adulter & l.* 1. *C. de secund nupt. & c. Infamens* 3. *q.* 7. Notorium enim sodomitam ad altaris ministerium assumi, procul dubio scandalosum est. Deinde secundò, non poterunt dispensare cum enormiter leproso, deformiter gibboso, aut notabiliter affecto morbo Gallico apparente, propter eandem rationem, & iuxta dicta 3. *tomo verbo Irregularitas num.* 12.

Præterea etiam nec poterunt dispensare ex vi huius aut al-
145 terius priuilegij, etiam in casu, quo non esset scandalum, cum

ca-

carente omnino vſu rationis, iuxta dicta eo verbo Irregularitas *n.* 9. De quo etiam Bordonus *Reſolut.* 11. *dub.* 2. Nec cum omnino illiteratis, iuxta dicta eo verbo Irregularitas *n.* 10. De quo ſimiliter Bordonus *ibidem.* Nec cum amentibus, furioſis, mente captis, morbo caduco laborantibus, Epilepticis, Lunaticis, Energumenis, &c. Tales enim nec congruè, nec decenter poſſunt altaris miniſterio deſeruire. De quo Filiucius *de Irregularitate c.* 7. *num.* 187. & Sigiſmundus *ſupra dub.* 89. Nota autem, quod ſi iſtorum defectus non ſit perpetuus, aut continuus, ſeu habitualis, ſed temporalis, eo tranſacto poterunt dicti Prælati Regulares cum illum patientibus diſpenſare ex vi huius, aut ſimilium priuilegiorum, vel ſaltem declarare ſublatum eſſe, aut iam ceſſaſſe, ſicut Epiſcopi id facere poſſunt, *ea. communiter dict.* 33. Layman *lib.* 1. *Tract.* 5. *p* 5. *c.* 7. *nu.* 3. Candidus *tomo* 4. *diſquiſ.* 4. *ar.* 8. *num.* 5. Sigiſmundus *d. dub.* 89. *nu.* 14. & Bordonus *ſupr. nu.* 18. Quod maximè procedit in ordine ad exercitium Ordinum iam ſuſceptorum, quia per Ordinationem adquirit ordinatus ius ad exercendum Ordinem ſuſceptum, & ideo non poteſt per ſuperuenientem cauſam perdere illud, niſi ea durante. Suarez *tomo* 5. *de cenſuris diſp. vlt. ſect.* 1. *num.* 5. Filiucius *ſupra.* Iudicium autem de ceſſatione talis defectus pertinet ad dictos Prælatos Regulares, iuxta dicta eo verbo *Irregularitas num.* 2. ex Suarez, Auila, Layman. & Cornexo, quos citat, & ſequitur Diana *d. Reſolut.* 73. ac probabile putat Candidus *ſup. nu* 7. Ità quòd eiuſdem eſt iudicium ferre, ac diſpenſare. Bordonus *d. num.* 18 ex alijs. Quamuis autem inherendo in *d. c. communiter*, videatur neceſſarium ad hoc iudicium faciendum ſpatium vnius anni, vt eo tempore certior capiatur experientia de ceſſatione illius defectus, nihilominus, vt Suarez ſupra eo *n.* 5. dicit, hoc non eſt in vſu, ſed prudenti arbitrio relinquitur, quod etiam non diſplicet Filiucio *ſupra*, & Bonacinæ *de cenſuris diſp.* 7. *q.* 2. *punct.* 2. *n.* 22 & Fauet Sigiſmundus eo *n.* 14. Idem porrò, quod de iſtis amentibus, furioſis, &c. dictum eſt, ſcilicet non poſſe diſpenſari a Prælatis Regularium ex vi huius, aut alterius priuilegii, dicendum etiam de Hermaphroditis, iuxta dicta eo *verbo Irregularitas n.* 13 Fœminis in viros conuerſis, iuxta dicta ibid. *n.* 14. Seruis profeſſis, iuxta dicta *ibidem n.* 18. pro caſu videlicet (ſi dari poteſt) quo validè profeſſionem emiſiſſent manente ſeruitute. Quid verò dicendum de ijs, qui carent legitima ætate

tare ad Ordines requisita, an scilicet a Prælatis Religiohum ex vi priuilegiorum dispensari possint, dixi eo loco *numero* 17.

146 Ex quo etiam fit, quod licet iuxta dicta eo 3. *tomo verbo Infamia num.* 17. possint Prælati Regulares in ea, & in irregularitate, quæ ex illa oritur, dispensare propter præfata priuilegia, cum vniuersalia sint (quibus etiam iunguntur alia specialia aliquibus Religionibus concessa, de quibus eo loco) nihilominus tamen iuxta dicta etiam ibidem *num.* 18. ex Rodriguez, Miranda, & Portello, id fieri non potest in casibus, in quibus esset scandalosum, id est, in casibus, in quibus scandalum aliquod timeri prudenter posset, si tali infamia notati ad altaris ministerium assumerentur, propter dicta superius. Vnde consequenter, licet iuxta dicta *tomo* 1. *c.* 16. *num.* 32. probabile sit posse prædictos Prelatos Regulares dispensare cum suis subditis, qui triremibus damnati fuerunt, vt postquam reuersi sũt ad altaris ministerium assumantur, id tamen intelligi debet, prout eo loco indicaui, & iuxta dicta superius, quando non esset, aut timeretur aliquod scandalum, ex eo quod tales viderentur celebrare, prout contingeret in casu, quo illi pergerent ad loca remota, vbi nullus eos cognosceret, aut scirer tali infamia notatos esse: perseuerante enim tali scandalo, aut in loco, in quo nota est aliis talis infamia, nullatenus debent, aut possunt Prælati præfati cum ipsis dispensare, non obstante vniuersalitate suorum priuilegiorum, propter dicta. Vnde esto, quod antiquitus aliquando cum talibus a Papa dispensatum fit, vt audio, modo tamen his temporibus non conceditur hæc dispensatio, ita vt veluti in prouerbium abierit dicere: *A triremibus ad Altare non datur regressus*. Supponimus autem taliter ad triremes damnatos esse irregulares, propter infamiam iuris, iuxta dicta eo *n.* 32. & eo verbo Infamia *num.* 7. Quod etiam supponunt Rodriguez, Toletus, & Peirinis eo *n.* 32. relati, clariùs Thesaurus *in praxi par.* 1. *c* 33. §. *Quinto modo*, & *par.* 2. *verbo Missa c.* 5 §. *item si esset*, post alios, quos ibi refert, & Barbosa *de offic. & potest Episcop. Allegat.* 43. *num.* 15. referens Nauarrum, Cardinalem, & Molfesium, quibus etiam iungitur Campanile *in diuersor. iur. can. rubr.* 11. *c.* 18. *num.* 16. & *sequent.*

Nec obstat, quod obiicit Diana *par.* 4 *Tract.* 2. *Resolut.* 83.
147 ex Riccio, & Homobono, quòd non inueniatur expressa in iure

re iſta irregularitas, ac per conſequens, quod non ſit: ſiquidem ex *c.10.* Is *qui de ſent. excommunic. in 6.* nulla eſt irregularitas quę in iure non ſit expreſſa. Reſpondeo enim, quòd etſi non inueniatur expreſſa ſub nomine pœnæ triremium, inuenitur tamen ſub nomine deportationis, ſeu damnationis ad opus publicum, ſeu ad Metallum *l. ad tempus C. ex quib. cauſ. infam. irrog. l. capitalium ibi Gloſſ ff. de pœnis, & l. quidam ibi gloſſ ff. eod.* eo quod pœna triremium ſucceſſerit in locum iſtarum pœnarum, quibus annexa eſt infamia. Follerius *p. 2. prax. c. 9. n. 9* Diaz *in prax. c. 146 num. 3* Salzedo *ad Diaz c. 140. prax. §. ſic equidem*, Farinacius *quæſt. 142. nu. 165.* & ex ipſis Theſaurus *dicto c. 33. §. Taliseſt*, & loco relato *ex parte 2. prax.* addens remanere infames præfatos ad triremes damnatos, etiam poſtquam liberati fuerint, peracto tempore ſuæ pœnæ per dictam legem, *Ad tempus*. Reſpondeo 2. quod etſi non reperiatur expreſſa hęc irregularitas in Iure ſub nomine præfatæ pœnæ triremium, reperitur tamen ſufficienter expreſſa in cauſa talis pœnę, quę præſertim inter Regulares ſemper eſt famoſa, ideſt crimen inferens infamiam, latrocinum v. g. & ſimlia. Certum enim eſt infamiam Iuris ipſo facto incurri per ſententiam condemnatoriam in cauſa famoſa. *Can. Infames. 3. q. 7. §. Porrò. l. 1. §. Qui in iudicio ff. de bis qui not. infam.* Molin. *tract. 4. de Iuſt. diſp. 9. a numero 1.* Bernard. Diaz *in prax. c. 88. numer. 3.* Sanchez *opuſc. lib. 6. c. 3. dub. 6. n. 14. & nu. 20* Barboſa *ſupra n. 14* & Theſaurus *dicto c. 33 § Tertio modo.* Addo tertiò, adeo vilem abiectam, & contemptibilem eſſe conditionem remigantium in triremibus, vt ipſa ſola inſpecta, vel in ſolo lumine rationis ſtando, haberi debeant vt infames, ac per conſequens irregulares. De quo Viualdus *tract. de depoſitione, & degradatione ſub num. 38. pag 84.* & Peirinis *tomo 1. de ſubdito quæſt. 1. capit. 27.*

Vide alia infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 31. vbi dicam quid ſtatutum fuerit in ipſorum Conſtitutionibus contra iſtos ad triremes damnatos.

Cir-

Circa §. 50.

148 DE simili priuilegio Prædicatoribus concesso dixi in ipsorum Mari magno §. 51. vbi etiam, qui fuerint isti, qui dixerunt, quod confessi Fratribus Mendicantibus iterum teneantur sua peccata confiteri Parochis, contra quos Pontifices volunt veluti contra de hæresi suspectos procedi. Nunc verò addendum, sermonem esse in hoc, & similibus priuilegijs de ijs, qui talia dixerint de Confessarijs Mendicantium *ad audiendas confessiones iuxta iuris dispositionem* deputatis *pro tempore*, vt dicitur in ipsis. Vnde si talia affirmauerint contra Confessarios non deputatos *iuxta iuris dispositionem*, non subijcientur tali pœnę. Dicentur autem Confessarij deputati *iuxta iuris dispositionem* illi, qui secundum ius approbati fuerint, his videlicet temporibus non solum licentiam a suis Prælatis habentes, sed etiam ab Ordinarijs approbati, iuxta decretum Concil. Trident. *sess.* 23. *c.* 15. Etenim inter alias significationes dictionis *Iuxta*, vna est quod sit idē quod *secundùm*. Abbas. *in c. Abbate num.* 20. *de verbor. signific.* Cenedus *post libr. practic. & can. q. singul.* 22. *num.* 3. & alij apud Barbosam *in Tract. de dictionibus dict.* 187. *num.* 6. Idem ergo erit dicere *iuxta iuris dispositionem*, ac *secundum iuris dispositionem*.

149 Circa illa verba *Tanquam de hæresi suspectos* nota quę dixi *to.* 3. *Summa verbo Hæresis, & Hæreticus num.* 3. *& sequentib.* & præter authores ibi citatos lege Castrum Palaum *in oper. mor. p.* 1. *Tract.* 4. *disp.* 7. *punct.* 1. Sousam *in Aphor. Inquisit lib* 2. *cap.* 40. Card. Lugo *de fide disp.* 25. *sect.* 2. & Cæsarem Carenam *de offic. SS. Inquisit. par.* 3. *tit.* 12. §. 3. Ex eis enim constabit qualiter, & quomodo tales suspecti denũciari debeant S. Officio, iuxta decretum, seu edictum S. Inquisitionis, quod retuli eodem 3. *tom. verbo Accusare, & Accusator n.* 7.

Quia verò Pontifex in huiusmodi priuilegio vocat propositiones asserentium, quod confessi confessarijs Mendi-
150 cantium iterum teneantur sua peccata Parochis confiteri *malè sonantes*, ideo notandum, quod propositio malè sonans est ea, quæ licet nudè sumpta videatur catholica, iuncta tamen cum circumstantiis loci & temporis, & personarum, malè sonat. Ca-

re-

rena *ſupr. tit.*16. §. 3. *numer.* 10. ex Paramo, Suarez, & Molſeſſio. Exemplum ponitur in hac propoſitione *fides iuſtificat.* & in iſta *plures ſaluantur in ſtatu ſæculari, quam in Regulari.* Poteſt etiam poni exemplum in propoſitione, de qua in preſenti priuilegio, ſcilicet *Confeſſi Fratribus Mendicantibus tenentur eadem peccata Parocho iterum confiteri.* Siquidem talis vocatur a Pontifice. Quo tamen non obſtante poteſt maiores cenſuras mereri, cum conſtans ſit apud Doctores non repugnare, imò ſæpe euenire, vt vni propoſitioni ſecundum diuerſas rationes plures gradus cenſuræ conueniant. De quo, & gradibus cenſurarum propoſitionum Simanches *de Cathol. inſtit. tit.* 54. Ludouicus a Paramo *de Orig. S. Inquiſit. lib.* 4 *q.* 3. Albertinus *de agnoſcend. aſſertionib. q.* 6. Ricciullus *de iure perſon. extra Eccleſ. grem. exiſt. lib.* 5. Bariola *in Florib. director. tit. de var. propoſit. gradib.* Suarez *de fide diſp.* 19. *ſect.* 2. Molfeſſius *in Summ. tom.* 1. *tract.* 11. *c.* 2. Carena *d. tit.* 16. & nouiſſimè Cardinalis Lugo *de fide diſp.* 20. *ſect.* 3.

151 Vide alia in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 50. Carmelitarum §. 12. & 69. & Seruitarum §. 42.

Circa §. 51.

152 DE ſimili communicatione priuilegiorum facta Prædicatoribus dixi ſupra in ipſorum Mari magno §. 52 & de hac materia plura *to.* 1. *c.* 3. *n.* 17. *& tomo* 2. *capit.* 1. *num.* 52. *& ſequentib. & tom.* 4 *verbo priuilegia Regularium num.* 24. Aliqua etiam ſparſim variis in locis. In præſenti tamen explicandę ſunt cauſulę, & dictiones illæ, quę habentur in iis priuilegiis, ſcilicet *in omnibus, & per omnia, prorſus, & ſine vlla differentia, perinde &c.* quod non ſolum pro hac, ſed & pro alijs quoque materijs vtile erit.

153 Ergo Clauſula illa *In omnibus, & per omnia* propter eius vniuerſalitatem facit, vt comprehendantur ea, quæ aliàs non comprehenderentur *l. Balliſta ff. ad Trebell. l. cum ſcimus C. de agricol. & cenſitis lib.* 11. Rora in Tiraſonen. *Canonicatus* 28. Ianuarij 1575. coram Cantuccio. Marta *de clauſul. p.* 1. *clauſ.* 62. & Barboſa *de clauſul. clauſul.* 67. *numero* 3. Habet etiam vim ſpecialis ſpecificationis. Marta dicta *Clauſula* 62. *num.* 4. Tuſchus *pract. concluſ. tomo* 1. *litter.* C. *concluſ* 354. *numer.* 1.

Bar-

Barbosa *supra numero* 7. etiam post alios. Importat omnimodam adæquationem. Rota *decis.* 398. *numero* 9. *p.* 2. *in potiorum. Farinac.* aliàs *par.* 4. *recent.* Adeò vt nulla sit penitus differentia. Tuschus *sup. num.* 6. Barbosa *num.* 10. post alios, apud quos alia.

154 Dictio etiam *Prorsus* excludit omnia, & singula, quæ in contrarium excogitari possunt, *cap. Statutum*, §. *Prouisurus*, *de rescrip. in* 6. ibi *nihil prorsus exigat*. & sic denotat idem quod *Penitus*, secundum Stephanum Gratian. Marchiæ *decis.* 188. *numero* 8. Item habet vim præcisæ naturę, vt *in c. Ad aures*, ibi, *omnem prorsus actionem excludit*, *de præscript. dicto cap. Statutum*, §. *Prouisurus. c. Præsentium*, §. *Præterea*, *de testib. lib.* 6. notant Dec *cons.* 113. *numero* 5. *tomo* 1. Octauian. Vulpell. *de præpos. & ad verb signif. sub hac dict. pag.* 83. Barbosa *in tract. de diction. dict.* 294.

155 Item dictio illa *Sine* cum sit idem quod *absque*, est negatiua, & exclusiua, ac separatiua, *cap. Quigeneraliter.* vbi Archid. *n.* 3. *vers. Absque de procuratoribus*, *lib.* 6. & ibi Ioan. Andr. *vu.* 1. & Dominic. *in vers. Quæro quæ sit natura huius dictionis Absque.* Cosm. *in pragmat. Sanction. tit. de collation.* §. *Item insuper*, *vers. Absque.* Bald. *in l. data opera*, *col. pen. num.* 96. Vulpel. *sub hac dict. pag.* 3. Cened. post *lib. Canonicar. & practicar. quæst. singular.* 2. *num.* 1. Barbosa *supra diction* 2. Vnde ad intentum denotabit nullam omnino differentiam esse debere in vsu priuilegiorum inter Prædicatores, & Minores.

156 Præterea dictio *Perinde* denotat omnimodam similitudinem, vt *in l. Cum hæres*, *in princ. ff. de acquirend. hæred. & l qui à Patre*, vbi Bart. *ff. de confirm. tutor. & in* §. *Item nobis infin. Instit. per quas personas nobis acquiratur*. Idem Bart. *in Extrauag ad reprimend. vers. Perinde*. Roland. *cons.* 47. *n.* 3. *tom* 4. & alij, quos refert, & sequitur Barbosa *supra diction.* 252. Vnde tam ex illa, quam ex præcedentibus infertur mentem Pontificum esse vt in vsu priuilegiorum pares omnino, similes, & æquales sint Prædicatores, & Minores.

157 Quæ autem sint hæc priuilegia Prædicatorum, quæ Minoribus communicantur hoc loco, colligi potest ex eorum Mari magno, *Bulla Aurea* dicta Cõpēdijs huius Ordinis. D. Antonino *in* 1. *p. Summæ tit.* 19. Cassarubio *in suo Compendio priuileg. Mendicant.* & Rodriguez *in Bullario*, vbi plura referuntur.

Cir-

Circa §. 52.

158 HÆC etiam inhibitio facta Ordinariis, & Rectoribus Eccleſiarum ſub iſtis grauiſſimis pœnis, ne Prædicatores, aut Minores inquietare, ſeu moleſtare præſumant in executione priuilegiorum in hoc Mari magno contentorum, habetur etiam in Mari magno Prædicatorum §. 53. Circa quę præter dicta eo loco.

159 Vlterius notandum ex verbis huius priuilegij inferri Dominos Ordinarios & Rectores Eccleſiarum impedientes prędictos Religioſos in vſu dictorum priuilegiorum mortaliter peccare, Quod non ſolum colligitur ex grauiſſimis illis pœnis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, ac priuationis officiorum, & beneficiorum, &c. quę neceſſario ſupponunt peccatum mortale, iuxta dicta ſæpius in Summa; ſed etiam ex dictione illa *diſtrictius*, quæ iuxta dicta *3. to. verbo Clauſula num.* 24, importat peccatum mortale, quando cadit ſupra materiam grauem, prout contingit in propoſito; ſiquidem obſeruantia priuilegiorum Religionum res valde grauis eſt concernens multum ipſorum commodum.

160 Deinde circa clauſulam illam: *Nec etiam ad præmiſſa, ſeu aliquod præmiſſorum auxilium, conſilium, vel fauorem dare, etc. præſumant*, qua prohibetur dare tale *auxilium, conſilium, vel fauorem* impedientibus executionem dictorum priuilegiorum, nota quod *auxilium* tam in præſenti, quam in aliis ſimilibus caſibus denotat actionem, qua quis opem fert ad aliquid faciendum; *Conſilium* verò actionem, per quam quis verbis impellit ad idem *l. in actio ff. de furt. et l. ſæpe ff. de verb. ſignificat* Fauor autem denotat id quod conſert, & iuuat ad prędictum finem. Ita ferme, etſi ad aliud intentum loquentes videlicet de vndecima excommunicatione in Bulla Cœnę poſita, vbi ſimilia verba habentur, Vgolinus, Duardus, Alterius, & Souſa, quos ſequitur Bonacina *ibidem numero* 26. 27. & 29. Obſeruans etiam *n.* 28. & 29. requiri ad hoc, quod propter prędictas actiones incurratur cenſura, quòd illę influant in effectum; quia regulariter loquendo, crimen non intelligitur niſi quando eſt completum, & conſummatum, ac cum effectu *ea. hæc autem diſt. 1. de pœnit. iuncta Gloſſa ibidem, & l. 1. §. hæc*

verba ff. quid quisque iuris, iuxta dicta *to.3. verbo Casus reseruati Regularium num.12.* Vide & dicta eod. *tom.3. verbo Irregularitas n.71.*

Circa §. 53.

161 SIMILIS facultas concessa cuilibet in dignitate constituto, aut Canonico, ad procedendum pro defensione priuilegiorum huius Maris magni, habetur in Mari magno Prædicatorum §. 54. & præter dicta ibi, & locis ibi etiam relatis, vlterius pro explicatione illius dictionis seu clausulę *In solidum* nota, quod quemadmodum in instrumentis fideiussionum posita denotat, quod quilibet fideiussorum teneatur ad solutionem debiti; vt habent Molina *de iust. tract.2. disp.* 542. Rebellus *de Obligat. iust. p. 2. lib.16. q. vnica de fideiussor. a num.* 18. & alij plures; ita etiam in præsenti denotat, quod quilibet istorum, qui in hoc priuilegio numerantur, scilicet in dignitate Ecclesiastica constituti, & Canonici, &c. possint, & teneantur munus Conseruatoris pro executione priuilegiorum in hoc Mari magno contentorum exercere, quando requisiti fuerint. Facit enim hęc clausula, vt quilibet ad totum teneatur. Rota apud Zach. *post tract. de obligation: Camer. decis.22. num.1. & decis.* 23. *num.*3. vbi fuit dictum hanc clausulam importare ac si dictum esset, *Quilibet eorum*. Attribuit namque totum vnicuique. *l.3. de fideiuss. l. si non singula* C. *si cert. pet. l. si diuis.* C. *locat.* Bartazolus *de claus. instrument. claus. 39. glos. 7. num.*1. Barbosa *de Clausulis Clausul. 72. in fin.*

162 Circa illa verba *pacificè possessione, vel quasi, &c.* nota, posita ad denotandnm præfatos Conseruatores *efficacis defensionis præsidio* assistere debere dictis Religiosis, siue in rebus corporalibus siue in incorporalibus, aut iuribus. Etenim iuxta definitionem possessionis, quam tradunt Siluester *in Summa verbo Dominium, quæst.*1. Couarrubias *in Regula Possessor 2. initio, num.* 1. & Molina *tom.* 1. *tract.*2. *de iust. disp.* 12. possessio est *detentio rei corporalis corporis, animi, Iurisque admineculo*. Rerum autem incorporearum, siue Iurium non est propria possessio, sed quasi possessio, iuxta *l.3. ff. eod. tit. l. Seruus* §. *Incorporales. ff. de acquirend rerum dominio*, & *l. sequitur* §.

Si

Siviam, ff. de vſurpationibus, & vſucapionibus, & conſentit c. *Cum Eccleſia, de cauſ. poſſes. & propriet.* iunct. Gloſſ. *verb. Quaſi poſſeſſionem*. Molina *ſupra* §. *dicitur*. Layman *lib.* 3. *Theologiæ moralis ſect.* 5 *tract.* 1. *cap.* 7. *num.* 1. Etſi vſu aliquando huiuſmodi rerum incorporearum detentio dici ſoleat poſſeſſio: Molina *ſupra*. Vt ergo Pontifex declararet præfatum priuilegium ſuffragari dictis Religioſis in quibuſcumque bonis, aut iuribus, ideo vel ad maiorem rei explicationem dictis verbis vſus eſt.

163 Circa eam clauſulam *Authoritate noſtra &c.* nota quod licet ipſa non importet iuriſdictionem ordinariam, ſed delegatam iuxta dicta *tom.* 3. *verb. Clauſula n.* 12. & reſoluunt Menoch. *de præſumpt. lib.* 2. *præſumpt.* 16. *num.* 18. Marches *de Commiſſ. par.* 1. *pag.* 64. *num.* 226. *& pag.* 802. *num.* 325. *& pag.* 416. *num.* 264. *in vlt. impreſſ.* quos cum alijs refert Barboſ. *in Tract. de clauſulis clauſula* 12. 2c per conſequens ex vi huius priuilegii Conſeruatores iſti non habere videantur, niſi ſolùm iuriſdictionem delegatam, nihilominus iuxta dicta *tom.* 2. *capit.* 10. *numero* 25. ex alijs priuilegijs Religionum, quæ ibi adduxi, præfati Conſeruatores ſunt, & dicuntur Iudices Ordinarij.

164 Nota præterea verbum illud *Contradictores* appoſitum in illa clauſula *Contradictores authoritate noſtra appellatione poſtpoſita, &c.* non comprehendere contradictores de Iure, ideſt illos qui agunt contradictores de Iure, ideſt illos qui agunt coram Iudice, ſed ſolum contradicentes de facto, prout ſæpius Rota firmauit, cuius plures deciſiones affert Garzias *de beneficijs par.* 6. *cap.* 2. *numero* 115. *cum ſequentib.* & Barboſa *de clauſulis clauſula* 33. *num.* 2. poſt plures alios DD. vbi etiam *nu.* 9. quod extenditur etiam ad turbantes iuriſdictionem executoris litterarum Apoſtolicarum.

165 Maximè nota, quod ea quæ dicuntur hoc loco de Romanæ Eccleſiæ Syndicis, quòd ſcilicet ad eorum requiſitionem teneantur Iudices conſeruatores manu tenere Religioſos in iis priuilegijs, quamuis etiam habeantur in Mari magno aliorum Mendicantium, proprius tamen conueniunt Minoribus, illi enim habent iſtos Syndicos nomine Papæ, ſeu Sedis Apoſtolicæ deſignatos ad cauſas ipſorum peragendas, & recipiendum ea, quæ Fratribus competunt, propter priuilegia multorum Pontificum, de quibus, & alijs ad ipſos ſpectantibus Caſſaru-

bius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Procuratores*, Rodriguez, Sorbus, & Portellus, quos retuli *tom. 2. c. 17. n.* 12. dum de ijs Syndicis agerem, & Hieronymus Rodriguez *in Compend. Resolut.* 119. In alijs autem Religionibus isti vocantur *Procuratores*, iuxta dicenda infra in Mari magno Eremitarum S. Augustini *circa* §. 54. & in Mari magno Seruitarum *circa* §. 69.

Circa §. 54.

166 EÆ quæ hic apponuntur à Pontifice non obstantiæ ac firmitates positæ etiam sunt ferè ad verbum in Mari magno Prædicatorum, §. 55. & 56. & ideo ibi dicta deseruiunt etiam ad intentum. Alia tamen habes in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 108. & Seruitarum *circa* §. 70.

De Bulla Aurea.

BVLLA hæc *Aurea* nuncupata veluti appendix est ad Mare magnum Prædicatorum, & Minorum, ac propterea inseri hoc in loco debuit, & quibusdam annotationibus veluti Commentario, pro ipsius intelligentia, & operis intento, illustrari.

BVLLA

BVLLA AVREA VOCATA.

SVMMARIVM.

Concedit plures gratias, & exemptiones Ordinibus Mendicantium in hac Bulla quæ dicitur Aurea.

1 Indulgentiæ conceſſæ viſitantibus Eccleſias noſtras in feſtiuitatibus Sanctorum Ordinis Minorum.

2 Indulgentia Plenaria ſemel in vita, & in mortis articulo conceſſa Fratribus.

3 Reſtrictio circa poteſtatem abſoluendi, & diſpenſandi cum Fratribus.

4 Communicantur priuilegia Mendicantium Tertiarijs, Oblatis, Syndicis, & Procuratoribus.

5 Prohibet, ne aliquis impediat dare eleemosynas Fratribus.

6 Quod habitus Ordinis Minorum non dentur, niſi per Prælatos, & teneantur mor-

tui ſepeliri in Eccleſijs Ordinis Minorum, & deferantur corpora diſcoperta.

7 *Quod Fratres habentes beneficia, vel pro Capellanis ſeruientes, non gaudeant facultatibus Ordinis.*

8 *Concedit quod Magiſter Prædicatorum, & Miniſter Minorum poſſint examinare, & corrigere Inquiſitores hæreticæ prauitatis.*

9 *Concedit, quod præfati Ordines, ſcilicet Prædicatorum & Minorum gaudeant priuilegijs, & indultis aliorum Ordinum.*

10 *Ponit pœnas, quas incurrunt Prælati, & alij non obedientes, ſeu aliquid in contrarium mandantes.*

11 *Ponit non obſtantias.*

SIXTVS

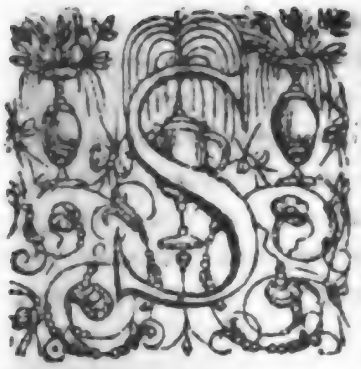

IXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sacri Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordines inſtar duorum primorum fluminum, & cœleſtium voluptatum, & amœnitatum à Paradiſo egredientium, Sacroſanctæ Vniuerſalis Eccleſiæ terram, ne mundanarum cupiditatum, & vitiorum calore areſcat, præclaræ doctrinæ, virtuoſorumque operum multiplicium meritorũ imbribus irrigantes, magis, atq. magis illã in dies fructuoſam efficiunt. Hi ſunt duo Seraphim, qui in ſublime contemplationis, & Seraphici amoris alis eleuati, à terreniſque rebus abſtracti, aſſiduo diuinarum laudum clamore, & immenſorum beneficiorum humanogeneri à Summo Opifice Deo exhibitorum declaratione, feruentiſſimis prædicationibus populos inſtruendo, & ad cœleſte iter dirigendo inſiſtentes, multiplicata talenta eis credita Domino Deo mundæ ſegetis animarum, ſcilicet Redemptoris noſtri Ieſu Chriſti pretioſi ſanguinis effuſione redemptarum copioſos in horreа Sanctæ Eccleſiæ manipulos referunt. Hi ſunt duæ tubæ, per quas Dominus præcipit ad pabulum ſacri Euangelij populum vniuerſum aſſiduis prædicationibus aduocare, vt in omnem terram exiret ſonus eorum, & redderet ſibi populum acceptabilem, bonorum operum ſectatorem. Ad Prædicatorum igitur, & Minorum Fratrum Ordines, quos pro eorum ampliſſimis meritis, & vberrimis fructibus, quos in Dei Eccleſia continuè afferunt, præ cæteris paterna charitate diligimus, noſtræ conſiderationis intuitum dirigentes: illa eis libenter concedimus, quæ in eis optatæ quietis fructum inducant, & ſtatum eorum faciant pacificum, & tranquillum. Dudum ſiquidem, vt Ordinum eorundem profeſſorum ſtatui, & quieti conſuleremus, motu proprio nonnullas litteras diuerſorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum dictis Ordinibus conceſſas, & in illis cõtenta approbauimus & quoad aliqua declarauimus, ampliauimus, & extendimus, ac nonnulla eis de nouo conceſſimus, prout in diuerſis noſtris litteris deſuper confectis pleniùs continetur. Cum autem, ſicut poſtmodum accepimus, per huiuſmodi ampliationes, declarationes, extenſiones ad huc tot illi eorundem Ordinum, & illorum profeſſorum quieti planè (vt expedit) non conſulatur, aſſeraturque à nonnullis per eaſdem litteras omnes gratias ſpirituales, & temporales dictis Ordini-

nibus, & eorum domibus, & Fratribus à prædeceſſoribus noſtris conceſſas approbatas non fore. Nos attenta meditatione penſantes quantum vtilitatis ad exaltationem Chriſtianæ fidei, & Euangelicæ veritatis Ordinum prædictorum profeſſores hactenus attulerunt, & afferre valeant adiuuante Domino in futurum ac propterea volentes, vt tenemur, eorum tranquillitati vberius prouidere, motu ſimili, non ipſorum Fratrum, & ſororum, aut alterius pro eis Nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa ſcientia quaſcumque litteras, & gratias ſpirituales, & temporales conceſſiones, & indulgentias, ac peccatorum remiſſiones in genere, vel in ſpecie Fratribus, & Sororibus Prædicatorum, & Minorum Ordinum, & domorum eorundem, nec non viſitantibus eorum Eccleſias, capellas, & Oratoria conceſſas: quarum tenorem ac ſi de verbo ad verbum præſentibus inſererentur, haberi volumus pro expreſſo: præſentium tenore approbamus, & robur firmitatis perpetuæ obtinere decernimus. Proque potiori cautela Apoſtolica authoritate de nouo iuxta litterarum deſuper conceſſarum continentiam, & tenorem concedimus, & largimur. Et vt Eccleſiæ, domus, & Oratoria Prædicatorum, & Minorum Ordinum prædictorum per vniuerſum Orbem conſtructa, & ædificata, & quæ conſtrui, & ædificari contingat in futurum congrua deuotione à Chriſti fidelibus viſitentur, ac quæ imperfecta ſunt, perficiantur, & ad complementum deducantur, ac completa conſeruentur, & manuteneantur: nec non paramentis, & alijs ad diuinum cultum neceſſarijs debitè ornentur: ipſiuſque Chriſti fideles ad dictas Eccleſias collibentius confluant, & ad præmiſſa manus promptius porrigant adiutrices, quo ex hoc ibidem dona cœleſtis gratiæ conſpexerint ſe refectos, de omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Apoſtolorum eius Petri, & Pauli authoritate confiſi, vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus vtriuſque ſexus vere pœnitentibus, & confeſſis, qui Eccleſias, & Oratoria domorum Fratrum prædictorum in ſingulis Sancti Dominici, & Sancti Franciſci centum annos, & totidem quadragenas, & in Sanctorum Petri Martyris, Thomæ de Aquino, Vincentij, & S. Catharinæ de Senis, ac Sanctorum Antonij de Padua, & Ludouici Epiſcopi, Bernardini, & Sanctæ Clarę, & Beatæ Eliſabeth feſtiuitatum diebus à primis veſperis, & per totum diem ipſarum feſtiuitatum quinquaginta annos, & totidem quadragenas deuotè viſitauerint annuatim, & manus ad præmiſſa, aut eorum aliqua porrexerint adiutrices de iniunctis pœnitentijs eis nunc relaxamus præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Et vt præ-

di-

2 dictorum Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres tanto feruentius diuinis beneplacitis insistant, quanto maioribus se viderint gratijs fore munitos, omnibus, & singulis Prædicatorum, & Minorum Ordinum prædictorum professoribus, qui nunc, & pro tempore erunt perpetuò, vt confessor idoneus eorundem Ordinum, quem quilibet pro se, de sui Superioris licentia duxerit eligendum eorundem confessione diligenter audita, pro commissis per eos excessibus, & peccatis semel in vita, in forma confessionalis per Nos edita, & in mortis articulo plenariam absolutionem, & peccatorum huiusmodi remissionem impendere valeat, etiamsi antefactam eorundem Ordinum professionem eos decedere contingeret, similibus motu, scientia, & authoritate indulgemus. Facultatem verò
3 à prædecessoribus nostris concessam Magistro Generali, Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs Prædicatorum; Generali, ac Prouincialibus Ministris, ac eorum Vicarijs, nec non Custodibus Minorum Ordinum prædictorum super absolutione Fratrum eorundem Ordinum suorum, & dispensatione cum eisdem in quibusdam casibus (præterquam illis pro quibus essent ad Sedem Apostolicam mittendi) & per Nos approbatam cum declaratione casuum, pro quibus mittendi sunt, perstringentes: volumus, quod Magister, & Minister Generales, eorumque Vicarij, & illi quibus ipsi pro tempore duxerint committendum, dumtaxat, & nõ alij facultate prædicta de cætero vti possint: illam omnibus alijs penitus adimentes. Et ne propter Monasteria Monialium seu sororum sub cura, & institutis Ordinis prædicti Fratrum Prædicatorum, & Sanctæ Claræ, seu Sancti Damiani Ordi-
4 num sub eiusdem Fratrum Minorum Ordinis cura degentium Sancti Dominici, & Sancti Francisci de Pœnitentia nuncupatorum Ordinum vtriusque sexus personas, contingat eorumdem Fratruim quietem turbari, motu proprio, scientia, & authoritate prædictis statuimus, quod huiusmodi Monasteria, et loca, eorumque Abbatissæ, Priorissæ, Procuratores, Syndici, Oblati, & vtriusque tertij Ordinis prædicti de Pœnitentia nuncupatæ personæ prædictæ, eisdem priuilegijs, & immunitatibus, gratijs, fauoribus, concessionibus, indultis spiritualibus, & temporalibus prædictis Fratrum Prædicatorum Ordinibus, & illorum professoribus, domibus, & locis, ac Procuratoribus, Syndicis, Oblatis, & Conuersis, seu alijs quomodolibet per prædecessores nostros aut Nos hactenus concessis, & in posterum concedendis, quauis authoritate (quatenus earum sexui, & statui non contradicant) liberè, & licite vti possint, & de-

debeãt in omnibus, & per omnia prorſus, & ſine vlla differẽtia, ac ſi eiſdẽ Monaſterijs, locis, & perſonis, Syndicis, Procuratoribꝰ Obl tis, & conuerſis ſororũ, & Montalium eorundem, ac perſonis vtriuſque ſexus de Pœnitentia huiuſmodi nominatim concesſa forent, & concederentur expreſsè. Præterea, quia, vt intẽximus, exortis nonnunquam controuerſijs inter locorum Ordinarios, eorumque Vicarios ſeu Officiales, & Curatos, & Fratres prædictorum Ordinum varijs occaſionibus locorum Ordinarij, eorumque Vicarij, ſeu Officiales, & Curati prædicti, ne Chriſti fideles Fratribus ipſis pias eleemoſynas erogare præſumant ac etiam ſub cenſuris inhibere, ac erogantes excommunicatos fore predicare, ſeu prædicari facere, ſeu pronunciare præſumunt: locorum Ordinarijs, eorumque Vicarijs, ſeu Officialibus, & Curatis prædictis, ac etiam alijs quibuſcumque dicta authoritate mandamus, vt ab huiuſmodi perſuaſionibus, inhibitionibus, & mandatis de cætero prorſus, & omnino abſtineant: decernentes inhibitiones inſas, & mandata nullius exiſtere firmitatis, & illis contrauenientes cenſuris huiuſmodi minime ligari, ac eoſdem perſuadentes, & inhibentes, mandatoque obtemperare non curantes (niſi præmiſerint, & perſuaſiones, ac inhibitiones, & prædicta reuocauerint intra triduum, poſtquam deſuper requiſiti fuerint) eo ipſo Ordinarios interdictum ingreſſus Eccleſiæ, ac ſuſpenſionem a regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, alios verò inferiores ab eis excommunicationis ſententiam incurrere. Cum autem nonnulli ad Ordines prædictos Prædicatorum, & Minorum ſpecialem gerentes deuotionis affectũ, eorũ cadauera cum habitu Fratrum Prædicatorum, vel Minorum, ſeu Fratrũ, vel Sororũ de Pœnitentia vtriuſq. Ordinis prædictorum ſepeliri mandent: & perſæpe antequã moriantur, habitum huiuſmodi eis poſtulant exhiberi, decernimus habitum huiuſmodi per Priorem Ordinis Prædicatorũ, & Guardianum domus Ordinis Minorum loci, in quo tales decedere contingeret, vel Superiorem Prælatum ipſorum Ordinum, ſeu Prioratus, vel Guardianiæ, vel cui illi auxerint committendum dumtaxat, & non per alium quauis authoritate, vel prælatione fungentem exhiberi debere, qui prædictũ habitum recipientibus declarare teneantur apud eorum Eccleſias debere ſepeliri in eorum habitu, quorum habitum ſuſcipiunt, & illorum ſic indutorum cadauera ſic aſcooperta nullo pallio, vel tegumento ſuperimpoſito, cum habitu huiuſmodi ad ſepulturam deferri poſſe: Ordinariorum etiam ſub cenſuris probibitione, & ordinatione locorum, qualibet in contrarium edita non obſtante,

quas

7 quis quoad hoc modificamus. Et ne ex habilitationibus adv-
num vel plura beneficia Eccleſiaſtica in titulum, vel commen-
dam obtinendi cum facultate, vt interim donec illa aſſequantur
pro Capellanis aliorum in beneficijs deſeruire; & quod etiam
poſtquam beneficia huiuſmodi conſecuti fuerint in domibus dicti
Ordinis reſidere, cameras habere in illis, & in Generalibus Ca-
pitulis Fratrum eorundem Prædicatorum, & Minorum Orai-
num vocem actiuam, & paſſiuam habere, ac priuilegijs, &
fauoribus, gratijs, & indultis conceſſis ipſorum Ordinum pro-
feſſoribus gaudere poſſint, præfatis Oratinibus, & illorum pro-
feſſoribus grauamen inferatur, eiſdem motu, & authoritate
decernimus huiuſmodi conceſſos, & quas eis concedi contigerit,
habilitationis litteras intelligi, & interpretari debere, vt Fra-
tres ipſi, quibus litteræ huiuſmoai conceſſæ ſunt, & concederen-
tur in poſterum quandoque per Sedem prædictam, poſtquam
aliquod beneficium adepti fuerint pacificè, aut pro Capellanis
in aliquibus Eccleſiis deſeruire, conceſſionibus prædictis prout
vocem actiuam, & paſſiuam, reſidentiam in domibus ipſorum
Ordinum, ac retentionem dictarum domorum, camerarum, &
alia, quæ Ordinum præfatorum ſunt, concernunt) de eorum
Ordinum Prælatorum conſenſu dumtaxat gaudere poſſint, &
8 non aliàs, nec alio modo. Idem ſtatuentes de promotis ad Ca-
thedrales etiam titulares appellatas Eccleſias, & alias dignitates
Eccleſiaſticas. Cæterum vt dictorum Ordinum profeſſores, qui
Inquiſitores hæreticæ prauitatis pro tempore diuerſis mundi
partibus deputantur: tanto diligentius eorum officia ſtudeant
exercere, a cab illicitis, & eis prohibitis abſtinere, quanto co-
gnouerint poſſe eorum errores facilius corrigi, & puniri, quod
Magiſter Prædicatorum, & Miniſter Minorum Ordinum
prædictorum Generales præfati, nunc, & pro tempore exiſten-
tes, geſta pro tempore per ipſos Inquiſitores ſuorum Ordinum
reſpectiuè examinare, & querelas contra ipſos propoſitas audire,
ac ſuper illis, quantum eis iuſtum, & æquum videbitur, ſtatuere,
& ordinare, & ſi eos in aliquo deliquiſſe inuenerint, illos
iuxta exceſſuum exigentiam, etiam per eorum ab officio amotio-
nem, ac alias corrigere, & punire, dictoſque Inquiſitores ſecun-
dum quod æquum, & iuſtum aut neceſſarium videbitur (non
tamen in vna eademque diœceſi) multiplicare liberè, & licitè
valeant. Et Prædicatorum in Minorum, & è contra Minorum
Ordinum prædictorum Inquiſitores in Prædicatorum Ordinum

huiuſmo-

huiuſmodi profeſſores quoſcumque, officio Inquiſitionis huiuſmodi fungi: illudque exercere nullatenus poſſint abſque Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, de præſentibus litteris ſpecificam, & expreſſam faciente mentionem. Poſtremò, quia Prædicatorum, & Minorum Fratrum, prædictorum Ordinum profeſſores pro fidei Catholicæ dilatatione, incremento, & defenſione continuò indefeſſè laborant & eorum exemplari vita, prædicationibus verbi Dei, audientia confeſſionum, ſana doctrina, aſſidua Sacrarum Litterarum inſtructione, & deuota diuinorum officiorum celebratione, hæreticorum extirpatione, alyſque innumeris pÿs operationibus præ cæteris Ordinum Mendicantium profeſſoribus, fructus in Eccleſia Dei ſalutares copioſius attulerunt hactenus, & continuò afferre non ceſſant, atque allaturos in futurum, Deo propitio, ſpe firma tenemus, & propterea conuenit vt ipſi ampliores præ cæteris fauores, & grattarum prærogatiuas à præfata Sede recipiant, & reportent, aliorumque Ordinum Mendicantium indultis et priuilegÿs apud Sedem præfatam gaudeant, ne illis inferiores eſſe videantur, omnes & ſingulas gratias, conceſſiones, & peccatorum remiſſiones, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, & indulta ſpiritualia, & temporalia, qualiacumque ſint, Eremitarum Sancti Auguſtini, & Carmelitarum, & Seruorum Beatæ Mariæ Fratrum Ordinibus, & illorum Eccleſiis, & Oratorijs, domibus, Prioribus, Fratribus, & Sororibus, Conuerſis, & Oblatis, & vtriuſque ſexus perſonis de Pœnitentia nuncupatis à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus prædictis, & à Nobis, aut alijs authoritatem habentibus (quæ omnia ac ſi nominatim exprimerentur, haberi nunc volumus pro ſufficienter expreſſis) coniunctim, vel diuiſim, in genere, vel in communi conceſſa, eiſdem, & eorum cuilibet Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordinibus, domibus, Eccleſiis, Oratorijs, Generali Magiſtro, Miniſtro, Prioribus, & Miniſtris Prouincialibus, Conuentualibus Prioribus, & Guardianis, Sororibus, oblatis, conuerſis, & vtriuſque ſexus tertij Ordinis, ſeu de Pœnitentia nuncupatis, & alijs eorundem Ordinum perſonis de nouo concedimus, & in eis locum habere volumus, ac ſi eiſdem nominatim, directè & expreſsè conceſſa fuiſſent. Mandantes etiam motu, ſcientia, et authoritate prædictis, vt dum priuilegiorum, indulgentiarum, prærogatiuarum, conceſſionum, eximptionum, immunitatum, facultatum, et indultorum dictorum

Fratrum

Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, Carmelitarum, & Seruorum Sanctæ Mariæ originales litteræ, ſeu tranſumpta authentica ex illis pro, et in fauorem Eccleſiarum, domorum, et Fratrum prædictorum Prædicatorum, et Minorum Ordinum adducerentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhibeatur tam in iudicio, quàm extra iudicium, et aliis locis quibus opus fuerit, ac ſi pro, et in fauorẽ dictorũ Ordinum, Eccleſiarum, domorum Fratrum Prædicatorum, et Minorum à Sede Apoſtolica emanaſſent, ac eis, et cuilibet ipſorum fuiſſent immediatè conceſſa. Inhibentes diſtrictius ipſis locorum Ordinariis ſub interdicto ingreſſus Eccleſiæ, et ſuſpenſionis à regimine, et adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, et Parochialiũ ab Eccleſiarũ Rectoribus, et aliis quibuſcũq; ſub excõmunicationis latæ ſententiæ, priuationis earundem Eccleſiarum Parochialium, et omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum quæ obtinent; nec non inhabilitationis ad illa, et alia in poſterum obtinenda pœnis eo ipſo, quod contra fecerint, incurrendis: ne perſonis quibuslibet Eccleſiaſticis vel ſæcularibus in genere vel in ſpecie, directè vel indirectè aliquid inhibeant, præcipiant, Ordinent, vel ſtatuant, quominus Ordines prædicti, illorum domus, et profeſſores prædictis gratiis ſibi cõceſſis liberè vti poſſint.

Non obſtantibus quibuſcumque Apoſtolicis ſuſpenſionibus, reuocationibus, reſtrictionibus, ac in Prouincialibus, Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, nec non Pariſienſis, & aliorum locorum generalium ſtudiorum Vniuerſitatis, & Curiæ Vicegerẽti Auinionis, & quibuſuis Ordinariis Prælatis, & perſonis conceſſis, & concedendis litteris, & priuilegiis, ac per illos deputatis in eis Conſeruatoribus priuilegiorum, & huiuſmodi facultatibus, & turiſdictione eum quibuſuis clauſulis etiam derogatoriarum derogatoriis, ac fortioribus, & inſolitis, quibus omnibus illa etiam ſi de eis, eorumque totis tenoribus, & datis non per huiuſmodi generales cauſulas etiam ſpecialem mentionem importantes, ſed ſpecifica, & indiuidua ac de verbo ad verbum, ſeu quæuis alia mentio habenda eſſet, præſentibus pro expreſſis habentes: illis aliàs in ſuo robore permanſuris, quoad præmiſſa ſpecificè, & nominatim derogamus, & ea nemini in præiudicium præmiſſorum ſuffragari poſſe aut debere, & irritum aut inane quidquid ſecus contigerit attentari decernimus: nec non omnibus illis, quæ in dictis litteris noſtris præfatis Ordini-

dinibus conceſſis voluimus non obſtare, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Verum quia difficile foret præſentes litteras ad ſingulas Prouincias originaliter deſtinare, volumus, & dicta authoritate decernimus, quod tranſumptis eorum manu Notarii publici, et Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Auditoris, vel Protectoris, qui eſt vel pro tempore erit, aut alicuius Archiepiſcopalis, vel Epiſcopalis, ſeu cuiuſcumque in dignitate conſtituti ſigillo munitis, eadem prorſus in iudicio, et extra, vbicumque exhibita vel oſtenſa fuerint, fides adhibeatur indubia, ac ſi ipſa originales littera forent exhibitæ vel oſtenſa. Nulli ergo omnino, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ 1479. Septimo Kalend. Auguſti Pontificatus noſtri anno octauo.

IN

IN BVLLAM AVREAM.

SVMMARIVM.

Bulla hæc Aurea *dicta, vbi habeatur num.* 1.
De ipſius Proœmio. num. 2.
De laude, & commendatione Ordinum Prædicatorum, & Minorum. ibidem.
Motiuum conceſſionis huius Bullæ. ibidem.
Proœmium Bullæ: ſeu priuilegij notandum pro ipſius intelligentia. num. 3.
Indulgentiæ hoc loco conceſſæ viſitantibus Eccleſias horum Religioſorum an maneant modo in ſua vi. num. 4.
De priuilegio vt abſolui poſſint ſemel in vita, & in morte, &c. num. 5.
Per plenariam abſolutionem quid intelligatur. ibidem.
Reſtrictio facultatis vt poſſint abſolui. num. 6.
Sublata eſt poſtea hæc reſtrictio. ibidem.
Priuilegia Fratrum, extenduntur ad Moniales. num. 7.

An Moniales Mendicantium Ordinum nomine Mendicantium veniant. ibidem.
Priuilegium contra Ordinarios prohibentes dari eleemosynas istis Religiosis. num. 8.
Alia illi similia. ibid.
Declaratio Sacræ Congregationis pro Discalceatis Carmelitis. ibidem.
An teneantur Mendicantes petere licentiam ab Ordinarijs ad quæstuandum. num. 9.
Alia remissiuè. num. 10.
De sepeliendis cadaueribus defunctorum cum habitu Fratrum. num. 11.
A quo dandus talis habitus. ibidem.
De habentibus beneficia, &c. extra Ordinem non admittendis in Capitulis sine suorum Superiorum consensu. num. 12.
De similibus priuilegijs, & priuilegiatis. ibid.
Facultas Prælatorum supra Inquisitores hæreticæ prauitatis. num. 13.
An subsistat his temporibus. ibidem.
An Inquisitores Ordinis Prædicatorum procedere possint contra Inquisitores Ordinis Minorum, & è contra. num. 14.
Communicantur his Ordinibus priuilegia aliorum

rum Mendicantium. numero 15.
Canonizata est in Rota huiusmodi Communicatio priuilegiorum. ibid.
Inhibitio facta Ordinarijs, ne impediant Religiosos istos vti liberè suis priuilegijs. num. 16.
Non obstantiæ. num. 17.

1 HABETVR hæc Bulla (quæ *Aurea* vocatur, quasi pretiosa, & magnæ æstimationis, sicut alia Caroli IV. Imperatoris apud Belgas, propter eandem rationem Aurea etiam vocata) in Bullario Rodriguez inter Bullas Sixti IV. *numero* 20. & apud Confettium *in Collect. litterar. Apostolic. in Sixto IV num.* 2. & in Bullario communi Laertij Cherubini inter Constitutiones Sixti IV. *num.* 19. Dicitur etiam in dicto Bullario Rodriguez reperiri originaliter in Conuentu S. Francisci Salmanticensis. Eam etiam commemorant alij authores, qui de priuilegijs Regularium, Mendicantium præsertim, scripserunt, & Peirinis *tomo* 1. *Priuileg. Minimor. in Sixto IV. Constitut.* 4.

Circa Proœmium, seu Præfationem Bullæ Aureæ.

2 DVO continentur in hoc Proœmio; alterum pertinet ad laudem seu commendationem Ordinum Prædicatorum, & Minorum, de quo dixi supra in ipsorum Mari magno, & latè tractant Authores ibi relati. Alterum verò ad rationem seu motiuum, propter quod Pontifex Sixtus hanc Bullam in fauorem dictorum Ordinum edi fecerit, scilicet, quod cum ipse in Mari magno relato con-

ceſſa prædictis Ordinibus à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus approbauerit, & quoad aliqua declarauerit, & ampliauerit ac extenderit, nonnullaque de nouo conceſſerit, nihilominus per huiuſmodi ampliationes, declarationes, extenſiones, & conceſſiones totali eorundem Ordinum quieti non eſſet conſultum, aſſererentque nonnulli per dictum Mare magnum non fuiſſe approbata omnia, quæ prædeceſſores conceſſerant, propterea eorum tranquillitati vberius prouidere cupiens, motu proprio, & ex certa ſcientia quaſcumque litteras, & gratias ſpirituales, & temporales conceſſiones, & indulgentias, ac peccatorum remiſſiones in genere, vel in ſpecie Fratribus, & Sororibus Prædicatorum, & Minorum Ordinum, & domorum eorundem, nec non viſitantibus eorum Eccleſias, & Capellas & Oratoria conceſſas: quarum tenorem ac ſi de verbo ad verbum præſentibus inſererentur, haberi voluit pro expreſſo, approbauit, & robur perpetuæ firmitatis obtinere decreuit, & pro potiori cautela, Apoſtolica authoritate de nouo conceſſit.

3 Eſt autem vtile valde pro intelligentia huius, & aliorum priuilegiorum attendere ad Proœmium, & præfationem, quia ea vt in plurimum cauſam finalem legis continent. *l fin. ff. de hæred. inſtit l Titiæ*, §. *Idem reſpondit ff. de verb. obligat. & l. Item quia* §. *ſi. ff. de pactis* iuxta dicta 4. *tomo Summæ verbo Leges Regularium num.* 37. ex Bart. Baldo, Panormit. & Granado. Vnde in ſpecie priuilegij ſeu indulti ipſius initium attente conſiderandum eſt: quia iuxta illud ſolent adiungi omnia ſubſequentia, vt ſumitur *ex l. vlt. ff. de hæred. inſtit.* & notant Bart. *in l. Ambitioſa*, C. *de decretis ab Ordine facien.* & Panormit. *in capit. Aduerſus, de immunit. Eccleſ. n.* 2. ac Suarez *lib.* 8. *de legibus capit.* 28. *n.* 19.

* *
*

Cir-

Circa §. 1.

4 INDVLGENTIÆ in iſto §. conceſſæ viſitantibus Eccleſias Prędicatorum, & Minorum in diebus præfatorum Sanctorum permanent modo in ſua vi. Etſi enim, iuxta dicta *tom.* 3. *verbo Indulgentia, quoad Regulares num.* 9. Indulgentiæ perſonales Regularium, quę ante tempora Pauli V. conceſſę erant, reuocatæ fuerint ab eo in Bulla *Romanus Pontifex*, quam eo loco, & *tom.* 1. *c.* 3. *num* 19. retuli, Indulgentię tamen locales, quales ſunt iſtę, de quibus in præſenti, reuocatę non ſunt a Paulo V. aut alio Pontifice, iuxta dicta tum eo *nu.* 19. tum eo verbo *Indulgentia quoad Regulares num* 8. Notandum tamen, quòd, cum iſtę Indulgentiæ ſint ex numero illarum, quę conceſſæ ſunt exhibentibus manus adiutrices, vt ex ipſis patet, & ſimiles indulgentię reuocatę ſint a Pio V. in Bulla *Etſi Dominici gregis*, quam retuli eo verbo *Indulgentia quoad Regulares numer.* 14. ideo ex hac parte reuocatę videntur, niſi iuxta commutationem factam a Gregorio XIII. in Bulla *Vt laudes* eo loco relata, quę etſi ſolum pro Carmelitis edita fuerit, per communicationem tamen priuilegiorum Mendicantium ad eos omnes extendi videtur, iuxta dicta eo *numero* 14 & conſequenter ad dicta ibidem *numer.* 8.

Nota etiam dicenda infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 56. de indulgentijs ſtationum Vrbis, & an illæ ſint reuocatæ per Bullam relatam Pauli V. & an in illis etiam intret communicatio Religionum.

* * *

Circa §. 2.

5 DE priuilegio concesso Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, vt possent absolui semel in vita, & in morte ab omnibus excessibus &c. dixi *tom. 1. Summæ capit. 19. num. 27. & 28.* vbi etiam ex Casarubio, quid sit Confessionale illud, de quo loquitur Pontifex, & iuxta cuius formam vult concedi talem absolutionem. De eo etiam Rodriguez *tom. 1. Quæstion. Regular. q. 62. art. 6.* Extenditur etiam ad Nouitios, prout patet ex illis verbi *Etiamsi ante factam eorumdem Ordinum professionem* &c. Per illa autem verba *Plenariam absolutionem, et peccatorum remissionem impendere valeat.* denotatur Confessarium electum ad præfatam absolutionem dandam posse etiam indulgentiam plenariam in articulo mortis concedere dictis Fratribus, quod si ita est, talem indulgentiam reuocatam non esse à Paulo V. collige ex dictis *tom. 3. verbo Indulgentia quoad Regulares num.* 10. Quid verò per articulum mortis intelligatur, consule dicta *to. 3 verbo Bulla Cœnæ n. 53.* de quo præter authores ibi relatos Rodriguez *tom. 1. quæst. Regular. quæst. 62. art. 7.*

Circa §. 3.

6 RESTRINGIT hoc loco Pontifex concessionem à se factam Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 14. *et* 15. *ac* 41. & Minoribus in eorum Mari magno §. 12. *et* 40. circa facultatem absoluendi Religiosos horum Ordinum, & cum illis dispensandi, ita scilicet, vt ea solum competat Generalibus, & eorum Vicarijs, & ab ipsis designatis, non autem alijs. Hęc tamen restrictio postea sublata est ab eodem Pontifice in duabus Bullis per modum Breuis, quas refert Rodriguez in Bullario *in Sixto IV. Bulla* 21. *et* 22. In priori enim concedit Prædicatoribus Obseruantię Hispanię, & Lombardię facultatem, quam in Mari magno illis concesserat quantum ad absolutionem, & dispensationem; in posteriori verò concedit Generalibus, & Prouincialibus, ipsorumque Vicariis, & ijs, quibus ipsi commiserint, eandem quoq. facultatem, non tamen Prioribus Conuentualibus.

libus. Vide tamen priuilegia, quoad hoc Eremitarum S. Auguſtini, Carmelitarum, Seruitarum, & Minimorum ſuis locis afferenda, quia eis vti etiam poſſunt Prędicatores, & Minores per communicationem.

Circa §. 4.

7 EXTENDIT Pontifex, in hoc loco priuilegia conceſſa a ſe, & alijs Summis Pontificibus, ac in poſterum concedenda Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, ad Moniales eorumdem Ordinum, & perſonas eiſdem Moniſibus annexas, reſpectiuè quidem ad earũ ſexũ. Vnde tã propter hoc, quam propter alia priuilegia eiuſdem Sixti IIII. Bonifacij VIII. Leonis X. & Clem. VII. quæ refert Caſarubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Communicatio priuilegiorum num.* 2. 3. 4. 5. 6. 17. 18. & 19. & alia etiam, quæ referunt Rodriguez *tomo* 1. *Quæſt. Regular. q.* 55. *ar.* 13. *et* 14. & Tamburinus *de Iure Abbatum tomo* 1. *diſp.* 17. *quæſt.* 1. *et de Iure Abbatiſſarum diſp.* 17. *fere per totam*, communiter tenent Doctores, Moniales guadere priuilegiis Religionum, quas profitentur. De quo D. Antoninus 3. *p. tit.* 16. *capit.* 3. Paſtud. *in* 4. *diſt.* 38. *q.* 2. *num.* 17. Siluester *verbo Religio.* 3. *q.* 3. *dict.* 3. Angelus *verbo Nouitius num.* 6. Tamburinus *ſupra* poſt hos, & alios authores. An autem propterea Moniales Mendicantium Ordinum nomine Mendicantium veniant in diſpoſitionibus, quæ de Mendicantibus loquuntur, agunt poſt alios Sanchez *lib.* 6. *in Decalog. c.* 7. *n.* 116. & Barboſa *de Iure Eccleſiaſtico lib.* 1. *c.* 41. *nu.* 217. Tangit etiam in hoc loco Pontifex priuilegia, quæ competunt Tertiarijs, & Oblatis, de quibus egi *to.* 2. *capit.* 8. *et* 14. & aliqua dicam infra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 8. 9. 35. & 36. & Carmelitarum §. 33. 47 48. & 49.

res, non tenentur petere facultatem ad quæſtuandum ab Ordinarijs, pro diœceſibus, in quibus morantur, cũ in erectione Monaſteriorum hęc licentia eis tacitè ab Ordinarijs impartita cenſeatur. Aldana *in Compend. Canonic. reſolut. lib. 3. tit. 8. num. 6.* atteſtans ita cenſuiſſe S. Congregat. Epiſcoporum, & Regular. in Venet. 6. Octobr. 1597. Barboſa *in Collectan. Concil. ſeſſ. 21. c. 9. num. 6.* Bordonus *in Reſolut. Reſolut. 7. num. 119.* ex Bariola *verbo Regulares pag. 267.* dicente idem fuiſſe deciſum Epiſcopo Papienſi. Conſonant etiam aliæ declarationes S. Congregationis, quas refert idem Bordonus *ibid. num. 120.* Sufficit ergo ad quærendum in Diœceſibus vbi habent Conuentus, licentia ſuorum Prælatorum, nec illam tunc Ordinarijs oſtendere tenentur, iuxta dicta eo *num. 2.* licet conueniens ſit ita facere, vt ab ipſis confirmetur, quia ſic fideles liberalius Religioſis eleemoſynas elargientur, & magis certũ erit eas quærere pro ſuis Conuentibus, nec eſſe fugitiuos, qui pro ſeipſis illas quærere ſolent. Peirinis *ſupr. num. 43.* Bordonus *ſupr. num. 119.* 81

10 Alia pro hoc intento inuenies infra in Mari magno Carmelitarum *circa §. 53. et 70.* & in Mari magno Seruitarum *circa §. 23. & 61.*

Circa §. 6.

31 DE materia huius priuilegij, (quod eſt de ſepeliendis cadaueribus defunctorum cum habitu Fratrum, & de Superiori a quo is habitus concedi debet, & quomodo tales ad Eccleſias Fratrum deferri poſſint, & in eis ſepeliri) plura dixi in Mari magno Prædicatorum circa §. 49. & in Mari magno Minorum circa §. 47. Quibus ſi adiungas, quę de ea etiam materia dicta ſunt *tom. 3. Summæ verbo Habitus Regularis num. 5. 6. 7. et ſequentibus*, ſufficienter de illa dictum erit. Iuuant etiam ad intentum dicenda infra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa §. 47.* Carmelitarum *circa §. 66.* & Seruitarum *circa §. 38.*

Circa §. 7.

MENS Papę in hoc priuilegio esse videtur moderari priuilegia aliquibus Religiosis particularibus concessa, nempe quòd quamuis aliquod beneficium extra Religionem obtinuissent, aut alicui Ecclesiæ pro Capellanis deseruissent, nihilominus habere possent residentiam, aut cameras in eorum Conuentibus, aut vocem actiuam seu passiuam in Capitulis; quę quidem sic moderatur Papa, vt solum de suorum Superiorum consensu illis gaudere possint, & non aliàs, nec alio modo. Cui priuilegio consonat aliud Leonis X. *in Bullario Rodriguez in hoc Pontifice Bulla* 4. vbi Minoribus concedit, quod nullus Ordinis huiusmodi Obseruantię professor de cætero exemptionem, aut indultum Apostolicum obtinere possit sine Superiorum assensu, & si illa impetrauerit, nullatenus sibi suffragentur. Item aliud Innocent. VIII. pro Prędicatoribus *in eodem Bullario in hoc Pontifice Bulla* 3. *numer.* 12. De quo Ioannes de Cruce *de stat. Relig. lib.* 1. *capitul.* 6. *dub.* 7. *concl* 4. Consonant etiam ea, quæ dixi *tom.* 1. *Summ. cap.* 17. *num* 18. videlicet assumptos ex Religionibus non gaudere priuilegijs ipsarum, quę in illarum damnum, aut incommodum redundant; etsi gaudeant priuilegijs commodum priuatum concernentibus. Vide etiam ad intentum aliud priuilegium Innocentii VIII. pro Seruitis in eorum Mari magno §. 66. vbi etiam affero aliud Iulij III. pro eisdem Seruitis hanc eandem materiam concernens. Item in Mari magno Minimorum *circa* §. 18. vide priuilegium Pauli III. quo prohibet, ne residentes extra claustra portent habitum omnino similem illi quem portant, qui intra claustra ipsa viuunt.

***

Circa

Circa §. 8.

13 DE materia huius priuilegii dictum est supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 19. vacare his temporibus quoad facultatem concessam Prælatis ad remouendum Inquisitores Regulares, & substituendum alios pro ipsis; solum enim ab Inquisitoribus generalibus id fieri potest, iuxta ibidem dicta, vbi etiam an dicti Inquisitores Regulares a Prælatis ipsorum puniri possint, casu quo deliquerint. Pro quo nota, quod cum olim Inquisitores Regulares eligerentur ad hoc munus à Prælatis ipsorum ex priuilegijs Apostolicis Innocent. IV. Alex. IV. & Clem. IV. de quibus in Bullario S. Officij, & notant Eimericus *in director. p. 3. q. 3. verf. regulariter tamen*, Azorius *tom. 1. instit. Moral. lib. 8. cap. 18. quæst. 5.* Farinacius *de hæres. q. 186. num. 3.* Sanctarellus *de hæres. cap. 40. dub. 11. concl. 6. num. 6.* & alij quos refert, & sequitur Carena *de offic. S. Inquisit. p. 1. tit. 5. §. 3. num. 10.* ideo non immerito pro illis temporibus priuilegium hoc a Sede Apostolica emanauit. Cum autem hoc tempore non eligantur ab ipsis, sed vel à Summo Pontifice, S. Congregatione, vel Inquisitoribus generalibus, ideo quoad prædicta non subduntur propriis Prælatis. Cuius signum est, quod contra illos procedere possunt, etiamsi sint Generales suorum Ordinum, vt habent Freitas *ad Roderic. de confess. sollicit. q. 12. num. 20.* & Carena *supra* §. 9. *num. 78.* Licet ex æquo & bono decens videtur, vt antequam contra proprios Prælatos procedant, Generales præsertim, supremum Inquisitorem consulant, vt obseruant Zanardus *in direct. Theolog. p. 2. c. 6. q. 23.* Peritius *tom. 2. Priuileg. Minim. in Constit. 9. Pauli V. §. 1. num. 2.* Diana *4. p. Tract. 8. Resolut. 23.* & Carena *supr.* Hoc enim duntaxat sensu accipiendi sunt.

Circa id quod habetur in hoc priuilegio, scilicet Inquisitores
14 Ordinis Prædicatorum non posse procedere contra Inquisitores Ordinis Minorum, neque e contra, notat Rodriguez *to. 2. Quæst. Regular. q. 81. art. 2.* & eius Compendiator alter Rodriguez *in Compend. Resolut. 73. num. 2.* id non obseruari in Hispania, quia in ea Prouincia tales Religiosi non exercent munus Inquisitorum. Notari etiam potest, nec in aliis Prouincijs id

ob-

obseruari, propter vniuersalem facultatem, quam habent procedendi contra omnes, & quoscumque iure non exceptuatos. De qua Molina *de Iust. & Iur. Tract.* 5. *tom.* 6. *disp.* 28. *n.* 18. Castrus Palaus *Tract.* 4. *disp.* 8. *punct.* 12. § 2. *num.* 5. Sousa *in Aphorism. Inquisit. lib.* 1. *c.* 4. *num* 1. Zanardus *c.* 6. *q.* 19. & Carena *supra* §. 9. *num.* 73. Vnde priuilegium hoc vacare hoc tempore propter Bullam Pauli V. de ann. 1606. quæ incipit *Romanus Pontifex*, tenet Petrinis in margine huius Bullæ Aureæ *circa* §. 12.

Circa §. 9.

IN Mari magno Prædicatorum, vt constat ex ijs, quæ ibi dixi *circa* §. 52. & in Mari magno Minorum, vt etiam constat ex ibi dictis *circa* §. 51. concessa est his duobus Ordinibus communicatio priuilegiorum dumtaxat eorumdem Ordinum; cæterum in hoc priuilegio ipsis etiam conceditur communicatio priuilegiorum Eremitarum S. Augustini, Carmelitarum, & Seruitarum. Vnde hæc concessio amplior est, & extensior, vt de se patet. De qua plura dixi tum locis relatis, tum alijs quoque ibi adductis. Additur autem in hoc priuilegio mandatum illud, seu præceptum Papæ, quòd scilicet exhibentibus priuilegia dictorum Ordinum siue originalia, siue transumpta authenticè eadem fides indubia adhibeatur, ac ipsis propriis eorum Ordinibus essent concessa. Ex quo magis corroborantur ea, quæ in prefatis locis de huiusmodi communicatione priuilegiorum dicta sunt. Præsertim cum eadem clausula habeatur etiam in Mari magno Carmelitarum §. 105. Adde quod communicatio hæc priuilegiorum sæpius fuit in Rota canonizata, videlicet in Burgen. *Iurisdictionis S. Ioannis* 20. Dec. 1596. coram Orano, & in Burgen. *Procurationum* 11. Martij 1598. coram eodem, & in Bononien. *Exemptionis* coram Verospio 25. Maij 1618. Pro authoritate autem transumptorum Bullarum, seu priuilegiorum consule dicta supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 56. & pro notabili priuilegio Minimorum, scilicet, quod possint priuilegijs aliorum Mendicantium vti, mutatis eorum nominibus in nomen Fratrum Minimorum; & alio eidem Ordini concesso de priuilegio dato pro vno Monasterio communicando alijs, videndum dicenda

cenda infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 34. Hæc enim, & alia Mendicantium priuilegia ipſorum Ordinibus communia ſunt.

Circa §. 10.

16 INHIBET hoc loco Ordinarius Pontifex ſub grauibus cenſuris, & pœnis, ne aliquid faciant, quo minus prædicti Ordines præfatis priuilegiis liberè vti poſſint. De qua re in ſimili inhibitione aliqua dixi in Mari magno Prædicatorum *circa §.* 53. & in Mari magno Minorum *circa* §. 52. Expendenda tamen eſt dictio illa *Liberè*, quæ ponitur ibi *gratijs ſibi conceſſis liberè vti poſſint*. Ea enim denotat talem vſum priuilegiorum debere eſſe ſpontaneum, & ſine alterius licentia, aut authoritate. Panormitan. *in cap. ſi pro debilitate numer.* 5. *de offic. delegat.* Tiraquellus *in l. ſi vnquam verb. Reuertatur numero* 135. *C. de reuocat. donat.* Menochius *de arbitr. lib.* 1. *q.* 7. *num.* 34. & plures apud Barboſam *in Tract. de dictionib. dict.* 190. *num.* 2. Denotat etiam talem vſum debere eſſe ſine impedimento, contradictione, onere, grauamine, vel obſtaculo, aut diminutione, prout idem Barboſa *ibid. nu* 3. ex variis iuribus, & Doctoribus affert. Expendendum etiam has pœnas imponi contra ſimpliciter aliquid facientes contra dicta priuilegia, vnde etiamſi id non fiat ex præſumptione, incurrentur, iuxta dicenda infra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 53.

Circa §. 11.

17 HIC ponuntur non obſtantiæ ampliſſimæ. Sed quia de illis, quæ habetur in Mari magno Prædicatorum, & Minorum, aliqua dixi, quę ad hoc intentum deſeruiunt; ad illa remitto lectorem. De aliquibus clauſulis, aut dictionibus, quę in eis ſunt, aliqua etiam dixi, & dicam in diſcurſu Operis.

MARE MAGNVM EREMITARVM

Sancti Augustini.

SVMMARIVM.

1 *Quod Priores Generales per se, & Prouinciales in Capitulo Prouinciali cum Diffinitoribus possint instituere Prædicatores, & Confessores.*

2 *Quod in Ecclesiis Fratrum libera sit sepultura.*

3 *Quod sepelire, & celebrare Fratribus inuitis in suis Ecclesiis nullus possit.*

4 *Constitutio de Confessoribus, & Prædicatores edita pro Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus extenditur ad Eremitas.*

5 *Vrbanus confirmat omnia priuilegia, & libertates à suis prædecessoribus Fratribus concessa.*

6 *Alexander concedit Fratribus, vt ad recep-*

tionem

ptionem vel prouiſionem in penſionibus, vel beneficijs Eccleſiaſticis, aut ad ſolutionem collectarum, exactionum, &c. cogi non poſſint, etiam per litteras Apoſtolicas, &c.

7 *Quod Priuilegia cõceſſa domibus diuiſim ante vnionem ſint cõmunia omnibus domibus.*

8 *Quod poſſint Fratres recipere mantellatas, & Pinzocheras inſtar mantellatarum Ordinum Minorum, & Prædicatorum.*

9 *Quod tales mantellatæ gaudeant omnibus priuilegijs conceſſis Ordini, & Fratribus Eremitarum.*

10 *Domus Fratrum aſſumuntur ſub protectione Romani Pontificis.*

11 *Quod Ordo canonicus perpetuò obſeruetur.*

12 *Omnes poſſeſſiones præſentes, & futuræ liberè, & integrè Fratribus firmantur.*

13 *De decimis non ſoluendis.*

14 *Authoritas recipiendi fugientes à ſæculo.*

15 *Quod nõ licet profeſſos ab Ordine decedere.*

16 *Quod nullus Epiſcopus valeat conuocare Fratres ad Synodos.*

17 *De conſecrationibus, & ſimilibus gratis*

concedendis.

18 *Quid pro Sede vacante.*

19 *Quid quando non est copia Episcoporum.*

20 *De tempore Interdicti.*

21 *De Chrismate, & consecrationibus.*

22 *De Capella, & Oratorio non construendis in locis Fratrum sine eorum assensu.*

23 *De nouis exactionibus non admittendis*

24 *De sepulturæ libertate.*

25 *De hortis, & siluis restituendis.*

26 *De electione Generalis mortuo prædecessore.*

27 *De non inferenda ipsis violentia.*

28 *De libertatibus, & exemptionibus.*

29 *Prohibitio violentiæ faciendæ.*

30 *Pœnæ contra impedientes.*

31 *De omnimoda exemptione Ordinis.*

32 *Quod ratione contractus, aut delicti conueniri non possint.*

33 *Confirmatio Priuilegiorum.*

34 *De non soluendis decimis.*

35 *De priuilegijs Pinzocherarum.*

36 *De oblatis & cõmissis, ipsorumq; priuilegijs.*

37 *Priuilegium pro tempore Interdicti.*

38 *De intelligentia illius clausulæ,* Salua Iu-

ſtitia Eccleſiarum.

39 *De canonica portione.*

40 *De candelis, quæ ad manus dantur.*

41 *De quarta non ſoluenda ex pijs legatis.*

42 *De omnimoda exemptione Ordinis.*

43 *De facultate abſoluendi ſubditos à cenſuris*

44 *De facultate diſpenſandi cum illis in irregularitatibus.*

45 *De Sacramentis miniſtrandis, quando Rectores Eccleſiarum id diſtulerint facere malitiosè.*

46 *De bonis Monaſteriorum Monialium applicandis Fratribus.*

47 *De volentibus ſepeliri cum habitu Religioſorum.*

48 *De exemptione Eccleſiarum, apud quas domus Fratrum conſtructæ ſunt, & Capellani per quem Eccleſiæ reguntur.*

49 *Confirmatio Prioris Generalis poſt electionis præſentationem, & aſſenſum.*

50 *Extenſio ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis facultatis procedendi contra aſſerentes confeſſos Fratribus teneri ad confeſſionem Rectoribus iterum faciendam.*

51 De

51 De impedientibus eleemosynas Fratrum.
52 Communicatio priuilegiorum Prædicatoribus, & Minoribus concessorum.
53 Pœnæ quas incurrunt facientes contra prædicta.
54 De Conseruatoribus.
55 Non obstantiæ.
56 De authoritate extrahendi transumpta.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dum fructus vberes, quos Sacer Ordo Fratrum Eremitarum S. Augustini in agro militantis Ecclesiæ in propagatione Religionis, & fidei orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, & producit, atque in futurum producturum fore indubitanter speramus diligenter attendimus dignum censemus, & debitum Nos ad illa nostros debere dirigere cogitatus, per ea, quæ pro diuini cultus, & dicti Ordinis incremento, animarum salute à Romanis Pontificibus prædecessoribus sublatis ambiguitatibus, quæ exinde emersisse noscuntur, in sua integritate persistant, vt tanto firmius obseruentur, quanto erunt sæpius Sedis Apostolicæ munimine stabilita: Dudum siquidem à felicis recordationis Nicolao Papa V. prædecessore nostro emanauerunt litteræ tenoris sequentis. Nicolaus Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Generali, Prouincialibusque Prioribus, & Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem. Sinceræ deuotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam geritis Ecclesiam promeretur, vt petitionibus vestris in his præsertim, quæ commodum, & vtilitatem Ordinis vestri concernunt, quantum cum Deo possumus, fauorabiliter annuamus. Nuper siquidem pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, vt quasdam per felicis recordationis Bonifacium

VIII.

VIII. Vrbanum VI. Alexandrum *IV. Martinum V. & Eugenium IV. Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros vobis & Ordini veſtro conceſſas litteras, quæ incipiunt vetuſtate conſumi, & quas difficile eſſet ad diuerſa loca pro diuerſis incumbentibus vobis negotijs deſtinare, confirmare, & ex certa ſcientia, & cum illarum inſertione approbare, & innouare de benignitate Apoſtolica dignaremur. Quarum quidem litterarum tenores ſunt tales. Bonifacius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Prioribus Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Auguſtini præſentibus, & futuris ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Inter ſolicitudines noſtras illa debet eſſe præcipua, vt ſuper Dominicum gregem commiſſum Nobis obſeruemus vigilias, indefeſſam exerceamus curam, & exactam diligentiam apponamus, ne illum lupus rapax inuadat, & eius ſanguis ſecundum Prophetam, quod abſit, de noſtris manibus requiratur. Hoc autem benè fit, ſi oleo dulcedinis verbi Dei foueantur ſubditi, increpationis vino peccatorum ſuorum mordeantur vulnera, & pœnitentiæ acrimonia purgata tegantur. Ad id verò exequendum ſcientia diuinæ legis expoſcitur, deſideratur ordo, & vitæ integritas flagitatur, ſcriptum eſt enim:* Tu ſcientiam repulisti, & ego te repellam, ne Sacerdotio fungaris mihi; *quia labia Sacerdotum cuſtodiunt ſcientiam, & legem requirũt ex ore eius. Alias enim ad eũ pertinet inter lepram, & leprã non poſſet diſcernere, nec peccator exiſtens Dei deberet narrare iuſtitias, & teſtamentum eius aſſumere per os ſuum, nam cuius vita deſpicitur, conſequens eſt vt eius prædicatio contemnatur. Quapropter vt ipſi gregi eadem cura noſtra eo plenior impendatur, quo plures operarij in agro Dominiſuerint conſtituti, veſterque Ordo qui Sacerdotibus abundat, & in ſuis Fratribus viget ſcientia, & vitæ ſinceritate per Dei*
1 *gratiam poſſet in eodem agro fructus vberes afferat. Tibi fili Prior Generalis, per te vobis Prouinciales Priores in Prouincialibus Capitulis cum Diffinitoribus ipſorum Capitulorum, Fratribus eiuſdem veſtri Ordinis Sacerdotibus in Sacra pagina eruditis, examinatis, & approbatis à vobis prædicationis, & tam ipſis, quam alijs Fratribus dicti Ordinis ad id idoneis audiendi confeſſiones, abſoluendi pœnitentes, iniungendi eis pœnitentias ſalutares, officia authoritate Apoſtolica committendi; eiſdem quoque Fratribus, quibus dicta officia per vos taliter commiſſa fuerint, quod liberè valeant exercere, plenam tenore præſentium damus, & concedimus facultatem, diſtrictiùs inhibentes, ne quis Fratres ipſius Ordinis,*

quibus dicta officia totaliter committenda duxeritis in executione
2 officiorum ipſorum audeat quomodolibet impedire. Adhæc ſepulturam in Eccleſiis, & locis veſtris liberam eſſe cenſemus, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui ſe illic ſepelire deliberauerint, niſi excommunicati, vel interdicti, aut etiam publicè vſurarij fuerint, nullus obſiſtat, ſtatuentes, vt nulli Religioſi, vel ſæculares vobis inuitis, aliquorum corpora defunctorum in veſtris cœmeterijs ſepelire, aut in Eccleſiis veſtris Miſſarum ſolemnia, vel pro animabus eorum, qui ad loca veſtra tumulandi forent, ibidem exequias
3 celebrare ſine veſtro conſenſu, & voluntate præſumant. Cæterum Conſtitutionem noſtram, quam ſuper prædicationibus faciendis, & confeſſionibus audiendis, iniungendis pœnitentijs, abſolutionibus
4 impendendis, ſepultura, & quarta portione obuentionum tam funeralium, quam reſtorum, datorum, & donatorum in perſonis Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordinum olim edidimus, in vobis & veſtri Ordinis Fratribus per omnia volumus integraliter & inconcuſſe ſeruari. Ita quod conſiderata perſonarum, quas ad id habueritis idoneas, & Cleri, & populi quantitate eorum, quos ad huiuſmodi audiendarũ confeſſionum officium eligitis meticanimi numerum, vos infra modum congruum continentes, & nunquam in aliquo excedentes, vt ſic moderatione ſeruata nec alios quibus per eandem Conſtitutionem conceſſimus ad inuidiam vel ſcandalum, nec locorum Epiſcopos, quibus a vobis electos præſentare debetis, ad repulſam prouocetis ipſorum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc &c. Datum Laterau. 17. Kalendas Februarij Pontificatus noſtri anno VIII. Vrbanus Epiſco-
5 pus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali, & Fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Solet annuere Sedes Apoſtolica pijs votis, & honeſtis iuſta petentium deſiderijs fauorem beneuolum impartiri. Eapropter dilecti in Domino filij veſtris iuſtis poſtulationibus grato occurrentes aſſenſu: omnes libertates, & immunitates a prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus ſiue per priuilegia ſiue per alias indulgentias vobis, & Ordini veſtro conceſſas nec non libertates, & exemptiones ſæcularium exactionum a Regibus, & Principibus rationabiliter vobis, & Ordini prædicto indultas, ſicut ea iuſtè, & pacifice obtinetis, vobis, & per vos eidem Ordini authoritate Apoſtolica confirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Datum Peruſij pridie Kalend. Maij Pontificatus

catus noſtris anno 11. Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali, & vniuerſis Prioribus, & Fratribus Eremitarum Ordinis Sancti Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Quanto ſtudioſius diuinæ contemplationi vacatis Domino famulando, tanto quieti veſtræ libentiùs prouidemus. Cum igitur, ſicut pro parte veſtra fuit propoſitum coram Nobis nonnulli veſtri grauaminis auidi frequenter ſuper penſionibus, & exactionibus indebitis vos, & manſiones veſtras multipliciter inquietent. Nos deuotionis veſtræ precibus inclinati authoritate Apoſtolica vobis tenore præſentium indulgemus, vt ad receptionē, vel prouiſionem alicuius in penſionibus vel beneficijs Eccleſiaſticis, aut ad ſolutionem collectarum, ſeu exactionum quarumlibet, vel viceſimæ cogi à nemine valeatis per litteras Apoſtolicas impetratas vel etiam impetrandas abſque mandato Sedis Apoſtolicæ ſpeciali faciente plenam, & expreſſam de verbo ad verbum de vobis, veſtro Ordine, & hac indulgentia mentionem. Nulli ergo omnino &c. Datum Neapoli 13. Kalend. Aprilis Pontificatus noſtri anno 1. Martinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. 7 Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Prioribus, ac vniuerſis Fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Sinceræ deuotionis affectus, quam ad Nos, & ad Romanam geritis Eccleſiam, non indignè meretur, vt petitionibus veſtris, illis præſertim per quos iura veſtri Ordinis vtilius conſeruentur, fauorabiliter annuamus. Sanè pro parte veſtra Nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt priuilegium conceſſum vobis per litteras felicis recordationis Alexandri Papæ IV prædeceſſoris noſtri, quas in Cancellaria noſtra diligenter inſpici, quarumque tenorem de verbo ad verbum præſentibus inſeri fecimus, cum iam incipiant vetuſtate conſumi, innouare de benignitate Apoſtolica dignaremur. Quarum quidem litterarum tenor eſt talis. Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Prioribus, ac vniuerſis Fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Oblata Nobis ex parte veſtra petitio continebat, quod Sedis Apoſtolicæ nonnullas domos Ordinis veſtri, antequam eſſetis in vnius Religionis corpus de mandato noſtro redacti, diuerſis priuilegijs, & indulgentiis per ſpeciales litteras decorauerit, vt igitur vobis per diuinam, & noſtram diſpoſitionem, in vna obſeruantia vno profeſſionis fœdere coniunctos omnino perficiat, quod diuiſim aliquibus do-

mibus veſtris ante vnionem huiuſmodi fuerit ab eadem ſede concesſum. Nos veſtris precibus inclinati, priuilegia, & indulgentias huiuſmodi eiſdem domibus ſingulariter olim indulta, ad omnes, & ſingulos extendentes, vtendi eis quoties opus fuerit, liberam vobis omnibus concedimus facultatem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Datum Lateran. 12. Kalend. May Pontificatus noſtri anno 3. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationi us inclinati, præfatas litteras authoritate Apoſtolica innouamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus: per hoc autem nullum ius de nouo vobis acquiri volumus ſed antiquum, ſi hoc habetis, tantummodo conſeruari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum quarto Kalend. Maij. Pontificatus noſtri anno 6. Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Ex clementi prouiſione Sedis Apoſtolicæ, nec non Religioſarum perſonarum præſertim ſub Regulari obſeruantia Altiſſimo famulantium ſtudio piæ vitæ, deuotione, & meritis dignoſcitur prouenire, vt Romanus Pontifex quandoque prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta corroboret, & indulta confirmet. Sanè pro parte dilectorum filiorum Prioris Generalis, & Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod felicis recordationis Martino Papæ V. prædeceſſori noſtro expoſito, qualiter quondam Bonifacius in ſua tunc obedientia Nonus nuncupatus propagatione, & augmento dicti Ordinis quaſdam ſuas litteras Apoſtolicas, nonnullas conceſſiones, ordinationes, & ſtatuta, immunitates & gratias continentes ſuper receptione quarumcumque mulierum aliàs ad hoc idonearum, quæ habitum Regularem prædicti Ordinis ad inſtar mantellatarum, ſeu pinzocherarum Fratrum Minorum, & Prædicatorum Ordinum recipere vellent, & geſtare indulſerat, ac demum eidem prædeceſſori ſupplicato, vt præfatas conceſſiones, & indulta de ſpeciali gratia confirmare authoritate Apoſtolica dignaretur, præfatus prædeceſſor huiuſmodi ſupplicationibus inclinatus venerabili Fratri noſtro Ioãni Epiſcopo Briocenſi tũc in Romana Curia reſidẽti, eius proprio nomine non expreſſo, perſuas certi tenoris litteras mãdauit vt ſuper eiuſmodi expoſitis informaret, et ſi cõceſſa, et indulta prouide facta fuiſſe reperiret, ea authoritate cõfirmaret, prout in eiſdẽ prædeceſ-

8

deceſſoris litteris, in quibus de verbo ad verbum littera præfati Bonifacij inſertæ ſunt, plenius continetur. Idemque Epiſcopus in litterarum prædeceſſoris executione procedens poſt habitam ſuper indulto huiuſmodi plenariam informationem, & fidelem, conceſſiones, & indulta præfata authoritate Apoſtolica confirmauit, prout inſtrumento deſuper confecto, & ipſius Epiſcopi ſigillo munito, cuius tenorem habere volumus præſentibus pro expreſſo, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prædictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt litteras prædictas, & proceſſus deſuper confectos, ac contenta in eis (pro eorum ſubſiſtentia firmiori) robur Apoſtolicæ confirmationis adijcere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos itaque qui Religionis, & Ordinis huiuſmodi proſperum incrementum quantum cum Deo poſſumus fauorabiliter procuramus, huiuſmodi ſupplicationibus litteras et proceſſus huiuſmodi, atque omnia inde ſecuta, prout prouidè facta ſunt, authoritate Apoſtolica tenore præſentium confirmamus & præſentis ſcripti patrocinio communimus. tenorem verò litterarū prædeceſſoris cum inſertione præfata præſentibus de verbo ad verbum inſeri fecimus, & eſt talis. Martinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Venerabili Fratri Guillelmo Epiſcopo Briocenſi in Romana Curia reſidenti ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Dum fructus vberes, quos Sacer Ordo dilectorum filiorum Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini in agro Eccleſiæ militantis in propagatione Religionis, & fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, & producit, ac in poſterum producturum ſpe firma ſperamus, diligenter attendimus, dignum cenſemus, & congruum, vt circa ea, quæ ipſius Ordinis incrementum concernere poterunt, benignis fauoribus intendamus. Exhibita ſiquidem Nobis nuper ex parte dilectorum filiorum Prioris Generalis eiuſdem Ordinis, & Fratrum prædictorum petitio continebat, quod dudum quondam Bonifacius in ipſius obedientia Nonus nuncupatus præmiſſa prouida conſideratione recenſens quibuſdam litteras Apoſtolicas, nonnulla ſtatuta, conceſſiones, & ordinationes, atque alias immunitates, & gratias continentes eis conceſſit, prout in ipſis litteris, quarum tenorem de verbo ad verbum præſenti inſeri fecimus, plenius continetur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prædictorum Nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt litteras prædictas, & contenta in eis pro ipſorum ſubſiſtentia firmiori authoritate Apoſtolica con-

firmare de benignitate Apoſtolica digneremur. Nos itaq. huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, de præmiſſis certam notitiam nõ habentes, fraternitati tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, & mandamus, quatenus de litteris, & contentis earumdem autoritate noſtra te diligenter informes, & ſi per eandem informationem ea prouide ſtatuta, ordinata, & conceſſa reperieris (ſuper quo tuam conſcientiam oneramus) litteras, & contenta huiuſmodi authoritate præfata approbes, & confirmes. Tenor autem dictarum litterarum talis eſt. Bonifacius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Inſinu Seais Apoſtolicæ Sacer Ordo Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini conſiſtens ſic ſplendet per incrementa virtutum, quod dignè meretur præcipuè attolli fauoribus, & ſpiritualibus gratijs confoueri. & Nos equidem Ordinem ipſum libenter proſequimur prærogatiua fauoris, & augmẽta ſuorum ſucceſſuum, præſertim in his, quæ diuini cultus augmẽtum, & Sacræ Religionis propagationem recipiunt, paternis affectibus promouemus. Hinc eſt, quod Nos dilectorum filiorum Prioris Generalis, & Fratrum dicti Ordinis precibus annuentes, ac cupientes vt Ordo prædictus eo proficiat felicioribus incrementis, quo maioribus fuerit gratijs a Sede Apoſtolica communitus, autoritate Apoſtolica præſentium tenore ſtatuimus, concedimus, volumus, & ordinamus, quod de cætero perpetuis temporibus tam Generali, quam cuilibet Officiali Priori dicti Ordinis ſecundum morem, & inſtituta eiuſdem Ordinis in quibuſcumque Prouincijs conſtitutis tam præſentibus, quam futuris ſit licitum, ac permiſſum, quaſcumque mulieres. ſi aliàs ſint idoneæ, & aliud canonicum non obſiſtat, quo habitum Regularem prædicti Ordinis ad inſtar mantellatarum, ſeu pinzocherarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum habere voluerint, & geſtare, tam virgines, ac matronas, quam viduas, in mantellatas, ſeu pinzocheras dicti Ordinis Eremitarum recipere, & admittere, ac earum ſingulis habitum Regularem, ac Regulam eiuſdem Ordinis Eremitarum ad inſtar huiuſmodi mantellatarum, ſeu pinzocherarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum præfatorum, prout ſecundum Deum ſaluti animarum earundem ſalubrius viſum fuerit, expedire, etiam exhibere. Quæ ſic recipiendæ autoritate præfata gaudeant, & gaudere poſſint, & debeant tam exemptionis priuilegio, quam omnibus immunitatibus, libertatibus, indulgentijs, ac alijs priuilegijs, quibuſcumque præfato Ordini Eremitarum, eiuſq. Fratribus, ac perſonis per Sedem Apoſtolicam conceſſis, & quæ

in

in futurum concedentur, quatenus huiuſmodi exemptionis priuilegium, immunitates, libertates, indulgentiæ, ac quæcumque alia priuilegia ipſis Prioribus, & Fratribus Ordinis Eremitarum competunt, ſeu competere poſſunt, ſeu poterunt; et Priores, & Fratres, ac loca ipſa eſſe capacia eorumdem. Volentes inſuper, & authoritate prædicta decernentes, quod exemptionis præfatæ priuilegium, immunitates, libertates, & alia ſupradicta, etiam ad iam per ipſos, & Fratres eiuſdem Eremitarum receptas, & mantellatas ſeu pinzocheras huiuſmodi plenariè ſe extendant, ipſaque illis gaudere poſſint, & debeant, prout de recipiendis mantellatis, & pinzocheratis huiuſmodi ſuperiùs eſt expreſſum. Conſtitutionibus Apoſtolicis ac Statutis, & conſuetudinibus, tam veſtri, quã aliorum Ordinum quorumcumque, & alijs contrarijs non obſtantibus quibuſcumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Datis Romæ apud Sanctum Petrum ſeptimo Idus Nouembris Pontificatus noſtri anno nono. Datum Romæ apud Sanctos Apoſtolos quarto Idus Iulij Pontificatus noſtri anno nono. Nulli ergo omnino hominum liceat &c. Datum Florentiæ anno Incarnationis Dominicæ 1434. decimo tertio Kalend. Auguſti Pontificatus noſtri anno quarto. Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ex Apoſtolicæ prouiſione Sedis, & humilium deuotione perſonarum prouenire dignoſcitur, vt Romanus Pontifex quandoque prædeceſſorum ſuorum geſta innouet, & innouationem reſtauret, ac authoritate Apoſtolica fulciat innouata. Hinc eſt quod Nos ad inſtantiam dilectorum filiorum Generalis, & aliorum Priorum; nec non Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Auguſtini, quaſdam felicis recordationis Innocentij Quarti Alexandri Quarti, & Bonifacij Octaui, nec non Clementis Sexti Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum litteras in Cancellaria Apoſtolica inſpici, & examinari diligenter, & earum (cum incipiant vetuſtate conſumi) tenores ſubſcriptionibus, & characteribus omiſſis de verbo ad verbum præſentibus inſeri fecimus, qui talis eſt. Innocentius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali Ordinis Eremitarum, ac alijs Prouincialibus, & Conuentualibus Prioribus Conuentibusque, ac alijs Fratribus vniuerſis ſibi ſubiectis, tam præſentibus quam futuris Eremiticam vitam profeſſis in perpetuum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem Religioſam vitam eligentibus Apoſtolicum conuenit adeſſe præſidium, ne forte cuiuſlibet temeritatis incurſus, aut eos a propoſito vocet, aut robur,

(quod absit) Sacræ Religionis infringat. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris iustis supplicationibus clementer annuimus, & domos vestras, in quibus Domini mancipati estis obsequio, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis
11 scripti priuilegio communimus. In primis quidem statuimus, vt ordo canonicus, qui secundum Deum, & Beati Augustini Regulam in domibus ipsis institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem
12 temporibus inuiolabiliter obseruetur. Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona præfatæ domus in præsentiarum iuste ac canonicè possident, aut in futurum Pontificum concessione, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu alijs iustis modis præstante Domino poterunt adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc duximus proprijs exprimenda vocabulis, loca ipsa, in quibus præfatæ domus sitæ sunt cum pertinentijs suis, videlicet, cum Ecclesijs, hortis, pratis, nemoribus, vsagijs, pascuis in bosco, & plano, in aquis, & molendinis, in viis, & semitis, ac omnibus
13 aliis libertatibus, & immunitatibus suis. Sane noualium vestrorum, quæ propriis manibus, aut sumptibus colitis, de quibus aliquis hactenus non percepit, siue de hortis, virgultis, & piscationibus vestris nullus à vobis decimas exigere vel extorquere præsumat. Liceat quoque vobis clericos, vel laicos
14 liberos, & absolutos à seculo fugientes ad conuersionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere. Prohi-
15 bemus insuper, vt nulli Fratrum vestrorum post factam in domibus vestris professionem fas sit sine Prioris sui licentia de eisdem locis discedere, discedentem verò absque communium literarum vestrarum cautione nullus audeat retinere. Quod si quis forsan retinere præsumpserit, licitum sit vobis in ipsos Fratres clericos, vel laicos Regularem sententiam pro-
16 mulgare. Insuper authoritate Apostolica prohibemus, vt nullus Episcopus, vel quælibet alia persona ad Synodos, vel Conuentus forenses vos ire, vel in iudicio seculari de propria substantia vel de possessionibus vestris subiacere compellat, vel ad domos vestras causa Ordines celebrandi, causa tractandi, vel aliquos Conuentus publicos conuocandi venire præsumat, nec Regularem Prioris vestri electionem impediat, aut de instituendo, vel remouendo eos, qui pro tempore fuerint, contra instituta Ordinis vestri se aliquatenus intromittat. Illud adiicientes, vt scilicet Priores ipsi Episcopo (saluo Ordine suo)

ſuo) obedire debeant, & contra inſtituta ſui Ordinis autho-
ritate Sedis Apoſtolicæ confirmati nullam obedientiam facere
17 *compellantur. Pro conſecrationibus verò altarium ſeu Eccle-*
ſiarum, pro Oleo Sancto, & quolibet Eccleſiaſtico Sacramen-
to nullus à vobis ſub obtentu conſuetudinis, vel alio modo quid-
quam audeat extorquere, ſed hæc omnia gratis vobis Epiſcopi
diœceſani impendant, alioquin liceat vobis, quoſcumque malueri-
tis, Epiſcopos Catholicos adire, gratiam, & communionem Sedis
Apoſtolicæ habentes, qui noſtra freti authoritate vobis, quod
poſtulatis, impendant. Quod ſi ſedes diœceſanorum Epiſcoporum
18 *ſorte vacauerit, interim omnia Eccleſiaſtica Sacramenta à vi-*
cinis Epiſcopis accipere liberè, & abſque contradictione poſſitis,
ſic tamen, vt ex hoc in poſterum propriis Epiſcopis nullum præiu-
19 *dicium generetur. Quia verò interdum propriorum Epiſcoporum*
copiam non habetis, ſi quos Epiſcopos Romanæ Sedis (vt dixi-
mus) gratiam, & communionem habentes, & de quibus ple-
nam notitiam habeatis, per vos tranſire contigerit, ab eis be-
nedictionem vaſorum, & veſtium, & conſecrationem altarium
20 *authoritate Sedis Apoſtolicæ percipere valeatis. Cum autem*
generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis clauſis ianuis,
excluſis excommunicatis, & interdictis, non pulſatis cam-
panis, dummodo cauſam non dederitis interdicto, ſuppreſſa
voce diuina officia celebrare. Chriſma verò, Oleum, conſe-
21 *crationem altarium ſeu baſilicarum, ordinationes à diœceſa-*
nis ſuſcipiatis Epiſcopis, ſiquidem catholicè, & ritè gratiam, &
communionem ſacroſanctæ Romanæ Sedis habuerint, & ea
22 *vobis voluerint ſine prauitate aliqua exhibere. Prohibemus*
inſuper, quod infra fines locorum veſtrorum, nullus ſine aſ-
ſenſu diœceſani Epiſcopi, & veſtro capellam, & Oratoſ-
rium de nouo conſtruere audeat ſaluis priuilegiis Pontificum
Romanorum. Ad hæc nouis, & indebitas exactiones ab
23 *Archiepiſcopis, Epiſcopis, Archidiaconis, ſeu Decanis, aliiſque*
hominibus Eccleſiaſticis vel ſæcularibus, perſonis à vobis omnino
fieri prohibemus. Sepulturam quoq. in Eccleſiis veſtris liberam de-
24 *cernimus, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui ſe illic ſe-*
peliri deſiderauerint, niſi forte excommunicati, vel interdicti ſint,
aut etiam publicè vſurarii, nullus obſiſtat, ſalua tamen iu-
ſtitia illarum Eccleſiarum, à quibus mortuorum corpora
25 *aſſumuntur. Præterea hortos, & ſyluas ad ius Eccleſiarum*

ve-

veſtrarum ſpectantes, quæ a Laicis detinentur, redimendi, & legitimè liberandi de manibus eorum, et ad Eccleſias, ad quas pertinent reuocandi, libera ſit vobis de noſtra authoritate facultas. Obeunte verò Generali veſtro Priore, vel ſuorum quolibet ſucceſſorum nullus ibidem qualibet ſubreptionis attuti i, ſeu violentia propo-
26 *natur, niſi, quem Fratres communi conſenſu, vel eorum maior pars conſilij ſanioris ſecundum Deum, & Beati Auguſtini Regulam prouiderint eligendum. Pacique, & tranquillitati veſtræ paterna in poſterum ſolicitudine prouidere volentes, authoritate Apoſtolica prohibemus, vt intra clauſuras locorum nullus rapinam, vel*
27 *furtum facire, ignem apponere, ſanguinem fundere, hominem temerè c ipere, vel interficere, vel violentiam audeat exercere.*
Præterea omnes libertates, immunitateſque à prædeceſſoribus no-
28 *ſtris Romanis Pontifi ibus locis veſtris conceſſas, nec non libertates, & exemptiones ſæcularium exactionum à Regibus, Principibus, & alijs fidelibus rationabiliter vobis indultas authoritate Apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti priuilegio cõmunimus.*
29 *Decernimus ergo, quod nulli omnino hominũ liceat præfatas domos temerè perturbare, aut eius poſſ ſſi nes auferre, vel ablatas retinere, minuere, ſeu quibuslibet vexationibus fatigare, ſed omnia integrè conſeruentur, eorum pro quorum gubernatione, & ſuſtentatione conceſſa ſunt, vſibus omnimodis profutura, ſalua Sedis Apoſtolicæ authoritate, & diœceſanorum Epiſcoporum canonica iuſtitia. Si quæ igitur in futurum Eccleſiaſtica, vel ſæcularis per-*
30 *ſona hanc noſtræ conceſſionis paginam ſcienter contra eam temerè contraire tentauerit, ſecundo, tertiòue commonita, niſi reatum ſuum congrua ſatisfactione correxerit, poteſtatis, honoriſque ſui careat dignitate, reumque ſe diuino iudicio exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à ſacratiſſimo corpore, & ſanguine Domini Redemptoris noſtri Ieſu Chriſti aliena fiat, atque in diſtricto examine diſtrictæ ſubiaceat vltioni. Cunctis autem eiſdem domibus ſua iura ſeruantibus ſit pax Domini Ieſu Chriſti, quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum iudicium præmia æternæ pacis inueniant. Amen. Datis Anagniæ per manum Guillelmi magiſtri ſcholarum Parmeñ. Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Vicecancellarij 7. Idus Septembris indictione 12. Incarnationis Dominicæ anno 1254. Pontificatus verò Innocentij Papæ IV. anno 12. Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Prioribus, ac vniuerſis Fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini ſalutem, & Apoſtoli-*

cam

ram benedictionem. Vt eo fortius diuinis insistatis obsequijs, quo à Nobis potiorem gratiam vos noueritis assecutos, deuotionis vestræ precibus inclinati authoritate præsentium districtius inhibemus, ne quis de virgultis, vel hortis vestris, aut vestrorum animalium nutrimentis, nec non de terris, vineis, & possessionibus nuper quibusdam domibus vestris de mandato Apostolico reseruatis, quas proprijs manibus, vel sumptibus colitis, decimas à vobis exigere, aut extorquere præsumat. Nulli ergo omnino &c. Datum Laterani pridie Idus Aprilis, Pontificatus nostri anno secundo. Bonifacius Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali, & vniuersis Prioribus, & Fratribus Ordinis Eremitarum D. Augustini, tam præsentibus quam futuris Religiosam vitam professis salutem, & Apostolicam benedictionem. Sacer Ordo vester in agro Dominico diuina dispositione plantatus Apostolicis gratijs digne meretur attolli, cuius professores mundanis a se relegatis illecebris cœlestium contemplationi vacantes insistunt iugiter profectibus animarum. Nos autem ad dictum Ordinem, quem in statu firmo, solido, & stabili decernimus, & volumus permanere, 31 *Apostolicæ confirmationis intuitu dirigentes ad ea libenter intendimus, per quæ professores iam dicti nullum internæ pacis patiantur excidium, nullumque Religionis status perferant detrimentum, sed eo deuotius diuino cultui, ac salutis insistant operibus, quo quietior status fuerit eorumdem, ipsique ampliori fuerint libertate donati. Eapropter, dilecti in Domino filij, deuotionis vestræ precibus fauorabiliter annuentes, vos, & prædictum Ordinem, personas, & Ecclesias, Oratoria, domos, & res alias, & loca vestra, ac spectantia ad eadem, in quibus inhabitatis ad præsens, vel inhabitabitis in futurum, cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis, ac personis degentibus in eisdem, in Ius, & proprietatem Beati Petri, & Apostolicæ Sedis assumimus, illaque à cuiuscumque diœcesani alterius potestate, iurisdictione, & dominio omnino in perpetuum prorsus eximimus de gratia speciali. Decernentes ex nunc vos, & Ordinem vestrum, ac personas, Ecclesias, & Oratoria, domos, & loca præfata, ac pertinentia ad eadem soli Romano Pontifici, & dictæ sedi, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, absque vllo medio subiacere. Ita quod nec locorum Ordinarij nec aliqua quæuis persona Ecclesiastica in vos, & Ordinem, personas, Ecclesias, & Oratoria, domos, & loca prædicta, vtpote prorsus exempta, possint excommunicationis, suspensionis, aut interdicti promulgare sententias, vel alias potestatem seu iurisdictionem aliquam exercere.*

re. Quod si forsan quidquam in contrarium a quoque fuerit attentatum, illud omnino sit irritum, & inane. Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Laterani 12. Kalend. Februarij Pontificatus nostri anno 4. Clemens Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Generali, ac alijs Prioribus, & Fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem. Ad fructus vberes, quos Sacer Ordo vester in agro militantis Ecclesiæ, cœlestis agricolæ dispositione plantatus indesinenter producit, considerationis aciem conuertentes, & considerantes attentè, quod vos voluntariam eligentes pro Christi nomine paupertatem, sub arctæ Religionis iugo deuotum Deo incessanter obsequium exhibetis, dignum duximus, vt vos, & Ordinem vestrum Specialibus Sedis Apostolicæ libertate, ac priuilegio muniamus. Sanè petitio vestra Nobis exhibita continebat, quod licet felic. record. Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster tunc in humanis agens, vos & Ordinem vestrum, ac personas, Ecclesias, Oratoria, domos, res alias, & loca vestra, ac spectantia ad eadem, in quibus inhabitabatis tunc, vel inhabitaretis in posterum, tum omnibus iuribus, & pertinentijs suis, ac personas degentes in eisdem in ius, & proprietatem Beati Petri Apostolorum Principis, ac Sedis Apostolicæ assumpsisset, illaque à cuiusque diœcesani, & cuiuscumque alterius potestate, iurisdictione, & dominio in perpetuum exemisset, omnino decernens ex tunc vos, & Ordinem ipsum, ac personas, Ecclesias, Oratoria, domos, & loca præfata, nec non pertinentia ad eadem soli Romano Pontifici, & eidem Sedi in Spiritualibus, & temporalibus absque vllo medio subiacere: ita quod nec locorum Ordinarij; nec vlla quæuis persona Ecclesiastica in vos, & Ordinem, personas, & Ecclesias, Oratoria, domos, & loca prædicta, vt pote prorsus exempta, possent excommunicationis, suspensionis, aut interdicti promulgare sententias, vel aliàs potestatem, vel iurisdictionem aliquã exercere, ac omnino irritum, & inane, siquid foret in contrarium attentatum. Tamen, quia indulto exemptionis huiusmodi non cauetur, quòd vos ratione delicti, seu contractus, aut rei de qua ageretur, conueniri minime valeatis, vos timentes super hoc forsitan in posterum molestari, Nobis humiliter supplicastis, vt prouidere vobis super hoc de opportuno remedio dignaremur. Nos igi-
tur, qui vos, & Ordinem ipsum Speciali prosequimur in Domino charitate, cupientes attentè, vt eo sit quietior status vester, quo

am-

ampliori dictæ Sedis donati fueritis libertate, ſupplicationibus veſtris in perpetuum authoritate Apoſtolica tenore præſentium indulgemus, vt huiuſmodi eiuſdem indulto, in ſuo robore permanente coram quibuſuis diœceſanis, & locorum Ordinariis, ac alijs Iudicibus quibuſcumque ratione delicti, contractus, aut rei, de qua agitur, conueniri, vel impeti nullatenus valeatis, felicis recordationis Innocentij Papæ IIII. prædeceſſoris noſtri, & aliis Conſtitutionibus Apoſtolicis contrariis non obſtantibus quibuſcumque. Decernentes nunc irritum, & inane ſi ſecus ſuper hoc a quoque quauis authoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino &c. Datum Auinioni decimo quarto Kalend. Auguſti Pontificatus noſtri anno ſexto. Nos igitur ipſorum Priorum, & Fratrum in hac parte ſupplicationibus inclinati, litteras ac tenores huiuſmodi authoritate prædicta innouamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus, per hoc autem nullum Ius de nouo volumus acquiri, ſed antiquum, ſi quod eſt, tantummodo conſeruari. Nulli ergo omnino hominum liceat &c. Datis Florentiæ anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo trigeſimo nono, tertio Kalendis Aprilis, Pontificatus noſtri anno nono. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati prædictas litteras, quas in Cancellaria noſtra diligenter inſpici fecimus, ex certa ſcientia authoritate Apoſtolica ratificamus, approbamus, confirmamus, & innouamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus, ſupplentes omnes defectus, ſi qui forſitan interuenerint in eiſdem. Nulli ergo
33 *omnino hominum &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1450. Pridie Kalend. Maii, Pontificatus noſtri anno quarto. Nos igitur attendentes quod dictus Ordo multa refulget gloria meritorum, & gratia redolet ſanctitatis, ac propterea illius ſtatum proſperum, & tranquillum intenſis zelantes affectibus, Innocentii, Bonifacii, Alexandri, Vrbani, Clementis, Eugenii, & Nicolai prædictorum, aliorumque diuerſorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, qui Ordinem prædictum variis priuilegiis non immerito decorarunt, inhærentes veſtigiis motu proprio, non ad eorundem dicti Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, vel alterius pro eis Nobis ſuper hoc oblata petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera voluntate, & deliberatione ac ex certa noſtra ſcientia prædictas Innocentij, Bonifacij, Alexandri, Clementis, nec non Martini, Eugenij, Nicolai, & aliorum Romanorum Pontificum*

præ-

prædeceſſorum noſtrorum litteras etiam indulgentiarum, & aliarum gratiarum quarumlibet ſpiritualium, & temporalium, dicto Ordini, & illius domibus, aut Fratribus ingenere, & in ſpecie quomodolibet conceſsas, quas etſi de verbo ad verbum vna cum præfatis litteris Nicolai prædeceſſoris præfati inſertæ forent præſentibus habere volumus pro expreſſis, ac omnia, & ſingula in eis contenta authoritate Apoſtolica tenore præſentium innouamus, approbamus, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus. proque potiori cautela, omnia, & ſingula per Innocentium, Bonifacium, Vrbanum, Alexandrum, Clementem, Martinũ, Eugenium, Nicolaum, alioſque prædeceſſores noſtros, et Nonũ nuncupatum Bonifacium prædictos in eiſdem litteris pro, & in fauore dicti Ordinis, & illius domorum, & perſonarum, etiam oblatarum, commiſsarum, & mantellatarum, atque aliarum quarumlibet Eccleſias domorum huiuſmodi viſitantium, & illis pias eleemoſynas erogantium quomodolibet ordinata, ſtatuta, & decreta, conceſsa, & indulta vim, vigorem, & efficaciam habere, atque fieri, & obſeruari debere motu, ſcientia, & authoritate prædictis de nouo ordinamus, ſtatuimus atque decernimus, dictoque Ordini, & illius domibus, & profeſsoribus concedimus, & indulgemus. Et quia, ſicut accepimus (Noſque ipſi in minoribus conſtituti experientia didicimus) circa litteras, & priuilegia huiuſmodi non-
34 nulla dubia poſtmodum ſunt exorta, habita ſuper illis conſideratione decenti motu, ſcientia, & authoritate ſimilibus prædictas, & in præfati Eugenij litteris inſertas, alias Alexandri, per quas dicti Ordinis profeſſoribus conceditur, quod ad ſolutionem collectarum, ſiue exactionum quarumlibet, vel viceſimæ cogi à nemine valeant, & in præfatis Eugenij præfati, & inſertis Innocentij prædeceſſorum prædictorum litteras prædictas, in ea parte, in qua idem Innocentius prædeceſſor concedit dictis Fratribus, vt de noualibus eorum, quæ proprijs manibus, aut ſumptibus colunt, ac de hortis, virgultis, & piſcationibus eorum nullus ab eis decimas exigere præſumat, ad quæcumque bona dictorum Fratrum, & quæcumque onera, quæ etiam ſub cuiuſuis alterius quotæ, vel ſubſidij etiam charitatiui, aut datij, pedatii, vel gabellæ, ſeu alio quouis nomine indicerentur, & per Apoſtolicæ Sedis Legatos, locorum Ordinarios, vel Clerum aut populum, vel ſæculares Principes, & dominos temporales, aut alios quoſcumque exigerentur, quamuis etiam Apoſtolica authoritate, necnon ad quaſcumque decimas etiã quas vulgus Papales appellat: & Apoſtolica Sedes pro fidei Chriſtianæ

ſtiana defenſione, aut alijs imminentibus ei perſæpè neceſſitatibus indicit, extendimus. Et decernimus dicti Ordinis profeſſores etiam ſi decimæ, & onera huiuſmodi per quoſcunque exemptos, etiam Mendicantium Ordinum profeſſores ſolui mandarentur, cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs ac fortioribus, & efficacioribus clauſulis ad decimarum, & onerum huiuſmodi ſolutionem non teneri, & in illorum ſolutione ceſſando cenſuras, & pœnas aliquas non incurrere niſi præſentibus non per generales, aut alias clauſulas ſpecialem mentionem importantes, ſed alias ſit derogatum ſpecificè earum de verbo ad verbum inſerto tenore. Et vt virgines, viduæ, & coniugatæ perſonæ, mantellatæ, ſeu Pinzocheræ dicti Ordinis nuncupatæ prædictæ tanto feruentius iuxta earum viuendi ritum, & morem ſub cura, & ſecundum ſtatuta dicti Ordinis, ac ordinata per præfatum Bonifacium Nonum nuncupatum in dictis ſuis litteris, vt præfertur, authoritate Martini, & Eugenij prædeceſſorum prædictorum confirmata diuinis ſtudeant vacare beneplaciti, quanto maioribus priuilegijs, & fauoribus præfatæ Sedis propterea ſe cognouerint fore refectas, motu ſcientia, & authoritate præfatis volumus, & eiſdem perſonis concedimus, quod omnibus, & ſingulis priuilegijs, immunitatibus, & fauoribus, gratijs, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus Ordini, & Fratribus prædictis conceſſis, & concedendis, & quibus illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudent tam in vita, quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remiſſionem, & iniunctarum pœnitentiarum relaxationem, vti, potiri, & gaudere, ac participes eſſe poſſint, & debeant, liceatque Fratribus prædictis eiſdem Pinzocheris, & mantellatis perſonis in illarum etiam domibus, quoties opus fuerit, Euchariſtiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramenta miniſtrare, & dum eas decedere contigerit, illarum cadauera ad eorundem Fratrum Eccleſias tumulanda deferre etiam Parochialium Eccleſiarum perſonarum earundem Rectorum licentia deſuper minime requiſita, & contradictione qualibet non obſtante. Et ne oblati eiuſdem Ordinis, quorum Bonifacius VIII. prædeceſſor præfatus in dictis ſuis litteris merito conſiderationem habuiſſe videretur eorum puræ deuotionis ad Ordinem ipſum fruſtrentur effectu: omnia, & ſingula circa Fratres, & Sorores de Pœnitentia, ac mantellatas, & Pinzocheras nuncupatas perſonas pradictas in prædictis, & præſentibus litteris ſtatuta, conceſſa, & ordinata, aut illis, & Fratribus prædictis in earum commodum, & fauorem indulta ad eaſdem dicti Ordinis

nunc,

nunc & pro tempore oblatas, & commissas vtriusque sexus personis, eisdem scientia, motu, & authoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde ac si pro eisdem oblatis, & personis, & circa illas emanassent, decernimus, volumus, & ordinamus. Et quia ex concessione dicti
37 Innocentij prædecessoris, quod liceat eis, cum interdictum generale terræ fuerit, dummodo non causam dederint interdicto, clausis ianuis, excommunicatis, & interdictis exclusis, submissa voce Missas, & alia diuina officia celebrare, eorumdem Fratrum deuotioni non plenè consulitur: concessionem eandem extendendo eisdem Fratribus, vt liceat eis habere altare portatile cum debita reuerentia, & honore, super quo adhoc in locis conuenientibus, & honestis, præterquam in Ecclesiis ab Ordinarij obedientia non exemptis, quoties id eis contigerit interdici, possint Missas, & alia diuina officia in quorumcumque præsentia celebrare, & interdicti tempore ad diuina huiusmodi cum eis mantellatas, & Pinzocheras, ac oblatas, commissasque personas, & ipsorum Fratrum, & Monasteriorum Monialium Ordinis prædicti Procuratores, Syndicos, & negotia gerentes vtriusque sexus admittere præfatis scientia, motu, & authoritate indulgemus. Præterea cum persæpe reuocetur in
38 dubium, quatenus intelligatur pars illa dictarum litterarum Bonifacij Octaui, & Innocentij prædecessorum, in qua sepulturam in Ecclesiis Fratrum dicti Ordinis liberam esse voluerint, Salua iustitia Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora sumuntur, vt litibus quæ exinde oriuntur, obuiemus, motu, scientia, & authoritate prædictis declaramus libertatem huiusmodi intelligi debere etiam quoad hoc, vt Fratres ipsi nullius super hoc petita licentia, Parochiis, in quibus corpora prædicta forent, cum cruce processionaliter ingredi, ac corpora ipsa leuare, & ad eorum Ecclesias sepelienda deferre possint, vbi hoc consuetum foret, vel Presbyteri de leuatione requisiti id facere recusarent. Nec cogantur inuiti etiam prætextu cuiusuis consuetudinis ipsi, vel defunctorum consanguinei illa ad Parochiales Ecclesias, vel ad alia loca deferre, & cum illis, vel sine inibi celebrare, vel celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua diuina officia ante vel post sepulturam eorumdem, Iustitiam autem Ecclesiarum, a quibus corpora ipsa sumuntur, iuxta eorumdem Bonifacij VIII. & Innocentii prædecessorum voluntatem saluam esse debere decernimus eo casu, quo dumtaxat apud loca ipsorum Fratrum corpora ipsa se-

pe-

39 *pelientur. Si verò non apud eos, ſed etiam Mendicantium Ordinum profeſſores corpora ipſa contigerit ſepeliri, ex bis, quæ ad Fratres prædictos, apud quos tunc corpora ipſa non ſepelirentur, ex bonis defunctorum quomodolibet obuenirent, quouis particulari vel vniuerſali titulo, directè vel per obliquum nullam canonicam aut Parochialem portionem dare teneantur, nec ſimiliter aliqua portio debeatur de bis, quæ ad certos determinatos vſus eiſdem Fratribus, vel eorum domibus in genere aut ſpecie etiam de bonis eorum, quorum cadauera apud eos contingeret ſepeliri, nec etiam in caſibus, in quibus per eorumdem Bonifacij Octani, & Innocentij, & aliorum prædeceſſorum noſtrorum ſpecialia priuilegia Fratres ipſi ab huiuſmodi ſolutione quartæ ſunt*
40 *exempti. Nec aliquo caſu de candelis, quæ dantur ad manus Fratribus, quarta aliqua quomodolibet detrahatur, in reliquis verò caſibus, quam in præmiſſis, quibus quarta ipſa ſoluenda veniret, conuentiones ſi quæ ſunt inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, ac Eccleſiarum Rectores inita laudabiles & honeſtæ, in poſterum obſeruentur. Et ſi forte per Nos vel Sedem Apoſtoli-*
41 *cam de piè legatis, diſpoſitis, & relictis in grnere, vel in ſpecie decima, vel alia portio, ſeu quarta alteri piæ, vel non piæ cauſæ ex quauis cauſa hactenus conceſſa foret, vel in poſterum concedi, & ſolui, aut dari, vel mandari contingeret, Fratres prædictos, & illorum domos, ac eis legata relicta, aut alias in illorum fauorem diſpoſita in conceſſione, & mandatis huiuſmodi decernimus, & volumus non includi, niſi de ipſis Fratribus, & præſenti decreto, & voluntate noſtra non per generales clauſulas, quæ etiam ſpecialem mentionem importare viderentur, ſed vera, & pacifica*
42 *mentio fiat. Exemptionem quoque Ordinis domorum Fratrum, & bonorum prædictorũ per Innocentij et Bonifacij prædeceſſorum eorundem litteras prædictas conceſſam, & illius approbationem, & extenſionem in Clementis præfatis litteris prædictis contentam, vtpote notorias allegatione, & approbatione non indigere, ac quaslibet excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, & quoſcumque proceſſus, quaſuis pœnas, & ſententias generales, vel ſpeciales continentes, quos, & quas promulgari, vel haberi, & omnia, quæ contra Fratres, domos, & loca, atque perſonas oblatas, & mantellatas dicti Ordinis, & in illius exemptione huiuſmodi quomodolibet comprehenſas, etiam ratione cuiuſcumq. contractus, vel delicti, vel rei de qua ageretur, vbicumque ineatur contractus, committatur delictum, & res ipſa conſiſtat, fieri, vel*

haberi contigerit, etiam exemptione huiusmodi aliter non allegata, vt potè notoria nullius roboris vel momenti, & pro infectis haberi debere, pari motu, scientia, & authoritate decernimus. Litteras verò felicis recordationis Benedicti Papæ XI. etiam prædecessoris nostri, per quas dicti Ordinis Generali Priori facultatem
43 *concessit, vt illius professores ab excessibus, & delictis per eos commissis, nisi talia forent, propter quæ merito essent ad Sedem Apostolicam destinandi, ac etiam à censuris, & pœnis, quas illorum occasione incurrissent, absoluere, & super irregularitate per eos contracta dispensare, & Prioribus Prouincialibus dicti Ordinis facultatem huiusmodi communicare valeret, cum persæpe reuocetur in dubium, quæ sunt illa, propter quæ Fratres ipsi sunt ad Sedem Apostolicam destinandi, vt absoluentium, & absoluendorum, & dispensantium, & dispensandorum pro tempore puritati conscientiæ consulamus, hæreticos relapsos, schismaticos, & qui litteras Apostolicas falsificassent, aut ad infideles prohibita detulissent dumtaxat esse ad Sedem Apostolicam merito destinandos, reliquis verò omnibus etiam Simoniæ prauitate qualitercumque irretitis posse per illos, quibus inibi conceditur, absolutionis beneficium, & gra-*
44 *tiam iuxta cuiusque exigentiam impartiri. Et nihilominus vt dicti Ordinis professoribus omnis vagandi tollatur occasio, & ad Sedem Apostolicam recurrendi subtrahatur pro posse necessitas, Generali, & Prouincialibus Prioribus dicti Ordinis pro tempore existentibus, & illorum Vicarijs, dispensandi cum dicti Ordinis Eremitarum Diui Augustini professoribus defectum natalium ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus, nec non cum his, qui ex quauis causa præter quam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum irregulares forent, postquam Ordinem ipsum professi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiusmodi non obstantibus, irregulares ipsi ad quoscumque etiam sacros Ordines promoueri, & in illis etiam in altaris ministerio ministrare, & tam ipsi irregulares, quam defectum natalium patientes prædicti ad quæcumq. administrationes, & officia dicti Ordinis, eligi, recipi, & assumi, illaque gerere, & exercere liberè, & licitè valeant motu, scientia, & authoritate prædictis concedimus per præsentes. Et quoniam*
45 *Parochialium Ecclesiarum Rectores præfati erga illos, qui dictis Fratribus Eremitarum Sancti Augustini eorum peccata confitentur, persæpe se reddant in exhibitione Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis difficiles, concedimus ipsis Fratribus Eremitanis, vt*

eisdem

eiſdem perſonis eis confeſſis, quibus Rectores prafati ſine rationabili cauſa denegauerint, ſeu malitioſè diſſulerint Euchariſtiæ, ſeu Extremæ Vnctionis Sacramenta miniſtrare, ſuper quo eorundem confeſſorum aſſertione ſtare debeat, illa petentibus poſſit impu-
46 nè exhibere. Et cum aliquando contingat Monaſteria Monialiũ dicti Ordinis Monialibus deſtitui, adeo vt de eorum reformatione ſpes nulla ſuperſit, conuenientiuſque ſit, quod illorum ſic deſtructorum bona ad illos Fratres deueniant, quorum erant cure commiſſa, quã ad alios: illa quæ ſic deſtituta exiſtũt, & deſtitui contigerit in futurum cum eorum bonis omnibus perpetuis vſibus Fratrum domus dicti Ordinis eiſdem deſtitutis Monaſteriis propinquorum applicamus: ita vt Fratres illi poſſint de illis, & de eorum Monaſteriorum ſtructuris, & edificijs pro eorum voluntate diſponere, prouiſo quod illorum Eccleſiæ, & Oratoria ad profanos vſus non rediganter, ſed in illis diuina celebrentur officia.
47 Inſuper cum nonnulli ad Ordinem prædictum Eremitarum D. Auguſtini ſpecialem gerentes deuotionis affectum, ordinent eorum cadauera cum habitu Fratrum Eremitarum dicti Ordinis, aut ſororum, ſeu mantellatarum prædictarum ſepeliri, ne ex illorum corporum delatione ad alia loca Ordini, & Fratribus prædictis iniuria irrogetur, decernimus tales apud ipſos eſſe ſepeliendos, etiam ſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam, nec poſſe etiam in loco per eos electo cum habitu prædicto quomodolibet ſepeliri, aut ad ſepeliendum portari abſque Fratrum domus loci, in quo tales deceſſerint, ex-
48 preſſa licentia, & aſſenſu. Cæterum ne ſi ratione Parochialium Eccleſiarum, apud quas domus Fratrum conſtructæ fuere, aut conſtruentur in poſterum, locorum Ordinarij in eoſdem Fratres aliquã ſuperioritatẽ vendicare tentarent, Fratrũ eorumdẽ quies in aliquo perturbaretur, cõcedimus ipſis Fratribus, vt ſic cõceſſis, & quas eis cõcedi contigerit curatis Eccleſiis poſſint per Capellanum per eos pro eorũ nutu ponendũ, & amouendum, curam huiuſmodi exercere, qui quandiu Capellanatus huiuſmodi fungetur officio, ac ſi dicti Ordinis Eremitarum exiſteret profeſſor, dictorum Fratrum Eremitarum libertate, & exemptione fruatur: Eccleſiæ verò prædictæ, & illarum bona, illa, qua domus Fratrum dicti Ordinis
49 prærogatiua lætetur. Illi preterea particulæ litterarum prædictarum Innocentij prædeceſſoris præfati, in qua Patribus prædictis eligendi Generalem Priorem dicti Ordinis facultatem concedit, adijcimus motu, ſcientia, & authoritate prædictis, quod idem Generalis Prior ſic electus, poſtquam electionis ſibi præſentato decreto

consenserit, intelligatur authoritate Apostolica confirmatus eo ipso, & liberè administret, & exerceat, quæ ad suum Prioratus Generalis pertinèt officium, reiecta quauis professorum dicti Ordinis, & aliorum sibi ratione dicti officij subditorum appellatione, quæ ab eius præceptis, monitionibus, Oratinationibus, mãdatis, & decretis Regulari disciplina eorundẽ quomodolibet interponi cõtinget. Rursus quia intelleximus, quod etsi bonæ memoriæ Ioannes
50 Papa XXII. prædecessor noster illorũ opinionẽ, qui asserebant, quod confessi Fratribus prædictis, & aliorum Ordinis Mendicantium ad audiendas confessiones iuxta iuris dispositionem deputatorum pro tẽpore tenebantur eadem peccata Rectori eorũ Parochialis Ecclesiæ iterũ confiteri, reprobauerit, & deinde præfatus Eugenius reprobationẽ huiusmodi approbando contra talia asserentes tanquã de hæresi suspectos per locorum Ordinarios, inquiri, & procedi mandauerit, ac successiuè Nicoalus prædecessor prædictus gesta in præmissis ab eisdem Ioanne, & Eugenio prædecessoribus robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuerit, nihilominus adhuc nonnulli eorum inhærentes proteruiæ, opinionem prædictam, & desuper factos, damnatos, & malè sonantes ac reprobatos articulos veros esse affirmare non verentur, vt talium præsumptuosa temeritas tantò minus inualescat, quanto plurium erit Superiorum correctioni subiecta, concessimus contra tales per eiusdem Eugenij prædecessoris litteras locorum Ordinarijs facultatem ad Inquisitores hæreticæprauitatis extendimus, ac volumus, quod Inquisitores ipsi, quicumq; fuerint, eadẽ qua Ordinarij contra tales authori-
51 tate fungãtur. Quod si per quoscũq; processus, lites, & controuersias quomodolibet inter ipsos Fratres prænominatos, & Ecclesiarũ Rectores, ac Ordinarios emergentes Ordinarij ipsi seu quicũq; alij inhibitionẽ eleemosynarũ per Christi fideles Fratribus ipsis faciẽdarũ, quocunque modo fuerint, prolapsi volumus, & præsentiũ patrocinio decernimus omnes, & singuli tales inhibentes ipso facto excõmunicationis incurrant sententiam, & contra tales ipsi Inquisitores hæreticæprauitatis ad prædictorum Fratrum requisitionem possint, & debeant sicut contra hæreticos procedere. Postremo cum prædictorum, sicut & Prædicatorum, & Minorum Fratrum Or-
52 dinum professores profidei Catholicæ dilatatione continuè indefessè laborent, fructuique afferant in Dei Ecclesia salutares, ac propterea fuerint dãrijs per Sedem Apostolicam prædictam priuilegijs decorati, aut quos par labor, pariaque merita coniungunt, paria coniungant priuilegia, & fauores; eisdem Fratrum Eremitarum professoribus, vt concessis eisdem Fratribus Prædicatoribus,

& Mi-

& *Minoribus priuilegijs, indulgentijs, & gratijs, & fauoribus, ac indultis tam ſpiritualibus, quam temporalibus à prædictis, & alijs Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, aut alijs authoritatem habentibus, quæ omnia, ac ſi nominatim exprimerentur, haberi volumus pro expreſſis, & noſtræ approbationis munimine ſolidamus ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere, potiri, & gaudere poſſint, & debeant perpetuis futuris temporibus in omnibus, & per omnia prorſus, & ſine vlla differentia, perinde ac ſi, quæ eiſdem Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordinibus prædictis ſunt conceſſa, præfato Ordini Fratrum Eremitarum D. Auguſtini nominatim fuiſſent conceſſa, aut concederentur in futurum, & quæ de Magiſtro Prædicatorum, & Miniſtro Generali Minorum, ac de Prouincialibus Prioribus Prædicatorum, & Miniſtris Minorum Fratrum, nec non Monaſterijs Monialium ſub eorundem Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratrum cura, & ſecundum ipſorum Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordinum inſtituta viuentium ſunt ſtatuta in Generali, & Prouincialibus Prioribus, & vicarijs dicti Ordinis S. Auguſtini ſub eorum cura, & ſecundum ipſius Ordinis Eremitarum inſtituta viuentium vice verſa ſtatuta ſunt, & eſſe cenſeantur. Diſtrictius inhibentes eiſdem locorum Ordinarijs ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, ac Parochialium Eccleſiarum Rectoribus, & alijs quibuſcumque ſub excommunicationis latæ ſententiæ, & priuationis earundem Parochialium Eccleſiarum, ac omnium beneficiorum Eccleſiaſticorum, quæ obtinent, nec non inhabilitationis ad illa, & alia in poſterum obtinenda pœnis eo ipſo per vos, qui contra fecerint, incurrendis, ne Ordinis prædicti Fratrum Eremitarum domos, & profeſſores præter aut contra prædictarum Innocentij, Bonifacij, Alexandri, Martini, Eugenij, & Nicolai, & Benedicti prædictorum, & aliorum quorumcumque prædeceſſorum noſtrorum, & præſentium litterarum tenorem inquietare, ſeu moleſtare, & eos aut teſtamentorum, vltimarumque voluntatum executores, & hæredes prædictos, ſeu quoſcumque alios directè vel indirectè ad ſolutionem alicuius quartæ Parochialis, ſeu Canonicæ, vel alterius portionis ſeu oneris, & ad faciendum celebrari aliquod officium in eorum Eccleſijs vel alibi dum apud ipſos Fratres decedentium cadauera tumulantur, ante vel poſt eorum ſepulturam cogere; nec confeſſis dictis Fratribus Eremitarum pro tempore, Euchariſtiæ, ſeu Extremæ Vnctionis Sacramenta*

53

ſine rationabili cauſa denegare, vel illorum exhibitionem malitiosè differre, aut eorum Parochianis, ne dictis Fratribus confiteantur, probibere vel perſuadere, neque etiam ad præmiſſa, ſeu aliquod præmiſſorum auxilium, conſilium, vel fauorem dare directè, vel indirectè quoquomodo præſumant. Et nibilominus cuilibet in dignitate Eccleſiaſtica conſtituto, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Eccleſiæ Canonico, qui deſuper prædicti Ordinis Eremitarum Priores, & Fratres ac illorum, ſeu ad commodum eorum Romanæ Eccleſiæ Syndicos deſuper requiſitus fuerit, per Apoſtolica ſcripta in ſolidum mandamus, quatenus per ſe vel alium, ſeu alios, præmiſſa, vbi, & quando opus fuerit, ſolemniter publicantes, ac eiſdem Fratrum Eremitarum Ordinis illiuſque domibus, & profeſſoribus in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant eos pacifica poſſeſſione, vel quaſi priuilegiorum, & conceſſionum huiuſmodi gaudere, non permittentes eos ſeu teſtamentorum executores, & hæredes prædictos aut quoſcunque alios contra illorum tenorem per Ordinarios, aut Rectores prædictos aut quoſcumque alios indebitè moleſtari, aut eis grauamina, iniurias atque damna inferri, ſeu quomodolibet irrogari, ac etiam ſummariè, & de plano ſine ſtrepitu, & figura iudicij, ſola facti veritate inſpecta contra quoſcumque cuiuſcumque qualitatis, vel conditionis exiſtant, & quatumque etiam Eccleſiaſtica Patriarchali, Archiepiſcopali, & Epiſcopali, & mundana forent dignitate & exemptione muniti, in quibuſcumque cauſis per eos mouendis, quacunque ratione vel cauſa, quæ excogitari poſſit, eis miniſtrent iuſtitiæ complementum, exequentes, quod per eos fuerit ordinatum, & illos, quos cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe conſtiterit, illis irretitos eſſe declarent, & faciant, & mandent interdictos, ſuſpenſos, & excommunicatos publicè denunciari, & ab omnibus arctiùs euitari, ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, illos, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauare procurent, contradictores authoritate noſtra appellatione poſtpoſita compeſcendo, inuocato adhoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſæcularis. Non obſtantibus præfati Bonifacij Octaui Conſtitutionibus, quibus cauetur, ne quis extra ſuam ciuitatem, & diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam dietam à fine ſuæ diœceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à Sede Apoſtolica deputati extra ciuitatem, & diœceſim, in quibus deputati fuerint, cõtra quoſcũq. procedere, aut alij, vel aliis

54

55

vices

vices suas committere præsumant, & de duabus dictis in Concilio Generali, nec non quæ incipiunt Super cathedram, *præfati Bonifacij, &* Dudum *Viennensis Concilij, ac recolendæ memoriæ Calixti Papæ III. etiam prædecessoris nostri litteris, aliisque Apostolicis, ac etiam in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis specialibus, vel generalibus, nec non Othonis, & Othoboni olim in Regno Angliæ Apostolicæ Sedis Legatorum Constitutionibus Ecclesiarum vel locorum quorumlibet statutis, & consuetudinibus, & inter quoscumque dicti Ordinis Fratrum Eremitarum professores, ac locorum Ordinarios, seu Rectores prædictos initis, & conclusis, ac hactenus obseruatis pactis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis etiam alia firmitate roboratis, nec non omnibus illis, quæ Innocentius, Bonifacius, Alexander, Clemens, Martinus, Eugenius, & Nicolaus, & alij nostri prædecessores præfati in prædictis eorum litteris voluerunt non obstare contrarijs quibuscumque, quibus omnibus illa ac si de verbo ad verbum insererentur, & derogatoriarum derogatorias clausulas in se continerent præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad præmissa specialiter, & expresse derogamus, aut si Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Rectoribus præfatis, seu quibuslibet alijs communiter, vel diuisim à Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel vltra ad certa loca ad iudicium euocari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali vel speciali cuiuscumque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus earum, & concessa in eis iurisdictionis executio impediri possit quomodolibet vel differri, & de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis, nos enim ex nunc illa, & quæcumque alia, quæ in futurum per Nos, vel Sedem Apostolicam quomodolibet concedi, statui, & ordinari contigerit contra Innocentij, Bonifacij, Alexandri, Clementis, Martini, Eugenii, & Nicolai, ac aliorum prædecessorum prædictorum, & præsentium litterarum huiusmodi tenorem, nec non si secus super his à quoquam quauis authoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irrita, & inania, nullius-*

56 *que roboris vel momenti esse decernimus. Et quia difficile foret præsentes litteras ad singulas Prouincias originaliter destinare, volumus, & dicta authoritate decernimus, quod transumptis earum*

manu notarij publici, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, vel Protectoris, qui est, & qui pro tempore erit, aut alicuius Episcopalis vel Archiepiscopalis sigillo, seu dicti Ordinis Prioris Generalis munitis eaprorsus in iudicio, & extra, vbicumque exhibita vel ostensa fuerint, fides adhibeatur indubia, ac si ipsæ litteræ originales forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, innouationis, Constitutionis, ordinationis, applicationis, Statuti, concessionis, indulti, extensionis voluntatis, ampliationis, declarationis, confirmationis, suppletionis, mandati, derogationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1474. septimo Idus Februarij Pontificatus nostri anno quarto.

COM-

COMMENTARIVS IN MARE MAGNVM

Eremitarum S. Augustini.

SVMMARIVM.

Hoc Mare magnum vbi extat. num. 1.

De antiquitate, institutione, laudibus, & excellẽtia Ordinis Eremitarum S. Augustini. nu. 2.

Alia pertinentia ad nomen Mare magnum *remissiuè. num.* 3.

Facultas ad designandum Confessores, & Concionatores. num. 4.

An, & quomodo sit reuocata per Concilium Tridentinum. ibid.

An Clementina Dudum de Sepultur. *quoad Religiosos confessarios sit reuocata per Concilium Tridentinum. ibidem.*

Quæ sit forma designata pro Confessarijs Regularibus in d. Clementina Dudum *ibidem.*

De

De præsentatione, & approbatione Confessariorum. num. 5

Audire possunt confessiones infirmorum in ipsorum domibus. ibid.

Quomodo id faciendum ex decreto S. Congregationis, ibidem.

An ad præsentationem requiratur attestatio sub iuramento. ibidem.

An audiant sine approbatione confessiones familiarium, Tertiarorũ, Oblatorũ, &c. n. 6.

De facultate designandi Concionatores. num. 7.

De libertate sepulturæ. num. 8.

An ea omnibus concedenda. ibid.

In Ecclesijs Fratrum nullus sepeliendus ipsis inuitis. num. 9.

Exequiæ a quibus faciendæ. ibid.

Extrauagans Super Cathedram *extenditur ad hos Religiosos. num. 10.*

Alia remissiuè. num. 11.

Libertates, & exemptiones huic Ordini concessæ a Principibus sæcularibus confirmãtur. n. 12.

An possit illis priuari ab eisdem Principibus. ibidem.

Exemptio circa receptionem, vel prouisionem

in

in penſionibus, beneficijs, &c. num. 13.
Penſiones an poßint poni a Prælatis Religionis: num 14.
Rotæ deciſio circa hoc refertur. num. 15.
Quid in alia deciſione Rotæ habeatur. num. 16.
Communicatio priuilegiorum quorumdam Monaſteriorum ad alia. num. 17.
An priuilegia conceſſa vni Monaſterio alijs communicentur. num. 18.
De iure communi non communicantur. nu. 19
Secus verò propter priuilegia aliqua Religionum. num. 20.
Quomodo id limitandum. ibidem
Facultas recipiendi Tertiarias, ſeu pynx ocheras. num. 21.
De Regula, & habitu ipſarum. ibidem
Ipſarum priuilegia. num. 22
An extendantur ad viros Tertiaros. ibidem
De alijs remißiuè. num. 23.
Domus horum Religioſorum ſub B. Petri, & Sedis Apoſtolicæ protectione. num. 24.
An ex hoc inferatur exemptio Ordinis: ibidem:
De clauſula Et præſentis ſcripti patroci-

pio

nio communimus. *num.* 25

Ordo Canonicus conſeruandus in domibus Fratrum. num. 26.

Poſſeſsio quorumcunque bonorum confirmatur. num. 27.

Donationes ipſis factæ a Principibus validæ ſunt. ibid.

Poſſeſsionis nomine quæ veniant ibid.

Clauſula Quaſcumque poſſeſſiones, *&c. quem effectum producit. num.* 28.

Exemptio a decimis. num. 29.

Priuilegia Religionum circa hoc. ibid.

Alia remiſsiuè. num. 30.

Facultas recipiendi in Nouitios tam clericos quam laicos. num. 31

De iure communi competit Religionibus : num. 32

Quomodo intelligenda. ibid.

Clerici ſiue in maioribus, ſiue in minoribus, an recipi poſsint. num. 33.

Non Epiſcopi, etiam Titulares. ibid.

Quid de Abbatibus, aut aliis Prælatis. ibid.

Serui an recipi poſsint. num. 34.

An coniugati, aut ære alieno grauati. ibid.

An

An illi qui habent parentes in graui, vel extrema neceſsitate num. 35.
Valida eſt talium profeſsio. num. 36.
Contraria fundamenta diluunt. num. 37.
In aliquibus etiam caſibus poſsunt filij licitè etiam Religionem ingredi, parentibus in graui, aut extrema neceſsitate conſtitutis. numero 38.
Alia ad intentum. numero 39.
Prohibitio ad non diſcedendum ſine licentia. numero 40.
Litterarum, ſeu patentium diuerſa genera. ibidem.
Per Regularem ſententiam *quid intelligatur. num. 41.*
Eadem habentur in Bulla Innocent. IIII. n. 42.
Fratres non cogendi ad Synodos. num. 43.
Conuentus *appellatione quæ veniant, ibid.*
Epiſcopi an celebrare poſſint Ordines in domibus Regularium. numero 44.
An erigere baldachinum. ibidem.
An Prædicare. numero 45.
Conlentioſam iuriſdictionem ibi non exercent. numero 46.

Nec ſe intromittunt in electionibus, aut remotionibus Prælatorum numero 47.

Altarium conſecrationes, Oleum ſanctum, & Eccleſiaſtica Sacramenta, a quo Epiſcopo petenda. numero 48.

Oleum Sanctum pro infirmis concedi debet ab Epiſcopis. numero 49.

In qua quantitate. ibidem.

Eccleſiaſtici Sacramenti nomine quid veniat. num. 50.

Alia pro intento. numero 51.

Vacante Sede Epiſcopali a quo accipienda. num. 52.

Benedictio vaſorum, veſtium, conſecratio altarium, &c. an à quocumq. Epiſcopo poſtulandâ. num. 53.

Priuilegia circa hoc an reuocata per Conc. Tridentin. numero 54.

Facultas ad celebrandũ tẽpore Interdicti. n. 55

Ad recipiendũ Ordines, Chriſma, Oleum, conſecrationes, &c. ab alijs quã Diœceſanis, n. 56.

Qui dicantur Epiſcopi gratiam, & communionem S. R. Sedis *habentes. num. 57.*

An hæretici, ſchiſmatici, &c. ibidem.

Illi

Illi maximè. numero 58.
An aliis petì poſſint prædicta. num. 59.
Quid quando ea nolunt exhibere Catholici Epiſcopi ſine prauitate *aliqua. numero* 60.
Intra fines iſtorum Religioſorum nullus Capellam, aut Oratorium conſtruit. num. 61.
An cum conſenſu Diœceſani. numero 62.
Dictio Et *aliquando ponitur pro* ſeu *num.* 63.
Immunes ſunt hi Religioſi ab exactionibus, & oneribus. numero 64.
Sepulturæ libertas in eorum Eccleſiis. num. 65.
Facultas redimendi bona ipſorum de manibus eorum, a quibus detinentur. numero 66.
Alienatio arborum quomodo prohibita Regularibus. ibidem.
Arbores quæ dicantur. num. 67
Sunt in duplici differentia. numero 68
Arborum inciſio ſpecies eſt alienationis. nu. 69
Prohibita. ibidem.
In quibus caſibus licita. numero 70.
Si ſunt in parua quantitate. ibidem.
Si ſunt inutiles fundo. num. 71.
Quando loco earum reponuntur fructiferæ. numero 72

Quando

Quando nouæ reponerentur. numero 73.
Quid quando arbores ſunt cæduæ. numero 74.
Non ſemper eſt licita arborum cæduarum inciſio. numero 75.
An eorum venditio licita. numero 76.
An beneficiarius poſſit incidere aliquas arbores prædij ſui beneficij. numero 77.
Priuilegium reducendi hæc ad Eccleſiam. numero 78.
Conforme priuilegio Iuris communis de reſtitutione in integrum. ibidem.
De Generali a Fratribus eligendo. numero 79
Quæ forma ſeruanda in electione ipſius. num. 80
Alia ſpectantia ad electionem. numero 81.
Regula S. Auguſtin. numero 82. & 83.
In domibus Fratrum prohibetur rapina, furtum, ignis appoſitio, hominis captio, violentia, &c. numero 84.
Praxis Regularium circa reos ad eorum Eccleſias confugientes. numero 85.
An immunitas Eccleſiæ ſuffragetur violenter extractis è manibus ſatellitum, aut è carceribus confugientibus. numero 86.
Proſequi fabricam Monaſterij an prohiberi poſſit

poſsit Religioſis. numero 87
Confirmatio libertatum, immunitatum, exemptionum, &c. numero 88
Priuilegia irrationabilia non ſubſiſtunt. ibidem.
Maximè ſi ſunt contra ſtatuta Religionum. ibidem.
Ius commune concedit Principibus ſæcularibus dare poſse exemptiones Regularibus numero 89
Damnum non inferendum domibus Religioſorum, numero 90
Clauſula Salua Sedis Apoſtolicæ authoritate. *numero* 91
Alia circa hoc priuilegium. numero 92
Peccatum detrahentium Religionibus grauiſſimum. ibidem.
Pœna carendi communione Chriſtiana, ſeu Sacratiſſimo Corpore Chriſti. numero 93
Exemptio Ordinis ab Ordinariorum iuriſdictione. numero 94
Clauſula In ius, & proprietatem B. Petri, Sedis Apoſtol. &c. *an arguat exemptionem. numero* 95
Immediatè ſubiacere Sedi Apoſtolicæ quid

importet: num. 96
Non possunt Fratres excommunicari, suspendi, &c. ab Ordinarijs. num. 97
De simili priuilegio aliorum Mendicantium. num. 98
Nec ratione delicti, contractus, &c. conueniri possunt coram Ordinarijs. num. 99
Clausula. Nullum ius de nouo volumus adquiri quid importet. num. 100
Confirmatio priuilegij in forma communi quæ. ibidem.
Sixtus IIII. confirmat relata priuilegia. num. 101
Qui sint effectus confirmationi in forma communi. num. 102
Qui effectus confirmationis ex certa scientia, *seu* motu proprio. *num.* 103
Quando censetur Papa confirmare ex certa scientia. *num.* 104
An ad id requiratur, quod inseratur tenor priuilegij. ibidem.
Alia ex Rotæ decisionibus. num 105
Extensio exemptionis à decimis. num. 106
Quota, subsidium charitatiuum Cathedraticum,

thedraticum, Datum, & *similia quid importent. num.* 107
Quid de eo S. Rota decidit. numero 108
An ad hoc deseruiat communicatio priuilegiorum, quæ est inter Religiosos, ibidem.
Quomodo litteræ ex motu proprio *sint magis qualificatæ. numero* 109
Per remissionem peccatorum an denotetur Indulgentia, ibidem
Clausula Et iniunctarũ Pœnitentiarum relaxatio *quid denotet numero* 110
An cum Indulgentia ponitur cum ista clausula, satisfiat per ipsã Pœnitentiæ impositæ a Confessario. ibidem
Priuilegia de ministranda Eucharistia, & extrema Vnctione, tribuendaque sepultura Pinzocheris. numer. 111
Extenduntur ad personas oblatas. numer. 112
Priuilegium habendi altare portatile tempore Interdicti. num. 113
An etiam sit facultas audiendi Missam, ibid.
Alia priuilegia. num. 114
Circa quartam funeralem. numero 115
S. Rotæ decisio circa illam. num. 116

An pro illa deseruiat communicatio priuilegiorum. ibidem.
De non soluenda portione de legatis pijs. numer. 117
Conformiter ad ius commune ibid.
Quod dicatur legatum ad causas pias. nu. 118
Omnimoda exemptio Ordinis confirmata. num. 119
Exemptio alia loci, alia personæ. num. 120
Non infirmantur hæc priuilegia exemptionis quod Papa in illis non exprimat se derogare iuri tertij. num. 121
Alia circa similia priuilegia num 122
Prælati absoluũt subditos ab omnibus censuris, exceptis paucis. num. 123
Et dispensant in irregularitatibus, paucis etiam exceptis. ibidem.
An etiam dispensent in pœnis priuationum, inhabilitationum, &c. num. 124
Pœnæ an tollantur per absolutionem, vel dispensationem. num. 125
Inhabilitates an sint irregularitates. num. 126
Tempore visitationũ, & solemnitatibus maioribus an vti possint Prælati ista facultate.

num.

numero 127.
Facultas ministrandi Sacramenta quædam confessis huius Ordinis Fratribus, quando parochi nollent id facere. numer. 128
An liceat Religiosis baptizare. numer. 129
An assistere Matrimonij solemnitati. num. 130
An sepelire eos, qui alibi suam sepulturam elegerint. num. 131
Bona Monasteriorum Monialium si deserantur, cui applicanda. num. 132
Monialium nomine multæ fœminæ veniunt. ibidem.
Quæ in hoc priuilegio. ibidem.
De exemptione, & subiectione Monialium numero 133
Vbi sepeliendi qui cum habitu Fratrum sepeliri volunt. numero 134
De domibus Fratrum construendis apud Ecclesias Parochiales. n. 135.
Qualiter Regulares administrent Sacramentum Pœnitentiæ. n. 136
An sine consensu Parochi. ibid.
Eucharistia an administretur ab illis. numero 137

An extrema Vnctio. num. 138
An assistant Matrimonij Sacramento. n. 139
De obligatione ad soluendā quartam funeralem · num. 140
Quas functiones Parochorum facere possint Regulares in suis Ecclesiis. num. 141
Quid de benedictionibus, processionibus, & similibus. ibidem.
Generalis electus eo ipso confirmatus. num. 142
Decretum electionis an sit de substantia illius. num. 143.
Quando facit plenam fidem ibid.
Exercet Generalis suum officium reiecta appellatione. num. 144
An sit requisitum necessario, vt post electionem installetur electus, seu possessionem accipiat. num. 145.
Facultas cognoscendi de errore asserētium, quod confessi Mendicantibus teneantur eadem peccata confiteri Parocho ad Inquisitores extensa. num. 146
An expediat accipere semper Sacramenta à Parochis potius quam à Regularibus. n. 147.
Maximè quando accipiuntur ex præcepto.

num.

num. 148
Quibus limitationibus id tenendum. num. 149
Quid respondendum ad Extrauagantes Summorum Pontificum. ibid.
Pœnæ contra inhibentes fieri eleemosynas Fratribus. num. 150
Inquisitores contra illos procedunt. num. 151
In quibus causis procedant Inquisitores. n. 152
Communicatio priuilegiorum Prædicatorum, & Minorum. num. 153
Pœnæ contra se opponentes dictis priuilegiis. num. 154
Quando incurrentur. ibid.
An si id faciant ex metu. num. 155.
Iudices Conseruatores pro his priuilegijs. n. 156
Non obstantiæ. num. 157
Transumptis priuilegiorum fides adhibetur. ibidem.

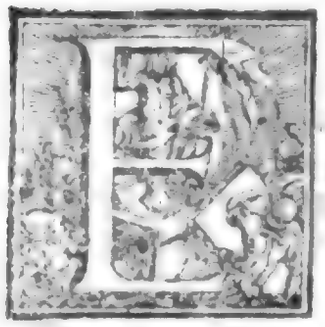

1 XTAT hoc Mare magnum in Bullario Rodriguez *tom.* 1. inter Bullas Sixti IIII. *Bulla* 34. a Cameræ Auditore authenticatũ. Et in Bullario Ordinis Eremitarum S. Augustini a Laurentio Empoli eiusdem Ordinis edito inter Bullas, seu Constitutiones Sixti IIII. *num.* 5. Vbi dicitur extractum ex Transumpto Authentico, quod asseruatur Romæ in Archiuio S. Marię de Populo, & haberi in libro *Compendii priuilegiorum Ordinis pag.* 26. De eo etiam sæpius Authores, qui de priuilegijs Regularium, Mendicantium præsertim, loquuntur.

2 De antiquitate porrò, institutione, excellentia, laudibus, & prærogatiuis huius grauissimi Ordinis agunt S. Antoninus 3. *p. tit.* 24. *cap.* 21. Pelagius *de planct. Eccl. cap.* 23. & 51. Cassanæus *in Catalogo gloriæ mundi p.* 4. *consid.* 71. Nauclerus *vol.* 3. *gener,* 41. *ann. Christi* 1215. Garibai *in Compend. lib.* 7. *cap.* 57. *ann.* 398. Rodriguez *tom.* 1. *Quæst. Regul. q.* 2. *ar.* 4. Azorius *tom* 1. *Instit. mor. lib.* 12. *cap.* 23. Miranda *in Man. Prælat. tom.* 1. *q.* 4. *ar.* 6. & ex Authoribus eiusdem familiæ Arnoldus Duscus *in Tract. de vir. illustrib. Ordin. Eremit.* Hieronymus Romanus *in chronic. Eremit.* Ioannes Marquez vir doctissimus *de Orig. Eremit. S. Augustin.* & alij plures, quos refert Barbosa *de Iur. Ecclesiastic. lib.* 1. *capitul.* 41. *numero* 94.

Alia quæ pertinent ad nomen *Maris magni*, quo hęc Bulla
3 appellatur, & ad Sixtum IIII. qui eius Compilator fuit, habes ex dictis circa Mare magnum Prædicatorum.

Circa §. 1.

4 CONCEDITVR in hoc priuilegio facultas Generali Eremitarum S. Augustini, & Prouincialibus cum Diffinitoribus in Capitulis Prouincialibus ad designandum Confessores, & Concionatores, qui in talium munerum executione a nullo impediri possint. Quod, quidem priuilegium, & aliud simile, quod habetur in Mari magno Carmelitarum §. 85. quod attinet ad Confessarios (intellige secularium personarum) reuocatum est his tem-

temporibus poſt Concilium Trident. *ſeſſ.* 23. *cap.* 15. vbi cum reuocatione priuilegiorum, & conſuetudinum etiam immemorabilium in contrarium ſtatuitur, *Nullum etiam Regularem poſſe Confeſſiones ſæcularium etiam Sacerdotum audire, neque ad id idoneus reputari, niſi aut parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, idoneus iudicetur.* Vnde non ſolum hoc priuilegium, ſed & alia Bonifacij VIII. & Benedicti XI. quæ retuli *tom.* 1. *Summæ cap.* 19. *num.* 2. item alia aliorum Pontificum apud Bordonum *in Reſolut. Reſolut.* 6. *num.* 1. vacant his temporibus, vt communiter ſupponunt Doctores. Imò etiam à tempore Leonis X. qui in Bulla, *Dum intra mentis*, in Bullario Laertij *in Leon. X. Bulla* 22. ſtatuit poſſe dictos Regulares ab Epiſcopis *ſuper ſufficienti litteratura, & aliqua ſaltem huiuſmodi Sacramenti* (ſcilicet Pœnitentiæ) *peritia dumtaxat examinari*. Bordonus *ſupra num.* 1. Quamuis autem Pius V. in Bulla *Etſi Mendicantium*, ſtatuerit Mendicantes ſolùm cum approbatione ſuorum Superiorum poſſe audire confeſſiones ſecularium; quia tamen, iuxta dicta *tom.* 2. *Summæ cap.* 1. *num.* 16. hæc Bulla Pij V. reuocata eſt à Gregorio XIII. in alia, quæ incipit *In tanta*, quantum ad ea quæ in ipſa conceduntur contra Cõciliũ Tridentinũ, cum hoc ſit contra dictum Concilium, ideo nullo modo ſubſiſtit, prout eo loco *num.* 18. dixi. Nec video eſſe aliquod priuilegium his temporibus perſeuerans, ratione cuius poſſint Regulares ſine dicto examine Epiſcoporum confeſſiones ſecularium excipere, maximè propter Conſtitutionem Vrbani VIII. quam *tom.* 1. *cap.* 19. *num.* 2. retuli. De quo etiam Bordonus *ſupr. num.* 2. An autem in caſu raro quo Epiſcopi ex indeuotione, odio, mala voluntate, aut ſine iuſta cauſa noluerint illis facultatem ad id concedere, poſſint ſine illa id facere, affirmant non ſolum Nauarrus, & Miranda, quos retuli *d. cap.* 19. *numer.* 3. ſed etiam Rodriguez *tom.* 1. *Quæſt. Regular. q.* 59. *ar.* 2. & 3. Eraſmus Cochier *de Iuriſdict. Ordin. in exempt. p.* 4. *q.* 77. Layman *in Theolog. mor. lib.* 4. *Tract.* 6. *cap.* 11. *num.* 4. Finellus *de caſib. reſeruat. cap.* 3. *nu.* 3. Villalobos *in Summ. tom.* 1. *Tract.* 1. *diff.* 53. *num.* 3. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 32. *num.* 2. Ioannes de Cruce in *Epitom. Religioſ. ſtat. lib.* 2. *capitul.* 6. *dub.* 1. *concl.* 2. Cœleſtinus *in Compend. Theolog. mor. Tract.* 1. *cap.* 16. *num.* 1. & *cap.* 14. *q.* 2. *num.* 4. & alij, quos referunt Fagundez *de* 2. *Eccleſ.*

cleſ. præcept. lib. 7. cap. 2. num. 15. & Diana *3. p. tract. 2. reſolut. 24. & p. 5. Tract. 13. Reſolut. 45.* Eo quod in Clem. *Dudum de ſepultur.* Id conceditur, imò in Concilio Lateranenſi ſub Leone X. in Bulla relata, dum dicitur: *Talibusque præſentatis admiſſis, vel etiam indebitè recuſatis confitentes Conſtitutioni, quæ incipit*: Omnis vtriuſque ſexus, *quoad confeſſionem dumtaxat, ſatiſfeciſſe cenſeantur*. Vnde inferunt plures ex illis Epiſcopos tantum habere nudum miniſterium in approbatione Religioſorum, nec illis tribuere iuriſdictionem, ſed eam habere à iure communi, ſeu à Papa in dicta Clem. *Dudum*. quæ non eſt derogata per Concil. Trident. quia cum ſit lex inſerta in corpore iuris, neceſſario deberet fieri mentio de illa, vt derogaretur. De quo ſpecialiter Miran. *tom. 1. manual. q. 45. art. 5. & 6.* Hieronym. Rodriguez *dicta reſolut. 32. numer. 1. 2. et 3.* & Ioannes de Cruce *ſupra*. Alii verò negant, quales ſunt Suarez *in 3. p tom. 4. diſputat. 28. ſect. 5. numer. 6.* Coninch. *de Sacram. diſp. 8. dub. 7. num. 58.* Filiucius *tom. 1. tract. 7. c. 1. 9. num. 257.* Barboſa *in Collectan. tom. 3. par. 2. lib. 3. Clem. tit. 7. Clem. dudum, num. 8. et in Collectan. ad Concil. Trident. ſeſs. 23. cap. 15. num. 31.* Siluius *in addit. ad 3. p. q. 8. art. 5. quæritur 4.* Vazquez *in 3. par. tom. 4. quæſt. 93. art. 3. dub. 3. num. 2.* Pitigianus *in 4. ſent. tom. 2. diſtinct. 17. q. vnica art 4. dub. 4.* Sancius *in ſelectis diſp. 48. num. 16.* Reginaldus *in praxi tom. 1. lib. 1. num. 192.* Fernandez *in exam. Theol. mor. par. 3. c. 9. §. 8. num. 2.* & alii: quia Concilium ſtatuens nullum niſi habentem Parochiale beneficium, aut approbatum ab Epiſcopo idoneum eſſe audiendis confeſſionibus, ſatis indicat ad eam idoneitatem requiri approbationem actu datam. Nam particula conditionalis, *Niſi*, eam vim habet, vt ſi conditio requiſita non ponatur, re ipſa non ſequatur effectus. Duo tamen certiora ſunt in preſenti. Primum grauiter peccare Epiſcopos talibus Religioſis ſine iuſta cauſa huiuſmodi approbationem negantes; cum ita illos impediant vti priuilegio à Sede Apoſtolica conceſſo, quod tenentur integrum ipſis ſeruare iuxta *capit. 4. de priuileg.* Suarez *dicta ſect. 5. numer. 15.* Reginaldus *dicto lib. 1. num. 195.* Coninch. *d. diſp. 8. num. 59.* Tamburinus *de Iure Abbatum tom. 2. diſp. 6. quæſt. 12. num. 6.* Secundum eſt, quod niſi clarè conſtet Epiſcopum iniuſtè & ſine cauſa hanc approbationem negare, credendum eſt iuſtè id feciſſe; quia ſemper Ius Superioris integrum manet, iuſtèque

feciſſe

feciſſe præſumitur, quando oppoſitum non conſtat. Suar. *dicto num.* 5. Tamburinus *ſupra, num.* 5.

4 Quę autem ſit forma præſcripta pro Confeſſariis Regularibus in d. Clementina *Dudum*, & de qua Authores primæ ſententię dicunt non eſſe reuocatam per Concilium Tridentinum, ex verbis ipſius Clementinæ ſic habetur: *Statuimus etiam, & ordinamus auctoritate prædicta, vt in ſingulis Ciuitatibus, & diœceſibus, in quibus loca fratrum ipſorum conſiſtere dignoſcuntur, vel in Ciuitatibus, & diœceſibus locis ipſis vicinis, in quibus loca huiuſmodi non habentur, Magiſtri, Priores Prouinciales Prædicatorum, aut eorum Vicarij, & Generales, & Prouinciales, Miniſtri, & Cuſtodes Minorum, & Ordinum prædictorum ad præſentiam Prælatorum eorundem locorum ſe conferant per se, vel per Fratres, quos ad hoc idoneos fore putauerint, humiliter petituri, vt fratres, qui ad hoc electi fuerint in eorum ciuitatibus, & diœceſibus confeſſiones ſubditorum ſuorum confiteri ſibi volentium audire liberè valeant, & huiuſmodi confitentibus (prout ſecundum Deum expedire cognouerint) pœnitentias imponere ſalutares, atque eiſdem abſolutionis beneficium impendere de licentia, gratia, & beneplacito eorundem. Ac deinde præfati Magiſtri, Priores prouinciales, & miniſtri Ordinum prædictorum eligere ſtudeant perſonas ſuffcientes, idoneas, vita probatas, diſcretas, modeſtas, atque peritas ad tam ſalubre miniſterium, & officium exequendum, quas ſic ab ipſis electas repræſentent, vel faciant præſentari Prælatis, vt licentia, gratia, & beneplacito in ciuitatibus, & diœceſibus eorundem huiuſmodi perſonæ ſic electæ confeſſiones confiteri ſibi volentium audiant, imponant pœnitentias ſalutares, & beneficium abſolutionis in poſterum impendant, prout ſuperius eſt expreſſum, extra ciuitates, & diœceſes, in quibus fuerint deputatæ, per quas eas volumus, & non per prouincias deputari confeſſiones nullatenus audituræ. Numerus autem perſonarum aſſumendarum ad huiuſmodi officium exercendum, eſſe debet prout vniuerſitas cleri, & populi, ac multitudo, vel paucitas exigit eorundem. Etſi ijdem Prælati petitam licentiam confeſſionum huiuſmodi audiendarum conceſſerint, illam præfati Magiſtri Miniſtri, & alii cum gratiarum recipiant actione dictæque perſonæ ſic electæ commiſſum ſibi officium exequantur; quod ſi forte iam dicti Prælati quenquam ex dictis Fratribus præſentatis eiſdem ad huiuſmodi officium nollent habere, vel non ducerent admittendum, eo amoto, vel ſubtracto loco ipſius ſimiliter eiſdem*

præ-

præsentandus Prælatis possit, & debeat alius surrogari. Si verò iidem Prælati Prælatis Fratribus ad confessiones, vt præmittitur, audiendas electis, huiusmodi exhiberi licentiam recusarint, nos ex nunc ipsis, vt confessiones sibi confiteri volentium, liberè, licitèque audire valeant, et eisdem pœnitentias imponere salutares, atque eiusdem beneficium absolutionis impartiri gratiose concedimus de plenitudine Apostolicæ potestatis. Per huiusmodi autem concessionem nequaquam intendimus personis, seu Fratribus ipsis ad id aliter deputatis potestatem in hoc impendere ampliorem, quam in eo curatis, vel parochialibus Sacerdotibus est à iure concessa, nisi forsan eis Ecclesiarum Prælati vberiorem in hac parte gratiam specialiter ducerent faciendam. Hæc ibi maximè, & pro omni euentu ponderanda Religiosis.

An verò presentatio Confessariorum Regularium facta in vno Episcopatu, sufficiat pro alijs, dixi eo *cap. 19. num. 4. et 5.* 5 qualiter etiam Regulares graduati siue Lectores debeant examinari, & approbari ab Episcopis, dixi *ibidem num. 6.* Pro quo etiam consule dicenda infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 16. *num* 55. An hæc approbatio sit perpetua, restringibilis, aut expiret morte concedentis, dixi eo loco *num. 7. et seqq.* Nunc addendum specialiter, Ordinarios locorum non posse impedire Regulares approbatos ad audiendas confessiones quominus audire illas possint in domibus pœnitentinm ægrotorum, quando ab eis vocantur, verùm possunt iidem Ordinarii sub pœna suspensionis à facultate audiendi confessiones præcipere, quod Regulares huiusmodi infirmorum Parochos de audita confessione eodem die certiores reddant; vt censuit Sacra Congregatio Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium præpositorum sub die 1. Iulij 1606. Et ideo cum Curatus quidam apud eandem Sacram Congregationem conquereretur, quod Fratres S. Francisci iunioris obseruantiæ Reformati confessiones Parochianorum suorum ægrotantium absque eius licentia audirent, ipsa Sacra Congregatio respondit, dictis Fratribus id prohiberi non posse, dummodo ab Ordinario prius approbati existant, & posteaquam infirmorum Confessiones audiuerint, statim dictum Curatum certiorent. *In vna Senogallien. 22. Ianuarij 1616.* Barbosa *de Iure Ecclesiastic. lib. 1. cap. 43. num. 214.* Tamburinus *supra num. 10.* Vide & dicta *eo cap. 19. num. 31. et 32.* Nota autem huiusmodi

di certioratione poſſe eſſe ſolum relinquendo ſchedulam in domibus infirmorum de ipſorum confeſſione audita. Ita enim declarauit Sacra Congregatio Concilii 13. Septembris 1641. Romæ authenticè, etiam ſubſcriptione Cardinalis Sancti Honuphrij, & Secretarii Sacræ Congregationis. Alia infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 16. propter nouam declarationem S. Congregationis in quadam epiſtola tranſmiſſa ad Epiſcopum Piſcurienſem.

5 Eſt verò dubiũ, an Ordinarij poſſint obligare Superiores Regulares, vt quando præſentant ipſis aliquos Religioſos, vt examinentur pro Confeſſionibus audiendis, atteſtentur ſub iuramento de ſufficientia, idoneitate, vel morum probitate, ſic præſentatorum. Reſpondeo negatiuè. Tùm quia hoc eſt contra vſum Eccleſiæ vix ab vno, vel altero tentatum, & non ſine notabili querela. Tùm quia neque in Clemen. *Dudum*, vbi eſt ſermo de modo, quo Prælati debent præſentare ſuos Religioſos Ordinarijs, & de modo, quo ipſi Ordinarij illos debent admittere, talis facultas ipſis conceditur, neque in Concilio Tridentino, aut alibi de ipſa fit mentio. Tùm præterea quia obligare ad iurandum ſolum pertinet ad Superiorem reſpectu ſubditorum non exemptorum, Epiſcopi autem non ſunt Superiores Religioſis exemptis, aut ſuper illos habent aliquam iuriſdictionem. Moronus *reſp.* 85. *num.* 55.

6 Quinimò non obſtante præfato decreto Concilii Tridentini, in quo ſtatuitur nullum etiam Regularem poſſe confeſſiones ſæcularium audire, niſi beneficium habuerit, aut ab Epiſcopo examinatus fuerit, probabiliter dici poteſt iuxta dicta *tom.* 2. *Summæ cap.* 16. *num.* 16. poſſe Religioſos, quibus hoc priuilegium, de quo in præſenti, conceditur, & alios qui cum ipſis in priuilegiis communicant, ſola ſuorum Superiorum, & ſine aliqua Epiſcoporum approbatione audire confeſſiones ſæcularium, qui ſunt de ipſorum familia, & habent conditiones requiſitas a Concilio Lateranenſi, & Tridentino iuxta dicta eo *cap.* 16. *num.* 13. *et* 14. propter dicta ibi eo *num.* 16. ex variis authoribus. Quibus iunge Fernandez *in exam. Theolog. Mor. p.* 3. *cap.* 9. §. 8. *num.* 1. Homobonum *de exam. Eccleſ. Tract.* 8. *c.* 2. *q.* 7. & deciſionem, quam affert Armendariz *in Addit. ad recopil. leg. Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 53. & *lib.* 4. *tit.* 28. *lib.* 1. §. 2. *de confitendo ſemel in anno numero* 10.

Quos

Quos non reijcit Barbosa *Collectan. in Concil. Trid sess.* 23. *cap.* 15. *num.* 11. An verò idem dicendum sit de Tertiarijs, consule dicta eo *tom.* 2. *cap.* 14. *num.* 34. & Barbosam *supra num.* 13. Similiter an idem dicendum sit de Oblatis, seu Commissis Religionum, consule etiam dicta eo *tom.* 2. *capit.* 8. *numer.* 30. *& seqq.*

7 Circa alterum quod tangitur in hoc priuilegio, de facultate scilicet concessa Prælatis Eremitarum S. Augustini, ad designandum, seu creandum Concionatores, qui in ipsorum munere a nemine impediri possint, constat ex dictis *supra in Mari magno Minorum, circa* §. 5. priuilegium hoc moderatum esse à Concilio Tridentino *sess.* 5. *cap.* 2. *et sess.* 24 *cap.* 4. vbi etiam aliqua spectantia ad huiusmodi Concionatores Regulares, ipsorumque examen, & approbationem. De quo etiam aliqua infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 85.

Circa §. 2.

8 DE hoc priuilegio, quod est de libertate sepulturæ in domibus, seu Ecclesijs Eremitarum Sancti Augustini nonnulla dixi in simili priuilegio Prædicatorum *in eorum Mari magno, circa* §. 28. & Minorum *in eorum etiam Mari magno circa* §. 30. ac alijs locis ibi relatis. Solum ergo in præsenti addendum videtur quod cum in hoc & similibus priuilegijs concedatur libera sepultura in Ecclesijs Regularium pro omnibus fidelibus, qui ibi sepeliri elegerint, *Nisi excommunitati, vel interdicti, aut etiam publicè vsurarij fuerint*, ideo videtur dicendum, quod alij omnes, quibus sepultura de Iure communi negatur, quos retuli *tom.* 4. *verbo Sepultura quoad Regulares num.* 23. possint etiam in domibus seu Ecclesijs prædictorum Regularium sepeliri, seu sepulturam eligere. Exceptio enim illa *Nisi, &c.* firmare videtur regulam in contrarium, ita scilicet, vt omnes alij præter excommunicatos, interdictos, aut publicos vsurarios, si sepulturam elegerint in Ecclesijs horum Religiosorum, sepiliri in eis valeant. Quia tamen, vt in plurimum scandalosum erit plures ex illis, quos eo loco retuli, in Ecclesijs sepeliri, imò & contra praxim Eccle-

sia

sic, ideo cautius in hac re procedendum, de qua nullum Doctorem vidi in terminis agentem; maximè cum multa etiam licita dimitti debeant scandali vitandi causa, imò a iure ipso recedendum. Cardinal. *Clem. 1. in princip. de pœn.* Panormitanus *cap. consideranimus numer. 5. de elect.* Additionator eius *ibid.*

Circa §. 3.

DE hoc priuilegio etiam dixi in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 28. & Minorum *circa* §. 31. Et quidem primò, id quod in eo cauetur, scilicet quòd nullus siue Religiosus, siue sæcularis præsumat in Cœmeterijs Fratrum ipsis inuitis aliquem sepelire, confirmatum est ex decreto S. Congregationis, quod retuli *tom. 4. verbo Sepultura numer. 12.* vbi etiam dicitur id non licere *non obstante contraria consuetudine*. Deinde id quod etiam cauetur in hoc priuilegio, scilicet quòd nullus ex prędictis præsumat in Ecclesiis Fratrum Missarum solemnia, aut exequias pro defunctis facere, etiam est confirmatum a S. Congregratione, iuxta dicta *tom. 1. Summæ cap. 12. numer. 38. & tom. 2. c. 1. num. 47.* maximè vero *tom. 3. verbo Defunctus post numer. 7.* ex declarationibus S. Congregat. ibi relatis, & ab Auditore Cameræ authenticatis. Et consonat alia etiam declaratio S. Congregat. adducta loco relato ex 4. *tom.* ac Rotæ decisio in Veronensi *Iurium Parochialium* coram Virili anno 1629. vbi ex decretis S. Congregationis Concilii, & Rituum deciditur, quod dum cadauera defunctorum sepeliuntur in Ecclesiis Regularium, vel ipsis vnitis, non possit Parochus se intromittere, nec aliquos actus ibi exercere, quia non habet iuris assistentiam, etiamsi sint intra suos limites sitæ.

Circa

Circa §. 4.

10 CONCEDIT in hoc priuilegio Bonifacius VIII. Eremitis S. Augustini extensionem Extrauagantis *Super Cathedram* (inter Extrauagantes communes *lib. 3. cap. 2.*) quæ edita erat in fauorem Prædicatorum, & Minorum. In ipsa autem multa habentur circa cõciones ipsorũ, præsentationem Ordinarijs ad audiendas confessiones sęcularium, libertatem sepulturæ in eorum Ecclesijs, & quartam funeralium, quæ prætermitto, tum quia in Concilio Tridentino partim moderata, partim vero explicata sunt; tum quia de illis sępius in hoc Opere egi, & qualiter hoc tempore subsistant, aut non, scripsi.

11 Alia ad hoc intentum dabo infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 11. propter similem extensionem factam pro Carmelitis a Ioanne XXII.

Circa §. 5.

12 CONCEDIT hoc loco Vrbanus VI. Eremitis Augustinianis omnes libertates, & immunitates a prædecessoribus suis ipsis concessas; nec non libertates, & exemptiones sęcularium exactionum à Regibus, & Principibus illis indultas rationabiliter, sicut ea iustè, & pacificè obtinebant. Pro quorum luce primò sciendum, non solum Summos Pontifices, sed etiã sæculares Principes supremos posse fauores, & priuilegia Regularibus cõcedere, in sua videlicet, materia, & ditione; nimirũ in rebus, immunitatibus, honoribus, ac potestatibus tẽporalibus. Regula enim generalis est, quod quicũq; potest legẽ concedere, quales sunt tales Principes supremi, potest etiam priuilegium concedere; cum priuilegium sit quędam lex priuata, ac per consequens ab eo pendens, qui legem communem condit. Diuus Antoninus 1. *par. tit* 19. *cap.* 1. *in princip.* Siluester *in Summa verbo Priuilegium quæst.* 2. Angelus *quæst.* 3. Tabiena *quæst.* 2. Rossella *quæst.* 2. Armilla *num.* 3. Suarez *de Relig. lib.* 8. *cap.* 8. *num.* 2. & 11. Miranda *in Man. tom.* 2. *q.* 41. *ar.* 3. Præfata autem priuilegia concedi posse Regularibus

gularibus, & de facto ipsis concedi a præfatis Principibus supremis, ex hoc, & similibus priuilegijs manifestè conuincitur, praxi Ecclesiæ habetur, & communiter tenent Doctores. Secundò sciendum conformiter ad dicta *tom. 4. verbo Priuilegia Regularium num. 20.* quod licet priuilegia Regularibus concessa a Summis Pontificibus reuocari possint iuxta modum ibi *num. 19.* relatum, concessa tamen a Principibus sæcularibus, qui Regularium Superiores non sunt, reuocari ab eis minimè possunt; quia iuxta dicta eo *num. 20.* ex Suarez, Laymano, & Diana, (quod etiam est communis sententia Canonistarum *in cap. Nouit. de Iudic.*) talia priuilegia postquam a Regularibus acceptata sunt, transeunt in contractum, ac per consequens habent ius ad illa conseruanda, & ne ipsis inuitis tollantur. An verò in hoc sit aliqua limitatio, ibidem dixi. Illud certum, quod cum talia priuilegia à Sede Apostolica fuerint confirmata, maiorem vim habent, ita vt amplius a Principibus sæcularibus reuocari non possint, vt propterea meritò hæc confirmatio ab hoc Pontifice postulata fuerit. Similiter certum, quod priuilegium à pluribus Pontificibus, Principusuè confirmatum, difficilius censetur tolli. Decius *cons. 165. numer. 3.* Barbosa *in tract. de clauf. vsufrequen. Clauf. 83. numer. 25.* Præsertim cum accedit fauor piæ causę vel Religionis, iuxta tradita per eundem Dec. *d. cons. 165. numer. 1.* & Alex. *cons. 123. numer. 16. lib. 4.* Marc. Ant. de Amat. *decis. 17. numer. 6.* geminatio enim manifestè monstrat Principis voluntatem, *l. balista* cum ibi notatis, *ff. ad Trebell.* Paris. *cons. 94. numer. 4. volum. 2.* Crauett. *cons. 101. num. 42.* Menoch *cons. 10. num. 1. & cons. 255. num. 41.* & actus geminati censentur gesti cum maiori animi deliberatione, *cap. Etsi Christus, de Iur. Iur.* Roland. a Vall. *cons. 61. numer. 39. & sequentibus volum. 2.* Ossac. *decisione 38. numer. 16.* Barbos. *d. clausul. 83. numer. 27.* Tamburinus *de Iur. Abbat. tom. 1. disp. 16. quæstion. 13. numero 3.*

Circa §. 6.

13 PRIVILEGIVM hoc Alexandri IIII. eximit Eremitas S Augustini a coactione, quæ posset ipsis fieri circa receptionem, vel prouisionem in pensionibus, vel beneficijs Ecclesiasticis, vel circa solutionem collectarum, vel similium exactionum. Quod quia est simile alijs priuilegijs Prædicatorum in ipsorum Mari magno §. 17. 30. & 35. & Minorum in ipsorum etiã Mari magno §. 15. 16. 17. *et* 36 Ideo quę ibi dicta sunt, ad hoc etiam intentum deseruiunt. Nota etiam dicenda inferius in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 46. dum est sermo de simili ferme priuilegio illis à Sixto IIII. concesso.

Quia verò in hoc priuilegio mentio fit de beneficijs, & pen-
14 sionibus, notandum, quòd id, quod dixi *to.* 2. *cap* 18. *nu.* 37. scilicet, posse Prælatos Regulares imponere aliquam pensionem impropriam super beneficium aliquod regulare ab ipsis prouidendum & rationabili causa soluendam alicui Religioso, prout fieri dixi in Religione Sancti Spiritus, postea firmatum vidisse à Sacra Rota in vna Troiana *pensionis* coram Pirouano anno 1610. his verbis hoc loco referendis, quia pro plurium Religiosorum praxi necessaria.

Quæ pro fundamento decisionis bonæ mem. Scoti dedu-
15 cta fuere solo Fratre Ioanne informante, nunc dubio iterum proposito, & agentibus pro Hospitali sancti Spiritus informantibus, censuerunt Domini non obstare, quin à decisis sit recedendũ. Eo prius præsuppositio beneficia, quæ Fratribus Ordinis Sancti Spiritus per generalem Præceptorem solent conferri, siue sint Præceptoriæ, siue Prioratus, manualia esse beneficia, & ad nutum amouibilia, cum regularia sint, nec administrationem, aut iurisdictionem contineant. Bellam. *decis.* 203. Paris. *cons.* 44. *num.* 3. *lib.* 4. & de beneficijs Hospitalis Sancti Spiritus Rota resoluit in vna Aquilana *Prioratus* 1. Februarij 1584. inter impressas 772. *par.* 1. *num.* 1. Personę autem, quibus conferuntur, teneantur prestare obedientiam Generali Prœceptori tanquam Religiosi, & profitentes tria vota, qui propterea nihil sibi possunt appropriare, sed omnia dispositioni Superioris relinquere, vt in Auth. *ingressi.* C. *de sacros. Eccles.*

Mohed.

Mohed. *decis.* 10. *de causis possess. & proprie.* a quo nec quicquam Fratribus potest concedi in perpetuum *c. cũ ad Monasterium*, vbi Abb. *de stat. Monach.* Mohed. *ead. decis.* 10. *numer.* 2. Quo stante dicebant Domini suscipientem Præceptoriam, vel Prioratum non posse excipere contra præseruationem, cum nihil contra voluntatem Superioris habeant proprium; sed nudam dumtaxat fructuum administrationem, vt fuit resolutum de Commendatario Ordinis Hierosolymitanę Religionis in Melitensi *impositi.* coram Illustrissimo Mantica 20. Maij 1593. & in Melitẽ. *Pensionis* coram Seraphino, quos Fratres Reuerendissimus Generalis Commendatarius, prout & Abbas potest inter Fratres diuidere non perpetuò, sed ad tempus, vel eorum loco pensionem reseruare secundum Card. *in Clem. 1. de supl. neglig. Prælat. num. 4. vers. 5. Oppono.* Vt etiam soluatur alteri Fratri eiusdem Ordinis, vt voluit Abbas *in c. nisi essent. num. 12 de præben. & dign.* Non enim repugnat paupertati habere pensionem ex permissu Superioris, quæ ad nutum sit amouibilis, vt dictum fuit in allegata Aquilana *Prioratus* num. 2. Nec obstare videtur, quod cum de iure communi Ordinarius collator non possit sine causa pensionem reseruare, Gig. *de pens. q. 6. per tot.* ita nec Generalis Præceptor, qui fungitur loco Ordinarij collatoris, idem potuerit nisi causa expressa, de qua non constare fuit dictum in decisione bonæ mem. Scoti. Quia pro resolutione fuit dictum, non defuisse iustam causam, scilicet, vt talis pensio alteri Fratri assignetur pro indumentis, & alijs necessarijs, pro quibus aliàs Religio esset grauanda, stante voto paupertatis, sed & præterea conclusionem non procedere in beneficijs Regularibus ad nutum amouibilibus, quæ respectu proprietatis non transeunt ad Religiosum, in quem beneficium confertur, vt supra dictum fuit. Hęc in dicta Rotę decisione pro multis casibus vtilia.

Eam verò confirmat altera Rotæ decisio Romana *Hereditatis*, seu Melitensis *Impositionis* coram Mantica, vbi decernitur
16 Religionem Hierosolymitanam habere facultatem imponendi onus soluendi aliquam partem fructuum communi thesauro super Prioratus, Baiuliuatus, & Præceptorias. Idem ergo dici debet de facultate imponendi onera ad modum pensionis super beneficia Regularia.

Circa §. 7.

17 EX historijs huius Ordinis, & Bulla Alexandri IIII. de qua in præsenti, constat eum auctum, & locupletatum esse variis Conuentibus, & Monasterijs Regulam B. Augustini profitentibus, sub Innocentio IIII. primum, & postea sub Alexandro IIII. prout ex Laurentio Empoli *in Bullario Ordinis Eremitarum S. Augustini in Catalogo, & Priorum Generalium*, & ex Barbosa *de Iure Ecclesiastico lib.* 1. *cap.* 41. *num* 88. habetur. Quia ergo dubitari poterat, an priuilegia illis Conuentibus, seu Monasterijs primitus concessa communicarentur etiam toti Ordini Eremitarum, ideo, dubio ad Papam proposito, respondit priuilegia, & indulta prædictis domibus concessa ad totum Ordinem extendi debere, quod etiam confirmauit Martinus V. in Bulla hic relata.

18 Huius occasione grauis quæstio, & valde necessaria pro priuilegijs Regularium, præsertim Mendicantium, hic occurit, an scilicet priuilegia, an indulta vni domui, Conuentui, vel Monasterio concessa extendantur ad alia Monasteria eiusdem Ordinis.

19 Et quidem de Iure communi loquendo certa est pars negatiua. Primò, ex illo principio, quod priuilegia tantum valent, quantum sonant, & non amplius, quæ Regula non solùm intelligitur, quoad res concessas, sed etiam, quoad eos, quibus conceduntur: cum eadem sit vtriusque ratio. ergo priuilegia tantum valent illis, quibus expressè conceduntur, quia illis tãtum sonant (vt sic dicam) in ipso priuilegio. Secundò, quia illis tantum conceditur priuilegium, ad quos dirigitur intentio concedentis, cum ex eius voluntate pendeat concessio, & extensio priuilegij, sed intentio tantùm extenditur ad eos, quĩ verbis concedentis exprimuntur, quia non potest nobis aliter de illius intentione constare. Ergo, &c. Tertiò, quia priuilegium est stricti Iuris, & ideo extendi non debet vltra verba formalia, & expressa. Ita Suarez *de legib. libro* 8. *capitulo* 10. *numero* 2.

20 Propter priuilegia tamen aliqua Religionibus concessa, priuilegium, quod vni aut quibusdam Monasteriis eiusdem Ordinis concessum est, ad alia eiusdem Ordinis Monasteria extendi-

tur,

tur, iuxta dicta *to.* 2. *Summæ c.* 1. *num.* 52. ex priuilegio Pij IV. & Sixti V. pro Hieronymianis in Hiſpania, Iulij II. & Clementis VII. pro Minimis. Imo & Leonis X. pro eiſdem Minimis, iuxta dicenda infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 34. Item ex priuilegio Alexandri VI. pro Congregatione S. Iuſtinę conceſſo, & à Iulio II. extenſo ad Congregationem Vallisumbroſæ, prout refert Tamburinus *de Iure Abbatum to.* 1. *diſp.* 17. *quæſit.* 2. *num.* 1. Similiter ex priuilegio Clementis VIII. pro Præmonſtratenſibus, quod refert Rodriguez *in Bullario in Clem.* VIII. *Bulla* 20. & eiuſdem Clementis pro Congregatione S. Benedicti Valliſoleti, apud eundem Rodriguez *ibidem Bulla* 22. Alia etiam priuilegia ad intentum refert Ioannes de Cruce *de priuilegiis Regul. lib.* 2. *cap.* 4. *concluſ.* 3. §. *Ex dictis ſequitur.* Quia tamen hoc valde exorbitat à Iure communi, ideo iuxta ea, quæ dixi eo *nu.* 52. limitandum id eſt, vt ſolum verũ ſit, quando in alijs Conuentibus militat eadem ratio, vel ſaltem ſimilis aut æquiualens illi, propter quam Pontifex illud priuilegium conceſſit. Limitandum id etiam eſt, vt non teneat verum in ijs, quæ ſunt ſpeciali nota digna, & quæ valde exorbitant à Iure communi, prout ex varijs Rotæ deciſionibus probat Tamburinus *ſupra n.* 5. & 6. Et ſpecialiter id non procedere in indulgentia plenaria, quæ concedi ſolet aliquibus Altaribus priuilegiatis alicuius Eccleſiæ vel Monaſterii, dixi 3. *to. verbo Altare num.* 19. & tenet non ſolum Peirinis eo loco relatus, ſed etiam Tamburinus *ſupra num.* 4. Etiamſi Ioannes de Cruce *ſupra* oppoſitum tenere videatur.

Circa §. 8.

21

HOC loco concedit Eugenius IV. Martinum V. & Bonifacium IX. ſequens, Eremitis S. Auguſtini facultatem, quaſcumque mulieres aliàs idoneas tam virgines, quam matronas, ſeu viduas in Pinzocheras, ſeu Mantellatas ad inſtar Pinzocherarum, ſeu Mantellatarum Ordinis Prædicatorum, ſeu Minorum ad habitum Ordinis recipiendi, ac Regulam S. Auguſtini eis communicandi. Quod etiam colligitur ex Iulio II. in Bulla, quam retuli *tom.* 2. *Summæ c.* 14. *num.* 10. vbi etiam notaui, quod licet in his priuilegiis ſolum ſit ſermo de fœminis Tertiarijs, non de viris, ex aliis ta-

men priuilegiis id etiam de viris haberi. Quomodo autem intelligatur id quod in hoc priuilegio habetur, scilicet de habitu Regulari, ad quem huiusmodi Tertiaræ admittuntur, dixi eo *c.* 14. *num.* 16. Similiter id, quod etiam habetur de exhibitione Regulæ Ordinis, explicatum quoque manet ibidem *n.* 15. de Regula scilicet Ordinis, quatenus accõmodari & aptari potest ijs, qui verè Religiosi non sunt. Alia etiam spectantia ad huiusmodi personas habes ex dictis eo *c.* 14. per totum, & *tom.* 4. *verbo Tertiarii, & Tertiariæ* etiam per totum. Nota autem idem priuilegium, & magis extensum, videlicet etiam pro viris Tertiarijs concessum esse Ordini Carmelitarum, vt patet ex eorum Mari magno §. 47. & 84. Quę verò sit ista Regula S. Augustini, quæ hoc loco dicitur communicari posse huiusmodi mulieribus, constabit ex dicendis *circa* §. 26. huius Maris magni.

Circa §. 9.

22 IN hoc priuilegio, quod est veluti appendix ad precedens, concedit Pontifex præfatis pinzocheris Ordinis Eremitarum S. Augustini communicationem omnium priuilegiorum concessorum, & concedendorum Fratribus, & personis eiusdem Ordinis. Quamuis autem solum in eo sermo sit de prædictis pinzocheris, seu de fœminis Tertiarijs, nihilominus Paulus II. in Bulla *Exposcit* in Bullario Empoli in hoc Pontificee *Constit.* 2. concedit viris Tertiariis eiusdem Ordinis in Prouincia Lombardię communicationem priuilegiorum Ordinis, & Congregationis. Idem autem habetur pro pinzocheris, seu Tertiariis Ordinis Carmelitarum in eorum Mari magno §. 47. Quomodo autem huiusmodi priuilegia moderata sint primò a Leone X. in Concilio Lateranensi, & deinde a S. Congregat. Concilij de anno 1608. & postea a S. Congregatione Episcoporum, & Regularium de anno 1616. habes ex dictis *to* 2. *c.* 14. *num.* 27. *& sequentib* specialiter quod attinet ad sepulturam, preter dicta *ibidem num.* 33. *& to.* 4. *verbo Tertiarii, & Tertiariæ n.* 2. *&* 4. Expendendę etiam sunt duæ declarationes Sacrę Congregationis, vna pro 25. Ianuarii 1641. vbi cadauer cuiusdam Tertiariæ præcipitur restitui quibusdam Regularibus, & alia pro 3. Octobris 1642.

Alia

23 Alia ad intentum habes infra *circa* §. 35. huius Maris magni, & in Mari magno Carmelitarum loco relato, & Seruitarum *circa* §. 25. & 26.

Circa §. 10.

24 CONCEDITVR in hoc priuilegio ab Innocen IV. vt domus Fratrum Eremitarum S. Auguſtini ſub B. Petri, & Sedis Apoſtolicę protectione maneant, prout etiam Innocentius IV. conceſſit Carmelitis in ipſorum Mari magno §. 3. & Clemens IV. in eodem Mari magno §. 19. & Vrbanus VI. Seruitis in eorum etiam Mari magno §. 15. De quorum verborum ſignificatione aliqua dixi *to. 3. verbo Exemptio Regularium, num. 6. & 7.* Nunc ſpecialiter addendum, quod licet ex ſimilibus verbis inferri exemptionem Regularium ab Ordinariis teneat Rodriguez *tomo 2. quæſt. Regular. quæſt. 63. art. 3. in fine*, nihilominus contrarium eſt tenendum iuxta dicta *eo verbo Exemptio Regularium, nu. 7.* propter ibi dicta, & prout tenent Barboſa, & Tamburinus ibi relati. Quibus etiam iungitur Sanchez *tomo 2. conſilior. moral. lib. 6. cap. 9. dub. 1. n. 4.* poſt Panormit. Soccin. & alios. Nec obſtat, quod indicat Rodriguez ſupra, quod ſcilicet ex *c. ſolicitud. cap. dilecti*, & *cap. ad audientiam de appellat.* colligi, quod quando aliquis propter grauamen ſibi illatum in aliqua cauſa ſubmittit ſe protectioni Sedis Apoſtolicæ, eximitur a poteſtate Ordinarii, & ſuſpendit iurisdictionem ipſius. Hoc enim non prouenit ex eo, quod talia verba habeant hanc vim eximendi aliquem ab Ordinarii iuriſdictione, ſed quia habent in tali caſu vim tacitę, & virtualis appellationis, prout bene Barboſa, & Tamburinus eo loco relati. Quamuis autem ex vi horum verborum non habeat hæc Religio talem exemptionem a iuriſdictione Ordinariorum, habet tamen illam propter alia priuilegia, vt conſtabit ex dicendis.

25 Addit Pontifex in hac exemptione illa verba, Et *præſentis ſcripti patrocinio communimus*, quę, prout habet Seraphinus Freitas *in Seboliis ad Bullarium Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede ſuper eadem verba eiuſdem Innocentij IV. in Bulla prima*, Pontifex ſe conſtituit immediatum Patronum, Superiorem, Iudicemque

cemque Ordinarium, eximitque Religiosos a cuiuscunque alterius iurisdictione.

Circa §. 11.

26 PRÆCIPIT hoc loco idem Pontifex, vt Ordo canonicus, qui in domibus, de quibus §. *præcedenti* dixerat, institutus erat, perpetuis temporibus conseruetur. Quis verò dicatur *Ordo Canonicus*, de quo in præsenti, dubitari potest. Et videtur dicendum nomine *Ordinis Canonici* intelligi eum, qui communiter *Ordo Canonicorum Regularium S. Augustini* vocatur, huic enim, & non *Ordini Eremitarum* videtur tribuendũ nomen *Ordinis Canonici*. Video tamen in margine huius Bullę notari in Bullario Empoli in Innocentio IV. cuius est hęc Bulla, quod ipse Ordo S. Augustini enuncietur *Canonicus*, quò denotetur nomen Ordinis canonici tam tribui Ordini Canonicorum Regularium, quam Ordini Eremitarum, idęque colligitur ex eo, quod in Bulla eiusdem Innocentii pro Ordine B. Marię de Mercede, qui sub Regula S. Augustini militat, habentur eadem verba. Hoc tamen huius Sacri Ordinis grauissimis scriptoribus remittendum. Sicut de antiquitate, nobilitate, & institutione Canonicorum Regularium ad ea, quę Gabriel Pennotus *in Historia sua tripart. Clericor Regular*, præsertim *lib. 2. capit. 4.* scripsit, vbi mira sanè reperiet lector, quorum aliqua in nostris Annalibus, si Deus dederit, expendemus.

Circa §. 12.

27 CONFIRMATVR, & consolidatur his Patribus in hoc priuilegio possessio quorumcumque bonorum iustè, & canonicè possessorum, ac in futurum possidenderum. Pro quo notandum primò donationes Castrorum, & Villarum factas per Reges, vel Principes Monasteriis Regularibus validas esse, prout inter alia firmat Rota in vna Iacensi *Vicaria* coram Buratto anno 1604. & in alia Terraconensi *Primitiarum* anno 1637. Nota secundo, occasione nominis possessionis, de quo in præsenti, possessionis appellatione, vbi simpliciter

pliciter profertur, venire propriam, & veram poſſeſſionem, quæ importat ius detinendi aliquam rem, quia verba in dubio ſemper in principaliori ſignificatu ſunt accipienda *l.* 1. §. *qui in perpetuum ff. ſi ager, vectig. c. penult. de ſent. excommunicat.* Mantica *de coniectur. vlt. vol. lunt. lib.* 5. *tit* 1. *num.* 6. Menochius *de præſump lib.* 3. *præſ.* 39. *a num.* 8. Barboſa *de appell. verb. iur. ſignific. Appell.* 207. *num.* 1. Principale autem ſignificatum poſſeſſionis eſt poſſeſſio propria, & vera, quæ poſſeſſio *iuris* appellatur, non poſſeſſio impropria, qualis eſt poſſeſſio *facti*, quę eſt detentio quędam in ſolo facto conſiſtens. Gregorius Tholoſan. *lib.* 1. *Syntagm. c.* 13. *num.* 2. Leſſius *lib.* 2. *de iuſt. c.* 3. *dub.* 9. *num* 41. Laymanus *lib.* 3. *ſect.* 5. *Tract.* 1. *c.* 7. *num.* 4. *in fine*, Barboſa ſupra ex varijs iuribus, & Doctoribus. In præſenti autem ſermonem eſſe de poſſeſſione propria, & vera, non de impropria, quæ *facti* dicitur, colligitur clarè ex verbis illis *Iuſtè, ac Canonicè*, quibus vtitur Pontifex. Nota etiam verbum *Vſuagijs*, quo etiam Pontifex vtitur, eſt enim idem ac *Vſuarijs*, & importat res, quæ vſui noſtro deſeruiunt, prout ex
28 Martiano habent Calepinus, & Theſaurus linguæ Latinæ.

Notat etiam Seraphinus Freitas ſuper ſimilia verba, quæ habentur in ſimili priuilegio eiuſdem Innocentij IV. pro Ordine B. Marię de Mercede clauſulam illam *Quaſcumque poſſeſſiones, quacumque bona* &c. magnum effectum producere, quoniam etſi titulus acquiſitionis fuerit inualidus, confirmatioque in forma communi, attamen præbet cauſam præſcribendi intra tempus legitimum, ex Rebuf. *de decimis. q.* 13. *n.* 90. *cum ſeqq.* quod eſt planius reſpectu futurorum Religioſorum, qui bona fide, & illo titulo poſſident, Mascard. *concluſ.* 225. *numero* 12.

Circa §. 13.

29 CONCEDITVR hic iſtis Patribus exemptio a ſolutione decimarum de noualibus, aut hortis, virgultis, ſeu piſcationibus. Imò, prout in hac Bulla Innocentij IV. apud Empol. *inter Conſtitutiones huius Papæ conſtit.* 4. habetur, additur etiam, *ſiue de veſtrorum animalium nutrimentis*. Similia quoque reperies in Bulla Innocentij eiuſdem pro Ordine S. Mariæ de Mercede, de qua in præſentibus dixi. Cui pri-

priuilegio, quod attinet ad exemptionem a ſolutione decimarum de hortis, aut virgultis, ſi nile eſt aliud, quod pro Prædicatoribus adductum eſt in ipſorum Mari magno §. 26. & pro Minoribus in ipſorum Mari magno §. 28. Quod attinet verò ad noualia, quę ſint talia, patet ex dictis *to. 3. verbo Decima quoad Regulares num. 11.* & in dicto Mari Magno Prædicatorum *circa §. 26.* & ſufficienter explicatur in hoc priuilegio, dum dicuntur ea, *de quibus aliquis hactenus non percepit*, intellige, fructum. Quamuis autẽ iuxta dicta *eo* §. 26. de Iure communi *c. Ex parte 1. de decim.* Religioſi exempti ſint à ſolutione decimarum de illis, nihilominus ferè omnes Religiones habent circa hoc ſpecialia priuilegia, prout de Monachis Cœleſtinis, Cluniacenſibus, Caſſinenſibus, S. Iuſtinę, & Valliſolitanis, Camaldulenſibus, Silueſtrinis, ac de Fratribus S. Marię de Mercede, S. Antonij Viennẽſis, Cruciferis, Carthuſianis, & alijs pluribus affert Barboſa *in Collectan. Doctor. in d. cap. Ex parte nu.* 5. De quo etiam Rebuff. *de decim. quæſt. 14. n. 45.* Moneta *de decim. c. 4. num. 56.* Renat. Cophin. *Monaſticon. lib. 2. tit. 1. nu. 5.* Quod attinet etiam ad animalium nutrimenta, iam dixi loco relato ex mari Magno Prędicatorum de Iure communi exemptos eſſe Religioſos à ſolutione decimarum de illis, propter *capitulum Ex parte 1. de decim.* Nutrimenta porrò animalium, ſunt hordeum, grana, ſemina, palea, fœnum, & ſimilia, quibus ea veſcuntur.

30 Alia ad intentum huius priuilegii habes ex dicendis infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 46 Conſule etiam pro hoc, & ſimilibus priuilegijs Mandoſium *de priuilegiis ad inſtar, Gloſſa 15. num. 40.* Caſtrum Palaum *p. 2. Tract. 10. diſp. vnic. punct. 12.* Hieronymum Rodriguez *in Compendio reſolut. 50.* poſt alios.

Circa §. 14

31 IN hoc priuilegio conceditur facultas eiſdem Patribus Eremitis S. Auguſtini ad recipiendum in nouitios quoſcumque tam clericos, quam laicos liberos, & abſolutos, Quę quidem facultas licet in Mari magno Prædicatorum §. 16. & Mari magno Minorum §. 14. conceſſa ſupponatur ijs Ordinibus, non tamen id ibi expreſsè conceditur, ſicut in hoc loco.

Prout

Prout etiam habetur in Bulla eiuſdem Innocentij pro Ordine S. Marię de Mercede, in Bullario huius Ordinis *in Innocent. IV. Bulla 1. num. 3.* & pro noſtris Carmelitis ex Sixto IV in Mari magno §. 73. eiſdem etiam verbis, de ea aliquid dictum eſt *tom. 1. c. 2. num. 25.* & maximè *c. 18. num. 66.* ac *4. to. verbo Prælatus Regularis n. 9.* nihilominus aliqua vlterius addenda, vel pro maiori rei notitia.

32 Et primò quidem hanc facultatem de iure communi competere cuilibet Religioni à Sede Apoſtolica approbatę, imo in ipſius approbatione contineri; cum approbare Religionem ſit virtualiter, & implicitè ipſi concedere, quidquid pertinet ad conſeruationem ipſius, qualis eſt iſta facultas, quia ſine illa non poſſet Religio conſeruari. Tamburinus *de Iure Abbat. tom. 3. diſp. 6. quæſt. 1. nu. 4.* Competit autem hæc facultas de iure communi cuilibet Conuentui, ſeu Monaſterio Religionis approbatæ, iuxta dicta *tom. 4. verbo Nouitii, & Nouitiæ Religionum num. 2.* licet propter Statuta particularium Religionum reſtricta ſit, & meritò, ſolum ad Conuentus, in quibus magis viget Reformatio, ſeu obſeruantia Religionis. Imo etiam iuxta dicta eo *num. 2. & tom. 1. cap. 24. num. 23.* propter decretum Clementis VIII. innouatum à Sac Congregatione Concilij ſub Vrbano VIII. non poſſunt Religiones (quibuſdam exceptis) intra Italiæ, & inſularum adiacentium fines Nouitios recipere niſi in Conuentibus authoritate Apoſtolica approbatis, itaut receptiones, & profeſſiones aliter factæ irritę omnino ſint, & tranſgreſſores varias pœnas incurrant. An verò hæc facultas competat Prętatis talium Conuentuum, itaut ſine Religioſorum conſenſu Nouitios recipere valeant, dixi *to. 1. c. 13. n. 66. & to. 4. eo verbo Prælatus Regularis n. 9.* Diſtinguitur autē hæc facultas recipiēdi Nouitios à facultate illos profeſsādi, ſicut receptio ad habitū, & receptio ad profeſſionē: etſi enim hoc poſterius ſupponat prius. nihilominus certum eſt diſtingui, nam receptio ad profeſſionem eſt contractus formalis, & purus, quo incorporatur receptus in membrum Religionis, itaut deinceps neque Religio eum expellere, neque ipſe Religionem deſerere, rebus immutatis, poſſit. At verò receptio ad habitum eſt contractus mutabilis, & quaſi conditionalis, quo ſcilicet receptus recipitur probandus, an manere velit in Religione, vel Religio eum retinere. Peirinis *to. 2. de Prælato quæſt. 3. c. 1. num. 3.*

Cum

33 Cum autem in hoc priuilegio concedatur facultas prædictis Religiosis recipiendi ad Ordinem *Clericos*, ideo generaliter loquendo Clerici siue in minoribus, siue in maioribus constituti possunt ad Religionem admitti, cum ex vi huius priuilegij generaliter id concedatur, nec aliquo iure contrarium statuatur, imo etiam iure naturali, & diuino aditus ad maiorem perfectionem nulli præcludi debeat, & status Religiosorum perfectior sit statu Clericorum. Excipiuntur Episcopi, qui nequeunt ad Religiones admitti sine licentia Papæ, iuxta dicta *tomo* 1. *c.* 24. *n.* 11. non solum *ex capit. Nisi cum pridem de renunciat. & c. licet de Regul.* sed etiam, quia status Episcoporũ est perfectior statu Religiosorum. Quod maximè procedit in Episcopo confirmato, & consecrato, & actualiter habente suam Ecclesiam. Nam de hoc maximè loquitur *d. capitulũ Nisi cum pridem*, & in eo præcipuè locum habet omnis ratio, quæ in hoc impedimento assignari potest. Suarez *tom.* 3. *de Relig. lib.* 6. *cap.* 8. *num.* 1. Peirinis *dicto cap.* 1. *§.* 2. *num.* 47. Tamburinus *de Iure Abbat. to.* 3. *disp.* 6. *quæsito.* 3. *n.* 3. Episcopus autem solum electus cum non sit simpliciter Episcopus, sed secundum quid, id est electus, vt sit Episcopus, & Ius *dicti capitis, Nisi cum pridem* solum loquatur de Episcopo simpliciter, & iam desponsato suæ Ecclesię, potest Religionem ingredi. Suarez, & Peirinis *supra*. Episcopus verò confirmatus licet non consecratus, cum iam sit verè Episcopus, habeatque potestatem iurisdictionis, sitque sponsus suæ Ecclesię, excluditur etiam ab ingressu in Religionem. Suarez *supr. num.* 2. Peirinis supr. Idem dic de Episcopis Titularibus, propter eandem rationem, & qui solum per accidens non possunt exercere suum munus. Suarez *num.* 5. Peirinis *supr.* Loquendo autem de clericis beneficiatis, illi quidẽ possunt ad Religionẽ admitti sine Papæ licẽtia, cũ iura solũ de Episcopis loquãtur, & tales beneficiati non obligentur speciali voto perpetuo ad munus suum. Suarez *num.* 13. Tamburinus *num.* 8. Peirinis *num.* 48. Addunt tamen requiri pro eis, quod petant licentiam ab Ordinario, cui subduntur, etsi illam non obtineant. Id tamen negat Sanchez *lib.* 4. *in Decalog. cap.* 25. *num.* 48. Ad minus tamen, vt puto, requiritur, vt moneant illum de suo discessu, vel vt sciat beneficia illa vacare, saltem transacto Nouitiatu, iuxta dicta *tom.* 1. *cap.* 2. *num* 17. *& cap.* 24. *numer.* 37. De Abbatibus autem, & Prælatis Episcopo inferioribus habentibus

bus iurisdictionem quasi Episcopalem in diœcesi ipsis pleno Iure subiecta, idem prorsus dicendum est, quod supra de Episcopis asserui, quia in his militat eadem prorsus ratio, quæ in Episcopis: nam cum in omnibus ad iurisdictionem pertinentibus censeantur Episcopi, solaque consecratione ab eis differant, sunt veri Ecclesiarum suarum sponsi ad instar Episcoporum: quare, Romano Pontifice inconsulto, nequeunt ad Religionem transire, nisi eo modo, quo possunt, & deben Episcopi, vt dictum est. Ita Sanchez *d. cap.* 25. *num.* 49. Tamburinus *supra num.* 8.

34 Ex eo autem quod in hoc priuilegio concedatur facultas recipiendi ad Religionem *laicos liberos, & absolutos*, denotatur seruos recipi non posse, nisi iuxta modum præscriptum *tom.* 1. *cap.* 2. *num.* 31. *& eo cap.* 24. *num.* 20. Neque etiam Coniugatos nisi iuxta modum etiam præscriptum eo *cap.* 2. *num.* 31. *& eo cap.* 24 *num.* 19. De quibus etiam impedimentis, & Authoribus de ipsis agentibus, dixi aliqua *tom.* 4 *verbo Professio Regularis, num.* 15. De ære alieno grauatis, seu debitis, & ratiocinijs obligatis dixi eo *cap.* 24 *num.* 17. & agunt Sanchez *lib.* 4. *in Decalog. cap.* 19. Bartholomæus Vechius *in prax. Nonit. disp.* 2. *dub.* 13. Peirinis *tom.* 2. *de Prælato q.* 3. *cap.* 1. §. 2. *num.* 71. *& sequentib.* Tamburinus *supr. numer.* 9. *& sequentib.* post alios. De grauatis autem debitis incertis quid sentiendum, dixi *super Mare magnum Prædicatorum circa* §. 27. & *super Mare magnum Minorum circa* §. 29.

35 Specialiter tamen inquiri potest, an per *liberos, & absolutos*, qui solum ex vi huius priuilegii admitti permittuntur in Religione, intelligi etiam possint illi, qui habent parentes in graui aut extrema necessitate constitutos, & idem est de parentibus habentibus filios in eadem necessitate positos. Nec quæstio est, an licitum sit tales ad Religionem admittere, quia cum iuxta dicta *tomo* 1. *c.* 2. *n.* 13. *& cap.* 24. *num.* 40. non liceat prædictis in Religionem ingredi, neque etiam licebit illos admittere. Sanctus Thomas 2. 2. *quæst.* 101. *art.* 4. *& quæst.* 189. *art.* 6. *& quodlibeto* 3. *art.* 16. Passarellus *in Nota. ad priuileg. Minim. not.* 41. Peyrinis *tomo* 1. *de subdito quæst.* 1. *c.* 9. §. *limitat tamen, & tomo* 2. *quæst.* 3. *c.* 1. §. 2. *num.* 69. Tamburinus *supra num.* 16. Sanctorus *in Statut. Minor. c.* 2. *stat.* 1. §. 6. Solùm ergo procedit quæstio de validitate professioni talium, specialiter propter quoddam dubium modo Romæ agita-

agitatum de quodam Religioſo, qui poſt profeſſionẽ ſolẽnem factam in quadam Religione, eam caſſari, & irritari prætendebat, propterea quod emiſſa fuerit ab ipſo, matre in extrema neceſſitate conſtituta. Fundamentum ipſius erat, quod ſubuenire parentibus eſt præceptum naturale, & diuinum; ergo cedere illi debet ſtatus Religioſus, qui ſolum eſt de conſilio, itaut non valeat in tali caſu. Confirmatur, quia in illo non obligaret votum ſimplex Religionis, ergo nec ſolemne, quia eadem eſt vtriuſque ratio.

36 Nihilominus dicendum eſt talium profeſſionem in Religione validam eſſe. Ita enim tenent communiter Doctores, nullo, quem viderim, excepto. Nauarr. *lib. 3. conſ de Regular. conſ. 3. in 2. edit. in 1. verò conſ. 26.* Rodriguez *tomo 3. queſt. Regul. queſt. 13. art. 5. dicto 4. & tom. 2. Sum. cap. 6. num. 4.* Miranda *in Man. tom. 1. q. 17 ar. 8. concl. 4.* Sanchez 4. *in dec. c. 20. num. 10.* Loſſ. *lib. 2. de iuſt. cap. 41. dub. 3. n. 34.* Suarez *cit. lib. 6. cap. 9. num. 1.* Vecch. *diſp 13. dub. 1. num. 9.* Portellus *in Dub. Regul. verbo Nouitii num. 26.* Peirinis *loco relato ex to. 2. num. 70.* non bene referens pro contraria ſententia Portellum, Sanctorus *ſupra*, Fagundez *in 4. præcept. Decalog lib 4. capit. 2. num. 30.* Candidus *tom. 2. diſq. 25. ar. 15. nu. 6* Tamburinus *ſup. num. 18.* Commune fundamentum, quia id nullo iure eſt prohibitum. Non Eccleſiaſtico, quia nullus textus pro eo extat: non naturali, aut diuino, quia illud facit homines quoad hoc ſui iuris, & capaces Religionis, præſertim cum bonum ſpirituale huius ſtatus præponderet bono temporali aliorum, &, quia vt dixi *tom. 1. c. 2. num. 13. & c. 24. num. 40.* adhuc perſeuerante ſtatu Religioſo liberum eſt præfatis exire Religionem ad ſubueniendum parentibus, vel filijs in tali neceſſitate conſtitutis. Probant etiam Nauarrus, & Miranda, quia profeſſio Religionis facta ab excommunicato, etiamſi ſit illicita, eſt valida *cap. cum illorum de ſent. excommunicat.* ſimiliter profeſſio debitoris in magna quantitatis, & obligati ad ratiocinia, etiam eſt valida, quamuis ſit illicita *c. 2. de obligat. ad ratiocin.* Pariter ergo talium profeſſio valida erit, etſi illicita, & peccaminoſa. Adde, profeſsio Epiſcopi in Religione ſine licentia Papæ facta illicita eſſet, vt dictum eſt, non tamen inualida, ſaltem quoad vinculum, vt habet Suarez *c. 8. num. 8.* idem ergo erit in præſenti. Similiter matrimonium illius, qui ſic contrahendo impotentem ſe redderet ad ſubueniendum parentibus,

vel

vel filijs in neceſsitate extrema vel graui conſtitutis, *illicitum* eſſet, & tamen validum. Pariter ergo in præſenti, profeſsio illorum, qui parentes, vel filios in extrema, vel graui neceſsitate conſtitutos habent, quamuis ſit illicita, valida tamen eſſe poterit.

37 Nec fundamentum in contrarium vrget. Ex eo enim, quod ſubuenire parentibus ſit de iure naturali, & diuino (idem dico de obligatione parentum erga filios) ſtatus autem Religionis ſolum ſit de conſilio, ſequitur quidem, quod illicitè præponatur ſtatus Religioſus tali obligationi, non quòd inualidè. Etenim iuxta tritum illud ex *c. Ad Apoſtolicæ de Regularib.* depromptum, *Multa illicitè fiunt, quæ tamen facta tenent*. Idque conſtat in exemplis adductis. Confirmatio etiam allata inefficax eſt, quia cum votum ſimplex Religionis extra illam factum ſit ſimplex promiſſio ipſius, multo minoris efficaciæ eſſe debet, quàm profeſsio in Religione, quæ vltra promiſsionem includit etiam traditionem promittentis ipſi Religioni. Si autem inſtes, promiſsio de re illicita non ſolum eſt illicita, ſed etiam inualida. Ergo profeſſio talium cum illicita ſit, etiam erit inualida. Reſpondeo cum Sanchez *d. c.* 20. *n.* 17. *in ſolutione ad* 1. id ſolum intelligi de voto aut promiſſione, quæ ſolum promiſsionem continent, non autem de ijs, quę continent etiam traditionem, prout contingit in profeſſione.

Pro maiori etiam materię notitia nota, aliquos eſſe caſus,
38 in quibus, non obſtante parentum graui, imo & extrema neceſsitate, poſſint filij licitè Religionem profiteri. Idem dico de parentibus reſpectu filiorum in ſimili neceſsitate poſitorum. Primus eſt, quando filius non poteſt extra Religionem viuere abſque periculo peccandi mortaliter, quia ordo charitatis poſcit ſalutem propriam ſpiritualem anteferre temporali parentum bono. D. Thomas *quomodolibeto* 10. *art.* 9. Toletus *in Summa lib.* 5 *c.* 1. *num.* 6. Sanchez *d. c.* 20. *num.* 11. poſt Roſſellam, Angelum, Silueſtrum, Tabienam, Cordubam, & Paſſarellum, Fagundez *ſupra num.* 21. Vecchius *de Nouitiatu diſp* 2. *dub.* 8. *num.* 17. poſt Suarez, Sayrum, & Graſſium, Candidus *ſupra n.* 3. poſt alios etiam. Secundus eſt, quando parẽtes prouocarent filios ad peccandum, itaut probabiliter filiorum lapſus timeretur, propter eandem rationem. Sanctus Thomas 2. 2. *queſt.* 101. *art.* 4. *ad* 1. & 3. Caietanus *ibidem*. Sanchez, *num.* 12. Fagundez, & Candidus *ſupra*, Vecchius *num.* 15. poſt

Mi-

Mirandam,& alios. Tertius eſt, quando pater, vel mater habent alios filios, vel alium modum,quo ſuæ neceſſitati ſuccurrere poſſint; quia tunc eximitur filius à tali obligatione, & poteſt proſpicere propriæ vtilitati, maximè ſpirituali. D. Thomas *d. art. 4. ad 2. eo quodlibet. 3. art. 16.* Sanchez *ſupra num. 3.* Vecchius *num. 14.* poſt alios. Quartus, cum filius non habet ſpem probabilem ſubueniendi neceſſitati parentum manendo in ſęculo, quia tunc impoſſibile reputatur tale adiutorium, iuxta gloſſam *in l. in condemnatione, in princip. ff. de reg. iur.* Sayrus *in claui Regia lib. 7. cap. 6. num. 5.* Vecchius *ſupra, num. 11.* alios etiam referentes. Quid verò dicendum pro caſu dubij talis excuſationis, habes apud Bartholomæum a S. Fauſto *lib. 5. de Religioſo ſtat. q. 143.* & Candidum *ſupra.*

Alia pro hac materia de facultate recipiendi Nouitios, ha-
39 bes infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 73. & pro prædictis volentibus intrare Religionem habentibus parentes, vel filios, fratres, aut ſorores,&c. in graui aut extrema neceſſitate conſtitutos, aut id vouentibus, habes multa apud P. Candidum eo *ar. 15. 16. et 17.*

Circa §. 15.

40 DE ſimili priuilegio ac prohibitione facta profeſſis ad non diſcedendum ſine licentia pro Prędicatoribus dixi ſuper eorum Mare magnum, *circa* §. 20. & pro Minoribus etiã ſuper eorum Mare magnũ *circa* §. 21. vnde dicta ibidem,& locis ibi relatis ad huius etiam priuilegij maiorem intelligentiam ſpectant. Expendenda verò ſunt illa verba *Abſque communium litterarum veſtrarum cautione*, quę non habentur in Mari magno Prędicatorum, aut Minorum, vbi ſolum ſic, *Abſque cautione litterarum alterius ipſorum*, quæ idem important, ſcilicet litteras patentes Prelatorum, quibus conceditur facultas Religioſis ad eundum aliquò. Dicuntur autem, vt puto litterę *communes* ad diſtinctionem litterarum quarumdam, quæ *formatæ* dicebantur, de quibus *diſt. 73. ca. 1. & 2. & de conſecrat. diſt. 5. ca. non oportet.* ac inter Doctores Gratianus *in princip. d. diſt. 73* Suarez *de Relig. tom. 2. lib. 3. de voto cap. 4. numer. 9.* & Barboſa *in collect. DD. in d. diſt. 73.*

Dice-

Dicebantur autem *formata*, quia certa ac præscripta forma litterarum Græcarum scribebantur, & per eas mittebantur clerici ad alia loca, vt ex præfatis iuribus inferunt relati authores. Quibus iungitur Baronius *tom.* 2. *Annal ann. Christ.* 142. vbi de varijs generibus litterarum, quæ olim erant in vsu Ecclesiæ. Vt ergo Pontifex innueret, quod ad mittendum aliquem Religiosum ad alium locum non sint necessariæ dictæ litteræ *formatæ*, aut similes, sed solum ordinariæ, & communes Prælatorum, ideo, vt puto, in hoc priuilegio dicitur *Absque communium litterarum vestrarum cautione*.

Per verba illa *Regularem sententiam* intelligitur etiam, vt
61 credo, excommunicatio, tum quia ea exprimitur in similibus priuilegijs aliorum Mendicantium, tum quia cum ea varijs nominibus vocetur in sacris canonibus, & diplomatibus Pontificis, scilicet *districtio Ecclesiastica, anathema, maranatha, mors, medicina, mucro, virga ferrea, nervus Ecclesiastica disciplina*, de quibus Sairus, Vgolinus, Bonacina, & alij Authores, qui de ipsa loquuntur, potuit etiam hoc nomine a Papa in hoc priuilegio appellari. An verò denorent ista verba aliam censuram præter excommunicationem; dicam inferius in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 74.

Nota præterea contẽta in hoc §. haberi etiam in Bulla Inno-
62 centij pro Ordine S. Mariæ de Mercede, de qua in præcedentibus, eo excepto, quod in illa non ponitur illa Clausula: *Quod si quis forsan retinere præsumpserit, &c.* sicut habetur hoc loco. Vide alia infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 74. & 91. & Minimorum *circa* §. 13. Vbi similia priuilegia habentur.

Circa §. 16.

PLVRA dici possunt circa contenta in hoc priuilegio, nisi
63 de ipsis alia in Superioribus dicta fuerint; alia nihilominus addenda pro maiori rei notitia. Et primò quidem priuilegium de non cogendis Fratribus ad Synodos, explicatum est non solum *tom.* 1. *cap.* 11. *num.* 20. sed etiam super Mare magnum Prædicatorum *circa* §. 30. & 31. Per *Conuentus forenses*, ad quos, vt Pontifex præcipit, non possunt cogi ab Epscopis isti Religiosi, intelligi videntur *Conuocationes*

ipsorum Episcoporum, de quibus fit sermo *in Mari magno Prædicatorum §. 30. & in Mari magno Minorum §. 33.* Etsi enim Conuentus appellatione veniat Congregatio Regularium, Panormit. *in cap. Edoceri, notab. vltimo, de rescript. & in cap. Cum Ecclesia, notab. 3. de cauf. possess. & propr.* Philiph. Franc. *in cap. Si Religiosus, vers. nota, de elect. lib. 6.* quos refert, & sequitur Rebuff. *ad l. 3. vers. Insuper, ff. de verb. significat. pag. 30.* Nihilominus aliquando improprio significatu appellatione Conuentus venit sæcularium Congregatio. Card. Tusch. *pract. conclus tom. 2. litter. C. conclus. 1031. & tom. 6. litter. P. conclus. 706. numer. 2. & 3.* Barbosa *de appellat. verb. Iur. appellat. 01.* Vocantur autem Conuentus *Forenses*, quia ad forum iudiciale pertinent. Ab illis autem eximit Pontifex istos Religiosos quoad personas, & bona, prout colligitur etiam ex verbis sequentibus, *vel in iudicio seculari de propria substantia, vel de possessionibus vestris subiacere compellat.* De qua materia dixi *tom. 1. cap. 11.* fere per totum, *& tom. 3. verbo Causa iudicialis Regularium, verbo Delinquens Regularis*, verbo *Episcopus quoad Regulares*, & verbo *Exemptio Regularium*, & verbo *Immunitas Ecclesiastica Regularium*.

Circa priuilegium illud hoc loco concessum, scilicet, quod
44 Episcopi non possint venire ad domos præfatorum Religiosorum *causa Ordines celebrandi*, nota, quod quamuis Bordonus *Resolut. 7. num. 108.* dicat *ex Clem. 2. de priuileg. iuncta gloss. ibidem, verb. Celebrare*, & quadam declaratione Sacræ Congregationis, seu decreto Clementis VIII. haberi, posse Episcopum in domibus Regularium tenere ordinationes; nihilominus ex *dict. Clement.* solùm habetur posse Episcopum in locis suæ diœcesis *populo benedicere, audire diuina officia, et ea etiam celebrare, & in sua præsentia facere celebrari*; Glossa etiam nihil habet ad intentum; declaratio quoque illa, seu decretum parum fauet illi, quia solùm ibi habetur Episcopum posse erigere Baldachinum in Ecclesijs Regularium, dum Pontificalia exercet, id est, casu dato quod illa exerceat ibi, *tam ex consuetudine, & priuilegio, quàm ex sacrorum canonum Constitutionibus, et Pontificalis Romani præscripto aut alio Iure*, vt videre est in ipsa declaratione, seu decreto, quod attuli *tom. 3. verbo Baldachinum num. 3.* Ideo, etsi credam Religiosos morem gerere Dominis Episcopis volentibus in eorum Monasterijs ordinationes

dinationes facere ; nihilominus existimo ad id non teneri, propter priuilegium adductum, quod etsi Eremitis S. Augustini, & Carmelitis in Mari magno §. 75. concessum tantum sit, alij etiam Mendicantes cum ipsis communicationem priuilegiorum habentes eo vti possunt, præsertim quia *in d. Clem.* expresse cauetur, ne Episcopus *personis exemptis vel priuilegiatis molestiam inferat, vel grauamen, nullumque exemptionibus, vel priuilegijs eorumdem aliud præiudicium generetur*. Accedit quod locus exemptus, & locus extra diœcesim iudicantur a pari Doct. *in cap.* 1. vbi Anchar. *num.* 16. Gemin. *num.* 17. & Franc. *in §. Statuto, num.* 10. *de constitut.* cum aliis per Roland. *cons.* 33. *num.* 23. *vsque ad finem, et seqq. lib.* 3. Henriq. *in Summ. lib.* 7. *cap.* 15. §. 4. vbi *gloss. litte. F.* Erasmus Cochier *de iurisdiction. Ordin. in exempt. par.* 2. *quæst.* 1. Barbosa de *offic. & potest. Episcop. par.* 3. *allegat.* 80. *num.* 9. Rota *decis.* 107. *num.* 3. *ad fin. & seq. par.* 2. *diuers.* & in Constantien. *iurisdictionis* 10. *Maij* 1611. *coram Ortembergo*. Cum ergo Episcopi non possint Ordinationes facere aut Pontificalia exercere extra suam diœcesim, iuxta doctrinam Concilii Trident. pluresque S. Congregationis declarationes, neque etiam id facere poterunt in Ecclesijs Regularium exemptorum. Vnde in terminis Iuris communis dictæ Clementinę, & sine priuilegio, de quo in præsenti, id tenent Portellus *in dub. Regul. verbo Processionibus n.* 10. Peirinis *in Cõst.* 26. *Leonis* X *n.* 45. Tãburinus *de Iure Abbat. tom.* 1. *disp.* 15. *quæsit.* 15. *numero* 10. & Diana *tract.* 2. *de dubiis Regularium resolut.* 109. Quare quod dixi *tom.* 1. *cap.* 11. *num.* 3. ex Erasmo Cochiero, scilicet posse Episcopum in locis exemptis exercere Pontificalia, intelligi debet, vbi est talis consuetudo, & Religiosi non resistunt.

Posse tamen Episcopum in Ecclesiis Regularium prædicare,
45 propter declarationem quandam Sacrę Congregationis dixi *tom.* 3. *verbo Baldachinum, num.* 4. contra Peirinum, & Tamburinum. Hanc quoque resolutionem propter Sacrę Congregationis declarationem tenent Gauantus *in Manuali Episcopor. verb. Concio. Sacra, num.* 1. Barbosa *in Collectan. DD. in Concil. Trident. sess.* 24. *de Reform. cap.* 4. *num.* 3. & Bordonus *supra num.* 25.

46 Non posse tamen in Regularium prædictorum Ecclesijs contentiosam iurisdictionem exercere, habetur non solum ex hoc priuilegio illis verbis *causas tractandi, vel aliquos Conuentus*

publicos conuocandi, sed etiam ex Iure communi *c. Cum Episcopus de offic. Ordin. in 6.* Glossa *in Clement. quamuis, verb. aut eo de foro competen.* Sebastianus Vant *tit. de nullit. art. ex defectu iurisdict. Ordinar. num.* 108. Nauar. *consil.* 3. *in antiq. alias* 4. *in nouis, tit. de offic. Ordinar.* Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. Glos.* 43. *num.* 180. Campanile *in diuer. Iur. Canon. rubr.* 11. *cap.* 23. *num.* 151. *verbic. Limitatur.* Tamburinus *supra quæst.* 14. *numero* 2. Bordonus *dicta resolut.* 7. *num.* 105 ex varijs iuribus, & Doctoribus.

47 Id quod additur in dicto priuilegio, scilicet de Episcopo nõ se intromittendo in electione Priorum aut eorum remotione, non solum conforme est generali exemptioni Religiosorum, sed etiam alijs priuilegijs Regularium, præsertim Prædicatorum in eorum Mari magno §. 5. & Minorum in eorum etiam Mari magno §. 3. quibus etiam locis aliqua dixi ad intentum. Alia quoque infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 75. vbi de simili priuilegio agetur, & *circa* §. 98. in similibus priuilegiis, aliqua etiam *circa* §. 76.

Circa §. 17.

48 PRIVILEGIVM hoc ad habendum consecrationes Altarium, seu Ecclesiarum, Oleum Sanctum, & quodlibet Ecclesiasticum Sacramentum à quocumque Episcopo Catholico in casu quo diœcesani nollent ista concedere gratis præfatis Religiosis, habetur etiã in Mari magno Carmelitarum §. 24. Cæterum reuocatum videtur à Concilio Tridentino *sess. 6. de reform. cap. vlt.* vbi dicitur: *Nulli Episcopo liceat cuiusuis priuilegij pretextu Põtificalia in alterius diœcesi exercere nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personas eidem Ordinario subiectas tantum.* Potest tamen dici reuocatum non esse, sed manere in sua vi, maxime iuxta limitationem traditam à Leone X. in Concilio Lateranensi pro Mendicantibus, videlicet quando *Ordinarius bis, aut ter requisitus debitis reuerentia, & instantia sine legitima causa id recusauerit*, iuxta dicta à simili 3. *tom. verbo Altare n.* 5. *& verbo Ecclesia seu Templum, num.* 3. quia dici potest Concilium generaliter loqui, non autẽ in casu particulari, de quo in præsenti, in quo scilicet diœcesani prædicta facere recusauerint gratis vt debent, vel

ad

ad fugiendum ſimoniæ notam, quæ incurritur, ſi prædicta fiant propter pretium iuxta dicta 4. *tomo verb. Simonia quoad Regulares, num.* 7. Pro quo facit *cap. cum ſit Romana de Simonia, ca. ſtatuimus* 1. *q.* 1. Rodriguez *tomo* 1. *Quæſt. Regular. q.* 19. *art.* 5. Barboſa *de iure Eccleſiaſt. lib.* 2. *c* 2. *n.* 38. Alter Rodriguez *in Compendio Reſolut.* 13. *num.* 4. poſt Mirandam 2. *to. Man. q.* 40. *art.* 5. *&* 6.

49 Specialiter quoad Oleum Sanctum, ſcilicet infirmorum, conſtat ex dictis 4. *tom. verb. Oleum Sanctum quoad Regulares, n.* 4. concedi debere ab Epiſcopis Prælatis Regularibus pro vſu ſuorum Monaſteriorum in adminiſtratione Sacramenti Extremæ Vnctionis, tum quia ipſi Prælati ſunt veluti Parochi ſuorum Religioſorum; tum ex declaratione Sacræ Congregationis ibi adducta, maximè verò pro Carmelitis ex Bulla Clemẽtis VIII. & pro Cruciferis ex conceſſione Vrbani III. iuxta ibi dicta, vbi etiam quid in caſu, quo Epiſcopus proprius abſit, vel Sedes vacauerit. Nota etiam debere Dom. Epiſcopos dare iſtud Oleũ Sanctum in ea quantitate, quę ſufficiat pro toto anno, abſque eo quòd propter ipſius defectum cogantur Religioſi addere ipſi aliud oleum non benedictum. Ratio eſt, quia licet id fieri poſſit, iuxta dicta *to.* 4. *verbo Oleum Sanctum num.* 5. ſi tamen quantitas, quæ additur, ſit minor, quam Oleum ipſum benedictum, quia tamen in materia Sacramentorum ſemper quãtum fieri poteſt, obſeruari debet, quod ſit certa, & indubia, ideo cõgruum eſt, vt tale Oleum, quod eſt materia Sacramenti Extremæ Vnctionis, in ea quantitate concedatur, vt non ſit neceſſarium addere ipſi aliud oleum non benedictum. Pro quo videndus Quintana Dueñas *in Singular. Tract.* 5. *ſingul.* 1. *&* 2.

Nomine autem Eccleſiaſtici Sacramenti, quo vtitur Pontifex
50 in hoc priuilegio, cum loquatur de illis Sacramentis, quæ ab Epiſcopis recipere debent Religioſi, intelligi videntur Sacramentum Confirmationis, & Ordinis, cum ſolum iſta ab ipſis recipere teneantur.

51 Vide dicenda infra circa §. 21. & in Mari magno Seruitarum *circa §.* 64. vbi permittitur dari refectionem, vel prandium Epiſcopis in conſecrationibus Eccleſiarum, vel altarium. Maxime vide dicenda in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 24.

Circa §. 18.

52 PRIVILEGIVM hoc veluti appendix eſt ad præcedens, pro caſu videlicet, quo vacaret Sedes Epiſcoporum diœceſanorum, vt ſcilicet pro eo caſu à vicinis Epiſcopis accipere poſſint Eccleſiaſtica Sacramenta præfati Religioſi. Quod quidem quatenus attinet ad Sacramentum Ordinis, qualiter ſit his temporibus practicandum, conſtat ex dictis *tomo* 1. *c.* 14. *num.* 12. *& tom.* 3. *verbo dimiſſoria numer.* 5. Et ſuper Mare magnum Prædicatorum *circa* §. 8. & ſuper Mare magnum Minorum *circa* §. 6. Maximè propter decretum Clementis VIII. quod retuli ad extenſum loco relato ex 3.*to*. Nota etiam ſimile priuilegium habere Carmelitas ex Sixto IV. in ipſorum Mari magno §. 77. & dicenda in Mari magno Seruitarum *circa* §. 64.

Circa §. 19.

53 HOC etiam priuilegium de benedictione vaſorum, & veſtium, ac conſecratione Altarium recipienda à quocumque Epiſcopo bene noto, & gratiam ac communionem S. R. Sedis habente, quando non eſt copia propriorum Epiſcoporum, appendix etiam eſt ad precedentia. Simile aliud Nicolai V. pro Regularibus Tertii Ordinis S. Franciſci video apud Bordonum *reſolut.* 17. *num.* 11. Extat etiam ſimile in Mari magno Carmelitarum §. 77. Aliud quoq. adhuc magis amplum, & extenſum pro Congregatione S. Hieronymi Feſulani, refert Sorbus *in addit. ad compend. priuileg. Men. verbo Benedicere Eccleſiaſtica*, quod dicit à Martino V. conceſſum. Illud tamen non vidi, nec ſcio an ſit ſolùm viuæ vocis oraculum. Alia quoque retuli 3.*to. verbo Eccleſia nu.* 5. Videtur autem illa omnia vacare his temporibus propter decretum Concilij Tridentini ſuperius adducti *nu.* 48. vbi decernitur nullum Epiſcopum poſſe Pontificalia in alterius diœceſi exercere niſi de licentia proprij Epiſcopi diœceſani. An verò ſubſiſtant pro caſu quo diœceſani bis, aut ter requiſiti ſine legi-

tima causa id facere recusauerint, tractat Rodriguez *to.1.quæst. Regular. quæst.* 19. *ar.*4. & resoluit probabilem sibi esse partem affirmatiuam. Quod etiam sequitur Miranda *tom.*2. *Manualis Prælator. quæst.* 39. *ar.* 1. quorum fundamentum est, quia ita videtur esse iure communi concessum, *c.* 1 *de supplen. negligen. Prælator.* pront etiam dixi *tomo* 3. *verbo Altare, numero* 5. *& verbo Ecclesia, seu templum numero* 5. Vbi alia ad intentum.

54 Adde nec videri reuocatum à Concilio priuilegium, de quo in præsenti, pro casu, quo loquitur Pontifex, scilicet, quando non est copia Episcoporum, vt est, quando Fratres sunt in locis remotis ab illis, in quibus degunt Episcopi diœcesani, vt contingere poterit in Indijs, Brasiliæ &c. tunc enim si esset necessitas celebrandi, & non esset Altare aliquod consecratum, si trãsiret aliquis Episcopus Catholicus benè notus ipsis Fratribus, is posset eorum Altaria consecrare, iuxta dicta etiam eo *verbo Altare, num.* 4.

Circa §. 20.

55 DE facultate hic istis Religiosis concessa ad celebrandũ diuina officia tempore interdicti generalis, plura dicta sunt in præcedentibus, dum de simili, & ampliori priuilegio loquerer, super Mare magnum Prædicatorum *circa* §. 10. *&* 40. & super Mare magnum Minorum *circa* §. 8. *&* 39. ac *to.* 1. *c.* 21. *num.* 19. *& tom.* 2. *c.* 1 *num.* 21. *& tom.* 3. *verbo Interdictum quoad Regulares, præsertim numero* 28. Nota autem, quod, prout in simili dixi de priuilegijs Prædicatorum, & Minorum, priuilegium hoc conforme iam est post tẽpora Bonifac. VIII. iuri communi *cap. Alma mater de sent. excommunicat. in* 6. Hoc verò priuilegium, & alia contenta in hoc Mari magno ab hoc §. vsque ad 30. habentur etiam in Bulla Innocentij IV. pro Ordine S. Mariæ de Mercede, de qua in præcedentibus diximus.

Circa §. 21.

56 HOC priuilegium appendix etiam eſt ad ea, de quibus ſupra §. 17. 18. & 19. nihilominus aliquid ſpeciale continet explicatione dignum: videlicet, facultatem recipiendi Ordines, Chriſma, Oleum, conſecrationem altarium, & baſilicarum ab alijs, quam ab Epiſcopis Diœceſanis, in caſu quo ipſi ritè, & catholicè S. R. Eccleſiæ communionem non habuerint, aut ſine aliqua prauitate ea exhibere noluerint. In quo duo continentur, alterum explicitè, alterum verò implicitè. Explicitè quidem, quod extra prædictos caſus talia recipi debeant ab Epiſcopis Diœceſanis: Quod eſt de iure communi non ſolum propter decretum Concilij Trident. relatum *ſupra*, ſed propter *cap. veniens de præſcrip.* vbi Abbas *not.* 2. Gloſſa *in ca. Abbatibus* 17. *q.* 2. Francus *in c.* 1. *num.* 7. *de priuileg. in 6.* Barboſa *in d. c. veniens numer.* 2. *& de offic. & poteſt. Epiſcop. Allegat.* 105. *num.* 65. Quibus iunge Eraſmum Cochier, & Nouarium, quos ad hoc intentum retuli *tomo* 3. *verbo Epiſcopus quoad Regulares num.* 15. & declarationem S. Congregationis, quam ipſe Nouarius affert. Implicitè autem, quod ſi prędicti Epiſcopi communionem S. R. Eccleſiæ non habuerint, aut illa conferre noluerint dictis Regularibus *ſine aliqua prauitate*, non teneantur ab ipſis ea petere. Hæc etiam eſt natura dictionis *Si*, vt, maximè iuncta verbo futuri te mporis (prout hic contingit) habeat vim conditionis vt *in l.* 1. *ff. de cond. & demonſtr. & in l. quibus diebus §. quidam Titio ff. eod. tit. & in l. quis ff. de verb. obligat.* & notant communiter Doctores, quorum plures cum Rotæ deciſionibus affert Barboſa *in Tract. de dict. dict.* 364. *num.* 1. Conditio autem talis etiam naturæ ſit, vt ipſa omiſſa; diſpoſitio non ſortiatur effectũ *l. qui hæred. l. Mœuius. ff. de condit. & demonſtr.* Tiraq. *de retractu, tit.* 2. §. 2. *Gloſ.* 1. *nu* 3. & 4. Menoch. *conſ.* 60. *nu.* 48. & *conſ.* 69. *n.* 72. Garc. Gironda *de explicat. priuileg. & exempt. num.* 667. Cald. Pereira *de poteſt. eligendi cap.* 2. *num.* 16. & *ca.* 4. *num.* 30. Guttier. *pract. lib.* 1. *q.* 17. *nnm* 11. Sanchez *de matrim. lib.* 3 *diſp.* 5. *n.* 2. Rota *deciſ.* 315. *num.* 3. *apud. Farin. par.* 1. *recent.* Grat. *Conſ.* 12. *num.* 22. *vol.* 2. Pariſ. *conſ.* 97. *num.* 86. *lib.* 1. Card. Tuſch. *pract. concluſ. to.* 2. *litter. C. concluſ.* 483. *n.* 8. & alij

apud

apud Barbosam *in axiomatibus Iuris, axiom.* 48. *n.* 1. Plura etiam in sequentibus.

57 Qui verò in præsenti priuilegio sint Episcopi, qui *catholicè, & rite gratiam, & communionem S. R. Sedis habuerint*, inquirendum est. Et dicendum primò, esse illos, qui non sunt hæretici, sed Catholici; illi enim non habent *ritè*, & *Catholicè* communionem S. Romanæ Sedis. Pro quibus vide, quæ dixi *to.* 3. *verbo Hæresis, & Hæreticus*. Dico 2. intelligi etiam illos, qui non sunt schismatici, sed viuunt sub obedientia Summi Pontificis, eum recognoscentes vt caput vniuersalis Ecclesiæ. Ratio est, quia schismatici e contra cum se subtrahant ab obedientia Summi Pontificis, non possunt dici habere communionem cum Sacrosancta Romana Ecclesia. Pro quo vide dicta eodem 3. *tomo verbo Bulla Cœnæ n.* 9. Vnde fit primò, illum Episcopum, qui contempto Summo Pontifice facit, aut tentat facere Synodos generales, creare Episcopos, & similia, esse schismaticum, ac per consequens non habere communionem cum Sacrosancta Romana Ecclesia. Farinacius *de hæresi, quæst.* 184. *num.* 8. Santarellus *de hæresi cap.* 43. *num.* 3. Duardus *in Bulla Cœnæ lib.* 2. *can.* 1. *quæst.* 56. *num.* 7. Carena *de officio S. Inquisit. par.* 2. *tit.* 3. §. 10. *num.* 28. Fit etiam 2. illum Episcopum dicendum esse Schismaticum, & non habere communionem cum Sacrosancta Romana Ecclesia, qui renuerit communicare cum Catholicis, & veris membris eiusdem Ecclesiæ. Farinacius *supra num.* 9. Duardus etiam *n.* 9. Sanchez *lib.* 2. *Summæ c.* 36. *n.* 2. Carena *supra, num.* 29. Quia ergo schismatici sunt in triplici differentia. Alij enim sunt diuisi ab Ecclesia quoad obedientiam solùm; vtpote quia cum nullum habeant in fide errorem, moti malitia, superbia, vel auaritia deuiant ab obedientia Ecclesiæ. Alij verò sunt diuisi ab Ecclesia & quoad obedientiam, & quia nolunt determinationibus Ecclesiæ credere, & hi propriè sunt hæretici. Alij verò illi, qui probabili, & insuperabili ignorantia ducti putant aliquem esse Summum Pontificem, qui rectè electus non est, prout contingere solet, cum plures de Papatu disputant, & non est certum in Ecclesia, quis eorum sit legitimus Papa (de qua distinctione Farinacius *dicta quæst.* 184 *num.* 14. Riciullius *de Iure personarum lib.* 8. *c.* 1. *nu.* 17. & *sequentib.* & Carena *supra num.* 32. & 33. post alios) idcirco etsi schismatici primi, & secundi generis non possint dici habere communionem cum S. R. Ecclesia, propter dicta; schismatici

tici tamen tertij generis possunt dici habere illam, nec esse propriè schismaticos; quia iuxta dicta eo verbo *Bullæ Cœnæ num.* 9. illi non recedunt ab obedientia Summi Pontificis formaliter vt talis, sed huius personę, quam credunt non esse talem. Valentia, & Naldus eo loco relati, ac Carena *supra num.* 33. Idem dico de Episcopis excommunicatis, aut qui nolunt obedire Summo Pontifici, vel ob odium particulare quod contra ipsius personam habent, vel ob grauitatem rei quam præcipit, vel tamquam domino temporali, & in re temporali. Isti enim non sunt schismatici, aut se subtrahentes ab obedientia Summi Pontificis, vt talis est. Duardus *supr. num.* 4. Sanctarellus *num.* 9. Sanchez *num.* 3. & 4. Carena *num.* 30.

58 Ergo ad intentum, cum in hoc priuilegio conceditur Eremitis S. Augustini facultas ad non suscipiendum ea, quæ spectant ad Ordinem Episcopalem, ab Episcopis, qui non habent communionem cum S. R. Sede, per tales Episcopos intelliguntur hæretici, vel schismatici primo, & secundo modo ex adductis, non autem alij, etiamsi sint excommunicati, inobedientes, aut infensi personę Summi Pontificis, vt dictum est.

Si verò petas an possint prędicti Religiosi petere aut accipere
59 prædicta, quæ pertinent ad Ordinem Episcopalem, ab illis Episcopis, qui non habent communionem cum S. R. Ecclesia, hæreticis videlicet, vel schismaticis primo, & secundo modo relatis, Respondeo primò, si prædicta ab ipsis accipiantur, validè recipiuntur. Ratio est, quia quamuis hæretici, & schismatici priuentur omni Ecclesiastica potestate *ca. didicimus* 24. *q.* 1. hoc tamen intelligitur quantum ad potestatem iurisdictionis, non quantum ad potestatem Ordinis, ad quam pertinent prędicta; nam potestas Ordinis indelebilis est, & inamissibilis, S. Thom. 2. 2. *q.* 39. *ar.* 3. noster antiquus Doctor Michael de Bononia *in* 4. *dist.* 25. *q.* 4. Bañez *ibid.* Azorius 1. *p. Instit. moral. lib.* 8. *cap.* 20. *q.* 9. Bonacina *de Censur. in Bull. Cœnæ contentis disp.* 1. *q.* 2. *punct.* 5. *num.* 8. Marchinus *de Sacrament. Ordin. Tract.* 1. *p.* 2. *cap.* 15. Vnde in specie huius difficultatis consecrationes, vel benedictiones receptas ab excommunicato vitando, eò quod pertineant ad potestatem Ordinis, tenet Bonacina *de Sacrament. disp.* 2. *q.* 2. *punct.* 2. §. 4. *num.* 5. ex Siluestro, Tabiena, Sairo, & alijs, quibus iunge Candidum

tom. 4. disquisit. 4. ar. 3. num. 40. Respondeo secundò, si prædicta ab ipsis petantur in casu, quo sequatur scandalum, aut nota communicationis cum illis in schismate, vel hæresi, illicitè id fiet, maximè si adsit periculum peruersionis. Etenim ius etiam naturale, & diuinum iubet euitare scandalum, aut similem notam, seu periculum, iuxta doctrinam communem Theologorum loquentium de communicatione cum similibus personis in talibus casibus. Respondeo tertiò, cessantibus tamen præfato scandalo, nota, aut periculo, possunt licitè prædicta a talibus postulari, in casibus necessitatis, quantumuis illi sint excõmunicati, etiam non tolerati. Ratio etiam sumitur ex communi doctrina Theologorum asserentium Sacramenta posse postulari a similibus personis, quamtumuis censura, & impedimento affectis, etiam non toleratis, propter necessitatem postulantium, & quia Ecclesia non præcipit contrarium. De quo Bonacina *loco relato de Sacram. num.* 7. ex alijs.

60 Ex dictis autem intelligi potest, cur in isto priuilegio, de quo in præsenti, Pontifex dicat; ***Et ea vobis voluerint sine pravitate aliqua exhibere.*** Ad denotandum videlicet, quod quando præfata Sacramenta, Consecrationes, &c. noluerint Episcopi Diœcesani dictis Religiosis exhibere nisi simoniacè, iuxta dicta superius *circa* § 17 aut suadendo ad aliquid malum, præsertim contra authoritatem, & communionem cum S. R. Ecclesia, vt dictum est, possint ea ab alijs postulare.

Circa §. 22.

61 PRIVILEGIVM hoc loco Fratribus Eremitanis concessum, quòd scilicet nullus intra fines locorum ipsorum possit sine assensu illorum Capellam, & Oratorium de nouo construere, Ius commune videtur; cum in fundo alterius nullus possit edificare sine Domini fundi consensu; si autem ædificauerit, etiamsi propria materia id fecerit, ædificium erit illius, cuius est solum. *l. adeo, §. cum in suo, & §. ex diuerso, & Instit. de rer. diuis. §. Cum in suo.* Laymanus *lib. 3. sect. 5. tract. 1. cap. 5. num. 21. §. Dico quinto*, & alij communiter. Videtur etiam inutile positis priuilegijs tam huius, quam aliarum Religionum, quibus cauetur, ne alij circa

ca Monaſteria Regularium Eccleſias aut ſimilia ędificent. Si enim iuxta illa id facere nequeunt, multò minus intra fines illorum id poterunt. De his autem priuilegiis dixi 4. *to. verbo Monaſteria Regularium, num.* 19. Deinde, ſi iuxta dicta eodem verbo *Monaſteria Regularium, n.* 23. ſęculares prohibentur erigere domos circa Monaſteria Regularium, ita vt ab ipſis cerni poſſint Religioſi, multò ergo magis prohibitum erit fabricare aliquid intra terminos Monaſteriorum, prout in hoc priuilegio conceditur. Accedit quod nullus poteſt nouam Eccleſiã conſtruere cum prędiudicio alterius, *can. Eccleſiæ, cum ſeqq.* 16. *q.* 1. & ſi cum tali præiudicio Eccleſia conſtrueretur, eſſet deſtruenda. *c.* 1. & per totum, *de nou. oper. nunciat.*

62 Dicitur in hoc priuilegio nullum *ſine aſſenſu Diœceſani Epiſcopi* poſſe intra fines locorum dictorum Religioſorum *Capellam, & Oratorium de nouo conſtruere*, quia ſine illius conſenſu Eccleſiam aut aliquid huiuſmodi ædificari non poſſe, probant *text. in cap. Nemo, & in cap. Placuit. de conſecr. diſt.* 1. *& in cap. Adhæc, de Religioſ. domib. & in cap. Cum olim*, 14. *verſ. Inſuper de priuileg. Auth. de Eccleſ. tit. §. Si quis autem, collat.* 9. *& auth. de Monachis, verſ. Illud igitur, coll.* 1. notant. Roch. *de iure patron. verb Conſtruxit, n.* 8. Lambert *eod. tract. art.* 3. 2. *queſt. princ.* 1. *p. lib.* 1. *num.* 3. *cum ſeqq.* Petrus Gregorius *in ſuis partit. lib.* 1. *tit.* 4. *c.* 5. Selu. *de benefic. par.* 1. *quæſt.* 6. *à nu.* 9. Paulus Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *capit.* 10. *numer.* 2. Zerola *in prax. Epiſcopor. par.* 1. *verb. Eccleſia in princ.* idem Petr. Gregor. *Syntag. iuris. lib.* 2. *cap.* 1. *à num.* 10. Piaſeg. *in praxi noua Epiſcop. par.* 1. *c.* 5. *à num.* 1. & alij apud Barboſam *de officio, & poteſtate Epiſcopi par.* 2. *allegat.* 26. *num.* 1. De quo etiam aliqua dixi *eo verbo Monaſteria Regularium, numer.* 3.

63 Quod dicitur in hoc priuilegio *Capellam, & Oratorium*, idem eſt, ac Capellam ſeu Oratorium. Tum quia iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Dictio numer.* 19. dictio hæc *Et* aliquando ponitur pro *Seu*. Tum quia in huiuſmodi Bulla, prout à Laurentio Empoli copiata fuit, expreſsè dicitur *Capellam, ſeu Oratorium*.

Circa

Circa §. 23.

64 PRIVILEGIVM hoc de immunitate horum Religioſorum ab exactionibus ſeu oneribus quibuſcumque imponendis à quibuſuis perſonis ſiue Eccleſiaſticis, ſiue ſecularibus communiſſimum eſt inter Regulares, & de eo plura dicta ſunt non ſolum ſupra Mare magnum Prædicatorum *circa* §. 35. & ſupra Mare magnum Minorum *circa* § 36. ſed etiam 3. *tomo verbo Gabella quoad Regulares, & verbo Immunitas Eccleſiaſtica Regularium, & 4. tom. verb. Statuta.* Et ita ſufficienter pro hac materia, præſertim cum de illa iterum agere debeam circa Mare magnum Carmelitarum §. 46. vbi etiam alia.

Circa §. 24.

65 DE hoc quoque priuilegio ad libertatem ſepulturæ in Eccleſijs huius Religionis plura dicta ſunt ſupra Mare magnum Prædicatorum *circa §.* 28. & ſupra Mare magnum Minorum *circa* §. 30. 31. 41. & in hoc eodem Mari magno *circa* §. 2. & 3. Quibus ſi adiungas, quæ de eadem materia dixi *3. to. verbo Defunctus, & 4. to. verbo Sepultura quoad Regulares*, abundè ſatis de hac materia dictum erit. Alia etiam dabo in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 57. & 80.

Circa §. 25.

66 PRIVILEGIVM hoc de facultate redimendi hortos, & ſiluas, ad Eccleſias iſtorum Religioſorum ſpectantes de manibus eorum, a quibus detinentur, amplam nobis tribuit materiam differendi de bonis Regularium, capacitate ad ea poſſidenda, prohibitione ad ea alienanda, & alijs huiuſmodi. De quibus latè egi *to. 2. c. 19. per tot. & 3. to. verbo Adminiſtratio, & adminiſtrator, & verbo Alienare, & alienatio, & verbo Bona Regularium num. 9. & 10.* Specialiter tamen,

men, quoad intentum huius priuilegij qualiter damnificantes, ſeu occupantes bona Regularium varijs pœnis, & cenſuris afficiantur, propter varia etiam Religionum priuilegia, dixi *eo ca. 19. num. 51. & eo verbo Bona Regularium num. 9.* Quia verò in præſenti ſermo videtur eſſe de huiuſmodi bonorum alienatione, ita vt ea non obſtante, reſtitui præcipiantur a Papa Religioſis domibus, ad quas ſpectabant; ideo operę pretium videtur, agére de arboribus, quæ in huiuſmodi hortis, & ſiluis naſcuntur, an ſcilicet incidi poſſint, vendi, aut alienari a Regularibus, non obſtantibus Bullis, ſeu decretis Pontificijs prohibentibus alienationem bonorum Regularium. Dubium ſanè vulgare ſatis inter illos, & de quo non ſemel conſultus ab
67 ipſis fui.

Pro cuius maiori luce notandum primò, arborem dici, quæ ſolo radices egit, & durioris ligni eſt. Vulpianus *l. vitem ff. arbor. furt. cæſ.* Montolonius *in promptuar. iur. verb. Arbor. litter. D.* Filiucius *Tract. 44. de alienat. rer. Eccleſiaſtic. c. 4. dub. 7.* Vnde inſer primò, quod id quod ſolo infixum eſt, & radices nõ egit, vt ſunt trabes, pedamentum, arundines ſiccæ &c arbores non eſſe. Secundò, quòd id quod eſt tenerum, & molle, etiam ſi radices egerit, arborem non eſſe, ſed herbam, aut fruticem. Tertiò, arbores eſſe dicendas, vites, oleas, hederas, & ſimilia. Vulpianus ſupr. & cum eo Doctores *ibid. & ff. de arbor. cæd.*
68 Filiucius *ſupra*.

Nota ſecundò, arbores eſſe in duplici differentia, aliæ enim ſunt fructiferę, vt oleę, ficus, pirus &c. aliæ verò infructiferæ, vt vlmus, ſalices, & ſimilia. An verò quercus dici debeant fructiferæ, vel infructiferæ, Bonacina *de contract. lib. diſp. 3. q. 8. punct. 4. num. 19.* refert ex Affliicto, & Quaranta partem affirmatiuam, quam non impugnat. Ei tamen parti adhæreo, quia quercus fructificant glandes, quibus veſcuntur aliqua animalia, & etiam homines.

69 His poſitis dico primò, inciſio arborum quarumcunque eſt propria ſpecies alienationis, ac proinde prohibita Eccleſiaſticis, & Regularibus eo iure, quo prohibita eſt alienatio bonorum Eccleſię, & ſub eiſdem pœnis, & cenſuris. Ita communiter DD. *l. ſi fundum. §. fin. l. ſeqq. ff. de vſufruct. l. diuortio §. ſi fundum ff. ſoluto matrimonio*, ex quibus plures refert, & ſequitur Filiucius *ſupra dub. 6.* Quibus etiam iunguntur Nauarrus *lib. 3. conſil. de reb. Eccleſ. alien. conſil. 7. num. 2.* Quaranta *in Summ.*

Summ. Bullarij verbo Alienatio rer. Eccleſ. num. 33. Bonacina *ſupra*, Peirinis *tomo* 1. *priuileg. Minim. in Conſtit.* 9. *Iulij* II. *nu.* 23. Ratio eſt, quia inciſio arborum eſt quædam deſtructio illarum, ſicut deſtructio domus, ergo eſt propriè alienatio ipſarum, nihil enim magis alienatur, quam id, quod deſtruitur, cum illud amplius in poteſtate domini non maneat. Quia ergo arbores iſtę ſunt res immobiles, prout ex varijs Doctoribus tenet Filiucius *ſupra*, & ſequitur Peirinis, vel ad minus ſunt res mobiles pretioſę, prout indicat Nauarrus *ſupra*, & ſequitur Bonacina etiam *ſupra*, manifeſtè ſequitur, eas incidentem tranſgredi iura prohibentia alienationem rerum Eccleſiæ, et incidere in eaſdem pœnas, & cenſuras. Ea enim iura omnino interdicunt alienationem bonorum immobilium, ſeu mobilium pretioſorum Eccleſiæ, vt conſtat ex ijs, quæ adduxi *tomo* 1. *c.* 10. *a num.* 1. *& tom.* 2. *c.* 19. *a num.* 57. *& tom.* 3. *verbo Alienatio, ſeu alienare*. Vnde fit incidi non poſſe arbores quaſcumque ex ſiluis, hortis, aut ſimilibus locis ſine ſolemnitate de iure requiſita ad alienationem bonorum Eccleſię, ac præſertim ſine Sedis Apoſtolicæ licentia, prout in prædictis iuribus cauetur.

70 Sunt tamen aliqui caſus, in quibus id fieri poteſt. Primus, ſi arbores inciſæ ſiue non fructiferæ, ſiue etiam fructiferæ, ſint in parua quantitate, vna ſcilicet, vel duæ, aut tres. Ratio eſt non ſolum, quia hoc cenſetur paruitas materię inſufficiens ad incurrendas graues pœnas, quæ impoſitæ ſunt contra alienantes bona Eccleſię; ſed etiam, quia in æquiualentibus eadem ratio ſeruatur. *l.* 1. *ff. legat.* 1. conſtat autem ex dictis eo verbo *Alienatio, ſeu alienare num.* 7. poſſe alienari ſine licentia aut ſolemnitate requiſita terrulas exigui valoris, minus vtiles, aut longe poſitas, ſi adſit neceſſitas, ergo idem dici poteſt de inciſione arborum. Rota in vna Melitenſi *Beneficij* coram Andrea *in* 2. *par. deciſ. Farinacij tomo* 4. *deciſ.* 553. Filiucius *ſup. dub.* 8. Peirinis *ſupr. num.* 22. Tamburinus *de Iure Abbat. tom.* 3. *diſp.* 23. *quæſt.* 3. *numero* 5. Secus tamen eſſet, ſi arbores illæ, etſi numero paucę eſſent tamen magnæ æſtimationis, vel quia extraordinariæ, ſingulares, aut propter aliam rationem; quia tunc non cenſerentur parua materia. *l. æquiſſimum C. de vſufruct.* Filiucius *ſupra quæſt.* 10. Peirinis, & Tamburinus *ſupr.*

71 Secundus, etiam quando eſſent in magna quantitate, ſi tamen

men illę eſſent inutiles, aut nociuę fundo, vel prædio, quia videlicet ob nimiam denſitatem, vel vmbroſitatem impediret, ne alię arbores creſcerent, aut fructum facerent; nam talium arborum cæſio vtilis eſt, & bona. Rota *ſupra*, Nauarrus *ſupra conſ. 6.* Rodriguez *tom. 1. Queſt. Regular. queſt. 27. ar. 4.* Quaranta, *ſupra*, Peirinis *num.* 18. Tamburinus *numer.* 2. & ego *tomo* 1. *cap.* 10, *num.* 4. *& tomo* 3. *verbo Alienatio, ſeu alienare numero* 16.

72 Tertius, iuxta dicta *eo n.* 16. quando loco earum arborum, quæ inciduntur, reponuntur alię fructiferę, ſeu magis fructiferæ; tunc enim eſſet vtilis fundo talis inciſio. Quaranta *ſupr.* Peirinis *numero* 19. Tamburinus *num.* 3. contra Filiucium *ſupr. queſt.* 14.

73 Quartus, quando inciderentur arbores veteres, vt earum loco reponantur nouę eiuſdem, vel alterius qualitatis, vtiliores tamen, quam inciſæ; propter eandem rationem. Rota *ſupra*, Quaranta *ſupr.* Peirinis *num.* 20. Tamburinus *num.* 4. plures alios referens.

74 Quintus, & prędipuus caſus, in quo incidi poſſunt arbores ſine prędicta licentia, aut ſolemnitate, eſt quando arbores ſunt cęduę. Pro quo ſuppono, arbores cæduas dici illas, quarum totus, vel præcipuus fructus conſiſtit in inciſione ipſarum, eo quòd tantum ſunt vtiles ad lignandum, quales ſunt arbores infructiferę, & ſteriles, & quæ ſunt in nemore, arundineto &c. inutiles, niſi ſolum, vt ex illis fiant edificia, fabricæ &c. *l. Silua ff. verbor. ſignificat.* Caius *ibid.* Filiucius *ſupra queſt.* 11. Peirinis *num.* 21. Tamburinus *n.* 7. De ijs ergo loquendo dico incidi poſſe ſine ſolemnitate, aut licentia Sedis Apoſtolicæ, ſolum pro vtilitate Eccleſię. Ratio eſt, quia quemadmodum poſſumus vti fructu arborum fructiferarum ſine periculo alienationis, ita & incidere iſtas arbores cęduas, ſeu infructiferas, quia fructus earum conſiſtit in ipſarum inciſione, cum per inciſionem ſint in fructu, & poſtea renaſcantur, adeo quod per ipſarum inciſionem non deterioretur fundus *l. diuortio* §. *ſi fundum. cum ſequ.* vbi Barthol. Laſſo *ff ſol. mat. l qui fundum* §. *cum fundum ff. de contrab. emp. l Silua ff. de verbor. ſignific.* Quaranta *ſupra*. Bonacina *ſupra*, Peirinis *num.* 21. Tamburinus *num.* 7.

75 Nota tamen valde non omnem inciſionem arborum iſtarū cęduarum eſſe permiſſam, ſed eam ſolum, quæ fit cum triplici mo-

modificatione, ſcilicet temporis, quantitatis, & modi. *Temporis* quidem, vt fiat eo tempore, quo ſecundum regulas agriculturę fieri debet, quando ſcilicet hæ arbores ad ſuam altitudinem peruenerunt, vel iuxta patrię conſuetudinem. *Quantitatis* etiam, vt non omnes, ſed pars illarum cædatur, in quo ſimiliter, vt credo, patrię mos obſeruari debet. *Modi* pręcipuè, qui in hoc conſiſtit, vt ita cædantur, vt in eundem, vel equiualentem ſtarum repullulare poſſint. Baldus *l. diuortio §. ſi fundum ff. Sol. matr.* Curtius *conſ. 70.* Alciatus *l. Sylua, ibi* Rebuffus *ff. de verb. ſignificat.* Aretinus *d. §. ſi fundum.* Filiucius, & Peirinis *ſupra.* Triplex autem hęc modificatio ad vnum reducitur, ſcilicet, quod huiuſmodi arborum cęduarum inciſio fiat ſolum eo modo, vt nihil agriculturæ, & arboribus noceat, & proprietas fundi non deterioretur Quaranta *ſupr.*

76 Nota tandem. quod quoties licita eſt arborum inciſio, licita etiam erit earum venditio, diſtractio, vel combuſtio, poſtquam inciſæ ſunt. Quia iam non ſunt bona immobilia, aut mobilia pretioſa. Nauarrus *d. conſ. 6.* Rodriguez *ſupra*, Tamburinus *n. 2.* Bordonus *Reſolut. 27. n. 18.*

77 Ex quibus omnibus elicitur, quid dicendum de beneficiario habente in prædijs ſui beneficij aliquas arbores, an ſcilicet illas poſſit incidere, quod quia non multũ ad Regulares ſpectat, ideo ſolum dico ex dictis ſolui id poſſe, & conſulendos Quarantam *ſupra*, Filiucium *ſupr. quæſt. 12. & ſeqq.* ac Bonacinam *ſupra*. Elicitur etiam ſecundo, quid dicendum de vineæ, aut nemoris inciſione, an ſit vel non alienatio Eccleſiaſticis prohibita, de quo Bordonus *ſupr. num. 14. & 18.* Ea enim, quæ ibi dicit, vt verum teneant ad communem ſententiam, quam ſequor, reduci debent, & iuxta eam accipenda.

Pro his ergo hortis, & Siluis redimendis de manibus eorũ,
78 qui ea tenent, & ad Eccleſias horum Religioſorum, ad quas ſpectant, reducendi, ſeu reuocandi, conceſſum eſt præſens priuilegium. Conforme ſatis Iuri communi, quod concedit reſtitutionem in integrum Eccleſijs, & locis pijs *c. 1. & 2. de reſtitut. in integrum in 6.* Molina *tom. 2. de iuſt. diſp. 574.* Bonacina *de contract. lib. diſp. 3. q. 1. pun. vlt.* Trullenc. *in Decalog. lib. 7. c. 16. dub. 7. n. 3.* Barboſa *in d. c. 1. & 2.*

Circa §. 26.

79 PRIVILEGIVM hoc de nemine se intromittendo in officium Generalis, sed a Fratribus legitimè eligendo supponi videtur in alio concesso Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 1. & Minoribus in ipsorum etiam Mari magno §. 1. & 2. & cum ipso cohærent dicta *tom. 2. c. 13. num. 10. & tom. 4. verbo Prælatus Regularis num. 2.* Spectare autem electionem Generalis ad totum Ordinem, constat ex ijs quæ dixi *tom. 1. cap. 15. num. 1.* & habetur ex *ca. fin. 16. q. 7. ca. Abbatem 1. 2. & 18. q. 2. cap. Cum dilectus de consuetud. §. Iubemus Authent. de Sanctiss. Episcop.* Doctores *in d. cap. cum dilectus*, maximè Butrius *in 1. lect. num. 7. & in 2. lect. num 38, & 45.* Cardinal. *num. 9. q. 1.* Rota *decis. 65. num. 1. p. 1. in recent.* & alij apud Sigismundum de Bononia *de elect. Prælat. dub. 101. num. 1.* & Franciscum Mariam Samuellium *de elect. Tract. 3. disp. 1.* Congregare autem Capitulum pro electione Generalis spectat ad eum, quem iura, consuetudo, aut priuilegia Religionum designant. *cap. quia inter vniuersos, cap. quia propter, & cap. coram dilecto*, vbi Glossa *verbo Prouincia*, Imola, & Panormit. *num. 3. de elect.* Rota *decis. 288.* coram Mantica. Sigismundus *supr. num. 7. & dub. 9. num. 1.* Samuellius *supr. concl. 6.*

Cum autem dicatur in hoc priuilegio electionem Gene-
80 ralis fieri debere *secundum B. Augustini Regulam*, & ex alia parte dixerim sæpius scilicet *tom. 1. cap. 15. num. 11. & tom. 2. cap. 2. num 26. maximè tom. 3. verbo Electio inter Regulares n. 3 & tom. 4 verbo Prælatus Regularis num. 2.* Seruandam esse in electionibus Prælatorum Regularium formam præscriptam in *cap. quia propter de elect.* Ideo dubium esse potest quam formam seruare debeant Eremitæ S. Augustini in electione Generalis. Et dicendum proculdubio obseruare debere formam *d. cap. quia propter*, tum quia non est contraria Regulæ B. Augustini, tum quia esto contraria esset, illi standum erat, cum sit decisio Concilii Generalis Lateranensis sub Innoc III. quæ obligat super omnes Regulas, & Constitutiones Ordinum.

81 De alijs spectantibus ad electionem Generalium dixi locis rela-

relatis. De quo etiam agunt Caſsarubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Electio*, Sorbus *in Annotationibus ad idem Compendium eo verbo Electio*, Rodriguez *tom. 2. Quæſt. Regular. q. 52.* & alij quos in dictis locis retuli. Alia quoque circa huius priuilegij ampliationem habes infra *in §. 49.* huius Maris magni; & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 81,

82 Quia tamen tam in hoc, quàm in alijs Priuilegijs huius Maris magni ſermo eſt de Regula Sancti Auguſtini eamquè huius Religionis Profeſsores præ manibus habere deſiderent, operæ pretium duxi eam hoc loco afferre.

Regula Sancti Auguſtini Epiſcopi Hipponenſis, & Eccleſiæ Doctoris:

83 ANTE omnia, Fratres chariſſimi, diligatur Deus; deinde proximus, quia iſta præcepta ſunt principaliter nobis data. Hæc igitur ſunt, quæ vt obſeruetis, præcipimus, in Monaſterio Conſtituti. Primum, propter quod in vnum eſtis congregati, vt vnanimes habitetis in domo, & ſit vobis anima, & cor vnum in Deo. Et non dicatis aliquid proprium, ſed ſint vobis omnia communia. Et diſtribuatur vnicuiquè veſtrũ a prępoſito veſtro victus, & tegumentũ, nõ ęqualiter omnibus, quia nõ ęqualiter valetis omnes, ſed potius vnicuiquè, prout cuique opus fuerit. Sic enim legitis in Actibus Apoſtolorũ, quia *erãt illis omnia cõmunia, & diſtribuebatur vnicuiq. prout cuique opus erat.* Qui verò aliquid habebãt in ſæculo, quando ingreſſi fuerint Monaſterium, libenter velint illud eſſe commune. Qui autem non habebant, non ea quærant in Monaſterio, quæ nec foris habere potuerint. Sed tamen eorum infirmitati, quod opus eſt, tribuatur, etiamſi paupertas eorum, quando foris erant, nec ipſa neceſsaria poterat inuenire. Non tamen ideo putent ſe eſse felices, quia inuenerunt victum, & tegumentum, quale foris inuenire non potuerunt. Nec erigant ceruicem, quia ſociantur eis, ad quos foris accedere non audebant, ſed ſurſum cor habeant, & terrena vana non quęrant, ne incipiant Monaſteria diuitibus eſse vtilia, non pauperibus, ſi diuites illic humiliantur, & pauperes illic inflantur. Rurſus etiam illi, qui aliquid eſse videbantur in ſæculo, non

habeant faſtidio Fratres ſuos, qui ad illam ſanctam ſocietatem ex paupertate venerunt. Magis autem ſtudeant non de parentum diuitum dignitate, ſed de pauperum Fratrum ſocietate gloriari. Nec extollantur, ſi communi vitæ aliquid de ſuis facultatibus contulerunt, nec de ſuis diuitijs magis ſuperbiant, quia eas in Monaſterio partiuntur, quàm ſi eis in ſeculo fruerentur. Alia quippe quęcunque iniquitas in malis operibus exercetur, vt fiant; ſuperbia verò etiam in bonis operibus inſidiatur, vt pereant. Et quid prodeſt diſpergendo dare pauperibus, & pauperem fieri; cum anima miſera ſuperbior efficitur diuitias contemnendo, quàm fuerat poſſidendo? Omnes ergo vnanimiter, & concorditer viuite, & honorate in vobis Deum inuicem, cuius templa facti eſtis.

Orationibus inſtate horis, & temporibus conſtitutis. In Oratorio nemo aliquid agat, niſi ad quod factum eſt, vnde & nomen accepit, & ſi fortè aliqui etiam prater horas conſtitutas (ſi eis vacat) orare voluerint, non eis ſint impedimento, qui *ibi* aliquid agendum putauerint. Pſalmis, & Hymnis cum oratis Deum, hoc verſetur in corde, quod profertur in ore. Et nolite cantare, niſi quod legitis eſſe cantandum. Quod autem non ita ſcriptum eſt, vt cantetur, non cantetur.

Carnem veſtram domate ieiunijs, & abſtinentia eſcæ, & potus, quantum valetudo permittit. Quando autem aliquis non poteſt ieiunare, non tamen extra horam prandij aliquid alimentorum ſumat, niſi cum ægrotat. Cum accedetis, ad menſam, donec inde ſurgatis, quod vobis ſecundum conſuetudinem legitur, ſine tumultu, & contentione audite, ne ſolæ vobis fauces ſumant cibum, ſed & aures eſuriant verbum Dei. Qui infirmi ſunt, ex priſtina conſuetudine ſi aliter tractantur in victu, non debet alijs moleſtum eſſe, nec iniuſtum videri eis, quos fecit aliqua conſuetudo fortiores. Nec illos feliciores putent, quia ſumunt quod non ſumunt ipſi, ſed ſibi potius gratulentur, quia valent, quod non valeant illi. Etſi eis, qui venerunt ex moribus delicatioribus ad Monaſteriũ, aliquid alimentorum, veſtimentorum, operimentorumue datur, quod alijs fortioribus, & ideo felicioribus non datur, cogitare debent quibus non datur, quantum de ſua ſeculari vita illi ad iſtam deſcenderint, quamuis vſque ad aliorum, qui ſunt corpore firmiores, frugalitatem peruenire non potuerint. Nec debent

velle

velle omnes, quòd paucos vident amplius (non quia honorantur, sed quia tolerantur) accipere: ne contingat detestanda peruersitas, vt in Monasterio, vbi quantum possunt, fiunt diuites laborioſi, fiant pauperes delicati. Sanè quemadmodum ægrotantes necesse habent minùs accipere, ne grauentur, & ita post ægritudinem tractandi sunt, vt citiùs recreentur, etiamsi de humillima sæculi paupertate venerint, tanquam hoc eis contulerit recentior ægritudo, quod diuitibus anterior consuetudo. Sed cum vires pristinas reparauerint, redeãt ad feliciorem consuetudinem suam, quæ famulos tantò amplius decet, quanto minus indigent, ne cibi eos teneat voluptas iam vegetatos, quos necessitas leuarat infirmos. Illos sanè existiment ditiores, qui in sustinenda parcitate fuerint fortiores. Melius est enim minùs egere, quàm plus habere. Non sit notabilis habitus vester, nec affectetis vestibus placere, sed moribus. Quando proceditis, simul ambulate, cum veneritis quò itis, simul state. In incessu, statu, habitu, & in omnibus motibus vestris nihil fiat, quod cuiusquam offendat aspectum, sed quod vestram deceat sanctitatem. Oculi vestri, etsi iaciantur in aliquam fœminarum, in nullam figantur. Neque enim quando proceditis, fœminas videre prohibemini, sed appetere, vel ab ipsis appeti velle, criminosum est. Nec solo tactu, & affectu, sed & aspectu quoque appetitur, & appetit concupiscentia fœminarum. Nec dicatis vos habere animos pudicos, si habeatis oculos impudicos, quia impudicus oculus impudici cordis est nuntius. Et cum se inuicem sibimet etiam tacente lingua conspectu mutuo corda nunciant impudica, & secundùm concupiscientiam carnis, alterutro delectatur ardore, etiam intactis ab immunda violationis corporibus, fugit castitas ipsa de moribus. Nec putare debet, qui in fœminam figit oculum, & illius in semetipsum diligit fixum, ab alijs se non videri, cum hoc facit. Videtur omnino, & à quibus se videri non arbitratur. Sed etsi lateat, & à nemine hominum videatur, quid faciet de illo desuper inspectore, quem latere nihil potest? An ideo putandus est non videre, quia tantò videt patientius, quanto sapientius? Illi ergo vir sanctus timeat displicere, ne velit fœminæ malè placere. Illum cogitet omnia videre, ne velit fœminam malè videre. Illius namque & in hac causa commendatus est timor, vbi scriptum est: Abominatio est Domino diligens oculum. Quando ergo simul

estis in Ecclesia, vel vbicunque fœminę sunt, inuicem vestram pudicitiam custodite. Deus enim, qui habitat in vobis, etiam isto modo custodiet vos ex vobis.

Et si hanc, de qua loquor, oculi petulantiam in aliquo vestro aduerteritis, statim admonete, ne malè cœpta progrediantur, sed de proximo corrigantur: si autem & post admonitionem iterum, vel alio quoque id ipsum facere videritis, iam velut vulneratum, sanandum prodat, quicunque hoc potuerit inuenire. Prius tamen est alteri, vel tertio demonstrandum, vt duorum, vel trium possit ore conuinci, & competenti seueritate coerceri. Nec vos iudicetis esse maleuolos, quando hoc indicatis. Magis quippe innocentes non estis, si Fratres vestros, quos indicando corrigere potestis, tacendo perire permittitis. Si enim Frater tuus vulnus habet in corpore, quod velit occultari, dum timet secari, nonne crudeliter à te fileretur, & misericorditer indicaretur? Quantò ergo potius debes manifestare, ne deterius putrescat in corde? Sed antequam alijs demonstretur, per quos conuincendus est, si negauerit, prius Prepositio debet ostendi, si admonitus neglexerit corrigi, ne fortè possit secretius correctus, non innotescere cæteris. Si autem negauerit, tunc neganti adhibendi sunt alij (etiam coram omnibus) vt possit non ab vno teste argui, sed à duobus, vel tribus conuinci. Conuictus verò, secundùm Præpositi, vel etiam Presbyteri (ad cuius dispensationem pertinet) arbitrium, debet emendatoriam subire vindictam, quam si ferre recusauerit (etiamsi ipse nõ abscesserit) de vestra societate proijciatur. Non enim crudeliter hoc fit, sed misericorditer, ne contagione pestifera plurimos perdat. Et hoc quod dixi de oculo non figendo, etiam in cæteris inueniendis, prohibendis, indicandis, conuincendis, iudicandisque peccatis, diligenter, & fideliter obseruetur cum dilectione hominum, & odio vitiorum. Quicunque autem in tantum progressus fuerit malum, vt occultè literas ab aliquo vel quodlibet munus acceperit, si hoc vltrò confiterur, parcatur illi, & oretur pro eo. Si autem deprehenditur, & conuincitur, secundùm arbitrium Presbyteri, vel Præpositi grauiùs emendetur.

Vestes vestras in vnum habeatis sub vno custode, vel duobus, vel quot sufficere possint ad eas excutiendas, ne à tinea lędantur. Et sicut pascimini ex vno cellario, sic induamini ex vno vestiario. Si fieri potest, ad vos non pertineat, quod vobis indumen-

mentum pro temporũ congruentia proferatur, vtrum hoc recipiat vnuſquiſque, quod depoſuerat, an aliud, quod alter habuerat, dum tamen vnicuique, prout cuique opus eſt, non negetur. Si autem hinc inter vos contentiones, & murmura oriuntur, & conqueritur aliquis ſe deterius accepiſſe, quam prius habuerat, & indignum ſe eſſe, quod non ita veſtiatur, ſicut alius Frater veſtiebatur: hinc vos probate, quantum vobis deſit in illo interiori ſancto habitu cordis, qui pro habitu corporis litigatis; tamen ſi veſtra toleratur infirmitas, vt hoc recipiatis, quod poſueritis, in vno tamen loco ſub communibus cuſtodibus habete, quod ponitis: ita ſanè quod nullus ſibi aliquid operetur, ſed omnia opera veſtra in vnum fiant, maiori ſtudio, & frequentiori alacritate, quàm ſi vobis ſinguli propria faceretis. Charitas enim, de qua ſcriptum eſt, quòd *non quærit, quæ ſua ſunt*, ſic intelligitur, quia communia proprijs, non propria communibus anteponit. Et ideo quantò ampliùs rem communem, quam propria veſtra curaueritis, tantò ampliùs vos proficere noueritis, vt in omnibus, quibus vtitur tranſitoria neceſſitas, ſupremineat, quæ permanet Charitas. Conſequens ergo eſt, vt etiam quis filijs ſuis, aut aliqua neceſſitudine ad ſe pertinentibus, in Monaſterio conſtitutis, aliquam contulerit veſtem, ſiue quodlibet aliud inter neceſſaria deputandum, non occultè accipiatur, ſed in poteſtate Præpoſiti, vt in rem communem redactum, cui neceſſe fuerit, præbeatur. Quòd ſi aliquis rem ſibi collatam celauerit, furti iudicio condemnetur.

Indumenta veſtra ſecundùm arbitrium Præpoſiti lauentur, ſiue a vobis, ſiue à fullonibus, ne interiores animæ ſordes contrahat mundæ veſtis nimius appetitus. Lauacrum etiam corpori, cum infirmitatis neceſſitas cogit, minimè denegetur. Fiat ſine murmure de conſilio medici, ita vt (etiam ſi nolit) iubẽte Præpoſito faciat, quod faciendum eſt pro ſalute. Si autem velit, & fortè non expedit, ſuæ cupiditati non obediatur. Aliquando enim (etiamſi noceat) prodeſſe creditur, quod delectat. Denique ſi latens eſt dolor in corpore, famulo Dei dicenti, quid ſibi doleat, ſine dubitatione credatur. Sed tamen vtrum ſanando illi dolori, quod delectat, expediat, ſi non eſt certum, medicus conſulatur. Nec eant ad balnea, ſiue quocunque ire neceſſe fuerit minus quam duo, vel tres. Et ille, qui habet aliquo eundi neceſſitatem, cũ quibus Præpoſitus iuſſerit

ire debet. Ægrotantium cura, siue post ægritudinem reficiendorum, siue aliqua imbecillitate (etiam sine febribus) laborantium, vni alicui debet iniungi, vt ipse de cellario petat, quod cuique opus esse prospexerit. Siue autem, qui cellario, siue qui vestibus, siue qui codicibus præponuntur, sine murmure seruiant Fratribus suis. Codices certa hora singulis diebus petantur. Extra horam, qui petierit, non accipiat. Vestimenta verò, & calceamenta quando fuerint indigentibus necessaria, dare non differant, sub quorum custodia sunt quæ poscuntur. Lites aut nullas habeatis, aut quam celerrimè finiatis, ne ira crescat in odiũ, & trabem faciat de festuca, & animam faciat homicidam. Sic enim legitis: *Qui odit Fratrem suum homicida est*. Quicunque conuitio, vel maledicto, vel etiam criminis obiectu aliquem læserit, meminerit satisfactione quantocyus curare, quod fecit, & ille, qui læsus est, sine disceptatione dimittere. Si autem inuicem se læserint, inuicem sibi debita relaxare debent propter orationes vestras, quas vtique quantò crebriores habetis, tantò sanctiores habere debetis. Melior est autẽ, qui quãuis ira sæpe tentetur, tamen impetrare festinat, vt sibi dimittat, cui se fecisse agnoscit iniuriam, quàm qui tardius irascitur, & ad petendam veniam tardiùs inclinatur. Qui autem nunquã vult petere veniam, aut nõ ex animo petit, sine causa est in Monasterio, etiamsi inde non proijciatur. Proinde vobis à verbis durioribus parcite; quæ si emissa fuerint ex ore vestro, non pigeat ex ipso ore proferre medicamenta, vnde facta sunt vulnera. Quando autem necessitas disciplinæ in moribus coercendis dicere vos dura verba compellit, etiamsi ipsi modum vos excessisse sentitis, non à vobis exigitur, vt à vobis subditis veniam postuletis, ne apud eos, quos oportet esse subiectos, dum nimium seruatur humilitas, regendi frangatur authoritas. Sed tamen petenda est venia ab omnium Domino, qui nouit eos, quos plus iusto fortè corripitis, quanta beneuolentia diligatis. Non autem carnalis, sed spiritualis inter vos debet esse dilectio.

Præposito tanquam Patri obediatur, multò magis Presbytero, qui omnium vestrum curam gerit. Vt ergo cuncta ista seruentur, & si quid minus seruatum fuerit, non negligenter pretereatur, sed vt emendandum, corrigendumque curetur, ad Præpositum præcipuè pertinebit, vt ad Presbyterum, cuius est apud vos maior authoritas, referat quod vires, vel modum eius.

dins excedit. Ipſe verò qui vobis præeſt, non ſe exiſtimet poteſtate dominante, ſed Charitate ſeruiente felicem. Honore coram vobis prælatus ſit vobis, timore coram Deo ſubſtratus ſit pedibus veſtris. Circa omnes ſeipſum bonorũ operum præbeat exemplum. Corripiat inquietos, conſoletur puſillanimes, ſuſcipiat infirmos, patiens ſit ad omnes. Diſciplinam libens habeat, metuendus imponat. Et quamuis vtrumque ſit neceſſarium, tamen plus amari à vobis appetat, quàm timeri, ſemper cogitans Deo ſe pro vobis redditurus eſſe rationem. Vnde & vos magis obediendo, non ſolum veſtri, ſed etiam ipſius miſeremini, qui inter vos quanto in loco ſuperiori, tanto in periculo maiori verſatur.

Monet Dominus, vt obſeruetis hæc omnia tanquam ſpiritualis pulchritudinis amatores, & bono Chriſti odore de bona veſtra conuerſatione fragrantes, non ſicut ſerui ſub lege, ſed ſicut liberi ſub gratia conſtituti. Vt autem vos in libello hoc tanquam in ſpeculo poſſitis inſpicere, ne per obliuionem aliquid negligatur, ſemel in ſeptimana vobis legatur. Et vbi vos inueneritis ea, quę ſcripta ſunt, facientes, agite gratias Domino bonorum omnium largitori. Vbi autem ſibi quicunque veſtrum viderit aliquid deeſſe, doleat de præterito, caueat de futuro; orans vt ſibi debitum dimittatur, & in tentationem non inducatur.

Finis Regulæ Sancti Auguſtini.

Circa §. 27.

84 DE priuilegio in hoc §. conceſſo, in quo prohibetur rapina, furtum, ignis appoſitio, ſanguinis effuſio, hominis captio, aut aliqua violentia in domibus horum Religioſorum, aliqua dixi *tomo 2. capit. 19. numero 51. & tom. 4. verbo Monaſteria Regularium numero 24.* Vbi alia etiam priuilegia ad intentum, ſpecialiter circa id quod in eo tangitur de captione alicuius in dictis domibus, quod pertinet ad immunitatem Eccleſiarum, dixi *tomo 3. verbo Immunitas Eccleſiarum, & tomo 4. eo verbo Monaſteria Regularium numero 25. & 26.* & limitandum eſt tam hoc quam ſimilia priuilegia iuxta moderationem factam a Gregorio XIV. de qua latè dixi locis immediatè relatis.

Pro

85 Pro praxi tamen Regularium circa reos confugientes ad eorum Ecclesias, præter dicta eo verbo *Immunitas Ecclesiarum numero* 22. *& sequentib.* nota confugas, qui commiserunt delicta, propter quę non priuantur immunitate Ecclesiastica, sed possunt illa gaudere (de quibus eo loco dixi) non debere expelli, sed potius recipi in domibus Regularium, *capit. miror. ca. reum, ca. id constitutum, ca. Sicut antiquitus* 17. *q.* 4. *cap. de raptoribus* 36. *q.* 1. *cap inter alia de immunit. Eccles. & l. præsenti C. de his qui ad Eccles. confug.* Et ratio est, quia eo ipso quod leges dant talibus reis ius ad confugiendum in loca sacra, consequenter prohibent, ne ab ipsis excludantur, ne priuentur iure quod habent, quod est contra iustitiam. Pasqualigus *decis.* 469. Quod si tales rei in dictis locis immodestè se gerant, aut aliquid agant contrà ipsorum reuerentiam, monendi sunt, vt modestè, & religiosè agant, alioquin si inemendabiles videantur, eijci poterunt, quia ius conseruandi propriam habitationem est naturale, & proprium Personarum Regularium, ac per consequens præponi debet iuri conseruando incolumitatem reorum. Præsertim, quia quod ob gratiam alicuius fit, non debet in alterius nocumentum retorqueri, iuxta Regulam iuris in 6. Pasqualigus *sup. decis.* 470. referens S. Congregat. declarationem, Nauarrum, & Farinacium.

86 Pro hac etiam materia de immunitate Ecclesiarum, an scilicet suffragetur Religiosis delinquentibus, dicam infra in Mari Magno Seruitarum *circa* §. 57. & animaduerte probabile valde esse hanc immunitatem suffragari etiam illis delinquẽtibus, qui violenter extrahuntur è manibus satellitum, aut è carcere etiam iuste detenti ad Ecclesias confugiunt, in casibus videlicet, in quibus immunitas Ecclesiarum fauet reis iuxta moderationem Constitutionis Gregorii XIV. de qua supra. Ratio est, quia prædictis reis competit ius ad libertatem, & vitam suam tuendam in quocunque statu versentur, cuius signum est, quod possunt ipsi è carceribus, in quibus iustè detinentur, fugere ad saluandum vitam, & libertatem; & ex alia parte Ecclesia debet præbere suum patrocinium reis ad illam quoquomodo venientibus, quia iura, quæ hanc immunitatem concedunt, & quę retuli *tomo* 3. *verbo Immunitas Ecclesiarum num.* 1. generaliter loquuntur, concedi ergo debet immunitatem præfatam illis suffragari etiam in casu relato. Et ita credo in Hispania practicari, prout sępius intellexi, & refert Gutierrez *in quæstionib.*

ſtionib. practic. lib. 3. q. 4. *num.* 10. De hoc puncto latè Pater Diana *p.* 6. *Tract.* 8. *Reſolut.* 5. doctis alijs viris conſultis, contra Paſqualigum, & Nouarium. Ioannes Sancius autem *in ſelectis diſp.* 44. *num.* 52. vtramque ſententiam probabilem putat, & vtriuſque defenſores refert. An verò idem ſit dicendum pro caſu, quo in carcere detentus ex eo exeat promittens ſub iuramento cuſtodi ſe reuerſurum, tractat Trullenc. *in Decalog. lib.* 1. *cap.* 11. *dub.* 1. *num.* 11. poſt alios.

87 Vide alia infra *circa* §. 29 Et nota, quòd violentia prohibita in hoc priuilegio fieri domibus Religioſorum ſufficienter completur, ſi impediantur Religioſi facere, aut proſequi aliquam fabricam in proprio ſolo, inhibendo cæmentarijs, ne id faciant, aut alio modo. Hoc enim eſt contra iura Religionis, & immunitatem Eccleſiaſticam. *cap eos qui de Immunit. Eccleſiaſt. in* 6. Reginaldus *lib.* 9. *prax. cap.* 24. *num.* 358. Filiucius *to.* 1. *Tract.* 16. *cap.* 10. *num.* 271. Diana *p.* 1. *Tract.* 2. *Reſolut.* 54. Bonacina *tom.* 3. *diſp.* 2. *de cenſur. q.* 10. *punct.* 4. *num.* 2. & alij plures. Imò ſi hoc fiat per modum ſtatuti, incurret ſic faciens in excommunicationem Bullæ Cœnę ca. 15. Vgolinus *de Cenſur. in Bull. Cœnæ ibid.* Bonacina *ſupr. diſp.* 1. *q.* 16. *punct.* 1. *num.* 2. poſt alios.

Circa §. 28.

88 CONFIRMANTVR hoc loco a Pontifice iſtis Religioſis omnes libertates, & immunitates, ac exemptiones a ſæcularibus exactionibus à Summis Pontificibus prædeceſſoribus, Regibus, & Principibus aliàs conceſſæ. Pro quo vide dicta ſupra circa ſimile priuilegium Vrbani VI. in hoc Marimagno §. 5. Et nota, quòd, cum tam in hoc, quam in relato priuilegio Vrbani VI. vtantur Pontifices verbo ***Rationabiliter***, denotant ſanè ſolum confirmari iuſta, & rationabilia priuilegia, non inutilia, & iniuſta, vt notatur in margine huius priuilegij in Bullario Rodriguez, & habet ipſe in *tom.* 1. *Quæſt. Regular. q.* 10. *ar.* 9. Imo talia priuilegia irrationabilia, inutilia, aut iniuſta non ſunt propriè priuilegia, cum priuilegium ſit ***priuata lex***, & de ratione legis ſit quod ſit iuſta, rationabilis, & honeſta, iuxta dicta ***tom. 4. verbo Leges Regularium numero 7.*** Quod maximè dixerim propter

propter aliqua priuilegia, quæ quandoque impetrati solent a Religiosis particularibus contra statuta suorum Ordinum. De quibus, & de modo, quo se gerere debeant Prælati circa impediendum vsum talium priuilegiorum, dixi eo verbo *Leges Regularium num.* 19 *& verbo Litteræ Apostolicæ num.* 7. *&* 8. Et pro eo videndus Miranda *tom.* 2. *Man. Prælat. q.* 43. *ar.* 4. confirmationem porrò non extendi ad illicita, colligitur etiam *ex cap. ad nostram de confirmat.* vt per Alexand. *consil.* 39. *p.* 10. *volum.* 4. Auiles *ad cap.* 17. *Prætorum verbo Prouver. num.* 7. Ioseph. Sesse *Aragoniæ decis.* 93. *num.* 3. colligit Barbos. *in Collectan ad dictum cap. num.* 2. *& seqq.* vbi multa ad intentum ex Doctoribus, & Sac. Rot. *decis.*

89 Quia tamen in hoc priuilegio confirmantur libertates, & exemptiones sęcularium exactionum huic Ordini concessæ à Regibus, Principibus, & alijs fidelibus; ideò notandum, illud tanto magis validum esse, quantò est conforme iuris communis dispositioni *cap. Quanquam de censibus in* 6. *cap.* 1. *de immunitat. Eccles. in* 6. *Clem. præsente, eod. titulo cap.* 1. *de Decim. cap. non minus, & cap. aduersus de immunitate Eccles.* Cardin. *in d. cap. non minus eod. titulo.* Abb. *in cap. Innocamus de censibus, num.* 4. *& cons.* 13. *p.* 2. Bald. *in l.* 1. *n.* 9. C. *de contrabend. emption.* Bertazzol. *de Gabel. seù Vectigal.* §. 7. *princip. num.* 10. Et fuit dictum à Rota in Corregiensi *Gabellæ* coram Iusto 27. Nouembris 1602. & in Valentina *Gabellæ* 4. Decembris 1595. coram Cardinali Pamphilio, & in Brundusina *Gabellæ* 13. Februarij 1604. coram Penia, & in Bononiensi *Exemptionis* coram Verospio 25. Maij 1618. Pro qua re maximè iuuat illa Brundusina *Gabellæ* coram Penia, vbi non solum generaliter de Ecclesiasticis personis, quod non teneantur ad soluendas gabellas, & alia onera a laicis imposita, sed etiam quod laici ad id cogentes, sint excommunicati. Legenda est decisio, quia magistralis valde cum omnibus exceptionibus necessarijs. Item alia Albensis *Gabellæ* seù *onerum* coram Merlino, vbi id etiam magistraliter deciditur. Et specialiter quod hæc immunitas sit de iure diuino ex testimonijs, vel exemplis ex Sacra scriptura, vel traditione Ecclesiæ deducta, & quod bona aliqua dum Ecclesijs traduntur, eo ipso eximuntur a dominio, & potestate laicorum, & ex speciali iure sub dominio Christi Domini nostri constituuntur.

Circa

Circa §. 29.

90 PRIVILEGIVM hoc de non inferendo damno, vel prejudicio aliquo domibus vel poſſeſſionibus iſtorum Religioſorum ampliatiuum eſt alterius, de quo ſupra *circa* §. 27 De ipſius tamen materia aliqua dixi *to. 4. verbo Monaſteria Regularium num.* 24. Adde tamen vtrumque priuilegium iuri communi conforme eſſe; in eo namque contra bonorum Eccleſiaſticorum raptores, inuaſores, aut vſurpatores pœnæ plurimæ ſtatuuntur *c. nulli liceat in fin. & in c. prædia. c. hæc huius in fin. & in c. in legibus* 12. *q.* 2. *& in c. qui oblationes* 2. *in fin.* 13. *q.* 2. Decianus *in Tract. crim. l.* 6. *c.* 30. *in prin. & n.* 18. *&* 20, Petrus Gregor. *Syntag. iur. l.* 33. *c.* 18. *nu.* 2. Tuſcus *tom.* 7. *lit. S. concl.* 6. *a num.* 4. Nauarrus *in Man. cap.* 27. *n.* 94. Suarez *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 22. *a num.* 4. Sairus *de cenſur. lib.* 3. *cap.* 29. *a num.* 14. & Barboſa *de iur. Eccleſiaſtic. lib.* 3. *cap.* 29. *num.* 6. 7. *& ſequentib.* vbi *num.* 9. qualiter hoc etiam extendatur ad Prælatos, vel Rectores Eccleſiarum qui a propriis Eccleſijs aliqua ſurripiunt, vel auferunt. Et *num.* 10. *& ſequentibus* ad clericos bona Prælatorum decedentium ſurripientes. Quæ omnia Regularibus quoque applicari debent.

91 Circa illud autem quod dicitur in hoc priuilegio *Salua Sedis Apoſtolicæ authoritate*, quo denotatur Summum Pontificem derogare poſſe prædictis priuilegijs conceſſis Regularibus, & eorum domibus, aut poſſeſſionibus, nota quod licet hoc ita ſit, iuxta dicta *tom.* 4. *verbo Priuilegia Regularium n.* 19. & talis ſit vis clauſulæ *Salua*, *&c.* quæ tuetur ius illæſum quod quis habet, prout ſentit Rota *decis.* 610. *in fin. in* 1. *collect. nouiſſ.* nihilominus tamen Summus Pontifex nunquam tollit, aut tollere cenſendus eſt priuilegia Eccleſiis, aut Regularibus conceſſa, ſine cauſa. *ca. priuilegia cum ſequentib.* 25. *q.* 2. *& cap. quanto in fin.* 63. *diſt.* Papæ enim iure applicatur quantum ad conſtantiam in priuilegijs conceſſis illud quod debeat eſſe ſicut lapis angularis, aut ſicut polus in cœlo. Bald. *cõſ.* 377. *ſub num.* 4 *volum.* 1. & in alii apud Barboſam *de Iure Eccleſiaſtic. lib.* 1. *cap.* 2. *num.* 115.

92 Alia habes infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 83.

in

in simili ipsorum priuilegio. Quibus adde, quòd inferens iniuriam particulari Ecclesię, aut Monasterio, infert etiam illam quodammodo toti Ecclesię, & Summo Pontifici, qui est caput ipsius. *l.* 1. C. *de Summ. Trinit. & fid. Cathol.* vbi Baldus, Alban. *in lucubrat. ad Barth. in l.* 1. *num.* 10. C. *de Summ. Trinit. & fid. Catholic.* Pasqualigus *in Centur. quæstion. Moral. q.* 64. *in fin.* Quod notandum pro detractoribus Religionum, quorum peccatum grauissimum esse, & sapere hæresim, tenet Trullenc. *in Decalog. lib.* 7. *c.* 10. *dub.* 14. *n.* 3.

Circa §. 30.

93 PRO pœnis in hoc priuilegio contentis consulenda sunt, quæ dixi *tomo* 4. *verbo pœna Ecclesiastica*, & quæ circa Mare magnum Prædicatorum §. 53. & Minorum §. 52. & Bullam Auream §. 10. in superioribus dicta sunt. Specialiter circa illa verba: *Et a Sacratissimo corpore, & sanguine Domini Redemptoris nostri Iesu Christi aliena fiat*, scilicet persona contraueniens dictis priuilegijs; dubitari potest, an per ea denotetur interdictum partiale, quod scilicet priuat solum receptione venerabilis Sacramenti Eucharistiæ; an potius excommunicatio, quę a præcipuo ipsius effectu, scilicet separatione ab Eucharistia talis dicitur, alibi dicetur. Obiter tamen nota pœnam impositam illis verbis *Communione careat Christiana*, prout habetur in aliquibus dispositionibus Pontificijs, præsertim *ca. si quis Romipetas* 24. *q.* 3. *& ca. Innouamus de cens.* cui similis videtur ista, de qua in præsenti, denotare pœnam excommunicationis. Molina *disp.* 666. *in fin. Tract.* 2. *de iust.* Alterius *tomo* 1. *lib.* 5. *disp.* 6. *ca titulo* 2. Cardinalis *in d. ca. innouamus num* 2. & Thesaurus *in prax. p.* 2. *verbo Peregrin. num.* 1. *& verbo Vectigalia §. nota.* Imo & excommunicationem latę sententiæ, vt approbat idem Thesaurus *ibid.* ex Butrio, Tiraquello, Felino, Azorio, & Alterio, licet Ostiensis, Turrecremata, Angelus, Siluester, Armilla, & alij, solum credant denotare pœnam excommunicationis ferendæ. De quo etiam alias.

Cir-

Circa §. 31.

94 CONCEDIT ſub hoc §. Bonifacius VIII. Eremitis Sancti Auguſtini (quod etiam poſtea conceſſit Ioannes XXII. Carmelitis, prout patet in eorum Mari magno §. 5. & Vrbanus VI. Seruitis in ipſorum Mari magno §. 15.) eorumque bonis omnimodam exemptionem à cuiuſcumque Diœceſani iuriſdictione, declarans ipſos, & ipſa ſoli Romano Pōtifici, & Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiacere, *in ius*, & proprietatem Beati Petri, & prædictæ Sedis illa aſſumendo, itaquod nullus poſſit in ipſos, aut ipſa cenſuras aliquas promulgare. De qua materia plura dixi *tom.* 1. *c.* 11. *& tomo* 3. *verb. Cauſa Iudicialis Regularium, & verb. Clericus, & verb. Delinquens Regularis, & verb. Epiſcopus*, maximè verbo *Exemptio Regularium*, ac in hoc Opere *ſupra Mare magnum* Prædicatorum §. 36. & 46. & *ſupra Mare magnum Minorum §.* 37. & 44.

95 Specialiter circa illa verba, *In Ius, & proprietatem Beati Petri, & Apoſtolicæ Sedis aſſumimus*, nota, ex illis ſufficienter probari prędictam exemptionem. Ita enim habetur expreſsè in *cap. Si Papa de priuileg. in* 6. Panormit. *in capit. recepimus numero* 2. vbi etiam Soccin. *num.* 7. & 32. *de priuileg.* Eraſm. a Cokier. *de Iuriſd. Ordin. in exempt. par.* 1. *quæſt.* 9. *num.* 1. *verſ. in primis.* Maſcard. *De probat. conclu.* 713. Et ratio eſt, quia vt dicitur in *d. cap. Si Papa*, communiter etiam receptum, *Cum iure communi omnes Eccleſiæ per Orbem diffuſæ ad Rom. Eccleſiam pertineant, ſi id alicui concedatur Eccleſiæ, vel de ea per ſententiam iudicetur, ex hoc ipſius comprobatur exemptio &c. cum verba aliquid operari debeant &c.* Gonzalez *ad Regul. 8. Cancellar. §. 7. proœm. num.* 127. & *Gloſſ. 6. a num.* 26. Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop. Allegat.* 123. *num.* 15. & *in d. cap. Si Papa num.* 3. & *in cap. recepimus de priuileg. num.* 2. Nec obſtat quod *in cap. recepimus de priuileg.* dicatur per prædicta verba non probari dictam exemptionem a iuriſdictione Ordinariorum niſi vlterius concurrat ſolutio cenſus in ſignum ſubiectionis facta. Omiſſis enim multis, quæ latè, & doctè proſequitur idem Barboſa loco allegato *de offic. & poteſt. Epiſcop. num.* 16. & *ſequentib.* quę etiam refert, & ſequitur Tamburinus *de Iure*

Abbat.

Abbat. tomo 1. *diſp.* 15 *quæſit.* 5. *n.* 5. *& ſequentib.* Breuiter dico, quod quando priuilegium, ſententia, aut ſcriptura non fiunt principaliter ſuper exemptione ſeu libertate ſed incidenter propter aliud; tunc ſi enuntient aliquod Monaſterium ſeu Eccleſiam, vel perſonam eſſe iuris D. Petri, vel ad Eccleſiam Romanam pertinere, vtiq. huiuſmodi enunciatiuæ exemptionē non probant; vt decidit *text. in d. c. Si Papa*, & conſtat ex generalibus principijs, quod verba narratiua, quæ non proferuntur principaliter propter ſe plenam probationem non efficiunt, *l. ex hac* vbi id notant omnes ff. *de donat. l. ex his verbis* C. *de teſtam. milit.* cum ſimilibus, de quibus Maſcard. *de concluſ.* 622. Menoch. *de præſumpt. lib.* 3. *præſumpt.* 133. Mantica *de coniectur. vltim. volunt. lib.* 3. *tit.* 12. Rota *deciſ.* 176. *num.* 4. *par.* 1. *Recent.* & in enuntiatiua Summi Pontificis probat generaliter *Clem.* 1. *de probat.* Quando verò e contra dicta verba, quod Eccleſia, Monaſterium, aut perſona ſit iuris B. Petri &c. vel ſimilia enunciātur à Papa exemptionis priuilegium concedente, aut à iudice ſuper exemptione ſententiam proferente, tunc vtique probant exemptionem, propter dictum *Cap. Si Papa*, & rationem in illo aſſignatam, & ſupra adductam, vt ſcilicet prædicta verba aliquid operentur, & ne maneant ſine effectu, quemadmodum remanerent, ſi non concederetur per illa ſpecialis exēptio ab Ordinariorum imperio, cum omnes mundi Eccleſiæ ad B. Petri ius pertineant, & Romanæ Eccleſiæ ſubiectæ eſſe noſcātur, *ca. cuncta per Mundum* 9. *quæſt.* 2. Barboſa *ſup. num.* 16. & 17. *& in d. cap. recepimus num.* 3. Tambarinus *ſupra nu.* 5. & 6 Cum autem in præſenti Papa Bonifacius nihil aliud in hac Bulla intendens expreſsè de præfatis Fratribus, Eccleſijs, domibus, & rebus dicat, *In ius, & proprietatem B. Petri, & Apoſtolicæ Sedis aſſumimus, illaque à cuiuſcumque Diœceſani alterius poteſtate, iuriſdictione, & dominio omnino in perpetuum prorſus eximimus*, manifeſtè ex illis colligitur dicta exemptio.

Eadem etiam exemptio ab Ordinariorum, & quorumcumq.
§ 6 aliorum iuriſdictione colligitur ex verbis illis ſequentibus. *De gratia ſpeciali decernentes ex nunc vos, & Ordinem veſtrum, ac perſonas, Eccleſias, & Oratoria, domos, & loca præfata ac pertinentia ad eadem ſoli Romano Pontifici, & dictæ Sedi tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus abſque vllo medio ſubiacere*, iuxta dicta eo verbo *Exemptio Regularium n.* 6. ex Silueſtro, & Sanchez ibi relatis, quibus etiam iunguntur

D. An-

D. Antoninus, Angelus, & Tabiena ab eodem Sanchez citati.

97 De illo autẽ priuilegio, quod ſubiungitur, ſcilicet, quod à nemine poſſint excommunicari, ſuſpendi, vel interdici ſub pœna irritationis, & inanitatis, dixi in ſimili priuilegio Prædicatorum *circa* §. 46. eorum Maris magni, & Minorum ſuper eorum etiam Mare magnum §. 44.

98 Alia quoque ad intentum habes in ſimili priuilegio Carmelitarum in ipſorum Mari magno §. 5. 60. & 71. & Seruitarũ *circa* §. 15. Specialiter, qualiter non obſtante, quod in hoc, & ſimilibus priuilegijs dicatur Ordinem, & domos, ſeu Monaſteria illius eſſe ſubiecta *immediatè*, ſeu *ſine medio* Sedi Apoſtolicæ, non propterea comprehendantur ſub diſpoſitione Concilij Trid. *ſeſſ.* 25. *de Regularib. c.* 8. *&* 9. vbi Monaſteria immediatè ſubiecta Sedi Apoſtolicæ ſubduntur viſitationi Epiſcoporum, dicam infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 25. *numer.* 84.

Circa §. 32.

99 DECLARATIO etiam, ſeu extentio præcedentium priuilegiorum, quæ in hoc paragrapho continetur, quod ſcilicet nec ratione delicti, contractus, aut rei de qua agitur, conueniri poſſint dicti Religioſi corã Ordinarijs, aut alijs quibuſcunque iudicibus non obſtante cõſtitutione Innocentij Quarti, aut alijs Apoſtolicis, habetur etiam in Mari magno Prædicatorum §. 36. & Minorum §. 37. ideo quę ibi dixi, ad hoc etiam propoſitum deſeruiunt.

100 Circa verba illa ab Eugenio Papa in confirmationem præfatorum priuilegiorum poſita, & ſub hoc paragrapho contenta, videlicet: *Per hoc autem nullum ius de nouo volumus adquiri, ſed antiquum (ſi quod eſt) tantummodo conſeruari*, nota ex his haberi hanc confirmationem ſolum eſſe in forma cõmuni iuxta dicta *to.* 4. *verb. priuilegia Regularium n.* 23. non verò ex certa ſcientia, iuxta ibidem dicta. Prętęr quæ notandum primò, quod in dubio nunquam præſumitur cõfirmatio facta ex certa ſcientia. Rota *deciſ.* 192. *num.* 3. *p.* 1. *recent.* & in Cæſarauguſtana *Camerariæ* 26. Nouembris 1632. coram Pirouano. Barboſa *in Collectan. ad cap. cum dilecta numer.* 13. *de confirm. vtil.* Tamburinus

Abbat. tomo 1. *disp.* 15 *quæsit.* 5. *n.* 5. *& sequentib.* Breuiter dico, quod quando priuilegium, sententia, aut scriptura non fiunt principaliter super exemptione seu libertate sed incidenter propter aliud; tunc si enuntient aliquod Monasterium seu Ecclesiam, vel personam esse iuris D. Petri, vel ad Ecclesiam Romanam pertinere, vtiq. huiusmodi enunciatiuæ exemptionē non probant; vt decidit *text. in d. c. Si Papa*, & constat ex generalibus principijs, quod verba narratiua, quæ non proferuntur principaliter propter se plenam probationem non efficiunt, *l. ex hac* vbi id notant omnes ff. *de donat. l. ex his verbis* C. *de testam. milit* cum similibus, de quibus Mascard. *de conclus.* 622. Menoch. *de præsumpt. lib.* 3. *præsumpt.* 133. Mantica *de coniectur. vltim. volunt. lib.* 3. *tit.* 12. Rota *decis.* 176. *num.* 4. *par.* 1. *Recent.* & in enuntiatiua Summi Pontificis probat generaliter *Clem.* 1. *de probat.* Quando verò e contra dicta verba, quod Ecclesia, Monasterium, aut persona sit iuris B. Petri &c. vel similia enunciātur à Papa exemptionis priuilegium concedente, aut a iudice super exemptione sententiam proferente, tunc vtique probant exemptionem, propter dictum *Cap. Si Papa*, & rationem in illo assignatam, & supra adductam, vt scilicet prædicta verba aliquid operentur, & ne maneant sine effectu, quemadmodum remanerent, si non concederetur per illa specialis exēptio ab Ordinariorum imperio, cum omnes mundi Ecclesiæ ad B. Petri ius pertineant, & Romanæ Ecclesiæ subiectæ esse noscātur, *ca. cuncta per Mundum 9 quæst.* 2. Barbosa *sup. num.* 16. & 17. *& in d. cap. recepimus num.* 3. Tambarinus *supra nu.* 5. & 6 Cum autem in præsenti Papa Bonifacius nihil aliud in hac Bulla intendens expresse de præfatis Fratribus, Ecclesijs, domibus, & rebus dicat, *In ius, & proprietatem B. Petri, & Apostolicæ Sedis assumimus, illaque à cuiuscumque Diœcesani alterius potestate, iurisdictione, & dominio omnino in perpetuum prorsus eximimus*, manifestè ex illis colligitur dicta exemptio.

Eadem etiam exemptio ab Ordinariorum, & quorumcumq.
¶ 6 aliorum iurisdictione colligitur ex verbis illis sequentibus. *De gratia speciali decernentes ex nunc vos, & Ordinem vestrum, ac personas, Ecclesias, & Oratoria, domos, & loca præfata ac pertinentia ad eadem soli Romano Pontifici, & dictæ Sedi tam in spiritualibus, quam in temporalibus absque vllo medio subiacere*, iuxta dicta eo verbo *Exemptio Regularium n.* 6. ex Siluestro, & Sanchez ibi relatis, quibus etiam iunguntur

D. An-

D. Antoninus, Angelus, & Tabiena ab eodem Sanchez citati.

97 De illo autẽ priuilegio, quod ſubiungitur, ſcilicet, quod à nemine poſſint excommunicari, ſuſpendi, vel interdici ſub pœna irritationis, & inanitatis, dixi in ſimili priuilegio Prædicatorum *circa* §. 46. eorum Maris magni, & Minorum ſuper eorum etiam Mare magnum §. 44.

98 Alia quoque ad intentum habes in ſimili priuilegio Carmelitarum in ipſorum Mari magno §. 5. 60. & 71. & Seruitarũ *circa* §. 15. Specialiter, qualiter non obſtante, quod in hoc, & ſimilibus priuilegijs dicatur Ordinem, & domos, ſeu Monaſteria illius eſſe ſubiecta *immediatè*, ſeu *ſine medio* Sedi Apoſtolicæ, non propterea comprehendantur ſub diſpoſitione Concilij Trid. *ſeſſ.* 25. *de Regularib. c.* 8. *&* 9. vbi Monaſteria immediatè ſubiecta Sedi Apoſtolicæ ſubduntur viſitationi Epiſcoporum, dicam infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 25. *numer.* 84.

Circa §. 32.

99 DECLARATIO etiam, ſeu extentio præcedentium priuilegiorum, quæ in hoc paragrapho continetur, quod ſcilicet nec ratione delicti, contractus, aut rei de qua agitur, conueniri poſſint dicti Religioſi coram Ordinarijs, aut alijs quibuſcunque iudicibus non obſtante cõſtitutione Innocentij Quarti, aut alijs Apoſtolicis, habetur etiam in Mari magno Prædicatorum §. 36. & Minorum §. 37. ideo quę ibi dixi, ad hoc etiam propoſitum deſeruiunt.

100 Circa verba illa ab Eugenio Papa in confirmationem præfatorum priuilegiorum poſita, & ſub hoc paragrapho contenta, videlicet: *Per hoc autem nullum tus de nouo volumus adquiri, ſed antiquum (ſi quod eſt) tantummodo conſeruari*, nota ex his haberi hanc confirmationem ſolum eſſe in forma cõmuni iuxta dicta *to.* 4. *verb. priuilegia Regularium n.* 23. non verò ex certa ſcientia, iuxta ibidem dicta. Prętęr quæ notandum primò, quod in dubio nunquam præſumitur cõfirmatio facta ex certa ſcientia. Rota *deciſ.* 192. *num.* 3. *p.* 1. *recent.* & in Cæſarauguſtana *Cameratiæ* 26. Nouembris 1631. coram Pirouano. Barboſa *in Collectan. ad cap. cum dilecta numer.* 13. *de confirm. vtil.* Tamburinus

burinus *de Iure Abbat. tom. 1. diſp. 18. quæſt. 1. num. 5.* Nota ſecundò, quod confirmatio in forma communi non ſuffragatur ſi non conſtet de priuilegijs confirmatis, & intelligitur, ſaluo iure tertij, & quatenus valida ſunt, & recipit eandem interpretationem, & obiectiones, quas priuilegia confirmata. Caſſad. *deciſ. 1. de confirm. vtil vel inutil.* Bertrand. *conſil. 181. num. 3. lib. 3 par. 3.* Rota *deciſ. 702. num. 6. par. 1. diuerſ.* cum alijs in d. Cæſarauguſtana *Cameraria num. 5.* Tamburinus *ſupra numero 9.* Pro quo vide dicenda infra *circa* §. 33. *ſequentem*, & quę in ſimili clauſula dixi in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 38.

Circa §. 33.

101 AB hoc §. incipit Sixtus IV. author huius Maris magni confirmare primò priuilegia Innocentij, Alexandri, Bonifacij, Clementis, Martini, Eugenij, & Nicolai Prędeceſſorum Ordini Eremitarum S. Auguſtini conceſſa, & cum magna amplitudine, prout ex verbis relatis in Bulla manifeſtè conſtat. Eſt autem huiuſmodi confirmatio non in forma communi, prout dixi §. *præcedenti* de ea, quæ facta fuit per Eugenium Quartum, ſed ex motu proprio, mera voluntate, deliberatione, & certa ſcientia Pontificis, prout ex verbis Bullę conſtat. Vnde habebit hæc confirmatio illos effectus, quos ſimiles aliæ habere ſolent. De quibus plura dicta ſunt *ſupra Mare magnum Prædicatorum* §. 38. & *ſupra Mare magnum Minorum* §. *etiam* 38. vbi ſimiles confirmationes
102 priuilegiorum reperiuntur, & locis alijs ibi etiam relatis.

Pro maiori tamen luce declarandi hic ſunt effectus, quos confirmatio in forma communi, & quos confirmatio alia ex *certa ſcientia, motu proprio &c.* producunt. In primis enim confirmatio in forma communi facit actum ſeu rem confirmatam maioris authoritatis, & vt magis timeatur *ea: quamquam* 23. *diſt.* quia funiculus triplex difficilè rumpitur *cap. 1. de tregua, & pace*, & quia Princeps per talem confirmationem actum illum ſuum facere videtur, iuxta *l. 1. C. de iur. vet. enuclean.* Deinde, quod in idem recidit, confirmatio hęc priuilegiorum poteſt dici ipſorum roboratio. Suar. *lib. 8. de Legib. capit. 18. num. 8.* An verò confirmatio hæc in forma communi iuſtam

pre-

præſtet cauſam præſcriptionis, aut interrumpat præſcriptionem inceptam contra priuilegium, agit Barboſ. *in cap. cum dilecta de confirmat. a num.* 23. poſt Suarez, & alios contra Cordubam, & Rodriguez.

103 Confirmatio autem *ex certa ſcientia*, ſeu *motu proprio*, habet hos effectus. Etenim ex eo quod ſit *ex certa ſcientia*, iuxta dicta *tom. 3. verb. Clauſula num.* 29. & ſupra Mare magnum Prædicatorum *circa* §. 38. non ſolum confert nouum ius priuilegiis confirmatis, & æquiualet conceſſioni, adeò vt per ipſam actus aliàs nullus validus efficiatur, ſi Papa de tali nullitate veriſimiliter notitiam habebat, ſed tollit omne iuris obſtaculum, & facit quod nullus audiatur contra Papam illam concedentem. Ex eo etiam quod ſit *ex motu proprio*, habet quòd ſit magis voluntaria, maius beneficium, & ideo ampliâdâ quātū proprietas verborum pâtitur; & nunquâ retorquenda contra eum cui conceditur, & quòd tollat aliquam ſubreptionem, iuxta dicta *eo verb. Clauſula num.* 41. Item quod intelligi debeat, prout iacet, & ſonat, iuxta dicta *eo* §. 38.

104 Nota etiam Papam cenſeri debere confirmare aliquid *Ex certa ſcientia* non ſolum quando id exprimit in reſcripto, ſed etiam, & multo magis, quando in ipſo reſcripto narrat ſubſtantiam rei ſeu gratiæ confirmatæ. Ita enim expreſſit Rota *in vna Toletana admiſſionis* 17. Iunij 1609. coram D. Pamphilio nunc SS. D. N. Innocentio X. apud Farinac. *deciſ.* 192. *numer.* 3. *p.* 1. *recent.* ex alia Rotæ deciſione, & Doctoribus, quæ omnia refert Barboſ. *ſupra in dict. cap. cum dilecta num.* 15. Num verò è contra quando Papa dicit in Reſcripto ſe confirmare *ex certa ſcientia*, & tamen tenor priuilegij, vel contractus, aut rei confirmatæ inſertus non eſt, cenſeatur talis confirmatio in forma communi ſolum, aut in forma ſpeciali, ſcilicet ex certa ſcientia, diſquirunt Doctores. Et communis ſententia tenet iudicari debere *ex certa ſcientia*, vt verificetur dicta clauſula. Ita Abbas, Romanus, & Decius, ac Rota in vna Abulenſi, & alia Burgenſi apud Nicolaum Garziam *de Beneficijs par.* 3. *cap.* 2. *num.* 230. Quibus etiam iungitur Suarez *d. c.* 18. *num.* 6. alios etiam referens. E contra verò alij tenent non eſſe dicendam talem confirmationem ex certa ſcientia, ſed in forma communi, propter plures deciſiones Rotæ, quas refert idem Garzia *ibid. num.* 231. Conciliant tamen vtramque ſententiam idem Garzia *num.* 233. Barboſa in *d. c. cum dilecta*

num. 17. & Tamburinus *de iur. Abbat. tom.* 1. *disp.* 18. *quæst.* 1. *num.* 6. Ita vt prior sit vera quantum ad effectum confirmandi actũ de iure nullũ, seu insolidũ, posterior verò quantum ad effectum tollendi defectum intentionis, & surreptionis. Cæterum ex Rotæ decisione in Leodiensi *Collectarum*, de qua infra habetur absolutè confirmationem censeri *ex certa scientia*, quando in illa narratur substantia rei, quæ confirmatur, etiam si totus ipsius tenor non referatur.

105 Alia dabo infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 44. & Seruitarum *circa* §. 28. Interim pro prædicta clausula *Ex certa scientia* consulenda S. Rotæ decisio in vna Leodiensi *Collectarum* coram Coccino 7. Aprilis 1628. quam refero infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 44. *num.* 299. vbi plura ad intentum, & in vna Cesaraugustana *Camerarie* coram Pirouano anno 1631. vbi pulchra hæc, quando agitur de confirmatione ex certa scientia: *Quæ valuerunt, approbantur; quæ valida non sunt, recipiunt robur ex confirmatione; & quæ nullam habent relationem ad ea, quæ præcesserunt, de nouo conceduntur. Ita magistraliter declarat Dec. cons.* 341. *num.* 7. *Quod tamen prius in substantia fuit dictum per Rotã penes Cassad. d. decis. vnica de Confirmat. vtil. vel inutil. & nunc absque vlla hæsitatione pro indubitato admittitur. Serapb. decis.* 1432. *numer.* 1. *& in eadem decis.* 192. *num.* 2. *par.* 1. *recent.* Hæc in d. Rotę decisione.

Circa §. 34.

106 PRIVILEGIVM hoc §. contentum ampliatiuum est illius, de quo in §. 13. dictum est. Cum enim ibi solum concessum fuerit his Religiosis exemptio a solutione decimarum de noualibus, quæ propriis manibus colunt, seu de hortis, virgultis, & piscationibus; hic tamen ad quæcumque bona ipsorũ, & ad quęcunque onera etiam Apostolica authoritate imposita eximuntur. Præter dicta autem eo loco, & alijs ibi relatis, vlterius pro maiori explicatione exponendi sunt aliqui termini, quibus vtitur Pontifex in hoc priuilegio.

107 Et primò *quota* nomen, quatum ex Calepino, Thesauro linguæ

linguę Latinę, & aliis colligi poteſt, ſignificat ſummam, portionem, quantitatem, vel partem alicuius oneris, *Subſidij* etiam nomen, iuxta dicta ſupra Mare magnum Prędicatorum §. 35. generaliter loquendo importat idem quod auxilium alicui conceſſum, maximè quando propria illi deficiunt, ſicut ſubſidiaria actio datur, quando deficit propria, vt *in §. fin. Inſtit. ad leg. Aquil. & in § fin. inſtit de Interdict.* Nomen verò *Charitatiui* ſignificat ſpeciale quoddam ſubſidium, quod datur Epiſcopis, quando proprij reditus non ſufficiunt pro oneribus incumbentibus, iuxta dicta eo §. 35. de quo aliqua ibidem, plura etiam Azorius, & Barboſa locis ibi relatis. Cum autem vtatur Pontifex dictione *etiam*, dum dicit *Etiam Charitatiui* ſitque hęc ampliatiua, augmentatiua, & extenſiua, ac implicatiua, Baldus *conſ. 209. lib. 3.* Gemin. *conſ. 275 num. 10.* & plures S. Rotæ decioſiones, & DD. apud Barboſam *in Tract. de dictionib. dict. 113.* ideò per illam denotatur iſtam diſpoſitionem extendi ad omne, & quodcunque onus, ſiue ſubſidium, quodcunque illud ſit. Vnde multo magis extenditur ad ſubſidium illud *Cathedraticum* vocatum, quod etiam dari ſolet Epiſcopis *cap. conquerente de offic. Ordin. cap. paſtoralis de donat.* Præter quam quod illud non tenentur ſoluere Regulares in iure communi ſtando, propter *ca. inter cætera 10. q. 3.* Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop. Alleg. 86. num. vlt.* Nomen *datij* idem importat, quod *datio* ſeu *donatio*. Vox verò *Pedatij*, ſeu *pedagij*, iuxta dicta *tom. 3. verbo Balla Cœnæ num. 17.* eſt id quod datur pro aptandis vijs, ſeu pontibus, per quos inceditur, ſicut *Gabella*, iuxta ibidem dicta, eſt tributum publicum à Principe in communem vtilitatem exactum. Ab ijs ergo omnibus, & ſimilibus oneribus eximuntur Eremitæ S. Auguſtini ex vi iſtius priuilegij, imo tam ipſi quam alij Regulares, ex iure communi, iuxta dicta eo *tom. 3. verbo Gabella quoad Regulares. numero 5.* ex Ioanne Beetz, Proſpero Auguſtino, Tamburino, & aliis ibi relatis.

108 Ad quod etiam deſeruit Sac. Rotę deciſio in vna Bononienſi *Exemptionis*, 25. Maij 1618. coram Veroſpio, vbi non ſolum huiuſmodi exemptio à Datijs, Gabellis, vel Vectigalibus, aut ſimilibus oneribus eximūtur aliqui Religioſi, & ab illis declarātur exēpti, ſed quod magis eſt, firmatur ad id deſeruire cōmunicationē priuilegiorū Religionis hiſce verbis. Lite coram me inter nonnullos Regulares, & Regimen Bononienſe ſuper exē-

ptionibus introducta ad instantiam Canonicorum Regularium Lateranensium, & Sancti Saluatoris; dubitaui, circumscriptis pro nunc corã laboratoribus, Colonis, & Emptoribus, necnõ subsidio triennali: An ipsi sint ab alijs datijs, gabellis, vectigalibus, & oneribus, tam realibus, quam personalibus exempti. Et Rotę visum fuit affirmatiuè respondendum, cum istis Regularibus tam ex iuris communis dispositione competat hæc exemptio, *cap. quamquam de censibus in Sexto, cap. 1. de immunit. Ecclesiæ in Sext. Clement. præsenti eodem titulo capit. 1. de Decimis cap. non minus, & cap. aduersus de immunit. Eccles.* Card. *in dict. cap. non minus eodem titulo* Abb. *in cap. inuocamus de censibus num. 4. & cons. 13. part. 2.* Bald. *in l. 1. numero 9. C. de contrahena. emption* Bertazzol. *de Gabell. seu Vectigal. §. 7. princip. num. 10.* & fuit dictum in Corregiensi *Gabella* coram bo: me: Iusto 27. Nouembris 1602 & in Valentina *Gabellæ* 4. Decembris 1595. coram Cardinali Pamfilio, & in Brundusina *Gabella* 13 Februarij 1604. coram Penia. Quam vigore priuilegij ab Eugenio Quarto sub datum Florentiæ 7 Kalendas Martij 1434. motu proprio concessi Monachis Cassinensibus, & per Sixtum Quartum Congregationi Lateranensi, necnon per Iulium Secundum Congregationi Sancti Saluatoris communicati. Quę communicatio idem operatur, ac si dictis Cõgregationibus fuisset in specie talis exemptio concessa. Oldr. *cons. 300. nu. 8. & vers. præsertim in facto.* Bertrand. *cons 149. illud* est generale *num. 2. lib. 1. in antiq.* Paris *cons. 22. num. 5. lib. 4.* Doct. communiter *in l. 1. ff. deleg. 1.* vbi Ioannes Crot. *num. 13. vers. vltima conclusio.* Iacob de Nigr. *n. 5. & 6. in fin.* Roman. *cons. 383. post num 2.* Nat. *cons 432. numer. 9. & 15. lib. 1.* Crescen. *decis. 9. num. 5. vers. secundo, quia de priuileg.* Rot. *decis 8. num. 5. part. 2. diuers.* Stantibus præsertim clausulis amplissimis in eadem communicatione appositis, Aym. *cons. 294 num. 1.* Rolan. *cons. 60. num. 2, & seq.* Ioan. Crot. *vbi supra num. 13.* Iacob. de Nig *ibidem num. 15.* Vnde pluries dicta communicatio fuit in Rota canonizata, videlicet in Burgen. *iurisdictionis Sancti Ioannis* 20. Decembris 1596. coram Orano, & in Burgen. *Proturationum* 9. Martij 1598. coram eodem. Nec potest controuerti priuilegium huiusmodi esse amplissimum, vti conceptum per verba ampliatiua, & generalissima, nimirum ab omnibus gabellis, talijs, & datijs, collectis, impositionibus, & oneribus, etiam ad Pontium refectionem,

& via-

& viarum reparationem, aut ab alio quocumque grauamine, quouis nomine censeatur. Quę verba sunt apta plenissimam exemptionem quoad onerum collectarum, & impositionum species importare. Ioannes Andr. *in cap. Episcoporum sub n.* 7. vbi Geminian. & Archid. *de priuileg. in 6.* Nec valet dicere, communicationem suffragari non posse tanquam expressè non facta mentione de exemptionibus ab oneribus realibus. Nam satis fuit generalis mentio, cum simus in materia fauorabili. Paris *cons.* 2. *num* 5. *& seq. lib* 4. Dec. *cons.* 213. *num.* 4. *&* 5. cum aliis supra allegatis. Tanto magis quia fuerunt appositę clausulæ *In omnibus, & per omnia &c. & absque vlla prorsus differentia &c.* Ripa *inl.* 1. *num.* 1. *de legat.* 1. & ibi Scrib. Rot. *decis.* 8. *num.* 5. *part.* 2. *diuers.* Cresc. *dec.* 9. *num.* 5. *de priuileg.* Hæc satis ad intentum in dicta decisione Rotę, quę extat apud Tamburinum *de iure Abbatissarum inter Rotæ decisiones numero* 31. & ex illa roborarentur sæpius dicta de hac materia.

108. Extat quoque alia Rotę decisio Bononiensis *Exemptionis* coram Verospio 3. Iulii 1617. vbi canonizatur notabile aliud priuilegium Carthusianorum de exemptione a gabellis, et vectigalibus, non solum pro ipsis Carthusianis, sed etiam pro emptoribus, & contrahentibus cum illis, a Nicolao V. impetratum, quod Rota eo loco approbat, & dat mandatum de manutenendo, non obstante contradictione Regiminis Bononiensis.

Circa §. 35.

109. PRIVILEGIVM etiam hoc declaratiuum est, & ampliatiuum aliorum, de quibus *supra* §. 8. *&* 9. Extensum fuit, & fuerunt concessa ad instantiam Generalis, & Fratrum Eremitarum S. Augustini, hoc vero est ex motu proprio, & certa scientia, prout patet ex tenore ipsarum litterarum. Quomodo autem litterę Apostolicæ ex certa scientia seu motu proprio magis qualificatæ sint, quam ex, quę sunt ad instantiam, collige ex dictis in superioribus, & ex ijs, quæ dixi 3 *tom. verb. clausula num.* 29. *&* 41. Similiter in his posterioribus litteris exprimitur magis communicatio priuilegiorum Ordinis, & Fratrum, vt patet ex verbis ipsarum, præ-

sertim ex illis, *& quibus illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudent tam in vita quam in mortis articulo*. Per clausulam illam, *Etiam circa peccatorum remissionem* denotari videtur idem, quod in prioribus litteris denotabatur verbo illo *Indulgentia*. Etenim iuxta communem doctrinam indulgentia vocatur *remissio peccatorum*, quia etiam si per illam solum pœna temporalis remittatur, nihilominus, iuxta Sacræ Scripturæ phrasim 1. *Machab.* 12. verbis illis, *vt a peccatis soluantur*, peccatorum nomine pœnæ pro ipsis debitæ designantur.

110 Specialiter quid importent verba illa, *Et iniunctarum pœnitentiarum relaxationem*, consequenter ad dicta *tom. 3. verb. Indulgentia quoad Regulares num 3. & verbo Iubilæum num 21.* dicendum est importare remissionem tantæ pœnæ, quanta remitteretur per pœnitentias taxatas à confessarijs, & a sacris canonibus pro illis peccatis impositas. De quo nõ solum Sotus, Nauarr. Valent. Gratian. noster, Layman. & Bonacina eo loco relati, sed etiam Suar. *de indulgent. disp.* 50. *sect* 2. ex Theologis, Summistis, & Canonistis. Pro quorum maiori luce nota primo iuxta dicta eo *verbo Iubilæum num.* 21. ex plurium sententia, quod quando indulgentia ponitur cum ista clausula, *De iniunctis pœnitentijs*, qui eam lucratur, satisfacit etiam pœnitentiæ iniunctę sibi a confessario iuxta modum, seu quantitatem ipsius indulgentiæ, et pœnitentiæ iniunctę. Ratio est, quia pœnitentia non imponitur a confessario, nisi vt pœnitens satisfaciat pro pœna debita, cum ergo per indulgentiam remittatur pœna, et per consequens etiam tollatur debitum, & reatus talis pœnę, ideo ipso facto tollitur pœnitentiæ iniunctæ obligatio, iuxta vtriusque quantitatem Suarez *supra a nu.* 5. Bonacina etiam *de pœnit. disp.* 5. *q.* 5. *sect.* 3 *punct.* 4. *a num.* 7. post alios, quos referunt. Qui simul animaduertunt solum cessare per lucrationem indulgentiæ huiusmodi obligationem satisfaciendi pœnitentiæ impositæ à confessario in ratione satisfactionis, seu vindictæ pro peccatis commissis, non in ratione medicinæ preseruatiuæ, quia hoc modo semper permanet etiam sublata, seu extincta pœna temporali, pro qua imposita est. Gratianus, & Stratius nostri eo loco relati. Quomodo autem nihilominus adimpleri oporteat pœnitentias impositas a confessarijs, tum propter incertitudinem lucratæ indulgentiæ, tum ad maius augmentum gratiæ, tum ad integritatem Sacramen-

menti pœnitentiæ, dixi eo *num.* 21. ex Toleto, Bonacina, & alijs. Vbi etiam alia ad intentum. Nota secundò, clausulam istam *de iniunctis pœnitentijs* cum apponitur in concessione indulgentiæ, non esse restrictiuam, sed potius ampliatiuam; ita vt sensus talis indulgentiæ sit, eam non solum valere pro iniunctis pœnitentijs, sed etiam ad remissionem pœnarum debitarum pro peccatis, etiamsi pro illis nullæ pœnitentiæ iniunctæ sint. Ratio est, quia maius quid videtur remittere pœnas, pro quibus pœnitentia iam est iniuncta, quam illas, pro quibus non est iniuncta. Ergo cui conceditur indulgentia de pœnis iniunctis conceditur etiam de non iniunctis, sicut cui conceditur facultas ad absoluendum a reseruatis, etiam conceditur ad absoluendum a non reseruatis: etenim *cap. ex parte de decimis* 17. pro regula habetur, quod *vbi maius conceditur, minus concessum esse videtur*, quæ maximè procedit in his, quæ sunt eiusdem Ordinis, & per se ad idem priuilegium seu potestatem spectãt, qualia sine dubio sunt ea, de quibus nunc agitur. Suar. *dict. disp.* 50. *sect.* 3. *num* 14 *& seqq.* ex D. Tho. Palud. Antonin. & alijs, Layman. *de Sacrament. lib.* 5. *tract.* 7. *capit.* 3. *num.* 2. ex alijs etiam.

111 Circa priuilegia illa de ministranda Eucharistia, & Extrema Vnctione, sepulturaque concedenda sine licentia Rectorum Ecclesiarum dictis Pinzocheris, qualiter moderata, & declarata sint his temporibus post Leonem decimum, & declarationes sacrarum Congregationum, vide dicta *tom.* 2. *cap.* 14. *a n.* 27. *& tom* 4. *verb. Tertiarij, & Tertiaria*, & super hoc Mare magnum §. 9. Eamdem etiam communicationem priuilegiorum Ordinum Prædicatorum, & Minorum ipsorum Tertiarijs seu Fratribus de Pœnitentia nuncupatis habes in Bulla aurea §. 4.

Circa §. 36.

112 CONCEDIT hoc loco Pontifex priuilegia Pinzocheris *in §. præcedenti* concessa extendi etiam debere ad Oblatas, seu Commissas personas Ordinis Eremitarum Sancti Augustini. Ita vt quemadmodum Pinzocheræ, seu Tertiariæ eiusdem Ordinis potiuntur priuilegijs eidem concessis, ita etiam Oblati seu Oblatæ ipsis quoque priuilegijs

fru-

fruantur. Extat autem simile priuilegium pro Oblatis seu Cõmissis Carmelitarum in ipsorum Mari magno §. 49. Qui autem sint tales Oblati seu Commissi, qui etiam Donati appellari solent, & an sint veri Religiosi, dixi *tom. 2. cap. 8. num. 1. 2. 3. & 4.* Siue autem sint veri Religiosi, siue non, dici tamen debere personas Ecclesiasticas, gaudere priuilegio canonis *Siquis suadente*, imo & priuilegio fori, & exemptione à gabellis seu tributis sæcularibus, seruatis tamen aliquibus conditionibus propter declarationes Sacræ Congregationis Concilii, dixi etiam eo *cap. 8. num. 5. 6. 7. & seqq.* An sint capaces proprii, cui acquirant, & an possint testari, dixi *ibidem num. 12. & seqq.* De officiis, quę possunt habere in Religionibus, dixi etiam ibidem *num 18. & seqq.* De specialibus ipsorum priuilegijs *num. 30. & seqq.* Maximè declarationes Sacrę Congregationis circa Oblatas, seu Donatas fœminas Monasteriorum Monialium adduxi *ibidem num. 29* Alia etiam circa huiusmodi personas eo capite adduxi, per quę sufficienter ea, quæ ad ipsas spectant, declarata videntur. Adiunctis maximè, quæ 4. *to. verbo Oblati, seu commissi* de eisdem dixi. Vbi *n. 2.* de ipsorum diuersitate, & *n. 3.* de obedientia, ad quam tenentur, & *num. 4. & sequentibus* de ipsorum priuilegijs, & quomodo accipienda. Alia etiam habes infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 49. De illis quoque Hieronymus Rodriguez *in Compend. Resolut. 104.* post alios. Quæ etiam expendentur infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 46. vbi simile priuilegium ab Innocent. VIII. ipsis conceditur.

Circa §. 37.

113 SVB hoc §. extenditur priuilegium celebrandi tempore interdicti, ita vt eo tempore possint Religiosi isti habere altare portatile, & super illo in locis conuenientibus, & honestis, Missas, & alia officia diuina celebrare, admissis etiam Pinzocheris, & Oblatis, Procuratoribus, & Syndicis Monasteriorum. Simile ferme priuilegium extat pro Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 39, & pro Minoribus etiam in eorum Mari magno § 39. Videtur autem priuilegium hoc Eremitarum S. Augustini esse magis amplum, quam illud quod est concessum Prædicatoribus, & Minoribus, siquidem in eo conceditur

ceditur ipſis facultas celebrandi in dicto altari portatili Miſſas, & alia diuina officia *in quorumcunque præſentia*, extra tempus videlicet interdicti, quæ clauſula non extat in Mari magno Prædicatorum, aut Minorum. Licet dici poſſit eam clauſulam non tam continere priuilegium, quam ius commune. Si quidem eo ipſo quo alicui conceditur facultas celebrandi in aliquo loco, conceditur etiam facultas aliis aſſiſtendi tali celebrationi, imò etiam ſatisfaciendo præcepto audiendi Miſſam. *cap. vt dominicis de parochijs, ca. ſi quis de conſecrat. diſt. 1. cap. Miſſas de conſecrat. diſt. 1.* Concil. Trident. *ſeſſ. 22. in decr. de Obſeru. in celebrat. Miſſ.* Vbi præcipit *monendum* eſſe populum, *vt frequenter ad ſuas parochias, ſaltem diebus Dominicis, & maioribus feſtis accedant*. Verbum enim *monendum* denotat nullam eſſe in hoc obligationem. Suar. *to. 3. in 3. par. diſp. 88. ſect. 2. §. 2. dicendum* Tolet. *lib. 6. Summæ capit. 7. num. 1.* Azor *tomo 1. inſtit. moral. lib. 7 capit. 6. q. 6.* Fagundez *de primo Eccleſiæ præcepto lib. 2. capit. 3.* referens ex Azorio relato declarationem Sacræ Congregationis ad intentum. Fauent etiam priuilegium Alexandri Quarti, quod refert Caſſarubius *in compendio priuilegiorum Mendicantium verbo Miſſa primò quoad locum numero 2. & 3.* & aliud Bonifacii Noni, quod refert Corduba *in annotationibus ad dictum Compendium*. Item aliud Leonis X. quod ex Nauarro, & Azorio, refert Fagundez *de ſecundo Eccleſiæ præcepto lib. 1. cap. 5. numero 10.* Refert etiam Zerola *in prax. Epiſcop. par. 2. verbo Parochia, & p. 1. verbo Miſſa §. 6.* & ex ipſo Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop. Allegat. 24. numero 17.* eſſe deciſum non poſſe Epiſcopum cogere populum mulctis, & pœnis, etiam in caſu notabilis negligentiæ, ire ad audiendam Miſſam in parochia.

Circa §. 38. 39. & 40.

114 PRIVILEGIA hoc loco relata ſimilia ſũt aliis cõceſſis Ordini Prædicatorũ in ipſorum Mari magno §. 43. & 44. & Ordini Min. in ipſorum etiam Mari magno §. 41. & 42. Vnde dicta circa illa ad intentum deſeruiunt, adiunctis præcipue ijs, quę dixi in locis alijs ibi relatis.

115 Quia autem hoc loco fit mentio de quarta funeralium, pro

qua

qua non ſoluenda, niſi iuxta limitationem à Concilio Tridentino *ſeſſ.* 25. *cap.* 13. *de reformat.* multa extant priuilegia Regularium, & Sac Rotę deciſiones, de quibus locis relatis egi, ideo operę pretium duxi ſpecialem quamdam eiuſdem Rotæ deciſionem in vna Licienſi *quartæ funeralium* coram Coccino, quam refert Barboſa. *de offic. & poteſt Epiſcopi allegat.* 86. *nu.* 17. *& ſequentib.* hic apponere. Quæ talis eſt.

116 Domini cenſuerunt Monaſterium Clericorum Regularium non teneri ad ſolutionem quartæ funeralium Reuerendiſſimo Epiſcopo, nam, etſi de iure communi iſta quarta ſpectet ad Epiſcopum, vel Parochum, Clement. *dudum de ſepult. cap.* 1. & 4. cum aliis eodem *tit. cap. cum quis pariter eodem tit. in* 6. attamen ſecus eſt, quando Monaſterium eximitur à dicta ſolutione ad text. *in cap. priuilegia diſtinct.* 3 *cap. in noſtra de ſepult.* in caſu autem, de quo agitur, nedum prædictum Monaſterium, ſed etiam tota Religio eſt exempta a dicta ſolutione quartę funeralium, cum Paulus Quartus, & Gregorius XIV. dictis Clericis Regularibus communicauerint omnia priuilegia alijs Regularibus conceſſa, quare cenſentur etiam communicata priuilegia eximentia a dicta ſolutione quartæ, inter quæ adeſt priuilegium Iulij II. conceſſum Minimis de anno 1506. & aliud eiuſdem Pontificis conceſſum Minoribus de obſeruantia anno 1511. ſui Pontificatus VIII. & aliud Pauli III. conceſſum Minoribus anno 1544. & poſtremò aliud Pauli IV. conceſſum Ordini Prędicatorum anno 1556. quæ per extenſum refert Archangelus Caracia *de quarta funeralium cap.* 1. Neque obſtat Concilium Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 13. *de reformat.* quia cum iſtud Monaſterium ſit fundatum poſt publicationem Concilii, & quatenus eſſet fundatum ante, cum non eſset ſolitum ſoluere dictam quartam, Concilium ei non obſtat, vt declarauit Sanctiſſimus Pontifex Pius V. in ſua conſtitut. de anno 1567. quam refert Archangel. Caracia *loco citato.* Gutierrez *de iuramento confirmatorio* 2. *p. cap.* 2. *numer.* 3. Emanuel Rodrignez *in quæſt. Regular. tom.* 1. *q.* 41. *art.* 2. & ita etiam reſoluit Congreg. Illuſtriſſimorum Interpretum, vt refert Rodriguez, *loco prædicto.* Quod autem hoc Monaſterium fuerit fundatum poſt confirmationem Concilii, ex eo probatur, quia Concilium fuit confirmatum die 23. Ianuarii 1564. Religio autem Clericorum Regularium fuit confirmata a Clement. VII. 14. Iunii 1520. vnde perneceſſe inferendum eſt

eſt quòd hoc Monaſteriũ ſit fundatum intra quadraginta annos, de quibus loquitur Concilium, & quatenus eſſet fundatum extra dictos quadraginta annos, non probatur, quod eſſet ſolitum ſoluere quartam funeralium. Neque eſt verum, quod prædicta Conſtitutio Pij V. fuerit reuocata per Greg. XIII. vt in eius Bulla, quam refert Nauarr *in manuali cap. 27. in fine*, quia cum dicta Bulla Pij plura contineret, per Gregorium redacta fuit ad terminos Concilij, vt cenſuit Congregatio Illuſtriſſimorum Interpretum, vt refert Caracia loco citato, qui etiam in fine tractatus refert ipſam declarationem, & bene aduertit Gutierrez *loco citato*. Hęc in dicta Rotæ deciſione, ex quibus plura habentur pro hac materia valde neceſſaria, imo pro alijs; ſiquidẽ ex ea conſtat communicationem priuilegiorum Regularium etiam deſeruire pro hac, & ſimilibus materijs, item Bullam illam Pij V. anno 1567 editam, quę incipit *Etſi Mendicantium*, non fuiſſe reuocatam a Gregorio XIII in alia, quæ incipit *In tanta*, ſed reductam ad terminos Concilij Tridentini, iuxta dicta *to. 2. c. 1. n. 16. & 50.* & aliam etiam Rotæ deciſionem in Tarentina *Quartæ funeralis* coram Queipo 5. Decemb 1629.

Circa §. 41.

117 HOC etiam priuilegium de non ſoluenda aliqua portione de piis legatis habetur in Mari magno Prædicatorum §. 45. & Minorum §. 43. quibus in locis, & aliis ibi relatis plura dixi de iſta materia. Nunc addendum, illud eſſe ſatis conforme iuri communi, non ſolum propter dicta *tom. 4. verbo. legata Regularibus relicta num. 29.* ſcilicet quod cum illa, ſaltem magna ex parte, ſint ad cauſas pias, ideo ab illis non poteſt detrahi aliqua pars, ſiue Falcidia, ſiue Trebellianica vocata, ſed integra debent reddi ijs Regularibus, quibus legata fuerunt; ſed etiam quia legatum factum Eccleſiæ, ſeu in cauſam piam non recipit interpretationem, quę illud minuat, ſed abſolutè eſt præſtandum, cui legatur. Calderinus *conſ.* 342. Barboſa *de Iure Eccleſiaſtic. lib. 2. cap. 13. n. 33.* Imo etiam, quia ſi legatum relinquatur loco exempto (qualia ſunt regulariter Monaſteria) non debetur ex eo portio canonica. Siluester *in Summ. verbo Portio canonica q. 3. vu.* 4. Angelus

gelus *ibid. num.* 7. Miranda *in Man. Prælat. to.* 2. *q.* 48. *ar.* 2. Barbosa *sup. lib.* 3. *c.* 19 *num.* 11. & 12. vbi rationem huius rei assignat, quod Episcopus nec exigit, nec percipit iura Episcopalia in locis exemptis. *cap. luminoso* 18 *q.* 2. *cap. cum Episcop.* 7. *de offic. Ordin. in* 6. Apud quem, & Erasmum Cochierum *de iuris dict. Ordin. in exempt. parte* 4. *quæst.* 6. *numero* 5. ac Tamburinum *de iure Abbat. tomo* 1. *disp.* 16. *quæst.* 13. *in fine* quid dicendum, si Ecclesia exempta habuerit capellas, vel populum non exemptum.

118 Quia tamen tam in hoc priuilegio quam alibi sæpius mentio fit, dum est sermo de huiusmodi legatis, de causa pia, propter quam solent fieri; ideo notandum, legatum ad pias causas dici quidquid in vltima voluntate intuitu Dei relinquitur. Abbas *in proœm. decretal. in* §. *Gregorius diuiditur n.* 25. & 26. Felinus *ibid. num.* 26. Tiraquellus *in Tract. de priuileg. pia causæ in præfat. nu.* 3. Sanchez *de matrim. lib.* 1. *disp.* 4. *numero* 5. Vnde relictum pro anima dicitur legatum ad piam causam. Glossa 1. *in l. si quis Titio* 17 *ff. de legat.* 1. Tiraquellus *supr.* §. *item relictum*. Molina *de iust. tract.* 2. *disp.* 134. Et quod legatur Ecclesiæ, aut pijs locis, pro celebratione Missarum, alimento Clericorum, vel Religiosorum, constructione, seu ornamentis Ecclesiæ. Romanus *cons.* 235. *num* 5. Federicus de Senis *cons.* 217. agens de legato relicto Prædicatoribus, vel Minoribus. Item quod legatur ad pia opera, vt puta redemptionem captiuorum, excarcerationem carceratorum, maritandum pauperes puellas, pupillos sustentandos, construendam sepulturam, & similia. De quibus relati authores, & ex illis, & aliis Barbosa late *de Iure Ecclesiastic. lib.* 3. *c.* 27. Trullenc. *in Decalog. tom.* 2. *lib.* 7. *c.* 18. *dub.* 12. *num.* 2. & Diana 7 *p. Tract.* 6. *resolut.* 29. Maximè verò de pietate causæ redemptionis captiuorum plura ex sacris canonibus, Bullis Pontificiis, & Doctoribus habet Seraphinus Freitas *in Scholijs ad Bullarium Ordinis B. Mariæ de Mercede*, de quibus etiam aliquid dicetur infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 59. & 99, dum de simili priuilegio ipsis concesso erit sermo.

Circa

Circa §. 42.

119 CONCEDIT & confirmat hoc loco Pontifex Innocentii, Bonifacij, & Clementis Prædeceſſorum veſtigiis inhærendo omnimodam exemptionem Ordinis Eremitarũ S. Auguſtini quoad Fratres, domos, & bona, ac perſonas oblatas, & mantellatas; declaratque cenſuras, & ſententias contra ipſos, & ipſas latas nullius eſſe roboris, vel momenti, ac huiuſmodi exemptionem eſſe notoriam, ac propterea allegatione, ac probatione non egere. Extat autem ſimile priuilegium pro Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 46. & pro Minoribus in eorum Mari magno §. 44. quibus locis, & aliis ibi relatis de hoc exemptionis priuilegio latè egi, ita vt pro materiæ complemento ſufficere poſſint.

120 Ad maiorem tamen notitiam habendam, cum in hoc, & ſimilibus priuilegiis non ſolum concedatur præfatis Religioſis omnimoda exemptio ratione loci, ſcilicet Monaſterii, ſed etiam ratione perſonarum, iuxta dicta *ſuper Mare magnum Minorum circa §. 44.* ideo notanda eſt differentia præcipua, quæ eſt inter exemptionem datam ratione loci, & ratione perſonæ. Ea enim eſt, quod exẽptione data ratione loci nõ poteſt quis vti extra talẽ locum; priuilegium enim locale reſtringitur ad locum, & cenſetur potius reale, quam perſonale. Exemptione verò ratione perſonæ poteſt quis vti vbique, & in quocumque loco; quia ſequitur perſonam, & non eſt reſtricta ad aliquem locum. De quo bene Panormit. *in cap. tuarum de priuilegijs, & cap. cum Capella eodem tit.* Rodriguez *to. 1. quæſt. Regularium quæſt. 60. art. 7.* Tambur. *de iur. Abb. tom. 2. diſp. 6. quæſito 13. numer. 4.* & conſonant, quę dixi *tom. 4. verbo Priuilegia Regularium numero 2. & 4.*

121 Nota etiam non infirmari hoc priuilegium exemptionis, & alia ſimilia Regularibus conceſſa, quamuis Papa in ipſis non exprimat ſe derogare Regulæ de iure tertii quęſito non tollendo. Quia cum exemptio ſit gratia de ſui natura pręiudicialis, ac per conſequens Papa illam concedens ſciat verificari non poſſe niſi cum magno præiudicio Ordinariorum, ideo cum illam concedit, cenſetur neceſſario iuri illi derogari velle. Dec.

conſ.

conſ. 113. *num.* 7. *verſ. non obſtat.* Corn. *conſ.* 83. *n.* 16. *verſ.* 3. *reſpondetur lib.* 5. Gonzalez *ad regul.* 8. *Cancell. gloſſ.* 36. *n.* 48. Caſſador. *deciſ.* 5. *de priuileg.* Seraphin *dec.* 72. *num.* 4. & *deciſ* 1445. *num.* 7. Rot. *deciſ.* 240. *num.* 22. *par.* 1. *diuerſor.* & *deciſ.* 48. *num.* 1. *per tot.* & *deciſ.* 474 *numer.* 2. *par.* 1. *recent.* in Mantuana *penſionis* 4. Decembris 1626. coram Merlino, & in Romana *dotis de Ball. panis* 7. Maii 1629. coram Dunozetto iuniore, quas refert, & ſequitur Ferentill. *in addit. ad deciſ.* 577. *Burat. nu.* 13. & in Adrien. *decimarum* .. Decembris 1607. coram Patriarcha Mãzanedo, & in Bononien *vſufructus* 23. Maii 1625. coram Coccino, in Albanen. *beneficiorum* 27. Iunii 1614. coram Pirouano, & in Cæſarauguſtana *Camerarie* 26. Nouembris 1632. De quibus etiam Tamburinus *de iure Abbat. tom.* 1. *diſp.* 15. *q.* 4. *num.* 31.

122 Alia pro ſimili priuilegio Carmelitarum habes infra in eorum Mari magno *circa* §. 60. vbi ſpecialiter de modo, quo Regulares poſſunt defendere ſuam exemptionem caſu quo domini Ordinarii illos citarent, vel priuilegia ipſorum non admitterent, aut vellent interpretari, & agere contra ipſa.

Circa §. 43. & 44.

123 PRIVILEGIVM hic conceſſum Generali, & quibuſdam aliis Prelatis Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini ad abſoluendum ſibi ſubditos à quibuſcumque cenſuris etiam Papę reſeruatis, quibuſdam duntaxat exceptis, conceſſum etiam fuit Prędicatoribus in eorum Mari magno §. 14. 15. ac 41. & Minoribus in eorum etiam Mari magno §. 12. & 40. Et licet reſtrictum fuerit à Sixto Quarto in Bulla *Aurea* nuncupata, poſtea tamen ſublata eſt hęc reſtrictio, iuxta dicta ſuper eamdem Bullam § 3. Priuilegium etiam hoc de facultate d. ſpenſandi cum ſubditis in omnibus irregularitatibus, tribus illis exceptis, ſcilicet homicidii voluntarii, bigamię, & mutationis membrorum, conceſſum etiam fuit Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 42. & Minoribus in ipſorum etiam Mari magno §. 49. Quibus locis multa de iis, & ſimilibus priuilegiis dixi, referens me etiam ad alia loca, in quibus de eadem quoq. materia dixeram.

Vnum

124 Vnum tamen ſpeciale video in hoc priuilegio abſolutionis pro Eremitis S. Auguſtini, quod non extat in Mari magno Prędicatorum, aut Minorum, aut Bulla *Aurea* dicta, videlicet, quod in eo concedi etiam videtur facultas Generali, & ex cōmiſſione ipſius Prouincialibus, ad abſoluendum ſibi ſubditos non ſolum a cenſuris. ſed etiam a pœnis, quas occaſione delictorum, & exceſſuum ab ipſis commiſſorum, incurriſſent. Ex quo probabiliter elici poteſt poſſe prędictos Prælatos relaxare in ſibi ſubditis priuationes, & inhabilitationes ad officia, vocem &c. ea enim ſunt quędam pœnæ, iuxta dicta *tomo* 1. *c.* 18. *num.* 46. ac proinde comprehenſę dicto priuilegio; neque enim eſt aliud, quod nomine pœnarum intelligi poſsit, & oportet verba priuilegii aliquid ſignificare, & operari, ne dicantur eſſe otioſa. Quod enim Theſaurus *in praxi parte* 1. *capit.* 1. §. *quare* dicit verba illa *a pœnis* in ſimilibus priuilegijs eſſe ſynonyma, ſeu æquipollentia cum *cenſuris*, & idem ſignificare, non placet, tum quia certum eſt pœnam, & cenſuram diuerſum quid eſſe, & diuerſa ſignificare, & pœnam eſſe quid ſuperius ad cenſuram, cum omnis cenſura ſit pœna, & non e contra; tum quia communiter Doctores, ſpecialiter Gutierrez, Henrriquez, Nauarrus, Sanchez, Suarez, Layman, & alii, quos ipſe Theſaurus refert, ſupponunt dictam dictionem *a pœnis* in talibus priuilegijs poſitam non eſſe ſynonymam aut æquipollentem cum dictione *a cenſuris*, quæ ibidem etiam ponitur, etiam ſi laborent in explicando, quid imporretur per dictionē *a pœnis*. Has autem pœnas priuationum, & inhabilitationum &c. tolli per priuilegia habentia talem dictionem *a pœnis* docent Sorbus *in addit. ad Compend. Priuileg. Mendicant. verbo Ingredi Monaſteria Fratrum §. nunc autem*, Ioannes de Cruce *de ſtatu Relig lib.* 1. *c.* 6. *dub.* 13. *concl.* 2. *& dub.* 15. *concl.* 5. Sanchez *lib.* 6 *in Decalog. c.* 15. *in fin.* Portellus *in dub. Regular. verbo Diſpenſare in Addit. nu.* 4. Bartholomæus a S. Fauſto *de paupert. Relig. lib* 8. *q.* 232. Peirinis *to.* 1. *priuileg. Minim. in Conſtit.* 6 *Iulij II. num.* 24. quos ſequor *tomo* 1. *capitul.* 10. *num.* 35. *& 36. & cap.* 18. *num.* 46. *& to.* 3. *verbo Confeſſarius Regularis n.* 8 & fauet Tambur. *de iure Abbat. to.* 3. *diſp.* 4 *q.* 12. *n.* 10. *&* 11. referens Portellum loco citato. Maximè fauet Cand. *to* 4 *diſquiſ.* 5. *ar.* 2. *dub.* 26. 27. *&* 28. loquens de pœnis inhabilitationum, & priuationum impoſitis contra violantes clauſurā, ſeu ingredientes Monaſteria Monialium, ſeu introducentes fe-

minas in Monasteria virorum. Videatur idem Candidus *to.* 1. *disquis.* 22. *ar.* 49. *dub.* 13.

125 Est tamen difficultas contra hoc, nam Pontifex in hoc, & similibus priuilegijs dum loquitur de pœnis, cõcedit facultatem absoluendi ab *illis*, aut verò prædictæ priuationes, & inhabilitates &c. non tolluntur per absolutionem, sed per dispensationẽ, vt habent Suarez de Relig. *tom.* 1. *Tract.* 3. *lib.* 4. *capit.* 61. *numer.* 3. & *tom.* 4. *Tract.* 8. *lib.* 2. *capit.* 21. *numer.* 13. & 14. & *Tract.* 10. *lib.* 9. *capit.* 2. *num.* 49. Sigismundus de Bononia *de elect. Prælator. dub.* 97. Samuellius *de canonic. elect. Tract.* 2. *controuers.* 8. & alij, absolutio etiam, & dispensatio in multis differunt, vt probat Thesaurus *supr. latè cap.* 20. & supponunt relati authores. Non ergo in his priuilegijs pœnarum nomine veniunt prædictæ priuationes, inhabilitates &c. Respondeo tamen ex doctrina Suarez *d. cap.* 21. *num.* 16. in prefatis priuilegiis verbum *absoluendi* sumi latius pro verbo *abolendi*, seu *tollendi*, quæ verba abstrahunt a propria absolutione, & dispensatione. Sicut enim sub potestate soluendi includitur potestas dispensandi, ita verbum absoluendi potest sumi pro verbo dispensandi. Adde, quod cum huiusmodi priuationes, & inhabilitates saltem lato modo dicantur suspensiones, prout supponit Nauar. *lib.* 1. *consil. de elect. consil.* 8. & Rodriguez *to.* 1. *quæst. Regular. q.* 29. *ar. vlt.* ac sequitur Sotus *supra* §. *Sed dicet aliquis*, referens etiam Innocentium, ac alios, & clarè docet Alterius *de censur. tom.* 2. *disp.* 13. *cap.* 5. §. *sed de prima*, poterunt etiam lato modo tolli per absolutionem, sicut tolluntur suspensiones.

126 Addendum tamen, quod cum aliqui authores graues appellent huiusmodi inhabilitates irregularitates quasdam, prout refert Sigismundus *supra n.* 9. cum in hoc priuilegio concedatur facultas ad dispensandum in omni irregularitate, exceptis illis tribus, ideo qui crediderit eas esse irregularitates, poterit ex vi huius priuilegii, quatenus conceditur per illud facultas ad dispẽsandũ in irregularitatibus, in prædictis pœnis dispẽsare.

127 Quomodo autem possint Prælati Regulares his priuilegijs vti tempore visitationum, & in maioribus solemnitatibus, dicam infra in Mari magno Carmelitarum circa §. 54 Pro quo etiam videndi Sigismundus *supr. dub.* 99. *n.* 3. Tambarinus etiam *supra n.* 12. & 15. Samuellius *supr. controuer.* 10.

Cir-

Circa §. 45.

128 DE ſimili priuilegio Prædicatoribus conceſſo in eorum Mari magno §. 47. & Minoribus in eorũ etiã Mari magno §. 45. de facultate videlicet ad miniſtrandum Sacramenta Euchariſtiæ, & Extremę Vnctionis iis, qui ipſis sũt cõfeſſi, quãdo parochi noluerint id facere, dixi eis locis, referendo me etiam ad alia, in quibus de eadem egeram materia. Præter quæ vlterius dubitari poteſt, an hoc priuilegium extendi poſsit ad ſimilia, in caſibus videlicet, in quibus Rectores Eccleſiarum, ſeu Curati malitiosè diſtulerint aut noluerint facere ea, quæ ad ipſorum officium ſpectant, videlicet non baptizare aliquem, non ſolemnizare matrimonium illi aſsiſtendo, aut nõ tribuendo ſepulturam cadaueribus fidelium, an ſcilicet hæc poſsint facere Regulares, quando Parochi malitiosè hæc nolunt aut differunt facere.

Et quoad primum de Baptiſmo, certum, & indubitatum eſt,
129 iuxta ea quæ indicaui *tom. 1. cap. 9. num. 31. & tom. 3. verbo Baptiſmus num. 1. & 2.* licere Religioſis baptiſmum miniſtrare in caſu neceſsitatis, ac proinde quod ſi pro tali caſu parochus malitiosè noluerit, aut diſtulerit id facere, poſſint Religioſi id efficere. *ca. in neceſſitate, ca. Romanus, ca. ſanctum, ca. à quodam de conſecrat. diſt. 4. ad limina* 30. *quæſt. 1. ca. ſuper quibus* 30. *quæſt. 3.* Extra caſum tamen prædictæ neceſsitatis, etiamſi præfati Curati malitiosè nolint, aut differant baptiſmi adminiſtrationem, non tamen propterea poterunt Regulares id facere. Neque ex vi huius priuilegij, cum ſolum loquatur de adminiſtratione Euchariſtiæ, & Extremę Vnctionis reſpectu eorum, qui confeſſi fuerint præfatis Regularibus, neque ex vi iuris communis, quia in iure communi ſtando miniſtrare hoc Sacramentum extra neceſsitatem eſt proprium Epiſcoporum, & Parochorum munus, quod per baptiſmum homines introducuntur in Eccleſiam, quod ſolum ſpectare videtur ad Paſtores. Sot. *in 4. diſt. 4. q. vnic. art. 3. concl. 2.* Suar. *to. 3. in 3. par. diſp. 23. ſect. 2.* Maximè, quia Monachis ſpecialiter eſt interdictum à iure illud miniſtrare *ca. placuit 2. 16. quæſt. 1.* Tamb. *de iur. Abb. to. 2. diſp. 4. quæſito 1.* Si tamen in prædicto caſu non neceſ-

sitatis Religiosi administrarent baptismum, non propterea incurrerent aliquam pœnam, vel censuram, cum nulla talis pœna sit a iure imposita; & excommunicatio posita in Clem. 1. *de priuilegijs* non loquatur de ministrante baptismum. Suar. *tomo 3. in 3. par. disp. 51. sect. 4.* Filiuc. *tract. 15. capit. 8. quæst. 2. num. 118.* Bonac. *de excommunicat. extra Bullam Cœnæ disp. 2. quæst. 9 punct. 5. num. 11.* Barbos. *in dictam Clem. num. 16.*

330 Quod secundum de Matrimonio dicendum est, etiam casu quo parochi malitiosè nolint illud solemnizare, aut id differant facere, non licere Religiosis id munus exercere, neque ex vi huius priuilegij, cum, vt dixi, non loquatur de matrimonio, nec ex vi iuris communis, cum potius ius commune Concilij Tridentini *sess. 24. de matrimonio capit. 1.* dicat matrimonium aliter fieri non posse, quam præsente parocho, & aliter contractum esse nullum, contrahentes inhabiles reddendo. Vnde Sanchez *lib. 3. de matrim. disp. 17. n. 4.* post Sotum, Medinam, & Henrriquez tenet in articulo mortis, & in quacumque necessitate contractum matrimonium absque parocho irritum esse, & nullum. Quare consequenter dicendum est, Regulares in quacumque necessitate solemnizantes matrimonium, aut illi assistentes sine licentia parochi incurrere excommunicationē, positam in dict. *Clem. 1. de priuilegijs*, iuxta dicta *tom. 1. capit. 9. nu. 31.* Imò etiam suspensionem ad arbitrium Ordinarij, iuxta decretum dicti Concilii loco relato, prout dixi *eo num. 31.* ex Rodriguez, & Barbosa. Quibus iunge Sanch. *supra disput. 48. 48. numer. 8. & 9.* & plures alios, quos ibi refert, & sequitur Barbos. *in dict. Clem. 1. de priuilegijs nu. 7.* Quamuis Henrriquez, Suar. Sayrus, Bonac. & alii oppositum teneant, existimantes antiquam illam excommunicationem dictæ *Clem. 1.* correctam esse, seu mitigatam per suspensionem illam impositam à Concil. Trident. quia noua pœna mitior lege noua statuta corrigit rigidiorem antiquę legis.

331 Quoad tertium de sepultura dicendum, quod licet ex vi huius priuilegii non possint prętati Regulares quacumque necessitate data sepelire in propriis Ecclesiis cadauera defunctorum, si in alia Ecclesia sepeliri deberent, cum priuilegium non loquatur de hoc casu; nihilominus quia ex obligatione charitatis, & misericordiæ tenemur fidelium corpora sepelire, & vt sepeliantur, habēt ius omnes fideles, nisi impedimēto aliquo se-

ſepultura priuandi veniant, *cap nullus* 13. *quæſt.* 2. *ca. Eccleſiam* 2. *de conſecrat. diſt.* 1. Ideo pro caſu quo parochi malitiosè nollent, aut differrent corpora defunctorum ſepelire, poſſent, imò deberent id facere prædicti Religioſi, Sic colligo ex Bañez 2. 2. *quæſt.* 32. *ar.* 2. *concl.* 3. Valentia *tomo* 3. *diſput.* 3. *quæſt.* 9. *par.* 2. Sa *in Summa verbo Sepultura prope finem*, & Layman *lib.* 3. *Tract.* 5. *ſect.* 5. *c.* 12. *n.* 2.

Circa §. 46.

132 SIMILE etiam priuilegium de bonis Monaſteriorum Monialibus deſertorum applicandis Fratribus conceditur Predicatoribus in eorum Mari magno §. 48. & Minoribus §. 46. quibus in locis, & aliis ibi relatis de hac materia dixi. Sed addendum, quòd cum Monialium nomine venire poſſint primò, illæ quæ contemplatiuæ, ſeu cœnobitiſſæ vocari ſolent, in Monaſterijs viuentes ſub cura Prioriſſarum, vel Abbatiſſarum, ſiue Sedi Apoſtolicæ immediatè ſint ſubiectę, ſiue immediatè Ordinario, aut Prælato Religionum, ſcilicet Generali, vel Prouinciali; ſecundò, illæ, quæ Tertiariæ, aut Pinzocheræ, ſeu Mantellatæ dicuntur, quæ etiam in Italia vocari ſolent *Monache di caſa*, & in Hiſpania vocantur *Beatæ*; tertiò, illæ, quæ *Canoniſſæ* vocari ſolent, & degunt in Germania, Flandria, & Lotharingia, communiter inſtar canonicorum Regularium, diuinas laudes, & preces recitantes & cantantes, ac vni Prioriſſæ, ſeu Abbatiſſę obedientes, de quibus Azor *tomo* 1. *inſtit. Moral. lib.* 13. *capit.* 9. Barboſa *in Collectan. DD. lib.* 3. *Clement. tit.* 10. *Clement. Attendentes numero* 5. & Tamburinus *de iure Abbatiſſarum diſput.* 7. *quæſt.* 4. quartò, illæ, quæ Oblatę, ſeu Donatæ vocantur, de quibus dixi *tom* 2. *capit.* 8. *numero* 29. & agunt Nauarrus *lib.* 2. *conſil. de ſtat. Monach. conſ.* 6. Rodriguez *tomo* 1. *quæſt. Regular. quæſt.* 44. *art.* 4. & Tamburinus *ſupra queſtion.* 5. quales etiam videntur eę, quæ Romæ Moniales *Turris Speculorum* vocantur, de quibus idem Tamburinus ex Azorio, & Andrea Victorello; ac denique quintò, illæ, quę *Conuertitæ*, aut *Pœnitentes* vocantur, de quibus Tamburinus *ſupra quæſt.* 6. poſt alios; quæri poteſt, an cum in hoc priuilegio, & ſimilibus conceditur viris Religioſis, vt bo-

na Monaſteriorum Monialibus deſtitut orum ipſis applicentur Monialium nomine veniant ſolum Moniales primo modo, a n aliæ etiam ſecundo, tertio, quarto, & quinto, ita vt iſtorum etiam Monaſteriorum ſic deſtitutorum bona prædictis Religioſis applicentur. Et probabiliter ſatis reſponderi poteſt affirmatiuè, dummodò concurrant d æ illæ conditiones in hoc, & ſimilibus priuilegiis aſſignatę, ſcilicet, quod tales Moniales ſint eiuſdem Ordinis, aut inſtituti, & quod fuerint curę ipſorum Fratrum commiſſę; ijs enim conditionibus concurrentibus, cum priuilegium ſit fauorabile, & latè in fauorem ipſorum Fratrum explicandum, poſſitque hoc modo explicari, ſeruata etiam proprietate verborum, fieri ita debet.

133 Reſtat dicendum de exemptione Monialium, & ſubiectione, quam habent ad Prælatos Religionum, quarum ſunt Moniales. Sed de hoc commodiùs dicetur in Mari magno Carmelitarũ *circa* §. 33. & 65. vbi etiam qualiter Moniales ſubditę Religionibus non facilè dimitti debeant, aut tradi Ordinariorum iurisdictioni, & quando id non ſolum illicitè, ſed etiam inualidè fiat. Quid de illis Monialibus, quæ ſpecialiter dicuntur eſſe immediatè ſub protectione Sedis Apoſtolicę, dicam infra in Mari magno Minimorum circa §. 25. n. 84.

Circa §. 47.

134 HOC quoque priuilgium de non ſepeliendis illis, qui cum habitu Fratrum Eremitarum S. Auguſtini ſepeliri volunt, in alio loco, niſi in ipſorum Fratrum Eccleſijs, habetur pro Prędicatoribus in eorum Mari magno §. 49. & pro Minoribus in eorum etiam Mari magno §. 47. cui etiam conſonat aliud pro eiſdem Prædicatorib. & Minorib. in Bulla Aurea vocata §. 6. Quibus in locis, & alijs ibi citatis, qualiter hoc priuilegium, & ſimilia moderata ijs temporibus ſint, qualiter etiam ſubſiſtant, & alia ad illud ſpectantia, dixi. Quæ videntur ſufficere pro materiæ complemento. Preſertim propter dicenda inferius in Mari magno Carmelitarum §. 66. circa ſimile priuilegium illis conceſſum.

Circa

Circa §. 48.

135 DE hoc quoque priuilegio pro domibus Fratrum conſtructis, aut conſtruendis apud Eccleſias Parochiales dixi aliqua in ſimili priuilegio Prædicatorum in ipſorum Mari magno poſito §. 50. & Minorum in ipſorum etiam Mari magno §. 48. referendo me etiam ad alia loca, in quibus de eadem materia egeram. Nunc autem vel compendiosè tractandum de ijs, quæ ſine licentia Parochorum poſſunt Regulares in ſuis domibus facere, aut in quibus ab ipſis dependent, aut non.

136 Et primò quidem quoad Sacramenta Pœnitentiæ adminiſtrationem, conſtat, ex dictis *tom.* 1. *capit* 19. *num.* 2. poſſe Regulares confeſſarios ab Ordinariis approbatos audire confeſſiones ſæcularium, etiam Parocho non conſentiente. Quod etiam olim docuit noſter Ioannes Beetz antiquus Scholaſticus *in præcept. Decalog. præcept.* 3. *expoſit.* 4. *capit.* 6. alios etiam referens. Quamuis autem ibi dixerim hoc intelligendum, niſi acceperit facultatem audiendi confeſſiones independenter à Parochis, nihilominus Rodriguez *in explicat. Bullæ cruciatæ* §. 9. *num.* 145. & §. 12. *num.* 9. *cum ſeqq. & quæſtion. Regular. tom.* 1. *quæſt.* 60. *art.* 4. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib.* 2. *c.* 6 *dub.* 1. *concluſ.* 3. Tambur. *de iure Abbatum tomo* 2. *diſp.* 6. *q.* 13. quos ſequitur, & non impugnat Barboſa *de offic. Parochi par.* 2. *cap.* 19. *nu.* 22. *in* 3. *editione Lugdunenſi* oppoſitum probabiliter tenent Quorum fundamentum eſt, quod Alexander quartus conceſſit Minoribus facultatem audiendi confeſſiones, quãdo approbati ſunt ab Ordinarijs, Sacerdotum parochialium aſſenſu minime requiſito, vt habet Ioannes Beetz *ſupra*, & Caſſarubius *in Compendio priuilegiorum Mendicantium verbo Abſolutio quoad ſæculares* 1. *num.* 1 quo priuilegio tam Minores, quam alij, qui cum ipſis communicant in priuilegijs frui poterunt. Ex eo autem ſequi videtur non poſſe Ordinarios ponere talem reſtrictionem Regularibus ab ipſis approbatis, cum non poſſint tollere aut limitare priuilegia ipſis à Papa conceſſa. Refert etiam pro hac ſententia Barboſ. *ſupra* Mirandam, & Fagundez. in quibus nihil tale reperio. Quomodo autem Regulares approbati pro confeſſionibus audiendis poſſint illas

audire etiam in domibus ipſorum ſęcularium ægrotantium, dum tamen ante vel poſt confeſſionem certiorem reddant Parochum, conſtat ex declarationibus Sacrę Congregationis, quas refero eo *c.19.n.31.& 32.* prout etiã facit Barboſ. *ſup.n.23.*

137 Quoad Sacramentum Euchariſtiæ adminiſtrandum conſtat ex dictis *tom. 1. cap. 9. num. 31. & capit. 21. num. 8. & tomo 2. capit. 1. num 20. & tom. 3. verbo Euchariſtia quoad Regulares n. 2.* quod licet ſtando in iure communi non poſſint Regulares adminiſtrare ſęcularibus hoc Sacramentum abſque Parochi licentia, propter Clem. 1. *de priuilegijs* ſub excommunicationis latę ſententiæ pœna, nihilominus propter priuilegia Religionũ id poſſe facere extra diem Paſchatis, etiã per alios. De quo prę-ter authores ibi relatos legendi Tamb. *de iur. Abb. to. 2. diſp. 5. quæſito 3.* Portellus *in dubit. Regular. verb. Sacramentorum adminiſtratio n.8.* Hieronymus Rodriguez *in Compend. reſolut. 127.* & Barboſ. *ſup. c.20. n 7. & 8.* Quomodo etiam intelligendum ſit id quod dixi de die Paſchatis, egi locis relatis, & tractant authores relati. Qualiter etiã Regulares priuilegiati poſſint miniſtrare iſtud Sacramentum ſæcularibus ſibi confeſſis caſu, quo Parochi ſine rationabili cauſa illud noluerint adminiſtrare ipſis, aut malitiosè diſtulerint id facere, conſtat ex dictis ſupra *circa §. 45.* huius Maris magni, & alijs locis ibi relatis.

138 Similiter quoad miniſtrationem Sacramẽti Extremæ Vnctionis, quamuis iuxta dicta *to. 1. c. 9. n. 31. & c. 21. nu. 10. et to. 3 verbo Extrema vnctio nu. 1.* Regulares non poſſint illud adminiſtrare extraneis ſine licentia Parochi ſub pœna excommunicationis latę ſententię, propter dictam Clementinam 1. *de priuilegijs*, nihilominus in aliquibus caſibus, & pro aliquibus perſonis id fieri poſſe conſtat ex dictis *ibid.* & alijs locis ibi etiam relatis. De quo etiam præter authores ibi citatos Tambur *ſup. diſp. 7. quæſt. 3.* Hieronym. Rodriguez *ſup. reſolut. 64.* & Barboſ. *ſup. c. 22.* Vi-139 de etiam dicta circa §. 45. huius Maris magni.

De Matrimonij Sacramento loquendo etiã conſtat ex dictis *to. 1. c. 9. n. 31. & c. 2. n. 9.* nõ poſſe Regulares aſſiſtere illi, ipſũue ſolemnizare ſine Parochi licentia, cuius eſt hoc munus propriũ, ſub pœna non ſolũ excommunicationis latæ in d. Clementina 1. *de priuilegijs*, ſed etiam ſuſpenſionis arbitrarię a Concil. Trid. deſignatę, iuxta dicta ſupra *d. §. 45.* etiã quacunq; neceſſitate data, iuxta ibidem dicta. In partibus tamen Indiarũ id munus exercere poſſunt aliqui Religioſi, iuxta dicta *eo c. 9. num. 31.* ex

Pio

Pio V. ibi relato. De quo Miranda *in Manual. Prælat. to. 1. quæſt. 42. ar. 6.* Hieron. Rodriguez *in Compend. reſolut. 126. n. 10.* cũ limitationibus tamen in ea Bulla poſitis. De quo Sanchez *lib. 3. de Matrim. diſp. 26* & Portellus modo referẽdus *n. 6.* Eodẽ priuilegio gaudent Fratres Minores in Braſilia per cõceſſionẽ Sixti V. cuius tranſumptũ vidiſſe authenticum teſtatur Portel. *in addit. ad dubia Regularia verbo Matrimonitũ n. 9. in fin.* vbi etiã addit eãdem conceſſionem (vt arbitratur) factam eſſe pro India Orientali, vbi Fratres aſſiſtunt cõuerſioni Indorũ in locis ſibi aſſignatis adminiſtranda Sacramenta. Vide Hieron. Rodriguez ſupra.

De obligatione Regularium ad ſoluendam quartã funeralẽ
140 Parocho pro defunctis, qui in eorũ Eccleſijs ſepeliuntur, plura dixi multis in locis, ſpecialiter *4. t. verb. Quarta funeralis*, & ſuper Mare magnũ Prędicatorũ, & Minorum, & ſuper hoc Eremit. S. Auguſtini, & alijs locis ibi relatis. Vbi etiam iuxta doctrinam Concilij Tridentini, & eorum priuilegia, à quibus monaſterijs, quomodo, & de quibus ſit ſoluenda. De quibus inter alios Doctores ibi relatos Barboſa *ſupra p. 3. cap. 25. latè*.

141 Qualiter etiam functiones aliquas Parochorum proprias, vt puta benedictionẽ domorũ, ſeu illarum aſperſionẽ in Sabbato Sancto, Palmarũ in Dominica Palmarũ, Candelarum in die Purificationis Beatæ Marię, Cinerũ in feria quarta Cinerũ, mulierũ poſt partum, ouorum, cadauerũ, & ſimilia exercere poſſint Regulares, dixi *to. 3. verbo Benedictio, & benedicere n. 13. & ſeqq.* De quo, & alijs concernẽtibus vide, quæ dixi *to. 1. c. 12. n. 41.* propter declarationes Sacrę Congregationis Concilij miſſas ad Archiepiſcopum Bononienſẽ anno 1620. Maxime quomodo Regularibus nõ ſit prohibitũ inter Miſſarũ ſolemnia vertere ſe ad Populum, & generalem confeſſionem pro eo facere, atq. in medio altaris ſiſtendo, eleemoſynas, & oblationes ab offerentibus recipere, dummodo ab perãbulationibus, & eleemoſynarũ extorſionibus abſtineant, poſſe etiã recipere triticum, vuas, ligna, & ſimilia, antequã Parochus recipiat ſuas primitias, conſtat ex dictis eo loco, propter relatas Sacræ Congregat. declarationes. Quas etiã recipit Barboſ. *ſup. p. 1. c. 11. n. 22. & p. 3. c. 27. n. 11.* Quid verò dicendũ de proceſſionibus, an ſcilicet fieri poſſint a Regularibus extra clauſtrũ, & Eccleſiã propriã, cõſtat ex dictis *to. 4. ver. proceſſio quoad Regul. n. 8. & ſeqq.* Similiter de proceſſionibus mortuorũ, ſeu de aſſociatione ipſorũ, quãdo ſepeliũtur, qualiter fieri non poſſint ſine Parochi præſentia, plura dixi *to. 2. cap. 1.*

num.

num. 31. *& 46. & tom. 3. verb. defunctus, & to. 4. verb. Sepultura quoad Regulares*, & ſæpius in hoc Opere, præſertim in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 28. & alijs locis ibi relatis.

Circa §. 49.

142 AMPLIATVR hoc loco priuilegium his Religioſis conceſſum pro electione Generalis ſupra *circa* §. 26. ita videlicet, vt ſic electus Generalis eo ipſo cenſeatur Apoſtolica authoritate confirmatus, & poſſit ſuum officium in Ordine exercere, non obſtante quacunque appellatione a ſibi ſubditis facta. Cui in aliquo modo ſimile eſt aliud priuilegium Prædicatoribus conceſſum in eorum Mari magno §. 1. 2. & 3. & Minoribus in eorum etiam Mari magno §. 1. & 3. circa quod, præter dicta eis locis, & alijs ibi citatis.

143 Vlterius notandum, quòd decretum electionis, de quo Pontifex in hoc priuilegio loquitur, dicitque præſentandum Generali electo, eſt, iuxta dicta *tomo* 2. *cap.* 12. *num.* 49. ſcriptum continens ſeriem ſiue formam electionis celebratæ cum expreſſione nominis electi, & numeri eligentium. Quamuis autem diſquiri ſoleat, an tale decretum ſit de ſubſtantia electionis; quibuſdam affirmantibus; alijs negantibus, quos referunt Sigiſmundus de Bononia *de electione Prælatorum dub.* 43. *num.* 2. & Franciſcus Maria Samuellius *de canonica electione tract.* 1. *controuerſ* 6. *num* 5. nihilominus, iuxta dicta a nobis eo *n.* 49. dici poteſt eſſe de neceſſitate electionis prout confirmãdę, quia ſi confirmator eſt abſens nullo alio modo poteſt ipſi legitimè conſtare de electione, aut eam confirmare. Et ſi non prout acceptandæ, ſiquidem quomodocumque conſtet electo de ſua electione, ſi legitimè id illi conſtat, poteſt haberi intentum talis decreti. Illud certius, tale decretum, ſiue mittatur ad Electum, ſiue ad confirmatorem, plenam fidem facere, quando illud continens ſigillum, & ſubſcriptionem omnium eligentiũ ſit ſcriptum à publica manu teſtante omnia geſta fuiſſe in ſua præſentia, & ſit roboratum alijs requiſitis ad ſcripturæ publicę ſubſtantiam, vt puta teſtium præſentia, & huiuſmodi. Rot in Treuerenſi *Abbatiæ Sancti Maximini* 20. Nouembris 1624. coram Coccino. Speculat. *in tit. de elect.* §. 1. *verſic. celebrata*

vbi

vbi late de hac materia, Innoc. *in c. innotuit num* 3. Io And. *nu.* 20. Card. *num.* 7 *ver.* 6. *quero* Ant. à Butr. Panor. *num.* 15. Bellamer. *num.* 20. *verf. item dicit.* Marc. *quæſt.* 1359. *num.* 2. *par.* 1. Burſat. *conſ* 159. *num.* 15. *lib.* 2. Silueſt *tit. elect* 0 1. *quæſt.* 18. Biax. *in direct. elect. par* 3. *capit.* 41. Cuch. *inſt. maior. l. b.* 4. *tit. de elect.* 282. Sigiſmund. *ſupra num.* 5. Samuellius *num.* 10. Nota tamen nomina eligentium non debere exprimi in tali decreto propter Concilium Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 6. & declarationem Sac. Congreg. quam referunt Sigiſmund. *ſupra num.* 7. & Samuellius *n.* 8. poſt Caſtellinum, & alios. Nota etiam publicam illam manum, a qua, vt dixi, ſcriptum debet eſſe tale decretum, denotare manum notarij, prout iidem authores tenent. Quãuis autem dubitent Doctores, an talis notarius poſſit eſſe Laicus ſecularis, quibuſdam affirmantibus alijs negantibus; quidquid de hoc ſit, eum ex dictis *to.* 4 *verbo Notarius Regularis n.* 1 *&* 9. eſtque praxi Religionum obſeruatum, ſuperiores ipſarum inſtituere poſſint notarios pro ſuis cauſis, quos *Secretarios* vocãt, proculdubio hoc munus ad prędictos ſecretarios ſpectabit, ac proinde ſecretarius Capituli id exequi poterit. Addit Sigiſmundus *ſup. n.* 12. ad id deſeruire priuilegium Pij V. pro Ordine Prædicatorum, quod retuli dicto verbo *Notarius Regularis*. Sed id mihi incertum eſt, quia tale priuilegium ſolum videtur eſſe pro intimandis mandatis, ſeu priuilegijs Apoſtolicis perſonis extra Religionem exiſtentibus.

144 Circa id quod tangitur in hoc priuilegio, de facultate videlicet Generalis electi ad exercendum ſuum officium, *reiecta quauis appellatione*, videnda ſunt, quę dixi *tomo* 3. *verb. appellare, ſeu appellatio* & locis ibi relatis, vbi multa de appellatione Regularium, an ſcilicet, quando, & quibus circumſtantiis, licita ſit, vel non.

145 Nota etiam quòd quamuis iure communi requiratur quod poſtquam aliquis eſt electus, in poſſeſſionem introducatur ſolemniter, ſeu inſtalletur, *capit. adhac de offic. Archidiacon. capit. cum Bartholdus de ſentent. & re iudic.* vbi Doctores communiter, huic tamen ſolemnitati, & aliis ſimilibus derogari videtur per hoc priuilegium, quo Generalibus conceditur, quod poſtquam ſunt electi, & à Sede Apoſtolica confirmati, poſſint exercere ſuum officium &c. vel ſaltem ſimilibus ſolemnitatibus ſuccedit in Religione vſus, qui eſt oſculandi manus Prelati electi, cum deferendo ad Eccleſiam, cantando *Te*

Deum

Deum &c. vel alio modo, iuxta Ordinum ſtatuta. Vide Laymanum *in Quæſtionib. canonic. de Prælat. elect. capit.* 10. *q.* 113. & 114.

Circa §. 50.

146 DE priuilegio hoc loco Religioſis iſtis conceſſo, in quo facultas cognoſcendi de errore aſſerentium, quod confeſſi Fratribus Mendicantium ad audiendas confeſſiones approbatis tenerentur eadem peccata Curatis Parochialium Eccleſiarum iterum confiteri, extenditur ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis, ſicut & olim propter alia priuilegia pertinebat ad Ordinarios locorum, nonnulla dicta ſunt in ſimili priuilegio Prædicatoribus conceſſo in ipſorum Mari magno §. 31. & Minoribus in eorum etiam Mari magno §. 50. Præter quę addendum eſt in præſenti.

147 Dubium eſſe poſſe tam ſpeculatiuum, quam practicum, an conuenientius ſit fidelibus Sacramenta a Parochis recipere, quam à Religioſis priuilegiatis, Mendicantibus præſertim. Et præcipua difficultas eſt de Sacramento Pœnitentiæ, nam alia Sacramenta vel nõ recipi poſſunt a parochis, aut Regularibus, ſi Epiſcopi non ſunt, ſcilicet Sacramentũ Confirmationis, & Ordinis, vel ſi recipi poſſunt, vt dixi in ſuperioribus de Euchariſtia, eadem ratio eſt de illa ac de Sacramento Pœnitentiæ: Poſſumus autem loqui de receptione horum Sacramentorum ſolum ex deuotione, vel de receptione eorum ex præcepto, prout cõtingit in confeſſione annua vel in Communione tempore Paſchatis. Et quidem ſi ſermo ſit de receptione horum Sacramentorum ex deuotione, cum illa ſit omnino libera, & ſpontanea, & ſolum ex mera deuotione, ideo nulla alia regula generalior aſſignari poſſe videtur, niſi quod conuenientius ſit quòd fiat in illa Eccleſia Parochiali, vel Regulari, ad quam vnuſquiſque fidelis maiorem habet deuotionem, vel propter probitatem, aut doctrinam miniſtrorum, faciliorem adminiſtrationem Sacramentorum, ſolemniorem celebrationem diuinorum officiorum, cultum Dei, & Sanctorum, aut ſimiles cauſas, propter quas etiam piè, & religioſè aliqui maiorem habent deuotionem ad vnam Eccleſiam, quam ad aliam; & ab illis Sacerdotibus,

dotibus, erga quos propter probitatem, vitam exemplarem, aut doctrinam, rationabiliter maior deuotio habetur. Hoc enim & recta ratio dictat, & est conforme vsui, & praxi piorum fidelium, ac intentioni Ecclesiæ, quæ semper desiderat ministros suos idoneos esse ad ædificandum populum.

148 Loquendo autem de receptione horum Sacramentorum ex præcepto, quod attinet ad Eucharistiam tempore Paschatis suscipiendam, certum est vel ex vsu, & consuetudine Ecclesiæ recipi debere in Parochia a Parocho, vel ab alijs ab ipso designatis, præsertim cum priuilegia Regularium, quibus conceditur facultas ministrandi in proprijs Ecclesijs Eucharistiam (quorum aliqua adduxi *tomo* 1. *cap.* 21. *num.* 8. expressè excludant) diem Paschatis. Tota ergo difficultas est de confessione annua, per quam fideles adimplent præceptum confessionis. De qua plurium sententia est conuenientius esse, quod fiat cum Parocho, quam cum Religiosis priuilegiatis. Hanc partem tuetur Michael Lochmarius Ecclesiæ Patauiensis Canonicus *in suo Parochiali capit.* 4. *concluſ.* 11. dum ait: *Curatus securius, vtilius, & iustius eligitur, quantum est de perse & cæteris paribus, pro confessione Sacramentali facienda à Parochianis, quam Frater priuilegiatus &c.* Cuius etiam sententiam, & verba refert, & non impugnat Barbos. *de offic. Parochi in* 3. *impressione Lugdunensi parte* 2. *cap* 19. *numero* 23. fauet etiam Fagundez *de secundo Ecclesiæ præcepto lib.* 1. *cap.* 5. *n.* 9. dicens: *Non est tamen negandum optimum esse consilium, si fideles suis Parochis saltem semel in anno confiteantur: maxima enim vtilitas illis inde enascetur.* Præsertim fauet Benedictus XI. in Extrauaganti *Inter cunctas* §. *verum quia*, dicens: *Districte iniungimus, vt Fratres ipsis confitentes attente moneant, et in suis prædicationibus exhortentur, quod suis Sacerdotibus saltem semel confiteantur in anno, asserendo id ad animarum profectum proculdubio pertinere.* Et Martinus V. in alia Extrauaganti *ad vberes*, quæ, licet non habeatur in corpore Iuris, refertur tamen ab Henrrico, Adriano, Maiori, Medina, Suarez, & alijs. In qua declarat fideles, quamuis confessi sint Fratribus priuilegiatis, nihilominus teneri semel in anno confiteri suis Parochis, iuxta decretum Concilij generalis, & ipsosmet Fratres debere fideles ad hoc exhortari. Item Sixtus IIII. in Extrauaganti *Vices de tregua, & pace*, vbi præcipit, quòd *Mendicantes desistant prædicare, quod Parochiani*

rochiani non sint obligati saltem in Paschate proprio confiteri sacerdoti, quia de iure tenetur Parochianus saltem in Paschate proprio confiteri sacerdoti. Fauet quoque, quodcum Parochus sit proprius Sacerdos, & pastor fidelium suæ Parochiæ, & qui pro subditis rationem reddere debet in extremo Iudicio, ac per consequens agnoscere debeat vultum pecoris sui, & ne a subditis contemnatur, conuenientius videtur, vt saltem semel in anno ipsi confiteantur Parochiani.

149 Et ita tenendum, cum duplici tamen limitatione. Prima quidem, vt id intelligatur *cæteris paribus*, id est, vt fideles credant in suo Parocho eam probitatem, experientiam, & doctrinam esse, vt possint æque commodè ac Religiosi priuilegiati ipsorum saluti spirituali prouidere. Secunda, vt non sit periculum aliquod solicitationis ad illicita, detectionis sigilli confessionis, vel similium inconuenientium. Sic enim intelligo communem doctrinam Theologorum, specialiter S. Th. *in supplem. quæst.* 8. *art.* 4. *ad* 5. Adriani *in* 4. *de confess. q.* 5. *dub.* 3. Siluestri *in Summ. verbo Confessor.* 1. *quæst.* 6. Nauarri *in capit. placuit. de pœnit. dist.* 6. *nu.* 144. Henrici *in Summ. lib.* 6. *c.* 13. §. 3. & aliorum.

149 Quomodo autem decisiones Benedicti, Martini, & Sixti Summorum Pontificum relatæ non contradicant doctrinæ, quę supponitur in hoc priuilegio, scilicet, quod confessi Mendicantibus non teneantur iterum sua peccata Parochis confiteri, dicam infra *circa Mare magnum Carmelitarum* §. 12. agens de simili priuilegio ipsis concesso. Quid autem faciendum, si Parochus idiota sit, aut ignorans, consulendus etiam inter authores relatos noster Ioannes Bacconius doctor tum antiquitate, tum doctrina venerabilis *in* 4. *sent. dist.* 15. *quæst.* 3. vbi latè de hoc puncto.

* * *

Cir-

Circa §. 51.

150 HOC priuilegium, quod Fratribus iſtis conceditur, vt ſcilicet, quicumque inhibuerint eleemoſynas illis fieri propter proceſſus, lites, aut controuerſias inter ipſos, & locorum Ordinarios, ſeu Parochos emergentes, non ſolum in ſententiam excommunicationis ipſo facto incurrant, ſed etiam, quod contra ipſos Inquiſitores hæreticę prauitatis procedant, ſicut contra hæreticos, magis amplum eſt, quam aliud ab hoc eodem Pontifice conceſſum Prædicatoribus, & Minoribus in Bulla *Aurea* vocata §. 5. In eo enim cognitio talis delicti non remittitur Inquiſitoribus hæreticæ prauitatis, quod fit in hoc priuilegio, & alio ſimili Carmelitarum, de quo in eorum Mari magno §. 70. vbi etiam Ordinis Protectori, & Auditori Cameræ id committitur.

151 Eſt autem hoc priuilegium valde notabile. Primò quidem, & præcipuè, quia cum ipſo concedatur, quòd Inquiſitores hæreticæ prauitatis poſſint contra quoſcunque Ordinarios inhibentes dari eleemoſynas iſtis Religioſis procedere; cum Ordinariorum nomine præſertim veniant Epiſcopi, vt habet Gloſſa *verbo Ordinariorum in cap. vt animarum de conſtit. in 6.* & *verbo Locorum in cap. Ordinarij*, vbi Gemin. *num.* 5. Francus *num.* 3. *de offi. Ordinarij eod. lib.* Abbas *in cap. poſt ceſſionem num.* 1. vbi Felinus *numer.* 1. Decius *num.* 1. Mynſingenus *numer.* 2. *de probat.* Zabarella *in Clem. quia Regulares numer.* 11. & alij plures apud Barboſam *in Tract. de appellat. verb. Iur. ſignificat. appellat.* 177. *num.* 1. ideo videtur quod etiam contra Epiſcopos poſſint in iſta cauſa dicti Inquiſitores procedere. Cum tamen in iure communi ſtando Inquiſitores non poſſint contra Epiſcopos procedere, iuxta diſpoſitionem textus *in cap. Inquiſit. de hæret. in* 6. de quo Molina *de Iuſt. & iure Tract.* 5. *tomo* 6. *diſp.* 28. *num.* 19. Caſtrus Palaus *Tract.* 4. *diſp.* 8. *punct.* 12. §. 2. *numero* 6. Sanctarellus *de hæreſ. capit.* 40. *dub.* 3. *num.* 16. Diana 4. *p. Tract.* 8. *Reſolut.* 21. Carena *de offic. S. Inquiſit. p.* 1. *tit.* 5. §. 9. *numer.* 75. & alij apud ipſos.

Se-

152 Secundò, quia cum Domini Inquiſitores iure communi non poſſint procedere contra aliquos niſi in cauſa hæreſis, ſuſpicionis illius, aut de connexis, & dependentibus ab illa, vt tenent Decianus *in Tract. crim. lib.* 5. *cap.* 22. *nu.* 12. Aretinus *conſ.* 83. Eimericus *in Direct. Inquiſit. par.* 3. & ibi Peña *Comment.* 10. cum inhibere ne concedantur eleemosyn æFratribus, maximè occaſione ſumpta propter lites, & controuerſias, non videatur aliquod ex prędictis, ideo, vt dixi, notabile valde eſt hoc priuilegium, in quo hæc cauſa Inquiſitoribus committitur. Maximè ſi expendantur verba illa *poſſint*, & *debeant ſicut contra hæreticos procedere*, illis enim denotari videntur, quod inhibentes dari eleemoſynas talibus Religioſis, vt hæretici haberi debeant, vel ſaltem, vt de hæreſi ſuſpecti.

Circa §. 52.

153 CONTINETVR in hoc priuilegio communicatio priuilegiorum Prædicatoribus, & Minoribus conceſſorum Ordini Eremitarum S. Auguſtini, eodem tenore, eiſdemque ſimilibus verbis, ac habetur in Mari magno Prędicatorum §. 52. & Mari magno Minorum §. 51. quibus in locis, & alijs ibi citatis ſufficienter de hac materia egi. Aliqua etiam de illa in Bulla *Aurea* dicta §. 9. vbi Prędicatoribus, & Minoribus communicantur aliorum Mendicantium priuilegia, dixi. Alia etiam infra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 105. Quæ ſufficient pro hoc puncto.

Circa §. 53.

154 POENÆ in huiuſmodi §. contentæ contra eos, qui priuilegijs ſuprapoſitis contrauenerint, ſimiles ſunt alijs, quæ habentur in Mari magno Prædicatorum §. 53. Minorum §. 52. in Bulla Aurea *num.* 10. & ideò dicta in illis locis, & alijs ibi citatis, ad intentum pręſens deſeruire poſſunt. Addendum tamen, quòd cum Pontifex in pœnis iſtis impo-

impoſitis in hoc Mari magno, & Prædicatorum, ac Minorum, vtatur verbo *præſumant*, cum loquitur de tranſgreſſoribus; ideo illæ non incurrentur ab ijs, qui ex ignorantia etiam culpabili contrauenerunt dictis priuilegijs. Etenim, iuxta dicta *tom. 1. c. 10. nu. 33.* verbum Præſumptionis ſignificat temeritatem, vel malitiam excludentem omnem ignorantiam. Caietanus, & Nauarrus eo loco relati, Sanchez *lib. 9. de matr. diſp. 32. num. 38.* poſt alios, quos refert. Quibus iunge Theſaurum *in praxi parte 2. verbo Cenſura capit. 7. §. limita 3.* & Suarez *tom. 5. in 3. part. diſp. 4 ſect. 10. num. 2.* addentem *nu. 3.* doctrinam traditam non procedere in tranſgreſſoribus legis ex ignorantia affectata, qua videlicet ignorans eligit neſcire, quò liberius delinquat. Quia talis ignorantia æquiualet ſcientiæ ipſius legis, & tantum abeſt, vt inuoluntarium actum efficiat, culpamue minuat, vt potius voluntarium, culpamque augeat, cum directè, & perſe eligatur, teſte Diuo Thoma 1. 2. *quæſt. 6. art. 4. corp.* Et ita tenet Sanchez *ſupra num. 40.* poſt Graffium, Henrriquez, Ledeſmam, & alios. Imò etiam ad incurrendas pœnas poſitas in Bulla *Aurea* aduerſus contrauenientes priuilegijs Prædicatorum, & Minorum ibi contentis ſufficit ignorantia quæcumq. culpabilis. Quia Pontifex non vtitur in illa Bulla verbo *Præſumant*, ſed ſimpliciter prohibet, ne aliquid fiat contra præfata priuilegia, quo caſu ignorantiam culpabilem non excuſare a culpa vel pœna dixi *eo numer. 33. & tom. 3. verbo Cenſura Eccleſiaſtica num 11.*

355 Similiter propter eamdem rationem, ſcilicet, quod Pontifex dũ ponit pœnas, & cenſuras aduerſus eos, qui contrauenerint priuilegijs contentis in hoc Mari magno (idem dico de Mari magno Prædicatorum, & Minorũ) vtitur verbo *præſumant*, ideo non incurrentur a contrafacientibus ex metu graui, ſeu cadenti in virum conſtantem. Quia talis metus excuſat à tranſgreſſione præcepti Eccleſiaſtici. Iuxta dicta loco relato *ex 3. tomo*, & prout tenent Gornexo ibi relatus, Nauar. Suarez, Auila, Filiucius, & alij, quos refert & ſequitur Bonacina *de cenſuris diſp. 1. quæſt. 2. punct. 3. n. 2.* Loquendo autem de metu leui, quamuis ex doctrina Theſauri dicto *cap. 7. & c. 10. §. requiritur* videatur dicendum etiam excuſare tranſgreſſores; probabilius tamen eſt contrarium, quia metus leuis nec à culpa nec à pœna propter illam impoſita excuſat.

Circa §. 54.

156 CONSTITVIT hoc loco Pontifex Iudices conseruatores pro executione priuilegiorum in hoc Mari magno contentorum eadem serie verborum, ac in Mari magno Predicatorum §. 54. & Minorum §. 53. continetur; ideoque dicta ijs locis, maximè *tomo 2. capit.* 10. vbi latè de huiusmodi conseruatorum auctoritate dixi, ad hoc intentum deseruiunt. Adde, quod etsi in hac Religione, & alijs Mendicantium, Franciscana excepta, non sint isti Syndici Romanę Ecclesiæ, de quibus est sermo in hoc priuilegio, & quibus conceditur, vt ad eorum requisitionem teneantur Iudices Conseruatores defendere Religiosos in executione suorum priuilegiorum, sunt tamen Procuratores, quibus hoc munus competit constituti a superioribus Religionum. Portellus *in Dub. Regular. verbo Syndicus num.* 1. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Resolut.* 119. *num.* 1. *&* 2. De eorum autem authoritate dixi *tom.* 4. *verbo Procuratores Religionum*. Vide & dicendà infrà in Mari magno Seruitarum *circa* §. 69.

Circa §. 55. & 56.

157 NON obstantię positę à Pontifice in hoc loco similes sunt positis in Mari magno Prædicatorum §. 55. & Minorum §. 54. De quibus eis locis egi. De fide etiam adhibenda transumptis huius Maris magni, de qua Pontifex *hic* §. 56. loquitur, sicut & in Mari magno Predicatorum §. 56. & Minorum §. 54. dixi etiam *eo* §. 56. Maris magni Predicatorum, & ad ipsius ampliationem deseruit, quod cum ex priuilegio huiusmet Pontificis Sixti IIII. concesso Prædicatoribus, & Minoribus in Bulla *Aurea* dicta §. 9. possint Predicatores ipsi, & Minores exhibere priuilegia aliorum Mendicantium siue originalia, siue transumptata aut henticè in iudicio, & extra in fauorem suarum Religionum, & eis debeat fides indubia adhiberi; & Eremitę S. Augustini potiantur priuilegiis alijs Mendicantibus concessis, iuxta dicta

dicta *tomo* 2, *capitul.* 1. *numero* 52. ex Leone X. & Pio V. ideo præfati Patres Eremitani non ſolum poterunt vti tranſumptis huius Maris magni in fauorem ſuę Religionis, ſed etiam tranſumptis Maris magni, aut aliorum priuilegiorum reliquorum Mendicantium. Etiam pro caſu quod Bullæ originales non reperiantur in regiſtris ſupplicationum, Bullarum, ſeu Breuium, iuxta dicta ex Rotæ deciſione in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 56. De alio etiam ampliori priuilegio pro Minimis ad vtendum priuilegiis aliorum Ordinum mutatis nominibus eorum, quibus concella ſunt, in propria ipſorum Minimorum, dicam in Mari magno eorum *circa* §. 34.

* * *

MARE MAGNVM
CARMELITARVM
per Sixtum IV. Compilatum

SVMMARIVM

1 *Nicolaus Papa IV. & Bonifacius VIII. cõfirmant omnia priuilegia, libertates seu exemptiones à quibuscumq. Ordini Carmelitarum conceßa.*

2 *Clemens Papa IIII. mandat Ordinarijs, ne permittant Fratres circa constructionem ædificiorum ab aliquibus impediri.*

3 *Innocentius Papa IIII. & Alexander Papa IIII. concedũt Fratres tempore interdicti Iuris solemnitate seruata posse diuina celebrare.*

4 *Gregorius XI. confirmat Bullam Innocentij VI. quæ concedit Fratribus declinantibus ad loca interdicto suppoßita diuina ibidem celebrare posse seruata Iuris solemnitate.*

5 *Ioannes Papa XXII. concedit Fratribus exemptionem ab Ordinarijs.*

6 *Clemens Papa vltra concessa per Ioannem XXII. concedit Fratres non posse coram Ordinarijs conueniri ratione delicti, contractus, seu rei, de qua agitur.*

7 *Nicolaus Papa V. confirmat Regulam datam Fratribus ab Innocentio IV.*

8 *Eugenius Papa IV. dispensat in supradicta Regula circa ieiunia, & alia.*

9 *Pius Papa II. concedit Prælatis licentiam dispensandi circa ieiunia Regulæ.*

10 *Vrbanus Papa IV. concedit Fratribus posse recipere loca sibi ad habitandum concessa, & inibi diuina celebrare.*

11 *Ioannes Papa XXII. Constitutionem incipientem,* Super Cathedram *Bonifacij VIII. Fratribus Minoribus, & Prædicatoribus concessam extendit ad Fratres Carmelitas.*

12 *Callistus Papa III. cõfirmat Bullã Eugenij IV. et Nicolai V. approbatiũ Cõstitutionẽ,* Super Cathedrã *Bonifacij VIII. & reprobantiũ errores exortos super illã.*

13 *Alexander Papa IIII. concedit Fratres posse Sacramenta Ecclesiastica suis familiaribus ministrare, ac eos sepulturæ Ecclesiasticæ tradere.*

14 *Vrbanus Papa IIII. concedit Fratres posse confessiones suorum familiariam, & aliarum personarum de licentia suorum Superiorum audire.*

15 *Eugenius Papa IIII. concedit Fratribus in his, quæ concernunt salutem animarum, talem potestatem, qualem Minores Pœnitentiarij in Curia Romana habent.*

16 *Clemens Papa concedit Fratres non teneri ad solutionem canonicæ portionis de sibi erogatis prò cultu diuino aut alijs causis.*

17 *Nicolaus Papa V. concedit idem, quod in præcedenti conceditur.*

18 *Innocentius Papa concedit, vt Bulla Clemẽtis V I. continens Fratres non teneri ad solutionem decimæ de his, quæ intra eorũ septa crescunt, faciat fidem vbique.*

19 *Clemens Papa IIII. concedit idem, quod in præcedenti Bulla recipiens sub protectione*

R o.

Romanæ Ecclesiæ loca, & alia bona.

20 *Ioannes XXII. prohibet professos in Ordine Carmelitarum recipi in alio Ordine Mendicantium.*

21 *Vrbanus Papa VI. concedit, vt Bulla Benedicti XII. inhibentis professores Ordinum Mendicantium transire ad Ordinem Cistercij vel Monachorum Nigrorum, faciat fidem vbique.*

22 *Nicolaus Papa V. cõcedit, vt Bulla Martini V. inhibentis Fratres Ordinum Mẽdicãtiũ transire posse ad alios Ordines, excepto Carthusiensi, faciat fidem vbique.*

23 *Alexander Papa IV. prohibet Fratres Ordinis Carmelitarum transire ad alium Ordinem paris arctitudinis, vel minoris.*

24 *Ioannes Papa XXII. concedit Fratribus posse cœmeteria sua consecrare per quemcumque Antistitem, ipsorum locorum Ordinarijs recusantibus, & Ordines suscipiendi a quocunque Catholico Antistite.*

25 *Clemens Papa V. inhibet Religionibus Ordinum Mendicantium posse construere ædificia iuxta loca Fratrum Carmelita-*

habentes beneficia Ecclesiastica ad officia Ordinis admittantur .

33 *Nicolaus Papa V. cõcedit Moniales Carmelitarum recipi posse, sicut Moniales Ordinis Prædicatorum, & Eremitarum D. Augustini.*

34 *Eugenius Papa IV. concedit Bullam Bonifacij IX. approbatam per Martinum V. concedentem Prælatos Ordinis S. Augustini posse recipere Mulieres sub cura, & habitu suo quæ gaudeant priuilegijs eiusdem Ordinis.*

35 *Innocentius Papa IV. concedit Fratres non teneri ad cognitionem causarum, etiam à Sede Apostolica commissarum.*

36 *Clemens Papa concedit Fratres posse diuina celebrare in locis suis cum altari viatico.*

37 *Vrbanus Papa concedit Fratres posse diuina celebrare vbique cum altari portatili .*

38 *Alexander Papa IV. inhibet, vt nullus Prælatus possit à Fratribus obedientiam recipere contra tenorem priuilegiorum Apostolicæ Sedis.*

39 *Nicolaus Papa IIII. concedit Fratribus posse in Oratorijs suis diuina celebrare.*

40 *Bonifacius Papa VIII. concedit Prælatis licentiam instituendi subditos Prædicatores.*

41 *Vrbanus Papa IV. concedit Fratribus posse de rapinis, & malè acquisitis ac relictis incertis vsque ad centum Marchos recipere:*

42 *Vrbanus Papa IV. concedit Prælatis licentiam absoluendi à quacumque excommunicatione ingredientes Religionem, ac etiam professos.*

43 *Alexander Papa IIII. concedit Prælatis licentiam absoluendi venientes ad Ordinem.*

44 *Reualidantur omnia priuilegia concessa Ordini Carmelitarum.*

45 *Supplentur omnes defectus, qui forte interuenerint in eisdem.*

46 *Eximuntur Fratres à solutione decimarum.*

47 *Virgines, Viduæ, & Coniugatæ personæ, seu Pinzocheræ dicti Ordinis gaudent priuilegijs concessis, & concedendis Ordini-*

bus

bus Mendicantibus.

48 Quod licet Fratribus eiſdem perſonis Sacramenta conferre.

49 Quod perſonæ Oblatæ huic Ordini gaudeant priuilegijs, quibus Mantellatæ, & Pinzocheræ.

50 Quod licet Fratribus cum altari viatico celebrare in locis honeſtis, & tempore interdicti Mantellatas ad diuina officia admittere.

51 Quod Fratres poſſunt familiaribus adminiſtrare Sacramenta, & concedere ſepulturam.

52 Quod pueri, & alij ſeruitijs Fratrũ deputati poſſunt audire diuina tẽpore interdicti.

53 Quod poſſunt Fratres in terris excommunicatorũ cõmorari, et ab eis neceſſaria petere.

54 Quod Generalis in toto Ordine, & Prouinciales in ſuis prouincijs poſſint Fratres abſoluere, & cum eis diſpenſare in irregularitate.

55 Fratres electi in Confeſſores proprios à Generali, & Prouincialibus poſſunt abſoluere eos, & cum eis diſpenſare.

56 *Possunt Fratres absoluere volentes Religioni aggregari, & cum eis dispensare satisfactione præmissa.*

57 *Concedit Fratribus in Ecclesijs suis habere sepulturam liberè, & declaratur talis libertas.*

58 *Declaratur saluam debere esse iustitiam Ecclesiarum circa quartam.*

59 *Quod si per Sedem Apostolicam mandetur dari quartam de pijs legatis causæ alicui piæ, vel non piæ, non intelligatur includi legata Fratribus concessa.*

60 *Approbatur exemptio Ordinis ab Ordinario amplissima.*

61 *Licentiam à suis Prælatis habendam ab his, qui volunt Fratribus confiteri, declarat illam esse, quam Prælati dare tenentur per Constitutionem Concilij Viennensis.*

62 *Quod Generalis, & ab eo deputatus possit absoluere dictos Fratres, & Sorores ea authoritate, quam habent Minores Pœnitentiarij, et quæ sint illa, propter quæ essēt merito ad Sedem Apostolicam declinandi.*

63 Quod

63 *Quod Generalis posſit cum Fratribus defectum natalium patientibus, & cum irregularibus dispensare.*

64 *Quod Fratres posſint ministrare Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis personis sibi confitentibus, si Rectores negauerint, vel malitiosè distulerint.*

65 *Quod bona Monasteriorum Monialibus destitutorum, sint Monasteriorum Fratrum propinquorum.*

66 *Quod non posſit aliquis cum habitu Carmelitarum sepeliri, vel ad sepulturam deferri extra Ecclesias prædictorum Fratrum absque eorum licentia: contrafacientes excommunicantur.*

67 *Ecclesiæ, apud quas domus Fratrum construuntur, & Capellanus tali Ecclesiæ deseruiens gaudeant priuilegijs, quibus Ecclesiæ, & Fratres ipsi gaudent.*

68 *Quod Generalis statim post electionem censeatur confirmatus, & Prouinciales, & locales Priores post institutionem, & prouisionem etiam sine electione facti a Generali habeantur pro Prælatis.*

69 *Extenditur authoritas conceſſa Ordinarijs procedendi contra tenentes quod confeſſi Fratribus Mendicantibus, tenentur iterum ſuis Curatis confiteri, tanquam contra ſuſpectos de hæreſi ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis, et ad Protectores Ordinum Mendicantium, & ad Auditores Cameræ.*

70 *Ordinarij vel alij inhibentes dari eleemoſynam Fratribus ipſo facto incurrunt ſententiam excommunicationis, & contra tales mandatur procedi tanquam contra hæreticos.*

71 *Quod nullus Ordinarius prætextu Conſtitutionis* Volentes *Innocentij IIII. quamcumq. ſuperioritatem ſibi vendicare præſumat, nec aliquis abſque ſpeciali commiſſione Sedis Apoſtolicæ faciente mentionē de verbo ad verbum valeat promulgare aliquas excommunicationes, &c. Et proceſſus contra Fratres pro infectis habentur, etiam eorum exemptione, vtpote notoria non allegata.*

72 *Exemptio de decimis non ſoluendis de certis*

tis rebus extenditur ad ſingula bona Fratrum Carmelitarum.

73 *Licei Fratribus fugientes a ſæculo recipere.*

74 *Quod nullus Frater recedat à Conuentibus poſt profeſſionē, alias contra recedentes, & recipientes poſſunt ſententiæ promulgari.*

75 *Prohibetur ne aliquit Epiſcopus cogat Fratres ad Synodos ire, & plura alia.*

76 *Quod nō teneātur Priores obedire Epiſcopis.*

77 *Quod pro conſecratione Altaris, & pro Oleo Sancto nullus audeat à Fratribus extorquere aliquid, & plura alia concernentia.*

78 *Quod Fratres præſentati quibuſcumq. Epiſcopis abſque examinatione, & promiſſione ſunt Ordinandi.*

79 *Extenditur priuilegium de non conſtruendis Monaſterijs Mēdicantiū apud Monaſteria Fratrum ad quoſcumque Ordines, & ad quaſcumque perſonas Eccleſiaſticas, & contrà facientes ipſo facto incurrunt excommunicationem.*

80 *Prohibet ne aliquis nouas, & indebitas exactiones à Fratribus exigat, & plura alia concedit.*

81 Pro-

81 *Prohibentur, ne aliquis præponatur, niſi electus à Fratribus pro Generali, & ne aliquis rapinam, & alia intra clauſuras Fratrum faciat.*

82 *Omnes gratias, & libertates, & indulgentias confirmat.*

83 *Quod nulli liceat domos Fratrum infringere, & poſſeſſiones auferre.*

84 *Quod poſſint Generales, & Prouinciales recipere vtriuſque ſexus perſonas, qui voluerint habitum prædicti Ordinis habere inſtar Mantellatarum, & Pinzocherarum Ordinis Fratrum Minorum, Prædicatorum, & Eremitarum S. Auguſtini, & quod prædictæ perſonæ gaudeant priuilegijs, quibus prædicti Fratres gaudent.*

85 *Quod Generalis per ſe, Prouinciales verò in Capitulo cũ Diffinitoribus Capituli poſſint inſtituere Prædicatores, & Confeſſores, & Lectores, qui ab aliquibus non poſſunt impediri.*

86 *Extenditur facultas inſtituendi Prædicatores ad Priores Prouinciales cum Diffinitoribus Capituli.*

87 *Quod*

87 Quod possunt Fratres in quibuscumque locis honestis coram quibuscumque personis cum altari viatico diuina celebrare sine præiudicio Parochi.

88 Quod nullus possit compellere Fratres ad cognoscendum causas, & alia pleraq. id genus etiam per litteras Apostolicas non facientes de indulto hoc speciale mentionem.

89 Quod Generalis, ac Prouinciales, & ipsorũ Vicarij possint corrigere Fratres, de quibus prouisum fuerit Prælatis Ecclesiæ, et plura alia circa hoc.

90 Quod Generalis, & Prouinciales possint corrigere Fratres ad prædicandum cruciatam vel inquirendum de hæretica pranitate deputatos.

91 Quod Fratres professione facta in Ordine Carmelitarum non possint recedere ab Ordine, aliàs excommunicentur.

92 Quod Fratres possint per se vel per alios capere, & ligare apostatas Ordinis vbique &c. Super quod deputantur Ordinarij.

93 Quod electi vel egressi proprio motu ab Ordine non possint prædicare nisi ad alium

Ordinem transierint, in quo possint talia exercere.

94 *Generalis & eius Vicarius possunt Fratribus electis vel egressis vel alijs ex rationabili causa dare licentiam transeundi ad alios Ordines approbatos.*

95 *Quod nullus deferat habitum Religionis vel consimilem.*

96 *Quod bona restituenda incerta per assumentes habitum Religionis, possint conuertere Prælati in pios vsus.*

97 *Quod nullus Frater cõfiteatur extra Ordinẽ.*

98 *Inhibetur, ne quis Prælatorum audiat confessiones Fratrum inuitis ipsis, & plura circa exemptionem.*

99 *Quod nullus exigat quartam à Fratribus de his, quæ illis leguntur, vel ab executoribus testamentorum, vel hæredibus.*

100 *Quod Fratres possint secum ducere materiam ædificiorum locorum, quæ dimittũt, & ad alia loca transferre, nec illa ab alijs occupari possint, aut Fratribus imponi præstationes, collectæ, & similia.*

101 *Quod ratione delicti, contractus seu rei, de*

qua

qua agitur, non poſſint coram Ordinarijs Fratres conuenire, irritanturque omnia facta in contrarium contra Fratres, aut benefactores.

102 *Approbatur Regula, datur facultas Generali diſpenſandi circa eſum carnium, ac ieiunia, ac confertur indulgentia plenaria Fratribus ſemel in vita, & in mortis articulo.*

103 *Quod poſſint Fratres de licentia recipere loca quæcumque ad habitandum, & in eis Eccleſias, & Oratoria conſtruere.*

104 *Quod nullus Frater habens beneficium ſæculare vel Regulare etiamſi Archiepiſcopali, vel Epiſcopali dignitate fulgeat, admittatur ad officia Ordinis, & admittẽs, & admiſſus ipſo facto incurrunt ſententiam excommunicationis.*

105 *Conceduntur omnia priuilegia conceſſa Ordinibus Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum D. Auguſtini, & Monialibus viuentibus ſub eorum cura Ordini glorioſæ V.M. de Monte Carmelo, ac Monialibus ſub cura Fratrum eiuſ-*

dem Ordinis viuentibus.

106 *Pœnæ quas incurrunt inobedientes ad prædicta.*

107 *Concedit Conseruatores, Protectorem Ordinis, & quemlibet in dignitate Ecclesiastica constitutum, & quemlibet Canonicum Ecclesiæ Metropolitanæ, vel Cathedralis Ecclesiæ ad prædicta omnia.*

108 *Non obstantiæ sufficientissimæ proponuntur, & quod transumptis authenticis fides indubia adhibeatur:*

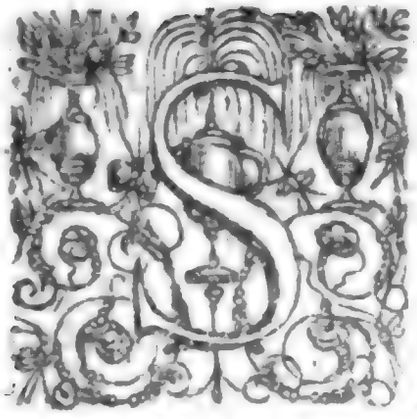

IXTVS Episcopus seruus seruorum Dei *ad perpetuam rei memoriam. Dum attenta meditatione pensamus, quod virga venustissima, & omnium virtutum floribus insignita Virgo* Dei *Genitrix gloriosissima, cuius plenitudinem Sol, & Luna mirantur, cuiusque precibus iuuatur populus Christianus, & quæ florem pretiosissimum, immarcescibilem, & æternum* Dominum *nostrum Iesum Christum ineffabili Sancti Spiritus cooperante virtute genuit, produxitque sacrum* Ordinem *B. M. de Mõte Carmeli, à Sede Apostolica pluribusq. Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris approbatũ, quem eiusdẽ glorioſissimæ* Dei *Genetricis semperq. Virginis Mariæ speciali titulo voluit insigniri; vt ob eius Virginis reuerentiã Ordo ipse à Christi fidelibus, merito peramplius veneraretur, ipsiq. fideles propterea eiusdem V. Mariæ adiuti suffragijs æternæ retributionis præmia facilius consequi mererẽtur; dũq. sublimitũ dicti Ordinis vtriusq. sexus personarum virtutum merita, Deo quidem grata, & in conspectu Apost. Sedis accepta, digna memoria recẽsemus, ac Ordinẽ ipsũ, & illius personas sub* Sedis *Apost. & Ecclesiæ Romanæ protectione immediatè existentes, et inter cæteros Regularitũ Ordinũ professores in firmamento Catholicæ fidei militantes, tanquã Religionis speculũ, & exemplar speciali charitate fulgẽtes, sanctorumq. Prophetarum Eliæ, & Elisei, & aliorum Patrum, qui Montem Sanctũ Carmeli, iuxta Eliæ fontem inhabitarunt, successionem hæreditariam tenẽtes, fructus quoq. vberes, quos dictus Sacer Ordo, in agro militantis Ecclesiæ in propagatione Religionis, & fidei orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, et producit, ac in futurũ producturũ indubitãter speramus, paterna charitate intuemur; dignũ potius, quinimo & debitum reputamus Nos ad illa nostros dirigere debere cogitatus, per quæ ea, quæ pro diuini cultus, & dicti Ordinis incremẽto, animarũq. salute à quampluribus Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris sublatis ambiguitatibus, quæ exinde emersisse noscuntur, in sua integritate persistant, & tanto firmiùs obseruentur, quanto erunt sæpius Sedis Apostolicæ munimine stabilita. Dudum siquidem à fel. record Nicolao IV Bonifacio VIII. Clem. IV Innoc. IV. Alexandro etiam IV. Greg. XI. Ioanne XXII. Clemente VI. Eugenio IV. Pio II. Vrbano IV. Calixto III. Nicolao V. Benedicto XIII. Innoc. VI. & Paulo II Romanis Põtificibus*

prædeceſſoribus noſtris emanarunt littera, quas in Cancellaria noſtra diligenter inſpici, quarumque tenorem de verbo ad verbum præſentibus inſeri fecimus, cum incipiant vetuſtate conſumi, & quas, & earum tenores innouamus, confirmamus, & approbamus, ac præſentis ſcripti patrocinio perpetuo communimus, quarum quidem litterarum tenor talis eſt.

1 *Nicolaus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filÿs* Priori Generali, *& Fratribus* Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmeli *ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Solet annuere Sedes Apoſtolica pÿs votis, & honeſtis petentium precibus fauorem beneuolum impartiri, eapropter, dilecti in Domino filÿ, veſtris iuſtis poſtulationibus grato concurrentes aſſenſu omnes libertates, & immunitates à prædeceſſoribus noſtris Romanis* Pontificibus, *ſiue per priuilegia, ſeu per indulgentias vobis vel Ordini veſtro conceſſas, nec non libertates, & exemptiones ſæcularium exactionum à Regibus, & Principibus, & alijs Chriſti fidelibus rationabiliter vobis indultas, ſicut eas iuſtè, & pacificè obtinetis, vobis & per Nos eidem Ordini authoritate Apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Reate 2. Idus Auguſti Pontificatus noſtri anno primo.*

Bonifacius Epiſcopus *ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filÿs Priori, & Fratribus* Ordinis *B. M. de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionẽ. Cum à nobis petitur, quod iuſtum eſt, & honeſtum, tam vigor æquitatis, quam ordo exigit rationis, vt id per ſolicitudinem Officij noſtri ad debitum perducatur effectum; eapropter dilecti in Domino filÿ &c.* (*Reliqua in Bulla præcedenti*) *Dat. Romæ apud S. Petrum 2. Kalend. Aprilis* Pontificatus *noſtri anno 3.*

2 *Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, et Epiſcopis, ad quos litteræ iſtæ peruenerint, ſalutẽ, & Apoſtolicam benedictionem. Ex parte dilectorum filiorum Fratrum Eremitarum* Ordinis *S. Mariæ de Monte Carmeli, fuit propoſitum coram Nobis, quod cum malitia temporis excreſcente oportuerit eos de loco, quem habebant in Monte ipſo, fugere ante faciem perſequentium* Paganorum, *velintque cellas, & Eccleſias conſtruere, & habere cœmeterium, & campanam ad opus ipſorum in veſtris ciuitatibus, & diœceſibus, in locis ad hoc ipſis pia fidelium liberalitate conceſſis, vt ibi diuina celebrare, ac debitum Domino reddere valeant famulatum, nonnulli eos ſuper hoc impedire præſumunt, exiguntque nihilominus nonnulla indebitè*

bitè ab eiſdem. Quia igitur ipſis in hac parte tam Apoſtolicus, quam noſter fauor eſt miſericorditer impendendus, ad inſtar felic: recordationis Innocentij Papæ IV. prædeceſſoris noſtri Vniuerſitatem veſtram rogandam duximus, & admonendam per Apoſtolica vobis ſcripta mandantes, quatenus habentes ad eos debitæ compaſſionis affectum illos ſuper præmiſſis veſtro pio impenſo ipſis ſuffragio, permittatis, quantum in vobis eſt, ab aliquibus indebitè moleſtari, preces, & mandatum noſtrum in hac parte taliter impleturi, quod deuotionem veſtram poſſimus exinde in Domino commendare merito. Datum Peruſii 2. Kalend. Nouembris Pontificatus noſtri anno primo.

3 *Innocentius Epiſcopus &c. Dilectis filijs Priori, & Fratribus Eremitis B. Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Religionis veſtræ meretur honeſtas, vt vos in Chriſti viſceribus amplectentes ſupplicationibus veſtris, quantum cum Deo poſſumus, fauorabiliter annuamus. Eapropter dilecti in Domino filii veſtris precibus inclinati, perſonas veſtras, & locum, in quo diuino eſtis obſequio mancipati, ſub B. Petri, & noſtra protectione ſuſcipimus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus, authoritate vobis præſentium indulgentes, vt cum generale terræ fuerit interdictum, liceat vobis clauſis ianuis, excommunicatis excluſis, diuina officia celebrare, dummodo cauſam non dederitis interdicto, nec id vobis contingat ſpecialiter interdici. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ protectionis, & conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit &c. Datum Lugduni Idibus Iunii Pontificatus noſtri anno ſecundo.*

Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, dilectis filiis Prioribus & Fratribus Ordinis Eremitarum glorioſiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalut. & Apoſtol. benedict. Religionis veſtræ meretur honeſtas, vt vos in charitatis viſceribus amplexantes petitionibus veſtris, quantum cum Deo poſſumus, fauorabiliter annuamus. Hinc eſt quod Nos veſtris deuotis ſupplicationibus inclinati adinſtar felic: record: Innoc. Papæ IV. prædeceſſoris noſtri, authoritate præſentium vobis indulgemus, vt cum generale terræ fuerit interdictum, liceat vobis in Eccleſiis veſtris, ianuis clauſis, non pulſatis campanis, ſubmiſſa voce, excommunicatis, & interdictis excluſis, diuina celebrare officia, dummodo cauſã non dederitis interdicto, nec id vobis cõtingat ſpecialiter interdici. Nulli ergo hominũ liceat &c. Si quis

autem &c. Dat. Lateran. 5. Idus Feb. Pontificat. noſtri an. 2.

4 Gregorius Epiſcopis ſeruus &c. Dilectis filius Priori Generali, & Fratribus Ordinis glorioſiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Prouiſionis noſtræ debet prouenire ſubſidio, vt ius ſuum cuilibet conſeruetur, hinc eſt, quod Nos tenorem quarundam litterarum fel. record. Innocentij Papæ VI. prædeceſſoris noſtri in regiſtro ipſius prædeceſſoris repertum, pro eo quod, ſicut veſtra petitio Nobis nuper exhibita continebat, dicto tenore vos aſſeritis indigere, de regiſtro ipſo de verbo ad verbũ tranſcribi, & ad veſtræ ſupplicationis inſtantiã præſentibus annotari fecimus, qui talis eſt.

Innocentius Epiſcopus &c. Dilectis filijs Priori Generali, & Fratribus Ordinis B. Mariæ de Monte Carmeli, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Sacræ veſtræ Religionis, in qua relictis ſæculi vanitatibus, ſub Regulari habitu deuotum, & ſedulum impẽditis famulatum, promeretur honeſtas, vt votis veſtris, in his præſertim, quæ animarum veſtrarum ſalutem reſpiciunt, quantum cum Deo poſſumus, fauorabiliter annuamus. Sinè petitio pro parte veſtra Nobis exhibita continebat, quod cum interdum vos, vel aliquem veſtrum ad loca generaliter interdicto ſubiecta declinare contigerit, Clerici ſæculares, & Regulares eorundem locorum, ibidem excommunicatis, & interdictis excluſis, & aliàs iuxta Conſtitutiones canonicas diuina officia celebrantes, vos ad huiuſmodi diuina audienda, & inibi celebranda, & Sacramenta Eccleſiaſtica recipiendum admittere recuſant, propter quod vos abſq. celebratione, & auditione diuinorum, & perceptione Sacramentorum Eccleſiaſticorum plures dies multoties tranſire contingit. Nos igitur ſuper his vobis prouidere volentes, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati vobis authoritate Apoſtolica tenore præſentium indulgemus, vt in locis ſic generali interdicto ſuppoſitis, cum ad ea declinaueritis, ad huiuſmodi diuina officia celebrandum, & audiendum, ac recipiendum Eccleſiaſtica Sacramenta ibidem recipi & admitti, ianuis tamen clauſis, & excommunicatis, & interdictis excluſis, non pulſatis campanis, & voce ſubmiſſa poſſitis, & valeatis, dum tamen vos, vel huiuſmodi declinantes cauſam non dederitis interdicto, nec id vobis vel eis contigerit ſpecialiter interdici. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius

ſe

ſe nouerit incurſurum. Datum apud Villã Nouã Auinion. diœceſis, 5. Kal. Aug. Pontificatus noſtri an. 8. Cæterum, vt tarundem litterarum Apoſtolicarum tenor prædictus, ſic inſertus, omnimodã rei, ſeu facti certitudinem faciat, authoritate Apoſtolica decernimus, vt illud idẽ robur, eamq. vim, eundemq. vigorem dictus tenor per omnia habeat, quæ haberent originales litteræ ſupradictæ, & eadem prorſus eidem tenori fides adhibeatur quandocumq. & vbicumq. ſiue in iudicio vel alibi, vbi fuerit exibitus, vel oſtenſus, & eidem ſtetur firmiter in omnibus ſicut eiſdem originalibus ſtaretur, ſi exhibitæ forent vel oſtenſæ. Per hoc autem nullum Ius vobis de nouo volumus adquiri, ſed antiquum, ſi quod habetis, tantummodo conſeruari. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã noſtræ Conſtitutionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum apud Pontem Sorgiæ Auinionenſis diœceſis ſecundo Kalend. Iunÿ Pontificatus noſtri anno ſecundo.

5 *Ioannes Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei. Dilectis filÿs Priori Generali, & vniuerſis Prioribus, & Fratribus Ordinis glorioſiſſimæ Dei Genetricis ſemperq. Virginis Mariæ de Monte Carmeli, tã præſentibus, quã futuris Religioſã vitã profeſſis, ſalutem, et Apoſtolicã benedictionẽ. Sacer Ordo veſter in agro Dominico diuina diſpoſitione plantatus, & glorioſæ V. M. titulo ſpecialiter inſignitus Apoſtol. gratÿs dignè meretur attolli, cuius profeſſores mũdanis à ſe relegatis illecebris, cœleſtiũ contẽplationi vacantes inſiſtunt iugiter profectibus animarũ Nos autẽ ad dictũ Ordinem, quẽ in ſtatu firmo, et ſolido, & ſtabili decernimus, & volumus permanere, Apoſtol. conſiderationis intuitum dirigentes, ad ea libenter intendimus, per quæ profeſſores iã dicti nullã interna pacis patiãtur excidiũ, nullumq. Religionis ſtatus perferant detrimentum, ſed eo deuotius diuino cultui, ac ſalutis inſiſtant operibus, quo quietior fuerit ſtatus eorundem, ipſique ampliori fuerint libertate dotati: eapropter dilecti in Domino filÿ deuotionis veſtræ precibus fauorabiliter annuẽtes, vos, & prædictũ Ordinẽ perſonas, & Eccleſias, Oratoria, domos, res alias, et loca veſtra, ac ſpectantia ad eadẽ in quibus inhabitatis ad præſẽs, vel inhabitabitis in futurũ, cũ omnibus iuribus, et pertinẽtÿs ſuis, ac perſonis degẽtibus in eiſdẽ in Ius, & proprietatẽ B. Petri, & Apoſt. Sedis aſſumimus, illaq. a cuiuſcũq diœceſani, & cuiuslibet alterius poteſtate, iuriſdictione, et dominio omnimodè in perpetuum prorſus eximimus; de gratia ſpeciali decernẽtes ex nũc vos, et Ordinẽ*

vt-

veſtrum, ac perſonas, Eccleſias, & Oratoria, domos, & loca prefata, ac pertinentia ad eadem ſoli Romano Pontifici, & dictæ Sedi, tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus abſque vllo medio ſubiacere, ita quod nec locorum Ordinarii, nec alia quauis perſona Eccleſiaſtica in vos, & Ordinem veſtrum, perſonas, Eccleſias, Oratoria, domos, & loca prædicta, vtpote prorſus exempta poſſint excommunicationis, ſuſpenſionis, aut interdicti promulgare ſententias, vel alias poteſtatem ſeu iuriſdictionem aliquam exercere, quod ſi forſan quidquam in contrarium à quocumque fuerit attentatum, illud omnino ſit irritum, & inane. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ aſſumptionis, exemptionis, & Conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire &c. Datum Auenioni 3. Idus Martii Pontificatus noſtri anno 1.

6 *Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum* Dei. *Dilectis filijs Generali, ac alijs Prioribus, & Fratribus Ordinis glorioſiſſimæ* Dei Genetricis, *ſemperque Virginis* Mariæ *de Monte Carmeli, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Sacer Ordo veſter in agro* Dominico *diuina diſpoſitione plantatus, & glorioſæ Virginis Mariæ titulo ſpecialiter inſignitus,* Apoſtolicis *gratijs digne meretur attolli, cuius profeſſores mundanis à ſe relegatis illecebris, cæleſtiũ contemplationi vacantes inſiſtunt iugiter profectibus animarum; Nos autem ad dictum* Ordinem, *quem in ſtatu firmo, ſolido, & ſtabili, volumus permanere,* Apoſtolicæ *conſiderationis intuitum dirigentes, ad ea libenter intendimus, per quæ profeſſores iam dicti nullum internæ pacis patiantur excidium, nullumq. ſtatus Religionis perferant detrimentum, ſed eo deuotius diuino cultui, ac ſalutis inſiſtant operibus, quo quietior ſtatus eorundem fuerit, ipſique ampliori fuerint libertate dotati. Sanè petitio pro parte veſtra, Nobis nuper exhibita, continebat, quod licet fel. record. Ioannes XXII. prædeceſſor noſter tunc in humanis agens, vos, & prædictum* Ordinem, *ac perſonas, Eccleſias, Oratoria, domos, & loca veſtra. ac ſpectantia ad eadem, in quibus inhabitabatis tunc vel inhabitaretis in futuram, cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis, ac perſonis degentium in eiſdem in Ius, & proprietatem Beati Petri, & Sedis Apoſtolicæ aſſumpſiſſet, illaque à quibuſcũque diœceſanis, & cuiuſcumque alterius poteſtate, iuriſdictione, ac dominio omnimode prorſus in perpetuum exemiſſet, decernendo ex tunc vos, & Ordinem, ac perſonas, Eccleſias, Oratoria, domos, & loca præfata, et pertinentia ad eadẽ ſoli Romano Pontifici, & dictæ*

te Sedi, tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus, abſq. vel vllo medio ſubiacere, ita quod nec locorum Ordinarij, nec alia quæuis perſona Eccleſiaſtica in vos, & Ordinẽ veſtrum, perſonas, Eccleſias, & Oratoria, domos, ac loca prædicta, vtpote prorſus exempta, poſſint excommunicationis, ſuſpenſionis, aut interdicti promulgare ſententias, vel alias poteſtatem ſeu iuriſdictionem aliquam exercere. Quod ſi forſan quidquam in contrarium à quocumq. attentatum foret, illud omnino eſſet irritum, & inane. Tamen quia indulto huiuſmodi exemptionis non cauetur, quod vos ratione delicti ſeu contractus, aut rei, de qua agitur, cõueniri coram Ordinarijs minime valeretis, vos timentes ſuper his poſſe forſan in poſterum moleſtari, Nobis humiliter ſupplicaſtis, vt prouidere vobis ſuper hoc de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur, qui vos, & Ordinẽ ipſum ſpeciali proſequimur in Domino charitate, veſtris ſupplicationibus inclinati vobis, & ſucceſſoribus veſtris in perpetuum authoritate Apoſtolica tenore præſentium indulgemus, vt præfato indulto in ſuo robore permanente, coram quibuſcumq. diœceſanis, & locorum Ordinarijs ratione delicti contractus, ſeu rei, de qua agitur, cõueniri, vel impeti (aliàs compelli) nullatenus valeatis, fel. record. Innoc. Papæ IV. prædeceſſoris noſtri, & alijs Conſtitutionibus Apoſtolicis contrarijs non obſtantibus quibuſcumq. Decernentes ex nunc irritum & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis authoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam noſtræ cõceſſionis, & Cõſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Auinioni quarto decimo Kalend. Auguſti Pont. noſtri an. 6.

7 Nicolaus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali, & Fratribus Ordinis gloriosiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Viginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionẽ. Cũ à Nobis petitur, quod iuſtum eſt, & honeſtum, tã vigor æquitatis, quã ordo exigit rationis, vt id per ſolicitudinẽ officij noſtri ad debitum perducatur effectum. Cum itaq. fel. record. Innoc. Papa IV. prædeceſſor. noſter ad veſtræ ſupplicationis inſtãtiam per bonæ memoriæ Hugonem tituli S. Sabinæ Presbyterum Cardinalem, & bonæ memoriæ Guilielmũ Antheradenſem Epiſcopũ quædam Regulæ veſtræ dubia declarari, & corrigi, ac quædã ipſius grauia miſericorditer fecerit mitigari, prout in litteris inde confectis plenius continetur; Nos veſtris precibus inclinati declaratio-

nem,

nem, & correctionem, ac mitigationem huiusmodi adinstar ipsius Innocentij, ac piæ memoriæ Alexandri Papæ IV prædecessorum nostrorum authoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, tenorem litterarum eiusdem prædecessoris Innocentij, prout in registro ipsius continetur, de verbo ad verbum præsentibus inseri facientes, qui talis est.

Innocentius Episcopus seruus seruorum Dei Dilectis filijs Priori, & Fratribus Eremitis Ordinis gloriosissimæ Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, salutem, & Apostolicam benedictionem. Quæ bonorem Conditoris omnium, & profectum continent animarum, roboris præsidio sunt fulcienda perpetui, sed præcipuè super quibus Apostolicæ Sedis authoritas salubris prouidentiæ studium noscitur habuisse. Cum itaque Nos ad vestræ supplicationis instantiam per dilectum filium nostrũ Hugonem tituli S. Sabinæ Presbyterum Cardinalem, & Venerabilem virum Fratrem nostrum Guillelmum Antheradensem Episcopum quædam Regulæ vestræ dubia declarari, & corrigi ac etiam quædam ipsius grauia misericorditer fecerimus mitigari, prout in litteris inde confectis plenius continetur. Nos vestris pijs desiderijs annuentes declarationem, & correctionem, ac mitigationem huiusmodi authoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, tenorem autem litterarum ipsarum de verbo ad verbum fecimus præsentibus annotari, qui talis est. Frater Hugo miseratione diuina tituli S. Sabinæ Presbyter Cardinalis, & Frater Guillelmus eadem miseratione Antheradensis Episcopus, charissimis in Christo filijs Priori Generali, & Diffinitoribus Capituli Generalis Fratrum gloriosissimæ Dei Genetricis Mariæ de Monte Carmelo salutem in omnium salutari. Accedentes ad Apostolicam Sedem Fratres clerici Reginaldus, (aliàs Renaldus seu Raynaldus) & Petrus Ordinis vestri ex parte vestra à Domino Papa humiliter postulauerunt, vt quædam, quæ in vestro priuilegio, & Regula olim vobis à felicis memoriæ Alberto Patriarcha Hierosolymitano tradita continentur dubia, declarare, corrigere, & quædam grauia mitigare misericorditer dignaretur. Cum igitur Dominus Papa eorum deuotis supplicationibus annuendo, nobis commiserit, vt declarationem correctionem, & mitigationem huiusmodi faceremus vice ipsius secundum quod bono statui Ordinis, et Fratrum saluti expediens videremus, Religioni vestræ, qua fungimur authoritate mandamus, quatenus Regulam à Nobis correctam, declaratam, &

mi-

mitigatam, prout expedire vidimus, deuotè recipientes, eam firmiter obseruetis, & adinstar eiusdem alias vestras Regulas corrigatis, quam vobis per eosdem Fratres sub sigillis nostris mittimus in hac forma. Albertus Dei gratia Hierosolymitanæ Ecclesiæ vocatus Patriarcha dilectis in Christo filijs Brocardo, & cæteris Eremitis, qui sub eius obedientia iuxta fontem Eliæ in monte Carmeli morantur, in Domino salutem, & Sancti Spiritus benedictionem. Multifariè multisque modis Sancti Patres instituerunt, qualiter quisque in quocumque Ordine fuerit, vel quemcumque modum Religiosæ vitæ elegerit, in obsquio Iesu Christi viuere debeat, & eidem fideliter de corde puro, & bona conscientia deseruire. Verum, quia requiritis à Nobis, vt, iuxta propositum vestrum tradamus vobis vitæ formulam, quam tenere in posterum debeatis; illud in primis statuimus, vt vnum ex vobis habeatis Priorem, qui ex vnanimi omnium assensu, vel maioris, & sanioris partis ad hoc officium eligatur, cui obedientiam promittat quilibet aliorum, & promissam studeat operis veritate seruare cum castitate, & abdicatione proprietatis. Loca autem habere poteritis in Eremis vel vbi donata vobis fuerint ad vestræ Religionis obseruantiam apta & commoda, secundum quod Priori, & Fratribus videbitur expedire. Præterea iuxta situm loci, quem inhabitare proposueritis, singuli vestrum singulas habeant cellulas separatas, sicut per dispositionem Prioris ipsius, & de assensu aliorum Fratrum, vel sanioris partis, eædem cellulæ cuique fuerint assignatæ. Ita tamen vt in communi Refectorio ea, quæ vobis eregata fuerint, communiter, aliquam Lectionem Sacræ Scripturæ audiendo, vbi commodè poterit obseruari, sumatis; nec liceat alicui Fratrum, nisi de licentia Prioris, qui pro tempore fuerit, deputatum sibi mutare locum, vel cum alio permutare. Cellula Prioris sit iuxta introitum loci, vt venientibus ad eundem locum primus occurrat, & de arbitrio, & dispositione ipsius postmodum, quæ agenda sunt, cuncta procedant. Maneant singuli in Cellulis suis, vel iuxta eas die ac nocte in lege Domini meditantes, & in orationibus vigilantes, nisi alijs iustis occasionibus occupentur. Hi qui horas canonicas cum Clericis dicere norunt, eas dicant secundum Constitutionem Sanctorum Patrum, & Ecclesiæ approbatam consuetudinem. Qui eas non nouerunt, vigintiquinque vicibus Pater noster dicant in nocturnis vigilijs, exceptis Dominicis, & solemnibus diebus, in quorum vigilijs prædictum numerum statuimus duplicari, vt dicatur Pater noster vicibus quinquaginta. Septies autem eadem dicatur

Oratio

Oratio in Laudibus Matutinis; in alijs quoque horis ſepties ſimiliter eadem ſigillatim dicatur Oratio præter officia veſpertina, in quibus ipſam quindecies dicere debeatis. Nullus Fratrum aliquid eſſe ſibi proprium dicat, ſed ſint vobis omnia communia; & diſtribuantur vnicuique per manum Prioris, id eſt per Fratrem ab eodem ad id officium deputatum, prout vnicuique opus erit, inſpectis ætatibus, & neceſſitatibus ſingulorum. Aſinos autem ſiue mulos, prout veſtra expoſtulauerit neceſſitas, vobis habere liceat, & aliquod animalium, ſiue volatilium nutrimentum. Oratorium prout commodius fieri poterit, conſtruatur in medio cellularum, vbi mane per ſingulos dies ad audiendum Miſſarum ſolemnia conuenire debeatis, vbi hoc commodè fieri poteſt. Dominicis quoque diebus vel alijs, vbi opus fuerit, de cuſtodia Ordinis, & animarum ſalute tractetis, vbi etiam exceſſus, & culpæ Fratrum ſi quæ in aliquo deprehenſæ fuerint, charitate media corrigantur. Ieiunium ſingulis diebus exceptis Dominicis obſeruetis, à feſto Exaltationis S. Crucis vſque ad diem Reſurrectionis Dominicæ, niſi infirmitas, vel debilitas corporis aut alia iuſta cauſa ieiunium ſolui ſuadeant, quia neceſſitas non habet legem. Ab eſu carnium abſtineatis, niſi pro infirmitatis, vel debilitatis remedio ſumantur, & quia vos oportet frequentius mendicare itinerantes, ne ſitis hoſpitibus oneroſi, extra domos veſtras ſumere poteritis pulmenta cocta cum carnibus, ſed & carnibus ſupra mare veſci licebit. Quia verò tentatio eſt vita hominis ſuper terram, & omnes, qui piè volunt viuere in Chriſto, perſecutionem patiuntur, aduerſarius quoque veſter diabolus, tanquam leo rugiens circuit, quærens quem deuoret, omni ſolicitudine ſtudeatis indui armatura Dei, vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias inimici. Accingendi ſunt lumbi cingulo caſtitatis, muniendum eſt pectus ſanctis cogitationibus: ſcriptum eſt enim cogitatio ſancta ſaluabit te, induenda eſt lorica iuſtitiæ, vt Dominum Deum noſtrum ex toto corde, & ex tota anima, & ex tota virtute diligatis, & proximum veſtrum, tanquam vos ipſos. Sumendum eſt in omnibus ſcutum fidei, in quo poſſitis omnia tela nequiſſimi ignea extinguere, ſine fide enim impoſſibile eſt placere Deo. Galea quoque ſalutis capiti imponenda eſt, vt de ſolo Saluatore ſperetis ſalutem, qui ſaluum fecit populum ſuum à peccatis eorum: gladius autem ſpiritus, quod verbum eſt Dei, abundanter habitet in cordibus veſtris, & quæcunque vobis agenda ſunt, in verbo Domini fiant. Faciendum eſt vobis aliquid operis, vt ſemper vos diabolus inue-

niat

niat occupatos, ne ex otioſitate veſtra aliquem intrandi aditum ad animas veſtras valeat inuenire. Habetis in hoc Beati Pauli Apoſtoli magiſterium pariter, & exemplum; in cuius ore Chriſtus loquebatur, qui poſitus eſt, & datus à Deo prædicator, & Doctor gentium in fide, & veritate, quem ſi ſecuti fueritis, non poteritis aberrare: in labore, inquit, & fatigatione fuimus inter vos, die ac nocte operantes, ne quem veſtrum grauaremus, non quaſi nos non haberemus poteſtatem, ſed vt noſmetipſos formam daremus vobis ad imitandum nos: nam cum eſſemus apud vos hoc denunciabamus vobis, quoniam ſi quis non vult operari, non manducet. Audiuimus enim inter vos quoſdam ambulantes inquiete nihil operantes, his autem, qui huiuſmodi ſunt, denunciamus, & obſecramus in Domino Ieſu Chriſto, vt cum ſilentio operantes ſuum panem manducent, hæc via ſancta eſt, & bona, ambulare in ea. Commendat autem Apoſtolus ſilentium, cum eo præcipit operandum, & quemadmodum Propheta teſtatur: cultus iuſtitiæ ſilentium eſt, & rurſus, in ſilentio, & ſpe erit fortitudo veſtra; ideoque ſtatuimus, vt dicto completorio ſilentium teneatis, vſque ad primam dictam ſequentis diei. Alio autem tempore licet ſilentij non habeatur obſeruatio tanta, diligentiùs tamen à multiloquio caueatur, quia ſicut ſcriptum eſt, & non minus experientia docet, in multiloquio peccatum non deerit, & qui inconſideratus eſt ad loquendum, ſentiet mala. Item qui multis vtitur verbis, lædit animam ſuam, & Dominus in Euangelio: De omni verbo otioſo, quod locuti fuerint homines, reddẽt rationem de eo in die iudicij. Faciat ergo vnuſquiſque ſtateram verbis ſuis, & frænos rectos ori ſuo, ne forte labatur, & cadat in lingua, & inſanabilis caſus eius ſit ad mortẽ. Cuſtodiens cũ Propheta vias ſuas, vt nõ delinquat in lingua ſua, et ſilentiũ, in quo cultus iuſtitiæ eſt, diligenter, & cautè ſtudeat obſeruare. Tu autem Frater B. & quicumque poſt te inſtitutus fueris Prior, ſemper illud habeatis in mente, & ſeruetis in opere, quod Dominus ait in Euangelio, quicumque voluerit inter vos maior fieri, erit miniſter veſter, & quicumque voluerit inter vos primus eſſe, erit veſter ſeruus. Vos quoque cæteri Fratres, Priorem veſtrum honorate humiliter, Chriſtum potius cogitantes, quàm ipſum, qui poſuit illum ſuper capita veſtra, & Eccleſiarum Præpoſitis ait, qui vos audit, me audit, & qui vos ſpernit, me ſpernit, vt non veniatis in iudicium de contemptu, ſed obedientia mereamini vitæ æternæ mercedem. Hæc breuiter ſcripſimus vobis conuerſationis veſtræ formulam

lam ſtatuentes, ſecundum quam viuere debeatis, ſi quis autem ſuper erogauerit, ipſe Dominus, cum redierit, reddet ei, vtamini tamen diſcretione, quia virtutum eſt moderatrix. Actum Lugduni anno Domini milleſimo ducenteſimo quadrageſimo ſeptimo, Domini Papæ Innocentij Quarti anno quinto Kalendis Septembris. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ Confirmationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Lugduni Kalend. Octobr. Pontific. noſtri an. 5. Si quis autem autem &c. Reate, Kalendis Iulij, Pontificatus noſtri anno ſecundo.

8 *Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Romani Pontificis prouidentia circumſpecta nonnunquam ea, quæ ad propagationem Religionum quarumcunque, & in illis diuinis obſequijs mancipatarum perſonarum proſperum ſtatum conſeruandum, ac animarum ſalutem earumdem ſalubriter inſtituta fuerant, ſi fructum non afferant exoptatum, reformat, & moderatur, & vt Religiones ipſæ, præſertim à Sede Apoſtolica approbatæ, in ſuo vigore perdurent, prout temporum qualitate penſata in Domino proſpicit expedire liberaliter impendit ſolicitudinis ſuæ partes. Sanè cum ſicut nobis pro parte dilectorum filiorum Ioannis Faci magiſtri generalis, & prouincialium, ac clauſtralium Priorum, & vniuerſorum Fratrum Ordinis gloriosiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli nuper fuit expoſitum, quod cum in certis Capitulis regulæ Fratribus dicti Ordinis per bonæ memoriæ Albertum Patriarchã Hieroſolymitanum traditæ inter cætera caueatur expreſsè, quod Fratres Ordinis prædicti ab eſu carnium abſtineant, niſi pro infirmitatis, aut debilitatis remedio ſumantur, eiſdem etiam, quòd ſingulis diebus (Dominicis dumtaxat exceptis) à feſto Exaltationis Sanctæ Crucis vſque ad feſtiuitatem Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, ieiunare teneantur. Quodque etiam ſinguli eorum manere debeant in cellulis ſuis die, ac nocte, in lege Domini meditantes, ac in Orationibus vigilantes præcipiatur. Et propterea nonnulli inſius Ordinis profeſſores propter arctitudinem; & rigoroſitatem Regulæ huiuſmodi, tam ex fragilitate humana, quam ex debilitate corporea nequeuntes eamdem Regulam obſeruare, diſpendium ſuæ ſalutis incurrunt; quam plures etiam aſperitatem huiuſmodi pertimeſcentes ab ingreſſu eiuſdem Ordinis retrahuntur.*

huntur. Nos verò, qui & plantare ſacram Religionem, & plantatam modis omnibus fouere intenſis deſiderijs affectamus, ſuper hoc quantum nobis eſt poſſibile prouidere ſalubriter cupientes, & rigorem huiuſmodi quadam temperie mitigantes, ac Regulam ipſã moderantes authoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus, ac concedimus, quod dicti Ordinis profeſſores, qui nunc ſunt, & qui pro tempore erunt, tribus duntaxat diebus ſingularum ſeptimanarum, etiam quibus, vt præfertur, ieiunare iuxta eandem regulam ſunt aſtricti, præterquam in Aduentu, & Quadrageſima, & alijs generaliter prohibitis diebus, carnibus veſci; ac horis congruis in eorum Eccleſiis, & illorum clauſtris, ac per eorum ambitus manere, & deambulare liberè, & licitè valeãt. Decernentes eos, & eorum ſingulos circa præmiſſa ad arctiorem obſeruantiam, quam ſupra exprimitur occaſione profeſſionis in dicto Ordine emiſſæ, vel in poſterum emittendæ, minime teneri. Et nihilominus Fratribus ijſdem, qui Regulam ipſam, ita vt præmittitur, moderatam obſeruauerint, quod eis in remiſſionem proficiat peccatorum, ac omnibus, & ſingulis priuilegijs, indulgentijs, immunitatibus, libertatibus, & exemptionibus, protectionibus, & prærogatiuis eidem Ordini à Sede Apoſtolica per antea conceſſis vti & gaudere poſſint, eadem authoritate concedimus per præſentes. Conſtitutionibus Apoſtolicis, ſtatutis, & conſuetudinibus, & prædictis, ac alijs Ordinis, ac Regulæ prædictorum Capitulis, iuramẽto, confirmatione Apoſtolica, vel alia quauis firmitate vallatis, cæteriſque contrarijs non obſtantibus quibuſcunque. Et vt Fratres ipſi in humilitatis, paupertatis ſpiritu, ac caſtimonia virtutum Domino famulantes ad huiuſmodi mitigatam Regulam obſeruandam feruentius animentur, omnibus, & ſingulis Fratribus dicti Ordinis præſentibus, & futuris duntaxat, qui Regulam ipſam, ſicut præmittitur, moderatam deuotè obſeruauerint, ſeu in obſeruantia ipſius vixerint, vt Superiores ipſorum dicti Ordinis profeſſorum, vel alius quicunque idoneus dicti Ordinis ſacerdos omnium peccatorum ſuorum, de quibus corde contriti, & ore confeſſi fuerint, ſemel tantum in mortis articulo plenam remiſſionem eis in ſinceritate fidei, vnitate Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, ac obedientia, & deuotione noſtra, vel ſucceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum canonicè intrantium, necnon obſeruantiã prædicta perſiſtentibus authoritate Apoſtolica concedere valeant, deuotioni eorum tenore præſentium indulgemus. Sic tamen quod ijdem Superiores de his, de quibus fuerit alteri ſatisfactio imponenda, ijſdẽ

Fratribus per ipſos, ſi ſuperuixerint, vel per alios, ſi forte tunc trã-ſierint, faciendum iniungant, quam ipſi Fratres facere teneantur, vt præfertur. Et ne (quod abſit) propter huiuſmodi gratiam prædicti Fratres reddantur procliuiores ad illicita in poſterum committenda, volumus, quod ſi ex confidentia remiſſionis huiuſmodi prædicti Fratres aliqua forte cõmitterent, quoad illa prædicta remiſſio eis nullatenus ſuffragetur. Et inſuper, quod per vnum annũ, ex quo præſens noſtra conceſſio ad eorũdem Fratrum pro tempore exiſtentium notitiam peruenerit computandũ, ſingulis ſextis Feriis, impedimẽto legitimo ceſſante, ieiunẽt. Quodſi prædictis Feriis ex præcepto Eccleſiæ, Regulari Obſeruãtia, iniũcta pœnitẽtia, voto, vel alias ieiunare teneantur, vna alia die ſingularũ Septimanarum eiuſdẽ anni, quæ ad ieiunãdũ nõ ſunt aſtricti, ieiunent. Et, ſi in dicto anno, vel aliqua eius parte eſſent legitime impediti, anno ſequẽti, vel alias, quam primum poterunt, modo ſimili ſupplere huiuſmodi ieiunium teneantur. Porro ſi forſan aliàs prælibatum ieiunium in toto, vel in parte, quandocumque adimplere commodè non poterint, eo caſu ſuperiores ipſorum ieiunium ipſum in alia pietatis opera, prout animarum illorum ſaluti viderint expedire, commutare valeant, quæ ipſi pari modo debeant adimplere, alioquin huiuſmodi noſtra præſens conceſſio, quoad non obſeruantes dumtaxat nullius ſit roboris vel momenti. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtrorum ſtatuti, Ordinationis, Conſtitutionis, cõceſſionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Apoſtolorum eius Petri, & Pauli, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum an. Incarnat. Dominicæ milleſimo quadringenteſimo trigeſimo primo, quinto decimo Kalendas Martij Pontificatus noſtri anno primo.

9 *Pius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali, & Fratribus Ordinis glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſemperq. Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ad hoc diuina miſeratio in Apoſtolica Sede plenitudinem poteſtatis conſtituit, vt Romanus Pontifex, qui claues à Beato Petro poteſtatis, & diſcretionis accepit, erga ſingulos fideles præſertim Altiſſimo ſub Regulari habitu famulantes, clementia vtatur, & gratia, ac in benigniorem inclinando ſententiam, rigori mãſuetudinem anteponat. Cum autem ſicut exhibita nobis nuper pro parte veſtra petitio continebat, felicis recordationis Eugenius Papa IV. prædeceſſor noſter vobis, & alijs eiuſdem Ordinis profeſſoribus*

bus,qui pro tempore eſſent,quod tribus dumtaxat diebus ſingularum ſeptimanarum ſiue hebdomadarum, etiam quibus ieiunare iuxta ipſius veſtri Ordinis inſtituta Regularia eſſetis aſtricti; præterquam in Aduentu Domini, & Quadrageſima, ac aliis generalibus diebus, carnibus veſci liberè, & licitè poſſetis gratioſè conceſſerat. Et ſicut eadem petitio ſubiungebat, à nõnullis eiuſdem Ordinis profeſſoribus reuocetur in dubium, an illis diebus,quibus eſus carnium vobis conceditur,ieiunare teneamini, pro eo, quod in conceſſione prædicta non ſolũ mitigationem abſtinentiæ,ſed & relaxationem ieiunij petitam fuiſſe conſpicitur, quo fit vt duorum dierum in hebdomada, quibus extra diem dominicum vobis eſus carnium indulget,huiuſmodi ieiunium fuerit relaxatum. Nos volentes conſcientiarum veſtrarum quieti, & tranquillitati conſulere, & ambiguitatis prædictæ ſcrupulum amputare, quod tu, dilecte fili Prior Generalis, & qui pro tempore erunt tui in dicto officio ſucceſſores, perſonarum,locorum,et temporum qualitate attenta, cũ Fratribus dicti Ordinis iuxta conſcientiæ tuæ arbitrium ſuper præmiſſis diſpenſare valeas, authoritate Apoſtolica, tenore præſentium facultatem concedimus, & etiam poteſtatem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit,indignationem Omnipotentis Dei, *ac Beatorum Petri,& Pauli* Apoſtolorum *eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Mantuæ,* Ann. Incarnationis *Domini milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo nono, Nonis Decembris,* Pontificatus *noſtri anno ſecundo.*

Vrbanus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei Dilectis filijs Generali, ac cæteris *Prioribus,ac Fratribus Ordinis glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſemperq. Virg. Mariæ de Monte Carmeli,ſalutem,& Apoſt. benedict.Speciali gratia,& fauore vos illa de cauſa dignos potiſſimè reputamus,quia toto cordis affectu ad hoc intenditis, vt per Sanctæ cõuerſationis, & vitæ ſtudiũ in conſpectu Dei,& hominũ placeatis. Hinc eſt,quod nos veſtris ſupplicationibus annuentes, præſentium vobis authoritate concedimus, vt ſi aliqui Chriſti fideles aliqua loca ad ſe ſpectantia,quæ feudalia,ſeu cenſualia non exiſtant vobis contulerint intuitu pietatis,liceat vobis de conſenſu Diœceſanorum illa recipere,ac in eorum ſingulis Eccleſiã,aut Oratoriũ cũ cãpanili ad opus veſtrũ conſtruere & inibi diuina officia celebrare,necnõ in huiuſmodi cãpanili pro cõuocandis veſtris Fratribus cãpanã iuxta Eccleſiã,vel Oratoriũ ipſum, cœmeteriũ,& liberã ſepulturã habere,canonica iuſtitia,& parochiali iure parochialiũ,et vicinarũ Eccleſiarũ in omnibus ſẽper ſaluis. Nulli ergo omnino hominũ liceat*

hanc paginã noſtræ cõceſſionis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ Omnipotentis Dei, & Beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Viterbij decimo ſexto Kal. Iunij Pontif. noſtri anno primo.

11 *Ioannes* Epiſcopus *ſeruus ſeruorũ* Dei. *Dilectis filijs Generali & vniuerſis* Prioribus, *et* Fratribus Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſẽperq. *Virg Mariæ de* Monte Carmeli *ſalutẽ, et* Apoſt. *benedict. Inter cæteros* Ordines *in agro plantatos Eccleſiæ ſacrum veſtrũ* Ordinẽ *claris ſuis exigentibus meritis gerentes in viſceribus charitatis, ad ea vigilantes intendimus, ac opẽ, & operã ſolitã impartimur per quæ ſtatus eiuſdẽ* Ord. *ad diuini nominis gloriã, & exaltationẽ* Catholicæ *fidei, & bonorẽ* Ordinis *ſupradicti proſperis ſẽper ſucceſſibus fluat, tranquillis foueatur euentibus, & votiuis proficiat incrementis. Sanè pro parte veſtra fuit in conſiſtorio propoſitũ corã nobis, quod Ordo veſter, cuius inſtitutio* Concil. *Generale præceſſit, ab antiquo per Sedem* Apoſt. *approbatus in diuerſis mundi partibus in Sacræ paginæ Magiſtris, Bachalaureis, Lectoribus, ſcholaribus, & quã plurimis ſacerdotibus eruditis, ac ſufficienter inſtructis in prædicationis officio verbi* Dei *noſcitur reflorere, ac in eiſdẽ partibus Fratres ſufficientes, & vtiles ad irrigandum agrũ fidelitũ rore verbi Diuini, & excolendũ eorumdẽ fidelitũ mentes nõ ſolũ eruditione ſermonis, ſed confeſſionũ auditione, et pœnitentiarũ impoſitione ſalutariũ exiſtere dignoſcuntur, quodq. à nõnullis prælatis, Rectoribus, ſacerdotibus, & clericis parochialiũ Eccleſiarũ per diuerſas orbis prouincias conſtitutis vobis ſuper præmiſſis impedimenta præſtantur, & faciendi prædicta licentia voluntariè denegatur. Quare pro parte veſtra nobis fuit humiliter ſuoplicatum, vt prouidere vobis ſuper hoc de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur ob ſpecialẽ dilectionis affectũ, quẽ ad Ordinem gerimus ſupradictũ volẽtes vos ſuper præmiſſis, & aliis proſequi gratioſè, veſtris ſupplicationibus inclinati de Fratrũ noſtrorũ cõſilio authoritate Apoſt. cõſtitutionẽ, quæ incipit:* Super Cathedrã *dudũ per piæ memoriæ* Bonif Papã *VIII. editã, & poſtmodũ per fel. rec.* Clem. Papã *V. præceceſſores noſtros in Vienneſi* Concil *innouatã ſuper prædicationibus faciendis, iniũgendis pœnitentijs, abſolutionibus impendẽdis, ac ſepultura, et obuẽtionibus tam funeralium, quam relictorũ, datorũ, & donatorum, ac cæteris alijs in eadem* Conſtitutione *contentis, ſicut eadem* Conſtitutio *Fratres Prædicatorum, & Minorũ* Ordinum, *de quibus dum taxat ſpecialis habetur in ea mẽtio cõprehendit, ad Ordinem veſtrũ, & Fratres ipſius decernimus extẽdẽdã volentes etiã, & eadẽ authoritate*

vitate decernentes, quod præfata Conſtitutio ſuper omnibus, & ſingulis tam ſuperius deſignatis, quam alii quibuſcunque in eadem conſtitutione contentis, quæ omnia authoritate præſentium Fratribus veſtri prædicti Ordinis competere volumus, ſicut per conſtitutionem ipſam ijſdem Prædicatoribus, & Minoribus competunt. in vobis, & præfati Ordinis Fratribus inconcuſſe, & integraliter obſeruetur, ita quod conſiderata perſonarum conditione, quas ad id habueritis idoneas, ac cleri, & populi quantitate, eorundem Fratrum, quos ad huiuſmodi audiendarum confeſſionum officium elegeritis, metiamini numerum vos infra modum congruum continentes, & nunquam in aliquo excedentes, vt ſic moderatione ſeruata, nec alijs, quibus hoc per eandem conſtitutionem conceditur ad inuidiam, vel ſcandalum, nec locorum Ordinarios, quibus Fratres Ordinis veſtri, a vobis electos præſentare debebitis, contra vos aliquatenus prouocetis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrarum conſtitutionum, et voluntatum infringere vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Auinioni, vndecimo Kalendas Decembris Pontificatus noſtri Anno vndecimo.

12 *Calliſtus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Inter cætera, quæ noſtræ paſtorali curæ competunt, ea ipſa proculdubio potiſſima eſſe decernimus, quibus Chriſti fideles cunctis propulſis erroribus in vnitate fidei, ac pacis, quiete viuere, gloriãque proſequi beatam conſpicimus, ſed & acceptabile Deo meritum id eſſe non ambigimus, quo religioſæ perſonæ Chriſto famulantes noſtræ vigilantiæ miniſterio, ac iuſtitiæ fauore priuilegijs ijſdem à Sancta Sede Apoſtolica matura cum deliberatione conceſſis nullo colore impediri, ſed liberè frui intuemur. Nuper ſiquidem non ſine quadam animi diſplicentia ex relationibus plurimorum fide dignorum percepimus, quod quanquam felicis recordationis* Bonifacius *Papa VIII. prædeceſſor noſter in ſua conſtitutione, quæ incipit :* Super Cathedram, *quam conſtitutionem, ſiue decretalem poſtmodum piæ memoriæ* Clemens *Papa* Quintus, *etiam prædeceſſor noſter in* Concilio Viennenſi *innouauit, & quæ ſubſequenter ad Eremitarum Sancti Auguſtini, & glorioſiſſimæ* Dei Genitricis *ſemperque Virginis Mariæ de Monte* Carmeli *Ordinum Fratres per Sedem Apoſtolicam extenſa fuit, inter cætera ſtatuerit, & ordinauerit, quod in ſingulis ciuitatibus, & Diœceſibus, in quibus Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratrum loca conſiſterẽt, ac in locis ipſis vicinis, in quibus loca huiuſmodi nõ haberẽtur*

magiſtri, & Priores, Prouinciales Prædicatorum aut eorum Vicarij Generales, ac Prouinciales Miniſtri, necnon cuſtodes Minorum Ordinum prædictorum ad præſentiam Prælatorum ibidem ſe conferrent perſe vel Fratres, quos ad hoc idoneos fore putauerint, humiliter petituri, vt Fratres, qui ad hoc forent electi, in eorum ciuitatibus, & Diœceſibus confeſſiones ſuorum ſubditorum cõfiteri ſibi volentium audire valerent ac ijſdem confitentibus, prout ſecũdum Deum expedire cognoſcerent pœnitentias imponere ſalutares, ac beneficium abſolutionis impendere de licẽtia gratia, et beneplacito eorumdem: præfatique Magiſtri, Priores, & Miniſtri ſtuderent eligere perſonas idoneas, ac ſufficientes, vitæ probatæ, diſcretas, modeſtas atq. peritas ad tã ſalubre miniſterii, & officium exequendũ, quas ſic electas Prælatis ipſis præſentarent vel facerent præſentari, vt de illorum licentia, & beneplacito, in ciuitatibus, & Diœceſibus eorumdem, perſonæ ſic electæ huiuſmodi confeſſiones ſibi confiteri volentium audirent, & eis imponerent pœnitentias ſalutares, ac beneficium abſolutionis impenderent, ac etiam bonæ memoriæ Ioannes Papa XXII. prædeceſſor noſter certos errores damnauerit, & reprobauerit de aſſenſu Fratrum ſuorum Eccleſiæ Romanæ Cardinal. necnon celebris recordationis Eugenius Papa IV. etiam prædeceſſor noſter errores ipſos pro falſis, erroneis, & aduerſantibus ſacris canonibus damnatos reprobatoſque declarauerit cũ quibuſdã alijs ac decreuerit. Et ſubſequenter piæ memoriæ Nicolaus Papa V ſimiliter prædeceſſor noſter de Fratrum ſuorum conſilio, de quorum numero tunc eramus, dicti Eugenij prædeceſſoris litteras in omnibus, & per omnia approbauerit, & confirmauerit prout in ſingulis Eugenij, & Nicolai prædeceſſorum litteris huiuſmodi plenius continetur, quarum quidem tenor ſequitur, & eſt talis.

Nicolaus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei vniuerſis, & ſingulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac dilectis filijs electis, et Abbatibus vbilibet cõſtitutis, ad quos præſentes litteræ peruenerint, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Prouiſionis noſtræ debet prouenire ſubſidio, vt ea, quæ à bonæ memoriæ prædeceſſoribus noſtris in Religionis augmentum vtiliter geſta ſunt, illæſa permaneant, & ab omnibus inuiolabiliter obſeruentur. Hinc eſt, quod nos tenores quarumdam litterarum felicis recordationis Eugenij Papæ IV. prædeceſſoris noſtri in ipſius regiſtro repertos, de regiſtro ipſo de verbo ad verbum tranſcribi, & præſentibus annotari fecimus, qui ſunt tales.

Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Vniuerſis et ſingulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, &

dilectis

dilectis Electis, et Abbatibus obilibet constitutis, ad quos præsentes litteræ peruenerint, salutem, & Apostolicam benedictionem. Gregis nobis creditj curam gerentes peruigilem, studijs efficere conamur assiduis, vt pro quorum salute languores humanos Altissimi Filius perpeti voluit, fidelis execrandis nõ inuoluantur erroribus, sed nostri directione ministerij prout supernagratia contulerit, à noxijs, ac dispendijs iugiter præseruentur, & vt etiam vos in partem sollicitudinis vocati prædictis extirpandis erroribus opem, & operam feruentius impendatis, vos pro iniuncto nobis officio excitamus. Dudum siquidem felicis recordationis Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster in sua, quæ incipit Super Cathedram Constitutione siue decretali, quam postea piæ memoriæ Clemens Papa V. etiam prædecessor noster in Viennensi Concilio innouauit, & quæ subsequenter ad Eremitarum Sancti Augustini, & Beatæ Dei Genetricis semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli Ordinum Fratres per Sedem Apostolicam extensa fuit, inter cætera statuit, & ordinauit, quòd in singulis ciuitatibus, & Diœcesibus, in quibus Prædicatorum, & Minorum Ordinũ Fratrũ loca consisterent ac in locis ipsis vicinis, in quibus huiusmodi loca non haberentur, magistri, & Priores Prouinciales Prædicatorum, aut eorum Vicarij, & Generales, ac Prouinciales Ministri, necnon Custodes Ordinũ prædictorũ ad præsentiam Prælatorum ibidem se conferrent per se, vel per Fratres, quos ad hoc idoneos fore putarent, humiliter petituri, vt Fratres, qui ad hoc electi forent, in eorum ciuitatibus, & Diœcesibus cõfessiones suorum subditorum confiteri sibi volentium audire libere valerent, & huiusmodi confitentibus, prout secundum Deum expedire cognoscerent, pœnitentias imponere salutares, ac beneficium absolutionis impendere de licentia, gratia, & beneplacito eorumdem, præfatique Priores, & Ministri studerent eligere personas idoneas, sufficientes, vitæ probatæ, discretas, modestas atque peritas ad tam salubre ministerium, & officium exequendum, quas sic electas Prælatis ipsis præsentarent vel præsentari facerent, vt de eorum licentia, & beneplacito in ciuitatibus, vel Diœcesibus eorumdem personæ sic electæ huiusmodi confessiones sibi confiteri volentiũ audirent, & eis imponerent pœnitentias salutares, ac beneficium absolutionis impẽderent, prout in ipsa Constitutione siue decretali plenius continetur. Et licet postmodum ad piæ recordationis Ioannis Papæ XXII. etiam prædecessoris nostri notitiam deducto, quod quondam Ioannes de Poliaco Magister in Theologia sequentes articulos tenuerat publiceque docuerat, quod confessi Fratribus licentiam generalem confessiones audiendi habentibus, eadem peccata, quæ confessi fuerant, iterum pro-

proprio ſacerdoti confiteri teneantur; ac ſtante ſtatuto Omnis vtriuſque ſexus *in Concilio generali, nec Deus, nec Romanus Pontifex facere poteſt, quod parochiani non tenerentur omnia peccata ſua ſemel in anno proprio ſacerdoti veluti parochiali curato confiteri; quodque non poſſet Papa generalem dare poteſtatem audiendi confeſſiones, imo nec Deus, quin confeſſus generalem habenti licentiam teneretur eadem iterum proprio Sacerdoti, veluti parochiali curato confiteri, dictus Ioannes prædeceſſor a verbis, quæ vas electionis protulit, exordium ſumens, habita inde per plures ſacræ paginæ profeſſores examinatione diligenti, necnon de venerabilium Fratrum ſuorum Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio, & aſſenſu præfatos articulos tanquam falſos, & erroneos, & à ſana doctrina deuios authoritate Apoſtolica damnauerit, & reprobauerit; ipſeque Ioannes de Poliaco veris rationibus opinioni quam dudum habuerat, contrarijs, & quibus reſpondere non poterat, demonſtratis, eoſdem articulos non eſſe veros affirmans, illos in conſiſtorio publico necnon ipſorum Ioannis Papæ, & Cardinalium præſentia reuocauerit: tamen ſicuti nuper Fratrum Ordinum eorundem lamentabili querela ad noſtrum non ſine diſplicentia graui peruenit auditum, plures Eccleſiaſticæ, necnon aliæ, vtriuſque ſexus perſonæ reprobos, ſuperſticioſoſque articulos huiuſmodi amplexantes, fideliumque animos inficere, ac eos, vt Fratribus Ordinum huiuſmodi non confiteantur, & ab eorum deuotione retrahere molientes, nedum prædictos, ſed & alios etiam ſacris canonibus omnino contrarios articulos aſtruere publice non verentur, videlicet, quod confeſſio Fratribus ſic electis, & admiſſis facta dubitabilis ſit, & incerta, vnde tenentur omnes incertum dimittere, & ſic ſolum confiteri ſuis ſacerdotibus curam animarum habentibus ſub pœna peccati mortalis, ac quamuis ipſi Fratres admiſſi authoritatem habeant confeſſiones audiendi, & abſoluendi, tamen ad eos accedẽdi populus ſubiectus ſine licẽtia proprij ſacerdotis non habet poteſtatẽ, Fratres quoq. priuilegia pro confeſſionibus audiendis, & ſepulturis habendis petentes in peccato mortali, & Romani Pontifices illa Mendicantibus concedentes ſiue confirmantes etiam in ſimili peccato, & excommunicati ſunt, ac dicti Fratres Mendicantes non paſtores, ſed fures, latrones, & lupi cenſentur; ſacerdos autem curatus Mendicantibus confeſſiones audiendi licentiam dans magis ſuper iſto ſtatuto* omnis vtriuſque ſexus *diſpenſat, quam Papa Fratribus licentiam tribuens, iuxta formam decretalis antedictæ. Nos igitur animarum, & aliæ, quæ præmiſſorum articulorum occaſione niſi prodeuntes inde confu-*

taren-

tarentur errores, ſuccedere poſſent pericula trepidantes, ac illis quantum in nobis fuerit, obuiare cúpientes, omnes articulos vna cum venerabilibus Fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus maturè inſpeximus, & per diuerſos in iure canonico doctores, & ſacræ paginæ profeſſores diligenter examinari fecimus, & quia protinus illos falſos, & erroneos, ac eiſdem canonibus aduerſos fore reperimus, illos de dictorum Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium *conſilio, & aſſenſu authoritate Apoſtolica profalſis, & erroneis, & aduerſantibus ſacris canonibus damnatos reprobatoſque declaramus, & decernimus. Quocirca vniuerſitati veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ſinguli veſtrum, qui ſuper his à quocunque prædictorum* Ordinum *Prædicatorum, Minorum, Auguſtinienſium, & Glorioſiſſimæ* Dei Genitricis *ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſuper præmiſſis priuilegiatorum Magiſtro generali, &* Prouinciali Miniſtro, *Vicario vel alio gerente officium fueritis requiſiti ad confutandos, & reprimendos, ac penitus tollendos huiuſmodi errores, prout in præfatis decretali, ſiue conſtitutione* Super Cathedram, *ac Extrauagante* Vas electionis *continetur, diligenti ſtudio, ac cura prouideatis, & intendatis, præfataſque Conſtitutiones integre ſeruantes faciatis ab omnibus inuiolabiliter obſeruari. Et ſi quos forſan huiuſmodi damnatos, vt præfertur, articulos, aut aliquem ſeu aliquos eorum pertinaciter aſſerere, vel temere prædicare inuenietis, contra illos communiter, vel diuiſim tanquam contra hæreticos, & de Catholica fide ſuſpectos procedere, necnon ipſos, & eorum quemlibet iuxta tantorum exceſſuum qualitatem per cenſuram Eccleſiaſticam, & alia opportuna iuris remedia authoritate prædicta compeſcere ſtudeatis. In contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc noſtram paginam noſtræ declarationis, & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire, ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ Omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum an. incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo quadrageſimo ſexto. Decimo ſeptimo Kalendas Februarij Pontificatus noſtri anno ſexto decimo. Cæterum vt earumdem litterarum tenores maioris roboris, & efficaciæ cenſeantur, nos de venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ* Eccleſiæ Cardinalium *conſilio, & aſſenſu eaſdem prædeceſſoris noſtri litteras in omnibus, & per omnia innouantes approbamus, confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus.*

nimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ innouationis, approbationis, confirmationis, & communicationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo quadrageſimo octauo, tertio Kalendas Iunij Pontificatus noſtri anno ſecundo. Verum tamen dum pridem in vigilia Pentecoſtes proxime præterita præfatæ litteræ Nicolai prædeceſſoris noſtri venerabili Fratri noſtro Epiſcopo Pariſienſi, ſeu in eius Epiſcopali curia præſentatæ forent, Dilectus filius Guillelmus Rineti pro tunc rector vniuerſitatis Pariſienſis eaſdem impedire fecit, aſſerens dicti Nicolai prædeceſſoris noſtri litteras de falſo plurimum ſuſpectis, pacis in eadem vniuerſitate ſolemniter iuratæ & ſtatus hierarchici in Eccleſia Dei plurimum turbatiuas, & ſcandaloſas, & aduerſis iuris communis Sanctionibus ſacris, & pragmaticæ ſanctioni, & quod ſuper illis renuntiando, & illarum reuocatorias impetrando religioſi quatuor ordinum Mendicantium fuerint attentius ſummati, quod facere renuerant, & diſſimulerant, per ſuas patentes litteras vniuerſis notum fecit, quod ex cauſis præmiſſis, & alijs rationabilibus de mandato, ac ſpeciali, & matura deliberatione, & concluſione dictæ Vniuerſitatis omnes, & ſinguli illius iurati de dictis quatuor Ordinibus mendicantium, a gremio præfatæ Vniuerſitatis erãt perpetuo priuati, nõ iurati autem ab eiuſdem Vniuerſitatis conſortio, & graduum in eadem ſuſceptione ſimiliter reſecati. Si tamen dictis ſuis obtemperarent concluſionibus cum effectu eadem Vniuerſitas cum eiſdem miſericorditer agere intendebat. Et etiam cum in ſtatutis, & priuilegijs dictæ Vniuerſitatis, & præcipuè felicis recordationis Alexandri IV. inter cætera contineri dicatur, quod ſi forte Magiſtris, & ſcholaribus dictæ vniuerſitatis boſpitiorum ſubtrahatur taxatio, aut eis vel alicui ipſorum iniuria, vel exceſſus inferrentur enormes, vtpote mortis, vel membri mutilatio, niſi cõgrua monitione præmiſſa infra quindecim dies foret ſatisfactum, liceat eiſdem Magiſtris, & ſcholaribus vſque ad ſatisfactionem condignam ſuſpendere lectiones, et ſi aliquẽ eorum indebite incarcerari contingeret, fas eſſet ipſis (niſi monitione præhabita ceſſaret iniuria) à lectione ceſſare, quodque ſi pro aliqua ex cauſis in conſtitutione pie memoriæ Gregorii Papæ VIII contentis eadem Vniuerſitas lectiones duceret ſuſpendendas, omnes Magiſtri tam Regulares, quam ſeculares ipſas ſuſpendere tenerentur, eas niſi cum vniuerſitate minime reſumpturi, eueniatque interdum,

vt ex cauſis præmiſſis ab huiuſmodi Lectionibus ceſſatio fiat, Rector, & vniuerſitas religioſos prædictos (vt de alijs taceamus) non ſolum à lectionibus huiuſmodi, verum etiam à prædicationibus verbi Dei ceſſare compellunt in Sedis Apoſtolicæ irreuerentiã, & fidei Chriſtianæ diſpendium, ac perturbationem dictorum religioſorum, necnõ malum exemplum, & ſcandalum plurimorum. Quare pro parte dictorum religioſorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt in præmiſſis opportune prouidere paterna diligentia curaremus. Nos igitur, ad quos ex officio nobis commiſſo pertinet in præmiſſis vigilantiæ noſtræ curas adhibere ſcientes, quod prædictæ Nicolai litteræ matura cum deliberatione proceſſerunt, & quod nullo capite reputandæ ſunt de falſitate, aut ſubreptione, velobreptione ſuſpectæ, nec ſtatus hierarchici in Eccleſia Dei turbatiuæ, vel ſcandaloſæ, nec ſacris canonibus aduerſantes, ſed potius conſonæ, & ſaluti animarum Chriſti fidelium plurimum profuturæ, eaſque de venerabilium Fratrum noſtrorum Cardinalium conſilio, & aſſenſu innouamus, confirmamus, & approbamus ſerie cum præſenti mandantes illas, ac omnia, & ſingula in eis, necnõ Eugenii prædeceſſoris litteris huiuſmodi contenta, ſub excommunicationis, & aliis diuerſis ſententiis, cenſuris, et pœnis firmiter obſeruari. Quodque idem Rector præfatos quatuor Ordinum mendicantium Fratres, pro eo, quod determinationibus ſacroſanctæ Romanæ Eccleſia in materia fidei renuntiare noluerũt, reſecatos atque priuatos, vt præfertur, notificauit, ſtatutum quoq. & priuilegium Alexandri IV. huiuſmodi ſolum de ceſſatione à lectionibus, & non a prædicationibus mentionem fecit, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, ne tam celebres Ordines, quarum illa præclara ſuppoſita illam Vniuerſitatem Franciæque Regnum, ac vniuerſalem Eccleſiam ſuis doctrinis, & exemplis decorauerunt, atq. decorant, tam ſubito tamque repente fuerint ab eadem vniuerſitate remaneant, & ſint, & cenſeantur quoquomodo reſecati, quin imo ibidem perpetuo vigeant, & notabilia mẽbra facultatis Sacræ Theologiæ fuerint, & exiſtant, priuationem, reſecationem, & litteras Rectoris huiuſmodi, ac in eis contenta, & inde ſecuta, quascunque de dictorum Fratrum noſtrorum conſilio, & aſſenſu, authoritate Apoſtolica, & ex certa ſcientia, tenore præſentium reuocamus, caſſamus, irritamus, & annullamus, ac nullius roboris, vel momenti fuiſſe, & eſſe decernimus, ipſoſque quatuor Ordines mendicantium, in priſtinum, & eum ſtatum, in quo ante notificationem, priuationem & relecationem prædictas exiſtebãt, reſtituimus, & reponimus, eoſq. in aliquo caſuum niſi hoc in ipſis litteris Alexandri, & ſtatutis antedictis caueatur expreſsè ad ceſsãdum à prædicationibus verbi Dei,

nec

nec ad id per Rectorem pro tempore dictæ Vniuersitatis, vel quemcũque aliũm seu alios compelli posse declaramus, sed ipsos quatuor Ordinum Mendicantium Fratres tam iuratos, quam non iuratos, & alios prælatos, doctores, & rectores Ecclesiarum, ad quos spectat verbum Dei, in suis Ecclesiis, & alijs locis, vbi fuerint requisiti, prædicare liberè, & licitè posse, & debere in omnibus, & per omnia, perinde, ac si huiusmodi cessatio non foret in casibus antedictis, & ita litteras Alexandri, & statuta huiusmodi, vti iuri consona debere intelligi declaramus. Nihilominus omnibus, & singulis Fratribus quatuor Ordinum Mendicantium prædictorum, qui in dicta Vniuersitate debitos, & consuetos cursus in Theologia incœperint, continuauerint, & perfecerint, & in futurum incipient, continuabunt, & perficient, durante huiusmodi, aut simili resecatione, vt licentiæ gradus, & doctoratus insignia cancellarius dictæ Vniuersitatis pro tempore, vt moris est, sibi impendat, & si forsan dictus cancellarius ad id requisitus gradus licentiæ, & Magisterii insignia eis impendere contradiceret, ex tunc liceat antiquiori magistro in Theologia prædictorum quatuor Ordinum Mendicantium, vel vni ad hoc deputato ab eorundem quatuor Ordinum magistris illis, qui dictos cursu perfecerint gradus, & insignia huiusmodi prout seruatis alijs solemnitatibus, & examine cõsuetis meruerint absque alicuius spiritualis, vel temporalis pœnæ incursu libere impendere. Quodque Fratres sic per eosdem Magistros promoti omnibus, & singulis priuilegijs, gratijs, libertatibus, exemptionibus, indultis, & immunitatibus gaudeant, & vtantur, ac vti, & gaudere possint, sicuti illi, quibus idem Cancellarius huiusmodi gradus, & insignia iuxta statuta, & consuetudines dictæ Vniuersitatis impendit in omnibus, & per omnia, perinde ac si gradus, & insignia prædicta ab eodem Cancellario recepissent, eadem authoritate concedimus pariter, & indulgemus. Præterea, quia pratextu priuilegiorum dictæ Vniuersitatis occasione, seu ex causis prædictis, quidam Fratres Prædicatorum Ordinum citati fuerunt, atque molestati durante huiusmodi resecatione, præfato, & pro tempore existenti Rectori, conseruatoribus necnõ Magistris, scholaribus dictæ Vniuersitatis in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub excommunicationis pœna latæ sententiæ, a qua nisi in mortis articulo per alium, quam per Romanum Pontificem, absolui non possint, si secus egerint, promulgamus, ne prætextu priuilegiorum supradictorum occasione seu ex causis pradictis ipsos Fratres, seu aliquem ipsorum, nisi apud Sedem Apostolicam dumtaxat directè, vel indirectè, vel alio quouis quæsito colore per se vel per alium, seu alios tam super resecatione a prædicationis cessatione, quã

gradus

gradus impoſitione, quam alias occaſione ſeu ex cauſa prædicta molestare, vexare ſeu perturbare præſumant, eadem authoritate diſtricte inhibemus. Decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoque quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum innouationis, confirmationis, approbationis, mandati, reuocationis, caſſationis, irritationis, annullationis, conſtitutionis, reſtitutionis, repoſitionis, declarationis, conceſſionis, indulti, promulgationis, inhibitionis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, *& Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno* Incarnationis Dominicæ *milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo ſexto. decimo Kalendas Aprilis* Pontificatus *noſtri anno ſecundo.*

13 *Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum* Dei. *Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Prioribus, & Fratribus* Eremitis *Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte* Carmeli, *ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Deuotionis veſtræ precibus inclinati miniſtrandi Eccleſiaſtica ſacramenta familiaribus veſtris, ac tradendi eos ſepulturæ Eccleſiaſticæ, cum deceſſerint, vobis authoritate præſentium ſine alieni iuris præiudicio concedimus facultatem. Nulli ergo omnino hominum, liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem* Omnipotentis Dei, *ac Beatorum* Petri, *& Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.* Datum Laterani *quinto Nonas Martii* Pontificatus *noſtri anno ſecundo.*

14 *Vrbanus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, ac cæteris Prioribus, & Fratribus* presbyteris *Ordinis Glorioſiſſimæ Dei* Genitricis *ſemperque Virginis Mariæ de* Monte Carmeli, *ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Vobis ad hoc tota mente ſolicitis, vt æterno* Regi *per vitæ Religioſæ ſtudium placeatis, quæ animarum ſalutem paritura credimus, benigno fauore concedere debemus. Hinc eſt quod nos veſtris ſupplicationibus annuentes præſentium vobis authoritate concedimus, vt confratrum, & familiarium veſtrorum, ac aliorum Chriſti fidelium cauſa deuotionis ad vos recurrentium de ſuorum licentia prælatorum confeſſiones audire, & eis pro commiſſis pœnitentiam ſalutarem iniungere valeatis, niſi forte talia commiſſerint,*

propter

propter quæ Sedes Apoſtolica ſit merito conſulenda. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Viterbij Idibus Maij Pontificatus noſtri anno primo.

15 *Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Sacræ Religionis, ſub qua dilecti filij Ioannes Faci Prior Generalis, & vniuerſi Fratres Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, mundanis abiectis illecebris deuotum, & ſeduluum exhibent Altiſſimo famulatum promeretur honeſtas, vt illa ex fauore beneuolo concedamus, per quæ Fratres ipſi conſcientiæ pacem, & animæ ſalutem Deo propitio facilius conſequantur. Hinc eſt quod nos deuotis præfati Generalis in hac parte ſupplicationibus inclinati, eidem, ac quibuſcumq; ſucceſſoribus ſuis pro tempore exiſtentibus generalibus Prioribus, nec non ab eo, vel ab eis pro tempore deputandis ad id Vicarijs Prouincialibus, Prioribus, ac Fratribus Ordinis prædicti in confeſſionibus audiendis, in abſolutionibus impendendis, & pœnitentijs iniungendis, alijsque ſalutem animarum duntaxat concernentibus exequendis omnium, & ſingulorum dicti Ordinis Fratrum præſentium, & futurorum eandem, & talem poteſtatem, & facultatem, qualem in præmiſſis minores pœnitentiarij noſtri in Romana Curia præſentes ex officio habent, & exercent, authoritate Apoſtolica tenore præſentium de ſpeciali gratia concedimus, atque damus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Florentiæ anno Incarnationis Dominicæ mill-ſimo quadringenteſimo trigeſimo quinto, ſeptimo Kal Maij Pontif. noſtri an. 5.*

Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Generali,
16 *& cæteris Prioribus, ac Fratribus ſacri Ordinis glorioſiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Neceſſitatibus veſtris paterno cõpatientes affectu, vt de his, quæ vobis in ornamentis, vel pro eis, libris, fabrica, luminaribus, anniuerſario, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo ſiue alijs ad perpetuum cultum diuinum, ſeu propitiantis, aut victu ad ſuſtentationem veſtram, vel induentis aut calceamẽtis*

veſtris

veſtris pietatis intuitu erogantur, vel legantur in vltima voluntate, necnon pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionẽ aliquæ domus prædicti Ordinis obligatæ noſcuntur, nulli canonicã iuſtitiam ſeu portionem aliquam ſoluere teneamini, dummodo præmiſſa non conuertãtur in vſus alios, ſed in illos dumtaxat, pro quibus relinquuntur, authoritate vobis præſentium, quandiu ſine poſſeſſionibus extra ſepta Monaſteriorum ſitis, & in paupertate vixeritis, indulgemus. Diſtrictius inhibentes, ne quis à vobis, vel vltimarum executoribus voluntatum ſeu decedentiũ hæredibus de præmiſſis aliquid exigere, vel extorquere præſumat. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, & inhibitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Peruſii Nonis Auguſti, Pontificatus noſtri anno primo.

17 *Nicolaus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filiis vniuerſis Prioribus, & Conuentibus Fratrum Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Inter cætera noſtræ ſolicitudinis ſtudia id propenſioribus curis proſequimur, vt noſtræ prouiſionis ope religioſæ perſonæ Deo ſeruire deſiderantes, a ſingulis, quibus eorum poſſet ſeruitium impediri, oneribus ſubleuentur, eisque neceſſariorum copia non deſit in ſeculo, quibus cœleſtia præparantur. Hinc eſt, quod nos veſtris deuotis ſupplicationibus inclinati, vobis, & dicto Ordini veſtro perpetuò concedimus, vt de illis, quæ vobis pro fabrica Eccleſiarum, & Conuentuum veſtrorum Eccleſiaſticis ornamentis, luminaribus, anniuerſariis, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo, & aliis diuinis cultibus, pitantiis, indumentis, calceamentis emendis, celebrandis, & habendis in eiſdem, necnon annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem, aliquæ domus prædictæ cum hortis, & aliis locis Ordinis eiuſdem obligatæ noſcuntur, per Chriſti fideles eleemoſyna pietatis intuitu ſiue in funeralibus, oblationibus, ſepulturis, vltimis voluntatibus, legatis, aut aliis quoquomodo etiam abſolute iam erogatæ ſunt, & in poſterum forſan erogentur bonis, & etiam abſolute elargientur; nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere, aut ad id valeatis coarctari, & nequis a vobis, vel vltimarum executoribus voluntatum ſeu decedentium hæredibus de præmiſſis bonis, aliquid extorquere, vel exigere præſumat, diſtrictius inhibemus. Non obſtantibus*

pie

piæ memoriæ Clementis Papæ V. predeceſſoris noſtri in Concilio Viennenſi edita, quæ incipit Dudum, & aliis Conſtitutionibus, & Ordinationibus, necnon priuilegiis, gratijs, & conceſſionibus Apoſtolicis in genere, vel in ſpecie, quibuscuis perſonis Eccleſiaſticis, ſeu locis ſub quacumque forma, aut expreſſione verborum conceſſis etiamſi de illis præſentibus habenda foret mentio ſpecialis, per quæ præſentibus non expreſſa, aut totaliter de verbo ad verbum nõ inſerta eorum in toto, vel in parte effectus valeat aliqualiter impediri, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoque quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, inhibitionis, & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo quadrageſimo nono, decimo Kalendas Martij Pontificatus noſtri anno tertio.

18 Innocentius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali, & Fratribus Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Prouiſionis noſtræ debet prouenire ſubſidio, vt ius ſuum cuilibet conſeruetur, hinc eſt, quod nos tenorem quarundam litterarum fel. rec. Clem. Papæ VI. prædeceſſoris noſtri in regiſtro ipſius prædeceſſoris repertum, pro eo quod ſicut veſtra petitio nobis nuper exhibita continebat, prædictæ originales litteræ caſualiter ſunt amiſſæ, de regiſtro ipſo de verbo ad verbum ad veſtræ petitionis inſtantiam præſentibus annotare fecimus, qui talis eſt.

Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs Eccleſiarum Prælatis, & rectoribus vbilibet conſtitutis ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Dilectos filios Priorem Generalem, & Fratres Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſuis exigentibus meritis, & ſtudijs fructuoſis bonorum operum eorumdem paternæ dilectionis plenitudine proſequentes, libenter eos ab iis, quæ poſſunt eis afferre damna, vel grauamina, præſeruamus. Sane dictorum Prierum, & Fratrum petitio nuper nobis exhibita continebat, quod nonnulli ex vobis a dilectis filijs

Prio-

Prioribus, & Fratribus domorum, & locorum eiuſdem Ordinis de bis, quæ creſcunt infra loca huiuſmodi, nitiminiexigere decimas, & etiam extorquere, ac ſi magnas poſſeſſiones haberent, & priuilegiati non eſſent. Quare præfati Prior Generalis, & Fratres nobis humiliter ſupplicarunt, ut prouidere ipſis ſuper his de opportuno remedio dignaremur. Nos itaque huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, uniuerſitati veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus de ijs, quæ creſcunt infra ſepta murata locorum ipſius Ordinis, quæ ipſe Ordo, & Fratres iuſte nunc poſſident, & in poſterum obtinebunt, decimas petere, aut exigere nullatenus præſumatis, quascumque conſtitutione Apoſtolica, in contrarium edita non obſtante. Datum apud Villam Nouam Auinionenſis Diœceſis decimo Kalendas Septembris Pontificatus noſtri anno primo. Cæterum, vt eorumdem litterarum tenor prædictus ſic inſertus omnimodam rei, ſeu facti certitudinem faciat, authoritate Apoſtolica decernimus, vt illud idem robur, eandemque vim, eundemque vigorem dictus tenor per omnia habeat, quæ haberent originales litteræ ſupradictæ, & eadem prorſus eidem tenori fides adhibeatur, quandocumque, & vbicumque ſiue in iudicio, vel alibi fuerit exhibitus, vel oſtenſus, & ei ſtetur firmiter in omnibus, ſicut eiſdem originalibus litteris ſtaretur, ſi forēt exhibitæ, vel oſtenſæ. Per hoc autem nullum ius de nouo vobis acquiri volumus, ſed antiquum (ſi quod habetis) tantummodo conſeruare. Nulli ergo omnino hominū liceat hāc paginā noſtræ cōſtitutionis, & volūtatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autē hoc attētare præſūpſerit, indignationē Omnipotētis Dei, ac beatorū Petri, & Pauli Apoſt. eius ſe nouerit incurſurum. Datū Auenione ſeptimo Kal. Iunij, Pontificatus noſtri anno decimo.

19 *Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum* Dei. *Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Prioribus, ac Fratribus vniuerſis Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperq. Virginis* Mariæ de Monte Carmeli *ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Speciali gratia, & fauore vos illa de cauſa dignos potiſſime reputamus, quia, ſicut accepimus, toto cordis affectu adhoc ſēper intenditis, vt per ſanctæ cōuerſationis, & vitæ ſtudium in conſpectu* Dei, *& hominum placeatis. Hinc eſt, quod nos veſtris ſupplicationibus grato concurrentes aſſenſu perſonas veſtras, & loca, in quibus eſtis diuino obſequio mancipati, cum omnibus bonis, quæ in præſentiarum obtinent, aut in futuro iuſtis modis præſtante* Domino *poterunt adipiſci, ſub Beati Petri, & noſtra protectione ſuſcipimus, ſpecialiter autem loca illa, Eccleſias, domos, Oratoria, hortos,*

& alia bona vestra, sicut ea omnia iuste, et pacifice possidetis, vobis, & per vos Ordini vestro ad instar fe. rec. Alexandri Papæ prædecessoris nostri authoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, districtius inhibentes, vt nullus de hortis, et virgultis vestris ad vsus proprios deputatis, quæ proprijs manibus, aut sumptibus colitis, decimas a vobis exigere, vel extorquere præsumat. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Perusii sexto Kalendas Octobris Pontificatus nostri anno primo.

20 *Ioannes Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & vniuersis Prioribus, & Fratribus Ordinis Glorioſissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli salutem, & Apostolicam benedictionem. Sacræ Religionis, in qua Virtutum Domino deuotum, & sedulum exhibetis obsequium, promeretur honestas, & quo studiosius diuinæ contemplationi vacatis, eo libentius vestræ prouidere quieti paterna diligentia studeamus. Pro parte siquidem vestra fuit expositum coram nobis, quod licet fe. rec. Alexander Papa IV. prædecessor noster duxerit inhibendum, ne aliqui Religiosi professos vestrum Ordinem, absque Prioris Generalis ipsius vestri Ordinis, qui tunc erat, & qui pro tempore foret, petita licentia, & obtenta reciperent ad aliquem Ordinum eorumdem, prout in litteris prædecessoris super hoc confectis plenius continetur. Quia tamen Prædicatorum, Minorum, & Eremitarũ S. Augustini Ordinum Fratres, plerumq. professores eiusdem vestri Ordinis, absq. prædecessorum tuorum Priorum Generalium dicti vestri Ordinis, vel tua, fili Prior Generali, licentia ad eorumdem receperunt, inter vos, & eosdem Prædicatorum, Minorum, & Eremitar. S. Augustini Ordinum Fratres fuerint contentiones, & iurgia suscitata. Intendentes igitur vestræ, ipsorumq. Ordinum Fratrum prouidere quieti, paci consulere, ac huiusmodi cõtentionibus, & iurgijs obuiare, vestris in hac parte deuotis supplicationibus inclinati de Fratrum nostrorum consilio prouidimus inhibitionem innouare huiusmodi, & pœnarum adminiculis adiuuare. Authoritate igitur præsentium districtius inhibemus, ne deinceps dictorum Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Augustl. Ordinũ Fratres præfatum Ordinem vestrum professos, ad Ordinẽ eorũ, vel Ordines recipiant, vel in eis retineant sine tua prædicte Prior Generalis, vel tuorũ successorum Priorũ Generalium vestri dicti Ordinis,*

qui

qui pro tempore fuerint, petita licentia, & obtenta, ſtatuentes authoritate prædicta, quod receptio, & retentio huiuſmodi eo ipſo viribus non ſubſiſtant, & talis ſuſcipiens, et retinens quolibet officio, vel adminiſtratione ſui Ordinis ſit ipſo facto priuatus, ac inhabilis ad quoduis officium, vel quamuis adminiſtrationem in huiuſmodi ſuo Ordine in poſterũ obtinendũ, ac etiam obtinendã; quodq. prælibati Prædicatorum, Minorũ, & Eremitar. S. Auguſt. Ordinum Fratres ad requiſitionem tui præfate Prior, vel Prioris Prouincialis ipſius Ordinis veſtri illius Prouinciæ, in qua idẽ receptus tunc fuerit, vel Prioris loci dicti veſtri Ordinis, cuius quidẽ loci receptus conuentualis extiterat, ſeu illius, cui Prior Prouincialis, vel Prior huiuſmodi loci præfati veſtri Ordinis id duxerit cõmittendum, eundem ſic receptũ illi ex eis cum taliter requirenti ſine difficultate aliqua reſtituere teneantur, illum ſic reſtitutũ ex tunc nullatenus recepturi. Non obſtantibus, quibuſcũq. priuilegijs, literis, & indulgentijs Apoſtolicis contrarijs ijſdẽ Prædicat. Minorum, & Eremit. S. Aug. Ordinum Fratrũ, ſeu ipſis Ordinibus, vel quibuſuis alijs cõmuniter, vel diuiſim ſub quacumq. forma, vel expreſſione verborum conceſſis, ſeu quibuſcumque conſtitutionibus à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus in cõtrarium editis, de quibus, quorumq. totis tenoribus oporteret plenam, & expreſſam fieri in præſentibus mẽtionem. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã noſtræ inhibitionis, & ſtatuti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Aumioni octauo Idus Auguſti, Pontificatus noſtri an. ſexto.

21 *Vrbanus Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei. Dilectis filiis Priori Generali, & Fratribus Ordinis gloriosiſſimæ Dei Genitricis, ſemperq. Virg. Mariæ de Monte Carmeli ſalutẽ, & Apoſt. benedictẽ. Prouiſionis noſtræ debet prouenire ſubſidio, vt ius ſuum cuilibet ſeruetur illæſum. Hinc eſt, quòd nos tenorem cuiuſdam conſtitutionis fe. rec. Benedicti Papæ XII. prædeceſſoris noſtri in regiſtro ipſius repertum, pro eo, quod ſicut veſtra petitio nobis nuper exhibita continebat, vos, & Ordo veſter beatæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli eadem conſtitutione indigere noſcimini, de regiſtro ipſo de verbo ad verbum tranſcribi, & ad veſtræ ſupplicationis inſtantiam præſentibus annotari fecimus, quæ talis eſt.*

Benedictus Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei ad perpetua in rei memoriã. Regulare vitã profeſſi ſic expedit ſubtrahi omnẽ inquietudinis, & turbationis materiã, quod in contẽplationis ſuauitate quieſcere valeant, & tranquillũ Domino reddere famulatum. Cũ igitur ex eo,

quod professores Ordinũ Mendicantiũ ad monachorũ nigrorũ, et Cisterciensiũ Ordines consueuerunt plerunq. transire multas in dictis Ordinibus turbationes, infestationes, molestias, dãna, & scãdala prouenisse experiẽtia doceat manifesta. Nos ijs ex debito pastoralis officii pro futuro tẽpore occurrere cupientes, de cõsilio Fratrũ nostrorũ decernimus, nequis cuiusuis Ordinis Mendicantiũ professor ad aliquẽ dictorũ duorũ Ordinũ quoquomodo transire valeat sine Romani Pontificis licentia speciali plenã, et expressam faciẽte de Cõstitutione huiusmodi mentionẽ. Non obstantibus priuilegijs Apost. quibuscumq. concessis in contrariũ editis Ordinibus Mendicantiũ seu ipsorũ Prælatis, aut aliquibus eorumdẽ, quæ quoad hoc nullius ex nunc fore decernimus firmitatis. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam nostræ Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotẽtis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Auenioni quarto Nonas Iulij Pontif. nostri an. 1.

Cæterũ vt eiusdẽ Constitutionis tenor sic insertus omnimodã rei, seu facti certitudinem faciat, apost. authoritate decernimus, vt illud idẽ robur, eandẽq. vim, eundẽq. vigorẽ dictus tenor per omnia habeat, quæ haberent originales literæ dicti prædecessoris, si apparerent super eadẽ Constitutione cõfecta, & eadẽ prorsus eidẽ tenori fides adhibeatur, quãdocũq. et vbicũq siue in iudicio, vel alibi, vbi fuerit exhibitus, vel ostẽsus, et eidẽ stetur firmiter in omnibus, sicut esset originalibus literis staretur, si forẽt exhibitæ, vel ostẽsæ. Nulli ergo omnino hominũ liceat hãc paginã nostræ Cõstitutionis, et volũtatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præsũpserit, indignationẽ Omnipotentis Dei, ac Beatorũ Patri, et Pauli Apost. eius se nouerit incursurũ. Datũ Lucæ II. Kal. Sept. Pontif. nostri an. 10.

Nicolaus Episcopus seruus seruorum Dei. Ad futuram rei memo-
22 *riã. Romanorũ gesta Pontificum, illa præsertim per quæ Religiosis euagandi materia præcluditur, recensẽri conuenit, vt illa omnibus innotescant. Hinc est, quod nos tenorem Constitutionis fel. rec. Martini Papæ V. prædecessoris nostri per eã dudũ edita, & successiuè per piæ me. Eugeniũ Papã IV. etiã prædecessorem nostrũ innouata, & per nos postea confirmata, & in quinterno Cãcel. Apost. de ipsius mãdato descripta, ad dilecti filii Pauli de Sicilia Ordin. Fratrũ Gloriosissimæ Dei Genitricis, semperq. Virginis Mariæ de Monte Carmeli, & Sacræ Theologiæ professoris eiusdẽ Ord. in Rom. Procuratoris generalis, de ipso tenore indigere asserẽtis supplicationis instãtiã de quinterno ipso extrahi, & præsentibus, per quos illi plenã fidẽ adhibendam, ac in iudicio, & extra vbicũq fuerit exhibitus, vel ostensus in omnibus, &*

per

Grammatophyllum Rumphii, Lindl. Gen. & Sp. Orch. 194.

Epidendrum Rumphii, Jacq. Hort. Vind. 3. 43. t. 74.

Grammatophyllum Rumphii, Lindl. Bot. Reg. 1844. t. 5.

Grammatophyllum Rumphii, Lindl. Fol. Orch. Grammatophyllum 2.

Grammatophyllum Rumphii, Rchb. f. Walp. Ann. 6. 731.

Grammatophyllum Rumphii, Rchb. f. Gard. Chron. 1874. 1. 204.

Grammatophyllum Rumphii, Rchb. f. Gard. Chron. 1877. 2. 204.

Grammatophyllum Rumphii, Rchb. f. Gard. Chron. 1878. 2. 204.

Grammatophyllum Rumphii, Rchb. f. Gard. Chron. 1879. 2. 204.

Grammatophyllum Rumphii, Rchb. f. Gard. Chron. 1880. 2. 204.

Grammatophyllum Rumphii, Rchb. f. Gard. Chron.

Ferdinandi Regis Hispaniarum, Neapolis, Hierusalem, & Hungariæ, Illustrissimi Principis Hispaniarum, Archiducis Austriæ, Ducis Burgundiæ, Brabantiæ, Mediolani, Comitis Habspurgi, Flandriæ, Tyrolis, Barchinonæ, Goritiæ, & Rossilionis, Domini Asiæ, & Africæ, Ordinis Velleris aurei Equitis, Avi, & Progenitorum suorum, Romanorum Imperatorum, Regum, Principum, Ducum, Marchionum, Comitum, Dominorum, Equitum, Ordinis Velleris aurei Equitum, Ducum Austriæ, Burgundiæ, Brabantiæ, Mediolani, Comitum Habspurgi, Flandriæ, Tyrolis, Barchinonæ, Goritiæ, & Rossilionis, Dominorum Asiæ, & Africæ, Ordinis Velleris aurei Equitum, Imperatoris Maximiliani, Regis Philippi, Archiducis Austriæ, Ducis Burgundiæ, Brabantiæ, Mediolani, Comitis Habspurgi, Flandriæ, Tyrolis, Barchinonæ, Goritiæ, & Rossilionis, Domini Asiæ, & Africæ, Ordinis Velleris aurei Equitis, Patris, Matris, Sororum, Fratrum, Uxoris, Liberorum, Consanguineorum, Affinium, Familiarum, Amicorum, Subditorum, Clientium, Servorum, Ancillarum, Hominum, Fœminarum, Pecorum, Armentorum, Gregum, Equorum, Mulorum, Asinorum, Camelorum, Canum, Catorum, Avium, Piscium, Bestiarum, Ferarum, Reptilium, Insectorum, Vermium, Arborum, Fructuum, Herbarum, Florum, Frugum, Leguminum, Vitium, Vinearum, Olivarum, Pomorum, Pomariorum, Hortorum, Pratorum, Pascuorum, Agrorum, Terrarum, Regionum, Provinciarum, Urbium, Oppidorum, Castellorum, Villarum, Domorum, Ædificiorum, Templorum, Cœnobiorum, Monasteriorum, Ecclesiarum, Cœmeteriorum, Sepulchrorum, Sepulturarum, Mausoleorum, Pyramidum, Columnarum, Statuarum, Imaginum, Picturarum, Tabularum, Tabellarum, Scriptorum, Librorum, Codicum, Chartarum, Membranarum, Papyrorum, Bibliothecarum, Thesaurorum, Gazophylacorum, Auri, Argenti, Æris, Ferri, Plumbi, Stanni, Cupri, Orichalci, Electri, Lapidum, Gemmarum, Margaritarum, Monilium, Vasorum, Vasculorum, Vasculariorum, Vestium, Vestimentorum, Vestitus, Vestitorum, Vestiariorum, Vestiariarum, Lanificiorum, Lanificiarum, Linteorum, Linteariorum, Linteariarum, Sericorum, Sericariorum, Sericariarum, Pannorum, Pannariorum, Pannariarum, Pannorum Aureorum, Pannorum Argenteorum, Pannorum Holosericorum, Pannorum Auro Textorum, Pannorum Auro Intextorum, Pannorum Auro Contextorum, Pannorum Auro Filatorum, Pannorum Auro Filatilium, Pannorum Auro Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilibus, Pannorum Auro Filatilium Textorum, Pannorum Auro Filatilium Intextorum, Pannorum Auro Filatilium Contextorum, Pannorum Auro Filatilium Filatorum, Pannorum Auro Filatilium, Pannorum Auro Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium Filatilium

Alexander Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Ge-
23 *nerali, & vniuersis Prioribus Prouincialibus, ac Fratribus Ordinis Glorioſiſſimæ Virginis Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem. Quieti veſtræ prouidere volentes authoritate præſentium diſtrictius inhibemus, ne aliqui Religioſi profeſſores Ordinis paris arctitudinis, vel minoris aliquem de Fratribus Ordinis veſtri profeſſum præſumat recipere ſine tua fili Prior Generalis, ſpeciali licentia, & conſenſu, & ſi forſan aliquem aliter receperint, illum vobis reſtituere teneantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ inhibitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Anagniæ Idibus Februarij Pontificatus noſtri anno quinto.*

Ioannes Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori
24 *Generali, Fratribus Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Merita veſtra Religionis, in qua virtutum Domino militatis, expoſcunt, vt vos paterna benenolentia proſequentes veſtris fauorabiliter annuamus precibus, & neceſſitatibus conſulamus. Sane pro parte veſtra nobis humiliter ſuppli-*
catum eſt, vt cum plerumque contingat, quod locorum Ordinarij ſeu diœceſani in locis, quæ iuſte, & pacifice obtinetis, cœmeteria veſtra benedicere, et conſecrare indebite contradicunt, prouidere vobis ſuper hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur veſtris ſupplicationibus inclinati, vt in quibuſcumque locis, quæ nunc obtinetis, et in poſterum iuſto titulo, dante Domino, obtinebitis, ſi locorum ipſorum Ordinarij à vobis ſuper hoc humiliter requiſiti noluerint, aut recuſauerint indebitè cœmeteria veſtra benedicere ſeu etiam conſecrare, poſſitis huiuſmodi cœmeteria per aliquem Antiſtitem gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habentem, quoties opus fuerit facere benedici, & etiam conſecrari, idemque Antiſtes huiuſmodi cœmeteria authoritate noſtra benedicere, & conſecrare valeat, ſine iuris præiudicio alieni, deuotioni veſtræ tenore præſentium indulgemus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Auinioni

octauo Idus Ianuarij Pontificatus noſtri anno quintodecimo.

Ioannes Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio Priori Generali Ordinis Fratrum Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem. Religionis tuæ ſinceritas promeretur, vt te, & Ordinem tuum Apoſtolicæ benignitatis gratia proſequentes, petitiones tuas quantum cum Deo poſſumus, ad exauditionis gratiam admittamus. Tuis itaq. ſupplicationibus inclinati, vt Fratres tui Ordinis tui, ſeu Priorũ ſuorũ Prouincialium licentia à quocunq. maluerint Catholico Archiepiſcopo, vel Epiſcopo gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habente, omnes tam minores, quam ſacros Ordinis ſtatutis à Iure temporibus recipere valeant, tibi, & eiſdem Prioribus præſentandi, & eiſdem Fratribus recipiendi, dictoque Archiepiſcopo, vel Epiſcopo conferendi dictos Ordines, quacunque conſtitutione in contrarium edita non obſtante, authoritate præſentium indulgemus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis attentare hoc præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Auinione V. Kal. Aprilis Pontificatus noſtri anno 7.

95 Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filiis Generali, aliiſq. Prouincialibus Prioribus, ac vniuerſis Fratribus Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſemperq. Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Statum Religionis veſtræ tranquillum, & proſperum affectantes, ad ea libenter intendimus, ex quibus materia ſubnotæ grauaminis, quietis, & pacis vobis commodum procuretur. Hinc eſt, quod nos veſtris ſupplicationibus inclinati authoritate Apoſtolica inhibemus, quemadmodum pro nonnullis Religioſis de Ordinibus Mendicantibus per Apoſtolicam Sedem inhibitum fore dignoſcitur, ne aliqui Religioſi de prædictis Ordinibus Mendicantibus Eccleſias, ſeu quæuis loca de nouo ædificare, ſeu conſtruere, aut per alios conſtructa, ſeu ædificata de nouo recipere, aut inhabitare iuxta loca veſtri Ordinis infra ſpacium centum quadraginta cannarum menſurandarũ etiam per aera, vbi alias reſte non permitteret loci diſpoſitio menſurari, quoquomodo præſumant. Decernentes, ſi ſecus autem fuerit, irritum, & inane. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ inhibitionis, & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſe-

ris,

rit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum in Prioratu de Gauſello prope Malauſinam Biſionenſis Diœceſis. Nonis Nouembris Pontificatus noſtri anno quarto.

26 *Pius Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei. Dilectis filijs Generali, ac vniuerſis Prouincialibus Prioribus Ordinis Fratrũ Glorioſiſſimæ Dei Genitricis ſẽperq; V. Mariæ de Monte Carmeli ſalutẽ, & Apoſtolicam Benedictionem. Pontificalis authoritas nos admonet, vt Regularium exceſſus perſonarum, quæ cæteris caſtius, & honeſtius ex voto profeſſionis viuere ſunt aſtrictæ, eo diligentius puniamus, quo eorum culpæ remaneant damnabilius incorrectæ, & ab alijs trahuntur facilius in exemplum. Cum itaque, ſicut accepimus, nonnulli veſtri Ordinis profeſſores ſuorum ſtatus, & ſalutis immemores exceſſus cõmittere, ac Regularibus dicti Ordinis inſtitutis, quæ iuxta eorũ profeſſiones efficaciter ſeruare promiſerunt, obuiare, necnon domorum dicti Ordinis, in quibus degunt, reformatione, & ad ſtatum priſtinum reductione per vos facienda non ſolum contradicere minime vereantur, verum etiam pro ſua rebellionis defenſione parentes, amicos, & etiam laicales perſonas, ac dominos tẽporales adire, eoſq; ad ſuæ obſtinationis, & tergiuerſationis fauorem commouere, ipſorumque præſidia flagitare præſumunt, propter quæ, ac huiuſmodi inordinatos fauores, quibus illi, & nonnulli alij eos minus debite proſequũtur, ipſos punire, & emendare nequitis, ac domorum earumdem, & in eis degentium perſonarum reformatio retardatur, ac exceſſus remanent incorrecti; nos quorum intereſt ſuper ijs de opportuno remedio prouidere, diſcretioni veſtræ tenore præſentium committimus, & mandamus, quatenus iuxta conceſſam vobis a Domino gratiam, & officiorum veſtrorum exigentiam omnes, & ſingulos dicti Ordinis profeſſores iuxta Sanctorũ Patrum, & veſtra Regularia inſtituta in vita, & in moribus reformare, ac Regulari diſciplinæ ſubdere, & ad meliorem vitam reducere procuretis, ita quod per veſtræ laudabilis diligẽtiæ ſtudiũ in dicto veſtro Ordine Regularis diſciplina, & vitæ caſtimoniæ laudabiliter obſeruetur, ac in eo deuota ſolicitudinis ſtudio benedicatur Altiſſimus, & odor bonæ famæ perſonarum illius vtiliter diffundatur. Et ne (quod abſit) peruerſorum eorumdem proteruitas, qui paterna, & proficua veſtra correctiones, & monita ſubire recuſant, in ſuæ profeſſionis trangreſſione damnabiliter perſeueret, aut ſatore zizaniæ, & hoſte humani generis procurante in deterius prolabatur, et eorum impunitas trahi poſſit ab aliis in exemplum, Vniuerſos, & ſingulos Patriarchas,*

Ar-

Archiepiſcopos, Epiſcopos, & cæteros locorum Ordinarios, necnon Duces, Marchiones, Comites, Varones, ſeneſcallos, iudiciarios, poteſtates, capitaneos, cæteroſque Dominos temporales, & eorum loca tenentes, vniuerſitateſque, & communitates ciuitatum, terrarum, caſtrorum, & aliarum quorumcumque locorum rogamus, requirimus, & hortamur attente; ſubditis vero noſtris iniungimus, & mandamus, quatenus pro tam ſaluberrimi operis complemento vobis efficacis fauoris, & adiumenti præſidio, quotiens opportunum fuerit, & pro veſtri parte fuerint requiſiti, aſſiſtant, & fauores præbeant opportunos, ita quod vos, & veſtrum quilibet quoſcumque incorregibiles, dyſcolos, & delinquentes ipſius veſtri Ordinis profeſſores puniri, corrigere, & iuxta ſuam profeſſionem vitam ducere compellere valeatis. Caterum vt optata ipſius Ordinis illiuſque domorum, & perſonarum reformatio, abſque alicuius impedimenti, aut obſtaculi machinatione ſuccedat, vniuerſis, & ſingulis tam profeſſoribus prædictis, quam aliis quibuſcumque Eccleſiaſticis, & ſecularibus perſonis cuiuſcumque dignitatis, gradus, ſtatus, Ordinis, vel conditionis exiſtant, diſtrictius inhibemus, ne reformationi domorum, vel perſonarum Ordinis antedicti quouis quæſito colore ſe opponere aut illam impedire præſumant ſub excommunicationis pœna, quam ſi ſecus fecerint, eos & eorum quemlibet incurrere volumus ipſo facto, & a qua, donec a præmiſſis reſipuerint cum effectu abſolui nequeant, præterquam in mortis articulo conſtituti. Non obſtante ſi aliquibus à Sede Apoſtolica indultum exiſtat, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Mantuæ anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo nono nonis Decembris, Pontificatus noſtri anno ſecundo.

27 *Paulus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Circa quorumlibet Regularium Ordinum profeſſores, eò diligentiùs laboramus, quo fœcundius illorum Religionum fructum videmus afferre ſalubriorum, eoſque poſſe ex noſtris inſtitutis laudabilibus proficere iugiter incrementis. Sane pro parte dilecti filii Ioannis Soreth Prioris Generalis Ordinis Fratrum Gloriſiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli nobis nuper exhibita petitio continebat, quòd olim ne in ipſo Ordine ſciſſuram aliquam pullulare contingeret, & vt Fratribus dicti Ordinis ſub arctiori obſeruantia Regulæ, etiam per*

felicis

felicis recordationis Eugenium *Papam IV. prædeceſſorem noſtrum mitigatæ* Altiſſimo *famulantibus, fauor debitus impẽderetur, & vt quietius abiecto omni timore humano id efficere poſſent, & in vnitate fraternæ charitatis in præmiſſa obſeruantia permanerent, in quibuſdam* Generalibus, & Prouincialibus *in ipſo* Ordine *celebratis capitulis, promouente dicto* Generali, *inter cætera ſtatutum extitit, vt* Priores Prouinciales, *aut* Prouinciale Capitulum *non poſſent pro libito eiſdem præficere* Priores, *vel etiam amouere ſine eorum conſenſu, ſed quos elegiſſent, confirmare; Fratres etiam eorum, abſque Prioris, & Fratrum aſſenſu extraponere ſiue alios præter eorum conſenſum inſorum adiungere nequirent conſortio; quod quidem ſtatutum, & nonnulla tunc expreſſa per piæ memoriæ Calliſtum III. confirmata ſunt, necnon per Pium II. Romanos* Pontifices *ſimiliter prædeceſſores noſtros etiam de ſuper adiunctum, ne quis ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna reformationem* Conuentuum *dicti* Ordinis *impediret, aut ſe illi opponeret quouis quæſito colore, a qua quidem ſententia abſolutionem, niſi reſipiſcerent, Sedi* Apoſtolicæ *duntaxat, præterquam in mortis articulo, reſeruauit. Quare pro parte dicti* Generalis *nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt ſtatuto aliis præmiſſis pro eorum ſubliſtentia firmiori robur* Apoſtolicæ *confirmationis adiicere, ac alias ſuper ijs opportunè prouidere de benignitate* Apoſtolica *dignaremur. Nos igitur qui dicti* Ordinis *ſtatum proſperum, & tranquillum paterno zelamus affectu, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, ſtatutum prædictum ratum habentes, & gratum illud prout in litteris Calliſti, & Pii prædeceſſorum huiuſmodi continetur, authoritate* Apoſtolica *tenore præſentium confirmamus, & approbamus, ac plenum robur obtinere decernimus. Adiicientes nihilominus ad præmiſſa, quod nullus* Prouincialis Cõuentus *dicti* Ordinis *reformatos poſſit per Vicarium viſitare, niſi talem* Conuentus *ipſe requirat, ſed perſonaliter teneatur eos viſitare cum ſocio, qui fuerit perſeuerans in vita conſimili. Item, quod pro communibus expenſis* Ordinis Conuentus *hactenus reformati, aut etiam, qui in poſterum reformabuntur, vltra ſummam conſuetam, quam antea perſoluebant, taxari vel compelli non poſſint. Volenteſque, & diſtrictius iniungentes, quod omnis* Prior *tam in* Conuentibus *reformatis prædictis, quam de cætero reformandis promittat tam confirmanti, quam* Conuentui, *in quo recipietur, fideliter obſeruare, & obſeruari facere* Regulam *ſecũdum ipſius* Eugenii *prædeceſſoris mitigationem, vt præmiſſum*

miſſum eſt. Si vero in hoc deſes, ſeu negligens notabiliter repertus fuerit, Prior Generalis, ſeu Prouincialis teneatur eum abſoluere, ſub pœnis & cenſuris contra impedientes reformationem, vt ſupra dicitur, latis. Cæterum, vt Prouinciales ad plantandam in dicti Ordinis Conuentibus, ſuiſque Prouinciis, confouendamque Regularem obſeruantiam peramplius animentur, volumus, vt Conuentus, quos iam reformarunt aut in poſterum reformabunt, ſub eorum obedientia ſeruatis præmiſſis conditionibus perſeuerare debeant, nec Vicarius cuiuſcumque hoc impedire præſumat, Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac dicto Ordine, & illius profeſſoribus per Sedem Apoſtolicam ſub quauis verborum forma conceſsis priuilegiis, indultis, & litteris Apoſtolicis, etiamſi de illis, & eorum totis tenoribus de verbo ad verbum ſpecialis, & expreſſa mentio foret habenda, ſtatutis quoque, & conſuetudinibus dicti Ordinis iuramento, Confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Nulli omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ inhibitionis, confirmationis, approbationis, Conſtitutionis, adiectionis, voluntatis, & iniunctionis, infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Marcum anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo quinto, poſtridie Kalendas Februarii Pontificatus noſtri anno ſecundo.

28 *Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filiis Generali, & vniuerſis Prioribus Ordinum Fratrum Glorioſiſſimæ ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Prouiſionis noſtræ cupimus prouenire ſubſidiis, vt Religio veſtra ſemper in melius Deo propitiante proficiat, & ſi quid obſtare dignoſcitur, ſolicitè corrigatur. Vobis itaq. quos in diuini nominis amore vigiles delectat extirpare vitia, & plantare virtutes, vt Apoſtatas, & inſolentes Ordinis veſtri niſi veſtris ſalubribus monitis acquieſcant, excommunicare, capere, ligare, & carceri tradere, ſi videbitur expedire, poſſitis, authoritate præſentium concedimus facultatem. Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum*

Anagniæ

Anagniæ quinto decimo Kalendas Aprilis Pontificatus nostri an. 5.

Alexander Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Gene-
29 *rali. & Prouincialibus Prioribus Ordinis Fratrum Gloriosissi-*
mæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli,
salutem, & Apostolicam benedictionem Religionis vestræ mere-
tur honestas, vt vos sincera diligentes in Domino charitate peti tio-
nibus vestris, quãtum cum Deo possumus, fauorabiliter annuamus.
Hinc est, quod nos vestris supplicationibus inclinati authoritate
vobis præsentium indulgemus, vt tu Prior Generalis, & qui succes-
serit tibi vbique, ac vos Priores Prouinciales, & alij, qui pro tem-
pore fuerint in suis prouincijs in Ecclesiis, ac domibus vestri Ordi-
nis cum libero ingressu, & exitu visitationis, & correctionis offi-
cium exercere, mutare Fratres, & recipere nouitios libere valeatis
alicuius contradictione irrationabili non obstante. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infrin-
gere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attenta-
re præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum
Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum
Laterani decimo octauo Kal. Feb. Pontif. nostri anno secundo.

Alexander Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Priori
30 *Generali, & Fratribus Ordinis Gloriosissimæ Dei Genitricis, sem-*
perq. Virginis Mariæ de Monte Carmeli salutem, & Apostolicam
benedictionem. Qui ex Apostolici cura tenemur officij circa
Religionis augumentum prompti, & vigiles inueniri, super his ve-
stris votis libenter annuimus, in quibus honorem vestri Ordinis, &
animarum profectum contineri sentimus. Lecta siquidem coram
nobis vestra petitio continebat, quod in Regula vestri Ordinis per
Sedem Apostolicam confirmata dignoscitur esse statutum, vt Fra-
tres ipsius Ordinis vnum ex eis Priorem habeant, qui ex vnanimi
omnium assensu, vel eorum maioris, & sanioris partis ad Priora-
tus officium eligatur, cui obedientiam promittat quilibet aliorum,
& promissam studeat operis veritate obseruare, cum castitate, &
abdicatione proprietatis; ac etiam secundum Constitutiones eius-
dem Ordinis Prior ipsius, qui pro tempore fuerit, a Prioratus officio
absolui & amoueri potest a Diffinitoribus Capituli Generalis. Et
licet tu fili Prior, & prædecessores tui iuxta eiusdẽ Ord cõsuetudinẽ
obseruatam hactenus, & a Sede toleratam eadem statim, post-
quam electi secundum statutũ huiusmodi extitistis, curã gesseritis
Fratrũ Ord. memorati, officiũ Prioratus plene, & libere in omnibus
exercẽtes, ijdẽq. Fratres vobis deuotè, atq. humiliter obedierint, in-
tenderintq. reuerenter. Quia tamen de præmissis dubitationis scru-
pulus in vestris, et plurimis dictorũ Fratrũ cõscientijs est exortus, hu-

militer pe-

petistis vobis super hoc de prouidentia Sedis Apostolicæ subueniri: Nos itaque volentes omnis ambiguitatis scrupulum in hac parte de vestris cordibus amputare, & Ordinem ipsum à Sede approbatum eadem, honestate floridum, & virtute fœcundum, priuilegio Apostolicæ gratiæ attollere speciali, ac vestris supplicationibus inclinati, quicquid super præmissis per te, Prior, vestrosque prædecessores Fratres, & Diffinitores factum, & obseruatum est hactenus ratum habentes, & firmum, vobis authoritate præsentium indulgemus, vt successores tui, Prior, qui erunt pro tempore statim postquam electi fuerint secundum Regulam, & constitutiones Ordinis vestri eo ipso veri eiusdem Ordinis effecti Priores curam animarũ Fratrum ipsius Ordinis plenè habeant, & libere gerant, ipsosque Fratres authoritate propria ligare, & soluere valeant, necnon in eodem Ordine agere, quæ ipsi, & præfati Diffinitores, iuxta memoratam Regulam, & Constitutiones secundum Deum eisdem Ordini, & Fratribus viderint expedire, aliasque Prioratus officium licitè in omnibus exercere, iidemque Fratres tibi, Prior, ac successoribus ipsis deuotè, ac humiliter obediant, & intendant, & præfati successores, & tu Prior à Diffinitoribus Capituli Generalis ipsius Ordinis secundum constitutiones iam dicti Ordinis absolui, & amoueri possitis, concessa tibi, Prior, tuisque successoribus ante absolutionem, & amotionem huiusmodi exequendi Prioratus officium, quoad præmissa omnia, & alia nihilominus libera facultate. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Laterani sexto Kal Martii Pontif. nostri anno 2.

31 Pius Episcopus seruus seruorum Dei. Dilecto filio Priori Generali Ordinis Gloriosissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli salutem, & Apostolicam benedictionem. Solicitudo pastoralis officii nobis licet immeritis superna dispositione commissi continua nos perurget instantia, vt Religiosorum excessus, quos antiquus hostis eo solicitius suscitat, quo eorum vitæ meritoriæ ardentius æmulatur, tanto amplius detestantes, quanto ex illis maiora scandala in membris fidelium generantur, reprimere, & castigatione debita coercere curemus. Nuper siquidem pro parte tua nobis fuit expositum, quod licet tu prout ex debito tibi commissi Generalatus teneris officii solicite cures Ordinem iuxta Sanctorum Patrum, & ipsius regularia instituta moribus honestatis ornare illiusque professores vitæ subdere regulari, quia tamen in multis

multis ipſius Ordinis domibus reperiri contingit nonnullos ex dictis profeſſoribus huiuſmodi bono laudabilique propoſito calcitrare, & rebelli animo contraire, tu, pro commiſſis per eos exceſſibus, & delictis præmiſſis eos caſtigatione debita cohibere, & ad frugem melioris vitæ reuocare non potes, quo fit vt tam ipſi quam nonnulli alij dicti Ordinis Fratres dyſcoli, atque proterui ſalutaria ſuorum Superiorum correctiones, & caſtigamenta, videlicet ieiuniorum in pane, & aqua, diſciplinarum, incarcerationes, & cætera huiuſmodi aut contemnant, aut ſubire recuſent, indeque ad iniurias, aut minas, & verbera quandoque prorumpant, interdum vero in apoſtaſia audacius prolabantur. Quare pro parte tua fuit nobis humiliter ſupplicatum, vt ſuper his de opportuno remedio prouidere paterna diligentia curaremus. Nos igitur attendentes, quod ſi ad reprimendum inſolentias tranſgreſſorum, & eorum præſumptiones temerarias Superiorum diſciplina lenteſcat, eorum voluntas fit procliuior ad peccandum, & impunitatis exemplum periculoſius in alios deriuatur, volentes temerariis auſibus talium delinquentium opportunis remediis obuiare, quod tu, tuique ſucceſſores, & quos tu, & ipſi idoneos ſenſeritis, & diſcretos Prouinciales Priores, omnes, & ſingulos apoſtatas, criminoſos, incorregibiles, aut delinquentes præfatos, qui tuam, & Superiorum ſuorum ſatagunt emendationē, & correctionem effugere, & quos præmiſſis impedimentis cauſantibus tu aut alij eorum Superiores prædicti iuxta ipſius Ordinis ſtatuta, & conſuetudines commode punire nequibitis non ſolum in eisdem ſtatutis contentis, ſed ſi eorum demerita, & exceſſus id exegerint, arctioribus pœnis tam per vos quam locorum Ordinarios, eorumque Vicarios, & eorum officiales, ſiue alios miniſtros capi, & carceris cuſtodiæ mancipare, torquere, & torqueri facere, & punire poſſitis; ita tamen quod ſi eorumdem Fratrum exceſſus adeo graues fuerint, & enormes, quod illorum occaſione quæſtionibus ſubdi debeant, vel tormentis, circa tamen vltimi ſupplicii, mutilationisq. membrorum pœnas, quæſtionibus huiuſmodi ſubijci nequeant, vel torqueri niſi cum duobus ex tribus antiquioribus dicti Ordinis adhoc per ſuperiores ſuos deputatorum præſentia, & aſſenſu. Quocirca vniuerſos, & ſingulos Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, locorum Ordinarios, necnon Duces, Marchiones, Comites, Varones, Seneſcallos, iudiciarios, poteſtates, Capitaneos, Baiulos, cæterosque Dominos temporales, & eorum loca tenentes, vniuerſitateſque, & communitates ciuitatum, terrarum, caſtrorum, & aliorum quorumcumq. locorum rogamus, requirimus, & hortamur attentè, quatenus tibi, & dictis ſucceſſoribus, necnon Prouincia-

libus

libus Prioribus præfatis efficaci præsidio assistentes, vt tu, & successores, ac Prouinciales, Priores prædicti apostatas, dyscolos, & delinquentes Fratres huiusmodi corrigere, & iuxta ipsorum exigentiam delictorum eos paterna castigatione punire valeatis, pro Regis Æterni, & Sedis Apostolicæ reuerentia vobis auxilium, consilium, & fauorem opportunos impendant, nec non ad requisitionem vestram vobis familiam præbeant opportunam, ita quod apostatas, dyscolos, & delinquentes prædictos ad rectitudinis viam reducere valeatis, ipsorumque saluti prospicere. Et si quando opus fuerit illos ad eamdem requisitionem capi, detineri, torqueri, & puniri facere, vt præfertur, non postponant. Quibus omnibus, & singulis præmissis ad requisitionem vestram huiusmodi duntaxat faciendi, ac exequendi, absque alicuius sententiæ censura, vel pœnæ incursu, tenore præsentium litterarum concedimus & etiam facultatem, non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus prædictis, etiam confirmatione Apostolica, vel quacumque alia firmitate vallatis, cæterisque contrarijs quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, & conceſſionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursarum. Datum Mantuæ anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quinquagesimo, Nonis Decembris Pontificatus nostri anno secundo.

32 Callistus Episcopus seruus seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ad Romanum Pontificem non dubium pertinere dignoscitur, quemcumque errantem ad rectam viam reducere, & præsertim illis, qui colla sua in alterius arbitrio submiserunt, cum in auaritiæ abyssum dilabi incipiunt, ne Religionis obseruantiæ laxatis habenis, in tenebras ruant exteriores, totis viribus resistere, & vt saltem formidine pœnæ illos retrahat ab inceptis, statuit, & decernit prout melius, ac salubrius in Domino conspexit expedire. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli Ordinis Fratrũ Gloriosissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli professores votis per eos emissis contrauenire non erubescentes per diuersas Prouincias, & nationes, vt extra Domos, & Religionem huiusmodi commodius vagari valeant, nonnulla beneficia Ecclesiastica tam secularia, quam Regularia vijs exquisitis, et diuersorum indultorum, siue dispensationum Apostolicarum obtentu, tam in titulum, quam in commendam sibi conferri, et alias concedi obtinuerunt, et nihilominus in officiis, et admini-

& administrationibus dicti Ordinis in Generalibus, & Prouincialibus Capitulis, cum opulentiores, & ditiores contra eorũ ſubſtantiale votum ſint, volunt, & cupiunt præeſſe, & alijs, qui ſub Regulari obſeruantia in domibus dicti Ordinis deſeruiunt, frena imponere. Nos igitur attendentes, quod quis ponens manum ad aratrũ, & proſpiciens retro Regnum Cœlorum non adipiſcetur, ac conſiderantes, quod qui in ſe Regularem diſciplinam, quam ſuſcipere pollicitus eſt, non recipit, alios ad illam reducere nequit, volentes quoque Ordinis, & profeſſorum huiuſmodi indemnitatibus prouidere, hac irrefragabili conſtitutione valitura conſtituimus, ſtatuimus, ac etiã ordinamus, quod nullus dictorum profeſſorum beneficia ſecularia ſeu etiam Regularia, ex noſtra, vel Prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum, aut Sedis Apoſtolicæ, vel legatorum eius conceſſione, vel indulto, aut alias, quouis modo in titulum, vel commendã pro tẽpore obtinentium, aut qui futuris temporibus qualibet obtinebunt, etiamſi illa ſimpliciter, vel alio quouis modo dimiſerint in prædictis Capitulis generalibus, vel Prouincialibus, aut Congregationibus, ſeu negotijs, officijs, vel aliis adminiſtrationibus dicti Ordinis (niſi Generalis pro tempore conſenſu interueniente) quomodolibet admittantur, ſub excommunicationis pœna, quam admiſſi, & admittentes, prout in his ſcriptis ferimus, incurrant ipſo facto. Et ſi dicti beneficiati vltro admitti quouis quæſito colore contra voluntatem Generalis prædicti procurauerint, ſimili modo irregularitatis, & inhabilitatis maculas incurrant, beneficijſque per eos obtentis ipſo facto priuati exiſtant, & alijs perſonis idoneis per illos, ad quos ipſorum collatio pertinere dignoſcitur, conferantur, dictaque beneficia, ſeu officia ambientes, vel procurantes perpetuo inhabiles, & ineligibiles, abſq. alicuius regreſſus ſpe maneant, & pro talibus perpetuo habeantur. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon priuilegijs, indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſcumque ſpecialiter, vel generaliter conceſſis, & in futurum concedendis, etiamſi de præſentibus expreſſam fecerint mentionem, & his expreſsè fuerit derogatum, ac etiam de dictis conceſſis, & concedendis litteris, earumque totis tenoribus ſpecialis mentio ſit habenda, & quibus præſentium tenore derogamus, & derogatum eſſe volumus, etiamſi in illis expreſsè caueatur, quod eis nequeat quo quomodo derogari, necnon dicti Ordinis iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſq. contrarijs quibuſcumq.

Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his, à quoquam quauis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostrorũ constitutionis, statuti, ordinationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto, Idibus Marti, Pontificatus nostri anno primo.

33 *Nicolaus Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Cum nulla fidelium conuentio sub aliquo Religionis colore, absque Summi Pontificis potestate fieri valeat, ne conuentus Religiosarum virginum, viduarum, biguinarum, mantellatarum aut aliquæ particulares ex his sub habitu, & protectione Ordinis Glorioſissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Mõte Carmeli degentium, aut quæ in posterum offerentur, absq. Apostolicæ authoritatis munimine viuere videantur, harum tenore decernimus, vt Ordo præfatus, ac eiusdem Ordinis Magister Generalis, & Priores Prouinciales circa præfatarum receptionem, vitæ modum, admissionem, & protectionem illis eisdem, & prorsus similibus priuilegiis gaudeant, quibus Ordines Prædicatorum, & Eremitarum Sancti Augustini gaudent, & vtuntur, dummodo virgines, viduæ, biguinæ, & mantellatæ prædictæ continenter, & honestè viuant, ieiunentque, ac omnia alia faciant, & obseruent, quæ virgines, viduæ, biguinæ, & mantellatæ Ordinum Prædicatorum continenter, & honeſte viuentes secundum earum Ordinationes, & statuta faciunt, & obseruant. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentemo quinquagesimo secundo, Nonis Octobris, Pontificatus nostri anno sexto.*

34 *Eugenius Episcopus seruus seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ex clementi prouisione Sedis Apostolicæ, necnon Religiosarum personarum, & præsertim sub Regulari obseruantia Altissimo famulantium studio piæ vitæ deuotionis, & meritis dignoscitur prouenire, vt Romanus Pontifex quandoque*

Præ-

Prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta corrobo-ret, & indulta confirmet. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris generalis, & Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini nobis nuper exhibita petitio continebat, quod olim felicis recordationis Martino Papæ Quinto, Prædeceſſori noſtro expoſito, qualiter quondam Bonifacius in ſua tũc obedientia IX. nuncupatus, pro propagatione, & augmento Ordinis dicti quaſdam ſuas literas Apoſtolicas nonnullas conceſſiones, ordinationes, ſtatuta, immunitates, & gratias continentes ſuper receptione quarumdam mulierum ad hoc idonearum, quæ habitum Regularem prædicti Ordinis ad inſtar mantellatarum, ſeu Pinzocherarum Fratrum Minorum, & Prædicatorum Ordinum recipere vellent, & geſtare inaulſerat, ac demum eidem Prædeceſſori ſupplicato, vt præfatas conceſſiones, & indulta de ſpeciali gratia confirmare, authoritate Apoſtolica dignaretur, præfatus Prædeceſſor huiuſmodi ſupplicationibus inclinatus, venerabili Fratri noſtro Ioanni Epiſcopo Briocenſi tunc in Romana curia reſidenti, eius proprio nomine non expreſſo, per ſuas certi tenoris literas mandauit, vt ſe ſuper eiſdem expoſitis informaret, et ſi conceſſa, & indulta pro uidè facta fuiſſe reperiret, ex authoritate Apoſtolica confirmaret, prout in eiſdem Prædeceſſoris literis, in quibus de verbo ad verbum literæ præfati Bonifacii inſertæ ſunt, plenius continetur. Idemque Epiſcopus ad huiuſmodi Prædeceſſoris literarum executionem procedens poſt habitam ſuper indulto huiuſmodi plenariam informationem, & fidelem, conceſſiones, & indulta præfata authoritate Apoſtolica confirmauit, prout in inſtrumẽto deſuper confecto, & ipſius Epiſcopi ſigillo munito, cuius tenorem habere volumus præſentibus pro expreſſo, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prædictorum nobis fuit humiliter ſupplicatũ, vt litteras prædictas, et proceſſus deſuper cõfectos, ac contenta in eis pro eorum ſubſiſtentia firmiori robur Apoſtolicæ confirmationis adiicere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos itaq; qui Religionis, & Ordinis huiuſmodi proſperum incrementum, quantum cum Deo poſſumus, fauorabiliter procuramus, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati literas, et proceſſus huiuſmodi, & omnia inde ſecuta, prout prout de facta ſunt, authoritate Apoſtolica tenore præſentium confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenorem vero litterarum Prædeceſſoris, cum intentione præfata præſentibus de verbo ad verbum inſeri fecimus, & eſt talis.

Martinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Venerabili Fratri Guillelmo Epiſcopo *Briocenſi in Romana Curia reſidenti, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Dum fructus vberes, quos ſacer Ordo dilectorum filiorum Fratrum* Eremitarum *Sancti Auguſtini in agro Eccleſiæ militantis in propagatione Religionis, & fidei orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, & producit, atque in poſterum producturum ſpe firma ſperamus, diligenter attendimus, dignum cenſemus, & congruum, vt circa ea, quæ ipſius Ordinis incrementum concernere poterunt, benignis fauoribus intendamus. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris Generalis eiuſdem* Ordinis *& Fratrum prædictorum petitio continebat, quod dudum quondam Bonifacius in ipſius obedientia IX. nuncupatus præmiſſa prouida conſideratione recenſens quoſdam literas Apoſtolicas nonnulla ſtatuta, conceſſiones, & ordinationes, & alias immunitates, & gratias continentes eis conceſſit, prout in ipſis literis, quarum tenorem de verbo ad verbum præſentibus inſeri fecimus, plenius continetur. Quare pro parte Priorum, & Fratrum prædictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt litteras prædictas, & contenta in eis pro ipſorum ſubſiſtentia firmiori, autboritate Apoſtolica confirmare de benignitate Apoſtolica dignaremur, Nos itaque huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, ac de præmiſſis certam notitiam non habentes, fraternitati tuæ per Apoſtolica ſcripta committimus, & mandamus, quatenus de literis, & contentis in eis huiuſmodi autboritate noſtra te diligenter informes, & ſi per eamdem informationem ea prouide ſtatuta, & ordinata, ac cenceſſa repereris, ſuper quo tuã conſcientiam oneramus, literas, et cõtenta huiuſmodi autboritate præfata approbes, & confirmes. Tenor autem dictarum literarum talis eſt.*

Bonifacius Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei. Ad perpetuã rei memoriã. In ſinu Sedis *Apoſtolicæ ſacer Ordo Fratrũ* Eremit. *S. Aug. conſiſtẽs ſic ſpendet per incrementa virtutum, quod digne meretur præcipuis attolli fauoribus, ac ſpiritualibus gratijs conſoueri, & nos equidem Ordinem ipſum libenter proſequimur prærogatiua fauoris, & augmenta ſuorum ſucceſſuum, in ijs præſertim, quæ diuini cultus augmentum, & Sacri Ordinis propagationem reſpiciunt, paternis affectibus promouemus. Hinc eſt quod nos dilectorũ filiorũ Prioris* Generalis, *et Fratrũ dicti Ordinis precibus annuẽtes, ac cupiẽtes, vt Ordo prædictus eo proficiat felicioribus incremẽtis, quo maioribus fuerit gratijs a Sede Apoſt. cõmunitus autboritate Apoſt.*

præſentium

ſentium tenore ſtatuimus, concedimus, volumus, & ordinamus quod de cætero perpetuis futuris temporibus tam Generali, *quam cuilibet officiali Prioribus dicti* Ordinis *ſecundum morem, & ſtatuta eiuſdem Ordinis, in quibuſcumque prouincijs conſtitutis tam præſentibus, quam futuris ſit licitum, ac permiſſum, quaſcunque mulieres, ſi alias ſint idoneæ, & aliud canonicum non obſiſtat, quæ habitum* Regularẽ *prædicti Ordinis ad inſtar mantellatarum, ſeu Pinzocherarũ Ordinum Fratrũ Minorum, & Prædicatorum habere, & geſtare voluerint tam virgines, & matronas, quã viduas, & mantellatas, ſeu* Pinzocheras *dicti Ordinis* Eremitarum *recipere, & admittere, ac earum ſingulis habitum Regularem, ac regulã eiuſdẽ Ordinis Eremitarum, ad inſtar huiuſmodi mantellatarũ, ſeu* Pinzocherarum Ordinum Fratrum Minorum, *& Prædicatorum prætatorum, prout ſecundum* Deum *ſaluti animarum earũdem ſalubrius viſum fuerit expedire, etiam exhibere: quæ ſic recipiendæ authoritate præfata gaudeant, & gaudere poſſint, & debeant, tam exemptionis priuilegio, quam omnibus immunitatibus, libertatibus, indulgentiis, ac aliis priuilegiis quibuſcumque præfato Ordini Eremitarum, eiuſque Fratribus, ac perſonis per Sedem Apoſtolicam iam conceſſis, & quæ in poſterum concedentur: quatenus huiuſmodi exemptionis priuilegium, immunitates, libertates, indulgentiæ, ac quæcumque alia priuilegia ipſis Prioribus, & Fratribus Ordinis* Eremitarum *competũt, vel competere poſſunt, ſeu poterunt, & Priores, & Fratres, ac loca ipſa eſſe capacia eorumdem. Volentes inſuper, & authoritate prædicta decernentes, quod exemptionis præfatæ priuilegium, immunitates, libertates, & alia ſupradicta etiam ad iam per ipſos, & Fratres* Ordinis Eremitarum *receptas, & mãtellatas, ſeu* Pinzocheras *huiuſmodi plenarie ſe extendant, ipſæque illis gaudere poſſint, & debeant, prout de recipiendis Mantellatis, & Pinzocheris huiuſmodi ſæpius eſt expreſſum. Conſtitutionibus Apoſtolicis, & ſtatutis, & conſuetudinibus tam veſtri, quam aliorum Ordinum quorumcumq. & aliis non obſtantibus quibuſcumq. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, decreti, ſtatuti, voluntatis, & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationem* Omnipotentis *Dei, ac Beatorum* Petri. *& Pauli Apoſt. eius ſe noueritincurſurũ. Datũ Romæ apud Sanctum Petrum ſeptimo Idus Nouembris, Pont. noſtri ann. vndecimo. Datum Romæ apud Sanctos Apoſtolos quarto Idus Iulii Pont. noſtri an. nono. Nulli ergo omnino hominũ liceat hãc paginã noſtræ confirmationis, & communicationis infringere,*

vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Florentiæ an. Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo trigesimo quarto, tertio decimo Kal. Aug. Pontif. nostri anno quarto.

35 *Innocentius Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Priori, & Fratribus Ordinis Gloriosissimæ Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, salutem, & Apostolicam benedictionem. Deuotionis vestræ precibus inclinati, authoritate vobis præsentium indulgemus, ne de causis aliquibus de cætero vobis a Sede Apostolica committendis inuiti cognoscere teneamini, nisi litteræ commissionis huiusmodi plenam de hac indulgentia fecerint mẽtionẽ. Nulli ergo omnino hominũ liceat hãc paginã nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Lugduni tertio Idus Iulij Pont. nostri anno 4.*

36 *Clemens Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Generali, ac cæteris Prioribus, & Fratribus Ordinis Gloriosissimæ Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, Salutem, & Apostolicam benedictionem. Deuotionis augumentum Deo propitio vobis prouenire confidimus, si super iis, quæ pie cupitis, nos benignos ad gratiam habeatis. Hinc est quod nos humilitatis vestræ precibus inclinati, authoritate præsentium vobis indulgemus, vt in locis, & Oratoriis vestris, quæ ex concessione Romanorũ Pontificum prædecessorum nostrorum, aut Diœcesanorum locorum pacifice obtinetis, cum altari viatico possitis Missarum solemnia, & alia diuina officia celebrare, omni parochiali iure parochialibus Ecclesiis reseruato. Et ne de iure huiusmodi possit aliqua quæstio suboriri, illud circa oblationes, decimas, & primitias intelligimus, quæ a Laicis solent clericis exhiberi, quibus defraudari nolumus parochiales Ecclesias occasione indulgentiæ supradictæ. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Perusii quarto nonas Iunij Pontif. nostri an. primo.*

37 *Vrbanus Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filiis Priori Generali, & Fratribus Ordinis Gloriosissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, Salutem, & Apostolicã benedictionem. Deuotionis vestræ, qua Deum, nos, & Romanam*

Eccle-

Eccleſiã reuereminí, ſinceritas promeretur, vt petitionibus veſtris, quantum cum Deo poſſumus, fauorabiliter annuamus. Hinc eſt quod nos veſtris deuotis ſupplicationibus inclinati, vt vbicumq. in locis tamen ad hoc congruentibus, & honeſtis, extra loca, & Oratoria veſtra, coram Prælatis, Principibus, & Magnatibus, cũ ſuper hoc per eos, vel pro parte ipſorum fueritis requiſiti, ſuper altari portatili Miſſas, & alia diuina officia celebrare, abſque tamẽ iuris parochialium Eccleſiarum præiudicio valeatis, quibuſcumq. conſtitutionibus Apoſtolicis, & ſtatutis, ac conſuetudinibus veſtri Ordinis, & aliis contrariis, nequaquam obſtantibus, vobis tenore præſentium de ſpeciali gratia indulgemus. Nulli ergo omnino hominum liceat hãc paginam noſtræ cõceſſionis infringere, vel ei áuſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præſũpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Auinioni tertio decimo .Kal. Martii Pontif. noſtri an. primo.

38 Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, in quorum Diœceſibus Priores, & Fratres Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli conſiſtunt, ſalutẽ. & Apoſtolicam benedictionem. Cum Prælatos Eccleſiarum & plantare Sacram Religionem, & plantatã deceat modis omnibus conſouere, authoritate præſentium diſtrictius inhibemus, vt aliquis veſtrum à dilectis filiis Prioribus, & Fratribus Ordinis Beatiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, qui conſiſtunt in veſtris Diœceſibus, vel conſiſtent, obedientiam contra tenorem priuilegiorum, & indulgentiarum Apoſtolicæ Sedis exigere, vel accipere non præſumat. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ inhibitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Laterani decimo octauo Kal. Feb. Pontif. noſtrianno ſecundo.

39 Nicolaus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, in quorum ciuitatibus, & Diœceſibus Fratres Ordinis glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli conſiſtunt, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ad audientiam noſtram peruenit, quod licet dilecti filii Fratres Ordinis Beatiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, in omni patientia, & humilitatis ſpiritu ſe vobis deuotos, & placidos ſtu-

deant exhibere, mandatis vestris in omnibus, quæ statutis eiusdem Ordinis non obuiant, prompta deuotione parendo, nihilq. velint facere, per quod Ecclesiis, in quarũ morantur prouincijs, aliquod præiudicium, vel dispendium generetur: nihilominus, quidam vestrũ Fratres eosdem nimium cõprimentes ipsos in Oratorijs sui Ordinis in eorum ciuitatibus, vel Diœcesibus constitutis, diuina officia celebrare pro suæ voluntatis arbitrio non permittunt, alias graues existentes eisdem plurimum, & infesti; propter quod duxerunt ad Apostolicæ Sedis auxilium recurrendum. Cum igitur indignum existat, vt ijdem Fratres eos molestos sentiant, qui ipsos suæ Religionis obtentu tenentur in visceribus gerere charitatis, nos circa Religionis augmentum, & animarum profectum vigiles inueniri volentes, Fraternitati vestræ ad instar felicis record. Alexandri, & Clementis IV. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum per Apostolica scripta firmiter præcipientes mandamus, quatenus quamdiu prædicti Fratres mandatis vestris, iuxta præmissũ modum deuote obedire curauerint, ab ipsorum molestijs, & grauaminibus desistentes, ac subditos vestros ab ipsorum inquietatione penitus compescentes, permittatis ipsos, maxime cum iam oratoria, & collegia habeant in ciuitatibus, & Diœcesibus vestris, prout decet viros Religiosos approbati Ordinis, diuina officia in eisdem Oratoriis libere celebrare, ita vt Fratres prædicti propter hoc ad nos recurrere vlterius non cogantur. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem quinto Kal. Maii Pontificatus nostri anno tertio.

40 Bonifacius Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filiis Prioribus Prouincialibus Fratrum Ordinis Gloriosissimæ Dei Genitricis, semperq, Virginis Mariæ de Monte Carmeli, salutem, & Apostolicã benedictionem. Religionis vestræ promeretur honestas, vt petitionibus vestris præsertim animarum salutem concernentibus fauorabiliter annuamus. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram nobis, quod plures Fratres vestri Ordinis in Theologica facultate instructi desiderant Christi fidelibus proponere verbum Dei. Nos igitur vestris supplicationibus inclinati tenore præsentiũ vobis authoritatem concedimus, vt illis ex prædictis Fratribus, quos ad hoc idoneos esse cognoueritis proponẽdum Christi fidelibus prædictis verbũ Dei, de Diœcesanorũ tamen assensu, dare licentiam valeatis. Nulli ergo omnino hominũ liceat hãc paginã nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorũ eius se nouerit incursurum.

Datum

Datum Anagniæ decimo Kal. Aug. Pontif. noſtri an. primo.

41 *Vrbanus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filiis Prioribus & Fratribus Ordinis Beatiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Meritis veſtræ Religionis inducimur, vt vos proſequamur gratia, quæ veſtris neceſſitatibus eſſe dignoſcitur opportuna. Hinc eſt, quod nos veſtris ſupplicationibus annuentes, vt de vſuris, rapinis, & alias male adquiſitis, ſi quibus harum reſtitutio fieri debeat omnino inueniri, & ſciri non poſſint, necnon de quibuſcumque legatis indiſtinctè ad pios vſus relictis, dummodo executorum teſtamentorum ad id accedat aſſenſus, ac redemptionis votorum, quæ fuerint authoritate Diœceſanorum Pontificum cõmutata (Hieroſolymitano dũtaxat voto excepto) vſque ad ſummã centũ marcharum argenti recipere valeatis, authoritate vobis præſentium duximus concedendum, ſi pro ſimilium receptione alias nõ ſitis à Sede Apoſtolica huiuſmodi gratiam conſecuti. Ita quod ſi aliquid de ipſis centum marchis dimiſeritis, vel reſtitueritis, aut dederitis illis, a quibus eos receperitis, huiuſmodi dimiſſum, vel reſtitutum, ſiue datum nihil ad liberationem proſit eorum, nec quantum ad illud habeantur aliquatenus abſoluti. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Viterbii ſexto decimo Kalendas Octobris Pontificatus noſtri anno primo.*

Vrbanus Epiſcopus *ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio Prio-*
42 *ri Generali Fratrum Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Exigentibus Sacræ tui Ordinis Religionis meritis dignum duximus, vt tuis petitionibus, maximè, quæ ſalutem continent animarum, fauore beneuolo annuamus, tuis itaque precibus inclinati, vt eos ex Fratribus tuis, qui pro iniectione manuum in ſe ipſos excommunicationis laqueum ante, vel poſt ſuſceptum habitum incurrerunt; necnon & illos, qui ſæculi vanitate relicta cupientes veſtræ humilitatis collegio aggregari ſe aſſeruerint excommunicatione ligatos, ne ipſorum ad Deum poſſit conuerſio impediri, per te, & alios abſoluere valeas, & cum illis, qui irregularitatis contraxerunt maculam diſpenſare, plenam tibi, & eis, quibus ſuper hoc vices tuas commiſeris, concedimus authoritate præſentium facultatem, niſi*

adeo

adeo graues, & enormes fuerint exceſſus, qui merito ſint ad Sedem Apoſtolicam deſtinandi. Ita tamen, quod ſi ipſi Ordinem veſtrũ exiuerint, vel dimiſerint, eo ipſo prædictis ſententijs ſint aſtricti, & huiuſmodi diſpenſatio nullius penitus ſit momenti, & ſi aliqui ex eis propter debitum, ſeu alias pro iure alterius fuerint ſententijs prædictis ligati, ſuper his ſatisfaciant, vt tenentur. Nulli ergo omnino hominũ liceat hãc paginã noſtræ cõceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum apud Montem Flaſconem quinto Kal. Sep. Pontif. noſtri anno prime.

43 Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali, & vniuerſis Prioribus, & Fratribus Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem. Ex Apoſtolici cura tenemur officij circa Religionis augmentum attenti, & vigiles inueniri, ſuper ijs digne veſtris votis annuimus, in quibus honorem veſtri Ordinis, & animarum profectum contineri ſentimus. Hinc eſt, quod nos veſtræ precibus deuotionis inducti, vt volentes veſtro aggregari collegio, & profeſſionem facientes in Ordine veſtro, qui ſuſpenſionis, aut interdicti, vel excommunicationis ſententijs ſunt ligati, vos filij Priores abſolutionis beneficium iuxta formam Eccleſiæ impartiri, & ipſos in Fratres recipere valeatis, authoritate præſentium indulgemus. Ita tamen, quod ſi aliqui propter delictum ex eiſdem, vel quocumque modo alterius iure ſententijs huiuſmodi ſunt aſtricti, ſuper his ſatisfaciant, vt tenentur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ cõceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Laterani tertio Kal. Aprilis Pont. noſtri anno ſeptimo.

Cum autem, ſicut dilecti filij Chriſtophori Martignoni Generalis Magiſtri dicti Ordinis relatione intelleximus, noſque etiam experientia didicimus in minoribus conſtituti, circa literas, et priuilegia huiuſmodi, eorumque vim, & efficaciam, nonnulla dubia ſunt exorta, attendentes obtatos fructus, quos dictus Ordo, vt prædiximus multa refulgens gloria meritorum, & gratia redolens ſãctitatis, in agro militantis Eccleſiæ in propagatione Religionis, & fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, & producit, ac in futurũ producturã ſpe firma tenemus, ac illius ſtatum proſperum, & tranquillum palmites ſuos a mari, vſque ad mare, & etiam ad barbaras

baras extendendo nationes, propter illius antiquitatem, in Monte Carmelo primariam fundationem, intensis zelantes affectibus, ac cupientes, vt litteræ, & priuilegia prædicta, sublatis quibuslibet dubitationibus, inuiolabiliter obseruentur, prædictorum quoque, & aliorum diuersorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, qui Ordinem prædictum variis priuilegiis non immerito decorauerunt, inherentes vestigiis, Motu proprio, non ad eorum Christophori Generalis, aut dicti Ordinis Fratrum Gloriosissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli professorum vel alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera voluntate, & deliberatione, & ex certa nostra scientia prædictas literas Nicolai IV. Bonifacii VIII. Clem. IV. Innoc. IV. Ioan. XXII. Alexand. IV. Greg. XI. Clem. VI. Eugenii IV. Pij II. Vrbani IV. Calixti III. Nicolai V. Benedicti XIII. Innoc. IV. Vrbani VI. Clem. V. Pauli. II. & aliorum plurimorum Romanorum Pontificum prædecessorum literas, etiam indulgentiarum, & aliarum quarumlibet gratiarum spiritualium, & temporalium dicto Ordini Beatæ Mariæ de Monte Carmeli, & illius domibus, aut Fratribus in genere, vel in specie, quomodolibet concessas, quas ac si de verbo ad verbum, vna cum literis prædictorum Pontificum inserta forent præsentibus haberi volumus pro expressis, ac omnia & singula in eis contenta, authoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & innouamus, & de nouo concedimus, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus. Supplentes ex certa scientia, & proprio motu omnes defectus, si qui quoquo modo interuenerint in eisdem, proque potiori cautela omnia & singula per Nicolaum IV. Bonifacium VIII. Clem. IV & Nicolaum V. aliosque prædecessores prædictos in eisdem literis pro et in fauorē dicti Ordinis Carmelitarum, & illius domorum, & personarum, & etiam Oblatarum, Commissarum, & Mantellatarum, ac aliarum, vtriusque sexus, quomodolibet etiam confratrum, & sororum Ecclesias, ac domos huiusmodi visitantium, ac illis pias eleemosynas erogantium, quomodolibet ordinata, statuta, decreta, concessa, & indulta, vim, & vigorem, & efficaciam haberi, & fieri obseruari debere motu, scientia, & authoritate prædictis de nouo ordinamus, & statuimus, atque decernimus, dictoque Ordini, & illius domibus, & professoribus concedimus, & indulgemus. Et quia, sicut accepimus, nosque ipsi in minoribus constituti experientia didicimus, circa literas, & priuilegia huiusmodi nōnulla dubia postmodū sunt exorta, habita super illis consideratione decenti, motu, auctoritate, &

44

45

scientia

ſcientia ſimilibus, primo literas Innocentij IV. Clementis IV. &
46 *Innoc. VI. & Alexandri IV. per quas dicti Ordinis Beatæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli profeſſoribus cõceditur, quod ad ſolutionem collectarum, ſeu exactionum quarumlibet, vel vigeſimæ cogi a nemine valeant, & in præfatis Clementis IV. & Alexandri IV. Romanorum Pontificum præfatorum, etiam prædeceſſorum noſtrorum, literis prædictis in ea parte, in qua concedunt dictis Fratribus de noualibus eorum, quæ proprijs manibus, aut ſumptibus colunt, ac de hortis, virgultis, & piſcationibus eorum nullus ab eis decimas exigere præſumat, ad quæcunque bona dictorum Fratrum, & quæcunque onera, quæ etiam ſub cenſuris alterius quotæ, vel ſubſidii, etiam charitatiui, aut datii, vel pedagii, vel gabellæ, ſeu alio quouis nomine indicerentur, etiam per Apoſtolicæ Sedis Legatos, locorum Ordinarios, vel clerum, aut populum, ſeculares principes, & dominos temporales, & alios quoſcumque exigerentur, quauis etiam Apoſtolica authoritate, necnon ad quaſcumque decimas etiam quas vulgus Papales appellat, & Apoſtolica Sedes pro Chriſtianæ fidei defenſione, aut aliis imminentibus ei perſæpe neceſſitatibus indicit, extendimus, ac decernimus dicti Ordinis profeſſores, etiamſi decimæ, & onera huiuſmodi per quoſcumque exemptos etiam Mendicantium Ordinum profeſſores ſolui mandarentur, cum quibuſdam etiam derogatoriarum derogatoriis, ac fortioribus, & inſolitis clauſulis, ad decimarum, & onerum huiuſmodi ſolutionem non teneri. & in eorum ſolutione ceſſando cenſuras, & pœnas aliquando non incurrere, niſi præſentibus non per generales, aut alias clauſulas ſpecialem mentionem importantes, ſed alias ſit derogatum ſpecifice earum de verbo ad verbum inſerto tenore. Et vt virgines, & viduæ, & coniugatæ perſonæ Mantellatæ, ſeu Pinzocheræ dicti Ordinis nuncupatæ prædictæ tãto feruentius iuxta earum viuendi ritum, & morem ſub cura, & ſecundum inſtituta dicti Ordinis, ac ordinata per Bonifacium IX. in ſua obedientia nuncupatum, & Martinum V. ac*
47 *Eugenium IV. prædeceſſores prædictos confirmata, quoad moniales, virgines, & viduas, coniugatas, et mantellatas, Pinzocheras Ordinis Eremitarum S. Auguſtini, et per præfatum Nicolaum V. etiã prædeceſſorem noſtrum, quod omnia, et ſingula indulta, priuilegia, et indulgentias Ordinum Prædicatorum, et Eremitarum ad virgines, viduas, et coniugatas perſonas mantellatas Ordinis Beatiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli extenſa, et ad quas virgines mantellatas Pinzocheras a dicti Ordinis Beatiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte*

Carmeli

Carmeli ſingula priuilegia, & indulgentias Ordini Minorum conceſſa, & indulta motu, & ſcientia ſimilibus, quoad omnia extendimus, & extenſa volumus, & mandamus, vt eo attentius diuinis ſtudeant vacare beneplacitis, quanto maioribus priuilegÿs, & fauoribus prædictæ ſedis cognouerint ſe fore refectas motu, ſcientia, & authoritate prædictis volumus, & eiſdem perſonis concedimus, quod omnibus, & ſingulis priuilegiis, immunitatibus, fauoribus, gratiis, & indultis in ſpiritualibus, & temporalibus prædictis Ordinibus, videlicet Prædicatorum, Minorum, Eremitarum Sancti Auguſtini, & eorum Fratribus, & pro Fratribus Beatiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli conceſſis, & concedendis, & quibus illi ingenere, quomodolibet potiuntur, & gaudent tam in vita, quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remiſſionem, & iniunctarum pœnitentiarum relaxationem, vti, potiri, & gaudere, ac participes eſſe poſſint, & debeant. Liceatque Fratribus prædictis eiſdem Pinzocheris, & Mantellatis perſonis in earum
48 *etiam domibus, quotiens opus fuerit, confeſſionibus diligenter auditis, de abſolutionis beneficio prouidere, & Euchariſtiæ ac Extremæ Vnctionis Sacramenta miniſtrare, & dum eos, vel eas decedere contigerit, illorum cadauera ad eorumdem Fratrum Eccleſias tumulandi deferre etiam parochialium perſonarum eorumdem Rectorum licentia minime requiſita,*
49 *& contradictione quacumque non obſtante. Et ne oblati, & oblatæ eiuſdem Ordinis ſuorum iure deuotionis ad Ordinem ipſum fruſtrentur effectu, omnia, & ſingula circa Fratres, & Sorores Mantellatas, ſeu Pinzocheras nuncupatas perſonas prædictas in præſentibus litteris ſtatuta, conceſſa, & ordinata, aut illis, & Fratribus prædictis in eorum commodum, & fauorem indulta, ad eaſdem dicto Ordini nunc, & pro tempore oblatas, & commiſſis vtriuſque ſexus perſonas eiſdem ſcientia, motu, & authoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere, perinde ac ſi pro eiſdem oblatis, & commiſſis perſonis, & circa illas emanaſſent, decernimus, vo-*
50 *lumus, & ordinamus. Et quia ex conceſſione continetur dictorum Innocentii, & Alexandri Quarti & Gregorii Vndecimi, prædeceſſorum, quod liceat eis, eum interdictum generale terræ fuerit, dũmodo causã nõ dederint interdicto, clauſis ianuis, excõmunicatis, & interdictis excluſis, ſubmiſſa voce, Miſſas, & alia officia diuina*

ni celebrare, eorundem Fratrum deuotioni non plene consulitur, concessionem eandem extendendo eisdem Fratribus, vt liceat eis habere altare portatile cum debitis reuerẽtia, & honore, super quo in locis ad hoc conuenientibus, & honestis, præterquam in Ecclesiis ab Ordinarii obedientia non exemptis, quoties ideis contigerit interdici, possint Missas, & alia diuina officia, in quorumcumque præsentia celebrare, & interdicti tempore ad diuina huiusmodi cum eis mãtellatas, & Pinzocheris, ac oblatas, commissasque personis, & ipsorum Fratrum, ac Monasteriorum monialium Ordinis prædicti procuratores, aduocatos prædictos, & negotia gerentes, vtriusque sexus admittere, præfatis scientia, motu, & authoritate indul-
51 *gemus. Iis vero, qui vestris immorantur obsequijs, cuncta libere ministrare possitis Ecclesiastica Sacramenta & ipsos cum decedunt, in vestris cœmeterijs sepelire. Si quando autem in terris, in-*
52 *quibus residetis, vel in earum personas excommunicationis seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri vestris seruitijs deputati, negotiorumque vestrorum procuratores, & operarij, qui in vestris locis eorum operibus personaliter continuo insistiterint, huiusmodi sententiæ obnoxij minime habeantur, ibique possunt, quemadmodum Fratres diuina audire iuxtam formam, quæ locis ipsis, & eorum vtriusque sexus personis in eo casu a Sede Apostolica est concessa, nisi eidem interdicto causam dederint, vel excom-*
53 *municari specialiter, vel interdici contingat. Et quia vos voluntarium patientes paupertatem, exhortationis piæ studio bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis semitam laudabiliter reuocatis, concedimus, vt in excommunicatorum terris libere commorari, & ab eis tunc, & etiam, quando per ipsos vos transire cõ-*
54 *tigerit, necessaria vitæ deposcere, ac recipere valeatis. Generalis quoque in toto Ordine libere, & singuli Prouinciales in eorum, & de suis Prouincijs prædictis Fratribus constitutis ibidem, necnon & Fratribus alijs eiusdem Ordinis interdum ad eos declinantibus vndecumque, absolutione, & dispensatione indigentibus, siue priusquam intrauerint Ordinem, siue post in casibus excesserint, pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis incurrãt sententias a iure, vel a Iudice generaliter promulgatas, & huiusmodi sententijs innodati, aut in locis suppositis Ecclesiastico interdicto diuina officia celebrantes, vel suscipientes Ordines sic ligati notam irregularem incurrant, absolutionis, & dispensationis beneficium valeant impartiri, nisi in casibus in præsentibus literis,*
55 *quas vulgus Mare magnum appellat, exceptis. Fratres quoque*

vestri,

veſtri, quos pro tempore vos Generalis, & Prouinciales, necnon & vices veſtras gerentes in proprios habueritis confeſſores, abſolutionis, & diſpenſationis beneficium vobis, cum expedierit, valeant impartiri, iuxta formam conceſſionis ſuper abſolutione, & diſpenſatione Fratrum eiuſdem Ordinis in præſentibus literis vo-
56 *bis facta. Ad hoc volentes veſtræ aggregari Sacræ Religioni, qui ſuſpenſionis, aut interdicti, vel excommunicationis ſententijs à iure, vel à Iudice promulgatis generaliter ſunt ligati, abſolutionis beneficium, obſeruata forma canonica, impartiri, ipſoſq; in Fratres recipere, ac eos, qui poſt aſſumptum habitum, & profeſſionem emiſſam recoluerint ſe talibus in ſæculo fuiſſe ſententiis innodatos, ſecundum formam ipſam vos Generalis magiſter, & Prouinciales Priores, ac vices veſtras gerentes valeatis abſoluere, & cum irregularibus diſpenſare, ſi forſan talibus innodati ſententijs, vel in locis interdicto ſuppoſitis diuina præſumpſerint officia celebrare, vel Ordines receperint, ita tamen, quod ſi aliqui ex eiſdem ſententiis propter debitum ſunt aſtricti, ſatisfaciant, vt tenentur. Volumus autem nihilominus, quod poſtquã fuerint abſoluti huiuſmodi volẽtes aggregari prædictæ Religioni, niſi mox Ordinem veſtrum intrauerint, quacunque etiam prælatorum eiuſdem Ordinis licentia non obſtante, eo ipſo in priſtinas ſententias, a quibus eos taliter abſolui contigerit, relabantur. Cæterum veſtra diſcretio caute prouideat, vt Apoſtolicæ Sedis, legatorum ipſius, & Ordinariorum*
57 *locorum in abſolutionibus huiuſmodi ſcandalum euitetur. Præterea Ioannis XXII. & Eugenii IV. & Calliſti III. prædeceſſorum veſtigiis inhærentes, conſtitutionem Viennen. Concilij, per quam nonnullis Mendicantium Ordinum profeſſoribus conceditur, vt in eorum Eccleſiis, & cœmeteriis liberam poſſint habere ſepulturam, ſalua iuſtitia Eccleſiarum Parochialium, à quibus corpora mortuorum aſſumuntur, ad eoſdem Fratres Beatiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli per Ioannem XXII. extensã, & quam per præſentes motu, ſcientia, & voluntate ſimilibus extendimus, & per præſentes in perpetuum vobis ſepulturam in Eccleſiis, & cœmeteriis veſtris concedimus, eam liberam eſſe cenſemus, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui ſe illic ſepelire deliberauerint, niſi excommunicati, aut interdicti, aut etiam publicè vſurarii fuerint, nullus obſiſtat. Vt igitur litibus, quæ exinde oriũtur, aut quomodolibet in futurum oriri poterunt, motu, ſcientia, & authoritate prædictis obuiemus, declaramus libertatem huiuſmodi intelligi debere etiam quoad hoc, vt Fratres ipſi nullius ſu-*

per

per hoc petita licentia, parochias, in quibus corpora prædicta forẽt cum Cruce processionaliter ingredi, & corpora ipsa leuare, & ad eorum Ecclesias sepelienda deferre possint, vbi hoc fieri consuetum foret, vel presbyteri de leuatione requisiti id facere recusarent, nec cogantur inuiti, etiam prætextu cuiusuis consuetudinis ipsi, vel defunctorum consanguinei, illa ad parochiales Ecclesias, aut alia loca deferre, & cum illis, vel sine inibi celebrare, vel celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua diuina officia ante, vel post se-
58 pulturam eorumdem. Iustitiam autem Ecclesiarum, a quibus corpora ipsa sumuntur, iuxta eorumdem prædecessorum nostrorum, & nostram voluntatem, saluam esse debere decernimus, eo casu, quo dumtaxat apud loca ipsorum Fratrum corpora ipsa sepeliuntur, si vero non apud eos, sed alios etiam Mendicantium Ordinum professores corpora ipsa contigerit sepeliri, ex iis, quæ ad Fratres prædictos, apud quos tunc corpora ipsa non sepelirentur, & de bonis defunctorum quomodolibet eis obueniret quouis particulari, vel vniuersali titulo, directe, vel per obliquum nullam canonicam, vel parochialem portionem dare teneãtur, nec similiter aliqua portio debeatur de iis, quæ ad certos, & determinatos vsus eisdem Fratribus, vel eorum domibus in genere, vel in specie dantur, etiam de bonis eorum, quorum cadauera apud eos contigerit sepeliri, nec etiam in casibus, in quibus per eorumdem Clementis IV Benedicti XI. & Nicolai IV. ac aliorum prædecessorum nostrorum specialia priuilegia Fratres ipsi ab huiusmodi solutione quartæ sunt exempti, nec aliquo casu de candelis, quæ dantur ad manus Fratribus, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis vero casibus, quam in præmissis, in quibus quarta ipsa soluenda veniret, conuentiones si quæ sunt inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, & Ecclesiarum rectores initæ laudabiles, & honestæ in posterum obser-
59 uentur. Etsi forte per nos, aut Sedem Apostolicam depie legatis relictis, & dispositis in genere, vel in specie decima, vel alia portio seu quarta alteri pia, vel non pie causæ ex quauis causa hactenus concessa foret, aut in posterum concedi, & solui, aut dari, vel mandari contingeret, Fratres prædictos, & illorum domos, ac eis legata, & relicta, aut alias in eorum fauorem disposita in concessione, & mandatis huiusmodi decernimus, & volumus non includi, nisi de ipsis Fratribus, & præsenti decreto, & voluntate nostra non per generales clausulas, quæ etiam specialem mentionem importare viderentur, sed vera, & specifica mentio fiat in eisdem.
60 Exemptionem quoque Ordinis domorum Fratrum, et bonorum prædi-

prædictorum per Innoc. IV. Alexandri IV. Innocentij V. I. Gregorij XI. Ioannis XXII. & Clementis V I. prædeceſſorum eorumdem literas prædictas conceſſam, & illius approbationem, & extenſionem in Clementis V I. præfati literis prædictis contentam, vtpote notorias allegatione, & probatione non indigere, ac quaslibet Excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, & quoſcunque proceſſus, quaſuis pœnas, & ſententias generales, vel ſpeciales continentes, quos, & quas promulgari, vel haberi, & omnia, quæ contra Fratres, domos, loca, ac perſonas oblatas, & Mantellatas dicti Ordinis, & in illius exemptione huiuſmodi quomodolibet comprehenſa etiam ratione cuiuſcunque contractus vel delicti, ſeu rei de qua ageretur, vbicunque ineatur contractus, committatur delictum, & res ipſa conſiſtat fieri, vel haberi contigerit, etiam exemptione huiuſmodi aliter non allegata, vtpote notoria nullius roboris, vel momenti, & pro infectis haberi debere pari motu, ſcientia, & authoritate decernimus. 61 Litteras vero felicis recordationis Vrbani IV. prædeceſſoris præfati, per quas conceditur indultum, quo cauetur, quod Fratres prædicti ſuorum confratrum, & familiarium, & aliorum Chriſti fidelium cauſa deuotionis ad eos recurrentium de licentia ſuorum Prælatorum confeſſiones audire, & eis pro commiſſis pœnitentias iniungere valeant, niſi forte talia commiſerint, propter quæ Sedes Apoſtolica merito eſſet conſulenda, declaramus licentiam ſuorum Prælatorum illam intelligi debere, quam Ordinarij præſentatis ad confeſſiones audiendas iuxta eiuſdem Concilij Viennenſis Conſtitutionem dare ſunt aſtricti. 62 Rurſus quia præfatus Eugenius prædeceſſor conceſſit Generali, vel ab eo deputatis, vt habeant circa omnes ſui Ordinis Fratres in confeſſionibus eorum audiendis, & pœnitentijs iniungendis alijſque dumtaxat ſalutem animarum concernentibus exequendis eamdem poteſtatem, & facultatem, qualem in præmiſſis minores pœnitentiarij Papæ in Romana Curia præſentes ex officio exercebant, & habebant, & in huiusmodi conceſſione eis concordatur ſuos dicti Ordinis Fratres ab omnibus abſoluere exceſſibus, cenſuris, & pœnis, niſi talia forent propter quæ merito eſſent ad Sedem Apoſtolicam deſtinãdi, & cum ſæpe reuocetur in dubium, vt abſoluentium, & abſoluendorum, diſpenſantium, & diſpenſandorum pro tempore puritati conſcientiæ conſulamus, declaramus hæreticos relapſos, ſchismaticos, & qui literas Apoſtolicas falſificaſſent, aut ad infi-

deles prohibita detuliſſent, duntaxat ad Sedem Apoſtolicam merito deſtinandos. Reliquis vero omnibus etiam Simoniæ pravitate qualitercumque irretitis poſſe per illos, quibus nihil conceditur abſolutionis beneficium, vel diſpenſationis gratiam iuxta caſuum exigentiam impartiri, & quod in prædicta Eugenij prædeceſſoris noſtri conſtitutione de Fratribus ſit mentio ad omnes vtriuſque ſexus dicti Ordinis profeſſores, nos de dono ſpecialis gratiæ etiam proprio
63 motu extendimus. Et nihilominus, vt dicti Ordinis profeſſoribus omnis vagandi tollatur occaſio, & ad Sedem Apoſtolicam recurrendi ſubtrahatur pro poſſe neceſſitas, Generali dicti Ordinis, pro tempore exiſtenti diſpenſandi cum dicti Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli profeſſoribus defectum natalium ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus, nec non cum ijs, qui ex quauis cauſa præter homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum irregulares forent, poſtquam Ordinem ipſum profeſſi fuerunt, vt defectu, & irregularitate huiuſmodi non obſtante irregulares ipſi ad quoſcumque etiam Sacros Ordines promoueri, & in illis etiam in Altaris miniſterio miniſtrare, & tam ipſi irregulares quam defectum natalium patientes prædicti ad quæcumque adminiſtrationes, & officia dicti Ordinis eligi, recipi, & aſſumi, illaque gerere, exercere libere, & licite valeant motu, ſcientia, & authori-
64 tate prædictis concedimus per præſentes. Et quoniam Parochialium Eccleſiarum rectores præfati erga illos, qui dictis Fratribus Glorioſiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli eorum peccata confitentur, perſæpe fe reddunt in exhibitione Euchariſtiæ, & Extremæ Vnctionis difficiles, concedimus ipſis Fratribus Glorioſiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli vt eiſdem perſonis eis cõfeſſis, quibus rectores præfati ſine rationabili cauſa denegauerint ſiue malitioſe diſtulerint Euchariſtiæ, ſeu Extremæ Vnctionis Sacramẽta miniſtrare, ſuper quo eorumdem confeſſorum aſſertioni ſtari de-
65 beat, illa petentibus poſſint impune exhibere. Et cum aliquando contingat Monaſteria Monialium dicti Ord. Monialibus deſtitui, adeo vt de eorum reformatione ſpes nulla ſuperſit, conueniensq; ſit, quod illorum ſic deſtitutorum bona ad ipſos Fratres deueniant, quorum erant curæ cõmiſſa, quam ad alios, illa quæ ſic deſtituta exiſtant, & deſtitui contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus perpetuis vſibus Fratrũ domus dicti Ordinis eiſdem deſtitutis Monaſterijs propinquioribus applicamus, ita vt Fratres illi poſſint de illis, & de eorum Monaſteriorum ſtructuris, & ædificijs pro eorũ voluntate diſponere, prouiſo, quod illorum Eccleſiæ, & Oratoria

ad

ad profanos vſus non redigantur, ſed in illis quandoque diuina ce-
66 lebrentur officia. Inſuper cum nonnulli ad Ord. prædictum Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperq. Virg. Mariæ de Mõte Carmeli ſpecialem gerentes deuotionis affectum ordinent eorum cadauera cum habitu Fratrum dicti Ord. Glorioſiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli, aut Sororum Mãtellatarum prædictarum ſepeliri, ne ex illorum corporum delatione ad alia loca Ordini, & Fratribus prædictis iniuria irrogetur, decernimus tales apud Fratres ipſos eſſe ſepeliendos, etiamſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam, nec poſſe etiã in loco per eos electo cum habitu prædicto quomodolibet ſepeliri, aut ad ſepeliendum portari abſq. Fratrum dictæ domus, vel loci, in quo tales deceſſerint, expreſſa licentia, & aſſenſu, contradictores vero ex-
67 communicamus. Cæterum, ne, ſi ratione Parochialium Eccleſiarum apud quas domus Fratrum eorumdem conſtructæ fuerint, aut conſtruentur in poſterum locorum Ordinarij in eoſdem Fratres aliquã ſuperioritatem vendicare tentarent, Fratrũ eorum quies in aliquo perturbaretur, concedimus ipſis Fratribus, vt in ſic conceſſis, et quas eis concedi contigerit curatis Eccleſiis, poſſint per capellanũ per eos pro eorũ nutu ponendũ, & amouendum curam huiuſmodi exercere, qui quandiù capellanatus huiuſmodi fungetur officio, acſi dicti Ord. Glorioſiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli profeſſor exiſteret, dictorũ Fratrũ Glorioſiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli libertate, & exemptione fruatur. Eccleſiæ vero prædictæ, & illarũ bona illa, qua domus Fratrum dicti Ord. prærogatiua læ-
68 tentur. Illi præterea particulæ literarũ prædictarũ Alexandri IV. prædeceſſoris præfati, in qua Fratribus prædictis eligendi Priorẽ Generalem dicti Ord. facultatẽ cõcedit motu ſcientia, & authoritate prædictis adiicimus, quod idẽ Generalis Prior ſic electus poſtquã electionis ſibi præſentato decreto conſenſerit, intelligatur auth. Apoſt. confirmatus eo ipſo, & liberè adminiſtret, & exerceat quod ad ſui Prioratus generalis pertinet officium reiecta quauis profeſſorũ dicti Ord. & aliorum ſibi ratione dicti officij ſubditorũ appellatione, quæ ab eius præceptis, monitionibus, Ordinationibus, mãdatis, & decretis, regulari diſciplina eorumdem quomodolibet interponi cõtinget; Priores vero Prouinciales, & locales, & alij officiales, qui ſecundũ eiuſdẽ Ord. ſtatuta aliter quã per electionem à præfati Ord. magiſtro Generali inſtituuntur poſt ipſam inſtitutionẽ ſeu prouiſionẽ de ipſis factã curã animarum Fratrũ ſibi ſubditorũ habeant, ipſosq. ligare, & ſoluere poſſint iuxta ipſius Ord. ſtatuta. Rurſus quia intelle-
69 ximus, quod etſi bonæ me: Ioãnes XXII prædeceſſor noſter illorum opinionem, qui aſſerebant, quod confeſſi Fratribus prædicti Ordinis

Beatiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli, & aliorum Ordinum Mendicantium ad audiendum confeſſiones iuxta Iuris diſpoſitionem deputatorum pro tempore, teneb ntur eidem peccata Rectori eorum parochialis Eccleſiæ iterum confiteri reprobauerit. Et deinde præfatus Eugenius reprobationem huiuſmodi approbando contra talia aſſerentes tanquam de hæreſi ſuſpectos per locorum Ordinarios inquiri, & procedi mandauerit, ac ſucceſſiue Nicolaus V. prædeceſſor prædictus geſta in præmiſſis ab eiſdem Ioanne, & Eugenio prædeceſſoribus robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit. Nihilominus adhuc nonnulli eorum inhærentes proteruæ opinioni, deſuper falſos, damnatos, ac malè ſonantes, ac reprobatos articulos veros eſſe affirmare non verentur, vt talium præſumptuoſa temeritas tanta minus inualeſcat, quanto plurium erit ſuperiorum correctioni ſubiecta, conceſſam contra tales per eiuſdem Eugenij prædeceſſoris literas locorum Ordinarijs facultatem, ad inquiſitores hæreticæ prauitatis, & ad Protectores dicto Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli, & aliorum Mendicantium, videlicet Prædicatorum, Minorum, & Eremitar. S. Auguſt. qui ſunt, & qui pro tempore erunt, & Auditorum Cameræ Apoſt. & ad quemlibet prædictorum de per ſe extendimus, & volumus, quod prædictorum quatuor Ordinum Mendicantium protectores, necnon Auditor Cameræ Apoſt. & inquiſitores ipſi quicunq; fuerint eadem, qua Ordinarij contra tales author. fungantur. Quod ſi per quoſcumq. proceſſus li-
72 *tes controuerſias quomodolibet inter ipſos Fratres prænominatos, & Eccleſiarũ rectores, & Ordinarios emergẽtes Ordinarii ipſi, ſeu quicũq. alii in inhibitionẽ eleemoſynarũ per Chriſti fideles Fratribus ipſis faciendarũ quocũq. modo fuerint prolapſi, volumus, & præſentis patrocinio decernimus, quod omnes, & ſinguli tales inhibẽtes ipſo facto excõmunicationis incurrant ſententiam, ac contra tales ipſi Carmelit. Prædic. Minor. & Erem. S. Aug. protectores & Auditor Cameræ Apoſt. qui ſunt, & qui pro tempore erunt, & Inquiſitores hæreticæ prauitatis ad prædictorum Fratrum requiſitionem poſſint, & debeant quilibet eorumdẽ per ſe ſicut cõtra hæreticos procedere. Et ne prætextu conſtitutionis Innoc. IV. prædeceſſoris noſtri, quæ*
71 *incipit* volentes, *locorum* Diœceſani, *& alij Ordinarij, ac alij quicumque legati, aut quauis authoritate vtentes in perſonas, aut loca, & alia quæuis bona dictorum Fratrum quouis iuſto titulo ad eos pertinentia contra Ioannis vigeſimi ſecundi, & Clementis Sexti prædeceſſorum noſtrorum Ordinationem ſibi quamcumque iuriſdictionem, vel ſuperioritatem vendicare præſumant, diſtrictius inhibemus,*

bemus, nequis abſq. Sedis Apoſt. ſpeciali commiſſione, & authorit. de huiuſmodi, & aliorum prædeceſſorum noſtrorum non in genere, ſed verbo ad verbum ſpecialem faciente mentionem, in perſonas, domos, loca, aut alia dictorũ Fratrũ Beatiſſimæ Dei Genitricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli bona, vt pote prorſus exempta, aliquas excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſẽtentias ſpecialiter, vel generaliter quomodolibet promulgare, aut in perſonas, domos, aut loca huiuſmodi aliquam præeminentiam, aut ſuperioritatem, & iurisdictionem quomodolibet exercere præſumãt, etiam ratione contractus, vel delicti, ſeu rei de qua ageretur, vbicũque ineatur contractus, committatur delictum, vel res ipſa cõſiſtat. Decernimus quoq. ex nunc quaslibet excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, & quoſcumq. proceſſus quaſuis pœnas, & ſententias generales, vel ſpeciales continentes quos, & quas promulgari, vel haberi, & omnia, quæ contra Fratres, domos, et loca dicti Ord. quomodolibet fieri contigerit etiam eorum exemptione, vt pote notoria, non aliter allegata, nullius roboris, vel momenti

72 *eſſe, & pro infectis prorſus haberi debere. Inſuper Innocentii VI. & Clem. IV. ac Clem. VI. prædeceſſorum noſtrorum indulta de decimis non ſoluendis de hortis, virgultis noualibus ad eorum vsũ pertinentibus, & quæ proprijs manibus, & ſumptibus colunt ſpecialè priuilegio (vt eorum vtamur verbis). Eapropter dilecti in domino filij veſtris iuſtis poſtulationibus clementer annuimus, & domos veſtras, inquibus diuino eſtis mancipati obſequio ſub Beati Petri, & noſtra protectione ſuſcipimus, & præſentis ſcripti priuilegio cõmunimus, & quæ denominatis rebus præfati prædeceſſores priuilegia conceſſerunt, ad ſingula bona dictorũ Fratrum extendimus, videlicet quoſcumq. hortos, & ſyluas, ac quecumq. alia bona prædictæ domus, & Ord. quæ in præſentiarum iuſte, ac canonicè poſſident, aut in futurum conceſſione Pontificum, largitione Regum, vel Principum oblatione, aut fidelium donatione, ſiuè hæreditaria ſucceſſione, quã in ſæculo exiſtentes tã de iure, quam de conſuetudine ad ſuccedendũ fuiſſent habiles, ſeu alijs quibuſcunq. iuſtis modis præſtante Domino poteritis adipiſci, firma vobis, veſtriſq. ſucceſſoribus, & illibata permaneãt, in quibus hæc proprijs duximus exprimenda vocabulis, loca ipſa in quibus præfatæ domus ſitæ ſunt cum pertinentijs ſuis videlicet cum Eccleſijs, hortis, pratis, nemoribus, vſuagij, paſcuis in boſcho, & plano, in aquis, & molendis, in vijs, & ſemitis, ac omnibus alijs libertatibus, ac immunitatibus ſuis. Sane noualium veſtrorum, quæ proprijs manibus, aut ſumptibus colitis, ſiue de hortis, virgultis, vineis, et piſcationibus veſtris, nullus à vobis decimas exi-*

gere, vel extorquere præsumat. Liceat quoque vobis clericos, &
73 Laicos, liberos, et absolutos a seculo fugientes ad conuersionem re-
cipere, et eos, absque contradictione aliqua retinere. Probibemus
insuper, vt nulli Fratrum vestrorum, post factã in domibus vestris
74 professionem, fas sit sine prælati sui licentia de eisdem locis discede-
re, discedentem vero ipsque communium literarum cautione nullus
audeat retinere, quod si quis forsã retinere præsumpserit, licitum sit
vobis in ipsos Fratres, et eos, qui dictos Fratres retinent, clericos, vel
laicos regulares sententiam promulgare. Insuper authorit. Apost.
75 probibemus, vt nullus Episcopus, vel qualibet alia persona ad Syno-
dos, vel conuentus Forenses, vos ire, vel in iudicio seculari de pro-
pria substantia, vel possessionibus vestris, subiacere cõpellat, nec ad
domos vestras causa Ordines celebrandi, causis tractãdi, vel aliquos
conuentus publicos conuocandi venire præsumat, nec regularẽ Ma-
gistri vestri Generalis electionem impediat, aut de instituendo, vel
76 remouendo eos, qui pro tempore fuerint, contra statuta Ordinis ve-
stri se aliquatenus intromittat, et Nicolai IV. et Alex. IV. inhæ-
rentes vestigiis, et illud adiicientes, vt Priores ipsi Episcopo saluo Or-
dine suo obedire debeant, et contra statuta sui Ordinis authoritate
Sedis Apost. confirmata, nullam obedientiam facere compellantur.
77 Pro consecrationibus vero altarium, seu Ecclesiarum, pro oleo Sã-
cto, et quolibet Ecclesiastico Sacramento, nullus a vobis sub obtentu
cuiusuis consuetudinis, vel alio modo, quicquam audeat extorquere,
sed hæc omnia vobis gratis Episcopi Diœcesani, vt tenentur, li-
bere, et gratiosè impendant, alioquin liceat vobis quoscunq. volue-
ritis Catholicos adire Antistites, gratiam, et communionem Apost.
Sedis habentes, qui Apost. freti authoritate vobis, quod postulatis
impendant. Qui, si sedes Diœcesanorum Episcoporum forte vacauerit,
interim omnia Ecclesiastica Sacramenta a vicinis Episcopis, li-
berè, et absq. contradictione suscipere possitis, sic tamen, vt ex hoc
in posterum propriis Episcopis nullum præiudicium generetur. Quia
vero interdum propriorum Episcoporum copiam nõ habetis, si quos
Episcopos Romanæ Sedis, vt diximus, cõmunionẽ, & gratiã habẽtes,
& de quibus plenam notitiam habeatis, per vos transire contigerit,
ab eis benedictionẽ vasorum, & vestium, et consecrationem altariũ,
auth. Sedis Apost. recipere valeatis. Chrisma verò, Oleum sanctũ,
consecrationem altarium, seu basilicarum, ordinationes clericorũ,
qui ad Ordines fuerint promouendi, à Diœcesanis suscipietis Episco-
pis, si quidem Catholicè & ritè gratiam, & communionem Sacro-
78 sanctæ Romanæ Sedis habuerint, & ea vobis voluerint sine prauita-
te aliqua exhibere indulgentes. Præterea quia vestri Ordinis Fra-

tres

tres de locis ad loca ipſius Ordinis ſæpius trãſmittuntur, propter quod ſtabilem, & perpetuam in certis, & determinatis eiuſdẽ Ordinis domibus non faciunt manſionem, quia etiam bonos, & idoneos, ac approbatos à vobis Fratres faciatis ad Ordines promoueri, propterea, quæ de ordinationibus ſuſcipiendis Ioannes XXII. prædeceſſor præfatus Fratribus præfati Ordinis Beatiſſimæ Dei Genitricis ſemperq Virg. Mariæ de Monte Carmeli præſentatis ordinarijs indulſit, declarando, volumus, quod liceat vobis ordinãdos Fratres eiuſdem veſtri Ordinis quibuſcumq. malueritis Catholicis Pontificibus communionem, & gratiam Apoſt. Sedis habẽtibus præſentare, ipſiſq. Pontificibus præſentatos à vobis Fratres, ſine qualibet examinatione per eoſdẽ Pontifi faciẽda, et abſq. omni promiſſione, vel obligatione ipſorũ Ordinandorũ Fratrum ad Ord. promouere, & eisdẽ Fratribus
79 *Ord. etiã ſacros libere conferre. Et vt quieti eorumdẽ Fratrũ dicti Ord. vberius conſulatur, conſtitut. recolendæ me. Clem. Papæ V. etiam prædeceſſoris noſtri ſuper domibus profeſſorum Ord. Mendicãtium prope domos aliorũ Ord. Mendicantiũ profeſſorũ infra ſpatiũ centũ quadraginta cannarũ, de nouo non recipiendis, ad omnes alios Religioſos, aliorũ Ord. tam Mendicantiũ quã non Mendicantiũ vtriuſq. ſexus, & quaſcũq. alias Eccleſiaſticas perſonas prope domos Fratrũ dicti Ord. de Monte Carmeli nouas Eccleſias, & loca conſtruere, vel alias de nouo recipere, & habere, volẽtes, extendimus: ita vt nulli eorũ infra prædictã ſpatium centũ quadraginta cannarũ, etiam per aerẽ menſurandarũ, vbi alias cõmode per terrã menſurari non poſſent, ædificare de nouo; ſeu conſtruere, aut ædificata, ſeu conſtructa de nouo recipere, aut inhabitare iuxta loca prædictorũ Fratrũ de Monte Carmeli præſumãt. Si quis vero cuiuſuis conditionis ſtatus, aut dignitatis fuerit, qui contra prædicti Clem. prædeceſſoris conſtitutionem, & noſtrã ampliationem venire, aut agere præſumpſerit tã ipſi, quã auxiliũ, vel fauorẽ præſtantes ipſo facto ſententiã*
80 *excõmunicationis incurrant, & quã ferimus in his ſcriptis, & nihilominus cũcta, et ſingula ab eis facta pro infectis habeãtur. Ad hæc nouas, & indebitas exactiones ab Archiepiſcopis, Epiſcopis, Archidiaconis, ſeu Decanis, alijſq. omnibus Eccleſiaſticis, ſæcularibusue perſonis, à vobis omnino fieri probibemus, ſepulturã quoq. vt ſupra in Eccleſiis veſtris liberã eſſe decernimus. Præterea hortos, & ſyluas, ad ius Eccleſiarũ veſtrarũ ſpectantes, quæ à laicis detinentur, redimendi, & legitimè liberandi de manibus eorum, & ad Eccleſias ad quas pertinent reuocandi, libera ſit vobis author. Apoſt. facultas:*
81 *Obeunte vero veſtro Generali magiſtro, vel ſuorũ quolibet ſucceſſorũ, nullus ibidem qualibet ſubreptionis aſtutia, ſeu violentia pro-*

ponatur, niſi quem Fratres cõmuni conſenſu, vel eorum maior pars conſilij ſanioris ſecundum Deum, & Beatiſſimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli regulam, & conſtitutiones prouiderint eligendum. Paci quoque, & tranquillitati veſtræ, paterna in poſterũ ſolicitudine prouidere volentes, author. Apoſt. prohibemus, vt infra clauſuras locorum veſtrorum nullus rapinam, ſeu furtum facere, ignem apponere, ſanguinem fundere, hominem tenere, capere, vel
82 interficere, ſeu violentiam quamcumque valeat exercere. Præterea Nicolai IV. Bonifacij VIII. & Cleme. IV. prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum veſtigijs inhærentes, omnes libertates, indulgentias, peccatorum remiſſiones, immunitateſque à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus locis veſtris conceſſas, necnon libertates, & exemptiones ſecularium exactionũ à Regibus, & Principibus, & quaſcumque aliis fidelibus vobis, vel rationabiliter indultas author. Apoſt. confirmamus, & præſentis
83 ſcripti priuilegio communimus. Decernimus ergo quod nulli omnino hominum liceat præfatas domos temerè perturbare, aut eius poſſeſſiones auferre, vel ablatas quoquomodo retinere, ſeu quibuslibet vexationibus fatigare, ſed omnia integrè conſeruantur eorum pro quorum gubernatione, & ſuſtentatione conceſſa ſunt, vſibus omnimodis profuturis, ſalua Sedis Apoſt. authoritate, & Diœceſanorum Epiſcoporum canonica iuſtitia in præſentibus literis declarata.
84 Statuentes præterea Apoſt. author. & præſentium tenore concedentes, volumus, & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus, tam magiſtro Generali, quã cuilibet dicti Ordinis officiali, Prioribus dicti Ord. ſecundũ morem, & inſtituta eiuſdẽ Ord. in quibuſcumq. prouincijs conſtitutis, tã præſentibus, quã futuris, ſit licitum, atq. permiſſum, quaſcumq. mulieres, & vtriuſq. ſexus perſonas, ſi alias ſint idoneæ, & aliud Canonicum nõ obſiſtat, quæ habitum regulariẽ prædicti Ord. ad inſtar Mãtellatarũ, ſeu Pinzochetarũ, aut Fratrũ de pœnitentia tertii Ord. Fratrũ Minor. & Prad. nec non & Eremit. S. Auguſt. habere voluerint, & geſtare, tã virgines, & matronas, quã, & Mãtellatas, ſeu Pinzocheras, & vtriuſq. ſexus perſonas dicti Ord. Carmelit. recipere, & admittere, ac earum ſingulis habitum regularem, ac Regulam eiuſdem Ordinis Carmelitarum, ad inſtar huiuſmodi Mantellatarũ, ſeu Pinzocherarum, vtriuſque ſexus Ord. & vtriuſque ſexus perſonarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum, & Eremitar. S. Auguſt. præfatorum, prout ſecundum Deum ſaluti animarum earundem perſonarum ſalubrius viſum fuerit expedire, etiam exhibere. Qua ſic recepta, & in poſterum recipienda, authoritate præfata gaudeant, &

gaudere

gaudere poſſint, & debeant, tam exemptionis priuilegio, quam omnibus immunitatibus, libertatibus, indulgentiis, & aliis priuilegiis, quibuſcumque præfato Ordini Beatæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, eiuſque Fratribus, ac perſonis per Sedem Apoſtolicam iam conceſſa, & in poſterum concedentur, quatenus huiuſmodi exemptionis priuilegium, immunitates, libertates, indulgentiæ, ac quæcumque alia priuilegia ipſis Prioribus, & Fratribus Ordinis de Monte Carmeli competunt, vel competere poſſunt, ſeu poterunt, & Priores, & Fratres, & loca ipſa eſſe capacia eorundem conſtitutionibus Apoſtolicis, ac ſtatutis, ac conſuetudinibus, tam veſtri, quam aliorum Ordinum quorumcumque, & aliis contrariis non obſtantibus quibuſcunque. Præfati quoque Bonifacii VIII. prædeceſſoris noſtri conceſſionem veſtram, per quam voluit, quod Prouinciales dicti Ordinis poſſint licentiam dare Fratribus idoneis ad Chriſti fidelibus proponẽdum verbum Dei de licentia Diœceſanorum, petitioni eorum non planè ſatisfacit, propterea declarando volumus, & hoc, quia inter ſolicitudines noſtras illam decet eſſe præcipuam, vt ſuper Dominicum gregem nobis commiſſum obſeruemus vigilias, indefeſsam exerceamus curam, & exactam diligentiam apponamus, ne illum lupus rapax inuadat, & eius ſanguis ſecundum Prophetam, quod abſit, de noſtris manibus requiratur, hoc autem benefit ſi oleo dulcedinis verbi Dei foueantur ſubditi, & increpationis vino peccatorum ſuorum medeantur vulnera, & pœnitentiæ acrimonia purgata tegantur; ad id vero exequendum ſcientia diuinæ legis expoſcitur, deſideratus ordo, & vitæ integritas flagitatur; Scriptum eſt enim, Tu ſcientiam repulliſti, & ego te repellam, nec Sacerdotio fungaris mihi, quia labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam, & legem requirunt ex ore eius, alias prout ad eum pertinet, inter lepram, & lepram non poſſet diſcernere, nec peccator exiſtens Dei deberet narrare iuſtitias, & teſtamentum illius aſſumere per os ſuum, nam cuius vita diſplicet conſequens eſt, vt eius prædicatio contemnatur. Quapropter vt ipſi gregi eadem cura noſtra plenior impendatur, quo plures operarii in agro Domini fuerint conſtituti, ſacerque veſter Ordo, qui ſacerdotibus abundat, & in ſuis Fratribus viget ſcientia, & vitæ ſinceritate per Dei gratiam pollet, in eodem agro fructus vberes afferat, tu fili Prior Generalis, per te, vos vero Prouinciales Priores in Prouincialibus veſtris capitulis cũ diffinitoribus ipſorum capitulorum, Fratribus eiuſdem veſtri Ord. ſacerdotibus in ſacra pagina eruditis, examinatis,

85

tis,& approbatis à vobis,prædicationis, & tam ipſis,quã alÿs Fratribus dicti Ord.ad id idoneis audiendi confeſſiones,abſoluendi confitentes,iniungendi eis pœnitentias ſalutares, officia, author. Apoſt. committendi, eiſdem quoq. Fratribus, quibus dicta officia per vos taliter commiſſa fuerint,quod illa liberè valeant exercere plenam tenore præſentium damus, & concedimus facultatem. Ac volumus quod Fratres dicti Ord. quos ſecundũ illius conſtitutiones in domibus ſuis deputari contigerit in lectores cũ dicti Ordinis magiſtri Generalis licentia, liberè in domibus prædicti Ord. legere,& docere valeant in facultate Theologica,& principia ſolẽniter facere,illis locis exceptis in quibus ſtudia vigent generalia; diſtrictius inhibentes,ne quis Fratres ipſius Ordinis,quibus dicta officia taliter committenda

86 *duxeritis,in executione officiorum ipſorũ audeat quomodolibet impedire. Et quia prohibentibus Conſtitutionibus veſtris nulli Fratrum veſtrorum eſt licitum populo prædicare niſi à Magiſtro Generali veſtri Ord. examinatus,et approbatus fuerit,& ſibi ipſi prædicationis officium ab ipſo conceſſum, nos prædictis Fratrum laboribus, & periculoſis diſcurſibus euitandis;nec non,vt animarũ ſalus poſſit inde facilius prouenire,ſuper prohibitione huiuſmodi opportunæ prouiſionis remedium apponentes, vt ſinguli Priores Prouinciales in ſuis prouincÿs cum Diffinitoribus in Prouincialibus capitulis congregatis Fratres in ſacra pagina eruditos examinare,et approbare, & eis officium prædicationis (Deum habendo præ oculis) committere valeant, ſicut ex forma prædicti Ordinis Conſtitutionũ Magiſter poterat generalis, plenam authoritate præſentium conce-*

87 *dimus facultatem. Cumq.per conceſſiones Clem. IV. & Vrbani etiã IV. prædeceſſorum prædictorum quibus cauetur, quod liceat Fratribus Beatiſſimæ Dei Genitricis, ſemperq. Virg. Mariæ de Monte Carmeli, tã in locis, & Oratorÿs ſuis,quã in alÿs decentibus locis extra loca,& Oratoria ſua,corã prælatis,& principibus,& magnatibus,dum ab eis,vel eorum ex parte fuerint requiſiti, cum altari portatili celebrare,deuotioni eorum non plenè conſulitur,conceſſionem eandem extendentes, eiſdem Fratribus, vt coram quibuſcumq. perſonis,cuiuſcunque ſexus,vel ſtatus, tam in eorum domibus,quam extra dum tamen loca ſint honeſta,liberè poſſint, cum altari portatili, Miſſas, & alia diuina officia celebrare, & in locis publicis populo prædicare, abſq. tamen iuris parochialium Eccleſiarum præiudicio. Et ne de iure huiuſmodi poſſit aliqua quæſtio ſuboriri, iuris huiuſmodi appellatione intelligimus decimas, & primitias dumta-*

88 *xat, quæ à locis ſolent clericis exhiberi. Cæterum cum non obſtante conceſſione Innocentij IV. prædictis Fratribus facta, qua cauetur*

tur ne de aliquibus cauſis à Sede Apoſt. committendis, inuiti cognoſcere teneantur, ſuper huiuſmodi cauſis audiendis ab aliquibus moleſtentur, quieti eorum, & paci prouideri volentes, eis motu, ſcientia, & author. prædictis, quod ad id per literas Apoſt. Sedis, aut legatorum à latere, ſeu quorumcumq. aliorum legatorum, vel ſubdelegatorum ipſius, & ad pecuniam colligendam, inuiti compelli nõ poſſint, quodq. nullus eorum collectorum, vel viſitatorum, vel inquiſitorum officium monaſterijs, vel Eccleſijs, ſeu quibuſcumque perſonis impendere, ad cognitiones cauſarum, citationes partium, & denuntiationem ſententiarum interdicti, excommunicationum procedere, aut recipere curam monialium, ſeu religioſarum quarumlibet perſonarum teneantur per Apoſtolicas literas impetratas, vel in poſterum impetrandas, niſi huiuſmodi Apoſtolicæ literæ, de hoc indulto, & Ordine prædicto expreſſam fecerint mentionem prædictis motu, ſcientia, & auth. Apoſt. indulgemus. Concedimus quoque eiſdem etiam ad viſitandum aliqua monaſteria monialium cuiuſcunq. Ord. vel ad audiendum confeſſiones earum compelli aliquatenus non poſſint, vel ad recipiendum commiſſiones cauſarum, ſeu ſententiarum executiones, vel alia contingentia cauſas ipſas per literas Apoſt. Sedis, in quibus facta non fuerit de indulgentia huiuſmodi mentio ſpecialis. Nullus inſuper legatus, vel ſubdelegatus, Patriarcha, Archiepiſcopus, Epiſcopus, nulluſq. alius Prælatus Eccleſiaſticus, vel eorum Vicarij, aut Officiales ad portandũ, ſeu deferendum literas, vel exequendum, vel denuntiandum ſententias contra principes ſæculares, communitates, populos, ſeu quoſcunq benefactores eorum, nulluſque delegatus, vel ordinarius iudex ad faciendum citationes, vel commiſſiones recipiendas, ſiue quod ſint in cauſis aliquibus aſſeſſores, ſeu ad alia lites, aut controuerſias contingentia in cauſis, quæ coram ipſis tractantur, quempiam ipſorum dicti Ordinis Fratrum compellere valeant ſine prædictæ Sedis mãdato, vel licentia ſpeciali expreſſam faciente de hac indulgentia mentionem, nec quiſquam eorum parere, vel intendere teneatur ſuper ijs monitionibus, mandatis, aut iuſſionibus eorundem, aut facere, vel imple-
89 *re, quod in hac parte duxerint iniungendum. Cæterum generalis Magiſter, vel Priores Prouinciales, ac ipſorũ Vicarij illos ex Fratribus, de quibus authoritate literarum Sedis Apoſt. vel legatorum ipſius Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac alijs quibuſcumq. prouiſum extiterit, vel in poſterum contigerit prouideri, corrigere, ac etiam non obſtante contradictione aliqua poſſint ad ſuum Ord. reuocare, nec per literas eiuſdem ſedis ſeu legatorum ipſius iam obtentas, vel de cætero obtinendas, aliquos de Fratribus ipſius Ordinis præfati*

Ar-

Archiepiſcopis, & Epiſcopis, aut alijs teneãtur in ſocios deputare, niſi dicta literæ Apoſtolicæ obtinendæ de indulto huiuſmodi, & Ord. ipſo expreſſam fecerint mentionem, & alias id honeſtati Ordinis, & illorum ſaluti viderint expedire. Nullus autem legatus etiam de latere noſtro miſſus authoritate literarum Sedis Apoſtolicæ ſpecialem de hoc indulto, & Ordine veſtro non facientes mentionem, nulluſq. prælatus, nec aliqua perſona religioſa, vel ſecularis de Fratribus eiuſdem Ordinis ad ſua, ſeu Eccleſiæ negotia procuranda, vel ſecum manendum aliquos aſſumere valeat, niſi quos Generalis Magiſter in toto Ord. & Priores Prouinciales in ſuis prouincijs ipſos tanquã idoneos, & diſcretos ſibi duxerint aſſignandos, quos etiam ſubiacere volumus Ord. diſciplinæ. Illos vero ipſius Ord. Fratres, qui ad prædicandum crucem, vel inquirendum contra prauitatem hæreticam, 90 *ſeu ad illa huiuſmodi negotia ſunt, vel fuerunt, vbicunq. à Sede Apoſt. deputati, tu fili Generalis Magiſter, tuiq. ſucceſſores, remouere, ſeu reuocare penitus transferre, ipſiſq. quod ſuperſedeant iniũgere, alioſq. ſubſtituere, cum expedire videritis, liberè, & licitè valeatis, & in eos ſi contrauenerint cenſuram Eccleſiaſticam exercere, & quilibet Prouincialis, vel eius Vicarius eiuſdẽ Ord. id ipſum in ſua prouincia circa Fratres ipſius Ordinis, quibus ab eadem Sede ſimilia contigerit in illa committi, facere poſſit, non obſtantibus aliquibus literis, vel indulgentijs Apoſt. impetratis, vel etiam in poſterum impetrandis, quæ de hoc non fecerint mentionem. Inhibe-*
91 *mus quoq. ne quis poſt profeſſionem in Ord. veſtro factam ſine Generalis, vel ſui Prouincialis licentia diſcedat ab ipſo, diſcedentem vero abſq. cautione literarum alterius ipſorum, prætextu alicuius priuilegij Apoſt. Sedis nullus audeat retinere, quod ſi forte retinere præſumpſerit, Generali Magiſtro in toto Ord. & Prouincialibus Prioribus in ſuis prouincijs dumtaxat licitum ſit in ipſos diſcedentes Fratres ſententiam excommunicationis promulgare. Si vero aliqui de Fratribus veſtri Ord. poſt obtentam licentiam a ſede prædicta, aut Magiſtro Generali ad religionem aliam tranſeundi infra duos, vel tres menſes ſe ad aliam religionem ſaluti congruam non contulerint, & ipſius non ſuſceperint habitum Regularem, licitum ſit tibi fili generalis, ac vices tuas gerentes contra ipſos tanquam contra alios Ordinis veſtri apoſtatas procedere ſecundum quod honeſtati ipſius Ordinis videritis expedire, idem illud intelligi volumus de illis, qui poſt ſuſceptionem habitus alterius religionis infra tempus*
92 *probationis nulla profeſſione facta inde præſumpſerint reſilire. Apoſtatas, quoq. veſtri Ordinis iuxta Alexandri IV. Conſtitutionem, & noſtram præſentem conceſſionem excommunicare, capere, ligare*

incar-

incarcerare, & alias ſubderè diſciplinæ rigori poſſitis, per vos, ac etiam per alios à vobis deputatos in quocumque habitu, & loco etiam ſi in Curia noſtra inueniri eos contigerit, in qua, ſicut extra nos, ſuper veſtros ſubditos ratione profeſſionis tam tacitæ, quam expreſſæ Ordinarios proprio motu, & ſcientia, ſimilibus authoritate Apoſtolica deputamus. inuocato ad hoc ſi opus fuerit
93 *brachij ſæcularis auxilio. Inhibemus etiam ne Fratres, quos ab Ordine veſtro pro ſuis culpis per Generalem magiſtrum expelli contigerit, vel qui egreſſi fuerint proprio ſuo motu prædicare, confeſſiones audire, ſeu docere præſumant niſi ad alium Ordinem in quo licite huiuſmodi exerceantur officia, tranſierint de noſtra, vel dicti Generalis Magiſtri ſpeciali licentia. Quod ſi forte ipſi contra huiuſmodi inhibitionem noſtram aliquid ſuper præmiſſis temerè attentare præſumpſerint, Prouinciales Priores, & locales, & eorum Vicarii in illos, quos infra fines ſuarum prouinciarum iuxta conſuetudinem Ordinis veſtri exiſtentes inuenerint talia*
94 *præſumentes, monitione præmiſſa authoritate Apoſtolica excommunicationis ſententiam valeant promulgare. Electos autem de Ordine veſtro, vel egreſſos, qui à receptione in eodem Ordine, ſuis culpis exigentibus, reddiderint ſe indignos, & alios Fratres eiuſdem Ordinis ex rationabili cauſa ad quoſcumque Ordines approbatos præterquam ad Beati Auguſtini, Templariorum, Hoſpitaliorum, & aliorum religioſorum, arma portantium ad euitandam occaſionem euagandi, Generalis Magiſter tantum, vel eiuſdem Vicarius de ſuo ſcitu cum ſuis teſtimo-*
95 *nialibus litteris authoritate noſtra licentiandi liberam habeant facultatem. Nos enim diſtrictius inhibemus, ne tales ad alium Ordinem, aliter tranſire, vel aliqui eos recipere, ſeu retinere præſumant, abſque licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ faciente de hac inhibitione plenariam mentionem. Inhibemus etiam, vt nullus ſiue ſit in religione, & Ordine, ſiue extra Ordinem conſtitutus habitum veſtrum, aut ita conſimilem, quod propter eum Frater Carmelitarum credi poſſit, deferre audeat, abſque Sedis Apoſtolicæ mandato ſpeciali. Et vt dicta inhibitio maiorem conſequatur effectum, ſtatuimus, vt ij, qui habitum veſtrum, vel ſibi prædicto modo conſimilem deferre præſumpſerint ad deponendum ipſum per Diœceſanos locorum, cum à vobis requiſiti fuerint, monitio-*
96 *ne præmiſſa per cenſuram Eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compellantur. Quia vero nonnulli veſtræ Religionis habitum ſumentes diuerſis perſonis, quæ ſciri, & inueniri*

non

non poſſunt interdum aliqua bona reſtituere tenentur, vobis Magiſtier Generalis, & Fratres Prouinciales, ac Prioribus localibus concedimus, vt ſinguli veſtrum in locis ſibi cõmiſſis bona ipſa in pios vſus conuertere valeant, prout ſecundũ Deum viderint expedire. Inhibemus inſuper vniuerſis Fratribus veſtri Ord. ne aliquis eorũ niſi
97 neceſſitate vrgente alijs, quã Prælatis peccata ſua confiteri præſumat, vel alijs eiuſdem Ordinis ſacerdotibus ſecundũ Regulã, & ipſius Ord. inſtituta. Vniuerſis autẽ Eccleſiarum Prælatis, & alijs inhibemus,
98 ne confeſſiones veſtras vobis inuitis audire, vel compellere vos ad Synodos, ſeu conuocationes ſuas accedere, vel cum eis extra Ciuitates, vel intra proceſſionaliter exire, aut ſuis conſtitutionibus ſubiacere, vel iuramẽto firmatã, vel manualẽ obediẽtiã à Prioribus Prouincialibus, vel localibus, vel quibuſcunq; alijs noſtris Fratribus exigere, aut de ipſorũ inſtitutione, vel deſtitutione ſiue de ſtatutis veſtri Ordinis, ſe aliquatenus intromittere, ſeu prohibere ne ad ciuitates, vel villas, vbi religiosè, ac honeſtè morari poſſitis à populis euocati audeatis accedere, ibique pro veſtris vſibus conſtruere ædificia, Eccleſias, ſeu oratoria, aut in accedentes Fratres, ſeu in conſtruentes huiuſmodi vel receptatores ipſorum excommunicationis ſententiam ferre præſumant. Concedimus quoque vobis motu, & ſcientia ſimili-
99 bus, vt de illis, quæ in ornamentis, vel pro eis, aut libris fabrica, luminaribus, anniuerſario, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo, aut alijs ad perpetuum cultum diuinum ſeu propitiantiis, ſeu victu ad ſuſtentationẽ veſtram, vel indumentis, nec non pro annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionẽ aliquæ domus veſtri Ordinis obligatæ noſcuntur, vel de domibus, prædijs, & hortis, aliiſque locis vobis ſecundum inſtituta veſtri Ordinis opportunis, aut de iis, quæ pro huiuſmodi domibus, prediis, hortis, & locis emendis vobis legantur, dummodo præmiſſa non conuertantur in vſus alios, ſed in illos dũtaxat, pro quibus relinquuntur, aut alios etiã, qui in Nicolai V. conceſſione, & hac noſtra indulgentia continentur, nulli canonicã iuſtitiam, ſeu portionem aliquã teneamini exhibere, & nequis a vobis, vel vltimarũ executoribus voluntatũ, ſeu decedentiũ hæredibus, de præmiſſis aliquid exigere, vel extorquere præſumat diſtrictius inhibemus. Adhæc liceat Fratribus veſtri Ord. cũ de prioribus locis ſuis
100 ad alia loca ſe transferant, tã ædificia, ſeu omnem ædificiorum materiã locorum, quæ dimittunt, dedicatis Eccleſiis duntaxat exceptis, quam libros, calices, & paramenta ſecum ad alia loca trãsferre, ac ædificia ipſa, cũ ſolo, ac aliis ad eadem loca pertinentibus, præterquã Eccleſias, per perſonas ad hoc a Sede Apoſtolica deputatas vendere ipſorumque precium in aliorum locorum, ad quæ dicti Fratres ſe

tran-

transferunt, ædificationem, seu alias in eorum vtilitatem convertere, secundum quod eis melius videbitur expedire, cum ipsa priora, & alia loca Fratrum ad Apostolicam Sedem, & ad prædictum Ordinem Beatissimæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli specialiter, & immediatè pertinere noscantur. Et ne aliqui Archiepiscopi, & Episcopi, aut alij Ecclesiarum prælati, seu quæuis alia persona Ecclesiastica, vel secularis prædicta loca, seu bona occupare, accipere, vel vsurpare, aut quoquomodo sibi vendicare præsumant absque dictæ Sedis licentia speciali, districtius inhibemus. Indulgentes vobis, vt ad præstationem procurationum legatorum prædictæ Sedis, vel nuntiorum ipsius, seu Diœcesanorum locorum, aut exactionum, vel collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quorumque minimè teneamini, nec ad ea soluenda per literas dictæ Sedis, aut legatorum, vel nuntiorum eiusdem, seu rectorum terrarum Ecclesiæ Romanæ, impetratas seu in posterum impetrandas, cuiuscumque tenoris fuerint, in perpetuum compelli possitis, nisi dictæ Sedis literæ impetratæ, aut in posterum impetrandæ plenam, & expressam de indulto huiusmodi, & dicto Ordine fecerint mentionem. Cæterum cum felicis recordationis Innocentius Papa IV. prædecessor noster, olim duxerit statuendum, vt exempti quacunque gaudeant libertate, nihilominus tamen ratione delicti, seu contractus, aut rei de qua agitur contra ipsos, ritè possint coram locorum Ordinarijs conueniri, & illi quo ad hoc suam in ipsos iurisdictionem, prout ius exigit, exercere, nos vobis, vt occasione constitutionis huiusmodi nullum libertatibus, & immunitatibus vobis, & Ordini vestro per priuilegia, & indulgentias ab Apostolica Sede concessis præiudicium generetur, authoritate præsentium indulgemus. Decernimus ergo irritum, & inane quidquid contra tenorem concessionum, constitutionum, & inhibitionum huiusmodi per quoscumque fuerit attentatum, & interdicti suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas contra concessiones, constitutiones, inhibitiones easdem in vos, vel vestrum aliquos, aut loca vestra, seu benefactores vestros, vel executores, aut hæredes prædictos, in posterum promulgare contigerit, penitus non tenere. Et quia in Regula eorundem Fratrum Carmelitarum eis ab Alberto Patriarcha Hierosolymitano tradita, & ab Innocentio IV. Alexandro etiam IV. Nicolao similiter IV. Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris approbata, & confirmata, & quam nos per præsentes motu, & scientia similibus approbamus, confirmamus, & præsentis scripti patrocinio,

101

102

cinio, authoritate Apostolica, perpetuo communimus, inter cætera cauetur expressè, quod Fratres Ordinis prædicti ab esu carnium abstineant, nisi pro infirmitatis remedio, aut debilitatis sumatur. Et eisdem etiam præcipitur, quod singulis diebus, Dominicis duntaxat exceptis, à festo Exaltationis Sanctæ Crucis, vsque ad festiuitatem Resurrectionis Dominicæ ieiunare tenẽtur, & ab Eugenio Papa Quarto prædecessore præfato, quadam tempestate huiusmodi rigorem mitigante, conceditur, statuitur, & ordinatur, quod dicti Ord. professores, qui pro tempore forent tribus diebus singularum septimanarum, etiam quibus, vt præfertur, ieiunare iuxta eandem regulam erant adstricti, carnibus vesci possẽt, præterquã in Aduẽtu, & Quadragesima, & aliis generaliter prohibitis diebus; cũ, vt etiã accepimus, ab aliquibus reuocetur in dubium, an illis diebus quibus eis esus carniũ conceditur, ieiunare teneãtur pro eo quod in concessione prædicta Eugenii non solum mitigationẽ abstinentiæ, sed relaxationem ieiunii ab eodẽ Eugenio prædecessore petitum fuisse conspicitur, & propterea piæ memoriæ Pius Papa II. prædecessor noster præfatus cõcessit vt Prior generalis prædicti Ord. qui pro tẽpore foret in huiusmodi posset ieiunio dispensare. Nos etiã motu, & scientia similibus literas prædictas Alberti Patriarchæ Hierosolymitani, & Innocentii IV. Alexandri IV. Nicolai IV. Eugenii IV. & Pii II. innouamus, & confirmamus, & approbamus, & perpetuæ firmitatis esse volumus, & mandamus concedentes, quod, tu fili Generalis, et qui pro tempore erũt tui in dicto officio successores, personarum, locorum, & temporũ qualitate pensata cum vtriusque sexus dicti Ord. professoribus, iuxta tuæ conscientiæ arbitrium, super præmissis tam ieiunio, quam carnium esu dispensare valeas, atque tres dies, plures, vel pauciores ad ieiunium faciendum nominare, & remittere vt possitis libere indulgemus, ac illis ex eis, qui iuxta huiusmodi regularia instituta dicti Ordinis Gloriosissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, et eiusdem mitigationem antedictam, nostramq. declarationem huiusmodi vixerint, vt confessor idoneus, quem quilibet eorum, vtriusque sexus de suorum Superiorum consensu duxerit eligendum, eorum confessione diligenter audita semel inuita, et in mortis articulo plenariam omnium suorum peccatorum remissionem, et indulgentiam impendere valeat authoritate Apostolica tenore
103 præsentium gratiosè concedimus. Et quia in eadem regula conceditur, quod eiusdem Ordinis professores possint habere loca in Eremis, vel vbi eis donata forent ad eorum Religio-

Religionis Obſeruantiam apta, & commoda, ſecundum quòd eiſdem Priori, & Fratribus videbitur expedire, & ex conceſſione præfati Vrbani IV. prædeceſſoris noſtri, ſiqui Chriſti fideles aliqua loca ad ſe ſpecialitia, quæ feudalia, ſeu cenſualia non exiſtant, eis contulerint, pietatis intuitu, liceat eis de licentia diœceſanorum, illa ſuſcipere, & in eorum ſingulis Eccleſiam, vel Oratorium conſtruere, deuotioni, ac petitioni eorum non plene videtur ſatisfactum, conceſſionem prædictam ad alia quæcunq. loca, domos, & Eccleſias, etiam parochiales, motu, ſcientia, & authoritate prædictis extendimus, ac conceſſionem prædictam effectum ſortiri volumus, non obſtante conſtitutione felicis recordationis Bonifacij Papæ VIII. ſimiliter prædeceſſoris noſtri probibente, ne cuiuſuis Ordinum mendicantium Fratres ad habitandum noua loca recipere, vel recepta mutare præſumant ſine dictæ Sedis licentia ſpeciali faciente ſpecialem, & expreſſim de prohibitione huiuſmodi mentionem. Etſi contingat locorum Ordinarios in domos prædictorum Fratrum in ſuis diœceſibus conſtructas aliquam iuriſdictionem, vel ſupereminentiã ſibi vendicare, & Fratrum eorundem quietem in aliquo perturbare, liceat tunc dictis Fratribus capellanum in dictas domos, & Eccleſias inſtituere, & amouere, prout ſuperius in præſentibus litteris diximus, & expreſſimus. Prouidam vero Calliſti Papæ III. prædeceſſoris noſtri præfati conſtitutionem, qua incipit: 104 Ad futuram rei memoriam ad Romanum Pontificem, *qua voluit, quod nullus dicti Ordinis profeſſor beneficia ſecularia, ſeu etiã regularia quorumuis Romanorum Pontificum, aut Sedis Apoſtolicæ, vel legatorũ eius cõceſſione vel indulto quouis modo in titulum, vel in commendam pro tempore obtinentium, aut quæ futuris temporibus quomodolibet obtinebunt, & ſi illa ſimpliciter, vel alio quouis modo dimiſerint, in capitulis generalibus, vel prouincialibus, aut congregationibus ſeu negotijs, officijs vel aliis adminiſtrationibus dicti Ordinis, niſi Generalis pro tempore conſenſu interueniente, quomodolibet admittatur ſub excommunicationis pœna, quam admiſſi, & admittentes ipſo facto incurrunt. authoritate, ſcientia, & motu prædictis etiam in Archiepiſcopali, & Epiſcopali dignitate fulgentibus, aut Monaſteria aliqua, vel prouinciã in commendam obtinentibus locum habere decreuimus, atq. prædictas literas, & omnia, & ſingula in eis contenta ad eos, qui in dignitatibus huiuſmodi ſunt conſtituti, extendimus. Diſtricte præcipientes ſub pœnis in dicta conſtitutione contentis omnibus, & ſingulis prædicta beneficia, aut dignitates quauis authoritate, vel indulto obti-*

nētes, vt nullo modo administratione Fratrum, aut domorum, aut prouinciarum, seu Conuentuum, aliorūq bonorum, se impediant absque dicti Ordinis Magistri generalis expressa licentia, non obstātibus quibuscunque literis etiam a Sede Apostolica impetratis, vel in posterum impetrandis, quibus ex certa scientia, & motu proprio derogamus, & per præsentes derogari volumus, etiamsi de illis habenda foret mentio specialis; vt singula bona Ordinis, videlicet prouinciæ, Ecclesiæ, domus, & supposita, & vtriusque sexus professi, vt
105 tenentur, sub integra Magistri generalis existant obedientia. Postremo, cum prædictorum Fratrum Gloriosissimæ Dei Genetricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, sicut & Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Augustini Fratrum Ordinum professores pro fidei Catholicæ dilatatione continuè, indefesseque laborent, fructusque afferant in Ecclesia Dei salutares, & propterea fuerunt variis per Sedem prædictam priuilegiis decorati, vt quos par labor, pariaque merita coniungunt, paria coniungant priuilegia, et fauores eisdem Fratrum Gloriosissimæ Dei Genetricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli professoribus vt concessis eisdem Fratribus Prædicatoribus, Minoribus, & Eremitis S. Augustini priuilegiis, indulgentiis, gratiis, & fauoribus, ac indultis, tam spiritualibus, quam tēporalibus à prædictis, & aliis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, & quomodolibet etiam a nobis, aut aliis authoritatem habentibus, quæ omnia, acsi nominatim exprimerentur, haberi hic volumus pro expressis, & nostræ approbationis munimine solidamus, ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere, potiri, & gaudere possint, & debeant perpetuis futuris tēporibus in omnibus, & per omnia prorsus, & sine vlla differentia, proinde, acsi quæ eisdem Prædicatorum, Minorum, & Eremitarū S. Augustini Fratrum Ordinibus prædictis sunt concessa prædicto Ordini Gloriosissimæ Dei Genetricis semperq. Virginis Mariæ de Monte Carmeli nominatim concessa fuissent aut concederentur in futurum. Et quæ magistro Prædicatorum, & ministro generali Minorum, ac Priori generali Eremitarum S. Augustini prouincialibusq. prioribus Prædicatorum, & Ministris Minorum Fratrum ac Prouincialibus prioribus Eremitarum S. Augustini, nec non Monasteriis Monialium sub eorundem Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum Sancti Augustini Fratrum Ordinum cura secundum ipsorum Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum Sancti Augustini Fratrum Ordinum institutа viuentium sunt statuta in Magistro Generali, & in Prouincialibus Priorilus,

ribus, & Vicarijs dicti Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genetricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, & Monaſteriorum Monialium d. Ordinis inſtituta viuentiũ vice verſa ſtatuta ſint, & eſſe cenſeantur. Mandantes etiam ſcientia, & motu, & authoritate prædictis præcipiendo, vt dum priuilegiorum, indulgentiarum, prærogatiuarum, exemptionum, indultorum, immunitatum dictorum Fratrum Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Auguſtini originales literæ, aut tranſumpta authentica pro parte, & in fauorem Fratrum dictorum Beatiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli adducerentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhibeatur, tam in iudicio, quã extra iudicium, & alijs locis, quibus opus fuerit, acſi in fauorem dictorum Fratrum Beatiſſimæ Dei Genetricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli à Sede Apoſtolica emanaſſent,
106 & eis fuiſſent immediatè conceſſa. Diſtrictius inhibentes eiſdem locorum Ordinarijs ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum Parochialium, ac omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, quæ obtinent, necnõ inhabilitationis ad illa, & alia in poſterum obtinenda pœnis eo ipſo per eos, qui contra fecerint, incurrendis, ne Ordinis prædicti Fratrum Glorioſiſſimæ Dei Genetricis, ſemperq. Virginis Mariæ de Monte Carmeli, domos, & ſingula bona, & profeſſiones præter, aut contra prædictorum Innocentij, Bonifacij, Alexandri, Nicolai, Clementis IV. & VI. & aliorum quorumcunq. prædeceſſorum noſtrorum, & præſentium tenorem literarum inquietare, ſeu moleſtare, & eos, aut teſtamentorum, vltimarumq. voluntatum executores, & hæredes prædictos, ſeu quoſcunq. alios directe, vel indirectè ad ſolutionem alicuius quartæ parochialis, ſeu canonicæ, vel alterius portionis, ſeu oneris, & ad faciendum celebrari aliquod officium, nec prædicari in eorum Eccleſiis, vel alibi dũ apud ipſos Fratres decedentium cadauera tumulantur, ante vel poſt eorum ſepulturam, nec confeſſis dictis Fratribus Ordinis Beatæ Mariæ de Monte Carmeli pro tempore Euchariſtiæ, ſeu Extremæ Vnctionis Sacramenta ſine rationabili cauſa denegare, & illorum exhibitionem malitioſè differre, aut eorum parochianis ne dictis Fratribus confiteantur probibere, vel perſuadere; nec etiam ad præmiſſa, ſeu aliquod ad præmiſſorum auxilium, cõſilium, vel fauo-
107 rem dare directè, vel indirectè quocunq. modo præſumãt. Et nihilominus dicti Ordinis protectori, qui pro tempore erit, & cuilibet in Eccleſiaſtica dignitate conſtituto, et Metropolitanæ, vel alterius cathedralis Eccleſiæ Canonico per vniuerſum orbem, qui deſuper, per

dicti Ordinis Glorioſiſſimæ Dei Genetricis, ſemperq. Virginis Mariæ Priores, & Fratres, ac illorum, ſeu ad commodum eorũ Romanæ Eccleſiæ Syndicos dèſuper requiſitus fuerit, per Apoſtolica ſcripta in ſolidum mandamus, quatenus per ſe, ſeu alium, vel alios præmiſſa, vbi, & quando opus fuerit, ſolemniter publicantes, ac eiſdem Fratrum Glorioſiſſimæ Dei Genetricis, ſemperque Virginis Mariæ de Mõte Carmeli Ordini, illiuſq domibus, ac profeſſoribus in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtẽtes faciant eos pacifice poſſeſſione, vel quaſi priuilegiorum, & conceſſionũ huiuſmodi gaudere, non permittentes eos, ſeu teſtamentorũ executores, & hæredes prædictos contra illorum tenorem per ordinarios, & rectores prædictos, aut quoſcunq. alios indebitè moleſtari, aut eis grauamina, iniurias, atque damna inferri, ſeu quomodolibet irrogari, ac etiam ſummariè, & de plano, ſine ſtrepitu, et figura iudicij, ſola facti veritate inſpecta contra quoſcunq. cuiſcunque qualitatis, vel conditionis exiſtant, et quacunque Eccleſiaſtica etiam Patriarchali, Archiepiſcopali, aut Epiſcopali, aut mundana forent dignitate, et exemptione muniti, in quibuſcunque cauſis per eos mouendis quacunque ratione, vel cauſa, quæ excogitari poſſit, eis miniſtrant iuſtitiæ complementum, exequentes, quod per eos fuerit ordinatum, et illos quos cenſuras, et pœnas prædictas incurriſſe conſtiterit, irretitos eſſe declarent, ac faciant, et mandent interdictos, ſuſpenſos, et excommunicatos publicè nunciari, et ab omnibus arctius euitari, ac legitimis ſuper ijs habendis ſeruatis proceſſibus, illos, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauare procurent, cõtradictores authoritate Apoſtol. appellatione poſtpoſita compeſcendo, inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis: non obſtantibus præfati Bonifacij Octaui conſtitutionibus, quibus cauetur ne quis extra ſuam ciuitatem, & diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, et in illis, vltra vnam dietã à fine ſuæ diœceſis, ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à Sede Apoſtolica deputati extra ciuitatem, et diœceſim in quibus deputati fuerint, contra quoſcunque proceedere, aut alij vel aliis vices ſuas committere præſumant, et de duabus dietis in Concilio generali, necnon, quæ incipit Super cathedram Bonifacij præfati, et Dudum Viennenſis Concilii, ac recolendæ memoriæ Calliſti Papæ III. etiam prædeceſſoris noſtri litteris, aliiſq. Apoſtolicis, ac etiã in prouincialibus, ſynodalibus Conciliis editis ſpecialibus, et Generalibus, necnõ Otbonis, & Ottobonis olim in Regno Angliæ Apoſt Sedis legatorũ cõſtitutionibus, Eccleſiarũq. et locorũ quorũcunq. ſtatutis, et conſuetudinibus,

et inter

& inter quoſcunque dicti Ordinis Fratrũ Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli profeſſores, & locorum ordinarios, ſeu rectores prædictos, initis, & concluſis, ac hactenus obſeruatis pactis, & cõuentionibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, necnon omnibus illis, quæ Innocentius, Bonifacius, Alexander, Io. Clemens, IV. & VI. ac Nicolaus IV. & V. alÿque prædeceſſores præfati in prædictis eorum litteris voluerunt non obſtare, contrarÿs quibuſcumque, quibus omnia illa, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, & derogatoriarum derogatorÿs clauſulas in ſe continerent præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, quoad præmiſſa ſpecialiter, & expreſſe derogamus, aut ſi Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, ac Rectoribus Prælatis, ſeu quibuſuis alÿs, communiter, vel diuiſim, à Sede Apoſtolica indultũ exiſtat, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari aut extra vel vltra certa loca ad iudicium euocari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, et qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali, vel ſpeciali cuiuſcumque tenoris exiſtat, perquã præſentibus non expreſſam vel totaliter non inſertam effectus earum, & cõceſſæ in eis iuriſdictionis executio impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua cuiuſque tenore habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcunq. alia, quæ in futurum per nos, & Sedem Apoſtolicam quomodolibet concedi, ſtatui, decerni, & ordinari contigerit contra Innocentÿ, Bonifacÿ, Alexandri, Ioannis, Clementis IV. & VI. Nicolai IV. & V. & aliorum prædeceſſorum prædictorum, & præſentium literarum huiuſmodi tenorem, nec non ſi ſecus ſuper his à quocunque quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irrita, & inania, nulliuſque roboris, vel momenti eſſe decernimus. Si qua igitur in futurum Eccleſiaſtica, ſecularisue perſona hanc noſtram conceſſionis, declarationis, inhibitionis, indulti, decreti, ſtatuti, voluntatis, conſtitutionis, derogationis, reſeruationis, caſſationis, reſtitutionis, irritationis, & annullationis paginam ſcienter, vel ignoranter contra eam temere contraire attentauerit, primo, ſecundo, tertioue commonita niſi reatum ſuum congrua ſatisfactione correxerit, poteſtatis honoriſque ſui careat dignitate, reumque ſe diuino iudicio exiſtere de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à ſacratiſſimo corpore, & ſanguine Domini Redemptoris noſtri Ieſu Chriſti aliena fiat, atque in diſtricto exami-

ne diſtrictæ ſubiaceat vltioni, ac indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Cunctis autem dictis Fratribus Glorioſiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli ſua iura ſeruantibus ſit pax Domini noſtri Ieſu Chriſti, quatenus & hic fructus bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum iudicium præmia æternæ pacis inueniant. Amen. Et quia difficile foret præſentes literas ad ſingulas Prouincias originaliter deſtinare, volumus, & dicta authoritate decernimus, quòd tranſumptis earum manu notarii publici, & Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Auditoris, vel protectoris, qui eſt, & qui pro tempore erit, aut alicuius Archiepiſcopalis, vel Epiſcopalis vel cuiuſcunque in dignitate conſtituti etiam dicti Ordinis magiſtri Generalis pro tempore exiſtentis ſigillo munitis, ea prorſus in iudicio, & extra, vbicumq. exhibitæ vel oſtenſæ fuerint, fides adhibeatur indubia, ac ſi ipſæ originales literæ forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ innouationis, approbationis, conſtitutionis, ordinationis, applicationis, ſtatuti, conceſſionis, indulti, extenſionis, voluntatis, ampliationis, declarationis, confirmationis, ſuppletionis, mandati, derogationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo ſexto 4. Kal. Decemb. Pontificatus noſtri anno 6.

COM-

COMMENTARIVS IN MARE MAGNVM

& Regulam Carmelitarum

SVMMARIVM.

Bulla hæc, quæ est Mare magnum, vbi habeatur authentica. numero 1.

Quare Mare magnum *dicta ibidem.*

Quis author ipsius. ibidem.

De excellentia, antiquitate &c. Carmelitani Ordinis. numero 2.

Prærogatiuæ ipsius a Papa in proœmio Bullæ assignatæ. numero 3.

Quomodo eæ intelligendæ. ibidem.

Aliæ ipsius prærogatiuæ. numero 4.

Verba narratiua Papæ quã vim habeãt. ibid.

Bulla Bonifac. VIII. confusa cum alia Clem. IIII. numero 5.

Cõfirmationis in forma communi effectus. n. 6.

Priuilegium confirmatorium priuilegiorum. n. 7

Litteræ commendatitiæ Clem. IV. pro Ordine noſtro. numero 8.

An contineant facultatem fundandi Monaſteria. ibidem.

Religioſorum cauſæ pÿſſimè tractandæ. num. 9.

Monaſteriorum erectio etiam à Regibus iure curanda. ibidem.

Suſcipitur Ordo ſub B. Petri, & Papæ protectione. numero 10.

Facultas celebrandi tempore interdicti ibidem.

Quomodo ea accipienda. ibidem.

Extenſio prædictæ facultatis. numero 11.

Differentia inter priuilegium locale, & perſonale. numero 12.

Clauſula Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Apoſtolorum &c. an denotet culpam mortalem. numero 13.

De ſimilibus priuilegÿs. numero 14.

Ampliſſima exemptio Ordinis. numero 15.

Clauſula In ſtatu firmo, & ſolido *&c. quid denotet. numero 16.*

Confirmationem Ordinis continet. ibidem.

Verborum idem ſignificantium geminatio magnam vim habet. ibidem.

Clauſula

Clauſula Pertinentijs ſuis *quid denotet. n.* 17.
Clauſula In ius & proprietatem B. Petri, & Apoſtolicæ Sedis *an probet exemptionem. numero* 18.
Clauſula Soli Rom. Pontifici, & Sedi Apoſtolicę abſq. vllo medio ſubiacere *an illam probet. ibidem.*
Clauſula tam In ſpiritualibus, quam in temporalibus. *numero* 19.
Clauſula Ac perſonis degentibus in eiſdem, *ad quas perſonas extendatur. n.* 20.
Priuilegium Clem VI. Confirmatorium præcedentis. numero 21
Vtitur eiſdem verbis ac Ioannes XXII. in priuilegio alio. numero 22.
Alia remiſſiuè. numero 23.
Confirmatio Regulæ Carmelitarum. num. 24.
Regulà primæua, & primitiua Carmelitarum. numero 25.
De authore, Confirmatione, data ipſius, & alijs ad eam ſpectantibus. numero 26.
Quæ tractanda circa ipſam. numero 27.
In quibus declarata, correcta, & mitigata fuerit ab Innocentio IIII. numero 28.

In aliquibus punctis alterata, moderata, & correcta. numero 29.
Non propterea desinit esse eadem Regula. nu. 30.
S. Rotæ decisio ad intentum. ibidem.
De obligatione ad illã obseruãdã remissiuè. n. 31.
Obligatio ad Regulam ex triplici prouenit capite. numero 32.
Quantitas obligationis ex materia, verbis, intentione legislatoris, & acceptatione Religionis. numero 33.
In ea alia sub præcepto, alia quoad vota, alia vt obseruantiæ, alia vt consilia. numero 34.
Quando sub præcepto, ad quod peccatum obligat. numero 35.
Quando ad veniale graue. numero 36.
Transgressio illius ex contemptu peccatum est mortale. numero 37.
Expositio ipsius. numero 38.
Prologus Regulæ B Alberti. numero 39.
Quid ex illo colligatur. numero 40.
Finis vitæ Religiosæ. ibidem.
Patriarchæ titulus quã excellentiã denotet. n. 41.
B. Albertus cur eam tradiderit. numero 42.
De Priore, & tribus illi promittendis. nu. 43.

Prior

Prior ex ipſis Fratribus eſſe debet. num. 44.
In vno Conuentu vnus tantum Prior. num. 45.
Forma ſeruanda in electione ipſius. num. 46.
Forma cap. Quia propter de elect. *ibidem.*
Quomodo inſtituantur Priores in Ordine. ibid.
Qua de cauſa fieri poſſint ſine electione. num. 47.
Quid de conſuetudine, & Conſtitutionibus Ordinis ibidem.
Maior pars quæ ad illã cõcurrere debet. nu. 48.
Sanior pars *quæ cenſenda. numero* 49.
Forma profeſſionis in Religione ſub tribus votis. numero 50.
An ſufficiat ſolũ cũ expreſſione Obedientiæ. ibid.
Alia remiſſiuè. numero 51.
De receptione locorum. numero 52.
In quibus locis recipi poſſint Monaſteria. n. 53.
An in vrbibus, & locis populatis extra eremos. numero 54.
Nicolaus Gallicus Ordinis Generalis quid de hoc ſentiret. ibid.
Quæ loca commoda pro noſtro Ordine. nu. 55.
Finis & ſcopus Ordinis, & Regulæ, eſt vita contemplatiua, & actiua. numero ibid.
Vtraque exercenda a Carmelitis. ibidem.

iudi-

Iudicium Prioris, & Fratrum in receptione locorum quærendum. numero 56.
Ordinis regimen an Monarchicum, seu potius mixtum. ibidem.
De consensu Fratrum remissiuè. numero 57.
De Cellulis Fratrum. numero 58.
Cellulæ Fratrum quales, & quam breues esse debeant. numero 59.
An separatæ, seu potius coniunctæ. numero 60.
Ex dispensatione Prioris, & Fratrum assensu. numero 61.
Seniorum assensus an requisitus. ibidem.
Quando requiritur consilium, vel assensus, qualiter haberi debeat. ibidem.
De communi refectione. numero 62.
Aliter erat in Regula primitiua. numero 63.
Nihil extra refectorium comedendum. nu. 64.
Comedendum simul in illo. numero 65.
Ciborum particularitas fugienda. numero 66.
Lectio S. Scripturæ habenda in mensa. nu. 67.
Transgressio huius puncti an venialis. num. 68.
De non mutandis Cellulis. numero 69.
Extenditur ad non mutandum Conuentus, vel Prouincias sine licentia &c. numero 70.

De

De Cellula Prioris. numero 71.
Quid in hoc puncto quoad litteram, & ſpiritum notandum. numero 72.
Eremus Ordinis in Prouincia Vaſconiæ. ibid.
Monaſterij negotia an ſolum per Priorem tractanda. numero 73.
De manſione in cellis, & iugi oratione. num. 74
Duo magni momenti hæc. numero 75.
Verba illa Die ac nocte *ad quæ referenda. numero 76.*
Iugis & continua oratio noſtris impoſita n. 77.
Conformiter ad praxim priſcorum monachorum. ibidem.
An hic punctus Regulæ mitigatus ſit ab Eugenio IV. ibidem.
Quid de aliis Regulis. numero 78.
An continua oratio pro Carmelitis mitigata ſit a Papa. ibidem.
Non obligantur ad continuam orationem mathematicè. numero 79.
Sed moraliter. ibidem.
Non eſt propterea valde difficile hoc præceptum. numero 80.
Qualiter, aut quomodo adimpleatur. num. 81.

Per

Per quodcunque genus Orationis mẽtalis. n.82.
Solum obligat ad venialem culpam. num. 83.
Non datur præceptum diuinum per ſe obligans Religioſos ſolum ad Orationẽ mentalẽ. n. 84.
An ſaltem per accidens. ibidem.
An ex vi Religioſi ſtatus. numero 85.
Datur præceptum diuinum naturale orandi ſiue mentaliter, ſiue vocaliter. numero 86.
Quomodo Regula poſſit obligare ad Orationem mentalem. numero 87.
De horis canonicis. numero 88.
De Oratione vocali. numero 89.
Quid per horas canonicas intelligatur. num. 90.
Quid per dictionem Clericis *numero 91.*
Clauſula Conſtitutionem Sanctorum Patrum, *quid denotet. numero 92.*
Clauſula Per Eccleſiæ approbatam conſuetudinem. *numero 93.*
Qui teneantur hoc præcepto. numero 94.
An profeſſi non conſtituti in ſacris Ordinibus. numero 95.
De obligatione Cõuerſorũ ad dicẽdũ iteratis vicibus Pater noſter, *et* Aue Maria *n. 96.*
Quomodo declarata in nouiſſimo Capitulo Ge-

ne-

neralis. numero 97.

De manu dationis proprium. num. 98.

Modus paupertatis Religionis. numero 99.

Vita communis in quo consistat. numero 100.

Quomodo ad illam teneantur Religiosi. nu. 101.

Ex vi Regulæ Carmelitanæ tenentur Religiosi ad arctissimam paupertatem. numero 102.

Sunt Carmelitæ Mendicantes ex Regula. n. 103.

Quid his temporibus ex decreto Conc. Trid. n. 104.

An Religiosus dicere possit esse aliquid sibi proprium. numero 105.

Quomodo asinos, siue mulos, similiaue animalia habere possit Ordo noster. numero 106.

De modo obseruando in distributione bonorum. numero 107.

De Oratorio, & audiēda Missa quotidie. n. 108.

Oratorium in medio cellularū antiquitus. n. 109.

Oratorij qualitates. numero 110.

Audire Missam quotidie obligantur Carmelitæ. numero 111.

Quanta est hæc obligatio. ibidem.

Quid de Missa cātata, seu Cōuentuali. nu. 112.

Vsus Chori in Religione. numero 113.

Cantus Ecclesiasticus in Ordine. numero 114.

De Capitulo, & correctione. numero 115.
Quæ tradenda circa hoc punctũ Regulæ. n. 116.
Capituli culparum vtilitas. numero 117.
De tempore illud faciendi. numero 118.
Quam culpam committat Prælatus non faciendo Capitulum. ibidem.
Modus celebrandi illud. numero 119.
Quæ in illo tractanda. numero 120.
Quomodo corrigendi in ipso Fratres. numero 121
Charitate media. numero 122.
De ieiunio Regulæ. numero 123.
Cur sit eo modo assignatum. numero 124.
Non pro diebus Dominicis. numero 125.
An in illis ieiunare liceat. ibidem.
Quid de festo Natalis Domini. numero 126.
An in ipso Festo Exaltationis S. Crucis obliget ieiunium Regulæ. numero 127.
Non in die Dominicæ Resurrectionis. n. 128.
Obligatio ieiunii Regulæ est sub veniali. nu. 129.
An obliget Fratres iuuenes. ibidem.
Possunt à Prælatis facilè dispensari. ibidem.
Obligãtur ad hoc ieiunium Fratres etiam extra Conuentum. ibidem.
Quæ sunt quæ excusant ab illo. numero 130

Mitigatio Eugenij IV. circa illud. numero 131.
De abſtinentia carnium. numero 132.
Quomodo mitigata. numero 133.
Abſtinentia a carnibus licita & honeſta. n. 134.
Quomodo non abbreuietur vita per illam. n. 135.
Carnium nomine quæ veniant . nu. 136.
Num oua, & lacticinia. numero 137.
Num ſanguis, ſagimen, lardum &c. ibidem.
Num ius, & quæ cum carnibus coquuntur . numero 138.
Quibus caſibus licitus ſit eſus carnium . n. 139.
Pro debilitatis remedio ſumuntur. nu. 140.
Pulmenta cocta cum illis manducantur extra Monaſteria propter tollendum faſtidium hoſpitum. numero 141.
Quale peccatum ſit tranſgreſſio Regulæ in hoc puncto. ibidem.
An ſupra mare liceat carnium eſus. num. 142.
Excuſantur pro aliquibus diebus Fratres propter mitigationem Eugenij Papæ. num. 143.
Quid pro feſto Natalis Domini ſi venerit in feriam ſextam, vel Sabbatum. numero 144.
De armis ſpiritualibus. numero 145.
Religioſi vita veluti militia. numero 146.

Armorum ſpiritualium vſus an obliget ad culpam. numero 147.
Verbum Dei *quo ſenſu dicatur debere abundare in ore. numero* 148.
An per illud intelligatur munus concionandi. ibidem.
De aſſiduitate operationis. numero 149.
Otioſitas quomodo fugienda. numero 150.
Quanta ſit obligatio, & an ad culpam, huius puncti Regulæ tranſgreſſio numero 151.
De labore manuali. numero 152.
Quæ comprehendantur ſub illo. ibidem.
Quomodo præcipiatur in Conſtitutionibus Ordinis. numero 153.
Verba illa Audiuimus quoſdam inter vos ambulantes inquietè, nihil operantes, *a quo dicta. numero* 154
De ſilentio. numero 155.
Quomodo in alijs Regulis præcipiatur. nu. 156.
Obligatio ſilentij eſt ad culpam. numero 157.
Obligat tam Prælatos quam ſubditos. nu. 158.
Quod poſt Completorium obliget. numero 159.
Locatio ſubmiſſa an frangat ſilẽtiũ Regulæ. ibid.
Quæ pœna imponatur frangẽti ſilẽtium. n. 160.

In

In hoc puncto mitigata est ab Innocent. IIII. Regula Alberti. numero 161.
De humilitate ad Priorem exhortatio. nu. 162.
Quid in alijs Regulis. numero 163.
De honorando Priore. numero 164.
Quid de hoc in aliis Regulis. numero 165.
Ad quam culpam obliget. numero 166.
Quid sit contemptus. numero 167.
De operibus supererogationis. numero 168.
De discretione. numero 169.
Excitantur Carmelitæ ad deuotionem Beatiss. Virg. Mariæ. numero 170.
Tractatulus de confirmitate Regulæ nostræ cum vita Beatiss. Virginis Mariæ. n. 171.
De authore huius Opusculi. numero 172.
De Bulla Eugenii IIII pro mitigatione Regulæ. numero 173.
Circa manducationem carnis. numero 174.
Circa mansionem in cellis. numero 175.
Non est mitigata Regula quoad iugem orationem. ibidem.
Quomodo intelligenda plenaria remissio peccatorũ pro articulo mortis posita in Regula n 176
An sit reuocata per Paul. V. numero 177.

Obligatio ieiunij annui posita in Regula non est pro vtendo priuilegio mitigationis, sed pro indulgentia consequenda. num. 178.
Maximè propter concessionem Sixti IV. n. 179.
Et Pauli V. ibidem.
Quomodo sit concedenda. ibidem.
Bulla Pij II. pro mitigatione Regulæ num. 180.
Clausula Conscientiæ tuæ arbitrium *quid denotet. numero* 181.
Ieiunia alia Ordinis veluti in commutationem ieiunij Regulæ mitigati. numero 182.
Facultas recipiendi loca non feudalia. nu 183.
Cur non concedantur feudalia numero 184
Campanile in Ecclesiis nostris habendū. n 185.
An pro Campanis, seu pro vna tantum campana. ibidem.
Alia remissiuè. numero 186.
Extensio Constitutionis Super Cathedram *ad Carmelitas. numero* 187.
Habetur in iure hæc extensio in Extrauaganti Frequentes. *numero* 188.
De alijs, quæ in d. Extrauaganti habentur: numero 189.
Damnantur errores Ioannis de Poliaco. n. 190.

Qui

Qui erant tales errores. numero 191.
Poliaci iſtius ſcientia damnata. numero 192.
Extrauagantes Benedicti, & Martini quomodo accipiendæ. numero 193.
An Mendicantes poſſint dici proprij Sacerdotes. ibidem.
Sententia Poliaci nullo modo defenſibilis. n. 194.
Gradus recipi poſſunt a Mendicantibus. n. 195.
Alia remiſſiuè. numero 196.
Priuilegia pro familiaribus. numero 197.
Pro audiendis confeſſionibus recurrentium ad Fratres. numero 198.
Quid Confratrum *nomine intelligatur. numero* 199.
Facultas minorum Pœnitentiariorum pro Fratribus conceſſa. numero 200.
Eſt variabilis hæc facultas. numero 201.
De canonica portione non ſoluenda de legatis, numero 202.
Quomodo ſubſiſtat. numero 203.
Exemptio ab eadem canonica portione. nu. 204.
Quid in Clementina Dudum *circa eam ſtatutum. numero* 205.
De decimis non ſoluendis. numero 206.

Suſcipitur Ordo ſub Beati Petri, & Papæ protectione. numero 207.

Confirmantur bona Ordinis. ibidem.

Exemptio a decimis. ibidem.

Quid ſit Vſusfructus, vſus iuris, & vſus facti. numero 208.

Qualis ipſorum ſint capaces Religioſi. ibidem.

Religioſi non tranſeunt ad alios Ordines ſine licentia Generalis. numero 209.

Licentia hæc petita debet eſſe & obtenta. numero 210.

Non tranſeunt ad Ordines Monachorum ſine Papæ licentia. numero 211.

Qui ſint Monachi Nigri. ibidem.

Qui Ciſtercienſes. ibidem.

Prohibitio tranſitus ſub excommunicatione. numero 212.

Eſt pro Mendicantibus ſolum. numero 213.

Extenditur ad Mendicantes nouos. ibidem.

Eſt pro tranſitu ad Monachales Ordines. n. 214.

Carthuſianis exceptis, & quare. numero 215.

De tranſeuntibus ad Carthuſianos an priuentur voce activa, ſeu paſſiva &c. ibid.

Religioſus electus tranſire ad dictos

Or-

Ordines. numero 216.

De alijs ad intentum. numero 217.

Nullus Ordo paris, vel minoris arctitudinis poteſt Fratres noſtros recipere. numero 218.

Aliud eſt arctitudo, aliud perfectio Religionis. numero 219.

An poßit concedi licẽtia ad tranſitum ad æque, vel minus ſtrictum Ordinem. numero 220.

Benedictio, ſeu conſecratio cœmeteriorum a quo poſtulanda. numero 221.

Minores, & maiores Ordines a quo habendi. ibidem.

Quomodo hoc priuilegium maneat, aut non, in ſua vi. numero 222.

Generi per ſpeciem derogatur. ibidem.

Clauſula Sine iuris præiudicio alieni *quam vim habeat. numero* 223.

Intelligitur de alio præiudicio quam expreßo. ibidem.

Facultas ſuſcipiendi Ordines a quocumque Epiſcopo reuocata. numero 224.

De alijs remiſſiuè. numero 225.

Loca ab alijs non recipienda infra ſpacium 140. *cannarum a noſtris domibus. numero* 226.

Per quodcunque genus Orationis mẽtalis. n.82.
Solum obligat ad venialem culpam. num. 83.
Non datur præceptum diuinum per se obligans Religiosos solum ad Orationẽ mentalẽ. n. 84.
An saltem per accidens. ibidem.
An ex vi Religiosi status. numero 85.
Datur præceptum diuinum naturale orandi siue mentaliter, siue vocaliter. numero 86.
Quomodo Regula possit obligare ad Orationem mentalem. numero 87.
De horis canonicis. numero 88.
De Oratione vocali. numero 89.
Quid per horas canonicas intelligatur. num. 90.
Quid per dictionem Clericis *numero 91.*
Clausula Constitutionem Sanctorum Patrum, *quid denotet. numero 92.*
Clausula Per Ecclesiæ approbatam consuetudinem. *numero 93.*
Qui teneantur hoc præcepto. numero 94
An professi non constituti in sacris Ordinibus. numero 95.
De obligatione Cõuersorũ ad dicẽdũ iteratis vicibus Pater noster, *et* Aue Maria *n. 96.*
Quomodo declarata in nouissimo Capitulo Ge-

ne-

nerali. numero 97.
De non habendo proprium num. 98.
Modus paupertatis Religionis. numero 99.
Vita communis in quo consistat. numero 100.
Quomodo ad illam teneantur Religiosi. nu. 101.
Ex vi Regulæ Carmelitanæ tenentur Religiosi ad arctissimam paupertatem. numero 102.
Sunt Carmelitæ Mendicantes ex Regula. n. 103.
Quid his cõtrarijs ex decreto Conc. Trid. n. 104.
An Religiosus dicere possit esse aliquid sibi proprium. numero 105.
Quomodo asinos, siue mulos, similiaue animalia habere possit Ordo noster. numero 106.
De modo obseruando in distributione bonorum. numero 107.
De Oratorio, & audiẽda Missa quotidie. n. 108.
Oratorium in medio cellularũ antiquitus. n. 109.
Oratorij qualitates. numero 110.
Audire Missam quotidie obligantur Carmelitæ. numero 111.
Quanta est hæc obligatio. ibidem.
Quid de Missa cãtata, seu Cõuentuali. nu. 112.
Vsus Chori in Religione. numero 113.
Cantus Ecclesiasticus in Ordine. numero 114.

De Capitulo, & correctione. numero 115.
Quæ tradenda circa hoc punctũ Regulæ. n. 116.
Capituli culparum vtilitas. numero 117.
De tempore illud faciendi. numero 118.
Quam culpam committat Prælatus non faciendo Capitulum. ibidem.
Modus celebrandi illud. numero 119.
Quæ in illo tractanda. numero 120.
Quomodo corrigendi in ipso Fratres. numero 121
Charitate media. numero 122.
De ieiunio Regulæ. numero 123.
Cur sit eo modo assignatum. numero 124.
Non pro diebus Dominicis. numero 125.
An in illis ieiunare liceat. ibidem.
Quid de festo Natalis Domini. numero 126.
An in ipso Festo Exaltationis S. Crucis obliget ieiunium Regulæ. numero 127.
Non in die Dominicæ Resurrectionis. n. 128.
Obligatio ieiunii Regulæ est sub veniali. nu. 129.
An obliget Fratres iuuenes. ibidem.
Possunt à Prælatis facilè dispensari. ibidem.
Obligãtur ad hoc ieiunium Fratres etiam extra Conuentum. ibidem.
Quæ sunt quæ excusant ab illo. numero 130

Mitigatio Eugenij IV. circa illud. numero 131.
De abſtinentia carnium. numero 132.
Quomodo mitigata. numero 133.
Abſtinentia a carnibus licita & honeſta. n. 134.
Quomodo non abbreuietur vita per illam. n. 135.
Carnium nomine quæ veniant . nu. 136.
Num oua, & lacticinia. numero 137.
Num ſanguis, ſagimen, lardum &c. ibidem.
Num ius, & quæ cum carnibus coquuntur . numero 138.
Quibus caſibus licitus ſit eſus carnium . n. 139.
Pro debilitatis remedio ſumuntur. nu. 140.
Pulmenta cocta cum illis manducantur extra Monaſteria propter tollendum faſtidium hoſpitum. numero 141.
Quale peccatum ſit tranſgreſſio Regulæ in hoc puncto. ibidem.
An ſupra mare liceat carnium eſus. num. 142.
Excuſantur pro aliquibus diebus Fratres propter mitigationem Eugenij Papæ. num. 143.
Quid pro feſto Natalis Domini ſi venerit in feriam ſextam, vel ſabbatum. numero 144.
De armis ſpiritualibus. numero 145.
Religioſi vita veluti militia. numero 146.

Armorum ſpiritualium vſus an obliget ad culpam. numero 147.
Verbum Dei *quo ſenſu dicatur debere abundare in ore. numero* 148.
An per illud intelligatur munus concionandi. ibidem.
De aſſiduitate operationis. numero 149.
Otioſitas quomodo fugienda. numero 150.
Quanta ſit obligatio, & an ad culpam, huius puncti Regulæ tranſgreſſio numero 151.
De labore manuali. numero 152.
Quæ comprehendantur ſub illo. ibidem.
Quomodo præcipiatur in Conſtitutionibus Ordinis. numero 153.
Verba illa Audiuimus quoſdam inter vos ambulantes inquietè, nihil operantes, *a quo dicta. numero* 154
De ſilentio. numero 155.
Quomodo in alijs Regulis præcipiatur. nu. 156.
Obligatio ſilentij eſt ad culpam. numero 157.
Obligat tam Prælatos quam ſubditos. nu. 158.
Quod poſt Completorium obliget. numero 159.
Locatio ſubmiſſa an frangat ſilẽtiũ Regulæ. ibid.
Quæ pœna imponatur frangẽti ſilẽtium. n. 160.

In

In hoc puncto mitigata est ab Innocent. IIII. Regula Alberti. numero 161.
De humilitate ad Priorem exhortatio. nu. 162.
Quid in alijs Regulis. numero 163.
De honorando Priore. numero 164.
Quid de hoc in alijs Regulis. numero 165.
Ad quam culpam obliget. numero 166.
Quid sit contemptus. numero 167.
De operibus supererogationis. numero 168.
De discretione. numero 169.
Excitantur Carmelitæ ad deuotionem Beatiss. Virg. Mariæ. numero 170.
Tractatulus de confirmitate Regulæ nostræ cum vita Beatiss. Virginis Mariæ. n. 171.
De authore huius Opusculi. numero 172.
De Bulla Eugenii IIII pro mitigatione Regulæ. numero 173.
Circa manducationem carnis. numero 174.
Circa mansionem in cellis. numero 175.
Non est mitigata Regula quoad iugem orationem. ibidem.
Quomodo intelligenda plenaria remissio peccatorũ pro articulo mortis posita in Regula n 176
An sit reuocata per Paul. V. numero 177.

Obligatio ieiunij annui posita in Regula non est pro vtendo priuilegio mitigationis, sed pro indulgentia consequenda. num. 178.
Maximè propter concessionem Sixti IV. n. 179.
Et Pauli V. ibidem.
Quomodo sit concedenda. ibidem.
Bulla Pij II. pro mitigatione Regulæ num. 180.
Clausula Conscientiæ tuæ arbitrium *quid denotet. numero 181.*
Ieiunia alia Ordinis veluti in commutationem ieiunij Regulæ mitigati. numero 182.
Facultas recipiendi loca non feudalia. nu 183.
Cur non concedantur feudalia numero 184
Campanile in Ecclesiis nostris habendū. n 185.
An pro Campanis, seu pro vna tantum campana. ibidem.
Alia remissiuè. numero 186.
Extensio Constitutionis Super Cathedram *ad Carmelitas. numero 187.*
Habetur in iure hæc extensio in Extrauaganti Frequentes. *numero 188.*
De alijs, quæ in d. Extrauaganti habentur: numero 189.
Damnantur errores Ioannis de Poliaco. n. 190.

Qui

Qui erant tales errores. numero 191.
Poliaci iſtius ſcientia damnata. numero 192.
Extrauagantes Benedicti, & Martini quomodo accipiendæ. numero 193.
An Mendicantes poſſint dici proprij Sacerdotes. ibidem.
Sententia Poliaci nullo modo defenſibilis. n. 194.
Gradus recipi poſſunt a Mendicantibus. n. 195.
Alia remiſſiuè. numero 196.
Priuilegia pro familiaribus. numero 197.
Pro audiendis confeſſionibus recurrentium ad Fratres. numero 198.
Quid Confratrum *nomine intelligatur. numero* 199.
Facultas minorum Pœnitentiariorum pro Fratribus conceſſa. numero 200.
Eſt variabilis hæc facultas. numero 201.
De canonica portione non ſoluenda de legatis, numero 202.
Quomodo ſubſiſtat. numero 203.
Exemptio ab eadem canonica portione. nu. 204.
Quid in Clementina Dudum *circa eam ſtatutum. numero* 205.
De decimis non ſoluendis. numero 206.

Suſcipitur Ordo ſub Beati Petri, & Papæ protectione. numero 207.

Confirmantur bona Ordinis. ibidem.

Exemptio a decimis. ibidem.

Quid ſit Vſusfructus, vſus iuris, & vſus facti. numero 208.

Qualis ipſorum ſint capaces Religioſi. ibidem.

Religioſi non tranſeunt ad alios Ordines ſine licentia Generalis. numero 209.

Licentia hæc petita debet eſſe & obtenta. numero 210.

Non tranſeunt ad Ordines Monachorum ſine Papæ licentia. numero 211.

Qui ſint Monachi Nigri. ibidem.

Qui Ciſtercienſes. ibidem.

Prohibitio tranſitus ſub excommunicatione. numero 212.

Eſt pro Mendicantibus ſolum. numero 213.

Extenditur ad Mendicantes nouos. ibidem.

Eſt pro tranſitu ad Monachales Ordines. n. 214.

Carthuſianis exceptis, & quare. numero 215.

De tranſeuntibus ad Carthuſianos an priuentur voce actiua, ſeu paſſiua &c. ibid.

Religioſus eiectus an poſſit tranſire ad dictos

Or-

Ordines. numero 216.
De alijs ad intentum. numero 217.
Nullus Ordo paris, vel minoris arctitudinis poteſt Fratres noſtros recipere. numero 218.
Aliud eſt arctitudo, aliud perfectio Religionis. numero 219.
An poſsit concedi licētia ad tranſitum ad æquè, vel minus ſtrictum Ordinem. numero 220.
Benedictio, ſeu conſecratio cœmeteriorum a quo poſtulanda. numero 221.
Minores, & maiores Ordines a quo habendi. ibidem.
Quomodo hoc priuilegium maneat, aut non, in ſua vi. numero 222.
Generi per ſpeciem derogatur. ibidem.
Clauſula Sine iuris præiudicio alieni *quam vim habeat. numero* 223.
Intelligitur de alio præiudicio quam expreſſo. ibidem.
Facultas ſuſcipiendi Ordines a quocumque Epiſcopo reuocata. numero 224.
De alijs remiſsiuè. numero 225.
Loca ab alijs non recipienda infra ſpatium 140. *cannarum a noſtris domibus numero* 226.

Notanda circa hoc priuilegium. numero 227.
De alijs ad intentum. numero 228.
Bulla Pij II. pro reformatis Ordinis. num. 229.
Summi Pontifices maximè Zelatores reformationis Ordinum. numero 230.
Illam ſæpius inculcant. ibidem.
Exhortãtur Ordinarios vt ad id tribuant auxilium. numero 231.
Mendicantes ſunt cooperatores Prælatorum Eccleſiæ. ibidem.
Exhortantur etiam ad id dominos temporales: numero 232.
Excommunicantur impedientes reformationem. numero 233.
Qualiter facienda ſit reformatio. numero 234.
Confirmantur a Paulo II. ſtatuta edita in Capitulis pro reformatione, numero. 235.
Priores Conuentuum reformatorum ſolum a Fratribus dictorũ Conuentuum eligendi. ibid.
Tales Conuentus a quibus viſitandi. ibidem.
Quid promittere debeant tales Priores. ibidem.
Dicti Priores meritò ſolum a Conuentibus eligendi. numero 236.
Quid ſi tota Prouincia eſſet reformata. ibid.

De

De excommunicatione circa hoc posita. n. 237.
Cur Prouinciales solum permittantur visitare Conuentus reformatos. numero 238.
Taxa an imponi possit Conuentibus visitatis. numero 239.
De promissione facienda a Prioribus reformatorum. numero 240.
Ad quid obliget promissio, an sub veniali, an vero sub mortali peccato ibidem.
Quid intelligat Pontifex in hoc priuilegio per illa verba Nec Vicarius cuiuscunque *&c. numero 241.*
Bulla Calisti III. confirmantis statuta edita pro reformatione. ibidem.
Facultas procedendi contra apostatas. nu. 242
Facultas visitandi, mutandi Fratres, recipiendi Nouitios. numero 243.
Clausula Cum libero ingressu, & exitu *quid denotet. numero 244*
De facultate mutandi Fratres. numero 245.
Ad quos Prælatos extendatur. numero 246.
De facultate recipiendi Nouitios. numero 247.
Quomodo intelligenda. ibidem.
Generalis electus statim exercet suum officium.

nu.

numero 248.
Alia ſimilia priuilegia. numero 249.
Generalis quando, et quomodo abſolui poteſt ab officio. ibidem.
Quomodo id fiat propter hæreſim. numero 250.
Quomodo propter incorrigibilitatem. num. 251
De alijs cauſis, & quomodo practicandis. ibid.
De diſcolis capiendis, incarcerandis, torquendis &c. numero 252.
Quibus pœnis puniendi. numero 253.
An triremium pœna. numero 254.
An per torturam. numero 255.
De incarceratione talium. numero 256.
Religioſi ad beneficia aſſumpti non admittuntur ad officia Ordinis. numero 257.
Quomodo beneficia conferri poſſint Religioſis. numero 258.
Quæ pœnæ ſint illæ irregularitatis, & inhabilitatis *in hoc priuilegio poſitæ. num.* 259
Alia remiſſiuè. numero 260.
Facultas recipiendi Moniales. num. 261.
Semper fuit in vſu Religionis. numero 262.
Priuilegia Religionum circa hoc. ibidem.
Non debent Moniales quæ ſub gubernio Religio-

gionum ſunt facilè tradi Ordinariorum regimini. numero 263.

Nec facere id poſſunt Prælati. numero 264.

Moniales exemptæ ſunt immediate ſub Sede Apoſtolica. ibidem.

Quid habeatur ex Rotæ deciſione. numero 265. & 266.

Quid ex alia Rotæ deciſione. numero 267.

Quæ Monialium nomine in præſenti veniant. numero 268.

Facultas recipiendi mulieres ad habitum Ordinis. numero 269.

Non tenentur Fratres ad cauſarum cognitiones. numero 270.

Nomine cauſæ *quid veniat in præſenti. n. 271*

Quot modis ſumatur cauſa. ibidem.

De Altari viatico in Oratorijs. numero 272.

Ius Parochiale in tribus. ibidem.

Vbi habeantur ſimilia. numero 273.

Parochialis Eccleſia quæ requirat. numero 274.

Iurium Parochialium nomine quæ veniant ibidem.

Extenſio facultatis celebrandi cum altari portatili. numero 275.

An in Oratorijs priuatis domorum ſæcularium. numero 276.
S. congregationis decretum circa hoc. ibidem.
Notanda circa illud. numero 277.
An quando conceditur facultas alicui cum ſua familia, poſsit ea vti illa familia ſine domino. numero 278,
Prohibitio Ordinarijs ne petant obedientiam a Religioſis. numero 279.
Quomodo debeatur obedientia DD. Epiſcopis ab Exemptis. numero 280.
Religioſi ſolum ſubiecti Papæ. ibidem.
An poſsint huic exemptioni renunciare. ibidem.
De celebrando in Oratorijs. numero 281.
Papa immediatus Superior quorundam Religioſorum. numero 282.
Sunt ſub protectione ipſius. ibidem.
Illos propterea defendit. ibidem.
Portant pondus diei, & æſtus. ibidem.
Sũt cooperatores, et coadiutores Epiſcoporũ. ibid.
Clementina Dudum *ad intentum. ibidem.*
Titulo Sacerdotij, quod eſt inter Religioſos, honorari debent. numero 283.
Intereſt Eccleſiæ habere plures Sacerdotes. ibid.

Fa-

Facultas pro concionatoribus. numero 284.
Facultas recipiendi vsque ad ſummam centum marcarum argenti de vſuris, rapinis, & male acquiſitis. numero 285.
De alijs ſimilibus conceſſionibus. numero 286.
De facultate accipiendi dictam ſummam de legatis pijs. numero 287.
Item de commutatione quorundam votorum. numero 288.
De conditionibus aſſignatis a Papa num. 289.
Qui authores circa hoc conſulendi. numero 290.
Facultas Prælatorum ad abſoluendum excommunicatos propter iniectionem manuum in clericos. numero 291.
Aliqua remiſſiuè circa id priuilegium. nu. 292.
Ampliatio huius facultatis. num. 293.
Confirmat Sixtus IIII. præfata priuilegia. numero 294.
Encomia Ordinis noſtri a Sixto prolata. n. 295.
An ex motu proprio numero 296.
Motus proprius an dici poſſit, vbi adeſt inſtantia partis. ibidem.
De effectibus Clauſulæ Motu proprio. *n. 297.*
De Clauſula ex certa ſcientia. *num. 298.*

Ex

Ex Rotæ decisione. numero 299.
Supplentur defectus ex certa scientia, & motu proprio. numero 300.
Qui defectus suppleantur. numero 301.
Exemptio a solutione collectarum, exactionum, decimarum &c. numero 302.
Clausula Sicut accepimus *an egeat iustificatione: numero 303.*
De excommunicatione imposita contra potestatem sæculare imponentes collectas eiusm. 304.
De charitatiuo subsidio. numero 305.
Exemptio a decimis de noualibus numero 306.
Priuilegia pro pinZocheris, seu Tertiarijs. n. 307
Quomodo practicanda. ibidem.
Quæ Sacramenta illis ministranda. num. 308.
Cum qua moderatione. numero 309.
De sepultura ipsarum. numero 310.
Sermo est de Tertiarijs utriusque sexus. n. 311.
De priuilegijs Oblatorum numero 312.
Notanda circa ipsa. numero 313.
Ampliatio facultatis celebrandi tempore interdicti. numero 314.
An reuocata per Concilium Tridentinũ. n. 315.
Concessio pro Fratribus Ordinis SS. Trinitatis,

tis, & S. Mariæ de Mercede. num. 316.
Priuilegia pro familiaribus. numero 317.
Qui censeantur tales. numero 318.
An suspensa per Bullam Cruciatæ. ibidem.
An sepeliri possint in Ecclesiis. numero 319.
Alia spectantia ad illos. numero 320.
Quomodo non sint obnoxij censuris generaliter latis. numero 321.
Secus de censuris specialibus. ibidem.
An limitatum sit hoc per Concilium Tridentinum. numero 322.
Excommunicari, & interdici qui possint. n 323.
In excommunicatorum terris quomodo liberè commorandum. numero 324
An hoc priuilegium contineat aliquid supra ius commune. numero 325.
Num liceat Religiosis prædicare hæreticis. ibid.
An etiam armata manu ne impediantur. ibid.
Facultas cõcessa Generali, & Prouincialibus ad absoluẽdum subditos, & dispẽsandum, cum illis, exceptis quibusdam casibus. num. 326.
De hac facultate remissiuè. numero 327.
Casus hoc loco exempti qui sint. numero 328.
Valet dicta absolutio etiam pro ignorantibus illam.

Iam. numero 329.
Abſolutio, & diſpenſatio datur in Ordine noſtro in viſitationibus, Capitulis, & magnis ſolemnitatibus. numero 330.
Forma illam concedendi. ibidem.
Valde vtiles ſunt huiuſmodi abſolutiones, et diſpenſationes. numero 331.
Quæ ſint ſolemnitates, in quibus detur. n. 332
Quid pro caſu quod Prælatus nollet cum poſſet abſoluere ſubditũ, ſeu diſpẽſare cũ illo n. 333.
An hæc priuilegia ſuffragentur peccantibus in contemptum clauium, vel ex confidentia ipſorum. numero 334
Facultas conceſſa Prælatis vt ipſi abſolui, & diſpenſari poſſint. numero 335.
An includatur hoc priuilegium in præcedenti. numero 336.
An competat Prælatis immediatis, ſeu Prioribus. numero 337.
Facultas abſoluendi, & diſpẽſandi circa veniẽtes ad Ordinem noſtrum. numero 338.
Quid requiratur pro praxi huius priuilegij. numero 339.
An cõpetat etiã Prioribus localibus. num. 340.

De

De Clauſula illa Si huiuſmodi ſententijs propter debitum ſunt aſtricti, ſatisfaciant *numero* 341.

De clauſula Eo ipſo incidant in priſtinas ſententias. *numero* 342.

De libertate ſepulturæ, & leuatione cadauerum numero 343.

Libertati Sepulturæ non derogatur per Synodalem Conſtitutionem. numero 344.

An extendatur ad loca alia annexa Eccleſijs numero 345.

Aliqua obſeruanda circa praxim horum priuilegiorum. numero 346.

Confirmata à Sixto IV. numero 347.

De iuſtitia Eccleſiarum canonica portione, ſeu quarta funerali. numero 348.

A quibus debeatur his temporibus poſt Concilium Tridentinum. numero 349.

Conuentiones quomodo obſeruandæ. num. 350.

Non perditur hoc priuilegium propter aliquam contrauentionem. numero 351.

Paulus V. quid circa hoc decreuerit per ſuum Breue pro Carmelitis. numero 352. & 353.

De pijs legatis nõ ſoluenda portio. numero 354.

An huic priuilegio derogetur per aliquos actus contrarios. numero 355.
Regularibus legari poteſt. numero. 356.
Priuilegium Fratrum Ordinis Sanctæ Mariæ de Mercede. ibidem.
An alijs communicabile. ibidem.
Alia circa ipſum. ibid.
Legata particularibus Religioſis an inter pia connumeranda. numero 457.
Legata pro redemptione captiuorum maximè priuilegiata. numero 358.
Alia ad intentum. numero 359.
Exemptio Ordinis à iuriſdictione Ordinariorum. numero 360.
Exemptio Regularium quotuplex. numero 361.
Sẽtẽtiæ datæ cõtra Religioſos ab Ordinarijs, exceptis caſibus ipſis permiſsis, sũt nullæ. n. 362.
Quid facere debent ſi à prædictis Ordinarijs citentur. numero 363.
An teneantur comparere. numero 364.
Quid de declaratione quadam Sacræ Congregationis. numero 365.
Quæ reuocata ſint per Concil. Trid. num. 366.
Quid pro caſu quo domini Epiſcopi prætende-

rent

rent ſe habere poſſeſſionem . num. 367.
Declaratio conceſſionis ad abſoluendum recurrentes ad Religioſos de licentia ſuorum Prælatorum. numero 368.
Declaratio conceſſionis facultatis minorum pœnitentiariorum. numero 369.
Quid ſi deliquerint in contemptum clauium, vel ex confidentia priuilegiorum . num. 370.
Extenditur hoc priuilegium ad Moniales. n. 371
Confeſſarij ipſarum approbari debent ab Ordinarijs. ibidem.
Quid de Generali Religionis pro audiendis cõfeſſionibus Monialium ſibi ſubditarum ibid.
Quid pro tempore Iubilæi, aut ex priuilegio Bullæ Cruciatæ. numero 372.
Simoniæ prauitas an abſoluatur propter iſta priuilegia. numero 373.
Facultas diſpenſandi cum illegitimis, & alijs irregularibus. numero 374.
An etiam pro foro externo. numero 375.
Illegitimi an recipi poſſint ad habitum . numero 376.
Quibus conceditur hoc priuilegium. numero 377.
Facultas ad miniſtrandum aliqua Sacramen-

ta cõfeßis Fratribus quãdo Rectores Eccleſiarum malitiosè id nolũt facere. num. 378.

Quomodo vtendum ſit hac facultate. numero 379.

Illa non includitur in facultate adminiſtrandi Sacramenta pœnitentiæ. numero 380.

Extrema Vnctio quando adminiſtrari poßit à Fratribus. numero 381.

An Parochi poßint petere ſchedulas confeßionis vt miniſtrent Euchariſtiam. ibid. remiſſiuè.

Bona Monaſteriorum Monialibus deſtitutorum quibus applicanda. numero 382.

Monialium Monaſteria quibus olim ſubijciebatur. numero 383.

Quibus modò ex priuilegijs. num. 384.

Moniales gaudent priuilegijs Religionum, numero 385.

An etiam illæ quæ ſubiectæ ſunt Ordinarijs, ibidem.

Subduntur legibus, & ſtatutis ſuorum Ordinum. numero 386.

De Monaſterijs ſuppreßis, & poſtea ad priſtinam formam reductis. num. 387.

An extendatur hoc priuilegium ad Monaſteria

Pinzocherarum. numero 388.

Qui cum habitu Ordinis ſepeliri volunt, vbi ſepeliendi. num 389.

De excommunicatione contra id impedientes. numero 390.

An hoc priuilegium derogatum ſit per Concilium Lateranenſe. numero 391.

De dantibus eleemoſynã pro tali habitu. n. 392.

In Parochijs Fratribus conceſſis Capellanum Conſtituunt. n. 393.

Notanda pro priuilegio. numero 394.

An ſit reuocatum. numero 395.

De priuilegijs dicti Capellani. numero 396.

De Generali electo quod ſtatim ſit confirmatus. numero 397.

Prouinciales, & Priores aliter quam per electionem à Generali inſtituti ſua officia exercere poſſunt. ibidem.

Quæ notanda ex Ordinis Conſtitutionibus circa hoc priuilegium. numero 398.

An Prouinciales, & Priores ſic electi indigeant alia confirmatione ibidem.

Prælati Regulares quantam, & quo iure autoritatem in ſubditos habeant. numero 399.

Facultas conceſſa Inquiſitoribus ad procedendum contra licentes quod confeſsi Fratribus teneantur eadem peccata Parochis confiteri. numero 400.

Extenditur etiam ad Protectorem, & Auditorem Cameræ ibidem.

Eſt magis amplum hoc priuilegium quam alia concesſa alijs Religionibus. numero 401.

Quomodo intelligendum numero 402.

De authoritate dominorum Eminentiſſimorum Protectorum ex Sanctiſſimo D. N. Innocentio. numero 403.

Excommunicatio contra inhibentes dari eleemoſynam Fratribus. numero 404.

Procedunt contra iſtos Protector Ordinis, Auditor Cameræ, & Inquiſitores ibidem.

Amplitudo huius priuilegij. numero 405.

Notanda circa ipſum. numero 406.

Ampliatio exemptionis Ordinis ab Ordinarijs. numero 407.

Derogatur cap. volentes de priuileg in 6. *numero* 408.

Alia ſimilia priuilegia. numero 409.

Exemptio à decimis, ſuſceptio Ordinis ſub pro-

tectione, & confirmatio bonorum. num. 410.
An Religioſi capaces ſint ſucceſſionis hæreditariæ. numero 411.
De exemptione à decimis cum derogatione cap. nuper. *numero* 412.
Facultas ad recipiendum Clericos, & Laicos. numero 413.
De caſibus in quibus licet contradicere, ne in Religionibus recepti retineantur. num. 414.
Facultas procedendi contra diſcedentes à Conuentibus, vel illos retinentes. numero 415.
Duæ conceſſiones de hac materia 416.
Notanda circa illas. numero 417.
Religioſi non coguntur ad Synodos, Conuentus forenſes, aut iudicia, nec Domini Epiſcopi veniunt ad domos ipſorum ad præfata numero 418.
Quando cogi poſſint Religioſi ad Synodos. n. 419.
Quid intelligatur per Conuentus Forenſes. *numero* 420.
An Domini Epiſcopi habeant iuriſdictionem in Religioſos ratione poſſeſſionis in hoc acquiſitæ. ibidem.
An poſſint venire ad Monaſteria cauſa celebrã-

di Ordines. numero 421.

Nō impediūt Generalis electionem. num. 422.

An conuocent proceſsiones ad Eccleſias Regularium. numero 423.

Quomodo Prælati Ordinis Epiſcopis obedire debeant. numero 424.

In pertinentibus ad iura, & dignitatem Epiſcopalem. numero 425.

Quomodo teneantur ipſos reuereri. ibidem.

Cōſecrationes altariū, receptio Sacramētorū, & ſimilia à quibus Epiſcopis poſtulāda. n. 426.

An hoc priuilegium reuocatum ſit per Cōcilium Tridentinum. numero 427. & 428.

De priuilegio ſuſcipiendi Ordines ſine examine quomodo ſit derogatum. numero 429.

De priuilegio nō fundādi iuxta domos noſtras infra ſpatium 140. *Cannarum. numero* 430

Quæ notanda circa illud. numero 431.

An ſuffragetur circa trāslationem, ſeu mutationem Cōuētuum intra eādem Ciuitatē. n. 432.

Per Eccleſiaſticas perſonas, *quæ intelligantur numero* 433.

Iure communi Eccleſia non fundatur cum alterius præiudicio. numero 434.

Libertas ab exactionibus, pro sepulturâ, & pro redimendis possessionibus, quæ à Laicis detinentur. numero 435.

De hac materia remissiuè. numero 436.

Quomodo hæc facultas redimendi dictas possessiones sit de iure communi. numero 437.

Solum electus à Fratribus habendus in Generalem. numero 438.

Nullus violentiam aliquam intra clausuram nostram exercere audeat. ibidem.

De hac materia remissiuè. numero 439.

An excommunicationem incurrat talem violentiam committens. numero 440.

Priuiligium Fratrum Sanctæ Mariæ de Mercede. numero 441.

Confirmatio libertatum, indulgentiarum, immunitatum. numero 442.

Similia priuilegia. numero 443.

Quales indulgentiæ reuocatæ sint à Paulo V. numero 444.

Nomine exactionum quid intelligatur. n. 445.

Contra perturbatores, vel occupatores nostrarum domorum, seu possessionum. num. 446.

Conformiter ad ius commune, & ad protectionem

nem quam habemus ſub Sede Apoſtolica. numero 447.
Bona ſic confirmata an habeant cauſam præſcribendi. numero 448.
An extendatur hoc priuilegium ad grangias. numero 449.
De pœnis contra oppoſitum facientes. n. 450.
Circa receptionem Tertiariorum, ſeu Tertiariarum. numero 451.
Forma habitus Tertiariarum. numero 452.
Regula ipſarum. numero 453.
Pro viris Tertiarijs. numero 454.
Alia ad hanc materiam ſpectantia. n. 455.
Faculias inſtituendi Confeſſores, Concionatores, & Lectores. numero 456.
Quomodo moderata quoad Cõcionatores. n. 457
Clauſula Authoritate Apoſtolica, *quid importet. numero* 458.
Conſtitutio Gregorij XV. circa concionatores. ibidem.
Litteræ Vrbani VIII. ad Eminentiſs Cardin. Sandoual. ibidem.
Quid de Faculiate inſtituẽdi cõfeſſarios. n. 459.
An maneat modo in ſua vi. ibidem.

Ma-

Maximè propter Clementinam Dudum de Sepultur *ibidem*.
De facultate instituendi Lectores, numero 460.
Declaratio priuilegij ad instituendum Concionatores. numero 461.
Quænam notanda circa ipsum. numero 462.
Ordinis Constitutiones de eo. ibidem.
Ampliatio facultatis celebrandi cum altari portatili. numero 463.
Iura parochialia in hoc priuilegio tãtũ sũt duo, scilicet decimæ, & primitiæ. numero 464
Quid de Oblationibus. ibidem.
Notanda circa hoc priuilegium, numero 465.
Facultas prædicãdi in locis publicis. num. 466.
Quando, & quomodo practicanda. ibidem.
Exemptio a collectis, causis, visitationibus aliorum Ordinum Monialium &c. num. 467.
An huic priuilegio derogatum sit a Cõcilio Trident. numero 468.
Interdicta quando a Fratribus promulgandæ. ibidem.
Assessorum munus an permissum Regularibus, numero 469.
Facultas ad corrigendum Fratres prouisos ad

af-

aſsiſtendum quibuſcunque perſonis. num.470.
Non tenẽtur Prælati aliquos Fratres in Socios quarumcũque perſonarum dèſignare. n. ibid.
Nullus aſsumere illos poteſt ad ſua negotia ſine licentia Prælatorum. ibidem.
Similia priuilegia aliorum. numero 471.
Conformia ſunt iuri communi. numero 472.
Religioſi an poſsint eſse Cubicularii Epiſcoporum, Magnatum &c. n. 473.
Aſſumi poſſunt ab Inquiſitoribus in Notarios: numero 474.
Facultas remouendi, & mutandi Concionatores Cruciatæ, & Inquiſitores. n. 475.
Crux, ſeu Cruciata quid importent. n.476.
An maneat hoc priuilegium in ſua vi. ibidem.
Prohibitio non diſcedendi ab Ordine ſine licẽtia, aut diſcedentem retinendi. n.477.
Facultas procedẽdi cõtra egreſsos ab Ordine ad tranſeũdum ad alios, ſi id non fecerint. ibid.
De quibus egreſsis eſt ſermo. num.478.
An iſta competant Prælatis iure ordinario. numero 479.
Competit ipſis iurisdictio tanta quanta Epiſcopis in ſubditos. ibid.

Pri-

Priuilegium Eugenij IV. quoad hoc. ibidem.
Impedire etiam poßunt Prælati ne aliqui Fratres ad Epiſcopatus aſſumantur, niſi Papa oppoſitum præceperit. numero 480.
Priuilegia circa hoc. ibid.
Apoſtatæ capiuntur in quocunque habitu, etiam in Curia Rom. reperti. numero 481.
Prælati noſtri ſubduntur immediatè Papæ. numero 482.
Alia de hoc priuilegio. numero 483.
Expulſi ab Ordine non prædicant, nec audiunt confeßiones, aut docent numero 484.
Poßunt cogere Religionem ad eos recipiendos quando emendati fuerint. numero 485.
Quid faciendum cum illis, qui ex induſtria fiũt inobedientes, vt eĳciãtur ab Ordine. nu. 486.
Eiecti an poſſit licẽtiari ad alios Ordines. n 487.
Similia priuilegia aliorum Ordinum. nu. 488.
An ipſi eiecti poßint propria authoritate ad alios Ordines tranſire. numero 489.
De litteris teſtimonialibus iſtorum num. 490.
An poßint Ordinarĳ illas examinare. nu. 491.
Nullus poteſt ſimilem habitum noſtri Ordinis deferre. numero 492.

Pa-

Patrum Diſcalceatorum priuilegia quoad hoc. numero 493.
Quomodo intelligenda. ibidem.
Qualis ſit habitus noſter iuxta Ordinis Conſtitutiones. numero 494.
Seruitarum priuilegium extenſum ad habitum Tertiariarum. numero 495.
Bona incerta aſſumentium noſtrum habitum, quibus applicanda. numero 496.
An etiam de Tertiarijs hoc intelligendum. numero 497.
Fratres ſolùm ſuis Prælatis, vel de eorum licentia confiteri poſſunt. numero 498.
Quid de Monialibus. numero 499.
Recapitulatio præcedentium priuilegiorum. numero 500.
Praxis Regularium pro defenſione ſuorum priuilegiorum. numero 501.
Quid quando Ordinarij vellent viſitare ipſorum Monaſteria, ibidem.
De legatis non danda canonica portio. nu. 502.
Quomodo id procedat in Oblationibus. numero 503.
An legata poſſint conuerti in alios vſus. nu-

me-

mero 504.
Quid de legatis pro victu, & veſtitu. num. 505.
Libertas Fratrum ad transferendum bona ex vno Monaſterio ad aliud, & quoad procurationes, exactiones &c. numero 506.
Bona Ordinis immediatè ſub protectione, & iuriſdictione Sedis Apoſtolicæ. numero 507.
An bona Fratrum Monaſteriorum translatorum vendi poſſint. numero 508.
Derogatio Cap. Volentes. *numero* 509.
Notanda circa hoc priuilegium. numero 510.
Regulæ noſtræ approbatio. numero 511.
Mitigatio eiuſdem. numero 512.
Quomodo recepta in Ordine. ibidem.
Qui illam non recipiunt. numero 513.
Facultas recipiendi quæcunque loca, etiam parochialia. numero 514.
Etiam feudalia, ſeu cenſualia. numero 515.
An etiam parochias. numero 516.
De Capellano inſtituendo. numero 517.
Licentia Papæ an requiſita. numero 518.
An de Eccleſiis ſolum dedicatis non conſecratis poſſit celebrari feſtum dedicationis Eccleſiæ ibidem.

obti-

Obtinentes beneficia non admittuntur in Capitulis. numero 519.
Rationi consonat hoc priuilegium. numero 520.
Non se ingerunt in administratione bonorum Ordinis numero 521.
Ampliſsima cõmunicatio priuilegiorum Mencantium. numero 522.
Aduertenda circa illam. numero 523.
Alia communicatio noſtrorum PP. Diſcalceatorum, numero 524.
Quæ ſint priuilegia Prædicatorum, Minorum, Eremitarum &c. numero 525.
Pœnæ contra impedientes executionem priuilegiorum. numero 526.
Benedictio pro illa protegentibus numero 527.
Iudices Conſeruatores conſtituti pro obſeruantia priuilegiorum. numero 528.
Facultas Domin. Cardinal. Protectorum quoad hoc. ibidem.
An poſſint per cenſuras procedere. ibidem.
Conſtitutio Gregorij XV. moderatiua. n. 529.
De Syndicis, & procuratoribus. numero 530.
Non obſtantiæ ampliſsimæ. num. 531.
Tranſumptis adhibetur fides. ibidem.

Quæ

Quæ Concilia generalia egeant ſpeciali derogatione. numero 532.

An Tridentinum. ibidem.

Quæ mentio ipſorum requiratur. numero 533.

Quid requiratur pro authenticatione tranſumptorum. numero 534.

BVLLA hęc, quę *Mare magnum* Carmelitarum dicitur, habetur in Bullario Rodriguez *tomo 1. in Sixto IV. Bulla* 37. diciturque ibidem haberi authenticam in Conuentu Sancti Franciſci Salmanticenſi per Dominum Ioannem de Caſtella Salmāticenſis Cathedralis Epiſcopum. Habetur etiam pars illius in Bullario communi Laertij, Cherubini *in Sixto IV. numero* 11. Extat etiam in pluribus noſtri Ordinis Conuentibus, antiquis eiuſdem monumentis inſerta, in libro præſertim quod *Speculum Ordinis* appellatur *a fol.* 84. Inſuper Ioannes Maria de Polucijs Bachalaureus eam in vnum volumen redegit, quod extat in Archiuio Tranſpontinæ authenticatum per Ioannem Aloiſium Tuſcanum Camerę Apoſtolicæ Auditorem ſub anno 1477. Vidi etiam aliud eiuſdem Bullæ ſolemne tranſumptum in Archiuio conuentus Sancti Chryſogoni de Vrbe noſtrorum Patrum Congregationis Mantuanę. Maximè verò ſub anno 1595, iuſſu Clementis Octaui inſtantibus Reuerendis Patribus noſtri Ordinis Diſcalceatis extractum eſt hoc Mare magnum *de regiſtro ipſo de verbo ad verbum*, vt Pontifex inquit, adiungens in fine hæc: *Cæterum vt earumdem litterarum tenor præfatus ſic inſertus omnimodam rei, ſeu facti certitudinem faciat, poſtolica authoritate præfata decernimus, vt illud idem robur, & imlēq. vim, & eumdem vigorem dictus tenor per omnia habeat, quæ haberent Originales literæ ſupradictæ, ac eadem prorſus eidem tenori fides adhibeatur, quandocumque, & vbicumque, ſiue in*

iudicio, & extra, siue alibi, vbi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac eidem tenori firmiter stetur in omnibus sicuti eisdem Originalibus litteris staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Per hoc autem nullum ius cuiquam de nouo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conseruari. Nulli ergo omnino hominum liceat &c. Extat hæc Bulla Clem. VIII. cum præfato Mari magno ex Regiſtro Sixti IV. extracto in libro Priuilegiorum præfatorum RR. PP. Diſcalceatorum Hiſpaniæ. Quare hęc Bulla *Mare magnum* vocetur, & quis fuerit Sixtus IV. qui illud, ſicut & aliud ſimile Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Auguſtini compilauit, dixi *in Commentario in Mare magnum Prædicatorum n. 2. & 4.*

2 De excellentia porro, antiquitate, inſtitutione, laudibus, & prærogatiuis huius Sacri Carmelitarum Sodalitij, exteri multi, & proprij plura ſcripſerunt, quos etiam imitari ſatagimus in noſtris Annalibus, prout facere cœpimus *in to.* 1. ipſorum nuper in lucem edito. De exteris ergo hunc Ordinem commendant Bartholomæus Caſſanæus *in Catalogo gloriæ mundi p. 4. conſiderat.* 70. Ioannes Trithemius Abbas Benedictinus *in lib. de laudib. Carmelitar.* Iodocus Clictouæus *in contion. habita in Comit. Prouincialib.* Paulus Morigia Ieſuatus *in hiſtor. Relig. lib.* 1. *c.* 30. Siluester Marulus Ciſtercienſis *in Mar. Ocean. Relig. lib.* 4. Franciſcus Suarez Doctor egregius huius temporis *tomo* 4. *de Relig. lib.* 2. *c.* 10. Laurentius Beyerlinck *in Theatr. vitæ hum. tom.* 6. *littera* R. *verbo Religioſus Religio.* Iacobus Salianus *in Annalib.* 4. *tomo*, dum de Elia, Eliſeo, & filijs Prophetarum agit. Petrus Caluus Dominicanus *in defenſ. Relig.* latè, & copioſè Ioannes Carthagena Minorita 4. *tomo homil. lib.* 17. Carolus de Tapia *in Authentic. ingreſſi verb. Monaſteria*, & plures alij. Ac de proprijs authoribus Ioannes Hieroſolymitanus, B. Cyrillus Conſtantinopolitanus, Guillelmus de Sannico, Ioannes de Bacco, Philippus Ribboti, Thomas Vvaldenſis, venerabilis Ioannes Sorets, Baptiſta Mantuanus, Ioannes Paleonydorus, Petrus Lucius Belga, Didacus Coria, Michael Munotius, Petrus Thomas Sarrazanus, Marcus Antonius Caſſanate, ac de Illuſtriſſimis PP. Diſcalceatorum Congregationibus Thomas à Ieſu, Thomas Aquinas, Franciſcus a S. Maria, Gregorius Nazianzenus, & alii non pauci in diuerſis libris, & Tractatibus.

3 Duæ tamen præcipuę prærogatiuæ huius Ordinis, quæ in-

pro-

proœmio huius Bullæ, ſeu Maris magni a Pontifice Sixto tan-
quam maximè expendendæ. Sic autem loquitur (& eadem re-
petit in alia Bulla, quæ eſt confirmatio Indulgentiarum, & ha-
betur etiam in Bullario Rodriguez d. tom. 1. in Sixto IV. nu-
mero 38.) & his verbis: *Dum attenta meditatione penſamus, quod virga venuſtiſſima, & omnium virtutum floribus inſignita Virgo Dei Genetrix Gloriosiſſima, cuius plenitudinem Sol, & Luna mirantur, cuiuſque precibus iuuatur* Populus Chriſtianus, *& quæ Florem pretioſiſſimũ, immarceſcibilem, & æternum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ineffabili Sancti* Spiritus *cooperante virtute genuit; produxitque Sacrum Ordinem* Beatæ Mariæ de Monte Carmeli *a Sede Apoſtolica, pluribusque Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris approbatum, quem eiuſdem gloriosiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ ſpeciali titulo voluit inſigniri; vt ob eius Virginis reuerentiam Ordo ipſe à Chriſti fidelibus meritò peramplius veneraretur, ipſique fideles propterea eiuſdem Virginis Mariæ adiuti ſuffragijs æternæ retributionis præmia facilius conſequi mererentur; dumque ſublimium dicti Ordinis vtriuſque ſexus perſonarum virtutum merita Deo quidem grata, & in conſpectu Apoſtolicæ Sedis accepta digna memoria recenſemus, ac Ordinem ipſum, & illius perſonas ſub Sedis Apoſtolicæ, & Eccleſiæ Romanæ protectione immediatè exiſtentes & inter cæteros Regularium Ordinum profeſſores in firmamento Catholicæ fidei militantes tamquam Religionis ſpeculum, & exemplar ſpeciali charitate fulgentes, Sanctorumque* Prophetarum *Eliæ, & Eliſei, & aliorum* Patrum, *qui Montem Sanctum Carmeli, iuxta Eliæ fontem inhabitarunt, ſucceſſionem hæreditariam tenentes, fructus quoque vberes, quos dictus* Sacer Ordo *in agro militantis Eccleſiæ in propagatione* Religionis, *& fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, & producit, ac in futurum producturum indubitanter ſperamus, paterna charitate intuemur, dignum potius, quinimo & debitum reputamus Nos ad illa noſtros dirigere debere cogitatus &c.* Quibus verbis duæ maximæ prerogatiuæ huius Ordinis à Pontifice deſignantur. Prima ibi, dum ſermo eſt de Dei Genetrice Virgine Maria: *Produxitque Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de* Monte Carmeli. Secunda ibi, dum loquitur de Fratribus eiuſdem Ordinis: *Sanctorumque Prophetarum Eliæ, & Eliſei, & aliorum Patrum, qui Montem Sanctum Carmeli iuxta Eliæ fontem inhabitarunt ſucceſſionem hæreditariam tenentes.* Quæ duo quomodo inter ſe,

& cum veritate ipsa cohereant, disquiri potest. Si enim hic Ordo ab Elia, & Eliseo, & alijs Patribus Montem Sanctum Carmeli habitantibus hæreditariam trahit successionem (vt Pontifex inquit) quomodo de illo dici potest a Beata Virgine productum, prout idem etiam Pontifex ait illis verbis, *Produxitque Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de Monte Carmeli*. Sed nodus facile soluitur, si aduertamus, quòd etsi huius Ordinis primordialis institutio (eo videlicet modo, quo in veteri lege ante Euangelij perfectionem, & complementum fieri potuit) ab Elia originem ducat, prout Pontifex iste fatetur, & tam ex ipso, quam ex alijs Summis Pontificibus, scilicet Iulio II. in Bulla *Ad Sacrum Ordinem*, Gregorio decimo tertio in Bulla, *vt Laudes*, Clemente Octauo in Diplomate *In Apostolicæ dignitatis*, & in alio *Dominici gregis*, litteris missis ad Persarum Regem, alijsque testimonijs, tum & præcipuè Ecclesiæ Sanctę in Officiis ab ipsa approbatis, tum etiam aliis historicorum, doctorũ, & authorum monumentis quamplurimis probauimus *in Apparatu ad tomum primum Annalium nostri Ordinis capite* 6. nihilominus, quia iuxta dicta *eo tomo primo Annalium circa annum Mundi* 4086. *præsertim numero* 43. & 44. Primordiatus ab Elia fuit in Virginis Sanctissimæ (quam sub typo nubeculæ paruæ de mari ascendentis prænouerat) honorem, itaut proinde eadẽ purissima Virgo causa veluti finalis, seu exẽplaris ipsius Ordinis dici possit, meritò propterea de ea inquit Pontifex *Produxitq. Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de Monte Carmeli*. Causa enim finalis, & exemplaris inter eas, quæ effectum dici possunt producere, à Philosophis recensentur. Nisi velimus dicere, ideo Sixtum Papam ea verba protulisse, quia, vt indicat illis, *Quem eiusdem Glorioſissimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ ſpecialititulo voluit inſigniri*, hic Ordo speciali eiusdem Virginis Sanctissimę voluntate ipsius titulo insignitur, quod quadamtenus est ipsum veluti produxisse. Eam scilicet ob causam *vt ob eius Virginis reuerentiam* (vt etiam Pontifex subiungit) *Ordo ipse à Christi fidelibus merito peramplius veneraretur &c.*

4 Alias Ordinis prærogatiuas, quas hoc loco Pontifex recenset, præsertim de fructibus vberibus, quos in agro militantis Ecclesię ac in propagatione fidei Catholicæ produxit, in nostris Annalibus, si Deus dederit, enumerabimus. Ea autem omnia, quæ Pontifex refert magnæ authoritatis pondus Ordini

afferr-

afferre pro cõperto cunctis est. Et si enim verba narratiua Papæ, quæ non principaliter propter se proferuntur, plenam probationem non efficiant, prout ex iuribus, & Doctoribus attuli supra Mare magnum Eremitarum Sancti Augustini §. 31. n. 95. & generaliter loquendo verba narratiua Papæ proprium factũ non referentis plenam fidem non faciant, prout ex Clem. 1. *de Probat.* colligunt doctores: nihilominus narratiuę Papæ etiam de facto alieno motu proprio factæ, & in qua fundat suam intentionem, standum est. Card. *in Clem.* 1. *de probat. in* 10. *q.* Pet. de Anchar. *ibi in* 1. *quæst* Imola *ibidem in* 4. *col. ver. prædicta limitat. esse vera*, & Alex. conſ. 112. *vol.* 7. Curt. Iun. *conſ.* 61. quos sequitur Puteus *deciſ.* 101. *alias* 100. *lib.* 3 *deciſ.* Cum ergo, quæ hic narrat Pontifex, ea referat ex motu proprio, & vt in eis fundet intentionem conferendi priuilegia, quæ in hoc Mari magno concedit, procul dubio ipsius narratiuæ standum erit. Præsertim, quia in antiquis enunciatiua Papæ etiam in facto alieno plene probat. Ioan. de Imol. & alii in Clem. 1. *de probat.* Alex. *conſ.* 15. *incip. viſis narratis num.* 2. *lib.* 5. Ruin. *conſ.* 108. *in cap. viſa, ac bene intellecta num.* 20. *lib.* 2. Gabr. *de probat. concluſ.* 2. *num.* 54. quos refert, & sequitur Rota *deciſ.* 142. *n.* 6. apud Farinac. *in Collect.* 1. *nouiſſimar. alias p.* 4 *diuerſor.* & tenet Barb. *in d. Clem.* 1. *de probat. n.* 9.

Circa §. 1.

5 NOTA primo Bullam Bonifacii VIII. *in hoc* §. contentam confundi in Mari magno isto, prout in Bullario Rodriguez reperitur, cum Bulla Clem. IV. de qua *in* §. *sequenti*. Quod notatione dignum censeo pro hoc, & alijs pluribus erroribus, qui in hoc Bullario cernuntur, non Authoris, vt credo, sed typographorum incuria.

6 Nota secundò, quod cum confirmationes immunitatum, seu priuilegiorum Ordini concessorum factę à Nicolao Quarto, & Bonifacio Octauo, & in hoc §. contentæ, solum sint in forma communi, cum nec verbum habeant, quo denotetur eas esse in forma speciali, ideo solum habebunt eos effectus, quos similes confirmationes in forma communi habere solent. De quibus dixi super Mare magnum Prędicatorum §. 38. & super Ma-

re magnum Minorum §. etiam 38. & maxime super Mare magnum Eremitarum Sancti Augustini §. 33. Vbi etiam alias ad intentum. Præsertim, quia ex dictis ibi elici potest huiusmodi confirmationes in forma communi inutiles non esse, sed fructuosas.

7 Nota tertio, hoc idem priuilegium confirmatorium priuilegiorum, seu indultorum alias concessorum haberi etiam ferè ad verbum ex Vrbano VI. in Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 5. Vide ibi dicta, & circa §. 28. eiusdem Maris magni, ac dicenda inferius in alijs confirmationibus magis amplis, & extensis.

Circa §. 2.

8 LITERÆ istæ Clementis Quarti *hoc* § contentę commendatitiæ sunt Ordinis nostri ad omnes Archiepiscopos, vt scilicet Fratribus suffragarentur ipsis loca ad habitandum concedentes, impedientesque ne quo ad hoc ab aliquibus indebitè molestarentur. Notat autē Scholiastes huius Maris magni *inter priuilegia nostrorum Patrum Discalceatorum* priuilegium hoc solum esse meram commendationem, non verò facultatem fundandi Monasteria, cum prohibitio in contrarium solum reperiatur in Iure post tempora huius Pontificis Clementis Quarti, scilicet tempore Bonifacij octaui *in c. vnico de Excessibus Prælatorum in Sexto*. Sed quod attinet ad primum, cum istæ literæ sint commendatitię pro fundandis Monasterijs nostri Ordinis, consequentes etiam facultatem concedere videntur ad id faciendum, siue antea fuerit, siue non fuerit prohibitio. Quod attinet verò ad secundum, prohibitionem illam illius *capitis vnici de Excess. Prælat.* non extendi ad omnes Religiosos, sed solum ad Mendicantes, dixi *tomo 4. verbo Monasteria Regularium nu. 4.* Quamuis etiam idem Scholiastes addat nunc temporis quoad fundationem Monasteriorum eorumdem Patrum Discalceatorum standum esse priuilegio Pauli Quinti; nihilominus iuxta dicta *tomo 1. c. 9. à num. 34.* & loco relato *ex 4. to.* propter Constitutionem Vrbani octaui ibi relatam, reuocatum est tale priuilegium Pauli Quinti. An verò generaliter loquendo ad fundationem Monasteriorum quorumcumque

Re-

Regularium requiratur Papæ licentia, dixi loco relato *ex 4. tomo*.

9 Porrò ex huiuſmodi commendatitijs Clem. IV. litteris, & alijs Innocentii IV. quas ipſe refert, pluribusque alijs in antiquioribus Pontificum Annalibus repertis, & in fauorem Religioſorum datis, colligi primò videtur, Religioſorum cauſas, vtpote valde fauorabiles pijſſime tractandas eſſe. *ea. in præſentia de probat. c. quia circa de priuileg. l. locum*, & ibi Gloſſa *verbo Relig. ff. de vſufruct. Authentic. ingreſſi C. de Sacroſ. Eccleſ.* Couarubias *lib. 1. variar. c. 19.* Gutierrez *lib. 1. canonic. quæſt. c. 32.* Secundò ſpecialiter in fundatione Monaſteriorum, de qua in præſentibus litteris agitur, etiam a Regibus, & Principibus curanda. Quia, vt benè, & piè Ludouicus Pius Imperator apud Flodoardum *lib. 2. hiſtor. Eccleſ. Rhemens. cap. 19.* dicebat: *Si locis venerabilibus ea, quæ a prædeceſſoribus noſtris Regibus, vel Imperatoribus ad Reipublicæ vſus exigebantur, Religioſa liberalitate in vtilibus, & neceſſitatibus ſanctorum locorum expendendis remittimus, & fidelium noſtrorum ſaluberrimis pro hac eadem re petitionibus benignum accommodamus aſſenſum, maximè animæ noſtræ, & Regi, & Regno prouidemus conſultum; quia nihil cernitur imminutum, quidquid pijs actibus, locis Religioſis, ac* Eccleſiarum *Dei vtilitatibus, ſeu ſeruorum Dei fuerit commoditati indultum.* Et Rangolius *in 4. c. lib. 1. Reg. c. 19.* contra politicam Bodini, & Gineri dicens poſt alia: *An putas Principem meritò reprehendi poſſe, ſi Collegia inſtituat, ſi Religioſas domos ædificet, quibus è Republica neceſſaria ſtipendia ſuppeditet? Non poſſunt diſſipata, aut etiam diſtracta videri, quæ in communem Reipublicæ vtilitatem impenduntur.* Alia ad intentum de protectione Summorum Pontificum erga Religioſos, præſertim Mendicantes, inferius *circa* §. 39. huius Maris magni. Plura etiam ſpectantia ad Monaſteriorum extructionem, etiam pro caſu, in quo aliqui prætenderent ex talium Conſtitutione aliquod damnum ſibi inferri, habentur in variis Rotæ deciſionibus, ſcilicet Gerundenſi *altius non tollendi* coram Coccino 24. Nouemb. 1636. & eiuſdem tituli coram D. Panzirolo 15. Iunij 1637. & aliis ſimilibus, quę ibi referuntur. Vide etiam Moronum *Reſponſ. 60.*

Circa §. 3.

40 DVO continet priuilegium hoc Innocentii IV. in isto §. contentum. Alterum est personas Fratrum & locum Montis Carmeli, in quo tunc manebant, sub B. Petri, & Papę protectione suscipere. Alterum verò est facultatem concedere, vt cum generale fuisset interdictum, liceret illis clausis ianuis, excommunicatis exclusis, diuina officia celebrare, dummodo causam interdicto non dederint, nec id specialiter esset ipsis interdictum. Et quidem de primo loquendo iam dixi in Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 10. circa simile priuilegium ex tali indulto non inferri exemptionē Religiosorum. Eam tamen habent nostri ex copiosioribus alijs priuilegijs, de quibus infra in hoc eodem Mari magno, præsertim §. 5. & 6. loquendo autem de secundo, quod etiam cōceditur ab Alexandro IV. in Bulla sub hoc eodem §. relato (quæ per typographi negligētiā omittitur in Mari magno, quod extat in Bullario Rodriguez) non multum de eo curandum, cum iam sit Ius commune post tempora Bonifac. VIII. ex *cap. Alma mater de sent. excommunicat. in 6.* vt notaui circa Mare magnum Prędicatorum §. 10. Minorum §. 8. & Eremitarum S. Augustini §. 20. Nota etiam, quod in priuilegio Innocentij IV. non habetur, quod id debeat fieri *campanis non pulsatis*, sicut habetur in priuilegio Alexand. IV. & *in d.c. Alma mater*. Præcipuè nota, ideo Religionem impetrasse hoc priuilegium Alexandri IV. (vt videtur) quia priuilegium illud Innoc. IV. solum videbatur esse pro Monasterio Montis Carmeli, vt patet ex illis verbis *Priori, & Fratribus Eremitis B. Mariæ de Monte Carmeli*, seu, vt in exemplari alio authentico habetur, *Eremi B. Mariæ* &c & postea *locum in quo* &c quibus denotari videtur tale priuilegium solum fuisse concessum Monasterio Montis Carmeli, & Fratribus in ipso existentibus. Priuilegium autem Alex. IV. est pro tota Religione, vt patet ex illis verbis *Prioribus & Fratribus Ordinis gloriosissimæ* &c. & rursus *in Ecclesiis vestris*. Extenditur autem hoc priuilegium infra *§. sequenti* & §. 50. 51. & 52. Pro hoc autem, & similibus priuilegiis, & qualiter eo tempore Interdicti se gerere debeant Regulares, consule Sorbum *in Addit. ad Compend. priuileg. Mendican-*

dicantium verbo interdictum 3. §. *Primo ſtatim*, Mirandam *in Man. Prælat. to.* 2. *q.* 38. *ar.* 12. & Ioannem de Cruce *in lib.* 2. *de ſtat. Relig. c.* 7. *dub.* 2.

Circa §. 4.

11 CONTINETVR hic priuilegium Innocentii VI. confirmatum, & relatum a Gregorio XI per quod extenditur priuilegium Innocentii IV. & Alexand. IV. de quo in §. præcedenti. Cum enim hi Pontifices facultatem dederint Fratribus noſtris celebrandi diuina officia tempore interdicti generalis, ſeruata iuris ſolemnitate, ſcilicet ianuis clauſis &c. nihilominus cum interdum ad aliquem locum generaliter interdictum irent, in quo Eccleſiæ, ſeu Monaſteria Ordinis non eſſent, clerici ſeculares, & aliqui Regulares eos ad diuina admittere recuſabant, vt propterea ad Sedem Apoſtolicam confugere compulſi ſunt. Papa ergo Innocentius VI. ipſis in hoc priuilegio concedit (quod & refert, & confirmat Gregorius XI.) vt cum ad talia loca declinarent, poſſent in eis ad diuina audienda, & celebranda admitti, ac ad receptionem Sacramentorum, cum ſolemnitate communis iuris, ſcilicet ianuis clauſis &c.

12 Circa quod nota, quod cum hæc differentia verſetur inter priuilegium locale, & perſonale, quod perſonale ſequatur perſonam, vbicunque fuerit, locale verò ſequatur locum, cum priuilegia conceſſa noſtris Fratribus ab Innocentio IV. & Alexandro IV. ambigua fuerint, nam Innocentius IV. generaliter illis conceſſit, vt tempore interdicti liceret illis diuina officia celebrare, non determinando locum talis celebrationis. Alexander autem IV. e contra illis conceſſerit, vt tempore talis interdicti dicta officia poſſent celebrare, determinando locum, ſcilicet *in Eccleſiis veſtris*, ideo attentè conſiderando verba horum priuilegiorum, (prout faciendum eſſe docet Suarez *lib.* 8. *de Legibus ca.* 3. *n.* 10. ad intelligendum naturam vtriuſq. priuilegij) ex vi prioris priuilegii Innoc. IV. cũ eſſet abſq. determinatione loci, ac per cõſequens perſonale, poſſent dicti Fratres vbique terrarum celebrare tempore interdicti; ex vi autem poſterioris Alex. IV. cum eſſet locale, & determinatum ad pro-

prias

Obtinentes beneficia non admittuntur in Capitulis. numero 519.
Rationi consonat hoc priuilegium. numero 520.
Non se ingerunt in administratione bonorum Ordinis numero 521.
Ampliſſima cõmunicatio priuilegiorum Mencantium. numero 522.
Aduertenda circa illam. numero 523.
Alia communicatio noſtrorum PP. Diſcalceatorum, numero 524.
Quæ ſint priuilegia Prædicatorum, Minorum, Eremitarum &c. numero 525.
Pœnæ contra impedientes executionem priuilegiorum. numero 526.
Benedictio pro illa protegentibus numero 527.
Iudices Conſeruatores conſtituti pro obſeruantia priuilegiorum. numero 528.
Facultas Domin. Cardinal. Protectorum quoad hoc. ibidem.
An poſſint per cenſuras procedere. ibidem.
Conſtitutio Gregorij XV. moderatiua. n. 529.
De Syndicis, & procuratoribus. numero 530.
Non obſtantiæ ampliſſimæ. num. 531.
Tranſumptis adhibetur fides. ibidem.

Quæ

Quæ Concilia generalia egeant ſpeciali derogatione. numero 532.

An Tridentinum. ibidem.

Quæ mentio ipſorum requiratur. numero 533.

Quid requiratur pro authenticatione tranſumptorum. numero 534.

1 BVLLA hęc, quę *Mare magnum* Carmelitarum dicitur, habetur in Bullario Rodriguez *tomo* 1 *in Sixto IV. Bulla* 37. diciturque ibidem haberi authenticam in Conuentu Sancti Franciſci Salmanticenſi per Dominum Ioannem de Caſtella Salmāticenſis Cathedralis Epiſcopum. Habetur etiam pars illius in Bullario communi Laertij, Cherubini *in Sixto IV. numero* 11. Extat etiam in pluribus noſtri Ordinis Conuentibus, antiquis eiuſdem monumentis inſerta, in libro præſertim quod *Speculum Ordinis* appellatur *a fol.* 84. Inſuper Ioannes Maria de Polucijs Bachalaureus eam in vnum volumen redegit, quod extat in Archiuio Tranſpontinæ authenticatum per Ioannem Alouiſium Tuſcanum Camerę Apoſtolicæ Auditorem ſub anno 1477. Vidi etiam aliud eiuſdem Bullæ ſolemne tranſumptum in Archiuio conuentus Sancti Chryſogoni de Vrbe noſtrorum Patrum Congregationis Mantuanę. Maximè verò ſub anno 1595, iuſſu Clementis Octaui inſtantibus Reuerendis Patribus noſtri Ordinis Diſcalceatis extractum eſt hoc Mare magnum *de regiſtro ipſo de verbo ad verbum*, vt Pontifex inquit, adiungens in fine hæc: *Cæterum vt earumdem litterarum tenor præfatus ſit inſertus omnimodam rei, ſeu facti certitudinem faciat, poſtolica authoritate præfata decernimus, vt illud idem robur, & im lēq. vim, & eumdem vigorem dictus tenor per omnia hab at, quæ haberent Originales literæ ſupradictæ, ac eadem prorſus e dem tenori fides adhibeatur, quandocumque, & vbicumque, ſiue in-*

huiusmodi, & extra, siue alibi, vbi fuerit exhibitus, vel ostensus, de eidem tenori firmiter stetur in omnibus sicuti eisdem Originalibus litteris staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Per hoc autem nullum ius cuiquam de nouo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conseruari. Nulli ergo omnino hominum liceat &c. Extat hæc Bulla Clem. VIII. cum præfato Mari magno ex Registro Sixti IV. extracto in libro Priuilegiorum præfatorum RR. PP. Discalceatorum Hispaniæ. Quare hæc Bulla *Mare magnum* vocetur, & quis fuerit Sixtus IV. qui illud, sicut & aliud simile Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Augustini compilauit, dixi *in Commentario in Mare magnum Prædicatorum n. 2. & 4.*

1 De excellentia porro, antiquitate, institutione, laudibus, & prærogatiuis huius Sacri Carmelitarum Sodalitij, exteri multi, & proprij plura scripserunt, quos etiam imitari satagimus in nostris Annalibus, prout facere cœpimus *in to.* 1. ipsorum nuper in lucem edito. De exteris ergo hunc Ordinem commendant Bartholomæus Cassanæus *in Catalogo gloriæ mundi p. 4. consideral.* 70. Ioannes Trithemius Abbas Benedictinus *in lib. de laudib. Carmelitar.* Iodocus Clictouæus *in contion. habita in Comit. Prouincialib.* Paulus Morigia Iesuatus *in histor. Relig. lib.* 1. *c.* 30. Siluester Marulus Cistercienſis *in Mar. Ocean. Relig. lib.* 4. Franciscus Suarez Doctor egregius huius temporis *tomo* 4. *de Relig. lib.* 2. *c.* 10. Laurentius Beyerlinck *in Theatr. vitæ hum. tom.* 6. *littera* R. *verbo Religiosus Religio.* Iacobus Salianus *in Annalib.* 4. *tomo*, dum de Elia, Eliseo, & filijs Prophetarum agit. Petrus Caluus Dominicanus *in defens. Relig.* latè, & copiosè Ioannes Carthagena Minorita 4. *tomo homil. lib.* 17. Carolus de Tapia *in Authentic. ingressi verb. Monasteria*, & plures alij. Ac de proprijs authoribus Ioannes Hierosolymitanus, B. Cyrillus Constantinopolitanus, Guillelmus de Sannico, Ioannes de Bacco, Philippus Ribboti, Thomas Vvaldensis, venerabilis Ioannes Sorets, Baptista Mantuanus, Ioannes Paleonydorus, Petrus Lucius Belga, Didacus Coria, Michael Munotius, Petrus Thomas Sarrazanus, Marcus Antonius Cassanate, ac de Illustrissimis PP. Discalceatorum Congregationibus Thomas à Iesu, Thomas Aquinas, Franciscus a S. Maria, Gregorius Nazianzenus, & alii non pauci in diuersis libris, & Tractatibus.

2 Duæ tamen præcipuę prærogatiuæ huius Ordinis, quæ in-

pro-

proœmio huius Bullæ, ſeu Maris magni a Pontifice Sixto tangũtur, maximè expendendæ. Sic autem loquitur (& eadem repetit in alia Bulla, quę eſt confirmatio Indulgentiarum, & habetur etiam in Bullario Rodriguez, d. tom. 1. *in Sixto IV. numero* 38.) & his verbis: *Dum attenta meditatione penſamus, quod virgæ venuſtiſſimæ, & omnium virtutum floribus inſignitæ Virgo Dei Genetrix Gloriоſiſſima, cuius plenitudinem Sol, & Luna mirantur, cuiuſque precibus iuuatur* Populus Chriſtianus, *& quæ Florem pretioſiſſimũ, immarceſcibilem, & æternum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ineffabili Sancti Spiritus cooperante virtute genuit; produxitque Sacrum Ordinem* Beatæ Mariæ de Monte Carmeli *a Sede Apoſtolica, pluribusque Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris approbatum, quem eiuſdem glorioſiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ ſpeciali titulo voluit inſigniri; vt ob eius Virginis reuerentiam Ordo ipſe à Chriſti fidelibus meritò peramplius veneraretur, ipſique fideles propterea eiuſdem Virginis Mariæ adiuti ſuffragijs æternæ retributionis præmia facilius conſequi mererentur, dumque ſublimium dicti Ordinis vtriuſque ſexus perſonarum virtutum merita Deo quidem grata, & in conſpectu Apoſtolicæ Sedis accepta digna memoria recenſemus, ac Ordinem ipſum, & illius perſonas ſub Sedis Apoſtolicæ, & Eccleſiæ Romanæ protectione immediatè exiſtentes & inter cæteros Regularium Ordinum profeſſores in firmamento Catholicæ fidei militantes tamquam Religionis ſpeculum, & exemplar ſpeciali charitate fulgentes, Sanctorumque* Prophetarum *Eliæ, & Eliſei, & aliorum* Patrum, *qui Montem Sanctum Carmeli, iuxta Eliæ fontem inhabitarunt, ſucceſſionem hæreditariam tenentes, fructus quoque vberes, quos dictus* Sacer Ordo *in agro militantis Eccleſiæ in propagatione* Religionis, *& fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, & producit, ac in futurum producturum indubitanter ſperamus, paterna charitate intuemur, dignum potius, quinimo & debitum reputamus Nos ad illa noſtros dirigere debere cogitatus &c.* Quibus verbis duæ maximæ prerogatiuæ huius Ordinis à Pontifice deſignantur. Prima ibi, dum ſermo eſt de Dei Genetrice Virgine Maria: *Produxitque Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de Monte Carmeli.* Secunda ibi, dum loquitur de Fratribus eiuſdem Ordinis: *Sanctorumque Prophetarum Eliæ, & Eliſei, & aliorum Patrum, qui Montem Sanctum Carmeli iuxta Eliæ fontem inhabitarunt ſucceſſionem hæreditariam tenentes.* Quæ duo quomodo inter ſe,

& cum veritate ipsa cohereant, disquiri potest. Si enim hic Ordo ab Elia, & Eliseo, & alijs Patribus Montem Sanctum Carmeli habitantibus hæreditariam trahit successionem (vt Pontifex inquit) quomodo de illo dici potest a Beata Virgine productum, prout idem etiam Pontifex ait illis verbis, *Produxitque Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de Monte Carmeli*. Sed nodus facile soluitur, si aduertamus, quòd etsi huius Ordinis primordialis institutio (eo videlicet modo, quo in veteri lege ante Euangelij perfectionem, & complementum fieri potuit) ab Elia originem ducat, prout Pontifex iste fatetur, & tam ex ipso, quam ex alijs Summis Pontificibus, scilicet Iulio II. in Bulla *Ad Sacrum Ordinem*, Gregorio decimo tertio in Bulla, *vt Laudes*, Clemente Octauo in Diplomate *In Apostolicæ dignitatis*, & in alio *Dominici gregis*, litteris missis ad Persarum Regem, alijsque testimonijs, tum & præcipuè Ecclesiæ Sanctę in Officiis ab ipsa approbatis, tum etiam aliis historicorum, doctorũ, & authorum monumentis quamplurimis probauimus *in Apparatu ad tomum primum Annalium nostri Ordinis capite 6.* nihilominus, quia iuxta dicta *eo tomo primo Annalium circa annum Mundi* 4086. *præsertim numero* 43. & 44. Primordiatus ab Elia fuit in Virginis Sanctissimæ (quam sub typo nubeculæ paruæ de mari ascendentis prænouerat) honorem, itaut proinde eadẽ purissima Virgo causa veluti finalis, seu exẽplaris ipsius Ordinis dici possit, meritò propterea de ea inquit Pontifex *Produxitq. Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de Monte Carmeli*. Causa enim finalis, & exemplaris inter eas, quæ effectum dici possunt producere, à Philosophis recensentur. Nisi velimus dicere, ideo Sixtum Papam ea verba protulisse, quia, vt indicat illis, *Quem eiusdem Glorioſissimæ Dei Genetricis semperque Virginis Mariæ specialititulo voluit insigniri*, hic Ordo speciali eiusdem Virginis Sanctissimę voluntate ipsius titulo insignitur, quod quadamtenus est ipsum veluti produxisse. Eam scilicet ob causam *vt ob eius Virginis reuerentiam* (vt etiam Pontifex subiungit) *Ordo ipse à Christi fidelibus merito peramplius veneraretur &c.*

4 Alias Ordinis prærogatiuas, quas hoc loco Pontifex recenset, præsertim de fructibus vberibus, quos in agro militantis Ecclesię ac in propagatione fidei Catholicæ produxit, in nostris Annalibus, si Deus dederit, enumerabimus. Ea autem omnia, quæ Pontifex refert magnæ authoritatis pondus Ordini

afferre pro cõperto cunctis eſt. Et ſi enim verba narratiua Papæ, quæ non principaliter propter ſe proferuntur, plenam probationem non efficiant, prout ex iuribus, & Doctoribus attulit ſupra Mare magnum Eremitarum Sancti Auguſtini §. 31. n. 95. & generaliter loquendo verba narratiua Papæ proprium factũ non referentis plenam fidem non faciant, prout ex Clem. 1. *de Probat.* colligunt doctores: nihilominus narratiuę Papæ etiam de facto alieno motu proprio factæ, & in qua fundat ſuam intentionem, ſtandum eſt. Card. *in Clem.* 1. *de probat. in* 10. *q.* Pet. de Anchar. *ibi in* 1. *queſt* Imola, *ibidem in* 4. *col. ver. prædicta limitat. eſſe vera*, & Alex. conſ. 112. *vol.* 7. Curt. Iun. *conſ.* 61. quos ſequitur Puteus *deciſ.* 101. *alias* 100. *lib.* 3. *deciſ.* Cum ergo, quæ hic narrat Pontifex, ea referat ex motu proprio, & vt in eis fundet intentionem conferendi priuilegia, quæ in hoc Mari magno concedit, procul dubio ipſius narratiuæ ſtandum erit. Præſertim, quia in antiquis enunciatiua Papæ etiam in facto alieno plene probat. Ioan. de Imol. & alii in Clem. 1. *de probat.* Alex. *conſ.* 15. *incip. viſis narratis num.* 2. *lib.* 5. Ruin. *conſ.* 108. *in cap. viſa, ac bene intellecta num.* 20. *lib.* 2. Gabr. *de probat. concluſ.* 2. *num.* 54. quos refert, & ſequitur Rota *deciſ.* 142. *n.* 6. apud Farinac. *in Collect.* 1. *nouiſſimar. alias p.* 4. *diuerſor.* & tenet Barb. *in d. Clem.* 1. *de probat. n.* 9.

Circa §. 1.

5 NOTA primo Bullam Bonifacii VIII. *in hoc* §. contentam confundi in Mari magno iſto, prout in Bullario Rodriguez reperitur, cum Bulla Clem. IV. de qua *in* §. *ſequenti*. Quod notatione dignum cenſeo pro hoc, & alijs pluribus erroribus, qui in hoc Bullario cernuntur, non Authoris, vt credo, ſed typographorum incuria.

6 Nota ſecundò, quod cum confirmationes immunitatum, ſeu priuilegiorum Ordini conceſſorum factę à Nicolao Quarto, & Bonifacio Octauo, & in hoc §. contentæ, ſolum ſint in forma communi, cum nec verbum habeant, quo denotetur eas eſſe in forma ſpeciali, ideo ſolum habebunt eos effectus, quos ſimiles confirmationes in forma communi habere ſolent. De, quibus dixi ſuper Mare magnum Prędicatorum §. 38. & ſuper Ma-

re magnum Minorum §. etiam 38. & maxime ſuper Mare magnum Eremitarum Sancti Auguſtini §. 33. Vbi etiam alia ad intentum. Præſertim, quia ex dictis ibi elici poteſt huiuſmodi confirmationes in forma communi inutiles non eſſe, ſed fructuoſas.

7 Nota tertio, hoc idem priuilegium confirmatorium priuilegiorum, ſeu indultorum aliàs conceſſorum haberi etiam ferè ad verbum ex Vrbano VI. in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 5. Vide ibi dicta, & circa §. 28. eiuſdem Maris magni, ac dicenda inferius in alijs confirmationibus magis amplis, & extenſis.

Circa §. 2.

8 LITERÆ iſtæ Clementis Quarti *hoc* § contentę commendatitiæ ſunt Ordinis noſtri ad omnes Archiepiſcopos, vt ſcilicet Fratribus ſuffragarentur ipſis loca ad habitandum concedentes, impedientesque ne quo ad hoc ab aliquibus indebitè moleſtarentur. Notat autē Scholiaſtes huius Maris magni *inter priuilegia noſtrorum Patrum Diſcalceatorum* priuilegium hoc ſolum eſſe meram commendationem, non verò facultatem fundandi Monaſteria, cum prohibitio in contrarium ſolum reperiatur in Iure poſt tempora huius Pontificis Clementis Quarti, ſcilicet tempore Bonifacij octaui *in c. vnico de Exceſſibus Prælatorum in Sexto*. Sed quod attinet ad primum, cum iſtæ literæ ſint commendatitię pro fundandis Monaſterijs noſtri Ordinis, conſequentes etiam facultatem concedere videntur ad id faciendum, ſiue antea fuerit, ſiue non fuerit prohibitio. Quod attinet verò ad ſecundum, prohibitionem illam illius *capitis vnici de Exceſſ. Prælat.* non extendi ad omnes Religioſos, ſed ſolum ad Mendicantes, dixi *tomo 4. verbo Monaſteria Regularium nu. 4.* Quamuis etiam idem Scholiaſtes addat nunc temporis quoad fundationem Monaſteriorum eorumdem Patrum Diſcalceatorum ſtandum eſſe priuilegio Pauli Quinti; nihilominus iuxta dicta *tomo 1. c. 9. à num. 34* & loco relato *ex 4. to.* propter Conſtitutionem Vrbani octaui ibi relatam, reuocatum eſt tale priuilegium Pauli Quinti. An verò generaliter loquendo ad fundationem Monaſteriorum quorumcumque

Re-

Regularium requiratur Papæ licentia, dixi loco relato *ex 4. tomo*.

9 Porrò ex huiuſmodi commendatitijs Clem. IV. litteris, & alijs Innocentii IV. quas ipſe refert, pluribusque alijs in antiquioribus Pontificum Annalibus repertis, & in fauorem Religioſorum datis, colligi primò videtur, Religioſorum cauſas, vtpote valde fauorabiles pijſſime tractandas eſſe. *ea. in præſentia de probat. c. quia circa de priuileg. l. locum*, & ibi Gloſſa *verbo Relig. ff. de vſufruct. Authentic. ingreſſi C. de Sacroſ. Eccleſ.* Couarubias *lib. 1. variar. c. 19.* Gutierrez *lib. 1. canonic. quæſt. c. 32.* Secundò ſpecialiter in fundatione Monaſteriorum, de qua in præſentibus litteris agitur, etiam a Regibus, & Principibus curanda. Quia, vt benè, & piè Ludouicus Pius Imperator apud Flodoardum *lib. 2. hiſtor. Eccleſ. Rhemens. cap. 19.* dicebat: *Si locis venerabilibus ea, quæ a prædeceſſoribus noſtris Regibus, vel Imperatoribus ad Reipublicæ vſus exigebantur, Religioſa liberalitate in vtilibus, & neceſſitatibus ſanctorum locorum expendendis remittimus, & fidelium noſtrorum ſaluberrimis pro hac eadem re petitionibus benignum accommodamus aſſenſum, maximè animæ noſtræ, & Regi, & Regno prouidemus conſultum; quia nihil cernitur imminutum, quidquid pijs actibus, locis Religioſis, ac Eccleſiarum Dei vtilitatibus, ſeu ſeruorum Dei fuerit commoditati indultum.* Et Rangolius *in 4. c. lib. 1. Reg. c. 19.* contra politicam Bodini, & Guineri dicens poſt alia: *An putas Principem meritò reprehendi poſſe, ſi Collegia inſtituat, ſi Religioſas domos ædificet, quibus è Republica neceſſaria ſtipendia ſuppeditet? Non poſſunt diſſipata, aut etiam diſtracta videri, quæ in communem Reipublicæ vtilitatem impenduntur.* Alia ad intentum de protectione Summorum Pontificum erga Religioſos, præſertim Mendicantes, inferius *circa* §. 39. huius Maris magni. Plura etiam ſpectantia ad Monaſteriorum extructionem, etiam pro caſu, in quo aliqui prætenderent ex talium Conſtitutione aliquod damnum ſibi inferri, habentur in variis Rotæ deciſionibus, ſcilicet Gerundenſi *altius non tollendi* coram Coccino 24. Nouemb. 1636. & eiuſdem tituli coram D. Panzirolo 15. Iunij 1637. & aliis ſimilibus, quę ibi referuntur. Vide etiam Moronum *Reſponſ. 60.*

Circa §. 3.

40 DVO continet priuilegium hoc Innocentii IV. in iſto §. contentum. Alterum eſt perſonas Fratrum, & locum Montis Carmeli, in quo tunc manebant, ſub B. Petri, & Papę protectione ſuſcipere. Alterum verò eſt facultatem concedere, vt cum generale fuiſſet interdictum, liceret illis clauſis ianuis, excommunicatis excluſis, diuina officia celebrare, dummodo cauſam interdicto non dederint, nec id ſpecialiter eſſet ipſis interdictum. Et quidem de primo loquendo iam dixi in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 10. circa ſimile priuilegium ex tali indulto non inferri exemptionē Religioſorum. Eam tamen habent noſtri ex copioſioribus alijs priuilegijs, de quibus infra in hoc eodem Mari magno, præſertim §. 5. & 6. loquendo autem de ſecundo, quod etiam cōceditur ab Alexandro IV. in Bulla ſub hoc eodem §. relato (quæ per typographi negligētiā omittitur in Mari magno, quod extat in Buliario Rodriguez) non multum de eo curandum, cum iam ſit Ius commune poſt tempora Bonifac. VIII. ex *cap. Alma mater de ſent. excommunicat. in 6.* vt notaui circa Mare magnum Prędicatorum §. 10. Minorum §. 8. & Eremitarum S. Auguſtini §. 20. Nota etiam, quod in priuilegio Innocentij IV. non habetur, quod id debeat fieri *campanis non pulſatis*, ſicut habetur in priuilegio Alexand. IV. & *in d.c. Alma mater*. Præcipuè nota, ideo Religionem impetraſſe hoc priuilegium Alexandri IV. (vt videtur) quia priuilegium illud Innoc. IV. ſolum videbatur eſſe pro Monaſterio Montis Carmeli, vt patet ex illis verbis *Priori, & Fratribus Eremitis B. Mariæ de Monte Carmeli*, ſeu, vt in exemplari alio authentico habetur, *Eremi B. Mariæ* &c & poſtea *locum in quo* &c quibus denotari videtur tale priuilegium ſolum fuiſſe conceſſum Monaſterio Montis Carmeli, & Fratribus in ipſo exiſtentibus. Priuilegium autem Alex. IV. eſt pro tota Religione, vt patet ex illis verbis *Prioribus & Fratribus Ordinis glorioſiſſimæ* &c. & rurſus *in Eccleſiis veſtris*. Extenditur autem hoc priuilegium infra §. *ſequenti*, & §. 50. 51. & 52. Pro hoc autem, & ſimilibus priuilegiis, & qualiter eo tempore Interdicti ſe gerere debeant Regulares, conſule Sorbum *in Addit. ad Compend. priuileg. Mendican-*

dicantium verbo interdictum 3. §. *Primo ſtatim*, Mirandam *in Man. Prælat. to.* 2. *q.* 38. *ar.* 12. & Ioannem de Cruce *in lib.* 2. *de ſtat. Relig. c.* 7. *dub.* 2.

Circa §. 4.

11 CONTINETVR hic priuilegium Innocentii VI. confirmatum, & relatum a Gregorio XI per quod extenditur priuilegium Innocentii IV. & Alexand. IV. de quo in §. præcedenti. Cum enim hi Pontifices facultatem dederint Fratribus noſtris celebrandi diuina officia tempore interdicti generalis, ſeruata iuris ſolemnitate, ſcilicet ianuis clauſis &c. nihilominus cum interdum ad aliquem locum generaliter interdictum irent, in quo Eccleſiæ, ſeu Monaſteria Ordinis non eſſent, clerici ſeculares, & aliqui Regulares eos ad diuina admittere recuſabant, vt propterea ad Sedem Apoſtolicam confugere compulſi ſunt. Papa ergo Innocentius VI. ipſis in hoc priuilegio concedit (quod & refert, & confirmat Gregorius XI.) vt cum ad talia loca declinarent, poſſent in eis ad diuina audienda, & celebranda admitti, ac ad receptionem Sacramentorum, cum ſolemnitate communis iuris, ſcilicet ianuis clauſis &c.

12 Circa quod nota, quod cum hæc differentia verſetur inter priuilegium locale, & perſonale, quod perſonale ſequatur perſonam, vbicunque fuerit, locale verò ſequatur locum, cum priuilegia conceſſa noſtris Fratribus ab Innocentio IV. & Alexandro IV. ambigua fuerint, nam Innocentius IV. generaliter illis conceſſit, vt tempore interdicti liceret illis diuina officia celebrare, non determinando locum talis celebrationis. Alexander autem IV. e contra illis conceſſerit, vt tempore talis interdicti dicta officia poſſent celebrare, determinando locum, ſcilicet *in Eccleſiis veſtris*, ideo attentè conſiderando verba horum priuilegiorum, (prout faciendum eſſe docet Suarez *lib.* 8. *de Legibus ca.* 3. *n.* 10. ad intelligendum naturam vtriuſq. priuilegij) ex vi prioris priuilegii Innoc. IV. cũ eſſet abſq. determinatione loci, ac per cõſequens perſonale, poſſent dicti Fratres vbique terrarum celebrare tempore interdicti; ex vi autem poſterioris Alex. IV. cum eſſet locale, & determinatum ad pro-

prias

Obtinentes beneficia non admittuntur in Capitulis. numero 519.
Rationi consonat hoc priuilegium. numero 520.
Non se ingerunt in administratione bonorum Ordinis numero 521.
Ampliſsima cõmunicatio priuilegiorum Mencantium. numero 522.
Aduertenda circa illam. numero 523.
Alia communicatio noſtrorum PP. Diſcalceatorum, numero 524.
Quæ ſint priuilegia Prædicatorum, Minorum, Eremitarum &c. numero 525.
Pœnæ contra impedientes executionem priuilegiorum. numero 526.
Benedictio pro illa protegentibus numero 527.
Iudices Conſeruatores conſtituti pro obſeruantia priuilegiorum. numero 528.
Facultas Domin. Cardinal. Protectorum quoad hoc. ibidem.
An poſſint per cenſuras procedere. ibidem.
Conſtitutio Gregorij XV. moderatiua. n. 529.
De Syndicis, & procuratoribus. numero 530.
Non obſtantiæ ampliſsimæ. num. 531.
Tranſumptis adhibetur fides. ibidem.

Quæ

Quæ Concilia generalia egeant ſpeciali derogatione. numero 532.

An Tridentinum. ibidem.

Quæ mentio ipſorum requiratur. numero 533.

Quid requiratur pro authenticatione tranſumptorum. numero 534.

1 BVLLA hęc, quę *Mare magnum* Carmelitarum dicitur, habetur in Bullario Rodriguez *tomo* 1 *in Sixto IV. Bulla* 37. diciturque ibidem haberi authenticam in Conuentu Sancti Franciſci Salmanticenſi per Dominum Ioannem de Caſtella Salmãticenſis Cathedralis Epiſcopum. Habetur etiam pars illius in Bullario communi Laertij, Cherubini *in Sixto IV. numero* 11. Extat etiam in pluribus noſtri Ordinis Conuentibus, antiquis eiuſdem monumentis inſerta, in libro præſertim quod *Speculum Ordinis* appellatur *a fol.* 84. Inſuper Ioannes Maria de Polucijs Bachalaureus eam in vnum volumen redegit, quod extat in Archiuio Tranſpontinæ authenticatum per Ioannem Aloiſium Tuſcanum Camerę Apoſtolicæ Auditorem ſub anno 1477. Vidi etiam aliud eiuſdem Bullæ ſolemne tranſumptum in Archiuio conuentus Sancti Chryſogoni de Vrbe noſtrorum Patrum Congregationis Mantuanę. Maximè verò ſub anno 1595, iuſſu Clementis Octaui inſtantibus Reuerendis Patribus noſtri Ordinis Diſcalceatis extractum eſt hoc Mare magnum *de regiſtro ipſo de verbo ad verbum*, vt Pontifex inquit, adiungens in fine hæc: *Cæterum vt earumdem litterarum tenor præfatus ſic inſertus omnimodam rei, ſeu facti certitudinem faciat, poſtolica authoritate præfata decernimus, vt illud idem robur, & vim, & eumdem vigorem dictus tenor per omnia habeat, quæ haberent Originales litteræ ſupradictæ, ac eadem prorſus eidem tenori fides adhibeatur, quandocumque, & vbicumque, ſiue in*

iudicio, & extra, siue alibi, vbi fuerit exhibitus, vel ostensus, de eidem tenori firmiter stetur in omnibus sicuti eisdem Originalibus litteris staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Per hoc autem nullum ius cuiquam de nouo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conseruari. Nulli ergo omnino hominum liceat &c. Extat hæc Bulla Clem. VIII. cum præfato Mari magno ex Registro Sixti IV. extracto in libro Priuilegiorum præfatorum RR. PP. Discalceatorum Hispaniæ. Quare hæc Bulla *Mare magnum* vocetur, & quis fuerit Sixtus IV. qui illud, sicut & aliud simile Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Augustini compilauit, dixi *in Commentario in Mare magnum Prædicatorum n. 2. & 4.*

2 De excellentia porro, antiquitate, institutione, laudibus, & prærogatiuis huius Sacri Carmelitarum Sodalitij, exteri multi, & proprij plura scripserunt, quos etiam imitari satagimus in nostris Annalibus, prout facere cœpimus *in to. 1.* ipsorum nuper in lucem edito. De exteris ergo hunc Ordinem commendant Bartholomæus Cassanæus *in Catalogo gloriæ mundi p. 4. considerat. 70.* Ioannes Trithemius Abbas Benedictinus *in lib. de laudib. Carmelitar.* Iodocus Clictouæus *in concion. habita in Comit. Prouincialib.* Paulus Morigia Iesuatus *in histor. Relig. lib. 1. c. 30.* Siluester Marulus Cistercienſis *in Mar. Ocean. Relig. lib. 4.* Franciscus Suarez Doctor egregius huius temporis *tomo 4. de Relig. lib. 2. c. 10.* Laurentius Beyerlinck *in Theatr. vitæ hum. tom. 6. littera R. verbo Religiosus Religio.* Iacobus Salianus *in Annalib. 4. tomo*, dum de Elia, Eliseo, & filijs Prophetarum agit. Petrus Caluus Dominicanus *in defens. Relig.* latè, & copiosè Ioannes Carthagena Minorita 4. *tomo homil. lib. 17.* Carolus de Tapia *in Authentic. ingressi verb. Monasteria*, & plures alij. Ac de proprijs authoribus Ioannes Hierosolymitanus, B. Cyrillus Constantinopolitanus, Guillelmus de Sannico, Ioannes de Bacco, Philippus Ribboti, Thomas Vvaldensis, venerabilis Ioannes Sorets, Baptista Mantuanus, Ioannes Paleonydorus, Petrus Lucius Belga, Didacus Coria, Michael Munotius, Petrus Thomas Sarrazanus, Marcus Antonius Cassanate, ac de Illustrissimis PP. Discalceatorum Congregationibus Thomas à Iesu, Thomas Aquinas, Franciscus a S. Maria, Gregorius Nazianzenus, & alii non pauci in diuersis libris, & Tractatibus.

3 Duæ tamen præcipuę prærogatiuæ huius Ordinis, quæ in-

pro-

proœmio huius Bullæ, ſeu Maris magni a Pontifice Sixto tangũtur, maximè expendendæ. Sic autem loquitur (& eadem repetit in alia Bulla, quę eſt confirmatio Indulgentiarum, & habetur etiam in Bullario Rodriguez, d. tom. 1. *in Sixto IV. numero* 38.) & his verbis: *Dum attenta meditatione penſamus, quod inter cęnuſtiſſimas, & omnium virtutum floribus inſignitas Virgo Dei Genetrix Gloriоſiſſima, cuius plenitudinem Sol, & Luna mirantur, cuiuſque precibus iuuatur* Populus Chriſtianus, *& quæ Florem pretioſiſſimũ, immarceſcibilem, & æternum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ineffabili Sancti Spiritus cooperante virtute genuit; produxitque Sacrum Ordinem* Beatæ Mariæ de Monte Carmeli *a Sede Apoſtolica, pluribusque Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris approbatum, quem eiuſdem glorioſiſſimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ ſpeciali titulo voluit inſignirũ; vt ob eius Virginis reuerentiam Ordo ipſe à Chriſti fidelibus meritò peramplius veneraretur, ipſique fideles propterea eiuſdem Virginis Mariæ adiuti ſuffragijs æternæ retributionis præmia facilius conſequi mererentur, dumque ſublimium dicti Ordinis vtriuſque ſexus perſonarum virtutum merita Deo quidem grata, & in conſpectu Apoſtolicæ Sedis accepta digna memoria recenſemus, ac Ordinem ipſum, & illius perſonas ſub Sedis Apoſtolicæ, & Eccleſiæ Romanæ protectione immediatè exiſtentes & inter cæteros Regularium Ordinum profeſſores in firmamento Catholicæ fidei militantes tamquam Religionis ſpeculum, & exemplar ſpeciali charitate fulgentes, Sanctorumque* Prophetarum *Eliæ, & Eliſei, & aliorum* Patrum, *qui Montem Sanctum Carmeli, iuxta Eliæ fontem inhabitarunt, ſucceſſionem hæreditariam tenentes, fructus quoque vberes, quos dictus* Sacer Ordo *in agro militantis Eccleſiæ in propagatione* Religionis, *& fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, & producit, ac in futurum producturum indubitanter ſperamus, paterna charitate intuemur, dignum potius, quinimo & debitum reputamus Nos ad illa noſtros dirigere debere cogitatus &c.* Quibus verbis duæ maximæ prerogatiuæ huius Ordinis à Pontifice deſignantur. Prima ibi, dum ſermo eſt de Dei Genetrice Virgine Maria: *Produxitque Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de* Monte Carmeli. Secunda ibi, dum loquitur de Fratribus eiuſdem Ordinis: *Sanctorumque Prophetarum Eliæ, & Eliſei, & aliorum Patrum, qui Montem Sanctum Carmeli iuxta Eliæ fontem inhabitarunt ſucceſſionem hæreditariam tenentes.* Quæ duo quomodo inter ſe,

& cum veritate ipsa cohęreant, disquiri potest. Si enim hic Ordo ab Elia, & Eliseo, & alijs Patribus Montem Sanctum Carmeli habitantibus hæreditariam trahit successionem (vt Pontifex inquit) quomodo de illo dici potest a Beata Virgine productum, prout idem etiam Pontifex ait illis verbis, *Produxitque Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de Monte Carmeli*. Sed nodus facile soluitur, si aduertamus, quòd etsi huius Ordinis primordialis institutio (eo videlicet modo, quo in veteri lege ante Euangelij perfectionem, & complementum fieri potuit) ab Elia originem ducat, prout Pontifex iste fatetur, & tam ex ipso, quam ex alijs Summis Pontificibus, scilicet Iulio II. in Bulla *Ad Sacrum Ordinem*, Gregorio decimo tertio in Bulla, *vt Laudes*, Clemente Octauo in Diplomate *In Apostolicæ dignitatis*, & in alio *Dominici gregis*, litteris missis ad Persarum Regem, alijsque testimonijs, tum & præcipuè Ecclesiæ Sanctę in Officiis ab ipsa approbatis, tum etiam aliis historicorum, doctorũ, & authorum monumentis quamplurimis probauimus *in Apparatu ad tomum primum Annalium nostri Ordinis capite 6.* nihilominus, quia iuxta dicta *eo tomo primo Annalium circa annum Mundi* 4086. *præsertim numero* 43. *&* 44. Primordiatus ab Elia fuit in Virginis Sanctissimæ (quam sub typo nubeculæ paruæ de mari ascendentis prænouerat) honorem, itaut proinde eadẽ purissima Virgo causa veluti finalis, seu exẽplaris ipsius Ordinis dici possit, meritò propterea de ea inquit Pontifex *Produxitq. Sacrum Ordinem Beatæ Mariæ de Monte Carmeli*. Causa enim finalis, & exemplaris inter eas, quæ effectum dici possunt producere, à Philosophis recensentur. Nisi velimus dicere, ideo Sixtum Papam ea verba protulisse, quia, vt indicat illis, *Quem eiusdem Glorioſissimæ Dei Genetricis ſemperque Virginis Mariæ ſpecialititulo voluit inſigniri*, hic Ordo speciali eiusdem Virginis Sanctissimę voluntate ipsius titulo insignitur, quod quadamtenus est ipsum veluti produxisse. Eam scilicet ob causam *vt ob eius Virginis reuerentiam* (vt etiam Pontifex subiungit) *Ordo ipse à Christi fidelibus merito peramplius veneraretur &c.*

4 Alias Ordinis prærogatiuas, quas hoc loco Pontifex recenset, præsertim de fructibus vberibus, quos in agro militantis Ecclesię ac in propagatione fidei Catholicæ produxit, in nostris Annalibus, si Deus dederit, enumerabimus. Ea autem omnia, quæ Pontifex refert magnæ authoritatis pondus Ordini

afferr-

afferre pro cõperto cunctis est. Et si enim verba narratiua Papæ, quæ non principaliter propter se proferuntur, plenam probationem non efficiant, prout ex iuribus, & Doctoribus attuli supra Mare magnum Eremitarum Sancti Augustini §. 31. n. 95. & generaliter loquendo verba narratiua Papæ proprium factũ non referentis plenam fidem non faciant, prout ex Clem. 1. *de Probat.* colligunt doctores: nihilominus narratiuę Papæ etiam de facto alieno motu proprio factæ, & in qua fundat suam intentionem, standum est. Card. *in Clem.* 1. *de probat. in* 10. *q.* Pet. de Anchar. *ibi in* 1. *quæst* Imola *ibidem in* 4. *col. ver. prædicta limitat. esse vera*, & Alex. cons. 112. *vol.* 7. Curt. Iun. *cons.* 61. quos sequitur Puteus *decis.* 101. *alias* 100. *lib.* 3. *decis.* Cum ergo, quæ hic narrat Pontifex, ea referat ex motu proprio, & vt in eis fundet intentionem conferendi priuilegia, quæ in hoc Mari magno concedit, procul dubio ipsius narratiuæ standum erit. Præsertim, quia in antiquis ennunciatiua Papæ etiam in facto alieno plene probat. Ioan. de Imol. & alii in Clem. 1. *de probat.* Alex. *cons.* 15. *incip. visis narratis num.* 2. *lib.* 5. Ruin. *cons.* 108. *in cap. visa, ac bene intellecta num.* 20. *lib.* 2. Gabr. *de probat. conclus.* 2. *num.* 54. quos refert, & sequitur Rota *decis.* 142. *n.* 6. apud Farinac. *in Collect.* 1. *nouissimar. alias p.* 4. *diuersor.* & tenet Barb. *in d. Clem.* 1. *de probat. n.* 9.

Circa §. 1.

5 NOTA primo Bullam Bonifacii VIII. *in hoc* §. contentam confundi in Mari magno isto, prout in Bullario Rodriguez reperitur, cum Bulla Clem. IV. de qua *in* §. *sequenti*. Quod notatione dignum censeo pro hoc, & alijs pluribus erroribus, qui in hoc Bullario cernuntur, non Authoris, vt credo, sed typographorum incuria.

6 Nota secundò, quod cum confirmationes immunitatum, seu priuilegiorum Ordini concessorum factę à Nicolao Quarto, & Bonifacio Octauo, & in hoc §. contentæ, solum sint in forma communi, cum nec verbum habeant, quo denotetur eas esse in forma speciali, ideo solum habebunt eos effectus, quos similes confirmationes in forma communi habere solent. De, quibus dixi super Mare magnum Predicatorum §. 38. & super Ma-

re magnum Minorum §. etiam 38. & maxime ſuper Mare magnum Eremitarum Sancti Auguſtini §. 33. Vbi etiam alia ad intentum. Præſertim, quia ex dictis ibi elici poteſt huiuſmodi confirmationes in forma communi inutiles non eſſe, ſed fructuoſas.

7 Nota tertio, hoc idem priuilegium confirmatorium priuilegiorum, ſeu indultorum aliàs conceſſorum haberi etiam ferè ad verbum ex Vrbano VI. in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 5. Vide ibi dicta, & circa §. 28. eiuſdem Maris magni, ac dicenda inferius in alijs confirmationibus magis amplis, & extenſis.

Circa §. 2.

8 LITERÆ iſtæ Clementis Quarti *hoc* § contentę commendatitiæ ſunt Ordinis noſtri ad omnes Archiepiſcopos, vt ſcilicet Fratribus ſuffragarentur ipſis loca ad habitandum concedentes, impedientesque ne quo ad hoc ab aliquibus indebitè moleſtarentur. Notat autè Scholiaſtes huius Maris magni *inter priuilegia noſtrorum Patrum Diſcalceatorum* priuilegium hoc ſolum eſſe meram commendationem, non verò facultatem fundandi Monaſteria, cum prohibitio in contrarium ſolum reperiatur in Iure poſt tempora huius Pontificis Clementis Quarti, ſcilicet tempore Bonifacij octaui *in c. vnico de Exceſſibus Prælatorum in Sexto*. Sed quod attinet ad primum, cum iſtæ literæ ſint commendatitię pro fundandis Monaſterijs noſtri Ordinis, conſequentes etiam facultatem concedere videntur ad id faciendum, ſiue antea fuerit, ſiue non fuerit prohibitio. Quod attinet verò ad ſecundum, prohibitionem illam illius *capitis vnici de Exceſſ. Prælat.* non extendi ad omnes Religioſos, ſed ſolum ad Mendicantes, dixi *tomo 4. verbo Monaſteria Regularium nu. 4.* Quamuis etiam idem Scholiaſtes addat nunc temporis quoad fundationem Monaſteriorum eorumdem Patrum Diſcalceatorum ſtandum eſſe priuilegio Pauli Quinti; nihilominus iuxta dicta *tomo 1. c. 9. à num. 34* & loco relato *ex 4. to.* propter Conſtitutionem Vrbani octaui ibi relatam, reuocatum eſt tale priuilegium Pauli Quinti. An verò generaliter loquendo ad fundationem Monaſteriorum quorumcumque

Re-

Regularium requiratur Papæ licentia, dixi loco relato *ex 4. tomo*.

9 Porrò ex huiuſmodi commendatitijs Clem. IV. litteris, & alijs Innocentii IV. quas ipſe refert, pluribusque alijs in antiquioribus Pontificum Annalibus repertis, & in fauorem Religioſorum datis, colligi primò videtur, Religioſorum cauſas, vtpote valde fauorabiles pijſſime tractandas eſſe. *ea. in præſentia de probat. c. quia circa de priuileg. l. locum*, & ibi Gloſſa *verbo Relig. ff. de vſufruct. Authentic. ingreſſi C. de Sacroſ. Eccleſ.* Couarubias *lib. 1. variar. c. 19.* Gutierrez *lib. 1. canonic. quæſt. c. 32.* Secundò ſpecialiter in fundatione Monaſteriorum, de qua in præſentibus litteris agitur, etiam a Regibus, & Principibus curanda. Quia, vt benè, & piè Ludouicus Pius Imperator apud Flodoardum *lib. 2. hiſtor. Eccleſ. Rhemens. cap. 19.* dicebat: *Si locis venerabilibus ea, quæ a prædeceſſoribus noſtris Regibus, vel Imperatoribus ad Reipublicæ vſus exigebantur, Religioſa liberalitate in vtilibus, & neceſſitatibus ſanctorum locorum expendendis remittimus, & fidelium noſtrorum ſaluberrimis pro hac eadem re petitionibus benignum accommodamus aſſenſum, maximè animæ noſtræ, & Regi, & Regno prouidemus conſultum; quia nihil cernitur imminutum, quidquid pijs actibus, locis Religioſis, ac Eccleſiarum Dei vtilitatibus, ſeu ſeruorum Dei fuerit commoditati indultum.* Et Rangolius *in 4. c. lib. 1. Reg. c. 19.* contra politicam Bodini, & Gilneri dicens poſt alia: *An putas Principem meritò reprehendi poſſe, ſi Collegia inſtituat, ſi Religioſas domos ædificet, quibus è Republica neceſſaria ſtipendia ſuppeditet? Non poſſunt diſſipata, aut etiam diſtracta videri, quæ in communem Reipublicæ vtilitatem impenduntur.* Alia ad intentum de protectione Summorum Pontificum erga Religioſos, præſertim Mendicantes, inferius *circa* §. 39. huius Maris magni. Plura etiam ſpectantia ad Monaſteriorum extructionem, etiam pro caſu, in quo aliqui prætenderent ex talium Conſtitutione aliquod damnum ſibi inferri, habentur in variis Rotæ deciſionibus, ſcilicet Gerundenſi *altius non tollendi* coram Coccino 24. Nouemb. 1636. & eiuſdem tituli coram D. Panzirolo 15. Iunij 1637. & aliis ſimilibus, quę ibi referuntur. Vide etiam Moronum *Reſponſ. 60.*

dicantium verbo interdictum 3. §. Primo ſtatim, Mirándam *in Man. Prælat. to. 2. q. 38. ar. 12.* & Ioannem de Cruce *in lib. 2. de ſtat. Relig. c. 7. dub. 2.*

Circa §. 4.

11 CONTINETVR hîc priuilegium Innocentii VI. confirmatum, & relatum a Gregorio XI per quod extenditur priuilegium Innocentii IV. & Alexand. IV. de quo in §. præcedenti. Cum enim hi Pontifices facultatem dederint Fratribus noſtris celebrandi diuina officia tempore interdicti generalis, ſeruata iuris ſolemnitate, ſcilicet ianuis clauſis &c. nihilominus cum interdum ad aliquem locum generaliter interdictum irent, in quo Eccleſiæ, ſeu Monaſteria Ordinis non eſſent, clerici ſeculares, & aliqui Regulares eos ad diuina admittere recuſabant, vt propterea ad Sedem Apoſtolicam confugere compulſi ſunt. Papa ergo Innocentius VI. ipſis in hoc priuilegio concedit (quod & refert, & confirmat Gregorius XI.) vt cum ad talia loca declinarent, poſſent in eis ad diuina audienda, & celebranda admitti, ac ad receptionem Sacramentorum, cum ſolemnitate communis iuris, ſcilicet ianuis clauſis &c.

12 Circa quod nota, quod cum hæc differentia verſetur inter priuilegium locale, & perſonale, quod perſonale ſequatur perſonam, vbicunque fuerit, locale verò ſequatur locum, cum priuilegia conceſſa noſtris Fratribus ab Innocentio IV. & Alexandro IV. ambigua fuerint, nam Innocentius IV. generaliter illis conceſſit, vt tempore interdicti liceret illis diuina officia celebrare, non determinando locum talis celebrationis, Alexander autem IV. e contra illis conceſſerit, vt tempore talis interdicti dicta officia poſſent celebrare, determinando locum, ſcilicet *in Eccleſiis veſtris*, ideo attentè conſiderando verba horum priuilegiorum, (prout faciendum eſſe docet Suarez *lib. 8. de Legibus ca. 3. n. 10.* ad intelligendum naturam vtriuſq. priuilegij) ex vi prioris priuilegii Innoc. IV. cũ eſſet abſq. determinatione loci, ac per cõſequens perſonale, poſſent dicti Fratres vbique terrarum celebrare tempore interdicti; ex vi autem poſterioris Alex. IV. cum eſſet locale, & determinatum ad pro-

prias

petias Ecclesias nō possent id facere extra illas. Iure ergo & merito vel pro maiori declaratione priuilegij Innoc. IV. hoc aliud magis amplum, clarum, & expressum ab Innocent. VI. impetrare debuerunt. Quæ autem sint prohibita, vel concessa tempore interdicti, & de culpa, & pœnis, quas contrahunt violantes interdictum, vt propterea meritò Patres nostri has concessiones a Papa postulauerint, dixi latè *tom. 3. verbo Interdictum quoad Regulares*.

13 Circa clausulam illam in his, & similibus Bullis Pontificijs positam *Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Apostolorum &c.* iam dixi *tomo 3. verbo Clausula num. 34. & 35. ac tomo 4. verbo Pœna Ecclesiastica num. 16.* quod etsi denotet culpam mortalem in contrauenientibus prædictis Bullis; non tamen denotare excommunicationem, aut priuationem Beneficiorum, sed solum pœnam arbitrariam, & ad beneplacitum Papæ.

14 Vide alia in hoc Mari magno *circa §. 50. 51. & 52.* vbi hoc, & similia priuilegia ampliantur, & extenduntur a Sixto IIII.

Circa §. 5.

CONCEDIT hic Summus Pontifex Ioannes XXII. Religioni nostræ specialiter deuotus (vt patet ex Bulla
15 vulgo *Sabbatina* nuncupata, aliisque priuilegijs, ab ipso Ordini nostro concessis) amplissimam exemptionem Fratribus, Ecclesijs, Domibus, & rebus nostris, ac ad illa spectantibus, itaut vix similis alia alijs Religionibus concessa fuerit; accedente præsertim concessione Clem. VI. de qua *in §. sequenti*, & alijs, de quibus infra, vt propterea sigillatim enucleari debeat.

16 Et primò quidem verba illa de nostro Ordine prolatæ *Quem in statu firmo, & solido, & stabili determinus, & volumus permanere* posita sunt ab hoc Pontifice ad tollendum quemdam scrupulum ex eo ortum, quod Gregorius X. in Concil. Lugdunensi, dum quasdam Religiones extingui iubet, Prædicatorum, & Minorum Ordines in hoc non includendo propter euidentem vtilitatem Ecclesiæ ex ipsis prouenientem; de Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum Ordinibus loquens dixerit;

Ca-

Cæterum Eremitorum Sancti Augustini, & Carmelitarum Ordines, quorum institutio dictum Concilium Generale (scilicet Concilium Lateranense sub Innocentio tertio) *præcessit, in solito statu*, seu *in suo statu volumus permanere, donec de ipsis aliter fuerit ordinatum*, ex iis enim verbis minus pij Glossatores intelligere volebant hos duos Ordines à Concilio Lugdunensi & Gregorio X. confirmatos non iri, sed solum ipsis concessum permanere, donec quid de illis faciendum decerneretur. Quamuis autem glossema hoc falsum esset, & a Bonifacio VIII. *capit. vnic. de Relig. domib. in Sexto* omnino reiectum, siquidem ibi referens ad verbum Concilii Lugdunensis, & Gregorij X. verba, solum dixit: *Cæterum Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum Ordines, quorum institutio dictum Concilium generale præcessit, in solido statu volumus permanere*, non adiungens, sed potius expungens verba illa, *Donec de ipsis* &c. & pro *solito statu*, vel *suo statu* ponens *solido statu*, quo verbo, vt Ioannes Monachi, Guido, & alii intelligunt, Ordines isti confirmãtur, & consolidantur; & verba illa *solito statu*, seu *suo statu* denotent statum approbationis, & confirmationis, cum certum sit Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum Ordines ante Concilium Lugdunense sepius approbatos, & confirmatos fuisse à Sede Apostolica, nec verba illa *donec de ipsis &c.* obstarent, cum vt dictum sit, a Bonifacio VIII. fuerint reiecta, ipseque Bonifacius in Bulla, quæ habetur in principio sexti decretalium prohibeat recipi alias decretales *in Iudicijs, et Scholis* præter ab eo insertas, & casu quo subsisterent, plures, & congruas parerentur expositiones (de quo noster antiquus Doctor Ioannes de Baccone *lib. 3. quodlib. q. 6.* noster etiam Philippus Ribbotus *lib. 10. de instit. & pecul. gestis Carmel. cap. 8.* in Speculo Ordinis *fol. 41*, Ioannes Marquez *in lib. de Origine Ordinis Sancti Augustini c. 2. §. 4.* Ægidius à Presentatione *in lib. cui titulus* Primas Augustinianus *lib. 7. capit. 5. in fine* Thomas de Iesu *super Regul. Carmel. p. 2. dub. 3. circa titulum Regulæ*, & nos in nostris Annalibus *circa ann. Christi* 1274.) nihilominus ad tollendum, vt dixi, hunc scrupulum, Pontifex iste vtitur illis verbis *statu firmo, & solido, & stabili*, quæ idem important, & sunt veluti synonyma ad maiorem rei firmitatem ab ipso adiuncta. Verborũ enim idem significantium multiplicatio seu geminatio maiorem deliberationem, & eniam voluntatem denotat. *l. balista ff. ad Trebell.* Bartolus *in l. cum scimus*

thus num. 17. c. de agric. & censib. lib. 11. Decius *in l. 1. nu. 3. c. de pactis, & cons. 51. col. 2. & consil. 180. col. 3.* Gutierrez *practic. quæst. lib. 3. q. 17. num. 134.* Thuscus *practic. concl. t. 4. concl. 28.* & plures alii apud Barbosam *in tract. de Axiomat. iur. axiomate 105 num. 1.* præsertim quia verba geminata operantur, quod nihil possit opponi. Curtius in *cons. 278. n. 18.* Thuscus *supra.* Barbosa *sup. n. 8.*

17 Deinde verba illa *Pertinentijs suis* denotant non solum eximi a iurisdictione cuiuscumque sub Papa Ordinem, personas, Ecclesias, domos, & res alias nostras, sed etiam accessoria ipsis. Hoc enim significat verbum *Pertinentia*, prout tradit Innocent. *cap. cum ad Sedem num. 1. & 2. de restit. spoliat.* vbi Abbas *nu. 11.* Baldus *in l. cætera §. item hoc*, Socinus *cons. 47. col. 3. & cons. 23. a num. 6. lib. 5. num. 4 & 5. vol. 1. & reg. 295.* Thuscus *practic. concl. to. 6. littera P. concl. 323.* & alii apud Barbosam *de Appellat. iuris appellat. 200. num. 1.* Vt talium pertinentiarum nomine venient ea, quæ per viam necessitatis, seu æquitatis, aut naturalis inhærentiæ accedunt dictis rebus, siue statuto, lege, consuetudine, aut communi vsu accedant, siue consistant in possessione, siue in iure, aut iurisdictione, molendina, furni, prædia, foueæ, horti, viridaria, & similia. Sic enim colligo ex variis iuribus, & Doctoribus apud Barbosam relatum *dict. Appellat. 200.*

18 Præterea verba illa *Inius, & proprietatem B. Petri, & Apostolicæ Sedis assumimus*, quomodo probent perfectam exemptionem istorum Religiosorum ab Ordinariorum iurisdictione, dixi supra Mare magnum Eremitarū S. August. circa §. 31. Vbi etiam idem dictum manet de verbis illis: *De gratia speciali decernentes ex nunc vos, & Ordinem vestrum, ac personas, Ecclesias, & Oratoria, domos, & loca præfata, ac pertinentia ad eadem soli Romano Pontifici, & dictæ sedi tam in spiritualibus, quam in temporalibus absque vllo medio subiacere.* De eo quoq. priuilegio, quod adiungitur illis verbis: *Ita quod nec locorum Ordinarij, nec alia quauis persona Ecclesiastica in vos, & Ordinem vestrum, personas, Ecclesias, Oratorium, domos, & loca predicta, vt pote prorsus exempta, possint excommunicationis, suspensionis, aut interdicti promulgare sententias* sub pœna inanitatis, & irritationis actuum, similiter est dictum *eo §. 31.* & aliis locis ibi relatis ex Mari magno Prædicatorum, & Minorum.

Expen.

19 Expendenda autem ſunt verba illa, *Tam in ſpiritualibus, quã in temporalibus*, quibus denotatur omnimoda etiam exemptio Religioſorum noſtri Ordinis ab Ordinarijs in omnibus, & quibuſcumque cauſis. Dictiones enim *tam*, & *quam* accipiuntur augmentatiuè. Aymon *conſ.* 227. *nu.* 9. Menochius *conſ.* 195. *num.* 7. Vulpella *de præpoſ. & ad verb. Significat. ſub hac dict. pag* 121. Barboſa *de dictionib. dict.* 400. ex Rotæ deciſionib. Implicant etiam caſum magis dubitabilem. Surdus *conſ.* 317. *n.* 17. Barboſa *ſupra num.* 6.

20 Expendere etiam oportet clauſulã illã; *Ac perſonis degentibus in eiſdem*, per ipſam enim denotatur non ſolum concedi hanc exemptionem perſonis Religioſorum, de quibus id dixerat per illa verba, *vos, perſonas*, ſed etiam reſpectiuè, & quatenus sũt capaces, aliis ſecularibus degentibus inter ipſos, vt ſunt non ſolum Tertiarij, Oblati, & familiares, ſed etiam (quod quandoque contingit) ſæculares alij in domibus noſtris propter aliquam cauſam commorantes. Vnde in facti contingentia, cum quidam ſæcularis hic Romę infirmaretur, & deuotionis cauſa ad ſe curandum in quoddam Monaſterium noſtrum veniſſet; ex vi huius priuilegii Sacramenta Euchariſtiæ, & Extremæ Vnctionis à Fratribus ipſi miniſtrata fuerunt. Ad quod etiã deſeruire potuit priuilegium Pij IV. & Pij V pro Theatinis, quod retuli *tomo* 3. *verbo Euchariſtia quoad Regulares nu.* 10. Quo ad Tertiarios verò, Oblatos, & familiares quomodo hoc, & alia priuilegia moderata ſint, conſule dicta *tomo* 2. *capitul.* 8. 14. & 16.

Circa §. 6.

21 PRIVILEGIVM Clem. VI. hoc §. contentum ampliatiuum, eſt, & confirmatorium alterius Ioann. XXII. §. *præcedenti* relati. Confirmatorium quidem, quia referens illud inquit *prædicto indulto in ſuo robore permanente*; ampliatiuum verò, quia cum in illo non eſſet declaratum, an *ratione delicti, ſeu contractus aut rei, de qua agitur*, conueniri nequirent Fratres coram Ordinarijs, in iſto id exprimit Clemens cum derogatione expreſſa *cap. volentes de priuileg. in 6.* quod eſt Conſtitutio Innoc IV. De qua materia egi ſupra Mare magnum Prædicatorum *circa* §. 46. Minorum

circa

circa §. 44. Eremitarum S. Augustini *circa* §. 32. & 42. cum alijs locis ibi relatis. Semper tamen animaduertendum est tam pro hoc, quam pro similibus priuilegiis exemptionis Regularium attendendum esse ad limitationes traditas a Concil. Trident. ita vt in casibus a Concilio determinatis talis exemptio nullatenus ipsis suffragetur. Qui autem sint ij casus, dixi *to. 3. verbo Episcopus quoad Regulares*, & *verbo Exemptio Regularium*, & aliis locis ibi citatis.

22 Nota præterea hunc Pontificem in hoc priuilegio pro Ordinis nostri confirmatione vti ijsdē illis verbis, quibus vsum fuisse Ioannem XXII. in priuilegio relato §. *precedenti* dixi ad tollendum scrupulum, qui poterat esse propter Concilium Lugdunense, & Gregor. X. scilicet *Ordinem vestrum, quem in statu firmo, solido, & stabili volumus permanere*. Vnde temerè nimis hanc esse mentem Ecclesię vel in dubium reuocari potest.

23 Alia ad intentum habet infra in simili priuilegio a Sixto IV. concesso 101. vbi etiam de limitatione illius facta a Concilio Tridentino, pro casu videlicet, quo Religiosi etiamsi intra claustra Monasterii degunt, extra illa tamen notorie, & scandalosè delinquant. De quo similiter locis relatis ex 3. *tomo*.

Circa §. 7.

Vbi de Regula Carmelitarum.

24 CONTINETVR in hoc §. confirmatio Regulę Carmelitarū à B. Alberto Hierosolymitano Patriarcha traditæ, & ab Innocent. IV. iam pridie declaratę, correctæ, & mitigatę, & postea ab Alexandro IV. approbatę, & confirmatę, & à Nicolao IV. in ista Bulla insertę, approbatę etiam, & confirmatę. Quę quia res est non mediocriter spectans ad nostros Carmelitas, ideo accuratiùs tractanda, Regula ipsa exponenda, & dubia, quæ circa ipsam sunt, enodanda. Vt autem quid factum sit ab Innoc. IV. aliisque Summis Pontificibus successoribus circa ipsam Regulam melius innotescat, operę pretium erit, illam prout à B. Alberto tradita primum fuit, referre, ac postea declarationes, correctiones, & mitigationes à Pontificibus circa illam factas adducere. Regula ergo B. Alberti pura, primęua, & primitiua hęc est.

Re-

Regula prima, & primitiua Carmelitarum.

25 ALBERTVS Dei gratia Hieroſolymitanæ Eccleſiæ vocatus Patriarcha dilectis in Chriſto filiis Brocardo, & cæteris Eremitis, qui ſub eius obedientia iuxta fontem in Monte Carmeli morantur, in Domino ſalutem, & Sancti Spiritus benedictionem. Multifarie, multiſq. modis Sancti Patres inſtituerunt qualiter quiſque in ſuo Ordine ſuerit, vel quemcumque modum religioſæ vitæ elegerit, in obſequio Ieſu Chriſti viuere debeat, & eidem fideliter de corde puro, & bona conſcientia deſeruire. Verum quia requiritis à nobis, vt iuxta propoſitum veſtrum tradamus vobis vitæ formulam, quam tenere in poſterum debeatis.

Illud in primis ſtatuimus, vt vnum ex vobis habeatis Priorem, qui ex vnanimi omnium aſſenſu, vel maioris, & ſanioris partis ad hoc officium eligatur, cui obedientiam promittat quilibet aliorum, & promiſſam ſtudeat operis veritate ſeruare.

Præterea iuxta ſitum loci, quē inhabitare propoſueritis, ſinguli veſtrum ſingulas habeant cellulas ſeparatas, ſicut per diſpoſitionem prioris ipſius, & de aſſenſu aliorum Fratrum vel ſanioris partis eædem cellulę cuique fuerint aſſignatę.

Nec liceat alicui Fratrum niſi de licentia Prioris, qui pro tempore fuerit deputatum ſibi locum mutare, vel cum alio permutare.

Cellula Prioris ſit iuxta introitum loci, vt venientibus ad eundem locum primus occurrat, & de arbitrio, & diſpoſitione ipſius poſtmodum, quæ agenda ſunt, cuncta procedant.

Maneant ſinguli in cellulis ſuis, vel iuxta eas die, ac nocte in lege Domini meditantes, & in orationibus vigilantes, niſi aliis iuſtis occaſionibus occupentur.

Hi qui litteras norunt, & legere Pſalmos, per ſingulas horas eos dicant, qui ex inſtitutione Sanctorum Patrum, & Eccleſiæ approbata conſuetudine ad horas ſingulas ſunt deputati. Qui vero litteras non norunt, vigintiquinque vicibus dicant *Pater noſter*.

noſter in Nocturnis vigiliis, exceptis Dominicis, & ſolemnibus diebus, in quorum vigiliis prædictum numerum ſtatuimus duplicari, vt dicatur *Pater noſter* vicibus quinquaginta. Septies autem eadem dicatur oratio in Laudibus Matutinis: in alijs quoque horis ſepties ſimiliter eadem ſigillatim dicatur oratio, præter officia veſpertina, in quibus ipſam quindecies dicere debeatis.

Nullus Fratrum dicat ſibi aliquid eſſe proprium, ſed ſint vobis omnia cõmunia. Et ex his quæ vobis Dominus dederit, diſtribuatur vnicuique per manum Prioris, ideſt per hominem ab eo ad idem officium deputatum, prout cuique opus fuerit, inſpectis ętatibus & neceſſitatibus ſingulorum; ita tamen vt ſicut præmiſſum eſt, in deputatis cellulis ſinguli maneant, & ex his, quæ ſibi diſtributa fuerint ſingulariter viuant.

Oratorium prout commodius fieri poterit, conſtruatur in medio cellularum: vbi mane per ſingulos dies ad audienda Miſſarum ſolemnia conuenire debeatis, vbi hoc commode fieri poterit.

Dominicis quoque diebus, vel alijs, vbi opus fuerit de cuſtodia Ordinis, & animarum ſalute tractetis, vbi etiam exceſſus, & culpę Fratrum, ſi quæ in aliquo deprehenſæ fuerint, charitate media corrigantur.

Ieiunium ſingulis diebus, exceptis Dominicis, obſeruetis à feſto Exaltationis Sanctæ Crucis, vſque ad diem Dominicæ Reſurrectionis, niſi infirmitas, ſeu debilitas corporis, aut alia iuſta cauſa ieiunium ſolui ſuadeat, quia neceſſitas non habet legem.

Ab eſu carnium ſemper abſtineatis, niſi infirmitatis, & nimiæ debilitatis remedio ſint ſumendæ.

Quia verò militia eſt vita hominis, & omnes, qui piè volunt viuere in Chriſto, perſecutionem patiuntur, aduerſarius quoq. veſter diabolus tamquam leo rugiens circuit quærens, quem deuoret, omni ſolicitudine ſtudeatis indui armatura Dei, vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias inimici. Accingendi ſunt lumbi veſtri cingulo caſtitatis. Muniendum eſt pectus cogitationibus ſanctis: ſcriptum eſt enim, *Cogitatio Sancta ſeruabit te*. Induenda eſt lorica iuſtitiæ, vt Dominum Deum veſtrum ex toto corde, & tota anima, & ex tota virtute diligatis, & proximos veſtros tanquam vos metipſos. Sumendum eſt in omnibus ſcutum fidei, in quo poſſitis omnia tela nequiſſimi ignea extin-

tinguere. Sine fide enim est impossibile placere Deo, & hæc est victoria fides nostra. Galea quoque salutis capiti imponenda est, vt de solo Saluatore speretis salutem, qui saluum facit populum suum à peccatis eorum. Gladius autem spiritus, quod est verbum Dei, abundanter habitet in ore, & in cordibus vestris. Et quæcumque vobis agenda sunt, in verbo Domini fiãt. Faciendum est vobis aliquid operis, vt semper vos diabolus inueniat occupatos, ne ex otiositate vestra aliquem intrandi aditum ad animas vestras valeat inuenire. Habetis in hoc Beati Pauli Apostoli magisterium pariter, & exemplum, in cuius ore Christus loquebatur, qui positus est, & datus à Deo prædicator, & doctor Gentium in fide, & veritate, quem si secuti fueritis, non poteritis aberrare. *In labore* (inquit) *& fatigatione fuimus inter vos nocte, ac die operantes, ne quem vestrum grauaremus non quasi nos non habemus potestatem sed vt nosmetipsos formam daremus vobis ad imitandum nos. Nam cum essemus apud vos, hæc denunciabamus vobis, quoniam si quis non vult operari non manducet. Audiuimus enim inter vos quosdam ambulantes inquiete nihil operantes. His autem, qui huiusmodi sunt, denunciamus, & obsecramus in Domino Iesu Christo, vt cum silentio operantes suum panem manducent.* Hæc via sancta, & bona, ambulate in ea. Commendat autem Apostolus silentium, cum in eo præcipit operandum. Et quemadmodum Propheta attestatur, *Cultus Iustitiæ silentium est*; & rursus *in silentio, & spe erit fortitudo vestra*. Ideoq. statuimus, vt ab hora vespertina, vsque ad horam tertiam sequentis diei silentium teneatis, nisi forte necessitas, vel causa rationabilis, aut licentia Prioris silentium interrumpat. Alio vero tempore licet silentij non habeatur obseruatio, tanta, diligentius tamen à multiloquio cauetur, quoniam sicut scriptum est, & non minus experientia docet, *in multiloquio non deerit peccatum, & qui inconsideratus est ad loquendum, sentiet mala*. Item, *qui multis verbis vtitur ledit animam suam*. Et Dominus in Euangelio, *de omni verbo otioso quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicij*, faciat ergo vnusquisque stateram verbis suis, & frænos rectos ori suo, ne forte labatur, & cadat in lingua sua, & insanabilis sit casus eius ad mortem, custodiens cum Propheta vias suas, vt non delinquat in lingua sua; & silentium in quo est cultus iustitiæ, diligenter, & caute studeat obseruare. Tu autem Frater Brocarde, & quicumque post te institutus

fuerit Prior, illud ſemper habeatis in mente, & Seruetis in opere, quod Dominus in Euangelio: *Quicumque voluerit inter vos maior fieri, erit veſter miniſter, & quicumque voluerit inter vos primus eſſe, erit veſter ſeruus.* Vos quoque cęteri Fratres Priorem veſtrum humiliter honorate, Chriſtum potius cogitantes, quã ipſum, qui poſuit illum ſuper capita veſtra. Et Eccleſiarum præpoſitis ait: *Qui vos audit, me audit, & qui vos ſpernit, me ſpernit*, vt non veniatis in iudicium de contemptu, ſed de veſtra obedientia mereamini vitæ æternæ mercedem. Hęc breuiter ſcripſimus vobis conuerſationis veſtrę formulam ſtatuẽtes, ſecundum quam viuere debeatis. Si quis autem ſuper erogauerit, ipſe Dominus cum redierit, reddet ei. Vtatur tamen diſcretione, quę virtutum eſt moderatrix.

Finis Regulę primitiuæ.

26 Circa hanc porro B. Alberti Regulam dubia aliquot eſſe poſſunt. Primum, de Authore ipſius, quis ſcilicet is Albertus fuerit ſecundum: de Brocardo illo, cui cum cęteris Eremitis Carmeli data fuit; tertium, de tempore datæ ipſius; quartum de illius confirmatione, a quo videlicet approbationem, vel cõfirmationem meruerit; quintum de excellentiis, & prærogatiuis ipſius Regulæ. Quia tamen hęc potius ad hiſtoriam, quam ad moralem doctrinam, quam in hoc opere intendimus, ſpectant, & quia de ipſis latè in noſtris Annalibus dicimus, ad ea ipſa referimus, in lucem edenda, ſi Deus conceſſerit. Sub cõpendio tamen dicimus Authorem huius Regulę fuiſſe Albertum Hieroſolymitanum Antiſtitem ab Innoc. III. ex Vercellenſi Epiſcopo ad Terram Sanctam miſſum, quem officio canonico vt beatum Ordo noſter veneratur. Brocardum verò illũ, ad quem Regula dirigitur, fuiſſe B. Brocardum Ordinis Generalem, inter Latinos ſecundum. Tempus datæ credimus in re incomperta fuiſſe circa ann. Domini 1205. vel paulo poſt. Cõfirmatam autem Regulam primò aſſerimus ab eodem Alberto poteſtate tum ordinaria Patriarchæ, qua fungebatur, & quę ad id ſufficiebat ante Concilium Lateranenſe, quod id prohibuit; tum extraordinaria Legati Apoſtolici, deinde a Concilio Lateranenſi, ſeu Innoc. III. Honorio III. Gregorio IX. & Innoc. IV. ſub anno 1245 duobus annis ante iſtam ſolemniorem confirmationem in Mari magno inſertam. De quo inter alios noſter antiquus Doctor Ioannes de Baccone *lib 3. quodlib. q. 6.* Eius autem excellentiam maxime commendat, quod breuitate, &

cla-

claritate ea omnia, quę ad finem, & media ſperfectionis Religioſę ſpectant, mirificè continet. Sed de iis, vt dixi, latè in Annalibus noſtris.

27 Alia tamen ad noſtrum intentum magis vtilia in præſenti de ipſa inquirenda ſunt. Primum quidem, qualiter, & in quibus a Summis Pontificibus declarata, correcta, moderata, & mitigata fuerit. Secundum, de obligatione ipſius, qualiter ſcilicet, & ſub quali culpa ad ipſam obſeruandam teneantur Carmelitæ. Tertium, quod pertinet ad ipſius expoſitionem, & dubiis, quæ circa ipſam eſſe poſſunt, prout ad materiam moralem, & ad conſcientiam Fratrum ſpectare poſſunt; omiſſis multis, quæ circa ipſius ſpiritualem ſenſum tradunt plures ex noſtris; ſpecialiter venerabilis, & antiquus noſtri Ordinis Pater Ioannes Soreth Generalis *in expoſit. præmet. Regul.* Hieronymus Gratianus *in Diſcipl. Regular.* Thoma de Ieſu *de Regul. Carmelitar.*

28 Et, quod attinet ad primum, ex collatione iſtius Regulę, quam vocamus primęuam, puram, & primitiuam cum ea, quæ iuſſu Innocentii IV. correcta eſt, & quæ ſub Mari magno eſt inſerta, colligitur manifeſtè in quibus declarata, correcta, moderata, & mitigata fuerit. Et primò quidem, cum in capite primo Regulæ primitiuę diceretur, quod Fratres promitterent obedientiam Priori, in iſta declaratum eſt id fieri debere *cum caſtitate, & abdicatione proprietatis*. Deinde quia in Regula primitiua nihil dicebatur de locis, ſeu habitationibus Fratrum, quin potius, vt aliqui dicebant, ſolum illis permiſſum erat, vtpotè Eremitis, in eremis habitare; ad tollendum dubium declaratum id eſt hoc modo: *Loca autē habere poteritis in eremis, vel vbi vobis donata fuerint ad veſtræ Religionis Obſeruantiam apta, & commoda, ſecundum quod Priori, & Fratribus viderit expedire*. Præterea, quia in c. 7. Primitiuæ Regulæ dicebatur: *In deputatis cellulis ſinguli maneant, & ex ijs, quæ ſibi diſtributa fuerint, ſingulariter viuant*; His verbis deletis, & rigorem, qui in ipſis erat, mitigando, additum eſt poſt illa verba capitis ſecundi, *eadem cellula cuique fuerint aſſignata*, quod ſequitur: *Ita tamen vt in communi Refectorio ea, quæ vobis erogata fuerint, communiter, aliquam Lectionem Sacræ ſcripturæ audiendo, vbi commodè poterit obſeruari, ſumatis*. Item quia in *cap. 6.* primitiuæ Regulæ dicebatur: *Hi qui litteras norunt, & legere Pſalmos, per ſingulas horas eos dicant, quos ex inſtitutione*

Sanctorum Patrum, & Ecclesiæ approbata consuetudine ad horas singulas sunt deputati; cum hoc Fratribus dubium generaret, an illi tenerẽtur ad alias horas canonicas præterquam ad Psalmos dicendos, propterea hanc clausulam corrigendo, & declarando sic positum fuit. *Hi qui horas canonicas cum clericis dicere norunt, eas dicant secundum constitutionem Sanctorum Patrum, & Ecclesiæ approbatam consuetudinem*. Id quoq. quod *in cap. 7.* primęuæ Regulæ dicebatur: *Ex his, quæ vobis Dominus dederit, distribuatur vnicuique per manum Prioris, idest, per hominem ab eo ad idem officium deputatum*, sic fuit in hac recẽtiori Regula declaratum, & correctum. *Sint vobis omnia communia, & distribuantur vnicuiq. per manum Prioris, idest, per Fratrem ab eodem ad idem officium deputatum, prout vnicuique opus erit &c.* Post quæ etiam (cum similia in primitiua Regula non haberẽtur) in posteriori hac priorem declarando conformiter etiã ad declarationem Gregorij IX. & eiusdem Innocent. IV. in Bulla *Ex officij nostri* in Speculo Ordinis *lib. 8. c. 5. & fol. 61.* additum est: *Asinos autem siue mulos prout vestra expostulauerit necessitas, vobis habere liceat, & aliquod animalium siue volatilium nutrimentum*. Seu quod in idem fere recidit; *Et aliquot animalium, siue volatilium ad nutrimentum*. prout sæpius legitur.

Maximè verò prima illa Regula mitigata est in posteriori iussu Innocentij alterata in eo quod habetur in *c. vndecimo*. Cum enim in illa haberetur: *Ab esu carnium semper abstineatis, nisi pro infirmitatis, & (alias aut) nimiæ debilitatis remedio sint sumendæ*, cum rigidissima viderentur, mitigata hoc modo sunt: *Ab esu carnium abstineatis nisi pro infirmitatis, vel debilitatis remedio sumantur*, deletis particulis *semper*, & *nimiæ*, quæ erant in primitiua Regula. Quin additum est: *Et quia vos oportet frequenter mendicare itinerantes, ne sitis hospitibus onerosi, extra domos vestras sumere poteritis pulmenta cocta cum carnibus; sed & carnibus supra mare vesci licebit*. Maximè etiã moderata est, & mitigata prior illa Alberti Regula per hanc posteriorem authoritate Innocentij IV. quoad silentii obseruantiam. Cum enim in primitiua Regula diceretur: *Ideoque statuimus, vt ab hora vespertina vsque ad horam tertiam sequentis diei silentium teneatis, nisi forte necessitas, vel causa rationabilis, aut licentia Prioris silentium interrumpant*; quod sanè durissimum videbatur, mitigatum sic est in hac posteriori Regula: *Ideoque statuimus, vt dicto Completorio silentium teneatis vsq.*

ad

ad primam dictam ſequentis diei. Tollendo videlicet verba illa *Niſi forte neceſſitas* &c. & temperando tempus ſilentij, ſcilicet *a Completorio vſque ad primam ſequentis diei*; cum antea eſſet *ab hora veſpertina, vſque ad horam tertiam ſequentis diei.*

29 Reſumendo ergo dicta ex ijs colligitur primam illam, primitiuam, ſeu primæuam Alberti Regulam declaratam ſeu correctam fuiſſe in hac poſteriori authoritate Innocentij alterata in quinq. punctis, ſcilicet in obſeruantia caſtitatis, & proprietatis; in locis, ſeu habitationibus Fratrum; in officio diuino recitando; in eo, per cuius manus diſtributio fieri deberet Fratribus de neceſſarijs, in poſſeſſione aſinorũ, mulorũ, nutrimento &c. Moderatam autem, ſeu mitigatam fuiſſe in tribus, ſcilicet in comeſtione in cellulis; in eſu carnium; & ſilentio. De quibus Philippus Ribboti antiquus Ordinis. Scriptor *in Speculo Ordinis libro* 8. *capit.* 6. & nos in noſtris Annalibus.

30 Ne tamen aliquis credat ob huiuſmodi Regulæ alterationem, ipſam, vel Religionem diuerſam exiſtimari debere, audiat S. R. deciſionẽ in vna Oriolenſi *præcedentiæ* Veneris decimo Martij 1600. coram Litta, quę habetur inter deciſiones recentiorum per Farinacium collectas *par.* 2. *deciſ.* 26. in qua reſoluitur præcedentiam deberi Ordini prius inſtituto, ac approbato, etiam ſi Regula ſit aliquantulum immutata, dummodo non ſit mutata in ſubſtantialibus, his verbis: Domini reſoluerunt, Carmelitas Monaſterii Oriolen. præcedere debere Fratres de Mercede in eadem Ciuitate exiſtentes, eo moti fundamento, quia conſtat, quod Ordo Carmelitarum fuit inſtitutum ante Concilium generale, vt legitur *in cap. fin.* §. *Sane ad Prædicatorum, de Religioſis domibus. in* 6. & probatur ex pluribus auctoribus hic relatis per Informantes, & quia fuit approbatus per Honorium Tertium ann. Sal. 1225. vt conſtat ex Bulla eiuſdem Honorij. quę ſupponitur pro nunc in forma approbanti, de qua in ſummatio iurium, *n.* 1. in confeſſo autem eſt, Ordinem Beatæ Mariæ de Mercede fuiſſe inſtitutum poſt dictum Concilium generale, & fuiſſe approbatum per Gregorium Nonum anno octauo ſui Pontificatus, qui Gregorius Nonus fuit Pontifex creatus poſt d. Honorium, quo fit, ſiue ſpectetur initium Ordinis, ſiue approbatio illius, vti prior tempore Carmelitarum Ordo precedere omnino debeat, ad not. per Doct. *in l. honoret ff. de decurio. in l. fin.* vbi Bart *Cod de Tironibus lib.* 1. cum alijs, de quibus Caſſan, *in Catalogo glor. mund. part.* 4. *conſide-*

rat 52. *verſ.* §. *ergo modo*, & per Tob. Non. *conſil.* 71. *num.* 35. per Nauar. *conſil. de ſtat. Monach.* & ad illud deductum per Informantes contra Carmelitanos, quod ſcilicet Regula prędictorum non ſit eadem, quę fuit inſtituta ab Alberto Patriarcha in Terra Sancta Apoſtolicæ Sedis Legato de anno 1208. vel circiter, & poſtmodum approbata per Honorium Tertium, fuit reſponſum non probari mutationem huiuſmodi, & in dubio eam non debere præſumi. Alc. *de præſump. reg.* 2. *præſump.* 1. & 2. & licet in aliquibus Regula prędicta fuerit tam per Honorium Tertium, quam per Innocentium Quartum reformata, ac moderata, non tamen apparet alterata circa ſubſtantialia ipſius Regulæ, nec priores, & originales conſtitutiones illius fuerunt turbatæ, quo caſu poſſet dici mutata forma illius ad text. *c. Recolentes de Stat Monach.* & ita ex his, & alijs hic latius deductis per Informantes, fuit reſolutum, vt ſupra, &c. Hęc in iſta deciſione ad intentum ſatis vtilia, ſiquidem ex ea habetur per reformationem, & moderationem huius Regulę factam ab Innoc. IV. non fuiſſe alteratam circa ſubſtantialia, ac per conſequens vnam, & eandem ſubſtantialiter eſſe cum ea quam Albertus fecit, & Honorius Papa confirmauit.

81 Quoad ſecundum, de obligatione ſcilicet, qua aſtringuntur Carmelitæ ad obſeruantiam iſtius Regulę, quamuis ſufficienter de eo dictum fuerit *tomo* 1. *cap.* 7. *per tot.* nihilominus doctrinam generalem ibi traditam de Regulis Religionum ad ſpecialem hanc Regulam applicando, per aliquot puncta rem decidimus.

82 Primum. Obligatio ad Regulam Carmelitarum ex triplici capite prouenit. Primò, ex profeſſione ipſorum. In ea enim expreſsè promittunt obedientiam, paupertatem, & caſtitatem *ſecundum Regulam Ordinis*. Modus enim profeſſionis Carmelitarum talis eſt. *Ego Frater* N. *facio Profeſſionem meam, & primitto Obedientiam, Paupertatem, & Caſtitatem Deo, & Beatæ Mariæ Virgini de Monte Carmeli, & Reuerendiſſimo Patri* N. *Priori Generali Fratrum Ordinis eiuſdem Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmeli, ſuiſque ſucceſſoribus ſecundum Regulam prædicti Ordinis, vſque ad mortem*. Secundo ex vi confirmationis ipſius Regulæ a Summis Pontificibus factæ. Et vt omittam confirmationem primitiuæ Regulæ ab Honorio III. Greg. IX. & Innocent. IV. factam, in qua Pontifices iſti illam iniungunt, ſeu pręcipiunt obſeruari, vt patet in Bullis ipſorum, quę habentur

bentur *in Speculo Ordinis fol.* 31.32.60. *& 61.* Id clare constat in eadē Regula, prout in presenti declarata, correcta, & mitigata iussu eiusdem Innocentii IV. Commissarii enim Apostolici qui id fecerunt, prout dixi eo *cap.1. num.* 4. sic dicunt: *Qua fungimur authoritate, mandamus, quatenus Regulam a nobis correctam, declaratam, & mitigatam, prout expedire vidimus, deuotè recipientes eam firmiter obseruetis.* Tertio ex Concil. Trid. *sess.* 25. *de Regularibus cap.*1. vbi sic ad intentum: *Hoc decreto præcipit, vt omnes Regulares tam viri quam mulieres ad Regulæ, quam professi sunt, præscriptum vitam instituant, & componant: atque in primis, quæ ad sua professionis perfectionem, vt obedientiæ, paupertatis, castitatis, aliq; quæ alia sunt alicuius Regulæ, & Ordinis peculiaria vota, & præcepta ad eorum respectiue essentiam necnon ad communem vitam, victum, & vestitum obseruanda pertinentia fideliter obseruent.* Quod etiam inculcant sæpius posteriores Pontifices in suis Bullis, ac decretis: ac Sacrę Congregat. Eminentissimorum Dominorum Cardinalium in suis etiam decretis, decisionibus, & declarationibus Regularium materiam concernentibus.

33 Secundum, iuxta dicta *eo c.*7. quantitas obligationis Regulę attendenda est, primò, ex parte materiæ, quam præcipit. Secundo ex intentione institutoris ipsius. Tertiò, ex verbis, quibus vtitur. Quarto, ex communi acceptatione Religionis. Ex iis enim iuxta ibidem dicta, colligi potest, an Regula obliget ad mortale peccatum, an solum ad veniale, vel ad nullam culpam. De quo non solum Sanctus Thomas, Caietanus, Nauar. Sanchez, Valencia, & alij eo loco relati, sed etiam Layman *lib.* 4. *Tract.* 5. *c.* 8. & Castrus Palaus *p.* 3. *Tract.* 16. *disp.* 4. *punct.*3. & ex nostris circa huius Regulæ expositionem Hieronymus Gratianus *in disciplina Regularic.* 1. *de obedientia circa illa verba de Obedientia mercamini vitæ æternæ mercedem* §.4. Thomas de Iesu *super Regulam Carmelitar. par.* 2. *dub.* 8. Ioannes de Iesu Maria *in Tract. de inslit. Relig. not.* 8. & Ioannes Pintus de Victoria *in Hierarchia Carmelitana Tract.* 2. *capit.* 23.

34 Tertium iuxta dicta etiam eo *c.*7. ea quę præscribuntur in Regula, quædam sunt, quę aliàs sunt sub præcepto, vt diligere Deum, & proximum, dicere horas canonicas &c. quædam, quę pertinent ad obseruantiam votorum essentialium Religionis, scilicet, obedientiæ, castitatis, & paupertatis; quędam, quæ

proponuntur vt mera consilia, & ad maiorem charitatem exercendam; quædam verò quę non proponuntur vt mera consilia, neque sunt directè de votis promissis, aut de rebus alias præceptis, sed sunt obseruantię quędam externæ ordinatę ad obseruantiam votorum essentialium, v.g. ieiunia, silentium, abstinentia à carnibus &c.

35 Quartum, iuxta dicta etiam eo *cap. 7.* quomodo Regula præscribit aliqua, quę alias sunt sub præcepto, obligat ad mortale, vel veniale, sicut res illa obligabat. Quando præcipit aliquid pertinens ad obseruantiam votorũ, ex genere suo obligat ad mortale, sicut et ipsa vota licet ratione paruitatis materię possit solum ad veniale obligari. Quando præscribit aliquid solum sub consilio, ad nullam culpam obligat. Quando verò præcipit obseruantias Regulares, scilicet conducentes ad obseruantiam votorum, vt sunt ieiunia, silentia, abstinentiam a carnibus &c. tunc licèt secundum se obligare posset ad mortale; cum vtatur verbis præceptiuis, quę suppositа grauitate materiæ peccatum mortale indicant (præsertim, quia in confirmatione Regulæ ab Innocent. IV. facta, & Concilio Tridentino, vt vidimus, ea verba præceptiua reperiantur) nihilominus, quia communis consensus Religionis, solum sub veniali tales obseruantias acceptauit, ideo solum ad veniale obligant. Prout eo *c. 7. num.* 14. ex D. Thoma, Suarez, Thoma de Iesu, & Ioanne Pintò de Victoria, dixi. Quibus iunguntur Hieronymus Gratianus, & Ioannes de Iesu Maria *supra.* Quæ omnia magis constabunt ex ijs, quæ circa singula Regulæ puncta inferius dicentur.

36 Quintum, iuxta dicta *eo c. 7, num.* 15. ex Thoma de Iesu, & Ioanne Pinto de Victoria, transgressio præceptorum Regulæ quamuis ad lethale crimen non pertingat, intra limites tamen venialis culpæ graue peccatum est, tum quia, vt ibi dixi, talis offensa est circa illa, quę maximè pertinent ad Religiosum, & quæ sunt illi maximè propria. Ad quod præsertim deseruiunt, quæ *in Tractatu de Reformatione Regularium cap.* 5. *&* 6. scripsi, vbi pluribus, variisque SS. Patrum, & Doctorum testimonijs, aliquotque etiam horrendis casibus, seu exemplis ostendi obseruantiam *Regulæ*, etiam quoad minima quæque valde ad fulcimentum Religionum iuuare; e contra verò defectus in hoc ipsas euertere. De quo etiam inter neotericos Ioannes Eusebius *in doctr. ascetic. lib. 6. doctr.* 8. *per tot.* Tum

quia

quia vt tenet noſter venerabilis Ioannes Soreth *in expoſit. huius Regul text.* 19. *c.* 2. tenentur Religioſi noſtri *ex iuſtitiæ debito* ad ipſius obſeruantiam. Iuſtitiæ autem debitum grauem culpam inducit.

37 Sextum iuxta dicta etiam *to.* 1. *r.* 8. *n.* 17. dum de obſeruantia Conſtitutionũ, ſeu ſtatutorum Ordinis loquerer, tranſgreſſio Regulæ ex contẽptu ipſius, vel legislatoris, aut Prælati, culpam mortalem arguit. Prout ibidem ex D. Thoma, Caietano, & alijs oſtendi. Quod etiam ſpecialiter de Regula noſtra loquẽtes tenent ex noſtris relatus venerabilis P. Ioannes Soreth *in expoſit. huius Regulæ circa text.* 2. *capit.* 4. & Hieronymus Gratianus ſupra. Idem dic de tranſgreſſione Regulæ cum ſcandalo, iuxta dicta *eo cap.* 8. *num.* 18. quod & tenet Gratianus *ſupra*.

38 Circa tertium verò quod promiſi hic tractandum circa præfatam Regulam, prout ab Innocentio IV. & eius iuſſu declarata, correcta, & mitigata eſt, & in iſto Mari magno noſtrorum Carmelitarum inſerta, ſcilicet de expoſitione ipſius, & dubiis, quæ circa ipſam oriri poſſunt, de ijs in præſenti agendum, eam Regulam, vel maioris claritatis gratia, in 18. capita diuidendo, prout in noſtris Conſtitutionibus cernitur, licet alij in plura, alij in pauciora capita, ſeu textus eam diuidant.

Expoſitio Regulę Carmelitarum in hoc Mari magno inſertæ.

Prologus Regulę B. Alberti.

39 *ALBERTVS Dei gratia Hieroſolymitanæ Eccleſiæ vocatus Patriarcha, dilectis filijs Brocardo, & cæteris Fratribus Eremitis, quæ ſub eius obedientia iuxta fontem Eliæ in Monte Carmeli morantur, in Domino ſalutem, & Sancti Spiritus benedictionem. Multifariè, multiſque modis Sancti Patres inſtituerunt, qualiter quiſque in quo-*

quocunque Ordine fuerit, vel quemcunque modum Religiosa vitæ elegerit, in obsequio Iesu Christi viuere debeat, & eidem fideliter de corde puro, & bona conscientia deseruire. Verum quia requiritis a nobis, vt iuxta propositum vestrum tradamus vobis vitæ formulam, quam tenere in posterum debeatis.

40 Ex præfatione, proœmio, seu (quod idem est,) prologo legis, seu Constitutionis, colligi posse, imo debere, ipsius intelligentiam, cum ibi causa finalis talis legis, seu Constitutionis contineatur, dixi *tomo* 4. *verbo Leges Regularium num.* 37. ex Bartholo, Baldo, Panormitano, & alijs iuristis, aliquibusque Theologis. Ex hoc ergo prologo elicitur huius Regulæ finem esse *In obsequio Iesu Christi viuere, & eidem fideliter de corde puro, & bona conscientia deseruire*. Imò & eundem finem esse vitę Religiosę, & innuitur illis verbis, *Vt iuxta propositum vestrum*. Quia etenim idem est *viuere in obsequio Iesu Christi, & eidem fideliter de corde puro, & bona conscientia deseruire*, ac tendere ad perfectionem Religiosam, quæ principaliter in actibus charitatis erga Deum, & proximos, minus principaliter verò in actibus aliarũ virtutũ consistit, iuxta dicta *to.* 1. *c.* 1. *n.* 7. & ad quam procurandam Religiosi tenentur, iuxta dicta eo *c.* 1. propterea vocatur *propositum vestrum*, id est finis, scopus & totum negotium vestrum. Quomodo autem Religiosi teneantur ad hunc finem perfectionis procurandum, quantaque huius rei sit obligatio, quandoue contra illam peccent, sæpius etiam mortaliter, dixi eo *cap.* 1. *per totum*, & ad hoc intentum deseruiunt.

41 Circa titulum Patriarchę, quo B. Albertus vtitur, nota quoad etymologiam, *Patriarcham* idem esse ac *Summum*, seu *Principem Patrum*, vt habet Isidorus *lib. Etymolog. cap.* 12. Qui propterea multis priuilegiis, etiam Summorum Pontificum proprijs, vtitur iuxta text. *in c. renouantes* 22. *dist.* Et inter ea, quod ad ipsum in omnibus causis suarum Prouinciarum possit appellari sine medio, prætermissis aliis inferioribus Prælatis. *c. antiqua de priuileg.* Et quod Regibus, alijsque Principibus superiorem non habentibus æquiparentur, cũ eorum instar multarum Prouinciarum regimina subeant: Baldus *in l.* 1. §. *ijs cunabulis num.* 3. *ff. de offic. præf. prætor.* Et quod insigniis, & ornamentis Pontificijs ornari, veste rubea indui, equo albo phalerato incedere, fræno, & calcaribus deauratis vti possit. Abb. Panormit. Ostiens. & alij DD. *in d. cap. antiqua*. Quatuor autem

autem ſunt in Orbe præcipui hi Patriarchæ, præter Papam, qui eſt Patriarcha Patriarcharum, ſcilicet Conſtantinopolitanus, Alexandrinus, Antiochenus, & Hieroſolymitanus. Durand. *in ration. diuin. offic. lib.* 1. *c.* 1. *num.* 18. Oſtiens. *in Summ. tit. de authorit. & vſu pallij num.* 4. Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop. tit.* 3. *c.* 1. *de Patriarchis num.* 1. poſt plures alios. Etſi alij ſint, qui vel Romani Pontificis indulgentia vel inueterata conſuetudine Patriarchale nomen retinent, videlicet Aquileienſis, Gradenſis, Patriarcha Indiarum, & Æthiopiæ. De quibus Gonzalez *ad reg.* 8. *Cancell. gloſſ* 41. & Barboſa *de Iure Eccleſiaſtic. lib.* 1. *capit.* 6. *numer.* 41. *& ſequentibus* poſt alios.

41 Tanta ergo huius B. Alberti dignitate, accedente viri ſanctitate, & quod ad ipſum poteſtate ordinaria Carmeli locus ſpectabat, vel ſaltem ob extraordinariam, qua fungebatur, legati; forſan etiam ob ſpecialem Innocentij III. Papæ commiſſionem, Eremitæ Carmeli, qui eum locum à ſeculis tenuerant, & ſub Ioannis Patriarchæ inſtitutionibus Latinitati per Aymericum Antiochenum traditis religioſè vixerant (quod indicat etiam illa *iuxta propoſitum veſtrum*) etiam ſub vnius Præpoſiti obedientia (prout manifeſtè etiam denotant *Brocardo, & Fratribus, qui ſub eius obedientia &c.*) permoti, ad eum Accone morantem (eò quod Ieroſolyma ipſius Sedes in Turcarum manus deuenerat) acceſſerunt, poſtulantes, *vt iuxta propoſitum* ſuum, ſcilicet vitam Religioſam, quã gerebãt, & prædicti Ioannis inſtitutiones, quas obſeruabant, quia in eis non continebãtur expreſsè, breuiter, & ſuccinctè aliqua, de quibus inter ipſos dubietas, & opinionum diuerſitas erat, traderet eis *vitæ formulam*, id eſt, breuem, & compendioſam Regulam, *quam tenere in poſterum* deberent. Præfatus ergo Albertus eorum iuſta petitione viſa, Ioannisque inſtitutionibus recognitis (forſan etiam aliis, quas Brocardus eorum Prior ipſis tradiderat) hanc Regulam ipſis dedit. De quibus latè Hiſtorici noſtri, noſque in noſtris Annalibus.

De Priore habendo, & tribus ſibi promittendis.

Cap. I.

43 *ILLVD in primis ſtatuimus, vt vnum ex vobis habeatis Priorem, qui ex vnanimi omnium aſſenſu, vel maioris, & ſanioris partis ad hoc officium eligatur; cui obedientiam promittat quilibet aliorum, & promiſſam ſtudeat operis veritate ſeruare, cum caſtitate, & abdicatione proprietatis.*

44 *Vnum ex vobis* &c. Circa hęc nota, ex illis haberi Ordinis Prælatum debere eſſe eiuſdem profeſſum, iuxta dicta *tomo* 1. *c.*15. *num.*25. *&* *c.*18. *num* 5. Eſtque hoc de iure communi *c. nullus de elect. in* 6. *Clem.* 1. *de elect.* vbi Pontifex aſſignat, pro ratione, non congruere, vt homines diſparis profeſſionis vel habitus ſimul in eodem Monaſterio ſocientur. Maximè ex *c. cum cauſam de elect.* vbi etiam redditur pro ratione, quòd ſecundum legem diuinam *non ſit arandum in bone, & aſino, nec quiſquam debeat induere veſtem de lana, linoque contextam.* & Concil. Trid. *ſeſſ.*25. *c.*21. *de Regular.* Vnde Regulares vnius Ordinis vel habitus non poſſe eligi in Prælatos alterius Ordinis, niſi id ex diſpenſatione Apoſtolica habeatur, docent Zerola *in prax. Epiſcop p.* 1. *verbo Abbatiſſa*, Gonzalez *ad. reg.*8. *Cancell. gloſſ.* 8. *num.* 78. afferens declarationem S. Congregat. circa hoc Azor *inſtit. mor. p.*1. *lib.*12. *c.*13. *q.* 11. Suarez *de Relig. to.*4. *Tract.*8. *lib.* 3. *c.*2. *nu.*11. Iulius Lauorius *var. lucub. tomo* 1. *tit.*4. *c.* 16. *n.* 127. & alii plures. Conſuetudine tamen introduci poteſt, vt rationabili ſubſiſtente cauſa, puta, ſi aliqua Religio careat perſonis idoneis ad Prælaturas, vt ad illas aſſumantur ex alio ordine. Rodriguez *to.* 2. *Quæſt. Regular. q.* 52. *ar.* 8. Alias non, prout colligitur ex *d. cap. cum cauſam*. Vide Tambur. *de Iure Abbat. to.*1. *diſp.*5. *quæſit.* 10. *&* 11.

Vnum &c. Hic etiam nota hoc verbo denotari in vno Mona-
45 ſterio, ſeu Conuentu non poſſe eſſe niſi vnum Prælatum. Quod maximè cauetur in noſtris Conſtitutionibus *p.*2. *c.*4. *n.*4. etiam pro caſu, quo in Conuentibus præter Prælatum immediatum

tum ſint aliqui Commiſſarij Prouinciales, vel Generales. Vnde Ioannes Soreth *Super hunc locum* rectè: *In naui vnus eſt gubernator, in domo vnus dominus, in quouis grandi exercitu vnius ſignum expectatur; ita ſi viuendum eſt in quocumque Ordine, ſub vnius diſciplina Prioris in multorum conſortio neceſſe eſt eſſe.* Fauet etiam ius commune *c. in apibus 7. q. 1.* vbi ad hoc intentum habetur: *In apibus princeps vnus eſt, grues vnam ſequuntur ordine litterario, Imperator vnus, iudex vnus Prouinciæ, Roma, vt condita eſt, duos Fratres ſimul habere Reges nonpotuit, & parricidio dedicatur. In Rebeccæ vtero Eſau, & Iacob bella geſſerunt &c.* Barbatius conſ. 40. *num.* 68. *&* 72. *vol.* 4. Rotæ in Montis Regalis *Iuriſdictionis* coram Coccino anno 1604. *num.* 2. & alia eiuſdem tit. & coram eod. Coccino 1605. *n.* 7. ex Butrio *in c. cum ignores n.* 4. *de præbend.* Doctores *in d. ca. In apibus*, quos ibi affert Barboſa.

46 *Qui ex vnanimi omnium aſſenſu, vel maioris, & ſanioris partis ad hoc officium eligatur.* His verbis traditur forma ſeruanda in electione Prioris, ſcilicet quod fieri debeat ex conſenſu omnium, vel maioris, & ſanioris partis Fratrum. Thomas de Ieſu *ſuper hunc loc.* Quia ergo hæc forma electionis conformis eſt ei, quæ traditur *in c. quia propter de elect.* ex Innoc. III. in Concil. Lateranenſi, vbi etiam habetur: *Is eligatur, in quem omnes, vel maior, & ſanior pars Capituli conſentit.* ideo in electione Priorum noſtræ Religionis, & aliorum Prælatorum ipſius obſeruari debet forma præſcripta in *d. c. quia propter*, iuxta dicta *tomo* 1. *c.* 15. *num.* 11. *& tom.* 2. *c.* 12. *num.* 25. *& tomo* 3. *verbo Electio quoad Regulares num.* 2. *& tom.* 4. *verbo Prælatus Regularis n.* 2. *& in Relectione ſuper validitate cuiuſdam Capituli addita eidem* 4. *tomo dub.* 7. Quod maximè procedit in electionibus Priorum Generalium, & Prouincialium; ac ita quoad electionem Generalis practicatum eſt in nouiſſimo Capitulo Generali hoc anno 1645. Romæ celebrato, præſente, & Præſidente Eminētiſs. & Reuerendiſs. D. Cardinali Ginetti Ordinis Protectore; & quoad electiones Prouincialium, & aliorum Prælatorum iuſſum in eodem Capitulo obſeruari debere in poſterum, non obſtantibus Conſtitutionibus non ſatis clarè in hac re loquentibus. Imo etiam in electionibus Priorum, quando eorum inſtitutio fit per electionem, obſeruari debere dictam formam *cap. quia propter* conſequenter ad dicta in locis relatis tenendum eſt, maximè propter S. Rotæ deciſio-

nes

nes allatas loco relato ex 3. *tom.* Dixi quando eorum institutio fit per electionem, quia iuxta Ordinis constitutiones, & inueteratam ipsius consuetudinem, Priorum constitutio sæpius potest fieri sine electione, saltem a Conuentibus facta, non obstante hoc capite Regulę. Etenim Generalis saltem si absens fuerit, habet facultatem in quocunq. Conuentu carente Priore ipsum instituere, prout habetur ex Constitutionibus Soreth 2. Clem. 7. approbatis & in posterioribus aliis Constitutionibus Caffardi, & Canalis *p. 2. c. 1. numero 2.* ac in Constitutionibus Canalis *p. 2. c. 2. num. 4.* vbi cautè adiungitur *ex causa vtili, & necessaria*, ad denotandum sanè, tali causa non subsistente, non debere vti hac facultate. Eam etiam habet respectu Priorum Romanæ Curiæ, & aliorum Conuentuum, qui sub eius regimine immediatè constituti sunt. Ex eisdem Constitutionibus Sorethi, Caffardi, & Canalis *p. 2. c. 1. n. 3.* Item in casu depositionis Priorũ ab ipso factę ex *iisdē* Cõstitutionibus *n. 2.* Similiter Diffinitorium Capituli Prouincialis habet etiam facultatem eligendi Priores pro Conuentibus Prioribus carentibus, exceptis Conuentibus Reformatis, ex Constitutionibus Sorethanis *p. 5.* dum est sermo de Capitulo Prouinciali *c. 10. num. 1.* & ex Constitutionibus Caffardi *p. 4. ca. 19. num. 1.* vbi id limitatur, nisi sit consuetudo in contrarium; & ex Constitutionibus Canalis etiam *p. 4. ca. 19. num. 1.* vbi etiam id limitatur, sicut in Sorethanis Constitutionibus, vt non possit id fieri in Conuentibus efficaciter sub obseruantia viuentibus, seu reformatis; neque in Conuentibus maioribus, scilicet, in quibus sunt octo Fratres vocem, & locum habentes, vlra Priorem. Licet quoad hoc vltimum de *istis* Conuentibus maioribus prædicta Constitutio in vsu recepta non sit, saltem generaliter in Ordine, vt dixi *in præfata Relect. dub.* & *num. 76.*

47 Si autem quæras, quo pacto fieri potest, vt constitutio Priorum Conuentualium fiat aliter quam per electionem Conuentuum, siuè a Generali, siue a Diffinitorio Capituli Prouincialis; cum hoc sit contra Regulam nostram in hoc capite; imò contra ius commune *c. 1. de elect. & ca. Congregatio 15. q. vlt.* & aliis iuribus, quę retuli supra in Mari magno Minorum *circa* §. 3. Respondeo, quod attinet ad Regulã, facilè dici potest non esse contra illam, sed eam loqui solum de electione Prioris Generalis, iuxta dicta in præfata *Relect. c. 8. numer. 73.* eò scilicet quod loquitur cum B. Brocardo, qui Prior Generalis Ordinis fuit, etsi simul Prior Montis Carmeli; & quia

loquitur

loquitur de electione illius Prioris, *cui obedientiam promittit quilibet aliorum*, vt in ipsa Regula dicitur, quod solum verificatur de Priore Generali, cum soli ipsi, non autem locali promittatur expressè obedientia, iuxta dicta supra. Dato etiam, quod Regula loqueretur de electione cuiuscumq. Prioris etiam localis, cum tamen consuetudine (satis etiam rationabili, vt infra dicetur) Constitutionibus etiam a Sede Apostolica approbatis, quæ iam relatæ sunt, oppositum habeatur, illis standum, iuxta dicta eo *n.* 73. Ex quo etiam patet ad illud de iure communi, eo namque admisso, cum consuetudo, & Constitutiones a Sede Apostolica approbatę oppositum præscribant, per illa derogatum est iuri communi, iuxta dicta eo *cap.* 8. *num.* 73. & 74. Esse verò hanc consuetudinem satis rationalem, ac Cõstitutiones iustas, ex eo constat, quod iuxta dicta eo *dub.* 8. *nu.* 86. conformia sunt tum vsui, & praxi fere communi Religionum, tum rationi, ob vitanda inconuenientia magna, quæ passim ob temporum malitiam oriuntur ex electionibus, si fiant à Conuentibus, tum Patrum doctrinæ vbi relatorum. Vnde Generalis Chizzola Visitator Apostolicus Hispaniarum, authoritate Clem. VIII. *in cap.* 10. *Statutor.* pro illis Prouinciis editorum sic habet: *Priorum electiones deinceps non fiant nisi a Capitulo Prouinciali; ita enim existimamus Fratres nostros maiori cum quiete Domino seruire, & a multis molestijs, & ieiunijs liberari &c.* Adde, quod iuxta dicenda infra *circa* §. 68. huius Maris magni, statuta Ordinis concedentia facultatem Generali ad instituendum alios Superiores sine electione approbata etiam videntur a Sixto IV. eo §. 68. fauent quoque, dicēda infra in Mari magno Seruitarū *circa* §. 41. propter priuilegium Innoc. VIII. illis concessum, & nobis communicabile.

48 Circa illa verba *vel maioris partis*, quæ etiam habentur in *cap. quia propter* relato, nota illis denotari maiorem partem ad electiones non esse censendam comparatione minoris quomodocunque, sed respectu totius Capituli, ita vt si sint v. g. viginti suffragatores, non sufficiat, vt quis dicatur electus, quæcunque maioritas numeri, sed requiratur maioritas respectu, & in ordine ad totum Capitulum, ita scilicet, vt debeat habere saltem vndecim suffragia. Prout tenent communiter Doctores, specialiter Felinus, Panormitanus, & alii, quos referunt, & sequuntur Tamburinus *de Iure Abbat. to.* 1. *disp.* 5. *q.* 6. *nu.* 27. & Barbosa *in Collectan. DD. in d. ca. quia propter n.* 27.

post

post Rotæ decisiones, & alios Doctores. Consonantque nostræ Constitutiones *p. 4. c. 6. num. 3. & c. 23. nu. 2.* Vnde si maior pars vocalium in vnum non consenserit, de iure communi iterari debet electio, seu scrutinium, quousque maior pars suffragiorum in vnum conueniat. *argum. c. cum terra de elect.* Tamburinus *supra num. 28.* Sigismund. de Bononia *de elect. dub. 38. num vlt.* Ne autem scrutinia, aut electiones protrahantur multum, statuitur *in locis relatis* Constitutionum nostrarum, quod si tertia vice contigerit non concordare electores dando vni plura vota, quam omnibus alijs simul, tunc habeatur pro electo ille, qui habuerit plura vota, quam aliquis alius, etiamsi non habuerit plura, quam omnes alij simul. Quod etiam est conforme Constitutionibus Sorethanis authoritate Apostolica approbatis *p. 5. de Capitulo Generali c. 6. nu. 1. & de electione Prouincialis c. 6. nu. 1. & c. 7. num. 2.* Quid verò in eo casu agendum sit standō in iure communi, tractat Sigismund. supra *dub. 47. per totum.*

49 Circa verba illa *sanioris partis*, quæ etiam habentur in *d. c. quia propter*, consequenter ad dicta *tomo 1. c. 15. numero 10.* nota modò post Concilium Tridentinum *sess. 25 de Regular. c. 6.* maiorem partem semper haberi debere pro saniori, ita vt quoties maior pars in aliquem consenserit, sanior etiam pars in ipsum consensisse censeri debeat; eo quod Concilium prohibet eo loco, vt eligentium nomina publicentur, & sine ista publicatione non potest constare, an sanior pars in aliquem consenserit. Suarez *4. tomo de Relig. tractat. 8. libro 2. capitul. 5. numero 13.* Sigismundus *supra dub. 38. num. 7.* Tamburinus *supr. num. 18.* Barbosa supra post Rotę decisionem, & alios Doctores.

50 *Cui obedientiam promittat quilibet aliorum, & promissam studeat operis veritate seruare cum castitate, & abdicatione proprietatis.* Nota hic statui formam professionis faciendę a nostris Religiosis, ita scilicet, vt cum professionem emittunt, debeant promittere obedientiam Generali Priori Ordinis. Quamuis autem Thomas de Iesu *super hunc locum* existimet hic præcipi vt dum profitentur, obedientiam cum castitate, & abdicatione proprietatis expresse promittant. Hoc tamen contrariatur textui Regulæ, quę non dicit *Obedientiam promittat*, castitatem, & paupertatem; sed solum *Obedientiam promittat, & promissam studeat operis veritate seruare cum castitate, & abdicatione pro-*

prieta-

prietatis, conſtruendo ſcilicet verba *cum caſtitate, & abdicatione proprietatis* cum illis *operis veritate ſeruare*, & non cum verbo *Promittat*. Ex vi ergo Regulæ noſtrę ſolum ſufficit promiſſio expreſſa obedientiæ; non autem caſtitatis, & paupertatis, cuius ſignum eſt, quod in forma profeſſionis, quę olim erat in Religionis vſu, prout patet ex Conſtitutionibus Sorethanis *p. 4. de capitulo conuentuali c. 6. nu.* 1. ſolum exprimebatur obedientia, non autem caſtitas, aut paupertas. Idque ſufficere conſtat non ſolum ex eo quod in obedientia, maxime ea, quæ eſt ſecundum Regulam, continentur etiam caſtitas, & paupertas; ſed etiam ex eo quòd in aliquibus Religionibus, vt in Benedictina, profitens ſolum dicit: *Promitto ſtabilitatem meam, & conuerſionem morum meorum, obedientiam ſecundum Regulam S. Benedicti &c.* Quod etiam ſeruatur apud Carthuſienſes, & Dominicanos. Imo in aliquibus, vt in Religione Minorum Conuentualium nulla facta mentione obedientiæ, caſtitatis, aut paupertatis, ſolum dicit profitens: *Promitto ſeruare Regulam Fratrum Minorum.* Fauet *cap. porrectum de Regularib.* & maximè Rota in vna Neapolitana *Profeſſionis* coram Bubalo in *2. p. deciſ. diuerſor. deciſ. 216. n.* 10. vbi ſic: *Promiſſio obedientiæ cũ ſuſceptione habitus monachalis in manibus Superioris, & reſpectu certæ, & determinatæ Regulæ approbatæ &c. Operatur profeſſionem expreſſam quoad votum Obedientiæ, & tacitã quoad alia vota.* Et ita tenent expreſsè Thomas de Ieſu *ſupra*, Azorius *tomo 1. Inſtit. moral. lib. 12. c. 4. quæſt.* 2. Rodriguez *in Summ. p. 2. c. 8. numer.* 13. Sa *in Summ. verbo Religio. numer.* 18. Bartholomæus de Vechijs *de nouit. diſputation.* 13. *dub. 2. num. vlt.*

51 Quamuis autem circa hoc caput Regulę plurima dici poſſent ſpectantia tum ad profeſſionem Religioſam, tum ad vota Obedientię, caſtitatis, & paupertatis; quia tamen de ijs ſufficienter dictum eſt *to. 1. c. 2. 4. 5. & 6. & 24. ac tomo 4. verbo Nouitij, & Nouitiæ Regularium, & verbo Profeſſio Regularis*, ac in opere *de Reformatione Regularium*, ideo ad ea loca, & ad Commentaria in iſtam Regulam Ioannis Soreth, Thomę de Ieſu, & Hieronymi Gratiani lectorem remittimus.

De receptione locorum.

Cap. II.

52 *LOCA autem habere poteritis in Eremis, vel vbi donata vobis fuerint ad veſtræ Religionis Obſeruantiam apta, & commoda., ſecundum quod Priori, & Fratribus*
53 *videbitur expedire.*

Ex hoc capite Regulę tria deduci poſſunt. Primum, non ſolum in eremis, ſed alijs quoque locis, puta, vrbibus, oppidis, aut villis Ordinis noſtri Monaſteria conſtrui poſſe. Secundum, ea debere eſſe ad Religionis obſeruantiam apta, & commoda. Tertium id relinqui iudicio Prioris, & Fratrum. Tho-
54 mas de Ieſu *hic*.

Et quidem circa primum, licet Nicolaus Gallicus Ordinis quondam Generalis Antiſtes, & vitę ſanctimonia celebris circa ann. Dom. 1270. librum ſcripſerit *Ignea Sagitta* nuncupatum, in quo valde, & acriter nimis deplorat ſtatum Ordinis, eo quod Eremos reliquerit, & in vrbibus, lociſque populatis habitare elegerit; nihilominus, quia authoritate Apoſtolica tum Innocentij IV. hoc concedentis in Regula ab ipſo mitigata, tum Nicolai IV. & aliorum Pontificum, qui eam confirmarunt, id factum eſt; & ex eo quod iſto modo proximorum vtilitati confeſſiones audiendo, & concionibus incumbendo fructuoſius Deo, & Eccleſiæ deſeruire Fratres noſtri poſſent, damnandi in eo non ſunt, ſed licitè id feciſſe exiſtimandi. Quamuis etiam ex vi præfatæ conceſſionis ab hoc, & alijs Pontificibus Regulæ confirmatoribus factæ poſſent noſtri Religioſi præfata loca, ſeu Monaſteria vbique recipere; quia tamen his temporibus, tum a Concilio Tridentino, tum a Clem. VIII. Gregorio XV. & Vrbano VIII. plures quoad hoc modificationes, & reſtrictiones, priuilegiorumq. reuocationes prodierunt, ideo illis ſtandum, & in nouorum Monaſteriorum erectione ſeruanda ea, quæ dixi *tomo* 1. *capit.* 9. *numer* 34. 35. *&* 36. maximè verò *tomo* 4. *verbo Monaſteria Regularium numero* 2. *& ſequentibus*.

Circa

55 Circa ſecundum de locis, quę apta, & commoda cenſeri debent pro noſtræ Religionis obſeruantia, quamuis plura dici poſſent; illud tamen non prętermittendum, quod cum, iuxta dicta *tomo* 1. *c.* 7. *num.* 3. noſtræ Regulæ, ac Religionis ſcopus, & finis ſit, tum vita contemplatiua, tum etiam actiua, quæ ad proximorum ſalutem, & ipſorum conuerſionem attendit, ideo ea loca cenſeri debent apta, & commoda noſtræ Religioni, in quibus, quoad fieri poſſit, præfata vita actiua, & contemplatiua exerceri poſſit. De quo Thomas de Ieſu *ſuper hunc locum Regulæ Gloſſa* 2. ex D. Baſilio, & Nazianzeno. Ne tamen credat Religioſus impoſſibile eſſe vitę contemplatiuæ in medio vrbiũ extra eremi ſolitudinem attendere, aut ſolos Eremi cultores contemplatiuos eſſe poſſe, audiat D. Bernardum *Serm.* 40. *in Cantica*, quem ad huius capitis Regulæ intentum affert noſter Sorethius: *O ſancta anima ſola eſto, vt ſoli omnium ſerues te, ipſam, quem ex omnibus tibi elegiſti. Fuge publicum, fuge & ipſos domeſticos, ſecede ab amicis, & intimis, etiam & ab illo qui tibi miniſtrat.* Quomodo autem ſit faciendum, adiungit ſic: *Secede ergo, ſed mente, non corpore, ſed intentione, ſed deuotione, ſed ſpiritu. Spiritus enim ante faciem tuam Chriſtus Dominus, ſpirituſque requirit, non corporis ſolitudinem; quamquam & corpore interdum non otioſe te ſeparas, cum opportunè potes, præſertim in tempore Orationis.* Aptè etiam infra: *Solus es, ſi non communia cogites, ſi non affectes præſentia, ſi deſpicias quod multi ſuſpiciunt, ſi faſtidias quod omnes deſiderant, ſi iurgia deuites, ſi damna non ſentias, ſi non recorderis iniuriarum. Alioquin nec ſi ſolus corpore es, ſolus es. Videſne poſſe eſſe te & ſolũ, cũ inter multos, & inter multos, cũ ſolus es? Solus es in quãtacunq. hominũ verſeris frequẽtia, tantũ caue alienæ conuerſationis eſſe, aut curioſus explorator, aut temerarius iudex.* Hæc ruminent Religioſi noſtri, ſi volunt in medijs vrbibus quieti, & contemplationi Regulari vacare. Nihilominus, quantum ſine diſpendio charitatis fieri poſſit, turbas, & tumultus hominum, ſęcularium præſertim, eſſe Religioſis fugiendos, ex ijs, quę ſcripſi in libro de *Reformatione Regularium capitul.* 9. ſatis habebit lector, conformiter ad Patrum, & Doctorum ſententiam.

56 Circa tertium de iudicio Prioris, & Fratrum in receptione locorum, adiuncto etiam, quod capite ſequenti habetur de aſſenſu etiam Fratrum requiſito ad diſtributionẽ cellularum

Monaſterij, nota iuxta dicta alibi, ex ijs haberi, regimen noſtrę Religionis, ex vi Regulæ non eſſe monarchicum, ſed mixtũ ex monarchico, & democratico, id eſt, ex regimine vnius Prioris, quod denotat monarchiam, & ſubditorum communitatem, quod eſt democratia, ſiquidem ad receptionem locorum, & diſtributionem cellarum tam Prioris, quam Fratrum ſenſus requiritur. Tamburinus *de Iure Abbat. tom. 3. diſp. 1. quæſit. 2. n. 10.* Ex vi tamen vſus, ſeu conſuetudinis potius videtur eſſe mixtum ex monarchico, & ariſtocratico, id eſt, ex regimine vnius Prioris, ac aliorum nõ vulgarium, ſed principalium. Siquidem Generalis cum Socijs, Prouincialis cum Diffinitoribus, & & Prior localis cum clauarijs Ordinem gubernant. Quem eſſe communiſſimum, in Religionibus præſertim, aptiſſimum, & conueniẽtiſſimum regiminis modum (eſto monarchicus optimus cõ muniter cẽſeatur à D. Th. Ariſtotele, & alijs) tenent Nauarrus *in capit. nullam 18. q. 2, numer. 10. & 15.* Bellarminus *tomo 1. Tract. de Rom. Pontific. poſt initium*, Thomas de Ieſu *Super Regul. Carmelitar. capit. 1. gloſſ. 1.* Tamburinus *ſupra num. 1. 2. & 3.*

57 Circa conſenſum verò Fratrum, qui ex vi huius Capitis Regulę videtur requiſitus ad receptionem locorum, vide quæ dixi *tomo 3. verbo Litteræ Apoſtolicæ num. 21.* & dicenda inferius *cap. ſequenti*.

De Cellulis Fratrum.

Cap. III.

58 *PRAETEREA iuxta ſitum loci, quem inhabitare propoſueritis, ſinguli veſtrum ſingulas habeant cellulas ſeparatas, ſicut per diſpoſitionem Prioris ipſius, & de aſſenſu aliorum Fratrum, vel ſanioris partis eædem cellulæ cuique fuerint aſſignatæ.*

59 Circa hoc caput Regulæ primò notant Expoſitores ipſius ex vi noſtrę Regulæ cellas Fratrum potius *cellulas*, quam cellas eſſe dicendas, id eſt, breues, arctas, & ſtrictas, paupertatis, humilitatis, & ſimplicitatis indices. Ædificiorum namque vanitas, & ſuperfluitas reprehenſibilis eſt valde inter Regulares.

De

De quo multa congessi ex Patribus in opere de *Reformatione Regularium* c. 17. Clariora sunt illa S. Bernardi *in Apolog. ad Guillelmum*, vbi sic: *Absit vt credam tantas Sanctos Patres, quantas video in plerisque Monasterijs vanitates, ac superfluitates præcepisse, vel concessisse.* Inter quas enumerat intemperantiam *in construendis ædificijs*. Clarius ipse, vel qui nomen ipsius præfert, *in Serm. ad Fratres de Monte Dei* sic: *Iam subintrauit de are alieno sumptuosa, & quantum pudor finit, ambitiosa ædificatio, & abiecta simplicitate, & rusticitate, sicut Salomon dicit, ab Altissimo creata, quasi Religiosas quasdam nobis creamus habitationes honestates, in quibus tantum compassum est à talibus, vt pene omnes in hoc effecti simus animales.* Et infra: *Verum decorem domus Dei alienantes à nobis, & à cellis nostris, per manus artificum exquisitorum, cellas non tam eremiticas, quam aromaticas ædificamus nobis de eleemosynis pauperum.* Item *in Serm. 4. super missus est* valde reprehendit. *Cum magna cura erigere muros, & negligere mores.* Optime etiam S. Bonauentura *in Quæstionib. circa Regul. q. 6.* sic: *Cum secundum Patres laudentur monachi in casellis, & in vilibus habitaculis habitasse, quid est quod altas, & magnas domos erigitis, oratoria sumptuosa, & areas latas magno pretio comparatas.* Et infra: *Vbi autem superfluitas, curiositas, & irreligiositas, & Regulæ, & paupertati nostræ derogantes essent structuræ, reprehendo.* Alia ex ipso, & alijs Doctoribus, ac Patribus eo loco videnda, sicut & Ioannes Soreth, Hieronymus Gratianus, & Thomas de Iesu hunc locum Regulæ exponentes.

60 Notat idem Thomas, ideo dici in hoc textu Regulæ *cellulas separatas*, quia antiqui nostri Patres Carmeli cultores, quibus Regula hęc data est, solitariè, & sigillatim in cellulis locali distantia inter se diuisis, & veri Eremitæ, prout etiam apud Camaldulenses, & alios nunc cernitur, degebant; licet modo tam Patres Discalceati quam nostri de Obseruantia in cellulis coniunctis cœnobitarum more degamus, antiquo Regulæ rigore correcto, vt idem fatetur. Adde, quod ex nouis decretis pro *Reformatione Regularium* sub Clem. VIII. editis, & sub Vrbano VIII. confirmatis præcipitur ista cellarum coniunctio, illis verbis: *Nullus etiam superior cellas siue in claustro, siue alibi separatas a communi dormitorio habeat, sed vnusquisque vnica cella, eadem cum cæteris aliorum Fratrum coniuncta.* Et infra: *Cellæ, siue ædiculæ, quæ extra dormitorium separatim*

ſunt, ad officinas, aut alias ad communem vſum, & commoditatem Conuentus redigantur. His ergo temporibus tum ex vſu, & praxi Religionis, tum ex Pontificum præcepto cellulas non *ſeparatas*, ſed potius coniunctas habere debemus.

61 Verba illa, *Sicut per diſpoſitionem Prioris ipſius, & de aſſenſu aliorum Fratrum, vel ſanioris partis eadem cellulæ cuique fuerint aſſignatæ*, ſatis indicant Priorem in hoc, & ſimilibus negotijs ad communitatem Ordinis ſpectantibus cum conſilio Fratrum agere debere. Quia tamen, iuxta dicta *ſuper cap.* 2. modus iſte regiminis democratici mutatus iam eſt in ariſtocraticum, ideo conſilium hoc, ſaltem a ſenioribus, & Superiorum conſiliarijs habendum erit. Pro hoc tamen, & ſimilibus caſibus nota, quod regulariter loquendo in ijs, quæ pertinent ad prudentiam, maximè indiget homo ab alio conſilium accipere, & præcipuè a ſenibus, qui ſanum intellectum circa operabilia habent. S. Th. 2. 2. *q.* 49 *ar.* 3. & Ariſtoteles *Ethic. lib.* 6. *c.* 11. Quod confirmat. Sanctus Doctor illa *Prou.* 3. ſententia, *Ne innitaris prudentiæ tuæ*: & alia *Eccleſ.* 6. *In multitudine presbyterorum*, ideſt, *ſeniorum* (exponit idem Sanctus) *prudentium ſta, et Sapientiæ illorum ex corde coniungere*. Quamuis autem non ſemper quis teneatur ſequi conſilium ſibi datum *cap.* 1. *de monach. & c. in veteri de elect.* Panormit. *ibidem*. Syluester *in Summ. verbo Conſilium q.* 1. Sigiſmund. de Bononia *de elect. dub.* 111. *n.* 1. Aliquando tamen, ſaltem quando petitur conſilium ab eo, qui eſt particeps officij, tenetur illud ſequi. Paleotus *de Sacro Conſ. par.* 1. *q* 3. *art.* 8. *circa medium* loquens de Summo Pontif. Sigiſmundus *ſupra nu.* 14. Iuſsus etiam facere aliquid cum conſilio alterius, teneatur eius conſilium ſequi. Butrius *in c. Cum olim de Arbitris*, Panormitan. *ibi num.* 5. Dominicus *c. Vnico* §. *vbi verò n.* 9 *de Sede Vacante in* 6. Francus, Gonzalez, Nauar. Sanchez, & alii, quos refert, & ſequitur Bartholomæus Vecchis *de Nouitiatu diſput.* 7. *Dub.* 2. *num.* 5. *& diſput.* 12. *dub.* 1. *numero* 10. maximè tamen id requiritur, prout in præſenti *cap.* Regulæ, quando dicitur aliquid fieri debere cum conſenſu, ſeu aſſenſu aliorum. Clauſula enim iſta facit conditionem, & deficiente conditione deficit actus, vt dixit Rota *deciſ.* 282. *numero* 2. *lib.* 3. *in prima edit.* coram Puteo. De quo etiam *cap. Nouit.* adiuncta Gloſſ. *de his, quæ fiunt à Prælat. ſinè conſenſu c.* Bart. *in l.* 1. §. *ſi plures num.* 3. *ff. de exercit. act.* cum aliis ibi per eum adductis. Burſat. *lib.* 1. *Conſil.*

Consil. 90. Panorm. *in c. Porrectum n.* 5. *&* 6. *& c. ad Apostolicam n.* 4. *&* 12. *de Regular.* Pro quo vide dicta *to.* 4. *verbo Littera Apostolicæ num.* 21.

De communi refectione.

Cap. IV.

62 *ITA tamen, vt in communi refectorio ea, quæ vobis erogata fuerint, communiter sumatis, aliquam lectionem Sacræ Scripturæ audiendo, vbi commodè poterit obseruari.*

63 Nota cum Thoma de Ietu *super hoc cap. Regulæ*, quòd olim in Regula Alberti communis mensa Anachoretis nostris omnino erat interdicta, vt patet ex illis verbis: *Ita tamen, vt in deputatis cellulis singuli maneant, & ea bis, quæ sibi distributa fuerint, singulariter viuant*. Innocent. verò prœcauens incommoda, quæ in futurum ex hac tam singulari vita possent oriri, vel fortè quia iam Fratres tam arctam vitæ eremiticæ semitam perficere non sufficiebant, prædictis verbis commune refectorium indixit. Notat id etiam Ioannes Soreth *hic*. Vnde in hoc Alberti Regulam fuisse ab Innocentio mitigatam dixi *sup. n.* 28. Ex ijs autem nobis præcipi quatuor colligitur. Primum, quod extra refectorium nihil comedamus. Secundum, quòd in ipso refectorio simul fiat comestio. Tertium, quòd in tali loco non detur alicui peculiaris cibus. Quartum, quòd tempore comestionis lectio aliqua S. Scripturæ recitetur, *vbi commodè poterit obseruari.*

64 Primum de nihil comedendo extra refectorium, commune, veluti est Patrum documentum. specialiter Cassiani, qui *lib.* 4. *instit. c.* 16. *&* 18. de monachis Ægypti (quos ex Essenis Eliæ prosapia oriundos in Annalibus nostris demonstramus) loquens, dicit apud eos veluti sacrilegium esse plagis emendandum contrarium. Similiter S. Benedictus *in sua Regula ca.* 43. dicens: *Nec quisquam præsumat ante statutam horam, vel postea, quidquam cibi, aut potus sumere*. Idem etiam habetur in Regula Minimorum *capit.* 7. §. 33. vbi plura Peirinis, Sequitur idem intentum Concilium Oxonense *decr.* 45. Et fauet decretum Clem. VIII. & Vrbani VIII. de quo *infra*.

65 Secundum de comeſtione ſimul in refectorio ab omnibus habenda præterquam ratio vitæ communis id poſtulare videtur, commune etiam eſt Patrum, & Conciliorum preceptum. Specialiter Chryſoſtomi *Hom.* 58 *ad populum*, Auguſtini *in ſua Regul. c* 8. illis verbis: *Quando autem aliquis non poteſt ieiunare, non tamen extra horam prandij aliquid alimentorum ſumat*. Caſſiani *ſupra*, Baſilij *in Reg. breuior. interrogat.* 136. Benedicti *eo c.* 43. quos ſequuntur Concilium Colonienſe *tit. de Monach.* Concil. Maguntinum *c.* 9. Concil. Oxonenſe *n.* 48. Concil. Cameracenſ. *tit. de Monaſter. c.* 3. & 4. & Synodus Hydruntina *tit. de Monaſter. cap.* 4. De quibus Thomas de Ieſu *ſuper hunc locum Regulæ gloſs.* 4.

66 Pariter & tertium de ciborum particularitate, ſeu peculiaritate in refectorio vitanda præſcribitur a Chryſoſtomo *loco relato*, & Concil. Oxonenſ. *c.* 42. ſic: *Omnem ſingularitatem interdicimus in refectorio, vt cibus alter vni, quam alteri præparetur*. Item à Summis Pontificibus Clem. VIII. & Vrbano VIII. *in decret. pro reformat. Regular.* vbi ſic: *Omnes etiam Superiores quicunque illi ſint eodem pane, eodem vino, eodemque obſonio, ſiue eadem (vt aiunt) pitantia, in communi menſa prima. vel ſecunda, niſi infirmitatis cauſa impediti fuerint, veſcantur, neque ſingulare aliquid, quo priuatim quiſque in cibum vtatur, vllo modo afferri poſſit. Si quis in ea re peccauerit, nihil ea die alimenti percipiat, niſi panem, & aquam*. Nota tamen meritò additum eſſe *niſi infirmitatis cauſa* &c. quia ratione illius poteſt hæc peculiaritas ciborum concedi, prout Baſilius, Auguſtinus, & Benedictus expreſsè in ſuis Regulis admittunt, imo id eſſe faciendum præcipit Concilium Oxonenſe eo *n* 42. ſubiungens: *Sed qui præeſt, videat, vt ſcilicet interdum alia præparentur, de quibus aliorum debilitas, vel infirmitas valeat releuari*. Licet in hoc cauendum eſſe vanum prætextum infirmitatis, aut debilitatis prætenſę ea, quæ adduxi *in opere de Reformatione Regularium capit.* 12. *numer.* 16. & 17. & *cap.* 16. *numer.* 25. & *ſequentib.* ex varijs Doctorum teſtimonijs, & exemplis ſatis confirment. De quo etiam Sorethius noſter ſuper *hunc locum capit.* 1.

67 Similiter quartum de lectione S. Scripturę habenda tempore comeſtionis valde a Patribus commendatur, dum Monachos inſtruunt. Specialiter de hac re Caſſiano *lib.* 4 *inſtit. capit.* 17. S. Baſilio *in Breuior. Regul.* 1. *Regul.* 180. S. Auguſt. *in Regul. c.* &

S. Be-

S. Benedicto *in Reg. c.* 38. Quod etiam prosequitur Synodus Hydruntina *c.4. relato*. Hinc bene Thomas Malleolus *in Epitaphio, seu Enchiridio monachor.* inquiens : *Insipida refectio si desit Sacra Lectio*. De quo etiam ex nostris Sorethius *sup.c.2.* & Thomas de Iesu *d.glos.* 4. ac de modo, quo Religiosus se gerere debeat in mensa, aut refectorio, Ioannes Eusebius *Doctrin. ascetic. lib.* 5. *doct.* 4. *c.* 37. ex D. Bonauentura, & Dauide de Augusta.

68 Nota præterea transgressionem huius capitis Regulæ communiter loquendo solum posse esse culpam venialem, nisi adsit scandalum, contemptus, aut alia similis praua circumstantia. Ita enim communi acceptatione Religionis habetur. Cui maximè adhærẽdum, cum nullus sit fidior legis interpres, quàm consensus populi consuetudine firmatus. *Cap. Dilectus. de consuetud.* D. Thomas *p.2.q.97. ar* 3. Caietanus 2.2.*q.* 186. *art.* 9. Summistæ *verbo Consuetudo*, & alij communiter.

De non mutando, aut permutando Cellulas.

Cap. V.

69 *NEC liceat alicui Fratrum, nisi de licentia Prioris, qui pro tempore fuerit, deputatum sibi mutare locum vel cum alio permutare.*

Hoc statutum Regulæ licet solum videatur loqui
70 de mutatione cellulæ non facienda sine licentia Prioris localis, iure tamen optimo extenditur etiam ad mutationem Cõuentus non faciendam sine licentia Prouincialis, & ad mutationem Prouincię etiam non faciendam sine facultate Generalis. Sic enim illud intelligunt ex nostris Ioannes Soreth *super hoc caput.* & Hieronymus Gratianus *in disciplin. Regular. p.* 2. *c.* 5. §. 1. Pertinet autem id non solum ad obedientiæ obseruãtiam; & quodammodo ad Paupertatis custodiam; sed maximè ad quietem mentis, & corporis Religiosorum conseruandam; ea enim valde perturbatur simili locorum mutatione, vt bene Sorethius *supra*. Iuuat etiam ad euagationem religio-

gioſorum fugiendam, quam regularem obſeruantiam, Monachiſmumque fœdare latius ex Patribus,& Doctoribus comprobaui *in opere de Reformat. Regularium c.7.& 8.* legatur S. Baſilius *in Conſtitutionibus Monaſtic. c.8.*

De Cellula Prioris.

Cap. VI.

71 *CELLVLA Prioris ſit iuxta introitum loci, vt venientibus ad eundem locum primus occurrat, & de arbitrio, & diſpoſitione ipſius poſtmodum, quæ agenda ſunt, cuncta procedant.*

72 In hoc puncto Regulę duo conſiderare licet; alterum quod ad litterã ipſius ſpectat, videlicet quod *Cellula Prioris ſit iuxta introitum loci, vt venientibus ad eũdem locum primus occurrat*; alterum quoad ſpiritum, imo quod eſt finis primi; ſcilicet, quòd *de arbitrio, & diſpoſitione ipſius poſtmodum, quæ agenda ſunt, cũcta procedant*. Et quidem quoad primum, certum eſt ceſſaſſe obligationem hanc Regulæ; id enim ſtatutũ fuit propter Carmeli Montis manſionem, in qua cellulæ Fratrum per eremum diſperſæ erant, & forſan neq ue ſepe circumcluſæ, prout in eremis Camaldulenſium modò etiam cernitur; tunc enim conueniens erat, vt Superioris cellula ſita eſſet iuxta introitum loci, vt venientibus primus occurreret; quod quidem his temporibus ceſſat, cum iam Ordinis Monaſteria cœnobitico, & clauſtrali modo conſtructa ſint. Thom. de Ieſu *hic gloſs.* 5. Poterit tamen modus iſte ſeruari in eremis, quę ſunt in Ordine noſtro, imo debet id fieri, vt Regula, quantum fieri poteſt, ad vnguem obſeruetur. Quod dixerim propter Eremũ, quã Ordinis noſtri Patres in Gallię partibus habitant in Prouincia Vaſconiæ, vbi Regulam omnino primeuam, & primitiuam ſine vlla mitigatione Innoc. IV. Eugenii IV. aut aliorum Pontificum obſeruant, ex conceſſione Vrbani VIII. iuxta dicenda infra *circa* §. 102. huius Maris magni.

73 Quoad ſecundum verò, obſeruat idem Thomas ex ijs verbis Regulę inferri poſſe Monaſterii negotia omnia arbitrio ſolum Prioris peragenda eſſe, quod dicit eſſe de iure communi *c. nul-*

lam

lam 18. *q.* 2. de quo Nauarrus *ibid. num.* 4. *& conſ.* 76. *de Regularib.* Cæterum quod attinet ad verba Regulæ, ex ijs ſolum colligi poteſt, quod res minoris momenti, quales ſunt, an aliquis veniens ad Monaſterium ſit illi aditus pandēdus, an claudendus potius (prout Sorethius hic indicat) idem eſt, an volēti alloqui aliquem Religioſum, id ſit ipſi permittendum, aut interdicendum, vel ſimilia negotia, quę facilè expediri poſſunt, ſolum Superioris pro tempore arbitrio decernenda ſint; non verò quod res maioris momenti. Cum conſtet Regulam *c.* 2. *& 3.* ad receptionem locorum, & diuiſionem cellularum Fratrum, etiam conſenſum Religioſorum requirere. Quòd verò attinet ad ius commune *in d.c. nullam*, licet ſatis id colligatur ex ipſo textu, prout dixi etiam *tomo* 1. *c.* 18. *num.* 13. *& tomo* 2. *c.* 19. *num.* 52. *& tomo* 3. *verbo adminiſtratio, & adminiſtrator. num.* 1. vſus tamen, conſuetudo, imo ius commune Religionū eſt, vt ſaltem grauia negotia ſine conſenſu, aut ſaltem conſilio Fratrum non peragantur, iuxta dicta *ſup. c.* 2. *&* 3. Eſtque conforme Regulis fundatorum, videlicet Sancti Baſilij *in Breuiorib. q.* 43. & S. Benedicti *c.* 3. *Regulæ.* Et patet in receptione Nouitiorum ad habitum, vel profeſſionem, iuxta dicta *to.* 1. *c.* 1. *num.* 25. *& c.* 18. *nu.* 66. De quo Vechius *in praxi Nouit. diſp.* 12. *dub.* 1. *num.* 10. & quoad monachos Tambur. *de iur. Abbat. tomo* 3. *diſp.* 1. *queſt.* 6 & generaliter Thomas de Ieſu *ſupra*.

De Manſione in Cellulis, & iugi Oratione.

Cap. VII.

74 MANEANT *ſinguli in cellulis ſuis, vel iuxta eas, die, ac nocte, in lege Domini meditantes, & in Orationibus vigilantes, niſi alijs iuſtis occaſionibus*
75 *occupentur.*

Duo magni ponderis, & momenti puncta in hoc capite præcipiuntur. Alterum eſt de manſione in cellulis vel iuxta eas *die ac nocte*. Alterum verò de continua, & iugi meditatione in

in lege Domini, & orationis exercitio; quæ propterea diligentius expendenda sunt.

Et primò inquirendum, an verba illa *die, ac nocte*, referenda sint ad anteriora illa, scilicet *maneant singuli in cellulis suis, vel iuxta eas*, an ad posteriora, scilicet *in lege Domini meditantes, & in Orationibus vigilantes, nisi &c.* an verò ad vtraq, tam anteriora, quam posteriora. Ad quod respondet P. Thomas de Iesu *hic gloss. 6. dub. 1.* ad vtraque referenda, quia ita tenet communis consensus Ordinis, & contextus id petit, ac quia propterea postulata fuit ab Eugenio IV. istius puncti Regulæ mitigatio. Sed quod attinet ad communem consensum Ordinis, nullum affertur pro ea re testimonium, atque ita non concludit intentum. Quod attinet verò ad contextum Regulæ, & postulationem mitigationis eius, facilè negari potest assumptũ, & dici contrariũ. Melius id ergo suadet is author ex eo quod in iure receptum est, quod determinatio respiciẽs plura determinabilia pariformiter ea debet determinare. Sed quia de hoc nec textum, nec rationes, aut Doctores affert, ideo a nobis id faciendum, ac dicendum causam quare illa clausula *die, ac nocte* referri debeat tam ad antecedentia, quam ad subsequẽntia, esse, quia iuxta dicta *tom. 3. verbo Clausula numer. 4.* Clãusula posita in vna parte dispositionis, siue in principio, siue in medio, siue in fine, refertur ad omnia contenta in illa, quando omnium eadem est ratio, prout dixi eo loco ex Decio, Nauarro, Sanchez, & alijs, & contingit in præsenti. Similiter, quia Clausula respiciens plura determinabilia debet pariformiter determinari. *l. iam hoc iure ff. de vulg. & pupill. l. quamuis, & l. hæreditatem C. de impub. substit. l. si legatarius*, vbi Bartol. *de legat. 3.* Rota in vna Vrbeuetana *Castrorum* 19. Ianuarii 1579. coram Blancheto. Menochius *cons. 170. n. 20. vol. 2.* Marta *de clausulis 4 p. clausul. 5. & 28.*

77 Nunc iam ad illud *Maneãt singuli in cellulis suis, vel iuxta eas die, ac nocte, &c.* Hic præcipitur nostris iugis habitatio seu mansio in cellulis, vel iuxta eas, intellige, *nisi alijs iustis occasionibus occupentur*, prout habetur in fine capitis. Est autem præceptum hoc conforme praxi Ægyptiorum monachorum, a quibus, vt pote Esseni instituti, Elianum Propheticum continuatum fuisse in lege noua, Annales nostri demonstrant. Apud ipsos enim magna circa hoc obseruantia erat, vt habet Cassianus *lib. 2. instit. capit. 5. lib. 4. c. 10. & 16.* & alibi sæpius. Commendatur

Commendatur autem valde a D. Basilio *serm. 1. exercitat. & in Constitut. monastic. c. 7. &* 8. Sancto Ephrem Syro *paraneſi 1. et paræneſi 44. & adhortat. 1. ac in serm. aſcetico.* & Cassiano relato *lib. 10. instit & collat. 24.* D. Bernardo *serm. de modo bene viuendi, & serm. de septem oneribus*, Auctore apud ipsum *de vita solitaria ad Fratres de Monte Dei*. D. Bonauentura *in Alphabetico*; nostro Nicolao Gallico, & alijs multis, quorum testimonia, exemplis etiam confirmata, retuli in opere *de Reformat. Regularium c. 7. &* 8. Sed pro omnibus vnus Sanctus Antonius Abbas non est prætermittendus, de quo celebris illa sententia refertur: *Monachus extra cellam, aut solitudinem est sicut piscis extra aquã*. Itẽ illud, quod habetur *in Apophthegmatibus Patrum 8. tomo Bibliothecæ lib. 2. de quiete*, sic dicens: *Sicut pisces, si tardauerint in ſicco, moriuntur, ita & monachi tardantes extra cellam, aut cum ſecularibus immorantes, à quietis propoſito reuoluuntur. Oportet ergo ſicut piſcem in mari, ita & nos ad cellã recurrere, ne fortè foris tardantes obliuiſcamur interioris cuſtodiæ*. Nota tamen hoc punctum Regulæ mitigatum, seu potius declaratum esse ab Eugenio IV. in Bulla referenda §. *ſequenti*. Ibi enim concedit Religiosis nostris, vt *horis congruis in eorum Eccleſijs, & eorum clauſtris, ac per earum ambitus manere, et deãbulare liberè, & licitè valeant*. Dixi autem ijs Eugenij verbis potius declaratum, quam mitigatum fuisse hoc punctum Regulę, quia cum in Regula diceretur, *maneant ſinguli in cellulis ſuis, vel iuxta eas*, & postea *niſi alijs iuſtis occaſionibus occupentur*, dici sanè posset illud Eugenianæ *horis congruis in eorum Eccleſijs, & eorum clauſtris, ac per earum ambitus manere, & deambulare licitè, & liberè valeant*, fuisse quasi explicationem illorum verborum *vel iuxta eas*, & eorum *niſi alijs iuſtis occaſionibus occupentur*, præsertim cum dictio *iuxta* importet vicinitatem cum aliqua distantia, & verificetur nedum in contiguis, sed etiam in aliqualiter distantibus. Baldus *in l. 1. C. de Sacroſ. Eccleſ.* Grat. *conſ. 112. n. 22 lib. 1.* Paris. *conſ. 58. n. 58. vol 2.* Alex. *conſ. 120. n. 6. vol. 2.*

78 Illud autem *die ac nocte in lege Domini meditantes, & in orationibus vigilantes*, licet non inueniatur in alia Regula præter nostram tam expresse, sub nomine tamen communi orationis habetur quodammodo in Regulis S. Augustini, Hieronymi, Benedicti, & Francisci: & in Regula Saluatoris, *in Reuelationib. S. Brigittæ c. 19.* ac in Regula Minimor. *c. 8. §. 35.* Iuge etiam,

& con-

& continuum Orationis exercitium Religiosis maximè necessarium esse, pluribus, & grauissimis Patrum, & Doctorum testimonijs probaui in opere de *Reformatione Regularium c.* 3. & 4. specialiter Basilii *in Moralibus regul.* 66. *c.* 1. Hieronymi *ad Rusticum*, Ephremi *in adhortatione in doctr. var. de humilit.* & *in Tract. de timor. Domin.* Cassiani *collat.* 9. *c.* 2. Nili *in paraenesib.* Antioch. *homil.* 106, Isaię Abbatis *Orat.* 1. & 21. Ioannis Climaci *grad.* 1. Laurentii Iustiniani *in lib. de gradib. perfect. c.* 2. nostræ S. Teresiæ *de itiner. perfect. c.* 4. Thom. à Kempis *in lib. de Ordinat.* & *discipl. claustral.* & *alibi sæpe*, Ioannis Lanspergii *in Dialogo cum Lutherano*, & aliorum. Notaui autem *c.* 4 *relato num.* 2. circa hæc verba Regulę nostræ, quod etsi ipsa ab Eugenio IV. in Bulla relata superius mitigata, seu correcta sit quantum ad mansionem continuā in cellis, non tamō quantum ad continuam Orationem, ac proinde Carmelitas semper et vbique debere esse *in lege Domini meditantes, & in Orationibus vigilantes, nisi aliȳs &c.* Qualiter autem hoc præceptum obliget, operosius inuestigandum est.

79 Et quidem certum primò est illud non obligare ad orationē iugem, continuam, & perpetuam, veluti mathematicè, aut metaphysice, sed solum moraliter, & humano modo, id est quantū per alia negotia humanæ vitæ necessaria licet. Sic Thomas de Iesu *super hunc locum Regulæ dub.* 2. idque colligit ex Vvaldensi nostro *de Sacramentalib. tit.* 9. *c.* 76. *numero* 3. Clarius id colligitur primò ex ipsis verbis Regulę, *nisi alijs iustis occasionibus occupentur*, quo clarè denotatur huiusmodi continuitatem Orationis non physicam, sed moralem esse debere. Secundo, ex eo quod physica, aut metaphysica perseuerantia in oratione impossibilis est homini carnis fragilitate circumdato, vi ait Cassian. *collat.* 1. *c.* 3. & *collat.* 23. *c.* 5. Tertiò, quia similis locutiones S. Scripturę, in quibus etiam commendatur iugis, & continua oratio, qualis est illa Iosue 1. *Non recedat volumen legis huius ab ore tuo, sed meditaberis in eo diebus, ac noctibus*. Et Ecclesiastic. 18. *Ne impediaris orare semper*, maximè *Luc.* 18. *Oportet semper orare, & non deficere*, cui similis est illa 1. Thessalonicens. 5 *sine intermissione orate*. Item illa *ad Coloss.* 4. *Orationi instate vigilantes in ea*, & alię communiter a Patribus, & Doctoribus, eorumque locorum Expositoribus intelliguntur de oratione continua solum morali modo. Quibus iunge Suarez *tomo* 2. *de Relig. tractat.* 4. *lib.* 1. *capit.* 1, *numer.* 4.

Lessium

Leſſium *lib. 2. de iuſt. & iure capit. 37. dub. 2. numer. 16.*

80 Ex quo fit præceptum hoc iſto modo intellectum non eſſe valde difficile, ſiquidem non eſt oratione iugi, & continua phyſice, aut metaphyſice, vt dixi, ſed ſolum moraliter. Secundò, quia ſimilia dicta fuerunt non Religioſis, aut viris Deo ſpecialiter dedicatis, ſed præliatoribus, militibus, & in negotiis belli occupatis *Ioſue* 1. verbis relatis, prout notat Gratianus *in locum iſtum Regulæ*. Adde Chriſtum Dominum, & Apoſtolum locis etiam relatis cum omnibus fidelibus loqui, quod arguit non eſſe rem valde difficilem.

81 Colligitur etiam ſecundò, quod quamuis hoc præceptum ſecundum aliquos adimpleatur per exercitium cuiuſcunque boni operis, quia putant eos ſemper orare, qui bene ſemper operantur, prout docent S. Baſilius *homil. in Iulittam Martyr.* Beda, Gloſſa, & alii communiter relati ab Expoſitoribus ſuper loca S. Scripturæ adducta; nihilominus quia tam in præfatis locis, quam in iſto Regulæ ſermo eſt de oratione propria, ivt ex verbis ipſius conſtat, non eſt cur ad minus propriam orationem recurramus, qualis eſt iſta, prout importat omnem bonam ope-

82 rationem. Suarez *ſup. n. 3. & c. 30. n. 3.*

Illud ſecundò certiuse ſt, adimpleri hoc præceptum ſiue per orationem mentalem, quæ denotatur illis verbis *in lege Domini meditantes*, cum meditatio ſit actus, ſiue diſcurſus intellectus in veritatis inquiſitione occupati, iuxtà S Th. 2. 2. *q.* 180. ſiue per vocalem, quę etiam denotatur illis verbis, *Et in orationibus vigilantes*; ſiue per orationes iaculatorias, vt vocant, examen conſcientiæ, propriarum culparum conſiderationem, iudiciorũ Dei, & aliorum ad ipſum ſpectantium humilem ſpeculationẽ; imò & per Dei præſentiam actualem, qualem Elias Parens noſter habebat, dum dixit. 3. Reg. 17. *Viuit Dominus Deus Iſrael, in cuius conſpectu ſto*; cum iſta etiam ſint ſpecies orationis. Itẽ quodammodo per quodcumque Theologiæ, & S. Scripturæ ſtudium, cum etiam ſit diuinorum conſideratio. De quibus Thomas de Ieſu *ſup. dub.* 1.

83 Certum tertiò, huius præcepti orandi continuò, moraliter, vt dictum eſt, trangreſſionem, quantũ eſt ex vi Regulę, ſolum eſſe venialem culpam. Vt enim dixi in ſuperioribus communis conſenſus, & acceptatio Religionis nunquam ſub mortali culpa hoc punctum, & alia ſimilia Regulæ recepit. Et ita ſupponunt communiter authores noſtri, qui de hoc Regulæ prę-

cepto

cepto loquuntur, ſpecialiter Thomas Vvaldenſis, Ioannet Soreth, Hieronymus Gratianus, & Thom. de Ieſu relati, & Suarez *tomo 2. de Relig. Tract. 4. lib. 2. c. 4. numero 2.* loquens generaliter de Regularium obligatione. Dixi autem, *quantum eſt ex vi Regulæ*, quia dubium eſſe poteſt, an aliunde obligentur Religioſi ad orationis exercitium ſub peccato mortali. Nec eſt ſermo de recitatione officii canonici, & orationũ *Pater noſter* laicis a Regula præſcriptę, quia de illis inferius dicetur; ſed de alia oratione, ſiuè mentali, ſiue vocali, & de prȩcepto diuino.

84 In quo, iuxta dicta *tomo 1. c. 7. numero 24.* dicendum, nullum datur prȩceptum diuinum per ſe obligans Religioſos ad orationem ſolũ mentalẽ. Ratio eſt, quia nullibi extat tale prȩceptum, neq. generaliter pro omnibus hominibus, neque ſpecialiter pro Religioſis, aut Deo ſpecialiter dicatis; cum loca S. Scripturę adducta non loquantur determinatè de oratione mẽtali, ſed de oratione ſiue vocali, ſiue mentali; ac per conſequens prȩceptum diuinum orandi, quod in illis habetur, adimpleatur tam oratione vocali, quam mentali. Suarez *d c. 4. numero 5. & 7.* Filiucius *Tract. 23. de Relig. c. 2. dub. 3. §. ex his ſequitur.* Bonacina *de hor. canonic. diſp. 1. q. 2. punct. 1. numero 11.* Dixi *per ſe obligans*, quia per accidens, ſcilicet, propter adimpletionem aliquorum prȩceptorum diuinorum, ſcilicet fidei, ſpei, charitatis, aut contritionis obligantur generaliter omnes ad aliquã recogitationem, ſeu conſiderationem internam circa obiecta illorum actuum, quæ recogitatio, ſeu conſideratio mentalis, Oratio appellari poteſt; quod etiam continget tempore, quo currat prȩceptum diuinum confeſſionis, cum ad illam ſit etiam neceſſaria recogitatio aliqua peccatorum, imo & quando occurrat præceptum diuinum orandi vocaliter, cum oratio vocalis aliquam mentalem orationem, ſeu attentionem requirat. Suarez *ſup. nu. 4.* In prædictis autem caſibus, & ſimilibus obligatio orandi mentaliter prȩfato modo, quatenus neceſſarium id fuerit ad adimpletionem talium prȩceptorum, erit etiam ſub veniali, vel mortali, ſicut & obligatio ipſorum.

85 An verò alinnde, ſcilicet ex vi Religioſi ſtatus, teneantur Religioſi ad orationẽ mentalem ſub mortali; eo quod ſub mortali tenentur tendere ad perfectionẽ, quę obtineri non poteſt ſine tali oratione; affirmare videntur S. Bonauentura *in opuſc. de perfect. vit. c. 5.* dicens: *Reuera Religioſus orationem non frequentans* (loquitur autem de mentali) *aſſiduè, non ſolum eſt miſer, & inutilis,*

& inutilis, quinimo coram Deo fert animam mortuam in corpore viuo. Et *in opuſ. de proceſs. Relig. lib. 7. c. 11.* aiens: *Vita Religioſi ſine ſtudio deuotionis internæ ſicut fauus ſine melle, ſicut murus abſque temperamento, & ſicut cibus abſque condimento.* Et infra: *Omnis Religio arida, & imperfecta eſt, & ad ruinam promptior, quæ ſpiritum diuinæ ſuauitatis non quærit, & præcipuum conamen ad ſtudium internæ puritatis non impendit.* Et Caietanus 2. 2. *quæſt.* 82. *ar.* 3. dicens: *Non poſſe vocari Religioſum, qui ſaltem ſemel in die ad huiuſmodi exercitium* (ſcilicet orationis mentalis) *ſe non transfert.* Clarius, imo clariſſimè id tenet Sanctorus *ſuper Conſtit. Min. c.* 5. *ſtat.* 2. §. *reſpondeo*, alios etiam referens. E contra verò Nauarrus *de Oratione capit.* 20. *nu.* 61. & Suarez *ſupra n.* 7. id negant, ex eo quod licet Religioſi teneantur tendere ad perfectionem, non tamen tenentur tendere ad illam per omnia media, ſed ſolum per vota, quę promiſerũt, vel per ea, quæ continentur in Regula, iuxta modum, quo in illa continentur, oratio autem mentalis non eſt promiſſa per Religioſorum profeſſionem, nec continetur in Regula ſub obligatione ad culpam mortalem. Quidquid tamen de hoc ſit, illud in hac re certum, quod dixi *tomo* 1. *c.* 7. *num* 24. ſcilicet exercitium orationis mentalis moraliter loquendo eſſe medium neceſſarium ad Religioſam perfectionem conſequendam, vt admittit Suarez *num.* 7. quia vt inquit *nu.* 8. multum illuminat animam in his, quę ad Deum, & ſalutem pertinent, & præparat illam ad vincendas tentationes, & pericula peccandi euitanda. De quo etiam Peirinis *in Regul. Minim. capit.* 8. §. 35. *quæſt.* 1.

86 Datur tamen præceptum diuinum naturale orandi oratione indeterminata ſiue vocali, ſiue mentali, obligans ad id ſub mortali culpa omnes viatores, ſiue Religioſi ſint, ſiue non; primò quidem per ſe, & ex virtute Religionis, ad quam pertinet ipſa oratio, aliquoties in vita, & in articulo mortis; ſecundò per accidens, ſcilicet ratione adimpletionis aliorum præceptorum, videlicet quando peccator ſe diſponere debet ad gratiam; vel quando imminet vehemens tentatio, ſeu periculum peccandi mortaliter, vel quando eſt magnum periculum alicuius mali etiam alterius, præſertim Communitatis. Hoc enim colligitur ex teſtimonijs S. Scripturæ adductis *ſupra num.* 79. & ex eo, quod cum homo indigeat auxilio Dei ad ea, quæ pertinent ad ipſius ſalutem, & tale auxilium regulariter, ſecundum com-

munem, & ſuauem Dei diſpoſitionem, & vt in plurimum (eſto, ſæpius aliter contingat) non concedatur a Deo niſi mediante oratione, iuxta illud Matth. 7 *Petite, & dabitur vobis, quærite, & inuenietis, pulſate, & aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, accipit; & qui quærit, inuenit; & pulſanti aperietur.* & Matth. 26. *Vigilate, & orate, vt non intretis in tentationem,* rectè ſequitur orationem eſſe neceſſariam præcepto diuino naturali omnibus. S. Thomas 2. 2. *q.* 83. *ar.* 3. *& in* 4. *diſt.* 15. *q.* 4 *ar.* 2. *q.* 3. Paludan. *ibid. q.* 5. *ar.* 1. Durandus *q.* 12. Nauar. *de Orat. cap.* 3. Medina *de Orat. q.* 3. Suarez *d. lib.* 1. *c* 29. & 30. Laymanus *lib.* 4 *Tract.* 1. *c.* 1. Trullenc. *in Decalog. lib.* 1. *c* 7. *dub.* 4. Bonacina *ſup. nu.* 10. & *ſequentib.* poſt alios.

87 Si autem quæras quomodo per Regulam poſſit Religioſis præcipi oratio mentalis etiam ſub ſola culpa veniali, cum certum ſit per legem humanam non poſſe præcipi actus merè internos. Reſpondeo quod licet ex vi iuriſdictionis humanæ præcisè non poſſint præcipi actus merè interni, ex vi tamē voti, vel promiſſionis ſicut quis poteſt obligari ad actus internos, ſic etiam ad obediendum Regulæ, vel ſuperiori illos præcipienti, quod contingit in præſenti, cum Religioſi ex vi profeſſionis maneant obligati ad obediendum Regulæ, vel ſuperiori præcipienti ſecundum illam. Suarez *lib.* 2. *de Orat. ment. c.* 4. *nu.* 2. Thomas de Ieſu *ſupra dub.* 2. *in ſolut. ad* 2.

De horis Canonicis.

Cap. VIII.

88 *HI, qui horas Canonicas cum clericis dicere norunt, eas dicant ſecundum Conſtitutionem Sanctorum Patrum, & Eccleſiæ approbatam conſuetudinem. Qui eas non nouerunt, viginti quinque vicibus* Pater noſter *dicant in nocturnis vigilijs, exceptis Dominicis, & ſolemnibus diebus, in quorum vigiliis prædictum numerum ſtatuimus duplicari, vt dicatur* Pater noſter *vicibus quinquaginta. Septies autem eadem dicatur oratio in laudibus matutinis. In aliis quoque horis ſepties ſimiliter eadem ſigillatim dicatur oratio, præter officia veſpertina, in quibus ipſam quindecies dicere debeatis.*

Agitur

89 Agitur ſpecialiter in hoc capite de oratione vocali, cum in præcedenti etiam de mentali actum ſit. Hoc verò præceptum de horis canonicis, vel certis orationibus à Fratribus dicendis habetur etiam in Regula S. Auguſtini *c.* 3. S. Benedicti *c.* 16. S. Franciſci *c.* 3. & in Regula Saluatoris apud S. Brigittam *c.* 5. De quo plura dixi *tomo* 1. *c.* 12 *tomo* 3. *verbo* **Breuiarium**, *& tomo* 4. *verbo* **Officium diuinum**. Quare ſolùm in præſenti ea afferam, quę ad huius capitis Regulæ intelligentiam neceſſaria ſunt.

90 Primò ergo per ***Horas canonicas*** intelliguntur preces ab Eccleſia, ſeu canonibus inſtitutæ pro certis diei horis, ſcilicet matutinum, prima, tertia, ſexta, nona, veſperæ, completorium. Hugo de S. Victore *lib.* 2. *de offic. Eccleſiaſtic. c.* 1. Thomas de Ieſu *ſuper hoc cap. Regul. gloſ.* 7. Vnde non dicuntur *Horæ* ab orando, prout Panormitanus, & aliqui alii Canoniſtæ exiſtimant, ſed ab hora, quæ eſt pars temporis, prout tenent Nauarrus *in Tract. d. c.* 3. *numero* 26. Azorius *parte* 1. *inſtit. moral. lib.* 10. *c.* 1. *q.* 1. Sanchez *tomo* 2. *conſ. moral. lib.* 7. *c.* 2. *dub.* 1. Annellus *de hor. canonic. c.* 1. *dub.* 1. *numero* 6. poſt alios. Dicuntur etiam Canonicæ, vel quia iuxta Canonum ſanctiones dicendæ ſunt, prout habēt Nauarrus, Sanchez, & Thomas de Ieſu relati, & Bonacina *de hor. canonic. q.* 1. *punct.* 1. *n.* 5. vel (quod in idem recidit) quia ſunt veluti regula Eccleſiaſticorum, qua vti debent in publicis orationibus (*canon* enim eſt idem, quod regula) vt putant plures tam antiqui quam moderni, quos refert Annellus *ſupra numero* 7.

91 Circa nomen ***Clericis***, quo vtitur Regula, nota, quod licet illud, iuxta dicta *tomo* 3. *verbo* **Clericus** *numero* 1. aliquando, ſaltē in fauorabilibus, denotet quemcunque Religioſum ſiue choriſtam, ſiue laicum; hoc tamen loco, cum Regula videatur illos diſtinguere, ſolum ſumi videtur pro Religioſo, qui choro deſtinatus eſt, & communiter dicitur choriſta. Sicque video ſupponere Ioannem Soreth. Hieronymum Gratianum, & Thomam de Ieſu huius Regulę expoſitores.

Illud ***Conſtitutionem Sanctorum Patrum*** denotare videtur 92 vsū antiquū recitādi preces, quem monachi, & præſertim antiquiores Carmelitæ, tum in ipſo Carmelo, tum in tota Palæſtina, imò Ægypto, & Thebaida, vbi Eſſeni eorum progenitores habitarunt, obſeruare ſoliti erāt. De quo Caſſianus *lib.* 2. *inſtit. c.* 2. *&* 3. *& lib.* 3. *fere per totum*. Sic intelligit hunc textum Thomas de Ieſu *ſuper illum dub.* 2.

93 Per *Ecclesiæ approbatam consuetudinem*, vel intelligi potest consuetudo Ecclesiæ Hierosolymitanæ, prout Sorethius, & Th. *supra* illud intelligũt; eo quod cum Maiores nostri in partibus illis Palœstinę cœperint, & vixerint semper, Ecclesiam illam maximè reueriti videntur; vel intelligitur Ecclesiæ vniuersalis cõsuetudo, quod conformius videtur menti Innocentij IV. & aliorum Pontificum Regulæ confirmatorum. Quidquid autem de eo sit; quamuis vsq. ad annum 1584. Religio semper vsa fuerit Breuiarijs, & Missalibus iuxta Ecclesiæ Hierosolymitanę consuetudinem, ab eo tamen tempore, propter decretum Generalis Capituli Romę celebrati, non vtitur nisi Breuiarijs, & Missalibus ad normã Breuiarij Romani à Ioanne Baptista Caffardo Generali correctis, et à Gregorio XIII. approbatis. Nostri autem Patres Discalceati ab anno 1586. Sixto V. approbante Breuiariũ Romanum receperunt. Notant Thomas de Iesu *supra*, et Ioannes de Matre Dei *in annota. ad priuileg. PP. Discalceator. circa Bullam* 1. *Sixti* V. Prętera per *Ecclesiæ approbatam consuetudinem* Sorethius *hic c.* 2. intelligit vsum chori, ita vt ex vi Regulę non sufficiat Carmelitis nostris horas canonicas dicere, nisi eas simul in choro dicant. De quo tamen infra circa *capit.* 10. dicetur, vbi etiam de cantu Ecclesiastico.

94 Cum autem dicatur in hoc capite Regulæ: *Hi, qui horas Canonicas cum Clericis dicere norunt, eas dicant* &c. denotari videtur, eos omnes, qui officium diuinum recitare sciunt, siue clerici sint, siue laici, teneri ad illud. Et ita tenendum est, stando in vi Regulæ, et iuxtà textum ipsius, prout tenent Sorethius *hic c.* 1. §. *licet*, et Thomas *supra d. Glos.* 7. Iuxta consuetudinẽ tamen Religionis, quæ conformis est vsui aliarum, solum tenentur ad horas canonicas cum clericis ij, qui sunt choro destinati, et propterea vocantur choristę; non autem laici, etiamsi contingat aliquando eos scire, et posse dicere horas cum clericis; hi enim solùm obligantur dicere *Pater noster* iuxta Regulę præscriptum.

95 Insurgit tamẽ hoc loco vulgare dubium, an scilicet ad horas canonicas, seu officium diuinum teneantur Fratres professi clerici, qui non sunt in sacris constituti. Dixi *professi*, quia loquendo de Nouitiis certum est ad id non teneri, nisi aliàs in sacris constituti sint, iuxta dicta *tomo* 1. *c.* 12. *numero* 5. *& tomo* 5. *verbo Nouitii, & Nouitiæ Religionum numero* 44. Dixi etiam, *qui non sunt in sacris constituti*, quia certum, et indubitatum est omnes

in

in ſacris conſtitutos, id eſt, ordinibus maioribus initiatos ad id obligari, iuxta dicta eo *c.12.numero 2.* ex *c. presbyter de celebrat. Miſſ. & c. dolentes adsit.* Solum ergo dubium præſens eſt de profeſſis clericis non ordinatis maioribus Ordinibus. Ad quod dicendum primò, ratione Regulæ obligari præfatos ad officium diuinum, ſeu horas Canonicas. Ratio eſt, quia Regula obligat ad id faciendum omnes clericos, vt patet ex illis verbis: *Hi qui cum Clericis* &c. iſti autem profeſſi ſunt clerici. Ergo. Deinde illi non obligantur ad *Pater noſter* illis vicibus repetendum, quas Regula aſſignat; quia hoc ſolum obligat laicos. Ergo obligantur ad officium, ſeu horas canonicas; ne dicamus Regulam nullã de ipſis mentionem feciſſe. Ioannes Soreth *hic c.* 1. Th. de Ieſu *hic dub.1.* Hæc autem obligatio Regulæ; quantum eſt ex vi ipſius, ſolum eſt ſub veniali culpa, iuxta dicta in ſuperioribus. Sorethius *ſupra.* Dicendum ſecundò, obligari dictos profeſſos ad officium, & horas canonicas ratione cõſuetudinis Religionis, iuxta dicta eo *c.* 12. *numero* 3. ex Caietano, & Medina, quod etiam tenẽt Sotus, Ledeſma, Angles, Suar. Vazquez, & Sanchez cum pluribus alijs, quos citat, & ſequitur Annellus *de hor. canonic. c.5 dub.23.* & ex noſtris Thomas de Ieſu *ſupra dub.1.* Addit etiam Gratianus noſter *in diſcipl. Regular. 3.p.c.4.* §. 1. etiam oriri hanc obligationem ex eo, quod tales profeſſi viuunt ex bonis Eccleſiæ, & ſunt dicati cultui diuino, quod etiã Doctores alij tenuerunt. Sed hi tituli communiter non admittuntur, vt ſufficientes ad introducendam hanc obligationem, quia multis alijs occupationibus ipſis ſatisfieri poſſet, vt oſtendunt authores relati. Illud certum hanc obligationem eſſe ſub mortali. Quia talis conſuetudo eſt receptiſſima, & habet vim legis obligantis ad mortale. Angles *in floríb. quæſt. Theologic. 1.p. de hor. canonic.* Sanchez *tomo 2. conſil. mor. lib.7 c.2. dub.3. numero 6.* Annellus *ſupra* poſt alios, & Thomas de Ieſu *ſupra.* Licet probabiliter ſatis excuſari poſſint a peccato mortali, quando ſemel aut bis propter aliquam notabilem occupationem officium non recitauerint. Non enim videtur hęc conſuetudo cum maiore rigore introducta, cuius ſignum eſt, quod Summi Pontifices plura circa hoc priuilegia dictis profeſſis conceſſerunt, ſaltem per viuę vocis oracula, vt referunt Caſſarubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Officium diuinum*, & ibi Sorbus *in Annotationibus.* Etſi enim talia viuæ vocis oracula reuocata ſint his temporibus, niſi forſan per Bullam

confirmata fuerint, ex illis tamen arguitur non existimasse summos Pontifices obligationem istam esse tam strictam sicut illã, quam habent ij, qui in sacris constituti sunt. Vide Aragonium 2.2.*q*.83. *ar*.12.*dub*.12.*dub* 4,*concl*.3. Sotum 10. *de Iust*.*q*.5.*ar*.3. & Thomam de Ie su *dub*.1 *relato*. Quomodo autem consequẽter dicendum sit, quod in Religione, vbi non est talis consuetudo, qualis dicitur esse Societas Iesu, non sit talis obligatio, dixi eo, *n*. 3. de quo etiam Sanchez *supra numero* 8. post Angles, Medinam, Henrriquez, & alios, & Annellus *supra dub*. 24. Similiter qualiter, si contingat professum choro destinatum ad conuersorum statum deijci, non teneri ad officium, dixi etiam eodem *n* 3. & tractat idem Annellus *dub*.25.

96 Circa aliud quod tangitur in hoc capitulo Regulę, scilicet de obligatione, quam habent conuersi, seu laici Religionis ad dicendum *Pater noster* vicibus illis in Regula designatis, constat ex dictis eo *cap*.12. *numero* 4. hanc obligationem non esse sub mortali, quia non est ex vi professionis, aut præcepto aliquo Ecclesiastico, aut etiam consuetudine Religionis sub mortali obligante, sed solum ex vi Regulæ, quæ dumtaxat ad veniale obligat, vt sæpe dictum est. Sanchez *supra numero* 13, Th. de Iesu *d*.*dub*.1.§. *contrariam tamen*. Licet aliter dicendum sit de Conuersis Fratrum Minorum, eo *n*. 4. indicauerim. Addendum modo, iuxta dicta *tomo* 2.*c*.8. *num*. 23. in nostris Constitutionibus *p* 1.*c*.16.*n*.3. præcipi, vt singulis *Pater noster* subiungatur *Aue Maria*, in honorem proculdubio tantæ Virginis Ordinis Patronæ. Hæc autem obligatio dicendi *Aue Maria*, cum non sit ex vi Regulæ, sed ex vi Constitutionum, credo quòd ad nullam culpam obligat, sicut nec ipsæ Constitutiones, iuxta dicta *tomo* 1. *c*. 8. Quia tamen aliqui conuersi per recitationem officii B. Virginis, aut aliud quodcunque exemptos se esse credebant ab huius puncti Regulę onere, ideo in nouissimo Capitulo Generali Romæ 1645. celebrato hoc editum fuit decretum. *RR. adm*. PP. *Prouinciales iniungant Conuersis obligationem, quam habent ex Regula ad dicendas suas horas per orationes* Pater noster &c. *&* Aue Maria &c. *& quod nullo modo satisfaciant Regulæ, & suæ obligationi, si officium B. Virginis, aut aliud aliquid recitent.*

97 Pro modo piè, & deuotè recitandi tum horas canonicas, tum prædictas preces *Pater noster*, *& Aue Maria*, ac de mysterijs Christi passionis, Resurrectionis &c. eo tempore medi-

meditandis, legant noſtri Religioſi Gratianum noſtrum *ſupra d. capit. 4. per totum*.

De non habendo proprium.

Cap. VIIII.

98 *NVLLVS Fratrum aliquid eſſe ſibi proprium dicat, ſed ſint vobis omnia communia, & diſtribuantur vnicuiq. per manum Prioris, id eſt, per Fratrem ab eodem ad id officium deputatum, prout vnicuique opus erit, inſpectis ætatibus, & neceſſitatibus ſingulorum. Aſinos autem ſiue mulos, prout veſtra expoſtulauerit neceſſitas, vobis habere liceat, & aliquot animalium, ſiue volatilium ad nutrimentum*; ſeu, vt legitur in multis exemplaribus, *aliquod animalium, ſiue volatilium nutrimentum*, aut prout in alijs, *aliquod animalium, ſiue volatilium ad nutrimentum.*

99 In hoc capite preſcribitur modus paupertatis in noſtro Ordine ſeruandus, qui conſiſtit in non habendo proprium, ſed in perfecta vitæ communis obſeruantia. Similis ſanè illi, quem SS. Auguſtinus, Benedictus, & Franciſcus in ſuis Regulis præſcripſerunt. Quod etiam cernitur in Regula Saluatoris apud S. Brigittam *c.* 2.

100 Pro cuius luce nota vitam hanc communem in eo conſiſtere, vt nullus Religioſus aliquid ſibi proprium, ſiue peculiare retineat, ſed omnia, quæ adquirit, Superiori tradat, vt ex illis tam ipſi, quam alijs æqualiter prouideatur, inſpecta tamen neceſſitate ſingulorum. Ita enim colligitur ex actib. Apoſtol. *c.* 4. vbi ſic: *Multitudinis credentium erat cor vnum, & anima vna, nec quiſquã eorũ, quæ poſſidebat, aliquid ſuum eſſe dicebat, ſed erant illis omnia communia*. Et infra: *Neque enim quiſquam egens erat inter illos. Quotquot enim poſſeſſores agrorum, aut domorum erant, vendentes afferebant pretia eorum, quæ vendebant. Et ponebant ante pedes Apoſtolorum. Diuidebatur autem ſingulis prout cuique opus erat*. Item ex D. Baſilio *ſerm.* 4. *exercitat.* Auguſtino *ſerm* 17. *de verbo Apoſt. & in Regula c.* 3. *ac lib.* 6. *confeſs. c.* 14. D. Benedicto *in Regul. c.* 33. Concil. Trident. *ſeſſ.* 25. *de Regular. c.* 1 *&* 2. Concil. Colonienſi *tit. de monach. c.* 3. Concil. Mediolanenſi

lanenſi *par.3. tit.de commun. vita vſu.* Concil. Cameracenſ. *tit. de Monach.c.9.*10. *&* 11. Clem. VIII. Vrbani VIII. *in decretis pro Reformatione Regular.* & alijs, quæ adduxi *tomo* 1. *c.6.n.* 7.8. *& ſequentib.* De quo etiam Ioannes Soreth *ſuper hoc capit. Regula* , Hieronymus Gratianus *in diſcipl. Regular. parte* 2. *capit.* 10. *præſertim* §. 1. Thomas de Ieſu *ſuper hunc textum dubio* 2.

101 Nota tamen, quòd, licet iuxta dicta eo *numero* 7. tam noſtri, quam alij quicunque Religioſi teneantur ad vitam communem præfatam obſeruandam; eo quòd illa, licet ſimpliciter non ſit neceſſaria pro obſeruantia paupertatis voti , nihilominus ab Eccleſia indicta eſt ob facilem, & ſecurum modũ obſeruandi dictum paupertatis votum ; tamen non obſtante, plures Doctores tenent licitè poſſe concedi a Prælatis peculium aliquod ſuis ſubditis in ordine ad vſus licitos, & honeſtos, & dependenter ab ipſorum Prelatorum voluntate, & cum quibuſdã conditionibus . Hi ſunt Nauarrus, Rodriguez, Beia, Azor, Miranda, Sanchez, Ledeſma, Peirinis, Bartholomęus a S. Fauſto, & alii, quos refert Barboſa *in Collectan. Concilij Trident. ad c.* 2. *ſeſſ.*25. *de Regular. numero* 2. *&* 3. quibus iunge Dianam 1. *par. Tract.* 6. *Reſolut.*32. & Bordonum *Reſolut.*43. *n.*48. *& ſequentib.* Quibus tamen non aſſentior, propter dicta eo *c.*6 *num.*9. præſertim ex decretis Summorum Pontificum, & SS. Congregationum, in quibus, vt ibi dixi, niſi cæci ſimus, manifeſtè pręcipitur incorporatio, & confuſio bonorum, quæ Religioſi adquirunt cũ bonis Monaſteriorum, ita vt non obſtante quacunque licentia Superiorum nullum omnino peculium obtinere poſſint. Quod etiam nuper ſequitur Trullenc *in Decalog. lib.*7. *c.*2. *dub.*5 *nu.*7. poſt Leſſium . Quo tamẽ non obſtante, an in illis Monaſteriis; in quibus prędicta vita communis obſeruari non poteſt, vel ſaltem ob aliquorum negligentiam, vel malitiam non obſeruatur, poſſit id permitti, dixi eo *c.*6. *numero* 21. *&* 22. Quid etiam ſentiendum de depoſitis , quę in aliquibus Religionibus permittuntur, dixi *ibidem numer.*23. Et cum quibus conditionibus *numer.*24. Similiter quando Religioſus peccat mortaliter contra paupertatem ; & ſi t proprietarius, aut quando non, aliaque ad hoc intentum ſpectantia habes ex dictis eo *capitulo* 6.

102 Cum autem in Regula dicatur, *Nullus Fratrum aliquid eſſe ſibi proprium dicat, ſed ſint vobis omnia communia, & diſtribuã-*

tur

tur &c. ac poſtea ſolum permittatur habere *aſinos, ſiue mulos. & nutrimentum* &c. ideo rectè infertur ex vi Regulæ ipſius nos tam in particulari, quam in communi arctiſſimam paupertatē profiteri, quæ conſiſtit in abdicatione dominij, & alterius cuiuslibet iuris ad res temporales, non ſolum in particulari, ſed etiã in communi, prout Minores de Obſeruantia, & Capuccini etiã poſt Concilij Tridentini conceſſionem obſeruant. Ratio eſt, quia prout habetur ex Siberto de Beke antiquo Ordinis ſcrip. *in Tract. de cõſider. ſuper Reg. Carm.* & Speculo Ordinis *lib.* 8. *c.* 5 cum in Regula primitiua ſolum diceretur, *Nullus Fratrum ſibi dicat aliquid eſſe proprium, ſed ſint vobis omnia communia, & ex his, quæ vobis Dominus dederit* &c. orta eſt contentio inter Carmeli Eremitas, an illis liceret in communi habere poſſeſſiones, domus, redditus, & loca, quibuſdam aſſerentibus, quibuſdam verò negantibus; res ergo deducta eſt ad Gregorium IX. Papã, qui anno 3. ſui Pontificatus in Bulla *Ex Officij noſtri* in Speculo Ordinis, *vt ſupra*, & apud Palæonydorum *lib.* 3. *c.* 5. declarando prędictum dubium dixit: *Authoritate præſentium diſtrictiùs inhibemus, ne in proprietatem de cætero Eremi veſtræ loca, vel poſſeſſiones, ſeu domos, aut redditus alios recipiatis nullo modo, vel præſumatis habere, præter aſinos, mulos, & aliquod animalium, ſeu volatilium nutrimentum.* Quod ſimiliter, & eiſdem verbis fecit Innocentius IV. in alia Bulla etiam *Ex officij noſtri* ſexto Idus Iunij, Pontificatus ſui anno 2. in Speculo Ordinis, *vt ſupra, & fol.* 61. Idemque ſupponit idem Pontifex Innocentius in alia Bulla *Quoniam vt ait*, Idibus Iunij eodem anno 2. data, quæ etiam habetur in Speculo Ordinis *fol.* 61. in qua ait Religioſos noſtros *Nullas poſſeſſiones, neque proprium per quod ſuſtentari valeant*, poſſidere; ex ijs enim rectè infertur ex vi Regulæ prout declaratę ab ijs Pontificibus Religioſos nonullas habere poſſe poſſeſſiones, aut proprium etiam in communi. Idem quoque colligitur ex eadem Regula, prout ab eodem Innocentio IV. correcta, & mitigata eſt, & de quâ in præſenti, vbi cum dicat conformiter ad declarationem Gregorij IX. a ſe ipſo etiam anno 2. ſui Pontificatus, vt dictum eſt, confirmatam, poſſe habere Religioſos noſtros, *aſinos, & mulos, & aliquod nutrimentum animalium* &c. manifeſtum eſt hac exceptione declarare voluiſſe nos, non obſtante quod ex Regula noſtra nullas poſſeſſiones habere poſſimus, poſſe nihilominus dicta animalia, & nutrimenta poſſidere; alias prorſus inutilis, imò

imò ridicula eſſet iſta conceſſio, aut declaratio. Idem quoque pariter confirmat, quod idem etiam Innocentius in Bulla *Sacroſancta* in eodem Speculo Ordinis *fol.* 61. dum concedit quod non teneamur dare decimas de hortis, & virgultis noſtris, pro ratione aſſignat. *Quod Ordo veſter nullas poſſeſſiones habeat, ſed vos de fidelium eleemoſynis dumtaxat elegeritis ſub Regulari habitu ſuſtentari.* Data autem eſt hæc Bulla anno vndecimo Pontificatus, aliquibus ſcilicet annis poſt correctionem, & mitigationem Regulæ, de qua in præſenti. Ex quo colligitur hunc modum paupertatis ſine dominio aliquarum poſſeſſionum etiam in communi eo tempore in vſu fuiſſe. De his Thomas de Ieſu *ſuper hunc textum Regulæ gloſs. 8.*

103 Ex quo rectè colligit *ibidem dub. 6.* iuxta ea, quę diximus *t. 2. capit. 1. num.* 1. contra Azorium ibi relatum, ex Abbate Lappo, Carmelitas Mendicantes eſſe ex Regula, non ex Conſtitutionibus, aut priuilegijs ſolùm; prout etiam colligitur ex hac Regula *c. 13.* illis verbis: *Et quia vos oportet frequenter mendicare*, verbum enim *oportet* ſiue ſumatur præceptiuè, ſiue ſecundum honeſtatem, & decentiam (de quo Barboſa *in Tract. de dictionib. dict.* 242.) denotat modum viuendi ſine vlla proprietate, etiam in communi.

104 Nota tamen, quod, iuxta ea, quæ diximus eo *tomo 2. capit. 1. num.* 2. his temporibus poſt Concilium Tridentinum, propter conceſſionem ab ipſo factam licitum eſt nobis, & alijs Mendicãtibus, exceptis Minoribus de Obſeruantia, & Capuccinis, bona immobilia, & poſſeſsiones in communi poſsidere. Quod quamuis Carmelitis non licere dicat idem Thomas a Ieſu eo *dub. 6.* oppoſitum tamen eo loco probaui ex Rodriguez, & Sanchez.

105 Eſt autem vulgare dubium circa illa verba *Nullus Fratrum aliquid eſſe ſibi proprium dicat*, an ſcilicet ſolum interdicatur ijs verbis Religioſo nihil habere proprium, an etiam id dicere, ita vt peccet ſaltem contra Regulam, dicens *hic liber eſt meus*. Eſt autem eadem difficultas propter ius commune *ca. non dicatis 12. q. 1.* vbi etiam habetur pro omnibus Regularibus *Non dicatis aliquid proprium* &c. Ad quam conſequenter ad dicta *tomo 1. cap. 6. numero* 11. dicendum, quod Religioſus dicens etiam oretenus aliquid eſſe ſuum, intendens ſe habere dominiũ illius, aut vſum irreuocabilem, aut independentem a ſuo ſuperiori, peccat mortaliter (intellige poſita grauitate materiæ,

& per-

& perfecta aduertentia) contra paupertatem, & eſt proprietarius ratione talis intentionis. Graffius eo loco relatus, & Hieronymus Gratianus *in diſciplin Regul. parte* 2. *c.* 8. §. 3. Si autem non habeat talem animum, aut intentionem, quamuis aliqui Canoniſtę, ſcilicet Archidiaconus, Cardinalis, & Alexander *in d. ca. non dicatis*, & alii Expoſitores Regulę Sancti Auguſtini dicant peccare venialiter peccato mendacii, prout etiam tenet Thomas de Ieſu *hic dub.* 1. *& de voto paupertatis p.* 2. *capit* 1. nihilominus etiam a peccato mendacii excuſari poteſt, ſi velit dicere ſolùm rem illam eſſe ſuam quoad vſum dependentem a voluntate Superioris, ſicut, qui eſt in xenodochio, vel aliquo hoſpitio, poteſt ſine mendacio dicere, hic eſt meus lectulus, meus cultellus &c. quia ſcilicet ſibi conſignati ſunt a domino xenodochij, vel hoſpitii, ad vſum. Nauarrus eo loco relatus, Gratianus *ſupr.* An verò ſaltem contra Regulam peccet venialiter ſic loquens; Thomas de Ieſu *ſupra* reſpondet affirmatiuè, eo quòd talis tranſgreditur prȩceptũ Regulæ, quæ habet *Nullus dicat aliquid eſſe ſibi proprium*, quod eſt ſatis conforme S. Scripturę vſui Act. 4. illis verbis *nec quiſquam eorum quæ poſſidebat ailquid eſſe ſuum dicebat*, & doctrinę Sanctorũ Patrum, Baſilii *interrogat.* 85. Auguſtini *ſerm.* 1 *de vit. Comm. cleric. et epiſt.* 109. Chryſoſt. Caſiani, & aliorum Mihi tamen videtur dicendum, aliud eſſe dicere, *hic liber eſt proprius mihi*, aliud dicere, *hic liber eſt meus*; prima locutio eſt contra Regulam, & peccaminoſa, vt bene Thom. ſecunda verò non eſt contra illam, & in communi modo loquendo habet bonum ſenſum, & ita non eſt peccaminoſa.

06 Circa illa *Aſinos autem ſiue mulos vobis habere liceat* &c. nota per illos denotari animalia apta ad vecturam, ſeu laborem, prout ſunt non ſolum aſini, & muli, ſed etiam equi, prout notat Sorethius *hic capit.* 6. Notant etiam quod *hic non conceditur vſus phaleratorum equorum ad vanitatem*. Per illud etiam *animalia ſiue volatilium nutrimentum*, licet non intelligantur arietum, ſiue caprarum greges, quia iſti computantur inter bona ſtabilia, & poſſeſſiones, quę diximus ex vi Regulę prohiberi, et poſt Concilium Tridentinum permitti, intelliguntur tamẽ paucę aliquot oues, caprę, gallinæ &c. pro lacte, caſeo, ouis &c. Sibertus de Beke *ſupra* apud Speculum Ordinis *libro* 8. *c.* 5. Sorethius *ſupra*. Gratianus *ſupra parte* 2. *ca.* 10. §. 4. Thomas ſuper hũc textum. Et hoc ſiue legamus cum aliquibus *et aliquot animalium*,

lium, siue volatilium ad nutrimẽtum, siue *et aliquod animalium siue volatilium nutrimẽtum*, siue etiam, *et aliquot animalium siue volatilium ad nutrimentum*, hæ enim diuersę lectiones ad idem tendunt, & important ea, quę dixi.

Circa illud *Et distribuantur vnicuique per manum* Prioris etc.
107 *inspectis etatibus, et necessitatibus singulorum*, iam dixi *d. cap. 6. numero* 16. de modo obseruando a Superiori in taxatione, seu dispensatione rerum necessariarum Religiosis. De quo latius Sorethius *supra c.* 3. Hieronymus Gratianus etiam *sup.* §. 3. & Thomas de Iesu *sup. dub.* 3. 4 *et* 5.

De Oratorio, & audienda Missa quotidie.

Cap. X.

108 ORATORIVM, *prout commodius fieri poterit, construatur in medio cellularum, vbi mane per singulos dies ad audienda Missarum solemnia conuenire debeatis, vbi hoc*
109 *commodè fieri poterit.*

Duo continentur in hoc capite; alterum, de habendo Oratorio in medio cellularum Fratrum; alterum verò de audienda Missa quotidie in ipso; licet pro vtroque, commoditatis habendam esse rationem simul præscribatur. Quod maximè notatur in Regula, eò quod Monasteria nostra, illud præsertim, quod erat in Carmelo, non erant sic fabricata, vt cellulę, dormitoria, & Ecclesia contigua aut coniuncta essent; non enim talia erãt, sed potius sic fabricata, vt ista omnia diuisa, et a se inuicem separata essent, modo eremitico, iuxta dicta supra circa *cap.* 3. Propter quod dicitur quod *construatur Oratorium prout commodius fieri poterit in medio cellularum*, vt scilicet ad illud Fratres commodè conuenire possent. Additur etiam in fine *vbi commodè fieri poterit* ad denotandum, quod in illis eremis, in quibus cellulę essent tam distantes ab Oratorio, vt propter inclementiam temporis, vel aliam causam illuc accedere non possent

possent Fratres *ad audienda Missarum solemnia*, ad id non tenerentur. Thomas de Iesu *super hunc textum gloss. 9.*

110 Quod ergo attinet ad primum de Oratorio, constat ex dictis *4. tomo verbo Oratoria quoad Regulares num.* 1. Oratorium esse *locum aptum ad orandum*; cum ergo Regula præcipiat construi Oratorium, per illud locum aliquem ad orandum aptum intellexit; qualis etiam solet vocari *Capella*, seu *Ecclesis*. Notat etiam Sorethius noster *super hoc caput Regulæ* dictum esse in Regula *Oratorium*, non *templum*, quod est *amplum tectum*, ad denotandum quod Religiosa loca debent esse moderata. De quo aliqua dixi *in Tract. de Reformat. Regul. c.* 17 Aliqua etiam Sorethius *sup.* Quæ omnia eo tendunt; vt tam in Ecclesiis quam in Monasterijs vanitas, & superfluitas euitetur. De Oratorio autem non solum fit mētio in Regula nostra, sed etiā in Regul. S. Aug. *c.* 3 S. Benedicti *c.* 52. Saluatoris apud S. Brigittam *c.* 20. etsi sub nomine Ecclesiæ. Alia quę spectant ad Oratoria siue publica, siue priuata; siue erecta authoritate Ordinarii, siue nō, habes ex dictis eo verbo *Oratoria quoad Regulares per totum*.

Quoad secundum verò de Missa audienda à Fratribus quotidie in dicto Oratorio, communis sensus Religionis est obli-
111 gari illos ex vi huius capitis Regulę ad audiendam Missam quotidie, & non solum in Dominicis, aut solemnioribus diebus, prout sæculares obligantur. Sic colligo ex Sorethio, & Thoma de Iesu *sup.* Hęc autem obligatio solum est extra dies ab Ecclesia præscriptos, sub veniali, quia vt dixi sępius, Regula nostra ad veniale solum obligat in iis prȩceptis, quæ non sunt de votis essentialibus Religionis, et ita supponit Soreth. *supra*. Si vero Religiosus non audiret Missam in diebus Dominicis, & festis ab Ecclesia determinatis, tunc non solum peccaret contra hoc caput Regulę, sed etiam contra commune prȩceptum Ecclesiæ *cap. omnes fideles de consecrat. dist.* 1. praxim, & vsum Ecclesiæ. Suarez *tom. 3. in 3. p disp.* 88. *sect.* 4. § *iam vero* Fagundez *de primo Ecclesiæ præcepto lib.* 2. *ca.* 2. *num.* 4. ac per consequēs peccaret etiam mortaliter, sicut generaliter omnes alij fideles talibus diebus Missam non audientes peccant, prout communis doctrina Theologorum docet. Sacerdotes autem celebrantes huic præcepto Regulæ satisfaciunt, sicut etiam & communi præcepto Ecclesiæ pro diebus Dominicis, & festis impositō. Perfectius enim Missam audiunt, & ad illam attenti sunt quam simpliciter eam audientes. Suarez *supra*. Azor

tomo 1. *Instit. Moral. c.* 3 *quæst.* 4. Fagundez *supra numer.* 5.

112 Ex eo autem quod in hoc Regulę textu dicatur *Ad audienda Missarum solemnia conuenire debeatis*, infert Thomas de Iesu *sup.* ipsam loqui de Missa Conuentuali, solemni aut cantata, ita vt ad ipsam omnes conuenire debeant ex vi huius textus Regulæ. Cæterum, etsi Missam solemnẽ, seu Conuentualem in omnibus Ecclesiis etiam Regularium celebrari debere dixerim *tom.* 1. *capit.* 21 *num.* 29. quod etiam colligitur ex aliquibus declarationibus S. Congregationis, quas retuli *tom.* 4. *verbo Missa num.* 48. nihilominus quod ad ipsam ex vi Regulę teneantur conuenire nostri Religiosi, non video sufficiens fundamentum. Tum quia Regula non dicit ad dicenda. cantanda, aut celebranda *Missarum solemnia*, sed *Ad audienda*. Tum quia iuxta praxim, & vsum Religionis quomodocunq. aliquis audiat, siue dicat Missam priuatam, aut non solemnem, satisfacere censetur Regulę. Dixi *ex vi huius textus Regulæ*, quia aliunde, scilicet ex Decretis Summorum Pontificum Clementis VIII. & Vrbani VIII. cum iuxta dicta *tom.* 1. *c.* 10. *num.* 20. teneantur choro assistere omnes Regulares, consequenter etiam tenebuntur assistere Missę Cõuentuali. Vide dicta *tom.* 1. *c.* 12. *num.* 9. *& tom.* 4. *verbo Officium diuinum num.* 2. 3. 4. *&* 5. & Constitutiones nostras *p.* 1. *capit.* 19. *num.* 10. Vbi nullus nisi actu prędicans, vel legens, infirmus &c. a seruitio chori censetur immunis.

113 Ex hoc autem puncto Regulę colligi potest secundum ipsam vsum chori in Ordine nostro debere esse. Cum enim in illo præcipiatur Fratribus cõuenire ad Oratorium pro audienda Missa quotidie, ne dicamus confusim cum secularibus, et extraneis, qui ad eandem Missam audiendam ad Oratorium etiam conuenire poterant, in eodem loco eam audire debere, quod indecens est, maximè Religiosis, qui vitam Eremiticam profitebantur; dicendum videtur ab eisdem sęcularibus separatos, & loco distincto positos id agere consueuisse. Qui locus, secundum vsum Religionis, est chorus. Idq. supponere videtur Vvalden. noster *tom.* 3. *de Sacramentalib. tit.* 9. *c.* 75. de hoc Oratorio loquens. Similiter, si, vt Thomas de Iesu putat, per illud *Missarum solemnia*, intelligitur solum Missa Conuentualis, solemnis, & cantata, proculdubio in hoc denotatur chorus, qui est locus, in quo clerici cantantes deseruiunt Missæ, quam Sacerdos dicit in Altari. Deinde Religiosos nostros ex vi Regulæ teneri adire chorum pro diuino officio recitãdo probat idem Author

super

ſuper illum textum Regulæ, *Hi qui horas canonicas cum clericis &c. dub.* 1. §. *vltimo dico* ex ijs verbis. Ea enim ſignificant horas canonicas *cum clericis* dici fuiſſe ſolitas ; ac proinde omnes ſimul, & in choro. Secundo, ex *cap. de ſilentio*, vbi dicitur ; *ſtatuimus, vt dicto Completorio ſilentium teneatis, vſque ad primam dictam ſequentis diei*, hoc enim non eſt intelligendum de Completorio, aut Prima ſingulariter dictis, alias non eſſet determinatum tempus pro ſilentio, cum has horas poſſit priuatim quiſquam, ſaltem ob rationabilem cauſam, nimis protrahere. Supponit ergo Regula, eas, & alias horas Canonicas communiter ab omnibus ſimul eodem tempore, & loco recitari ſolitas, ac per conſequens in choro, qui eſt locus ad id munus deputatus. Colligit præterea vſum Chori ex Regula noſtra Ioãnes Soreth *ſuper textum 9. dub. 2.* tum ex illis verbis *cum clericis*, vt dictum eſt tum ex illis, quæ habentur in eodem textu Regulę, ſcilicet, *ſecundum Eccleſiæ approbatam conſuetudinem*, & propterea *non ſufficit* (inquit) *ſigillatim dicere pſalmodiam, ſed pariter, & in conuentu*. Supponens ſanè Eccleſiæ approbatam conſuetudinem eſſe, vt clerici dicant horas ſimul, & cõiunctim in choro, prout etiam ſupponit Thomas de Ieſu *ſupra*. Porrò eſſe hanc Eccleſiæ approbatam conſuetudinem, vt clerici ſimul in choro horas dicant, imò eſſe antiquiſſimam, in Eccleſia veteri inchoatam aliquo modo, & in lege gratiæ ab ipſo Chriſto, eiuſque diſcipulis demonſtratam, & executioni mandatam, communis eſt ſententia Doctorum. De quo S. Iſidorus *lib.* 1. *de Eccleaſtic. offic. c.* 3. Amalarius Fortunatus *lib.* 3 *de Eccleſiaſtic offic. cap.* 3. noſter Thomas Vvaldenſis *tom.* 3. *de Sacramentalib. tit.* 2. *cap.* 17. & 18. Dominicus Sotus *lib.* 10. *de Iuſt. q.* 5. *ar.* 2. *arg.* 4. Alfonſus à Caſtro *lib.* 4. *aduer. hæreſ. verbo Cantus*. Bellarminus *tom.* 4. *controuerſ. lib.* 1. *de bonis operib. c.* 16. *exempl.* 1. & 2. Suarez *tom.* 2 *de Relig. lib.* 4. *de hor. canonic. ca.* 7. Peirinis *in Regul. S. Franciſci de Paula capitul.* 4 §. 12. *quæſtion.* 1. Annellus Tractat. *de hor. Canonic. c.* 2. *dub.* 1. & 2. & alii plures.

114 Ex eiſdem quoque verbis *cum Clericis*, & *ſecundum Eccleſiæ approbatam conſuetudinem* colligi etiam poteſt vſum cantus Ecclesiaſtici etiam eſſe de mente noſtræ Regulæ, ſiquidem ille eſt in vſu clericorum, & *ſecundum Eccleſiæ approbatam conſuetudinem*, vt probant prędicti authores, imo fere pro vno, & eodem accipiunt chori, & cantus vſum, ita vt chorus dupliciter ſumſatur, ſcilicet pro loco, in quo diuinæ laudes canuntur, & pro ipo-

can-

cantu, & psalmodia, quæ sibi exercetur lege Annellum supra ex relatis authoribus, & Vvaldensem *supra tit.9.ca.75.* de hoc Oratorio loquentem.

De Capitulo, & correctione Fratrum,

Cap. XI.

115 *DOMINICIS quoque diebus, vel alijs, vbi opus fuerit, de custodia Ordinis, & animarum salute tractetis, vbi etiam excessus, & culpæ Fratrum, si qua in aliquo fuerint deprehensæ, charitate media corrigantur.*

116 Agit in hoc capite Regula nostra de Capitulo habendo, & correctione Fratrum in ipso facienda, quod etiam video tractari in Regula S. Augustini *c.7.* S. Benedicti sæpius, præsertim *capit.46.69. & 70.* S. Francisci *c.7.* & in Regula Saluatoris apud S. Brigittam *c.18.* Circa illud etiam aliqua nobis breuiter dicenda. Primò, de vtilitate talis Capituli; secundò, de tempore illud celebrandi; tertiò, de modo quo fieri debet; quartò, de iis, quæ in ipso tractanda sunt; quinto, de correctione in ipso facienda; sextò, de modo talis correctionis.

117 Quoad primum, Capituli culparum vtilitas sufficientissimè commendatur ex doctrina communi Patrum, qui Religiosorũ correctionem maximè commendant. Hi sunt S. Basilius *in Regul. Breu. interrogat.47. & in Reg. fusiorib. interrogat.46.* S. Hieronym. *in Regul.* S. Augustinus *in Regul.* S. Cæsarius *in Monial. Regul.* Antiochus Monachus *hom. 67.* Hugo Victorinus *in Comment. sup. Regul. S. Augustini.* Smaragdus Abbas *sup. Regul. S. Benedicti*, S. Thom. *quodlib. 11. art. vlt.* Humbertus *sup. Reg. S. Augustini.* Commendatur etiam ex visione facta Patriarchę S. Dominico, in qua vidit diabolum nolentẽ intrare locum, in quo Capitulum fieri solebat, ob magnam iacturam, quam ex illo sibi comparare dicebat. Fauet & illud, quod de Abbate de Manburgo *Alphab. 12. c.9. memb.4.* refertur, scilicet, quod in Capitulo *diabolus amittit quidquid alijs locis lucratur.* Item Sorethius noter

ster *hic capit.*1. dicens: *Attende in Samaritano Prælatum, & in stabulo Capit. in effusione vini, & olei fomentum consolationis, & asperitatem correctionis. Hæc est piscina compunctionis, in qua sanatus est infirmus post commotionem veræ confessionis.* Gratian. quoque noster *in discipl. Regular* 3. *p. c.* 6. §. 1. dum inquit locum Capituli vocari Capitulum, quia sit caput, & principalior inter alia loca Monasterii, eò quod in illo agatur de puritate animę tam necessaria Religiosis. Vide eundem Gratianum §. 2.

118 Quoad secundum de tempore faciẽdi Capitulum culparum, ex verbis allatis Regulę habetur debere esse singulis septimanis, *diebus Dominicis, vel aliis vbi opus fuerit*; id est, aliis etiam diebus, si id necessarium fuerit. Ex vsu tamen Religionis, forsan, quia Dominici dies impediti esse solent confessionibus, prędicationibus, & solemnioribus officiis diuinis, fieri solet tale Capitulum diebus Veneris, vel aliis. Gratianus *supra* §. 2. Vnde in Constitutionibus nostris *p.* 4 *capit.* 21 *num.* 1. solum dicitur: *Capitulum Conuentuale in qualibet septimana per Priorem, Superiorem, aut Vicarium, ad minus semel celebretur*. Velle autem Regulam, quod nulla excusatione admissa Capitulum saltem semel in hebdomada celebretur, ex eo colligitur, quòd non adiicit illam clausulam, *vbi commodè fieri poterit*, quam aliis locis adiicere solet. Thomas de Iesu *hic dub.* 1. Vnde Prælatus nõ celebrans semel in hebdomada Capitulum istud non excusatur a veniali peccato, vtpote Regulæ transgressor, quæ ad hanc culpam obligat. Aliunde etiam peccabit mortaliter, si in Capitulo, vel extra illud omittat corrigere subditos non solum in peccatis mortalibus, sed etiam in venialibus, quibus introducuntur consuetudines contrariæ Religioni, quibus detrimẽtum graue patitur in obseruantia Regulari, iuxta dicta *tom.* 1. *capit.* 18. *num.* 15. ex Thoma de Iesu, & Diana, quod etiam tenent Miranda *de Ordine iudiciario to.* 1. *q.* 10. *art.* 1. *concl.* 5. Tannarus *in* 2. 2. *disput.* 1. *q.* 5. *dub* 4. *num.* 76. Villalobos *in Summ. to* 2. *tractat.* 4. *diff.* 2. *numero* 5. & alii, quos referunt, & sequuntur Diana *tomo* 3. *Tract.* 2. *dub.* 38. & Ioannes Eusebius *doctrinar. ascetic. lib.* 2. *doctr.* 14. *capit.* 97. Quibus fauet Ioannes Pintus de Victoria *in Hierarchia Carmelitana tract.* 2 *c.* 23. Quod saltem videtur indubitatum, si talia peccata venialia sint, aut possint esse occasio peccati mortalis. Rodriguez *de Ordin. iudiciar. c.* 9. *n.* 7.

119 Quod attinet ad tertium, scilicet de modo celebrandi hoc

p itulum culparum, is præſcribitur in noſtris Conſtitutionibus loco relato ſupra. Quibus addendum, tum ex vſu Religionis, tum ex magna congruentia eſſe, quod Prælatus Capitulum faciens ſermonem aliquem opportunum habeat, quo ſubditorum mentes ad Regulę, quam profeſſi ſunt, vel ad aliarum virtutum exercitium adhortetur. Thomas de Ieſu *ſup.* Tenetur etiam ex vi iuris communis Clementinæ *ne in agro de ſtat. monachor.* is qui præeſt huic Capitulo, exponere, etiam vulgariter, propter iuniores, Regulam, iuxta dicta *to.2.c.2.num.31.& cap.12.n.24.* De quo Thomas *ſupra*. De authoritate autem huius Capituli aliqua dixi eo *c.12.num.24.*

120 Loquendo de iis, quæ in hoc Capitulo tractanda ſunt, manifeſtè habentur in Regula illis verbis, *De cuſtodia Ordinis, & animarum ſalute tractetis, vbi etiam exceſſus &c. corrigantur*. Hæc ergo tria in Capitulo agenda. Gratianus, & Thomas de Ieſu *ſupra*. Imò Sorethius noſter *hic cap.1.* condemnare videtur, quod in hoc Capitulo culparũ agatur de exterioribus negotiis, aut temporalibus Monaſteriorum; etſi enim hoc in Capitulis Conuentualibus tractari debeant, ſed non in Capitulis culparum, de quibus in præſenti, niſi aliqua rationabilis cauſa oppoſitum ſuadeat, & tunc tranſitoriè aut perfunctoriè, cum Capitulorum iſtorum ſcopus ſit præcipuus, non de iis, ſed *de Cuſtodia Ordinis, et animarũ ſalute* tractare. Th. de Ieſu *ſup. dub.3*

121 Circa quintum de correctione facienda in his Capitulis, nota dupliciter fieri poſſe; primò quidem, dum Religioſi ſeipſos coram omnibus humiliter de culpis, & exceſſibus ſe accuſant; ſecundò verò, cum a Prælato, vel ab alio de Capitulo accuſantur. Primus modus conformior eſt tum noſtris Conſtitutionibus, tum vſui Patrum antiquorum, vt videre eſt in D. Baſilio *ſerm.4.exercitat.& in Regul. fuſior. interrogat.37.* D. Hieronymo *in Regul.monach.c.9.* Caſſiano *lib.4.inſtit.c.16.* D. Benedicto *in Reg.c.46.* & Hugone Victorin. *de inſtit. monaſt. ſerm.53.* Secundus autem modus etiam eſt licitus, ſeruatis tamen iis, quæ diximus ſeruari debere in accuſatione, ſeu denunciatione defectuum aliorum *tomo 1 ca.27. & tomo 3. verbo Accuſare, & accuſator, & verbo Denuntiatio, & denuntiare, & verbo Index, & iudicium Regulare*. Quibus adde, quod cum aliquis ſe accuſat, id faciendum de peccatis, ſeu defectibus notabilem famę iacturam non inferentibus, aut ſcandalum non generantibus, ſed de leuioribus, niſi forſan grauiora iam publica ſint. Ita enim ſup-

ponunt

ponunt Patres relati, qui de accuſatione propria loquuntur,& docent Thomas de Ieſu *ſup.* & Sanctorus *in Conſtitut. ſui Ordinis c.8. ſtatut.61.* Similiter, cum aliquis non ſe accuſat de commiſſis, accuſari poſſe ab alijs, imò quandoque id fieri debere habent D.Baſilius *in Reg. fuſiorib. interrogat.46.* D.Hieron. *in Regul.* S.Th. *quodlib.11. & 2.2.queſt.33.art.7.ad 4. & in 4. diſt. 19. queſt.2. ar. 3. quæſtiunc.1. ad 3.* Hugo Victorin. in Comment *ſup Regul.S. Auguſt.* Smaragdus Abbas *in Regul.S. Benedicti.* Humbertus *in Regul.S.Auguſt. cap.95.* Idq. colligitur ex Chryſoſt. *Orat.1.contra Iudæos*, & D.Bernardo *in ſerm.de Natiuit. S.Ioannis Baptiſtæ*, et ſupponunt ex noſtris Sorethius,Gratianus,& Thomas relati.

122 De ſexto, ſcilicet de modo correctionis a Prælato tenendo, ſatis clarum habemus Regulæ documentum illis verbis: *Charitate media corrigantur*, id eſt, quod defectus, ſeu culpæ Fratrũ de quibus ipſi ſe accuſant, ſeu ab aliis accuſantur, corrigi debeant non ex rancore, ira,aut ſimili paſſione, animiue perturbatione. De quo D. Baſilius *in Reg.Breuior. interrog. 99.*D.Benedictus *in Reg. ca.64.* Dionyſius Carthuſianus *lib. de modo corripiendi, & iudicandi cap.20.* & noſtri huius Regulæ Commentatores Sorethius,Gratianus, & Thomas relati. Apud quos etiam de modo, quo ſubditi accuſati ſe gerere debeant,dum accuſantur. Vide Sanctorum *ſupra.* & Ioannem Euſebium *etiam ſup.cap.98.* noſtraſque Conſtitutiones loco relato.

De ieiunio. Cap. XII.

123 *IEIVNIVM ſingulis diebus, exceptis Dominicis, obſeruetis a feſto Exaltationis Sanctæ Crucis, vſque ad diem Domini, cæ Reſurrectionis; niſi infirmitas, vel debilitas corporis, aualia iuſta cauſa ieiunium ſolui ſuadeat, quia neceſſitas non habet legem.*

124 Commendatur Religioſis omnibus in ipſorum Regulis obſeruantia ieiunii, vt videre eſt in Regula S.Auguſtini *c.3.* S.Benedicti *c.4.* S.Franciſci *c.3.* in Regula Saluatoris apud S. Brigittam *c.9.* & in Regula S.Franciſci de Paula *c.7.* §. 29. Et merito ſanè quia ex ieiunio prodeunt innumeri effectus ſpirituales animę, vtiles valde Religioſis perſonis. De quibus Patres ſæpius, quorum plures congerit Peirinis *in Regul. S. Franciſci de Paula loco citato.* in nulla verè Regula niſi in noſtra determinatur hoc tempus, ab Exaltatione ſcilicet S. Crucis, quæ contin-

git 14. Septembris, vſque ad diem Paſchæ, quod regulariter eſt ſeptem menſium vel circiter continuorum. Quare verò Regula non protraxerit ieiunii præceptum vltra diem Paſchæ, vix ratio alia aſſignari poteſt, niſi quia ex Eccleſiæ conſuetudine non admittuntur ieiunia toto tempore Paſchali ob lætitiam Dominicæ Reſurrectionis *ca. poſt Paſcha, ca. ſcire debet diſt. 76. & c. conſilium de obſeruat. ieiun.* Paſqualigus *de ieiun. diſp.* 178 *num.* 2. Imò hoc videtur ſumptum ex antiqua Apoſtolorum traditione. Tamburinus *de iur. Abbat. tomo* 2. *diſp.* 12. *queſit.* 1. *n.* 3. Thomas de Ieſu *ſuper hoc caput Regulæ dub.* 2. §. *quoad ſecundum* id confirmans ex Caſſiano, Epiphanio, & Hilario. Reliquo verò tempore poſt finitum tempus Paſchale propter nimiũ caloris rigorem proculdubio tam in noſtra, quam in alijs Regulis ieiunium non præcipitur. Thomas de Ieſu *ſupra*.

125 Excluduntur etiam ab hoc præcepto ieiunii dies Dominici, quia etiam in illis propter Eccleſiæ conſuetudinem *ca. ieiun. de conſec. diſt. 3. ca ſi quis tanquam, ca. ſi quis presbyter diſt. 30. et ca. ſacerdos 26. q. 6.* fundatam in Apoſtolica traditione ieiunium nõ admittitur; prout ex Patribus, & Doctoribus probat Th. ſupra §. *quoad primam partem.* Quare ijs diebus ieiunare Eccleſiæ cõſuetudinem contemnendo, aut ex ſuperſtitione, ſcandalo vel errore, prout faciebant Manichæi, qui teſte D. Hieronymo. *in Math. cap. 9.* Dominicis diebus ieiunabant malè ſentientes de Chriſti Reſurrectiones proculdubio peccatum eſſet mortale. S. Th. 2. 2. *q.* 147. *ar.* 5. *& in* 4. *diſt.* 15. *q.* 3. *artic.* 3. *quæſt.* 2. noſter Io. Beetz *in præcept. Decalog. præcept.* 3. *expoſit.* 4. *c.* 2. Caietanus 2. 2. *q.* 92. *ar.* 1. Nauar. *in Summ. c.* 11. *nu.* 41. Fagund. *de* 4. *Eccleſ præcept. lib.* 1. *c.* 5. *n.* 2. Sanchez *lib.* 2. *in Decalog. c.* 37. *nu.* 12. Paſqualig. *ſup. n.* 3. Qui autem hoc faceret ſolum ex quadam ſingularitate, ceſſante ſcandalo, aut alio malo mortaliter fine, ſeu praua circumſtantia, ſolum, vt credo, peccaret venialiter, vt habet Sanchez *ſup. n.* 13. Imo etiam, ſi ceſſantibus prędictis, ieiunaret quis diebus Dominicis propter aliquem bonum finem, ſcilicet deuotionem, profectum ſpiritualem. domationem carnis &c, nullo modo peccaret, ſed faceret actum meritorium, quia ieiunium eſt opus virtutis, ex ſe laudabile, & meritorium. Et ita colligitur ex D. Aug. *epiſt.* 86. *ad Caſulam*, D. Hieron. *epiſt.* 28. *ad Lucinũ, & refertur ca. vtinã diſt.* 76. vbi hoc ieiuniũ approbat exemplo Apoſtolorũ. Eſtq. communis ſententia Doctorũ, quos referunt, & ſequuntur Sanchez *ſupra num.* 12. Fagundez *d. nu.* 2. Paſqualigus *n.* 4. De quo etiam noſter Beetz *ſupra*.

Quam;

126 Quamuis autem in Regula non excludatur festum Natalis Domini, si extra Dominicam venerit, ita vt ex vi Regulæ ea die ieiunari debeat, cum exceptio illa *Exceptis Dominicis*, firmet illam pro quibuscunq. alijs diebus, & quia Ecclesia, cum talem diem excipit, si fuerit feria 6. ab obseruantia abstinentiæ a carnibus *capit. fin. de Obseruat. ieiun.* manifeste declaret se non loqui cum illis, qui voto aut Regula sunt adstricti, de quo inter alios relatus Ioannes Beetz *supra*; nihilominus quia talis dies Natalis Domini ex Ecclesiæ consuetudine videtur exceptus, & propter ipsius solemnitatem, ac in abominationem Priscillianistarum, qui eo die ieiunare solebant, ipsa quoque æquitate suadente, in tota Religione introductum est, ne ea die Fratres ieiunent, propterea Regula pro tali die non obligat. Vide Bellarminum *tomo 3. de bonis operib. in particular lib. 2. cap. 23.* Thomam de Iesu *sup. §. contrarium.* & Peirinis *supra.*

127 Queri autem solet, an ipsa dies Exaltationis S. Crucis includatur in hac lege ieiunij Regulæ, ita vt etiam ea die ieiunari debent. Et quidem, licet iuxta dicta *tomo 3. verbo dictio nu. 2.* de huiusmodi dictionibus *A*, *Ab*, an scilicet significantes terminum debeant intelligi inclusiuè, an excluſiue, includendo videlicet diem termini, vel illum excludendo, res sit dubia, quia vt ibidem dixi, nihil clarius, aut breuius dici potest, quam quod in odiosis stent excluſiuè, ita vt dies termini non includatur in termino, in fauorabilibus tamen e contra stent inclusiuè, ita vt dies termini includatur in ipso; dubitari autem potest, an hæc, lex ieiunii accipienda sit, vt odiosa, quia est pœnalis Religiosis an verò vt fauorabilis, quia est talis toti Religioni, propterea recurrendum censeo ad consuetudinem, quæ est optima legum interpres. Quia ergo consuetudine Religionis habetur talem diem Exaltationis S. Crucis includi in obligatione ieiunii Regulæ, ideo ita est asserendum. Thomas de Iesu *sup. dub.* 1. quod idem obseruari dicit in Ordine Prædicatorum, in quo a Constitutionibus indictum est simile ieiunium incipiens ab hac die. Dicit etiam esse ex mente Nauarri *conſ.* 18 *de præbend. numer. 6.* asserentis, quod quando præpositio *A*, adiicitur a lege alicui diei determinato, tunc includit ipsum. Cæterum, quia communior modus loquendi Doctorum est, quod dies termini non clauditur in termino, prout habetur ex *l. vbi lex. ff. de regul. iur. cap. 1. de restit. spoliat. lib. 6.* & docent plurimi, quos refert, & sequitur Barbosa *de Axiomatib. iuris Axiomat.* 71. *numer.* 5. ideo

vt dixi, ad consuetudinem Religionis attendendum est.

128 Quod attinet verò ad diem *Dominicæ Resurrectionis*, certum est illum stare excluſiuè, nec includi in obligatione ieiunii. Etsi enim diceretur, quod dies vltima termini includi deberet in ipso, hoc solum posset stare, vbi absurdum aliquod vel inconueniens non esset, prout contingeret in proposito; magnum siquidem inconueniens, & absurdum esset, quod Religiosi ex vi Regulę tenerentur ieiunare die Paschæ, cum hoc esset contra Ecclesiæ consuetudinem in Apostolica etiam traditione fundatam, vt dictum est. Sic colligo a simili ex doctrina Cyni *in l. a Caligato C. de nupt.* Tiraquelli *de retract. lignan. in gloss.* 11. *n.* 13. ac Naldi *in Summ. littera A. Ab.* §. *secundò fallit.*

129 Quoad obligationem huius ieiunii Regularis dicendum primò, illam solùm esse sub veniali, secluso tamen scandalo, contemptu, aut simili alia circumstantia mortali; quia vt sępe dictum est, & supponunt Regulę nostræ Expositores, ipsa non obligat in huiusmodi Obseruantiis, quæ non pertinent ad vota essentialia, nisi solum ad veniale. Dicendum secundò, hac lege ieiunii Regularis obligari omnes professos siue Choristas, siue laicos ante vigesimum primum annum, iuxta dicta *tom.* 1. *c.* 7. *num.* 26. *& tom.* 3. *verbo Ætas num.* 8. *& verbo Annus numer.* 9. *& verbo Ieiunium numer.* 6. quia etsi tales ad ieiunium Ecclesiasticum commune toti Ecclesię non obligentur, quia illud solum obligat vigesimum primum annum complentes; cum tamen ipsi per professionem ad strictiorem obseruantiam se astrinxerint, quam Ecclesia tenet, scilicet ad Obseruantiam Regulę, cũ in ipsa præcipiatur hoc ieiunium, ad illud tenebũtur tales professi. Prout tenent non solum Azor, & Sanchez, quos retuli loco citato ex *primo tomo*, sed etiam Corduba, Ledesma, Rodriguez, Filiucius, Fagundez, Sancius, & alii, quos referunt Pasqualigus *de ieiunio decis.* 254. Peirinis *supra*, & Bordonus *Resolut.* 18. *num* 6. contra aliquos oppositum tenentes. Posse tamen facilè in hoc præcepto dispensari a Prælatis, vt conseruatis viribus melius seruire possint Religioni, tenent Martinus de Ledesma 2 *p.* 4. *q.* 17. *ar.* 3. *vers. præterea*, Pasqualigus *supra nu.* 6. & Bordonus etiam *supra*. Qualiter etiam dicti professi non habentes vigesimum primum annum obligentur ad ieiunia Ecclesię, si Regula, vel Constitutiones Ordinis id ipsis præcipiunt, & iuxta modum, quo Regula, vel Constitutiones obligant, dixi locis relatis, licet Pasqualigus *decis.* 253. id non admittat, nisi

hoc

hoc præceptum cum illis expresse loquatur. Dicendum tertiò, quod cum hoc ieiunium Regulę sit Ecclesiasticum, vtpote quia a Prælato Ecclesiastico indictum, & à Papa cõfirmatum, ideo in ipso obseruari debent cõditiones ieiunii Ecclesiastici, de quibus dixi *tomo 3. verbo ieiunium*, præsertim *n.* 2. 3. 4 & 5. ac proinde in ipso debet obseruari ciborum delectus, scil cet abstinentia a carnibus; vna tantum comestio, etsi non excludat refectionem nocturnam; & quod comestio fiat tempore competenti, scilicet circam eridiem. De quo etiam Peirinis *supr.* Quia tamen iuxta dicta eo *n.* 3. abstinentia ab ouis, & lacticiniis solum est necessaria in ieiuniis quadragesimalibus, in aliis verò ieiuniis iuxta patrię consuetudinem, ideo in hoc etiam assimilari debet hoc ieiunium Regulæ cum ieiunio communi Ecclesiæ. Ita a simili de ieiunio Fratrum Minorum Sanctorus *Super Constitutiones sui Ordin. c. 3. stat.* 13. *dub.* 2. Fauet Thomas de Iesu *sup. dub.* 3. Pro ieiuniis autem, quæ nullo modo sunt ab Ecclesia instituta sic habetur in nostris Constitutionibus *p.* 1. *cap.* 4. *num.* 1. *Poterunt Priores, exceptis ieiunijs institutis ab Ecclesia, & Aduentu, de esu lacticiniorum, vel abstinentia secundum varias locorum consuetudines ordinare.* Ad quod iuuat priuilegium quoddam Eugenij IV. quod ex Corduba, & Cassarubio referunt Sanctorus, & Thomas relati. Addendum quartò, hac obligatione ieiunii obligari Religiosos etiam extra sua Monasteria existentes. Quia hęc obligatio non est localis, sed personalis orta ex voto secundum Regulã. Nec habet limitationem *extra domos vestras*, vt est illa de abstinentia a carnibus, de qua inferius. Bordonus *supra num.* 4. Pasqualigus *supra decis.* 205. *numero* 6.

330 Circa excusationem autem ab obligatione huius præcepti præter dicta de ieiunio communi Ecclesiæ eo *verbo Ieiunium num* 8. *& sequentib.* vlterius notanda verba illa Regulæ, *Nisi infirmitas, vel debilitas corporis, vel alia iusta causa ieiunium solui suadeat, quia necessitas non habet legem.* Quæ cum amplissima sint, amplissimam quoque habent explicationem. Ita vt plurimę causæ sint, propter quas Religiosi ab ista lege ieiunij excusari possint. Prima est *infirmitas, vel debilitas corporis*, prout Regula dicit. Ad quam etiam reducitur infirma complexio, talis scilicet, vt capitis dolorem, vertiginem, aut simile incommodum ex ieiunio ortum participet. Secunda notabilis labor corporalis, quando simul cum ieiunio sic debilitat corpus,

vt impediatur Religioſus eidem, vel ſimili corporis labori aſſiſtere. Tertia, labor etiam ſpiritualis concionandi, legendi, audiendi confeſſiones &c. quando ieiunium ea opera impedierit, Nomine etiam *iuſta cauſa* maximè intelligitur ea, quę pertinet ad charitatem, ſeu pietatem, ita vt harum virtutum operibus cedat obligatio ieiunij, quando cum illo non ſunt compatibilia. De quibus, & ſimilibus Sorethius *ſuper hunc textum capite vnico*, Gratianus *in diſciplina regulari par. 3. capite ſeptimo paragr. ſecundo*, & Thomas de Ieſu *ſupra dubio 4.* conformiter ad doctrinam Caietani, Nauarri, & aliorum.

131 Nota demum hunc punctum Regulæ mitigatum eſſe a Summis Pontificibus Eugenio IV. Pio II. & Sixto IV. vt in ſequentibus videbitur. Vnde licet Patres Diſcalceati, & Patres Primi Inſtituti, ſeu de *Monte Sancto* vocati ad præfatum ieiunium omnibus diebus, exceptis Dominicis, ab Exaltatione Sãctę Crucis, vſque ad diem Reſurrectionis teneantur, eo quod profitẽtur Regulam, prout ab Innocentio IV. correcta, & mitigata eſt, quod potiori ratione dico de Eremitis noſtrę Prouinciæ Vaſconię in Gallijs, cum ipſi obſeruent primeuã & omnino primitiuam Alberti Regulam, iuxta dicenda infra *circa §. 102.* nihilominus reliquum corpus Religionis ſolùm tenetur ad ieiunium Feria quarta, ſexta, & ſabbato iuxta diſpenſationem dictorum Pontificum, & ad ieiunia Aduentus, & Quadrageſimæ.

De abſtinentia carnium.

Cap. XIII.

132 *AB eſu carnium abſtineatis, niſi pro infirmitatis, vel debilitatis remedio ſumantur. Et quia vos oportet frequenter mendicare itinerantes, ne ſitis hoſpitibus oneroſi, extra domos veſtras ſumere poteritis pulmenta cocta cum carnibus. Sed & carnibus ſupra mare veſci licebit.*

133 Quoad hunc punctum Regulę mitigata eſt primæua, & primitiua illa Alberti Carmeli Eremitis data. Cum enim in illa haberetur: *Ab eſu carnium ſemper abſtineatis, niſi pro infirmitatis,*

tatis, & (aliàs *aut*) *nimia debilitatis remedio ſint ſumenda*, cum rigidiſſima viderentur, mitigata hoc modo ſunt in hac Innocẽtij IV. mitigatione. *Ab eſu carnium abſtineatis, niſi pro infirmitatis, vel debilitatis remedio ſumantur*, deletis particulis *ſemper*, & *nimiæ*, quæ erant in primitiua Regula. Quin additum eſt: *Et quia vos oportet frequenter mendicare itinerantes, ne ſitis hoſpitibus oneroſi, extra domos veſtras ſumere poteritis pulmenta cocta cum carnibus, ſed & carnibus ſupra mare veſci licebit.* Quod autem in eo præcipitur, ſcilicet abſtinentia à carnibus, conforme eſt Regulæ Sancti Benedicti *Cap.* 36. & 39. & Regulę Saluatoris apud Sanctam Brigittam *cap.* 9. conſentiunt etiam alię conſtitutiones Religionum, in quibus eſt ſimilis obſeruantia. Specialiter Carthuſianorum *2. parte capitulo* 10. *numer.* 24.

134 Suppono autem primò contra Iouinianum apud D. Hieronymum *lib.* 2. *contra ipſum*, & Lutherum, Caluinum, Brentium, Centuriatores, & Chemnitium apud Bellarminum *tomo* 3. *de bonis operibus in particulari lib.* 3. *capit.* 3. abſtinentiam à carnibus licitam, & honeſtam eſſe, ac proinde iure optimo in Regula præcipi poſſe. Colligitur primò ex Sacra Scriptura *Danielis* 10. vbi dicitur, carnem tribus hebdomadis non comediſſe, & *Matthæi* 3. de Ioanne Baptiſta dicitur: *Eſca autem eius erat locuſtæ, & mel ſilueſtre.* Ac *ad Roman.* 14. Apoſtolus ait: *Bonum eſt non manducare carnem.* Colligitur ſecundò ex Concilio Toletano primo *in aſſertione fidei*, & Braccarenſi *can.* 14. & *cap cum ad Monaſterium de ſtat. monach.* vbi monachis carnium comeſtio prohibetur. Idem habetur, ex *can. carnem. de conſecrat. diſtinct.* 5. Tertiò, ex doctrina Patrum, ſpecialiter Chryſoſtomi *hom.* 14. *in Epiſt. ad Timoth.* Hieronymi *de cuſtodia virginitatis*, D. Auguſtini *de morib. Eccleſ. capit.* 30. Baſilij *in Reg. fuſior. interrog.* 19. & 20. Caſſiani *lib.* 4. *inſtit. cap.* 11. & *lib.* 5. *c.* 23. D. Bernard. *ſerm.* 66. *in Cantic.* Diui Bonauenturæ *libro* 2. *Pharet. capit.* 23. & aliorum. Quartò, ex vſu plurium Religionum. Minimi enim non ſolum carnibus, ſed etiam lacticinijs veſci prohibentur. Carthuſiani, etiam imminente morte, à carnibus abſtinent. Camaldulenſes ſolùm tempore infirmitatis illis vtuntur. Dominicani quoque, ſaltem in refectorio, illis non vtuntur. Imò etiam antiquitus filij Seth, & cæteri, qui ab alijs ſegregatam vitam gerebant, à carnibus abſtinuerunt, vt probat Antonius Perez *in Regul. S. Benedicti capit.* 39. *nu.* 9. Denique

quinto

quinto, quia cum esus carnium sit seminarium libidinis, vt habet D.Hieronymus *lib.2. adner. Iouinian.* & Religio sit schola virtutum,pœnitẽtiæ præsertim,ad quam pertinet abdicatio voluptatum, quę castitati contrariæ sunt, procul dubio non nisi cum magna temeritate dici potest vsum carnium prohiberi non posse, aut esse contra rationem legem eas prohibentem.

135 Nec obijci potest abstinentiam à carnibus illicitam esse, eo quod per illam abbreuietur vita. Hoc enim generaliter loquẽdo falsum esse constat, tum exemplo antiquorum PP. Antonij, Hilarionis, Pachomii, Honuphrii, & aliorum; tum plurimorum, qui in Religionibus hac obseruantia vtentibus, ad decrepitam vsque ętatem peruenerunt, à carnibus semper abstinentes;tum ex eo, quod carneus cibus cum sit solidioris substantię, difficiliùs cõcoquitur,& digeritur,ac per consequens,est minus congruus Religiosis,qui orationibus, studijs, & functionibus mentis, plusquam corporis, attendere debent. Pro quo legendus Lessius *in opusc.de ver. rat. valetud. conseru.* & Peirinis *tomo 1. de subdito quæst. 4.cap.4.* probans vitam quadragesimalem non abbreuiare vitam.Legendus etiam Ioannes Sancius *in selectis disp.3.num.7.* & illis vetustior noster Ioannes Beetz *in præcept. Decalog. præcept.3. expos.it. 4. cap.2.* conformiter ad doctrinam Arnoldi de Villanoua dicentis languentibus ob defectum cibi plus competere vinum mediocre, & vitella ouorum mediocriter mollia, quæ velocissima digestione conuertuntur in sanguinem, quam carnem.

Suppono secundò, nomine carnium in præsenti sicut etiam
136 in prȩcepto communi Ecclesię, intelligi illas, quæ à piscibus cõtra distinguũtur iuxta communem Christianorum vsum, aut medicorum iudicium. Neque enim melior alia regula, quo ad hoc assignari potest. Bonacina *disp.vltima. de præceptis Ecclesiæ quæst.p.pun.2.num.1.* Trullenc. *lib.3.in decalogum c.2.dub.2. num.2.* Tamburinus *tom.2. de iure Abbatum. disp. 12. quæst. 9 num.9.* Pasqualig *de ieiunio.disp.67.* Vnde infero, quòd si dubitetur de aliquo animali an sit caro, vel piscis, consulendus est communis vsus fidelium; quod si nihil certi ex vsu constet,consulendi sunt medici. Bonacina, & Tamburinus *supr.* Hinc etiã cochleas,ranas,& testudines,carnes non esse,sed pisces,ex communi vsu fidelium accipitur. Bonacina,& Tambur.*sup.*ex Azorio, & Reginaldo. Quia tamen aliqua sunt,quę verè carnes non

sunt,

ſunt, ex carnibus tamen ortum, & originem trahunt; vt ſunt oua. & lacticinia; & alia quæ licet proprie carnes non poſſint dici, tamen maximam cum eis propinquitatem habent, vt ſunt ſanguis, lardum, ſagimen, ſiue pinguedo; alivero, quæ licet a carnibus originem non habeant, ex coniunctione tamen ad illas magnam earum virtutem, & ſubſtantiam participant, vt ius, in quo carnes decoquuntur, & denique alia ſunt, quæ licet carnium ſubſtantiam in ſe non ſuſcipiant, ex ſimultanea tamen decoctione aliquam qualitatem, & excellentiam acquirunt; qualia ſunt legumina cum carnibus cocta, ideo de ſingulis diſquirendum eſt, an ſub prohibitione carnium contineantur.

137 Et primò, non contineri oua, & lacticinia certum eſt, tum quia propriè carnes non ſunt, ſed veluti ipſarum excrementum, tum quia hic eſt vſus non ſolum plurium Religionum, in quibus etiam eſt prohibitio comedendi carnes, ſcilicet Carthuſianorum, & Dominicanorum, ſed etiam totius Eccleſiæ, quæ, quamuis in *cap. de eſu de conſecrat. d. 3.* caueatur, vt feria 6. Chriſtiani omnes a carnibus abſtineant, huiuſmodi nihilominus cibis ea die vtitur. Id etiam colligitur ex hac noſtra Regula, propterea enim *cap. 9.* illis conceditur habere aliquot animalia, oues ſcilicet, gallinas, &c. propter oua, & lac, iuxta communem ſenſum Religionis. Sorethius *in cap. 10. Regul cap. 6.* Thomas de Ieſu *hic dub. 2.* De ſanguine loquendo, dicendum eſt eum nomine carnis comprehendi, quia licet proprie caro non ſit, eſt tamen in proximo ſtatu vt conuertatur in illã, & communi vſu fidelium in eodem genere cum carne cenſetur. Paſqualigus *ſuprà diſp. 75.* De lardo etiam id eſt magis certum, eſt enim caro pinguior, aut craſſior, aut caro mixta cum pinguedine eiuſdem fere ſaporis cum carne, & pro carne communiter habetur. Fagundez *in 4 Eccleſ. præcept. lib 1. capitul. 2. in fin.* Thomas *ſupr.* Paſqualigus *ſupr. diſp. 74. num. 5.* De ~~ſanguine~~ ſagine autem, ſiue pinguedine eſt maior difficultas. Et ſane licet ſtãdo in iure ſatis probabile ſit nomine carnis non venire, eò quod ſagimen, ſeu pinguedo non ſit caro, licet ex carne originem trahat, ſed perinde ac oua, & lac, ſit quoddam veluti excrementum, vt habet Ariſtoteles *1. de generat. animal. capit. 18. circ. fin.* & ita teneant Layman *lib. 4. Tract. 8. cap. 1. num. 5.* Ludouicus à Cruce *de expoſit. Bullæ Cruciatæ diſp. 1. cap. 5. dub. 16. n. 2.*

Dia-

Diana *p.* 1. *Tract.* 9. *de ieiun. Resol.* 21. et Pasqualig. *ſu. n.* 6. poſt alios, quos referũt; nihilominus ratione cõſuetudinis ferme generalis totius Eccleſiæ, & ſpecialis noſtræ Religionis ſagimen, ſeu pinguedo habetur vt caro, quia verè multo magis accedit ad carnem, quam oua, & lacticinia, & ita nomine carnis in præſẽti comprehenditur. Layman *ſupra*, Ludouicus a Cruce *ſup. n.* 4. Thomas de Ieſu etiam *ſupra*. Vnde infer, quod ſi in aliqua Regione conſuetudine receptum ſit, quod ſagimen ſeu pinguedo pro carne non habeatur, prout dicitur eſſe in Regno Siciliæ, tunc licitè poterit eſſe vſus illius, quia talis conſuetudo potuit legem communem abrogare. Diana *ſupr.* Paſqualigus *ſupra numero* 11.

138 De alijs verò, quę etſi caro non ſint, neque ex carne ortum trahant, ab ipſa tamen participant aliquam qualitatem, virtutem, vel etiam ſubſtantiam, vt ſunt ius, legumina, & herbæ, quę cũ carne coquũtur, certa res eſt pro carne haberi in iſta Regulæ prohibitione. Tum ex vſu totius Eccleſiæ, quæ ſimiliter illa pro carne cenſet in prohibitione communi manducandi carnes Feria ſexta. Tum ex vſu Religionis noſtrę, quę ſemper de iis ſimilem habuit exiſtimationem. Tum deniq. ex ipſamet Regula, nam cũ in ipſa concedatur eſus pulmentorum cum carnibus coctorũ ſolũ extra domos noſtras, & ne ſimus hoſpitibus oneroſi, manifeſtè ſupponit pulmenta eſſe carnẽ, aut pro carne haberi; pulmenta autem ſunt legumina, herbę, & ſimilia cum iure carnis decocta, vt dicetur inferius. Thomas de Ieſu *ſupra*.

139 Excipit tamen Regula aliquos caſus, in quibus licitus eſt Religioſis noſtris eſus carnium. Primus eſt, *ſi pro infirmitatis remedio ſumantur*. In quo prudentis, & timorati medici iudicio ſtãdum eſt, iuxta illud Eccleſ. 38 *Honora medicum propter neceſſitatem &c.* Gratianus *in Diſciplina Regulari p. 3. cap. 7. §. 3. ſuper hunc textum*. Dixi *timorati*, quia aliquando tam laxiores medici ſunt, vt non ſemper illis credi debeat. Maximè ſi aliqui religioſi procliuiores ſint ad carnes comedendas contra Regulæ præceptum, de quibus loquitur D. Bernardus *in apologia ad Gulielm.* E contra verò quando infirmitas euidenter apparet, non eſt opus medico, ſed ſufficit Prælati licentia ad carnes manducandas diebus prohibitis a Regula, Thomas de Ieſu *ſupra dub.* 3.

140 Secundus caſus eſt, *ſi pro debilitatis remedio ſumantur*. Per quam intelligere debemus corporis languorem, vel imbecillitatem.

tatem. Gratianus, & Thomas de Ieſu *ſupra*. Nota tamen. non eſſe neceſſarium, quod huiuſmodi debilitas ſit nimia. Propterea enim cum in Regula primitiua haberetur *nimiæ debilitatis*, Pontifex abſtulit verbum *nimiæ*. Thomas ſup

141 Tertius eſt, quando Religioſi mendicant itinerantes, & ſunt extra domos ſuas. Tunc enim ipſis permittitur ſumere *pulmẽta cocta cum carnibus*. Per *pulmenta* autem, omiſſis variis ipſorum ſignificationibus apud Varronem, Athenæum, Calepinũ, & Theſaurum linguæ Latinæ, ſecundum vſum, & conſuetudinẽ Religionis, intelliguntur legumina, herbæ, offę, & quidquid aliud cum carnibus coquitur, dummodo nõ ſit caro ipſa, imò ipſum ius, ſeu brodium, cum quo carnes coquuntur. Gratian. *ſup.* Thomas de Ieſu *ſup. hunc tex.* Notat Gratianus verbum illud, *ne ſitis hoſpitibus oneroſi*, dicens, quòd ſi illi non ſumant faſtidium ex Fratrum abſtinentia à carnibus, quia habent piſces, tunc piſcibus, & non pulmentis vti debeant. Sed contrarium dicit Thomas, quia licet ceſſet ratio Regulæ in particulari, non tamen ceſſat in vniuerſali. Addit, quòd licet ex vi Regulæ non poſſint Fratres vti hoc priuilegio, niſi itinerantes, conſuetudine tamen receptum ſit, quòd etiam non itinerantes extra Conuentus Ordinis manducantes pulmentis vti poſſint. Notat vlterius *dub.* 4. quod licet hoc præceptum Regulæ de non edendis carnibus niſi in prædictis caſibus, ex ſe tantùm obliget ad venialem culpam, etſi grauiſſimam, & dignam, vt à Prælatis ſeuerè, & acriter puniatur, ratione tamẽ contemptus Regulę, ſeu ſcandali (quale ſæpius eſt in ſæcularibus videntibus Fratres comedere carnes contra ſuam Regulam) poſſet eſſe peccatum mortale, iuxta dicta etiam à nobis in ſuperioribus.

142 Quartus caſus à Regula exceptus eſt illis verbis *ſed & carnibus ſupra mare veſci licebit*. Qui intelligitur pro tempore nauigationis. Propter penuriam ciborum. Soreth. *hic c.* 1. *ad finẽ.* Gratianus *ſup.* Th. *ſuper hunc text.* Qui propterea animaduertunt non poſſe vti hoc priuilegio illos, qui cum in terra degunt, naues ingrediuntur recreationis cauſa, vel ad manducandum ibi, quia hoc eſt contra Regulę intentionem, quæ plus inſpicienda eſt, quàm nuda verba illius. An autem poſſint Religioſi in domibus Principum, cum ab ipſis inuitantur, vti eodem priuilegio carnes comedendi diebus prohibitis à Regula, tractat idem Thomas, & reſpondit negatiuè. Cæterum exiſtimo id ſolum habere locum, quando tales Principes non

ægrè

ægrè ferant huiuſmodi abſtinentiam Fratrum. Tunc enim, ſi ſimiliter id ęgrè non ferant, poterunt pulmentis vti. Si verò vtrumq. moleſtum illis ſit, vel per epicheiam credendum eſt Regulam non obligare, ſed charitatem illi præponendam. Quod maximè procedit, ſi Principes illi priuilegium aliquod habeant a Sum. Pontifice. Fauet Gloſſ. *in can. carnem de conſecrat. diſt. 5.*

143 Maximè excipiuntur à Regulæ obligatione, quoad hunc punctum illi ex noſtris, qui obſeruant illam ſecundum mitigationem ab Eugenio IV. factam, & aliis Pontificibus confirmatam. Etenim ſecundum illam poſſunt ter, aut quater in hebdomada carnes comedere. Quare ad iſtam Regulam ſecundum dictum rigorem ſolum tenentur noſtri Patres Diſcalceati; & illi, qui vocantur de primo Inſtituto, quia profitentur Regulam ſolum, prout ab Innocentio IV. correcta, & mitigata eſt. Imo & Eremitę Prouinciæ Vaſconiæ, qui, iuxta dicenda infra *circa* §. 102. obſeruant primæuam Alberti Regulam. Et ſic ſupponunt Sorethius, Gratian. & Thom. Regulæ Expoſitores.

144 Quid verò dicendum in caſu quo Natiuitas Domini inciderit in feriam ſextam, aut ſabbatum, & an Religioſi illis diebus carnes comedentes peccent contra ius commune, aut ſolùm contra Regulam, habes ex dictis *tomo* 1. *cap.* 7. *numer.* 27. Vbi etiam quid dicendum, ſi tale feſtum Natalis Domini in feriam quartam inciderit.

De armis ſpiritualibus. Cap. XIV.

145 *QVIA verò tentatio eſt vita hominis ſuper terram, & omnes, quipiè volunt viuere in Chriſto, perſecutionem patiuntur. Aduerſarius quoque veſter* Diabolus, *tamquam leo rugiens circuit quærens, quem deuoret, omni ſolicitudine ſtudeatis indui armatura* Dei, *vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias inimici. Accingendi ſunt lũbi veſtri cingulo caſtitatis. Muniendum eſt pectus cogitationibus Sanctis: ſcriptum eſt enim:* Cogitatio ſancta ſeruabit te. *Induenda eſt lorica iuſtitiæ, vt* Dominum Deum *veſtrum ex toto corde, & ex tota anima,*

& ex virtute diligatis, et proximum vestrum tanquã vosmetipsos. Sumendum est in omnibus scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Sine fide enim impossibile est placere Deo. Galea quoque salutis capiti imponenda est, vt de solo Saluatore speretis salutem. Qui saluum facit populum suum à peccatis eorum. Gladius autem spiritus, quod est verbum Dei, abundanter habitet in ore, & in cordibus vestris: & quæcunque vobis agenda sunt, in verbo Domini fiant.

146 Religioſi vitam militiam veluti eſſe ex S. ſcriptura manifeſtè elicitur Iob 7. & Iob 14. Ad Rom. 7. ad Galat. 5. Matthæi 11. & alibi ſæpius. Propterea arma ipſi tribuuntur etiam ſæpius, præſertim ad Epheſ. 6. illis verbis: *Induite vos armaturam Dei.* Et infra: *Accipite armaturam Dei.* De qua etiam armatura plura, miraque S. Antonius apud S. Athanaſium *in vita ipſius.* D. Baſilius *in illa verba Deuteron.* 15. iuxta ſeptuaginta, *Attende tibi ipſi*, D. Chryſoſtomus *hom.* 22. D. Bernardus *ſerm.* 3. *in Cant.* Chryſologus *ſerm.* 12. 13. 14. 15. & 28. Laurentius Iuſtinianus *in opuſc. de interiori conflictu.* D. Antoninus 3. *par. Summæ tit.* 4. *c.* 1. §. 3. 4. & 5. & inter omnes Caſſian cæteris clarius, loquẽs *lib.* 4. *c.* 38 & *coll.* 7. *c.* 5. Sic ergo Albertus noſter in iſto capite Religioſum militem eſſe ſupponens, arma illi neceſſaria præſcribit. Caſtitatis videlicet cingulum, ſanctam cogitationem, loricam iuſtitiæ. ſeu charitatem, ſcutum fidei, ſpem pro galea, verbum Dei pro gladio, & veluti pro continuo exercitio, quod omnia *in verbo Domini fiant.* Similia ferme aliarum Regularum fundatores faciunt, videlicet Sanctus Auguſtinus in *Regula præſertim cap.* 1. 6. & 8. Sanctus Benedictus *præſertim etiam capit.* 4. S. Franciſcus *præſertim cap.* 1. Regula Saluatoris apud Sanctam Brigittam *c.* 3. De illis etiam inter noſtrę Regulę Expoſitores optimè, & quoad ſpiritualem Religioſorum inſtructionem, Ioannes Soreth *ſuper hoc caput*, & Hieronymus Gratianus *in Diſciplina Regulari p.* 3. *c.* 8. Quibus omiſſis nos, quoad moralem, quam nunc intendimus, animaduertenda alia exiſtimamus.

147 Et primò quidem, quod, cum iuxta dicta ſupra *numer.* 34. in Regula alia ſunt, quæ proponuntur vt præcepta; alia quæ proponuntur vt conſilia; alia verò quæ ſolum ſunt veluti intimationes præceptorum ſinè diuinorum, ſiue Eccleſiaſticorum alias obligantium; & denique alia, quæ pertinent ad obſeruãtiam votorum eſſentialium: ex quibus etiam ſupra dixi quod

ea quæ

ea quę proponuntur vt intimationes præceptorum alias obligantium obligant, ſicut & ipſa præcepta aliàs obligabant ; & quod ea, quę pertinent ad vota eſſentialia, obligent , ſicut & ipſa vota; quę verò ponuntur vt præcepta Regulæ, obligent ſolum ad venialem culpam; & quæ proponuntur ſolum ſub conſilio, ad nullam culpam obligent: ideo, & iuxta traditam doctrinam, manifeſtè colligitur, quanta ſit obligatio noſtrorum Religioſorum ad faciendum ea, quæ in hoc capite præſcribuntur. Etenim quod attinet ad caſtitatem, id obligat quantum ipſum caſtitatis votum obligare dixi *tom. 1. c.* 5. Quoad præcepta fidei, ſpei, & charitatis, de quibus etiam in hoc capite ſit mentio, ipſa obligant, ſicut & præcepta diuina harum virtutum, de quibus Theologi cõmuniter cum S. Thoma *in* 2. 2. Illud de cogitatione ſancta conſiliũ videtur, & exhortatio quædam; ac per conſequens ad nullam culpam obligare, ſecluſo contemptu legis, aut Legislatoris. Idem dicendum de illo *Quæcunque vobis agenda ſunt, in verbo Domini fiant*. Quo ſenſu etiam video in Regula S. Franciſci inculcatum, quod Fratres faciant aliqua *In nomine Domini*, & in documentis Sancti Ignatij Ieſuiticæ Societatis Patriarchæ, *Ad maiorem Dei gloriã*.

148 Difficilius eſt, an idem quoque dici debeat de illo *Verbum Dei abundanter habitet in ore, & cordibus veſtris*. Si enim id intelligatur ſolum de cõmunibus colloquiis, aut ſermocinationibus Religioſorum, ita vt Regula velit illa debere ſemper eſſe de rebus diuinis, iuxta illud 1. *Petri* 4. *Si quis loquitur quaſi ſermones Dei*, & de quo Iſaias Abbas *orat.* 5. Antiochus Monachus *hom.* 33. D. Bernardus *ſerm.* 7. *de ſpirit.* & alii Religioſę diſciplinæ inſtructores, facilè dici poteſt ſolũ eſſe exhortationem, ſeu conſilium, ac per conſequens ad nullam culpam obligare. Si verò, prout Ioannes Bacco *in Tract. ſuper Regul. Carmelit* Speculum Ordin. *fol.* 51. Sorethius & Gratian. *ſup.* exiſtimare videntur, his verbis intelligatur prędicationis, ſeu concionationis officium à noſtris exercendum, maior obligatio in illis intimari videtur. Attenta enim conditione Fratrum Mendicantiũ, & quòd cooperatores ſimus Epiſcoporum, & aliorum Eccleſiæ Prelatorum; veluti ex officio obligari videmur ad prędicationis, & diſſeminationis verbi Dei munus exercendum. De quo nonnulla dixi *t.* 1. *c.* 1. *n.* 17. & *t.* 2. *c.* 1. *n.* 9. 10. & 11.

De

De assiduitatè operationis ad euitandam otiositatem.

Cap. XV.

149 *FACIENDVM est vobis aliquid operis, vt semper vos diabolus inueniat occupatos, ne ex otiositate vestra aliquem intrandi aditum ad animas vestras valeat inuenire. Habetis in hoc Beati Pauli Apostoli magisterium pariter, & exemplum, in cuius ore Christus loquebatur. Qui positus est, & datus à Deo prædicator, & Doctor gentium in fide, & veritate; quem si secuti fueritis, non poteritis aberrare: In labore, inquit, & fatigatione fuimus inter vos, die, ac nocte operantes, ne quem vestrum grauaremus. Non quasi nos non haberemus potestatem, sed vt nosmetipsos formam daremus vobis ad imitandum nos. Nam cum essemus apud vos, hoc denunciabamus vobis, quoniam si quis non vult operari, non manducet. Audiuimus enim quosdam inter vos ambulantes inquietè, nihil operantes. His autem, qui eiusmodi sunt, denunciamus, & obsecramus in Domino Iesu Christo, vt cum silentio operantes, suum panem manducent. Hæc via sancta est, & bona, ambulate in ea.*

150 Commendatur hoc loco labor, seu operatio otiositati contraria, conformiter ad mentem non solum Apostoli Pauli in Regula relati, sed etiam Patrum, & Doctorum, specialiter S. Pachomii *in sua Regul. a numer.* 35. Diui Hieronymi *in Epist. ad Rustic.* D. Basilii *in suis Regulis inter.* 37. 38. 39. 40. & 42. D. Augustini etiam *in sua Regula*, Cassiani *lib. 2. instit. capit.* 3. & 5. & *lib.* 5. *capit.* 37. 38. & 39. *maximè vero lib.* 10 *ferme per totū*, & *collat.* 24. *cap.* 11. & 12. Diui Benedicti *in sua Regula ca.* 48. 57. & 66. D Bernardi, seu auctoris, qui Bernardi nomen habet, *in epist. ad Fratres de Monte* Dei, S. Francisci *cap.* 5. *suæ Regulæ* S. Bonauenturæ *in Reg. Nouit. capit.* 8. & *de informat. Nouit. cap.* 4. S. Ignatij de Loyola 3. *par. Constit. capit.* 1. *numer.* 6. Dauidis Augustani *in form. Nouit. c.* 14. Gerardi Zutphanien-

sis *de Reform. c. 39.* & aliorum, quorum plura testimonia retuli *in opere de Reformatione Regularium c. 10. per totum.* Alia etiam affert Sotellius, & Gratianus hic.

151 Videtur autem hęc institutio de labore aliquo semper faciendo *ad euitandam otiositatem* non esse merum consilium, seu exhortationem, sed continere præceptum, prout tenet Thom. de Iesu in *initio parte 4. sup. Regul. & super hoc caput gloss. 2.* qui id videtur colligere ex Vvaldensi nostro inter præcipuas institutiones nostræ Regulę illam designantis. Colligitur etiã ex fine ipsius, qui est vitare *otiositatem.* Cum enim vitare otium iure naturæ præceptum sit, ita vt quodcunque verbum, siue opus otiosum peccatum saltem veniale sit, prout cõmuniter colligunt Doctores ex illo *Matthæi 12. Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii,* rectè sequitur etiam ipsum laborem, qui ordinatur ad otium fugiendum, præcipi sub aliqua culpa, saltem veniali. An autem, & quomodo Religiosi aliquando peccent etiam mortaliter otiosè viuendo, & nihil operando, dixi *tomo 1. capit. 1. num. 16. & cap. 6. num. 43. & capit. 7. num. 23.*

152 Quamuis autem in Regula non exprimatur, quod labor iste debeat esse manualis, ita vt laborare manibus necessarium sit ad adimplendum hoc præceptum Regulę, cum in illa solum dicatur, *Faciendum est vobis aliquid operis*; nihilominus consensus cõmunis Expositorum Regulę est hic præcipi laborem manualem. Id enim colligitur, tum ex exemplo S. Pauli, de quo in ipsa Regula, et quem manibus laborasse certum est, habetur ex illo *primæ Corinth. 4.* (quod etiam de aliis Apostolis intelligitur) *laboramus operantes manibus nostris,* & colligitur ex *Actor. 18.* exercuisse artem scenofactoriam, vt habent Origenes *hom. 17. in num.* Cornelius *in 2. ad Thessalon. c. 4 vers. 8.* & Gratianus noster *in Discipl. Regul. par. 3. c. 9 §. 2.* tum etiam ex exẽplo aliarum Regularum. Etenim Diui Benedicti *Regula capit. 48.* sic habet: *Tunc Monachi sunt, si per laborem manuum suarum viuunt, sicut & patres nostri, & Apostoli.* Regula etiam S. Francisci laborem manuum commendat, & ipse in suo testamento dixit: *laborent Fratres manibus, quia ego manibus laborabam.* Quod etiam habetur ex Patribus, & Doctoribus relatis, illis præsertim, qui Monachos instituunt. Hic autem labor manualis non solum comprehendit omnia officia humana

na

na, ex quibus homines dicitè victum querunt, siuè manibus, siuè pedibus, siuè lingua fiant, iuxta doctrinam S. Thomæ 2 2. *quæst.* 187. *art.* 3. *in corpore*, sed etiam, quod attinet ad Religiosos, alia ministeria, in quibus præcipuè corporis labor exercetur, vt sunt officia Procuratoris, Expenditoris, Ianitoris, Sacristę, Infirmarii &c. Imo etiam Lectiones siue Theologicæ, siue Philosophicæ, siue Grammaticæ fiant; nam lingua in hoc casu iuxta doctrinam S. Thomæ relati, nomine manus comprehenditur. Thomas de Iesu *hic dub.* 3. Iuxta dicta etiam eo *capit.* 7. *numero* 23. sufficienter adimpletur hoc præceptum laboribus, & exercitijs Spiritualibus, vt sunt audire confessiones, predicare, legere, scribere, docere, &c. prout ex Vvaldensi, & Miranda eo loco retuli. Iunge Gratianum nostrum *in Disciplina Regulari parte* 3. *cap.* 9. §. 3. verba illa D. Hieronymi ad intentum recitantis: *Qui communi omnium saluti, vel seruijs vacant studijs, absurdum profectò foret eos ad labores redigere, non enim est melius fiscellas iunco texere, palmarum complicare folia, quam sacris operam dare studijs.*

153 Generaliter etiam loquendo, qualiter sit hic labor ex specialibus Constitutionibus Religionum id determinantibus colligitur. In nostris autem Constitutionibus satis patet 1. *c.* 16. *num.* 7. sic statuitur: *Mandamus Prioribus localibus, & præsidentibus Conuentuum, quod omnes Fratres suos, tam clericos, quam laicos per sanctæ Obedientiæ meritum moneant, inducant, & si opus sit, compellant ad aliquid operandum, & semper eos in aliqua bona occupatione ponant ac teneant, sub pœna grauis culpæ per duos dies, tam Priori, quam otiosis, aut vagè discurrentibus infligenda, tum in* Regula *mandetur. semper aliquid boni operari: Nec volumus quod Priores, aut quicunque Maiores, permittant quoquomodo suos subditos otiosè discurrere, vel vagari. Clerici studeant, secundum quod fuerint dispositi, & semper post diuina peracta occupentur circa virtutes. Fratres verò laici, & semifratres ad arbitrium sui Prioris laborent, non solum intra Conuentum, sed etiam extra, quilibet in arte sua, & opere suo, vel quocunque alio sub pœna inobedientium eis infligenda. Et Fratres tam clerici, quam laici, & semifratres, sine murmure operentur, vbi & quando aliquid dispensandum, & laborandum est, proprietatis vitio penitus abdicato.*

154 Notent iuniores, verba illa Regulę, *Audiximus quosdam inter vos ambulantes inquietè nihil operantes &c.* non poni ab

Alberto quasi inter Carmeli Eremitas, quibus Regulam dedit, tales inuenirentur, sed ea posuisse referendo verba Apostoli 2. *ad Thessalon.* 4. qui ea scripsit, & à quo sumpta sunt plura verba huius capitis.

De silentio.

Cap. XVI.

155 *COMMENDAT autem Apostolus silentium, cum in eo præcipit operandum. Et quemadmodum Propheta testatur: Cultus iustitiæ silentium est. Et rursum: In silentio, & spe erit fortitudo vestra. Ideoque statuimus, vt dicto Completorio silentium teneatis, vsque ad primam dictam sequentis diei. Alio verò tempore, licet silentij non habeatur obseruatio tanta, diligentiùs tamen à multiloquio caueatur. Quoniam sicut scriptum est, & non minus experientia docet: In multiloquio non deerit peccatum: Et qui inconsideratus ad loquendum, sentiet mala. Item. Qui multis vtitur verbis, ladit animam suam. Et Dominus in Euangelio: De omni verbo otioso, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii. Faciat ergo vnusquisque stateram verbis suis, & frenos rectos ori suo, ne fortè labatur, & cadat in lingua, & insanabilis casus eius sit ad mortem, custodiens cum Propheta vias suas, vt non delinquat in lingua sua. Et silentium, in quo cultus iustitiæ est, diligenter, & cautè studeat obseruare.*

156 Commendatur hic etiam silentium, conformiter quoque ad doctrinam Patrum, & Doctorum, eorum præcipuè, qui Regulas pro Monachis ediderunt. Vt videre est in Regula S. Augustini *capitulo* 10. S. Benedicti *cap.* 42. S. Francisci *c.* 3. Saluatoris apud S. Brigittam *c.* 6. & Minimorum *c.* 8. §. 36. De quo etiam Diuus Augustinus *ad Fratres in Eremo in serm. de silentio.* D. Chrysostomus *hom.* 17. *in epist. ad Ephes.* D. Gregorius *lib.* 7. *moral. capit.* 17. Petrus Damian. *serm* 2. *de vitio linguæ*, Diuus Bernardus *in serm. de tripl. cust.* Diuus

Bo-

Bonauentura *lib.3 phar.capit.3.* De eo etiam ex aliis Patrum, & Doctorum teſtimonijs aliqua dixi in opere de *Refor. Regularium c.5. à num.12.* & agunt Regulę noſtræ, & aliarum Expoſitores.

157 Eſt autem obſeruantia ſilentij vna ex illis, quæ in Regula noſtra proponuntur, non vt mere conſilia, ſed vt præcepta ad culpam venialem obligantia. Ita enim ſupponunt Regulæ Expoſitores, ſpecialiter Gratianus *ſupra cap.10. maximè §.3.* Thomas de Ieſu *hic. Gloſſa 3.* Id probans ex verbo illo, *Idcque ſtatuimus*, quod denotat præceptum, & non merum conſilium; ſecundò, ex eo quod propterea hic punctus Regulę mitigatus fuerit ab Innocentio IV. tertiò, quia ita conſuetudine, & communi Ordinis conſenſu receptum eſt, vt nullus vnquam de eo dubitauerit. Quibus adde, quòd cum obſeruantia ſilentij iure communi præcipiatur Monachis *cap. cum ad Monaſterium de ſtat. Monach.* mirum etiam non erit, quòd a Regula, maximè prout ab Innoc. IV. confirmata, qui fuit poſterior Innoc. III. qui dictum caput *cum ad Monaſterium* edidit, ſtatuatur etiam ſub obligatione pręcepti, iuxta ea quę dixi *to. 1. cap.7.n* 25. ex Gratiano ibi relato.

158 Obligat autem hoc præceptum tam Prælatos, quam ſubditos, ſicut & alia Regulæ documenta. Vnde quamuis in Conſtitutionibus permittantur colloquia aliqua tempore ſilentij, id tamen intelligēdum eſt, quando ea commodè in aliud tempus differri non poſſint. Nomine quoque ſilentij a Regula pręcepti non ſolum intelligitur ceſſatio a locutione, ſed a quolibet alio ſtrepitu, qui alios poſſit inquietare. Vnde in Conſtitutionibus *p.1.c.6.num.3.* dicitur: *Neque in verbo, vel alio modo ſtrepitum faciant, vnde dormientes poſſint inquietari, ſub pœna grauis culpæ per tres dies.* De his Thomas de Ieſu ſupra.

159 Nota vlterius, quòd cum Regula præcipiat obſeruantiā ſilentij poſt Completorium, cum id nequeat obſeruari, ſi poſt Completorium fiat cœna, aut refectiuncula, ideo in Conſtitutionibus *p.1.c.5.num.1.* ſtatutum eſt, vt quando fieri poteſt ſine ſcandalo, dicetur Completorium poſt dictam cœnam, ſeu refectiunculam; quando verò id non poterit obſeruari (prout regulariter contingit, quia ſemper populus deſiderat, vt Completorium dici poſſit hora competenti, vt illi poſſit aſſiſtere, & ita ante cœnam, vel refectiunculam) vel in Conuentibus ſtudiorum propter conferentias ſtudentium; tunc, iuxta men-

tem earundem Constitutionum omnia debent fieri *silenter*; per quod, quantum fieri potest, satis fit intentioni Regulæ. Idq. conforme est Sacræ scrip. *Ioannis* 11. vbi dicitur, q iòd Martha *vocauit Mariam sororem suam silentio dicens. Magister adest, & vocat te.* Vbi pro eodem habetur silentium, ac secretè loqui. Sic colligo ex Gratiano *sup. capit.* 10 §. 3. Maximè ex S. Francisco de Paula, qui, cum in Regula Minimorum ipsis præcepisset obseruantiam silentij *à Completorio vsque ad primam*, prout etiam præcipitur in nostra Regula, subiungit immediatè, *Aliàs submissè, ac religiosè loqui studentes*, satis denotans Regulare silentium non frangi submissa locutione. Prout etiam id explicat in sequentibus.

160 Maximè notandum tanti haberi in Religione obseruantiã silentij, vt illud frangenti imponatur in Constitutionibus *vt supra* pœna comedendi in terra panem, & aquam per tres dies. Propter quam fortè causam, cum in primitiua Regula Alberti post statutum silentium diceretur: *Nisi fortè necessitas, vel causa rationabilis, aut licentia Prioris silentium interrumpant*, sublata sunt hęc verba ab Innocentio IV. in correctione, & mitigatione, de qua in præsenti. Ad excludendum videlicet faciles excusationes fractionis silẽtij, vt maiori cum cautione, & solicitudine obseruetur. Licet, hoc non obstante, si talis necessitas, vel causa rationabilis verè subsistant, aut legitima Prioris licentia, frangi possit silentium sine fractione Regulę. Grat. *sup.*

161 Quomodo Innocentius in hac Regulę correctione mitigauerit rigorem primitiuę, eo quod in primitiua obseruari deberet silentium à dictis vesperis *vsque ad dictam tertiam sequentis diei*; in ista verò solum à dicto completorio *vsque ad primam sequentis diei*, constat ex dictis supra *nu.* 28. & 29.

De

De humilitate, ad Priorem exhortatio.

Cap. XVII.

162 *TV autem, Frater Brocarde, & quicunque post te institutus fuerit Prior, illud semper habeatis in mente, & seruetis in opere, quod Dominus ait in Euangelio: Quicunque voluerit inter vos maior fieri, erit minister vester, & quicunque voluerit inter vos primus esse, erit vester seruus.*

163 Continet hoc caput exhortationem B. Brocardo tunc temporis Generali Ordinis, & aliis suis successoribus, vt non cum imperio, sed cum humilitate subditos gubernent. Quod etiã faciunt alii Regularum conditores, videlicet S. Basilius *in Regulis fusioribus interrog.* 3. S. Augustinus *in Regula c.* 43. S. Benedictus *c* 7. S. Franciscus *capitulo* 20. Saluator in Regula apud S. Brigitram *capitulo* 3. Quod satis colligitur ex testimonio Christi in Regula adducto, & ex doctrina Patrum, præsertim D. Gregorii 2. *parte pastor. cap* 6. & aliorum, dum exponunt locum illum Euangelij in Regula relatum, & illud 1. Petri 5. *Pascite qui in vobis est gregem &c. neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo.*

De honorando Priorem, ad Fratres exhortatio.

Cap. XVIII.

164 *VOS quoque cæteri Fratres, Priorem vestrum honorate humiliter: Christum potius cogitantes, quam ipsum, qui posuit illum super capita vestra: & Ecclesiarum præpositis etiam ait: Qui vos audit, me audit, & qui*

vos ſpernit, me ſpernit: vt non veniatis in iudicium de contemptu, ſed de obedientia mereamini vitæ æternæ mercedem. Hæc breuiter ſcripſimus vobis, conuerſationis veſtræ formulam ſtatuentes, ſecundum quam viuere debeatis. Si quis autem ſupererogauerit, ipſe Dominus cum redierit, reddet ei; vtatur tamen diſcretione, quæ virtutum eſt moderatrix.

165 Hoc ſimiliter caput cõtinet exhortationẽ ad Fratres, vt Priorem ſuum humiliter honerent, *Chriſtum potius cogitantes, quam ipſum*. Quod etiam video admoneri in Regula S. Auguſt. *ca.* 2. *&* 23. & in Regula S. Benedicti *capit.* 5. *&* 72. & in Regula S. Franciſci *capit.* 10. ac in Regula Societatis Ieſu 3. *parte capit.* 1. *n.* 23. Hic autem honor multis modis præſtari poteſt. Primò, diligenter præſtando auditum loquentibus. Secundò, reuerẽter alloquendo. Tertiò, venientibus aſſurgendo. Quartò, ſedentibus decenter ſtando. Quinto, incedentes comitando. Sexto, tranſeuntibus, vel alibi inclinando. Septimò, propriam operam in ſeruitiis exhibendo. Octauo, honorabiliora vt fercula, veſtes &c. conferendo. Nonò, propriam magnificentiam ad illorum præſentiam deponendo, vt caputium, pileũ &c. Decimò, ipſos præferendo in omnibus, vt in eundo, deſcẽdendo, loquendo, ſedendo. D. Antoninus 4. *parte tit.* 5. *cap.* 10. §. 2. Aluarez *de vita Religioſa lib.* 6. *capitulo* 9. §. *Exteriùs verò*. Peirinis *tomo* 1. *de ſubdito, quæſtion.* 1. *capitulo* 28. §. *dico* 5.

166 Quamuis autem præfatum capitulum Regulæ de honorando Priore, quantum ad illud de ipſo honorando *Chriſtum potius cogitando, quam ipſum*, merum conſilium videatur, ad nullam culpam obligans; quatenus tamen eſt intimatio obligationis iure naturali, & diuino debitę reuerendi, & honorandi Superiores, non eſt merum conſilium, ſed continet præceptum ad culpam obligans. Ratio eſt, quia Prælatis debetur à ſuis ſubditis ex debito legali iuſtitię honor, & reuerentia. Ita enim colligitur ex Sacra Scriptura *ad Rom.* 13. *Cui honorem*, habita relatione ad poteſtatem, de qua initio dixerat; *Omnis anima poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit.* 1. *ad Timoth.* 5. *Qui bene præſunt Presbyteri duplici honore ſunt digni*. Quod declarans Gloſſa, ait: *Non ſolum ſublimi honore, ſed terreno*. Et *ad Rom.* 12. *Honore inuicem præuenientes*. Quod exponens ad *Philip.* 2. ait. *Superiores inuicem arbitrantes*; quaſi dicat; vos honore inuicem præuenire propriè poteſtis, quia ſinguli ſingulos

gulos inuicem Superiores arbitrari debetis. Item ex *can. quanquam omnes dist. 23. & capit. debent. de offic. Iud. ord.* Maximè ex Patribus, videlicet S. Ignatio *epist. ad Smyrnenses*, Cypriano *lib. 3. epist. 9.* & refertur *can. Deo nostro dist. 93.* D. Gregorio 3. *past. adm. 5.* D. Thoma 2. 2. *quæst.* 102. *art.* 2. D. Antonino *vt supra*. De quo etiam Expositores S. Thomæ ibidem, Nauar. *ca. int. ver. concl. 5.* Summistæ *ver. honor.* Aluarez *supra dicto cap. 9.* & alii, quos refert, & sequitur Peirinis *dicto capit. 28.* Addo, huiusmodi obligationem esse aliquando sub mortali, vt si ex superbia, vel contemptu omittatur; aliquando sub veniali, si id solum fiat ex inaduertentia, vel negligentia, seu in re parui momenti. Peirinis *supra* §. *dico 6.*

167 Quid sit contemptus, de quo Regula in hoc capite loquitur, habes ex dictis *tomo 1. cap. 8. numero 17.* Eum verò sic definit. *super hunc textum Regulæ capit. 1:* noster Soreth. *Contemptus est quædam Religionis subuersio, verè venenum insanabile, nam contemptus tradit hominem impœnitentiæ; impœnitentia obstinatione firmatur; & hoc peccatum neque in hoc seculo remittitur, nec in futuro.* Sano modo hoc intellige, lector. Plura etiam de illo Gratian. *supra c. 11. §. 4.*

168 Circa illud, *si quis autem supererogauerit, ipse Dominus cum redierit, retribuet ei.* nota id quod dixi *tomo 1. c. 7. n 22.* opera supererogationis non esse prohibita Religiosis nostris, sed potius illis permissa; maximè accedente consensu Prælati; iuxta dicta *ibidem* ex D. Basilio, & Benedicto. Consonant etiam alia, quę Soreth. super hunc *tex. c. 3.* Grat. *supra c. 12.* & Thom. de Iesu *supra epilogum Reg. dub. 2.* ex Patribus scribunt.

169 Pro discretione tamen, qua vtendum, quia *est virtutum moderatrix*, legātur *ca. præsentium 1. q. 5. & cap. 1. de offic. custod.* Sorethius *sup. dub. 3.* Gratianus *supra* §. 3. Thom. de Iesu *etiam supr. dicto dub. 2.* apud quos plurium Patrum testimonia. Quibus iunge D. Gregorium *lib. 1. moral. capit. 24.* D. Bernardum *serm. 58. in cant.* & Laurentium Iustinianum *de lign. vitæ. capitulo 3.*

Hæc de Regulæ Expositione.

Vt

170 VT autem feruentius Fratres noſtri ad ipſius obſeruantiam excitentur, eò magis quòd ſpecialiori titulo filij Virginis Deiparæ Mariæ dicuntur, libet in præſenti quaſi quoddam parergon nequaquam importunum attexere Tractatulum quendam breuem de Analogia, ſeu conformitate noſtræ Regulæ cum vita eiuſdem Sanctiſſimæ Virginis, qui eſt in Speculo Ordinis *pag.* 51. & affertur in fine expoſitionis Regulę Soreth, & in Diſciplina Regulari Gratiani *p.a. c.2. §.2.* Quamuis autem author ipſius ſine nomine ponatur in Speculo Ordinis, & Gratianus putet eſſe Ioannem de Cimineto, antiquum Ordinis Theologum, credo tamen non eſſe niſi Ioannem de Baccone celeberrimum, & antiquum Doctorem, quia in Catalogo operum ipſius hoc opuſculum recenſetur.

Tractatus de conformitate Regulæ Carmelitarum cum vita SS. Virginis Mariæ.

171 CVIVSLIBET Religionis titulus ortum habet à loco, vel à Sancto. A loco quidem, vt a Ciſtertio Ciſtercienſes: quomodò Ordo noſter a loco Carmeli eſt intitulatus. A Sancto; vt cum ſucceſſores vitam, & Regulam ſibi eligunt obſeruandam, quam aliquis Sanctorum ſibi elegit, prout Canonici nigri dicuntur de Ordine S. Auguſtini. Et iſto modo Fratres Ordinis Beatę Mariæ in Bullis Apoſtolicis ſumus nominati. Elegimus enim Regulam, cuius multa ſimilia puncta Beata Virgo Maria in vita ſua ſeruare curauit. In primis conſtat eam perfectè obedientem fuiſſe. Angelo enim nuncianti reſpondit: *Ecce ancilla Domini fiat mihi ſecundum verbum tuum.* Et de hoc in Regula: *Priori obedientiam promittat quilibet aliorum, & promiſſam ſtudeat operis veritate ſeruare.* Conſtat etiam eam proprium abdicaſſe. Abſit enim eam à Regula Apoſtolica, quæ via perfectionis nuncupatur, excluſam fuiſſe. De qua Regula ſcriptum eſt Actuum 11. *Omnes, qui credebant erant pariter, & habebant omnia communia.*

munia. Et infra capitulo quinto: *Et nullus ſuum eſſe dicebat.* Et de hoc in Regula: *Nullus Fratrum aliquid ſibi eſſe proprium dicat, ſed ſint vobis omnia communia* &c. Conſtat eam caſtitatē fideliter ſeruaſſe, de qua ſcriptū eſt: *Ecce Virgo concipiet, & pariet filium.* Et de hoc in Regula. *Accingendi ſunt lumbi cingulo caſtitatis*. Secundò idem patet per ſpecialia capitula. Legitur enim de ea, quod frequenter viſitauit loca baptiſmi Chriſti, & vbi Chriſtus ieiunauit, quæ ſunt loca deſerta ſecundum Magiſtrum in hiſtoriis, & ſic eremiticę vitæ apta. Viſitauitque loca habitata, Nazareth ſcilicet, & Bethleem. Et quia loca eremitica, & alia erant ſibi cara, ideo ſimile dicitur in Regula: *Loca autem habere poteritis in eremis, vel vbi vobis donata fuerint &c.* Item concordant Sancti, quòd cum Angelus nunciabat Filii Dei incarnationem, eam in ſeparata camera contemplantem inuenit. Et de hoc in Regula: *Iuxta ſitum loci, quem inhabitare propoſueritis, ſinguli veſtrum ſingulas habeant cellulas ſeparatas*. Præter hæc cum edentibus, & bibentibus vixit in communi loco, vt in Nazareth in parentum domo, in quo cōmunem commendauit refectionis locum. Propter quod dicitur in Regula: *In communi refectorio ea, quæ vobis erogata fuerint, ſumatis.* Legitur quoque de ea in libro *de floribus Sanctorum*, quod cum ad Templum a parentibus fuerat ducta, non ſolitaria, ſed cum aliis virginibus in Templo erat dimiſſa. Vnde quoad cōmune oratorium ſubditur in Regula: *Oratorium conſtruatur in medio cellularum.* Collegium tenuit cum Ioſeph laico, & cum Ioanne Euangeliſta ſummo clerico, vtroque in ſuo ſtatu viro deuoto. Sic Ordinem noſtrum in laicis, & clericis conſtitui voluit, & vtriſque in Regula horas deuotionis diſtinguit. Vnde de clericis dicitur. *Hi qui horas canonicas cum clericis dicere norunt &c.* De laicis quoque ſubiunctum eſt: *Qui verò eas non nouerunt &c.* Hieronymus in quadam Epiſtola *ad Chromatium, & Eliodorum* dicit, quòd Beata Virgo hanc regulam ſibi ſtatuit, vt à mane vſque ad tertiam orationibus inſiſteret; a tertia vſque ad nonam textrino operi vacaret; a nona ab oratione non recedebat, quouſque Angelus apparens eſcam ſibi daret. Propter aſſiduitatem orandi, quam exercuit, dicitur in Regula: *Maneant ſinguli in cellulis ſuis, vel iuxta eas die, ac nocte in lege Domini meditantes, & in orationibus vigilātes* Propter continuitatem operandi dicitur ibidem: *Faciendū eſt vobis aliquid operis, vt ſemper diabolus vos inueniat occupatos,*

tos, ne ex otioſitate veſtra aliquem intrandi aditum ad animas veſtras valeat inuenire Quod vſque ad nonam ieiunauit, de ieiunio nos inſtruxit. Vnde in Regula. *Ieiunium ſingulis diebus à feſto Exaltationis ſanctæ Crucis* &c. Quod cibum ab Angelo ſuſcepit, nos inſtruxit; cibis tantum ſobriis, quę vitæ congruunt ſpirituali, non carneis, & laſciuis fore veſcendum. Vnde ibi: *Ab eſu carnium abſtineatis, niſi infirmitas, uel debilitas* &c. Silentiũ multum ſeruauit. Non enim legitur in Euangelio locuta fuiſſe niſi quater, vt dicit Bernardus, ſcilicet Angelo in annunciatione; Eliſabeth in ſalutatione; in nuptijs in Cana Galilææ, & Filio in eius inuentione. De hoc in Regula, & primò in generali: *Commendat autem Apoſtolus ſilentium; cum in eo præcipit operandum &c.* Et in ſpeciali, cum ſubditur: *Ideoque ſtatuimus, vt dicto Completorio ſilentium teneatis vſque ad primam dictam ſequentis diei.* Conſtat eam ſimplicitatem dilexiſſe. Quando enim iuit in Bethleem, vbi Filium pareret, in adiutorium, non equũ, ſed aſinum ſecum duxit, vt dicitur in hiſtorijs. De hac noſtra ſimplicitate dicitur in Regula: *Aſinos, ſiue mulos habere poteritis* &c. Conſtat etiam eam in magna fide, ſpe, & charitate ſtabilem fuiſſe, cum in Filii ſui paſſione permanſit, alii verò eo relicto fugerunt. De perfectione charitatis dicitur in Regula: *Induenda eſt lorica iuſtitiæ, vt Dominum Deum veſtrum ex toto corde veſtro diligatis &c. & proximum veſtrum &c.* De fide ſubiunctum eſt: *In omnibus ſumendum eſt ſcutum fidei, vt poſſitis. &c.* De ſpe ſequitur: *De ſolo Saluatore ſperetis ſalutem.* Ad ſtatum veluti prædicatoris peruenit. Poſtquam enim Dei Filium conceperat, magnum ſermonem fecit. Primò, Deum laudando, & dicendo: *Magnificat anima mea Dominum &c.* Secundo, ad mores applicando ibi, *Et miſericordia eius a progenie in progenies*, Tertiò, ad propoſitum modo ſermonis in fine Prophetias allegando, dicens: *Sicut locutus eſt ad Patres noſtros* &c. Vnde in Regula: *Gladius autem ſpiritus, quod eſt verbũ Dei, abundanter habitet in ore, et in cordibus veſtris* &c. humilitatem ſeruauit ad Deũ dicens: *Quia reſpexit humilitatẽ ancillæ ſuæ etc.* Sic in Regula debent ſubditi ad Prælatũ. Vnde ibi: *Vos quoq. cæteri Fratres Priorem veſtrum honorate humiliter.* Humilitatem tenuit ad minorem. Cum enim eſſet Mater Dei, tribus menſibus miniſtrauit matri ſui Præconis. Vnde in Regula inſtruuntur Priores de humilitate ſic: *Illud ſemper habeatis in mente quod Dominus ait in Euangelio: Quicunque inter vos voluerit*

maior

maior esse, erit minister vester. Et quia super omnes virtutes prędictas adhuc alias habuit innumeras pręter has, quæ in Regula ponuntur, ideo supererogatio nobis indulgetur. De hoc in Regula: *Si quis autem supererogauerit, Dominus eum redierit, reddet ei*. Sic igitur patet quòd merito Regulæ Ordo titulum habet Beatę Mariæ. Vnde idem Innocentius quartus, qui Regulam declarauit, dans licentiam confitendi, & prædicandi, sic scripsit citò post: *Dilectis filijs Priori Generali, & Prouincialibus Ordinis beatæ Mariæ de Monte Carmeli salutem, & Apostolicam benedictionem*. Ex tunc Romani Pontifices vsq. in hodiernum diem suis Bullis, & literis in principio prædictum titulum *Beatæ Mariæ* conscribunt. Et Ioannes XXII. in priuilegio exẽptionis perhibet testimonium super istis dicens: *Sacer Ordo vester in agro Domini plantatus, & Gloriosæ Virginis Mariæ titulo specialiter insignitus, Apostolicis gratijs dignè meretur attolli.*

172 Hæc Author huius opusculi, deuotè sanè; vel ad hoc quòd Fratres nostri maiori in Sanctissimam Virginem deuotione accẽdantur, ea tamen simplicitate sermonis, quam tempora, in quibus scripsit, tolerabant, nec cum ea proprietate, quam rigor Theologicus expostulare videtur hac tempestate. Nunc iam ad nostri Maris magni expositionem reuertendum.

Circa §. 8. Maris magni.

173 CONTINETVR in hoc §. Bulla Eugenii IV. per quam moderantur Capitula Regulæ Alberti confirmatę ab Innocentio IV. & aliis Pontificibus, quoad duo, scilicet, quoad abstinentiam carnium, ita scilicet, quòd non obstante, quod in Regula prędicta caueretur expressè, quòd Fratres abstinerent à carnibus, *nisi pro infirmitatis, aut debilitatis remedio sumantur*, possent nihilominus *tribus diebus singularum septimanarum, præterquam in Aduentu, & Quadragesima, & alijs generaliter prohibitis diebus, carnibus vesci*. Item quoad mansionem continuam in cellulis, ita scilicet, quod non obstante, quòd in Regula preciperetur, quod Religiosi manere deberent *in cellulis suis die, ac nocte in lege Domi-*

ni

pi meditantes, ac in orationibus vigilantes, possent nihilominus *horis congruis in eorum Ecclesiis, & illarum claustris, & per earum ambitus manere, & deambulare*. Obseruantibus etiam Regulam sic mitigatam facultatem concedit Pontifex, vt ipsis plenaria remissio concedi possit in articulo mortis. Ponit tamen ad hoc duas conditiones. Prima, quod Fratres propter huiusmodi gratiam ad illicita in posterum committenda procliuiores non fuerint. Secunda, quòd per vnum annum singulis ferijs sextis ieiunent.

174 Circa primam concessionem de manducatione carnium tribus diebus nota, quòd cum in ipsa non exprimeretur an, illis diebus, quibus carnibus vesci possunt Fratres ieiunare tenerentur, propterea id postulatum est à Pio Secundo, & ab ipso in Bulla, de qua §. *sequenti* dicetur, data est facultas Generalibus ad dispensandum in hoc puncto.

175 Circa secundam concessionem de mansione, seu deambulatione in Ecclesiis, claustris, aut per earum ambitus nota primò, quòd, iuxta dicta *supra numero* 77. cum in Regula, dum præcipitur talis mansio in cellulis, dicatur, *Nisi aliis iustis occasionibus occupentur*, dici potest hanc Eugenii concessionem fuisse veluti explicationem Regulæ, & dictorum verborum Ioannes Pintus de Victoria inferius referendus. Præsertim, cum iuxta dicta ibidem, dictio *Iuxta*, quæ ponitur in Regula, dum dicitur: *Maneant singuli in cellulis suis, vel iuxta eas*, importet vicinitatem cum aliqua distantia, & verificetur etiam in aliqualiter distantibus. Nota secundò, quòd, cum Pontifex in hac concessione nullum verbum habeat de moderatione, seu mitigatione Regulæ quantum ad exercitium iugis, & continuæ orationis, sed solum quantum ad mansionem in cellulis, propterea, iuxta dicta in Opere de Reformatione *capit* 4 *nu.* 2. & *supra numero* 78. exercitium iugis, & continuæ orationis à Regula præceptum, non est vllo modo Fratribus nostris dispensatum, aut mitigatum, sed manet in sua vi, & rigore. Nec id mirum, siquidem non est tale præceptum de continuitate physica, aut meraphysica, sed solum morali, iuxta dicta etiam *sup. numero* 79. Et tale præceptum adimpletur, siue per orationem vocalem, siue per mentalem, examen conscientiæ, orationes iaculatorias, aut pias alias considerationes, siuè speculationes, iuxta dicta etiam *supra numero* 82. Eo etiam præsertim, quòd prædictum orationis exercitium haberi potest in omni, & quocunque

cunque loco, iuxta illud Psal. 102. *In omni loco dominationis eius benedic anima mea Domino*, & illud 1. ad Timoth. 2. *Volo viros orare in omni loco*, & Patrum doctrinam. Nec Patres nostri postulauerunt mitigationem Regulæ, quoad orationem, vt ex Bulla Eugenii patet, & ex mente Sorethi, Coræ, & aliorum nostrorum Authorum docet Ioannes Pintus de Victoria *in Hierarch. Carmelit. Tractat. 2. capitulo* 14. reprehendens Thomam de Iesu oppositum dicentem *lib. 1. antiquit. c. 4. & in Expositione Regul. parte 2. dub.* 4. §. *tertiò accedunt, & parte 3. dub.* 1. nec postulare debebant, cum tale exercitium potissimus nostrę Religionis scopus sit. De quo bene ipse Thomas *d. dub.* 4.

176 Quoad remissionem illam plenariam peccatorum, quam Pontifex concedit pro articulo mortis obseruantibus Regulã sic ab eo moderatam, nota eam denotare tum plenariam absolutionem peccatorum ipsis tribuendam a Superiori, vel alio idoneo Sacerdote, vt dicitur in Bulla; tum etiam indulgentiam plenariam. Ita enim communiter est intellecta hæc concessio, seu gratia, & circumstantię ipsius, scilicet articulus mortis, pro obseruantibus tantum esse concessam, & onus ieiunii impositum per annum, id manifestant. Et quidem quatenus hęc concessio importat plenariam absolutionem peccatorum quãuis videatur inutilis, eo quod quilibet confessarius, imo simplex sacerdos in casu necessitatis possit in prædicto articulo eã concedere, iuxta cõmunem doctrinam Doctorum; nihilominus inutilis non est, eo quòd peccata confessa, & absoluta etiam si sint reseruata, ex vi talis priuilegii pro articulo mortis concessi, non debent iterum confiteri, etiamsi in tali articulo mortis constitutus tum non moriatur. In quo differt hic modus absolutionis per similia priuilegia ab ea, quæ fieret à quocunque sacerdote, seu alio confessore sine illis; iuxta dicta *tomo 1. capitulo 19. numero* 28. ex Soto, & Suar. illic relatis.

177 Quatenus verò prędicta concessio importat indulgentiam plenariam nota, quòd iuxta dicta *tomo 3. verbo Indulgentia, quoad Regulares num.* 10. non obstante, quod Paulus V. omnes indulgentias Regularibus concessas reuocauerit, aliquas de nouo concedendo; nihilominus pium, & probabile est per talem reuocationem reuocatam non esse hanc, vel similes indulgentias pro articulo mortis Regularibus concessas. Eo quod speciali nota dignę esse videantur, & illæ non nominen-

tur

tur a Paulo V. in præfata reuocatione, iuxta dicta etiam *tom. 1. capit. 3. numero 19.* Quod etiam tenent Petrinis dictis locis à me relatus, & Alfonsus Leo *dicto n. 10.* citatus, ac Reuerendiſſimus Theodorus Stratius *in Inſtructione pro Fratribus Carmelitis Romæ impreſſa c. 10. n. 9.*

178 Maximè notandum obligationem illam annui ieiunii ſolum eſſe, vt Fratres noſtri potiri poſſint gratia huius conceſſionis; non vt vti, aut gaudere poſſint priuilegio mitigationis Regulæ, iuxta dicta *tomo 1. cap. 7. num. 5.* ex Ioan. Pinto de Victoria ibi relato. Quod maximè confirmat Reuerendiſs. Stratius *dicto cap. 10. numero 5.* vbi ad ſedandas conſcientias Fratrum declarauit prædictum ieiunium iniunctum fuiſſe ab Eugenio in hac Bulla ſolum pro obtinenda dicta gratia plenariæ remiſſionis ſuorum peccatorum, ſeu indulgentia plenaria, non verò vt poſſint vti prædicta Regulę mitigatione. Quod colligit primò ex contextu Bullæ. Secundo, ex eo quod ſi tale ieiunium iniunctum eſſet pro potienda gratia mitigationis Regulæ, procul dubio in Conſtitutionibus Ordinis, maximè illis, quæ poſt dictam mitigationem editę fuerunt Bruxellis anno 1466. id declaratum eſſet; cum tamen nec ibi, nec alibi mentio facta ſit talis ieiunii. Tertiò, ex ſimili conceſſione eiuſdem Eugenii pro Ciſtertienſibus Caſtellæ, vbi pro conſecutione indulgentię plenarię cuiuſdam eadem conditio ieiunii annui, & eiſdem ferme verbis ponitur. Quibus adde, quòd cum Sixtus quartus infra in hoc Mari magno §. 102. retuliſſet, & cõfirmaſſet hanc mitigationem ab Eugenio factam, nullatenus refert dictam conditionem annui ieiunii, ac proinde clarè denotare videtur eam non fuiſſe poſitam ab Eugenio pro potienda gratia dictæ mitigationis. Imò addendum, quòd caſu dato quòd Eugenius voluiſſet dictum ieiunium annuũ neceſſarium eſſe pro potiẽda gratia dictæ mitigationis, cũ tamẽ Sixtus hanc conditionẽ non poſuerit, & ſine illa cõfirmauerit, imò innouauerit Eugenii mitigationem, exiſtimandum eſt illam neceſſariam nõ eſſe. Solum ergo, vt dixi, conditio talis ieiunii neceſſaria eſt pro conſecutione gratiæ dictæ plenariæ remiſſionis peccatorum.

179 Addendum præterea, neque ad hanc gratiam potiendam neceſſarium eſſe modo tale ieiunium, eò quod ſimilem gratiã, & clarioribus verbis conceſſit Sixtus relatus obſeruantibus dictam Regulam mitigatam, nullam apponens conditionem ieiunii. Prout patet ex *d. §. 102.* huius Maris magni. Præſertim,

tim, quòd plures aliæ Religionis ſimilem conceſſionem habent pro articulo mortis, prout retuli *eo verbo Indulgent. quoad Regulares num.* 10. & in huiuſmodi gratiis probabile ſit dari communicationem priuilegiorum, iuxta dicta *ibid. n.* 8. & 21. Similiter Paulus Quintus omnibus Religioſis pro articulo mortis ſine vllo onere, aut conditione indulgentiam plenariam conceſſit his verbis. *In cuiuslibet vero mortis articulo, ſi pariter verè pœnitens, & confeſſus, ac Sacra Communione refectus, vel quatenus id facere nequiuerit, ſaltem contritus nomen Ieſu ore, ſi potuerit, ſin autem corde deuotè inuocauerit, etiam Plenariam.* Formula autem, qua vti poteſt Confeſſarius abſoluens Fratrem in articulo mortis conſtitutum, & indulgentiam plenariam dictam, aut aliã ſimilem illi communicans, talis eſt, abſolutione peccatorum prius conceſſa. *Authoritate etiam Domini noſtri Ieſu Chriſti, & Beatorum Petri, & Pauli tibi indulta, & mihi cõmiſſa concedo tibi omnem illam indulgentiam peccatorum tuorũ, quam poſſum concedere virtute priuilegiorum Apoſtolicorũ noſtro Ordini conceſſorum. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti Amen* Vide Stratium *ſup. c.* 9. & alia, quæ ſpectant ad intelligẽtiam huius Bullæ Eugenij IV. *dicto c.* 10. ac dicenda infra *circa* §. 102. huius Maris magni, ac aliam conceſſionem Innoc. VIII. pro Seruitis, quã habes infra in ipſorum Mari magno §. 53. quæ eſt non ſolũ pro articulo mortis, ſed etiam pro vna vice in vita.

Circa §. 9.

180 CONTINETVR ſub hoc § Bulla quędam Pij II. in qua cum ab ipſo peteretur, an ſcilicet cum Eugenius IV. in Bulla §. *præcedenti* relata conceſſit eſum carnium tribus diebus ſingularum Septimanarum; ieiunii quoq. obſeruantiã à Regula præſcriptã pro illis diebus relaxauerit; & Pontifex facultatẽ cõcedit Priori Generali pro tẽpore exiſtẽti, vt *perſonarũ, locorũ, & temporum qualitate attenta cũ Fratribus* ſuper hoc *iuxta ſuæ conſcientiæ arbitrium* diſpenſare valeat. Circa quod illud animaduertẽdũ, quòd ſępius timorati Religioſi pro illis, quę iure cõmuni facere poſsũt, nihilominus ad maiorẽ cõſcientię tranquillitatẽ ad Sedem Apoſtolicam recurruũt. Quod contingit in propoſito; cum enim, iuxta probabilem

multorum ſententiam,quam tenẽt non ſolum Caietanus,Henriquez,Toletus, Sanchez,& Diana, quos retuli *to.3. verbo Ieiunium n.11.* ſed etiam Medina, Suarez,Azor, Ledeſma, & alii, quos citat, & ſequitur Paſqualigus *de Ieiunio diſput. 267.* diſpenſatus ad carnes,eſt etiam diſpenſatus à ieiunio pro illis diebus,quibus comedit carnes,Religioſi noſtri potuiſsẽt tribus illis diebus, quibus carnes comedere poterant,non ieiunare, eo præſertim,quod à Papa Eugenio non ſolum petijſſent diſpẽſationem in carnium comeſtione, ſed etiam in ieiunio, & dum diſpenſationem in primo conceſſerat, virtualiter etiam conceſſum videbatur pro ſecundo, nihilominus pro maiori ſuarum conſcientiarum quiete ad Papam recurſum habuerunt, dubii ſolutionem expectantes. Qui propterea prudentiſſimè rem Ordinis Generali decidendam commiſit pro ſuę conſcientię arbitrio.

181 Pro verbis autem illis *conſcientiæ ſuæ arbitrium* nota, illis denotari idem, quod arbitrium boni viri, id eſt, quod ſecundũ rectam prudentiam fieri debet.Menoch. *de arbitr. lib 1. q. 8. numero 40.* Maſcard. *de probat. concl. 414.* Moneta *de commut. vlt. volunt.cap 7. num.146.* Vnde tale arbitrium ſemper debet eſſe regulatum ſecundum ius commune. Alexand. *conſ.65. num.2. vol.1.* Marta *de clauſulis par.1. clauſ. 303.* Et per talem clauſulam nihil poteſt fieri contra æquitatem naturalem.Conſtantin. Rogerius *in repetitione l. ſi ſic, ff. de legib. & in tractatu de iuris interpretatione verſ. 12. & vltimo.* Marta *ſupra.* Vide alia ad intentũ apud Barboſ.*in Tractatu de clauſ. Clauſula 24.*

182 Nota etiam, quòd quamuis ex vi facultatis hoc loco conceſſæ a Pio II. Ordinis Generalibus ad diſpenſandum, ſeu potius declarãdum ieiunium Regulę non obligare tribus illis diebus, quibus iuxta Eugenianam conceſſionem carnibus veſci licebat, id actum ſit; nihilominus veluti in commutationem talium ieiuniorũ Religio obſeruat alia ieiunia, quæ non continentur in Regula, nec ſunt inſtituta ab Eccleſia, quę equiualere videntur ieiuniis, in quibus diſpenſata eſt. Quæ porrò ſint hęc ieiunia,conſtat ex Conſtitutionibus Ordinis *p 1. cap.4. §. 1.* vbi ſic. *Statuimus,quòd Fratres noſtri ieiunent omnibus vigilijs inſtitutis ab Eccleſia. In vigilia Corporis Chriſti, in ſingulis diebus præcedentibus quodlibet feſtum B. V. Mariæ, per Quadrageſimam, & Aduentum, in Quatuor anni temporibus, in Litaniæ maiori,ideſt,in die S.Marci,ſi non in Dominica venerit,in tribus*

diebus

diebus Rogationum ante Ascensionem Domini, necnon in omnibus sextis feriis, excepta illa, quæ est infra hebdomadam Paschæ, cuius ieiunium in arbitrio Fratrum relinquimus. Pariter etiam veluti in compensationem permissæ comestionis carnium in eisdem Constitutionibus §. 2. sic rigorosè statuitur contra Prouinciales, vel Priores comestionem carnium permittentes in Auentu, & Feriis Quartis per totum annum. *Priores vero Prouinciales, & locales in Aduentu, includendo etiam primam Dominicam, ac Feriis quartis per totum annum comestionem carnium permittentes, teneantur absolui ab eorum officiis, nisi euidenti necessitate, et manifesta cognouerint eos, eũ quibus dispensant, indigere.* Insuper in prædicto §. 1. prohibetur in Aduentu esus laticiniorum, prout in Italia, Romæ præcipuè, cum magno rigore obseruari video.

Circa §. 10.

183 CONCEDIT hoc loco Pontifex Vrbanus IV. facultatem recipiendi loca, quæ feudalia, seu censualia non sint, de consensu Diœcesanorum, ac in illis habere Ecclesiam, campanile, & officia diuina celebrare, ac liberam sepulturam, *Canonica iustitia, & Parochiali iure Parochialium, ac vicinarum Ecclesiarum in omnibus semper saluis.*

184 Circa quæ nota, ideo Pontificem nolle concedere in hoc priuilegio receptionem locorum feudalium; nam bona feudalia non sunt sub dominio illius, qui ea possidet, sed solum quoad vsum. Vnde propter hanc rationem bona feudalia non veniunt in confiscatione bonorum, vt colligitur ex Iulio Claro *lib. 5. sentent. §. fin. quæst. 78, nu. 7.* Neque etiam in generali obligatione bonorum veniunt feudalia propter eandem rationem. Andr. Gaill. *lib. 2. obseru. 154.* Similiter nec concedit bona censualia, tum quia illa sunt aliis obligata; tum ne Religiosi illa recipientes obligati manerent ad census solutionem, prout necessarium erat, siquidem onus censuale per se, ac directe transit ad quemuis rei, super qua census locatus est, emptorem, legatarium, aliumque possessorem, qui proinde actione confessaria statim conueniri potest. Quomodo autẽ à Sixto IV. in hoc Mari magno §. 103. facultas ista Vrbani IV. extẽ-

ſa etiã videatur ad loca feudalia, ſeu cẽſualia, eo loco dicetur.

185 Nota ſecundò, in hoc priuilegio concedi Religioſis noſtris poſſe habere in Eccleſiis, aut Oratoriis ſuis campanile, ideſt locum vbi ſunt campanæ. Conceditur etiam habere poſſe in huiuſmodi campanili *pro conuocandis Fratribus* campanam. Sed quod attinet ad verbum illud *pro conuocandis Fratribus* vſu etiam obtinetur, vt per illas vocetur populus ad conueniendum in Templis, qui eſt principalis ipſarum finis. Quia tamen hic ſolum conceditur habere campanam, non campanas, notandum eſt, quòd, etſi per Extrauagantem, *Quia cunctos de officio cuſtodis* prohibeatur, ne Religioſi Mendicantes poſſint habere plures campanas, ſed tantum vnam, quia tamẽ ibi permittitur plures etiam habere, ſi id ſine lite, & contradictione conſuetum fuerit, ideo conſuetudine rationabili introductum eſt, vt plures etiam campanas habere poſſint. Imo etiam plures campanulas pro refectoriis, Sacriſtiis, capitulis &c. Verba Extrauagantis ſunt hęc. *Hoc edicto perpetuo ordinamus, quod Religioſi dictorum Ordinũ Mẽdicantium in nullo Conuentu ſuo, ſeu loco plures campanas habeant ſine Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, ſed vna tantummodo pro loco quolibet ſint contenti.* Et inferius. *Cæterum Religioſis eiſdem permittimus, quod vbi hactenus plures campanas ſine lite, et contradictione qualibet in vſus dumtaxat proprios habuerint, & nunc habent, illis etiam deinceps liberè vti poſſint. Aliis quibuſcumque per eos habitis intra trium mẽſium ſpatium de ſuis locis ſeu campanilibus deponendis, et nullatenus iterum reponendis. Verum campanulas, quæ in refectoriis, ſacriſtiis, capitulis, et aliis forſan officiis Religioſorum ipſorum conſueuerint habere, ſub iſta noſtra ordinatione nolumus comprehendi.* Nec obſtat ſi contra hoc dicatur, quòd *in capitul. patentibus de priuileg.* prohibentur Religioſi Templarii, Hoſpitalarii, & alii habere cãmpanas in Oratoriis priuatis ſuarum domorum, quia, vt ibi notatur, hoc eſt contra iuſtitiam aliorum, Parochorum ſcilicet, quia ſolis Eccleſiis parochialibus id videtur permiſſum, cum campana ſit vnum ex ſignis Eccleſiæ Curatæ, vt habent Alciatus *libro* 8. *parerg. capit.* 11. Selua *de benefic. par.* 1. *queſt.* 5. *num.* 82. Valenzuela *conſ.* 26. *n.* 1. *et* 2. *to.* 1. Reſpondeo enim hunc textum loqui ſolũ de priuatis Oratoriis Religioſorũ, in iis enim nõ licet habere cãpanas, bene tamẽ cãpanulã aliquã. Sic intelligit hũc textũ & illũ cõcordat cum *cap. nimis de exceſſib. Prælator.* Barboſ. in Collect.

in

in d. capit. patentibus num. 6. ex alijs Doctoribus. A quo benedici debeant huiuſmodi campanæ, habes ex dictis 3. *tomo verbo Benedictio, & benedicere numero* 14. Non poſſe impediri Religioſis Mendicantibus pulſationē campanarum, etiam antequā pulſentur campanæ Maioris Eccleſiæ. præterquam in Sabbato Sancto, habes etiam ex dictis *tomo* 2. *cap.* 1. *nu.* 43. *&* 44. vbi etiam aliquas declarationes Sacrę Congregationis ad intentum adduxi. An, & quomodo pulſari, vel non pulſari poſſint campanæ tempore interdicti, conſtat ex dictis *tomo* 3. *verbo Interdictum quoad Regulares, præſertim num.* 26 Campanas præter ea inſtitutas eſſe, & pulſari debere, vt timeant dæmones, eoque ſonitu territi abſcedant, et vt repellantur procul hoſtiles exercitus, & vt fragor grandium, procellę turbinum, impetus tempeſtatum, & fulgurum, infeſta tonitrua, & ventorum flamina ſuſpendantur, ſpiritus procellarum, & aerię tempeſtates proſternantur, habet Concilium Colonienſe *tit. de Conſtit. & conſuetudinibus cap.* 14. Fuſch. *de viſitatione lib.* 1. *c.* 14. *n.* 7. Delrius *diſquiſit. Magic. lib.* 6 *c.* 3. *q.* 33. *ad fin.* Barboſa *de offi. & poteſt. Epiſcopi alleg.* 26 *n.* 48. apud quos etiam alia de campanis.

186 De alijs, quę in hoc priuilegio continentur, ſcilicet de conſenſu Diœceſanorum requiſito ad receptionem Eccleſiarum; de libera ſepultura in illis habenda; & de canonica iuſtitia, ſeu parochiali iure plura dicta ſunt in prędcedentibus, & aliis locis Summę ibi relatis, & propterea ab ipſis ſuperſedendum modò.

Circa §. 11.

187 CONCEDITVR hoc loco à Ioanne XXII. Fratribus noſtris extenſio Conſtitutionis *Super Cathedram* à Bonifacio VIII. editę, & à Clemente V. in Clementina *dudum de ſepultur.* confirmatę Fratribus Prędicatoribus, & Minoribus ſuper prædicationibus faciendis, iniungendis pœnitentiis, abſolutionibus impendendis, ac ſepultura, & obuentionibus tam funeralium, quam relictorum, datorum, & donatorum, & cœteris aliis in eadem conſtitutione contentis.

Ita vt eodem modo possent Prælati nostri Ordinis præsentare aliquos Fratres idoneos pro audiendis confessionibus, & illi eas audire sine alia approbatione aut licentia. Quod tamen priuilegium vacare his temporibus propter reuocationem factã à Concilio Tridentino *sess. 23. capit. 15.* iuxta dicta *to 1. c. 19. num. 2.* & sequentibus, communis sententia tenet, nisi forsan in casu raro, quo Episcopi sine rationabili causa Religiosis idoneis ad audiendas confessiones sibi præsentatis facultatem ad id negarent, iuxta dicta eo *c 19. num. 3.* De quo etiam in Mari magno Eremitarum S. Augustini latè *circa* §. 1. & alia inferius *circa* §. 16. Maris magni Seruitarum, propter quandam epistolam nomine S. Congregationis Episcoporum, & Regularium ad Episcopum Pisaurensem transmissam.

188 Aduerte tamen cum Scholiaste huius Maris magni inter priuilegia nostrorum Patrum Discalceatorum *in Scholio super istam Bullam* cauendum esse a Nauarro *in ca placuit a nume-* 184. *de pœnit. dist. 6.* & Rodriguez *tomo 1. Quæst. Regular. q. 59. ar. 6.* quibus iunge alterum Rodriguez *in Compend. Resolut. 32. numer. 6.* asserentibus diuerso modo priuilegium hoc competere Prædicatoribus, & Minoribus, quam Augustinianis, & Carmelitis, eo quod quoad illos insertum est in corpore Iuris, non quoad istos. In quo manifestè falluntur, siquidem in Extrauag. *frequentes de iudicijs*, quæ est in corpore iuris, manifestè declarat Pontifex Ioannes XXII. qui est author illius, hoc priuilegium, quo quatenus pertinet ad Prædicatores, & Minores, habetur expressè in Extrauaganti *Super Cathedram*, & Clementina *Dudum*, extensum fuisse a Bonifacio VIII. pro Augustinianis, & ab ipso Ioanne XXII. pro Carmelitis, & ita præcipit pro omnibus illis obseruari debere. Vnde cessant aliqua, quę præfati Nauarrus, & vterque Rodriguez dicunt ad intentum, cum nõ videantur legisse huiusmodi Extrauagantem *frequentes*. Existimat etiam idem Scholiastes Ioannem de Cruce cum Nauarro, & Rodriguez sentire. Sed oppositum in ipso video. Etenim *lib. 2. capit. 6. dub. 1. concl. 2. §. ad hoc dico*, tenet ex iure communi competere hoc priuilegium Augustinianis, & Carmelitis. Sed, vt dixi, priuilegium hoc vacat his temporibus post Concilium Tridentinum, iuxta communem sententiam, & ita quæ adduxi, non sunt valde necessaria. Essent tamen, si vera esset sententia Nauarri, Ioannis de Cruce, & aliorum, quos refert, & sequitur Barbosa, in Clement. *Dudum*

de

de sepult. numero 6. & 7. & ego retuli loco relato ex Mari magno Eremitarum Sancti Augustini, existimantium Concilium Tridentinum non derogasse ipsi. Quos tamen impugnant Suarez *tomo 4. de pœnit. disput. 28. sect. 5. numero 13.* & alij communiter.

189 De alijs, quæ in prædicta Extrauaganti, & Clementina continentur circa sepulturam, funeralia, relicta, seu donata &c. quia plura dicta sunt in præcedentibus, & alia dicentur in sequentibus, pro nunc omittuntur; sicut in simili dixi de simili priuilegio extensionis concesso à Bonifacio VIII. Eremitis S. Augustini in ipsorum Mari magno §. 4.

Circa §. 12.

190 MVLTA priuilegia continentur sub hoc §. Summorum Pontificum, scilicet Eugenii IV. Nicolai V. & Calisti III. Omnia vero eo tendunt, vt damnent errores Ioannis de Poliaco, circa confessiones factas Mendicantibus, & ad compescendum alios, qui postquam prædicti errores damnati fuerant, eos suscitare ausi sunt, & Rectorem Vniuersitatis Parisiensis, qui litteras huiusmodi Apostolicas non solum recipere recusauerat, sed etiam occasione ex illis sumpta, contra prædictos Mendicantes procedere ausus fuerat.

191 Pro quorum maiori luce, præter dicta superius in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 51. Minorum §. 50. Eremitarum Sancti Augustini §. 50. notandum, errorem Ioannis de Poliaco prædicti asserentis, quod confessi Fratribus Mendicantibus tenerentur etiam confiteri eadem peccata suo Parocho semel in anno, fundatum ab illo fuisse in *capit. omnis vtriusque de pœnit. & remiss.* Vbi dicitur omnes fideles teneri omnia sua peccata proprio sacerdoti confiteri, aut alicui alteri de eius licentia: atqui proprius sacerdos est solus Parochus: ergo huic, vel alicui de eius licentia tenentur omnes fideles sua peccata confiteri. Fundari etiam potuit in Extrauagantibus Benedicti XI. Martini V. & Sixti IV. quas retuli loco relato ex Mari magno Eremitarum Sancti Augustini. in illis enim clarè videtur supponi id quod Ioannes ille de Poliaco intendebat.

192 Nihilominus huius Poliaci ſententia omnino reprobata eſt ab Eccleſia, propter Bullas Summorum Pontificum, ſcilicet Ioannis XXII. Eugenii IV. Nicolai V. Calliſti III. & Sixti IV. quos retuli in Mari magno Prædicatorum ioco ſuperius relato, & qui in huiuſmodi Bullis, de quibus in præſenti, referuntur, & in ſequentibus referentur. Colligitur etiam ex Concilio Tridentino dicente in *ſeſſ. 14. capit. 5.* quòd Eccleſia in *c omnis vtriuſque*, nihil noui præcipit circa materiam, aut miniſtrum confeſſionis; ſed tantum præſcribit certum tempus, quo teneamur diuinum præceptum implere: ergo per eam confeſſionem, qua ſatisfacimus præcepto diuino, per eandem etiam ſatisfacimus præcepto Eccleſiaſtico, ſi ſingulis annis eam facimus. Sed qui confitetur in fine anni omnia ſua peccata mortalia alicui ex dictis Religioſis, ſatisfacit præcepto diuino (quia hoc nos ſolum obligat, vt omnia peccata mortalia confiteamur ei, qui poteſt nos directè ab iis abſoluere, quod talis facit) ergo etiam ſatisfacit præcepto Eccleſiaſtico. Confirm. quia *in capit. omnis vtriuſque*, dicitur, fideles debere confiteri proprio Sacerdoti, aut alteri cum eius licentia. Etſi autem propriè per proprium ſacerdotem ſignificetur Parochus, tamen per eum potiore iure intelligitur etiam Epiſcopus, aut Papa, quia alias, qui his in Paſchate confiteretur, non ſatisfaceret præcepto Eccleſiæ, quod eſt abſurdiſſimum. Atqui præfati Religioſi habent hanc facultatem a Papa. Ergo qui ipſis confitetur, ſatisfacit dicto *capit. Omnis vtriuſque*. Deinde quia priuilegia Religionibus conceſſa dant iuriſdictionem ſimpliciter, & abſolutè in foro conſcientiæ, abſque onere iterum confitendi: ergo confirmatur, quia alioqui nullius eſſet momenti, vel vtilitatis eiuſmodi priuilegium, nullus enim fidelium vellet confiteri cum eo onere. Denique vſus ipſe tot annorum confirmat ſenſum prædictorum priuilegiorum. Ex quo patet ad *cap. omnis vtriuſque* relatum.

193 Extrauagans autem Benedicti XI. ſolum intendit confeſſos Religioſis teneri ſemel in anno confiteri proprio Parocho, ſi confiteri indigeant, non autem ſi confeſſione nó egeant. Vnde qui tunc non habent materiam confeſſionis, non tenentur ipſi confiteri, ſed ſolum reddere certum ſuum Parochum de confeſſione legitima ab ipſis eodem anno facta, vel quod non habeant conſcientiam peccati, quę ipſos ad confitendum obliget. Quo etiam modo intelligi debet Extrauagans Sixti IV. ibi

re-

relata, ita ſcilicet vt fideles etiam confeſſi Mendicantibus teneantur in Paſchate proprio ſacerdoti confiteri, ſi confeſſione egeant. Similiter Martini V. Extrauagans eundem ſenſum habet. Adde, huiuſmodi omnes Extrauagantes intelligi debere de confeſſione facienda proprio Parocho, ita vt aliis non habentibus priuilegium fieri non poſſit, non tamen ita vt excludantur etiam habentes priuilegia à Sede Apoſtolica, qualia habent Mendicantes, quia ius commune non excludit priuilegia Sedis Apoſtolicæ, cum hæc ſit ſupra illud. De his Suarez *tomo* 4. *in* 3. *parte diſp.* 26 *ſect.* 2. Vaſq. *in* 3. *par. quæſtion.* 93. *art.* 1. *dub.* 6. Filiucius *tract* 7. *cap.* 8. *dub.* 6. Coninck. *de pœnitent. diſput.* 8 *dub.* 9. & Cardinalis Lugo *de Sacram. pœnit diſp.* 19. *ſect.* 1. *a num.* 25 ac alii apud Bonacinam *de pœnit. diſp.* 5. *q.* 5. *ſect.* 2. *punct.* 4. *numer* 35. Addit ad intentum huius quæſtionis noſter Ioannes Beetz antiquus Scholaſticus *in præcept. Decalog. præcept.* 3. *expoſit.* 4. *capit.* 6. Ex Hoſtienſi, Petro de Tarantaſia, & aliis, Religioſos Mendicantes, ſeu priuilegiatos poſſe dici proprios ſacerdotes, vel parochos ex authoritate nō quidem ordinaria, ſed delegata, cum habeant ex priuilegio tantam authoritatem, ſicut illi. *Clem. dudum de ſepultur.* Quidquid tamen de hoc loquendi modo ſit, quoad rem ipſam iam conſtat ex dictis quid ſentiendum.

194 Ex dictis, quoque infertur, ſententiam aſſerentem confeſſos Fratribus Mendicantibus non teneri eadem peccata Parocho in Paſchate confiteri, adeo certam eſſe, vt qui talem confeſſionem dubitabilem, & incertam dixerit, falſum, erroneum, ac contrarium ſacris canonibus dixiſſe comprobetur, prout Eugenius IV. in Bulla hoc loco relata declarat, & decernit. Imò vt Coninck *ſup.* refert, & approbat Cardinalis Lugo, cum hæc difficultas ab aliquibus his temporibus moueretur veritatem hanc diffiniuit Clemens Octauus anno 1592. pro die 22. Decembris.

195 Ex eo etiam, quod Calliſtus tertius in Bulla hoc loco relata concedat Mendicantes recipere poſſe gradus, & Doctoratus inſignia in Vniuerſitate Pariſienſi, infertur id quod dixi *to.* 2. *capit* 13. *numero* 42. contra Rebuffum ibi relatum, ſcilicet huiuſmodi gradus, & inſignia iure optimo Religioſis concedi poſſe. De quo etiam D. Bonauentura *in Opuſcul. ad Magiſtrum Innominat.* vbi inter alia: *Damno pompoſum, ſed commendo ſtudioſum*, intellige Magiſtrum Religioſum.

Quod

192 Nihilominus huius Poliaci ſententia omnino reprobata eſt ab Eccleſia, propter Bullas Summorum Pontificum, ſcilicet Ioannis XXII. Eugenii IV. Nicolai V. Calliſti III. & Sixti IV. quos retuli in Mari magno Prædicatorum ioco ſuperius relato, & qui in huiuſmodi Bullis, de quibus in præſenti, referuntur, & in ſequentibus referentur. Colligitur etiam ex Concilio Tridentino dicente in *ſeſſ.* 14. *capit.* 5. quòd Eccleſia in *c omnis vtriuſque*, nihil noui præcipit circa materiam, aut miniſtrum confeſſionis; ſed tantum præſcribit certum tempus, quo teneamur diuinum pręceptum implere: ergo per eam confeſſionem, qua ſatisfacimus præcepto diuino, per eandem etiam ſatisfacimus præcepto Eccleſiaſtico, ſi ſingulis annis eam facimus. Sed qui confitetur in fine anni omnia ſua peccata mortalia alicui ex dictis Religioſis, ſatisfacit præcepto diuino (quia hoc nos ſolum obligat, vt omnia peccata mortalia confiteamur ei, qui poteſt nos directè ab iis abſoluere, quod talis facit) ergo etiam ſatisfacit pręcepto Eccleſiaſtico. Confirm. quia *in capit. omnis vtriuſque*, dicitur, fideles debere confiteri proprio Sacerdoti, aut alteri cum eius licentia. Etſi autem propriè per proprium ſacerdotem ſignificetur Parochus, tamen per eum potiore iure intelligitur etiam Epiſcopus, aut Papa, quia alias, qui his in Paſchate confiteretur, non ſatisfaceret præcepto Eccleſię, quod eſt abſurdiſſimum. Atqui præfati Religioſi habent hanc facultatem a Papa. Ergo qui ipſis confitetur, ſatisfacit dicto *capit. Omnis vtriuſque*. Deinde quia priuilegia Religionibus conceſſa dant iuriſdictionem ſimpliciter, & abſolutè in foro conſcientię, abſque onere iterum confitendi: ergo confirmatur, quia alioqui nullius eſſet momenti, vel vtilitatis eiuſmodi priuilegium, nullus enim fidelium vellet confiteri cum eo onere. Denique vſus ipſe tot annorum confirmat ſenſum prędictorum priuilegiorum. Ex quo patet ad *cap. omnis vtriuſque* relatum.

193 Extrauagans autem Benedicti XI. ſolum intendit confeſſos Religioſis teneri ſemel in anno confiteri proprio Parocho, ſi confiteri indigeant, non autem ſi confeſſione nō egeant. Vnde qui tunc non habent materiam confeſſionis, non tenentur ipſi confiteri, ſed ſolum reddere certum ſuum Parochum de confeſſione legitima ab ipſis eodem anno facta, vel quod non habeant conſcientiam peccati, quę ipſos ad confitendum obliget. Quo etiam modo intelligi debet Extrauagans Sixti IV. ibi

re-

relata, ita ſcilicet vt fideles etiam confeſſi Mendicantibus teneantur in Paſchate proprio ſacerdoti confiteri, ſi confeſſione egeant. Similiter Martini V. Extrauagans eundem ſenſum habet. Adde, huiuſmodi omnes Extrauagantes intelligi debere de confeſſione facienda proprio Parocho, ita vt aliis non habentibus priuilegium fieri non poſſit, non tamen ita vt excludantur etiam habentes priuilegia à Sede Apoſtolica, qualia habent Mendicantes, quia ius commune non excludit priuilegia Sedis Apoſtolicæ, cum hæc ſit ſupra illud. De his Suarez *tomo 4. in 3. parte diſp. 26 ſect. 2.* Vaſq. *in 3. par. quæſtion. 93. art. 1. dub. 6.* Filiucius *tract 7. cap. 8. dub. 6.* Coninck. *de pœnitent. diſput. 8 dub. 9.* & Cardinalis Lugo *de Sacram. pœnit diſp. 19. ſect. 1. a num. 25* ac alii apud Bonacinam *de pœnit. diſp. 5. q. 5. ſect. 2. punct. 4. numer 35.* Addit ad intentum huius quæſtionis noſter Ioannes Beetz antiquus Scholaſticus *in præcept. Decalog. præcept. 3. expoſit. 4. capit. 6.* Ex Hoſtienſi, Petro de Tarantaſia, & aliis, Religioſos Mendicantes, ſeu priuilegiatos poſſe dici proprios ſacerdotes, vel parochos ex authoritate nō quidem ordinaria, ſed delegata, cum habeant ex priuilegio tantam authoritatem, ſicut illi. *Clem. dudum de ſepultur.* Quidquid tamen de hoc loquendi modo ſit, quoad rem ipſam iam conſtat ex dictis quid ſentiendum.

194 Ex dictis, quoque infertur, ſententiam aſſerentem confeſſos Fratribus Mendicantibus non teneri eadem peccata Parocho in Paſchate confiteri, adeo certam eſſe, vt qui talem confeſſionem dubitabilem, & incertam dixerit, falſum, erroneum, ac contrarium ſacris canonibus dixiſſe comprobetur, prout Eugenius IV. in Bulla hoc loco relata declarat, & decernit. Imò vt Coninck *ſup.* refert, & approbat Cardinalis Lugo, cum hæc difficultas ab aliquibus his temporibus moueretur veritatem hanc diffiniuit Clemens Octauus anno 1592. pro die 22. Decembris.

195 Ex eo etiam, quod Calliſtus tertius in Bulla hoc loco relata concedat Mendicantes recipere poſſe gradus, & Doctoratus inſignia in Vniuerſitate Pariſienſi, infertur id quod dixi *to. 2. capit 13. numero 42.* contra Rebuffum ibi relatum, ſcilicet huiuſmodi gradus, & inſignia iure optimo Religioſis concedi poſſe. De quo etiam D. Bonauentura *in Opuſcul. ad Magiſtrum Innominat.* vbi inter alia: *Damno pompoſum, ſed commendo ſtudioſum*, intellige Magiſtrum Religioſum.

Quod

Quod quidem non ſolum intelligitur de gradibus in Theologia, & Iure Canonico, ſed etiam de gradibus in Iure Ciuili, aut Medicina, in caſu videlicet, quòd Religioſus ſiuè licitè, ſiuè illicitè his ſcientiis vacauerit, prout tenet Sanchez *tomo* 2. *in Decalog. lib.* 6. *cap.* 14. *num.* 45. *&* 46. poſt Calderinum, Felin. Nauarr. Salzed. & Rodriguez, quibus etiam iungitur Caſtrus Palaus *p.* 3. *Tract.* 16. *Diſp.* 4. *punct.* 13. §. 6. Quamuis oppoſitum teneat quoad gradus in iure Ciuili, & Medecina Tambur. *de iure Abb. tomo* 3. *diſp.* 3. *quæſt.* 6 *num.* 38. cui fauet alter Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 70, *n* 1.

196 Nota etiam dicenda infra circa §. 69. huius Maris magni, vbi Sixtus IV. facultatem conceſſam Ordinarijs ad procedendum contra aſſerentes tales propoſitiones, extendit ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis, Protectores Ordinis, & Auditorem Cameræ Apoſtolicæ. Et pro graduum receptione dicenda in Mari magno Seruitarum *circa* §. 19.

Circa §. 13.

197 NOTATVR hic priuilegium Alexandri IV. quo conceditur facultas Fratribus noſtris miniſtrandi Eccleſiaſtica Sacramenta ſuis familiaribus, & eos tradendi ſepulturæ Eccleſiaſticæ, cum deceſſerint. De quo priuilegio non ſolum dixi *tomo* 2. *capit.* 16. *numero* 3. ſed etiam in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 11. & Minorum *circa* §. 9. Confirmatur etiam, & innouatur hoc priuilegium a Sixto IV. in hoc Mari magno §. 51. vt ibi dicetur. Notat autem circa illud Scholiaſtes noſtrorum PP. Diſcalceatorum conceſſionem hanc intelligi etiam pro die Paſchatis, & articulo mortis. Sed de iis, aliiſque concernentibus hoc, & ſimilia priuilegia eorumq. moderationibus per Concil. Lateranēſe ſub Leone X. & Concil. Tridentinum factis latè, eo *c.* 1. dictum manet, & alia dicentur circa §. 51. relatum.

circa

Circa §. 14.

198 CONCEDIT hoc loco Papa Vrbanus IV. Fratribus noſtris Presbyteris, vt Confratrum, & familiarium ſuorũ, ac aliorum fidelium, cauſa deuotionis ad eos recurrentium, confeſſiones audire poſſint, de ſuorum licentia Prælatorum. De quo priuilegio Caſarubius *in Compendio priuilegiorum Mendicantium verbo Abſolutio quoad ſeculares primo nu.* 19. dicit non reperiri ſimile in priuilegiis Mendicantum. Illud autem ſic exponit Sixtus Quartus in hoc Mari magno §. 61. *Litteras vero felicis recordationis Vrbani IV. prædeceſſoris præfati, per quas concedit indultum, quo cauetur, quod Fratres prædicti ſuorum Confratrum, & familiarium, & aliorum Chriſti fidelium cauſa deuotionis ad eos recurrentium de licentia ſuorum Prælatorum confeſſiones audire, & eis pro commiſſis pœnitentias iniungere valeant, niſi fortè talia commiſerint, propter quæ merito Sedes Apoſtolica eſſet conſulenda. Declaramus licentiam ſuorum Prælatorum illam intelligi debere, quam Ordinarij præſentatis ad confeſſiones audiendas iuxta eiuſdem concilij Viennenſis Conſtitutionem dare ſunt aſtricti.* Ex vtroque autem Pontifice colligitur confeſſarios noſtros exiſtentes in Diœceſibus, vbi ſunt approbati, poſſe omnium ex quacunque Diœceſi ad ipſos venientium confeſsiones audire, iuxta dicta *to* 1. *c.* 19. *numero* 11. Pro quo videndi Miranda, & Suarez eo loco relati. Cum autem Pontifex Vrbanus hoc loco dicat *de ſuorum licentia Prælatorum*, per quod denotari videntur Prælati illorum fidelium, qui ad ipſos recurrunt, videtur etiam hic concedi facultas dictis confeſſariis ad audiendum confeſſiones dictorum fidelium ad ipſos venientium, etiamſi tales confeſſarii approbati non ſint ab Ordinariis illarum Diœceſum, in quibus morantur, dummodo tales fideles à ſuis Prelatis licentiam ad hoc obtinuerint. Sed quia id eſt contrarium Concilio Tridẽtino volenti, vt Regulares non audiant confeſsiones ſæcularium, niſi approbationem obtineant ab Ordinariis locorum, in quibus reſident, ideo non poſſunt Religioſi noſtri vti hoc pacto iſto priuilegio.

199 Circa verbum illud *Confratrum*, per quod intelligi videntur ſecu-

sæculares illi, qui vulgo *Confratres* appellantur, vide dicta *tom.2. capit.15* vbi multa circa Confratrum priuilegia, eorumque limitationem pro his temporibus. Nota etiam obiter antiquitatem nostræ Confraternitatis, siquidem Vrbanus IV. hoc priuilegium pro ipsis concessit anno primo sui Pontificatus, qui correspondet anno Christi 1261. sed de hoc, ac maiori antiquitate huius Confraternitatis vide dicta *eo cap. 15. num.32.* Quid intelligatur per clausulam illam *propter quæ Sedes Apostolica sit meritò consulenda* vide dicta in Mari magno Prædicatorum §. 41. Minorum §.40. Eremitarum Sancti Augustini §.43. & dicenda infra §. 62. Quomodo etiam sit intelligenda facultas nostrorum confessariorum circa absolutionē à casibus Papæ reseruatis vide dicta *to.1.c.19. num.15.16 & 17.* Contendit etiam Rodriguez *to.1. Quæst. Regular. q.61.ar.3.* ex vi huius priuilegii posse absoluere Confessarios Regulares, nostros scilicet, & qui cum eis communicant in priuilegiis, a casibus Episcopalibus. Sed circa hoc videnda sunt decreta S. Congregationis in contrarium, quæ adduxi loco relato, & Rodriguez non vidit.

Circa §. 15.

200 CONCEDITVR in hoc priuilegio ab Eugenio IV. Fratribus nostris, scilicet Generalibus, vel eorum Vicariis, Prouincialibus Prioribus, ac Fratribus, vt circa confessiones audiendas aliaque salutem animarum Fratrum nostrorum concernentia, habeant eam facultatem, quam habent minores Pœnitentiarij in Curia præsentes. Quod est magnum priuilegium, & forsan speciale nostræ Religionis. Confirmatum etiam à Sixto IV. in hoc Mari magno, solum excludendo absolutionem hæreticorum relapsorum, Schismaticorum, & eorum qui litteras Apostolicas falsificassent, aut ad infideles prohibita detulissent, vt videre est infra §.62.

201 Nota tamen, quod iuxta dicta *tomo 3. verbo Confessarius Regularis numer.17.* circa hoc priuilegium, excipiendi etiam sunt omnes casus Bullę Cœnę, propter annuam reuocationem omnium priuilegiorum, quæ quotannis fit in ipsa Bulla. Nota etiã, id quod eo loco notaui, & animaduertit Scholiastes huius

Bullæ

Bullæ *inter priuilegia Patrum noſtrorum* Diſcalceatorum ex Authore *Compendij priuilegiorum Sancti Hieronymi verbo Abſolutio quoad omnes*, videlicet, quod facultas, ſeu poteſtas minorum Pœnitentiariorum eſt incerta, & varia iuxta beneplacitum Summorum Pontificum, & maiorum Pœnitentiariorum, ac proinde vix conſtare poterit de ea, quam habebãt minores Pœnitentiarij tempore Eugenii IV. qui fecit dictam conceſſionem. Lege Sanctorum vnum ex his Pœnitentiariis *ſuper Ratuta, & Conſtitutiones Ordinis Minorum cap.* 2. *ſtat.* 14. vbi refert caſus, à quibus abſoluere poſſunt Pœnitẽtiarii minores, & quomodo reſtricta ſit eorum facultas, tum à Pio IV. tum ab Vrbano VIII. Notat etiam, quod priuilegium hoc Eugenij IV. pro noſtris Carmelitis non ſit reuocatum, cum nõ ſit reuocata authoritas Pœnitentiariorum minorum, ad cuius formam conceditur. Notat præterea plures caſus prohibitos eſſe Pœnitentiariis minoribus, quoad abſolutionem, qui confeſſarijs Regularibus non ſunt prohibiti, ſed permiſſi. Vt inde colligatur, etſi tales Pœnitentiarii non poſſint abſoluere à dictis caſibus, non propterea infertur idem eſſe dicendum de confeſſoribus Regularibus, ſed attendendum ad ipſorum priuilegia, ſi alias reuocata non fuerint.

Circa §. 16.

202 PRIVILEGIVM hoc loco relatum eſt Clement. IV. & per ipſum conceditur noſtris Carmelitis, vt de erogatis, ſeu legatis ipſis nulli canonicam iuſtitiam, ſeu portionem aliquam ſoluere teneantur, dummodo premiſſa non conuertantur in alios vſus, niſi in eos, pro quibus relinquuntur, & quamdiu in paupertate, & ſine poſſeſſionibus viuant. De quo priuilegio non ſolum *tom.* 1. *c.* 3. *nu.* 12. *& to.* 2. *capit.* 1. *num.* 29. *&* 30. *et to.* 3. *verbo Canonica portio, & tomo* 4. *verbo Quarta funeralis*, dictum eſt, ſed etiam ſupra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 32. & 43. Minorum *circa* §. 34. & 42 & Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 38. 39. & 40. *ac* 41. Quia tamen in ſequentibus ampliora priuilegia circa hanc materiã afferentur, præſertim Nicolai V. in §. *ſequenti*, & Sixti IV. iuxta dicenda infra *circa* §. 59. & 99. ideo ad ea loca remitto lectorem.

rem. Interim etiam videantur inter priuilegia noſtrorũ RR.PP. Diſcalceatorum, quæ Scholiaſtes huius Maris magni, & P. Io. à Matre Dei ſuper Bullas Clem. VIII. & Pauli V. de hac materia ſcribunt.

203 Solum eſt animaduertendum hoc priuilegium prout iacet parum deſeruire noſtris, aut alijs Religioſis, ſiquidem illud cõceditur, vt in ipſo dicitur, *quandiu ſine poſſeſſionibus intra ſepta Monaſteriorum* ſint. Conſtat autem his temporibus poſt Concilium Tridẽtinum licere omnibus Mendicantibus (Minoribus de Obſeruantia. & Capuccinis exceptis) poſſeſſiones tenere, iuxta dicta *tom. 2. t. 1. nu. 2.* deſeruiebat tamen pro tempore, quo conceſſum fuit, ſcilicet circa annum 1265. quo tempore dictis poſſeſſionibus carebant, iuxta dicta ſupra *in Expoſitione Regulæ circa capit. 9. ipſius*. Quid verò nomine poſſeſſionis importetur, habes ex dictis in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 12.

Circa §. 17.

204 PRIVILEGIVM Nicolai V. hoc loco relatum de eadem materia eſt ac præcedens Clementis IV. ſcilicet de exẽptione noſtrorum Fratrum à Canonica portione in quibuſcunque rebus ſibi erogatis, cum derogatione vniuerſaliſſima, præſertim Clementinæ *Dudum*. Ex quo proinde colligitur magis amplum, & extenſum, quam illud Clementis IV. eſſe iſtud Nicolai V.

205 Quæ autem in dicta Clementina *Dudum* circa huiuſmodi canonicam portionem ſoluendam ſtatuatur, quia id neceſſarium eſt pro dictis, & dicendis in hac materia, hic apponendum. *Verum ne parochiales Eccleſiæ, & ipſarum curati, ſiue Rectores, qui miniſtrare habent Eccleſiaſtica Sacramenta, quibus noſcitur de iure competere, prædicare, ſeu proponere verbum Dei, & confeſſiones audire fidelium, debitis, & neceſſarijs beneficijs defraudentur, cum operarijs mercedis exhibitio debeatur, autoritate Apoſtolica conſtituimus, & ordinamus eadem, vt dictorum Ordinum Fratres de obuentionibus omnibus tam funeralibus, quã quibuſcunque, & quomodocunque relictis diſtinctè, vel indiſtinctè ad quoſcunque certos, vel determinatos vſus, de quibus etiam*

quarta

quarta ſiue canonica portio dari, ſiue exigi non conſueuit, vel non debet de iure, necnon de datis, vel qualitercunque donatis in morte, ſeu mortis articulo in infirmitate donantis, vel dantis de qua deceſſerit quomodocunque directe, vel indirecte Fratribus ipſis, vel alijs pro eiſdem quartam partem, quam auctoritate Apoſtolica taxamus, et etiam limitamus parochialibus Sacerdotibus, et Eccleſiarum rectoribus, ſeu curatis largiri integrè teneantur. Huic ergo ſtatuto derogatur expreſsè per dictum priuilegium Nicolai V. prout videtur neceſſarium, cum dictum ſtatutum Conciliare ſit, factum videlicet a Clemente V. in Concilio generali Viennenſi. Quomodo autem hęc quarta, & a quibus Conuentibus ſolui debeat, maximè poſt decretum Concilij Tridentini *ſeſs. 25. capitulo* 13. ſæpius dictum eſt, & dicetur in hoc opere.

Circa §. 18.

206 CONTINETVR hoc loco Bulla Innocentij VI. referens aliam Clementis VI. in qua Clemens concedit Fratribus noſtris, vt de iis, quæ creſcunt infra ſepta murata locorum noſtri Ordinis, nullus petere, aut exigere decimas præſumeret. Videtur autē priuilegium hoc diuerſum eſſe ab eo, quod habetur in Mari magno Prædicatorum §. 26. Minorum §. 28 Eremitarum Sancti Auguſtini §. 13. In illis enim conceditur dictis Religioſis exemptio à ſolutione decimarum de virgultis, & hortis ipſorum; in iſto autem de iis, quę naſcuntur infra ſepta murata locorum Ordinis. Cum autem ſepta iuxta Calepinum, & alios, denotent generaliter omnia loca munita, ſeu ſepimento vallata, vt ſunt villæ, ſtabula pecorum, bobum, caprarum, & ſimilia, ideo omnia iſta in hoc priuilegio comprehenduntur, ac proinde videtur magis amplū quam illa, quę ſolum concedunt talem exemptionem à ſolutione decimarum eorum, quæ naſcuntur in hortis. Quod etiā colligitur ex verbo illo *creſcunt*, quo vtitur Pontifex, illud enim non ſolum accommodatur leguminibus, granis, & fructibus, quæ naſcuntur ex plantis, & arboribus, ſed etiam animalibus, ouibus videlicet, bobus, capris, & ſimilibus. Sed de hac materia, præter dicta in Mari magno Prædicatorum, Minorum,

norum,& Eremitarum Sancti Augustini. Alia quoque dicentur inferius *circa* §. 46.

Circa §. 19.

207 TRES continet gratias priuilegium Clementis IV. hoc loco relatum. Prima est,de susceptione personarum, locorum, & bonorum Ordinis sub Beati Petri,& Papę protectione. Secunda est, de confirmatione prędictorum bonorum Fratrum nostrorum. Tertia, de exemptione à decimis de hortis, & virgultis nostris, quę propriis manibus,aut sumptibus colimus. Et quidem quoad primam gratiam ex dictis *tomo 3.verbo Exemptio Regularium num. 6. et 7.* in Mari magno Eremitarum Sancti Augustini *circa §. 11.*& in hoc eodem Mari magno *circa §. 3.* constat quid importet, quamue vim habeat susceptio alicuius sub protectione Beati Petri,& Papæ. De secunda etiam aliquid dixi in simili priuilegio Eremitarum Sancti Augustini circa §.12. De tertia constat ex dictis circa §. 18. *præcedentem* hanc gratiam similem esse aliis concessis Prædicatoribus, Minoribus,& Eremitis S. Augustini locis relatis ibidem ex eorum Mari magno. Alia etiam in sequentibus de his omnibus dicentur.

208 Nunc animaduertendum clausulam illam *ad vsus proprios deputatis*, qua vtitur Pontifex, dum exemptionem à decimis, de hortis,& virgultis Fratribus nostris concedit, quę etiam sępius solet apponi in aliis Pontificiis priuilegiis, posse denotari tria,scilicet vsumfructum, vlum iuris, & vsum facti. Est autem iuxta dicta *tomo 1. can. 6. nu.* 2. vsusfructus facultas vtendi,& fruendi alienare, salua illius substantia, *l.1 ff. de vsufructu*; Vsus autem iuris est, facultas solum vtendi aliena re, salua illius substantia *Instit.de vsu, et habitat.in princip.* vnde non est vsus iuris facultas fruendi sicut vsusfructus. Ex quo oritur quod vsufructuarius potest disponere de illa re ad libitum,& in vsum etiam aliorum, habens autem vsum iuris non potest de illa re disponere nisi in ordine ad vsus proprios *Instit. de vsu* relata. *l.plenum 12.§.1. ff.de vsu et habitat. et l.1. et 2.ff. eod. tit. l.si alij 42. ff. de vsufruct.* vsus vero facti est ipse actus vtendi, vt equitatio est vsus equi. De ijs non solum Lesius, & Azorius

rius eo loco relati, ſed etiam Sotus 4. *de iuſtit. quæſtion.* 1. *artic.* 1. Sairus *in clau. Reg. lib* 9. *capit.* 3. *num* 6. Sanchez *libro* 7. *in Decalog. capit.* 13. *numero* 2. Bordonus *Reſolut.* 43. *numero* 7. Sanctorus *in Conſtit. & ſtat. Minor. capit.* 6. *ſtat.* 1. § *vſus verò*. Quia ergo, iuxta dicta eo *capit.* 6. *numer.* 2. & 3. perſonæ Religioſę ratione voti paupertatis non ſunt capaces habendi vſum fructum, aut vſum iuris, ſed ſolum vſum facti, prout non ſolum tenent Azorius, Leſſius, Sanchez, & Rodriguez eo loco relati, ſed etiam Sotus *ſupra*, Nauarrus *apolog. ad lib. de redditib. quæſt.* 1. *monit.* 14. & *comment.* 1. *numer.* 13. & *comm.* 2. *num.* 2. *de Regular.* Bañez 2.2. *q.* 62. *init. tract. de domin. q.* 1. *dub.* 1. Bordonus, & Sanctorus relati, ac alii communiter; ideo talis clauſula prout applicata Religioſis perſonis ſolum importare poterit vſum facti. Similiter, quia iuxta dicta etiam eo *capitulo* 6. *numero* 5. e contra Religioſi in communi poſſunt habere dominium, & proprietatem rerum temporalium, prout communiter etiam authores relati tenent; ideo prædicta clauſula illis in communi applicata denotare poterit non ſolum vſum facti, ſed etiam vſum iuris, ſeu vſum fructum. Quomodo autem ſit applicanda, ex verbis diſpoſitionis, perſonis, cum quibus loquitur, & aliis circumſtantiis peti debet. Nota tamen, quod cum dicitur, Monaſteria habere dominium bonorum in communi, non ſic accipiendum eſt, vt omnes Religioſi ſint domini ſinguli alicuius quotæ pro indiuiſo, ſicut contingit in fundo multis communi *l. per fundum ff. de ſeruitute ruſt. prad. l.* Sabinus *ff. commun. diuid.* ſed quod habent tale dominium per modum communitatis, & collectiuè. Nauarrus *comm.* 2. *num.* 3. & 8. *de Regularibus*, Rodriguez *to.* 3. *quæſt. Regularium q.* 28. *artic.* 5. Sanchez *d lib.* 7. *capitulo* 18. *nu.* 11.

* *
*

Circa §. 20.

209 PRIVILEGIVM hoc loco relatum est Ioannis XXII. confirmãtis priuilegium aliud Alexandri IV. quo inhibuit nè aliqui Religiosi professos nostri Ordinis sine licentia Prioris Generalis petita, & obtenta reciperent. Ioãnes ergo Pontifex dictam Alexandri inhibitionem innouat, & præcipit, ne Prędicatorum, Minorum, aut Eremitarum Sancti Augustini Fratres professos nostri Ordinis recipiant, vel retineant sine Generalis nostri licentia petita. & obtenta, sub pœna inualiditatis talis receptionis seu retentionis, ac priuationis officiorum, & inhabilitatis ad illa recipientis, seu retinentis, & quod prędicti Fratres Prędicatorum, Minorum, & Eremitarum *S.* August. ad requisitionem nostrorum Religiosorum sic receptos teneantur restituere.

210 De materia huius priuilegij dicetur §. 21. 22. & 23. *sequent.* nunc animaduertendum, verba illa, quibus vtitur Pontifex, scilicet, *licentia petita, & obtenta* denotare non sufficere, quod petatur, sed requiri, quod obtineatur. Non solum propter generalem doctrinam, quam affert Cassaneus *in consuetud. Burgundiæ rub.* 1. §. 8. *in verbis* Sans congè, *num.* 5. & Barbosa *in Tract. de dict. dict.* 371. sed etiam propter expressionem illam à Papa factam, scilicet, *petita*, & *obtenta*, quæ includit vtrumque. Imò talis licentia debet præcedere transitum, iuxta dicta *tom. 4. verb. Licentia quoad Regulares n.* 8 Adde ex dictis *ibid. n.* 3. & 4. requiri, quod talis licẽtia sit voluntaria, & legitima. Cum autem non dicatur ibi, quod debeat esse in scriptis, sufficiet, quòd sit oretenus concessa, saltem pro foro interno, iuxta dicta *ibid. num.* 9.

Circa

Circa §. 21.

211 REFERT & confirmat hoc loco Papa Vrbanus VI. conſtitutionem Benedicti Duodecimi, in qua prohibuit nè Fratres Mendicantes ad Ordinem Monachorum Nigrorum, vel Ciſtercienſium tranſire poſſint ſine Papæ licentia ſpeciali expreſsam faciente de Conſtitutione huiuſmodi mentionem. De qua aliquid dixi *tomo* 1. *c.* 22. *n.* 6. alia etiam in ſequentibus. Solum hic notandum Monachos Nigros appellari Benedictinorum Religionem, quę hodie diuiſa eſt in quinque celebriores Congregationes, ſcilicet Caſſinenſem, ſeu *S.* Iuſtinę de Padua, Germanicam, ſeu Burſfeldenſem; Gallicam, ſeu Caſalenſem; Hiſpanicam, ſeu Valliſoletanam; Luſitanicam, ſeu S. Martini de Tibaes. Ciſtercienſium autem nomine veniunt monachi S. Bernardi titulo inſignes, & a S. Roberto Monacho Benedictino inſtituti. De quibus Hiſtorici. Quia autem ſub nomine Ciſtercienſiu m veniunt etiã Folienſes, qui ſunt Ciſtercienſes Diſcalceati, & Reformati, ideo dubitari poteſt an prohibitio hęc facta Mendicantibus de non tranſeundo ad Ciſtercienſes extendatur etiam ad iſtos Ciſterciẽſes reformatos. Et quidem licet probabilis ſit pars affirmatiua, eo quod ſint verè Ciſtercienſes, & monachi, vt propterea Clem. VIII. in Bulla *Regis pacifici* anno 1599. in Bullar. Laertii præcedentiam illis contulerit ſupra Mendicantes, ac proinde comprehenſi in hoc priuilegio Benedicti XII. nihilominus probabilius mihi eſt, non comprehendi, ſed quantum eſt ex vi huius inhibitionis, poſse tranſire Mendicantes ad ipſorum Ordinem, eò quod arctiorem, & ſtrictiorem vitam, magisque reformatam tenent, quam ipſi Mendicantes, aut alii communes Ciſtercienſes. Dixi autem quantum eſt ex vi huius inhibitionis, quia propter Extrauagantem *Viam* Martini V. de qua in § *ſequenti* dicetur, prohibitus eſt tranſitus Mendicantium ad alium quemcunque Ordinem, Carthuſienſi excepto, iuxta dicta *tomo* 1. *capit.* 22. *num.* 6. relato. Quomodo autem intelligatur illa clauſula *plenam & expreſsam faciente de Conſtitu-*

tione huiuſmodi mentionem, qua vtitur Benedictus in hac Bulla. collige ex dictis ſupra in Mari magno Minorum *circa* §. 15. 16. & 17. vbi etiam habes, quam vim habeat his temporibus.

Circa §. 10.

212 EXTAT hoc loco Bulla Nicolai V. referẽtis, & confirmãtis aliam Martini V. quæ eſt Extrauagans *Viam de Regularib. & tranſeuntibus*, in qua Martinus prohibet Religioſis Mendicantibus tranſitum ad quemcunque Ordinem Monaſticum ſub pœna excommunicationis Papæ reſeruatę, quam incurrũt tam tranſeuntes, quam illos recipientes. Decernit autem quòd ſic recepti maneant in ſua vocatione, & Ordine, in quo ſunt recepti. Si verò vagari vellent, cogantur ad Ordinem redire, alioquin tamquam Apoſtatæ, et excommunicati habeantur.

213 Nota primò, hanc prohibitionem ſolum eſſe pro Mendicantibus, quia ſolum in fauorem ipſorum facta eſt. Suarez *tomo* 5. *in* 3. *par. diſp.* 22. *ſect.* 5. *num.* 16. Cum autem ſit priuilegium, & fauor Mendicantium, extenditur ad omnes Mendicantes, non ſolum eos, qui tempore Martini V. exiſtebant, ſed etiam ad alios, qui poſtea prodierunt, Patres videlicet Societatis. Quia lex ſemper loquitur *l. Arrian. C. de hæret.* & agit de Mendicantibus. Suarez *ſupra*, Bonac. *de cenſur. extra Bullam diſp.* 2. *quæſt.* 9. *punct.* 1. Bordonus *reſol.* 29. *num.* 27. Intelligi tamen debet de iis, qui tranſeunt ex vi alicuius licentię, aut indulti Apoſtolici, prout colligitur ex ipſa Bulla. Vnde tranſeuntes ſine dicto prætextu non incurrunt excommunicationem in ipſa poſitam. Bonacina, & Bordonus *ſupra*, Conformiter etiam ad dicta *tomo* 1. *capitulo* 22. ex Leſſio, & Sanchez probabile eſt non comprehendere tranſeuntes cum diſpenſatione, & cauſa legitima etiam à Papa non conceſſa. Licet oppoſitum ſatis etiam probabiliter teneant D. Antonin. 3. *p. tit.* 16. *c.* 4. §. 4. Sairus *de cenſuris lib.* 3. *cap.* 30. *nu.* 8. & alii, quos refert, & ſe-

& ſequitur Vechius *in prax. diſp.* 15. *dub.* 5. *num.* 9. Quibus iungitur Barboſa *in Collectaneis ſuper iſtam Extrauagant. numero* 2.

214 Quoad illos verò Ordines, ad quos prohibetur tranſitus Mendicantium, nota, illos eſſe omnes Monaſticos, præſertim Benedictinos, Ciſtercienſes, Camaldulenſes, Vallis Vmbroſanos, & Canonicos Regulares Sancti Auguſtini, hi enim ſpecialiter nominantur. Suar. *ſup. numero* 17. & Bonacina *ſupra*. Quare ſi tranſitus fiat ab vno Ordine Mēdicantium ad alium, ex vi huius iuris non incurretur excommunicatio. Licet ex particularibus priuilegiis ſingularum Religionum ea incurri poſſit. Suarez, & Bonacina *ſup.* Si autem tranſeant Mendicantes ad Monachos nigros, vel Ciſtercienſes, facient quoque contra prohibitionem Benedicti Duodecimi, de qua *ſup.* §. 21. Specialiter quoque ſi Fratres noſtri tranſeant de Ordine noſtro ad alium paris, vel minoris arctitudinis ſine licentia Generalis, facient etiam contra prohibitionē Alexandri IV. de qua inferius §. *ſequenti* dicetur. Quomodo etiam, ſi ijdem Fratres noſtri ad alios Mendicantes tranſeant, contra Conſtitutionem Ioannis XXII. faciant, ſi ſine licentia Generalis id fiat, profeſſioq. ſeu receptio ſit nulla, & recepti ſint reſtituendi, conſtat ex dictis *ſup. circa* §. 20.

215 Cur autem in hac Martini V. Conſtitutione, aliisque ſimilibus Carthuſiani excipiantur, Ioannes Maior *in* 4. *diſt.* 28. *q.* 21. quem ſequitur Bonacina ſupra, reſpondere videtur, quia *Carthuſia Religionum optima.* Sed quia hoc pendet ex quæſtione illa, in qua quæritur an perfectio Religionis ſumenda ſit ex arctitudine, & rigoroſitate, an vero ex fine, & medijs ad ipſum, de qua dixi *cap.* 22. *relato numer.* 5. *& tomo* 4. *verbo Tranſeuntes Regulares num.* 5. *&* 6. ideo pro nunc dicendum, cauſam huius eſſe, quia Carthuſianorum Religio inter Mendicantes, & Monachales auſterior, & aſperior putatur. Sanchez *d. cap.* 7. *n.* 21. Bordonus *ſupra num.* 23. & ego *d. nu.* 5. An vero ſit hæc Religio perfectior Eremiticis, præſertim cum dicatur Leonem X. conceſſiſſe tranſitum ex illa ad Camaldulenſem Eremiticam, lege Thomam de Ieſu *de variis Regul. Carmelitar. parte* 2. *circa tit. Regul dub.* 7. §. 2. *conſtituo.* Nota autē, quod quamuis iuxta declarationem Sacræ Congregationis, quam adduxi *to.* 1. *c.* 22. *n.* 21. Religioſi legitimè translati ad Carthuſienſes poſſint in ea Religione eſſe Priores, & Procuratores, nihilominus video mo-

do in Aldana *in Compendio canonicarum resolutionum libro 3 tit. 16 num. 3.* & Barbosa *in Collect. Doctorum in Concil. Trid. sess. 25. de Regularibus cap. 19. num. 34.* ex constitutione Clementis VIII. & rescripto Sacræ Congregationis ad Generalem Carthusianorum, Mendicantes ad Carthusienses translatos voce activa, & passiua carere, ac ad quæuis officia, ministeria, ac gradus perpetuo inhabiles existere.

216 Quæri autem solet cum D. Antonino, an Religiosus Ordinis Mendicantis ab illo eiectus, possit non obstante huiusmodi Extrauaganti (idem dico de aliis prohibitionibus) ad quemcunque Ordinem, etiam Monachalem transire sine licentia Sedis Apostolicæ. Respondet D. Antoninus affirmatiuè, quia aliàs cogeretur in seculo remanere. Suarez autem *sup. num.* 20. respondet negatiuè. quia hoc dicit esse particulare priuilegium Gregorij XIII, pro Societate aliis non communicabile, & quia sic eiectus est verè Religiosus Religionis, a qua eiicitur. Bonacina verò *etiam supra* cum Suarez sentit, quando eiectus est aliquis solum ad tempus, & cum D. Antonino, quando in perpetuum. Sed, vt ab hoc vltimo incipiamus, nunquam eiicitur aliquis taliter in perpetuum, vt reuocari non possit, imo debeat, quando est emendatus, adeo vt Religio teneatur illum quærere, iuxta dicta *tomo 1: capit. 23 n. 7. & 9.* & propterea sic eiectus teneatur morigeratè viuere, iuxta dicta *to. 3. verbo Eieti Regulares nu. 2.* Deinde dico conformiter ad dicta eo *c. 23. num.* 10. Eiectus non potest transire ad aliam Religionem sine licentia suorum Superiorum, propter rationem ibi assignatam, quę est eadem ac ea, quam Suarez adducit, scilicet quia a tunc tempore eiectionis perseuerat Religiosus Religionis, a qua fuit eiectus. Ex quo colligo, & dico tertiò, non potest facere contra hanc prohibitionem in hac Extrauaganti positam, nec alias similes magis, quam poterat cum erat in Religione. Est enim, vt dixi Religiosus Religionis, a qua fuit eiectus, & nō melioris conditionis, quam si esset in claustro. Vnde patet ad fundamenta contraria. Constat enim fundamentum D. Antonini non subsistere, cum sic eiectus possit reuocari in propriā Religionem, & transire ad aliam cum debitis licentiis. Addit Suarez posse transire ad arctiorem, vel æqualem Religionem Mendicantium. Sed hoc non est admittendum, si sit eiectus ex nostra, propter dicta §. 20. ex Ioannis XXII. priuilegio. Priuilegium autem illud Gregorij XIII. quod Suarez adducit,

nihil

nihil probat contra nos, siquidem dicimus taliter ejectum non posse transire ad aliam Religionem nisi de licentia suorum Superiorum. Addit Bonacina *supra* hoc priuilegium Gregorij pro Societate non esse speciale Societatis quantum ad hoc punctum de licentia Superiorum requisita pro ejectis vt ad alium Ordinem transeant, sed quantum ad alia, quæ in ipso continentur.

217 Alia concernentia hanc materiam habes ex dictis in Mari magno Prædicatorum *circa* §.20. 21. 22. & 24. & Minorum §.21. 22. 25. & 26. ac Eremitarum S. Augustini *circa* §. 15. & ex dicendis §. *sequenti*, & 94. ac maximè in Mari magno Minimorum *circa* §. 16.

Circa §. 23.

218 HOC priuilegium Alexandri IV. pro Fratribus nostris concessum, vt scilicet nullus Ordo paris arctitudinis vel minoris aliquem Ordinis nostri professum sine Generalis licentia recipere possit, & sic receptum teneatur restituere, est illud, quod relatum est, & confirmatũ, ac ampliatum a Ioanne XXII. in priuilegio relato supra *circa* §. 20. Vnde dicta eo loco, & aliis ibi relatis ad intentum deseruiunt.

219 Circa illud tamen nota primò, non curare Pontificem in hoc priuilegio de maiori, vel minori perfectione Religionis, ad quam est transitus, sed de maiori, vel minori arctitudine, seu rigorositate illius, vt hinc colligatur, aliud esse vnam Religionem esse perfectiorem alia; aliud verò esse strictiorem; & posse vnum stare sine alio, iuxta dicta 4. *tomo verbo Transeuntes Regulares num* 5 & 6. Quomodo autem in iudicando, quæ Religio sit strictior, non solum sit inspicienda externa corporis asperitas, aut votorum multitudo, verum etiam alia vitæ ratio, videlicet exacta paupertas, propriæ voluntatis maior abnegatio, & similia, dixi eo loco *n.* 8.

220 Maximè nota, quod cum Pontifex hoc loco prohibeat, ne Fratres nostri transeant ad alium Ordinem paris arctitudinis, vel minoris, aut quod idem est, in eo recipiantur, sine Generalis licentia, clarè concedere videtur posse Generalem concedere

dere facultatem ad transitum ad Ordinem æquè, vel minus strictum. Quod, non obstante decreto Concilii Trid. *sess.* 25. *de Regularibus capit.* 19. tenent Nauarrus, Miranda, Rodrig. Bartholomæus de Sancto Fausto, Sanctarellus, & Vechius, quos refert Barbosa *in Collect. Concilij loco relato num.* 29. & 30. De quo tamen quid sentiam, dixi loco adducto ex 4. *tomo numero* 11. Consule etiam dicta in Mari magno Prædicatorum *circa §.* 24.

Circa §. 24.

421 DVO notabilia priuilegia Ioannis XXII. nostræ Religioni deuotissimi, in hoc loco referuntur. Alterum, circa benedictionem, seu consecrationem cœmeteriorum, ita vt eam obtinere possimus à quocunque Antistite gratiam Apostolicæ Sedis habente, in casu, quo Ordinarii locorum indebitè noluerint id facere. Alterum verò, circa facultatem recipiendi tam minores, quam maiores Ordines à quocunque simili Antistite. Circa quæ aliqua in præsenti notanda,

422 Et primo circa primum, quòd, licet iuxta dicta in Mari magno Eremitarum Sancti Augustini *circa §. decimum septimum*, dum de simili priuilegio eisdem Eremitis concesso agerem, illud videatur reuocatum à Concilio Trident. quatenus *sess. 6. de reformat. c. vltimo* prohibet, nè aliquis Episcopus in aliena Diœcesi Pontificalia exercere possit sine licentia Ordinarii, nihilominus dici potest non fuisse reuocatum, sed manere in sua vi, iuxta limitationem tamen traditam à Leone X. in Concil. Lateran. pro Mendicantibus, videlicet quando Ordinarius bis, aut ter requisitus debitis reuerentia, & instantia sine legitima causa id recusauerit, iuxta dicta à simili 3. *tomo verb. Altare num.* 5. *& verbo Ecclesia seu Templum, n.* 5. quia dici potest concilium generaliter loqui, non autē in casu præsenti, in quo scilicet Diœcesani prædicta facere recusauerint indebitè, & humiliter requisiti, prout dicitur in Bulla. Et ita tenet Scholiastes huius Maris magni ex nostris Patribus Discalceatis, dicēs etiam hoc esse de iure communi, ac per consequens non derogari à Concilio. Quod maximè fulcitur ex communi axiomate

mate iuris, ſcilicet, quod *generi per ſpeciem derogatur*, de quo ex varijs iuribus, & doctoribus Barboſa *in Tract. de axiomatib. iuris axiomat.* 107. vbi *num.* 17. id dicit etiam intelligendum in opinionibus Doctorum, quia communis opinio in genere derogatur per opinionem in ſpecie in caſu indiuiduo. Riminus iunior. *conſ.* 265. *num.* 5. & 6. *lib.* 3. quem refert Thuſc. *Pract. concluſ. tomo* 4. *litt.* G. *concl.* 36. *num.* 71. Quæ ad hoc intentum valde deſeruiunt. Vide Mirandam 2. *to. Man. q* 40. *art.* 5. & 6. & Hieronymum Rodriguez *Compend. Reſolut.* 13. *numero* 4.

223 Circa Clauſulam illam *ſine Iuris præiudicio alieni* nota, intelligi debere de alio præiudicio, quam expreſſo; alias inutilis eſſet conceſſio, & ſibi contradiceret Pontifex. Vnde ſemper intelligi debere de alio præiudicio, quam expreſſo colligitur ex Oltrad. *conſ.* 330. *in fine*. Paris. *conſ.* 70. *nu.* 12 *lib.* 1. Gabriele *conſ.* 151. *n.* 29. & *ſeq. lib.* 1. Theod. de rubr. *d. clauſ.* 754. *nu.* 9. Verall. *deciſ.* 7. *in fin. de iurepatron.* Hondedo *conſ.* 86. *num.* 47. *tomo* 2. Stephan. Gratian. *diſcept. forens. cap.* 867. *numero* 19. Cæſare Argello *de contradict. legitimo q.* 12. *num.* 9. Rebuffo *in praxi benef. in forma non. prouiſ. in verbis dummodo num.* 6 Cenedo *poſt. lib. practic. quæſt. ſing.* 100. *numero* 3. & dictum fuit in Toletana *admiſſionis* 17. Iunij 1609. coram Pamphilio, impreſſa per Farinac. *deciſ.* 192. *numer.* 6. *par.* 1. ac proinde operatur tantum ſuper non expreſſis in eodem contractu, vt per Rebuff. in *prax. tit. de erect. in Collectan. ad fin.* Mandoſo *conſ.* 10. *num.* 14. Marta *de clauſulis par.* 1. *clauſ.* 157. *num.* 3. & 9 *in oltim. impreſſ.* Rota *deciſ.* 720. *num.* 8. *p.* 1. *in poſſib* Farin. *alias par.* 3 *recent.* vbi quod non extenditur ad expreſſa. Quę omnia affert ad intentum Barboſ. *in Tract. de clauſul. clauſul.* 157.

224 Circa ſecundum vero priuilegium nota, illud eſſe reuocatum à Concilio Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 8. & maximè propter decretum Sacrę Congregationis iuſſu Clementis Octaui editum, quod retuli *tomo* 1. *cap.* 14. *nu.* 12. & per extenſum adduxi *tomo* 3. *verb. Dimiſſoriæ num.* 5. vbi præcipitur omnibus Superioribus Regularium, ne concedant ſuis ſubditis dimiſſorias ad Ordines ſuſcipiendos, niſi ad Epiſcopum Diœceſanum, *nempe illius Monaſterii. in cuius familia ab ijs, ad quos pertinet is Regularis* (ſcilicet, qui Ordines ſuſcepturus eſt) *poſitus fuerit*. Vbi etiam ponuntur alię circumſtantię harum dimiſſoriarum,

rum, de quo latè dixi *supra* in Mari magno Prædicatorum *circa* §.8. & in Mari magno Minorum *circa* §.6. Vnde esto tale priuilegium derogatum non esset ab eodem Concilio, *sess. 7. capit. 11.* prout ex declaratione Pij V. & Passarello refert Scholiastes huius Maris magni ex nostris Patribus Discalceatis, nihilominus reuocatum est à Concilio loco relato, & maximè à Decreto Sacræ Cõgregationis adducto. Imo ex textu ipsius capituli colligitur reuocatum esse. Dicitur enim ibi: *Facultates de promouendo à quocunque non suffragentur nisi habẽtibus legitimam causam, ob quam a propriis Episcopis ordinari non possint in litteris exprimendam: & tunc non ordinentur nisi ab Episcopo in sua Diœcesi residente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligenti præuio examine.*

225 Vide alia ad intentum infra *circa* §. 77. & in Mari magno Seruitarum *circa* §.64 vbi aliqualiter simile priuilegium reperitur: & in Mari magno Minimorum *circa.* §.6.

Circa §. 25.

226 NOTABILE etiam est priuilegium Clem. V. (non IV. vt communiter aliqui existimant) hoc loco relatum. In eo enim Fratribus nostris concedit, vt nulli alij ex Mendicantibus *Ecclesias, seu quauis loca de nouo ædificare, seu construere, aut per alios constructa, seu ædificata de nouo recipere, aut inhabitare iuxta loca* nostra *infra spaciũ centũ quadraginta cannarum mensurandarum etiam per aera, vbi alias rectè non permitteret loci dispositio mensurari,* præsumerent, decernens etiam irritum, & inane, quidquid secus actum fuerit.

227 Circa illud autem notat Scholiastes huius Maris magni ex nostris Patribus Discalceatis, primò quidem, cannam esse mẽsuram quandam continentem octo palmos; secundò, hoc priuilegium non esse in vsu inter Monasteria Mendicantium, prout habet Sorbus dicens sic sepius iudicatum fuisse a Sede Apostolica; tertiò, Patres nostros Discalceatos habere indultum Gregorii XV. ad fundandum Monasteria, non obstante priuilegio aliis Religionibus concesso de distantia cannarum. Ex quibus, primum est certum, prout ex Miranda, & Barbosa

dixi

dixi to.4. *verbo Monaſteria Regularium num.* 20. Secundum verò limitatione eget, iuxta dicta eo loco . Etſi enim in aliquibus ciuitatibus hoc priuilegium non ſit in vſu ; nihilominus,prout ibi dixi,& experientia Romæ didici,quando Religioſi reclamãt hoc aut ſimilia priuilegia oſtendentes,à Sede Apoſtolica audiuntur. Vnde, iuxta ibidem etiam adducta in impreſſione Veneta,cũ Neapoli vellent Presbyteri ſæculares S.Caroli Borromęi trãsferre ſuã Eccleſiã prope Eccleſias Dominicanorũ Minor.& Theatinorum,prohibiti ſunt id facere à Sacra Congregatione Epiſcop. & Regular. 16. *Februar.* 1643. intra ſpatium 140. cannarum. Circa tertium autem nota , dubitari poſſe, an hoc priuilegium Gregorii XV. deroget iſti alij priuilegio Clementis V.(quod etiam confirmatur à Sixto IV.in hoc Mari magno,vt dicetur circa §.79.)cum enim priuilegium Gregorii XV. ſolum ſit contra priuilegia aliarum Religionum , præſertim Mendicantium, Religio autem noſtra diuerſa non ſit ab ea, quam Patres Diſcalceati profitentur , ſed eadem , & ſub eadem Regula, licet magis, vel minus mitigata, vt dictum eſt in ſuperioribus, maximè *n.* 30. ex Rotę deciſione; & ipſa Religio Patrum Diſcalceatorum ſit vna ex quatuor Mendicantibus, Ordinem *videlicet Carmelitarum*,vt declarauit Clemens VIII. in Bulla *Romanum Pontificem*,videtur quod quemadmodum dictum priuilegium Gregorii XV. non ſuffragatur iſtis Reuerendis Patribus contra monaſteria ſuarum Congregationum, ſic neque contra Ordinis noſtri Monaſteria, nã ſunt eiuſdem Ordinis Mendicantium cum illis. Illud tamen certius Priuilegium aliud Clemen. VIII. in fauorem Collegii Mexicani,& Pauli V. in fauorem monaſterii Bononienſis, & Cracouienſis, cum ſint pro particularibus monaſteriis.edita,vt notat Ioan. à Matre Dei *ſuper dictum priuilegium Gregorij XV.* non eſſe contraria priuilegio Clementis V. de quo in præſenti .

228 Alia dicam infra in hoc eodem Mari magno *circa §.* 79. vbi priuilegium hoc Clementis V.declaratur,& extenditur à Sixto IV. Vide & Rotę deciſionem coram Palæoto anno 1559.in vna Cęſaraguſtana *Erectionis Capellæ.*

Circa

Circa §. 26.

229 BVLLA Pij II. hoc loco relata fauorabilis satis est pro reformatione introducenda, & conseruanda in nostris Monasteriis. Primo enim Generali, ac Prouincialibus Prioribus committit, & mandat, vt omnes sibi subditos iuxta Regularia instituta reformare procurent. Deinde monet, & hortatur omnes locorum Ordinarios, ac dominos temporales, vt efficacis fauoris præsidium, quoties opus fuerit, & requisiti sint, illis prębeant. Præcipit etiam sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, & à solo Papa relaxanda, omnibus tàm Religiosis nostris, quam quibuscunque aliis Ecclesiasticis, seu secularibus personis, nè reformationi prędictæ quouis quęsito colore se opponere, aut illam impedire præsumant. Circa quę, vtpote valde Ordini necessaria, aliqua animaduertenda.

230 Et primò quidem tam huiusmodi Papam Pium, quam Paulum secundum, §. *sequenti* referendum. & generaliter omnes, maximos esse zelatores reformationis Regularium, eo quod maximè quoque necesarium sit Regulares ipsos reformatè viuere, prout ex variis fundamentis comprobaui *in Opere de Reformatione Regularium cap.* 1. & 2. plura pręcipuè testimonia tum Sanctorum Patrum, tum grauissimorum aliorum authorum referens, quibus acerrimis etiam verbis contra non reformatos Religiosos inuehuntur. De qua etiam materia post me scripsit Ioannes Eusebius *in doctrinis Asceticis lib.* 1. *doctr.* 4 *c.* 36. *& lib.* 3. *doct* 8. *cap.* 61. 63. 64. 65. *& seqq. & lib.* 6. *doct.* 5. *ferme per totum.* Deinde circa, id quod præcipit Pontifex Generali, & Prouincialibus, vt iuxta officiorum suorum exigentiam omnes Ordinis professores reformare procurent, consulenda sunt, quæ dixi *tomo* 4. *verbo Reformati Regulares num.* 3. conformiter ad doctrinam Concil. Trident. *sess.* 25. *de Regularib. cap.* 1. Constitutionem Sixti IV. eo loco relatam, vbi etiam de aliis locis Summæ, in quibus de illis egi. Cónsonant etiam Decreta *pro Reformatione Regularium* sub Clemente VIII. & Vrbano VIII. quæ sæpius retuli.

231 Quoad secundum de exhortatione, qua Pontifex monet

Dominos

Dominos Ordinarios, vt efficacis fauoris præsidio assistant Prę-latis Ordinis ad reformationem ipsius, nota iure optimo id facere Pontificem. Primò quidem, quia Religiosi Mendicantes sunt cooperatores Prętatorum Ecclesiæ, prout his verbis determinat Clemens V. in *Clem. Dudum de sepulturis*, ex Concilio Viennensi: *Eos in prædicationis officio, & propositionibus verbi Dei, ac in omnibus aliis supradictis, tamquam cooperatores eorum ideneos, & laborum suorum participes prompta benignitate recipiant*. Et ex hoc textu colligunt communiter Doctores, specialiter Rodriguez *tomo 3. quæst. Regular. q. 31. art. 4 §. quod ego*. Fauet etiam *capitul. inter cætera de offic. iudic. Ordin. in fin.* Si autem Prętatorum Ecclesiæ Mendicantes cooperatores sunt, iure optimo ab illis fauoris prętidium, in ijs prętertim, quę ad ipsorum Religionum reformationem spectant, obtinere debent. Secundò, ex Concilio Trid. *sess. 25. de Regularib. c. 22.* vbi Episcopi constituuntur executores eorum, quæ præcipiũtur in Conc. ipso, quorũ vnum est *c. 1. eiusdẽ sess.* vt vetus, & Regularis disciplina, *vbi collapsa est, instauretur*. Ad Episcopos ergo pertinet in hac causa adiuuare Prælatos Religionum.

232 Quod vero etiam ad hoc exhortetur Põtifex dominos temporales, seu Principes seculares, etiam est valde consonum rationi. Tum quia iure communi Ecclesiastici implorare possunt auxilium brachij secularis *c. 1. de offic. Ordinar. c. dilecto de sent. excommunicat. 6.* Concil. Trident. *sess. 25. de Regularib. cap. 5.* dum sermo est de clausura Monialium. De quo Menochius *de arbit. casu 452. n. 4.* Stephanus Gratianus *disceptat. forens. c. 66. nu. 8. cum sequentib.* & alii apud Barbosam *de offic. & potestat. Epìscop. Allegat. 107. numero 24.* Imò ad id possunt seculares compelli. Menochius *ibidem*, Farinacius *in praxi criminal. quæstion. 97. numero 82.* & plures apud relatum Barbosam *numero 25.* & in sequentibus, an ad hoc faciendum causę cognitio dari debeat secularibus. Tum etiam ex Concil. Tridentin. *d. sess. 25. de Regular. capitulo 22.* vbi hæc: *Hortatur etiam S. Synodus omnes Reges, Principes, Respublicas, & Magistratus, & in virtute S. Obedientiæ præcipit, vt velint prædictis Episcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & cæteris præfectis in superius contentæ reformationis executione suum auxilium, & authoritatem interponere, quoties fuerint requisiti*. Cum autem inter illa

illa, quę Concilium præcipit, vnum ſit *de Regulari diſciplina inſtauranda*, ita vt *Omnes Regulares tam viri, quam mulieres ad Regula, quam profeſſi ſunt, præſcriptum vitam inſtituant, & componant, atque in primis, quæ ad ſuæ profeſſionis perfectionem, aut obedientiæ, paupertatis, caſtitatis, ac ſi qua alia ſunt alicuius Regulæ, & Ordinis peculiaria vota, & præcepta ad eorum reſpectiuè eſſentiam, necnon ad communem vitam, victum, & veſtitum obſeruandi, pertinenti fideliter obſeruent*, prout habetur in eodem Concilio *dicta ſeſſ. 25. capit. 1.* ideo ad tale auxilium præſtandum tenentur dicti domini temporales, quando requiſiti fuerint à Prælatis Regularibus ſuas Religiones reformare volentibus. Vide dicta 3. *tomo verbo Clauſula numero* 39. circa clauſulam illam *Inuocato ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis.*

233 Quoad tertium verò de excommunicatione latæ ſententiæ fulminata ab hoc Pontifice contra eos, qui Reformationi ſe opponunt, aut illam impediunt, nota primò, illam comprehẽdere omnes, & quoscunque Religioſos noſtri Ordinis, & omnes etiam extraneos, ſiue Eccleſiaſtici ſint, ſiue ſęculares, vt patet illis verbis Bullę: *Vniuerſis, & ſingulis tam profeſſoribus prædictis, quam alijs quibuſcunque Eccleſiaſticis, & ſæcularibus perſonis, cuiuſcunque dignitatis, gradus, ſtatus, Ordinis, vel conditionis exiſtant*. Nota tamen ſecundò, illam non incurri niſi ab illis, qui id fecerint ex dolo, vel malitia, non ex ignorantia. Hanc enim vim habet verbum *præſumat*, quo vtitur Pontifex, iuxta dicta *tomo* 1. *capit* 10. *num.* 33. Circa illud verbum *ſe opponere* nota tertiò, per illud denotari hanc excommunicationem incurri ab illo, qui contra reformationem dictis, vel factis contrarium ſe oſtenderit. Verbum enim *oppono* idem eſt, vt ait Calepinus, ac *contra pono*. De verbo illo *impedire*, quid denotetur per ipſum, quamuis multa dici poſſent, conſulendi tamen ſunt Caetanus, Graffius, Vgolinus, Duardus, Alterius, Bonacina, & alij Expoſitores Bullæ Cœnę Domini, dum ſimile verbum ſæpius in ea Bulla repetitum explicant, & exponunt. Nota præterea, quòd quamuis dicta excommunicatio ſit Papæ reſeruata, nihilominus ab ea abſoluere poſſunt Prælati noſtri propter priuilegia Ordinis, quorum plura retuli *tomo* 1. *cap.* 18. *a num* 31. Nota demum excommunicationem iſtam ſemper perſeuerare non ſolum, quia verba Papæ generalia ſunt, & cõprehendentia ſtatum Ordinis, qui eo tempore erat, ſed eum, qui poterat eſſe in futurum; ſed etiam, quia ita intellecta eſt

huiuſmodi

huiuſmodi excommunicatio in noſtris Conſtitutionibus *p. 3. capit.* 2. §. 4. illis verbis: *Item quicunque Prælatis, quouis, quæſito colore, impedimentum tribuunt, aut procurant, quo minus corrigere inſolentes, & reformare loca noſtra valeant, incurrunt ſẽtentiam excommunicationis, auctoritate Pij Papæ II. a qua donec reſipiſcant, non valent abſolui, niſi per Summum* Pontificem. Item *par.* 5. *cap.* 11. § 4 dum eſt ſermo de caſibus, in quibus incurritur ſententia excommunicationis ipſo facto, dum dicitur: *Si impedierit correctionem regularem, & reformationem Conuentuum, & hoc per indultum Pij Papæ II.*

234 Pro modo autem, quo facienda eſt huiuſmodi reformatio, & authoritate Prælatorum ad illam faciendam, vide Rodriguez *tomo* 2. *quæſtion. Regular. quæſtion.* 73. *per tot.* & dicenda infra *circa* §. *ſequentem*, ac in Mari magno Seruitarum *circa* §. 59.

Circa §. 27.

235 AD promotionem reformationis, quam pijſſimus Generalis noſtri Ordinis Ioannes Soreth procurabat, hanc Bullam Pauli II. hoc loco relatam impetrauit, in qua Pontifex confirmat primò decretum, ſeu ſtatutum, in aliquibus Capitulis editum, in quo cauebatur, ne Prouinciales, aut Capitulũ prouinciale poſſent pro ſuo libito præficere Priores pro Cõuẽtibus reformatis, vel eos amouere; ſed quos elegiſſent, confirmare tenerentur; nec etiam poſſent Fratres dictorum Conuentuum extraponere, aut alios in ipſis collocare. Secundò, confirmat excommunicationem contra impedientes reformationem à Pio II. latam, de qua §. *præcedenti*. Adiicit tertiò, quod nullus Prouincialis poſſit Conuentus reformatos viſitare per Vicarium, ſed perſonaliter cum ſocio etiam reformato, aut taxam aliquam illos imponere vltra conſuetam. Item adiicit, quòd Priores Conuentuum reformatorum promittant fideliter obſeruare, & obſeruari facere Regulam Ordinis ſecundum Eugenianam mitigationem; alioquin à ſuis officiis deponantur. Addit quoque, vt Conuentus reformati ſeruatis præmiſſis conditionibus ſub obediẽtia Prouincia-

Prouincialium perſeuerent, & quod Vicarius cuiuſcunque hoc impedire non præſumat. Circa quę pręter dicta *tomo* 4. *verbo Reformati regulares num.* 5. *&* 6. alia addenda in præſenti.

236 Et primò quidem, circa primum de Prioribus Conuentuum reformatorum non promouendis niſi per electionem Fratrum ipſorum Conuentuum, nota, id non ſolum eſſe conforme Iuri communi, propter plura iura ſtatuentia, quod Prælati eligantur à ſubditis Monaſteriorum, quibus pręficiuntur, quorum aliqua retuli *tomo* 4. *in Relectione cuiusdam capituli numero* 86. & alia refert Barboſa *in collect. Doctor. ſupra c.* 1. *de elect.* ſed etiam Regulę noſtræ *cap.* 1. *ipſius*, iuxta dicta ſupra in eius expoſitione; præſertim, cum in ea dicatur: *Vnum ex vobis Priorem habeatis, qui ex vnanimi omnium aſſenſu, vel maioris, & ſanioris partis ad hoc officium eligatur*. Eſt quoque conforme conſtitutionibus tam nouis, quam antiquis; vbi licet Diffinitorio Capituli prouincialis conceditur facultas eligendi Priores in Conuentibus Prioribus carentibus, excipiuntur tamen Conuentus reformati, vt patet in conſtitutionibus Sorethanis *parte* 5. dum eſt ſermo de Capitulo prouinciali *cap.* 10. *numero* 1. & in Conſtitutionibus Canalis *p.* 4. *cap.* 19. *numero* 1. *& p.* 2. *cap.* 2. *numero* 4. Quod etiam inſinuatur in Conſtitutionibus Caffardi *p.* 4. *c.* 19. *num.* 1. Nota tamen hoc priuilegium videri ceſſare, in caſu, quo tota Prouincia reformata eſſet; tunc enim cum tam Prouincialis, quam Diffinitores Capituli eſſent ex Reformatis, proculdubio non niſi Reformatos Priores eligerent pro Conuentibus Reformatis, quod eſt intentum Summi Pōtificis, & Religionis in hoc decreto. Licet etiam tunc, quantum fieri poſſet, ſtandum eſſet iuri communi, quo electio Priorum conceditur Monaſterijs ipſis. Maximè notandum, præcipuam cauſam, propter quam dictum decretum à Religione editum fuit, & ab hoc Pontifice confirmatum, illam videri eſſe, vt Conuentus Reformati haberent etiam ſemper Priorem Reformatum. Quod eſt conforme nō ſolum Regulę in verbis illis relatis *c.* 1. ſcilicet, *vnum ex vobis*, id eſt, ſimilem vobis, vt exponit Gratianus noſter *in Diſcipl. Regular. ſuper hunc locum*, ſed etiam iuri communi, *Clem.* 1. *de elect. c. cum cauſam de elect* vbi dicitur, nō eſſe in boue, & aſino arandum, id eſt, vt Gloſſa exponit, quod homines diuerſę profeſſionis non ſunt ſociandi, de quo etiam *c. in noua actione* 16. *q.* 7. *& c. diuerſis fallacijs de cleric. coniugat.* vbi dicitur quod male conueniunt citharæ cum pſalterio.

Ex

237 Ex eo etiam, quod Pontifex Paulus confirmet in hac Bulla excommunicationem a Pio impositam contra eos, qui se opponunt Reformationi, aut illam impediunt, de qua *in §. præcedenti* est dictum, præsertim, cum addat illa verba: *Conuentus hactenus reformati, aut etiã, qui in posterũ reformabuntur.* Et illa: *Tam in Conuentibus reformatis prædictis, quam de cætero reformãdis.* ac illa: *Vt Prouinciales ad plantandum in dicti Ordinis Conuentibus, suisq. Prouinciis, confouendamq. Regularem obseruantiam peramplius animentur &c.* colligitur id quod etiam dictum est circa *§. præcedenti*, scilicet hanc excommunicationem esse perpetuam, & respicere tam statum illius temporis, quam futuri.

238 Merito etiam statuit Pontifex in hac Bulla, ne Prouincialis possit visitare Conuentus Reformatos nisi per se ipsum, tum quia hoc pertinet ad maiorem authoritatem illorum conseruandam; tum quia maior confidentia haberi debet in negotio reformationis Conuentuũ de Prouinciali, ad quem iure communi id spectat, quam de alio quocunque. Statuit quoq. quod Prouincialis non visitet dictos Cõuentus Reformatos nisi cum socio etiam reformato, tum vt adiuuet illum in negotio reformationis, tum quoque, vt impediat si forsan aliquid cõtra bonum illius moliri prætendat. Hæc porro omnia in eo fundãtur, quod Prælatorũ, seu Visitatorum munus præcipuũ est bonũ spirituale subditorũ procurare. De quo latè ex S. Scriptura, Patribus, Doctoribus, & Philosophis Reirinis *to. 2. de Prælato q. 1. c. 7.*

239 Ex eo quoque, quod Pontifex hic statuit, ne Cõuentibus reformatis aliqua taxa imponatur præter solitam, approbari videtur consuetudo tam nostræ, quã aliarum Religionum, vt scilicet Prouincialibus, vel Visitatoribus aliqua taxa, vel quota pecuniarum designetur. Non quidem ad eos ditandos, sed pro expensis iteneris, communibusque ipsorum necessitatibus. De quo *cap. Romani de censib. §. procurationes in 6. cap. si Episcopus de offic. Ordinar. etiam in 6.* Surdus *de aliment. tit. 4. q. 22.* Azor *tomo 2. Instit. moral. lib. 3. capit. 42. q. 9.* Zerola *in prax. parte 2. verbo Visitatio §. 6.* Obiter tamen nota, quod si Prelatus v. g. Generalis, vel Prouincialis non visitat, sed tantummodo mittit Visitatorem, non potest talis Prelatus accipere a visitatis dictam ratam, vel quotam. Ita enim habetur ex *d. capitulo si Episcopus, & capitul. relata est 10. quæstion. 1.* vbi reprehenduntur quidam Episcopi, qui non

visitantes suas diœceses pecunias aliquas postulabant. Peirinis *in Formular. littera P. c.9.n.1. & tomo 1.priuileg. Minim. in Constit.* 14. *Leon* X. *numero* 10. vbi etiam, quid dicendum, quando talis Prelatus, Generalis videlicet haberet aliquos redditus ab Ordine, & in quibus tales redditus sint expendendi.

240 Circa promissionem, quam Pontifex in hac Bulla fieri vult a Prioribus Conuentuum reformatorum, scilicet de obseruanda, & obseruari facienda Regula nostra secundum Eugenii mitigationem, nota, quòd cùm ibi non declaret Pontifex hanc promissionem debere esse voto, vel iuramento firmatam, idcirco tale votum, aut iuramentum necessarium non videri, sed sufficere simplicem promissionem ex fidelitate obligantem. Pro huius autem promissionis transgressione, quanta videlicet sit, an venialis, an etiam mortalis, nota, quod licet loquendo de obligatione simplicis promissionis sint variæ sententiæ Doctorum; quibusdam asserentibus solum esse sub veniali culpa, quos refert Diana *tomo 1.p.2. Tract.3. Miscellan. resolut. 9. & tomo 3.tract.4. Miscellan. resolut.122.* aliis dicentibus esse sub mortali, quos refert Diana *supra*, & Sanchez *lib.1.de matrim. disp.3.numero* 20. quibus iunge Candidum *tomo 2. disquisit. Moral. disquisit.26. ar. 16. dubit.2.concl.* 4. referentem Armillam, Siluestrum, Lopez, Sairum, & Salonem; aliis verò dicentibus id pendere ex animo promittentis, ita vt si ex iustitia se velit obligare, transgressio promissionis sit mortalis, sin verò solum ex fidelitate, sit venialis, prout nouissimè ex Molina, & Lessio tenet Cardinalis Lugo *tomo 2. de Iust. & Iur. disp.23. sect. 6. numero* 90. de qua controuersia alibi; nihilominus, quia hæc promissio respicit honorem Dei, & magnum bonum communitatis, cuius valdè interest, quod adimpleatur, ideo Prior negligens notabiliter in ipsius adimpletione, & obseruantia dictę Regulæ grauiter sine dubio peccabit, & sępius mortaliter. Cuius signum est pœna, quam Pontifex statuit contra illũ; scilicet, quod debeat deponi ab officio sub censuris, & pœnis contra impedientes reformationem latis, quarum vna est excommunicatio maior, vt dictum est.

241 Quid vero intelligat Pontifex in hoc priuilegio, dum loquitur de permanentia Conuentuum Reformatorum sub obedientia Prouincialium dicens: *Nec Vicarius cuiuscumque hoc impedire præsumat*, dubitari potest. Et primo dicendum intelligi

telligi debere de Vicario generali, hic enim ſolus poteſt circa ſubiectam materiam intelligi, cum ipſe ſit ſupra Prouinciales . Adde , quod Ioannes Maria de Nouario , qui huic Mari magno Indicem, ſeu Repertorium adiunxit , *in verbo Reformatos Conuentus* ea, verba intelligit etiam de Vicario Apoſtolico. Dicit enim: *Nec Vicarius cuiuſcunque perſonæ ſit, etiamſi haberet Bullam Apoſtolicam gratia viſitandi dictos Conuentus.* Quod eſt notabile priuilegium , & ſatis fauorabile reformationi .

241 Quia tamen in prefata Bulla Pauli Secundi, & ſæpius in Ordine noſtro fit memoria de quadam Bulla Calliſti Tertij, in fauorem reformationis, data ſub anno Incarnationis 1457. Idibus Aprilis, & ea non facile reperitur, niſi in Conuentu noſtro Mechlinienſi in vetuſto libro ſcripto manu Ioannis Paæonydori Ordinis Hiſtoriographi, vnde nouiſſimè ad me his diebus Dei ſpeciali prouidentia à viro graui noſtræ Religionis eſt tranſmiſſa, aliqua in ipſa contenta ad intentum ſpectantia hoc loco tranſcribi decreui in Reformatorum gratiam.

Pro parte veſtra nobis exhibita petitio continebat, quod alias, videlicet in proximo Capitulo Generali, per vos in Ciuitate Pariſienſi celebrato pro ſtatu proſpero & felici dicti Ordinis , & quiete veſtra inter alia ſtatuiſtis , & ordinaſtis , quod Fratres dicti veſtri Ordinis, qui de Obſeruantia appellantur, in domibus, quas de præſenti habere noſcuntur , & in poſterum , largiente Domino , poterunt adipiſci, per canonicam electionem Priores ſuos locales aſſumere poſſint, & debeant , ac eoſdem Priores, vt præfertur, electos, Prouinciale Capitulum, vel Prior Prouincialis ſecundum morem dicti Ordinis pro tempore exiſtens teneantur ſine difficultate aliqua confirmare, ita quod alios præter electos nequeant, eiſdem Fratribus inuitis , præficere in Priores ; quod nullus ex Fratribus Obſeruantiæ dicti Ordinis per aliquem Prouincialem Priorem à domibus, ſeu Conuentibus huiuſmodi amoueri, ſeu in eos, quouis modo intromitti valeat, niſi de Prioris , & Conuentus, domus huiuſmodi expreſſo conſenſu ; ipſique Priores , & Conuentus ſub Regulari obſeruantia viuentes quoscunque dicti Ordinis Fratres conuentuales , ſiue de laxiori vita ad huiuſmodi Obſeruantiam Regularem tranſire , & vna cum eiſdem Obſeruantibus Altiſſimo famulari cupientes, recipere, ac retinere poſſint , non obſtante quacunque pœna a dicto Ordine impoſita , pro quocunque delicto , à qua Obſeruantia

si recedant, sub dicta regulari Obseruantia non perseuerantes, eo ipso incidant in eandem, necnon alia salubria, & honesta Ordinationes, & statuta fauorem vitæ Regularis huiusmodi, augumentum diuini cultus, ac etiam animarum salutem concernentia edictis. Quare pro vestra parte fuit nobis humiliter supplicatum, vt tam præmissis, quam aliis quibuscunque huiusmodi Ordinationibus, & statutis per vos in similibus Capitulis robur Apostolicæ confirmationis adijcere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque huiusmodi supplicationibus inclinati, Ordinationes, & statuta prædicta, dummodo rationabilia sint, & canonica, authoritate Apostolica, tenore præsentium ratificamus, confirmamus, & approbamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Nulli ergo hominum liceat &c.

241 Circa quod priuilegium Calixti, præter notata in Superioribus, vlterius animaduertendum, ex eo haberi, quod si Religiosi viuentes in Conuentibus non reformatis commissent aliqua delicta, propter quæ pœnam aliquam ab Ordine impositam sustinere deberent, eo ipso, quod transeunt ad Conuentus Reformatos, talis pœna eis remittitur omnino: nisi fortè ab illis Conuentibus reformatis recedant, quia tunc incidunt de nouo in eandem pœnam. Quod est magnum priuilegium præfatorum Conuentuum, quia videntur æstimari quasi asylus, & locus sacer, vel refugium delinquentium in Ordine.

242 Dubitari autem potest circa statuta in his Bullis Calixti, & Pauli contenta, an Religio possit illa alterare, seu mutare, in alio videlicet Capitulo Generali habente tantam authoritatẽ sicut & Parisiense, vbi edita fuerunt. Quia tamen de hoc puncto deq. simili confirmatione statutorum dixi *to. 1. cap. 8. n. 22.* & plura dicam infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 5. & 25. ideo ad ipsa me remitto. Illud tamen prętereundum non est, quod statuta illa posita in Bulla Pauli Secundi, ab illis verbis *Adjicientes nihilominus ad præmissa &c.* scilicet de Conuentibus Reformatis non visitandis nisi per Prouincialem, de non soluenda ab illis taxa aliqua vltra ordinariam, de promissione facienda a Priore dictorum Conuentuum, quod obseruabit Regulam secundum Eugenii mitigationem, & de dictis Conuentibus permansuris sub obedientia Prouincialis, qui

qui eos reformauit, cum sint statuta mere Papalia, a solo Papa, & non a Religione edita, mutari, aut alterari non possunt ab ipsa Religione, iuxta communem Doctorum sententiam, & axioma illud iuris *Inferior nõ potest tollere legẽ Superioris.* De quo axiomate *l. formam* C. *de offic. præfect. capit. cum inferior de maioritate, & Obedient. Clem. ne Romani de elect.* Gonzalez *ad regul. 8. Cancellar. glossa 45. §. 1. numero 69.* & alii plures apud Barbosam *in Tract. de Axiomat. iur. Axiom. 124. num. 1. & seqq.*

Circa §. 28.

242 PRIVILEGIVM Alexandri IV. hoc loco contentum, de facultate concessa Prælatis Ordinis ad excommunicãdum, capiendum, ligandum, & incarcerandum Apostatas, & insolẽtes, simile est aliis concessis Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 23. & Minorib. in eorum etiam Mari magno §. 23. vnde dicta eo loco ad intentum deseruiunt. Plura quoque in sequentibus de ea re dicentur, præsertim *circa §. 31.* vbi priuilegium aliud Pij II. ad puniendum, carcerandum, & torquendum flagitiosos Religiosos habetur, & *circa §. 74. & 92.* vbi alia etiam priuilegia Sixti Quarti pro eadem materia referemus. Alia etiam in Mari magno Seruitarum *circa §. 34.*

Circa §. 29.

243 TRIA conceduntur ab eodem Alexandro Quarto, in priuilegio Generali, & Prouincialibus, pro tempore existentibus. Primum est, facultas exercendi officium visitationis cum libero ingressu, & exitu in Ecclesiis, & domibus nostri Ordinis. Secundum, facultas ad mutandum Fratres. Tertium, ad recipiendum Nouitios. De primo, scilicet facultate visitandi, dicendum, quod cum ea competat iure communi omnibus Prælatis Ordinariis, prout habetur ex *cap. fin. de stat. Monach. cap. mandamus de offic. Archidiacon.*

ebidiacon. ca. Epiſcopum, & ca. decreuimus 10. *quæſt.* 1. ac aliis iuribus, quæ retuli *tomo* 4. *verbo Viſitator Regularis numero* 2. ideo facultas hæc non tam videtur priuilegium, quam declaratio iuris communis. Hinc conſequenter eo loco *num.* 3. dixi Generales, & Prouinciales teneri iure naturali, & diuino viſitare Monaſteria ſibi ſubiecta, per ſe ipſos quidem, ſi impediti non fuerint, alioquin per alios. Ita vt omittere perſonalem viſitationem ex otioſitate, aut negligentia videatur peccatum mortale. Plura etiam ſpectantia ad Viſitatores Regulares habes ex dictis eo *verbo Viſitator Regularis per totum, & tom.* 2. *c.* 13. *& to.* 3 *verb. Commiſſio, & Commiſſarius, & tomo* 4. *verbo. Mandatum, & verb. Vicarius Religionum.*

244 Clauſula illa *Cum libero ingreſſu, & exitu* denotat etiã abſolutam, & independentem authoritatem, quam Generalis, aut Prouinciales habent ad talem viſitationem faciendam. Prout colligitur ex Panormitano *cap. ſi pro debilitate numero* 5. Decio *num.* 45. *&* 46. *de offic. deleg. cap.* 2. *de locato cap. ſtatuimus de Regularib. cap. cum plures de offic. deleg. in ſexto.* & aliis iuribus ac Doctoribus loquentibus de dictione *liberè*, quos refert, & ſequitur Barboſa *in Tractat. de dictionibus dict.* 190. *nu.* 2. Denotat etiam ea clauſula talem viſitationem faciendam à prędictis Prælatis ſine impedimento, contradictione, onere, grauamine, vel obſtaculo, aut vlla diminutione, vt in *Clem. fin. de ætate, & qualit. & in cap.* 1. *in princip. verbo Liberè de reg. Iuris lib.* 6. *& in ca. cum Epiſcopus verbo Liberè de offic. Ordin. eod. lib.* Notant Gloſſ. *verbo Liberè in d. Clement. dudum.* Alex. *conſ.* 214. *num.* 4. *vol.* 6. Roland. *conſ.* 42. *num.* 18. Nau. *conſ.* 530. *num.* 10. *vol.* 3. Paris. *conſ.* 81. *nu.* 5. *lib.* 3. Curt. *iun. conſ.* 2. *nu.* 3. & alii apud Barboſam *ſup. n.* 3.

245 De facultate etiam mutandi Fratres de vno loco ad alium, de qua Pontifex in hac Bulla, dici etiam poteſt non continere priuilegium, ſed ius commune, iuxta dicta *tomo* 1. *capitul.* 18. *n.* 91. Idque colligitur, iuxta ibidem dicta, ex authoritate quaſi Epiſcopali, quam Prælati habent in ſubditos. De quo etiam Nauarrus *comm.* 4. *de Regul. num.* 22. *& lib.* 1. *conſ. de conſtitut. conſ.* 9. *num.* 11. & Peirinis *tomo* 1. *de ſubdito quæſt.* 1. *c.* 12 Dixi autem eo *num.* 91 Prælatos non debere vti hac facultate (intellige contra voluntatem, aut vtilitatem ſubditorum) ſine rationabili cauſa, quia hoc eſſet contra charitatem, & bonum regimen Religionis. De quo Nauarrus *ſupra*, Rodriguez

tomo 1. quæſt. Regular. q. 23. art. 3. & Peirinis *ſupra.* Qui etiam addunt, iuxta dicta ibidem, Religioſum ſine cauſa mutatum de vno loco ad alium habere propterea iuſtam cauſam recurrendi ad Sanctiſſimum, vel Dominum Protectorem. Quod intelligo, quando certò conſtat nullam cauſam habere Superiorum in tali mutatione ſubditi. Quomodo autem Religioſi ſic mutati teneantur obedire ſuis Superioribus eos mutantibus, ſaltem quando res eſt dubia, an ſcilicet ſubſiſtat, vel non cauſa rationabilis talis mutationis, dixi eo *nu. 91.* De quo etiam Peirinis *ſupra*.

246 Circa hanc tamen facultatem nota, quoad Generalem eſſe ſatis vniuerſalem, & ita receptam in Religione, vt patet ex *parte 2 conſtitut. capit. 1. §. 1.* illis verbis: *De Prouincia ad Prouinciã, & de Conuentu ad Conuentum Fratres transferre liberè poteſt ſine contradictione cuiuſcumque.* Quoad Prouinciales verò limitata videtur in eiſdem *conſtitut parte 4. c. 23. num. 2.* Cum enim ibi præcipiatur, quod nullus Frater, qui nõ habuerit ad minus ſex menſes conuentualitatis in aliquo Cõuentu, habeat vocem ſiue actiuam, ſiuè paſſiuam in electione in ipſo facienda, conſequenter limitatur authoritas Prouincialis, vt non poſſit, intra ſex menſes, antequam Capitulum prouinciale celebrandum ſit, mutare Fratres vocem habentes ex vno Conuentu ad alium. De quo circa ſimilem Conſtitutionem, quam ex Clemente VIII. habent Minimi, latè tractat Peirinis *de priuilegijs Minimorum cir. conſtitution. ſecundam Clementis VIII. §. 2. n. 6. & ſeqq.*

247 De facultate hic etiam conceſſa ab hoc Pontifice ad recipiendum Nouitios idem dici poteſt, ſcilicet eam competere Prælatis Regularibus iure communi, iuxta dicta *tomo 1. cap. 18. numer. 66. & tomo 4. verb. Nouitij, & Nouitia nu. 2.* ac *verbo Prælat. Regul. nu. 9.* Quibus etiam locis, maximè *tom. 1. cap. 24.* plura dixi ſpectantia ad Nouitiorum receptionem; aliqua etiã *ſup.* in Mari magno Eremitarum Sancti Auguſt. *circa* §. 14. dicta ſunt, dum de ſimili priuilegio eiſdem Eremitis cõceſſo agerem. Alia etiam in ſequentibus. Specialiter tamen notandũ, quod cum iuxta dicta ijſdem locis, recipere Nouitios non pertineat ad Prælatos niſi ſimul conſentientibus Conuentibus, in quibus recipiuntur; ideò dubitari poteſt, an facultas hoc loco conceſſa Generali, & Prouincialibus ad recipiendum Nouitios intelligenda ſit eodem modo, ſcilicet cum conſenſu Conuentuum.

Et quidem,quod attinet ad Generalem,tam ex cõstitutionibus antiquis, quam modernis in *capite de officio Generalis*, constat id facere posse *sine assensu cuiuscunque*, vt ibi dicitur. Quia tamen hęc clausula non ponitur in dictis constitutionibus,dum est sermo de officio Prouincialis,ideo videtur dicẽdum,Prouinciales non posse id facere sine consensu Monasteriorum, cum hoc sit de iure communi, vt locis relatis dictum est. Et certa sit Regula, quam affert Rota in vna Tullensi *Monasterij* inter recent. *p.1. dec.234.num.* 8. quod quælibet dispositio recipit interpretationem passiuam à iure communi. Anchar. *cons.6.n.*8. Butr. Abb. Dec. & alii *in c. causam quæ de rescrip.* Roman.*cons.* 320.*n.*4. Alex.*con.46.n.3.lib.6.* Angel.Aret.*cons.95,n.*12.*& seqq.* Calde. *cons.*12.*de const.& cons.*2.*n.*2.*de rescrip.*Ruin.123.*n.*12. *vers. vbi enim.vol.*3.Maximè quando agitur de præiudicio tertij, cui nulla cadit verisimilitudo, quod Princeps maxime Ecclesiasticus intendat derogare. *cap.Super eo*, vbi Gloss. *in verb. Intentionis.* Butr. *num.*8. Hostien. *num.*4. Aegid. *n.*2.*de offic. de leg. capitul. licet de offic. Ordin.* Feli. *in capitul. causam quæ. numero 6. de rescript.*Roman. *cons.*334.*n.*2.Abb.*cons.*101.*n.*2.*vers. moueor.*1.*par.*1.

Circa §. 30.

248 CONTINETVR hoc loco priuilegium aliud eiusdem Alexandri IV.quo Ordini nostro concedit,quod Prior Generalis,eo ipso quod secundũ Regulã, & Constitutiones Ordinis electus est,curã gerat animarum Fratrum, eosque ligare,& absoluere possit, ac agere alia,quę iuxta Regulam, & Constitutiones viderit expedire. Fratres etiam teneantur eidem obedire, & ipse Generalis possit à Diffinitoribus Capituli generalis secundum Ordinis Constitutiones absolui, & amoueri.

249 Pro quibus nota simile priuilegiũ,quod attinet ad electionẽ Generalis,magis declaratum,& confirmatum fuisse a Sixto IV. infra §. 68. Haberi etiam pro Prædicatoribus in ipsorum Mari magno

magno §. 1. 2. & 3. & pro Minoribus in eorum etiam Mari magno §. 1. & pro Eremitis Sancti Augustini similiter in ipsorum Mari magno §. 49. Præter dicta autem eis locis, quæ etiam ad hoc intentum deseruiunt, vlterius notandum, Generalem Ordinis nostri, quamuis iuxta præfatum priuilegium absolui possit ab officio, hoc tamen fieri non posse, nisi in Capitulo generali, & à Diffinitoribus generalibus, iuxta modum præscriptum in nostris Constitutionibus p. 4. *capit.* 5. *num.* 1. vbi sic inter alia: *Deinde præsidente Diffinitore illius prouinciæ, in qua Capitulum celebratur, diligenter audiant Diffinitores culpas Prioris Generalis, quibus auditis determinent, an in officio sit permittendus, vel ab eo absoluendus: declarent, quod excessus, propter quos Generalis est absoluendus, sunt quatuor, videlicet pro hæresi, pro incorrigibilitate, pro peccato notorio, quod sine scandalo Ordinis non possit tolerari, vltimo, si omnino sit inutilis.*

250 Pro quibus etiam animaduertendum, primo quidem, quod cum in his Constitutionibus detur facultas Diffinitoribus Generalibus absoluendi, vel deponendi Generalem pro hæresi, non sic est id accipiendum, quasi (hoc tempore ad minus) possint iudicare ipsum de causa hæresis. Constat enim ex dictis *tomo* 1. *c.* 18. *n.* 18 *& to.* 3. *verbo Hæresis, & Hæreticus numero* 1. propter Constitutionem Pauli V. ibi relatam, hęresis causam solum pertinere ad S. Officium Inquisitionis; & illi denunciari debere omnes, & quoscunque hęreticos, seu de hęresi suspectos, facultatibus in contrarium reuocatis. Generales ergo hæretici, vel de hęresi suspecti denunciari debent S. Officio, etiam sub pœna excommunicationis latæ sententiæ propter edictum eiusdem S. Inquisitionis, de quo eo loco dixi, & per extensum retuli *tomo* 3. *verbo Accusare, & accusator. num.* 7. Qui autem sint censendi hæretici, vel de hæresi suspecti, habes ex dictis eo *verbo Hæresis, & hæreticus num.* 2. *& sequentib.* Quomodo etiam recurrentes ad S. Officium, vel in eo testimonium veritati perhibentes non possint a Superioribus suis per quinquennium inquietari, seu molestari, inconsultis Dominis Inquisitoribus, constat ex decreto Pij Quinti, quod *d. capitulo* 18. *numero* 18. retuli. Quod etiam habetur per extensum apud Barbosam *in Summ. Apostolic. decis. verb. Inquisitionis S. Officium*. Facultas ergo hoc loco Constitutionum nostrarum Diffinitoribus concessa ad deponendũ Generalẽ pro delicto

licto hęresis, solum subsistere videtur hoc tempore, quantum ad hoc, quod si Generalis iudicatus, & declaratus esset ab Inquisitoribus in hęresim incurrisse, posset tunc a Diffinitoribus deponi, etiam casu, quo ab Inquisitoribus depositus non esset, illis maximè consentientibus.

251 Circa incorrigibilitatem, pro qua etiam Constitutiones declarant posse Generalem deponi, nota, quòd, iuxta dicta *to. 1. cap. 23. num. 2.* cum ad hoc, quod aliquis sit, & censeatur incorrigibilis, tria iure communi requirantur, scilicet, quod crimina grauia sępius commiserit; quod monitus sæpe non destiterit; & quod pœnitentiam pro illis non acceptauerit; ideo hęc tria etiam requirentur, vt Generalis sit, aut censeatur incorrigibilis. Crimina autem grauia videntur esse peccata contra honestatem commissa, rapinę seu furta de bonis Religionis; seuitia, aut crudelitas in subditos; ebrietas, aut similia. Vt autem dicatur sępius ea commisisse, aut ab eis monitum non destitisse, sufficit, quòd ter id contigerit. *Argum. ca. contig. 2. de sentent. excommunicat. & cap. constitut. eodem titulo in 6.* Hostiensis *in cap. cum in Eccles. de maioritate, & obedien.* Peirinis *tomo 1. de subdito quæst. 1. cap. 25. §. hic solum.* Iuxta Rotam etiam in vna Tullensi *Monasterij* inter recentiores *par. 1. dec. 234. nu. 12.* Prælati Regularis incorrigibilitas in eo consistit, vel quod nō obstantibus monitionibus fuerit solitus ad eosdem defectus reuerti, Abb. *In cap. cum non ab homine numero 30. vers. quæro qualiter, & ibi Butr. numero 22.* Dec. *numero 78. de Iud.* vel quod pertinaciter conetur sustinere culpam verè non esse culpam. Card. Iacob. *de Concil. lib. 4. cap. 4. nu. 8.* Sigismundus de Bononia *de electione Prælatorum dub. 102.* Samuellius *de electione canonica Tract. 3. controuer. 3. concl. 3.* Quid vero denotetur in constitutionibus relatis per *peccatum notorium* collige ex dictis 4. *tomo verb. Notorium.* Quæ etiam sufficiant ad hoc, quod dicatur Generalis insufficiens, seu inutilis ad munus, quod gerit, habes ex dictis supra in Mari magno Minor. circa §. 1. Nota tamen, quod quamuis in dictis Constitutionibus ad deponendum Generalem necessario requiratur, quod id fiat in capitulo generali, & à Diffinitoribus ipsius; nihilominus tamen, si vel capitulum generale celebrandum non esset, vel ipse Generalis congregare illud nollet, tunc possent Religiosi præsertim grauiores Religionis, ad Sedem Apostolicam recurrere vt de opportuno remedio prouideret. Sigismundus, & Samuel

lius

lius *sup.* Cœterum, quantum fieri poteſt, cauendum pijs Religioſis, ne ſimiles ſint Cham patri Chanaam, qui *Geneſ.9.* Noe patris verenda nudata eſſe aliis nuntiauit, prout monet S Gregorius *lib.25. Moral. cap.* 22. & ſuo exemplo docuit Conſtantinus Imperator, dum chartas accuſationum contra Epiſcopos ſibi oblatas igne combuſſit, vt refert Theodor. *lib.1 Hiſt.*

Circa §. 31.

252 HOC loco continetur Bulla Pii II. qua ad reprimendum dyſcolos, & proteruos Religioſos, cõcedit Generali, & Prouincialibus facultatem ad eos per locorum Ordinarios, & alios miniſtros, capiendos, incarcerandos, & torquendos; monens etiam omnes Ordinarios, ac dominos temporales, vt illis ad hoc auxilium præbeant, abſque alicuius cenſuræ, vel pœnæ incurſu. Circa quam conceſſionem ſatis amplam, vt ex ipſa patet, aliqua notanda.

253 Primò quidé, ex ea haberi poſſe dictos Prelatos præfatos delinquentes coercere, & punire non ſolum pœnis contentis in Religionis Conſtitutionibus; ſed etiam *arctioribus pœnis*, vt ibi dicitur. Id eſt, alijs extraordinariis, etiam maioribus. Quod intellige, de pœnis proportionatis perſonarum Religioſarum ſtatui, ita ſcilicet, vt in earum taxatione Iudex Regularis in partem benigniorem, & magis fauentem reo inclinet. Sairus *in Clau. Reg. lib.1. c.13. num.* 22. *in nou. addit.* Portellus *in Reſponſionib. moral. tomo* 2. *caſ.*40. Et quod, iuxta dicta *tom.3. verbo Iudex, & iudicium Regularium num.* 20. non ſolum præferat, & anteponat opinionem magis piam, & conformiorem Religioſæ perfectioni ei, quæ talis non fuerit, ſed etiam, quod, quantum fieri poteſt, eligat illam, quæ ſoluit potius quam quæ ligat, & reo magis, quam actori faueat.

254 Ex illis etiam verbis *arctioribus pœnis* colligi poteſt id, quod dixi *tomo 1. capit. 16. num.* 32. *& tomo* 4. *verbo Triremium pœna, præſertim numero* 3. *&* 4. quod licet triremium pœna indigna valde ſit, quod Religioſis imponatur, nihilominus, quia tum ex vſu, tum ex priuilegiis aliquarum Religionum con-

conceſſum id eſt,eò præſertim,quia aliqui criminoſi vix alia pœna puniri poſſunt,ideo ea applicari poteſt a Prælatis Regularibus,etiam noſtri Ordinis,quando videlicet ſubditos delinquentes aliter caſtigare non poſſunt,iuxta dicta *ibidem num.* 5. Hoc enim etiam videtur conceſſum ab hoc Pontifice illis verbis *arctioribus pœnis*, & ſtatutum in noſtris Conſtitutionibus Caffardi *parte* 4 *cap.*20. *nu.*12. & Canalis *parte* 4 *c.*21.*num.*12. etſi in antiquis Sorethanis nihil de hoc inueniam. An verò tales ad triremes damnati habitu priuari poſſint, etiam quando ab illis reuertuntur, & an maneant irregulares, & a quibus diſpenſari poſſint,ac de alijs ad ipſos ſpectantibus,habes ex dictis locis relatis,maximè etiam ſupra in Mari magno Minorum circa §. 49. Notanda etiam valde ea, quæ circa illos, in noſtris Conſtitutionibus Canalis *parte* 4. *cap.* 21.*num.* 12. his verbis ſtatuuntur : *Item quia nonnulli Fratres, ita inſtigante humano hoſte, adeò facinorosè viuunt, vt non erubeſcant ſe tam enormibus immiſcere delictis, quod neceſſe ſit ad exemplum,& timorem aliorum, & ad ſatisfaciendum publico ſcandalo ex eorum perditis moribus exorto, eis acerbam triremium pœnam infligere, ſtatuimus, vt iuſtè damnati, & deducti ad triremes, in perpetuo arceantur ab Altari,& Sacris Miniſterijs, Officijs preterea omnibus, & dignitatibus, ac gradibus, loco que,& voce careant, ita vt R.P. Ordinis nõ poſſit ſuper præmiſſis cum illis gratiosè diſpenſare: poterit tamen, ſiquis iniuſtè condemnatus,& eo deductus fuerit, innocentem declarare,& de iure abſoluere.*

255 Circa illa verba *torquere*, & *torqueri facere*, quæ habentur in hoc priuilegio Pij II. nota, ex illis colligi poſſe, id quod dixi *tomo* 1. *cap.* 18. *num.*17. & *capit.* 27 *num.* 16. & *tomo* 4. *verbo Tortura Regularium*, præſertim *nu.*1. poſſe Prælatos noſtros ſubditos ſuos non plenè conuictos de aliquo crimine atrociori,& grauiori per torturam cogere ad illud fatendum. Vbi etiam de modo talis torturæ, & quæ indicia ad illam amplicandam requirantur, & alia ad hanc materiam ſpectantia. Nunc ſolum addendum, tam in Conſtitutionibus Sorethanis *parte* 5. *capit.* 1. *de capit. Conuentuali num.*4. quam in Conſtitutionibus Caffardi *parte* 4. *cap.* 20. *num.* 12. ſic haberi conformiter ad iſtud priuilegium Pij II. *Per nullum tamen Præſidentem in Ordine cogatur aliquis per incarcerationem, aut torturam violentam ad cognoſcendum, vel fatendum aliquod crimen ſibi, vel alteri impoſitum, nec pro huiuſmodi puniatur, niſi crimẽ*

fuerit

fuerit euidens, aut ſufficienter probatum, vel niſi violenta ſuſpicio habeatur, quam ſuſpicionem habeant iudicare violentam, vel non violentam Præſidens cum quatuor, aut quinque Fratribus de diſcretioribus Conuentus. Et ſi tunc talis ſuſpicio habeatur, indicetur ei purgatio canonica, prout in capite de diuiſionibus, & partialitatibus dicitur. Verumtamen apoſtatas, criminoſos, defectuoſos, & incorrigibiles, poterunt per indultum Pij Papæ Secũdi, Prior Generalis, & Prouincialis per eos, quos ad hoc diſcretos, & idoneos iudicauerit, torquere, & torqueri facere, ſcilicet per Fratres, aut ſeculares clericos, aut etiam miniſtros ſæcularis poteſtatis: dummodo præſentes ſint duo Fratres antiquiores, & de eorum fiat aſſenſu, abſque cuiuſcumque cenſuræ incurſu. Quod adhuc clarius, & expreſſius decernitur in nouis Conſtitutionibus Canalis *parte* 4. *capit.* 21. *num.* 11. his verbis: *Quoniam interdum ingrauiſſimis delictis cognoſcendæ veritatis neceſſitas compellit* Superiorem, *vt quam ſponte non poteſt habere confeſſionem, diuerſis cruciatibus è latebris eruere contendat, & ob id licitum ſit nonnunquam* Sacerdotem, *etiam* Regularem, *torturæ ſubijcere, ſtatuimus, vt ſi quis ex noſtris* Religioſis *præſumpſerit committere aliquod crimen, quod in ſæcularibus iudiciis vltimo ſupplicio, aut grauiſſima alia pœna corporali ſoleat puniri (licet alia pœna imponenda ſit in* Eccleſiaſtico foro) *poſſit à Præſidente in Ordine, in præſentia duorum Fratrum ex antiquioribus, & de eorum aſſenſu torqueri per Fratres, ac per miniſtros etiam ſæcularis poteſtatis, ſi Fratres non fuerint periti in arte quæſtionandi, dummodo tamẽ contra illum probata ſint in plenario iudicio indicia, quæ magis, quam ſemiplenè probent delictum, & ea ipſe non deleuerit, neque purgauerit.*

256 Pro eo quod tangitur in hoc indulto, ſcilicet de incarceratione Religioſorum delinquẽtium nota, ideirco ſtatutum fuiſſe in noſtris Conſtitutionibus, in Sorethanis quidem *parte* 4. *capit.* 8. *num.* 4. & in Conſtitutionibus Caſſard. & Canalis *p.* 5. *cap.* 6. *numero* 9. quod *In quolibet Conuentu carcer conſtruatur, quodſi Prior fuerit in conſtruendo carcerem negligens repertus, ab executione ſui Officij ſuſpendatur, ſubiacendo pœnæ grauis culpæ, quouſque carcerem procurauerit conſtrui.* Hoc quoque iure communi pro omnibus monaſteriis ſtatutum eſſe dixi *to.* 1 *cap.* 9. *numero* 41. Ex decreto etiam Sacræ Congregationis, quod retuli eodem *tomo* 1. *c.* 23. *num.* 3. ſaltem in qualibet Prouincia debet haberi carcer. Barboſa *in Summa Apoſtolicarum*

licarum decisionum verb. Carcer. numero 2. ex Ioanne Maria Nouario.

Circa §. 32.

257 STATVIT in hac Bulla, & priuilegio Callistus Tertius, vt Regulares ex Ordine nostro ad aliquot beneficia, siue secularia, siue etiam Regularia in titulum, vel commẽdam, quomodolibet, etiam authoritate Papæ assumpti, quantumuis ea dimiserint, assumi non possint in capitulis Generalibus, vel Prouincialibus ad officia Ordinis sine Generalis consensu, sub pœna excommunicationis, quam tam ipsi, quam admittentes ad talia officia ipso facto incurrant. Item quod si dicti beneficiati admitti contra voluntatem Generalis procurauerint, irregularitatis, & inhabilitatis maculas incurrant. Pro quibus nota.

258 Supponere hoc loco Pontificem Regulares capaces esse non solum beneficiorum Regularium, sed etiam secularium, saltẽ ex dispensatione Sedis Apostolicę De quo, & multis aliis dicta beneficia, ipsaque possidentes tangentia dixi *tom. 2. cap. 18. per tot. & tomo 3. verbo Beneficium, & beneficiati* etiam per totum. Quibus locis plura quoque spectantia ad differentiam, quæ est inter beneficia Regularia, & secularia. Supponit etiam Pontifex beneficia dupliciter concedi posse, scilicet, in titulum, & in commendam. Beneficium in titulum collatum est illud, quod alicui confertur modo ordinario, & vt sit suum. Beneficium vero in commendam collatum dicitur illud, quod alicui confertur, non vt sit suum, sed in custodiam, & administrationem. Eo quod commendare nihil aliud est, quam deponere. *l. commendare ff. de verbor. significat. l. Lucius* 24. *ff. depositi. ca. ne quis arbitretur* 22. *quæst. 2. cap. 1.* Coras. *de Benefic. 1. parte capit. 6. nu. 1. & 4.* Gonzalez *ad Regul. de mensib. gl. 5. § num. 38.* Garzia *de Benefic. p. 4. cap. 4. num. 1. & 6.* apud quos, & alios de differentia, quę est inter vtrumque beneficium, & diuersis modis ipsorum. An autem Monachatus dici possit beneficiũ, prout includit ius exigendi certos fructus ad arbitrium propriũ expendendos, prout contingit in aliquibus partibus Germaniç, & Galliæ,

& Galliæ, dicam infra in Mari magno Seruitarum circa §. 18. ex Filiucio, & Candido ibi referendis. Quia ergo ex eo, quod Religiosi nostri præfata beneficia habentes, illis nihilominus abutentes (propter quod Sorethius noster venerabilis Generalis ea appellat *maleficia* potius quam beneficia) volebant etiã potiri officiis Religionis, ea in Capitulis Generalibus ambientes, ideo Pontifex hoc prohibuit in hac Bulla. Cum autem in narratiua solum loquatur de procurantibus dicta officia *in Generalibus, & Prouincialibus Capitulis*, ideo videtur hæc prohibition, & pœna excommunicationis per eam posita non comprehendere eos, qui talia officia procurauerint extra dicta Capitula. Quia tamen etiam loquitur postea, dum talem prohibitionem, & censurã statuit de admissis ad talia officia, & illos admittentibus *in Congregationibus, seu negotijs*, ideo probabilius videtur eam extendi debere ad admissos, & admittentes ad ea, quomodocumque etiam extra Capitula, id enim denotari videtur illis verbis. Saltem id videtur certum ex vi confirmationis huius priuilegii à Sixto IV. factę, quia generaliter statuit, vt *nullo modo* in dictis officiis *se impediant*, vt patebit ex verbis ipsius Sixti infra §. 104. referendis. Loquitur autem Pontifex de beneficiatis Fratribus extra Monasteria nostra, & Regularem obseruantiam viuentibus, vt patet ex illis verbis: V*t extra domos, et Religionem huiusmodi commodiùs vagari valeant.* & rursus: V*olunt, & cupiunt præesse, & aliis, qui sub Regulari obseruãtia in domibus dicti Ordinis deseruiunt, frena imponere*. Quare si tales beneficiati intra domos, & Monasteria nostra, & sub Regulari Obseruantia viuant (quales sunt plures, qui habent beneficia Regularia in Monasteriis nostris, quæ sunt Parochiæ) non comprehendentur hoc statuto. Quomodo autem intelligenda sint illa, quę subiicit Pontifex ab illis verbis: E*t si dicti beneficiati*, dixi *to. 2. c.* 18. relato *nu.* 36. vbi etiam de explicatione illorum verborum: D*icti que beneficia, seu officia ambientes &c.*

259 Ingerit tamen difficultatem, quòd Pontifex, dum de talibus beneficiatis, admitti procurantibus loquitur, dicit: I*rregularitatis, & inhabilitatis maculas incurrant*. Cum tamen irregularitas nunquam sit ab homine, sed tantum a iure imposita, iuxta dicta *tomo 3. verbo Irregularitas num.* 3. & 4. ex *capitulo is, qui de sentent. excommunicat. in* 6. & ex Soto, Suarez, & Cornexo ibi relatis. Responderi tamen potest primo nomine *irregula-*

gularitatis, intelligere Papam idem quod nomine *inhabilitatis* ad maiorem emphasim duplici nomine vtendo. Geminatio enim verborum maiorem deliberationem, & enixàm voluntatem indicat. *l. Balista. ff. ad Trebel.* Bartol. *in l. cum scimus num. 7. c. de agricol. & censib. lib.* 11. & alii plures, quos refert Barbosa *in Tract. de axiomat. iur. axiom.* 104. Quod maximè habet verum in sententia aliquorum existimantium inhabilitates esse irregularitates, quos referunt Sigismundus de Bononia *de elect. Prælat. dub. 97. num. 9.* & Samuellius *de elect. canon. Tract. 2. Controu. 8. nu.* 10. Vel dic 2. quod, quamuis regulariter loquendo non detur aliqua irregularitas ab homine, sed solũ à iure, nihilominus negari non posse, quin Summus Pontifex possit irregularitatem per sententiam, seu ab homine ferre, quando ipsi placuerit, cum iuri communi derogare possit. Vt bene Bonacina *de cens. disputat. 7. de irregul. quæst 1. pun. 2. numer. 2.* & Cornexo *Tract. 5. de irregul. disput. 2. dub. 2.*

260 Vide alia ad intentum supra in Bulla *Aurea* vocata *circa* §. 7. & infra *circa* §. 104. vbi Sixtus IV confirmat, & extendit hoc priuilegium, vt ibi dicetur, & in Mari magno Seruitarum *circa* §. 66. vbi maius priuilegium ipsis conceditur in hac materia. Extenditur enim non solum ad habentes Beneficia, sed etiam ad habentes pensiones, seu Capellanias, & prohibetur talibus habere aliquam prouisionem à Conuentibus. Quomodo autem Prælati Regulares imponere possint aliqua onera ad modum pensionis supra beneficia Regularia, quæ prouident, consule dicta in Mari magno Eremitarum Sancti Augustini *circa* §. 6.

Circa §. 33.

261 CONCEDIT in hac Bulla Pontifex Nicolaus V. Generali, et Prouincialibus Ordinis nostri, vt *circa receptionem, vitæ modum, admissionem, & protectionem* Monialium, eisdem, et similibus priuilegiis vtantur, sicut Ordines Prædicatorum, et Eremitarum Sancti Augustini.

262 Pro quo priuilegio nota, in eo non tam concedi, quam supponi Prælatos Ordinis nostri posse recipere ad Religionis consortium.

ſortium Moniales. Id enim colligitur ex proœmio Bullæ illis verbis *Degentium, aut quæ in poſterum offerentur*. Et meritò ſanè, quia, vt in Annalibus noſtris, Deo dante, oſtendemus, ab antiquiſſimis temporibus Moniales in Ordine fuerunt. Imò id competere iure communi Religioſis Ordinibus, quod ſcilicet, ſicuti in eis ſunt viri Religioſam vitam profitentes, ſic & fœminæ, colligi videtur, tum ex vſu omnium fermè Religionũ, antiquarum præſertim; tum ex eo, quod iſte mos in lege Euangelica à tempore Chriſti, & *Diſcipulorum* ipſius viguit. Conſtat ſiquidem *S.* Marcum in Ægypto, vtriuſque ſexus Monaſteria inſtituiſſe, prout ex Philone, Euſeb. Cæſarienſi, & Baron. affert Tamburinus *tomo 1. de Iure Abb. diſp. 2. q.* 10. Erant autem iſti ex Eſſeno, & Eliano inſtituto, vt in noſtris etiam Annalibus dicimus. Fuiſſe quoque in Eccleſia ab antiquis Apoſtolorum temporibus fœminas Deo ſacratas etiam conſtat ex Hiſtoria Sancti Matthæi Apoſtoli, vita Sanctæ Teclę, Diuo Hieronymo *in Epiſtola ad Sabinianum, & in epiſtola ad Euſtachiũ*, Diuo Chryſoſtomo *hom. 8. in Matth.* Tertulliano *in lib. de velãdis virginibus*, & alijs. De quibus Suarez *tomo 3. de Religione lib. cap. 4. num.* 10. Victorellus *de orig. & clauſura Monialium*, & Tamburinus *de iure Abbatiſſarum diſp. 7. quæſt.* 1. & nos in noſtris Annalibus. Quę etiam ſint huiuſmodi priuilegia Ordinum Prædicatorum. & Eremitarum S. Auguſtini, quę Pontifex hoc loco communicat Ordini noſtro, ex compendijs, & Mati magno ipſorum, ac ex ijs, quæ afferunt Caſſarubius in *Compend. priuileg. Mendican verbo Moniales, & verbo Communicatio priuilegior.* Corduba, & Sorbus *ibid.* Rodriguez *to 1. Quæſt. Regular. q. 55. art. 13.* Portellus *in dub. Regular. verbo Moniales, & verbo Communicatio priuilegiorum num. 3. & 4.* deſumi poteſt. Vide etiam Mirandam *in Tract. de Monialib. quæſtion 5. artic.* 1. Hieronymum Rodriguez *in Compend. reſolut.* 98. & Sanctorum *in Conſtitut. ſui Ordin. c. 11. ſtat. 6.* dum loquuntur de Monialibus Minorum, & cura, quam de ipſis habent Prælati eius Ordinis. Alia etiam ad intentum dabimus infra circa §. 65 Et quod Moniales potiantur priuilegijs ſuarum Religionum, dixi ſupra in Bulla Aurea circa § 4.

263 Illud hic non prætermittendum, quod ſcilicet, cum Moniales Ordinis ſub Prælatorum gubernio, & protectione ſint, vt vel ex hoc priuilegio Papę Nicolai habetur, non bene facere dictos Prælatos, cum eas relinquunt, aut Ordinariis tradunt,

ob leues cauſas,& prçſertim ob laborem, & curam fugiendæ. Quia cum illę ſint filię Religionis,& in eiuſdem diſciplina educatæ,nõ facilè tradi debent Presbyteris ſæcularibus,qui in Regula, & Conſtitutionibus Ordinum verſati non ſunt, & qui eas veluti extraneas tractare debent. Præſertim, quia cum, iuxta *cap.cumcauſam de elect.* ſecundum legem diuinam *non ſit in boue arandum, & aſino, nec quiſquam debeat veſtem induere de lana, linoq. contextam* (vt ait Pontifex ibi) Superiores diſparis profeſſionis non debent dari perſonis Religioſis. Fauet etiam *cap. in decima* 18.*q.* 2. vbi præcipitur, vt Moniales ſint ſub cura Monachorum, *quorum non ſolum gubernaculis tueri, ſed etiam doctrinis ædificari poſſint.* Fauet quoque Concil. Trid. *ſeſſ.* 14. *capit.*10.*de Reformatione*. Vbi prçcipitur quòd beneficia Regularia ſolum Regularibus eiuſdem Ordinis conferantur. De quo Sanctorus *ſup.* aſſerens peccare mortaliter Superiores contra charitatem, & iuſtitiam,ſi ob leues cauſas Moniales renunciant . Non ergo eſt id faciendum niſi ob graues valde cauſas, vel ob Sedis Apoſtolicę mandatum.

264 Imo addendum ſatis probabile eſſe non ſolum licitè, ſed nec validè etiam poſſe Prælatos Regulares Moniales ſibi ſubiectas renũciare, et Epiſcoporũ iuriſdictioni ſubiicere. Ratio eſt,quia huiuſmodi Moniales exemptæ a iuriſdictione Epiſcoporum sũt immediate ſub iuriſdictione Sũmi Pontificis, vt patet ex multis priuilegiis Religionum, in quibus ipſarum profeſſores , bona, et loca immediatè ſubiiciuntur Papę , ſpecialiter ex Mari magno Eremitarum S.Auguſtini §. 31. propter priuilegium Bonifacii Papę confirmatum a Sixto IV. *ibidem* §. 42. et ex hoc Mari magno Carmelitarum propter priuilegia Ioannis XXII. et Clement.VI. ibidem § 5. et 6. relata, et approbata a Sixto IV. §. 60. Ex hoc enim infertur contra ius Papæ eſſe dictas Moniales relinquere, ac iuriſdictioni immediatæ Epiſcoporum ſubmittere,ſicut neq. clerici immediatè ſubiecti alicui Epiſcopo poſſunt alii ſubiici *c. ſignificaſti de for. competent.* ad quod maximè iuuat ſacrę Rotæ deciſio in vna Saliſburgenſi *Exemptionis Præpoſituræ* corã Seraphino anno 1593. vbi ex eo,quod aliquod Monaſterium fundatum ſit ſub tuitione Sedis Apoſtolicæ infertur acquiſitum fuiſſe Monaſterium Eccleſiæ Romanæ cui oblatum fuit, ad text. *in capit. dilectiſſimis* §. *omnes vero &c. videntes* 12. *q.* 1. ac proinde eſſe effectum iuris Beati Petri, et Eccleſię Romanę ſpecialiter per hanc oblationem, ita quod

aliam

aliã Eccleſiã ſpectare nõ poteſt. Oblata enim efficiũtur eius Eccleſiæ, cui offeruntur *cap. 1. de ſtat. Monac. c. cum inter vos de verbo ſignif.* Fauet valde *capit cum tempore de arbitr. in fin. & cap. 2, de in integrum reſtitut & cap. cum olim de priuileg.* Gloſſ. *fin. in Clement. penul. de ſent. excommunicat.* Butrius *in ca. ſignificaſti num. 12.* vbi etiam Panormit. *nu. 10. & 11.* Socinus *d. ca. ſignificaſti numero 42.* Felinus *cap. cum acceſſiſſent in princip. de conſtit.* Ioann. Andreas *in Regul. ſcient. de regul. iur.* Iaſon *in l. ſi quis in conſcribendo,* Mandoſius *de ſignatur. verbo Exemptiones ab Epiſcop. §. exemptus a iuriſdictione,* Tuſchus *verbo Renuntiare concl. 171. num. 9.* Rodriguez *tomo 2. Quæſt. Regular. q. 63. ar. 10.* Cochier *de iuriſdictione Ordi. in exempt. p. 3. q. vlt.* Tamb. *de Iure Abbatiſiar. diſp. 17. quæſt. 4.* Fauent etiam dicenda infra *circa* § 38.

265 Maximè fauet Rotę deciſio in vna Vlyſſipponenſi *Monaſterij* coram Coccino 19. Nouemb. 1625. vbi in caſu huius dubij, ſcilicet renunciationis cuiuſdam Monaſterii Monialium Ordinis Minorum latè deciditur, et probatur Prælatum Regularem illius Monaſterii nullo pacto potuiſſe dimittere illud, et ſubiicere Ordinario, multoque minus id potuiſſe facere ipſas Moniales, prout etiam probant Authores relati, quos refert et ſequitur Tamburinus ſupra. Quia tamen hæc deciſio pro hoc, et ſimilibus caſibus valde neceſſaria eſt, ideo illam hic apponimus quoad ea, quæ huic concernunt intento. In ea ergo ſic habetur.

266 Ad primam partem fuit dictum, quod quidquid ſit de Iurisdictione Commiſſarii Generalis, etiam quod in Religione ipſe haberet ampliſſimam facultatem, nihilominus nec ipſe, imò nec ipſemet Generalis, ac tota Religio has moniales poterat dimittere, cum agatur de Monialibus S. Clarę, quę ſunt exemptę a Iurisdictione Ordinariorum, et Sanctæ Sedi Apoſtolicę immediatè ſubiectę, vt patet ex Bulla Eugenii IV. ſub datum Florentię anno 1439. Id. Auguſt. anno Pont. 9. quę eſt apud Rodrig. 29. et fuerunt poſitę ſub gubernio, et obedientia Generalis, et Prouincialium Minorum, ſublatis Protectoribus, quorum authoritate regebantur, vt in Conſtitutione eiuſdem Eugenii ſub datum Bononię. anno 1427. Id. Decembris, anno 7. apud eundem Rodriguez *conſtitut.* 27. quę licet anterior, non tamen fuit per ſequentem reuocata, cum in poſteriori expreſſe dicatur, quod Summus Pontifex non intendit per illam,

præiudicare gubernio, quod Generales Miniſtri, alijque Officiales dictarum Monialium habent. Quare cum Summus Pontifex has Moniales ſubiecerit curæ Regularium, et poſtmodum à iuriſdictione Ordinariorum exemerit, et immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiecerit; non potuit Commiſſarius eas dimittere, ſine licentia Pontificis, cuius authoritas immenſa eſt, *capit. ad honorem de auth.* & vt Bald. Gemin. *conſil.* 14. *in princip. numero* 2. Rom. *conſil.* 396. *col.* 2. *in principio*; & in ſpecie ſubiectio Religioſorum erga ſuos Prælatus a Summo Pontifice dependet, ſine cuius miniſterio, & intentione, Prælati Regulares nullam haberent iuriſdictionem. Medina *de indulg. capit.* 24. Sotus *de Iuſt. & iure lib.* 10 *quæſtion.* 1. *art.* 4. *& lib.* 8 *quæſt.* 3. *art.* 1. Victoria *in relect. de poteſtate Eccleſ. quæſt.* 2. *numero* 28 Alphonſ. de Caſtro *lib.* 2. *de iuſt. hæred. punit. cap.* 24. *& contra hæreſes, in verbo Epiſcopus.* Ipſe nimirum Summus Pontifex eſt Summus Prelatus cuiuſcunq. Religionis, vt bene aduertit Suar. *de Relig. tomo* 4. *lib.* 3. *cap.* 14. *n.* 1. *& lib.* 6. *cap.* 4. *nu.* 21. *ante finem.* Quapropter, cum Papa gubernium dictarum Fratribus demandaſſet, & illa ab Ordinariorum iurisdictione exemerit, & immediatè Sedi Apoſtolicæ ſuppoſuerit, cuius nomine Fratres gubernant, non potuerunt illas, inconſulta Sede Apoſtolica, dimittere. Ang. *conſ.* 367. *numero* 7. Vbi quod adminiſtratores Apoſtolici, non poſſunt prejudicare Summo Pontifici, nec poterunt dimittendo dictas Moniales ponere os in cœlum, & Summi Pontificis coarctare poteſtatem; cum ipſi ſint ſubditi, quibus imminet neceſſitas ſola parendi, vt pulchre dicit Bald. *Conſilio* 131. *ante med. verſu nec poſſunt lib.* 14. Non aduerſatur quod Commiſſarius potuerit renunciare huic priuilegio, vt quiſque poteſt iuri ſuo renunciare *ad l. ſi quis in conſcribendo c. de pactis*, quia motiuum poſſit conſiderari, ſi priuilegium ſimpliciter fuiſſet conceſſum fauore Fratrum, ſed cum Pontifex ſub protectione Sedis Apoſtolicę eas receperit, & ea occaſione gubernium confirmauerit, hoc fuit actum non ſolum fauore Fratrum, ſed ipſius etiam Sedis, cuius intereſt multos habere immediatè ſubiectos. Clement. *Paſtoralis de re iudic.* Rebuffus *conſ* 142. Ideo non potuerunt dicto priuilegio renunciare Felin. *in*

Pyrhi, & regibus, cum quibus pace vsus, & cum eisdem, & bello, & pace, adiutore semper Deo, & Sanctissima Virgine Maria, & Sancto Elia, & Sancto Alberto, & generalibus & successoribus illorum, terra pacem habuit. Et ego Ioannes Rex Hierusalem, & Cypri, & Armeniæ, & Dux Normandiæ, & Comes Pictauiæ, & Andegauiæ, & Dominus Hiberniæ, & Iacobus de Iuuenal, & Ioannes de Ferrariis, & Guil. de Cl. [illegible] Guil. de Ferrariis, & Guil. de Cl. [illegible] & Ioannes de Ferrariis, & Guil. de Cl. [illegible] & Ioannes de Ferrariis, & Guil. de Cl. [illegible] & Ioannes

princip. & Miranda *de Monialibus q.* 3. *art.* 2. quæ Conſtitutio in hac parte neq; per Conſtit. Pij V. neque per Conc. Trid. licet ſtrictiora ſint, cenſetur reuocata, vt per Rodrig. *ibid. ar.* 5. *verſ.* 5. *non refertur*, & Miranda *loco citato verſic. Quartus caſus.* Secundo fuit dictum hic non applicari: quia agitur de toto Conuentu eiiciendo, & iure non reperitur cautum, neque aliquis eſt, qui dicat integrum Conuentum poſſe eiici, ſed quando Monaſterium delinquit in caſu, quo Monachus particularis eijceretur, Monaſterio prouidetur per mutationem. Superiorum *cap. Quoniam de ſimon.* ibi, quod ſi fortè propter nimiam multitudinem alibi nequiuerint commode collocari, ne damnabiliter in ſęculo euagentur, recipiantur in eiſdem monaſterijs, mutatis prioribus locis, & inferioribus aſſignatis. Quantum attinet ad ſecundum caput, an Moniales potuerint ſe ſubmittere obedientiæ Ordinarij, negatiuè fuit reſolutum, quia exemptus ſine licentia Summi Pontificis non poteſt renunciare exemptioni, vt eſt textus rotundus *in cap. cum tempore* C. *de arbitr.* vbi Abbas *numero* 2. *& per iſtum text.* Gloſſa fin. *in Clementina penult. de ſentent. excõmunicat.* quam Abbas *ibidem*, *& in d. cap Cum tempore*, dicit ſingularem. Ratio eſt, quia intereſt Romani Pontificis, qui eſt ſuperior, ſubditos ſuos ab alio non iudicari. Idem Abbas *in cap.* 1. *numero* 19. *de re iudic. & in cap. Si de terra. num.* 5. *de priuileg. & in cap. ſignificaſti* 17. *nu.* 8. *in fine, & na. ſequenti de for. compet.* Io: Andr. *in cap. Scienti* 27. *in fin. verſ. Si vero reperitur*, & ibi Franch. *n.* 4. *de reg. iur. in* 6. Felin. *in cap. cum olim num.* 3. *de preſcript.* Armill. *in Summa in verbo exemptionum num.* 8. Gaill. *obſeruat* 40. *numero* 2. *lib. primo* Gallirat. *de renunc. tomo* 2. *renunciat.* 144. *num.* 18. Eraſmus a Cokier *de iurisdict. Ordin. in exempt. lib.* 2. *queſt.* 7. *& libro* 3. *cap.* 34. *per tot.* & per dictum text. *in cap. Cum tempore*, & per alias rationes in terminis exemptionis Regularium eſt *conſ.* Caſtr. 432. incipit: *Videtur dicendum numero* 3. *lib.* 1. vbi *in verſ. Quod autem*, ponderat, quod per priuilegium exemptionis effecti ſunt immediatè ſubiecti D. Papæ, & Eccleſiæ Romanæ. Quamobrem ſine illius licentia in alium conſentire non poſſunt, hoc nempe tenderet in derogationem iurisdictionis Pontificię. Conſiderat vlterius, quod priuilegium videtur fuiſſe in odium Ordinariorum, qui dictis Religioſis erant nimis infeſti, eoſq. nimium grauabant, & concludit, quod ideo non poſſunt ſe ſubiicere

cere iuriſdictioni Ordinariorum: & quamuis in caſu Caſt. legeretur in priuilegio, quòd ipſi Ordinarii erant nimis infeſti, hæc tamen eſt vna ex rationibus, ex quibus Papa cenſetur concedere priuilegium exemptionis, vt dicit Bald. *de priuileg. in tract. exempt. lib. 1. cap. 1. nam.* 4. Rebuff. *conſil.* 141. *col.* 2. *in princip.* Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. Ordin. in exempt. lib. 1. cap. 1. num.* 17. *& lib.* 2. *quæſt.* 7. *num.* 3. *in fin. & lib.* 3. *q.* 34. & in terminis Regularium Rom. *conſ* 369. *num* 18. quem vltra Caſtr. *loco citato num.* 5. ſequitur Felin. *cap. cum olim num.* 3. *de præſcript.* Non obſtat quod priuilegio poſſit renunciari in præiudicium exempti, ſecus verò eximentis. Gloſſa fin. *in dicto cap. cum tempore de arbitr.* quia vt dicit Abbas *ibidem num* 7. non poteſt conſiderari aliquis effectus quātum ad exemptum, nam ius libertatis eſt ita coniunctum inter exemptum & Superiorem vt commodè ſeparatio fieri non poſsit. Neque eſt verum, quod ait Albericus *in l. ſi quis in conſcribendo* 39. *num.* 6. C. *de Epiſcop. & Cleric.* quod ſcilicet poſſit renunciari priuilegio ſpecialis exemptionis, quando motu proprio non fuit conceſſum, quia Silu. *in Summa in verbo exemptio §. Decimo*, dicit contrarium eſſe verius euidentiſſima ratione, ſcilicet quia exemptio fit gratia exemptoris: quod dictum ſequitur Armil. *in eodem verbo nu.* 8 Rebuff. *d. conſ.* 142 *col.* 2. *verſ. exempta.* Cochier. *loc. cit. nu* 17 *lib.* 1. & licet in aliis non Eccleſiaſticis poſſit dari iuriſdictio in præiudicium eorum, quis ſubmittunt, non tamen in Superiorum præiudicium. Archid. *in cap. Conqueſtus ſub nu* 4. *q.* 3. Bald: *in l. ſi quis ex conſenſu, n.* 8. *C. de Epiſcop. aud.* Afflict. *de prohib. feud. alien. per Feder. §. præterea inter duos nu.* 2. 3 cum allegatis per Surd. *conſil* 47. *num.* 25. Nihilominus vt aduertit Abbas *in d. cap. Cum tempore in fine.* hoc indiſtinctè non procedit in Eccleſia, ſeque remittit ad not. per Innocent. *in cap. accedentibus de priuileg. & præſcription. in cap. veniens de præſcription.* vbi *num.* 21. dicit, quod Prælatus poteſt conditionem Eccleſiæ facere meliorem, non autem deteriorem, vt in *cap. Fraternitatem de donat.* & ſubdit poſt Innocent. quod per vnum vel plures actus non cenſetur renunciatum fauori Eccleſiæ, tum etiam expreſsè non poſsit renunciari. Et rurſus addit, quod ſi omnes vellent facere contra priuilegium, vnus ſolus poſsit contradicere, prout euenit in caſu iſto, vbi magna pars Monialium, licet non maior, contradixit. Suarez *de leg. lib.* 8. *cap.* 33. *num.* 2. & quamuis idem

Abbas *num.* 22. dicat prædicta non procedere, quando per renunciationem reuertitur ad ius commune, hoc tamen dictum quatenus verum in hac facti specie non officit, propter prejudicium Sedis Apostolicæ, cuius interest habere exemptos, vt supra dictum est: & benè Gaill. *obseru.* 40. *num.* 2. *lib.* 1, Quapropter merito Ordinarius noluit simpliciter recipere dictas Moniales, sed reseruato beneplacito.

267 Hęc in hac decisione vtilia valde tum ad intentũ, tum ad alia similia, de quibus sæpius in hoc Opere agetur. Cui similis est alia de eadem materia coram Remboldo ann. 1625. vbi etiam decernitur prefatum Commissarium Generalem non potuisse renunciare dictas Moniales, nec ipsas se subiicere Ordinario, propter rationes in alia decisione coram Coccino tactas.

268 Nota præterea ex hac concessione Nicolai V. non solum haberi præfatos Ordinis Prelatos posse recipere ad consortium Ordinis veras Moniales, quas vocant Velatas, sed etiam pinzocheras, seu Tertiarias, aut Mantellatas. De vtrisque enim intelligi potest; de Monialibus quidem illis verbis; *Conuentus Religiosarum Virginum*, de Tertiarijs autem illis: *Biguinarum Mantellatarum*, & de posterioribus intelligitur à Sixto IV. in hoc Mari magno §. 84. iuxta ea quę dixi *to.* 2. *c.* 14. *nu.* 11.

Circa §. 34.

269 POnitur hoc loco concessio quædam Bonifacij IX. relata, & confirmata a Martino V. & Eugenio IV. per quã indulgetur Ordini Eremitarum S. Augustini facultas ad recipiendum quascunque mulieres aliàs idoneas ad habitum Ordinis, eisque exhibendum Ordinis eiusdem Regulam ad instar mantellatarum seu pinzocherarum Ordinum Minorum, & Prædicatorum. Quibus etiã Pontifices isti concedunt communicationem priuilegiorum eiusdem Ordinis. Ex eo autem huiusmodi concessio pro Eremitarum S. Augustini Ordine in nostro Mari Magno inseritur, quòd Sixtus IV infra in hoc eodem Mari magno §. 84. eam expresè ad Ordinem nostrum extendit, Quia autem de hac materia non solum egi *to.* 2. c. 14. *& to.* 4. *verbo Tertiarij, seu Tertiaria*, sed etiam supra in Mari magno Eremitarum S. Augustini *circa* § 8. & 9.

& 9. Vbi iſtæ Bullæ Bonifacij, Martini, & Eugenii etiam inſeruntur, ſed etiam latius dicam infra circa prædictum §. 84. ideò pro nunc ſuperſedendum.

Circa §. 35.

270 HOc loco habetur conceſſio Innocentii IV. pro fratribus noſtris, vt ſcilicet de cætero non tenerentur de cauſis eiſdem committendis inuiti cognoſcere, niſi litteræ commiſſionis huiuſmodi mentionem plenam feciſſent de hac conceſſione. De cuius priuilegij materia aliqua dicta ſunt in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 17. & in Mari magno Minorum *circa* §. 15. 16. & 17. ac in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 6. alia quoque dicentur inferius in hoc eodem Mari magno *circa* §. 88.

271 Nunc ſolum addendum pro hoc, & ſimilibus priuilegiis, nomine cauſæ, in ipſis non intelligi id quod apud Philoſophos ſcilicet, *principium per ſe influens in aliud*; nec ſumi pro occaſione, aut motiuo, prout ſæpiùs vſurpari ſolet; ſed ſolùm pro cauſa iudiciali, aut forenſi, lite, aut controuerſia. Hoc enim ſenſu ſæpiſſimè ſumitur hoc nomen cauſæ, præſertim apud Canoniſtas, & Legiſtas. Quæ diuiditur in ſpiritualem, & ſæcularem, Spiritualis v. g. de decimis, matrimonio, iure patronatus &c. Sæcularis, quæ eſt de re ſæculari, vel ad Iudicem ſæcularem ſpectanti. Deinde cauſa etiam diuiditur in criminalem, & ciuilem. Criminalis appellatur illa, in qua agitur de delicto puniendo corporaliter ad vindictam publicam, ita Clar. §. *fin. quæſt.* 1 *verſ. ex quorum omnium*, Marant. *in tract. par.* 4. *diſt.* 1. *in princip. & num.* 17. Cardin. Tuſch. *practic. concluſ. tom.* 2. *litera* C. *Concluſ* 1083. *num.* 1. Vel quando agitur de pœna pecuniaria applicanda fiſco, quæ proueniat ex delicto. Anchar. *conſ.* 73. *viſis omnibus in princ.* Roman. *conſ.* 152. *Præſens accuſatio, num.* 2. Clar. *dicta quæſt.* 1. *num.* 2. Boer. *deciſ.* 349. *nu.* 2. Bald. *conſ.* 226. *Quamquam num.* 3. Maſcard. *de probat. concluſ.* 463. Card. Tuſch. *d lit.* C. *concluſ.* 1084. *num.* 3. Cauſa verò ciuilis eſt illa, in qua agitur non de delicto aliquo, ſed de re aliqua, pecunia v. g. ad vendicationem eius, aut damni, vel

inte-

intereſſe ſatisfactionem. *ca. ſup. prudent.* 12. *quæſt.* 2. Summiſtæ *verb. cauſa*, Sanchez *tom.* 2. *conſ. moral. lib.* 6. *cap.* 3. *dub.* 8. Vnde cauſæ pecuniariæ appellatione tantùm venit cauſa ciuilis, non autem criminalis. *auth vt Iudices ſine quoque ſuffragio, in princip. leg ſi quando*, vbi gloſ. *verb. cauſis*, C. *de epiſcopis.* cum aliis citatis per Lancellottum & Conradum, ac Barboſam *de appell. verb. iur. appell.* 44 *num.* 3. Nota etiam aliam eſſe cauſam, quæ mixta dicitur, quia partim eſt criminalis, & partim ciuilis, quę eſt quando agitur de aliquo crimine non criminaliter, ſed ciuiliter, quia non proceditur ad vindictam publicam, ſed ad ſatisfactionem, & recompenſationem damni, & iniuriæ in bonis temporalibus, *cap. tua de procurator.* Summiſtæ, & Sanchez *ſup.* Ex vi ergo huius priuilegii fratres noſtri liberantur à cognitione harum cauſarum, etiam à Sede Apoſtolica committendarum, niſi litteræ commiſſionis plenam huiuſmodi priuilegii fecerint mentionem. Pro cuius clauſulæ intelligentia, maximè ſecundùm Curiæ ſtylum, conſule dicta *ſup.* in Mari magno Minorum *circa* §. 15. 16. & 17. Alia verò quę ad cauſas Regularium ſpectant, habes ex dictis 3. *tom. verb. cauſa Iudicialis Regularium*.

Circa §. 36.

272 COncedit hoc loco Papa Clemens IV. Fratribus noſtris, vt in locis, & Oratoriis poſſint cum altari viatico Miſſarum ſolemnia, & alia diuina officia celebrare, Parochiali iure Eccleſiis Parochialibus reſeruato. Quod declarat Pontifex conſiſtere in oblationibus, decimis, & primitiis, quæ à Laicis ſolent Clericis exhiberi.

273 Duo continentur in hoc priuilegio; alterum eſt de celebrando Miſſam, & diuina officia in noſtris Oratoriis, ſolum cum altari portatili; alterum verò eſt declaratio iuris Parochialis, quod ſcilicet, tria tantum importet reſpectu noſtrorum Fratrũ, ſcilicet oblationes, decimas, primitias. De primo dictum eſt in ſuperioribus circa ſimile priuilegium eiuſdem Clementis quarti pro Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 9. & pro Minoribus in eorum etiam Mari magno §. 7. & locis relatis.

Cir-

274 Circa ſecundum vero nota, Parochialem Eccleſiam illam dici, quæ habet ius conſiſtens in cura animarum parochianorum, certis limitibus conſtituta, ipſis Sacramenta miniſtrãs, & proprium habens Rectorem. Abbas in *Rubric. de paroch.* Carac. *de iurib. paroch. tit. 1. cap, 3.* Gutierrez *allegat. 8. nu. 6.* Barboſa *de offic. & poteſt. paroch. par. 1. c. 1. nu. 26.* Vnde probare volens Eccleſiam eſſe parochialem, quatuor debet probare. Primum eſt, poteſtas fori pœnitentialis. Secundum, locus certis finibus conſtitutus. Tertium, parochum curam exercere nomine ſuo, non ratione Eccleſiæ. Quartum, parochum nomine ſuo ſingulariter & non cum aliis regimen Eccleſiæ adminiſtrare. Rota *deciſ. 2. par. 2.* & in Florentina *Parochialis* coram Coccino *p. 5. diuerſ. deciſ. 380.* Maſcardus *de probat. concl. 469.* Zerola *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo parochia* §. 1. Gonzalez *ad Regul. 8. Cancellar. gloſſ. 6. num. 34.* Barboſa *ſupra num. 27. & ſequentib.* Iurium etiam parochialium nomine quamuis veniant plura, ſcilicet oblationes, quarta funeralis, ſepultura, funeralia, primitiæ, decimę, benedictiones, ſacramentorum adminiſtratio, habere campanas, fontem Bàptiſmi, Cœmeterium, &c. de quibus inter alios relatos Hieronymus Carac. *in opuſc. de Iurib. paroch.* nihilominus ex vi præſentis priuilegii Fratres noſtri non tenentur ad alia iura parochialia conſeruanda, niſi ad illa tria. An verò ad alia teneantur, ex alibi dictis, & dicendis haberi poteſt. Alia ſpectantia ad parochias habes ex dictis 4. *tom. verbo Parochus, & parochia Regularis*, & de ampliatione huius priuilegii, & alterius §. ſequenti referendi infra in hoc eodem Mari magno *circa* §. 87. vbi Sixtus IV. declarat ius parochialium Eccleſiarum ſolum conſiſtere in decimis, & primitiis, nulla facta mentione de oblationibus.

Circa §. 37.

275 PRIVILEGIVM hoc Vrbani IV. Papæ eſt veluti extenſio alterius §. precedenti ex Clement. IV. relati. Cum enim Clemens conceſſiſſet Fratribus noſtris, vt in ſuis Oratoriis poſſent Miſſarum ſolemnia & alia officia diuina celebrare cum altari portatili, Vrbanus modò hoc extendit

rendit ad quæcumque loca congruentia, & honesta extra loca propria ipsorum *coram Prælatis, Principibus, & Magnatibus* (vt inquit Pontifex,) cum super hoc fuissent requisiti. De cuius priuilegii materia plura dixi *tom.* 1. *cap.* 21. *num.* 14. *&* 15, *& tomo* 3. *verbo Altare num.* 13. 14. 15. *&* 16. *& tomo* 4. *verbo Oratoria quoad Regulares*, *& supra* in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 39. & in Mari magno Minorum *circa* §. 39.

276 Nunc verò specialiter notandum, quod cum iuxta dicta *tom* 3. *eo verbo Altare num.* 13. Concilium Tridentinum *sess.* 22 *in decret. de obseruand. & vitand. in celebrat Missæ* præceperit Episcopis, ne permitterent, quod Sacrificium Missæ *in priuatis domibus* celebretur, sed solum in Oratoriis ab Ordinariis designandis, & ex alia parte, iuxta *ibidem num.* 16. dicta a S. Congregatione declaratum est, licentias celebrandi in priuatis Oratoriis non posse ab alio quam a Sede Apostolica concedi, pro quo etiam Sellius *in select. canonic. cap.* 5. *num.* 53. 54. *&* 56. refert alias S. Congregationis declarationes, ideo consequenter ad dicta eo *num.* 16. *&* 4. *tom. verb. Oratoria quoad Regulares*, *num.* 3. *&* 5. dicendum est priuilegium hoc quantum ad facultatem celebrandi in domibus sæcularium, etiam in priuatis ipsarum Oratoriis omnino vacare, nisi ad hoc accedat Sedis Apostolicæ licentia. In domibus autem & priuatis Oratoriis Episcoporum aut aliorum Prælatorum Ecclesiasticorum credo posse Fratres nostros celebrare ex vi huius priuilegii, & quia illæ domus sunt personarum Deo dicatarum, in quibus non est ea indecentia, quæ in domibus merè sæcularibus reperitur. Decretum porrò S. Congregationis iussu Pauli V. editum anno 1615. de quo *sup.* tale est: *Perillustris, ac Reuerendissime Domine vti Frater. Tametsi S. Cardinalium Congregatio Concil. Trident. interpretum optimis innixa rationibus sapissimè responderit, celebrandi licentias in priuatis Oratoryis non nisi à Sede Apostolica esse concedendas; compertum est tamen per plures Antistites, eiusdem Concilij verba in alium sensum detorquentes, passim illas, ac nullo prope delectu impertiri. Qua quidem facilitate nedum ipsi Pontificiam sibi authoritatem adsciscunt, aliarumque Ecclesiarum & frequentiam minuunt, & dignitatem; verum etiam (quod summè dolendum est) tremendum illud mysterium, quo nullum aliud opus adeo sanctum, atque diuinum à Christi fidelibus tractari potest, intra domesticos parietes plerunque*

que cum tanta irreuerentia peragitur, vt nihil ferè inter profanam, & diuinam domum intereſſe videatur. Quod ſanè teterrimum exemplum vt de Chriſtiana Repub. euellant, Illuſtriſſimi Patres Amplitudini tuæ, cæteriſque Archiepiſcopis, atque Epiſcopis vniuerſis, Sanctiſſimi D. N. iuſſu ſignificandum duxerunt, facultatem huiuſmodi licentias dandi ipſius Concilij decreto vnicuique ademptam eſſe, ſolique Beatiſſimo Romano Pontifici eſſe reſeruatam; proindeque Amplitudini tuæ abſtinendum eſſe ab illis, vtcunque tribuendis; ac ſi quas hactenus, vel à tuis Anteceſſoribus, aut alias quoquo modo, quam ab ipſo Summo Pontifice conceſſas repereris, nullas, atque irritas eſſe quam primum decernas, atque enixè curandum, ne vlla illarum ratio impoſterum habeatur. Quam quidem Sacræ Congregationis, atque adeo Sanctitatis ſuæ voluntatem libenter Amplitudo tua perficiet, harumque litterarum exemplum in acta publica primo quoq. tempore referendum, ac deinde ad ſingulos iſtius Prouinciæ Epiſcopos &c. Romæ die 10. Mart. anno 1615.

277 Refert hoc decretum Paſqualigus *in Deciſ. moralibus deciſ.* 165. Et notat quod, cum editum ſit iuſſu Pontificis, vim legis obtineat, ac quod non ſolum loquitur de licentiis celebrandi in priuatis Oratoriis. Item quod conſuetudine receptum ſit. In ſequentibus etiam deciſionibus tractat, an Epiſcopus poſſit licentiam concedere ad celebrandum in priuatis domibus, non obſtante Concilio Tridentino. Maximè de Regularibus, quoad celebrandum in loco decenti ſui Monaſterii ſeu grãgiis, vel cameris infirmorum agit *deciſ.* 174. 175. *& ſeqq.* De quibus etiam nos locis relatis. Vide Hieronymum Rodriguez *in Compend. Reſolut. 9. per totam.* & Quintana Dueñas *in ſingularib. Tract. 7. ſing.* 31. 32. *& 33.*

278 Quia tamen ſæpius à Sede Apoſtolica concedi ſolet facultas audiendi Miſſam in aliquo Oratorio priuato alicui perſonæ *in ſua & familiæ ſuæ præſentia*; ideò quęri poteſt, an ſi contingat dominum, cui conceſſum eſt tale priuilegiũ, non intereſſe Miſſæ, poſſit nihilominus ea Miſſa dici præſente ſola familia. Quod dubium etiam deſeruire poteſt pro priuilegiis, quæ habent Regulares ad celebrandum tempore interdicti in præſentia ſuorum familiarium. Et reſpondendum eſt, quod licet attendi debeat ad verba priuilegii, vel reſcripti; ſi tamen ea fuerint qualia dicta ſunt, vel ſimilia, tunc poterit celebrari Miſſa in ſola præſentia familię, vel familiarium. Ratio eſt, tùm

quia

quia licet dictio *Et* sit de se copulatiua, aliquando tamen habet vim disiunctiuæ, ita vt sit idem quod *seu*, aut *vel*, prout probaui *tomo* 3. *uerbo Dictio n.* 19. idque iuxta subiectam materiam intelligendum, maximè si sit fauorabilis, vt in præsenti. Tum etiam, quia & si admitteretur, quod dictio *Et* sumatur solum copulatiue, adhuc stat quod priuilegium seruire possit pro sola familia, quia in virtute copulationis trahitur familia ad æqualiter participandum in priuilegio. De sui enim natura æqualiter coniungit, vt ex variis iuribus tenẽt Nau. *conf.* 573. *nu.* 14. *lib.* 2. Socin. sen. *conf.* 40. *num.* 8. *lib.* 4. Ruin. *conf.* 108. *lib.* 2. Anch. *conf.* 137. *n.* 2. Crauet. *con.* 208. *nu.* 5. Alex. *conf.* 9 *num.* 5. *lib.* 5. & ideo cum familia æqualiter participet dictum priuilegium ipsi soli suffragari poterit. Megalia *tomo* 2. *resol. uar. resol* 161. *nu* 18. Diana *p.* 4. *tract.* 4. *resol.* 13. & quidam alii apud Ludouicum de Cruce *de Bulla Cruciatæ disput.* 1. *capitulo* 5 *dub.* 3. *numer.* 5. quos sequitur Pasqualigus *in Centuria quæst. moral. q.* 2. apud quem alia ad intentum.

Circa §. 38.

279 PROHIBET hoc loco Alexander Papa IV. ne Episcopi, aut alii Ordinarii a Fratribus nostris in eorum Diœcesibus commorantibus obedientiam contra ipsorum priuilegia, aut exigere, aut recipere præsumant.

280 Circa quod priuilegium, præter dicta supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 46. Minorum *circa* §. 44. Eremitarum Sancti Augustini *circa §.* 31. & 42. nota, quod licet obedientia debeatur Dominis Episcopis, quia illa est vnum ex iuribus Episcopalibus, quæ ipsis debẽtur, iuxta dicta loco relato ex Mari magno Prædicatorum; nihilominus tamen Religiosi exempti non tenentur ad istam obedientiam præstandam; cum ad id non teneantur neque ex vi voti obedientiæ, iuxta dicta *tomo* 1. *cap.* 11. *num.* 2. neque ex vi subiectionis, cum sint ab ipsorum subiectione exempti. Exempti autem habentur instar extraneorum, locaque exempta parificantur locis extraneis. *Cir luminoso* 18. *q.* 2. Antonius de Rosellis *in tractat. de*

In-

Indulg. numero 323. Imò locus exemptus, & locus extra Diœceſim pro eodem habentur. Henriq. *in ſumma lib.* 7. *cap.* 15. §. 4. *lit f.* Gonzalez ad *regul.* 8 *Cancellariæ Gloſs.* 43. *numero* 182. Nota etiam ex hoc priuilegio haberi Epiſcopos non poſſe recipere talem obedientiam a noſtris Religioſis, etiam in caſu, quo illi eam eiſdem dare velint. Quia non ſolum eſt illis prohibitum in hac Bulla *exigere* dictam obedientiam ab ipſis, ſed etiam *recipere*, prout patet ex verbis ipſius Bullæ. Adde, quod iuxta dicta eo *cap*, 11. *num.* 5. huic priuilegio exemptionis non poſſunt renunciare Religioſi, quia vt ibi dictum eſt illud eſt conceſſum in honorem ſtatus Religioſi, cui non poſſunt ipſi Religioſi preiudicare, & per illud ſunt ſubiecti immediatè Papæ, ac proinde Papa eſt quaſi Epiſcopus ipſorum, & immediatus illorum Superior, eſſentque propterea Papæ iniurii ab eorum ſe immediata ſubiectione ſubtrahendo. Vnde caſu quo renunciare vellēt huic priuilegio exemptionis, id deberet eſſe non in manibus Epiſcopi, ſed in manibus Papę, quia hic ſolum eſt illorum Superior. Sic Mandoſius *in Signatura gratiæ tit. reſignationes verſ. exempti, & tit. exemptiones ab Epiſcopis verbo exempti*, & ex ipſo Sanchez *tomo* 2. *conſil. moral. lib.* 6. *cap* 9. *dub.* 1. *numero* 35. Fauet *cap. fin. de renunciat. & c. cum Venerabilis de conſuetud.* Sanchez *ſupra*. Caſu etiam quo ex negligentia patiantur ſubijci Epiſcopis, adhuc poſſent reſilire, & ſe tueri ex iure quod Papæ competit, contra quem non præſcribitur niſi per ſpatium centum annorum *capit. ad audientiam de præſcrip.* Vbi Panormitanus *num* 12. Mandoſius ſupra, Hieronymus Rodriguez *in Compendio Reſolut.* 63. *numero* 23. ex ijs, & aliis. Vide Rotę deciſionem ſupra *circa* §. 33. relatam valde vtilem ad intentum.

* *
*

Circa

Circa §. 39.

281 CONTINET hic §. litteras Nicolai Papę, quibus omnibus Ordinariis prȩcepit, vt Fratres noſtros in eorum diœceſibus commorantes permitterent diuina officia in propriis Oratoriis celebrare, ab eorum moleſtiis, & grauaminibus deſiſtentes, & ſubditos ab eorum inquietatione penitus compeſcentes

282 Pro quibus nota iure optimo Summos Pontifices defenſionem Religioſorum, Mendicantium præcipue, ſolitos eſſe ſuſcipere. Primò quidem, quia iuxta dicta paulo ante *in §. præcedente*, Religioſi iſti ratione exemptionis ab Epiſcopis, & Ordinariis, ita ſunt Papæ ſubditi, vt ipſe ſit veluti ipſorum Epiſcopus, & immediatus Superior, ac proinde veluti tenetur eos defendere ab iniuriis, & grauaminibus, quod eſt proprium Epiſcopi, & Superioris munus, prout ex Gregorio Nazianzeno, Baſilio, & aliis Patribus habetur. Secundò, quia ſunt ſub protectione Papæ, & Sedis Apoſtolicę, prout conſtat ex multis priuilegiis ipſorum, quæ adduximus, & adducemus. Tertiò, quia Mendicantes portant *pondus diei, & æſtus* (prout habet Pius Quintus, in Bulla *Romanus Pontifex*, & in Bulla. *Etſi Mendicantium*) *tam inprædicationibus, quam in cæteris ſpiritualibus muneribus*, ac proinde tanquam palmites fructiferi in agro Domini colendi, vt vberiores in dies fructus producant. Quartò, quia vt habetur in Clementina *Dudum de ſepult.* ipſi ſunt coadiutores, ſeu cooperatores Epiſcoporum, vel Prælatorum Eccleſię, vt propterea Pontifex meritò in his litteris dixerit, quod *Indignum exiſtat, vt ijdem Fratres eos moleſtos ſentiãt, qui ipſos ſuæ Religionis obtentu tenẽtur in viſceribus gerere charitatis*. Ad quod valde iuuant, quæ Clemens Quintus in Concilio Generali Viennenſi, prout habetur in *cap. Dudum de ſepult.* relato in fauorem Mendicantium Eccleſiæ Prelatis his verbis intimauit. *Cæterum vniuerſos Eccleſiarum Prælatos cuiuscunque præeminentiæ, ſtatus, vel dignitatis exiſtant, ac Sacerdotes Parochiales, & curatores, ſiuè rectores prædictos præſentium tenore rogamus, & hortamur attentè, nihilominus,*

quo

Circa §. 40.

284 CONceſſio hæc Bonifacii VIII. pro Fratribus noſtris; quòd ſcilicet Prouinciales poſſent dare facultatem ipſis, quos cognouerint idoneos ad proponendum verbum Dei populo. de Diœceſanorum tamen locorum aſſenſu, parum, aut nihil hoc tempore iuuat, cum iuxta dicta *tomo* 1. *cap.* 20. *& tomo* 2. *c.* 1. *numero* 12. ac maximè *tomo* 3. *verbo Concionari, & Concionator Regularis numero* 6. ex doctrina Concilii Tridentini *ſeſſ.* 5. *c.* 2. ad concionandum in Eccleſiis ſuorum Ordinum requiritur benedictio Epiſcoporum; ad concionandum verò in Eccleſiis, quæ non ſunt ſuorum Ordinum, requiritur licentia. Iuuare tamen poſſet, ſi *Diœceſanorum locorum* nomen tribui poteſt Parocho, & pro caſu, quem aliqui admittunt, dicentes, quod Parochus poſſit Regularem doctum, & idoneum permittere prædicare ſine alia licentia per aliquot vices. De quo alias. Interim vide dicta *capitulo* 20. *numero* 4.

Circa §. 41.

285 NOTABILIS eſt hęc Vrbani conceſſio Fratribus noſtris facta, pluraque notabilia continens. Primò ſcilicet quòd tam de vſuris, rapinis, vel alias malè acquiſitis, de quibus reſtitutio fieri debeat, & ſciri non poſſit, quibus ſit facienda, recipere valeant vſque ad ſummam centum marcarum argenti. Secundò, quod de quibuſcunque legatis indiſtinctè ad pios vſus relictis, dummodo executorum teſtamentorum ad id accedat aſſenſus, poſſint etiam eandem ſummam centum marcarum argenti recipere. Item tertiò, de commutatione votorum facta authoritate Diœceſanorum, excepto dumtaxat voto Hieroſolymitano. Ponit tamen duas conditiones Pontifex. Prima eſt, ſi aliàs non ha-

habeant à Sede Apostolica simile priuilegium. Secunda, quod si aliqui de istis centum marchis dimiserint, restituerint, vel dederint illis, à quibus eos receperint, nihil illis prosit quantum ad obligationem, quam habent satisfaciendi.

286 Quoad primum tamen nota primò, similem concessionem, immò maiorem haberi pro Minoribus ex Alexandro IV. vt referunt Cassarubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo bona n.* 2. & Rodriguez *to.* 1. *Quæst. Regul q.* 38. *ar.* 1. In ea enim ipsis conceditur, vt de malè adquisitis, & incertis relictis possint recipere quæcunque eis data fuerint. Pro quo etiam alia priuilegia Societati Iesu cõcessa refert idem Rodriguez *ibid.* Video etiam aliud Innoc. IV. pro Seruitis in libro, cui titulus est *Mare magnum Fratrum Seruorum B. M. V. pag.* 145. Nota secundò, eam videri iure communi permissam, secluso quocunq; priuilegio, propter dicta supra in Mari magno Prædicatorũ *circa* §. 27. ex Nauar. Henriquez, Bonacina, & Card. Lugo. Vtilis tamen erit, iuxta *ibidem* dicta, tum pro Minoribus, quia sine illa non possunt semper id facere; tum pro nostris, & aliis Religiosis nostra priuilegia participantibus ad tollendum scrupulos, & fugiendam varietatem opinionum, quæ sunt in hac materia de incertorũ restitutione. Quę verò bona cõputari debeant inter huiusmodi incerta, habes etiam ex dictis in Mari magno Minorum *circa* §. 29.

287 Secundum de facultate accipiendi eandem summam centũ marcharum argenti (dummodo executorum testamentorum ad id accedat assensus, de legatis ad pios vsus indistinctè) etiã videtur contineri in illo priuilegio Alexandri IV. pro Minoribus, vt patet ex duabus Bullis ipsius apud Rodriguez *in to.* 1. *Bullar. in Alexand.* IV. *num.* 16. & 17. Quamuis autem etiam hoc videatur iure communi concessum, iuxta dicta *to.* 4. *verbo legata Regularibus relicta n.* 35. ex aliquorum sententia cũ aliquibus conditionibus, nihilominus præsens concessio deseruiet, vt dixi, tũ ad tollendum scrupulos, tũ etiam ad fugiẽdam varietatem opinionum, quæ quoad hoc sunt inter Doctores.

288 Tertium verò de facultate accipiendi dictam summam centum marcharum argenti ex cõmutatione votorũ videtur procedere posse in casu quo aliqua vota cõmutata essent aliquibus in eleemosynas, quod scilicet tunc possent Fratres nostri ex illis accipere vsq; ad d. summã. Et quidẽ si talis cõmutatio facta sit in eleemosynas indistinctè faciendas pauperibus aut

pro cauſis piis indeterminatè, pauperes non determinãto aut dictas cauſas pias, tunc vtique iure communi hoc poſſet fieri, & propterea quantum ad hoc priuilegium iſtud nihil iuuaret. Pro quo vide dicta a ſimili *tomo 1. capit. 6. numero 39. & tomo 4. verbo legata Regularibus relicta numero 39. & 40.* Si verò talis commutatio facta ſit in opus pium determinatum, aut in eleemoſynam determinato pauperi faciendam, tunc vtique dubitari valde poſſet, an pro eo caſu poſſent Fratres noſtri vti iſto priuilegio. Et quamuis videatur probabilis pars affirmatiua, ne dicamus Pontificem nullam gratiam in hoc priuilegio conceſſiſſe, nihilominus non audeo id affirmare, quia ſolum videtur eſſe hanc conceſſionem pro caſibus, & debitis incertis, & indeterminatis, prout patet in duabus aliis in hac eadem Bulla contentis, non pro caſu, & debito certo, & determinato, prout hic loquimur. Excipit autem Pontifex hoc loco votum Ieroſolymitanum, quia illud ſolum eſt commutandum in ſubſidium Terræ ſanctæ, vt patet ex *cap. magnæ, ea. quod ſuper his, et cap. ex multa de voto*. Quamuis hoc non procedat hoc tempore, ſed procederet olim, quando vrgebat neceſſitas ſuccurrendi expeditioni bellicę in illius terrę ſubſidium. Vt docent Suarez *tomo 2. de Relig. Tract. de voto lib. 6. capit. 19. numero 16. et 17.* & Sanchez *lib. 4. in Decalog. capitulo 56. numero 26.*

289 Quoad conditiones aſſignatas a Põtifice nota, primam videri poſitam ad limitandum ne Fratres noſtri acciperent vltra illam ſummam centum marcharum, ex vi alterius priuilegii ipſis conceſſi; per quod tamen non videtur tolli quo minus ex vi priuilegiorum alterius Religionis, quibus propter communicationẽ vti poſſunt, (quale videtur illud Alexand IV. pro Minoribus) id poſſint facere. Secundam verò, ad tollendam fraudem, quę poſſet eſſe in præſenti dando, vel remittendo aliquid de prędictis centum marchis illis, qui tenebantur facere dictã reſtitutionem, aut adimplere dicta legata, aut votorum commutationes.

290 Pro multis autem difficultatibus quæ ſolent eſſe circa huiuſmodi incertorum, inuentorum, aut dubiorum bonorum reſtitutionem, vel applicationem, conſulendi ſunt authores, qui Bullam, quam vocant *Compoſitionis*, exponunt, ſpecialiter Henriq. *lib. 7 de indulg.* Rodriguez *in expoſitione huius Bullæ*, & Ludouicus à Cruce *in diſp. 3. ſuper eandem Bullam.*

Circa

Circa §. 42.

291 CONCEDIT hoc loco Papa Vrbanus IV. Generali, & ab ipso designatis facultatem absoluendi subditos suos excommunicatos propter iniectionem manus in se ipsos, & volentes ingredi Religionem à quacunque excommunicatione, nisi merito essent ad Sedem Apostolicam destinandi, & cum illis in irregularitate dispensare. Ita tamen quod si Ordinem postea exiuerint, vel dimiserint, eo ipso prędictis sententiis sint astricti, & dummodo etiam, si aliis sunt debitores, satisfacere teneantur.

292 De quo priuilegio, quia in sequentibus extensum, ampliatum, & magis declaratum est, eis locis dicemus. Interim consule dicta *tomo* 1. *cap.* 18. & 24 *ac tomo* 3. *verbo Clericus*, & *verb. Irregularitas*, ac dicta *supra* in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 16. Minorum *circa* §. 14. ac Eremitarum Sancti Augustini *circa §.* 43. & 44. quibus in locis ad alia, in quibus de hac materia aliquid tangitur, me remisi.

Circa §. 43.

293 CONCESSIO hæc Alexandri IV. extensio est præcedentis ab Vrbano factæ. Siquidem illa Vrbani solum erat pro Generali, & ab ipso designatis, & pro sententia excommunicationis; hæc vero Alexandri est pro Generali, & vniuersis Prioribus. Quia tamen in sequentibus etiam est ampliata, & magis declarata, propterea de ipsa modo nihil dicendum, Vide tamen loca relata §. *præcedenti*.

Circa §. 44.

294 AB hoc loco incipit Sixtus IV. huius Maris magni, ſicut & trium aliorum Mendicantium, author, ſeu compilator, approbare, innouare, & de nouo concedere omnia, & ſingula, quæ in prædictis, & ſuperius relatis priuilegiis Nicolai IV. Bonifacii VIII. Clem. IV. Innocentii IV. Ioannis XXII. Alexandri IV. Greg. XI. Clem. VI. Eugenij IV. Pij II. Vrbani IV. Calliſti III. Nicolai V. Benedicti XIII. Innocentii VI. Vrbani VI. Clement. V. Pauli II. & aliorum continentur; motu proprio, non ad alicuius inſtantiam ſed de ſua mera voluntate, deliberatione, & certa ſcientia.

295 Circa quę in primis expendenda verba illa Ordini noſtro ſatis honorifica: *Attendentes vberes fructus, quos dictus Ordo, vt prædiximus, multa refulgens gloria meritorum, & gratia redolens ſanctitatis, in agro militantis Eccleſiæ in propagatione Religionis, & fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, & producit, ac in futurum producturum ſpe firma tenemus; ac illius ſtatum proſperum, & tranquillum palmites ſuos à mari vſque ad mare, & etiam ad Barbaras extendendo nationes, propter illius antiquitatem, in Monte Carmeli primariam fundationem, intenſis zelantes affectibus*. Quamuis enim circa illa plura ad ipſorum explicationem, & corroborationem dici poſſent, quia tamen ea ad hiſtoriam potius, quam ad moralem doctrinam, & inſtructionem Religioſorum, quam modo intendimus, ſpectant, ideo de illis, ſingulisque ipſorum in noſtris Annalibus, Deo dante, latius dicemus. Interim nota ex illis inferri id quod ſupra *circa* §. 39. dicebamus de defenſione, & protectione Mendicantium Ordinum à Summis
296 Pontificibus ſæpius benigniſſimè ſuſcepta.

Deinde circa illa verba *motu proprio, non ad eorum Chriſtophori Generalis, aut dicti Ordinis Fratrum Glorioſiſſimæ Dei Genitricis, ſemperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli profeſſorum, vel alterius pro eis, nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam*, nota, clauſulam iſtam non infirmari ex eo, quòd in

prin-

principio huius proœmii Pontifex dixerit : *Cum autem ſicut dilecti filij Chriſtophori Martignoni Generalis Magiſtri dicti Ordinis relatione intellexiimus*. Primò, quia huiuſmodi relatio non eſt petitio, aut inſtantia facta Papæ, vt præfata priuilegia innouaret, aut confirmaret, ſed ſolum propoſitio quædam, quod ſcilicet, *circa litteras, & priuilegia huiuſmodi, eorumque vim, & efficaciam nonnulla dubia exorta* eſſent, ac proinde potuit Pontifex nihilominus ea ex proprio motu innouare, & cõfirmare. Præſertim quia (vt ipſe Pontifex ait). *Neſque etiam experientia didicimus in minoribus conſtituti*, ſatis declarans, id quod a Martignono ipſi proponebatur, ſibi alias compertũ eſſe. Secundò, quia eſto talis propoſitio Generalis Martignoni inſtantia, aut ſupplicatio eſſet Pontifici facta pro innouatione, aut confirmatione priuilegiorum præfatorum, nihilominus hoc non tolleret. quod gratia non diceretur facta ex motu proprio. Etenim quamuis in gratia facta a Papa præcedat petitio aut inſtantia, ſi tamen Pontifex non facit illam intuitu talis petitionis, ſed ex mera ſua voluntate, aut libertate, dici debet facta ex motu proprio, iuxta dicta *tomo 3. verbo Clauſula numero* 41. & ita tenent Decius *in cap. 2. nu. 23. de reſcript. & conſil. 51. n. 3. vol. 1. & conſ. 602. n. 2. vol. 5.* Rebuff. *in concord. in form. mandat. Apoſtolic. in verb. Motu proprio §. notandum, & in prax. benefic. tit: de mandat. Apoſtolic. in clauſul. mandator nu. 21.* & Menochius *de arbitr. caſ. 201. num. 79.* Propterea Motus proprius conceſſus ad inſtantiam partis operatur idẽ, quod motus proprius ex mera liberalitate cõceſſus. Vt ſæpe firmauit Rota apud Seraphin. *deciſ. 365. num. 1. & 2.* & in vna Aſtenſi *penſionis* coram Coccino *p. 2. deciſ. recent. deciſ. 656 numero* 1. Diciturque hoc eſſe quotidianam practicam Curiæ Rom. vt contra aliquos ſcribit Barboſa *in Tract. de clauſul. 79. nu. 7.* Maximè etiam tertio id conuincitur, quia quoties Pontifex dicit ſe ex motu proprio concedere aliquam gratiam, prout hoc loco dicit, etiamſi ea ab aliquo poſtulata ſit, dici debet ex motu proprio conceſſa; quia illis verbis declarat Pontifex, ſe non ex tali poſtulatione, ſed ex ſua liberalitate motum fuiſſe ad illam concedendam. Tum quia ita habetur *cap. ſi motu proprio de præben. in 6.* Tum quia oppoſitum eſſet Pontificem mendacii redarguere. *Sanchez lib. 8. de matrim. diſp. 1. numero 6.* poſt Baldum, Decium, Rebuffum, & alios.

297 Pro effectibus quos hæc clauſula *Motu proprio* producit, dicta *tom. 3. Verbo clauſula num.* 41. & ſupra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 38. Minorum *circa* §. 38. Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 33. ac authores ijs locis relatos.

298 Circa clauſulam iliam *Ex certa ſcientia*, qua vtitur Pontifex in confirmatione dictorum Priuilegiorum vide etiam dicta eo *verbo Clauſula num.* 29. & ſupra in Mari magno Prædicatorum §. 38. & Eremitarum S. Auguſtini §. 33. cum authoribus ibi relatis. Vbi etiam de effectibus, quos hæc clauſula producit. De quibus etiam latè infra in Mari magno Seruitarum circa §. 28. Quia tamen plura ex ijs, quæ ijs locis & ab iis Authoribus dicuntur, firmata ſunt à S. Rota in vna Leodienſi *Collectarum* 7. Aprilis 1628. coram Coccino, ideò placuit ipſius Rotæ verba ad vnguem hic ponere. Quæ ſunt talia.

299 Quod autem confirmatio fuerit ex certa ſcientia, ſatis deprehenditur ex verbis ipſarum Conſtitutionum. In eis enim narrantur ſingulariter priuilegia conceſſa Religioni videlicet Leonis X. Clementis VII. Pauli III. Pij IV. Pii V. & narrantur exemptiones in eis contentæ, ſcilicet *à ſolutione, & exactione decimarum, cenſuum, iurium, & ſynodalium, & Canonicarum portionum, ſeu charitatiui ſubſidij, ac iucundi aduentus, ſeu quartæ, aut aliàs quomodolibet, aut aliorum quorumcunque onerum*, ſub certis modis, & forma, *exemerint, & liberauerint*, ſcilicet Pontifices prænominati, prout in diuerſis *Prædeceſſorum deſuper confectis litteris plenius continetur* &c. Tandem ſubditur *Motu proprio, Non ad Magiſtri* &c. *ſed ex certa ſcientia, & mera noſtra liberalitate, ac Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula priuilegia, indulta facultates, exemptiones, immunitates, libertates, & alias gratias eidē Magiſtro, & conuentui quomodolibet conceſſa Apoſtolica authoritate tenore præſentium confirmamus, & approbamus, illiſque perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adÿcimus, ac omnes, & ſingulos tam iuris, quàm facti defectus, ſi qui forſan interuenerint, ſupplemus* &c. vnde attento tenore non poteſt ambigi, quod confirmatio priuilegiorum fuerit facta ex certa ſcientia. Nam licet aliqui velint quod ad hunc effectum debeat narrare totum factum, vel inſeri totus tenor priuilegij. Abb. *in cap. quia diuerſitatem. nu. 9. in fin. de conceſſ. præb.* Card. *conſ.* 44. *num.* 6. attamen tutior eſt opinio Gloſ. *in cap.* 1. *in verſ. de quæſt. de confirmat. vtili, vel inutili*, quod confirmatio ex certa ſcientia tunc dicitur, quādo

eſt

eſt facta cum cauſæ cognitione; in forma verò communi dicitur facta, quando non adeſt cauſæ cognitio, & idem dicit Afflict. *in tit. de iure ſuæ curiæ obſeru. num.* 5. *R.* 4. *lib.* 3. Barbat. *inter conſ.* Alex. *conſ.* 123. *num.* 18 *vol.* 4. & idem Alex. *conſ.* 15. *nu.* 2. *in fin. & nu.* 3. *lib.* 5. vbi quod quando ex præcedentibus, & ſequentibus conſtat Papam fuiſſe informatum, ſi dicatur poſtmodum, *ex certa ſcientia*, prout in caſu noſtro confirmatio præſumitur ex certa ſcientia, in prædictis autem cõfirmationibus fuit inſerta ſubſtantia priuilegiorum confirmatorum, quæ oſtendit cauſæ cognitionem. Gloſ. *in c. Paſtoralis*, §. *Preterea in verſ. ex certa ſcientia de offic. deleg.* Felin. *in c. cum inter col.* 1. *&* 2. *de except.* Decius *in c. porrecta, n.* 15. *de confir. vtil. vel inut.* Roma. *conſ.* 327. *n.* 7. Gabriel. *conſ.* 183. *n.* 14 *lib.* 2. & fuit dictum in cauſa Abulen. *Iuriſdictionis* 25. Ianuarii 1588. coram Orano, & in ſimilibus terminis fuit reſolutum in cauſa Toletana *Admiſſionis* 17. Iunii coram Reuerendiſsimo D. meo Patriarcha Antiocheno. Ita Rota relata ad intentum noſtrum vtilia. Vide dicta ſupra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 33.

Circa §. 45.

300 IN hoc §. ſupplet Pontifex ex *certa ſcientia*, & *motu proprio* defectus, ſi qui interuenerunt in priuilegiorum præfatorum conceſſione, & pro potiori cautela illa *vim, vigorem, & efficaciam* habere debere cõcedit, & indulget.

301 Circa quod notanda ſunt, quę dixi *tom.* 3. *verb. clauſula n.* 70. circa clauſulam illam *ſupplentes defectus*, illam ſcilicet, ſupplere defectus iuris poſitiui, ſaltem accidentales, & qui ſolum pertinent ad iuris ſolemnitatem, & aliquando etiam ſubſtantiales, vt ibi dictũ eſt. Pro quo, præter Authores ibi relatos lege Martã *in tract. de clauſul. p.* 1. *clauſ.* 73. *n.* 14. *& clauſ.* 181. *per tot.* Nota tamen quod quãuis hic Author referens Abbatẽ teneat, quod hęc clauſula non operetur expreſſa obreptione, & falſitate (quod etiam ſequitur Barboſa *in tract. de clauſ. clauſ.* 177. *n.* 17.) nihilominus ex Rota deciſ. apud Mantic. *inter deciſ. ipſius n.* 222. §. *non obſtant*, quod etiam videtur ſequi ex alia Rotæ deciſ. coram Orano in vna Abulenſi *Iuriſdictionis* colligi videtur etiam tollere vitium ſubreptionis. De quo alibi.

Circa

Circa §. 46.

302 HOC loco, conformiter ad priuilegia Innocentii IV. Clementis IV. Innocentii VI. & Alexandri IV. quæ Sixtus IV. confirmat, concedit Fratribus noſtris exẽptionem à ſolutione collectarum, exactionum, decimarum, & quarumcunque quotarum, declarans, & decernens, quod etiam ſi decimæ, ſeu onera huiuſmodi impoſita eſſent quibuſcunque exemptis, etiam Mendicantibus, nihilominus ad ea non teneri Fratres noſtros.

303 Pro quibus primò notanda clauſula illa, *ſicut accepimus*, quæ vtitur Pontifex in principio huius §. ad denotandum ſe accepiſſe nonnulla dubia exorta fuiſſe circa priuilegia relata. Ea namque, iuxta dicta *to. 3. verbo Clauſula n 66.* & ſupra in Mari magno Min. *cir.* §. *39.* non eget iuſtificatione, ſeu probatione eo quod ponitur in gratia motu proprio cõceſſa, prout eſt iſta, de qua in præſenti: etiamſi requireretur talis iuſtificatio, ſi gratia hæc ſolum eſſet ad inſtantiam partis. ſicuti docent Put. *dec.* 100. *lib. 3. in correct.* Seraph. *deciſ.* 1371. *num.* 4. Rota *deciſ* 447. *nu.* 1. & 2. *parte* 1. *Diuerſ. & dec.* 656. *num.* 3. *parte* 2. *Recent.*

304 Pro exemptione autem a ſolutione collectarum, ſeu exactionum quarumlibet nota, quod ſi ea ſint impoſita a poteſtate ſeculari, imponentes ea ſunt excommunicati *capit. nonminus, & cap. aduerſus de immunit. Eccleſ.* & aliis iuribus relatis *3. tomo verbo Gabella quoad Regulares numero* 5. & 23 Filiucius *Tract.* 14. *numero* 43. Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop Allegat.* 50. *numero* 127. Eſtq. hęc excommunicatio Papæ reſeruata in Bulla Cœnę *caſ.* 18. iuxta dicta eo *3. to. verb. Bulla Cœnæ n.* 46. & tractant Filiucius, Vgolinus, Duardus, Alterius, Bonac. & alii Bullæ cœnę Expoſitores. Eſt autem *collecta* idem quod tallia, vel præſtatio, quod ſoluitur à ciuibus pro rebus. Filiucius *Tract.* 16. *cap.* 5. *numero* 103. Exactionum autem nomine veniunt generaliter omnia illa onera, quæ exiguntur, vt ſunt gabella, tributum, pedagium, guidacium, & ſimilia, de quibus dixi eo *verbo Bulla Cœnæ numero* 17. 46. & 47. & tractat Filiucius

liucius *ſupra*. Ab ijs ergo omnibus oneribus eximuntur Religioſi noſtri ex vi huius priuilegii, etiam ſi imponantur non ſolum a ſecularibus Principibus, vel dominis, ſed etiam a Sedis Apoſtolicæ legatis. Pro quo, præter dicta locis relatis, & ſupra circa ſimilia priuilegia in Mari magno Prædicatorum §. 17. & 35. Minorum §. 15. 16. 17. & 36. Vide Ferretum *Tract. de Gabell. & vectigalib. n.* 564. Suarez *de legib. lib.* 5 *.capit.* 13. *& de cenſuris diſp.* 21. *ſect.* 2. *a nu.* 99. Comitelum *lib.* 1. *reſponſion. moral. q.* 95. Portellum *in dub. Regular. verbo Tributum*, ac Hieronymum, Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 63. *a n.* 29.

305 Pro charitatiuo ſubſidio, a quo ſpecificè eximuntur Religioſi noſtri in hoc priuilegio, præter dicta ſupra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 35. nota, quod quamuis propter hoc, & alia priuilegia, præſertim Gregorii XI. Eugenii IV. Sixti V. & Gregorii XIII. exempti ſint noſtri, & plures alii Religioſi ab ipſius ſolutione, nihilominus in Regnis Hiſpaniarum propter reuocationem dictorum priuilegiorum factam a Pio V. & Gregorio XIII. debet ſolui. Rodriguez *in Addit. Summ tomo* 4 *cap.* 142. *n.* 4. Portellus *in dub. Regularium verbo Tributum num.* 3. alter Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 63. *nu.* 33. *& Reſolut.* 137. *n.* 2. & Scholiaſtes huius Maris magni *hic*.

306 Pro exemptione autem a decimis de noualibus propriis manibus; aut ſumptibus laboratis, & de hortis, virgultis, piſcationibus &c. nota quæ dixi *tomo* 1. *c.* 3. *num.* 14. *&* 15. *& to.* 2. *c.* 1. *n.* 32. *& tomo* 3. *verbo Decima quoad Regulares n.* 2. 3. *&* 4. *& ſupra* in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 26. Minorum *circa* §. 28. Eremitarum Sancti Auguſt. *circa* §. 13. Nota etiam decimam Papalem appellari tam in hoc, quam in aliis ſimilibus priuilegiis, decimam partem fructuum de beneficiis Eccleſiaſticis, quam Summi Pontifices reſeruare ſolebant ad neceſſitates Eccleſiæ ſubleuandas, & ad expeditionem belli contra infideles, ad inſtar doni ſolui ſoliti à Leuitis Summo Sacerdoti numerorum *capit.* 18. & 2. Eſdræ *capit.* 10. & refertur *cap.* 1. *de decimis*. Rebuffus *de decimis quæſt.* 13. Hieronymus, Rodrig. loco relato *ex reſolut.* 137.

Circa §. 47.

307 CONTINETVR ſub hoc §. ampliſſimum priuilegium Sixti conceſſum Ordini noſtro pro Pinzocheris, ſeu Tertiariis noſtris, communicando videlicet illis omnia, & ſingula indulta, priuilegia, & indulgentias Ordinum Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum Sancti Auguſtini, conformiter etiam ad conceſſionem Nicolai V. de qua ſupra §. 33. & Eugenii IV. Martini V. & Bonifacii IX. pro Ordine Eremitarum Sancti Auguſtini, quę habetur *ſupra* §. 34. Circa quam materiam quia plura dicta ſunt *tomo* 2. *capitulo* 14. *& tomo* 4 *verbo Tertiarii, & Tertiariæ*, & in Mari magno Eremitarum S Auguſtini *circa* §. 8. alia quoque dicemus infra *circa §.* 84. huius Maris magni, *& §. ſequenti*, ideo ad alia properandum, ſolum animaduertendo huiuſmodi priuilegia Pinzocheris, & Tertiariis conceſſa limitanda eſſe iuxta limitationem traditam a Leone X. in Concilio Lateranenſi. de qua dixi eo *cap.* 14 *n.* 27. ita ſcilicet vt ſolum *viri collegialiter viuentes, ſeu cum clauſtralibus habitantes, ac mulieres virginalem, ſeu cælibem aut caſtam vidualem expreſſo voto, & ſub dicto habitu* (ſcilicet Ordinis) *vitam ducentes, priuilegiis, quibus Fratres Ordinis, cuius tertiæ Regula habitum geſtant, gaudere debeant.* Et iuxta explicationem S. Congregationis, quam ibidem *numero* 28. retuli. Vbi etiam *nu.* 29. de aliis conditionibus pro eiſdem a S. Congregatione requiſitis. Ex quibus etiam colligi poteſt quid ſentiendum de iis, quę ex variis Doctoribus afferunt Carrillo *lib.* 3. *Tertiariorum*, & Hieronymus Rodrig. *in Compend. Reſolut.* 136. Reducenda enim ad prædictas limitationes Concilii, & S. Congregationis.

Cir-

Circa §. 48.

308 CONCEDITVR hoc loco à Sixto IV. facultas Fratribus noſtris ad miniſtrandum Sacramenta Pinzocheris, ſeu Tertiariis, & eorum cadauera poſt mortem ſepeliendum, & ad proprias Eccleſias portandum, etiam ſine Parochorum licentia.

309 Hęc porrò omnia limitanda ſunt iuxta dicta *tomo* 2. *cap.* 14. relato. Etenim, iuxta dicta *ibidem numero* 34. quoad Sacramentorum adminiſtrationem, licet *viri collegialiter viuentes, aut cum Clauſtralibus habitantes, et fœminæ virginalem, cœlibem, aut caſtam vidualem vitam ex voto ducentes, poſſint vti priuilegiis ſuorum Ordinum*, tamen viri ſeparatim viuentes, aut fœminę prædictam vitam non gerentes, quales ſunt maritatæ, aut aliæ, quæ non habent prædictum votum, Euchariſtiam in die Paſchatis, Extremam Vnctionem, & alia Eccleſiaſtica Sacramenta (Sacramento Pœnitentiæ dumtaxat excepto) à proprio Sacerdote ſuſcipere tenentur. Ita enim habetur ex Bullis Leonis X. & declarationibus Sacræ Congregationis, quas retuli, eo *c.* 14. *numero* 27. *et ſeqq.* & ex Caſarubio, Rodriguez, & Gauanto *eo numero* 34. relatis. Ex quo, vt ibidem dixi, ſequitur, quod Euchariſtiam vltra diem Paſchatis, & Sacramentum Pœnitentiæ ſemper, poſſint recipere ab alio, quam à proprio Sacerdote, iuxta ſua priuilegia. An verò ad miniſtrandum Sacramentum Pœnitentiæ tam viris, quam fœminis Tertiariis requiratur approbatio Ordinariorum, ita vt quoad hoc etiam ſit limitatum hoc priuilegium Sixti IV. dixi quid ſentiendum eo *n.* 34.

310 Circa ſepulturam quoque, & cadauerum portationem ad Eccleſias noſtras, etiam licentia parochorum non requiſita, vide limitationem ex Bulla Leonis X. & S. Congregationis declarationibus adductis eo *c.* 14. *n.* 33. *et* 4. *to. verbo Tertiarii, et Tertiariæ n.* 2. 3. *et* 4. præſertim iuxta vltimam editionem Venetam anni 1645.

311 Ex eo autē, quod in hoc priuilegio Sixti IV. dicatur: *Dum eos, vel eas decedere contigerit*, conſtat id quod diximus eo

cap.

cap. 14. *numero* 10. *et* 11. Pontificem ſcilicet loqui de Tertiariis vtriuſque ſexus tam viris, quam fœminis, eoſque in noſtro Ordine admitti; prout clarius, & expreſſius conſtabit ex §. 84. huius Maris magni, vbi idem Pontifex vtitur illis verbis *Vtriuſque ſexus perſonas*, quæ etiam retulimus eo *numero* 11.

Circa §. 49.

312 HOC loco Pontifex extendit priuilegia conceſſa pinzocheris, ſeu Tertiariis, imò etiam Fratribus, & ſororibus Ordinis, ad oblatos, ſeu oblatas, commiſſos, ſeu commiſſas ipſius, ac ſi pro illis eſsent conceſsa. De illis autem latè egi *tom.* 2. *c.* 8. *et to.* 4. *Verbo Oblati, ſeu Commiſſi*, & ſupra in Mari magno Eremitarum Sancti Auguſtini *circa* §. 36.

313 Notat præterea Scholiaſtes huius Maris magni Donatos, ſeu Oblatos noſtrorum Patrum Diſcalceatorum, qui ſolum trium votorum ſimplicium profeſſione ſunt aſtricti, eſse perſonas Eccleſiaſticas, & gaudere priuilegio fori, & Canonis. De quo etiam nos eo *c.* 8. *d. numero* 5. *et* 4. *to. eo verbo Oblati, ſeu Commiſſi à numero* 4. Nota preterea, quòd etiam perſonę oblatę, ſeu commiſsę Monaſterijs Monialium Ordinum Prędicatorum, & Minorum, ſeu aliorum, qui communicant in priuilegijs cum ipſis, gaudent priuilegijs conceſſis, & concedendis ſuis Ordinibus, ex conceſſione huiuſmet Pontificis Sixti IV. in Bulla aurea *circa* §. 4.

Circa §. 50.

314 AMPLIAT, & extendit Pontifex Sixtus Priuilegia à ſuis prędeceſsoribus Innocentio IV. Alexandro IV. & Gregorio XI. noſtris Fratribus conceſsa circa celebrationem tempore interdicti; ita ſcilicet, vt liceat illis eo tempore habere altare portatile, & ſuper illo in locis conuenientibus Miſsas, & diuina officia coram quibuſcunque celebrare, admittendo etiam ſecum Tertiarias, & Oblatas perſonas

ſonas, ac Procuratores, & Aduocatos Monaſteriorum. De qua materia non ſolum dixi *ſupra* §. 3. & 4. *ac* 36 ſed etiam ſæpius. Etenim quod attinet ad altare portatile, & cum eo celebrandum in quouis loco congruenti, dixi *tomo* 1. *capit.* 21. *numero* 14. & 15. *et tomo* 3. *verbo Altare numero* 13. 14. *et* 15. *ac* 16. vbi plura de huiuſmodi Altaribus, ac *tomo* 4. *verbo Oratoria quoad Regulares*, præſertim *num.* 6. ſub quo verbo plura etiam pertinentia ad huiuſmodi Oratoria. Quod attinet autē ad tempus interdicti, de eo dixi *tomo* 1 *capitulo* 21 *numero* 19. & 20. *et to.* 2. *c.* 1. *numero* 21. *et tomo* 3. *verbo Interdictum quoad Regulares n.* 28. *et ſequent.* Similiter quod attinet ad Tertiarias perſonas dixi *t.* 2. *c.* 14. & *t.* 4. *verb. Tertiarij*, & *Tertiaria*, & quod ſpectat ad perſonas Oblatas, plura etiam dixi ad intentum *tomo* 2. *c.* 8. *et tomo* 4. *verbo Oblati ſeu Commiſſi*. Præterea de Procuratoribus, & negotia gerentibus Religionū dixi *tomo* 2. *capitulo* 17. Alia etiam habes in ſimilibus priuilegiis Prædicatorum, in ipſorum Mari magno *circa* §. 39. *et* 40. Minorum §. 39. Eremitarum S. Auguſtini §. 37.

315 Notat vlterius noſter Scholiaſtes priuilegiū hoc admittendi iſtas perſonas tempore interdicti ad officia diuina dubium eſſe an ſit derogatum per Concil. Tridentinū, & Nauarrum id affirmare, eſſe tamen communem fermè ſententiam contrariam. Sed de hoc iam dixi locis relatis, quid ſentiendum. Notat etiā hæc priuilegia ſuſpendi in Hiſpania per Bullam Cruciatę. Sed, cum iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Bulla Cruciatæ numero* 38. ac præcipue *tomo* 2. *capitulo* 1. *numero* 59. per Bullam Cruciatæ ſolum ſuſpendantur priuilegia conceſſa Monaſterijs, Eccleſiis, Hoſpitalibus, Confraternitatibus. Vniuerſitatibus, pijs locis, & ſingularibus perſonis; hoc autem priuilegium, & ſimilia conceſſa ſint Ordinibus, & Religionibus ipſis, ideo videtur dicendum non ſuſpendi per illam. Præſertim cum ſint conceſſa in ordine ad ſeculares, quos non comprehendi in dicta ſuſpenſione eis locis dixi. Vide Sanchez, Dianam, Ludouicum a Cruce, & Cardinal. Lugo eis locis relatos.

316 Extat etiam ſpecialis quædam conceſſio pro Fratribus Ordinis SS. Trinitatis ex Clem. VII. in Bulla recitata a Rodriguez *in Bullario in Clem. VII. Bulla* 6. vbi Pontifex hæc habet: *Volumus inſuper, ac præcipimus, quod cum dicti Fratres procuratores, vel eorum nuntii ad aliquas Eccleſias aduenerint interdictas, in eorum iucundo aduentu Eccleſiæ aperiantur, ac campa-*

ne

ne pulsentur, ac quod ibidem campanis pulsatis, et ianuis apertis diuina officia celebrentur, ac corpora mortuorum ibidem Ecclesiastice tradantur sepulturæ, nisi excommunicati nominatim fuerint, aut publici vsurarii. Notant hoc priuilegium Portellus *in dub. Regular. verbo Interdictum in Addit. numero* 4. & Hieronymus Rodriguez *in Compend. verbo Interdictum Resolut.* 80. *numero* 33. Notare etiam oportet circa illud, simile priuilegium concessisse Innocentium IV. Ordini B. Mariæ de Mercede, vt patet ex Bullario huius Ordinis in hoc Pontifice Bulla 2. Vbi Notat eius scholiastes Seraphinus Freitas hoc etiã priuilegiũ concessum fuisse Templarijs, esseque reuocatum per *cap. Alma mater*. prout tenent Glossa, Rodriguez, & Collector, licet posteaidem Scholiastes in Bullam 2. Bonifacii VIII. dicat esse reualidatum, & de hoc iterum se acturum, quamuis non videam hanc reualidationem. Priuilegium autem Clem. VII. pro Trinitariis non patitur hanc exceptionem.

Circa §. 51.

317 CONceditur hoc loco facultas nostris Religiosis ad ministrandum Sacramenta ijs, qui in nostris immorantur obsequijs, & eos sepeliendum in cœmeteriis nostris, cum decesserint, in confirmationem priuilegij Alexandri IV. de quo in §. 13.

318 Circa quod notat Scholiastes huius Maris magni per istos famulos, seu familiares, qui nostris immorantur obsequiis, intelligi illos, qui sub gubernatione Prælati in nostris Conuentibus assistunt, etiamsi aliquando extra Monasteria sint in eorum negotiis occupati. Quod latè probaui *tomo* 2. *capitulo* 16. *numero* 1. *et* 14. maximè propter decretum Concil. Trid. *sess.* 24. *capitulo* 11. De quo etiam Ludouicus a S. Ioanne *in Summa tomo* 1. *quæstione* 8. *artic.* 9. *de Eucharistia dub.* 3. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Resolut.* 63. Villalobos *in Sum. Tract.* 10. *de Extrema Vnction. dub.* 6. *numero* 3. & Quintana Dueñas *in singular. Tract.* 5. *singul.* 3. *et* 4. Notat etiam idem Scholiastes dubium esse an hoc priuilegium suspendatur in Regnis Hispaniæ per Bullam Cruciatę, & dicit cum Rodriguez

in

in Additionib. ad Bullam §. 5. in fin. vtendum esse cum moderatione. Sed quamuis moderatio, & modestia maximè consulenda sit Religiosis, nihilominus, iuxta dicta *circa § precedentem* videtur dicendum non suspendi hoc priuilegium per Bullam Cruciatæ.

319 Dubitari autem potest, an cum in hoc priuilegio solum concedatur facultas Fratribus nostris ad sepeliendum dictos familiares in cœmeteriis nostris, possimus eos sepelire etiam in Ecclesiis. Et videtur dicendum, quod ex vi huius priuilegii non possint sepeliri nisi in cœmeteriis. Ratio est, quia aliud est cœmeterium, de quo in hoc priuilegio, aliud vero Ecclesia, aut Oratorium, de quibus hic nulla fit mentio; & Ecclesia, seu Oratorium nobiliora loca sunt quam cœmeteria, quæ sunt veluti accessoria illis, *de consecrat. Eccles. in 6. ca. vnic.* Vnde antiquitus solum Episcopi sepeliebantur in Ecclesiis, reliquus vero populus fidelium in cœmeteriis, licet postea consuetudine introductum sit vt fideles omnes possent in Ecclesiis sepeliri. Stephanus Durant. *de ritib. Eccles. lib. primo capit.* 23. Villalobus *in Summ. parte 2. tractat.* 31. & alii apud Barbosam *de iure Ecclesiastic. libro 2. capitulo* 10. *numero* 6. 7. & 8. Ad intentum ergo cum Pontifex solum concedat facultatem sepeliendi dictos familiares in cœmeterijs, videtur voluisse limitare locum sepulturę, & quod non esset Ecclesia. Dixi autem *ex vi huius priuilegij*, nam ex vi alterius Alexand. IIII. de quo in §. 13. cum in illo indefinitè, & indeterminatè concedatur facultas tradendi dictos familiares *Ecclesiasticæ Sepulturæ*, non determinando sepulturæ locum; possumus illos etiam in Ecclesiis sepelire; siquidem Ecclesia ex vsu fidelium est locus sepulturę pro omnibus *ca. nullus 13. quæst. 2. ca Ecclesiam de consecrat. d. 1. capit. ex parte, capit. cum liberum de sepult.*

320 De aliis porrò quæ spectant ad administrationem Sacramentorum pro istis familiaribus vide dicta *eo capit.* 14 relato, & supra in Mari magno Prædicatorum circa §. 11. & Minorum *circa §.* 9. et obserua, quod dictum istis locis, scilicet, quod ad ministrandū familiaribus (intellige iuxta Concilium Tridentinum *sess.* 24. *capit.* 11. si actu seruiunt Monasteriis, & intra eorum septa, et obedientia viuunt) Sacramentum Pœnitentiæ non requiri approbationem ab Ordinario, sed tantum a Prælato Religionis, declaratum esse a S. Congrega-

tione nouissimè etiam approbat Barbosa *in Summ. Apostolic. decis. verbo Familiares n.* 18. ex Armendariz.

Circa §. 32.

321 PRIVILEGIVM, de quo in hoc §. agitur, concessum etiam est Prędicatoribus in eorum Mari magno §. 12. & Minoribus in eorum etiam Mari magno §. 10. Consistit autem in hoc, quòd familiares, Procuratores, & operarii nostri non sint obnoxii censuris, quæ generaliter promulgantur in terris, in quibus residentFratres nostri. Sed quòd possint diuina audire sicut iidem Fratres, nisi specialiter excommunicati, vel interdicti fuerint.

322 Circa quod priuilegium, prętter dicta locis citatis, in Mari magno Prædicatorum, & Minorum, & locis ibi relatis, vlterius notandum, priuilegium istud (prout notat etiam Scholiastes huius Maris magni) limitatum esse à Concilio Trident. *sess.* 24. *capit.* 11 ita vt prædicti familiares, Procuratores, & operarii nostri non possint potiri ipso, nisi actu seruiant Monasteriis, et inter eorum sepia, & sub eorum obedientia viuant. Quod intellige, probabiliter, iuxta dicta *tomo* 2. *capitulo* 16. *num.* 14. (quod etiam deseruit pro his, quæ superius diximus de familiaribus) quatenus istud Priuilegiũ *perturbationem in Episcoporum iurisdictione excitare, & exemptis occasionem laxioris vitæ præbere* cognoscetur, vt idem Concilium in principio illius capitis dicit, & nos eo loco ex Rodriguez notauimus. Notat etiam alter Rodriguez *in Compend. verbo Excommunicatio Resolut.* 62. *num.* 9 requiri etiam ad hoc quod dicti familiares fruantur dicto priuilegio, quòd sub Regula Religionis viuant, quia Concilium hoc requirit. Sed nec hoc est verum, nec Concilium id requirit; loquitur enim sub disiunctione, scilicet dicen. *Exceptis ijs, qui prædictis locis* (Monasterijs) *actu seruiunt & intra eorum sepia ac domos residentsubque eorum obedientia viuunt.* Subdit postea sub disiunctione. *Siue ijs, qui legitimè, & secundum Regulam earumdem militiarum professionem fecerint.* Vbi de veris professis est sermo, & de quibus etiam intelligo

telligo id quod ſubdit Concilium . *De qua Ordinario conſtare debeat*. Nota etiam moderatum eſſe hoc priuilegium ante Concilium Tridentinum à Concilio Lateranenſi, & Leone X. iuxta dicta eo *capit. 16. num. 13.* ita ſcilicet, quòd operarii noſtris ſeruitijs inſiſtentes ſententijs excommunicationis promulgatis illaqueati eſſent, & eſſe cenſerentur, ſi illis cauſam dediſſent, aut dantibus conſilium, auxilium, vel fauorem præſtitiſſent.

323 Notandum etiam, ex eo Pontificem in principio huius §. dixiſſe: *Si quando autem in terris, in quibus reſidetis, vel in earum perſonas excommunicationis, ſeu interdicti ſententias contigerit promulgari &c.* indefinitè, & indeterminate, quia ſcilicet, ea debent intelligi ſecundum diſtributionem accõmodam vt dicitur. Etenim, iuxta dicta *tomo 3. verbo Interdictum quo ad Regulares num. 8.* licet excommunicari nequeant Vniuerſitates, Collegia, Eccleſiæ, & ſimilia, ſed ſolum perſonæ; interdici tamen poſſunt tam perſonæ, quam prædictæ Vniuerſitates Collegia &c. prout Nauarrus, & Toletus eo loco relati, & communiter Doctores tenent. Propterea ergo Pontifex indeterminatè, & indiſtinctè loquitur de huiuſmodi cenſuris.

Non verò nominat ſuſpenſionem, quia hac cenſura non afficiuntur ſæculares, ſed ſolum Eccleſiaſticæ perſonæ, iuxta dicta *tomo 4. verbo ſuſpenſio quoad Regulares numero 1. & 3.* dicti autem familiares, ſeu operarii Fratrum perſonæ ſeculares, ſaltem regulariter loquendo, ſolent eſſe.

Circa §. 53.

324 CONCEDITVR hoc loco vt in excommunicatorum terris liberè commorari possint Fratres nostri, & ab eis tunc, & etiam quando per ipsos transierint, necessaria vitæ deposcere, ac recipere.

325 Circa quam concessionem notat Scholiastes noster ferè nihil habere præter ius commune. Sed, vt dixi in simili priuilegio Prædicatoribus concesso in eorum Mari magno *circa §. 13.* dici potest hanc, & similes concessiones, seu priuilegia continere aliquam gratiam supra ius commune, & deseruire posse Regularibus prędictis ad communicandũ cũ præfatis excommunicatis non toleratis, seu vitandis, quando in eorum terris commorantur, non solum in eis, quę pertinent ad ipsorum excommunicatorum conuersionem; aut salutem spiritualem, neque in proxime illa concernentibus, qualia sunt salutationes, & allocutiones, quę inter ea admiscri solent, iuxta dicta *tomo 3. verbo Excommunicatio quo ad Regulares n.* 45. ex Syluestro, Nauarro, Rodriguez, & Bonacina, sed etiam in aliis, quæ solum remotè, & mediate conducunt ad prædicta. Similiter, iuxta dicta ibidem, concessio ista de postulando, ac recipiendo necessaria vitę ab excommunicatis, extendi etiam debet, ne inutilis reddatur, etiam pro casu quo tales excommunicati essent vitandi, aut non tolerati. Vide alia eo §. 13. & in Mari magno Minorum *circa* §. 11. pręcipuè quod attinet ad causam huius concessionis, quam exprimit Papa illis verbis: *quia vos voluntariam patientes paupertatem* &c. an scilicet quando cessat causa finalis priuilegii, cesset ipsum priuilegium, quę est difficultas communis tam pro isto quam pro multis aliis priuilegijs.

325 Quia verò contingere potest, quod isti excommunicati sint hęretici, ideo quęri potest, an liceat Religiosis apud illos existẽtes illis prędicare pro ipsorũ cõuersione ad fidẽ. Et dicendũ. quod licet, iuxta dicta *to. 3. verb. Concionari, & Concionator Regularis n. 3.* cõcionandi munus solũ cõueniat Prælatis Ecclesia-

rum

rum, & Religiosis non nisi ex priuilegio, nihilominus existentes in terris hæreticorum possunt id munus exercere ex voluntate præsumpta Papæ, & Pastorum Ecclesiæ, si expressa illorum licentia haberi non possit. Sic colligo ex Cardinali Lugo *de fide disput. 19. sect. 1. numero 46.* Et ex eo, quod cum Mendicantes sint cooperatores, seu coadiutores Episcoporum, prout sæpius dixi, & colligitur ex Clementina *Dudum de sepultur.* procul dubio debent præsumere pro tali casu necessitatis, seu vtilitatis Ecclesiæ, posita ipsorum capacitate ad id munus exercendum se habere licentiam ad id faciendum a prefatis Ecclesiæ Pastoribus. An verò id fieri possit etiam cum custodia armatorum, ne impediatur ab hæreticis talis prædicatio, tractant Castrus Palaus *parte 1. Tract. 4. disput. 2. punct. 5. numero 9.* Diana *6. p. Tract. 4 Resolut. 15.* & Lugo *supra sect. numero 52.* & 53. ex alijs. De quo etiam Rodriguez *tomo 3. quæstion. 32. articulo 4.*

Circa §. 54.

326 CONCEDIT hoc loco Papa Sixtus Generali, & Prouincialibus facultatem ad absoluendum Fratres, & dispensandum cum illis, in quibuscunque casibus, in quibus in censuras, vel irregularitates incurrerint, nisi in casibus (inquit Pontifex) *in præsentibus litteris exceptis.*

327 De qua facultate multa diximus non solum in præsenti opere in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 14. 15. 41. & 42. & in Mari magno Minorum §. 12. 40 & 49. Eremitarum Sancti Augustini §. 43. & 44. sed etiam in multis aliis locis ibi relatis, quę quidem sufficere possent ad intentum; alia tamen pro maiori notitia rei valde necessariæ addenda.

328 Et primò quidem, casus excepti a Pontifice in hoc priuilegio, & in quibus declarat se non concedere facultatem ad absoluendum seu dispensandum, sunt, iuxta dicenda infra *circa* §. 62. quoad absoluendum, hæresis cum relapsu, schisma, falsificatio litterarum Apostolicarum, & delatio prohibitorum ad infideles, sicut etiam in Mari magno Prædicatorum §. 41. Minorum §. 40. & Eremitarum Sancti Augustini §. 43. Quoad dispen-

ſpenſandũ verò, iuxta dicenda infra cir. §. 63. ſunt, irregularitas propter homicidium voluntarium, bigamiam, ſeu mutilationem membrorum, quæ etiam irregularitates exceptæ ſunt in Mari magno Prędicatorum §. 42. Minorum §. 49. Eremitarum S. Auguſtini §. 44.

329 Pro vſu autem horum priuilegiorũ nota abſolutionem datam à Prælatis, quibus conceduntur, valere, etiam ſi ipſi ignorent illa. Iuxta iuris regulam, *Si non valet quod ago vt ago, valet vt valere poteſt*. Quæ interpretanda eſt, quod ſemper quis vult valere actum omni modo quo valere poteſt. Imò, & in dubio hoc præſumendum eſt de intentione abſoluentis. Panormitanus *in cap. licet de offic. ord. & in cap. cum ſuper de offic. deleg. numero 12.* Portellus *in dub. Regularium verbo Prælatus numero 34.* Hieronymus Rodriguez *in Comp. reſol. 3. n. 13.* poſt alterum Rodriguez. Deſeruiet autem hæc regula, præſertim pro abſolutione, & diſpenſatione, quæ concedi ſolent à Prælatis Regularibus tempore viſitationum, de qua dixi ſupra in Mari magno Eremitar. §. 44. Valebunt namque, etiam ſi Prælati ignorent hæc, vel alia priuilegia.

330 Pro quo vlterius notandum huiuſmodi abſolutionem ſeu diſpenſationem in Ordine noſtro dari debere non ſolum in viſitationibus, & capitulis, ſed etiam in magnis ſolemnitatibus. Ita enim habetur in Breuiariis noſtris etiam à Sede Apoſtolica, & Gregorio XIII. approbatis, in quibus talis forma aſſignatur. Dicto *Confiteor* Deo & *Miſereatur*, Prælatus dicit: *Si tenemini aliquo vinculo excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, in quantum ſe extendunt gratiæ, & priuilegia Ordini noſtro indulta, mihi commiſſa, & vobis conceſſa: ego abſoluo vos, & reſtituo vos Sacroſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & unitati fidelium. In nomine* Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. *Amen. Eadem authoritate ego diſpenſo vobiſcum ſuper omni irregularitate, ſi quam contraxiſtis; & habilito vos executioni Ordinum, & officiorum veſtrorum. Item eadem auctoritate facultatem vobis damus, vt poſſitis abſolui à Confeſſoribus per nos, vel alios ſuperiores veſtros approbatis, pro hac vice eligendis, ab omnibus caſibus nobis reſeruatis, & ab omni tranſgreſſione* Regulæ, & *Conſtitutionum, & admonitionum maiorum veſtrorum, & ab omni pœnitentia oblita, & neglecta. Item remittimus vobis pœnas, quaſcunque vobis debitas propter tranſgreſſionem Regulæ, fractionem ſilentij in Choro. Sacriſtia*, Capitulo,

Cla-

Clauſtro, Refectorio, & Dormitorio. Additur etiam pro Prouinciali, vel eius Vicario. *Et quæcunque alia, de quibus conſueuit fieri remiſſio in conſimilibus ſolemnitatibus, vel capitulis; & precamur vt ſitis abſoluti hic, & ante Tribunal Domini noſtri Ieſu Chriſti: b. beati, qui vitam æternam, & viuatis in ſecula ſeculorũ. Amen.* Subungitur poſtea debere iniungi pœnitentiam ad libitum Prælati: Quia id eſt omnimodè neceſſarium, ſaltem propter vſum, & praxim Curiæ in ſimilibus abſolutionibus, & diſpenſationibus, iuxta dicta *to. 3. verbo Irregularitas n. 86.*

331 Præterea notandum, huiuſmodi abſolutiones, & diſpenſationes valdè, magnique habendas, & æſtimandas eſſe. Primò quidem, quia, iuxta dicta *tomo 1. capitulo 18. numero 93.* illæ deſeruiunt non ſolum pro cenſuris, & irregularitatibus dubiis, obſcuris, ſeu ignoranter incurſis, ſed etiam pro cenſuris, & irregularitatibus certis, & manifeſtis, ſaltem pro foro conſcientiæ, iuxta ibidem dicta. Secundò, quia adeo vtiles ſunt, vt Religioſi per illas abſoluti, aut diſpenſati, ſi poſtea recordentur de illis, non tenentur amplius abſolutionem, aut diſpenſationem quærere; ſed ſatisfaciant cõfitendo peccata, ob quæ illas incurreruut. Nauarrus *in Manu. capit. 26. numero 13.* Peirinis *to. 1. priuilegiorum Minimorum conſt. 1. dub. 2. num. 42.* Candidus *tomo 1. diſquiſit. moralium diſquiſit. 3. art. 40. numero 3.* Tamburinus *de iure Abbatum diſput 4. q. 12. numero 12.* Tertiò, quia, ſi caſus eſſet, quod illę cenſuræ, à quibus Religioſi tunc abſoluuntur, & peccata propter quæ illas incurrerunt, eſſent reſeruatę, cum cenſuræ ipſæ tunc ſint ablatę, peccata illa iam reſeruata non manent, ſed poteſt illa confiteri Confeſſario non habenti authoritatem abſoluendi à reſeruatis. Ita enim habent Nauarrus, & Peirinis relati, & ſequitur ex communi doctrina, quam attuli *tomo 3. verbo caſus reſeruati Regularium numero 17. & verbo Bulla Cruciatæ numero 21.* quod ſcilicet, ablatis cenſuris caſuum reſeruatorum, iam peccata non manent amplius reſeruata, ita vt poſtea poſſint à quocunq; Confeſſario abſolui. Quartò, quia non ſolum deſeruiunt pro tollendis cenſuris, & irregularitatibus, ſed etiam pro tollendis pœnis, quę impedire poſſent executionem officiorum Ordinis, prout colligitur ex illis verbis formæ relatę: *Et habilito vos executioni Ordinum, & Officiorum veſtrorum.* Et ita ſupponunt Sigiſmundus de Bononia *de electione Prælatorum dub. 99. numero 3.* & Samuellius *de Canonicis Elect. tract. 2. controu. 10.*

concl. 3. poſt Sylueſtrum, Nauarrum, Sayrum, & Coriolanum. Quintò, quia huiuſmodi facultas extẽdi poteſt etiam ad abſentes, ita vt Prælati ex vi ſuorum priuilegiorũ abſoluentes, & diſpẽſantes ſuos ſubditos in prędictis Capitulis, viſitationibus, aut feſtiuitatibus poſſint etiam illam extendere ad ſubditos abſentes, iuxta dicta *tomo* 3 *verbo Abſolutio. numero* 16. ex Auila, & Laymano ibi relatis. Suffragatur etiam Tamburinus *ſupra numero* 15. id quoque extendens etiam reſpectu ſubditorum inuitorum, & non petentium talem abſolutionem, ſeu diſpenſationem. Semper tamen præſupponendum eſt Prælatum illum, qui diſpenſat, & abſoluit, habere facultatem, vel iure communi vel ex priuilegio aliquo ad tales cenſuras, irregularitates, vel pœnas tollendas.

332 Cum autem non ſit determinatum, quęnam ſint illæ magnę ſolemnitates, in quibus talis abſolutio, & diſpenſatio dari poteſt, ideò ſtandum eſt vſui Religionis, qui eſt quod feria quinta Maioris hebdomadæ id fiat. Quia etiam Commemoratio ſolemnis Beatiſſimæ Virginis eſt præcipuum feſtum Religionis, ideo tali die etiam dari poteſt. Imò etiam in Natali Domini, Epiphania. Paſchate Pentecoſte, Annunciatione, & Aſſumptione B. Virginis, feſto Apoſtolorum Petri, & Pauli, omnium Sanctorum, quia iſtæ feſtiuitates cenſentur ſolemniores, iuxta dicta ex declaratione etiam S. Congregat. *tomo* 1. *capitulo* 21. *numero* 3. *& tomo* 4. *verbo Oratoria quoad Regular. numero* 3.

333 Vlterius etiam pro praxi Regularium circa priuilegia relata, nota quod ſi Prælatus iuſtè, vel iniuſtè non vult vti hac authoritate ad abſoluendum, vel diſpenſandum ſubditum, non propterea ipſe ſubditus poteſt abſolui à quocunque confeſſario ex licentia præſumpta Prælati, ſiquidem talis licentia cum ſit expreſsè negata, non poteſt vllo modo dici præſumpta. Rodriguez *to.* 1. *quæſt regul. quæſt.* 20 *ar.* 30 *& q.* 21. *ar.* 5. alter Rodriguez *in Comp. reſolut.* 3. *n.* 16. Quomodo autem regulariter loquendo Superiores potius ſe faciles, quã difficiles exhibere debeãt in auctoritate illa concedenda, vel vtẽda dixi 3. *to. verbo Caſus reſeruati Regularium num.* 7. ex Cardinali Lugo, & Patre Candido. Vbi etiam alia ad intẽtum. Quid etiam facere debeat ſubditus cui authoritas abſolutionis à caſibus reſeruatis denegata eſt, & ipſe non poſſit ceſſare à celebratione, vel communicatione ſine ſcandalo, aut infamia, habes ex dictis eo verbo

bo *Casus reseruati Regularium n* 24. De quo etiam vide vtru nque Rodriguez supra, ac Villalobos *prim. par. Summæ tract. 9. diffic.* 40.

334 An hęc priuilegia suffragari possint illis, qui in hos casus inciderunt in contemptum ciuium, vel ex confidentia ipsorum, dicetur infra circa §.62. Vide etiam dicenda circa §.55. sequętę.

Circa §.55.

335 COncedit vlterius hoc loco Pontifex, vt Prælati ipsi, videlicet Generalis, & Prouinciales, ipsorumque vices gerentes possint absolui, & dispensari, iuxta formam Priuilegii, de quo *in* §. *præcedenti*. Habetur etiam hoc priuilegium in Mari magno Prædicatorum § 15. & Minor. §. 13.

336 Nota tamen circa illud, videri concessum ex vi priuilegii §. *præcedenti* relati, non solum quia iuxta dicta *to.* 1 *c.* 18. *n.* 52. & *to.* 4. *verbo Prælatus Regul. num.* 19. eas facultates, quas Prælati habent erga suos subditos, habent etiam circa seipsos, ne sint peioris conditionis Prælati, quam subditi (iuxta limitationem tamen traditam eo *n.* 19. ex Cardinali Lugo) sed etiam, quia iuxta dicta etiam eo 4. *tom. verbo Priuilegia Regularium num* 5. ex Rodriguez, & Tamburino, priuilegia siue realia, siue personalia concessa Religiosis extenduntur etiam ad Prælatos, etiã si in illis non exprimantur. Eò etiam præsertim, quod priuilegia conceduntur Religiosis ob labores, quos patiuntur pro Ecclesia Catholica, & propter eorum merita, in quibus Prælati non sunt inferiores suis subditis. Rodriguez *to.* 1. *Quæst. Regul. q.* 2. *ar.* 8. post Caietanum, & Sylvestrum, Coriolanus *p.* 1. *de casib. sect.* 1. *artic.* 22. Miranda 2 *tomo Man q.* 34. *art.* 14. Bossius *sect.* 1. *de Iubilæo cas.* 10. *nu* 188. Freitas *in Scholio ad Bullarium Ordinis* S. *Mariæ de Mercede in Benedicto XIII. Bulla* 5. & Bordonus *Resolut.* 3, *num.* 23. Addens bene id intelligi de illis facultatibus, quæ conceduntur Prælatis indistinctè in ordine ad subditos: non vero de facultate speciali pro casu, & persona particulari, quia tunc censetur electa personę industria, ac proinde non potest alteri communicare nec pro se, nec pro alio.

337 Maximè nota, quod quamuis in hoc priuilegio, sicut neque in alio, quod §. *præcedenti* relatũ est, nõ fiat mẽtio immediatorũ

Prę-

Prælatorum, ac per conſequens noſtri Priores non habeant ex vi illius hanc authoritatem abſoluendi, & diſpenſandi erga ſubditos, nec ipſorum confeſſarii erga ipſos Priores; nihilominus tamen, quia in Mari magno Prædicatorum §. 14. & 15. conceditur hæc facultas Prioribus Conuentualibus, ideo per communicationem priuilegiorum, qua fruuntur Mendicantes poſſunt etiam vti hac facultate Priores locales noſtri Ordinis. Idē dico propter cōmunicationē priuilegij Iulij II. pro Minimis in eorum Mari magno § 9. ibi enim conceditur ſimilis facultas Correctoribus huius Ordinis, qui correſpondent noſtris Prioribus localibus. Adde etiam, quod ex priuilegio Eugenii IV. de quo ſupra § 15. confirmato, & ampliato a Sixto IV. infra §. 62. videtur quod etiam Priores locales habeant eandem facultatem.

Circa §. 56.

338 PRIVILEGIVM ſub hoc §. contentum ſimile eſt aliis conceſſis Prædicator. Ordini in ipſorum Mari magno §. 16. & Minorum §. 14. Per illud autem conceditur Generali, & Prouincialibus, ac eorum vices gerentibus, vt volentes ingredi Religionem poſſint abſoluere a cenſuris a iure, vel a Iudice generaliter promulgatis, & diſpenſare cum illis in irregularitatibus contractis ab ipſis propter celebrationem vel Ordinum ſuſceptionem cum talibus cenſuris, vel quia in locis interdictis celebrauerint. Quod etiam priuilegium extendit Pontifex erga eos, qui poſt aſſumptum habitum, & profeſſionem emiſſam recoluerint ſe in ſęculo talibus ſententiis innodatos fuiſſe.

339 Circa quod priuilegium nota cum Scholiaſte huius Maris magni, quod ad præbendum, vel dandum huiuſmodi abſolutionem, ſeu diſpenſationem Nouitiis non ſit neceſſarium, quod habitum Ordinis antea ſuſceperint, ſed ſufficere, vt eum poſtea recipiant. Id enim manifeſte colligitur ex verbis illis *Volentibus veſtræ aggregari Religioni*, ea enim denotant loqui etiam de illis ante habitus ſuſceptionem. Clarius colligitur ex illis, quæ ſubiunxit Pontifex, ſcilicet: *Volumus autem nihilominus*,

nus, quod postquam fuerint absoluti huiusmodi volentes aggregari prædictæ Religioni, *nisi mox Ordinem vestrum intrauerint, quacunq. etiam eiusdem Ordinis Prælatorum licentia non obstante, eo ipso in pristinas sententias, a quibus eos taliter absolui contigerit relabantur* Pro quo vide dicta *tomo* 4. *verbo Nouitij, & Nouitiæ Religionum numero* 43.

340 Nota etiam, quod quamuis in hoc priuilegio nulla fiat mentio de Prioribus localibus, sed solum de Generali, Prouincialibus, & eorum vicem gerentibus, nihilominus, quia in Mari magno Prædicatorum §. 16. relato id conceditur etiam Prioribus localibus, & in Mari magno Minimorum §. 9. id quoque conceditur Correctoribus, qui sunt Prælati locales, ideo saltem per communicationem priuilegiorum possunt nostri Priores locales hac facultate vti, iuxta dicta supra *numero* 337.

341 Quomodo intelligenda clausula illa, *Ita tamen, ut si aliqui ex huiusmodi sententijs propter debitum sunt astricti, satisfaciant vt tenentur*, vide quæ dixi in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 16. Vbi etiam quid dicendum de illis, qui habitum suscipiũt in fraudem censuræ aut pœnæ, & an hoc priuilegium extendatur ad vtrumque forum, & quomodo intelligenda clausula illa *seruata forma canonica*. Pariter etiam an Nouitii possint etiam absolui à sententiis, seu censuris specialiter contra ipsos promulgatis, & à casibus in Bulla Cœnæ Domini contentis, dixi in Mari magno Minorum *circa* §. 14. vbi etiam alia ad intentum.

342 Circa clausulam etiam de illis sic absolutis, et postea Ordinem non ingredientibus, scilicet *Eo ipso incidant in pristinas sententias*, consule dicta *tomo* 4. *verbo Nouitii, & Nouitiæ Religionum numero* 36. & dicenda infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 9. in simili priuilegio ipsi concesso. Quid etiam importet clausula illa *Quacunque etiam eiusdem Ordinis Prælatorum licentia non obstante*, dixi in Mari magno Minorum *circa* §. 14. Quid verò illa, *Cæterum vestra discretio cautè prouideat &c. vt scandalum euitetur*, dicam in Mari magno Minimorum *circa* §. 9. relatum.

Circa

tione nouissimè etiam approbat Barbosa *in Summ. Apostolic. decis. verbo Familiares n.* 18. ex Armendariz.

Circa §. 32.

321 PRIVILEGIVM, de quo in hoc §. agitur, concessum etiam est Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 12. & Minoribus in eorum etiam Mari magno §. 10. Consistit autem in hoc, quòd familiares, Procuratores, & operarii nostri non sint obnoxii censuris, quæ generaliter promulgantur in terris, in quibus residentFratres nostri. Sed quòd possint diuina audire sicut iidem Fratres, nisi specialiter excommunicati, vel interdicti fuerint.

322 Circa quod priuilegium, præter dicta locis citatis, in Mari magno Prædicatorum, & Minorum, & locis ibi relatis, vlterius notandum, priuilegium istud (prout notat etiam Scholiastes huius Maris magni) limitatum esse à Concilio Trident. *sess.* 24. *capit.* 11 ita vt prædicti familiares, Procuratores, & operarii nostri non possint potiri ipso, nisi actu seruiant Monasteriis, et inter eorum sepia, & sub eorum obedientia viuant. Quod intellige, probabiliter, iuxta dicta *tomo* 2. *capitulo* 16. *num.* 14. (quod etiam deseruit pro his, quæ superius diximus de familiaribus) quatenus istud priuilegiũ *perturbationem in Episcoporum iurisdictione excitare, & exemptis occasionem laxioris vitæ præbere* cognoscetur, vt idem Concilium in principio illius capitis dicit, & nos eo loco ex Rodriguez notauimus. Notat etiam alter Rodriguez *in Compend. verbo Excommunicatio Resolut.* 62. *num.* 9 requiri etiam ad hoc quod dicti familiares fruantur dicto priuilegio, quòd sub Regula Religionis viuant, quia Concilium hoc requirit. Sed nec hoc est verum, nec Concilium id requirit; loquitur enim sub disiunctione, scilicet dicen. *Exceptis ijs, qui prædictis locis* (Monasterijs) *actu seruiunt & intra eorum sepia ac domos residenl; subque eorum obedientia viuunt.* Subdit postea sub disiunctione. *Siue ijs, qui legitime, & secundum Regulam earumdem militiarum professionem fecerint.* Vbi de vetis professis est sermo, & de quibus etiam intelligo

telligo id quod ſubdit Concilium . *De qua Ordinario conſtare debeat* . Nota etiam moderatum eſſe hoc priuilegium ante Concilium Tridentinum à Concilio Lateranenſi, & Leone X. iuxta dicta eo *capit. 16. num.* 13. ita ſcilicet, quòd operarii noſtris ſeruitijs inſiſtentes ſententijs excommunicationis promulgatis illaqueati eſſent, & eſſe cenſerentur , ſi illis cauſam dediſſent, aut dantibus conſilium, auxilium , vel fauorem præſtitiſſent .

323 Notandum etiam, ex eo Pontificem in principio huius §. dixiſſe: *Si quando autem in terris , in quibus reſidetis , vel in earum perſonas excommunicationis, ſeu interdicti ſententias contigerit promulgari &c.* indefinitè, & indeterminate, quia ſcilicet, ea debent intelligi ſecundum diſtributionem accõmodam vt dicitur . Etenim, iuxta dicta *tomo 3. verbo Interdictum quo ad Regulares num.* 8. licet excommunicari nequeant Vniuerſitates, Collegia, Eccleſiæ, & ſimilia, ſed ſolum perſonæ; interdici tamen poſſunt tam perſonæ, quam prædictæ Vniuerſitates Collegia &c. prout Nauarrus, & Toletus eo loco relati, & communiter Doctores tenent . Propterea ergo Pontifex indeterminatè, & indiſtinctè loquitur de huiuſmodi cenſuris .

Non verò nominat ſuſpenſionem, quia hac cenſura non afficiuntur ſæculares , ſed ſolum Eccleſiaſticæ perſonæ , iuxta dicta *tomo 4. verbo ſuſpenſio quoad Regulares numero* 1. & 3. dicti autem familiares , ſeu operarii Fratrum perſonæ ſeculares, ſaltem regulariter loquendo, ſolent eſſe.

Circa §. 53.

324 CONCEDITVR hoc loco vt in excommunicatorum terris liberè commorari possint Fratres nostri, & ab eis tunc,& etiam quando per ipsos transierint, necessaria vitæ deposcere,ac recipere.

325 Circa quam concessionem notat Scholiastes noster ferè nihil habere præter ius commune. Sed, vt dixi in simili priuilegio Prædicatoribus concesso in eorum Mari magno *circa §. 13.* dici potest hanc, & similes concessiones, seu priuilegia continere aliquam gratiam supra ius commune, & deseruire posse Regularibus prędictis ad communicandũ cũ præfatis excommunicatis non toleratis, seu vitandis, quando in eorum terris commorantur,non solum in eis, quę pertinent ad ipsorum excommunicatorum conuersionem; aut salutem spiritualem,neque in proxime illa concernentibus, qualia sunt salutationes,& allocutiones, quę inter ea admisceri solent, iuxta dicta *tomo 3. verbo Excommunicatio quo ad Regulares n.* 47.ex Syluestro, Nauarro, Rodriguez, & Bonacina, sed etiam in aliis, quæ solum remotè, & mediate conducunt ad prædicta. Similiter,iuxta dicta ibidem, concessio ista de postulando, ac recipiendo necessaria vitę ab excommunicatis, extendi etiam debet, ne inutilis reddatur, etiam pro casu quo tales excommunicati essent vitandi, aut non tolerati. Vide alia eo §.13. & in Mari magno Minorum *circa* §. 11. pręcipuè quod attinet ad causam huius concessionis, quam exprimit Papa illis verbis: *quia vos voluntariam patientes paupertatem* &c.an scilicet quando cessat causa finalis priuilegii, cesset ipsum priuilegium, quę est difficultas communis tam pro isto quam pro multis aliis priuilegijs.

325 Quia verò contingere potest, quod isti excommunicati sint hęretici, ideo quęri potest,an liceat Religiosis apud illos existẽtes illis prędicare pro ipsorũ cõuersione ad fidẽ. Et dicendũ. quod licet,iuxta dicta *to.3.verb. Concionari,& Concionator Regularis n.3.* cõcionandi munus solũ cõueniat Prælatis Ecclesia-

rum

rum, & Religiosis non nisi ex priuilegio, nihilominus existentes in terris hæreticorum possunt id munus exercere ex voluntate præsumpta Papæ, & Pastorum Ecclesiæ, si expressa illorum licentia haberi non possit. Sic colligo ex Cardinali Lugo *de fide disput. 19. sect. 1. numero 46.* Et ex eo, quod cum Mendicantes sint cooperatores, seu coadiutores Episcoporum, prout sæpius dixi, & colligitur ex Clementina *Dudum de sepultur.* proculdubio debent præsumere pro tali casu necessitatis, seu vtilitatis Ecclesiæ, posita ipsorum capacitate ad id munus exercendum se habere licentiam ad id faciendum a prefatis Ecclesiæ Pastoribus. An verò id fieri possit etiam cum custodia armatorum, ne impediatur ab hæreticis talis prædicatio, tractant Castrus Palaus *parte 1. Tract. 4. disput. 2. punct. 5. numero 9.* Diana *6. p. Tract. 4 Resolut. 15.* & Lugo *supra sect. numero 52.* & 53. ex alijs. De quo etiam Rodriguez *tomo 3. quæstion. 32. articulo 4.*

Circa §. 54.

326 CONCEDIT hoc loco Papa Sixtus Generali, & Prouincialibus facultatem ad absoluendum Fratres, & dispensandum cum illis, in quibuscunque casibus, in quibus in censuras, vel irregularitates incurrerint, nisi in casibus (inquit Pontifex) *in præsentibus litteris exceptis.*

327 De qua facultate multa diximus non solum in præsenti opere in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 14. 15. 41. & 42. & in Mari magno Minorum §. 12. 40 & 49. Eremitarum Sancti Augustini §. 43. & 44. sed etiam in multis aliis locis ibi relatis, quę quidem sufficere possent ad intentum; alia tamen pro maiori notitia rei valde necessariæ addenda.

328 Et primò quidem, casus excepti a Pontifice in hoc priuilegio, & in quibus declarat se non concedere facultatem ad absoluendum seu dispensandum, sunt, iuxta dicenda infra *circa* §. 62. quoad absoluendum, hæresis cum relapsu, schisma, falsificatio litterarum Apostolicarum, & delatio prohibitorum ad infideles, sicut etiam in Mari magno Prædicatorum §. 41. Minorum §. 40. & Eremitarum Sancti Augustini §. 43. Quoad dispen-

ſpenſandũ verò, iuxta dicenda infra cir. §. 63. ſunt, irregularitas propter homicidium voluntarium, bigamiam, ſeu mutilationem membrorum, quæ etiam irregularitates exceptæ ſunt in Mari magno Prędicatorum §. 42. Minorum §. 49. Eremitarum S. Auguſtini §. 44.

329 Pro vſu autem horum priuilegiorũ nota abſolutionem datam à Prędatis, quibus conceduntur, valere, etiam ſi ipſi ignorent illa. Iuxta iuris regulam, *Si non valet quod ago vt ago, valet vt valere poteſt*. Quæ interpretanda eſt, quod ſemper quis vult valere actum omni modo quo valere poteſt. Imò, & in dubio hoc præſumendum eſt de intentione abſoluentis. Panormitanus *in cap. licet de offic. ord. & in cap. cum ſuper de offic. deleg. numero 12.* Portellus *in dub. Regularium verbo Prælatus numero 34.* Hieronymus-Rodriguez *in Comp. reſol. 3. n. 13.* poſt alterum Rodriguez. Deſeruiet autem hæc regula, præſertim pro abſolutione, & diſpenſatione, quæ concedi ſolent à Prælatis Regularibus tempore viſitationum, de qua dixi ſupra in Mari magno Eremitar. §. 44. Valebunt namque, etiam ſi Prędati ignorent hæc, vel alia priuilegia.

330 Pro quo vlterius notandum hùiuſmodi abſolutionem ſeu diſpenſationem in Ordine noſtro dari debere non ſolum in viſitationibus, & capitulis, ſed etiam in magnis ſolemnitatibus. Ita enim habetur in Breuiariis noſtris etiam à Sede Apoſtolica, & Gregorio XIII. approbatis, in quibus talis forma aſſignatur. Dicto *Confiteor* Deo & *Miſereatur*, Prędatus dicit: *Si tenemini aliquo vinculo excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, in quantum ſe extendunt gratiæ, & priuilegia Ordini noſtro indulta, mihi commiſſa, & vobis conceſſa: ego abſoluo vos, & reſtituo vos Sacroſanctis Sacramentis Eccleſiæ, communioni, & unitati fidelium. In nomine* Patris, & Filij, & *Spiritus ſancti. Amen. Eadem authoritate ego diſpenſo vobiſcum ſuper omni irregularitate, ſi quam contraxiſtis; & habilito vos executioni Ordinum, & officiorum veſtrorum. Item eadem auctoritate facultatem vobis damus, vt poſſitis abſolui à Confeſſoribus per nos, vel alios ſuperiores veſtros approbatis, pro hac vice eligendis, ab omnibus caſibus nobis reſeruatis, & ab omni tranſgreſſione Regulæ, & Conſtitutionum, & admonitionum maiorum veſtrorum, & ab omni pœnitentia oblita, & neglecta. Item remittimus vobis pœnas, quaſcunque vobis debitas propter tranſgreſſionem Regulæ, fractionem ſilentij in Choro, Sacriſtia, Capitulo,*

Cla-

Clauſtro, Refectorio, & Dormitorio. Additur etiam pro Prouinciali, vel eius Vicario. *Et quæcunque alia, de quibus conſueuit fieri remiſſio in conſimilibus ſolemnitatibus, vel capitulis; & precamur vt ſitis abſoluti hic, & ante Tribunal Domini noſtri Ieſu Chriſti: b. beati, qui vitam æternam, & viuatis in ſecula ſeculorũ. Amen.* Subiungitur poſtea debere iniungi pœnitentiam ad libitum Prælati. Quia id eſt omnimodè neceſſarium, ſaltem propter vſum, & praxim Curiæ in ſimilibus abſolutionibus, & diſpenſationibus, iuxta dicta *to. 3. verbo Irregularitas n. 86.*

331 Præterea notandum, huiuſmodi abſolutiones, & diſpenſationes valdè, magnique habendas, & æſtimandas eſſe. Primò quidem, quia, iuxta dicta *tomo 1. capitulo 18. numero 93.* illæ deſeruiunt non ſolum pro cenſuris, & irregularitatibus dubiis, oblitis, ſeu ignoranter incurſis, ſed etiam pro cenſuris, & irregularitatibus certis, & manifeſtis, ſaltem pro foro conſcientiæ, iuxta ibidem dicta. Secundò, quia adeo vtiles ſunt, vt Religioſi per illas abſoluti, aut diſpenſati, ſi poſtea recordentur de illis, non tenentur amplius abſolutionem, aut diſpenſationem quærere; ſed ſatisfaciant cõfitendo peccata, ob quæ illas incurreruut. Nauarrus *in Manu. capit. 26. numero 13.* Peirinis *to. 1. priuilegiorum Minimorum conſt. 1. dub. 2. num. 42.* Candidus *tomo 1. diſquiſit. moralium diſquiſit. 3. art. 40. numero 3.* Tamburinus *de iure Abbatum diſput 4. q. 12. numero 12.* Tertiò, quia, ſi caſus eſſet, quod illę cenſuræ, à quibus Religioſi tunc abſoluuntur, & peccata propter quæ illas incurrerunt, eſſent reſeruatę, cum cenſuræ ipſæ tunc ſint ablatę, peccata illa iam reſeruata non manent, ſed poteſt illa confiteri Confeſſario non habenti authoritatem abſoluendi à reſeruatis. Ita enim habent Nauarrus, & Peirinis relati, & ſequitur ex communi doctrina, quam attuli *tomo 3. verbo caſus reſeruati Regularium numero 17. & verbo Bulla Cruciatæ numero 21.* quod ſcilicet, ablatis cenſuris caſuum reſeruatorum, iam peccata non manent amplius reſeruata, ita vt poſtea poſſint à quocunq. Confeſſario abſolui. Quartò, quia non ſolum deſeruiunt pro tollendis cenſuris, & irregularitatibus, ſed etiam pro tollendis pœnis, quę impedire poſſent executionem officiorum Ordinis, prout colligitur ex illis verbis formæ relatę: *Et habilito vos executioni Ordinum, & Officiorum veſtrorum.* Et ita ſupponunt Sigiſmundus de Bononia *de electione Prælatorum dub. 99. numero 3.* & Samuellius *de Canonica Elect. tract. 2. controu. 10.*

concl. 3. post Syluestrum, Nauarrum, Sayrum, & Coriolanum. Quintò, quia huiusmodi facultas extẽdi potest etiam ad absentes, ita vt Prælati ex vi suorum priuilegiorũ absoluentes, & dispẽsantes suos subditos in prædictis Capitulis, visitationibus, aut festiuitatibus possint etiam illam extendere ad subditos absentes, iuxta dicta *tomo* 3 *verbo Absolutio. numero* 16. ex Auila, & Laymano ibi relatis. Suffragatur etiam Tamburinus *supra numero* 15. id quoque extendens etiam respectu subditorum inuitorum, & non petentium talem absolutionem, seu dispensationem. Semper tamen præsupponendum est Prælatum illum, qui dispensat, & absoluit, habere facultatem, vel iure communi vel ex priuilegio aliquo ad tales censuras, irregularitates, vel pœnas tollendas.

332 Cum autem non sit determinatum, quænam sint illæ magnæ solemnitates, in quibus talis absolutio, & dispensatio dari potest, ideò standum est vsui Religionis, qui est quod feria quinta Maioris hebdomadæ id fiat. Quia etiam Commemoratio solemnis Beatissimæ Virginis est præcipuum festum Religionis, ideo tali die etiam dari potest. Imò etiam in Natali Domini, Epiphania. Paschate Pentecoste, Annunciatione, & Assumptione B. Virginis, festo Apostolorum Petri, & Pauli, omnium Sanctorum, quia istæ festiuitates censentur solemniores, iuxta dicta ex declaratione etiam S. Congregat. *tomo* 1. *capitulo* 21. *numero* 3. *& tomo* 4. *verbo Oratoria quoad Regular. numero* 3.

333 Vlterius etiam pro praxi Regularium circa priuilegia relata, nota quod si Prælatus iustè, vel iniustè non vult vti hac authoritate ad absoluendum, vel dispensandum subditum, non propterea ipse subditus potest absolui à quocunque confessario ex licentia præsumpta Prælati, siquidem talis licentia cum sit expressè negata, non potest vllo modo dici præsumpta. Rodriguez *to.* 1. *quæst regul. quæst.* 20 *ar.* 30. *& q.* 21. *ar.* 5. alter Rodriguez *in Comp. resolut.* 3. *n.* 16. Quomodo autem regulariter loquendo Superiores potius se faciles, quã difficiles exhibere debeãt in auctoritate ista concedenda, vel vtẽda dixi 3. *to. verbo Casus reseruati Regularium num.* 7. ex Cardinali Lugo, & Patre Candido. Vbi etiam alia ad intẽtum. Quid etiam facere debeat subditus cui authoritas absolutionis à casibus reseruatis denegata est, & ipse non possit cessare à celebratione, vel communicatione sine scandalo, aut infamia, habes ex dictis eo verbo

bo *Casus reseruati Regularium n* 24. De quo etiam vide vtrumque Rodriguez supra, ac Villalobos *prima par. Summæ tract. 9. diffic.* 40.

334 An hęc priuilegia suffragari possint illis, qui in hos casus inciderunt in contemptum ciuium, vel ex confidentia ipsorum, dicetur infra circa §. 62. Vide etiam dicenda circa §. 55. sequẽtẽ.

Circa §. 55.

335 COncedit vlterius hoc loco Pontifex, vt Prælati ipsi, videlicet Generalis, & Prouinciales, ipsorumque vices gerentes possint absolui, & dispensari, iuxta formam Priuilegii, de quo *in* §. *præcedenti*. Habetur etiam hoc priuilegium in Mari magno Prædicatorum § 15. & Minor. §. 13.

336 Nota tamen circa illud, videri concessum ex vi priuilegii §. *præcedenti* relati, non solum quia iuxta dicta *to.* 1 *c.* 18. *n.* 52. & *to.* 4. *verbo Prælatus Regul. num.* 19. eas facultates, quas Prælati habent erga suos subditos, habent etiam circa seipsos, ne sint peioris conditionis Prælati, quam subditi (iuxta limitationem tamen traditam eo *n.* 19. ex Cardinali Lugo) sed etiam, quia iuxta dicta etiam eo 4. *tom. verbo Priuilegia Regularium num* 5. ex Rodriguez, & Tamburino, priuilegia siue realia, siue personalia concessa Religiosis extenduntur etiam ad Prælatos, etiã si in illis non exprimantur. Eò etiam præsertim, quod priuilegia conceduntur Religiosis ob labores, quos patiuntur pro Ecclesia Catholica, & propter eorum merita, in quibus Prælati non sunt inferiores suis subditis. Rodriguez *to.* 1. *Quæst. Regul. q.* 2. *ar.* 8. post Caietanum, & Sylueſtrum, Coriolanus *p.* 1. *de casib. sect.* 1. *artic.* 22. Miranda 2 *tomo Man q.* 34. *art.* 14. Bossius *sect.* 1. *de Iubilæo cas.* 10. *nu* 188. Freitas *in Scholio ad Bullarium Ordinis S. Mariæ de Mercede in Benedicto XIII. Bulla* 5. & Bordonus *Resolut.* 3. *num.* 23. Addens bene id intelligi de illis facultatibus, quæ conceduntur Prælatis indistinctè in ordine ad subditos: non vero de facultate speciali pro casu, & persona particulari, quia tunc censetur electa personę industria, ac proinde non potest alteri communicare nec pro se, nec pro alio.

337 Maximè nota, quod quamuis in hoc priuilegio, sicut neque in alio, quod §. *præcedenti* relatũ est, nõ fiat mẽtio immediatorũ

Prę-

nus, quod poſtquam fuerint abſoluti huiuſmodi volentes aggregari prædictæ Religioni, *niſi mox* Ordinem *veſtrum intrauerint, quacunq. etiam eiuſdem* Ordinis *Prælatorum licentia non obſtante, eo ipſo in priſtinas ſententias, a quibus eos taliter abſolui contigerit relabantur* Pro quo vide dicta *tomo* 4. *verbo Nouitij, & Nouitiæ* Religionum *numero* 43.

340 Nota etiam, quod quamuis in hoc priuilegio nulla fiat mentio de Prioribus localibus, ſed ſolum de Generali, Prouincialibus, & eorum vicem gerentibus, nihilominus, quia in Mari magno Prædicatorum §. 16. relato id conceditur etiam Prioribus localibus, & in Mari magno Minimorum §. 9. id quoque conceditur Correctoribus, qui ſunt Prælati locales, ideo ſaltem per communicationem priuilegiorum poſſunt noſtri Priores locales hac facultate vti, iuxta dicta ſupra *numero* 337.

341 Quomodo intelligenda clauſula illa, *Ita tamen, vt ſi aliqui ex huiuſmodi ſententijs propter debitum ſunt aſtricti, ſatisfaciant vt tenentur*, vide quæ dixi in Mari magno Prędicatorum *circa* §. 16. Vbi etiam quid dicendum de illis, qui habitum ſuſcipiũt in fraudem cenſurę aut pœnę, & an hoc priuilegium extendatur ad vtrumque forum, & quomodo intelligenda clauſula illa *ſeruata forma canonica*. Pariter etiam an Nouitii poſſint etiam abſolui à ſententiis, ſeu cenſuris ſpecialiter contra ipſos promulgatis, & à caſibus in Bulla Cœnę Domini contentis, dixi in Mari magno Minorum *circa* §. 14. vbi etiam alia ad intentum.

342 Circa clauſulam etiam de illis ſic abſolutis, et poſtea Ordinem non ingredientibus, ſcilicet *Eo ipſo incidant in priſtinas ſententias*, conſule dicta *tomo* 4. *verbo Nouitii, & Nouitiæ* Religionum *numero* 36. & dicenda infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 9. in ſimili priuilegio ipſi conceſſo. Quid etiam importet clauſula illa *Quacunque etiam eiuſdem Ordinis Prælatorum licentia non obſtante*, dixi in Mari magno Minorum *circa* §. 14. Quid verò illa, *Cæterum veſtra diſcretio cautè prouideat &c. vt ſcandalum euitetur*, dicam in Mari magno Minimorum *circa* §. 9. relatum.

Circa

Circa §. 57.

343 CONTENTA in hoc §. habentur etiam etsi non tam expressa in Mari magno Prædicator. §. 28. & 43. Minor. §. 30. 31. & 41. Eremitarum Sancti Augustini § 2. 3. & 24. Continent autem priuilegia Ioann. XXII. Eugenij IV. & Calixti III. ampliata à Sixto IV. quantum ad libertatem sepulturæ in Ecclesiis, et cœmeteriis nostris, respectu omnium, qui illic sepeliri voluerint, exceptis excommunicatis, interdictis, aut publicis vsurariis. Etiam quoad hoc, vt Fratres nostri possint intrare parochias cum Cruce processionaliter, nullius super hoc petita licentia, & cadauera defunctorum leuare, & ad proprias Ecclesias deferre, nec cogi possint ad alias deferre, aut ibi celebrare officia diuina. De quibus priuilegiis, & materiis, quas concernunt, quamuis multa dicta sint circa loca relata ex Mari magno Prædicatorum, Minorum, & Eremitar. & aliis locis, quæ ibi retuli. Vbi etiam qualiter, aut quomodo his temporibus subsistant, qualiteru è sint modificata, aut moderata; alia nihilominus in præsenti addenda circa huiusmodi Sepulturæ libertatem in Ecclesiis, nostris.

344 Et primò quidem, illam esse talem, ac tantam, vt nulla Synodali, aut Episcopali Constitutione illi contraueniri possit, ita vt etiam si tali Constitutione caueatur, quod nulli detur sepultura in quacunque Ecclesia sine Episcopi licentia, tali Constitutioni non tenentur obedire nostri Religiosi, aut alij habentes similia priuilegia; eo quod ex vi illorum, cum sint priuilegia Apostolica, habent liberam facultatem admittendi ad sepulturam in suis Ecclesiis quoscunque fideles sine alicuius contradictione, nec Synodus, aut Episcopus possunt facere leges preiudicantes priuilegiis Apostolicis Regularium, cum isti sint exempti ab ipsorum iurisdictione, & veluti extra ipsorum territorium. *capitulo vt animarum de constit. in 6. l. fin de iurisdict. omnium iudic.* Rodriguez *tomo 3. Quæstionum Regular. quæst. 58. art. 9. in Addit. ad summ. c. 130. numer. 14.*

& cius

& eius Compendiator alter Rodriguez *in Compen.Resolut.*128 *n.*11.ex aliis.

345 Secundò nota, quod quamuis in huiusmodi priuilegiis, aut similibus solum videatur concessa libertas sepulturæ *in Ecclesiis, & cœmeteryis* nostris, tamen id etiam extenditur ad loca alia illis annexa, vt sunt Sacristia, Capitulum, Claustrum &c.tũ quia sunt veluti partes,aut accessoria Ecclesię.tum quia ita habetur vsu, & consuetudine,tum pręcipuè,quia ita videtur concessum non solum in aliquibus priuilegiis, de quibus infra in Mari magno Minimorum §. 21. sed etiam iure communi *cap. cum quis de sepultur.in 6.* § *siquis*, vbi dicitur *Si quis antiqua dimissa nouam etiam in loco minus religioso elegerit sepulturam, electionem huiusmodi licet iura super hoc videantur diuersa, nequaquam volumus impugnari.* Sic expendunt verba illa *loco minus religioso* ad intentum hoc Hieronymus Venero *in exam. Episcop. lib.3.sapit.* 12. *nu.*2. Pasqualigus *decis.* 381. *nu.* 2. Multo magis hoc procedit de capellis siue in Ecclesiis, siue iuxta illas positis,de quibus *tomo* 4.*verbo Sepultura quoad Regulares n.*15. Nota tamen, quod id quod dico de sepultura in claustris,non videtur procedere in Monasteriis Monialium; propter declarationem Gregorii XIII. apud Marzillam *lib.* 1.*cap.* 10. declarantis, quòd corpora volentium sepeliri in Monasterio Monialium debent sepeliri in Ecclesia exteriori, & non intra claustra. Portellus *in dub.Regul.verbo Sepultura n.*14.

346 Notat autem Scholiastes huius Maris magni ex nostris PP. Discalceatis, quod quamuis ex vi horum priuilegiorum libera sit Sepultura in nostris Ecclesiis, non tamen licere Religiosis nostris persuadere alicui, vt pacto, vel promissione,aut iuramento se astringat ad eligendam ibi sepulturam ex *c.animarũ de sepultur.in 6.* Sed de hoc puncto latè egi *tomo* 1. *c.* 9. *nu.* 25. ex *Clement. cupientes de pœnis*, & *tomo* 4. *verbo Sepultura quoad Regulares num.*6.7. & 8. ac supra in Mari magno Minorum circa §. 41. Obseruat deinde non esse vtendum his priuilegiis, quatenus in illis conceditur. quod quando parochus requisitus non vult deferre corpora defunctorum ad nostras Ecclesias, possimus Cruce erecta intrare in parochiam, & illa efferre,quia hoc est, inquit, contra Constitutiones Ordinis. Sed prętermissis Ordinis Constitutionibus, stando in iure communi his tẽporibus post Concilium Lateranense, & decretum S. Congregationis super hac re editum, *non possunt Regulares Parochias*

cum

cum Cruce proceſſionaliter, aut alias ad efferenda corpora defunctorum intrare, vel illa leuare, aut efferre, niſi vocato, aut expectato proprio defuncti parocho, eoque ibidem præſente, ſi tamen ipſe aliter fieri non conſentiat, & permittat, vel niſi requiſitus venire omnino expreſſe recuſet. De quo latè etiam dixi *tomo* 2. *capitulo* 1. *numero* 31. & 46. & *tomo* 3. *verbo Defunctus num.* 2. & *tomo* 4. *verbo ſepultura quoad Regulares numero* 4. & ſupra in Mari magno Prædicatorum circa §. 28. Notat præterea ex Conſtitutione Pij V. quod defunctorum corpora non debent poni ſupra terram, ſed infra ipſam in tumbis profundis, & ex declaratione Sacræ Congregationis, quod nullus debeat ſepeliri prope altaria ſeu ſub bradellis. De quo dixi *tomo* 4. *verbo Sepultura quoad Regulares numero* 20. & *tomo* 3. *verbo Altare n.* 17. Demum obſeruat quod ex conceſſione Leonis X. poſſunt Prælati in ſuis Monaſteriis exhumare corpora defunctorum. & illa transferre ad aliam ſepulturam in ſuis Eccleſiis ſine Ordinarii licentia. Cæterum obſeruari debet hanc conceſſionem ſolo vocis oraculo fuiſſe factam, ac proinde his temporibus nihil valere, niſi de nouo fuerit confirmata, iuxta dicta *tomo* 4. *verbo Sepultura quoad Regulares num.* 21. Adde, in hoc viuę vocis oraculo, quod refert Rodriguez inter Oracula Leonis X. in Bullario vlterius adiunctum eſſe, quod talis translatio fiat de conſenſu illorum quorum intereſt, ſcilicet conſanguineorum, vel illius cui funeris cura demandata eſt. De quo Nauarrus *lib.* 3. *conſil.* 5. *de Sepultur. in* 2. *edit.* Villalobos *in Summ. tract.* 21. *diff.* 6. *num.* 4. & Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 128. *numero* 25.

347 Nota præterea hoc priuilegium de libertate Sepulturę in domibus noſtris confirmatum eſſe a Sixto IIII. in hoc Mari magno §. 80. vt ibi notabimus. Vide dicenda infra in Mari magno Seruitarum §. 24. & 29. & Minimorum §. 21.

Circa

Circa §. 58.

348 TOTVM, quod *in* hoc §. & priuilegijs in ipſo recitatis continetur, ſpectat ad ſolutionem iuſtitiæ Eccleſiarum, canonicæ portionis, ſeu quartę funeralis, conformiter etiam ad alia priuilegia Mendicantiu m , videlicet Prædicatorum §. 43. & 44. Minorum §. 41. 42. Eremitarum S. Auguſt. §. 38. 39. & 40. Quibus in locis, & aliis ibi relatis ex quatuor tomis Summę plura de hac materia dicta manent, quæ, quamuis ſufficere poſſent, ampliari tamen debent ſequentibus notabilibus.

349 Primum eſt, quod quamuis huiuſmodi quarta funeralis debita ſit his temporibus a quibuſcunque Monaſteriis, quæ quadraginta annis ante Concilium Tridentinum ſolita erant ſoluere illam, non ab aliis ſiue fundatis poſt Concilium, ſiue ante illud circa quadraginta annos, aut quæ illam ſoluere ſolita non erant, iuxta dicta locis relatis tam ex decreto Concil. Trident. *ſeſſ.* 25. *capit.* 13. quam ex diuerſis Bullis Summorum Pontificum, declarationibus S. Congregationis, & Rotæ deciſionibus eis locis adductis, nihilominus quãdo Nouitius alicuius Monaſterii in ipſius Eccleſia ſepelitur, nullam debent dare Religioſi talis Monaſterii Parochiali Eccleſiæ portionem, etiamſi caſus eſſet, quod talis Nouitius de licentia ſui Prælati curaretur in domo ſua, & iai morereturr. Ratio eſt; quia per Nouitiatum mutauit domicilių ſuæ parochiæ, & effectus eſt veluti parochianus Monaſterii. Azor *tomo* 2. *inſtit. moral. lib.* 9. *capitulo* 13. *q.* 4. Miranda *tomo* 2. *Man. q.* 48. *art.* 9. *concl.* 3. Villalobos 2. *parte Summ. Tract.* 31. *diff.* 7. *numero* 10. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolution.* 18. *numero* 5. & 15. Idem dico ſi quis ingrediatur Monaſterium animo mutandi vitam, & ibi moretur per aliquod tempus, & ante ſuſceptionem habitus moriatur durante tali animo. Quia per illum etiam animum cenſetur mutaſſe domicilium, & efficii parochianus Monaſterii. Azor *ſupra*, Portellus *in Dub. Regular. verbo Canonica portio in addit. n.* 3. ex aliis.

850 Secundum eſt circa illa verba huius priuilegii *Conuentiones ſi qua*

ad inſtar Eccleſiæ Romanę, ex quodam ſingulari priuilegio eiuſdem Eugenii IV. pro Conuentu S. Pauli extra muros Vrbis, quod habetur in Bullario Rodriguez *in Eugenio IV. Bulla* 17. *num.* 15. quo gaudere poſſe Mendicantes tenent ipſe Rodriguez *tomo* 3. *Quæſt. Regul. q.* 35. *artic.* 2. Portellus *in dub. Regular. verbo Præſcriptio num.* 2. & alter Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 115. *n.* 2. & Barboſa. *ſup. nu.* 35. Maximè vide, quę dico ad hoc intentum 4. *tomo verbo Priuilegia Regularium nu.* 16. & 17, & nota id præcipuè procedere in caſu, quo Religioſi etiam per plures vices dictam quartam ſoluerint, per vim, & violentiam ad id compulſi, facientes ſemper de eo iuridicam proteſtationem. Tunc enim nec poſſeſſio, nec quaſi poſſeſſio huius ſolutionis acquiri potuit, ex his quæ in materia penſionis per vim extortę cum proteſtatione non ſolutæ, reſoluit adductis pluribus Rotæ deciſionibus Garzia *de Beneficijs* 1. *par.* 5. *à nu.* 451. Gratianus 1. *tom. diſcept. forenſ. cap.* 13. *nu.* 10. & 2. *tom. cap.* 310. *num.* 38 & *ſeqq.* Hercules Maſcarot. *li.* 2. *variarum cap.* 22. *à num.* 22. Hieronymus Rodriguez *ſupra numero* 20. *Reſolut.* 18. Vide alia ad intentum *in §. ſequenti* pro caſu, quo ex ignorantia, aut inaduertentia Fratres ſoluerent dictam quartam funeralem.

352 Quia tandem in hac materia de exemptione à quarta funerali extat Breue Pauli V ſpecialiter pro Fratribus noſtris ab illa eximendis in 3. *tomo Bullarij Laertij in Paulo V. numero* 4 ideo pro ipſorum ccommoditate in hoc loco illud apponere libuit. Quod eſt talis tenoris.

353 Decet Romanum Pontificem, quæ Sacris Ordinibus à Sede Apoſtolica dudum conceſſa ſunt, ſarta, tectaque tueri. Inter quos adeſt Ordo Beatæ, & Glorioſę, ſemperque Virginis Marię de Monte Carmelo, cui inter alia, ſicut accepimus, diuerſi Romani Pontifices conceſſerunt illius Domos, ſeu Monaſteria ante annos quadraginta ædificata non teneri ad ſolutionem Quartæ funeralium, idque etiam à Concilio Tridentino de prędicto, & alijs Sacris Ordinibus decretum fuit. Cum autem quæreretur, an eadem poſtea à quadraginta annis ædificata deberent dictam Quartam ſoluere, venerabiles Fratres noſtri Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales Decretorum dicti Concilii interpretes cenſuerunt, Monaſteria ædificata à quadraginta annis citra non teneri ad ſolutionem Quartę funeralium huiuſmodi, ſi modò ſint eius Religionis, cui à dicta Sede ante

Quadraginta annos indultum sit, vt eandem quartam non teneantur soluere Episcopo. Quare ne dicti Ordinis Carmelitani Monasteria, seu Domus in diuersis Mundi partibus à quadraginta annis ædificata indebitè cogantur soluere dictam quartam funeralium, eorumque indemnitati prospicere cupientes, ac tenores litterarum concessionum huiusmodi forsan confectarũ præsentibus pro expressis habentes, dilecti filii Procuratoris Generalis dicti Ordinis Carmelitani illius nomine nobis porrectis supplicationibus adducti, volumus, mandamus, decernimus, & declaramus, omnia, & singula huius Ordinis Beatę Mariæ de Monte Carmelo Monasteria, seu Domos in quibuscunque Mundi partibus à quadraginta annis ædificata, illorumque Conuentus, & Fratres nullo modo, nullaue ratione teneri ad solutionem dictæ Quartę funeralium, & ob nõ solutionem huiusmodi aliquas sententias, censuras, & pœnas incurrere posse. Inhibentes in virtute sanctę obedientię omnibus, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, ac aliis quos id concernit, ne ab ipsis Fratribus Monasteriorum, seu domorum, à quadraginta annis ædificatorum dicti Ordinis Carmelitani Quartam funeralium huiusmodi quoquomodo exigere aut eos desuper molestare audeant, seu præsumant. Quod si quis contradicere præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum eius nouerit se incursurum. Sicq. per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, ac diffiniri debere, necnon irritum, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filijs Causarum Curię Camerę Apostolicę Generali Auditori, & nunc, & pro tempore existentibus, nostris, ac dictæ Sedis Nuncijs in Regnis, seu locis, aut Terris, vbi dictæ Domus ædificatæ fuerint, existentibus mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit solemniter publicantes, ac Fratribus prædictis in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant præmissa omnia obseruari, nec permittant eos desuper à quoquam molestari. Contra-

dictores

dictores quoslibet, & rebelles, & præmissis non parentes per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro expressis habētes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenā, & expressam ac de verbo ad verbū de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret easdem præsentes ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, acsi præsentes forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub anulo Piscatoris die 20. Augusti millesimo, sexcentesimo quinto Pontificatus nostri anno primo.

Circa §. 59.

354 AGITVR in hoc priuilegio de piis legatis noſtris Religioſis relictis, & ſtatuit Pontifex quod de illis nulla portio, ſeu pars detrahatur ex quacunque cauſa, etiam a Sede Apoſtolica determinanda, niſi de prædictis Religioſis, & præſenti decreto vera, & ſpecifica mentio fiat. De qua materia in ſimili priuilegio Mendicantium dixi in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 45. Minorum *circa* §. 43. & Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 41. & aliis locis ibi citatis.

355 Addendum tamen in præſenti, priuilegium hoc ampliatiuum, & confirmatorium eſſe illorum, quę conceſſerant Clemens IV. & Nicolaus V. iuxta dicta ſupra §. 16. & 17. Obſeruat etiam Scholiaſtes huius Maris magni, quod ſi contra illud fuerit factum per plures etiam actus, nihil propterea ipſi derogari, propter conceſſionem Eugenii IV. quam refert Rodriguez pro Ciſtercienſibus. Sed ego affero aliam eiuſdem Eug. IV. pro Benedictinis, quam retuli *tomo* 4. *verbo Priuilegia Regularium num.* 17. ibi enim habetur, quod nullum præiudicium priuilegiis illius Religionis generetur, etiam ſi contra illa per vnum, aut plures actus ex ignorantia, vel negligentia fiat.

856 Præterea nota, in hoc, & ſimilibus priuilegiis ſupponi id quod certum eſt, & de quo dixi *tomo* 4. *verbo Legata Regularibus relicta, præſertim num.* 5. & 9. ſcilicet Regularibus legari poſſe. Vt ergo prędicta legata integra maneant his Regularibus, propterea Summi Pontifices hoc, & alia ſimilia ipſis cōcedunt priuilegia. Imò aliquando iubent, vt impedientes talia legata etiam excommunicationis ſententia cogantur ad deſiſtendum. Pro quo notabile extat priuilegium Alexandri IV. & Bonifacii VIII. pro Fratribus Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede, quod habetur *in Bullario huius Ordinis Bulla* 4. *in Alexandro IV. & Bulla* 1. *in Bonifacio* VIII. vbi Pontifex cum Ordinariis loquens ſic habet. *Peruenit præterea ad audientiam noſtram, quod ſi quando Parochiani veſtri præfatis Fratribus de rebus ſuis quicquam in teſtamento relinquunt, hæredes eorum, vel illi, qui res illas penes ſe habent ipſum legatum*

eis

Ad Illustrissimum Dominum Dominum Nicolaum Pisanum Patricium Venetum, Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem amplissimum, Dominum suum Clementissimum.

Quæ Deus Optimus Maximus pro sua infinita misericordia, & quæ Virginis Mariæ Matris Dei, & Domini nostri Jesu Christi Salvatoris nostri, & Ecclesiæ Catholicæ Sponsæ suæ, & Ordinis Fratrum Beatissimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo, & Sanctorum omnium Patronorum, & Protectorum, & Fundatorum, & Fundatricum, & Benefactorum, & Benefactricum, & Filiorum, & Filiarum ejusdem Ordinis, & Religionis, & Familiæ, & Congregationis, & Regularis Observantiæ, & Reformationis, & Primitivæ Institutionis, & Primitivæ Regulæ, & Professionis, & Professionum, & Professionis Regularis, & Professionum Regularium, & Professionis Fratrum, & Professionum Fratrum, & Professionis Sororum, & Professionum Sororum, & Professionis Monialium, & Professionum Monialium, & Professionis Fratrum Regularium, & Professionum Fratrum Regularium, & Professionis Sororum Regularium, & Professionum Sororum Regularium, & Professionis Monialium Regularium, & Professionum Monialium Regularium, & Professionis Fratrum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum, & Professionis Fratrum Regularium Religiosorum, & Professionum Fratrum Regularium Religiosorum, & Professionis Sororum Regularium Religiosarum, & Professionum Sororum Regularium Religiosarum, & Professionis Monialium Regularium Religiosarum, & Professionum Monialium Regularium Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionis Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Sororum Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionum Monialium Religiosarum Regularium Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum Religiosarum, & Professionis Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum Religiosorum, & Professionum Fratrum Religiosorum Regularium Religiosorum

in omnibus, quæ ad monachum deferuntur. *l. Deo nobis §. hoc autem C. de Episcop. & Clericor. & Authentic. ingressi C. de Sacrosanct. Eccles. & in capitul. in præsentia de probat.*

358 Notandum quoque, quod legata Religiosis relicta pro redemptione captiuorum sunt maximè priuilegiata, itaut in illis maximè procedant tam dicta eo loco, quam priuilegia adducta. Etenim, vt constat ex Bullis Ioannis XX. *in Bullario Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede Bulla* 2. & 3. talis redemptio captiuorum præfertur recuperationi Terræ Sanctæ. Vnde vocatur *ornatus Sacramentorum* a Diuo Ambrosio, et refertur *cap. aurum* 12. *quæstion.* 2. Et pro ipsa permittitur alienatio bonorum Ecclesiæ, *l. sancimus* 17. *capit. de Sacrosancta Ecclesia, cap. & sacrorum, c. sacrorũ c. sicut omnino, & d. ca. aurum*, ac aliis iuribus. Adeo vt Tiraquellus *ad leges connub. glos. 6. n.* 277. eam vocet *Summam pietatem, Reipublicæ Christianæ maximè vtilem, et præclarum munus iustitiæ*. De quo etiam Mascardus *de probat. concl.* 277. *numero* 5. Menochius *de præsumptionib. lib.* 4. *præsumpt.* 115, *numero* 13. Stephanus Gratianus *discept. forens. capit.* 108, Couarrubias 2. *variar. capit.* 16. *numero* 8. et Molina 2 *de Iust. disp.* 468. *concl.* 2. Quod intellige, etiam si tales captiui effecti fuerint propria culpa. Prout ex Glossa, Couarrubia, et aliis tuetur Seraphinus Freitas *in Bullario relato in Scholijs circa* 1. *Bullam Alexand. IV.*

359 Alia ad intentum habes infra *circa §.* 99. et in Mari magno Seruitarum *circa* 31. vbi specialiter agam de legatis relictis alicui Religioso, qui omnia bona, et iura sua tam præsentia, quam futura renunciauerat in fauorem alicuius extra suam Religionem; an scilicet illa acquirantur Religioni, vel illi in cuius fauorem facta fuit talis renunciatio,

Circa

Circa §. 60.

360 CONTINETVR ſub hoc priuilegio ampliſſima exemptio Ordinis a Iuriſdictione Ordinariorum, quorumcunq. quoad Fratres, domos, loca, & perſonas oblatas, & Mantellatas, confirmando & approbando ea quæ Innocentius IV. Alexander IV. Innocentius VI. Greg. XI. oannes XXII. & Clemens VI. in ſuperioribus conceſſerant. De cuius priuilegij materia ſæpiſſimè actum eſt, præſertim *to.* 1. *capit.* 11. ferè per totum, *& to.* 3. *verbo Cauſa iudicialis Regularium*, verbo *Delinquens Regularis*, verbo *Epiſcopus quoad Regulares*, verbo *Exemptio Regularium*, & verbo *Immunitas Eccleſiaſtica Regularium*. In hoc etiam opere, vbi de Mari magno Mendicantium eſt ſermo, ſæpe etiam de eadem materia actum, ſcilicet in Mari magno Prædicatorum circa §. 36. & 46. & in Mari magno Minorum *circa* §. 37. *&* 44. & in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 42. & in hoc Mari magno *circa* §. 5. 6. *&* 38.

361 Pro maiori tamen ipſius enucleatione nota, quod quamuis iuxta dicta eo verbo *Exemptio Regularium n.* 2. exemptio noſtra ſit duplex, alia ab Ordinariorum, ſeu Prælatorum Eccleſiaſticorum iuriſdictione, alia a ciuili, ſeu ſæculari poteſtate, in præſenti tamen præſertim eſt ſermo de illa priori, vt patet ex verbis iſtius priuilegij. Eſt autem hæc exemptio, iuxta ibidem dicta, idem quod liberatio a poteſtate Ordinarii inferioris, ſtãte ſubiectione immediata ad Romanum Pontificem. Socinus *in cap. recepimus num.* 12. *priuileg.* Rodriguez *to.* 2. *Quæſt. Regul. q.* 62. *ar.* 2. Cum etiam hæc exemptio ſit duplex, alia perſonalis, alia localis, ſeu realis; rurſus alia vniuerſalis, alia particularis; præterea alia quoad principalia, alia etiam quoad acceſſoria; hæc exemptio a Põtificibus noſtro Ordini conceſſa hæc omnia comprehendit. Eſt enim perſonalis, vt patet ex illis verbis *Fratrum, Fratres*. Eſt etiam perſonalis, ſeu realis, vt patet ex illis *domorũ, bonorũ, domos, loca*. Itẽ eſt vniuerſalis, vt etiam patet ex illis verbis *quaslibet ſentẽtias, & quotlibet proceſſus, quaſuis pœnas &c.* Eſt quoq. non ſolũ quoad principalia, ſed etiã quoad acceſſoria, vt cõſtat ex illis *Fratres, domos, loca, ac perſonas Oblatas, & Mantellatas*.

362 Ex iſtis autem priuilegijs infertur quod ſententiæ quæcunque contra noſtros Religioſos ab Ordinarijs datæ in quacunque cauſa, & inde ſecuta ſunt ipſo iure nulla ex defectu Iuriſdictionis, vt conſtat ex tenore priuilegiorum ſupra relatorum, & colligitur *ex cap. dilecto*, vbi Gloſſa. *verb. clauſula de præbend.* quæ irritatio tenet, etiam data ignorantia ipſorum in iudice. *cap. at ſi Clerici de iudiciis l. priuatorum de iuriſdictione omnium iudicum*. Vnde talis ſententia nec tranſit in rem indicatam, nec debet executioni mandari. De quo Federicus *cons.* 14. *numero* 4. *q.* 2. Calderin. *cons.* 13. *de iudicijs*. Caſtren. *conſ.* 342. *numero* 2. *lib.* 1. Couar. *pract, cap.* 6. *et* 7. Nauar. *cap.* 23. *numero* 13. Villalobos 2. *var. ſummæ tract.* 35. *difficul.* 4. Hieronymus Rodriguez *in Comp. reſol.* 63. *n.* 17. & nos *tomo* 3. *d. verbo*, *Exemptio Regularium n.* 8.

363 Vnde conſequenter ad dicta eo verbo *Exemptio Regularium* 14. caſu quo Religioſi noſtri ab Ordinariis citentur, poſſunt ſuam exemptionem defendere reſpondendo ſe illos audire, vel ſe ab illorum iurisdictione exemptos eſſe, ac proinde ab illa declinare, & recurrere ad Conſeruatores, vt dictos Ordinarios inhibeant, prout ex Sanchez, & Tamburino eo loco dictū manet. Vbi etiam quod nullo modo tenentur coram ipſis priuilegium exemptionis exhibere; prout colligitur ex verbis huius priuilegii videlicet *Exemptionem, approbationem, et extenſionem vtpote notorias allegatione, et probatione non indigere*. Caſu autem quod Ordinarij priuilegia noſtra non admiſerint vel explicare voluerint, iuxta dicta etiam *eo n.* 14. ex Tamburino, agere poſſunt contra illos ex alijs priuilegiis, videlicet Clementis Quarti, Pauli Tertij, & aliorum, de quibus egi *tom.* 4. *verb. Priuilegia Regularium n.* 12. & refert Hieronymus Rodriguez *ſupra n.* 18. in his enim priuilegijs prohibentur Ordinarij priuilegia Regularium interpretari. Quod ſi adhuc præfati Ordinarij vellent hæc priuilegia interpretari, agendum eſt contra ipſos ex iure communi, vbi interpretatio priuilegiorum Sedis Apoſtolicæ committitur ſoli illi qui ea conceſſit, ſcilicet Papæ. *cap. cum veniſſent de iudic. et cap. inter alia de ſententt. excommunicat. et l. ſi imperialis maieſtas l. leges ſacratiſſimæ C. de legibus l. non ambigitur ff. eodem*. iuxta dicta eo verb. *Priuilegia Regularium num.* 11. ex Siluestro, Barboſa, & Tamburino. De quo plura idem Barboſa *in capit. cum veniſſent relato*.

Gene-

364 Generaliter etiam loquendo nullo pacto, neq. ratione contractus, vel delicti, seu rei de qua ageretur, tenentur nostri Religiosi comparere, provt colligitur ex verbis huius priuilegii, & notat Scholiastes huius Maris magni ex nostris Patribus Discalceatis, nisi tantum ad proponendū declinatoriam fori, prout dictum est. De quo Couar. *Regula possessor. 2. parte §. 5 nu. 1 & §. 10. n. 9.* Sanchez *de Matrim. lib. 7. disp. 33. nu. 23.* Henriquez *lib. 7. de Indulgentijs c. 25. n. 7. & litt. F. & litt. I.* Nisi fortè in citatione exprimerent Ordinarii causam, quæ fundat iurisdictionem ipsorum, videlicet speciale rescriptum Papæ, vel authoritatem ab ipso delegatam tanquam Papæ delegatis. Clementina *Quia contingit de Religiosis domibus.* Rodrig. *to 2. q. Regular. q. 63. ar. 7.* alter Rodrig. *sui.* Vide dicenda infra *circa* §. 98.

365 Neque contrà dicta obstat declaratio quædam Sacræ Congregationis in vna Placentina, quam refert Aldana *in Comp. canon. resolut. lib. 3. tit. 1. n. 25.* & ex ipso Barbosa *in Summa Apostolicarum decis. verbo exemptio n. 3.* quod scilicet exemptio Ecclesiæ debet probari per scripturas, & instrumenta legitima. Nam id intelligitur, quando non est notoria exemptio, prout contingit in proposito, & declarant Pontifices in priuilegiis relatis, ac habetur ex dictis in locis adductis.

366 Obseruat præterea Scholiastes noster ex ijs quæ cōtinētur in his priuilegiis reuocata esse per Concilium Trident. alia verò non. Quæ autem sint ista, quæ per Concilium reuocantur, quę verò maneant in sua vi, collige ex dictis locis relatis, præsertim ex 3. *tomo* & specialiter etiam, quod sint reuocata huiusmodi priuilegia casu quo Religiosi nostri extra Monasteria degant, in causis ciuilibus mercedū, & miserabilium personarum, constat ex dictis *to. 1. c. 11. n. 10. & sup.* in Mari magno Prędicatorum *cir.* §. 36. vbi etiam, & locis ibi relatis alia ad intentum.

367 Quomodo autem exemptio Regularium subsistere debeat etiam pro casu quo Episcopi prętenderent esse in possessione iudicandi de illis, dicam infra *circa* §. 75. interim consule Barbosam *de offic. & potest. Episcop. Allegat. 105. n. 76.* Rotę decisionem allegantem, & Dianam *3. p. Tract. 2. de dub. Regular. resolut. 134.* ac Bordonum *Resolut. 7. nu. 100.* post alios quos referunt. Vide & dicenda infra cir §. 98. pro casu quo Domini Ordinarii prętendant se ex speciali Papæ priuilegio procedere posse contra Religiosos.

Circa

Circa §. 61.

368 DECLARAT hoc loco Pontifex Sixtus conceſſionem factam noſtris ab Vrbano IV. & de qua ſupra *in* §. 14. ſcilicet ad abſoluendũ confratres, & familiares, ac alios ad ipſos recurrẽtes de licentia ſuorum Prælatorum, intelligi debere de ea licentia, quam Ordinarij præſentatis ad confeſſiones audiendas tenentur dare, iuxta Conſtitutionem Concilij Viennenſis. De vtroque autem hoc priuilegio dixi eo §. 14. Vbi etiam an, & quomodo ſit hoc priuilegium moderatum per Concilium Tridentinum, prout notat Scholiaſtes huius Maris magni hoc loco.

Circa §. 62.

369 HOC etiam priuilegium declaratiuum eſt alterius conceſſi ab Eugenio IV. de quo ſupra §. 15 Cum enim Eugenius per illud conceſſiſſet Generalibus noſtris, eorum Vicarijs, Prouincialibus, & Prioribus, ac Fratribus, vt circa confeſſiones Fratrum audiendas, aliaque ſalutem animarum ipſorum concernentia haberent eandem facultatem, quam habebant Pœnitentiarij in Curia præſentes, nunc Sixtus declarat hanc authoritatem extendi ad omnes caſus, & delinquentes, exceptis hæreticis relapſis, ſchiſmaticis, litterarũ Apoſtolicarũ falſariis. & qui ad infideles prohibita detuliſſent, iſtos enim ad Sedem Apoſtolicam deſtinandos ſtatuit, non alios quoſcunque etiam Simoniæ prauitate irretitos. Extendit etiam Eugenii conceſſionem non ſolum ad Fratres, prout Eugenius fecerat, ſed *ad omnes vtriuſq. ſexus Ordinis profeſſores*. De materia huius priuilegii plura dicta sũt in præcedentibus, ſcilicet in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 14. & 41. Minorum circa §. 12. 13. 14. & 40. Eremitarum S. Au-

gu

publicitus, & ab omnibus tenentur credere, quod Deus ſit Trinus & unus, & quod ſit Deus, Creator, Redemptor, & Remunerator omnium creaturarum, & quod ſit Deus, qui ſe manifeſtauit Prophetis, & Apoſtolis, & Ecclieſiæ ſanctæ Catholicæ

120 Circumcurrentium litus, ſalum, & ſinus pelagi. Super-
ſunt & alia, ſecundum ſingulas ejus partes, Nomina, tam
Indica, quàm Barbara illis, quibus vernaculum eſt, vtun-
tur. Quæ ſi quis ſcire cupiat, ea ex Ptolemæo, Arriano,
Plinio, & aliis, qui de Indiæ ſitu ſcripſerunt, petere poterit.
Ego quoniam ad ea deſcribenda non ſatis idoneus, & ſuffi-
ciens ſum, ea omnia, quæ ad Indiæ ſitum, Montes, & Flu-
uios, Regiones, Vrbes, Populos, & Gentes ſpectant, ex
Ptolemæo, Arriano, Plinio, & aliis, quos ſum ſecutus, ſum
breuiter deſcripturus, ut ſcilicet hoc Mundani Orbis Indici
Opus, ſi non ad vnguem, ſaltem ad aliquam partem abſol-
uam, & perfectum ſit. Eſt igitur Indiæ Regio, ſecundum
Ptolemæum, Meridionalis, ab Arianis, & Paropamiſadis
Montibus, ad Gangem Fluuium, & Promontorium Ma-
galum, & Sinum Gangeticum, ſecundum Arrianum, &
Plinium, ab Indo Fluuio, ad Gangem, & Promontorium
Calligicum, & Sinum Gangeticum, ſecundum Ptolemæum,
& Plinium, ab Indo Fluuio, ad Gangem, & Promontorium
Calligicum, & Sinum Gangeticum, ſecundum Arrianum,
&

tur approbatio Ordinarii pro Confessariis Monialium Regularibus subiectarum, etiam si sint Superiores illarum Religionum, quibus Moniales sunt subiectæ. Quod adeo etiam rigorosè obseruari vult eadem S. Congregatio, vt referentibus Sellio *in Select. canon. cap.* 30. *nu.* 18. & Barbosa *supr. numer.* 17. declarauerit, non licere Generali Religionis confessiones Monialium sui Ordinis audire absque Episcopi speciali deputatione. Notat autem Bordonus *Resolut.* 5. *n.* 1. non deberi exponi examini Generalem Ordinis, tum quia idoneus præsumitur ratione eminentiæ sui officij, tum quia deferendũ est supremæ ipsius dignitati, ne vilescat, & primarius Magister Ordinis cogatur fieri discipulus. Hæc ille, & satis rationabiliter. Hæc verò dicta sunt, suppositio quod dicta declaratio S. Congregationis a Sellio, & Barbosa relata vera, & authentica sit, illa enim secluſa, posset probabiliter dici Generalem Ordinis non debere approbationem obtinere ab Ordinario, vt Monialium sibi subiectarum confessiones audire possit, quia sicut iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Abbas num* 6. & admittit Bordonus *supra*, nomine monachi non venit Abbas, ita etiam nomine Superiorum Religionis non venit supremus Prælatus ipsius, scilicet Generalis, propter dicta. Quod intellige, iuxta dicta *eo nu.* 6. nisi aliud constet ex verbis imponentis legem. Nota tamen valde, quod iuxta dicta locis relatis *ex* 1. *tom.* Constitutio illa Greg. XV. propter quã est mota huiusmodi difficultas in Regnis Hispaniarũ suspensa est. Addit nouissimè Quintana Dueñas *in singularib. Tract.* 3. *singul.* 25. *nu.* 7. nõ esse improbabile Prælatos Regulares habẽtes approbationẽ generalẽ pro tota Diœcesi nõ indigere noua alia ad audiendas confessiones Monialium sibi subditarum, cum id non prohibeatur expressè, & consuetudine firmetur.

372 An verò saltem tempore Iubilei, aut ex priuilegio Bullæ Cruciatę possint Moniales Regularibus subiectæ confiteri peccata sua confessario solum approbato a suo Superiori Regulari, an necesse sit, quod sit approbatus ab Ordinario. Respondeo debere esse approbatum ab Ordinario, tum generaliter ex dicta Constitutione Gregorii XV. quæ declarat nullum posse confessiones Sanctimonialium audire, nisi prius a Diœcesano Episcopo idoneus iudicatus, et approbatus fuerit; tum specialiter de priuilegio Bullæ Cruciatę ex declaratione Sacræ Congregationis, quam ex Nicolao

Garzia

Garziá refert Barboſa *ſupra nu.* 24. Alphonſus Leo *de Iubileo p. 2. queſt.* 19. *n.* 230. Molfeſſius *to.* 2. *Summ. tract.* 7. *c.* 5. *n.* 28. *&* 29. Peirini *tomo* 3. *capit.* 4. *numero*. Bordonus *Reſolut.* 4. 34. *num.* 52.

373 Circa id verò quod tangitur in his priuilegiis illis verbis *Etiam ſimoniæ prauitate qualitercunque irretitis*, an ſcilicet iis temporibus poſſint dicti Prelati abſoluere ſimoniacos, conſule dicta *tomo* 1. *capit.* 18. *numero* 39. *& to.* 4. *verbo Simonia quoad Regulares numero* 30. in nouiſſima editione Veneta, & infra in Mari magno Minimorum *circa §* 29.

Circa §. 63.

374 CONCEDIT hoc loco Papa Sixtus IV. Generali noſtro facultatem diſpenſandi cum noſtris Fratribus in illegitimitate, & quibuſcunque aliis irregularitatibus, exceptis illis, quæ proueniunt ex homicidio voluntario, bigamia, aut mutilatione membrorum. Quod priuilegium etiam habetur pro Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 42. pro Minoribus §. 49. pro Eremitis Sancti Auguſtini §. 44. Quibus in locis multa dicta ſunt circa huiuſmodi priuilegium.

375 Nunc addendum, quod cum irregularitates, de quibus agitur in hoc priuilegio, non tollantur per abſolutionem, ſed per diſpenſationem, iuxta dicta in Mari magno Eremitarum S. Aug. circa §. 43. & 44. Ideo ad vtendum illo, maximè in foro externo (prout probabile eſt fieri poſſe, cum illud non limitetur a Pontifice ſolum pro foro interno) obſeruanda eſt conditio requiſita ad legitimam diſpenſationem; ſcilicet, quod detur ex legitima cauſa, iuxta dicta *tomo* 1. *cap.* 18. *numero* 42. Quæ autem cauſa cenſeri debeat legitima, dixi *tomo* 3. *verbo Dispenſare, & diſpenſatio numero* 2. vbi plura ad intentum neceſſaria.

376 Notat etiam Scholiaſtes noſter non requiri hanc diſpenſationem pro illegitimis recipiendis ad habitū Ordinis, & quod etiam ſi ea requiratur pro prædictis illegitimis admittendis ad officia Ordinis, nec poſſit dari ex vi horum priuilegiorum, eo quod

quòd ea reuocata ſint a Sixto V. licet moderata a Greg. XIV. propter priuilegium tamen eiuſdem Greg. XIV. pro Clericis miniſtrantibus infirmis eam poſſe dari à Generalibus etiam extra Capitulum. Sed quid ſentiendum ſit de primo iſtorum quoad receptionem illegitimorum ad habitum Ordinis, dixi *to. 1. cap. 24. numero 21. & to. 3. verbo Illegitimi Regulares n. 10 & tomo 4. verbo Nouitij, & Nouitiæ Religionum num. 10.* De ſecundo autem, ſcilicet an Generalis poſſit modo diſpenſare cum illegitimis ad officia Ordinis, dixi *tomo 1. cap. 18. a numero 60. & tomo 2. c. 12. numero 21. & c. 13. num. 50. & tomo 3. eo verbo Illegitimi Regulares n. 17.* Quibus in locis alia etiam pro hoc intento neceſſaria.

377 Maximè nota, quod quamuis hoc priuilegium ad diſpenſandum cum irregularibus non ſit conceſſum Prouincialibus, aut Prioribus localibus noſtri Ordinis, ſed tantummodo *Generali pro tempore exiſtenti*, vt dicitur in Bulla; quia tamen in ſimili priuilegio pro Prædicatoribus in ipſorum Mari magno §. 42. id conceditur Generali, & *Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac illorum Vicarijs*. & in Mari magno Minorum §. 49. Generali, & *Prouincialibus Miniſtris dicti Ordinis pro tempore exiſtentibus, & illorum Vicarijs* (quod etiam habetur in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 44.) in Mari magno etiam Minimor. §. 29. id conceditur *Omnibus Superioribus, & eorum Vicarijs*, ideo non ſolum Generalis noſter, ſed etiam Prouinciales, locales Priores, & ipſorum Vicarij poſſunt per communicationem generalem qua fruuntur in priuilegijs aliarum Religionum, Mendicantium præfertim, vti hac facultate. Quod etiam dicam infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 36. vbi ſimile priuilegium ipſis conceditur cum dicta reſtrictione ad Generalem. Cæterum pro his, qui poſſunt cum illegitimis diſpenſare, ſpecialiter conſulenda ſunt dicta locis relatis.

Cir-

Circa §. 64.

378 CONCEDITVR hoc loco facultas Religiosis nostris ad ministrandum Sacramenta Eucharistię, & Extremæ Vnctionis personis eisdem confessis, quibus Rectores Ecclesiarum *sine rationabili causa denegauerint, siue malitiosè distulerint* ea ministrare; & quod in hoc *eorũdẽ confessorum assertione stari debeat*. De quo priuilegio dixi in superioribus, dum de simili alio sermonem agerem, in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 47. Minorum *circa* §. 45. & Eremitarum S. Augustini *circa* §. 45.

379 Præter quæ vlterius notat Scholiastes noster hac concessione cautè esse vtendum, præcipuè cum infirmis, eo quod sit odiosa, nisi tamen casus vrgeat necessitatis. Sed, vt credo, sufficiens cautio adhibetur in vsu illius à Leone X. in Concilio Lateranensi, & Bulla *Dum intra*, vbi, iuxta dicta supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 47. præscribitur, ad hoc quod Religiosi isti priuilegiati vti possint hac gratia administrandi Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis secularibus sibi confessis, non quomodolibet constare ipsis debere, quod Parochus sine causa rationabili id negat, aut malitiosè differt facere; sed requiri etiam quod *talis negatio sine legitima causa vicinorum testimonio comprobata, aut requisitio coram publico notario facta* doceatur. Hæc enim videtur cautio sufficiens positis etiam ijs, quę eo loco, & *tomo 3. verbo Eucharistia quoad Regulares num. 5. & verbo Extrema Vnctio num. 1.* dictum manet.

380 Nota præterea, quod ex eo quod in hoc priuilegio specialiter concedatur facultas ad administrandum Sacramenta Eucharistię, & Extremæ Vnctionis confessis sua peccata nostris Religiosis pro casu quo id malitiosè nolint facere Parochi, colligitur rectè quod facultas ministrandi hæc Sacramenta non includatur in facultate ministrandi Sacramentum Pœnitentiæ, nec valere in hoc Regulam illam, *qui potest ad maius potest ad minus*, cum illa solum intelligatur quando vnum continetur in alio, non quando sunt diuersa, prout contingit

in

in præsenti. Vt bene Candidus *to.3.disquisit.2. de Eucharistia art.20. dubit.35.*

381 Animaduertendum præterea, quod attinet ad Sacramentũ Extremæ Vnctionis, esse valde probabile administrari posse a Religiosis, secluso hoc, & aliis quibuscunque priuilegiis, pro casu quo infirmus esset in periculo mortis, & parochus ex malitia nollet id facere, dum tamen certo constaret de parochi nequitia. Ratio est, quia licet iuxta dicta *tomo 2. capit.9. numero 31. & c. 21. num. 10.* in Clementina *Religiosi de priuilegijs*, imposita sit excommunicatio contra Religiosos administrantes hoc Sacramentum sine licentia parochi, & illud non sit Sacramentum necessitatis, quia tamen Clementina illa solum videtur edita contra Religiosos, qui hoc Sacramẽtum administrant audacter, & temerè, ac sine magna causa, & illud possit aliquando homini faciendo illum de attrito contritum esse causam salutis æternæ, ideo pro illo casu id fieri potest. Sotus *in 4. dist. 23. q. 2. art. 1. §. vtrum verò*, & P. Candidus *supra d. tomo 3. disquis. 3. de Extrema Vnctione ar. 4. dubit. 13.* Fauet etiam Naldus *in Summa verbo extrema Vnctio num. 10.* et Summa Diana *verbo Extrema Vnctio n.23.* ex Fernandez *p 3. capitulo 10. §. 1. numero 8.* contra Gauantum *verbo Extrema Vnctio*.

381 An autem Parochi possint petere schedulas de confessione facta Regularibus, vt sic confessis dent communionem, habes ex dictis in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 47.

Circa §. 65.

382 ETIAM hoc priuilegium de bonis Monasteriorum Monialium Monialibus destitutorum applicandis Monasteriis Fratrum eisdem Monasteriis destitutis proximioribus habetur in Mari magno Prædicatorum §. 48. Minorum §. 46. & Eremitarum S. August. §. 46. Quibus in locis nonnulla circa illud dixi, & *to. 2. c. 19. n. 50.* ac supra *circa* §. 33. Quibus etiam alia addenda circa exemptionem, & subiectionem Monialium.

383 Prius supponendo, quod quemadmodum Monasteria omnia

virorum antiquitus, & ex vi iuris communis Episcopis, & Ordinariis subiecta erant, vt habetur *ca. qui verè 16. q. 1. ca. omnes Basilicæ, & ca. domus 16. q. 7. ca. viduitatis 27. q. 1. cap. venerabilis de Religios. domib.* & aliis iuribus apud Rodriguez. *tomo 2. Quæst. Regular. q. 63. ar. 1.* Campanile *in Diuersor. iur. canon. Rubric. 12. c. 13. num 1.* Tamburinum *de Iure Abbatum to 3. disput. 5. quæst 11. num. 1.* sic quoque Monasteria fœminarum, seu Monialium antiquitus, & ex vi iuris communis Episcopis, & Ordinariis subiecta erant, iuxta tradita in Concilio Arelatensi 5. sub anno 554. ex Iacobo Sirmondo *tomo 1. Concil. antiq. Galliæ ca. 5.* sub his verbis: *Episcopi de puellarum Monasteriis, quæ in sua ciuitate constituta sunt, curam gerant.* Tambur. *de Iure Abbatissar. disp. 14. quæs. 1. n. 9.*

384 Nihilominus propter specialia priuilegia Sedis Apostolicæ Moniales subiici solent Prælatis eiusdem Religionis, & eximi a subiectione Episcoporum, vt constat de Monialibus Benedictinis ex Gregorii XIII. Bulla, quæ incipit *Ex nostri*, & ex Rotę decisione in Marsicana *Iurisdictionis* coram Comitolo ann. 1589. inter decisiones ipsius *n.* 83. vbi expressè deciditur illas esse sub gubernio Abbatis priuatiuè quoad Episcopum. Item de Cistercien sibus ex Bulla Pii V. quę incipit *In eminenti*, Fullien sibus reformatis ex Bulla Pauli V. quæ incipit *Quæ Regulares*, referente Tamburino *d. disp. 14. quæst. 1. a num. 1.* Vbi etiam *n.* 8. idem asserit de Monialibus Vallis vmbrosanis ex multis Pontificum Constitutionibus. De Monialibus autem Mendicantium præter alia priuilegia id constat ex hoc priuilegio, si quidē in illo dicitur *Cum aliquando contingat Monasteria Monialium dicti Ordinis &c.* & postea: *Illorum sic destitutorum bona ad ipsos Fratres deueniant, quorum erant curæ commissa.* Deinde de Monialibus Prædicatorum ex eorum Mari magno §. 52. et Minorum §. 51, et de vtrisque ex Bulla Aurea dicta §. 4. Eremitarum S. Augustini §. 52. et Carmelitarum §. 33. Specialissimè etiam de subiectione Monialium Ordinis Minor. Prelatis ipsius, et exemptione ab Ordinariis ex diuersis priuilegiis Summorum Pontificum apud Confettium *in Collect. priuileg. in Eugenio IV. Bulla 1. & 2.* Rodriguez *to. 1. Quæst Regul. q. 17. ar. 8.* Lucam Vvadingum *to. 1. Annall. in fin. in regist Pontific. constit. 35. Innocent. IV.* et Tamburinum *d. quæst. 1. n. 4. 5. 6. & 7.* Maximè vero ex S. Rotæ decisione in vna Vlyssbonensi *Monasterij* coram Coccino 19. Nouemb. 1625. vbi expressè habetur

betur Moniales §. Clarę esse exemptas a iurisdictione Ordinarii, Sede Apostolicæ immediatè subiectas, & sub gubernio Prælatorum Ordinis.

385 Ex hac autem subiectione Monialium ad Prælatos sui Ordinis, & exemptione ab Episcopis, & Ordinariis duo inferuntur, alterum fauorabile, alterum verò odiosum pro ipsis Monialibus. Primum quidem est, gaudere priuilegiis Religionum suarum, prout nō solum colligitur ex locis relatis ex Mari magno Prędicatorum. Minorum, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum, sed ex iis, quæ diximus in Bulla *Aurea circa* §. 4. ex variis Doctoribus. Quibus iunge Mirandam *in Tract. de Monialibus q. 9. ar. 4. & 5. & q. 10. ar. 2.* Portellū *in dub. Regular. verbo Moniales n. 11.* Hieron. Rodrig. *in Comp Resol. 98. n. 1. & 2.* & Freitas *in Bullar. Ord. B. Mariæ de Mercede in Bulla 2. Clem. IV.* referentem Nauar. Adde, id nō solū competere Monialibus subiectos Prælatis suorū Ordinum, sed etiam illis, quæ subiiciūtur Ordinariis, ita vt etiam istæ gaudeant priuilegiis suorum Ordinum, cum de similibus, & connexis idem sit iudicium. *cap. inter cætera de rescript. c. translato de constit. c. in causa de re iudic.* & vbicunq. est eadem ratio, ibi debet esse eadem iuris dispositio *l. illud ff. ad legem Aquil. l. a Titio ff. de verbo obligat.* Tamburinus *de Iure Abbat. to. 1. disp. 17. quæst. 1. in fin. & de iure Abbatiss. disp. 17. quæs. 2.* Quod maximè procedit, quando Moniales alicuius Monasterii prius erant sub obedientia Religionis, & postea subiiciuntur Episcopis. Cum propter oblationem priuilegii exemptionis non auferantur alia priuilegia Religionis, quia vno priuilegio ablato non aufertur aliud, Tambur. *eo quæs. 2.* referens Sylueſtrum, Sanchez, & Bartholomæum a S. Fausto.

386 Alterum est odiosum, scilicet subiici legibus, Constitutionibus, & statutis suorum Ordinum, Capitulorum ipsius, in iis, & in quibus sexus non repugnat, iuxta dicta *to. 1. c. 25. nmer. 1.* & tenent Suarez ibi relatus. Miranda *sup. q. 5. ar. 3.* Hieron. Rodriguez *sup. n. 13. & Resolut. 90. n. 4.* Bordonus *Resolut. 38. n. 6.* et Tamburinus *sup. disp. 12. quæs. 2. n. 3. & disp. 13. quæst. 4. præsertim n. 9.* Aduertens bene *n. 6.* necessarium esse, vt tales leges, & Cōstitutiones specialiter eis intimentur, quia alias supponi debet eas ignorare. Hinc etiam infert Bordonus supra teneri casibus reseruatis in sua Religione, quod etiam intelligi debet, si illis specialiter talis reseruatio intimetur:

387 Merito ergo propter hanc connexionē quę intercedit inter moniales, & ipſarum Ordines decernunt Pontifices, in hoc, & ſimilibus priuilegiis, vt bona Monaſteriorum ipſarum, ſi Monialibus deſtituantur, applicari debeant Religioſis viris ſuorū Ordinum. Vbi obiter nota, quod ſi talia Monaſteria ſuppreſſa poſtea ad priſtinam formam reducantur, recuperant iura, ac priuilegia, quæ primitus habebant, prout firmat Rota in vna Sanctæ Agathæ Gothorum *precedentia*, coram Mormanno 29. Ianuarii 1629. Ex quo colligitur talia bona reſtitui debere prefatis Monaſteriis, ſi ad priſtinam formam reducantur.

388 Nota etiam dicenda infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 37. Ibi enim habetur ſimile priuilegiū, imo magis amplum, non ſolum videlicet pro Monaſteriis Monialium Monialibus deſtitutorum, ſed etiam pro Monaſteriis pinzocherarum, ſeu Mantellatarum, & pro omnibus domibus, & locis ipſarum, ac proinde ex vi communicationis priuilegiorum, quæ eſt inter Mendicantes, poſſe noſtros, & alios Mendicantes vti dicto priuilegio Seruitarum cum ea amplitudine, quam ipſi.

Circa §. 66.

389 CONCEDIT hoc loco Pontifex Sixtus Fratribus noſtris vt volentes ſepeliri cum habitu noſtro, apud ipſos Fratres ſepeliri debeant, *etiam ſi alibi ſuam ſepulturam elegiſſent*, nec poſſe alicubi ſepeliri ſine Fratrum licentia, & aſſenſu, contradictores excommunicando.

390 Pro quo nota ſimile priuilegium haberi in Mari magno Prædicatorum §. 49. Minorum §. 47. & Eremitarum S. Auguſtini §. 47. eo excepto quod iſtarum Religionum priuilegia non continent excommunicationem contra contradictores, ſicut ponitur in iſto priuilegio noſtro. Cum autem hæc excommunicatio ponatur per verba directa, & de præſenti, quæ non requirunt opem, ſeu factum alterius, ſcilicet *excommunicamus*, ideo talis excommunicatio eſt latæ ſententię, & non ferendę, aut comminatoria, iuxta communem doctrinam Doctorum, ſpecialiter D. Antonini 3. *parte tit.* 24 *capitulo* 74. Sylueſtri *verbo excommunicatio* 3. *numer.* 15. Tabienæ *verbo excommunicatio* 2. Armillæ *ibidem numero* 17. Nauarri *in Man. capitulo* 27. *nu.* 12. Henrriquez *lib.* 13. *de excommunicat. cap.*

capit. 20. §. 2. Sayri *de cenſuris lib.* 1. *capit.* 11. *numero* 6. Nota etiam aliam ſimilem excommunicationem, imo Papæ reſeruatam impoſitam eſſe à Sixto IV. contra impedientes ſepeliri volentes cum habitu Religioſo. De qua agit Rodriguez *tomo* 2. *Quæſt. Regular. q.* 74. *artic.* 8. & alter Rodriguez *in Compendio Reſolut.* 71. *n.* 8. & nos *to.* 3. *verbo Habitus Regularis num.* 5.

391 Obſeruat etiam Scholiaſtes noſter hanc conceſſionem derogatam eſſe in Concilio Lateranenſi in Bulla *Dum intra*. Quod eſt verum, iuxta dicta *tomo* 3. *eo verbo Habitus Regularis n.* 6 & ſupra *circa* §. 49. Maris magni Prædicatorum, vbi diximus. Leonem X. in Concilio Lateranenſi, & dicta Bulla decreuiſſe, ſepeliri volentes cum habitu Fratrum Mendicantium poſſe eligere ſepulturam in quacunque Eccleſia, & ibi ſepeliri. Quomodo autem non ſint reuocata alia priuilegia circa volentes ſepeliri cum habitu noſtro, vel circa illos, à quibus dari debet, aliaſue circumſtantias illius dixi locis relatis, & per totum illud verbum *Habitus Regularis*.

392 Obſeruat vlterius idem Scholiaſtes, quod dantes eleemoſynam pro conſequenda indulgentia, quæ obtinetur ab illis, qui ſepeliuntur cum habitu Regulari, non conſequuntur illam, ſi talis eleemoſyna datur pro ipſa. Sed de hoc iam dixi eo *verbo Habitus Regularis num.* 10. & circa id eſt notandum, quod licet Pius V. reuocauerit omnes indulgentias, propter quas conſequendas tribuitur aliqua eleemoſyna, nihilominus Gregorius XIII. in Bulla *Vt Laudes*, Indulgentias conceſſas Ordini noſtro reualidauit, commutando dictam eleemoſynam in alia opera, quæ retuli *to.* 2. *c.* 15. *n.* 39. qui ergo talia opera egerit conſequi poterit dictas indulgentias. Reuerendiſſimus Theodorus Stratius *in inſtruct. pro Carmelit. c.* 17. & nos *tomo* 3. *verbo Indulgentia quoad Regulares num.* 14. vbi etiam diximus hac gratia potiri poſſe eas Religiones, quæ cum noſtra communicant in priuilegijs.

Circa §. 67.

393 STATVIT hoc loco Pontifex Sixtus, vt in Eccleſiis Parochialibus Fratribus noſtris conceſſis, aut in poſterum concedendis poſſint illam curam per Capellanum aliquem pro eorum nutu ponendum, & amouendum, exercere; & quod dictus Capellanus durante tali munere fruatur libertate, & exemptione Religioſorum; & Eccleſiæ ipſæ, illarumque bona Ordinis prærogatiua lætentur.

394 Omnino ſimile priuilegium habetur in Mari magno Prædicatorum §. 50. Minorum §. 48. & Eremitarum S. Auguſt. §. 48, quibus in locis, & aliis ibi relatis plura concernentia hanc materiam dicta ſunt. Quia tamen Scholiaſtes noſtri Maris magni dũ de hoc priuilegio ageret, dixit illud eſſe reuocatũ per Concil. Trident. *ſeſſ. 7. de reformatione c. 8. & ſeſſ. 24. cap. 11.* ideo notandum quod *cap. illo 8. ſeſſ. 7.* ſolum præcipit Concilium, quod Ordinarii teneãtur viſitare ſingulis annis Eccleſias quaſcunque quomodolibet exemptas. Cæterum ibi ſolum loquitur Concilium de Eccleſiis ſæcularibus exemptis; non de Regularibus. ſeu Regularibus annexis. Sicut etiam *ſeſſ. 24. de reformat. cap. 9.* Ita enim habetur ex declaratione S. Congregationis, quam refert Marzilla *lib. 4. tit. 1. pag. 539.* ijs verbis: *Beneficia ſæcularia tantum, non autem Regularia in vim huius decreti ab Ordinarijs viſitari poſſunt.* Rodriguez *to. 1. Quæſt. Regular. q. 36. art. 3.* & alter Rodriguez ipſius Compendiator *in Compen. Reſolut, 15. num. 15.* Caſu autem, quod Concilium debeat intelligi de Eccleſiis etiam Curatis Regularibus, ſeu Regularibus annexis, prout colligi videtur ex aliquibus declarationibus S. Congregationis; quas referunt Armendariz *in Addit. ad recopilat. leg. Nauarræ lib. 1. tit. 6. nu. 85. 86. 87. 88. & 89.* & Barboſa *in Collectan. ad d. locum Concilij, & de offic. & poteſt. Epiſcop. Alleg. 74. n. 12. & 14.* id ſolum eſſet verum quantum ad hoc quod poſſet Epiſcopus viſitare dictas Eccleſias Curatas ſiue Regulares, ſiue Regularibus annexas ſolum *in ijs, quæ ad curam, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent,* iuxta dicta ex Concil. Trident. *ſeſſ. 25. capit. 11* ſæpius, præ-

præsertim supra circa §. 50. Maris magni Prædicator. & §. 48. Maris magni Minorum. Similiter *c.* illo 11. *sess.* 24. *de reformat.* solum præcipitur, vt seruientes Monasteriis non fruantur priuilegiis sibi concessis, nisi actu seruiant, & intra eorum septa resideant, ac sub eorum obedientia viuant, quæ possunt verificari de Capellanis, de quibus est sermo in præsenti priuilegio. Et casu quod ea de ipsis non verificentur, satis probabile est, iuxta dicta *to.*7. *cap.*16. *num.* 14. ex Rodriguez ibidem relato, solum loqui Concilium, prout colligi videtur ex principio illius capitis, de illis tantum priuilegijs, quę *perturbationē in Episcoporum iurisdictione excitare, & occasionem laxioris vitæ præbere* possunt, non de alijs priuilegijs. Non ergo, vt ad intentum redeamus, priuilegia, de quibus in præsenti, sunt simpliciter, & totaliter reuocata a Concilio, prout Scholiastes noster putat.

395 Clausula quoque illa istorum priuilegiorum *Capellanum per eos* (scilicet Fratres) *pro eorum nutu ponendum, & amouendū* non est reuocata per Concilium. Etsi enim admitteremus veram, & authenticam esse declarationem quandam S. Congregationis, quam referunt Armendariz *supra nu.*85. & Barbosa *etiam supra num.* 14. & in qua dicitur Episcopum visitantem dictas Ecclesias posse ponere in eis Vicarios perpetuos, siue tēporarios, prout ipsi videbitur expedire, adhuc tamen datur locus huic priuilegio, vt similiter Fratres id possint facere, saltem consentiente Episcopo, iuxta decretum Concil. Trident. *sess.*25. *cap.*11. relatum; vel pro casu, quo Episcopus id negligat facere. Vide tamen dicta in Mari magno Minorum *circa §.* 48. *numero* 140. ex eiusdem Sacræ Congregationis, & Rotę Decisionibus.

396 Prętera clausula illa horum priuilegiorum: *Ecclesia verò prædicta, & illarum bona, illa, qua domus Fratrum dicti Ordinis prærogatiua latentur*, non video quomodo derogata, aut reuocata sit, nisi solum quoad ea, quæ retulimus. Pro congruo autem salario tribuendo huiusmodi capellano, & quantum debeat esse, consulenda S. Rotæ decisio in vna Ianuensi *Parochialis* coram Coccino die primo Iulii 1633. Vide etiam dicta *to.* 2. *c.*18. *num.*27.

Circa §. 68.

397 DVO prȩcipuè priuilegia continentur ſub hoc §. Alterum eſt circa electionem Generalis, de qua Pontifex declarat, quod poſtquam illius decretum Generali præſentatum fuerit, ipſeque conſenſerit electioni, intelligatur eo ipſo confirmatus authoritate Apoſtolica, & poſſit ſuum officium exercere, reiecta quacunque appellatione. Alterum vero circa Prouinciales, & Priores locales, & alios officiales aliter quam per electionem a Generali inſtitutos, quos etiam declarat, poſt inſtitutionem, & prouiſionem de ipſis factam, poſſe curam animarum ſuorum ſubditorum exercere, ipſoſque ligare, ac ſoluere, iuxta Ordinis ſtatuta.

398 Et quidem primum priuilegium conforme eſt aliis, quæ conceſſa ſunt Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 1. Minoribus etiam §. 1. & clarius, ac expreſſius, imo eiſdem verbis Eremitis Sancti Auguſt. §. 49. circa quæ loco, & aliis ibi relatis, plura dicta ſunt ipſum concernentia. Secundum verò (cum per illud declaretur, quod Prouinciales, & Priores locales, ac alii Officiales ſecundum ſtatuta Ordinis aliter quam per electionem à Generali prouiſi poſſint poſt dictam prouiſionem ſuum officium exercere) videtur eſſe confirmatorium noſtrarum Conſtitutionum, earum ſcilicet, quæ tunc temporis erãt, ſcilicet Sorethanæ (quas etiam imitantur aliæ poſteriores) in quibus, quoad Prouincialium electionem ſpectat, concedi videtur Generali poſſe inſtituere Prouinciales, pro caſu, quo non poſſet fieri electio. Dicitur enim in *capit. de officio Prioris Generalis* ſic: *Committimus eidem* (ſcilicet Generali) *quod poſſit omnia facere, quæ nos Diffinitores* (videlicet Capituli Generalis) *facere poſſumus, abſolutionibus Priorum Prouincialium liberè, & ſine culpa, & eorum inſtitutionibus pro libito, vbi poteſt fieri electio.* Expendendo enim hæc vltima verba *vbi poteſt fieri electio*, colligitur ex illis, quod quando fieri non poteſt electio, poſſit illos inſtituere. Quoad Priores vero locales pro caſibus, in quibus eidem Generali conceditur facultas illos in-

inſtituendi, de quibus ſupra in hoc eodem Mari magno circa §. 7. *in expoſitione cap.* 1. *Regulæ*. Pro prædictis autem caſibus, in quibus aliqui ſiue Prouinciales, ſiue Priores, ſiue alii officiales inſtituuntur a Generali, nota, pro talibus caſibus non requiri aliam confirmationem præter ipſam inſtitutionem. Quia quoties ad eligentem, ſeu inſtituentem ſpectat etiam confirmatio, eo ipſo quo eligit, ſeu inſtituit, cenſetur etiam confirmare. Rota in vna Nouarienſi *Præpoſituræ* 28. Iunij 1632. coram Pirouano, & in antiquis *deciſ.* 1. *de elect.* & in nouis *deciſ.* 6. *de elect.* Sigiſmundus de Bononia *de elect. Prælator. dub.* 119. *num.* 6. & Tamburinus *de Iure Abbat. tomo* 1. *diſput.* 6. *quæſt.* 1, *num.* 22. & *quæſt.* 2. *nu.* 4. poſt plures alios, quos referunt. Quod quidem neceſſariũ eſt non ſolum pro caſu huius priuilegii, ſed etiam pro Prioribus, & officialibus, qui eliguntur in Capitulis a Diffinitoribus, & Præſidentibus, imo etiam pro caſu, quo confirmator eſſet præſens electioni, & in ea ſuffragium dediſſet pro aliquo.

399 Circa vtrumque verò priuilegium nota, iure meritoque Pontificem hoc loco declarare dictos Prouinciales, & Priores inſtitutos poſſe curam animarum ſuorum ſubditorum habere, ipſoſque ligare, & abſoluere, quia, iuxta dicta *to* 1. *c.* 18. *nu.* 1. Prælati Regulares habent ſupra ſuos ſubditos non ſolum poteſtatem dominatiuam, qualem habent Patresfamilias in ſuos, ſed etiam ſpiritualem iuriſdictionem, imo veluti Epiſcopalem, ſaltem de iure Eccleſiaſtico, & à Summis Pontificibus deriuatam. Addunt aliqui, ſcilicet Rodriguez *tomo* 1. *Quæſt. Regular. q.* 17. *ar.* 2. & 6. Miranda *in Man. to.* 1. *quæſt.* 13. *ar.* 4. *conc.* 1. quod probabile etiam cenſent Peirinis *to.* 2. *de Prælat. q.* 1. *cap.* 5. §. 2. & Hieronymus Rodriguez *Reſolut.* 68, *num.* 9. referentes etiam Sotum, Victoriam, & alios, iure quoque diuino competere hanc iuriſdictionem Prelatis Regularibus, adeo, vt quemadmodum, (inquit Hieron. Rodriguez) ſicut Epiſcopi ſi non eſſent prohibiti, potuiſſent in ſua Diœceſi, quidquid poteſt Papa in tota Eccleſia, ita Prælati Religionum. Sed quia hanc ſententiam nouam, & falſam vocat Suarez *tomo* 4. *de Relig. tract.* 8. *lib.* 2. *cap.* 1. *num.* 8. ideo quid de illa ſentiendum, alibi dicetur.

Circa

Circa §. 69.

400 FACVLTATEM Ordinarijs conceſſam ab Eugenio IV. procedẽdi contra aſſerentes, quod illi, qui confeſſi ſunt Fratribus Mendicantibus teneantur eadem peccata Parocho confiteri, extendit hic Pontifex non ſolum ad Inquiſitores hæreticæ prauitatis, ſed etiam ad Ordinum Protectores, & Auditorem Cameræ.

401 Hinc collige priuilegium hoc magis amplum eſſe, quam alia ſimilia conceſſa Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 51. Minorum §. 50. & Eremitis S. Auguſtini §. 50. in eis enim facultas procedendi contra talia aſſerentes non extenditur ad Protectores Ordinis, & Auditorem Cameræ, ſicut in hoc priuilegio conceditur.

402 Præter dicta autem circa illud in Mari magno Prædicatorum, Minorum, & Eremit. Sancti Auguſtini locis relatis, & ſupra in hoc eodem Mari magno *circa* §. 12. nota circa authoritatem Dominorum Cardinalium Protectorum ea, quę dixi *tomo* 2. *capit.* 9. præſertim *num.* 13. 14. & 19. Item circa clauſulam illam *Et ad quemlibet prædictorum de per ſe* proculdubio eſſe idem ac clauſulam ſeu dictionem *in ſolidum*, quæ attribuit totum vnicuique *l.* 3. *de fideiuſſ. l. ſi non ſingula C. ſi cert. pet. l. ſi diuiſa* C. *locat.* Bertazolus *de clauſ. inſtrument. clauſ.* 39. *gloſſ.* 7. *num.* 1. Barboſa *de clauſulis clauſul.* 72. *nu.* 14. ac proinde per ipſam denotari quemlibet ex prædictis, ſcilicet non ſolum Inquiſitores, ſed etiam vel Dominum Protectorem, vel Auditorem Cameræ etiam ſeparatim, & diuiſim poſſe procedere contra aſſerentes propoſitiones illas damnatas de confeſſione iterum facienda Parocho ab illis, qui Fratribus Mendicantibus ſua peccata confeſſi fuerint. Vide Martam *de clauſulis clauſula* 188. *num.* 8. & Thuſcum *verbo Clauſula concl.* 321. ac Peirinis *to.* 1. *priuil. g. Minim. in Conſtitut.* 7. *Iulii I. I.* §. 4. circa ſimilem clauſulam *Quatenus ipſi, vel alter eorum.*

403 Specialiter etiam pro authoritate Dom. Cardinal. Protectorum præter dicta *tomo* 2. *c.* 9. relato, & dicenda infra *circa* §. 107. huius Maris magni, nota eam veluti moderatam, ſeu

potius

potius declaratam esse his temporibus a SS. D. N. Innocentio X. qui in litteris pro huiusmodi DD. Protectoribus concessis, vt patet ex datis 20. Septembris ann. 1645. pro Protectore Ordinis S. Hieronymi Fesulani, hęc habet, diuersa sane ab iis, quæ in litteris similibus sub Paulo V. & Vrbano VIII. concedi dixi eo *capit.* 9. relato. *Volumus autem, vt Congregationem prædictam foueas, & protegas, ac tibi in virtute S. Obedientiæ mandamus, vt Superiorum dictæ Congregationis authoritatem, quantum fieri poterit, conseruare cures, ac propterea ipsis superioribus regimen, & gubernium subditorum penitus relinquas, nec in negotiis eorum Fratrum te immisceas, nisi ab ipsis Superioribus requisitus fueris, vt in iisdem negotiis authoritatem tuam interponas, & tunc si omnino necessarium fore cognoueris, vt eandem authoritatem tuam in iisdem negotiis exerceas, tunc id facere possis, sed quoad potueris per te ipsum hoc facere cures, adhibito ad scribendum, quando opus fuerit, in iisdem negotiis, seu causis, loco Notarii aliquo ex Fratribus dictæ Congregationis.*

Circa §. 70.

404 HABETVR in hoc priuilegio, quod quicunque inhibuerint dari eleemosynam Fratribus nostris, *ipso facto excommunicationis incurrant sententiam*, & contra illos sicut contra hæreticos possint procedere Protector Ordinis, Auditor Cameræ, & Inquisitores, etiam quilibet eorum per se.

405 Est autem priuilegium hoc magis amplum quam alia, quę ab eodem Pontifice concessa sunt Prædicatoribus, Minoribus, & Eremitis S. Augustini. Etenim quod idem Sixtus IV. concesit Prędicatoribus, & Minoribus in Bulla *Aurea* dicta §. 5. est quod impedientes dari ipsis eleemosynas nisi intra triduum postquam admoniti fuerint, resipuerint, Ordinarii incurrant interdictum ab ingressu Ecclesiæ, & suspensionem a regimine suarum Ecclesiarum; alii verò inferiores excommunicationem. Eremitis autem S. Augustini in eorum Mari magno §. 51 concesit, vt impedientes ipsis dari eleemosynas ipso facto excommunicationis sententiam incurrant, & quod contra illos possint Inquisitores, veluti contra hęreticos procedere. Cæterum

terum Carmelitis noſtris in hoc priuilegio vltra hoc concedit, quod non ſolum Inquiſitores, ſed etiam Protector Ordinis, & Auditor Camerę contra talia facientes poſſint procedere. Propterea ergo dixi priuilegium hoc magis amplum eſſe quam aliud Prædicatoribus, Minoribus, & Eremitis S. Auguſtini. Etſi propter communicationem priuilegiorum poſſint etiam vti hoc noſtro, & cum eadem ampliatione.

406 Circa quod præter dicta in Bulla *Aurea* dicta circa §. 5. & in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 51. ac etiam circa alia priuilegia in Superioribus relata de facultate petendi eleemoſynas ab excommunicatis, de quibus ſupra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 13. & in Mari magno Minorum *circa* §. 11. & in noſtro *circa* §. 53. notat noſter Scholiaſtes tria, primum, hanc eandem excommunicationem impoſitam eſſe contra prohibentes dari eleemoſynas Auguſtinianis. De quo iam dixi ſupra, & loco relato ex Mari magno Eremitarum Sancti Auguſtini. Secundum, quod PP. noſtri Diſcalceati impediri non poſſunt a quæſtuationibus eleemoſynarũ, propter decretum S. Congregationis. Hoc tamen decretum relatum eſt ſupra in Bulla *Aurea circa §. 5. citatum*. Tertium, quod hoc priuilegium non eſt derogatum per Concilium Trident. *ſeſſ.* 21. *c.* 9. De quo etiam egi *to.* 2. *c.* 1. *num.* 4. *& tomo* 4. *verbo Quæſtuarij Regulares* ex declaratione Pij V. & Sacræ Congregationis. Quibus adde Clementem VI. in Bulla quæ eſt in Bullario Ordinis S. Mariæ de Mercede *in hoc Pontifice num.* 6. declaraſſe Religioſos huius Ordinis non eſſe *Quæſtores* illos damnatos per Clementem V. in Concilio Lateranenſi in Conſtitutione, quę incipit *Abuſionibus*, ſed quod *ſunt Religioſi, Sacrum habitum portantes &c*, Quæ etiam, vel per communicationem priuilegiorum aptari poſſunt Mendicantibus eleemoſynas petentibus. Vide Barboſam *in Collectan. ad ſeſſ.* 21. *cap.* 9. *de reformat. Concilij Tridentini*, & Freitam *ſuper dictam Bullam Clement. VI.* ac Hieronymum Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 59. *n.* 5. *& 6.* vbi refert alia priuilegia, præſertim Benedicti XII. pro Ordine Sanctiſs. Trinitatis.

Circa

Circa §. 71.

407 AMPLIATVR hoc loco,& declaratur magis omnimoda exemptio Ordinis noſtri, ipſiuſque perſonarum, locorum,& bonorum a iuriſdictione quorumcunque Diœceſanorum, Ordinariorum, ſeu legatorum,conformiter ad priuilegia Ioannis XXII. & Clementis VI. cum derogatione *capitul. volentes*; inhibendo etiam ,ne contra dictas perſonas, domos, loca, aut bona Ordinis, *vtpote prorſus exempta* (vt inquit Pontifex) aliquas cenſuras promulgare, aut aliquam iuriſdictionem exercere aliquis præſumat,ea irrita declarando, etiam *exemptione* (inquit) *vtpote notoria non aliter allegata*.

408 Circa quæ notandum, derogationem illam *cap. volentes de priuileg. in 6.* quod eſt Innocentij IV. haberi etiam in Mari magno Prædicatorum §. 36. & 46. Minorum §. 37. & 44. & Eremitarum S. Auguſtini §. 32. quibus in locis, & aliis ibi citatis latè diximus, quæ erant ordinata ab Innocentio IV. *in d. cap. volentes*, & quæ ſunt conceſſa in iſtis priuilegijs, & qualiter ſint, aut non ſint reuocata per Concilium Tridentinum, cum alijs ipſa concernentibus. De priuilegiis etiam Ioannis XXII. & Clementis VI. quorum meminit hoc loco Papa Sixtus, latè quoque diximus ſupra in hoc Mari magno circa §. 5. & 6. vbi plura etiam ſpectantia ad huiuſmodi exemptionem. De priuilegio quoque illo, vt nullus poſſit contra Ordinis noſtri perſonas, loca, domos, aut bona, cenſuram aliquam promulgare, aut iuriſdictionem exercere, dictum etiam eſt circa ſimile priuilegium Prædicatorum in eorum Mari magno §. 46. Minor. §. 37. & 44. & Eremitarum S. Auguſtini §. 31. Quomodo autem id debeat intelligi etiam pro caſibus, in quibus facultas conceditur Ordinarijs ad procedendum contra Religioſos, niſi ſimul declaretur poſſe id facere etiam per cenſuras, dixi *tom. 1. capit. 11. num. 14. & 15. ac 3. tomo verbo Exemptio Regularium num. 11.* De illa ſimiliter parte priuilegii huius, *exemptione vtpote notoria non allegata*, & quomodo ſe gerere debeant Religioſi, cum ab Ordinarijs citarentur ad comparendum coram

ipſis

ipſis in cauſis, in quibus ſunt exempti, diximus *tomo 3. verbo Exemptio Regularium num.* 14. et ſupra in hoc Mari magno *circa* §. 60. vbi alia etiam ſpectantia ad huiuſmodi exemptionem. Notandæ tamen ſunt, quod hæc, & ſimilia exemptionis priuilegia aliquæ exceptiones, ſeu aliqui caſus, in quibus non ſuffragantur, propter decreta Concilii Tridentini, de quibus egi *to. 1. exp.* 11. *& tomo 3. verbo Cauſa Iudicialis*, & verbo *Delinquens Regularis*, et verbo *Epiſcopus quoad Regulares*, et verbo *Exemptio Regularium*.

409 Solum videtur notandum, plures Religiones habere fere ſimilia priuilegia, vt de Ieſuitis ex Paulo III. dixi eo *verb. Exemptio Regularium num.* 8. & de Fratribus S. Mariæ de Mercede *in Rullario Ordinis in Alex. IV. Bulla 3.* conſtat, ac ex Compendiis aliarum Religionum, præſertim ex Caſſarubio, & Sorbo *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Exemptio*. Lege etiam priuilegium Vrbani VI. pro Seruitis in eorum Mari magno §. 15. & aliud Innoc. VIII. pro eiſdem in ipſorum etiam Mari magno §. 32.

Circa §. 72.

410 AMPLISSIMIS *his* priuilegijs *ſub hoc* §. contentis ſimilia ex parte ſunt alia, de quibus in ſuperioribus dictum manet. Etenim quoad exemptionem a decimis de hortis, virgultis, noualibus, et aliis ad vſum Fratrum pertinentibus ſimile habent priuilegium Prædicatores ex eorum Mari magno §. 26. Minores §. 28. et Eremitæ S. Auguſtini §. 13. ac pro Carmelitis conſonant alia, quæ habentur in hoc Mari magno §. 18. & 19. ac 46. De ſuſceptione etiam Ordinis, & eorum quæ ad ipſum ſpectant ſub B. Petri, & Summorum Pontificum protectione ſimile etiam priuilegium habent Eremitæ S. Auguſtini in eorum Mari magno §. 10. & 31. Cui etiam conſonat aliud pro noſtris Fratribus conceſſum a Clem. IV. §. 19. De confirmatione bonorum adeptorum conceſſione Pontificum largitione Regum &c. ſimile quoque priuilegium habent ijdem Eremitæ S. Auguſtini §. 9. & 28. & Carmelitæ noſtri ex Nicolao IV. & Bonifacio VIII. in hoc Ma-

ri

ri magno §. 1. Circa quæ loca de iis, quæ concernunt huiuſmodi priuilegia dictum eſt.

415 Illud ſpecialiter animauertendum. in hac extenſione exemptionis bonorum noſtri Ordinis ab hoc Pontifice facta nominaliter, & expreſsè contineri vnum, illis verbis: *Siue hæreditaria ſucceſſione, quam in ſeculo exiſtentes tam de iure, quam de conſuetudine ad ſuccedendum fuiſſent habiles*, quibus, non ſolum exemptionem talium bonorum concedit, ſed etiã approbat talem adquiſitionis modum per hæreditariam ſucceſſionem. Conſonat etiam priuilegium Clement. IV. pro Prędicatoribus, quod etſi non habeatur in eorum Mari magno, refertur tamen in Bullario Rodriguez *in Clem. IV. Bulla* 2. & de eo dixi ſupra in ipſorum Mari magno cit. §. 26. Item aliud Sixti IV. Leon. X. & Pauli III. pro Minoribus Conuentualibus, quod refert Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 89. *num.* 1. Ex iis autem, & aliis priuilegijs colligitur, id quod dixi *tomo* 1. *cap.* 6. *num.* 45. *& tomo* 2. *cap.* 19. fere per totum, *& tomo* 3. *verbo hæreditas quoad Regulares n.* 1. poſſe noſtros, & alios Religioſos (aliquibus exceptis) ſuccedere vt hęredes in bonis temporalibus, quæ ad illos ſpectant, vel ipſis legantur. De quo latè Seraphinus Freitas *in Scholijs ad Bullam quandam Vrbani IV.* qua ſimiliter conceditur Fratribus Ordinis S. Marię de Mercede facultas ſuccedendi in bonis, in quibus ſi in ſæculo extitiſſent, ſucceſſiſſent, *in Bullario huius Ordinis in Vrban.* IV. *Bulla* 2. Vnde iuxta dicta etiam eo verbo *hæreditas quoad Regulares* in vltima editione Veneta, ſunt capaces dicti Religioſi ſucceſſionis hæreditariæ, ſiue ab inteſtato, ſiue ex teſtamento, ſiue bonorum mobilium, ſiue immobilium, prout ſpecialiter colligitur ex verbis huius priuilegii relatis. Illis enim ſupponitur tam capaces eſſe ſucceſſionis hæreditariæ, quam ſi eſſent in ſæculo. Quod intellige, non quidem quod ipſi Religioſi in particulari ea bona ſibi adquirant, ſed quod pertineãt ad Monaſteria, ipſorum nomine, iuxta dicta alibi ex communi illa Regula *Quidquid monachus adquirit Conuentui adquirit.* quę habetur ex *Aythent. nunc autem* C. *de Epiſcop. & Cleric. Auth. ſi qua mulier. & Auth. ingreſſi* C. *de ſacroſan. Eccleſ ca. ſi quæ mulier, & c. ingredientibus* 19. *q.* 3. Quare probabilior ſententia tenet hæreditatem competentem monacho adeo immediatè Monaſterio adquiri, vt ipſius monachi aditio neceſſaria non ſit, cum omnia iura ipſius translata ſint in Monaſte-

ſterium, & ipſo inſcio, & inuito poſſit illam adire, etiamſi; dato caſu, ipſe moriatur; quamuis cum conſenſu Abbatis id poſſit facere. De quibus, & alijs concernentibus Molina *to.* 1. *de iuſtitia diſp.* 140. Rodriguez *tomo* 2. *Quæſt. Regular. q.* 77. *art.* 1. Sanchez *lib.* 7. *in Decalog. cap.* 12. *a num.* 36. Cardinal. Lugo *de Iuſt. & iure to.* 1. *diſput.* 3. *ſect.* 5. Tamburinus *de iure Abbat. to.* 3. *diſp.* 11. *ſect.* 4. & Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 72. *n.* 1.

412 Obſeruat præterea noſter Scholiaſtes videndam eſſe circa hoc priuilegium de exemptione a decimis conceſſionem Gregorij XIII. pro Societate Ieſu, vbi expreſsè derogatur *capitulo nuper de decim.* De quo, & qualiter erat neceſſarium, ſiquidem *d. cap. nuper* eſt diſpoſitio Concilij Generalis Lateranenſis, dixi in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 26. Quia vero hoc, & alia priuilegia, quæ ibi retuli, non poſſunt ſuffragari aliis Religionibus, niſi propter communicationem priuilegiorum, & hæc priuilegiorum communicatio non procedat, vt plures exiſtimant, in hac materia de exempti one a decimis, ideo videnda, quæ dixi *to.* 3. *verbo Decima quoad Regulares n.* 8.

Circa §. 73.

413 CONCEDITVR hoc loco facultas noſtris Religioſis ad recipiendum Clericos, ſiue Laicos, liberos, & abſolutos in Religione, & *eos abſque contradictione aliqua retinere.* Quod etiam, & eiſdem verbis conceſſum video ab Innocentio IV. Eremitis S. Auguſtini, & Fratribus S. Mariæ de Mercede, iuxta dicta in Mari magno eorumdem Erémitarum *circa* §. 14. quo loco, & aliis ibi relatis plura ad intentum. Habetur etiam fere ſimilis conceſſio pro Generalibus, & Prouincialibus Minorum ex Nicolao IV. *in capit. exijt de Paradiſ. de verbor. ſignificat. in* 6. Rodriguez *tomo* 3. *Quæſt. Reg. q.* 9. *ar.* 1.

414 Expendendo tamen illa verba, *Et eos abſque contradictione aliqua retinere*, notandum eſt eſſe aliquos caſus, in quibus licitum eſt contradicere, ne aliqui in Religionibus recepti in eis detineantur. Primus eſt, cum quis ingreditur Religionem

ante

ante annos pubertatis (qui in viris sunt quatuordecim, & in fœminis duodecim) possunt enim parentes infra annum reclamare *c. si quis de Regular. & ea puella* 20. *quæst.* 2. vbi id dicitur posse fieri intra annum, & diem, & extenditur etiam ad tutores *& ca. si in qualibet* 20. *q.* 2. vbi id dicitur, fieri debere *mox*. Intelligitur tamen hoc, quando impubes ingressus est absque parentum, vel tutorum consensu, & talis annus incipit a die scientiæ ingressus impuberis. Rodriguez *tom.* 3 *quæst Regular. q.* 12. *ar.* 1. Sanchez *lib.* 4 *in Decalog. cap.* 18. *numer.* 10. Barbosa *in d. ca. si quis* post alios, quos referunt. Apud quos etiam alia de isto casu. Secundus est, cum maritus ingreditur Religionē sine vxoris licentia, potest enim ab ipsa reuocari, nisi ipse obijciat, et probet adulterium. *cap. constitutus de conuersat. coniugat* Imo etiam si talis licentia fuit met i graui extorta. Sanchez *lib.* 10. *de Matrimon. disp.* 11. *& lib.* 7. *disput.* 35. Barbosa *in Collectan. DD. ad d. capitu*, Hieronymus Rodriguez *in Comp. Resolut.* 101. *num.* 26. post alios, quos referunt. Vide dicta *to.* 1. *cap.* 2. *n.* 31. Tertius est, cum seruus ingreditur Religionem sine sui domini licentia; potest enim intra triennium repeti ab illo *ea. si quis incognitus* 17. *q.* 2. De quo etiam dixi *tomo* 1. *c.* 2. *n.* 21. *& ca.* 24. *n.* 20. ex D. Antonino, Syluestro, Sanchez, & Miranda. quibus iunge Azorium, Vechium, & Tamburinum, quos retuli *to.* 4. *verbo Professio Regularis n.* 15.

Circa 74.

415 PRÆCIPIT hoc loco Pontifex Sixtus, vt nullus nostri Ordinis professus possit sine sui Prælati licentia de nostris Conuentibus discedere, alias licitum sit tam contra discedentem, quam contra retinentes regularem sententiam promulgare.

416 Notat Scholiastes ex nostris PP. Discalceatis, quod Cassarubius in *Compend. priuileg. Mendicant. verbo Apostata n.* 7. hanc cōcessionem laudet, eo quod ex illa sequitur nostros Prælatos posse excommunicare retinentes nostros apostatas. Addit etiā idem Cassarubius: *Et credo, quod alibi non inueniatur similis*. Sed notandum est duas cōcessiones haberi de hac eadem materia in nostro Mari magno a Sixto IV. factas. Aliam in hoc

§. 74. aliam verò in §. 91. In priori, de qua in præsenti, solum videtur esse sermo de profugis Fratribus, qui a Conuentibus discedunt sine licentia sui Prælati, contra quos, & ipsos retinẽtes Pontifex concedit Prælatis nostris posse promulgare *regularem sententiam*, id est, excommunicationem, prout explicauimus similia verba in simili priuilegio Eremit. S. Aug. *cit.* §. 15 In posteriori autem priuilegio, de quo infra *circa §. 91.* non est sermo de discedentibus a Conuentibus, seu de profugis; sed de discedentibus ab Ordine, qui sunt veri apostatę; imò non de omnibus istis, sed de illis, qui discedunt ab Ordine *prætextu alicuius priuilegij Apostolicæ Sedis*, vt ibi dicitur, vel prętextu transeundi ad alium Ordinem, vt ex contextu colligitur. Et contra tales discedentes conceditur facultas Generali, & Prouincialibus excommunicationem promulgandi, quæ non conceditur contra retinentes.

417 Quid denotent in priuilegio, de quo in præsenti, verba illa. *Absq. communi litterarũ cautione*, habes ex dictis in Mari magno Minorum in simili priuilegio ipsorum *circa* §. 21. Maximè verò ex dictis in Mari magno Eremitar. S. Augustini in simili priuilegio *circa* §. 15. Similiter verba illa *Regularem sententiam* denotare excommunicationis sententiam dixi loco relato ex Mari magno Eremitarum S. August. Dubitari autem potest, an etiã denotent aliam censuram, suspensionem videlicet, vel interdictum. Et sanè responderi potest affirmatiuè, cum verbum illud *sententiam* non restringatur ad excommunicationem, sed commune sit omni censuræ. Præsertim, cum censura, iuxta multorum sententiam, originem trahat à verbo *censeo*, quod significat ferre sententiã, teste Cicerone *in Catilinam*; & omnis sententia correctiua Iudicis Ecclesiastici vocetur censura, vt notat Sairus *de censuris lib. 1. c. 1. nu. 3.* & sauet Cornexo *tract. 5. de censuris q. 1. disput. 1.* Alia vero, quæ ad hoc priuilegium spectant, dicta sũt in simili priuilegio Prædicatorum in eorum Mari magno *circa* §. 20. & alia dicentur in Mari magno Seruitarum *circa §.* 47. & Minimorum *circa §.* 13. Specialiter etiam, qualiter discessus iste a Conuentibus sine Prælatorum licentia prohibitus sit etiã pro casu Iubilæi anni Sancti, & pro illo Romæ lucrando, dixi *to. 3. verbo Iubilæum n. 4.* & maximè supra in Mari magno Minorum *circa* §. 21.

Cir-

Circa §. 75.

418 PROHIBET hoc loco Pontifex Sixtus ne aliquis Episcopus, vel quælibet alia persona cogere possit Religiosos nostros ire ad Synodos, vel conuentus forenses, aut in iudicio sæculari subiacere; vel ad domos nostras causa Ordines celebrandi, causas tractandi, vel aliquos Conuentus conuocandi, venire præsumant, aut electionem Generalis impedire, vel in hoc se aliquatenus intromittere.

419 De horum priuilegiorum materia plura dicta sunt in præcedentibus in similibus aliorum Mendicantium priuilegiis, videlicet in Mari magno Prædicatorum circa §. 30. & 31. & in Mari magno Minorum *circa* §. 33. & Eremitarum S. Augustini *circa* §. 16. Ex quibus, & ex dictis *to. 1. cap.* 11. *nu.* 20. & in Mari magno Prædicatorum loco relato, colligitur Regulares compelli non posse venire ad Synodos Episcoperum, nisi quãdo curam animarum in Parochiis exercent. Vbi etiam, quid dicẽdum de Abbate, qui Ecclesiæ Curatæ seruit per Vicarium. Adde etiam, quod etsi curam animarum exercentes debeant interesse Synodo Diœcesanæ; id vero intelligitur, *Dum tamen sint intra Diœcesim Episcopi*, & non debent tali Synodo interesse illi Regulares, qui, & si curam habeant Parochialium Ecclesiarum, in illis tamen *vtramque iurisdictionem spiritualem, & temporalem in Parochos, & Parochianos* exercent. Ita enim habetur ex declarationibus Sacræ Congregationis, quas ex Sellio *in Selectis canonicis c.* 25. *n.* 8. & 12. refert Barbosa *in Summa Apostolicarũ decisionum verbo Synodus n.* 2. & 3. vbi etiam ex aliis Sacræ Congregationis declarationibus habetur, an solus Episcopus, vel eius Vicarius, sine consensu, aut consilio capituli possit Synodum Diœcesanam indicere, aut celebrare.

420 Quid intelligatur per *Conuentus Forenses*, & cur tales appellentur in hoc priuilegio, dum Pontifex prohibet, ne Episcopi, aut aliqui alii ad illos cogere possint Religiosos nostros, consule dicta in Mari magno Eremit. *loco relato*. Vbi etiam, quid importent illa verba *vel in iudicio seculari de propria substantia, vel de possessionibus vestris subiacere*. Adde, quod id quod tangitur in hoc priuilegio, & habetur in multis aliis, scilicet, de

exemptione perſonarum, & rerum Ordinis ab Epiſcoporum iurisdictione, ſubſiſtere debere etiam pro caſu, quo ipſi eſſent in poſſeſſione iudicandi de illis, eo quod tunc viderentur Regulares renunciaſſe iuri ſuo. Nam cum illi non poſſint renunciare expreſsè ſine Papæ licentia ſuæ exemptioni, iuxta dicta in ſuperioribus, præſertim in hoc Mari magno circa §. 33. quia hoc etiam eſſet contra ius Papę, cui intereſt, habere plures immediatè ſibi ſubiectos, neque etiam id poterunt facere ſimpliciter. Barboſa *de offic. & poteſt. Epiſcop. 3. p. Allegat* 105. *nu.* 76. ex Rotæ deciſione, quam affert, Diana *3. p. Tract. 2. de dub. Regular. Reſolut.* 134. Bordonus *Reſolut. 7. n.* 100. poſt alios.

421 Dixi etiam loco relato ex Mari magno Eremitarum Sancti Auguſtini, an priuilegium illud, de quo in præſenti, ſcilicet, quod Epiſcopus non poſſit ad domos noſtras venire cauſa Ordines celebrandi, ſit reuocatum. an vero maneat in ſuo vigore. Quomodo etiam intelligatur illud *cauſas tractandi, vel aliquos Conuentus publicos congregandi* de iurisdictione contentioſa, & qualiter id etiam iure communi prohibitum ſit, eodem quoque loco dictum manet.

422 Porro illud priuilegium, quod Epiſcopus non poſſit impedire *Regularem Generalis electionem*, cõſtat eſſe conforme vniuerſali exemptioni noſtri Ordinis, & Prælatorum ipſius; ſicut & aliud etiã de Epiſcopis non ſe intromittendis in deſtituendo, vel remouendo Prælatos Ordinis noſtri contra ipſius ſtatuta. Ad quod etiam iuuat priuilegium Prædicatorum in eorum Mari magno §. 5. relatum.

423 Si autem quæras an poſſit Epiſcopus conuocare proceſſiones ad Eccleſias Regularium. Reſpondeo affirmatiuè contra Portellum *in Dub. Regular verbo Proceſſiones n.* 10. & Tambur. *to. 1. de Iure Abbat. diſp.* 15. *quæſ.* 15. *nu.* 12. Ratio eſt, quia hoc videtur ius Epiſcopale, iuxta dicta *tom. 4. verbo Proceſſio quoad Regulares n.* 4. & priuilegium, de quo in præſenti, & alia ſimilia, quibus prohibentur Epiſcopi *Conuentus publicos* in Regulariũ domibus conuocare, intelligi debent de Conuentibus odioſis, contentioſis, aut prę iudicialibus, non de illis, qui cedunt in honorem, & æſtimationem Religionum, quales ſunt proceſſiones. Bordonus *d. reſolut. 7. n.* 132. licet ratio ipſius, ſcilicet, quod Epiſcopus Pontificalia exercere poſsit in dictis domibus Religioſorum, ſit ineffica, iuxta dicta in Mari magno Eremit. S. Auguſt. circa §. 16.

Circa

Circa §. 76.

424 STATVIT hoc loco Pontifex, vt Priores Ordinis, Episcopis, saluo Ordine suo, obedire debeant; contra statuta autem sui Ordinis authoritate Apostolica confirmata nullam obedientiam facere compellantur.

424 Huius porro priuilegii mens est, vt Prælati nostri obediant Episcopis in ijs, quæ ad Episcopalia iura, & dignitatem spectãt, non vero in aliis. De quo plura dicta sunt, non solum *tomo 1. c.11. & to.3. verbo Episcopus quoad Regulares*, & verbo *Exemptio Regularium*, ac aliis locis ibi relatis. Quia tamen eo *c.11.nu.3.* dixi non obstante priuilegio exemptionis Regularium teneri reuereri, & honorare Episcopos, eo quod exemptus a iurisdictione non est exemptus a reuerentiali iure, ideo notandum primò, hanc regulam solum intelligi a pluribus doctoribus de ijs, qui sunt exempti ex priuilegio ipsorum Episcoporum, non vero de ijs, qui sunt exempti ex priuilegio Papæ, quales sunt Regulares. Flaminius *de resignat. lib.3.q.11. numero* 4. Felinus post Abbatem *in cap. cum inter num.3. de re iudicata.* Mandosius *de signatura gratiæ tit.de exempt.ab Episc.p.*2.Hieron.Rodrig. *in Compend. Resolut.* 62. *num.*22. post alterum Rodriguez. Sed de omnibus credo intelligendum tum propter dignitatem Episcopalem, tum propter humilitatem, quam Regulares prositeri debent. Et ita tenent plures alii, quos refert Barbosa *de offic. & potest. Episcop. Allegat.* 105. *num.* 75. Nota tamen secundò, non propterea teneri Regulares obedire Episcopis in iis, quæ spectant ad proprias Religiones, & statuta illarum. Tum propter generalem exemptionem ab ipsis, tum propter hoc, & similia priuilegia; præsertim quia aliud est reuereri, aliud est obedire, cum illud primum debeatur omnibus in dignitate constitutis, hoc secundum verò, non nisi Prælatis. Adde cum Villalobus 2.p. *Summæ Tract.* 35. *diff.* 3. quem sequitur Hieronymus Rodrig. *sup.* quod in casu quo Regulares non reuereantur Episcopos, debere puniri non ab ipsis Episcopis, sed a propriis Prælatis. Hoc enim est consequens ad exemptionem, qua fruuntur.

Circa §. 77.

426 PLVRA inculcantur in hoc §. quæ Pontifex Sixtus noſtris Fratribus concedit. Primum eſt, prohibere ne quis pro conſecrationibus allatium, ſeu Eccleſiarum, Oleo Sancto, aut Sacramentis aliquid ab ipſis expoſcat, alioquin liceat illis adire quoſcunque alios Antiſtites Catholicos, qui ea impendant. Secundum, quod vacante Sede Epiſcopali, poſſint Eccleſiaſtica Sacramenta a vicinis Epiſcopis accipere. Tertium, quod quando non habeant copiam propriorum Epiſcoporum, & per ipſos tranſeant alii Epiſcopi Catholici, & bene noti, poſſint ab ipſis benedictionem vaſorum & veſtium, & conſecrationem altarium ſuſcipere. Quartum, quod Chriſma, Oleum ſanctum, conſecrationem altarium, ſeu Eccleſiarum, & Ordines ſuſcipiant a Diœceſanis Epiſcopis, ſi gratiam, & communionem S. R. Sedis habuerint, & ea ſine prauitate aliqua exhibere voluerint. Circa quæ generaliter notat Scholiaſtes noſter partim eſſe derogata per Concilium Tridentinum *ſeſs. 6. de reformat. c. 5.* Sed quia non explicat quomodo, aut in quibus derogata ſint, ideo incumbit nobis id oſtendere.

427 Et quod attinet ad primum, ex dictis ſupra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini circa §. 17 vbi ſimile priuilegium pro ipſis habetur, conſtat poſſe dici reuocatum non eſſe per Concil. Tridentinũ, dum loco relato prohibet ne Epiſcopi exerceant Pontificalia in aliena diœceſi, quia Concilium videtur loqui generaliter, non pro caſu præſenti, maximè iuxta limitationem factam a Leone X. eo loco relatam. Vide etiam dicta ſupra *circa* §. 24. huius Maris magni.

428 De ſecundo autem, & tertio, quid ſentiendum ſit, habes ex dictis circa ſimilia priuilegia Eremitarum S. Auguſtini in ipſorum Mari magno *circa* §. 18. & 19. & aliis locis ibi relatis. De quarto etiam videtur idem ſentiendum, ac de primo. Pro illis autem vide dicenda infra in Mari magno Seruitarum *cir.* §. 64. vbi aliquo modo ſimilia priuilegia reperies.

Circa

Circa §.78.

429 DECLARAT hoc loco Pontifex Sixtus conceſſionem nostris Religioſis factam a Ioanne XXII. & de qua actum eſt ſupra circa §. 24. ita ſcilicet, vt poſſint Ordines ſuſcipere a quibuſcunque voluerint Catholicis Epiſcopis, ſine aliquo examine ab eis faciẽdo, & abſq. aliqua promiſſione, ſeu obligatione. Circa quod priuilegium notat noſter Scholiaſtes derogatum eſſe per Concilium Trid. *ſeſſ.* 23. *capit.* 12. dum conceditur Epiſcopis, quod poſſint Regulares examinare. Sed quamuis derogatum ſit circa hoc, imò circa illud de ſuſcipiendis Sacris Ordinibus à quibuſcunque Epiſcopis, non tamen eſt derogatum, ſed potius conforme iuri communi, quantum ad aliud quod in eo dicitur, ſcilicet, de ordinandis Regularibus ab Epiſcopis abſque vlla obligatione, ſeu promiſſione. Pro quibus vide dicta non ſolum *circa* §. 24. relatum, ſed etiam in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 8. & Minorum *circa* §. 6. & locis ibi relatis.

Circa §. 79.

430 EXTENDIT hoc loco Pontifex Sixtus conceſſionem Clementis Papæ V. (de qua ſupra *circa* § 25.) Fratribus noſtris factam de profeſſoribus aliorum Mendicantium non recepturis, aut inhabitaturis Conuentus prope domos noſtras infra ſpatium centum quadraginta cannarum, ad omnes alios Religioſos tam Mendicantium, quam non Mendicantium vtriuſque ſexus, & quaſcunque alias perſonas Eccleſiaſticas; excommunicationem ipſo facto incurrendam contra tranſgreſſores, eorumque fautores, ſeu auxiliatores promulgans.

431 De hoc priuilegio, & aliquibus, quæ circa illud obſeruat noſter Scholiaſtes, aliqua dixi ſupra *cir.* §. 25. De multis aliis etiã ſimilibus aliarum Religionum priuilegiis, ipſorumque intelligentia egi *tomo* 4. *verbo Monaſteria Regularium numero* 19.

& 20. Quę omnia ad intentum pręsentis priuilegii deseruiunt,

132 Dubitari tamen circa illud potest, an ipsum, & similia priuilegia Religionum suffragentur ipsis non solum quoad nouam receptionem, aut constructionem Monasteriorum, seu Ecclesiarum, in vna ciuitate, vel oppido, sed etiam quoad illorum, seu illarum translationem, seu mutationem, intra eandem ciuitatem, vel oppidum, ita scilicet, vt nec transferri, aut mutari possint Monasteria, seu Ecclesiæ intra spatium cannarum in dictis priuilegiis contentum. Et consequenter ad dicta eo *tomo* 4. *verbo Monasteria Regularium nu.* 33. dicendum, quod quando ex tali mutatione seu translatione Monasterii, seu Ecclesię intra eamdem ciuitatem, vel oppidum de vno loco ad alium, alii Ecclesię vel Monasterio fit aliquod præiudicium, seu grauamen, tunc suffragantur dictę Ecclesiæ, vel Monasterio priuilegia prædicta, ita vt non possit fieri talis mutatio intra spatium cannarum contentum in dictis priuilegiis, secus verò si nullum præiudicium, aut grauamen de nouo illi fit. Colligo id primò, ex intentione Summorum Pontificum concedentiũ hæc priuilegia, ad quam præcipuè attendi debet in ipsorum explicatione, iuxta dicta ex variis iuribus *tomo* 4. *verbo Leges Regularium num.* 36. hæc autem intentio Pontificum sine dubio solum est in huiusmodi priuilegiis consulere indemnitati, aut commodo illarum Religionum, quibus conceduntur. Secundò, quia in legum, & priuilegiorum interpretatione attendendum maximè est ad id quod est verosimile, voluntas enim hominis a verosimili indagatur *l. non est verosimile ff. de eo quod metus causa*, & qui arguit a verosimili, arguit a ratione naturali, cum similitudo sit cognata naturæ, & pro lege habeatur Baldus *cons.* 180. *numero* 3. *volum.* 3. Oldradus *cons.* 13. Atqui verosimile valde est huiusmodi priuilegia concessa solum esse Religionibus ad euitandum damnum, seu nocumentum ipsarum, ergo solum subsistunt dicta priuilegia subsistente hoc damno, seu nocumento. Tertiò, quia iuxta dicta eo verbo Leges Regularium num. 37. ex variis iuribus, & Doctoribus in legis, seu priuilegii explicatione maximè attenditur ad proœmium, seu præfationem ipsius, in huiusmodi autem priuilegiis, ipsorumque proœmio denotatur concedi intuitu euitandi grauamen, seu prędiudicium illorum Religiosorum, quibus conceduntur, vt patet ex illis verbis Clement. VI. in Bulla:

Bulla: *Ad ea libenter intendimus, ex quibus materia ſubmota grauaminis, quietis, & pacis vobis commodum procuretur*. Ergo. Vnde infero quod cum S. Congregatio Epiſcoporum, & Regularium de anno 1643. Februarii 16. prohibuit ne Presbyteri ſeculares S. Caroli Borromæi, transferrent ſuam Eccleſiam in Ciuitate Neapolis ſitam prope Eccleſias Dominicanorum, Fraciſcanorum, & Theatinorum intra ſpatium 140. cannarum, ideo id feciſſe, quia ex prefata translatione detrimentum aliquod ſequeretur dictis Religioſis.

433 Circa clauſulam illam, *Et quaſcunque alias Eccleſiaſticas perſonas*, ad quas extendit Pontifex prohibitionem fundandi, ſeu habendi Monaſteria, ſeu Eccleſias intra ſpatium 140. cannarum prope domos noſtras, non ſolum denotare Religioſos quoſcũque *vtriuſque ſexus*, vt Pontifex declarat, & Presbyteros, ſiue Regulares, ſiue ſæculares, vt per ſe patet, ſed etiam eos, qui ſolum clericali charactere ſunt inſigniti *cap. cũ contingat de etat. & qualit.* & ibi Doctores. Rota in vna Veronenſi *penſionis* 23. februarii, 1600. coram Lancellotto, & in Ferrarienſi *penſionis* 14. Iunii 1624. coram Remboldo. Barboſa *de Appellat. verb. Iur. ſignif. appellat.* 198. *num.* 3. Denotat autem præcipuè collegium, communitatem, ſeu vniuerſitatem dictarum perſonarum, quæ etiam in ſimili materia veniunt nomine perſonarum, prout ex iuribus, & Doctoribus affert Barboſa *ſupra numero* 9. 10. & 11.

434 Notandum preterea, quod ſecluſis his, & aliis priuilegiis ſtando in iure communi Eccleſia non debet fundari in loco, qui præiudicet aliis iam primo conſtructis. *Can. quaſcunque Canon. Eccleſiæ* 17. *quæſt.* 1. *capit.* 2. *de Eccleſ. edific.* Card. *conſ.* 8. *numer.* 13. Rota in vna Ciuitatenſi coram Seraphino *Conſtructionis Capellæ*, anno 1588. Quare hæc priuilegia in iure communi fundantur, & ipſius ſunt explicatiua.

Circa

Circa §. 80.

435 TRIA indulget Pontifex hoc loco Fratribus noſtris. Primum eſt, exemptio ab exactionibus nouis, & indebitis factis a quibuſcunque perſonis. Secundum eſt, libertas ſepulturæ in Eccleſiis noſtris. Tertium verò, quod bona temporalia noſtrarum Eccleſiarum, hortos videlicet, & ſyluas, quæ à laicis detinentur, authoritate Apoſtolica redimere, & ad Eccleſias reuocare poſſint.

436 Et quidem de primo ſatis dictum videtur in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 35. Minorum *circa* §. 36. Eremitarum S. Auguſt. *circa* §. 23. & 34. & noſtro *circa* §. 46. & locis aliis ibi relatis. De ſecundo etiam plura dicta ſunt in ſuperioribus, & præſertim in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 28. & 43. Minorum *circa* §. 30. & 31. Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 23. & 24. & in hoc eodem Mari magno *circa* §. 46. & 57. alijſque locis ibi relatis. De tertio quoque dixi in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini circa ſimile priuilegium ipſorum in §. 25 vbi nonnulla ſpectantia ad alienationem bonorum Regularium ipſis prohibitam dicta ſunt.

437 Nunc verò ſpecialiter addendum conceſſionem hanc, in qua Pontifex ſtatuit, vt Fratres noſtri poſſint hortos, & ſyluas ad eorum Eccleſias ſpectantes redimere de manu laicorum, a quibus detinentur, & ad Eccleſias reuocare; cui ſimilis alia habetur ex Innocent. IV. pro Fratribus S. Mariæ de Mercede *in Bullar. huius Ordinis in Innoc. IV. Bulla* 1. videri eſſe ius commune. Si enim laici vſurparunt talia bona, vtique ad reſtitutionem tenentur, & poſſunt ipſis ſpoliari. Prout colligitur ex *ca. nulli liceat in fin. ca. prædia. ca. hæc huius in fin. ca. in legibus. ca. quicunque militum cum ſequentib. ca. de reb. ca. cum deuotiſſimam* 12. *q.* 2. *ca. qui oblationes* 2. *in fin.* 13. *q.* 2. *ca. ſi quis Eccleſiam* 17. *quæſt.* 4. Decianus *in Tract. crim. lib.* 6. *capit.* 30. & 33. Petrus Gregorius *Syntagm. iur. lib.* 33. *cap.* 18. Tuſchus *to.* 7. *litter. S. concl.* 6. Barboſa *de iure Eccleſiaſtic. lib.* 3. *cap.* 29. *num.* 6. *& ſequent.* Si autem talia bona detinebantur a laicis, ſub prætextu venditionis, aut alterius contractus alienationis,

cum

cum id sit iure communi, vetitum 10. *quæst.* 2. *per tot. ca. res in Episcopatu ca. diaconi cum multis sequentib.* 12. *quæst.* 2. & per totum titul. *de rebus Ecclesiæ non alienand.* & iure ciuili *l. alienat. verb. ff. de verbor. significat. l. fin. C. de reb. alien. l.* 1. *C. de fun. dotal.* adeo quod talis contractus sit ipso iure irritus, & inualidus, si fiat sine debita solẽnitate iuxta plurium præsertim opinionem, quos refert, & sequitur Bonacina *de contractib. disp.* 3. *quæst.* 8 *punct.* 4. *num.* 10. & 20. & sanct Bordonus *Resolut.* 27. *n.* 33. & 35. ideo stando in ipso iure communi talis contractus rescindi posset, & prædicta bona Ecclesię redimi. Nihilominus, vt sæpe diximus, solent Pontifices concedere ea quæ iure communi sunt concessa, ad maiorem securitatem, & firmitatem.

Circa §. 81.

438 DVO prouidet Pontifex in hoc loco. Primum, ne obeunte Generali aliquis substituatur, nisi electus a Fratribus, vel saltem a maiori ipsorum parte, secundum Regulam, et Constitutiones Ordinis. Secundum, ne aliquis intra clausuram nostrorum locorum rapinam, furtum, seu incendium facere, sanguinem fundere, hominem temerè capere, vel interficere, seu violentiam aliquam exercere audeat.

439 Ex quibus primum habetur ad verbum in Mari magno Eremitarum S. Augustini §. 26. ac in §. 7. huius Maris magni *cap.* 1. *Regul. Carmelitar.* quibus locis, et aliis ibi relatis sufficienter de hoc puncto actum est. De secundo verò etiam ad sufficientiam dixi *tomo* 2. *cap.* 19. *numero* 51. *& tomo* 4. *verbo Monasteria Regularium. numer.* 24. et quod attinet ad immunitatem reorum confugientium ad Ecclesias nostras *tom.* 3. *verbo immunitas Ecclesiarum, & tomo* 4. *eo verbo Monasteria Regularium numer.* 25 & 26. ac supra in simili priuilegio Eremitarum S. Augustini in ipsorum Mari magno *circa* §. 27. & 29.

440 Aduertit vlterius circa secundum horum priuilegiorum nostet Scholiastes, quod ex priuilegiis Prædicatorum, et Minorum, qui præsumpserit Ecclesias, vel loca nostra infringere, vel in eis violentiam damnabilem exercere, Papalem excommunicationem

cationem incurrit Papæ reſeruatam. Sed de hoc puncto latè dixi *to* 4. *verbo Monaſteria Regularium n.*14. hæc,& alia priuilegia ad intentum referens. Quod etiã facit Ioannes de Cruce *in Epitome de Stat. Relig. lib.*2. *c.*5.*dub.*7.*§. ſi obÿcias.*

441 Vide alia infra *circa* §.83. & nota vtrumque priuilegium adductum haberi etiam pro Fratribus S. Marię de Mercede ex Innocentio IV. *in Bullario huius Ordin. in Innoc. IV. Bulla* 1. imo illud de non exercenda rapina, furto &c. intra clauſuram locorum noſtrorum eſt magis extenſum, ſeu declaratum, ſiquidem additur, *ſeu grangiarum veſtrarum.* De quo *circa* §.83.

Circa §. 82.

442 CONFIRMANTVR hoc loco a Papa Sixto conformiter ad conceſſiones ſuorum prædeceſſorum Nicolai IV. Bonifacii VIII. & Clem. IV. omnes libertates, indulgentiæ, peccatorum remiſſiones, & immunitates a ſuis prædeceſſoribus conceſſæ, ac libertates,& exemptiones ſæcularium exactionum a Regibus, vel Principibus indultę,reſq. omnes Fratribus noſtris rationabiliter conceſſę.

443 Simile priuilegium habetur in Mari magno Eremitarum S. Auguſt. §.28. & pro Fratribus S.Marię de Mercede *in Bullario huius Ord. in Innoc. IV. Bulla* 1.*& in Innocent.VI. Bulla* 1. De quo plura dixi *eo §.*28. Maris magni Eremitarum, vbi quid intelligatur per dictionem illam *rationabiliter*, & alia ad intentum.

444 Notat prętera noſter Scholiaſtes ſępius relatus huic conceſſioni de Confirmatione indulgentiarum non derogari per Bullam Pauli V. quæ incipit *Romanus Pontifex*, vbi reuocantur omnes indulgentię Religionibus conceſſę, quia ſolum reuocantur *illæ*, quę Religioſis ipſis conceſſę fuerunt, vt declarauit S. Congregatio apud Naldum *in Summ. verbo Indulgentia numero* 16. Vult dicere iſte Author per reuocationem illam a Paulo V. factam non reuocari indulgentias locales conceſſas Eccleſiis noſtris, aut illas viſitantibus, ſed tantum perſonales Fratribus conceſſas. De quo latè dixi *tomo* 1. *capit.* 3. *num.* 19. *& to* 3. *verbo Indulgentia quoad Regulares n.*8.

Quid

445 Quid nomine *exactionum* intelligatur, habes ex dictis in Mari magno Prędicatorum *circa* §. 35. & in Mari magno Eremitarum Sancti Augustini *circa* §. 34. Quomodo etiam Principes sæculares possint priuilegia, & immunitates Religiosis concedere, & in qua materia, dixi in eodem Mari magno Eremitarum *circa* §. 5.

Circa §. 83.

446 EST hoc priuilegium ampliatiuum alterius, de quo in §. 81. Quia etenim ibi statuit hic Pontifex, vt infra clausuras nostrorum locorum nullus rapinam, seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, aut violentiam aliquam exercere auderet, ideo in hoc loco ampliando, quod dixerat, statuit, vt nulli omnino hominum liceat perturbare prędictas domos, possessiones auferre, vel ablatas retinere, seu vexationibus fatigare, ita vt omnia integrè conseruentur pro vsibus eorum, quibus concessa sunt, *salua* (inquit Pontifex) *Sedis Apostolica authoritate, & Diœcesanorum Episcoporum Canonica iustitia in præsentibus litteris declarata*.

447 Circa quæ nota simile prorsus priuilegium haberi in Mari magno Eremitarum S. August. §. 29. & pro Fratribus S. Mariæ de Mercede ex Innocentio IV. *in Bullario huius Ordin. in hoc Pontifice Bulla* 1. Nota etiam, quod iuxta dicta *eo* §. 29. quibus etiam consonant dicta *circa* §. 80. priuilegium hoc est conforme iuri communi, siquidem in eo pluribus pœnis impositis prohibetur inuasio, seu vsurpatio bonorum Ecclesiasticorum. Est etiam conforme aliis priuilegiis Summorum Pontificum, de quibus in superioribus dictum est, quibus se constituunt Protectores bonorum nostri Ordinis, & aliorum, dum ea sub sua protectione suscipiunt, propterea enim ea tuetur, & defendit, vt subindicat Seraphinus Freitas *in Scholijs ad dictam Bullam Innoc. IV. pro Fratribus S Mariæ de Mercede §. hæc autem exemptio*. Quare autem Pontifex addiderit clausulam illam *Salua Sedis Apostolicæ authoritate*, dictum est loco relato ex Mari magno Eremitarum S. Augustini.

No-

448 Notat præterea relatus Freitas loco adducto ex Bullario Fratrum Ordinis S. Mariæ de Mercede §. *quascunque possessiones* ex hoc priuilegio sequi præfatas domos, earumque bona sic confirmari, vt habeant causam præscribendi intra tempus legitimum. Ex Rebuff. *de decimis quæst. 13. num. 90. cum sequentib.* Quod est, quid minimum, & planius respectu Religiosorum, qui bona fide, & illo titulo possident. Malcard. *concl. 225. n. 12.* Sed de hoc alibi.

449 Maximè nota, quod quamuis in hoc nostro priuilegio, sicut neque in alio relato pro Eremitis S. Augustini fiat mentio de grangiis Fratrum, ea tamen fit, vt dixi circa §. 81. in concessione Innocentii IV. facta Fratribus S. Mariæ de Mercede, itaut ex vi huius priuilegii grangiæ dictorum Fratrum, & nostrorum ac aliorum, qui cum illis communicationem priuilegiorum habent, liberæ esse debeant à rapina, furto, ignis appositione, sanguinis effusione, hominis captione, vel interfectione, seu violentia. Quod notandum est pro ijs, quæ dixi *tomo 4 verbo Monasteria Regularium num.* 25. circa immunitatem, quam Peregrinus, Portellus, & Bordonus tribuunt huiusmodi grangijs Religiosorum. Est etiam ad intentum priuilegium aliud Eugenij IV. quod ex Compendio Cistercienſium *titulo gratiæ* §. 2. refert Ioannes de Cruce *in Epitome lib. 2. capit. 5. dub. 7. §. si obijcias*, vbi Pontifex statuit Cistercienſium grangias, sicut & Ecclesiarum atria à prauorum hominum incursu, & violentia debere esse liberas, & quietas, itaut in eis nemo possit hominē capere, spolium, aut rapinam exercere, quod statuit Pontifex in virtute Spiritus Sancti. Notat autem idem Ioannes à Cruce, supra dictas grangias inter loca Religiosorum cumputari. Ex quo magis confirmantur ea quæ diximus, & ex eo colligitur nomine *locorum nostrorum*, quibus vtitur Pontifex in priuilegio relato §. 81. & nomine domorum seu possessionum, quibus vtitur in hoc priuilegio comprehendi dictas grangias.

450 Circa præceptum vero de non perturbando, auferendo, aut retinendo possessiones nostras nota, quod quamuis in hoc loco nulla pœna contra id facientes ab hoc Pontifice statuatur, nihilominus, iuxta dicta *tomo 2 capit. 19 num. 51. & to. 3. verbo bona Regularium num. 9.* constat contra sic facientes impositam esse excommunicationem Papalem. De quo etiam Hieronym. Rodriguez *in Compendio resolutione 17. num. 8.* Notat etiam infrius §. *quo ad tria*, sic facientes incurrere posse excommu-

nicationem

nicationem in Bulla in Cœna Domini latam contra ſurripientes bona Eccleſiæ. Quod etiam animaduertit Portellus *in dubijs Regularium verbo bona in additionibus n.2.*

Circa §.84.

451 CONTINETVR hoc loco ampliſſimum priuilegium circa receptionem perſonarum, vtriuſque ſexus ad habitum Regularem, ac Regulam Ordinis ad inſtar Tertiariorum, ſeu Tertiariarum Ordinum Minorum, Prędicatorum, & Eremitarũ Sancti Auguſtini, cum ampliſſima etiã communicatione priuilegiorum Ordinis. De qua materia, quia latiſſimè dictum eſt *to. 2. c. 14. & tomo 4. verbo Tertiarij, et Tertiaria*, & in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *cir.* §. 8. ac in hoc eodem Mari magno *circa* §. 47. & 48. ideo in præſenti ſolum notanda, quæ Reuerendiſſimus Theodorus Stratius noſtri Ordinis Generalis in opuſculo *de Tertiariis noſtri Ordinis* circa habitum, & Regulam Ordinis illis concedenda, iuxta hoc priuilegium, ſcripſit, ea in hoc loco de verbo ad verbum referendo.

Forma habitus Tertiariarum.

452 HABEBVNT igitur Sorores noſtri Tertii Ordinis tunicam ex humili lana coloris griſei, nigri, vel ad nigredinem tendentis ad talos vſque deſcendentem, ſine filis de ſerico, tum in manicis, tum in collo, vel alibi, eiuſdem formæ cuius eſt tunica ipſorum Fratrum, vel Monialium in clauſura degentium, eſſeque debent accinctæ ſuper tunica zona de corio nigro ad latitudinem duorum digitorum per tranſuerſum, & non artificiali colore colorata, nec munita, vel ferrata oſſe quocunque aut fulgenti metallo, præterquam in extremitatibus, vbi parum poterit eſſe de oſſe nigro.

Quoad

Quoad scapulare seu patientiam in Decreto Congregationis Episcoporum, & Regularium precipitur omnibus Tertiarijs cuiuscunq. Ordinis vt se abstineant à patientia. Cæterum, quia est de essentia nostri Regularis habitus non solum tunica, sed etiam scapulare siue patientia, & indulgentiæ sunt concessæ deferentibus scapulare, vt obseruetur dictum Decretum, & simul nostræ Sorores Tertiariæ habitum nostrum Regularem integrũ gestent quoad essentialia, habebunt scapulare sub tunica, vt regulariter deferunt Consorores Sodalitatis scapularis, vel etiã super tunica, modo apparenter sit dissimile illi, quod gestant Moniales claustrales, istud enim solum censemus fuisse Tertiarijs à Sacra Congregatione prohibitum, non tamen ob id nostra intentio est reprobare consuetudinem, si in aliquibus locis permissu, & tolerantia Ordinariorum post dictum decretum Congregationis sit legitimè introducta, quod mulieres Tertiariæ dferant scapulare sicut prius.

Interdicit etiam illis prædictum Decretum, ne vtantur velo super caput, quod *Superiotum* vocant, & pectorale, quod vulgo *Sottogolla* nuncupatur. Cæterum non est credendum, quod Sacra Congregatio illis prohibeat velum, quod gestare solẽt in capite aliæ mulieres honestæ, cum eas Apostolus hortetur ingredi Ecclesias capite velato propter Angelos. Existimandum igitur est S. Congregationẽ Sororibus Tertiarijs prohibere vsũ illius veli, quod est proprium Monialium clausarum. Deferre igitur poterunt Tertiariæ nostræ velum album, quod gestant aliæ mulieres honestæ ex simplici tela, nullo artificio laboratum, quod totum caput vsque ad frontem, aures, & spatulas cooperiat.

Quo ad cappam autem, siue chlamydẽ, licet nos censeamus eam non esse de essentia nostri Regularis habitus, alioquin sicut nos tenemur semper deferre totum nostrum habitum integrum, etiam teneremur semper deferre cappam, & nihilominus nostræ Constitutiones nos non obligant deferre cappã, nisi extra Conuentum, & in choro, atq. in Ecclesia in nonnullis diebus festis; Est nihilominus de eius ornamento, & de integritate; quare nostræ Tertiariæ extra suas domos in Ciuitatibus, Castris, & locis habitatis, & præsertim in Ecclesiis deferent chlamydem albi coloris ad formam nõ cappæ Fratrum, sed mãtelli aliarum mulierum, qua caput, & corpus totum decenter cooperiant. Et quia in nonnullis locis vsus obtinuit, quod nostræ

noſtræ Sorores Tertiariæ vtantur chlamyde coloris nigri, talem vſum non reprobamus, ſubuculas lineas habere poterunt, collum tamen earum non habebunt apparens, & reuolutum ad collum tunicę, niſi fuerit laneum. Denique in burſis, calceamentis, & cœteris omnem humanam vanitatem ſecabunt.

453 Pro Regula autem ipſarum hęc habet idem Reuerendiſs. Stratius *in d. Opuſculo cap. 6.*

Regula, & modus viuendi Sororum Tertij Ordinis Carmelitarum, ſeu de earum obligationibus a Reuerendiſs. Theodoro Stratio Generali edita.

QVIA Superior Religionis, ſicut ex indulto Sixti Quarti patet, poteſt Sororibus noſtris Tertiariis præſcribere habitum Regularem, poteſt etiam eiſdem tradere Regulam Ordinis, ſecundum quod earum ſtatui, conditioni, & ſaluti conueniens & expediens viſum fuerit, in præſenti capite aſſignabimus illis infra ſcriptam Regulam, & modum viuendi.

In primis ſtudeant promiſſam obedientiam, & caſtitatem operis veritate ſeruare, & continuò habitum Regularem deferant, etiam noctis tempore, ſaltem ipſum ſcapulare, ſeu patientiam. Quotidie accedant ad Eccleſiam ad audiendam Miſſam, & etiam, ſi commodè poterunt, ad audienda Diuina Officia, & dum Miſſa celebratur, & Diuinum Officium cantatur, ſilentium ſeruare ſtudeant, Miſſæque, ac diuino Officio intendant, niſi ex aliqua ſpeciali occurrente neceſſitate ſilenter loquantur. Et quia *in multiloquio non deeſt peccatum*, & *qui inconſideratus eſt ad loquendum, ſentiet mala*, vt dicit Scriptura, & Dominus in Euangelio, *De omni verbo Otioſo quod loquuti fuerint*

rint homines, reddent rationem de eo in die iudicij; faciat vnaquæq. Soror ſtateram verbis ſuis; & fræna rectas ori ſuo, ne fortè labatur, & cadat in lingua, & inſanabilis caſus eius ſit ad mortem.

Dicant quotidiè ad honorem Beatæ Mariæ ſemper Virginis omnes horas canonicas, niſi infirmitate impediantur, videlicet in Vigilijs, ſeu Matutinis vigintiquinque vicibus *Pater noſter*, & *Aue Maria*, exceptis Dominicis, & ſolemnibus diebus, in quibus dictum numerum multiplicare debent, dicendo quinquaginta vicibus *Pater noſter*, & *Aue Maria*, & ſepties eaſdem Orationes dicant in laudibus, Prima, Tertia, Sexta & Nona, & in Completorio; & in Veſperis quindecies. Pro benedictione menſę dicant vnum *Pater noſter*, & vnum *Aue Maria*, & cum ſurgunt à menſa, dicant ſimiliter vnum *Pater noſter*, & vnum *Aue Maria*, pro gratiarum actione.

Omnes in ſingulis feſtis Beatæ Virginis, nec non in feſtis Natiuitatis Domini, Reſurrectionis ipſius, Pentecoſtes, Corporis Chriſti, & Omnium Sanctorum peccata ſua confiteantur diligenter, & Euchariſtiæ Sacramentum ſtudeant deuotè recipere, niſi forſan ex aliqua rationabili cauſa alicui ex ipſis à ſuis Confeſſoribus ſit interdictum. Quæ autem ex deuotione ſua ſæpius voluerint communicare infra annum petita, & obtenta à ſuo Prælato licentia deuotionem ſuam cum Dei benedictione poterunt executioni mandare.

Ieiunabunt non ſolum ieiunia ab Eccleſia inſtituta, & præcepta; ſed etiam per totum Aduentum, in omnibus Vigilijs B. Virginis, & ab Exaltatione S. Crucis vſque ad Paſcha Reſurrectionis, Feria quarta, Sexta, & Sabbato, & ab octaua Reſurrectionis, vſque ad Exaltationem S. Crucis in omni Feria ſexta; & abſtinebunt ab eſu carnium in omni Feria quarta, & Sabbatho, et ſi voluerint amplius ieiunare, ſeu auſteritatem aliam facere, poterunt, habita licentia à ſuo Prælato, vel de conſilio Confeſſoris diſcreti.

Quia honeſtati mulierum eſt valde oppoſitum, quod per vrbes, & plateas, locaque publica vagentur, non exeant Sorores è ſuis domibus, niſi rarò, &, ſi iuniores, nunquam ſolæ, ſed cum aliqua muliere graui ſociatæ: vagos, curioſoſque diſcurſus per loca publica fugiant, ad nuptias, & choreas, ſiuè ad diſſoluta, & mundana conuiuia, ſiue ad vana ſpectacula non accedant. De Ciuitate, Caſtro, aut Terra, vbi habitant, cauſa peregri-

grinationis non exeant, abſque ſpeciali licentia Prælati. Omnes in Domino ſe mutuò diligant, & corde; ſeque viciſſim adiuuẽt in attinentibus ad animę ſalutem, quare ſi vna animaduerterit alteram eſſe negligentem, & deficere in mandatis Dei, & obſeruantia Regulæ, & præſertim, ſi in ea deprehenderit actionem aliquam, quæ puritatem caſtitatis commaculare poſſit, eam corripiat media charitate, & ſi expediens iudicauerit, Prælatum, ſeu Prioriſſam admonebit, quo ab eis de opportuno remedio prouideatur.

Si aliqua conuincatur (quod abſit) vel publicè diffametur de peccato contra votum caſtitatis, vel ita licentiosè viuat, quod violenter ſuſpecta reddatur, ſtatim per Superiorem habitu Regulari priuabitur, & extra fraternitatem ponetur. Quando continget aliquam ex Sororibus ex hac vita emigrare, cæteris in eadem Ciuitate, vel Terra exiſtentibus nuncietur per Superiorem, vel Prioriſſam, vt ſingulæ curent intereſſe defunctæ exequijs, à quibus non recedant, donec corpus Sepulturæ traditũ ſit, & pro illius anima omnes dicant ſemel officium vnius diei feſti, videlicet centum ſeptem, *Pater noſter*, & totidem *Aue Maria*, addendo in fine cuiuslibet *Requiem æternam* &c. & ſimiliter in octaua immediatè diem Sepulturę ſequenti iterum dicant centum ſeptem *Pater noſter*, & totidem *Aue Maria* cum *Requiem æternam* in fine cuiuslibet, & denique ſemel in anno celebrare faciant tres Miſſas pro omnibus Sororibus tam viuis, quã defunctis. Et licet per ſua priuilegia ſint exemptę à Iuriſdictione Ordinarii loci, vt infra videbimus; nihilominus Eccleſias, quarum Parochianæ exiſtunt, iuxta Canonicas ſanctiones, & bonos mores, & cũ omni deuotione ſtudeant viſitare, et Eccleſiarum ſuarum Prælatos, videlicet Epiſcopos, et inferiores ſumme reuereantur, ipſorumq. iura abſque omni diminutione, et fideliter eis ſoluant, et hoc tam in decimis, quam in oblationibus aliàs quomodolibet conſuetis.

Facere debent Sorores sẽper aliquid operis imitando Pauli Apoſtoli magiſterium pariter, et exemplũ, qui poſitus. et datus à Deo Prędicator, et Doctor gentium in fide, et veritate, quem ſequendo non poſſumus errare die, ac nocte operabatur, et laborabat manibus ſuis; quo Diabolus eas ſemper inueniat occupatas, et ne ex otioſitate valeat inuenire aliquem aditum intrandi ad earum animas.

Debitum exhibeant honorem ſuo Superiori, et Prioriſſæ, illoſque

liſque humiliter obediant, in Priore Chriſtum, & in Prioriſſa Beatam Virginem cogitantes, ita vt dum Superiorem, & Prioriſſam audiunt, ſe audire exiſtiment ipſum Chriſtum Dominũ, & B. Virginem, quo non veniant in iudicium de contemptu, ſed de obedientia in vitę æternæ mercedem. Et quæ inſtituta fuerit Prioriſſa, illud ſemper habeat in mente, & ſeruet in opere, quod Dominus ait in Euangelio: *Quicunque voluerit inter vos primus eſſe erit miniſter veſter.*

Omnia, & ſingula in pręſenti Regula ſunt conſilia ad facilius ſaluandas animas viatorum, & nulla ſunt obligatoria ad peccatum mortale, vel veniale, niſi Eccleſiaſtico, vel Diuino iure aliqua, alias eſſet obligata, tenentur tamen ſub mortali ad obſeruandum votum caſtitatis, ſiue Virginalis, ſiue Vidualis, & ad obediendum ſuo Prælato illis præcipienti in virtute Sanctę Obedientiæ de attinentibus ad Regulam.

Hæc breuiter ſcripſimus Tertiariis noſtris conuerſationis earum formulam ſtatuentes ſecundum quam viuere debeant, ſi qua autem ſupererogauerit, ipſe Dominus cum redierit reddet ei, vtetur tamen diſcretione, quę eſt virtutum moderatrix.

Finis Regulæ Tertiariarum.

454 Pro Tertiariis autem viris hæc ſtatuit idem Reuerendiſſimus Stratius *in d. Opuſculo cap.* 11.

De Fratribus Tertij Ordinis Carmelitarum.

LICET Sacra Epiſcoporum, & Regularium Congregatio mulieribus admittendis ad habitum Tertii Ordinis præſcripſerit ętatem, veſtitum, & nonnullas alias conditiones, de viris nihilominus nihil ſtatuit Quare ipſi ad habitum noſtri Tertii Ordinis, nulla requiſita Ordinarij loci licentia, admitti poſſunt in quacunque ętate ſint conſtituti, non conuenit tamen, vt admittantur iuniores quatuordecim annis, debent etiam eſſe probę, & laudabilis vitæ, & ex parentibus honeſtis, & bonę famæ procreati, de hæreſi nullatenus ſuſpecti, quinimo veritatis Catholicæ fidei iuxta ſuum modulum emulantes, & zelatores, habereque debent de proprio,

de proprio, vnde viuant, vel saltem aliquam exercere artem pro victu, & vestitu sibi comparando, non vilem, & abiectam secundum patriæ existimationem.

Gestare debent habitum nostrum Regularem, secundũ tamẽ quod decet eorum statum, & cõditionem, & iam vsus obtinuit, vt vestimenta, & mantellum sint quoad formam, quibus vtuntur aliæ personę sęculares, & quoad colorem, vt Fratres nostri, & quoad materiam, eorum indumenta non debent in valore pretiositatem prætendere, quapropter erunt ex lana, simpliciterque consuta, absque omni ornamento serico, vel alio prophanitatem redolente, nisi cum aliquo ob magnam eius nobilitatem in pretiositate per Superiorem fuerit dispensatum. Tenentur etiam continuò deferre scapulare, vel supra, vt Fratres, vel subtus vestes, sicut eis placuerit, & vsus fuerit in locis, nec illud tempore noctis dimittere, & tandem deponere debẽt, iuxta Diui Petri Apostolorum Principis salubre consilium, omnia vana huius sæculi ornamenta.

Quo ad Regulam Fratres nostri Tertiarii tenentur seruare Regulam a nobis traditam pro Sororibus, exceptis ijs, quæ propriè spectant ad statum mulierum, & sine obligatione similiter ad vllam culpam, nisi ipsi veniant contra votum Castitatis, vel Obedientiæ, vt etiam dictum est de Sororibus.

455 Adiungit præterea idem Reuerendissimus alia, quæ spectant ad priuilegia tam Tertiariarum, quam Tertiariorum, quæ nos omittimus, quia de ipsis sufficienter dictum est locis relatis ex 2. & 4. *to.* Alia etiam habes infra in Mari magno Seruitarum circa §. 25. & 26. dum est sermo de Regula Tertiariorũ, & Tertiariarum huius Religionis a Martino V. approbata. Et specialiter quod ius conferendi habitum huiusmodi Tertiariis non pertineat ad ipsos, sed ad Prælatos Ordinis, decisum est a Rota in duplici decisione Vlysbonensi *Iuris conferendi habitum* coram Pirouano 25. Maii, & 17. Septembris 1635. in causa Tertiariorum Ordinis S. Francisci. Maximè vero ex alia eiusdem tituli coram Merlino 23. Iunii 1636. vbi non solum idem deciditur, sed etiam Dominicanos, Carmelitas, Augustinianos, & Minimos posse recipere, & conferre habitum Tertiariis, conformiter etiam ad decretum, seu declarationem Sacræ Congregationis Concilij.

Circa §. 85:

455 DECERNIT hoc loco Pontifex, vt Prior Generalis per se solum, Prouinciales vero in Capitulis Prouincialibus cum definitoribus possint Fratribus idoneis, prædicandi, & audiendi confessiones officia authoritate Apostolica committere. Item quod Lectores secundum Ordinis Constitutiones in domibus nostris constituti legere possint in facultate Theologica illis locis exceptis, in quibus studia generalia vigent.

457 Quod priuilegium, quod attinet ad concionatores, ex dictis in Mari magno Minorum *circa* §. 5. vbi simile priuilegium habetur, constat esse moderatum à Concilio Trident. *sess. 5. cap. 2. & sess. 24. cap. 4.* ita vt his temporibus non possint Religiosi prędicare extra suas Ecclesias sine licentia Episcoporum; neq. in suis Ecclesiis sine benedictione ab eis petita, aut ipsis contradicentibus. De qua materia latè dixi sæpius, scilicet *tom. 1. cap. 20. & to. 2. c. 1. num. 17. & to. 3. verbo Concionari, & Concionator Regularis*, ac supra in Mari magno Minorum circa §. 5. relatum. Quibus in locis plura hoc intentum concernentia dixi. Notat autem circa illud Scholiastes noster, quod quamuis in hoc priuilegio solum concedatur facultas approbandi pro Concionandi munere Sacerdotes, nihilominus ex priuilegio concesso Societati Iesu possunt Regulares prædicare etiãsi non sint Ordinis Sacri, & prędicatores itinerantes semel approbati possunt vbique prædicare non contradicente parocho. Sed de primo dixi *to. 3. verbo Concionari, & Concionator Regularis n. 5.* & de secundo *to. 1. c. 20. n. 4.*

458 Modò autem specialiter notanda illa clausula *Authoritate Apostolica*, quæ habetur in hoc priuilegio, & in alio simili Eremitarum S. Augustini in ipsorum Mari magno §. 1. ex ea enim colligitur Concionatores a Religione designatos exercere posse hoc munus ex Papæ authoritate, ac per consequens illud esse firmius, & solidius; ita vt illud excercere in propriis Ecclesiis possint etiam contradicente Episcopo, si sine rationabili causa contradicat, secus autem si cum rationabili causa id faciat, puta,

ea, quia ipſe vult prædicare, aut quod coram ipſo ſolemniter prędicetur, iuxta dicta non ſolum circa §. 5. Maris magni Minorum, ſed etiam *tomo 3. verbo Concionator Regularis num. 6.* ex Rodriguez, Miranda, Tamburino, & Nouario, quos ſequitur Barboſa *in Collectaneis Doctorum in Concil. Trident. ſeſſ. 5. de reformat. c. 2.* & imitatur alter Rodriguez *in Compend. Reſolut. 112. n. 2.* pluribus aliis relatis, dicenſque ita declaratum eſſe in quodam Capitulo Generali ſui Ordinis. Quo etiam ſenſu, & iuxta eandem explicationem intelligi debet Conſtitutio Greg. XV, quam retuli *to. 1. c. 20. n. 3.* vbi Pontifex ſtatuit, quod Epiſcopus tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus habeat auctoritatem coercendi, ac puniendi quoſcunque exemptos tam ſeculares, quam Regulares, qui in alienis Eccleſiis, aut quę ſuorum Ordinum non ſunt, abſque Epiſcopi licentia, & in Eccleſiis ſuis, aut ſuorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipſo contradicente, prędicare præſumpſerint. Intelligi nanque debet, quantum attinet ad contradictionem Epiſcopi, modo dicto, ſcilicet propter rationabilem cauſam, verbi gratia, illam aſſignatam. Bordonus *Reſolut. 7. num. 18. & 21.* Ad quod conſonat declaratio Vrbani VIII. per ſuas literas in forma Breuis directas ad Eminentiſſimum Cardinalem Sandoual Epiſcopum Giennenſem ſub datis 30. Ianuarij 1629. quas refert Barboſa *ſupra in Concilium Trident. ſeſſ. 24. de Reformat. cap. 4. numero 23.* & quę ſic habent. *Ad hæc, quod in eiſdem præinſertis litteris dicitur, Regulares non poſſe verbum Dei prædicare ſine Epiſcopi licentia, id locum ſibi vendicare in ijs tantum Eccleſiis, quæ ſui Ordinis non ſunt, cum in alijs Eccleſiis ſui Ordinis ſufficiat Epiſcopi benedictio petita, licet non obtenta, ita tamen, vt ſi Epiſcopus non modo benedictionem ſimpliciter non conceſſerit, verum etiam Regularibus prohibuerit quominus prædicent, tunc illo contradicente, in ſui quidem Ordinis Eccleſiis liceat illis prædicare, quemadmodum S. Tridentini Concilij decretis ſalubriter eſt cautum. Quod ſi Regulares ſiue in confeſſionibus audiendis ſiue in prædicando aduerſus ea, quæ ſuperius declarauimus, quoquomodo deliquerint, in vim earundem præinſertarum litterarum ab Epiſcopo Giennen. coerceri, & puniri poſſunt etiam cenſuris Eccleſiaſticis &c.*

459. Quod attinet etiam ad confeſſarios, id eſt limitatum a Concilio Tridentin. *ſeſſ. 23. capit. 15.* vbi cum reuocatione priuilegiorum, & conſuetudinum immemorabilium ſtatuitur, nullum

etiam Regularem posse confessiones sæcularium etiam Sacerdotum audire, neque ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale beneficium, aut per Episcopos per examen, si illis videbitur esse necessarium, idoneus iudicetur. De qua materia latè egi *to. 1. cap. 19. & tom. 3. verbo Confessarius Regularium* ac supra in Mari magno Eremitarum S. Augustini circa §. 1. Vbi & specialiter an in casu raro quo Episcopi sine iusta causa negauerint Religiosis facultatem ad audiendum confessiones secularium, possint id facere sine ipsorum approbatione, prout tenẽt plures authores ibi relati quibus maximè fauet clausula illa *Authoritate Apostolica*, qua vtitur Pontifex in hoc priuilegio, iuxta dicta *sup.* Pro quo nota, quod quamuis hoc, & similia priuilegia reuocata sint, vt dixi, à Concil. Trident, est tamen magna controuersia an etiam reuocata sit per idem Concilium Clementina *Dudum de Sepultur.* quam retuli supra loco relato ex Mari magno Eremitarum S. Augustini, vbi etiam Authores id affirmantes, & negantes adduxi. Etsi autem in d. Clementina solum sit sermo de Prædicatoribus, & Minoribus, nihilominus illa extensa est ad Augustinianos a Bonifac. VIII. & ad Carmelitas a Ioanne XXII. imò ad vtrosque ab ipso Ioãne XXII in Extrauaganti *Frequentes de iudiciis*, ita vt sicut priuilegia d. Clementinę competunt iure communi Prædicatoribus et Minoribus, sic etiam iure communi competant Augustinianis & Carmelitis, iuxta dicta circa §. 11. huius Maris magni ex Ioanne de Cruce, & Scholiaste nostro contra Nauarrum, & vtrumque Rodriguez, quo in hac re non bene loquuntur.

460 De alio etiam priuilegio, scilicet facultate instituendi lectores, qui in Conuentibus Sacram Theologiam legere possint, dictum est supra circa simile priuilegium Prædicatorum, & Minorum in ipsorum Mari magno §. 4. Vide etiam dicta *tomo 3. verbo Gradus, & graduati & tomo 4. verbo Lectio quo ad Regulares*, & Bullam Calisti III. de qua supra in hoc Mari magno §. 12. & quæ circa illam diximus. Maximè etiam quandam sacræ Rotæ decisionem in vna Cracouiensi *Iuris legẽdi* corã Ghislerio 3. Decembris 1619. vbi conformiter ad alias sententias Rotales pronunciatum est Rectori, ac Patribus, & Præceptoribus, seu Professoribus Societatis Iesu, licuisse, & licere in eorum Collegio Cracouiẽsi vltra humaniores litteras publicè, ac liberè legere etiam liberales artes, Theologiam, & alias facultates, quibus ad dictum Collegium accedentibus iuxta formam

mam priuilegiorum eidem Societati concessorum; ac Vniuersitati studii generalis eiusdem ciuitatis non licuisse, neq licere impedire illos in hoc munere, Vbi etiam plura ad hoc, & similia priuilegia pertinentia.

Circa §. 86.

461 HOC priuilegium declaratiuum est præcedentis, quod enim in præcedenti dictum est circa facultatem concessam Prouincialibus in Capitulis Prouincialibus simul cum Definitoribus, ad instituendum Concionatores, in hoc priuilegio declaratur id etiam concedi non obstãte, quod in Constitutionibus nostris hæc facultas solum sit concessa Generali. Simile priuilegium extat in Mari magno Minorum §. 5. vbi, & locis ibi relatis, ac *circa* §. precedentem de eo dixi.

462 Nunc specialiter notandum non constare, quenam Ordinis Constitutiones sint iste, de quibus Pontifex dicit, quod ex illis habeatur, quod non liceat alicui Fratri nostro predicare nisi a Generali examinatus, & approbatus fuerit. Nam in Constitutionibus Sorethanis, que tempore huius Pontificis erant in vsu Religionis, non erat talis limitatio solum pro Generali. In ipsis enim *p. 1. c. 9. n. 7.* sic dicebatur. *Nullus Frater prædicare præsumat nisi à Priore Generali, vel Capitulo Prouinciali examinatus fuerit, & licentiatus, sub Pœna carceris infligenda.* Sed credo dicendum in prædictis Constitutionibus Sorethanis, prout a Generali Soretho editæ fuerunt, non fuisse illam clausulam, *vel Capitulo Prouinciali*, sed ipsam additam fuisse in Capitulo Generali Venetiarum anno 1524. sub Generali Nicolao Audet conformiter ad Breue Clementis VII. In isto enim capitulo præfatę constitutiones Sorethanę correctæ, & emendatæ fuerunt, prout patet ex Constitutionibus Audet in titulo ipsarum, & Epistola ipsius in principio illarum posita. Quid autem in Ordine nostro in aliis Constitutionibus posterioribus circa Concionatores habeatur, sic damus. In Constitutionibus Casardi *parte prima capit. 10. numero 7.* hæc sunt, *Item nullus Frater prædicare præsumat, nisi à Priore Generali, vel Prouinciali, rigorosè de vita, moribus, & scientia examinatus*

natus fuerit, approbatus, & licentiatus, & nisi a Reuerendissimo Ordinario benedictionem personaliter, sine licentiam (secundum Decreta Sacri Concily Tridentini) petierit, vel obtinuerit, sub pœna carceris infligenda. In Constitutionibus autem nouissimis Gregorii Canalis *parte 1. capit. 10 num. 7.* sic habetur declarando præcedentes. *Item nullus Frater prædicare præsumat, nisi a Priore Generali, vel Prouinciali, rigorose de vita, moribus, & scientia examinatus fuerit, approbatus, & licentiatus: & nisi à Reuerendissimo Ordinario benedictionem personaliter in Ecclesiis nostri Ordinis, in alijs vero, nisi eiusdem Reuerendissimi Ordinarij licentiam (secundum Decreta Sacri Concilii Tridentini) petierit, & obtinuerit, sub pœna carceris infligenda.*

Circa §. 87.

463 AMPLIAT hoc loco Pontifex Sixtus concessiones Ordini nostro factas à Clemente IV. & Vrbano IV. de, quibus supra §. 36. & 37. ita scilicet, vt possint Fratres, tam in locis, & Oratoriis suis, quam in aliis decentibus, non solum coram Prælatis, Principibus, & Magnatibus, sed etiam coram quibuscunque personis cum altari portatili Missas, & diuina officia celebrare, & in locis publicis populo prædicare, absq. Ecclesiæ Parochialis præiudicio, quod Pontifex declarat solum consistere in decimis, & primitijs, quæ à laicis solent clericis exhiberi.

464 Circa quam concessionem, præter notata superius circa alia priuilegia de eadem materia, scilicet in Mari magno Prædicatorum circa §. 9. & 39. & in Mari magno Minorum circa §. 7. & 39. ac supra in hoc eodem Mari magno circa §. 36. & 37. ac aliis locis ibi relatis, notandum etiam est id quod Pontifex declarat in hoc priuilegio circa iura parochialium Ecclesiarum, etsi enim Clemens IV. in priuilegio hic relato, quod habetur sub §. 36. dixerit ea consistere in oblationibus, decimis, & primitijs, nihilominus Sixtus in hoc priuilegio dicit dũtaxat cõsistere in decimis, & primitiis nulla facta mentione de oblationibus. Et ita praxi, & cõsuetudine obseruatur. Omnes enim oblationes datæ Regularibus inter Missarũ solẽnia, vbicũq. illa celebrant, ipsis cedunt, non parochis. De quo latè dixi *to. 4. verbo*

Oblatio

Oblatio facta Regularibus, prefertim *n.*2. tum ex iure communi *cap.*1. *de stat. Monachor. cap. nimis iniqua de excessib. Prælat.* tum ex priuilegio Bonifac. VIII. pro Cisterſienſibus, tum etiam ex declarationibus S. Congregationis. De quo nouisſime Barb. *in Summa Apostolicarum decision verbo Oblatio num.*3. Adde etiam Bonifacium IX. concesſiſſe Fratribus Prędicatoribus, quod nullus illis prohibeat oblationes in Miſſis recipere ſub pœna excommunicationis Papæ reſeruata. Corduba *in Annotationibus ad Compend. priuileg. Mendicant. verbo Eleemoſyna* §. *quoad* §. 9. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 59. *in fin.* poſt alterum Rodriguez, referens etiam Vvaldenſem noſtrum, Caſtrum, & Sanchez. Vide dicenda *infra n.*503.

465 Notat vlterius Scholiaſtes noſter, litem eſſe inter Doctores an hoc priuilegium de celebrando coram quibuſcunque perſonis cum altari portatili ſit reuocatum per Concilium Trid. *ſeſs.* 22. *in decret. de ſeruand. & euitand. in Miſs.* idque affirmare Azorium, & Mirandam, negare vero Ledeſmam, & Ioan. de Cruce cum aliis, Patreſque Societatis Ieſu habere priuilegiū de hac re. Sed de his late egimus locis relatis, præſertim in Mari magno Prędicatorum *circa* §.39. Minorum *cir.* §. 39. Notat vlterius maxima moderatione vtēdum eſſe priuilegio, quod fuerit in hac materia, prędipnè in celebratione ad cameras ſæcularium vbi ipſi dormiunt. At de hoc etiam dictum eſt ſupra in hoc Mari magno circa §. 37. prędertim ex declaratione S. Congregationis ſub Paulo V.

466 Animaduertere etiam oportet Pontificem in priuilegio, de quo in prędenti, concedere etiam Fratribus noſtris poſſe *in locis publicis prædicare*, id eſt, extra Eccleſias, & loca ſacra, viis ſcilicet, & plateis. De quo, & ſimilibus priuilegiis dixi *tomo* 1. *c.* 20. *num.* 5. ac de eorum intelligentia his temporibus poſt Concilium Tridentinum tam eo *num.* 5. *quam* 3. *tomo verbo Concionari, & Concionator Regularis n.*6. & ſupra *circa* §. 85. Specialiter autem id non fieri poſſe contradicente Epiſcopo dixi eo *num.* 5. & tenet Hieronymus Rodrig. *in Compend. Reſolut.* 112. *nu* 9. Merito etiam dicens *n.*7. non debere verbi Dei prædicatores in cubilibus ſecretis, aut in occulto ſermocinari, ſed palam, & in publico, Chriſti, & Apoſtolorum exemplum imitati. Modus autem iſte prædicandi in locis publicis maximè videtur habere poſſe locum, quando Religioſi prædicant in terris infidelium, iuxta dicta *ſupra n.* 325. quia inter illos non

tam

natus fuerit, approbatus, & licentiatus, & nisi a Reuerendissimo Ordinario benedictionem personaliter, sine licentiam (secunaum Decreta Sacri Concilij Tridentini) petierit, vel obtinuerit, sub pœna carceris infligenda. In Constitutionibus autem nouissimis Gregorii Canalis *parte 1. capit. 10 num 7.* sic habetur declarando præcedentes. *Item nullus Frater prædicare præsumat, nisi a Priore Generali, vel Prouinciali, rigorose de vita, moribus, & scientia examinatus fuerit, approbatus, & licentiatus: & nisi à Reuerendissimo Ordinario benedictionem personaliter in Ecclesiis nostri Ordinis, in alijs vero, nisi eiusdem Reuerendissimi Ordinarij licentiam (secundum Decreta Sacri Concilii Tridentini) petierit, & obtinuerit, sub pœna carceris infligenda.*

Circa §. 87.

463 AMPLIAT hoc loco Pontifex Sixtus concessiones Ordini nostro factas à Clemente IV. & Vrbano IV. de quibus supra §. 36. & 37. ita scilicet, vt possint Fratres, tam in locis, & Oratoriis suis, quam in aliis decentibus, non solum coram Prælatis, Principibus, & Magnatibus, sed etiam coram quibuscunque personis cum altari portatili Missas, & diuina officia celebrare, & in locis publicis populo prædicare, absq. Ecclesiæ Parochialis præiudicio, quod Pontifex declarat solum consistere in decimis, & primitijs, quæ à laicis solent clericis exhiberi.

464 Circa quam concessionem, præter notata superius circa alia priuilegia de eadem materia, scilicet in Mari magno Prædicatorum circa §. 9. & 39. & in Mari magno Minorum circa §. 7. & 39. ac supra in hoc eodem Mari magno circa §. 36. & 37. ac aliis locis ibi relatis, notandum etiam est id quod Pontifex declarat in hoc priuilegio circa iura parochialium Ecclesiarum, etsi enim Clemens IV. in priuilegio hic relato, quod habetur sub §. 36. dixerit ea consistere in oblationibus, decimis, & primitijs, nihilominus Sixtus in hoc priuilegio dicit dũtaxat cõsistere in decimis, & primitiis nulla facta mentione de oblationibus. Et ita praxi, & cõsuetudine obseruatur. Omnes enim oblationes datæ Regularibus inter Missarũ solẽnia, vbicũq. illa celebrant, ipsis cedunt, non parochis. De quo latè dixi *to. 4. verbo*

Oblatio

Oblatio facta Regularibus, præsertim *n.*2. tum ex iure communi *cap.*1. *de stat. Monachor. cap. nimis iniqua de excessib. Prælat.* tum ex priuilegio Bonifac. VIII. pro Cisterſienſibus, tum etiam ex declarationibus S. Congregationis. De quo nouissime Barb. *in Summa Apostolicarum decision verbo Oblatio num.*3. Addeetiam Bonifacium IX. concesſiſſe Fratribus Prædicatoribus, quod nullus illis prohibeat oblationes in Misſis recipere ſub pœna excommunicationis Papæ reſeruata. Corduba *in Annotationibus ad Compend. priuileg. Mendicant. verbo Eleemoſyna* §. *quoad* §. 9. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 59. *in fin.* poſt alterum Rodriguez, referens etiam Vvaldenſem noſtrum, Caſtrum, & Sanchez. Vide dicenda *infra n.*503.

465 Notat vlterius Scholiaſtes noſter, litem eſſe inter Doctores an hoc priuilegium de celebrando coram quibuſcunque perſonis cum altari portatili ſit reuocatum per Concilium Trid. *ſeſſ.* 22. *in decret. de ſeruand. & euitand. in Miſſ.* idque affirmare Azorium, & Mirandam, negare vero Ledeſmam, & Ioan. de Cruce cum aliis, Patreſque Societatis Ieſu habere priuilegiũ de hac re. Sed de his late egimus locis relatis, præſertim in Mari magno Prædicatorum *circa* §.39. Minorum *cir.* §. 39. Notat vlterius maxima moderatione vtẽdum eſſe priuilegio, quod fuerit in hac materia, præcipuè in celebratione ad cameras ſæcularium vbi ipſi dormiunt. At de hoc etiam dictum eſt ſupra in hoc Mari magno circa §. 37. præſertim ex declaratione S. Congregationis ſub Paulo V.

466 Animaduertere etiam oportet Pontificem in priuilegio, de quo in præſenti, concedere etiam Fratribus noſtris poſſe *in locis publicis prædicare*, id eſt, extra Eccleſias, & loca ſacra, viis ſcilicet, & plateis. De quo, & ſimilibus priuilegiis dixi *tomo* 1. *c.* 20. *num.* 5. ac de eorum intelligentia his temporibus poſt Concilium Tridentinum tam eo *num.* 5. *quam* 3. *tomo verbo Concionari, & Concionator Regularis n.*6. & ſupra *circa* §. 85. Specialiter autem id non fieri poſſe contradicente Epiſcopo dixi eo *num.* 5. & tenet Hieronymus Rodrig. *in Compend. Reſolut.* 112. *nu* 9. Merito etiam dicens *n.*7. non debere verbi Dei prædicatores in cubilibus ſecretis, aut in occulto ſermocinari, ſed palam, & in publico, Chriſti, & Apoſtolorum exemplum imitati. Modus autem iſte prædicandi in locis publicis maximè videtur habere poſſe locum, quando Religioſi prædicant in terris infidelium, iuxta dicta *ſupra n.* 325. quia inter illos non

tam

tam facile erit locus alicui, in quo id fieri possit. Imo etiam tunc licebit quandoque in cubilibus secretis, & occultis sermocinari ad confirmandum fideles in fide Catholica, & etiam conuertendos ad illam aliquos ex infidelibus, qui forsan alio modo non audient verbum Dei.

Circa §. 88.

467 PLVRA concedit Pontifex sub hoc priuilegio, spectantia sanè ad exemptionem nostrorum Fratrum a Prælatis Ecclesiarum, seu Ordinariis, aut legatis Apostolicis. Eximuntur enim a cognitionibus causarum, collectionibus pecuniarum, citationibus, denunciationibus, executionibus, visitationibus Monasteriorum Monialium alterius Ordinis, & similibus negotiis, sine licentia Sedis Apostolicæ, & speciali expressione huius concessionis. De quo priuilegio plura dicta sunt in precedentibus, videlicet in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 17. & Minorum *circa §.* 15. 16. *&* 17. ac etiam hoc nostro §. 35. & 46.

468 His addit Scholiastes nostri Ordinis ex Patribus nostris Discalceatis huic concessioni aliquantulum derogatum esse per Concilium Tridentinum *sess.* 25. *de Regular. cap.* 12 quatenus ibi precipitur Regularibus omnibus non solum seruare, sed etiã publicare in suis Ecclesiis censuras, & interdicta omnia etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Episcopo. Cæterum licet hoc sit verum, dubiæ tamen quæstionis est, an pro illis diebus, in quibus iuxta sua priuilegia non reuocata per Concilium secundum plurium sententiam: quam retuli *tomo* 1. *capit.* 21. *num.* 19. *& to.* 2. *c.* 1. *nu.* 21. *& tomo* 3. *uerbo Interdictum quoad Regulares n.* 28. non tenentur seruare interdicta, v.g pro festis sanctorum sui Ordinis, adhuc teneantur illa publicare. De quo alibi. Probabile etiam est posse cogi Regulares ab Episcopo, non obstantibus his, & similibus priuilegiis, iuxta dicta *to.* 3. *uerbo Festi dies quoad Regulares nu.* 5. ad annunciandum in suis Ecclesiis festiuitates in hebdomada occurrentes, ne propter ignorantiã harum festiuitatum fideles transgrediantur Ecclesiæ præceptum circa illas obseruandas. Rodrig. & Barbosa

eo loco relati. Portellus *in dub. Regular. verbo Episcopus nu.* 7. alter Rodriguez *in Compend. Resolut.* 25. *n.* 5. *& Resolut.* 60. *numero* 10. Idem dico de ieiunijs Ecclesiasticis, propter eandem rationem, prout tenent ijdem Authores.

469 Nota præterea plura ex iis, quæ in hoc priuilegio continentur, licita esse, & permissa Religiosis, puta curam gerere Monialium, ipsarum confessiones audire, & similia; imo etiam assessorum munus exercere, iuxta dicta *tomo* 1. *cap.* 9. *nu.* 14. ex Sanchez ibi relato; non autem omnia, quia non possunt Religiosi esse iudices, saltem cum auctoritate Ordinaria, in causa Laicali, iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Iudex, & iudicium Regularium num.* 22. Pontifex ergo in hoc priuilegio non derogat facultati, quam habent Religiosi ad faciendum ea, de quibus est mentio, sed solum vult, ne cogantur ad illa, præsertim sine consensu suorum Prælatorum.

Circa §. 89.

470 CONCEDITVR in hoc priuilegio Generali, & Prouincialibus, ac ipsorum Vicariis, vt Fratres prouisos authoritate Sedis Apostolicę adassistendum quibuscũq. Archiepiscopis, Episcopis, aut personis possint corrigere, & ad Ordinẽ reuocare, non obstante aliqua contradictione. Item quod per litteras eiusdem Sedis non facientes specialem mentionem de hoc indulto non teneantur aliquos Fratres prædictis in locios deputare. Præterea quod nullus legatus etiam a latere virtute litterarum Apostolicarum non facientium de huiusmodi indulto specialem mẽtionem, nullusq. Prælatus, aut quæcunque alia persona possit assumere aliquos ex Fratribus ad sua, vel Ecclesię negotia procuranda, seu secum manendum, nisi quos Generalis, & Prouinciales eis assignauerint, quos etiam subiacere Ordinis disciplinę Pontifex decernit.

471 Contenta sub isto priuilegio habentur etiam in Mari magno Prædicatorum §. 18. & Minorum §. 18. & 19. hac tamen differentia, quod cum agitur de legato quantum ad facultatem assumendi sibi aliquos ex Fratribus ad sua, vel Ecclesiæ negotia procuranda, excipitur legatus a latere

latere in Mari magno Prędicatorum, et Minorum, non autem in noſtro, E contra vero cum dicitur nullum Prælatum poſſe id facere, exprimitur in Mari magno Prædicatorum Cardinalis S.Rom.Eccleſiæ, quod non fit in Mari magno Minorum, neque in noſtro.

472 Pręter dicta autem eis locis, & *to.1.c.16.nu.33.& 34.* notat facultatem hic conceſſam Prælatis ad reuocandum quoſcunq. ſui Ordinis Fratres aſſignatos, vel prouiſos Archiepiſcopis, vel Epiſcopis, eſſe etiam conformem iuri communi in Clementina i. *de ſtatu Monac. §. ad hæc* & notant ibi Doctores. Quibus adde Hieron. Rodrig. *in Comp. reſolut.63. num.25.* Nota etiam, caſu quo Prælati concedant facultatem ſuis ſubditis ad prędicta, debere eſſe ex magna cauſa, puta pro auctoritate Monaſterii, vel Religionis, iuxta *Can. non paſtoris 2 q.7.* Rodrig. *to.2.q.Regul. q.64. art.1.* alter Rodriguez *ſup.*

473 Nota prętereа *Religioſum* poſſe eſſe cubicularium Epiſcopi, vel alicuius Prælati Eccleſiaſtici, etiam ſtando in iure communi & cum licentia ſui Superioris. Habetur ex Synodo Generali *c.2.* & refertur *can. cum paſtoris 2. q. 1.* & tradit Abbas relato Hoſtien. *c. cum primo*, eò quod id non ſit abſq. Monaſterii vtilitate, cum negotia Monaſterij illo modo facilius apud dictum Prælatum promoueri poſſint. Atque ita docent Abbas *ibi*, *& capit. quanto v.1. de offic. Ordinarij.* Bald. *rubr. de maioritat. & obedient. n.3.* Decius *in cap in præſentia noua editione num.73. de iudicijs.* Romanus *in antiqua editione ſingulari 500. in noua ſingulari 506* Nauarr. *tom.4. de Regular. nu.15. verſ.9.* Gregor. Lopez *l.59 fine tit.5. par.* Sanchez *lib.6. in Decalogum cap.13. n. 98.* Addens cum Abbate, & Decio poſſe eſſe etiam cum eadem licentia cubicularium alicuius magni Principis (intellige ſecularis) quia hoc in magnam Monaſterii vtilitatem cedit. Sed quia indecens videtur Religioſum ſeculari Principi in corporalibus miniſtrare, propterea non facile admittendum eſt id, quod volunt iſti Doctores.

474 Non obſtantibus etiã prędictis priuilegiis Religioſi quorumuis Ordinum aſſumi poſſunt ab Inquiſitoribus authoritate Apoſtolica in notarios, propter priuilegium Pii IV. quod retuli *to.1. c.9.n.13.* De quo Peña *in director. Inquiſit. 3.p.comment. 67.* Hieron. Rodrig. *in Compend. reſolut. 73. n. 7.* poſt alterum Rodrig.

Circa

Circa §. 90.

475 PRIVILEGIVM hoc §. contentum est extensiuum præcedentis, per ipsum enim conceditur Generali, & Prouincialibus facultas remouendi, & mutandi Fratres ad prædicandum Crucem, seu Cruciatam à Sede Apostolica designatos, vel hæreticę prauitatis Inquisitores. Simile sanè aliis priuilegiis concessis Prędicatoribus in eorum Mari magno §. 19. & Minoribus §. 20.

476 Nota Crucem, seu Cruciatam appellari in prędsenti eam expeditionem, quam olim faciebant Christiani contra Turcas, Mahometanos Cruce rubea insigniti, pro recuperatione Terræ Sanctæ, multis indulgentiis ab Ecclesia incitati. Tiraquellus *lib. 1. de bello sacro cap. 17.* Platina *in vita Vrbani II.* Henrriquez *lib. 7. de Indulgent. cap. 29.* Per illos autem, qui in prędsenti priuilegio dicuntur *deputati ad inquirendum contra prauitatem hæreticam*, intelliguntur Inquisitores, seu Iudices in causa fidei. Quos omnes quamtumuis à Sede Apostolica designatos subiicit Pontifex Prælatis prędfatis sui Ordinis, quantum ad remotionem, reuocationem, translationem, & aliorum substitutionem, etiam mediis censuris Ecclesiasticis. Etsi autem hoc priuilegium, quantum attinet ad prædicatores Crucis, seu Cruciatæ maneat modo in sua vi, cum nullatenus de eius derogatione constet; quod attinet tamen ad Inquisitores prædictos, non manet, propter priuilegia, vel saltem consuetudinem S Officii, iuxta dicta in Mari magno Prędicat. *circa* §. 19. Imo etiam quamuis ex priuilegio Prędicatorum, & Minorum in Bulla *Aurea* vocata §. 8. possent Generales istorum Ordinum, & aliorum, qui cum ipsis communicationem habent priuilegiorum contra Fratres Inquisitores suorum Ordinum procedere, eos puniendo, & corrigendo, id tamen nullo modo colligi debet in spectantibus ad Officium S. Inquisitionis, sed in aliis ad obseruantiam Regularem attinentibus, & iuxta limitationes adhibitas loco relato ex Mari magno Prędicatorum, & *circa* §. 8. Bullę *Aureæ*. Nec tales Inquisitores tenentur obedire suis Prælatis in iis, quæ ad exercitium sui muneris spectant, & possunt

liberè

liberè pergere ad Curiam Romanam cum ſocio ſui Ordinis ad libitum aſſumpto, etiam non petita, vel non obtenta ſuorum Superiorum licentia, prout ex priuilegiis ipſorum dicit Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut. 73. n. 5.*

Circa §. 91.

477 INHIBET hoc loco Pontifex, ne aliquis in Ordine noſtro profeſſus ab ipſo diſcedat ſine Generalis, vel Prouincialis licentia, & ne quis talem diſcedentem prætextu alicuius Apoſtolici priuilegii, retinere audeat, alias contra ipſum diſcedentem poſſit per cenſuram procedi. Item ſtatuit, quod ſi aliqui profeſſi poſt obtentam licentiam a Sede Apoſtolica, vel Generali ad tranſeundum ad aliam Religionem, non ſe contulerint infra duos, vel tres menſes ad illam, vt contra illos vti veros apoſtatas procedatur, quod etiam intelligi vult de illis, qui poſt ſuſceptionem habitus alterius Religionis intra tempus probationis, nulla facta profeſſione, reſilierint.

478 Loquitur Pontifex in hoc priuilegio de diſcedentibus ab Ordine, maximè prætextu alicuius priuilegii Apoſtolici, ſeu tranſitus ad alium Ordinem, vt ex contextu patet, & dixi ſupra circa §. 74. in alio priuilegio quod ſimile iſti apparet. Et contra taliter diſcedentes ſine licentia ſtatuit procedi poſſe per cenſuram; ac veluti contra Apoſtatas, ſi poſtquam licentiam habuerint ad aliam Religionem tranſeundi, infra duos, aut tres menſes non id fecerint, aut habitum ante profeſſionem factam dimiſerint. Quibus ſimilia ferme habentur in Mari magno Prædicatorum §. 20. 21. & 22. Minorum §. 21. & 22. & Eremitarum Sancti Auguſtini §. 15. quibus in locis de hac materia dictum eſt conſequenter etiam ad alia dicta locis relatis. Aliqualiter etiam ſimile priuilegium pro Monachis Benedictinis Congregationis S. Iuſtinæ ab Eugenio IV. illis conceſſum habetur in Bullario Rodrig. *in hoc Pontifice Bulla 9.*

479 Specialiter circa id quod dixi *circa* §. 21. & 22. Maris magni Prædicatorum, ſcilicet, quod ea, quæ in his priuilegiis continentur, iure ordinario competunt dictis Prælatis, nota id confirmari ex eo, quod præfati Prælati habent in ſubditos tantam po-

potestatem (quoad iurisdictionem intellige) quantam habent Episcopi in suas oues. Prout etiam colligitur ex Bulla relata Eugenii IV. pro Benedictinis, in qua illis concedit, quòd in omnibus casibus, in quibus illis esset necessaria auctoritas Ordinarii si exempti non essent, possint ea vti. Per hęc verba. *Quin etiam ne prędictæ Congregationis monachi ab eorum quiete distrahi Romanam Curiam pro crebris obtinendis licentijs frequentare cogantur, quos in omnibus casibus, in quibus de iure communi Prælatis, & monachis dictæ Congregationis authoritas siue licentia, seu dispensatio Ordinarij esset necessaria, si ab eisdem exempti non essent, Prælatis, Abbatibus, Prioribus, & Rectoribus huiusmodi, qui pro tempore fuerint vnà cum eorum Conuentibus authoritate Apostolica, absque eo quod ad Sedem Apostolicam habeant recursum, huiusmodi licentiam, & authoritatem tenore præsentium indulgemus.* Ex quo colligitur, quòd ea, quæ in iure communi de nouo conceduntur Episcopis, consequenter censentur concessa dictis Prælatis pro sibi subditis, nisi oppositum exprimatur. Panormit. *in cap. ad si Clerici §. de adult. num.* 18. *de iudicijs*, sequendo Benedictum, & Federicum. Alias subditis istorum Prælatorum non esset ita ac secularibus prouisum. Cum alias ne cogantur egredi extra septa monasterii, debeant esse melioris conditionis. Ioannes de Cruce *in Epitome lib. 1. c. 6. dub. 7. concl.*

480 Nota præterea facultatem istam Prælatorum Regularium ad impediendum suorũ subditorum discessum ab Ordine sine ipsorum licentia, extendi etiam ad eos, qui ad Episcopatum assumuntur; ita vt, nisi adsit præceptum Papæ, non possint sine Prælatorum suorum licentia, ad id munus assumi. Ita enim concessit Alexander IV. Ministro Generali Ordinis Minorum in Bullario Rodrig. *in hoc Papa Bulla* 4. his verbis. *Authoritate præsentium de speciali gratia inhibemus, vt nulli præfati Ordinis Fratres, si eos in Episcopos eligi, aut postulari contigerit, electioni, seu postulationi de se factæ audeant consentire; nec alius Archiepiscopus, seu quicunque alius Prælatus, vel etiam legatus sedis ipsius nisi fuerit Cardinalis, dictos Fratres, nisi tua, vel ipsorum Fratrum Prouincialium Ministrorum, qui pro tempore fuerint, licentia, & assensu, aut Sedis Apost. eiusdem speciali mandato ad Episcopatus, vel alias dignitates extra dictum Ordinem assumere, vel ordinare præsumant. Nos autem decernimus irritum, & inane, quidquid contra inhibitionem huiusmodi à quibuscunque contige-*

rit attentari. In Constitutionibus etiam Ordinis Prædicatorum habetur tres summos Pontifices ipsis concessisse, ne quis Religiosus eius Ordinis sine licentia Generalis, vel Prouincialis, vel mandato Sedis Apostolicæ electioni, vel postulationi ad quamuis dignitatem extra Ordinem de se factę audeant consentire, aliter factum sit irritum, Ioannes de Cruce *sup. dub. 7. concl. 5.* Hæc porrò priuilegia Minorum, & Prędicatorum nostro Ordini, & aliis cum ipsis communicationem priuilegiorum habentibus communia sunt.

Circa §. 92.

481 CONCEDITVR hoc loco Prælatis nostris authoritas amplissima contra Apostatas, in quocunque habitu, & loco, etiam in Romana Curia inuentos; deputanturque à Pontifice Ordinarii supra similes, & alios subditos Ordinis. De qua concessione multa dicta sunt circa alias, etsi non tam amplas, in Mari magno Prędicatorum *citra* §. 23. Minorum §. 23. & in hoc nostri Ordinis Mari magno *citra* §. 28. 31. & 74. Dixi *non tam amplas*, quia non video in illis expressionem illam de Curia Romana, quæ in hoc priuilegio habetur, & in alio Seruitarum in ipsorum Mari magno §. 48.

482 Cum autem in hoc priuilegio habeantur illa verba: *In qua* (scilicet Curia Romana) *sicut extra nos, super vestros subditos ratione professionis tam tacitæ, quam expressæ missa Ordinarios &c. deputamus*, non solum colligitur, id quod supra §. *præcedenti* dicebamus, scilicet, quod nostri Prælati habent tantam potestatem in suos subditos, quantam habent Episcopi in suas oues; sed etiam, prout colligitur ex verbis illis *extra nos*, quod dicti Prælati subsint Pontifici Romano immediatè, seu *absque vllo medio*, vt habetur in priuilegio Ioannis vigesimi secundi pro nostro Ordine, quod habes in hoc Mari magno §. 5. & ex alio priuilegio concesso Eremitis Sancti Augustini in ipsorum Mari magno §. 31. Est etiam hæc concessio conformis iuri communi *cap. fin. de Regularib.* vbi præcipitur præsidentibus Capitulorum, seu Abbatibus, vt fugitiuos suos annuatim quærant, & recipiant, iuxta dicta *tomo* 1. *capit.* 16. *num.*

numero 16. vbi plura ad intentum, maximè *num.* 17. qualiter Episcopi teneantur etiam illos incarcerare, eosque eorum Superioribus puniendos tradere. Vide Tamburinum de *Iure Abbat. tom. 3. disp. 8. quæst. 3.*

483 Alia pertinentia ad hoc priuilegium habes ex dictis in Mari magno Prædicatorum, Minorum, & nostro locis relatis, et aliis, quæ ibi citauimus, ac in Mari magno Seruitarum, *circa* §. 48.

Circa §. 93.

484 PROHIBET hoc loco Pontifex, ne expulsis ab Ordine nostro, aut qui sponte ab illo egressi fuerint, possint prædicare, confessiones audire, seu docere, nisi ad alios Ordines transierint, vbi hæc licitè gerere queant; alias excommunicari possint.

485 Est hoc priuilegium simile aliis, quæ extant in Mari magno Prædicatorum §. 24. & Minorum etiam §. 44. Quibus locis, & aliis ibi relatis de hac materia dixi. Nunc addendum, immerito Hieronymum Rodriguez *in Compend. Resolut.* 57. *num.* 7. dicere, quod cum huiusmodi electi, seu expulsi ab Ordine sint infames, non possint cogere Religionem, vt illos admittat, additque ex Miranda *tomo 1. Man. quæst.* 52. *art.* 17. casu, quo eos recipere conueniret, id debere esse cum Sedis Apostolicæ dispensatione. Oppositum namque colligitur tum ex *capit. fin. de Regularib.* vbi expressè habetur Prælatos teneri quærere *solicitè annuatim* huiusmodi electos, & eos recipere, *salua Ordinis disciplina*, ac eos excommunicare, & vt excommunicatos denunciari facere, *donec ad mandatum ipsorum humiliter reuertantur*. Tum etiam ex decretis Sacræ Congregat. Concilii *de Apostatis*, & *Electis* sub Vrbano VIII. vbi innouatur prædictum *cap. fin. de Regularib.* & declaratur illud habere locum etiam in iis, qui legitimè expulsi fuerunt, *dummodo tamen in expulsis huiusmodi subsit spes euidens emendationis &c.* Quando ergo talis spes subsit, tenentur eos reducere ad Religionem, ac propterea electi ipsi sic emendati possunt eam cogere, vt admittantur. Neque ad hoc requiritur Se-

dis Apoſtolicæ licentia, cum hoc ſit de iure communi innouato in dictis Sacræ Congregationis. Nec obſtat quod eiecti ſint infames, quia non ſunt infames, niſi dum manent in ſeculo non emendati, & ſolum ſunt infames infamia facti, quæ iuxta dicta *tomo 3. verbo Infamia numero 16.* tollitur per Pœnitentiam, ſeu emendationem vitæ. Vide dicta *tomo 1. capit. 23. numer. 7. et 9. et tomo 3. verbo Eiecti Regulares ab Ordine præſertim num. 2.* Et nota decretum quoddam cuiuſdam Capituli Generalis Minorum, quod refert relatus Rodriguez *numer. 8.* & ante ipſum Portellus *in Dub. Regular. verbo Eiicere ab Ordine numero 6.* quo ordinatum fuit, vt eiecti non poſſint iterum recipi ad Ordinem, etiamſi id petant, moderandum eſſe, iuxta dicta ſolum pro caſu, quo illi eiecti non ſint emendati, aut non ſit ſpes emendationis.

486 Nota quoque, quod quamuis ex hoc priuilegio, alioque referendo §. *ſequenti*, aliiſque pluribus conſtet poſſe incorrigibiles eiici ab Ordine, iuxta modum tamen, & limitationes traditas a Sacra Congregatione in decretis adductis, de quibus latè egi *tomo primo capit. 23. et tomo 2. verbo Eiecti Regulares*; nihilominus, quia experientia comprobatum eſt plures ex induſtria fieri inobedientes, & incorrigibiles, vt eam ob cauſam à Religionibus expellantur, & liberius viuant, ideo tales perpetuo carceri potius damnandi, vel ad triremes mittendi, prout Paulus V. conceſsit Canonicis Regularibus S. Crucis Conimbricæ anno 1613. teſtantibus Portello ſupra *numero* 4. & Hieronymo Rodriguez *ſupra numero* 9. Quo priuilegio dicunt potiri alias Religiones. Addo ego, maximè, quia iure communi eſt etiam conceſſum.

***

Cirta

Circa §. 94.

487 STATVIT Pontifex in hoc priuilegio, vt electi, vel egressi ab Ordine, & alii quicunque Fratres possint à Generali, vel eius Vicario licentiari ad quoscunque alios Ordines præterquam B. Augustini, Templariorum, Hospitalium, & aliorum arma portantium; inhibens etiam ne ad alium Ordinem transeant, aut ibi recipiantur, aut retineantur sine licentia Sedis Apostolicæ.

488 Extat simile priuilegium pro Prædicatoribus in Mari magno ipsorum §. 24. & pro Minoribus §. 25. & 26. Quibus locis, & alijs ibi relatis plura ad materiam huius priuilegii spectantia dixi. Nunc addendum, ex illis verbis Papæ: *Electos autem de Ordine vestro, vel egressos, quia receptione in eodem Ordine, suis culpis exigentibus, reddiderint se indignos*, expendendo hæc posteriora, colligitur id quod *circa §. præcedentem* dicebamus, videlicet, quod quando tales electi *reddiderint se* dignos receptione, eo quod emendati fuerint, debent recipi ad Religionem.

489 Quod verò tales electi non possint propria authoritate ad alios Ordines transire, constat ex dictis *to. 1. cap. 23. numer.* 10. propter rationem ibi adductam, scilicet, quia adhuc tempore electionis perseuerant subiecti Religioni, a qua fuerunt expulsi; nec censentur omnino, aut perpetuo derelicti a Religione, nisi solum pro tempore, quo non se emendauerint, aut correxerint, iuxta dicta *to. 3. verbo Electi Regulares nu. 3* Cuius signum est, quod S. Congregatio Concilii §. *præcedenti* relata innouando *cap. fin. de Regularib.* præceperit, vt Prelati *solicitè annuatim* requirant electos quoscunque, & illos recipiant, si subsit *spes emendationis*. Quia ergo talis spes potest esse de quocunque quamtumuis proteruo peccatore, ideo nunquam censeri debet istorum expulsio perpetua absolutè, sed solum conditionatè, id est, si non se emendauerint, Quod dico contra Sanchez, & alios ab ipso relatos *lib. 6 in Decalog c. 9. nu. 36.* qui non viderunt dictam innouationem *cap. fin. de Regularib.* a S. Congregatione factam.

490 Circa verba autem illa huius priuilegii, *Cum satis testimo-*

nialibus litteris, quibus dicitur Generalem, vel eius Vicarium posse concedere licentiam dictis expulsis ad transeundum ad alios Ordines, præter illos relatos cum litteris ipsius, dubitat Rodriguez, an si transeant sine dictis litteris, professio illorum sit valida, & respondet *to.* 1. *Quæst. Regular. q.* 30. *art.* 21. quem sequitur alter Rodriguez *in Compend. Resolut.* 57. *nu.* 10. esse irritam, & inualidam, eo quod talis licentia requiratur, vt forma talis transitus, deficiente autem forma deficit valor actus. Consequenter tamen ad dicta supra in Mari magno Minorum circa §. 25. & 26. dicēdum, quod si illi transeant ad Religionem strictiorem, valida erit translatio, seu professio, quia iuxta dicta *to.* 1. *c.* 22. *nu.* 7. defectus licentię non irritat transitum ad strictiorem, seu perfecti orem Religionem, licet illum illicitum reddere possit, nec Pontifex in hoc casu irritat talem professionem, aut transitum, nec petit illas litteras testimoniales tamquam formam, sed tamquam rem præceptam, vt constet de legitimitate actus. Sanchez *sup. nu.* 39, Castrus Palaus *parte* 3. *Tract.* 16. *disp.* 4. *punct.* 22. *num.* 4. Si vero illi transeant ad minus strictam, aut æque strictam Religionem, cum id sit omni iure irritum, & prohibitum, iuxta dicta *c.* 22. *nu.* 7. relato proculdubio transitus, & professio in illa Religione irrita erunt. Quid porrò dicendum si transirent ad Ordines Prędicatorum, Minorum, aut Eremitar. S. *Augustini*. consule dicta supra *circa* §. 20. huius Maris magni, propter priuilegium Ioannis XXII. ibi relatum.

491 Nota præterea, quod ex priuilegio Iulii II. pro Minoribus, quod habetur in Bullario Rodriguez *in hoc Pontifice Bulla* 12. possunt Ordinarii litteras testimoniales, etiam a Sede Apostolica concessas, quas habere solent ij, qui ex Religione exierunt sub variis prætextibus, instante Religione, examinare & de illis iudicare, & si non sunt veræ, reuocandi, & annullandi; ac etiam si fuerint de incedendo in habitu sæculari, quod id non fit locis, vbi sunt Monasteria Religionis, inhibendi. Quod est notabile priuilegium, communicabile aliis Religionibus propter communicationem priuilegiorum, & vtile valde ipsis pro hoc, & multis aliis casibus.

Circa

Circa §. 95.

492 HIC statuit Pontifex, vt nullus habitum nostri Ordinis, aut ipsi similem deferre audeat, , alioquin ad illum deponendum per Diœcesanos locorum per censuram Ecclesiasticam compelli possit. De quo etiam priuilegio in simili alio Prædicatorum in eorum Mari magno §. 25. & Minorum in eorum etiam Mari magno §. 27. alijsque locis ibi relatis dictum manet.

493 Notat præterea huius Maris magni Scholiastes idem priuilegium per duplicem concessionem Apostolicam indultum esse nostris Patribus Discalceatis. Circa vtramque tamen concessionem notat R. P. Ioannes a Matre Dei *in Scholijs ad illas* prohibitionem in ipsis contentam comprehendere etiam Fratres nostros de Obseruantia, etiam si calceati incedant, habitum tamen similem eisdem PP. Discalceatis gestant. Hoc tamen cum duplici moderatione accipiendum. Prima, vt non sit alia differentia, nisi solum in calceamentis; si enim præter eam fuerit notabilis aliqua differentia in habitu, tunica vilicet, scapulari, & caputio, ac etiam cappa alba, & caputio albo, procul dubio saluabitur distinctio Religionum, quã Pontifices intendunt in dictis concessionibus. Secunda, vt talis habitus, quam Fratres de Obseruantia deferunt, non sit conformis suis Constitutionibus, sed supra, aut contra illas; si enim conformis suis Constitutionibus fuerit, nullo pacto credi debet, quod Pontifices prohibeant ipsum deferre. Præsertim Vrbanus VIII. in Bulla, vbi continetur vna ex dictis concessionibus, Fratribus de Obseruantia præcipit, vt habitum gestent iuxta Ordinis Constitutiones.

494 Qualis autem sit noster habitus, sic habetur ex Constitutionibus Ioannis Soreth. *parte* 1. *cap.* 11. approbatis a Clem. VII. *Vestimenta Fratrum lanea sint eiusdem formæ, vt habeant tunicas amplas griseas, nigras, vel saltem ad nigredinem tendentes, rotundas vsque ad talos descendentes. Et habeant ipsas satis latas, non nucleatas, & sine plis de sirico, tam in manicis, quam in collo, & alibi. Habeant etiam scapularia breuiora tunicis*

vno palmo, eiuſdem coloris cum ea, ſine filis de ſerico, aut alterius coloris a panno. Sint etiam accincti ſuper tunicã zonis ſatis latis de corio nigro, ſcilicet, ad latitudinem duorũ digitorum per tranſuerſum, & non artificiali colore coloratis, non munitis, nec ferratis oſſe quocunque, vel fulgenti metallo, præterquam in extremitatibus, vbi poterit eſſe parum de oſſe. Nullus Frater portet veſtes de alio panno, vel lana, alio quam dictum eſt, colore, tinctis, ſub pœna priuationis vſus illius, & grauis culpæ rigidè infligenda. Exceptis conuerſis, & laicis, qui vbique vtantur griſeis ſui natiui coloris, vbi haberi poterunt, ad nigredinem tendentibus. Quo ad cappam autem ſic habetur! *Quilibet autem Frater habeat cappam albam talis longitudinis, vt breuior ſit ſuperiori tunica vno palmo.* Parum differunt, quæ in Conſtitutionibus Caffardi *p. 1. capit.* 12. habentur: *Veſtimenta Fratrum lanea ſint eiuſdem formæ, vt habeant tunicas amplas, griſeas, nigras, vel ſaltem ad nigredinem tendentes, rotũdas, vſque ad talos deſcendentes. Habeant ipſas ſatis latas, non nucleatas, & non apertas a parte anteriori niſi vno palmo cum dimidio, & ſine filis de ſerico, tam in manicis, quam in collo, & alibi. Habeant etiam ſcapularia breuiora tunica eiuſdem coloris cum ea ſine filis de ſerico, aut alterius coloris a panno. Sint etiam accincti ſuper tunicam zonis de corio nigro ad latitudinem duorum digitorum per tranſuerſum, & non artificiali colore coloratis, non munitis, nec ferratis oſſe quocunq. vel fulgenti metallo, præterquam in extremitatibus, vbi poterit eſſe parum de oſſe. Nullus Frater portet veſtes de aliquo panno, vel lana, alio quam dictum eſt colore, tinctis, ſub pœna priuationis loci, & vocis, & grauis culpæ rigidè infligenda. Exceptis conuerſis, & laicis, qui vbique vtantur griſeis ſui natiui coloris, vbi haberi poterunt, ad nigredinem tendentibus.* Quoad cappam verò ſic ibi habetur: *Quilibet autem Frater habeat cappam albam conſutam a parte anteriori, talis longitudinis, vt breuior ſit ſuperiori tunica.* Parum quoque diuerſa ſunt, quæ in nouiſſimis Conſtitutionibus Concilij *p. 1. cap. 12. num.* 1. de eadem re dicuntur, videlicet; *Veſtimenta Fratrum lanea ſint, eiuſdem formæ, vt habeant tunicas amplas, griſeas, nigras, vel ſaltem ad nigredinem tendentes, rotundas, vſque ad talos deſcendentes. Habeant ipſas ſatis latas, non nucleatas, & non apertas a parte anteriori, niſi vno palmo cum dimidio, & ſine filis de ſerico tam in manicis, quam in collo, & alibi. Habeant etiam ſcapularia breuiora tunica, eiuſdem coloris cum ea, ſine filis de ſerico, aut alterius*

riui coloris à panno . Sint etiam accincti ſuper tunicam zonis de corio nigro , ad latitudinem duorum digitorum per tranſuerſum , & non artificiali colore coloratis , non munitis , nec ferratis eſſe quocunque , vel fulgenti metallo , præterquam in extremitatibus , vbi poterit eſſe parum de oſſe . Nullus Frater portet veſtes de alio panno , vel lana , alio quam dictum eſt colore , tinctis , ſub pœna priuationis loci , & vocis , & grauis culpæ rigide infligenda . Exceptis Conuerſis , & laicis , qui vbique vtantur griſeis ſui natiui coloris , vbi haberi poterunt ad nigredinem tendentibus . De cappa autem alba ſic habetur ibidem : *Quilibet autem Frater habeat cappam albam conſutam à parte anteriori , talis longitudinis , vt breuior ſit ſuperiori tunica quatuor digitis per tranſuerſum* . Ex quibus omnibus , & alijs , quæ in ſpecialibus Statutis pro Reformatis noſtri Ordinis editis extant , conſtat quis ſit proprius habitus Ordinis à Religioſis noſtris geſtandus , & in quo a nemine moleſtari poſſint .

495 Nota præterea hoc priuilegium de non portando habitu Ordinis , à quocunque extraneo haberi in Mari magno Seruitarum §. 50. cum maiori amplitudine , ita vt non ſolum prohibeatur geſtatio habitus Religioſorum , ſed etiam , & Pinzocherarum , ſeu Tertiariarum cum facultate etiam conceſſa Generali , & Prouincialibus Ordinis ad procedendum contra aliter facientes . Quod priuilegium , quatenus competit dictis Seruitis , competere etiam poterit aliis Mendicantibus cum eiſdem communicationem priuilegiorum habentibus .

Circa

Circa §. 96.

496 INDVLGET Pontifex in hoc priuilegio, quod quando habitum Religionis noſtræ aſſumentes aliqua reſtituere tenentur incertis perſonis, poſſint Prælati bona ipſa in pios vſus conuertere, *prout ſecundum Deum viderint expedire*. De quo etiam priuilegio in ſimili alio Prædicatorum in ipſorum Mari magno *circa §.* 27 & Minorum, in ipſorum etiam Mari magno *circa* §. 29. aliiſque locis ibi relatis ſufficienter dictum eſt.

497 Præter quæ hic etiam addendum, hoc priuilegium (etiam quatenus priuilegium eſt, & concedens aliquid ſupra ius commune, de quo in locis relatis) poſſe extendi ad perſonas Tertiarias noſtri Ordinis, tum quia illę dicuntur pertinere ad Ordinem noſtrum, iuxta dicta *to.*2.*cap.*14 *num.*7. & aſſumere *Religionis habitum*, prout loquitur Pontifex in hoc priuilegio. tum quia illæ gaudent amplisſima communicatione priuilegiorũ Religionis, illis conceſſa ab hoc eodem Pontifice in hoc Mari magno §.84. illis verbis: *Quæ ſic recepta* (ſcilicet perſonæ tertiariæ, vtriuſque ſexus) *& in poſterum recipiendæ auctoritate prædicta gaudeant, & gaudere poſſint, & debeant, tam exemptionis priuilegio, quam omnibus immunitatibus, libertatibus, indulgentijs, & alijs priuilegijs, quibuſcunque prædicti Ordinis Beatæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli, eiuſque Fratribus, ac perſonis per Sedem Apoſtolicam iam conceſſis, & quæ in poſterum concedentur, quatenus huiuſmodi exemptionis priuilegium, immunitates, libertates, indulgentiæ, ac quæcunq. alia priuilegia ipſis Prioribus, & Fratribus Ordinis de Monte Carmeli competunt, vel competere poſſint, ſeu poterunt, & Priores, & Fratres, ac loca ipſa eſſe capacia*.

Circa

Circa §. 97.

498 INHIBET hoc loco Pontifex Fratribus noſtris, ne aliquis eorum, niſi neceſſitate vrgente, aliis quam ſuis Prælatis peccata ſua confiteatur, vel alijs Ordinis Sacerdotibus ſecundum Ordinis inſtituta. Quę etiam inhibitio facta eſt Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 29. & Minoribus §. 32. quibus locis, & aliis ibi relatis de illa ſatis dictum eſt. Video tamen differentiam in inhibitione facta Prędicatoribus, & Minoribus, ac in ea, quæ fit noſtris Fratribus, quod in illa dicitur *niſi neceſſitatis vrgente articulo*, in hac vero noſtra *niſi neceſſitate vrgente*, quo denotatur non ſolum neceſſitate articuli mortis, ſed in alia neceſſitate vrgente, vt puta, iuxta dicta *circa* §. 32. relatum, in itinere, poſſe Religioſos confiteri ſua peccata aliis, quam ſuis Prælatis, aut Fratribus ſui Ordinis. Nota tamen in tali neceſſitate, niſi ſit articuli mortis (ſeu periculi mortis, iuxta dicta *tomo 3. verbo Bulla Cœnæ num. 53. & verbo Bulla Cruciatæ nu. 23.*) non poſſe abſolui Religioſos extra Ordinem a caſibus in Ordine reſeruatis, niſi forſan a Prælatis ſuis, quibus incumbebat abſolutio a talibus caſibus reſeruatis, habuerint ad hoc expreſſam facultatem. Portellus *in dub. Regular. verbo Confeſſor erga Fratres num.* 12. Villalobus 1. *p. Su. Tract. 9. diff.* 64. *n.* 7 Hieron. Rodrig. *in Compend. Reſolut.* 31. *numer.* 22. & 23. Quintana Dueñas *in ſingularib. Tract. 3. ſingul. 9.*

499 Nota præterea, quod quamuis hoc loco Pontifex non loquatur expreſsè de Monialibus. ſed ſolum de Fratribus, eadem tamen eſt ratio de vtriſque, ac proinde quemadmodum Fratres non poſſunt confiteri ſua peccata niſi ſolum ſuis Prælatis, aut deſignatis ab illis, ſic neque Moniales. Addit Hieron. Rodrig. *ſupra numer.* 21. ex alio Rodriguez, & aliis authoribus, quod Confeſſarij pro Fratribus, a ſuis Prælatis non cenſentur approbati pro Monialibus. Addo ergo, quod his temporibus, propter Conſtitutionem Gregorij XV. & declarationes S. Congregationis relatas ſupra *ſup.* §. 62. confeſſarij Monialium, etiamſi ſint ipſarum Prælati, non poſſunt illarum confeſſiones audire, niſi ſint ab Epiſcopis approbati. Quamuis dicta Conſtitutio, vt ibi dixi, in Hiſpania ſit ſuſpenſa. Quod non animaduertit Quintana

tana Dueñas author nouisſimus *in ſingularib Tract. 3. ſingular. 25. num. 7.* Supponens dictam Conſtitutionem Gregorii in Hiſpania habere vim.

Circa §. 98.

500 PRVILEGIVM hoc §. contentum eſt veluti ſummarium quoddam, aut recapitulatio plurium aliorum, quæ in præcedentibus conceſſa ſunt tam noſtris, quam aliis Mendicantibus, quantum ad exemptionem illorum. Etenim illa, quæ hic continentur, quod non poſſint cogere Prælati Eccleſiarum Fratres, vt ipſis confiteantur peccata ſua, aut quod aſſiſtant ipſorum Synodis, vel conuocationibus, aut illos comitentur extra Ciuitatem, vel intra, aut quod obediant ipſorum Conſtitutionibus, vel ipſis obedientiam præſtent; aut ſe intromittere in ſtatutis, & Prælatorum inſtitutionibus, ſeu deſtitutionibus, vel impedire manſionem in aliqua ciuitate, vel villa, habentur etiam in Mari magno Prædicator §. 30. & 31. & Minorum §. 33. ac Eremitarum Sancti Auguſtini §. 16. imò & in hoc noſtro Mari magno §. 75. Aliqua verò ipſorum ſparſim, & diuiſim habentur etiam in ſimilibus priuilegiis, vel quatenus omnimodam exemptionem Religioſis tribuunt, vel quatenus ſpecialiter loquuntur de eisdem materiis.

501 Quamuis autem in locis relatis, & aliis ibi citatis, de prædictis ſufficienter dictum videatur, adductis quoque limitationibus a Concilio Tridentino deſignatis, quoad aſſiſtentiam ad Synodos Epiſcopales, & ad proceſsiones indictas, & quoad conſtructionem Monaſteriorum; nihilominus pro praxi Regularium, quando caſus eſſet, quod Prælati Eccleſiarum, Epiſcopi v. g vellent aliquid facere contra formam horum, & ſimilium priuilegiorum, notanda ſunt, quæ dixi *tomo 3. verbo Exemptio Regularium num.* 14. & ſupra in hoc Mari magno circa §. 60. ſcilicet non tenere obedire illis, ſed debere dicere ſe eſſe exemptos ab eorum iuriſdictione, ac proinde declinare ab illa, & recurrere ad Conſeruatores, nec poſſe ipſos interpretari ipſorum priuilegia, aut petere, quod ipſis oſtendantur: de quo

ſimiliter

ſimiliter ſupra in Mari magno Minorum *circa* §.36. Caſu etiam quod Domini Epiſcopi, aut alii Ordinarii dicerent id facere poſſe propter ſpeciale reſcriptum Papæ, vel authoritatem ab ipſo delegatam, ſi hoc declaratur in citatione, poſſint comparere coram ipſis, & petere reſcriptum. Si autem illud non oſtenderint, non eſt illis obediendum, prout colligitur clarè ex *cap. cum in iure de offic. & poteſt. iudic. delegat.* vbi expreſsè habetur neminem cogi exequi ea, quę præcipiuntur a delegato, niſi conſtet, aut probetur delegatio. Vnde conſequenter excõmunicatio lata a delegato, qui copiam ſuæ delegationis petenti non dedit, eſt nulla, etiamſi alias ipſe verè delegatus ſit. De iis communiter Doctores *in d. capit. cum in iure*, quorum plures refert Barboſa *ibi*, Sanchez *lib.* 8. *de Matrimon. diſput* 17. *num.* 17. & 18. id extendens etiam pro caſu, quo talis delegatus Cardinalis eſſet, Molina *de iuſtit. tomo* 6. *tract.* 5. *diſput.* 25 *num.* 1. Riccius *in praxi aurea reſolut.* 414 Graffius *tom.* 2. *conſil. lib.* 1. *de offic. delegat. conſ.* 3. Peirinis *to.* 1. *de ſubdito quæſt.* 1. *c.* 18. §. 2. *conc.* 7. Loquens pro caſu quo Epiſcopus vellet viſitare aliquod Monaſterium exemptum. Addit idem Graffius Rectorem poſſe Prælatum Regularem Epiſcopo volenti Monaſterium Regulare viſitare, nec oſtendenti litteras ſuæ commiſſionis, reſiſtere non ſolum verbis, ſed facto. Quod non conſulo, propter ſcandalum, & reuerentiam debitam dignitati Epiſcopali, & modeſtiam Religioſam. An vero ſint aliqui caſus, in quibus Ordinarii viſitare poſſint Monaſteria Regularium, conſule dicenda infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 15. *num.* 1047.

Circa

Circa §. 99.

502 CONCEDIT hoc loco Pontifex, vt de ijs, quæ nobis legantur, dummodo ea non conuertantur in vſus alios, ſed in illos dumtaxat, pro quibus relinquuntur, aut in illos, qui in Nicolai IV. conceſſione, de qua ſupra §. 17. continentur, nulli canonicam portionem exhibere teneamur, neque aliquid exigi, vel extorqueri de præmiſſis a nobis, vel ab executoribus teſtamentorum, aut hæredibus decedentium poſſit. Conformiter, ſanè ad alia priuilegia Prædicatorum in ipſorum Mari magno §. 32, & 43. Minorum §. 34. & 42. Eremitarum Sancti Auguſt. §. 38. 39. 40. & 41. & noſtrorum Carmelitarum *ſupra* §. 16. 17. & 59. Quibus in locis, & quatuor tomis Summæ, ibi relatis de hac materia plura dicta ſunt.

503 Nunc addendum primò, conceſſionem hanc de non ſoluenda aliqua portione de ijs, quæ nobis legata ſunt, maximè procedere in oblationibus, quæ fiunt noſtris Eccleſiis, aut Religioſis pro ipſorum neceſſitatibus, de illis enim nihilominus exigi poteſt ab Epiſcopo, vel parocho, iuxta dicta *tomo* 4. *verbo Oblatio facta Regularibus nu.* 2. ex *cap.* 1. *de ſtat. Monach.* & *cap. nimis de exceſſib. Prælator.* ac Riccio, Ioanne de Cruce, & Nouario ibi relatis, quibus iungitur Seraphinus Freitas *in Bullar. Ordin. B. Mariæ de Mercede in ſobolijs ad Bullam* 2. *Clement. IV.* aſſerens etiam conceſſionem Bonifac. VIII. pro Ciſtercienſibus, quam eo loco retuli, & quę deſeruit etiam pro caſu, quo Epiſcopi celebrarent in noſtris Eccleſiis, adhuc enim tunc oblationes factę cedunt Religioſis. Pro quo etiam, vide dicta *ſupra numero* 464.

504 Circa illud vero, quod tangitur in hoc, & ſimilibus priuilegiis de piis legatis non conuertendis in alios vſus, ſed, in illos dumtaxat pro quibus relinquuntur, præter dicta de hoc puncto *tomo* 1. *c.* 18. *num.* 94. & *to.* 2. *c.* 19. *num.* 47. & *to.* 4. *verbo Legata Regularibus relicta numero* 35. & 36. Nota etiam, Leonem Decimum, in Bulla *Dum grata* in Bullario Ordinis S. Mariæ de Mercede *Bulla* 3. ſtatuiſſe, vt oblata pro redemptione alicuius captiui in particulari Fratribus huius Ordinis ſolum in redem-

ptionem

ptionem eiuſdem perſonæ expendenda eſſe; erogata verò pro redemptione captiuorum in genere, in opus ipſius redemptionis dumtaxat exponi fideliter debere, & in nulla alia pia opera commutari poſſe, ſed conſeruandain arca quatuor clauium. Concedit tamen Generali Ordinis facultatem diſponendi de tertia ſolum parte iſtorum, quæ pro redemptione in genere conferuntur, in ſubſidium neceſſitatum domorum pauperum, & aliorum, qui in hoc opere verſabuntur. Cui conceſſioni, vt audio, renunciauit hæc Religio in Comitiis Generalibus anno 1630. celebratis; & merito ſanè, quia occaſio inde accipi poſſet minuendi valde Eleemoſynas pro tam pio opere redemptionis captiuorum in poſterum conferendas. Vnde ceſſant, quæ Freitas *in huius Bullæ Scholijs* pro iſtius conceſſionis explicatione dicit.

505 Notandum præterea, quod ſi legata aliqua fuerint facta Regularibus præcisè pro victu, & veſtitu, & aliarum neceſſitatum, comprehendatur etiam ſub illis neceſsitatibus habitatio ipſorum, & alia, quæ non concernunt immediatè illorum perſonas *l. victus de verb. Signif.* Rebuff. *in l. cætera 44. de verb. Signif.* Rota in Zamorenſi *Emptionis decimarum* coram Seraphino anno 1592.

Circa §. 100.

506 PLVRA quoque ſub *hoc* §. priuilegia Fratribus noſtris conceſſa continentur. Videlicet circa facultatem transferendi ſecum bona ſua ex vno Conuentu ad alium, abſque eo, quod aliqui Eccleſiarum Prælati loca, & bona prædicta occupare poſsint. Item circa exemptionem à procurationibus, exactionibus, collectis, ſubſidiis, vel prouiſionibus &c. Quæ omnia habentur etiam in Mari magno Prædicatorum §. 33. 34. & 35. & Minorum §. 35. & 36. ac aliqua ipſorum [in Mari magno Eremitarum Sancti Auguſtini §. 34. In quibus locis, & aliis ibi citatis de hac materia locuti ſumus.

507 Circa quæ notanda clauſula illa: *Cum ipſa priora, & alia loca Fratrum ad Apoſtolicam Sedem, & ad prædictum Ordinem*

Beata

Beatæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli specialiter, et immediate pertinere noscantur. Sicut eam notaui in Mari magno Minorum circa §. 35. Ex ea namque colligitur, id quod sæpius dictum est, videlicet, Ordinem nostrum, illiusque bona immediatè esse sub Ecclesiæ protectione, & iurisdictione independēter a quibuscunque Ordinariis. Expendenda etiam dictio illa *specialiter*, qua vtitur Pontifex, cum enim plus sit aliquid specialiter fieri quam generaliter, *c. 2. de offic. Ordin. et c. quamquã dist. 30.* ac notãt Glossa *in d. c. 2.* Octauianus Vulpella *de præpos. et aduerb. signif. sub. dict. simul verf. specialiter.* et Barbosa *in tract. de dictionib. dict. 381. num. 2* ideo per illam denotatur, non generali, aut communi ratione, sicut alia bona Ecclesiastica spectant ad Papam, sed specialiori, scilicet titulo protectionis, & immediatę iurisdictionis bona Ordinis nostri ad eundem spectare.

508 Notat vlterius nostrorum Patrum Discalceatorum Scholiastes ex priuilegio Leonis X. & Rodriguez, posse Prælatos Religionis quando transferunt sua Monasteria, vel Ecclesias de vno ad alium locum, vendere locum priorem, etiam ad vsus humanos. Cœterum, iuxta dicta *to. 4. verbo Monasteria Regularium n. 38.* cum maximè iis temporibus, propter decretum S. Congregationis Concilii, quod ibi retuli, omnis alienatio bonorũ immobilium, imò & mobilium pretiosorum sit prohibita, Regularibus cum reuocatione omnium priuilegiorum ipsis alias concessorum, & venditio talium locorum, maximè ad vsus humanos, sit quædam alienatio, ideo nequit fieri, in consulta Sede Apostolica, prout in d. decreto decernitur, & tale priuilegium Leonis X. & alia similia vacabunt; etiamsi id fiat per *personas a Sede Apostolica ad hoc deputatas*, prout loquitur Pontifex in hoc priuilegio. Siue enim tales personæ sint Syndici, vt Cassarub. putat, vel Conseruatores Ordinis, vt Peirinis existimat, quos eo loco retuli, cum decretum relatum abroget omnia priuilegia Regularibus quoad huiusmodi alienationes faciendas concessa, etiam istud abrogasse censendum est.

Circa

Circa §. 101.

509 DEROGAT hoc loco Pontifex *cap. volentes de priuileg. in 6.* ab Innocentio IV. edito, vbi ſtatuebatur exemptos omnes poſſe conueniri coram Ordinariis ratione delicti, ſeu contractus, aut rei, de qua agitur contra illos; ac vult Conſtitutionem iſtam in Fratribus noſtris locum non habere, irritãs, & caſſans quidquid in contrarium effectum fuerit. Habent ſimile priuilegium Prædicatores in ipſorum Mari magno §. 46. Minores §. 44. Eremitæ S. Auguſt. §. 32. & 42. & noſtri Carmelitæ ex Clement. VI. in hoc Mari magno §. 6. Quibus in locis, & aliis ibi notatis, de hoc priuilegio, & ipſum concernentibus, maximè quoad limitationes ipſius a Concilio Tridentino factas, ſufficienter dictum eſt.

510 Solum ergo expendenda ſunt, quæ noſtri Ordinis Scholiaſtes ſuper hoc priuilegio notat. Primò quidem, quod quãuis non obſtante hoc, & ſimilibus priuilegiis, iuxta decretum Concilii Tridentini *ſeſſ. 25. c. 14. de Regularib.* Regularis non ſubditus Epiſcopo, qui intra Clauſtra Monaſterii degens, ſi extra illa notoriè, & ſcandalosè deliquerit, ſit denunciandus ſuo Superiori ab Epiſcopo, vt puniatur, imo Superior non illum puniens multis pœnis ſubiaceat propter Bullam *Suſcepti muneris* Clem. VIII. quam retuli *to. 1 c. 16. num. 26.* nihilominus, vt inquit dictus Scholiaſtes, non eſt detinendus in carcere Epiſcopi, ſed remittendus Superiori, ita declarante etiam S. Congregatione. Quia vero alii Doctores, quorum aliquos retuli *to. 3. verbo Delinquens Regularis nu 2.* oppoſitum ſentiunt, ſcilicet poſſe talem Regularem in carcere ab Epiſcopo detineri, ideo, iuxta dicta eo loco, media via incedendum eſt dicendo, id poſſe facere Epiſcopum in caſu, quo timeret fugam dicti Religioſi, non verò quando non eſſet talis timor. Aduertit etiam idem Scholiaſtes Epiſcopum incarcerantem dictum Regularem, pro caſu ſcilicet, quod non timeretur eius fuga eſſe excõmunicatum iuxta *c. ſi Clericos de ſent. excommunicat. in 6.* quod facilè admitti poteſt, quia exercet iuriſdictionem iniurioſam, quam non habet in Religioſum contra *cap. ſi quis ſuadente 17. quæſt. 4.*

Circa §. 102.

511 APPROBAT, & confirmat hoc loco Pontifex Sixtus Regulam noſtram ab Alberto Patriarcha traditam, & confirmationes illius ab Innoc IV. Alexand. IV. & Nicolao IV. factas, ſimulque moderationes ab Eugenio IV. & Pio II. etiam factas, & inſuper facultatem concedit Generalibus, vt poſſint diſpenſare in ieiunio, & eſu carnium in Regula contentis, tres dies in qualibet hebdomada plures, vel pauciores ad ieiunium faciendum nominando, & remittendo; ac ſingulis vtriuſque ſexus eiuſdem Regulę profeſſoribus, vt ſemel in vita, & in morte plenariam omnium ſuorum peccatorum remiſſionem, & indulgentiam a confeſſore idoneo ab ipſis de ſuorum Superiorum conſenſu eligendo obtinendam.

512 De Regulæ noſtræ confirmationibus, quas Papa in hoc priuilegio commemorat, innouat, & confirmat, dixi ſupra *circa* §. 7. huius Maris magni, cum de eadem Regula ſermo eſſet, latiusq. dicam, Deo dante, in Annalibus Ordinis. De moderationibus etiam eiuſdem Regulæ ab Eugenio IV. & a Pio II. factis, quas etiam hic Pontifex refert, actum eſt ſupra circa §. 8. & 9. vbi etiam alia ad intentum. Nunc addendum, quod cum Pontifex *Sixtus* in hac conceſſione indulſiſſet Generalibus Ordinis, vt *perſonarum, locorum, et temporum qualitate penſata cum vtriuſque ſexus Ordinis profeſſoribus ſuper præmiſſis tam ieiunia, quam carnium eſu diſpenſare* valerent, *ac tres dies, plures, vel pauciores ad ieiunium faciendum nominare, & remittere*, ideo virtute huius priuilegii Generalis Pontius Raimundi, re maturè cum Capitulo Generali diſcuſſa (licet ipſe ſe ſolo id facere poſſet, prout *Sixtus* conceſſerat) anno 1488. in Conuentu Rupeculæ Prouinciæ vocatę *Prouinciæ* hoc decretum cum Capitulo Generali circa eſum carnium feria ſecunda fecit. *Ordinamus inſuper, & concedimus Prioribus Prouincialibus, vel eorũ Vicarijs, vt cum Fratribus Prouinciarum eis commiſſarum poſſint mitè agere ſuper eſu carnium feria ſecunda. Feria autem quarta omnibus præcipimus Prioribus Prouincialibus, localibus, ſeu eorum Vicarijs, ne permittant priuatè, vel publicè eſum carnium.* Ex eo autem, quod hoc decretum editum ſit duodecim

ein kirchgang anzustellen sind, gar bald hie bald dort hin gegangen wird, da es nicht die Wallgänge sind, die man hie und da Gassen ein nennet, sondern die Gassen gehen zwischen den Häusern hindurch, und sind nicht gepflastert, sondern

Kirchen Processiones sind, und nicht eine Gasse, sondern eine Gassen, und nicht gepflastert, sondern

Circa §. 103.

514 PRIVILEGIVM de quo in præsenti, declaratiuum, & ampliatiuum est alterius concessi ab Vrbano IV. de quo supra §. 10. Cum enim Vrbanus nostris Fratribus concessisset facultatem recipiendi quæcũque loca, quæ feudalia, seu censualia non essent, de licentia Diœcesanorum, & in eis Ecclesias, vel Oratoria construere, cum postea Bonifacius VIII. prohibuisset, ne Mendicantes reciperent noua loca, aut recepta mutarent sine Sedis Apostolicæ licentia, ideo hic Pontifex concessionem Vrbani ad quæcunque loca, domos, & Ecclesias etiam parochiales extendit, ac derogat Constitutioni dicti Bonifacii. Adiungens præterea, quod si cõtingeret, quod locorum Ordinarii vellent habere aliquam iurisdictionem, seu supereminentiam in domibus nostris, possint Fratres in eis capellanum instituere, & amouere, prout prius concesserat in hoc eodem Mari magno §. 67.

515 Ex hoc porrò priuilegio colligi potest primò posse Fratres nostros recipere etiam loca feudalia, seu censualia. Cum enim Pontifex Vrbanus IV. concessisset facultatem recipiendi quæcũque loca, exceptis feudalibus, seu censualibus, Pontifex Sixtus dicens concessionem prædictam non plenè videri satisfacere *deuotioni, & petitioni eorum*, subiungit *concessionem prædictam ad alia quæcunque loca &c. extendimus*. Ergo etiam ad loca feudalia, seu censualia, quæ comprehenduntur sub illa clausula *alia quæcunque loca*, & excluſa erant ab Vrbano IV. fauent ea, quę dixi *tomo 2. cap. 19. num. 4.* & 14. vbi ostendi Regulares esse capaces feudi, quando seruitium per illud postulatum est tale, vt à Monasteriis exhiberi possit fauent etiam aliqua priuilegia, quæ ibi retuli, & alia, quę affert Hieron. Rodriguez *in Compend. Resolut. 17. n. 2. & 3.*

516 Colligi etiam potest secundò ex hoc priuilegio posse Fratres nostros ex vi illius recipere etiã Ecclesias parochiales, propter illa verba *Quæcunque loca, domos, & Ecclesias etiam Parochiales*. Quod est magnum priuilegium, iuxta dicta *tomo 4. verbo*

verbo Monaſteria Regularium num. 21. in ſimili alio priuilegio Iulii II. pro Auguſtinianis. An vero illud ſit reuocatum his temporibus poſt Concilium Tridentinum, conſule dicta eo loco, & ſupra in Mari magno Prædicatorum circa §. 50. Similiter qualiter in caſu quo tales Eccleſiæ parochiales a Fratribus noſtris reciperentur, illi, qui curam animarum ſæculariũ gererent, in iis, quę ad dictam curam ſpectan, tſubiici debere Epiſcopis, conſtat ex Concilio Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 11. & ex dictis ſupra in Mari magno Minorum circa §. 48. & aliis locis ibi relatis.

517 Circa id quod tangitur in hoc priuilegio de capellano inſtituendo in dictis domibus noſtris, conſule dicta ſupra circa §. 67. ad quod priuilegium Pontifex ſe remittit hoc loco, & in Mari magno Prędicatorum *d.* §. 50, Minorum circa §. 48. & Eremitarum S. Auguſtini circa §. 48.

518 Notat præterea Scholiaſtes noſter non obſtante hoc priuilegio requiri ijs temporibus ad receptionem nouarum domorũ, ſeu Monaſteriorum licentiam Papę, pro quo refert declarationem Sacrę Congregationis, & dicit RR. PP. Diſcalceatorũ Congregationem habere priuilegium circa hoc Sixti V. & Gregorii XIII. Sed quod attinet ad primum de Papæ licentia an requiratur his temporibus poſt Tridentinum, ſufficienter diſcuſſum manet *4.to. verbo Monaſteria Regularium n.* 4. Vbi etiam, *et to.* 1. *c.* 9. *n.* 34 35. *et* 36. aliqua dixi de ſecundo.

518 Maximè hic notandum, quod de Eccleſiis dedicatis Regularium, etiamſi conſecratæ non ſint, poteſt fieri quotannis officium cum Miſſa. Ita enim colligitur ex Conc. Oxonienſi anno 1261. *can. de feſt.* Colonienſ. 3. ann. 1594. *c.* 11. Moguntino anno 813. *c.* 36. & Toletan. 3, Item ex *ca. ſolemnitates de conſecrat. d.* 1. & ex eo, quod nec Miſſalis, nec Breuiarii Rubricę contradicunt, quinimo plurium conſuetudo fauet. Quintana Dueñas *in ſingularib. Tract.* 7. *ſingular.* 8. & inſinuat Gauantus *in Rubric. Breu. ſect.* 8. *cap.* 5. *num.* 5. apud quos alia ad intentum. Maximè apud Peirinis *in Reg. Minim. c.* 4. §. 14. *q. vnica* vbi, hanc noſtram ſententiam tuetur.

Circa §. 104

519 AMPLIAT, & extendit hoc loco Pontifex Sixtus priuilegium conceſſum Ordini noſtro à Calliſto tertio, vt ſcilicet Religioſi noſtri beneficia ſecularia, vel Regularia obtinentes, aut qui illa obtinuerunt, non poſſint admitti in Capitulis, vel Officiis Ordinis, ſine licentia Generalis, ſub pœna excõmunicationis latę ſententiæ incurrenda ab admiſſis, & admittentibus. Quod extendit Sixtus ad eos, qui in Archiepiſcopali, aut Epiſcopali dignitate conſtituti ſunt, vel aliqua Monaſteria, aut Prouinciã in Commendam obtiẽnt.

520 De quo priuilegio iam dixi ſupra *circa* §.32. & *tomo* 2. *cap.*18. *num.*35. & 36. Quibus adde, illud ſatis conforme eſſe rationi, & iuri communi, cum æquum ſit, quod qui a iugo monaſticę diſciplinæ, ſe ſubtrahunt, non potiantur illis priuilegijs ſuæ Religionis, quæ non tam ſalutem animæ, quam ſocietatem exteriorem Religioſorum concernunt. Mandoſius *de priuileg. ad inſtar. Gloſ.*3. *nu.*11. Rodriguez *tomo* 2. *quæſt. regul. quæſt.*58. *ar.*4. Sanchez *lib.*6. *in decalog. cap.*6. *numero* 33. alter Rodriguez *in Compen. reſol.*15. *numero* 18.

521 Quod Pontifex addit in hoc priuilegio, præcipiens ſub magnis pœnis, ne prædicti beneficia, aut dignitates obtinentes vllo modo de adminiſtratione bonorum Religionis ſe impediãt, ſatis confirmat, id quod diximus *tomo* 3. *verbo adminiſtratio, & Adminiſtrator* per totum, *& tomo primo c.*18. *numero* 13. *& to.*2 *c.*19. *numero* 52. ſcilicet, adminiſtrationem bonorum Ordinis ſpectare ad Prælatos ipſius, ipſorumque Monaſteria. Quod ſatis indicat Pontifex illis verbis; *Vt ſingula bona Ordinis, videlicet Prouinciæ, Eccleſiæ, domus, & ſuppoſita, & vtriuſque ſexus profeſſi, vt tenentur, ſub integra Magiſtri Generalis exiſtant obedientia.* Alia habes infra in Mari magno Seruitarum *circa* §.66. in alio priuilegio ſimilis materię.

Circa

Circa §. 105.

512 CONCEDITVR hoc loco ampliſſima Ord. noſtro communicatio Priuilegiorum, ſauorum, indulgentiarum, ac indultorum conceſſorum Ordinibus Prædicatorũ, Minorum, & Eremitarum S. Auguſtini, præcipitq Pontifex, vt quandocunque litteræ originales, vel tranſumpta authentica dictorum priuilegiorum, indultorum &c. tam in iudicio, quam extra illud oſtendantur, vel exhibeantur, eadem fides ipſis adhibeatur, ac ſi in fauorem noſtri Ordinis emanaſſẽt, aut ei fuiſſent immediate conceſſa. De qua materia in ſimili priuilegio Prędicatorum in ipſorum Mari magno *circa* §. 52. et Minorum *circa* §. 51. & eiuſdem Sixti IV. in Bulla *Aurea* pro vtroque Ordine *circa* §. 9. ac Eremitarum Sancti Auguſtini *circa* §. 52. aliiſque locis ibi relatis plura dicta ſunt.

513 Præter quę ſpecialiter hic occurrit animaduertendum, primò, quod iuxta dicta *tomo* 4. *verbo* Mendicantes Regulares *n.* 3. plures etiam Religiones ſunt tam Canonicorum, quam Monachorum, Fratrum, & Clericorum, qui noſtris, & aliorum Mendicantium priuilegijs vti poſſunt, ac propterea, quæ in hoc Opere de priuilegiis Mendicantium in Mari magno Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. Auguſtini, Carmelitarum, Seruitarum, & Minimorum dicta ſunt, & dicentur, præfatis etiam Religionibus, quæ Mendicantium priuilegiis fruuntur, vtilia, & communia ſunt. Quę porrò ſint dictę Religiones habes ex dictis *eo num.* 3. *et* 4. Nota etiam ſecundo, quod quamuis in hac communicatione priuilegiorum noſtro Ordini facta non fiat mentio expreſſa priuilegiorum concedendorum alijs Mendicãtibus, ac per conſequens priuilegia futura non cenſeantur cõceſſa in hoc priuilegio, quia in generali priuilegiorum communicatione non cenſentur futura aut concedenda priuilegia, vt habent Mandoſius *de priuileg. ad inſtar. gloſs.* 4. Rodriguez *tomo* 3. *Queſt. Regular. q.* 51. *ar.* 1. Miranda *tomo* 2. *Man. q.* 46. *ar.* 5. Suarez *de legibus lib.* 8. *capit.* 16. *num.* 16. Nihilominus, iuxta dicta ſupra in Mari magno Prædicatorum *cir.* §. 52. Mendicantes habemus iſtam communicationem priuilegiorum conceſſorum, & concedendorum noſtris Ordinibus ex Leone X. in

Bulla ibi relata. Specialiter Carmelitæ, iuxta dicta etiã eo loco oabent ex Clem. VII. in Bulla *Ex Clementi in 1.to. Bullar. n.31.* communicationem omnium priuilegiorum conceſſorum, & cõcedendorum quibuſcunq; Ordinibus ſiue Mendicantibus, ſiue non Mendicãtibus, illis verbis. *Ipſoſq. Fratres, Moniales, Sorores, Perſonas, Monaſteria, domos, & Eccleſias, & alia loca huiuſmodi omnibus, et ſingulis priuilegijs, immunitatibus, exẽptionibus, indultis, indulgentijs (citra tamẽ plenarias) peccatorũ remiſſionibus, & gratijs quibuſcunque Congregationibus dicti, & aliorum Ordinũ, etiam Mendicantium, Fratribus, et perſonis, ac confraternitatibus ſuæ profeſſioni non contrarijs, alijſque Ordinibus etiam non Mendicantium, quomodolibet conceſſis, & concedendis in genere vti, frui, & gaudere poſſe, atq. debere in omnibus, et per omnia, perinde, ac ſi eis conceſſa fuiſſent, decernimus; necnon pro potiori cautela ea omnia de nouo concedimus.*

524 Obſeruat prẽterea noſter Scholiaſtes noſtros RR. PP. Diſcalceatos habere aliam communicationem priuilegiorum Mendicantium, & non Mendicantium ex Clem. VIII. cuius verba *in Bullario eorundem PP. n.2.* talia ſunt. *Nec non prædicta, & omnia videlicet priuilegia, indulta, immunitates, exemptiones, indulgentias, & gratias, & alia, quæcunque dicti, & aliorum Ordinum etiam Mendicantium Fratribus, perſonis, bonis, confraternitibus. & alijs pijs locis, vel alias quomodolibet præfatis Ordinibus, domibus, et eorum bonis conceſſa, et concedenda (dummodo Sacroſancto Conc. Trident. Regulæ primitiuæ, et eorum Conſtitutionibus non aduerſentur) prædictis Fratribus Diſcalceatis Ordinis Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmeli, Domibus, & eorum bonis, eadem omnino, ſimiliqne modo competere verè, et propriè, ac ſi eiſdem ſpecialiter conceſſa eſſent etc. decernimus, et ſtatuimus.*

525 Quæ porrò ſint eiuſmodi priuilegia Prędicatorum, & Minorum, quæ Carmelitis communicantur, habes ex dictis in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 52. & Minorum *circa* §. 51, Quæ autem ſint priuilegia Eremitar. S. Auguſt. quæ etiam communicantur Carmelitis collige, ex Mari magno ipſorum, Compendiis eius Ordinis, ex Ambroſio Coriolano *in Chronic. 2.p.c.3.* Compendio Caſſarubii, & Bullario Rodriguez.

Circa

Circa §. 106.

526 HIC apponit Pontifex Sixtus pœnas multas contra inquietãtes, ſeu moleſtãtes, aut impedientes executionem priuilegiorum in hoc Mari magno tam ab ipſo, quã ab aliis ſuis prædeceſſoribus conceſſorum. Quod etiam habetur in Mari magno Prædicatorum §.53. Minorum §.52. Bulla *Aurea* §.10. & Mari magno Eremitarum S. Auguſt. *§.*53. Quibus locis, & alijs ibi deductis de hac materia egi.

527 Addendum tamen, quod licet hoc loco contra inquietantes, ſeu moleſtãtes Ordinem noſtrum in executione ſuorum priuilegiorum pœnæ grauiſſimæ imponantur, & e contra nihil dicatur de iis, qui illos protegunt, & defendunt in ipſorum priuilegiorum executione, nihilominus ſæpius id facere ſolent Pontifices, vt patet in Innoc. IV. qui in Bulla pro Ordine S. Mariæ de Mercede *in Bullario huius Ordinis in hoc Papa Bulla* 1. ſeruantibus iura huius Religionis (ait Pontifex) *ſit pax Domini noſtri Ieſu Chriſti, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud diſtrictum iudicem præmia æternæ pacis inueniant*. Amen. Quę gratia, & benedictio Papæ, vel per communicationem priuilegiorum, & gratiarum competit noſtri Ordinis iura, & priuilegia defendentibus. Vide quę dixi ſupra *circa* §.2. & 39. huius Maris magni, maximè ex Clem. V, in Concilio Viennenſi, & *cap. dudum de ſepultur.* ibi relato. Et Bullam pro Dom. Protectoribus Ordinum, in quibus, iuxta exemplar editum a SS. D. N. Innoc. X. in litteris datis anno 1645. pro 20. Septembris, vbi ſic. *Cæterũ te in Domino hortamur, vt huiuſmodi Protectoris munus ita obire ſtudeas, vt apud Deum bonorum operum retributorem æternum præmium, et a Nobis condignam laudem valeas promereri.*

Circa

Circa §. 107.

528 CONSTITVIT hoc loco Pontifex Iudices Conſeruatores pro priuilegiis in hoc Mari magno conceſſis executioni mandandis contra omnes, & quoſcunque cõtradictores grauiſſimis pœnis coercendos. Prout etiã facit idem Pontifex in Mari magno Prædicatorum §. 54. Minorum §. 53. & Eremitarum Sancti Auguſtini §. 54. etſi cum hac differentia, quod in hoc noſtro Mari magno conſtituitur Iudex Conſeruator pro prædictis etiam Protector Ordinis, quod non fit in Mari magno Prædicatorum, Minorum, aut Eremitarum S. Auguſtini. licet prout notaui *tomo 2. c. 9. nu. 14.* propter communicationem priuilegiorum, quę eſt inter Mendicãtes, poſſint aliorum Mendicantium Protectores hac gratia vti. Vbi etiam quomodo ſint tales Protectores iudices Conſeruatores pro omnibus cauſis, quę Ordini cõtingere poſſunt; & qualiter probabile ſit, quod facultas hoc loco Protectoribus conceſſa non ſit limitata, aut coarctata his temporibus propter decretum Sacrę Congregat. Concilii ſub Gregorio XIII. & Conſtitutiones Clem. VIII. & Greg. XV. eo *cap 9. nu.* 10. relata; etſi per ea auctoritas aliorum Conſeruatorum, qui non ſunt in tam ſuprema dignitate ſicut Cardinales Protectores conſtituti, & quorum authoritas pendet ex deſignatione, ſeu deputatione Religionum, valde moderata, & limitata ſit Addendum etiam, quod licet Conſeruatores communes, & ordinarii non poſſint exercere ſuam iuriſdictionem niſi pro manifeſtis iniuriis, ſeu moleſtiis ſtando in iure communi *cap. 1. et vlt. de offic. deleg. it, in 6.* iuxta dicta *tomo 2. cap 10. numero 22.* nihilominus id procedit in nudis conſeruatoribus, non autem in aliis, quibus maior a Papa tributa eſt poteſtas, vt habet Rota in Occenſi *Iuriſdictionis* coram Vbalbo ann. 1614 ex variis iuribus, & Doctoribus. Quia ergo poteſtas hoc loco conceſſa amplisſima eſt, prout patet illis verbis, *In quibuſcunque cauſis per eos mouendis quacunq; ratione, vel cauſa, quæ excogitari poſſit*, ideo Dom. Protectores etiam extra manifeſtas iniurias, aut moleſtias exercere poterunt ſuam authoritatem. Vide dicta ſupra *circa §. 69. n. 403.*

Hic

528 Hic quæritur an Dom. Cardin. Protectores Religionum poſſint in cauſis Religioſorum earum procedere per cenſuras, in cauſis videlicet illis, in quibus ſe ingerere, aut intromittere poſſunt. Et reſpondendum affirmatiuè. Primo quidem, quia licet, iuxta dicta *tomo* 2. *cap.* 9. *numero* 4. & 5. ipſi non ſint Prælati dictarum Religionum ſtricto modo loquendo de Prælatis, cum non ſint Generales, Prouinciales, Priores &c. ſunt tamen Prælati earum largo modo, quatenus ſunt commiſſarii Apoſtolici, Vicarii, & delegati Papę pro talibus cauſis: quemadmodum ergo commiſſarii Apoſtolici, Vicarij, & delegati Papæ poſſunt in cauſis ſibi commiſſis per cenſuras procedere, pro vt colligitur ex communi Doctorum cum Gloſſa *in c. licet de offic. Vicar. cap. 2. de conſuetud. in 6.* & *cap. Romana de appellat. in 6.* & *capit. P.* & *G.* & *cap. ſignificaſti*, & *capit. ſane de offic.* & *poteſt. Iudic. delegati*, ſpecialiter Couarrub. *in cap. Alma Mater p. 2. §. 2 numero 7. de ſentent. excommunic. lib. 6.* Nauar. *in Man. capit. 27* prope *fin.* Mirāda *in Man. Prælator. to. 2. q. 35. ar. 8. conclu. 1.* dum agunt de Papæ delegatis; ita idem dicendum de præfatis Dom. Protectoribus. Secundo, quia quibus iuriſdictio, ſeu authoritas conceditur, ea quoque conceſſa eſſe videntur, ſine quibus talis iuriſdictio, ſeu authoritas executioni mandari non poteſt *l. 2. ff. de iuriſdict. omn iudic. cap. Paſtoralis, capit. Præterea de offic. delegat.* quod maximè procedit, quando talis authoritas, ſeu iuriſdictio eſt ad cogendum in foro externo, vt Doctores communiter *in tract. de Excommunicat.* Cum ergo authoritas, ſeu iuriſdictio Protectorum ſæpius executioni mādari nō poſſit ſine prędicta facultate imponendi cenſuras, dicendum habere illam. Alias inanis, & fruſtanea eſſet talis authoritas, cum non poſſent vti armis, quibus Eccleſiaſtici Iudices vti poſſunt, vt in ſimili dicit Gloſſa *cap. ſuper quæſtionem verbo executorem*, & *cap. ex Litteris verbo ſi Subdelegatus* & *cap. fin. verb. Commiſſum de offic. iudic. delegat.* Accedit quod cum Cardinales, iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Cardin.* propter eminentiam ſuę dignitatis, quæ eſt prima poſt Papatum, ſint veluti membra, & pars ipſius, cum Papa vnum myſticum corpus conſtituentes, adeo quod inter Papam, & Cardinales, quædam veluti identitas intercedat; ſintque collaterales, coadiutores, & cooperatores ipſius, & inuiſcerati Papæ, vt loquuntur Hoſtienſis *in cap. Antiqua numero* 5. *ver. ſed qua De priuileg.* & *Præpoſ. in c. quamquam numero* 13. *ver. tertio patet. 2. q. 7.* ſunt priuilegiatiſſimi

tissimi, iuxta dicta eo loco, etiã loquẽdo de ijs, qui aliquo modo prẽsunt Ecclesiis Regularium, quales sunt Cardinales Titulares. Ex hoc enim infertur Papam in litteris Commissionalibus, quibus ipsis munus Protèctorum concedit, non nudum, aut merum ministerium illis tribuere, sed facultatem etiam ad procedendum per censuras in casibus necessarijs. Quod maximè confirmatur ex eo quod, iuxta dicta *tomo 1. c.9 numer.4 & tomo 2.c.9.numero 15.* ex decretis Summorum Pontificum, & S. Congregationum, possunt Regulares a suis Superioribus grauati recurrere via appellationis ad Dom. Protectores, & ipsi possunt talem recursum, & appellationem admittere, Ex hoc enim colligitur posse dictos protectores procedere in tali casu etiam per censuras, cum saltem in illis sint superiores Superioribus Religionum, eo quod appellatio est a minori ad maiorem prouocatio *2.quæst.9. capitulo omnis oppressus. et casi quis, et c. placuit*, & absurdum videatur, vt inferior, a quo appellatur, possit per censuras procedere, non autem Superior, ad quem appellatur. Item quia hic est vsus plurium ipsorum, cui fauet declaratio S. Congregat. Episcop. & Regular. 22. Februarii 1636. in qua præcipitur Religiosis Siluestrinis, vt Ordinationes D. Protectoris proponant in Capitulo Generali, & eas executioni mandent. Hæc autem maximè intelligi debent in eo quod spectat ad præcipuum Protectorum munus, quod est cõseruare authoritatem Superiorum Ordinis, iuxta dicta *to.2.c.9 n.* 8. ex litteris Protectionis eorum antiquis, quæ etiam habẽtur in modernis emanatis a SS. D N. Innocentio X. Præcipue etiam hæc procedunt in iis, quæ spectant ad defensionem Religiosorum, & eorum priuilegiorum, contra molestantes, vel contradictores, respectu Protectoris Carmelitarum, & aliarum Religionum communicantium cum illis in priuilegiis. Eo quod talis Protector est simul iudex Conseruator Religionis, iuxta dicta *eoc.9 n.13.& 14.*

529 Obseruat etiam noster Scholiastes extare circa hanc concessionem amplissimum priuilegium Gregorii XIII. in Bulla *Æquum reputamus* in Bullario Rodriguez pro Societatis Iesu Conseruatoribus designandis tam in causis ciuilibus, quam criminalibus, siue Religiosi sint rei, siue actores, causa incœpta, vel non incœpta. Sed de hac Bulla, ipsiusque intelligentia, ac materia ista de Iudicum Conseruatorum authoritate maximè his temporibus post Clem. VIII. & Gregorium XV. latè dixi

tomo 2. capitulo 10. prefertim *anum.* 5. ſolum aduertendum Scriptores aliquos ex Hiſpania, videlicet Ioannem de Cruce *in Epitome ſtat. Relig. lib. 2. capit.* 10. Portellum *in dub. Regular. verbo Concionatores, et* Hieronymum Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 33. etſi de hac materia ſcripſerint, nullam tamen mentionem feciſſe Conſtitutionum prædictarum Clem. VIII. & Gregorii XV. Quibus, vt dixi, authoritas Conſeruatorum propter Religionum priuilegia conceſſa, valde limitata eſt, et moderata. Nec video cauſam cur id fecerint, cum vix potuerint illas ignorare. Cæterum Seraphinus Freitas Scholiaſtes Bullarii Ordinis S. Mariæ de Mercede *in Gregor. XI. Bulla* 2. ſolum agnouiſſe videtur Conſtitutionem præfatam Clementis VIII. quam dicit ſolum fuiſſe regulam Cancellariæ, quæ per mortem Papæ expirat, & non fuiſſe receptam. Verumtamen ex ipſa Conſtitutione Clementis, & ex alia Gregorii XV. vſu, & praxi Romanæ Curiæ, & authoribus, qui de hac re poſtea ſcripſerunt, conſtat contrarium, & omnes, ac ſingulas Iudicum conſeruatorum electiones, ſeu nominationes, quæ factæ non ſunt iuxta dictarum Conſtitutionum formam pro irritis, nullis, & caſſis haberi.

530 Ea quæ pertinent ad Syndicos, ſeu potius Procuratores, de quibus eſt ſermo in hoc, & ſimilibus priuilegiis, tractata ſunt ſupra in Mari magno Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum Sancti Auguſtini locis relatis, de iis etiam redibit ſermo infra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 69.

Cites

Circa §. 108.

531 DVO præcipuè ſub hoc §. vltimo continentur. Alterum eſt, vniuerſaliſſimę non obſtantię poſitæ à Pontifice omnium eorum, quæ contentis in hoc Mari magno repugnant, Alterum eſt, decretum Pontificis, quo ſtatuit, vt tranſumptis huius Maris magni tanta fides adhibeatur, quanta adhiberetur litteris originalibus ipſius.

532 Et quidem de primo, ſcilicet illis non obſtantiis, ſufficienter, dictum eſt ſupra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 35. Minorum *circa* §. 54. & Eremitarum Sancti Auguſtini *circa* §. 55. maximè vero loco relato ex Mari magno Prædicatorum, vbi etiam de cauſa, propter quã Pontifex ſpecialiter derogat Concilio Viennenſi, nempe quia Generali Concil. nunquam cenſetur derogari niſi per expreſſam mentionem. Quod ſecus accidit, vt ibidem dixi, in Concilii Tridentini derogatione, illud enim non indiget ſpeciali derogatione, propter rationem ibi aſſignatam, & authores ibi relatos. Quibus iunguntur ferè omnes Doctores Romanæ Curię ſectatores, prout teſtatur Bonacina *de cenſuris diſput.* 2. *q.* 5. *pun.* 2. *num* 7. referens etiam plures Sacræ Rotæ deciſiones, & ſtylum Curiæ. Et ita magis ipſis ſtandum, quam auctoribus aliis, qui extra Curiam ſcripſerunt, & oppoſitum tenent, prout ſunt Sanchez, & alii quos refert, & ſequitur *lib.* 3. *de matrim. diſp.* 26. *nu.* 7. Et ſanè ratio id ſuadet, quia Summus Pontifex non præſumitur ignorare decreta Concilii Trident. quod ſinguli Prælati præ manibus ſemper habere debent, prout teſtatur Bonacina *ſupra*, & quorum vnum eſt *ſeſſ.* 25. *cap.* 21. præſeruatio, & exceptio auctoritatis Summi Pontificis circa decreta ipſius Concilii. Video bene Reuerendum Patrem Ioannem à Matre Dei oppoſitum tenuiſſe *in Annotationib. ad viuæ vocis oracula*, propter quoddam viuæ vocis oraculum Clement. VIII. quod refert. Sed, vt dixi, tenendum hoc noſtrum aſſertum, vel propter ſtylum Curiæ, et conſenſum Doctorum, qui in ea ſcribunt, accedentibus præſertim plurimis Sacræ Rotæ deciſionibus differtè aſſerentibus,

quod

quod Concilio Tridentino derogetur ſine ſpeciali ipſius mentione facta a Papa aliquid ſtatuente, aut decernente.

533 Notat præterea Scholiaſtes noſter, quod vt conceſſiones aliquæ reuocentur, non eſt neceſſaria indiuidualis mentio ipſarum, ſed ſufficit, quod conſtet de mente Pontificis volentis contrarium ſtatuere, alias diminueretur poteſtas Papę ſucceſſoris; nam cum priuilegia conſiſtant in facto, & Papa non habeat omnium memoriam, dicta indiuidualis mentio eſſet illi impoſſibilis. Sed de hoc latius dixi ſupra in Mari magno Minorum *circa* §. 15. 16. & 17. & dicam inferius in Mari magno Seruitarum *circa* §. 70.

534 De ſecundo, videlicet de fide adhibenda tranſumptis authenticis huius Maris magni, dictum eſt ſupra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 56. & Minorum *circa* §. 54. & Eremitarum Sancti Auguſtini *circa* §. 56. in ſimili priuilegio huiuſmodi Ordinibus conceſſo. Video tamen, quod ſolum in Mari magno Eremitarum Sancti Auguſtini, & noſtro nominetur Ordinis Protector, ad hoc quod huiuſmodi litterę ipſius manu, et ſigillo munitę habeant præfatam auctoritatem, ac haberent litteræ originales. Hoc etiam conceditur Generalibus Prædicatorum, Eremitarum Sancti Auguſtini, & Carmelitarum in his Bullis, quod non video concedi Generali Minorum in ipſorum Mari magno. In Mari magno autem Seruitarum hæc auctoritas conceditur etiam Protectori, Auditori Cameræ, & Generali Ordinis.

* *
*

Circa

MARE MAGNVM SERVITARVM

Per Innoc. VIII. Compilatum

SVMMARIVM.

1 *Commendatur Ordo Seruitarum ab Innocentio VIII.*

2 *Alexander IV. illis concedit liberam ſepulturam in cœmeteriȝs.*

3 *Quod Generales poſſunt ſibi ſubditos corrigere, & ſuum officium circa illos exercere.*

4 *Benedictus XI. confirmat Regulam; celebrationem Capituli, in quo electio fiat Generalis, et ſepulturàm liberam concedens.*

5 *Clemens VI. reformat Religionem.*

6 *Generale Capitulum de triennio in trienniũ celebrandum, ex Generali, Prouincialibus, Prioribus, Lectoribus, Diſcretis.*

7 *Prouinciale Capitulum quando, quomodo, & de quibus celebrandum.*

8 *Generalis in Capitulo amouendus, vel eligẽdus,*

dus, & quomodo statim confirmatus.

9 Diffinitores quando, & a quibus eligendi.

10 Prouinciales quando, & qualiter eligendi, & confirmandi.

11 Priores Conuentuales a Fratribus eligendi, & à Prouincialibus confirmandi,

12 Prouinciales, Diffinitores Generales, & Prouinciales, ac Priores quomodo vacare debent ab officijs.

13 Iuramentum præstãdum a Generali, Prouincialibus, Prioribus, & Diffinitoribus.

14 Largitio seu receptio munerum, seu donariorum prohibita.

15 Vrbanus VI. ampliſsimam exemptionem ab Ordinarijs tribuit.

16 Cõstitutionẽ Bonifacij octaui, Super Cathedrã circa cõfeſsiones audiẽdas pro Mẽdicãtibus editã ad Seruitas extẽdit Vrbanus

17 Bonifacius Papa IX. cõcedit priuilegia domorũ Erem. S. Aug. domibus Seruitarum.

18 Nullus assequi valet dignitatem, officiũ, seu beneficium Ordinis absq. Generalis licentia,

19 Generalis potest in quolibet Capitulo Generali vnum Magistrum instituere cum priuile-

uilegijs Magiſtrorum Pariſienſium.

20 *Ioan. XXIII. cõcedit facultatẽ recipiẽdi loca quæcũq. Diœceſanorũ licẽtia nõ requiſita.*

21 *Exemptio a ſubſidiorum exhibitione ſicut Mendicantes.*

22 *Martinus Papa confirmat litteras ab Vrbano datas pro Ordine Seruitarum.*

23 *Facultas petendi, & recipiendi eleemoſynas & ſuffragia.*

24 *Facultas recipiendi loca, vbique ſine conſenſu Diœceſanorum.*

25 *Confirmatur Regula Fratrum, & Sororum de conſortio Seruitarum.*

26 *Regula dictorum Fratrum, ſeu Sororum de conſortio Seruitarum.*

27 *Confirmantur pro hoc Ordine priuilegia Ordinis Eremitarum S. Auguſtini.*

28 *Innouantur, & approbantur ab Innocentio VIII. conceſſa a ſuis prædeceſſoribus.*

29 *Declaratur priuilegium de ſepultura cum illa clauſula* Salua tamen iuſtitia *&c.*

30 *De nõ ſoluẽda portione de legatis iſtis Relig.*

31 *Etiam ſi per Sedem Apoſtolicam decima, vel portio aliqua ſoluenda ſtatuatur.*

32 *Omnimoda exemptio Ordinis confirmatur.*

Etiam

33 *Etiam ab Iurisdictione Inquisitorum hæreticæ prauitatis.*

34 *Facultas concessa Prælatis ad corrigendum subditos ampliatur.*

35 *Facultas ad absoluendum subditos, & cum eis dispensandi.*

36 *Facultas ad dispensandum cum illegitimis, & irregularibus.*

37 *Bona Monasteriorũ Monialũ, seu Pinzocherarũ destitutorũ applicãtur Fratribus.*

38 *Sepeliendi apud Fratres, qui cum habitu ipsorum sepeliri ordinant.*

39 *Capellanus constitui potest in Ecclesiis Fratrum cum priuilegio exemptionis.*

40 *Generalis electus statim est authoritate Apostolica confirmatus.*

41 *Prouincialium, & Priorum electiones factæ in Capitulis approbantur.*

42 *Quod dicentes quod illi, qui Fratribus confessi sunt iterũ teneãtur eadẽ peccata Parocho cõfiteri, puniãtur etiã ab Inquisitoribus.*

43 *Inhibentes fieri eleemosynas Fratribus excõmunicati, & ab Inquisitoribus iudicandi.*

44 *Exemptio a subsidijs, collectis, decimis, & oneribus.*

45 *Ordinis priuilegia communicantur pinzocheris, eisq. ministrari possunt Sacramẽta.*

46 *Oblatorum, seu Commissorum priuilegia.*

47 *Fratres non admittendi in alijs Ordinibus, nec habilitandi ad beneficia.*

48 *Prælati compellunt vagos, & rebelles in quocunq. habitu etiam in Curia Romana.*

49 *Apostatæ ab Ordine prohibentur confessiones audire, vel docere.*

50 *Habitum huius Ordinis, vel illi consimilem nullus portare potest.*

51 *Duo Magistri promoueri possunt a Generali in Generali Capitulo.*

52 *Magistri, & Baccalaurei quomodo promouendi, & quibus expensis.*

53 *Plenaria remissio peccatorum semel in vita, & semel in morte Fratribus concessa.*

54 *Altaris portatilis vsus, et in eo celebratio ãte quã illucescat dies, et tẽpore generalis interdicti.*

55 *Interdicti tempore admittere possunt pinzocheras, oblatas, aliasque personas.*

56 *Amplissima communicatio priuilegiorum, & indulgentiarum Ordinis Erem. S. Aug.*

57 *Immunitas Ecclesiastica Ecclesiarũ, et domorũ*

huius

huius Ordinis, ad quæ loca extenditur.

58 *Aliæ Eccleſiæ Regularium non fundandæ intra ſpatium* 140. *cannarum.*

59 *Monaſteria aliȳs non tradenda, reformanda, vel ſubſtituēda, ſine Generalis cōſēſu.*

60 *Compelli Fratres non poſſunt ad citationes, Commiſſiones, cauſas &c.*

61 *Eleemoſynas, & ſuffragia recipere poſſunt Fratres, ſine vlla contributione facienda.*

62 *Communicantur ipſis prærogatiuæ quatuor Mendicantium Ordinum.*

63 *Sermocinàntur in Capella Papæ in Epiphania, & Quinta Dominica Quadrageſimæ.*

64 *Conſecrationes, & Sacramenta recipiunt ab Ordinariis gratis, alias a propinquiori &c.*

65 *Facultas Generali conceſſa ad diſpenſandum in ieiunȳs, abſtinentȳs, donatis, relictis &c.*

66 *Habētes beneficia, pēſiones, capellanias, non admittuntur ad officia Ordinis, aut alia.*

67 *Communicatio ampliſſima priuilegiorum quatuor Mendicantium,*

68 *Pœnæ grauiſſimæ impoſitæ cõtra inquietantes, ſeu moleſtãtes Fratres in ſuis priuilegijs.*

69 *Conſeruatores Iudices conſtituuntur pro priuilegiorum executione.*

70 *Non obſtantiæ ponuntur.*

71 *Tranſumptis authenticis harum litterarum fides adhibenda.*

INNOCENTII OCTAVI Summi Pont. Bulla quam magnitudine & numero Priuilegiorum vocant Mare Magnum Fratrum Seruorum B. M. V.

INNOCENTIVS *Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Apoſtolicæ Sedis intuitus, & ſinceræ deuotionis affectus, quem ad Beatiſſimam Dei Genitricem Mariam ſemper Virginem Glorioſam omnium gratiarum, ac virtutũ meritis ornatam gerimus; equidem mentem noſtram ſuper gregem dominicum nobis licet immeritis diuina diſpenſatione commiſſum, excitant, & inducunt, vt cultores Vineæ Domini Sabbaoth Apoſtolicis gratijs ſpecialius proſequamur: qui ſub præcipuo eiuſdem glorioſæ Virginis Mariæ titulo militantes diuino cultui intendunt, ac piæ vitæ ſtudio vacant. Et quoniam Profeſſores Fratrum ſeruorum B. Mariæ Ordinis Sancti Auguſtini a primæua Ordinis ſui conſtitutione Domino diſponente, & quaſi diuinitus Ex ore Infantium Serui Mariæ vocati, ob eius quidem*

reue-

reuerentiam hunc deuotum titulum ſemper coluerunt. Ac etiam ob memoriam Paſſionis eiuſdem in morte, quam Filij ſui Domini Ieſu Chriſti ſaſtinuit, nigrum, & mœſtitiæ quippe habitum eligentes ſibi deputarunt. Sub quibus profecto, & Seruitutis titulo, & mœroris habitu Sacer Ordo præfatus ſic à ſuis primordijs plantatus in agro dominico laudum incrementis (Diuina cooperante clemẽtia) ſucceſſiuè profecit in Eccleſia Dei, & inter alia plantaria Dominica, puritate conuerſationis, exercitio Euangelicæ prædicationis, dono ſcientiæ, virtutum nitore, & vitæ ſanctitate dignoſcitur ſpecialiter inſignitus, propter quæ ipſos in Agro prædicto cultores idoneos non immerito reputamus, meſſem ex cultu huiuſmodi afferentes gratiſſimam Creatori. Glorioſiſſimæ Dominæ noſtræ Virginis Mariæ deuoto intuitu, & præmiſſorum obtentu Ordinem prædictum a pluribus Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris approbatum ſpeciali fauore proſequi proponentes, & intendentes, quod idem Sacer Ordo Sedis Apoſtolicæ gratia continuo irroratus maioribus ſemper (Deo tribuente, & B. Maria Seruorum ſuorum Patrona intercedente) conſurgat, & dilatetur augmentis, vt ea quæ pro diuini cultus, & Religionis eorumdem Fratrum increm ẽto, animarumq. ſalute a Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus proindè facta ſunt, ſublatis ambiguitatibus, quæ exinde noſcũtur emerſiſſe, in ſua firmitate perſiſtant, noſtri miniſterij partes interponimus efficaces. Dudum liquidem à fel. record. Alexand. IV. Benedicto XI. Clemente VI. Vrbano VI. Bonifacio IX. Ioanne XXII. & Martino V. Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris emanarunt litteræ tenorum ſubſequentium.

Alexander Epiſcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs .... Generali, & cæteris Prioribus, & Fratribus Ser. S. Mariæ *Ordinis Sãcti Auguſtini ſalutem, et Apoſtolicam benedictionem. Religionis veſtræ meretur honeſtas, vt vos ſpeciali gratia proſequentes vo-*
2 *tis veſtris fauorabiliter annuamus. Hinc eſt quod nos veſtris ſupplicationibus inclinati author. vobis præſentium indulgemus, vt illorum corpora, qui apud loca veſtra elegerint ſepulturam, in eorũ locorum Cœmeterijs ſepelire liberè valeatis, ſalua tamen Iuſtitia illarum Eccleſiarum, à quibus mortuorum corpora aſſumuntur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Anagniæ Kal. Aprilis Pontificatus noſtri anno quinto.*

3 *Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs .... Generali Priori Fratrum Seruorum* S. *Mariæ Ordinis S. Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Deuotionis tuæ precibus benignum impertientes aſſenſum, tibi, tuiſque ſucceſſoribus auth. præſentium indulgemus, vt tu, ydemque ſucceſſores cæteros Priores, & Fratres Seruorum S. Mariæ Ordinis Sancti Auguſtini vobis ſubiectos iuxta eiuſdem Ordinis Inſtituta corrigere, & alia circa eos, quæ ad veſtrum ſpectant officium exercere, et ea alijs veſtris Fratribus committere ad hoc idoneis quoties expedierit liberè valeatis. Nulli ergo omnino hominum &c. Si quis autẽ hoc attentare &c. Dat. Anagniæ 3. Idus Maÿ Pontificatus noſtri Anno quinto .*

Benedictus XI. Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & vniuerſis Prioribus, & Fratribus Seruorum S. Mariæ Ordinis Sancti Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Cum leuamus in circuitu oculos noſtros, & gregem dominicum nobis, licet immeritis, diuina diſpoſitione commiſſum, vndique iuxta Paſtoralis officij debitum contemplamur, vigilem (quantum
4 *nobis ex alto permittitur) curam libenter impẽdimus, vt Cultores vineæ Domini Dei ſabaoth ſic cultui ſalutis intendant, quod eadem vineæ palmites diffuſos extendens ſalutarium producat fructuum vbertatem. Et licet erga ſingulos cultores huiuſmodi, perſonas videlicet Eccleſiaſticas, Apoſtolica ſolicitudo verſetur, erga tamen viros Religioſos, qui contẽplationi cœleſtium, mundanis relegatis illecebris, piæ vitæ ſtudio ſine intermiſſione deſudant, eo propenſiorem nos decet diligentiam adhibere, quo ipſi pro Religionis fauore ſunt amplius Apoſtolicis præſidijs confouendi. Sane vos, qui Ordinem Sancti Auguſtini per Sedem Apoſtolicam approbatum profitemini, & ſeruatis, & deuotionis affectu, quem geritis ad B. Mariam Virginem Glorioſam, aſſumitis vobis vocabulum ab eadẽ, vos Seruos eiuſdem Virginis humiliter nominando, dictumq. Ordinem S. Auguſtini nihilominus iuxta pias, & honeſtas inſtitutiones veſtræ Regulæ in honorem ipſius Virginis editas laudabiliter ſeruaſtis hactenus, & ſeruatis, ac vobis per ſpecialia priuilegia dictæ Sedis indulſit, quod celebrare poſſitis Capitulum Generale, ac in eodem Capitulo Priorem vobis Generalem eligere, qui in Fratres veſtri Ordinis correctionem, & alia, quæ ad ſuum ſpectant officium liberè valeat exercere, quodque ad ſepulturam poſſitis recipere illos, qui apud loca veſtra eligerint ſepeliri. Ex quibus clarè inſpicientibus ſatis innuitur d. veſtram Regulam per eam-*

dem

dem Sedem exiſtere quodammodo confirmatam. Nos autem qui ad Virginem ipſam Dominam noſtram libenter deuotionem, quam poſſumus, exhibemus, nolentes, quod aliquis contra vos, & regulam ipſam quidquam poſſit detractionis impingere, quin eadem Regula plenam habeat Apoſtolici muniminis firmitatem, ad omnem haſitationis materiam circa hæc de quorumuis animis amouendam, veſtris ſupplicationibus inclinati Regulam. *& eius Inſtitutiones prædictas expreſsè authoritate Apoſt. confirmamus, et etiam approbamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus, eamque vobis concedimus, decernentes ipſam per vos ſore perpetuis temporibus inuiolabiliter obſeruandam. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, approbationis conſtitutionis, & conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis* Dei, *&* Beatorum Petri, *&* Pauli *Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.* Dat. *Later.* III. *Id. februar. Pontificatus noſtri anno primo.*

5 *Clemens Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Regimini vniuerſalis Eccleſiæ (quamquam immeriti) diſponente* Domino *præſidentes, curis continuis agimur, & aſſidua meditatione pulſamur; vt* Religioſorum *quorumlibet ſtatus auctore* Domino *ſalubriter dirigatur; & ne loca Religioſorum eorumdem, eorumque perſonæ propter altercationes, quas inter eos interdum ſaſcitari contingit, ſubeant ſpiritualiter, & temporaliter detrimenta, ſed potius quorumlibet* Ordinum Profeſſores *in tranquillitate mentis, & corporis deuotum, & gratum prout ad id ſe dedicarunt, impendant* Domino *famulatum: libenter noſtræ prouiſionis remedium adhibentes. Dudum ſiquidem pro parte quorumdam Fratrum* Seruorum S. Mariæ Ordinis Sancti Auguſtini *propoſito in Conciſtorio coram felicis recordationis* Benedicto Papa XII. *Prædeceſſore noſtro, quod q.* Petrus de Tuderto Prior Generalis *Fratrum dictorum* Seruorum *in regimine, & adminiſtratione ſua male, & partialiter ſe habebat, propter quod ſtatus prædictorum* Fratrum *in ſpiritualibus, & temporalibus reformatione non modica indigebat. Præfatus Prædeceſſor volens de his ſuper quibus eorumdem* Fratrum Status *reformandus exiſteret, plenius informari, prædictum* Petrum, *& nonnullos alios Priores, et* Fratres *eorumdem* Seruorum, *de quibus viſum ſibi fuit expedire pro reformat, huiuſmodi facienda ad* Sedem Apoſt *fecit perſonaliter euocari,*

cari, eiſque venientibus ad Sedem antedictam venerabilibus Fratribus noſtris Petro Præneſtino, & Bertrando Hoſtienſi Epiſcopis Gard. commiſit oraculo viuæ vocis, vt partes ipſas ſuper ijs, quæ ad reformationem prædictam ſpectarent, ad concordiam reducerẽt, & quæcunq. ſuper his fierent, eidem Prædeceſſori poſtea fideliter referre curarent. Coram quibus Petro, & Bertrando Epiſcop. præfatis Petro Generali, & alijs Prioribus, ac Fratribus, vt præmittitur, euocatis perſonaliter comparentibus, & exhibentibus nonnulla Capitula, ſecundum quæ ſtatum dd. Fratrum Seruorum Reformatione indigere dicebant ſuper ijs, quæ coram ipſis ſuper reformationem huiuſmodi dicere, & proponere voluerunt, dictoq. Prædeceſſore noſtro poſtea, ſicut Domino placuit, ſublato de medio, nobiſq. diuina fauente clementia ad apicem Summi Apoſtolatus aſſumptis, & præmiſſis pro parte dd. Petri Generalis, & aliorum Priorum, & Fratrum propoſitis coram nobis, nos ad reformationẽ ſtatus dd. Fratrum ſolicitis ſtudijs intendentes, præfata Capitula cum eiſdem Petro, & Bertrando Epiſcopis examinauimus diligenter, & tandem nonnulla, quæ pro reformatione ſalubri ſtatus dictorum Fratrum ſuadente vtilitate, & neceſſitate vrgente expedire cognouimus, ſtatuenda prouidimus, & inter, ac per eoſdem Fratres Seruorum perpetuis futuris temporibus obſeruanda.

6 *Statuimus igitur, quod per eoſdem Fratres, per quos omni anno celebrari conſueuit dd. Fratrum Capitulum Generale, ex nunc de triennio in triennium tantum Generale Capitulum celebretur, ad quod teneantur venire Prior Generalis, qui eſt, & pro tempore fuerit, & omnes Priores Prouinciales, necnon et ſtudiorum generalium Lectores in S. Theologia legentes, et etiam Priores Conuentuales, & Diſcreti, prout pro commoditate ipſorum Fratrum Generale Capitulum de ipſius Conuentualibus Prioribus, & perſonis diſcretis ſalubriter duxerit ordinandum.*

7 *Præterea ſtatuimus, quod in quilibet Prouincia eorumdem Fratrũ Prouinciale Capitulũ anno quolibet celebretur, ad quod veniãt Prouincialis, et Priores Conuentuales, ſeu locales, Lectoreſque in quacunque facultate legentes, et duo Fratres Diſcreti de ſingulis Conuentibus, ſiue locis illius Prouinciæ electi à maiori parte Conuentus. Qui duodecim Fratres tantum, vel minus habebunt vnum Fratrem Diſcretum dumtaxat ad ipſa Capitula Prouincialia mittere teneantur. In his autem Prouincialibus Capitulis Prior Generalis intereſſe, vel ſuum Generalem Vicarium ad ea mittere valeat, ſicut eidem Priori viſum fuerit expedire, et eiſdem Capitulis*

lis assistat idem Prior, *vel* Vicarius *in correctionibus, vel alijs opportunis. In eisdem autem* Capitulis Prouincialibus *eligantur studentes* Parisiis, *quoties fuerit opportunum.*

8 *Statuimus etiam quod ex nunc* Prior Generalis *qui erit pro tempore in quolibet* Generali Capitulo *de triennio in triennium, vt præmittitur, inposterum celebrando sine requisitione aliqua primo, et ante omnia suo officio renunciare teneatur in manibus Diffinitorum* Generalis Capituli, *quod si non fecerit, priuatus sit eodem officio ipso facto. Postquã vero renunciauerit possit pro ipsius meritis Diffinitorũ ipsius* Capituli Generalis *arbitrio in eodẽ* Generalis Prioris *officio aamitti, vel ab eo penitus amoueri, et in locũ ipsius alius idoneus per d.* Capitulum *surrogari, et in casu, quo (vt præmittitur) amoueretur, vel renunciare contemneret, per ipsum* Capitulum *alius in* Priorem Generalem *sufficiens, et idoneus eligatur. Eisdem* Fratribus *autboritate Apost. de speciali gratia cõcedendo, quod* Priores Generales *dd.* Fratrum, *qui erunt pro tempore, postquã, vt præmissum est, et alias iuxta morem hactenus inter eos obseruatum electi fuerint, et per* Generale Capitulum *approbati, eo ipso veri* Priores Generales *dd.* Fratrũ *sint effecti, et administrandi licentiam, curamq. animarum habeant, ac in omnibus pro ipsorum* Fratrum Prioribus Generalibus *perinde habeantur, ac si ab Apost. Sede confirmationis litteras habuissent. Nullus tamen nisi expresse professus fuerit, et qui inter dictos* Fratres *non fuerit ad minus per viginti annos continuos, in* Priorem Generalem *eorumdem* Fratrum *eligi valeat, aut assumi.*

9 *Ordinamus insuper, vt a modò singularum* Prouinciarum *prædictarũ* Fratres *eligant vnã* Fratrẽ *prouidũ, et maturum in* Diffinitorem *pro* Generali Capitulo, *et fiat huiusmodi electio in* Prouinciali Capitulo, *quod immediatè præcedet* Capitulum Generale: Diffinitores *vero pro* Capitulis Prouincialibus *eligantur a* Fratribus *in eisdem* Capitulis Prouincialibus *congregatis.*

10 *Statuimus etiam quod* Fratres *cuiuslibet* Prouinciæ *post primũ* Generale Capitulum *per ipsos celebrandum quam citius poterunt in aliquo loco eiusdem* Prouinciæ *ad hoc apto, et idoneo suum celebrent* Prouinciale Capitulum *hac vice congregandum, prout in d.* Generali Capitulo *fuerit ordinatum, in quo vnum ex dictis* Fratribus *sufficientem, et idoneum in suum* Prouincialem Priorem *eligant. Quisis electus, et constitutus infra mensem a tempore electionis, et constitutionis huiusmodi consentire, et confirmationem a dicto* Priore Generali, *vel eius* Generali Vicario *petere humiliter*

non

non omittat, quam quidem electionem (si canonica fuerit) idem Prior Generalis, vel eius Generalis Vicarius, quem idem Prior Generalis iuxta modum infradictum deputare habebit, vltra mensem à die, qua petita fuerit, non differat confirmare, quod si ex iusta, & rationabili causa idem Prior Generalis, seu eius Vicarius munus confirmationis denegauerit, causam, seu causas huiusmodi suis publicis, & authenticis litteris teneatur exprimere, et electoribus, qui eũ elegerunt, intimare, & de alio sufficiente, & idoneo cum consilio Conuentus loci, vbi d. Prior Generalis, vel eius Generalis Vicarius fuerit, vsque ad tunc immediatè sequens Capitulum vtiliter prouidere. Circa confirmationes autem electionum Priorum Prouincialium imposterum celebrandas modus praedictus per omnia obseruetur. Inprimis vero Prouincialibus Capitulis dd. Fratrum celebrandis prouidè ordinetur de locis, temporibus, et Diffinitoribus, necnon & alijs opportunis pro subsequentibus Capitulis Prouincialibus celebrandis.

11 *Statuimus insuper quod in quolibet loco Conuentuali dd. Fratrũ vbi ad minus duodecim Fratres fuerint, ipsi sibi eligant suum Priorem Conuentualem, qui infra quindecim dies post suam electionẽ immediatè sequentes confirmationẽ à Priori suo Prouinciali deuotè petere debeat, & ipse Prior Prouincialis infra alios quindecim dies subsequentes electionem eamdem, dum tamen ipsam canonicam repererit, debeat confirmare, vel si ipsam minus canonicam inuenerit, causas propter quas eam cõfirmare omiserit, exprimat, intimet, & vna cum consilio Discretorum loci, vbi fuerit, prouideat prout supra proximè de Priore Prouinciali extitit ordinatum.*

12 *Volumus quoque quod Priores Prouinciales postquam tribus annis continuis in Prouincialatus officio praefuerint, absoluantur, seu remoueantur penitus ab eodem, prohibentes, quod ad d. officiũ saltem in eadem Prouincia quouis modo per alios tres annos immediatè sequentes nullatenus assumantur, vel ad idem officium promoueantur. Similiter Diffinitores Generalis Capituli non eligãtur ad idem Diffinitionis officium nisi demum elapsis duobus Generalibus Capitulis immediatè sequentibus, possint tamen alias licitè in Diffinitores Prouincialis Capituli eligi pariter, & assumi. Diffinitores etiam Prouincialis Capituli ad idem officium nisi duobus elapsis Capitulis Prouincialibus nullatenus assumantur. Priores etiam Conuentuales anno vel ad longius biennio in suis Prioratibus habeant praesidere.*

13 *Statuimus etiam quod Prior Generalis dd. Fratrum, qui erit*

pro

pro tempore in ſui nouitate, & antequam ſuum exequatur officium in præſentia Generalis Capituli corporale ad ſancta Dei Euangelia præſtare debeat Iuramentum, quod erit fidelis S. Rom. Eccleſiæ, Domino Papæ, ſuiſq. ſucceſſoribus, & quod in prouiſionibus, promotionibus, confirmationibus, repulſionibus, deſtitutionibus, & maioribus correctionibus faciendis ſine acceptione perſonarum ſecundum Deum, & rectam ſuam conſcientiam, & B. Auguſtini regulam, nec non & eorumdem Fratrum ſtatuta, et conſuetudines laudabiliter, et fideliter ſe habebit, et ſuum officium exercebit, Priores quoque Prouinciales in ſuorum Prouincialium Capitulorum, et Priores Conuentualium, necnon et Diffinitores Generalium Capitulorum in ipſorum Capitulorum Generalium, et Diffinitores Capitulorum Prouincialium in ipſorum Capitulorum Prouincialium præſentia iurent, quod in prouiſionibus, et cæteris ſuperius expreſſis quantum ad ipſorũ officiũ pertinuerit, fideliter ſe habebũt.

14 *Hortamur inſuper, et monemus omnes, et ſingulos Fratres prædictos, vt nullus eorumdem, munera, ſeu donaria ſuis Superioribus per ſe, vel per alium audeant quomodolibet impertiri, ipſiq. Superiores illa recipere non præſumant. Nulli ergo omnino hominum, liceat hanc paginam noſtrorũ ſtatutorum, Ordinationũ, conceſſionis, voluntatis, prohibitionis, et hortationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotẽtis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Auenioni 10. Kalen. Aprilis Pont. noſtri anno quarto 1346.*

15 *Vrbanus Epiſcopus Seruus ſeruorum Dei. Dilectis filiis Andreæ Priori Generali, et vniuerſis Fratribus ſeruorũ S. Mariæ Ordinis S. Auguſt. præſentibus, et futuris ſalutẽ, et Apoſt. benedict. Sacroſancta Rom. Eccl. mater cunctorum Chriſti fidelium, et Magiſtra in agro virtutum veſtri Ord. cui Altiſſimus Dominus benedixit, et in decore ſacræ Religionis, ſub qua eidem Domino, eiuſque Genitrici deuotum exhibetis, et ſedulum famulatum, exultat, et iubilat, præſertim dum proſpicit, quod vos ad alta virtutum gradatim per bonorum operum exercitium, et præclara ſanctitatis merita conſcendentes trahitis ad diuinæ maieſtatis obſequium alios non ſolum per doctrinæ verba, ſed etiam per exempla vitam ducendo puriſſimam, et verbi prædicationibus inſiſtendo, ac diuinæ laudis, frequentiſque venerationis inſtantia, ex qua gloria Diuinæ Maieſtatis attollitur, deuotiſſimè perſiſtendo. Propter quæ nos, et prædicta Eccleſia vos et veſtrũ Ordinem*

dinem, prædictum, quem erga nos, & eamdem Ecclesiã deuotione præluxere conspicimus, infra claustra nostri pectoris paternis affectibus amplectentes circa bonum statum vestrum totis studijs vigilamus, vt Deo propitio à noxijs protegamini, & suscipiatis sẽper salubria incrementa. Volentes igitur præmissorũ intuitu vos, ac loca vestra præsentia, & futura prærogatiua specialis fauoris, & gratiæ insignire, ac singulari priuilegio decorare, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vos, vestrasque personas, ac omnia loca vestra tam præsentia, quam futura omni iurisdictione, potestate, dominio, visitatione, charitatiui subsidij subuentionũ, et exactionum quorumlibet præstatione, nec non à Synodalis, & alterius cuiuscuis Congregationis euocatione omnium, & singulorum Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & quorumlibet aliorum Iudicum Ordinariorum de speciali dono gratiæ plenariè eximimus, & totaliter liberamus, vosq; ac personas, et loca ipsa in Ius, & proprietatem Beati Petri, & Sedis Apost. & sub eorum et nostra protectione speciali, & immediatè suscipientes, decernimus vos, ac personas, et loca prædicta, & immediate Sedi prædictæ subiacere. Volentes quod locorum Diœcesani, vel alia quæuis personæ vos, vel loca prædicta, vtpote, prorsus exempta, & d. Sedi immediatè subiecta non possint authoritate ordinaria excõmunicationis, suspensionis, vel interdicti, aut alias sententias specialiter, vel generaliter promulgare, vel alias etiam ratione cuiuslibet delicti, seu contractus, aut rei de qua ageretur, vbicunque committitur delictũ, initur contractus, aut res ipsa consistat, potestatem, dominium, aut iurisdictionem aliquam quomodolibet exercere fel. rec. Innocẽtij Papæ IV. Prædecessoris nostri circa exemptos, quæ incipit Volentes, *& aliis Constitutionibus Apostolicis in contrarium editis non obstantibus quibuscunq.* Nos *enim quaslibet excommunicationum, suspensionum, interdicti sententias, & quoscunq. processus, quasuis pœnas, & sententias generales, vel speciales continentes, quas, seu quos contra vos, seu aliquem vestrum, vel prædicta loca cum tenorem, & formam præsentium qnomodolibet promulgari, vel haberi contigerit, irritas decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ exemptionis, liberationis, suspensionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis* Dei, *& Beatorum* Petri, *& Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat.* Romæ *apud S. Petrum 7. Id. Aprilis Pontificatus nostri anno secundo.*

Vrbanus

16 *Vrbanus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Andreæ Priori Generali, & Fratribus vniuerſis Seruorum B. M. Ordinis S. Auguſt. præſentibus, & futuris ſalutem, & Apoſt. Benedict. Sacer Ordo veſter in Agro Dominico Diuina diſpoſitione plantatus, & glorioſæ Virg. Mariæ titulo ſpecialiter inſignitus, Apoſt. gratijs digne meretur attolli, cuius Profeſſores, mundanis à ſe relegatis illecebris, cœleſtium contemplationi vacantes inſiſtunt iugiter profectibus animarum. Nos verò ad eumdem Ordin. Apoſt. conſiderationis dirigentes intuitum, libenter eum Apoſt. priuilegijs, & gratijs, in his maxime, quæ animarũ profectum, & ſalutem conſpicitũt, decoramus, vobis Ord. prædicto ea libenter concedendo, per quæ Ordo ipſe ad Diuini nominis, eiuſq. glorioſæ Genitricis gloriam, et honorem proſperis ſemper ſucceſſibus gratuletur, & votiuis proficiat incrementis. Sanè, ſicut fide digna relatione percepimus, in diuerſis mundi partibus ſunt quãplures ex vobis in ſacerdotio conſtituti, & in ſacra pagina magiſtri, & alias eruditi, & multa etiã diſcretione vigentes, & alias ſufficientes, & vtiles ad irrigandum mentes fidelium rore Verbi Dei non ſolum in eruditione ſermonis, ſed etiam in Confeſſionum auditione, & pœnitentiarum impoſitione, per quos poteſt cura animarum eorumdem ſalutem magna in Dei Eccleſia Deo propitio vtilitas prouenire. Eapropter dilecti in Domino filij veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, Conſtitutionem, quæ incipit* Super Cathedram *dudum per ſel. record. Bonifacium Papam VIII. editam, & poſtmodum per piæ me. Clem. Papam V. Prædeceſſores noſtros in Viennenſi Conc. innouatam ſuper confeſſionibus audiendis, & iniungendis pœnitentijs, & abſolutionibus impendendis ſicut eadem Conſtitutio Fratres Mendicantium Ord. de quibus dumtaxat habetur mentio in eadem comprehendi, ad vos extendimus per præſentes, volentes, & Apoſt. auth. decernentes, quod prædicta Conſtitutio, & omnia in ea contenta ſuper Confeſſionibus audiendis, pœnitentiis imponendis, & abſolutionibus impendendis dumtaxat, quæ auth præſentium vobis cõpetere volumus, ſicut prædictis Fratribus Mendicantium Ord. competit inconcuſsè, ac integraliter obſeruetur, ita quod conſiderata perſonarum, quas ad id habueris idoneas, ac Cleri, & Populi quantitate eorumdem Fratrum, quos ad huiuſmodi audiendarum Confeſſionum officium elegeritis, metiamini numerum congruentem. & minime in aliquo excedentem vt ſic moderatione ſeruata, nec alios, quibus hoc per eamdem Conſtitutionem conceditur ad inuidiam, vel ſcandalum, nec locorum Ordinarios, quibus Fratres Ord. veſtri*

à vobis electos præsentare debetis contra vos aliquatenus prouocetis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ extẽsionis, voluntatis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsũpserit, indignationẽ Omnipotẽtis Dei, ac Beatorũ Apost. eius se nouerit incursurũ. Dat. Romæ apud S. *Petrũ* 18. *Kal. Maii* Pont. *nostri an. secundo.*

17 *Bonifacius Episcopus seruus seruorum Dei.* Dilectis *filiis* Priori *Generali, & Fratribus Seruorum* S. *Mariæ Ordinis* S. *Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem. Sacra vestra Religio sub qua virtutum Domino deuotum impenditis famulatum, dignè nos excitat, & inducit vt illa vos gratia fauorabiliter prosequamur, quã vestris fore conspicimus necessitatibus opportunam. Hinc est quod nos vestris in hac parte supplicationibus inclinati omnes libertates, immunitates, priuilegia, ac Indulgentias venerandis* Domibus *Ordinis Fratrum Eremitarum Ordinis* S. *Augustini ab Apost. Sede concessa Domibus vestris concedimus, & vt eis vtamini liberè sicut illi, vobis author. præsentium indulgemus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud S. Petrum quarto Kal.* Decembris Pontificatus *nostri anno quarto.*

18 *Bonifacius* Episcopus *seruus seruorum* Dei. *Ad perpetuam rei memoriam. Pastoralis Officii debitum, cui disponente* Domino *præsidemus, exposcit, vt circa statum personarum Ecclesiasticarum præsertim* Religiosarum *salubriter intendamus, & vt eis materiæ vagandi, ac insolentiarum, & inobedientiæ vitia subtrahantur, studeamus solicitè prouidere. Cum itaq; sicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filii Ioannis Fratrum Seruorum* B. *Mariæ Ordinis* S. *Augustini Prioris Generalis petitio cõtinebat, sæpe cum contingat, quod Fratres d. Ordinis Prælaturas, Dignitates Officia, & etiam alia beneficia Ecclesiastica, Priore Generali ipius Ord. pro tempore existente inscio, sibi conferri, vel alias se ad illa promoueri procurẽt, et propter collationes, vel promotiones huiusmodi Fratres ipsi vt plurimum insolentes, & vagabundi, ac reprobi reddantur, et non paucorum præbeant materiam scandalorum, pro parte d. Prioris nobis fuit humiliter supplicatum, vt super hoc prouidere de opportuno remedio de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati authoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & etiam ordinamus, quod de cætero perpetuis*

petuis temporibus nullus Fratrum d. Ordinis (quacunque, etiã Apostolica authoritate) Prælaturam, seu Dignitatem, aut Officium, vel quodcunque aliud Ecclesiasticum beneficium per Fratres d. Ordinis gubernari, seu regi consuetam, vel consuetum, absq. Prioris Generalis d. Ordinis pro tempore existentis licentia speciali præterquam ex indulgentia Sedis Apostolicæ facientè plenam, & expressam, ac de verbo ad verbũ de indultò huiusmodi mentionem assequi valeat quoquomodo. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane si secus super his a quoquam quauis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hãc paginã nostræ constitutionis, Ordinationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud S. Petrum 3. Cal. Februarij Pontificatus nostri anno nono.

19 Bonifacius Episcopus seruus seruorum Dei. Dilecto filio Priori Generali, & Fratribus Seruorum B. Mariæ Ordinis S. Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem. Sinceræ deuotionis affectus, quem ad nos, & ad Romanam geritis Ecclesiã non indigne promeretur vt petitionibus vestris præsertim per quas, vt pie defunctis, in Ecclesia Dei (cui licet immeriti disponente Domino præsidemus) vtilitas poterit prouenire, fauorabiliter annuamus. Hinc est quod nos vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vt Prior Generalis vestri Ordinis, qui pro tempore fuerit in quolibet Capitulo Generali ipsius Ord. vnũ Fratrẽ eiusdẽ Ord quẽ ad hoc duxerit eligendum, & qui in S. Theologia honorem Magisterij recipere voluerit, & quem ipse Prior per suam, vel saltem quatuor aliorum in eadem S. Theologia Magistrorum diligentem examinationem ad hoc sufficientem, ac aptum, & idoneum esse repererit (super quo Prioris, ac Magistrorum huiusmodi conscientias oneramus) ad huiusmodi Magisterij honorem promouere, & sibi docendi licentiam in facultate Theologica concedimus seruatis Constitutionibus Viennensis Concilij, & alijs solẽnitatibus in talibus fieri consuetis, liberè, & licitè possit deuotionis vestræ Auctoritate Apostolica tenore præsentium elargimur. Nos enim eidem Fratri sic promoto vt vti, & gaudere debeat quibuscunque gratijs, & priuilegijs, libertatibus, & indulgentijs, quibus in d. facultate Parisijs Magistrati gaudent, & quomodolibet potiuntur, authoritate predicta concedimus per præsentes. Ita tamen quod ex hoc prafatus Ordo ad præstandum eidem Fratri (sic promoto) pro suis expensis, vel alijs necessarijs ratione d. Magisterij vltra, quam

antea minime teneatur, eadem authoritate concedimus per præsentes, & eadem authoritate indulgemus, quod huiusmodi Frater sic promotus de illa Congreg. sit, in qua promotus fuerit, si ibidem fuerit studium Generale. Alioquin de illa Congreg. censeatur, in qua huiusmodi existat, vel quæ proximior fuerit loco, in quo, vt præmittitur, Capitulum huiusmodi extiterit celebratum. Non obstant. quibuscunque Priuilegijs, ac statutis, & consuetudinibus studiorũ, & Ordinis prædictorum contrarijs, Iuramento, confirmatione Apost. vel quacunq; firmitate, & alia roboratis, etiamsi de illis totis & eorum tenoribus specialis, & expressa de verbo ad verbum esset in nostris litteris mentio facienda, quæ alias volumus in suo robore permanere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud S. Petrum 3. Cal. Februarij Pontificatus nostri anno nono.

20 *Ioannes Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Stephano Priori Generali, & Fratribus Seruorum S. Mariæ Ord. S. Augustí. salutem, & Apost. benedict. Sacer Ordo vester in agro Dominico diuina dispositione plantatus, & gloriosæ Virg. Mariæ titulo specialiter insignitus Apost. gratijs dignè meretur attolli, cuius Professores mundanis a se relegatis illecebris, & cœlestium contemplationi vacantes, insistunt iugiter profectibus animarum. Nos autem ad d. Ord. quem in statu firmo, solido, & stabili volumus permanere Apost. considerationis intuitũ dirigentes ad ea libenter intendimus, per quæ Ordo ipse, qui, vt asseritur, paucas domos, & loca respectiue habet, vberius valeat propagari. Vestris igitur in hac parte supplicationibus inclinati vobis, & successoribus vestris, qui erunt pro tempore, quascumque Domos, & loca, ad hoc tamen congrua, & honesta, quæ in quibusuis Regnis, Prouincijs, ac Terris vobis, & eidem successoribus largitione Christi fidelium concedi, aut largiri canonicè contigerit (dote secundum ipsius Ordinis institutionem pro Domibus, & locis ipsis concedendis primitus assignata) recipiendi, nec non apud illa de nouo fundandi, edificandi, seu construendi Ecclesias, campanilia cum Campanis, Cœmeterijs, domibus, hortis, hortalitijs, & alijs necessarijs officinis, ac loca ipsa cum eisdem domibus, hortis, hortalitijs, Cœmeteriis, Ecclesiis, Campanilibus, Campanis, & officinis pro vsu, & habitatione vestris, ac eorumdem successorum habendi, & perpetuo retinendi. Quacunque*

Sedis

Sedis Apost. Constitutione contraria non obstante, ac etiam Diœcesanorum locorum, & quorumlibet aliorum licentia, vel consensu super hoc minime requisitis, Iure tamen Parochialium Ecclesiarum & quorumlibet aliorum in omnibus semper saluo, plenam, & liberam tenore præsentium largimur licentiam. Volentes nihilominus, & vobis authoritate Apost. concedentes, quod Fratres Ordinis vestri, qui pro tempore in eisdem domibus residebunt, vtantur, & gaudeant omnibus priuilegijs, gratijs, exemptionibus, & libertatibus, quibus vos ex concessionibus Apostolicis vtimini, & gaudetis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud S. Petrum 9. Octobris Pontificatus nostri anno tertio.

21 *Ioannes Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Super Gregem Dominicum licet immeriti diuina dispositione constituti sub humilitatis, & Religionis habitu Deo dicatas personas, vt liberius perpetuo Domino famulentur, ac earum votum cum maiori valeant animi adimplere quiete, fauoribus Apostolicis prosequentes, libenter ipsas ab oppressionibus releuamus, ac earũ quantum possumus commoditatibus prouidemus. Sane pro parte dilectorum filiorum Stephani Generalis, ac aliorum Priorum, & Fratrum domorum, & locorum Seruorum B. Mariæ Ord. S. Augustini in Ciuitate, & Diœcesibus, ac dominio Florentino consistentium nuper nobis exhibita petitio cõtinebat. Quod Collectoreæ charitatiui subsidij nuper super personis Ecclesiasticis secularibus, & Regularibus Ordinum quorumcumque (Fratribus Ordinum Mendicantium dumtaxat exceptis) Ciuitatis, & Diœcesis, ac dominij prædictorũ impositi certis tunc expressis terminis ab eisdẽ personis exigendi, leuandi, recipiendi ab eisdem Fratribus Domorũ, locorum Ciuitatis, Diœcesis, ac Dominii prædictorum eo prætextu; quod Domus, & loca eorumdem Priorum, & Fratrum Seruorum S. Mariæ ex ipsorum institutione dotari possint, exigere, leuare, & recipere nixi fuerint, & nituntur, Episcopisque propterea graues, & diuersas intulerunt molestias, & offensas in eorum, & Ordinis sui prædicti magnũ præiudicium, atque damnum. Et sicut eadem petitio subiungebat, licet Domus, & loca Priorum, & Fratrum Seruorum B. Mariæ prædictorum ex eorum institutione huiusmodi possint dotari, vt præfertur, tamẽ etiã ex institutione prædicta ipsi ad instar*

huiusmodi Fratrum Ordinum Mendicantium Christiane Religionis doctrinam & verbum Dei populo prædicant Christiano, & a Christi fidelibus eleemosynas petunt prosuis necessitatibus, & oneribus sustinendis. Quare pro parte Priorum, & Fratrum Seruorum B. Mariæ prædictorum, qui, vt asserebant, ex domorum, & locorum suorum huiusmodi dote onera ipsis incumbentia nequeant supportare, fuit nobis humiliter supplicatum, vt ipsis, suisque successoribus Prioribus, & Fratribus Domorum, & locorum, ac aliorum quorumcunq. vbicunq. consistentium huiusmodi circa prædicta, & quodcumq. aliud similiter imponendum subsidium prouidere de benignitate Apost. dignaremur. Nos igitur attendentes quod licet huiusmodi domus, & loca Fratrum Seruorum B. Mariæ prædictorum dotari possint, tamen ipsi Priores, & Fratres ad instar Fratrum Prædicatorum viuunt, ac volentes ipsis, eorumq. Ordini super præmissis de opportuno remedio prouidere, authoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, & decernimus eosdem Priores, & Fratres, qui sunt, & erunt pro tempore domorum, & locorum huiusmodi, & vbicunq. consistentium a prædictis, & cuiusuis similis, vel dissimilis per nos, seu author. Apost. quandocunque super personis Ecclesiasticis vbicunque constiterint imponendi subsidij exhibitione sicut eorumdem Ordinum Mendicantium Fratres fore exemptos penitus, & liberos, & ad aliquid ex subsidijs huiusmodi soluendum non teneri, nec ad id per quoscunq. quauis author. posse compelli, aut quomodolibet molestari. Non obstan. quod Domus, & loca prædicta dotata existant, vt præfertur, nec non Constitutionibus, & Ordinationibus Apost. ac alijs in litteris subsidiorum huiusmodi contentis cæterisq. contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Bononiæ 7. Kal. April. Pont. nostri an. 4.

12 Martinus Episcopus seruus Seruorũ Dei. Ad perpetuã rei memoriã. Apost. Sedis prouidentia circũspecta personas sub Religionis obseruãtia vacãtes assidue studio piæ vitæ benigno fauore prosequitur, & quæ pro diuini cultus augmẽto, & personarũ ipsarũ pace, cõmode et quiete prouida deliberatione facta fuere, cõsueuit Apost. munimine roborare. Dudũ siquidẽ quõdã Vrbanus in sua obedientia (de qua plures ex dilectis filijs Priore Generali, et Fratrib. Seruor. S. Mariæ Ordin. S. Augusti, tunc erant) V I. nominatus suas concessit litteras

teno-

tenoris ſubſequentis. Vrbanus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei &c.

Cum itaque ſicut exhibita nuper nobis (execrabili alias vigente, tandem cooperãte Domino propulſato ſchiſmate) ad ſummi Apoſtolatus faſtigia diuina diſpoſitione vocatis pro parte dd. Magiſtri, & Fratrũ petitio continebat, ipſi poſt aſſumptionem eamdem ſpiritu videlicet, & animo in vnitatis gloria poſiti, & vnicum Gregis Dominici intuentes Paſtorem ab eo pro ipſarum potiori ſubſiſtentia litterarum, illas Apoſtolicis peramplius fulciri deſiderent miniſterijs, vt impugnationum eos alias forſitan contingentium ſubductis materijs ipſi procedente tempore litterarum huiuſmodi tenacius commodo, & integritate letentur. Nos itaq. eorumdem Prioris, & Fratrum in hac parte ſupplicationibus inclinati litteras prædictas, ac omnia inde ſequuta rata habentes, & grata illa auctoritate Apoſtol. ex certa ſcientia cõfirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, & communionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Gebennis 6. Id. Iulij Pontificatus noſtri anno prime.

23 Martinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori Generali, & Fratribus Seruorum S. Mariæ Ordinis S. Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedict. Sacræ Religionis, ſub qua deuotum, & ſedulum exhibetis Domino famulatum, promeretur beneſtas, vt votis veſtris, illis præſertim, per quæ veſtris commodo, & vtilitati conſulitur, quantum cum Deo poſſumus fauorabiliter annuamus. Sane pro parte veſtra nuper nobis exhibita petitio continebat, quod licet vos a tempore, cuius contrarij memoria non exiſtit, ad inſtar aliorum Fratrum Mendicantium pro vita veſtræ neceſſarijs eleemoſynas, & ſuffragia à Chriſti fidelibus publice per Ciuitates, & loca vbi, moram trahitis, & alibi petere, & in eleemoſynam recipere, conſueueritis, tamen nonnulli locorum Ordinarij aſſerentes vos, & veſtrum Ordinem Mendicantes non exiſtere, vobis inhibuerunt, & quotidie inhibere non ceſſant, ne in eorum Ciuitatibus, & Diœceſibus eleemoſynas, & ſuffragia huiuſmodi petere, & exigere quoquo modo præſumatis, in non modicũ veſtrũ, & veſtri Ord. præiudicium, incommodum, atq. damnum. Cũ autẽ, ſicut eadem petitio ſubiungebat, fructus, redditus, & prouentus ex poſſeſſionibus, & bonis immobilibus, quæ largitione fidelium in nonnullis Ciuitatibus, & Terris tenetis, & poſſidetis, & in quibus

Domos cum Ecclesiis, & alijs necessarijs habetis prouenientes pro vita, & sustentatione Fratrum in eisdem pro tempore commorantium sine eleemosynis, & suffragijs huiusmodi minime sufficiant, ipsiq. Fratres rerum inopia, & necessitate causantibus domos, & Ecclesias non sine diuini cultus diminutione, & vestri, & vestræ Religionis opprobrio, & offuscatione propter hoc relinquere cogerentur. Pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, vt vobis, & statui vestro super præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui diuinum cultum nostris temporibus non minui, sed augeri intensis desideryjs affectamus, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctor. Apostol. decernimus, & declaramus, vobisque quod in quibuscumque Ciuitatibus, Terris, & locis, in quibus Domos cum Ecclesiis, & alijs Officinis (possessiones tamen sufficientes pro victu Fratrum in illis commorantium non habentes) ad præsens habere dignoscimini, ac dante Domino ipsorum largitione fidelium vos habere continget in futurum, & alibi ad instar Fratrum Ordinum Mendicantium eorumdē mendicare, ac a fidelibus ipsis eleemosynas, & suffragia pro victu, et sustentatione vestris perpetuis futuris temporibus publicè petere, & recipere, ac in vsus vestros conuertere libere, & licitè valeatis eadem author. concedimus per præsentes. Constitutionibus Apostolicis, ac alijs contrarijs non obstantibus, quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis, declarationis, & concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Mantuæ 3. Nonas Nouembris Pontificatus nostri Anno Primo.

24 *Martinus Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Stephano Priori Generali, & Fratribus Seruorum S. Mariæ Ordinis S. Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem. Sacer Ordo vester in agro Dominico diuina dispositione plantatus, & Gloriosæ Virg. Mariæ titulo specialiter insignitus, Apost. gratijs dignè meretur attolli, cuius Professores, mundanis à se relegatis illecebris cœlestium contemplationi vacantes insistunt iugiter profectibus animarum. Nos autem ad d. Ordinem, quem in statu firmo, solido, & stabili volumus permanere, Apostolicæ considerationis intuitum dirigentes, ad ea libenter intendimus, per quæ Ordo ipse, qui, vt asseritur, paucas domos, & loca respectiue habet, vberius valeat prorogari. Vestris igitur in hac parte supplicationibus inclinati, vobis,*

et suc-

& ſucceſſoribus veſtris, qui erunt pro tempore, quaſcunque Domos, & loca, ad hoc tamen congrua, & honeſta, quæ in quibuſuis Regnis, Prouincijs, & Terris vobis, & eiſdem ſucceſſoribus largitione Chriſti fidelium concedi, aut largiri canonicè contigerit (dote ſecundum ipſius Ordinis inſtitutionem pro domibus, & locis ipſis concedendis primitus aſſignata) recipiendi, necnon apud illa de noue fundandi, ædificandi, ſeu conſtruendi Eccleſias, Campanilia cum campanis, cœmeteriis, hortis, domibus, bortaliciis, et aliis neceſſarijs officinis, ac loca ipſa cum eiſdem domibus, Eccleſiis, Campanilibus, campanis, cœmeteriis, hortis, bortaliciis, & officinis pro vſu, & habitatione veſtri, & eorumdem ſucceſſorum habendi, & perpetuo retinendi quacunque Sedis Apoſtolicæ Conſtitutione contraria non obſtante, ac etiam Diœceſanorum locorum, & quorumlibet aliorum licentia, vel conſenſu ſuper hoc minime requiſita, Iure tamen Parochialium Eccleſiarum, & quorumlibet aliorum in omnibus ſemper ſaluo, plenam, & liberam tenore præſentium licentiam elargimur. Volẽtes nihilominus, et auctoritate Apoſt. concedentes, quod Fratres Ord. veſtri, qui pro tempore in eiſdem domibus reſidebunt, vtantur, & gaudeant omnibus priuilegiis, gratijs, exemptionibus, & libertatibus, quibus vos ex conceſſionibus Apoſt. otimini, & gaudetis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, & voluntatis infringere. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, Indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem 2. Kal. Iulij Pontificatus noſtri anno ſexto.

25 Martinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sedis Apoſt. prouidentia circumſpecta perſonas ſub regulari obſeruantia vacantes aſſidue ſtudio piæ vitæ benigno fauore proſequitur, & ea, quæ pro earum ſtatu ſalubriter dirigendo prouidè ordinata ſunt, vt illibata perſiſtant, Apoſt. conſueuit munimine roborare. Sane petitio pro parte dilectorum filiorum Prioris Generalis, & Fratrum, ac dilectarum in Chriſto filiarum Sororum Ordinis Seruorum S. Mariæ ſecundum regulam, & Inſtituta B. Aug. viuentium, qui quidem Fratres, & Sorores de conſortio Seruorum S. Mariæ nuncupantur, nobis nuper exhibita continebat, quod ipſi quamdam Regulam ſiue Religioſè viuendi formam, in qua nonnulla honeſta, & rationabilia, ac Regulari diſciplinæ congruentia ſtatuta, & ordinamenta fore noſcuntur, hactenus laudabiliter obſeruarunt, quandoque licet Fratres, Sorores, & Ordo huiuſmodi

varijs per Sedem Apost. sint priuilegijs communiti, tamen pro solidiori eorum subsistentia, & vt clementia Altissimi operante de virtute in virtutem gradientes deuotiorem reddere valeant Domino famulatum, desiderant huiusmodi Regulam, seu viuendi formam per sedem eamdem approbari. Quare pro parte Prioris, et Fratrum, ac Sororum eorumdem nobis fuit humiliter supplicatum, vt regulæ, siue viuendi formæ huiusmodi robur Apostolicæ confirmationis adijcere, illamq per ipsos Fratres, & Sorores in perpetuum obseruari mandare de benignitate Apost. dignaremur. Nos igitur, qui super præmissis omnibus, & singulis relatione plenaria, & fideli fuimus clarius informati, huiusmodi supplicationibus inclinati Regulam, seu viuendi formam, quam per singula eius Capitula clarè, & distincte, ac de verbo ad verbum præsentibus fecimus annotari, necnon statuta, & Ordinationes prædicta rata habentes, & grata, illa auctoritate Apost. ex certa scientia confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, & nihilominus Regulam, siue viuendi formã eãdẽ per ipsos Fratres Sorores præsentes, & posteros volumus, & mãdamus perpetuis futuris tẽporibus inuiolabiliter obseruari. Tenor vero regulæ, siue viuẽdi forma huiusmodi sequitur, & est talis.

¶ 6 In primis vt hic Ordo continuum, & perpetuum de bono in melius recipere valeat incrementum, quod ex receptione personarum bene dispositarum plurimum nosci tur dependere volumus, & ordinamus, quod nullus recipiatur ad Ordinem huius Fraternitatis, nisi de licentia Prioris Generalis eiusdem, vel ipsius Vicarij, seu Correctoris Fraternitatis pro tempore deputati illius loci, præmissa tamen diligenti examinatione, quod sit honestæ vitæ, & bonæ famæ, ac de hæresi nullatenus suspectus, quinimò sit veritatis, & Catholicæ fidei zelator præcipuus, qui etiam antequam habitum huius Religionis recipiat, de alienis, si qua habuerit, satisfaciat ad plenum, & proximis reconcilietur. necnon paratum, siue conditum Testamentum tenere studeat iuxta consilium, & Ordinationem Confessoris discreti, & eadem examinatio fiat de Mulieribus ingressum huius Ordinis petentibus; habentibus tamen viros non pateat ingressus ad consortium d. Fraternitatis, nisi de virorum suorum licentia, & consensu, fiat publicũ Instrumẽtũ. Idẽ quoad hoc seruari volentes in viris vxores habentibus, nisi obstaret in ipsis, vel altero ipsorum aliqua causa, quæ legitima iudicaretur consilio Discretorũ.

2 Omnes autem tam Fratres, quam Sorores d. Fraternitatis induãtur panno nigro, qui nec in colore, nec in valore nimiam pretiositatem prætendat, sicut conuenit honestati Seruorum Christi, & Beatæ Mariæ. Tunicæ quoq. habeant manicas vsq. ad pugnum, & sint strictæ, & clausæ, corrigias de corio tãtum habeant, quibus Sorores

sin-

cingantur. In burſis etiam, calceamentis,& cæteris omnem mundanam reſecent vanitatem: vela vero Sororum, & binda ſint alba de panno lineo, vel canapino.

3 *Recipiatur recipiendus in loco Capitali Fraternitatis, vel ante Altare Eccleſiæ Fratrum illius loci, et a Priore Generali, ſiue Vicario, vel Correctore d. Ord. Seruorum S. Mariæ prædictis, qui Prior, vel Vicarius, ſeu Corrector, exiſtente inducendo, et petente humiliter flexis genibus recipi præſtitis aliquibus alijs Fratribus Ord. eiuſdē, quibuſdā de Confratria viris diſcretis, benedicat prius habitū eius, qui debet recipi hoc modo, videlicet:* Oītēde nobis Dñe miſericordiā tuam, Dominus vobiſcū. Oremus. Dñe Ieſu Chriſte, qui tegumen noſtræ mortalitatis induere dignamus es &c. *Poſtea vero tali habitu benedicto,& per receptū ſeorſū indutū, atq. ad gradū Altaris reuerſo, & ante Priorem, ſiue Vicarīū, vel Correctorē genuflexo dicit* Prior, *vel Vicar. ſeu* Corrector: *etc.* Veni Creator Spiritus, *&* Fratres, *qui ei aſſiſtent, ipſū proſequātur vſq. ad finē.* Deīde *dicatur* Kyrie eleiſon, Chriſte eleiſō, Pater noſter &c. Emitte Spiritū tuū &c. Saluū fac ſeruū tuū &c. Dñs vobiſcū &c. Oremus Deus, qui corda fideliū Sācti Spiritus illuſtratione docuiſti &c. & Prætēde Dñe famulotuo, &c. *& reſpōſo* Amē, *aſpergatur ſic indutus à Priore, vel Vicario, ſeu Correctore Aqua benedicta. Deinde omnes Fratres Fraternitatis præſentes ipſum recipiant ad oſculū pacis, & eo modo ante Altare recipiantur Mulieres, quemadmodum eſt de Fratribus ſupradictum.*

4 *Cōpleto anno, vel ante, ſi Priori, vel Vicario ſeu Correctori prædictis, aut cui cōmiſerint, et etiā maiori parti Fratrū profeſſorū Fraternitatis viſus fuerit idoneus, ad profeſſionē recipiatur. Profitebitur autē hoc modo, videlicet:* Ad honorē Dei Omnipotētis Patris, & Filij, & Spiritus Sācti, & B.M. Virg. Ego N. corā vobis Priore, *ſeu* Vicario, vel Correctore Fratrū Ord. Seruorū S. Mariæ de Cōſortio talis loci, profiteor velle me de cætero viuere ſecundum formam, & regulam Fratrum, & Sororum d. Ord. vſque ad mortem; *Mulieres vero eodem modo profiteantur coram Priore, vel vt ſupra & Prioriſſa, vel cui commiſerit.*

5 *Statuimus autem vt nullus Frater, nec Soror huius Fraternitatis, & Ord. poſt talē ſupradictā profeſſionē de hoc Ord. egredi valeat, nec eiſdē ad ſeculū reuerti liceat, ſed bene liberè poſſint trāſire ad vnam de approbatis Religionibus tria vota ſolemnia profitentibus.*

6 *Fratres, & Sorores dicant quotidie omnes horas canonicas, niſi infirmitate impediantur. Pro matutinis dicant viginti octo* Pater noſter, *pro Veſperis quatuordecim, & pro quilibet aliarum horarum ſeptem. Ad honorem vero B. M. ſemper*

Vir-

Virginis pro qualibet hora tot Aue Maria, *quot Pater noster dicere teneantur. Pro benedictione autem mensæ dicant vnum* Pater Noster, *cum verò surgunt de mensa similiter dicant vnum* Pater noster *pro gratiarum actione, vel Psalmũ* Miserere mei Deus, *vel* Laudate, *qui sciunt; omnes etiam, qui sciunt symbolum Apostolorum, videlicet* Credo in Deum, *dicant illud semel in principio Matutinarum, & etiam ante Primam, & quando Completorium fuerit terminatum. Qui autem sciunt, & dicunt horas Canonicas quemadmodum faciunt Clerici, predicta* Pater noster, & Aue Maria *dicere minime teneantur.*

7 *Ad Matutinas Dominicis diebus, & festiuis à festo Omnium Sanctorum, vsque ad diem Resurrectionis Dominicæ omnes surgãt. In Aduentu autem Domini, & Quadragesima surgant omni nocte. Qui vero occupantur quotidiano opere manuali, horas suas dicere poterunt de mane vsque ad Vesperas exclusiue, de sero vesperas, & Completorium simul dicant.*

8 *Omnes quater in Anno ad minus, videlicet in festo natiuitatis Domini, Resurrectionis ipsius, Pentecostes, et Assumptionis, aut Natiuitatis B. Mariæ Virg. peccata sua confiteantur diligenter, et Eucharistiæ deuotè studeant recipere Sacramentum, nisi forsan ex aliqua causa rationabili alicui ex ipsis esset a suis Confessoribus interdictum. Qui autem ex deuotione sua sæpius voluerit infra annum communicare, petita à suo Prælato licentia, et obtenta deuotionem suam cum Dei benedictione poterit executioni demandare.*

9 *In Ecclesia dum celebrantur Missæ, vel decantatur Diuinum officium, seu actualiter proponitur ibidem verbum Dei, omnes silentiũ seruare studeant, et Orationi, ac diuino officio diligenter intendant, nisi ex aliqua speciali, et occurrenti necessitate aliquid submisse loquantur.*

10 *Fratres, et Sorores Ecclesias, quarum Parochiani existunt, iuxta canonicas sanctiones, et bonos mores, et cum omni deuotione studeant visitare, et Ecclesiarum suarum Prælatos, videlicet Episcopos, et inferiores summè reuereantur, ipsorumque iura absq. omni diminutione fideliter eis soluant, et hoc tam in decimis, quam in obligationibus alias quomodolibet consuetis.*

11 A Dominica prima *Aduentus, vsque ad Natiuitatem Domini quotidie tam Fratres, quam Sorores ieiunent. Et similiter a Dominica in Quadragesima, vsque ad Pascha Resurrectionis Domini idem obseruent. Ferias autem sextas ieiunabunt omni tempore, et*

ieiunia

ieiunia omnia ab Eccleſia inſtituta. Qui autem voluerint amplius ieiunare, ſeu auſteritates alias facere, poterunt, habita licentia a ſuo Prælato, vel de conſenſu Confeſſoris diſcreti.

12 *Fratres, & Sorores huiuſmodi fraternitatis vti poterunt carnibus diebus Dominicis, & tertia, & quinta feria: Cæteris vero diebus ſe abſtineant, niſi ſint infirmi, aut multum debiles, vel niſi præcipuũ feſtum fuerit illa die, aut quia eſſent in itinere conſtituti.*

13 *Vagos, curioſoſq. diſcurſus per Ciuitatem non faciant. Sorores vero ſolæ nõ diſcurrãt, maximè Iuniores ad nuptias, & choreas, ſiue ad diſſoluta, & mundana conuiuia, ſiue ad vana ſpectacula, nullo modo accedant; de Ciuitate vero, ſeu Caſtro, vel loco, vbi habitant, non exeant, etiam cauſa peregrinationis, abſque ſpeciali licentia Prioris, Vicarij, vel Correctoris d. Confraternitatis.*

14 *Inuaſionis, ſiue impugnationis Arma ſecum Fratres non deferant, niſi pro defenſione fidei Chriſtianæ, aut ex alia rationabili cauſa, & de ſuorum Prælatorum licentia.*

15 *Deputentur per Correctorem duo ex Fratribus, qui cumquempiam ex eiſdem nouerint infirmari, ipſum quamcitius poterũt, charitatiuè ſtudeant viſitare, & ſtatim a principio ad recipiendum pœnitentiam, & alia Eccleſiaſtica Sacramenta eumdem efficaciter hortentur, & ſi neceſſe fuerit, miniſterium corporale, prout commodè poterunt, eidem ſtudeant exhibere, ſi vero fuerit pauper, neceſſaria de bonis proprijs, vel communibus, prout facultas permiſerit ſibi miniſtrare procurent, & idem faciant Sorores circa infirmas ex eis.*

16 *Quando continget aliquem ex Fratribus ab hac luce migrare, cæteris Confratribus, qui ſunt in hac Ciuitate, vel Caſtro, nuntiecietur, vt procurent defuncti exequijs, perſonaliter intereſſe, à quibus non recedant, donec Corpus traditum fuerit ſepulturæ. Hoc idem inter Sorores decedentes volumus obſeruari. Præterea infra octo dies poſt ipſius Defuncti ſepulturam immediatè ſequentes, quilibet Frater & Soror dicat pro anima eius Sacerdos vnam Miſſam, ſciens vero Pſalterium Pſal. 50. Illiterati verò centum* Pater noſter *dicant, & in fine cuiuslibet* requiem æternam. *Et præter hæc quilibet infra annum pro Fratrum, & Sororum tam viuorum quam defunctorum ſalute tres Miſſas faciat celebrari, qui vero ſciunt Pſalterium, illud dicant, & cæteri quinquaginta* Pater noſter *dicere teneantur.*

17 *Correctore Fraternitatis mortuo, vel amoto,* Prior, *ſeu Vicarius cum cõſilio antiquorum de Fraternitate alium inſtituat Cor-*

re-

rectorem, singulis autem annis infra octauas Paschæ, vel alio tempore priuatim prædictus Prior, vel Vicarius habeat consiliũ cum antiquioribus de Fraternitate super amotione, vel confirmatione Correctoris. Sic eumdem confirmare, vel amouere poterit, secundum quod ipse cum præfatis iudicauerit expedire. Consimiliter etiam de consilio d. Prioris, vel Vicarij, & aliquorum de Fraternitate magis antiquorum poterit Corrector ordinare de subcorrectore, vel Vicario Fraternitatis, & etiam postmodum confirmare, & amouere secundum quod eis visum fuerit expedire. Qui subcorrector, vel Vicarius tantam potestatem habeat, quantam Corrector sibi concedet, & eadem forma in institutione, & destitutione Prioriſſæ seruetur.

18 Correctoris officium erit cum omni diligentia seruare in seipso, queque in Regula descripta sunt, & solicitam dare operam, vt ab ijs Confratribus obseruetur. Si quos vero viderit transgredientes, aut etiam negligentes charitatiuè corripiat, & emendet; vel si magis sibi videatur expediens, Priori, vel Vicario prædictis, vt corrigat, poterit intimare. Prioriſſæ etiam erit officium solicitè Ecclesiam visitare, cæteras etiam Sorores excitare ad obseruantiam Regularem, diligenter etiam per seipsam, & alias, quibus imponet, obseruare, quod in incessu, statu, & habitu nihil per aliquam Consororem fiat, quod cuiusquam merito turbare possit aspectum, præcipuè tamen attendat, vt Sorores cum quoquam viro cuiuscunq. conditionis existat, familiaritatem non contrahant, maxime Iuniores, nisi forsan talis vir Sorori illi attingat infra tertium Consanguinitatis gradum ad longius, cum hoc quod sit bonæ vitæ, & famæ.

19 Siquis notatus fuerit de aliqua familiaritate suspecta, & ter admonitus per Prælatum non se emendauerit, excludatur ad tempus à capitulo, & consortio cæterorum Confratrum, consilio discretorum de ipsorum penitus consortio publicè excludatur, nec admittatur de cætero, nisi cum Fratribus omnibus videatur esse correctus. Item si quis Confratri, vel alteri cuicunq. opprobrium dixerit, quo sonare infamiam videatur, aut ex ira quempiam percusserit, vel ad locum sibi prohibitum ire præsumpserit, seu inobedientiam quamcunq. commiserit, aut etiam Prælato mendacium ex industria dixisse deprehensus fuerit, abstinentia panis, & aquæ, vel exclusione a capitulo, aut etiã consortio aliorum Fratrum plus, vel minus secundum conditionem personæ, & exigentiã delicti grauius, & leuius corrigatur. Item si quis commiserit peccatum carnale, talis

lis de consortio maioris partis professorum fraternitatis illius loci secundum exigentiam culpæ, & conditionem personæ grauius, vel leuius puniatur, sic tamen quod sit cæteris in exemplum, quam punitionem si ferre recusauerit, de consilio discretorum de Ordine expellatur. Circa Sororum correctionem illud idem volumus in omnibus obseruari.

20 *In quolibet autem mense semel certa die, & hora per supradictos Priores, vel Vicarios ad Ecclesiã Fratrum Seruorum S. Mariæ conuocentur* Fratres *omnes Confratriæ prædictæ, verbum Dei, & etiam Missam, si hora competens fuerit, pariter audituri, & tunc per ipsos* Priores, *vel Vicarios ipsis legatur Regula ista, & exponatur, ac de agendis* Fratres *informent, & negligentes corrigant, & emendent, prout secundum Deum, & istam viuendi formam viderint expedire. In quolibet etiam mense prima sexta feria* Sorores *ad Ecclesiã huiusmodi conueniant similiter verbum Dei, & Missam communiter audituræ, quibus etiam legatur hæc regula, & exponatur, de suisq. excessibus corrigantur, vt supra. Volumus quod in qualibet Ciuitate, & Terra, vbi fuerint* Fratres, *& Sorores Confratriæ huiusmodi, habeant in Correctorem, vel Vicarium aliquem idoneum Fratrem sacerdotem de Ordine prædicto, quem postulauerint à Prioribus præfatis, aut quem ipsi Priores, vel Vicarii per se, vel per alios eis assignare decreuerint. Volentes insuper, & statuẽtes, vniuersos Fratres, & Sorores huiusmodi Confratriæ vbicunque existant, directioni, & correctioni ipsius Generalis, vel Prioris Prouincialis pro eorumdem ampliori conseruatione, & promotione totaliter subiacere, quantum ad illa videlicet, quæ eorumdem viuendi modum, & formulam concernere dignoscuntur.*

21 *Correctior Fraternitatis cum Fratribus, & Prioriſſa cum Sororibus cum Vicario eis deputato cum ipsis in abstinentiis, ieiuniis, austeritatibus aliis in supradictis Capitulis contentis ex causa legitima, cum expedire viderint, poterunt dispensare. Demum quemadmodum in Constitutionibus Ordinis S. Augustini continetur.*

22 *Item volumus, & ordinamus, quod in ista Regula, seu forma viuendi habeatur, videlicet. Quod præter diuina, & Ecclesiæ præcepta, atq. statuta in ea contenta, in reliquis Regulæ huiusmodi constitutionibus siue ordinat. Fratres, & Sorores ad culpam nullatenus obligentur, sed solum ad pœnam. Quæ cum a Prælato, vel Generali cõtinget ex quauis transgressione imponi per transgressorem humiliter, & promptè suscipiatur, & etiam opere perficiatur. Cooperante gratia Dñi Redẽptoris nostri Iesu Christi, qui cum Patre,*

& Spi-

& Spiritui Sancto vivit, & regnat per omnia secula seculorum. Amen. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Dat. Romæ apud S. Petrum 7. Kal. Aprilis Pontificatus nostri anno 7.

27 Martinus Episcopus seruus seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Iniunctum nobis nuper Apostolicæ seruitutis officium tunc dignè peragere non ambigimus, si ad ea, quæ Religionis ad augmentum, & personarum, quæ mundanis propulsis illecebris Agnum immaculatum cum voto pio comitantur, statum fœliciter; & quietè dirigendum processisse comperimus, ut potiorii muniminis præsidio gratulentur favorem Apostolicum libenter extendamus. Sanè pro parte dilectorum filiorum Prioris Generalis, & Fratrum Seruorum S. Mariæ Ordinis S. Augustini nuper nobis exhibita petitio continebat, quod licet olim Bonifacius in sua obedientia tũc Papa IX. nuncupatus, Priori, & Fratribus eiusdem pro eorum Religionis augmento, ac pace, & quiete et ipsi, & eorum Domus, ac loca omnibus, & singulis priuilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, & indulgentiis laudabilibus vti, & gaudere possent, & deberent, quibus Ordinis Fratres Eremitarum præfati S. Aug. quibusuis suis domibus, atque locis commorantes eis Apostolica Sede concessis gaudebant, seu quomodolibet potiebantur, per suas litteras indulserit, Ipsiq. Prior, & Fratres Seruorum indulto huiusmodi in nonnullis eorum domibus, atque locis vsi fuerint. Tamen quia postea per nos, & Prædecessores nostros, & qui pro Romanis Pontificibus se in eorum obedientijs tunc gerebant, nonnullæ Generales reuocationes de similibus exemptionibus factæ fuerunt, ipsi Prior, & Fratres Seruorũ propterea dubitant indultum huiusmodi illibatũ minime permãsisse, aut de præsẽti permanere in grauẽ ipsorum inquietudinem, atq. grauamen. Quare pro parte eorumdem Prioris, & Fratrum Seruorum nobis fuit humiliter supplicatum, vt ad huiusmodi ambiguitatis tollendum dubium pro similibus pace, & quiete eidem indulto robur Apostolicæ confirmationis adijcere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur ad commoda, & profectus d. Ordinis Seruorum operosa meditatione respicientes, ac huiusmodi supplicationibus inclinati priuilegia, libertates, immunitates, exemptiones, & indulgentias huiusmodi Priori, & Fratribus Seruorum antedictis, vt præmittitur, concessa, & concessas, rata,

rata, & gratas, aegrata, & ratas habentes illa; ac illas auctoritate Apost. tenore præsentium confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Non obstantibus præmissis, nec non Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus d. Ordinis Fratrum Seruorum cæterisque contrarijs quibuscunq. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctos Apostolos 8. Kal. Nouemb. Pontificatus nostri anno 8.

28 *Nos igitur attendentes, quod dictus Ordo in agro Dominico diuina dispositione plantatus, & Gloriosæ Vir. Mariæ titulo à primeua sua fundatione specialiter insignitus, ac illius aliquot Professores mundanis ajs relegatis illecebris cœlestium contemplationi diditi multa refulgent gloria, & redolent gratia Sanctitatis, & propterea illius statum prosperum, & tranquillum intensis zelantes affectibus, Alexandri, Benedicti, Clementis, Vrbani, Bonifacii, Ioan. & Martini prædictorum vestigijs inhærentes, motu proprio non ad infrascripti P. Generalis, vel eorumdem Fratrum Seruorum B. Mariæ Ord. S. Augustini aut alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera voluntate deliberatione, ac ex certa nostra scientia Alexandri, Benedicti, Clementis, Vrbani, Bonifacii, Ioannis, & Martini Prædecessorum prædictorũ litteras d. Ordini Fratrum Seruorum B. Mariæ, & illius domibus, Ecclesijs, locis, & Professoribus in genere, vel in specie sub quacunque verborum forma concessa, quas ac si de verbo ad verbum vna cum litteris Alexandri, Benedicti, Clementis, Vrbani, Bonifacii, Ioannis, Martini Prædecessorum huiusmodi inserta forent, præsentibus haberi volumus pro expressis, ac omnia, & singula in eis contenta authoritate Apostolica tenore præsentium innouamus, et approbamus, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus. Proque potiori cautela omnia, et singula per Alexandrum, Benedictum, Clementem, Vrbanum, Bonifacium, Ioannem, et Martinum, præfatos pro, et in fauorem d. Ord. Fratrum Seruorum B. Mariæ, et illius domorum, et personarum etiam Oblatarum, Commissarum Mantellatarum, ac aliarum quarumlibet personarum Ecclesias Domorum prædictorum visitantium, et illis pias eleemosynas erogantium quomodolibet ordinata, statuta, decreta, concessa, et indulta vim, vigorem, et efficatiam habere, et fieri, et obseruari debere mo-*

tu

tu, scientia, & author. prædictis de nouo ordinamus, statuimus, ac iterq; decernimus, ac Ordini, Domibus, & Professoribus prædictis etiam concedimus, & indulgemus. Et quia sicut ex dilecti filii Antonii Alabantis de Bononia Theologiæ Professoris Prioris Generalis d. Ordinis relatione percepimus, nosq. ipsi in minoribus constituti experientia didicimus, circa litteras, & priuilegia huiusmodi nonnulla dubia sunt postmodum exorta, habita super illis matura deliberatione, motu, scientia, & authoritate similibus.

29 Primo d. Alexandri litteras, per quas Generali, & cæteris Prioribus, ac Fratribus Seruorum prædictis indulgetur, vt Corpora eligentium apud eorum loca sepulturam sepeliri libere valeant, in ea parte, in qua dicitur, salua tamen Iustitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur, vt litibus, quæ exinde oriuntur, obuiemus, illustrando declaramus indultum huiusmodi intelligi etiam debere, quoad hoc vt Fratres ipsi nullius super hoc petita licentia Parochias, in quibus Corpora prædicta forent, cum Cruce processionaliter ingredi, ac ipsa leuare, & ad eorum Ecclesias sepelienda deferre possint, vbi hoc consuetum foret, vel presbyteri de elevatione requisiti id facere recusarent. Nec cogantur nullatenus etiam prætextu cuiusuis consuetudinis ipsi, vel defunctorum Consanguinei illa ad Parochiales Ecclesias, aut alia loca deferre, & eam, vel sine illis inibi celebrare, vel celebrari facere pro ipsis defunctis Diuina officia ante, vel post sepulturam eorumdem. Iustitiam vero Ecclesiarum, à quibus Corpora ipsa sumuntur iuxta eiusdem Alexandri prædecessoris nostri voluntatem saluam esse debere decernimus eo casu, quo duntaxat apud loca ipsorum Fratrum prædicta Corpora sepeliuntur. Si vero non apud eos, vel alios etiam Mendicantium Ordinum Professores corpora ipsa contingeret sepeliri. Ex iis, quæ ad Fratres prædictos, apud quos tale Corpora ipsa non sepelirentur, & bonis defunctorum quomodolibet obuenirent quouis particulari, vel vniuersali titulo directe, vel per obliquum nullam canonicam, aut Parochialem portionem dare teneantur. Nec similiter aliqua portio debeatur de ijs, quæ ad certos determinatos vsus eisdem Fratribus, vel eorum domibus in genere, vel in specie etiam de bonis eorum, quorum Cadauera apud eos contingeret sepeliri, relicta, & legata forent, nec etiam in casibus, in quibus per eiusdem Alexandri, ac aliorum Prædecessorum nostrorum specialia priuilegia Fratres ipsi a solutione quarta sunt exempti. Nec alio casu de candelis, quæ dantur ad manus Fratrum quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In alijs vero quam in

30

præ-

præmiſſis caſibus, quibus quarta ipſa ſoluenda veniret, Cõuentiones, ſi quæ ſint inter Fratres prædictos, & locorũ Ordinarios, ac Eccleſiarum Rectores initæ laudabiles, & honeſtæ, ac illis ceſſantibus ius commune ſeruetur impoſterũ. Et ſi forte per nos, vel Sedẽ Apoſtol. de piè legatis, et relictis in genere, vel in ſpecie decima, vel alia portio, ſeu quarta alteri piæ, vel non piæ cauſa quauis ratione hactenus conceſſa foret, aut impoſterũ concedi, ſolui, aut dari, vel mãdari cõtingeret, Fratres prædictos, & illorũ domos, eiſq. legata, & relicta, ſen alias in eorum fauorem diſpoſita in conceſſione, et mandatis huiuſmodi decernimus, et volumus non includi.

32 Exemptionẽ quoq. Ord. Domibus, Fratribus B.M. Seruorum et bonis eorumdẽ per Vrbani, & Ioan. Prædeceſſorum huiuſmodi litteras prædictas, ac illius, et inde ſequutorũ quorũcunq. confirmationẽ, et ratihabitionẽ in Martini etiã Prædeceſſoris noſtri præfati litteris prædictis contẽtas, vtpote notorias allegatione, & probatione non indigere, ac quaſlibet excõmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, quoſcunq. proceſſus, quaſuis pœnas, & ſententias generales, vel ſpeciales continẽtes, quos, & quas promulgari, vel haberi, ac alia omnia contra Ord. Domos, Fratres, locaq. prædicta, necnon perſonas Oblatas, et Mantellatas eiuſdẽ Ord. & ipſorũ omniũ bona quæcunq. in ipſorum exẽptionibus huiuſmodi quomodolibet comprehẽſa etiã ratione cuiuſcunq. contractus, vel delicti, ſeu rei, de qua ageretur, vbicũq. ineatur contractus, cõmittatur delictum, & res ipſa conſiſtat ferri, vel haberi contigerit etiã exemptione huiuſmodi aliter non allegata, vtpote notoria, nullius roboris, vel momenti, ac pro infectis haberi debere, ac Domos, Fratres, locaq. nec non perſonas Oblatas, & Mãtellatas d. Ord. ipſorumq. omniũ bona prædicta ſub noſtra, ac B. Petri, & Apoſt. Sedis
33 protectione ſuſcepta etiã ab Inquiſitore hæreticæ prauitatis pro tẽpore exiſtenti, eiuſque omnimoda iuriſdictione penitus eximimus, exẽptaq. perpetuo fore, et eſſe pari motu, ſcientia, et auctor. decernimus.

Literas vero præfati Alexand. per quas tunc exiſtenti, & ſucceſſoribus ſuis Fratrũ Seruor. B.M. prædictorũ Generalibus indulſit, vt cæteros Priores, & Fratres d. Ord. eis ſubiectos iuxta ipſius Ord. inſtituta corrigere, ac alia circa eos, quæ ad ipſorũ officia ſpectarent, quoties ex-
34 pediret exercere valerent, cũ ſæpe reuocetur in dubiũ pro quibus exceſſibus corrigi, & pœnis puniri debeãt declarantes, ampliantes, et extendentes, vt Fratres prædicti ab eiuſmodi exceſſibus abſtineant, ac de illis correctionẽ, & punitionem meritas facilius habeant, & patiantur, ac viuant iuxta ipſorũ Ord. Regularia Inſtituta, quod Generalis, & quibus ipſe id ſpecialiter cõmiſerit, Prouinciales d. Ord. Priores pro tẽpore exiſtentes cæteros Priores, & Fratres eiuſdẽ Ord etiã de obſeruantia tanquã eidẽ Generali ſubiectos corrigere, & cõtra illos pro eõ-

 miſſis,

miſſis per eos exceſſibus, & delictis quibuſcũq. procedere, illoſq. propterea iuxta exceſſuum, ac delictorum cõmiſſorũ huiuſmodi exigẽtiam etiam per Carceris intruſionem, & torturam, aliaq. iuris opportuna remedia, ac inuocationẽ brachÿ ſæcularis, quoties oportuerit quacũq. appellatione non obſtante punire, vel puniri facere per ſe, vel alios.

35 *Quodq. Prior Generalis eiuſdem Ord. pro tempore exiſtens tam corrigendos, & puniendos, quã reliquos Priores, & Fratres prædicti Ord. Profeſſores ab huiuſmodi, aliiſq. exceſſibus, & delictis per eos cõmiſſis, etiã ſimoniæ prauitate qualitercunq. irretitos, & ad Sedẽ prædictã propterea deſtinandos, dũmodo Priores, Fratres, profeſſores prædicti hæretici relapſi, ſchiſmatici, litterar. Apoſt. falſificatores, aut prohibitorũ ad partes Infideliũ delatores nõ fuerint, ac à pœnis, quas illorũ occaſione incurriſſent abſoluere, ac cum illis ſuper irregularitate ob præmiſſa contracta diſpenſare, & Prioribus Prouincialibus d. Ord. abſoluendi, & diſpenſandi, vt præfertur, facultatem communicare.*

36 *Et nihilominus, vt d. Ordin. Profeſſoribus omnis vagandi tollatur occaſio, & ad prædictã Sedẽ recurrendi ſubtrahatur pro poſſe neceſſitas, Generali pro tempore exiſtenti diſpenſandi cũ eiuſdẽ Ord. B. M. Seruor. Profeſſoribus ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quouis alio nefando, & illicito coitu prouenientẽ defectũ patientibus, necnon cum ÿs, qui ex quauis cauſa, præterquã homicidÿ voluntarÿ, bigamia, & mutilationis membrorũ irregulares forent, poſtquã Ord. ipſũ profeſſi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiuſmodi non obſtantibus irregulares ipſi ad quoſcunq. etiã Sacros Ord. promoueri, ac in illis etiã in Altaris miniſterio miniſtrare, & tam ipſi irregulares, quam defectum natalium patientes prædicti ad quaſcunq. adminiſtrationes, & officia d. Ordinis eligi, deputari, & aſſumi, illaq. gerere, & exercere liberè, & licitè valeant, motu, ſcientia, & auctoritate prædictis facultatem concedimus pariter, & indulgemus.*

37 *Et cum aliquãdo contingat Monaſteria, Domos, & loca Monialiũ, Sororũ, Mantellatarũ, & Pizocherarũ d. Ord. Monialibus ita deſtitui, vt de illorũ reformatione ſpes nulla ſuperſit, conuenientiuſque ſit quod illorũ ſic deſtitutorũ bona ad ipſos Fratres deueniãt quorũ erãt curæ cõmiſſa, quã ad alios, id circo quæ ſic deſtituta exiſtunt, & deſtitui contingit in futurũ Monaſteria, Domos, & loca prædicta cum eorũ omnibus, & ſingulis bonis, & pertinentÿs perpetuis vſibus Fratrũ domus d. Ord. Monaſterÿ deſtitutis huiuſmodi propinquioris ex nunc prout ex tũc applicamus, ita quod Fratres ipſi de illis eorũdẽ Monaſteriorũ ſtructuris, & ædificÿs poſſint pro eorũ volũtate diſponere, proviſo quod illorũ Eccleſiæ, & Oratoria ad profanos vſus nõ redigãtur, ſed in illis celebrẽtur diuina officia conſueta, ac tã domorũ, & locorũ deſtitutorum huiuſmodi, quã omnes aliæ, & ſingulæ Sorores Mãtellatæ*

te Pizochere prædicta ad aliquem alium Ordinem transire nequeant prout d. Ordinis Fratrum Seruorum Professores sunt adstricti.

38 Insuper cum nonnulli ad prædictum Fratrum Seruor. B. M. Ord. gerẽtes præcipuũ deuotionis affectum ordinẽt eorum cadauera cũ habitu Fratrum prædicti Ord aut Sororum, seu Mantellatarum eiusdẽ sepeliri, ne ex illorum corporum ad alia loca delatione Ord. & Fratrum prædictorum iuri, & Ordinationi eorumdẽ irrogetur iniuria, decernimus talium Cadauera cum tali habitu nisi apud Fratres ipsos in eorum Cœmeteriis, nec alibi posse absque Fratrum Domus loci, in quo tales decesserint, expressa licentia, & assensu sepeliri.

39 Cæterum vt si ratione Parochialium Ecclesiarum, apud quas Domus Fratrum eorumdẽ constructæ fuere, vel construẽtur in futurum, locorum Ordinarij in eosdẽ Fratres aliquã superioritatẽ vẽdicare tẽtarent, ne eorumdẽ Fratrum quies in aliquo perturbetur ipsis Fratribus cõcedimus, vt in sic concessis. & quas eis cõcedi contigerit in futurum Curatis, Ecclesiis possint per Capellanum à Generali, vel de illius cõmissione a Prouincialibus seu aliis Prioribus d Ord. pro eorum nutu eligẽdum, ponendum, & amouendum curã dd. Ecclesiarum exercere. Qui quãdiu Cappellanatus huiusmodi fungetur officio acsi d Ordinis Fratrum Seruorum professor existeret, eorumdem Fratrum libertate, & exemptione fruatur, Ecclesiaq. prædicta, & illarum bona eadem qua Domus Fratrum d. Ordin. prærogatiua lætentur.

40 Illi præterea particulæ litterar. Clement. Prædecessoris prædicti, in qua Fratrib. d. Ord quoa Priorẽ Generalẽ d. Ord. certo modo eligere possint, cõceditur motu, scientia, et auctorit. prædictis adiicimus, quod idem Generalis Prior sit electus, postquã electionis sibi præsentato decreto consenserit, intelligatur auctorit. Apost. confirmatus, ac eo ipso liberè exerceat, & administret, quæ ad suum Generalatus pertinent officium. Reiecta quauis Professorum d. Ord. & aliorum sibi ratione d. Officii subditorum appellatione, quam ab eius præceptis, monitionibus, Ordinationibus, mandatis, & decretis Regularis disciplinæ eorumdem quomodolibet interponi contingeret

41 Attẽdẽtes insuper quod Prouincialiũ, & Conuẽtualium Priorum electiones eo firmiores erunt, quo solẽnius celebrabuntur, volumus, ac motu scientia, et auctor. sæpe dictis statuimus quod Prouincialiũ, & Conuentualium quorumlibet Priorum d Ord. electiones in Generali, vel Prouincialis Capitulis per Fratres d Ord fieri consuetis perpetuis futuris tẽporibus fieri debeãt, & Fratres prædictos ad electiones huiusmodi sic, et nõ aliter faciẽdas teneri, et obligatos esse declarãtes, ac quidquid secus attẽtari contingeret, seu fieret, irritum, & inane decernentes.

42 Rursus quia intelleximus quod etsi piæ mem. Ioan. Papa XXII. etiam Prædecessor noster illorum opinionẽ, qui asserebant, quod confessis a prædictis, & aliis quorumcunq, Mẽdicantiũ Ord. Fratribus, ad audiendas

confessiones iuxta Iuris dispositionem deputatis pro tẽpore tenebatur eadem peccata Rectori eorũ Parochialis Ecclesiæ iterum confiteri, reprobauerit, & deinde rec. mem. Eugenius Papa IV. similiter Prædecessor noster reprobationẽ huiusmodi approbando contra talia asserentes tanquã de hæresi suspectos per locorum Ordinarios inquiri, ac procedi mandauerit, ac successiue Nicolaus Prædecessor præfatus a Ioan. & Eugenio Prædecessoribus huiusmodi gesta in præmissis robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuerit, nihilominus nonnulli adhuc eorumdẽ inhærentes proteruiæ opinionẽ prædictam, & de super damnatos, & mille sonãtes, ac reprobos factos articulos veros esse affirmare non verentur, vt talium præsumptuosa temeritas tanto minus inualescat quãto plurium erit Superiorum correctioni subiecta, concessum contra tales opinantes per eiusdẽ Eugenij Prædecessoris litteras locorũ Ordinarijs facultatẽ ad Inquisitores hæreticæ prauitatis extendimus, ac volumus quod Inquisitores ipsi quicũq. fuerint, eadẽ qua Ordinarij contra tales auctoritate fungantur.

43 Quodq. si super quoscunq. processus, lites, & controuersias inter Fratres Ecclesiarũ Rectores, & Ordinarios prædictos emergentes Ordinarij ipsi, seu quicunque alij ad inhibitionem eleemosynarum per Christi fideles Fratribus ipsis faciendarũ quocunq. modo fuerint prolapsi, volumus, & præsentium tenore decernimus omnes, & singulos inhibentes huiusmodi, excõmunicationis sententiã ipso facto incurrere, ac cõtra eosdẽ hæreticæ prauitatis Inquisitores præfatos ad omnem simplicem dd. Fratrũ requisitionem tanquam contra hæreticos posse, ac debere procedere,

44 Ioannis quoq. Prædecessoris prædicti declarationem, atq. Decretum; quod Priores, & Fratres qui pro tẽpore essent domorũ, & locorũ præfati Ord. vbicunq. consistentium a quacunq. etiã per ipsum, seu auctoritate Apost. quãdocunq. super personis Ecclesiasticis, vbicunq. constitutis imponendi subsidij exhibitione, sicut Mendicantium Ord Fratres exempti penitus, & libere ad aliquid huiusmodi subsidii soluendum non tenerẽtur; ad non solutionem collectarum, seu exactionum quarumlibet, vel vigesimæ, ac nullas noualiũ eorum quæ propriis manibus, & sumptibus colunt, ac hortorum, virgultorum, & piscationum eorum decimarum exactiones, nec non quæcunq. bona dd. Fratrum, & onera, quæ etiam sub cuiusuis alterius quartæ, vel charitatiui subsidii, quoad Ecclesias, vsq. ad præsentẽ concessionem eidẽ Ord. vel eius domibus, aut locis vnitas, vel cõcessas, aut datii, pedagii, vel gabellæ, imbottati, aut alio quouis nomine inducentur per locorum Ordinarios, Clerum, aut Populum, siue Principes, & Dominos temporales, ac alios quoscunque exigerentur, etiam quauis auctoritate extendimus, dicti Ord. Fratrum Seruorum Professores etiamsi decimæ, & onera huiusmodi per quoscũq. exẽptos etiã Mendicantiũ Ord. professores solui mandarentur, cum quibusuis etiã derogatoriarũ derogatorijs, ac fortioribus, et efficacioribus

cau-

cautelis ad decimarum, & onerum prædictorum ſolutionem non teneri, ac in illorum ſolutione ceſſando cenſuras, aut pœnas aliquas non incurrere niſi præſentibus non per generales, aut alias clauſulas ſpecialem mentionem importantes, ſed alias ſit ſpecificè derogatū earumdem præſentium de verbo ad verbum inſerto tenore.

45 *Et vt Virgines, viduæ, & coniugata perſona, Sorores Mantellate, Pinzocheræ d. Ord. Fratrum Seruorum nuncupata prædicta tanto feruentius iuxta eorum viuendi ritum, & morem ſub cura, & ſecundum Inſtituta eiuſdem Ord. ac ordinata per prædictū Martinū Prædeceſſorem noſtrū diuinis ſtudeant vacare beneplacitis, quanto maioribus priuilegijs, & fauoribus prædicta Sedis propterea cognouerunt ſe refertas, motu, ſcientia, & auctoritate prædictis volumus, & eiſdē perſonis concedimus, quod omnibus, & ſingulis priuilegijs, immunitatibus, fauoribus, gratijs, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus Ord. & Fratribus prædictis conceſſis, & concedendis, & quibus illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudent tam in vita, quam in mortis articulo, & circa peccatorum remiſſionem, et iniunctarum pœnitentiarum relaxationem, ac quaſcunque temporales, & plenarias indulgentias potiri, & gaudere; ac participes eſſe poſſint, & debeant, liceatq. Fratribus eiſdem Sororibus Pinzocheris, & Mantellatis perſonis prædictis etiā in domibus quoties opus fuerit, ac in Paſchate Euchariſtiæ, & Extremæ vnctionis Sacramenta miniſtrare, et quando eas decedere contigerit illorum Cadauera ad eorumdem Fratrum Eccleſias tumulanda deferre, etiam Parochialium Eccleſiarum perſonarum, ſeu Rectorum licentia deſuper minime requiſita.*

46 *Et ne Oblati d. Ord. qui in illo ad inſtar oblatorum Ord. Fratrū Eremitar. S. Auguſt. prædicti recepti fuerunt, et recipientur in futurum, prout vigore dd. Priuilegiorum dictis Fratribus Seruorum B. M. a Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus conceſſorum recipi potuerunt, et pro tempore poterunt, eorum puræ deuotionis ad Ord. Fratrum Seruorū huiuſmodi fruſtrentur effectu, omnia, et ſingula circa Fratres, Sorores, ſiue Pinzocheras, et Mantellatas nuncupatas, prædictas in quibuſcunq. priuilegiorum prædictorum, et præſentibus litteris ſtatuta conceſſa, et ordinata, aut illis, et Fratribus prædictis in eorum commodum, et fauorem indulta ad eaſdem d. Ord. Fratrū Seruorum B. M. et pro tempore oblatas, et commiſſas, vtriuſq. ſexus perſonas, ſcientia, motu, et auctorit. præfatis extendimus, et ampliamus, ac in eis locum habere perinde acſi pro eiſdem Oblatis perſonis, et circa illas emanaſſent, decernimus, volumus, et ordinamus.*

47 Statuto verò litterarum Vrbani Prædeceſſoris antedicti cauenti, quod nullus ex prædictis Fratribus, qui in ſuo Ord. Regularem profeſſionem emiſiſſet, ad aliquem alium etiam S. Benedicti, vel quorumcunq. Mendicantium Ord. tranſire valeret, motu, ſcientia, & auctoritate prædictis addimus, & volumus quod nullus cuiuſcunque alterius Ord. Abbis Generalis, vel Prælatus, ſiue perſona ſæcularis cuiuſcunq ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtens, quauis etiam Apoſtolica, ac generali, vel ſpeciali auctoritate ſuffultus, aut ſuffulta prædictos Fratres Seruorum B. Mariæ recipere, vel retinere, nec aliqui Anoſt. Sedis Legati etiã de latere, aut Maior Pœnitentiarius eiſdem Fratribus à prædicto ſuo ad aliquem alium Ord. huiuſmodi ſe transferendi, ſiue beneficia aliqua recipiendi, vel retinendi habilitatem, vel diſpenſationem vllam concedere, aut Fratres eoſdem a Superiorum ſuorum regulari obedientia quomodolibet eximere poſſit, vel debeat abſque ſpeciali licentia in d. ſtatuto contenta, & de verbo ad verbum exprimenda. Quodque nihilominus Abbates Generales, ſeu Prælati, vel perſonæ huiuſmodi, qui, aut quæ tales Fratres contra ſtatuti prædicti, & præſentis noſtræ voluntatis formam, & tenorem aliquem ex Fratribus prædictis recepiſſent, vel recipient in futurum illos cum omnibus, & ſingulis bonis, quæ ſecum haberent, & a domo, ſeu a Conuentu, à quo tempore translationis huiuſmodi diſceſſerant, ſecum attulerant ad domum, ſeu Conuentum prædictos remittere teneantur, ſententiam excommunicationis latæ ſententiæ de facto incurſuri, quoties monitione præmiſſa à Superioribus dictorũ Fratrum requiſiti, illud facere recuſauerint, & nihilominus beneficia, quæ per Fratres prædictos habilitatis, aut diſpenſationis huiuſmodi prætextu obtinerentur, omnino vacare cenſeãtur, & per illum, ad quem illorum collatio pertinebi talÿs, vel alÿs idoneis perſonis tanquam vacantia liberè, & licitè conferri poſſit, & aſſignari. Quodq. Fratrum prædictorum, qui à dicto Ord. diſceſſiſſent ſiue diſcedent illius habitum relinquendo, & cenſuras Eccleſiaſticas incurrendo bona omnia per eos poſtquam profeſſionem d. Ordinis emiſerint quomodolibet acquiſita ad prædictum Ordinem deuoluantur, eo ipſo motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus ſtatuimus, atque decernimus.

48 Cupientes inſuper cunctos Chriſti fideles à norma rectitudinis, & rationis tramite deuios ad reconciliationis gratiam Dño propitio redire. Priori Generali Fratrum Seruorum B. M. Ord. S. Auguſtini prædicti nunc, & pro tempore exiſtenti, quod omnes, & ſingulos vagos, relapſos, & Apoſtatas d. Ordinis, vt ad eumdem Ordinem, prout tenentur, humiliter, & deuotè redeant, & propria, quæ habent,

bent, Superioribus ſuis aſſignent, eiſque obedientiam, & reuerentiã debitam exhibeant, & regulariter viuant iuxta eiuſdem Ord. Seruorum ſalutaria Inſtituta omnibus duris remedÿs opportunis cõpellere, & illos, qui ſuper ÿs inobedientes ſiue rebelles fuerint excõmunicare, capere, ligare, incarcerare, & aliis diſciplina Regularis rigoribus per ſe ipſum, vel alios ab eo deputatos, in quocunq. habitu, et loco, etiamſi in Romana Curia tales Apoſtatas contingeret inueniri, in qua, prout extra eam Priorem prædictum ſuper illius ſubditos tam expreſſæ, quam tacitæ profeſſionis emiſſæ vigore ordinarium auctoritate Apoſt. deputamus, ſubdere liberè, & licitè poſſit, motu, ſcientia, authoritate prædictis concedimus facult item. In-

49 uocato ad hoc quoties opus fuerit auxilio brachÿ ſecularis. Ac inhibemus ne Apoſtata prædicti confeſſiones audire, vel docere quoquomodo præſumant, niſi ad alium Ordinem, in quo licitè huiuſmodi exerceantur officia, de Prioris Generalis prædicti licentia ſpeciali ſe tranſtulerint.

50 Et præterea inhibemus, vt nullus ſiue in cuiuſuis Religionis Ordine, ſiue extra Ordinem conſtitutus habitum Fratrum Seruorum prædictorum, aut illi ita conſimilem, quod per illum Frater Seruorum B. M. credi, nullaq. mulier Pynzochera Soror, aut Mantellata, ſiue Monialis alterius Ord. habitum conſimilem habitui Monialium, Sororum, Pynzocherarum, ſiue Mantellatarum d. Ord. Fratrum Seruorum, vel illi conſimilem, quod ipſius perſona cenſeri poſſit deferre valeat abſque Sedis Apoſt. licentia ſpeciali: aut quicunque illum aliter geſtare repertus fuerit, correctioni Generalium, & Prouincialium Ord. huiuſmodi iuxta illorum arbitrium puniendus ſubÿciatur.

51 Vt autem Capitulum Generale d. Ord. eo celebrius ſit, quo ibi plures ad Theologiæ gradum debeant promoueri, litteras Bonifacÿ prædicti, per quas Priori Generali, quid. Ord. pro tempore fuerit, quod in quolibet eiuſdem Ord. Capitulo Generali vnum illius Fratrem, quem duxerit eligendum ad id repertum idoneum ad huiuſmodi Magiſterÿ honorem promouendi licentiam elargitus eſt, ampliando, Priori prædicto duos dumtaxat d. Ord Fratres vnum Citramontanum, & alterum Vltramontanũ, ſi tunc inueniatur, alias in Vltramontani defectum Citramontanũ, & in Citramontani defectum Vltramontanum, alium ad Magiſterÿ Theologiæ gradum prædictum ordinatione litterarum d Bonifacÿ, necnon modo, & graduandorum prædicto ord. datis atque conceſſis circa præmiſſa ſeruatis, promouendi licentiam, & facultatem motu, ſcientia, & auctoritate prædictis elargimur.

52 Ac præterea ne de ſufficientia promouendorum huiuſmodi haſtetur, ſtatuimus, quod nullus Frater prædictorum ad Baccalaureatus niſi per quinque annos continuos, & ad Magiſterii Theologiæ gradus niſi per tres alios annos poſt aſſecutionem Baccalaureatus huiuſmodi iuxta alicuius vniuerſitatis conſuetudinem in facultatibus huiuſmodi ſtuduerit, quomodolibet promoueri poſſit. Quodq. Prouincia, & Conuentus, de qua promouendi ipſi fuerint oriundi, illis de congruis, & ſufficientibus expenſis in talibus promotionibus iuxta vniuerſitatis, in qua promouebuntur, morem, vel conſuetudinem requiſitis, & opportunis totaliter prouidere teneantur, & quatenus in aliqua vniuerſitate, vbi ſtudium vigeat, aut in Capitulo dicti Ordinis Generali, & non alibi ad gradus prædictos ſe faciant promoueri. Decernentes quod Fratres ipſi promouendi ad huiuſmodi gradus licentiam, vel indultum ab Apoſtolica Sede impetrare non debeant ſinè ſpeciali, & expreſſa d. Generalis licentia, ac irritum, & inane quidquid ſecus fieri contingeret, vel attentari.

53 Vt autem prædicti Fratres tanto feruentius diuinis beneplacitis inſiſtant, quanto maioribus ſe viderint ſpiritualibus gratijs foremunitos, omnibus, & ſingulis d. Ord. Profeſſoribus præſentibus, & futuris concedimus, vt Confeſſor idoneus d. Ord. quem ipſorum quilibet pro ſe duxerit eligendum, eorumdem confeſſione diligenter audita pro commiſſis per eos exceſſibus, & peccatis, etiamſi talia forent, propter quæ Sedes Apoſtolica eſſet merito conſulenda, ſemel in vita, & ſemel in mortis articulo plenariam abſolutionem, & peccatorum huiuſmodi remiſſionem, etiamſi ante factam d. Ord. profeſſionem eos decedere contingeret, valeat concedere.

54 Quodque liceat eis habere altare portatile, ſuper quo in locis ad id congruis, & honeſtis per ſeipſos, ſi Presbyteri fuerint, vel alias per idoneos Presbyteros Miſſas, & alia diuina officia, etiam antequam illuceſcat dies, circa tamen diurnam lucem, & abſq; alterius viri præiudicio. Et tempore generalis Interdicti Ordinaria ſolum, non autem auctoritate Apoſt. appoſiti in locis prædictis, præterquam in Eccleſiis ab Ord. obedientia non exemptis, quoties ab eis contigerit interdici.

55 Ac cum generale terræ fuerit interdictum in Eccleſiis, & locis præfati Ord. dummodo cauſam non dederint Interdicto, & clauſis ianuis, excommunicatis, & interdictis excluſis, & ſubmiſſa voce celebrare, ſeu celebrari facere, necnon eiuſdem Interdicti tempore ad diuina huiuſmodi cum eis Sorores Pinzocheras, Mantellatas, Oblatas, Commiſſaſque perſonas, ipſorumque Fratrum,

ac Monasteriorum Monialium Ord. prædicti procuratores, & negotia gerentes vtriusque sexus admittere prædictis motu, scientia, & auctoritate indulgemus.

56 Confirmationem quoque litterarum Bonifacij prædicti, qui Priori, & Fratribus Seruorum huiusmodi, vt ipsi, & eorum domus, & loca omnibus, & singulis priuilegiis, libertatibus, Immunitatibus, exẽptionibus, & indulgẽtiis laudabilibus vti possent, quibus Fratres Ord Fratrum Eremitarum S. Augusti. prefati eis ab Apostolica Sede concessis, vsi fuerant, in Martini prædicti litteris insertarum, per eumdem Martinum factam, ad quascunque literas, & gratias spirituales, & temporales, ac concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones Almæ Vrbis stationes in genere, vel in specie Fratribus, & Sororibus Pinzocheriss, seu Mantellatis, & aliis eiusdem Ord. necnon siusdem Ord. domorum, & locorum Capellas, & Oratoria visitantibus concessa, & quas in futurum ab Apostolica Sede concedi contigerit, ad Generalem, aliosq. Priores, & Fratres, necnon Ecclesias, Oratoria, Domos, & loca Ord. Fratrum Seruorum huiusmodi, in quibuscunq. Prouinciis, Ciuitatibus, Terris, seu locis consistentia motu, scientia, & auctorit. sæpe dictis extendimus, eisdemque Prioribus, & Fratribus Seruorum, quod omnibus Immunitatibus, libertatibus, & indulgentiis prædictis vbilibet locorum frui, & gaudere liberè possint, quibus d. Ord. Eremitarum Priores Generales, & Fratres, domos, atque loca, in quibusuis prouinciis, siue locis vti, frui, & gaudere possunt, siuè poterunt quomodolibet in futurum. Quodque vniuersi Christi fideles verè pœnitentes, & confessi, qui Ecclesias, Oratoria, atque loca Fratrum Seruorum huiusmodi pro tempore visitabunt, illas indulgentias, & peccatorum remissiones consequantur, quas consequerentur si visitarent singulas Ecclesias, Oratoria, atq. loca Fratrum Eremitarum huiusmodi, vbicunq. sita in omnibus, & per omnia, perinde, ac si Immunitates, priuilegia, libertates, & indulta prædicta Prioribus, Fratribus, domibus, & locis Ord. Seruorum huiusmodi, ac indulgentiæ, & peccatorum remissiones prædictæ visitantibus ipsius Ord. Seruorum Domos, Ecclesias, loca, & Oratoria pari modo à principio concessa fuissent, & imposterum concederentur similiter indulgemus.

57 Cum insuper ad Ecclesias eorumdem Fratrum Seruorum refugientes à Iure, & Apostolicis priuilegiis concessa securitate gaudeant, & nonnulli in dubium reuocent interdum, quid Ecclesiæ appellatione contineantur, ad tale dubium submouendum,

domos

domos ipſorum Fratrum Seruorũ cum hortis, hortalitijs, clauſtris, Officinis, & locis omnibus, infra illorum ambitum comprehendi. & dicta immunitate gaudere pari motu, ſcientia, & auctoritate declaramus, immunitatem ipſam, quatenus expediat, ad illa etiam extendentes.

58 Præterea quieti dd. Fratrum Seruorum attendentes, ac ſcandala, & diſſenſiones, quæ inter ipſos, & aliorum quorumcunq. Ord. Monachos, Canonicos, ſiue Fratres occaſione recipiendorum, aut conſtruendorum locorum exorta ſunt, & poſſent pro tempore exoriri, tollere cupientes, motu, ſcientia, & auctoritate iam dictis prohibemus, ne aliqui S. Benedicti, vel aliorum non Mendicantiũ Monachi, ſeu Canonici, quorumcunq. Mendicantium reliquorũ Ord. Fratres eorum domos, Eccleſias, Oratoria, ſiue loca quæcunq. iuxta domos, Eccleſias, & Oratoria, vel loca eorumdem Fratrum Seruorũ niſi vltra ſpatium centum quadraginta Cannarum per aerem menſurandarum accipere, vel de nouo fundare, aut ædificare, nec fundata, vel ædificata recipere.

59 Ne vt tam Monachi, Canonici, & Fratres prædicti, quam etiam eiuſdem Ord. Fratrum Seruorum de Obſeruantia Fratres nuncupati, nec non laici vtriuſq. ſexus, cuius dignitatis, gradus, Ord. vel conditionis fuerint, etſi Marchionali, Ducali, Comitali, Patriarchali, Archiepiſcopali, Epiſcopali, & alia qualibet Eccleſiaſtica prafulgeant dignitate, & auctoritate Domos, Eccleſias, Oratoria, vel loca per Fratres Conuentuales Seruorum huiuſmodi habita, & poſſeſſa, aut Monaſteria Monialium, vel Sororum curæ ipſorum Fratrum Conuentualium Seruorum B. M. commiſſa alijs Fratribus, Monialibus, vel Sororibus etiam eiuſdem Ord. ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna eo ipſo toties quoties eos contrafacere contigerit, incurrenda quouis nomine nuncupatis quomodolibet concedantur, aut quod amotis exinde Fratribus, & Sororibus illos, & illa inhabitantibus reformentur, & alij Fratres, alienæ Moniales, aut Sorores eorum loco ſubrogentur, & ſubſtituantur ibidẽ ſeu quod Domus, Eccleſiæ, Oratoria, & Monaſteria prædicta alijs aſſignentur, vel committantur procurare, quærere, ſeu tentare nili apud Priorẽ Generalẽ dd. Fratrum Seruorũ pro tẽpore exiſtentium, qui teneatur, & debeat quoties opportunũ fuerit, & fuerit requiſitus per ſe, vel ab ipſo deputandos, domos, Monaſteria, & loca ipſa debite reformare, & quæ correctione, & emendatione indigerẽt corrigere, & emendare. Nec etiam ad effectum amotionis huiuſmodi a domibus ſuis eiſdem Fratribus Seruorum Conuentualibus, ac eorum curæ commiſſis Monialibus, & Sororibus iniurias, vel gra-

uа-

uamina aliqua inferre, seu ab eisdem Fratribus Seruorum, eorumq. cura commissis Monialibus, *& Sororibus prædictis pro rebus, et bonis, quæ haberent, ac negotiationis causa non deberent pedagia, guidagia, gabellas, aut alia quouis nomine nũcupata noua opera petere, exigere, leuare quoquomodo præsumant. Ac volumus, motuq. scientia, & auctorit. prædictis statuimus, & ordinamus, quod Fratres ipsi Conuentuales ac Moniales Sorores, & alÿ quicunq. Reformationibus quas fieri continget per Generalem, aut de illius speciali commissione Prouinciales Priores Fratrum Seruorum prædictos acquiescere, illasq. obseruare omnino teneantur, & debeant, quodq. Laici prædicti in faciendis reformationibus huiusmodi alias, quam vt præfertur, nullatenus se intromittant, aut ne fiant opponant, vel contradicant, nec quod postmodum factæ reformationes alterentur, vel mutentur, aut in eis aliquid vltra addatur, quærere audeant sub eadem excommunicationis sententia si cõtrafecerint, eo ipso ex tunc incurrenda. Decernentes irritum, & inane si secus super iis a quoquam quauis, etiam Apostolica auctoritate scienter, vel ignoranter harum non inserto tenore contigerit attentari.*

60 *Porro dd. Fratrum Seruorum quieti, & commoditatibus prouidere volentes, quod per litteras Apostolicæ Sedis, vel quorumcũq. etiã de latere legatorum, aut sublegatorum eiusdem impostarum ad litterarum ipsarum executionem, aut illarũ vigore Citationes, cõmissiones, vel censurarum Ecclesiasticarum promulgationes faciendæ, nec causas aliquas audiendæ a quoquam inuiti compelli possint, nisi de præsenti Indulto, & Ordine Fratrum Seruorum huiusmodi specialis mentio in prædictis litteris habeatur, eisdem Fratribus Seruorum motu, scientia, & auctoritate præfatis indulgemus.*

Rursus vt ex litteris Martini Prædecessoris antedicti, qui Priori Generali, & Fratribus Seruorum prædictis, quod in quibuscunque Ciuitatibus, Terris, et locis, in quibus Domos cum earum Ecclesiis, et officinis, possessiones tamen sufficientes pro victu Fratrum in illis commorantium non habentes ad instar Fratrum Ord. Mendicantium mendicare, ac eleemosynas, & suffragia petere possint, concedit: ipsi Fratres Seruorum vberiorem fructum, & gratiam valeant reportare, ac ne rerum premantur inopia, illorum victui, & necessitatibus subuenire volentes, eisdem motu, scientia, & auctoritate decernimus, quod Fratres huiusmodi in omnibus Ciuitatibus, Terris, & locis prædictis absq. vlla quota, vel portione, aut onere, seu solutione quouis nomine nuncupat. de Iure, vel consuetudine Ciuitatum, Terrarum, & locorum eorumdem requisitis danda, vel porrigenda mendicare, ac eleemosynas, & suffragia pro ipsorum victu, et

ne-

neceſſitate petere, & recipere liberè, & licitè valeant. Inhibentes omnibus, & ſingulis tam Eccleſiaſticis, quam Laicis perſonis, quacunq. dignitate fungentibus, ne ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna eo ipſo quo contra fecerint incurrenda, ne Fratres Seruorum prædictos ad dandum, vel ſoluendum aliquid ratione mendicitatis, & eleemoſynarum prædictarum cogere, aut ab eiſdem Fratribus petere, nec illos propterea impedire, quoquo modo præſumant.

62 *Cæterum attenta meditatione penſantes quantum vtilitatis ad exaltationem Chriſtianæ fidei, & Euangelicæ veritatis dd. Fratres Seruorum hactenus attulerint, & adiuuante Domino afferre valeant in futurum, ac propterea volentes, vt tenemur, illos conſimilibus Prædicatorum, Minorum, Eremitar. S. Auguſt. ac B. Mariæ de Monte Carmelo quatuor Ordinum Mendicantium Profeſſoribus conceſſis in ſimili prærogatiuis.*

63 *Quod de cætero Fratres Seruorum prædicti locum habeant ſermonem faciendi in Capella noſtra Epiphaniæ, & quintæ Dominicæ Quadrageſimæ de Paſſione nuncupatæ ſingulorum annorum diebus, locum ipſum eiſdem Fratribus Seruorum diebus prædictis ad huiuſmodi ſermonem faciendum prout alij dd. Mendicantium Ordinum Fratres ſuis loco, & tempore habent, & faciunt, penitus aſſignantes paribus motu, ſcientia, & auctoritate ſtatuimus, atque decernimus.*

64 *Conſiderantes etiam quod pro Eccleſiarum, Altarium, & locorum omnium d. Ord Seru. conſecrationibus, & Eccleſiaſticis Sacramentis ab Ordinariis, ſiue Diœceſanis Epiſcopis habendis Fratres ipſi nullatenus ſunt grauandi, motu, ſcientia, & auctoritate prædictis volumus, ſtatuimus, atque decernimus, quod nullus ab eiſdem Fratribus ſub cuiuſuis conſuetudinis prætextu, vel aliquo quouis modo pro conſecrationibus, Oleo Sancto, & aliis Eccleſiaſticis Sacramentis huiuſmodi, aliquid petere, vel extorquere præſumat. Quinimo Epiſcop. conſecrationes, & omnia Sacramenta prædicta libere, & gratioſe, abſque alicuius rei perceptione, vel ſolutione eiſdem Fratribus, quoties opportunum fuerit, impendere teneantur, ſalua tamen refectione conſueta in Prandio, vel in Cœna in conſecrationibus Eccleſiarum, vel Altarium. Quod ſi facere recuſauerint, aut Sedes Diœceſanorum vacauerint, liceat Fratribus prædictis conſecrationē, & omnia Sacramenta prædicta à propinquieri, ſeu quocunq. alio maluerint Catholico Antiſtite gratiam, et communionem Apoſtolicæ Sedis habente, abſque vlla contradictione petere, atque recipere.*

65 *Demum ſi præcepta Ieiuniorum, & abſtinentiarum, quibus d. Ord.*

Ord. Fratrum Seruorum Profeſſores iuxta illorum Regulã ſunt adſtricti ob diuerſitatẽ, multitudinem, ac compreſs. Fratrum eorundem relaxari, & mitigari debere, temporum, & locorum conditio expoſcerit, ſiue diſcretio prædicti, & pro tẽpore exiſtentis Generalis Prioris Fratrum Ser. huiuſmodi id fieri debere cognouerit, Priori Generali pro tempore exiſtenti, quod perſonarum, locorum, et temporum qualitate penſata vtriuſq. ſexus d. Ord. profeſſoribus iuxta ſuæ arbitrium conſcientiæ ſuperie uniis, abſtinentiis prædictis, ac etiam præterquam tempore quadrageſimali eſu carnium, nec non propter Chriſti fideliũ largitionem ſuper ipſis profeſſoribus relictis ſeu donatis vel hæreditario, aut alio quocunq. iure ad eos pertinentibus pro illorum vſu quibuſcũq. bonis per eoſdẽ, quibus relicta, ſeu donata fuerint, ſiue pertinuerit, percipiendis, & vſufructuandis diſpenſare valeat prædicta auctorit. concedimus, & indulgemus.

66 Demũ ne Domus, & loca Profeſſorum B. M. Seruorum huiuſmodi ſuperfluis, & indebitis eorũdẽ Fratrũ profeſſorũ oneretur impenſis, opportunum remedium adhibẽtes motu, ſcientia, et auctorit. prædictis ſtatuimus, quod omnes, & ſinguli profeſſores huiuſmodi beneficia Eccleſiaſtica cum cura, vel ſine cura, aut ſuper illorũ fructibus, redditibus, & prouẽtibus pẽſiones annuas, vel capellanias ſeruitiales etiã parui valoris exiſtentia nũc, et pro tẽpore obtinentes locũ, victum, & veſtitũ in domibus, vel locis, ac in illis, & Ord. prædictis Officiũ, & adminiſtrationẽ, ſeu Prælaturã aliquã, necnon vocẽ actiuã, & paſſiuã in d. Ord. Fratrum Seruor. quomodolibet habere non poſſint, nec debeãt, niſi quoties, & quãdo Generali prædicti Ord. pro tẽpore exiſtenti videbitur, & eius arbitrio placebit, ſiue id ex ſpeciali Apoſt. Sedis licẽtia eiſdẽ Profeſſoribus fuerit indultum.

67 Poſtremo cum prædicti ſicut Prædicator Minor. Eremitarum S. Auguſt. & B. M. de Monte Carmelo Ord. Profeſſores huiuſmodi pro fidei Catholicæ dilatatione continue indefeſſe laborent fructuſq. afferant in Dei Eccleſia ſalutares, & propterea fuerint variis per Sedẽ prædictã priuilegijs decorati, vt quos par labor, pariaq. merita coniungunt, paria coniungãt Priuilegia, & fauores, eiſdẽ Fratrum Seruor. Profeſſoribus, vt cõceſſis dictis Fratrib. Prædicatorib. Minorib. Eremit. S. Auguſt. & B. M. de Monte Carmelo priuilegiis, Indulgentiis, gratiis, & fauoribus, & indultis tam ſpiritualibus, quam temporalibus a prædictis, & aliis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, aut aliis auctorit. habentibus, quæ omnia, acſi nominatim exprimerentur hic haberi volumus pro expreſſis, & noſtræ approbationis munimine ſolidamus, ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere, potiri, ac gaudere poſſint, & debeant perpetuis futuris temporibus in omnibus, & per omnia prorſus, & ſine vlla

dif-

differentia perinde ac si quæ eisdem Prædicator. Minor. Eremitar. S. Augustⁱ. & B M. de Monte Carmeli Ordinibus prædictis sunt concessa præfato Ordini Fratrum Seruor. nominatim concessa fuissent, aut concederentur in futurum, & qua pro Magistro Prædicator. & Ministro Generali Minorum ac Prouincialibus Prioribus Prædicator. & ministris Minorum Fratrum, ac Eremitarum S. Augustⁱ. & B. Mariæ de Monte Carmeli Priori, & Vicario Generali Ord. Prædicator. necnon Monasteriis Monialium sub eorumdē Prædicator. Minor. Eremitarum S. Augustⁱ. & B. Mariæ de Monte Carmeli Ordinum cura, & secundum ipsorum quatuor Ordinum Instituta viuentium sunt statuta, pro Generali, Prouincialibus, Prioribus, & Vicarijs d Ordinis Seruorum, & Monasteriorum Monialium d. Ord. sub eorum cura, & secundum ipsius Ord. Seru. instituta viuentium vice uersa quoad præmissa omnia, & singula statuta sint, & esse censeantur.

68 Districtius inhibentes eisdem locorum Ordinariis sub Interdicti ingressus Ecclesiæ, & suspensionis a regimine, & aaministratione suarum Ecclesiarum, ac Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & aliis quibuscunq. sub excommunicationis, & priuationis earumdem Parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ obtinent, necnon inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda pœnis per eos, quicōtrafecerint incurrēdis, ne Ordinis prædicti Fratrum Seruorum Domus, Ecclesias, loca, & Professores præter, aut contra prædictarum Alexandri, Benedicti Clem. Vrban. Bonifacii, Ioannis, ac Martini prædictorum, & aliorum quorumcunq. Prædecessorum nostrorum, & præsentium nostrarum litterarum tenorem inquietare, seu molestare, & eos, aut Testatorū, vltimarūq. voluntatū executores, et hæredes, seu quoscūq. alios directè, vel indirectè ad solutionē alicuius quartæ Parochialis, seu Canonicæ, vel alterius portionis nisi prout supra expressū est, seu oneris, & ad faciendum celebrari aliquod officium in eorum Ecclesiis, vel alibi dum apud ipsos Fratres decedentium cadauera tumulantur ante, vel post eorum sepulturam cogere. Nec confessis dictis Fratribus Seruorum pro tempore Eucharistiæ, seu Extremæ Vnctionis Sacramenta sine rationabili causa denegare, vel illorum exhibitionem malitiose differre, aut eorū Parochianis, ne dictis Fratribus confiteantur prohibere, vel persuadere, nec etiam ad præmissa, seu aliquod præmissorum auxilium, consilium, vel fauorem dare directè, vel indirectè quoquomodo præsumant.

69 Et nihilominus cuilibet in dignitate Ecclesiastica constituto, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Ecclesiæ Canonico, qui a prædicti Ordinis Fratrum Seruorum Prioribus, & Fratribus, ac illorum,

illorũ, seu ad commodum eorũ Ro. Ecc. Syndicis desuper deputatis requisitus fuerit per Apost. scripta insolidum mandamus, quatenus ipsi per se, vel alium, seu alios præmissa vbi, & quando opus fuerit solemniter publicantes, ac eidem Fratrum Seruorum Ord illorumq. domibus, Ecclesiis, locis, & Professoribus in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant eos pacifica possessione, vel quasi priuilegiorum, & concessionũ huiusmodi gaudere, non permittentes eos, seu Testamentorum Executores, & heredes prædictos contra illorum tenorẽ per Ordinarios, & Rectores prædictos, aut quoscũq. alios indebitè molestari, aut eis grauamina, iniurias, atq. damna inferri, seu quomodolibet irrogari, ac etiã sũmariè, & de plano sine strepitu, & figura Iudicii sola facti veritate inspecta contra quoscunq. cuiuscũq. qualitatis, et conditionis existant, et quacunq. Ecclesiastica etiam Patriarchali, Archiepiscopali, aut mũdana forẽt dignitate, et exemptione muniti, in quibuscunq. causis per eos mouendis quacunq. ratione, vel iusta, quæ excogitari possit, eis ministrent Iustitiæ cõplementũ, exequentes, quod per eos fuerit ordinatũ, et illos, quos censuras, et pœnas prædictas incurrisse constiterit, illis irretitos esse declarent, ac faciant, et mãdent interdictos, suspensos, et excõmunicatos publicè nunciari, et ab omnibus arctius euitari, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, illos quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauare procurent. Cõtradictores auctorit. nostra appellatione postpositacõpescẽdo inuocato ad hoc, si opus fuerit auxilio brachii secularis. Non obstãte pia memor. Bonifacii Papæ VIII. etiã Prædecessoris nostri, quibus cauetur ne quis extra Ciuitatẽ suã et diœcesim nisi in certis, et exceptis casibus, et in illis vltra dietã a fine suæ Diœ. ad Iudicium euocetur, seu ne Iudices a Sede Apostolica deputati extra Ciuitatẽ, et Diœcesim, in quibus deputati fuerint contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere præsumant, et de duabus dietis in Concilio Generali, necnon quæ incipiunt Super Cathedram Bonifacii VIII. præfati. Et Dudum Viennensis Concilii, ac recolendæ memoriæ Callisti Papæ Tertii, etiam Prædecessoris nostri litterit aliisque Apostolicis, ac etiam in Prouincialibus, et Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus, necnon bonæ memoriæ Ottonis, et Ottoboni olim in Regno Angliæ Apostolicæ Sedis legatorum Constitutionibus, et Ordinationibus, Ecclesiarum quoque, ac locorum quorumlibet statutis, et consuetudinibus, et inter quoscunque d. Ordinis Fratrum Seruorum Professores, ac locorum Ordinarios, seu Rectores prædictos initis, et conclusis, ac hactenus obseruatis pactis, et conuentionibus etiam Iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis,

necnon

necnon omnibus illis, quæ Alexander, Benedictus, Clemens, Vrbanus, Bonifacius, Ioannes, & Martinus præfati in dictis eorum litteris voluerunt non obstare, contrariis quibuscunque, quibus omnibus illa, ac si de verbo ad verbum inserrentur, & derogatoriarum quascunq derogatorias clausulas in se continerèt præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad præmissa specialiter, & expresè derogamus. Aut si Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Rectoribus, ac laicis præfatis, seu quibusuis alijs communiter, vel diuisim a Sede Apost. indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel vltra certa loca ad Iudicium euocari non possint per litteras Apost. non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & qualibet d. Sedis indulgentia generali, vel speciali, cuiuscunq. tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus earum, & concessæ ineis Iurisdictionis executio impediri valeat quomodolibet vel differri, & de qua, cuiusq. toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcunq. alia, quæ in futurum per nos, vel Sedem Apost. quomodolibet concedi, statui, vel ordinari contra Alexandri, Benedicti Clementis, Vrbani, Bonifacij, Ioan. & Martini Prædecessorum prædictorum, ac præsentium litterarum huiusmodi tenorem, nec non secus super his a quoquam quauis auctor. scienter. vel ignoranter attentari contigerit, paribus motu, scientia, & auctorit. irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti esse decernimus.

71 *Et quia difficile foret præsentes litteras ad singulas Prouincias originaliter destinare, volumus, & vt præfertur, decernimus, quod transumptis earum manu cuiuscunq. Notarii publici, vel Protectoris, qui est, & qui pro tempore erit prædicti Ordinis Fratrum Seruorum, vel Causarum Cameræ Generalis Auditoris, aut alicuius Episcopalis, vel Archiepiscopalis Curiæ, seu d. Ord. Prioris Generalis sigillo munitis ea prorsus in Iudicio, & extra vbicunque exhibita, vel ostensa fuerint, fides adhibeatur indubia, quæ ipsis Originalibus litteris adhiberetur, si ipsa actualiter forent exhibitæ, vel ostensæ.*

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ Innouationis, approbationis, constitutionis, Ordinationis, Statuti, decreti declarationis, confirmationis, ampliationis, extensionis, indulti, voluntatis, additionis, inhibitionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo octuagesimo septimo, sexto Kal. Iunii Pontificatus nostri anno tertio.

COM-

COMMENTARIVS IN MARE MAGNVM SERVITARVM

SVMMARIVM

Innocentius VIII. author Maris magni Seruitarum. numero 1.
Motiuum huius gratiæ quale. ibidem.
De institutione, laudibus &c. Ordinis Seruitarum. numero 2.
Hoc Mare magnum vbi extat. numero 3.
Commendatur hic Ordo a Pontifice. numero 4.
Verba narratiua Papæ quam fidem mereantur. ibidem.
Historia de titulo Seruorum Beatæ Virginis. ibidem.
Libertas Sepulturæ. numero 5.
An in eorum Ecclesiis numero 6.
Quibus sepultura concedatur. ibidem.
Clausula Salua iustitia Ecclesiarum *ibid.*

Priuilegium Benedicti Vndecimi de eadem re. numero 7.
Facultas corrigendi Fratres. num. 8.
Facultas delegandi authoritatem Generalis. numero 9.
Benedictus Vndecimus hunc Ordinem commendat. numero 10.
Facultas celebrandi Capitulum Generale. ibidem.
A quo primum conceſſa. numero 11.
Conceſſione priuilegiorum confirmatur Religio. numero 12.
Clemens VI. Ordinem reformat, & ſtatuta concedit. numero 13.
Summi Pontifices Zelatores Reformationis Religionum. numero 14.
An ſtatuta iſta Papæ mutari poſſint a Religione. numero 15.
Capituli Generalis de triennio in triennium celebratio. numero 16.
Capitula celebranda. numero 17.
Quas ob rationes. ibidem.
Qui veniant ad Capitula. numero 18.
Capitulum Prouinciale ſingulis annis celebrã-

dum

dum. numero 19.
Modus illud celebrandi. numero 20.
Tempus, & circumstantiæ ipsius. ibidem.
Generalis renunciat, amouetur, vel substituitur. numero 21.
An expediat Generales Ordinum esse perpetuos. numero 22.
Generalis est inferior Capitulo Generali. numero 23.
Eo ipso quod est electus, est etiam confirmatus. numero 24.
Qualitates eligendi in Generalem. num. 25.
An illis non obseruatis electio sit nulla. ibidem.
De Diffinitoribus. numero 26.
Diffinitorum authoritas magna. numero 27.
Quomodo debeant suum munus exercere. ibidem.
Electio ipsorum an possit restringi a Præside Capituli. numero 28.
Prouincialis Electio. numero 29.
Tempus ad confirmandas electiones an sit iure communi præfixum. numero 30.
Quod si confirmator sine causa nolit confirmare electionem. numero 31.

Attendendum ad iura, vel consuetudinem Religionis. numero 32.
Confirmatio est debita legitimæ electioni. numero 33.
Appellare potest electus a Confirmatore non confirmante. numero 34.
Priores a quibus eligendi. numero 35.
Quid de iure communi, & Statutis Religionum. numero 36.
Prouinciales durant per triennium. numero 37.
Mens Pontificis in hoc priuilegio. numero 38.
Iuramentum præstat Generalis in principio sui Officij. numero 39.
Diuersum a professione fidei. numero 40.
Quomodo explicandum. numero 41.
Dictio debeat *an denotet necessitatem præcepti. numero 42.*
De Regula Sancti Augustini. numero 43.
Munera, seu donaria ne recipiantur a Superioribus. numero 44.
Exemptio ab Ordinarijs. numero 45.
An iuuet etiam pro casu, quo Prælati huius Ordinis negligentes fuerint. numero 46.

Exem-

Exempti hi Religioſi a viſitatione Ordinariorum. numero 47.
In quibus caſibus viſitant Epiſcopi Monaſteria. ibidem.
Quomodo in ius B. Petri, Sedis Apoſtolicæ protectione, immediatè &c. numero 48.
De vi illius Clauſulæ, Ab omni iuriſdictione, poteſtate, & dominio *n.* 49.
Extenſio Conſtitutionis, Super Cathedram *ad Seruitas. numero* 50.
Quid in illa contentum: numero 51.
Quid Epiſcopus Piſaurenſis in ſua Diœceſi ordinauerit. n. 52. *&* 53.
Quomodo S. Congregatio ea non acceptauerit. numero 54.
Alia ad intentum. numero 55.
An notoriè ſufficientes ad confeſſiones audiẽdas examinari debeant. ibidem.
An poſſint iſti ſine cauſa reuocari. ibid.
Priuilegia domorum Eremitar. S. Auguſt. Seruitis conceſſa. n. 56.
Quomodo intelligenda. n. 57.
An extendãtur ad concedenda numero 58.
Confirmantur a Martino V. n 59.

Nullus assequitur beneficium, vel officium Ordinis sine licentia Generalis. numero 60.
Valde vtile pro Religionibus hoc priuilegium. numero 61.
Quomodo se gerere possint Prælati contra oppositum facientes. ibidem.
An Monachatus sit beneficium. ibidem.
Facultas Generali concessa ad instituendum vnum Magistrum, in quolibet Capitulo Generali. numero 62.
Notanda circa hoc priuilegium. numero 63.
An gradus suscepti a Religiosis contra statuta suorum Ordinum validi sint. numero 64.
Facultas recipiendi loca vbique. numero 65.
Dotis assignatio pro fundatione Ecclesiæ. n. 66.
Clausula In statu firmo, & solido *&c. numero 67.*
An reuocata hæc facultas. numero 68.
Clausula Iure Parochialium Ecclesiarum saluo. *numero 69.*
Exemptio a charitatiuo subsidio. numero 70.
Seruitæ inter Mendicantes. numero 71.
Charitatiuum subsidium. numero 72.
Confirmatio priuilegiorum Vrbani VI. a

Mar-

Martino V. numero 73.
Bullæ Pontificiæ habent vim legis. numero 74.
Nihilominus confirmantur vtiliter. ibidem.
Facultas ad mendicandum, numero 75.
A quo Seruitæ inter Mendicantes relati. n. 76.
Quãdo possint petere eleemosynas, seu suffragia. numero 77.
Suffragiorum nomine quæ veniant. num. 78.
De Missarum stipendio. ibidem.
Quid de reductione Missarum, an in hoc deseruiat communicatio priuilegiorum. ibidem.
Ampliatur hoc priuilegium. numero 79.
Facultas recipiendi domos: numero 80.
Cur postulata a Papa. numero 81.
An de dedicatione Ecclesiarum non consecratarum fieri possit officium. ibidem.
De Fratribus, & Sororibus Tertiarijs. nu. 82.
Cur dicti De Consortio Seruorum. *n. 83.*
Statuta ipsorum a Papa approbata an mutari possint. numero 84.
An saltem declarari, vel abrogari, quando essent inutilia. numero 85.
Statuta Tertiariorum, & Tertiariũ. n. 86.
Notanda circa ipsa. numero 87.

Illorum inſtitutum diuerſùm a confraternitatibus. numero 88.
Qualitates recipiendi. numero 89.
De habitu ipſorum. numero 90.
De non egrediendo ex hoc Ordine poſt profeſſionem. numero 91.
De eiectione delinquentium. numero 92.
De obedientia, & priuilegijs ipſorum. num. 93.
Ritus in receptione. numero 94.
Confirmatio priuilegiorum Bonifacij IX. pro domibus Seruitarum. numero 95.
Quomodo vtilis, etiam ſi ſit in forma communi, numero 96.
Innocentius VIII. dicta priuilegia confirmat numero 97.
Effectus Clauſulæ Ex certa ſcientia. *numero* 98.
De alijs Clauſulis remiſſiuè. numero 99.
Ampliatio priuilegii de libertate ſepulturæ numero 100.
De alijs ſimilibus priuilegiis. numero 101.
Exemptio a portione ſoluenda de legatis. n. 102.
Quid intelligatur per factum, *& quid per* ius. *numero* 103.

Quid

Quid præſcribitur iure communi circa hanc portionem. numero 104.

Ampliatio priuiligii etiam ſi per Sedem Apoſtolicam præcipiatur ſolui. *numero* 105.

Quid ſit dicendum de Religioſo, qui renunciauit omnibus ſuis bonis, & poſtea ipſi aliqua legantur: numero 106.

Exemptio vt non poſſint Seruitæ ab Ordinarijs excommunicari &c. numero 107.

Notanda circa hoc priuilegium. numero 108,

Notoria exemptio. ibidem.

Exemptio Seruitarum in S. Rota recepta. n. 109

Quid Rota deciderit. numero 110

Quid in alia deciſione. numero 111. & 112.

Exemptio Seruitarum a Iuriſdictione Inquiſitorum. numero 113.

Vicat his temporibus. ibidem.

An etiam pro Generali Ordinis. ibidem.

Facultas ad puniendum delinquentes carcere, tortura &c. numero 114.

Quæ notanda circa illam. numero 115.

De Clauſula Iuris opportuna remedia. *numero* 116.

De pœna triremium. ibidem.
Clauſula Quoties oportuerit. *numero* 117
Facultas ad abſoluendum Fratres in omnibus caſibus, paucis exceptis. numero 118.
Ad diſpenſandum cum illis in irregularitatibus, aliquibus exceptis. ibidem.
Quibus ſit conceſſa. numero 119.
Quid de diſpenſatione in pœnis. ibidem.
Amplior conceſsio proſemel in vita, & mortis articulo. numero 120.
Ampliatio facultatis diſpenſandi in irregularitatibus. numero 121.
Quibus conceſſa. numero 122.
Bona Monaſteriorum Monialibus deſtitutorum quibus applicanda. numero 123.
An idem ſit pro Monaſterijs Mantellatarum. numero 124.
Notanda circa hoc priuilegium. ibidem.
De tranſitu Seruitarum ad alios Ordines. ibid.
De volentibus ſepeliri cum habitu Ordinis, numero 125.
De materia huius priuilegij remiſsiuè. nu. 126
Facultas ad conſtituendum Capellanum in Eccleſiis Parochialibus. numero 127.

Quis

Quis ſit iſte Capellanus, numero 128
An ille teneatur ſe conformare ritui, qui obſeruatur a Fratribus in celebrandis officijs diuinis. numero 129.
Ius decimarum cui debitum ſit in dictis Eccleſiis. numero 130.
Generalis electus ſtatim exercet ſuum officium. numero 131.
An poßit opponi cõtra ipſius electionem. n. 132.
Electiones Prouincialium, & Priorum quando facienda. numero 133.
Notanda circa hoc priuilegium. numero 134.
Electiones Priorum quando fiunt ſolemnius . numero 135.
Extenſio facultatis procedendi contra dicentes, quod confeßi Fratribus teneantur iterum eadem peccata cõfiteri, ad Inquiſitores. n. 136.
Dictio Quicunque *valde vniuerſalis. n.* 137.
Excommunicatio contra facientes inhibitionem de eleemoſynis Fratribus non dandis . numero 138.
Similia alia priuilegia. numero 139.
Exemptio a ſubſidijs, collectis &c. num. 140.
Notanda circa illam. numero 141.

Vnio Ecclesiarum, seu beneficiorum quid, & quotuplex. numero 142.
S. Rotæ decisio. numero 143.
Priuilegia Tertiariarum huius Ordinis. n. 144
An subsistant hoc tempore. numero 145.
Maximè ex Rotæ decisione. ibidem.
Priuilegia Oblatorum. numero 146.
Similia alia. numero 147.
An Oblati gestent habitum Religionis. nu. 148
An transire possint ad aliam Religionē. n. 149.
Qualitates ipsorum ex Sacræ Congregationis declaratione. numero 150.
An si actu non obtulerint sua bona, sed in proximo ea oblata sint, potiantur priuilegijs numero 151.
Prohibitio non transeundi Seruitas ad alios Ordines, & illos non recipiendi. numero 152.
Etiam cum licentia maioris Pœnitentiarij. ibid.
Sub pœna excommunicationis. ibidem.
Beneficia illis collata nulla sunt. ibidem.
Notanda circa hæc priuilegia. numero 153.
Vacant quoad maiorem Pœnitentiarium. numero 154.
Non recipiunt Fratres beneficia aut exemptionem

nem in Regulari obſeruantia ab aliquo legato, aut maiori Pœnitentiario. numero 155.
Reſtitui debent cum bonis quæ habent. numero 156.
Bona diſcedentium ab Ordine ad quem pertineant. numero 157.
Facultas conceſſa Generali contra Apoſtatas. numero 158.
An Prælati teneantur quærere apoſtatas, & fugitiuos. numero 159.
Inhibitio ne apoſtatæ Confeſſiones audiant, aut doceant. numero 160.
An validè miniſtrent Sacramenta. numero 161.
Prohibitio geſtandi habitum huius Ordinis. numero 162.
Etiam Tertiariarum. ibidem.
Procedunt Prælati contra oppoſitum facientes. numero 163.
Creantur duo Magiſtri in Capitulis Generalibus. numero 164.
Citramontani qui vocentur. numero 165.
An poſſint legere in Vniuerſitatibus, in quibus ſolum admittuntur Doctores ad legendum. ibid.

ibidem.
Conditiones promouendorum ad Baccalaureatum, & Magisterium. numero 166.
Insufficientes, aut ignari merito repelluntur. numero 167.
Plenaria absolutio semel in vita, & mortis articulo. numero 168.
Etiam pro reseruatis Sedi Apostolicæ. numero 169.
Quomodo id intelligendum. ibidem.
Facultas celebrandi cum altari portatili. numero 170.
Similia alia priuilegia. numero 171.
Faculias celebrandi antequam illucescat dies. numero 172.
Tempore interdicti. numero 173.
An mittere possint isti Religiosi reliquias extra Romam. numero 174.
Priuilegia pro tempore Interdicti. numero 175
Extensio priuilegiorum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini. numero 176.
De stationibus Almæ Vrbis. numero 177.
An sint reuocatæ similes indulgentiæ. ibidem

ibidem.
Clauſula In genere, vel ſpecie. *nu.* 178.
Conceſſio Clem. VII. pro Minimis erga liberationem animarum Purgatorij. nu. 179.
Notanda circa illam. numero 180.
Dè conceſſionibus altarium priuilegiatorum. numero 181.
Immunitas Eccleſiæ ad quæ loca extendatur. ibidem.
An ea fruantur Regulares crimina aliqua perpatrantes. ibidem.
Prohibitio fundandi Eccleſias iuxta Seruitas. numero 182.
Alia priuilegia de eadem materia. num. 183.
Extenſio facta à Iulio III. numero 184.
Nullus procurare poteſt Eccleſias Seruitarum vt ſibi concedantur ſub excommunicationis pœna. numero 185.
Notanda circa hoc priuilegium. numero 186.
Alia ſimilia. numero 187.
Reformatio Ordinis intimata Generali. numero 188.
Prohibitio de non inferendis iniurijs Fratribus vt amoueantur a ſuis domibus. numero 189.

Præceptum Fratribus de acquiescẽdo reformationibus. numero 190.

Non compellendos ad executionem, citationem, commissiones &c. numero 191.

Eleemosynæ postulatæ a Fratribus ipsis cedunt absque vlla quota, portione &c. numero 192

Alia similia priuilegia. numero 193.

Vtilia Regularibus hæc priuilegia. numero 194.

De Eleemosynis num debeatur decima. n. 195.

Concessio habendi sermonem in Capella Papæ certis diebus. numero 196.

Consecrationes, Oleum Sanctum, Sacramenta & gratis danda Fratribus. numero 197.

Similia alia priuilegia. numero 198.

Clausula salua tamen refectione consueta in prandio. numero 199.

Facultas Generali concessa ad dispensandum in Regula. numero 200.

An competat iure communi. numero 201.

An possit tolli, vel coarctari a Capitulo Generali. ibidem.

De facultate concessa Generali vt possit cõcedere Fratribus vsum sibi relictorum, seu donatorum an reuocata per Conc. Trid. nu. 202.

An

An Fratres succedant iure hæreditario. n. 203.
Facultas concessa Generali an sit delegabilis aliis. numero 204.
Aliqua conceduntur dignitati, vel officio; alia vt nudum ministerium. ibidem.
Quæ illorum sint delegabilia. ibid.
Nullus habens beneficium, pensionem, Capellaniam &c. habet emolumenta Ordinis. numero 205.
Similia priuilegia. n. 206.
Obtinentes Capellànias, qui dicantur. numero 207.
Simile aliud priuilegium Iulij III. n. 208.
Quid importent ea, quibus priuantur isti beneficiati, aut Pœnitentiarij &c. n. 209.
Amplissima communicatio priuilegiorum Mendicantium. numero 210.
An etiam priuilegiorum in posterum concedendorum. numero 211.
Extensio ad viuæ vocis oracula. numero 212.
Quomodo intelligenda hæc communicatio priuilegiorum. numero 213.
Pœnæ contra inquietantes, seu molestantes in priuilegiorum vsu. numero 214.

Iudices Apoſtolici Conſeruatores conſtituuntur. numero 215.

Syndici, & Procuratores qui ſint . numero 216.

Non *Obſtantiæ apponuntur. num.* 217,

Clauſula Et quæcunque alia, quæ in futurum per nos, & Sedem Apoſtol. quomodolibet &c. *num.* 218.

Par in parem quomodo non habeat imperium . ibidem.

Tranſumptis huius Maris magni fides adhibenda. numero 219.

Clauſula Volumus, & decernimus *quam vim habeat.* 220.

Notarij publici nomine qui veniant . numero 221.

An notarij Regulares. ibidem.

An Notarii fori ſæcularis. numero 222.

COMMENTARIVS

In Mare Magnum Ordinis Seruitarum, seu Seruorum B. Mariæ.

1 PRÆTER dicta in Superioribus circa Mare Magnum Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum, vlterius notandum, Innocentium VIII. natione Italum, patria Genuensem, & ex familia Cibò ortum, Romæ creatum anno 1484. sui prædecessoris immediati Sixti IV. pietatem erga Religiosas familias æmulatum, sicut ille quatuor Mendicantium Mare magnum ex varijs Sũmorum Pontificum prædecessorum diplomatibus, & priuilegiis concinnatum digessit; sic ipse hoc Seruitarum, seù Seruorum Beatæ Mariæ Virginis Religiosorum *Mare magnum* ex varijs quoque Pontificiis Bullis, indultis, & priuilegiis in vnum concinnauit. Motiuum autem huius concessionis (prout indicat Scholiastes huius Maris magni in fine ipsius) fuit, quod hic Pontifex doloribus intestinis, & colicis laborans, ad Beatiss. Dei Genitricem confugiens, meruit ad pristinã sanitatẽ reuocari.

2 De cuius Sacrę Religionis institutione, antiquitate, nobilitate, viris illustribus tum sanctitate, tum doctrina, agere cum ad historiam spectet, ad nos non attinet. De iis tamen agunt Paul. Morigia *in Origine Relig. lib.* 1. *capit.* 35. Siluest. Marul. *in Oceano Relig. lib.* 4. *cap.* 30. Gualter. *in tabul. Chronog. secul.* 13. *anno* 1252. *pag.* 679. Bozius *de Signis Ecclesiæ lib.* 9. *cap.* 8. Polydor. Virgil. *de Inuent. rerum lib.* 7. *c.* 4. Illescas *in histor. Pontif. lib.* 5. *c.* 45. Platus *de bon. stat. Relig. lib.* 2. *cap.* 22. Cæsar Franciotti *de Eccles. Lucensibus in Ecclesia S. Mariæ Seruitarum pag.* 562. Rodrig. *quæst Reg. to.* 1. *q.* 5. *ar.* 6. Azor. *Instit. Moral. par.* 1. *lib.* 13. *c.* 11. *q.* 8. *vers. sexdecim annis.* Bzouius *ann. Eccles. to.* 13 *anno Christi* 1233. *n* 7 Hieron. Rodrig. *in Comp. quæst. Reg. resolut.* 123. *m.* 36. Tamb. *de Iure Abbat. to.* 2. *diss.* 24 *q.* 4. & Barbos.

*de Iure Ecclesiastico. lib.*1.*c.* 41. *n.*135. *ac in summ. Apostol. decis. collect.* 378 Ex professo Augustino Florentinus, & Iacob Laudosilæus *in Chronico Seruorum*, Archangelus Gianus *Annalib. Seruorum Beatæ Mariæ*, & alii tum de exteris, tum de eiusdem Religionis alumnis.

3 Extat autem huiusmodi Mare magnum in Annalibus prædicti Archangeli *centur.*3. vbi, etsi non omnes Bullæ in eo conteñtę ad verbum referantur, refertur tamen locus, in quo reperiuntur in prefatis Annalibus. Aliquæ etiam illarum, qualis est ea Benedicti XI. & alia Martini V. quę est de Regula Tertiariarum huius Ordinis, habentur in Appendice ad Bullarium Laertii in his Pontificibus. Extat quoq. idem Mare magnum in libro alio eiusdem tituli cum authenticatione Auditoris Cameræ, & Generalis Ordinis sub anno 1569. Nota tamen non omnia priuilegia huius Sacræ Religionis, in hoc Mari magno contineri, sed aliqua dumtaxat, de aliis vero in dictis Annalib. agitur, & nos tetigimus *to.*4 *verb. Priuileg. Regularium num.* 26. illorumq. plura habentur in libro relato vocato *Mare magnũ Fratrum Seruorum B.M.V.* Imo Iulius III. in Bulla *Exponi nobis* in d. lib. *pag.* 156. confirmat priuilegia huius Maris magni, & alia postea a Iulio II. Clem. VII. & Paulo III. concessa.

Circa §. 1.

4 COMMENDAT hoc loco Pontifex Innoc. VIII. Ordinem Seruorum B. Mariæ, eo quod *quasi diuinitus, & ex ore infantium Serui Mariæ* vocati fuerint, hunc deuotum titulũ semper colentes, in memoria Filii sui Iesu Christi mortis habitũ nigrũ gestantes, & quod plurimos fructus in Ecclesia Dei *puritate conuersationis, exercitio Euangelicæ prædicationis, dono scientiæ, virtutum nitore, & vitæ sanctitate* produxerit, vt propterea, quæ à Summis Pontificibus prædecessoribus pro dictę Religionis incremento prouisa sunt, approbare, & confirmare procuret. Quæ omnia magni ponderis, & auctoritatis esse in fauorẽ huius Religionis, constat ex dictis in Mari magno Carmelit. *in principio.* Quia, vt ibi ostendi, ex iuribus, & Doctoribus, etsi verba narratiua Papæ, quę non principaliter propter se proferũtur, aut, quę nõ sũt de facto proprio, plenã fidẽ nõ faciant; nihilominus verbis narratiuæ Papæ etiam de facto alieno, motu tamen proprio prolatis, & in quibus fundat

dat ſuam intentionem, qualia ſunt iſta, quæ hic referuntur, cum in ipſis fundet priuilegia, quæ concedit, vel confirmat, tamquam fide dignis ſtandum eſt. Hiſtoria autem illa, quæ hic narratur à Pontifice de titulo Seruorum Beatæ Mariæ Virginis, eis quaſi diuinitus collato, ſic refertur à Bzouio *tomo* 13. *circa annum* 1231. ex Archangelo Gianio Florentino, loquente de ſeptem primis huius Ordinis fundatoribus. *Depoſitis ſæcularibus veſtibus, cilicio corpora nuda operuerunt, & inſuper tunicas laneas natiui coloris deſuper induerunt; donec illis aliquanto poſt, Deipara Virgo apparens, & habitum pullum oſtendiſſet, & nomen ſeruorum ſuorum ſodalitati coaleſcenti cælitus impoſuiſſet. Miraculum miraculo probatum eſt, quo enim primum die ſeptemuiri Florentiam ſqualentes introiuiſſent, & populum promiſcuum in ſui admirationem excitum aſpexiſſent, infantes è brachijs matrum pendentes, quibus adhuc per ætatem loqui non erat conceſſum, mirabile dictu, illico dicebant*: Hi ſunt Beatæ Mariæ ſerui. *Hæc cum protuliſſent, quaſi officio perfuncti, iterum obmutuerunt, nec prius loquendi vſum acceperunt, quam per ætatem licuiſſet*. De ea quoque loquuntur alij huius Ordinis Authores.

Circa §. 2.

CONCEDIT hoc loco Alexander IV. Fratribus Seruitis,
5 vt in eorum locis poſſint dare ſepulturam eam eligẽtibus, ſalua iuſtitia Eccleſiarum, a quibus mortuorum corpora aſſumuntur. De cuius priuilegii materia plura dicta ſunt in præcedentibus, videlicet in Mari magno Prædicatorum *circa §.* 28. *&* 43. Minorum *circa* §. 30. 31. & 41. Eremitarum S. Auguſtini §. 2. 3. & 24. & Carmelitarum §. 51. 57. & 80. aliiſq. locis ibi relatis.

Nota vlterius, quod cum in hoc priuilegio ſolum conceda-
6 tur facultas his Religioſis ad ſepeliendum defunctos in eorum cœmeteriis, ideo quantum eſt ex vi huius priuilegii, non poſſunt eos ſepelire in Eccleſiis propter dicta a ſimili in Mari magno Carmelitarum circa §. 51. Dixi *ex vi huius priuilegii*, quia ex vi plurium aliorum, de quibus ſæpius diximus, & dicemus, poſſunt Regulares, Mendicantes præſertim, ſepelire corpora defunctorum etiam in ſuis Eccleſiis. Imò etiam in locis aliis illis annexis, vt ſunt Sacriſtia, Capitulum, Clauſtrum &c. iuxta

dicta in Mari magno Carmelitarum *circa* §.57.E contra vero, cum in hoc priuilegio non excludat Pontifex excõmunicatos, interdictos &c.prout in similibus priuilegiis fieri solet, ideo posset aliquis existimare,etiam dictos excommunicatos, interdictos,vel similes posse sepeliri apud *istos* Religiosos. Sed obstant ea, quæ diximus non solum *tomo* 4. *verbo Sepultura quoad Regulares num.* 23. recensentes eos, quibus sepultura denegatur iure communi; sed etiam ea, quæ diximus supra in Mari magno Eremitarum *S.* Augustini circa §. 2. de scandalo videlicet, quod oriri posset similes sepeliendo, & de vsu, & praxi Ecclesiæ in contrarium. Vnde excommunicatos, interdictos, & vsurarios in Ecclesiis Regularium sepultos posse exhumari ab Episcopo, & proiici extra Ecclesias, & etiam impedire funus ipsorum, tenet Hieronymus Rodrig. *in Compend. resolut.* 128. *num.* 24. ex alio Rodriguez, Suarez, & Portello. Quid importet clausula illa *salua tamen iustitia Ecclesiarum*,habes ex dictis sepius in locis relatis,& ex dicendis in hoc eodem Mari magno *circa* §.29.

7 Nota etiam Benedictum XI. infra §. 4. meminisse huius priuilegii de Sepultura habenda in locis Fratrum, nulla facta mentione de cœmeteriis, ac proinde colligi posse, saltem ex vsu receptum fuisse, vt etiam in Ecclesiis darent sepulturam eam eligentibus. Colligit etiam idem Benedictus ex hoc priuilegio Ordinis, & Regulę ipsius approbationem, vt eo loco dicemus.

Circa §. 3.

8 CONCEDIT idem Alexander IV. hoc loco Generali Seruitarum facultatem corrigendi subditos iuxta Ordinis instituta, & alia faciendi, quæ ad suum spectant officium, eaque alijs Fratribus idoneis committendi. De quo etiam priuilegio (potius communi iure) plura dicta sunt *tomo* 1. *cap.* 18. *& tomo* 4. *verbo Prælatus Regularis*, ac supra in Mari magno Prædicatorum *cir*, §. 23. & Minorum etiam *circa* §. 23. ac Carmelitarum *circa* §. 31. 74. *&* 92. & aliis locis.

9 Expendenda solum videntur verba illa: *Et ea alijs vestris Fratribus committere ad hoc idoneis, quoties expedierit, liberè valeatis*. Illis enim generaliter conceditur facultas committendi

di aliis Fratribus idoneis ea omnia, quæ ſpectant ad officium Generalis; eos videlicet conſtituendo Vicarios, Commiſſarios, vel loco tenentes ipſius. Ad quod deſeruiunt dicta *tom.3. verbo Commiſſio, Commiſſarius Regularis* & 4. *tomo verbo Vicarij Religionũ, & verb. Viſitator Regularis*. Deſeruit etiã per priuilegiorum communicationem ſaltem, priuilegium Greg.XIII. quo excommunicatione latæ ſententię Papę reſeruata afficit non admittentes dictos Commiſſarios, vel contra eos rebellãtes. Miranda *to.2. Man. q.15. ar.3.* Portellus *in Dub. Regular. verbo Commiſſarius in Addit. num.* 1. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut. 29. num.* 13. Vide dicenda inferius *circa* §.34. Vbi Innocent. VIII. declarat, & extendit hanc authoritatem Prælatorum.

Circa §. 4.

10 HOC loco Benedictus XI. Religionem, & inſtitutum PP. Seruitarum commendans, ipſorum etiam Regulam, & inſtitutiones expreſsè confirmat, etſi eam *quodammodo* confirmatam dicat a Sede Apoſtolica, eo ipſo quod eiſdem Religioſis conceſſerit, quod celebrare poſſint Capitulum Generale, ac in eo eligere Generalem; & habere in locis ſuis ſepulturam pro eis, qui illam elegerint.

11 Non conſtat quisnam Pontifex fuerit, qui ante hunc Benedictum conceſſerit dictam facultatem celebrandi Capitulũ Generale, & in eo Generalem eligendi. Credi tamen poteſt id ſolitos facere iſtos Religioſos, vel ex inſtituto Ordinis Sãcti Auguſt. quem profitentur, vel ex alio priuilegio veluti acceſſorio Ordinis inſtitutioni, & confirmationi, cum ſine Generali Prælato non poſſint conſiſtere, & talis Generalis electio pertineat ad totam Religionem congregatam. *ca. fin.* 16. *q.7. ca. Abbatem* 1. & 2. 18. *q.2. cap. cum dilectus de conſuet. §. Iubemus. Authen. de Sanctiſs. Epiſcop.* Vbi Doctores communiter, præcipuè Butrius, Cardinalis, Archidiaconus, Turrecremata. Item Rota *deciſ.65, n.1. p.1. Recent.* Sigiſmundus de Bononia *de elect. Prælat. dub.*101. *num.* 1.

12 Ex eo autem, quod Pontifex dicat in hoc priuilegio Regulam huius Ordinis *quodammodo exiſtere confirmatam*, eo quod

priuilegia à Sede Apoſtolica ipſi conceſſa fuerint, infertur, præter alios modos confirmandi, aut approbandi Regulam, ſeu Religionem aliquam à Doctoribus deſignatos, de quibus alibi dicetur, eſſe etiam hunc ſpecialem, videlicet priuilegia ipſi concedendo. Quomodo autem Religiones antiquitus confirmari ſolitas ab Epiſcopis, ſeu Diœceſanis, quandiu non fuerunt impediti à Papa, conſtat ex *canon. in nouo diſt.* 21. Azorio *tomo* 1. *inſtit. moral. lib.* 11. *cap.* 24. *q.* 5. Vaſquez *par.* 2. *diſp.* 165. *cap.* 4. *numer.* 38. Sanchez *lib* 5. *in decalog. capit. primo numer.* 15. *&* 20. Peirinis *tom.* 1. *priuileg. Minimor. in conſtit. vnica Pyrrhi.*

Circa §. 5.

33 HOC loco refertur Bulla Clementis Sexti, in qua, occaſione ſumpta, quod Petrus de Tuderto Generalis iſtius Religionis, malè, & partialiter in regimine ſui officii ſe gereret, reformationem incœptam à Benedicto XII. prędeceſſore, per Commiſſarios Petrum Prænestinũ, & Bertandum Hoſtienſem Epiſcopos Cardinales, nunc aggreditur; ſtatuta quædam à dictis Religioſis perpetuis futuris temporibus obſeruanda ſtatuens, & decernens.

34 Hic nota, quod iuxta dicta ſupra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 26. Summi Pontifices maximi zelatores Reformationis Religionum ſolent eſſe, vt conſtat ex Bullis Pij Secũdi, Pauli Secundi, & Calliſti III. relatis in Mari magno Carmelitarum §. 26, & 27. vbi etiam alia ad intentum. Quibus iunge, quæ diximus in opere de *Reformatione Regularium*, & 4. *to. verbo Reformati Regulares*, & ea quę habentur *in* §. 59. huius Maris magni, vbi Fratres, ac Moniales huius Religionis iubentur acquieſcere Reformationibus factis per Generalem, aut de illius commiſſione, & prohibentur laici ſub pœna excommunicationis ſe intromittere in illis, aut ipſis contradicere, aut procurare, quod alterentur, vel mutentur.

35 Nota etiam Statuta iſta, vtpote facta a Papa per modum decreti, Ordinationis, & prouiſionis perpetuæ, vt patet ex illis verbis: *Præfata, Capitula &c. examinauimus &c. expedire cognouimus ſtatuenda prouidimus, & inter, ac per eoſdem Fratres Seruorum perpetuis futuris temporibus obſeruanda*, non poſſe

vllo

vllo modo mutari à Religione ſine Papæ conſenſu, iuxta dicta *tomo* 1. *c.* 8. *nu.* 22. Rodriguez *to.* 1. *Queſt. Regular. q.* 10. *artic.* 4. Miranda *tomo* 2. *Man. q.* 29. *ar.* 8. Bonacina *de legib. diſp.* 1. *q.* 2. *punct.* 1. *n.* 16. Tamburinus *de iure Abbat. tomo* 3. *diſp.* 3. *quæſt.* 7. *nu.* 6. poſt alios, quos referunt. An verò poſſint explicari, aut abrogari pro caſu quo inutilia, aut illicita redderentur, dicam infra *circa* §. 25. in ſimili materia de ſtatutis à Papa confirmatis.

Circa §. 6.

16 STATVIT hic Pontifex, quod Capitulum Generale, quod omni anno celebrabatur, non celebretur niſi de triennio in triennium, & quod ad ipſum teneantur venire Generalis, Prouinciales, ſtudiorum generalium Lectores, Priores Conuentuales, & Diſcreti Conuentuum.

17 Hic nota, merito hunc Pontificem decernere Capitulorum Generalium celebrationem ſaltem de triennio in triennium. Cum enim Generales Religionum, & Prouinciales ſint vocati in partem ſolicitudinis Apoſtolicæ, curare debent debitis temporibus congregare Capitula, vt de reformatione Religionis, morum correctione, ac Regularis Obſeruantiæ reparatione, & conſeruatione agatur: ſecus negligentes ſe habentes circa id, à reatu mortalis culpæ non poſſunt excuſari: ſicut etiam Metropolitani ob eamdem negligentiam ab hac noxa non liberantur. Præcipitur enim illis in Concilio Tridentino *ſeſſ.* 24 *c.* 2. vt ſingulis trienniis Synodos Prouinciales celebrare faciãt, pro morum correctione, præceptorum obſeruatione, ac controuerſiarum determinatione; item, vt videatur quomodo Epiſcopi in ſuo munere exercendo ſe gerant, ac villicationis ſuæ reddant rationem, vt in eodem Concilio ſatis innuitur. Rationes autem, quæ militant, & vtilitates, quæ proueniunt ex celebratione Conciliorum Prouincialium ab Epiſcopis cum ſuo Metropolitano de triẽnio in triennium ad minus peragenda, eædem ferè militant in Religionibus, vt in eis Capitula generalia celebrentur. Præcipua autem eſt, vt obſeruantia regularis obſeruetur, labefactata reparetur, vitia expurgẽtur, virtutes, & virtutum ſectatores augeantur, atque ita Religio tota reformata proficiat. Victoria *in relect. de poteſt. Papæ, & Concil.*

Tam-

Tamburinus *de iure Abbat. tomo 3. disp. 1. quæs. 1.* & Rodriguez *tomo 3. Quæst. Regular. q. 47. art. 2. & 3.* piè deplorans, vt notaui *to. 2. c. 12. n. 13.* quod in dictis Capitulis omne tempus in electionibus, & prouisionibus Prælatorum, & officialium expẽdatur, & parum in iis, quæ pertinent ad morum reformationẽ. Vnde propterea eo loco dixi Capitula generalia, in quibus parum, aut nihil de Ordinis reformatione agitur, sed de aliis negotiis, prętensionibus scilicet graduum, officiorum &c. vix debere celebrari; eo quod pro huiusmodi rebus tam graues expensæ, & dispendia Religiosorum in itinere admitti non expedit.

18 Circa eos, qui iuxta statutum huius Pontificis, venire debent ad Capitulum Generale, nota, quod licet, iuxta dicta supra *cir. §. 4.* electio Generalis, quæ præcipuè facienda est in Capitulo Generali, pertineat ad totã Religionem, nihilominus quia incommodissimum esset, & ferme impossibile totam Religionem congregare, ideo vsu ferme necessario omnium Religionum cautum est, priuilegijsque Pontificum roboratum, vt solum capita, seu principaliores personæ Religionum ad Capitulum generale conueniant. Et ita Pontifex in hoc statuto solum vult vt Generalis, Prouinciales, Priores, Lectores &c. ad generale Capitulum accedant. Vnde omnes isti vocandi sunt, vt legitimè tale Capitulum celebretur, iuxta doctrinam communem DD. *in capit. quia propter de election. cap. Cumana, capit. cum Ecclesia eod. tit capit. cum dilectus de consuet.* Summistarum *verbo Electio*, & aliorum, qui de materia electionis tractant, specialiter Sigismundi de Bononia *de elect. dub. 9.* Francisci Mariæ Samuellij *de elect. Tract. primo controuers. 3.* apud quos multa de iis, a quibus tales vocandi, quomodo, & vbi. De quibus etiam, aliisque conditionibus electorum, vel eligendorum latè diximus *tomo 1. capit. 15. tomo 2. capit. 12. & 13. tomo 3. verbo Capitulum, & verbo Electio inter Regulares, tomo 4. verbo Prælatus Regularis.*

Circa

Circa §. 7.

19 DECERNIT etiam hoc loco Pontifex, vt Capitulum Prouinciale ſingulis annis celebretur, præſente Prouinciali, Prioribus, Lectoribus, & duobus diſcretis Conuentuum, vel ſaltem vno pro minoribus Conuentibus; & quod ei aſſiſtat Generalis per ſe, vel per Vicarium, ac quod in tali Capitulo ſtudentes Pariſiis, ſi opus fuerit, inſtituantur.

20 Huic annuę celebrationi Capituli Prouincialis applicari reſpectiuè poſſunt, quæ de celebratione Capitulorum Generalium ſuperius dicta manent, & quæ circa electiones ibi faciẽdas locis ſuperius relatis dicta ſunt. Addendum tamen, quod licet de tempore anni, quo dicta Capitula celebrari debent, nihil ſtatuatur a Pontifice, ſed relinquatur vſui, vel prudentię Prælatorum Ordinis; nihilominus, iuxta vſum Eccleſię antiquũ, & morem plurimarum Religionum congruentius eſt celebrari Paſchali tempore, ieiunijs quadrageſimalibus tranſactis, & circa id tempus, quo Spiritus Sanctus Apoſtolorum congregationem aduenies illuſtrauit. Henricus Boteus *de Synod. p.* 1. *quæſt.* 8. Gauantus *in prax. Synod. capit.* 2. Sanctorus de Melfi *in Commentar. in ſtat. Minorum capit.* 8. *ſtat.* 38. Licet etiam ob rationabilem cauſam poſſint etiam autumnali tempore celebrari. *capit. propter Eccleſiaſticas diſtin.* 18. ex Concil. Antiochen. *c.* 20. & Concilio Trident. *ſeſſ.* 24. *capit.* 2. *de reformat* idque obſeruant aliquæ Religiones, nec contradicunt relati authores.

Circa

Circa §. 8.

21 IN hoc §. decernit Papa Clemens VI. quod in quolibet generali Capitulo de triēnio in triennium, vt præmiſsum eſt, celebrando, debeat Generalis renunciare ſuo officio, & poſtquam renunciauerit, arbitrio Diffinitorum ipſius Capituli ſit illum amouere, & alium ſubſtituere, vel de nouo admittere ad Generalatum. Indulget etiam, quod Generalis legitimè electus eo ipſo tamquam ſi eſſet ab Apoſtolica Sede confirmatus, poſſit ſuum officium exercere. Declarat tamen, nullum niſi expreſsè profeſſum, & qui inter Fratres per viginti annos ſteterit, aſſumi poſſe in Generalem.

22 Circa primum illorum occurrit communis difficultas, an expediat Ordinum Generales perpetuos eſſe, ſeu potius temporaneos, trienniales ſcilicet, quadrienniales &c. Et, quamuis, iuxta dicta *tomo 1. c. 18. nu. 10.* ex Nauarro, Suarez, & Miranda, expedientius videatur, quod ſint perpetui, propter rationes ibi adductas, prout etiam tenent Azorius *tomo primo inſtit: moral. lib. 12. cap. 20. q. 21.* Samuellius *de elect. Tract. 3 diſp. 1. controuerſ. 2* & ita eſſe in vſu in antiquioribus Religionibus olim, prout in noſtra, & in Franciſcana ante annum 1517. ſicut ex Chronicis conſtat, idque modo receptum ſit inter Prædicatores, & Patres Ieſuitas, nihilominus, quia propter aliqua incōuenientia aut incommoda, quæ ſequi poſsunt ex diuturnitate Generalatus, Sedes Apoſtolica oppoſitum ſtatuit in multis Religionibus, prout in iſta Seruitarum, ideo ſtandum iudicio Sedis Apoſtolicæ, præſertim, quia res videtur arbitraria, & vtrimque diſputabilis. Ioannes Baptiſta Antonucius *in Catechef. Neapolit. lib. primo de ſim. priuat. capitulo 6.* Layman *in quæſtionib. canonic. capit. 17. quæſtion. 235.* Tamburinus *de Iure Abbat tomo primo diſputation. 23. quæſtion. 3. numero 4.* Diana *parte 3. Tract. 2. de dub. Regul. Reſolut. 124.* Samuellius *ſupra*.

23 Ex eo autem, quod in hoc ſtatuto decernat Pontifex, quod Generalis poſſit per Diffinitores Capituli Generalis iterum admitti ad Generalatum, vel amoueri, infertur Generalem eſſe

esse inferiorem Capitulo generali, iuxta dicta *tomo 2. capit. 13. num. 12.* Quod etiam tenent propter hanc rationem,& quia a Generali appellari potest ad Capitulum, Sigismundus de Bononia *de elect.dub.10.n.9.& 10.* & alii Expositores Regulę Sancti Francisci.

24 De secundo, scilicet, quod Generalis electus eo ipso est cõfirmatus *acsi ab Apostolica Sede confirmationis litteras habuisset*, prout dicitur in hoc statuto, imo ex communicatione priuilegiorum huius Religionis cum Prędicatoribus, Minoribus, Eremitis Sancti Augustini, & Carmelitis, tamquam verè ab eadem Sede Apostolica confirmatus, constat ex dictis supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 1.2. *&* 3. Minorum *circa* §. 1. Eremitarum Sancti Augustini *circa* §. 49. & Carmelitarum *circa* §. 30. *&* 68. Quibus in locis de hac materia actum est, & de alia, quæ etiam tangitur in hoc statuto, scilicet de facultate, quam habent Diffinitores in Capitulo generali deponendi Generalem, & propter quas culpas deponi possit.

25 Tertium vero, quod etiam tangitur in hoc statuto, scilicet, quod non possit eligi in Generalem, qui non fuerit expressè professus, conforme est iuri communi, iuxta dicta *tomo primo cap.15.num.25.& cap.18. num.5.* pręsertim ex *capit. nullus de elect. in 6.* Quartum autem de vigesimo anno in Religione requisito pro Generalatu obtinendo, ius est particulare huius Religionis; etenim, iuxta dicta eo *c.18. nu.9.* de iure communi non requiritur aliqua antiquitas in Ordine ad Officia, & Prælaturas. Cum autem Pontifex dicat, quod *nullus in Priorem Generalem eorumdem Fratrum eligi valeat, aut assumi*, nisi habuerit dictas conditiones, ideo probabilius est electiones non habentis illas ipso iure inualidas esse. Videtur enim Pontifex in hoc statuto dare formam seruandam in electione Generalis, ac per consequens inualidare actum contrarium, quia forma est indiuidua. Rota in vna Treuerensi *Abbatiæ* 20. Nouemb. 1624. corã Coccino. Romanus *cons.66.n.2.* Garzia *de Benefic.p.2.cap.1. n.59.* Sigismundus de Bononia *de elect.dub.103. n.3.* prout etiã denotatur clausula illa *nullus valeat.* Sanctorus *Commentarijs in statuta Minor c.8.stat.36 q.2.*me relato, post Siluestrũ, Reginaldũ, & alios. Quia autẽ Pontifex, dum loquitur de vigesimo illo anno Religionis requisito pro Generalatu obtinẽdo, dicit *Per viginti annos cõtinuos* ideo, iuxta dicta *to.3.verb.Annus n.5* & dicenda infra *cir.*§.12. tales 20. anni debent esse completi.

Circa

Circa §. 9.

26 STATVITVR hoc loco circa Diffinitores, quòd in Capitulo Prouinciali immediatè præcedenti Capitulum Generale eligatur in Diffinitorem Capituli generalis, vnus Frater prouidus, & maturus; Diffinitores vero pro Capitulis Prouincialibus eligantur in eisdem Prouincialibus Capitulis.

27 Prouidet iure optimo Pontifex hoc loco de Diffinitoribus tam Generalibus, quam Prouincialibus, postquam de Capitulis Generalibus, & Prouincialibus egerat, quia Diffinitores sunt præcipua capita Religionum, Coadiutores, Collegę, vel participes Generalatus, vel Prouincialatus, & sine quibus decidi nō possunt pręcipuæ causę Religionum. Vnde comparantur Romanis Senatoribus, a quibus cuncta Reipublicæ negotia expediebantur, & Diffinitores dicuntur, quia cuncta diffiniunt. Rodriguez *tomo* 2. *quæstion. Regular. quæst.* 45. *artic.* 2. Miranda *tomo* 2. *Man. q.* 17 *artic.* 2. Sigismundus de Bononia *de elect. dub.* 111. *nu.* 8. *&* 9. alter Rodriguez *in Compend. Resolut.* 51. *num.* 1. Tamburinus *de Iure Abbat. tom.* 3. *disp.* 1 *quæs.* 2. *num.* 18. Samuellius *de elect. Tract.* 3. *controu.* 3. Sanctorus *sup. Constit. Minorum cap.* 8. *stat.* 36. vbi eos vocat supremos Religionū Iudices, Assessores, Collegas, Syndicatores Prælatorum &c. Quomodo autem debeant ij Diffinitores suum votum, vel consilium dare, an incipiendo a maioribus, an a minoribus, & qualiter teneantur iuxta eorum conscientiam liberè respondere, ac de aliis ad ipsos spectantibus egimus *to.* 2. *cap.* 13. *n.* 20. & sequentibus, & præter authores ibi relatos agunt etiam Hieron. Rodriguez. *d. Resolut.* 51. Samuellius *d. controu.* & Sanctorus *supr. 2.*

28 Dubitat autem idem Sanctorus circa electionem horum Diffinitorum (quod etiam pro electione Generalis, Prouincialiū, & aliorum, de quibus fit mentio in his statutis deseruire potest) an electio Diffinitorum, in qua Præses Capituli nominat vocalibus siue per se, siue per alium, eos, quos vult eligi, sit canonica. Et respondet negatiuè, eo quod id sit contra libertatē electionis, cum ex tali nominatione sequatur, saltem moraliter loquendo, quod, vel ob timorem, seu reuerentiam Præsidis

discogantur Vocales eligere, quos ipse nominat; quod est contra ius commune *cap. vbi periculum §. cæterum de elect in 6. caeum locum. & cap. gemma de sponsalib.* Bullas, & decreta Pontificia, præsertim Clem. VIII. & Vrbani VIII. sub grauibus pœnis prohibentia subornationem, seu solicitationem votorum pro electionibus; pro quo etiam refert Nauarrum, Rodriguez, Mirandam, Castellinum, & alios. Sed quamuis huiusmodi doctrina admitti debeat, quando talis nominatio est, vel fuerit aliquomodo coactio Gremialium ad eligendum eos quos Præses vult, prout probant iura, & authores relati; si tamen solum fuerit per modum directionis, seu consultationis (qualis est sæpe necessaria, cum sæpius non sint dicti Gremiales bene informati de qualitatibus eligendorum, & Præses, vtpote grauior, & expertior eas melius cognoscat) valida, & canonica erit talis electio, iuxta dicta *to. 1. cap. 15. num. 24. & to. 2. cap. 12. nn. 32. & 35.* An autem idem sit dicendum de coarctatione eligendorum ad certum numerum, tres scilicet, vel quatuor, consule dicta *to. 1. eod. 15. num. 21.* præsertim in editione vltima Veneta anni 1645. *in Additionibus.*

Circa §. 10.

29 DETERMINAT Pontifex Prouincialis electionem faciendam in Capitulo prouinciali, & quòd sic electus infra mensem à tempore electionis eidem consentire, & confirmationem à Generali, vel eius Vicario petere debeat; quamque confirmationem vltra mensem non debeat Generalis differre, nisi ex iusta causa id faciat; tuncque possit, causa huiusmodi expressa, eam electoribus intimare, & de alio prouidere vsque ad immediatum Capitulum.

30 Hic notandum quòd quamuis iure communi tempus trium mensium tribui videatur confirmatori ad disquirendum de validitate electionis, iuxta dicta *tomo 2. cap. 12. num. 42. ex capit. quamsit de elect. in 6.* & Castellino ibi relato: nihilominus iure optimo Pontifex statuit, vt Generalis non differat confirmationem Prouincialis vltra mensem a die, qua petita fuerit, ad euitandum

tandum videlicet inconuenientia, quæ oriri ſolent ex dilatione confirmationis Prælatorum. Adde, probabile valde eſſe non eſſe iure communi tempus determinatum, & præfixum confirmatori ad diſquirendum de validitate electionis, nam *cap. quam ſit* relatum ſolum videtur requirere illos tres menſes ad hoc quod electus confirmationem petat; & *capit. nihil de elect.* quod Caſtellinus *de Canon. elect. c.* 14. *num.* 11. affert, ſolum dicit, quod confirmator *diligenter examinet* electionem &c. nullo illi ad hoc præfixo termino. Et ita tenent Panormitan. *in cap. poſtquã in fin. de elect.* Sigiſmund. de Bonon. *de elect. dub.* 45. *nu.* 3. & alii. Similiter ex eo, quod Pontifex in hoc ſtatuto decernat, quod electus in Prouincialem non omittat petere a Generali *humiliter* confirmationem, iafertur electum non notari ambitione, ſi confirmationem ſuæ electionis petat, cum non tam propriũ, quam Eccleſiæ negotium, confirmationem petendo, agere videatur *cap. quam ſit, & cap. cupientes de elect. in* 6. Panormitan. *in cap. exhibita nu.* 1. *de iudic.* Cuch. *inſtit, maior. lib.* 4. *tit. de confirm. poteſt. num.* 8. Sigiſmundus de Bononia *de elect. dub.* 44. *num.* 3. Samuellius *de elect. tract.* 1. *diſp.* 7. *controu.* 8. *concl.* 2. Addit autem prudenter Pontifex verbum illud *humiliter*, quia, iuxta dicta eo *cap.* 12. *nu.* 48. ſi electus importunè, & affectuosè inſtet pro confirmatione, non effugiet ambitioſi notam.

31 Occurrit tamen hic communis difficultas, an in caſu quo Generalis ſine cauſa iuſta, & rationabili negauerit confirmationem Prouincialis, vel caſu, quo illam dederit, non tamen peruenerit ad manus confirmati, ſeu electi, vel ex eo, quod in itinere perdita ſit, vel ab aliquibus ſublata, poſſit electus in Prouincialem ſuum munus exercere. Quæ difficultas etiam ſuo modo procedit in electionibus aliorum Prælatorum. Supponitur autem in hac quæſtione id, quod eſt certum, ſcilicet electum ad Prælatias nõ poſſe in earum exercitio ſe intromittere ante confirmationem, quia per electionem ſolum datur ius ad Prælatiam, non autem exercitium, iuxta dicta *to. 1. c.* 15. *n.* 35. & 36. & communem DD. teſte Mareſcotto *lib.* 2. *variar. reſolut. cap.* 35. *n.* 44. & probant Sigiſmundus *ſup. numer.* 1. & 2. ac Samuellius *numero* 1.

32 Et quidem, licet, vt credo, tam in hac, quam in aliis Religionibus per ſpecialia ſtatuta determinatum fuerit, quid faciẽdum illo caſu; dicendum nihilominus, quod ſi id determinatũ per ſtatuta non fuerit, attendendum eſt ad conſuetudinem

Reli-

Religionis, ita ſcilicet, vt ſi in ea ſit talis conſuetudo, quod electi poſſint pro illo, aut ſimili caſu ſuum officium exercere antequam confirmationem obtinuerint, poſſint id facere. Ratio eſt, quia, iuxta dicta ſupra in Mari magno Minorum *circa* §. 1. ad confirmationis formam non requiruntur determinata verba, ſed ſufficit aliquod factum, quo declaretur electus vt legitimè electus, conſuetudo autem eſt tale factum, tum quia ipſa eſt ſignum iuriſdictionis conceſſæ, quando Superior non contradicit, Bartol. *in l. 1. ff. de aqua pluu. arcend.* Panormit. *in cap. cum contingat. nu.* 10. *de foro competent.* tum quia ipſa habet tacitum conſenſum, & poteſt iuri derogare, ac dare iuriſdictionem, Decius in *capit. licet nu.* 46. *de elect.* Nauarrus *in ca. nullam* 18. *q.* 2. *num.* 52. *ad finem per cap. duo ſimul de offic. Ordinar.* & Suarez *de legib. lib.* 6. *c.* 14. *num.* 11. Ergo conſuetudine ſola introduci poteſt, vt ſine alia confirmatione electus poſſit ſuum exercere officium. Prout tenent Ancharan. *conſ.* 51. *per tot.* Imola *in cap. noſti de elect.* Thuſcus *littera E. concluſ.* 90. Decius *in cap. poſtquam n.* 21. *de elect.* Oldrad. *conſ.* 146. Sigiſmundus *ſupra dub.* 44. *numer.* 4. *et* 5. Samuellius *ſupra concl.* 3.

33 Si autem non adſit talis conſuetudo, nec ſit ratio dubitandi ad credendum Generalem, vel confirmatorem non confirmaſſe electum, credendum eſt confirmaſſe, eſto confirmatio ad electi manus non peruenerit, ac proinde etiam ante habitam confirmationem poteſt electus ſuum officium exercere. Ratio eſt, quia cum confirmatio electionis legitimę ſit debita ex parte Confirmatoris, ita vt ex iuſtitia, & non ex liberalitate teneatur illam concedere, *cap. fin. de elect. in 6. cap. poſtquam de elect.* ibi Doctores. & Rota *deciſ.* 240. coram Gregor. XV. quæ allegant, & ſequuntur Sigiſmund. *ſupra dub.* 45. *num.* 1. & Samuellius *ſupra diſp.* 8. *controu.* 1. *concl.* 1. nec credendum ſit Generalem, vel confirmatorem peccaſſe, aut inique ſe geſſiſſe, exiſtimandum erit verè confirmaſſe, ac proinde electum poſſe ſuum munus exercere.

34 Si vero conſtat Generalem nolle confirmare electionem Prouincialis ſine aliqua rationabili cauſa, tunc appellare poteſt electus veluti iniuſtè grauatus ad Protectorē, vel Sacram Congregationem, aut Papam, vt Generalem cogant ad confirmandum dictam electionem, vel ipſi illam confirment. Generaliter enim loquendo ſi is, ad quam ſpectat confirmatio electionis

ctionis, id renuat ſine rationabili cauſa facere, compelli ad id poteſt a Superiori ipſius, cum confirmatio electionis regulatur ſicut appellatio, quæ deuoluitur ab inferiori ad Superiorem . Rota *decis.* 615. *numero* 3. coram Seraphino, Sigiſmundus *ſupra numero* 2. *et ſequent.* Samuellius *ſupra concl.* 2. poſt Panormitanum, & alios . Interim autem credo exercere poſſe ſuum officium, tum quia ita videtur colligi ex præfato ſtatuto, & ne maneat Prouincia ſine Paſtore, tum à ſimili de licentia, quæ iniuſtè denegata habetur pro conceſſa, tum etiam, quia ſæpius Summi Pontifices dum agunt de confirmatione requiſita, pro valida electione concedunt, quod petita habeatur pro obtenta, vt patet in Bulla Sixti Quinti, quam refert Bordonus pro ſua Religione *Reſolut. 26. numero 92.*

Circa §. 11.

35 DECERNITVR hoc loco, vt Conuentus duodecim Fratres ad minus habentes eligant ſuum Priorem, qui infra quindecim dies poſt ſuam electionem confirmationem a Prouinciali petere debeat, & ipſe Prouincialis, ſi eam canonicam repererit, confirmare, alias procedere iuxta modum præſcriptum §. præcedenti de electione Prouincialis.

36 Hic notandum, ſtatutum hoc de Prioribus a Fratribus Conuentus eligendis conforme eſſe iuri cõmuni, iuxta dicta ſæpius, preſertim *t. 4. in fin. in Relectione circa electiones factas in quodam Cap. n. 86.* & ſupra in Mari magno Min. *cir. §. 3.* & in Mari magno Carmelitar. *circa §. 7. in expoſit. capit. primo Regulæ Carmelit. circa* §. 27. Quia vero ſolum loquitur Pontifex de Conuentibus habentibus ad minus duodecim Fratres, ideo aliorum Conuentuum minorem numerum Fratrum habentium Priores eligi poterunt vel a Diffinitorio Capituli Prouincialis, quod habet ſupremam poteſtatem in Prouincia, prout in noſtro Carmelitarum Ordine fit, vel inſtitui a Prouinciali, ſi ita conſuetudo Religionis fuerit. Maximè propter priuilegium Minorum in ipſorum Mari magno §. 3 & Carmelitarum in ipſorum etiam

Mari

Mari magno §. 68. vbi Prælatorum prouiſiones factæ aliter, quam per electionem, approbãtur. Quod verò tunc non ſit neceſſaria alia confirmatio diſtincta ab electione dixi *circa* §. 68. relatum. Quid autem ſentiendum pro caſu, quo Prouincialis nollet confirmare Priorem legitimè electum, intra quindecim dies a Papa in hoc ſtatuto poſitos, vel eſto confirmaret, talis confirmatio ad manus Prioris electi non veniret, collige ex dictis *circa* §. 10. præcedentem.

Circa §. 12.

37 STATVIT hic Pontifex, vt Prouinciales tantum durent per triennium, ita vt ad idem officium aſſumi non poſſint niſi poſt alios tres annos. Item quod Diffinitores Generales ad idem officium niſi poſt duo Capitula Generalia, nec Diffinitores Prouinciales niſi poſt duo Capitula Prouincialia, aſſumantur. Præterea quod Priores Conuentuales ſolum per vnum annum, vel ad longius per duos durare debeant.

38 Mens Pontificis proculdubio in hoc ſtatuto eſt tollere perpetuitatem, aut continuationem officiorum in Ordine, ad euitanda inconuenientia, quæ ex oppoſito oriri poſſunt. Quia autem dum loquitur de tempore, quo vacare debent Prouinciales, antequam ad alium Prouincialatum aſſumantur, dicit debere eſſe *per tres annos*, ideo, iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Annus numero* 5. ex Silueſtro, Azorio, & Portello, intelligi debet de annis completis, eo quod particula *Per* coniuncta accuſatiuo id denotet. Præſertim quia ſignificare hanc particulam conſummationem, ſeu perfectionem rei, cui adiungitur, ex Iuribus, & DD. multis comprobat Barboſa *in Tract. de dictionib. diction.* 250. *n.* 3. Idem etiam *ibidem nu.* 2. ex pluribus quoque Doctoribus comprobat etiam dictam dictionem, ſeu particulam *Per* coniunctam tempori, ſignificare continuationem totius temporis. Quod etiam ad hoc intentum deſeruire poteſt.

Circa §. 13.

39 STATVITVR hoc loco, vt Generalis in principio ſui officii debeat pręſtare iuramentum, quod erit fidelis *S.* Romanæ Eccleſię, & quod in exercitio ſui muneris ſecundum Deum, rectam conſcientiam, Regulam S. Auguſt. & ſtatuta Ordinis ſe habebit fideliter. Item quod Prouinciales, Priores, & Diffinitores etiam iurare debeant ſe geſturos fideliter in executione ſuorum officiorum

40 Circa hæc nota primo, hoc iuramentum diuerſum eſſe ab eo, quod fit in profeſſione fidei, de qua dixi *tomo primo capit. 18. num. 102. in ſecunda, & tertia editione, & tomo ſecundo cap. 13. num. 55. & cap. 18. num. 38. & tomo 3. verbo Fidei profeſſio*, quibus in locis egi, an huiuſmodi fidei profeſſio requiſita ſit pro prouiſis de Prælaturis, aut beneficiis Regularibus. Hoc ergo iuramentum, de quo in pręſenti, diuerſum eſt ab illo, quod ſit in tali profeſſione fidei, nam hoc tantum eſt de obedientia præſtanda S. R. Eccleſiæ, & fideli executione officiorum, illud vero, quod continetur in tali profeſſione fidei, non eſt de fideli, aut recta executione officiorum, & extenditur ad articulos, & dogmata fidei.

41 Nota ſecundo circa hoc iuramentum, quod cum ſit generaliter præſtitum, & ad multa ſe extendat comprehenſa ſub fidelitate *Sanctæ* Romanę Eccleſiæ, & fideli executione officiorum, ideo ne nimis propter ipſum grauentur conſcientiæ iurantium, reſtringendum eſt, vt quantum fieri poteſt, minus obliget, prout colligitur ex *capit. primo de iureiurando in 6 l. quidquid aſtringendæ ff. de verborum obligat.* & ex doctrina expreſſa Abbatis *capitul. cum Clerici fin. de verbor. ſignificat.* ſequitur Sanchez *lib. primo de Matrim. diſput. 9. numero* 11. & Bonacina *de iuramento diſput. 4. quæſtion. 1. punct. 16. numero 3.* Hinc, licet violantes hoc iuramentum in materia graui, ſeu magni momenti peccent mortaliter, iuxta communem DD. ſententiam; violantes tamen illud in re leui, aut parui momenti non peccant niſi venialiter, iuxta dicta *tomo 3. verbo Iuramentum quoad Regulares numero* 15. ex probabili doctrina Azorii, Suarez,

Suarez, Diane, & aliorum, vbi etiam alia ad intentum huius iuramenti. Hinc etiam, licet violantes huiusmodi iuramentum, quatenus est de exercendo fideliter officio secundum statuta Religionis, peccent mortaliter, quando talia statuta ad mortalem culpam obligarent, non tamen peccabunt mortaliter, sed solum venialiter, si ea solum ad venialem culpam obligent, prout a simili colligitur ex *Clem.* 1. §. *cum igitur in primis vers. declaramus de verbor. significat.* & tradunt Medina 1. 2. *quæst.* 96. *artic* 4. *& lib.* 1. *Summæ capit.* 16. §. 11. Sanchez *lib.* 3. *in Decalog. cap.* 14. *num.* 2. Fagundez *in* 2. *præcept. Decalog. lib.* 2. *capit.* 23. *numero* 7. post alios. Similiter an hoc iuramentum, quoad hoc punctum de statutis intelligatur de statutis tam editis, aut etiam de edendis, de statutis, quæ sunt in vsu, aut etiam de illis, quæ abrogata sunt, & alia circa hoc intentum vide Sanchez *d. t.* 14. *per totam.* & Fagundez *d. c.* 23. *etiam per totam.*

42 Nota præterea, quod licet verbum *debeat* quo vtitur Pontifex, dum loquitur de Generali præstituro iuramentum, sæpius inducat necessitatem, & præceptum, vt multis relatis iuribus, & Doctoribus comprobat Barbosa *in Tract. de dictionib. dict.* 77. *numero* 1. 2. 3. *&* 4. quia tamen, vt ipsemet *numero* 9. ex iuribus etiam, & Doctoribus confirmat, aliquando non importat necessitatem, sed decentiam, ideo in præsenti statuto solum hoc posteriori modo accipiendum credo, præsertim quia materia rigida, & odiosa videtur, ac per consequens restringenda, & quia cum postea est sermo de iuramento præstando a Prouincialibus, Prioribus, & Diffinitoribus, non est tale verbum, sed simpliciter dicit Pontifex *iurent*, quo denotatur non maiorem obligationem imponi Generali per verbum *debeat.*

43 Quæ sit Regula S Augustini, quam isti Patres profitentur, & de qua fit mentio in isto statuto, dum præscribitur Generali, quod debeat iurare, in executione sui officii se habiturum secundum B. Augustini Regulam, habes ex Mari magno Eremitarum S. Augustini *circa §. 26. numero* 83. vbi talis Regula extat.

Circa §. 14.

44 HORTATVR, & monet hoc loco Pontifex Fratres, vt neque per se, neque per alios munera, seu donaria suis Superioribus impertiantur, & Superiores, ne illa recipiant. Circa quod nota, quod quamuis hęc largitio, seu receptio munerum inter Superiores Regulares, & subditos, hoc loco solum sit sub consilio, & non sub prȩcepto, quia verba *hortamur, & monemus*, quibus vtitur Pontifex, consilium, & non preceptum important; aliunde tamen, scilicet ex Constitutione Clement. VIII. *de largitione munerum*, confirmata, & declarata sub Vrbano VIII. iuxta dicta *tomo primo capit. 6. numero 54. & tomo 3. verbo Dare, vel donare quoad Regulares numero* 5. sub præcepto prohibetur dicta largitio, seu receptio munerum. Maximè quando Prelati munus iudicum exercent, iuxta dicta *eo 3. tomo verbo Iudex, & Iudicium Regularium numero* 16. Vel visitatorum, iuxta dicta *to. 4. verbo Visitator Regularis numero* 11. Potest etiam esse aliquando simoniaca ista largitio, seu receptio munerum, si fiat pro consequendis dignitatibus Ordinis, Prouincialatibus, Prioratibus &c. iuxta dicta *tomo 1. c. 15. nu.* 28. *& to. 4. verbo Simonia quoad Regulares n.* 13. vbi etiam *n.* 29. an propterea incurrantur pœnæ contra Simoniacos impositę.

Circa §. 15.

45 CONCEDIT hoc loco Papa Vrbanus VI. ampliſſimam exemptionem iſtis Religioſis, ipſorumque locis ab omnibus, et quibuscunque Ordinariis, eos, et ea in ius, et proprietatem S. Petri, et ſub protectione ſpeciali, et immediata Sedis Apoſtolicæ ſuſcipiens, vt propterea ſuper ipſos, et ipſa nullam iurisdictionem exercere poſſint, aut cenſuram imponere, cum derogatione *cap. volentes* Innoc. IV. ac irritatione eorum, quæ in contrarium fierent. De quibus, quamuis in prȩcedentibus plura dicta ſint in ſimilibus priuilegiis aliorum Mendicantium, aliiſq. locis ibi relatis, alia etiam dicenda in prȩſenti, pro maiori rei notitia.

Et

46 Et primò circà illa verba *Omni iurisdictione, potestate, dominio* &c. nec etiam casu dato, quod Prælati huius Religionis negligentes fuerint in corrigendis suis subditis, posse Dominos Ordinarios exercere aliquam iurisdictionem, potestatem, aut dominium in illos, corrigendo, vel puniendo ipsos. Esto oppositum teneat Bordonus *Resolut. 7. numero 98.* eo quod delicta non debeant remanere impunita *l. ita vulneratus § quod si quis ff. ad Legem Aquiliam. ea. est iniusta 23. q. 4. cap. vt fama de sent. excommunicat.* Ratio autem nostræ doctrinæ est, quia, iuxta dicta *tomo 3. verbo causa Iudicialis Regularium numero 16.* propter negligẽtiam Prælatorum non deuo luitur causa correctionis Regularium ad Ordinarios, sed ad Prælatos Superiores, quos monere debent ipsi Ordinarii, atque ita non manebunt impunita delicta. Glossa *cap. graui de offic. Ordin. verf. corrigere*, & ibi Panormitanus, & Imola, Decius *cap. ad hæc numero 8. de priuileg.* Henriquez *lib. 7. de indulgent. c. 25. numero 4.* Sanchez *tomo 2. consil. moral. lib. 6. capit. 9: dub. primo numero 26.* Excipiens bene cum Henriquez casum Concilii Tridentin. *sess. 25. de Regularib. capit. 14.* quando scilicet Regularis extra Claustrum notorie, & scandalosè delinquit. De quo & nos eo *tomo 3. verbo Delinquens Regularis* per totum, & aliis locis ibi relatis.

47 Deinde circa verbum *visitatione*, quo vtitur etiam Pontifex in hoc priuilegio, nota, nunquam posse Ordinarios visitare Monasteria Regularium habentium hoc, & similia priuilegia, nisi quando habent curam animarum, & in iis, quæ pertinent ad dictam curam, iuxta dicta sæpius, præsertim *tomo primo capit. 11. numero 7. & 9. & tomo 2. cap. 5. numero 49.* & aliis locis. Vel quando sunt commendata Monasteria, in quibus non viget Regularis Obseruantia, aut si in eis viget, quando Superiores ipsorum admoniti ab Ordinariis, intra sex menses ea non visitant, iuxta decretum Concilii Trident. *sess. 21. de reformat. c. 8.* Imò Episcopum non se debere interponere in Monasteriis, in quibus viget Regularis obseruantia refert decisum a S. Congregatione Armendariz *in Addition. ad recopilat. Legum Nauarræ lib. primo tit. 6 de visitat. numero 98.* & ex ipso Barbosa *de offic. & potest. Episcop. parte 3. Allegat. 74. numero 16. & in locum Concilii relat. 1m numero 10.* Stephanus Vveyms *Constitut. 17. numero 9.* Nouarius *in Lucerna Regularium verbo Episcopus quoad Regulares num. 35.* Vide Hieronymum Rodrig.

in Compend. Resolut. 15. numero 15. vel quando illa Monasteria commendata sunt perpetuo vnita alijs Ecclesiis, vel pijs locis. Armendariz *supra numero* 100. Barbosa *d. numero 16. & supra locum Concil. relat. numero* 3. Vel denique quando Monasteria non subsunt Generalibus Capitulis, aut Episcopis, nec suos habent Ordinarios Regulares Visitatores, si monita in Congregationes non se redegerint, iuxta idem Concilium *Sess. 25. de Regularib. capit.* 8. Barbosa *d. allegat. 74. numero* 17 Bordonus *Resolut. 7. n. 95. & 98.* Vide dicta supra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 98. *numero* 501. & dicenda infra in Mari magno Minimorum *circa* §. 25. *numero* 84. dum est sermo de Monasterijs Regularibus, non visitandis ab Ordinarijs.

48 Quid importent verba illa huius priuilegij *In ius, et proprietatem B. Petri*, dixi supra in Mari magno Eremitarum Sancti Augustini *circa* §. 21. Quid etiam illa *Sub nostra protectione*, habes ex dictis in eodem Mari magno Eremitarum Sancti Augustini *circa* §. 10. *et 3. tomo* loco ibi relato. Et quid illa *Speciali, et immediatè*, ac illa *Soli, et immediatè Sedi prædictæ subiacere*, in eodem Mari magno Eremitarum §. 31. & 42. & Carmelitarum §. 5. 6. 33. 38. & 60. Derogatio etiam illa *c. volentes de priuileg.* habetur quoque in Mari magno Prædicatorum §. 36. & 46. Minorum §. 37. & 44. Eremitarum S. Augustini §. 32. & Carmelit. §. 71. quibus locis, & aliis ibi relatis de hoc puncto egimus. De priuilegio etiam isto, quatenus per illud conceditur non posse promulgare Ordinarios censuras contra istos Religiosos, dictum est in simili priuilegio Prædicator. in eorum Mari magno §. 46. Minorum §. 37. & 44. Eremit. Sancti Augustini §. 31. & Carmel. §. 71. Quomodo autem se gerere debeant isti Religiosi, & alij habentes similia priuilegia, si citentur ab Ordinarijs ad comparendum coram ipsis, in causis, in quibus sunt exempti, constat ex dictis *tomo 3 verbo Exemptio Regularium numero* 14. & in Mari magno Carmelitar. *circa* §. 60. & 98. vbi etiam alia ad intentum huius priuilegij.

49 De vi illius clausulæ *Ab omni iurisdictione, potestate, et dominio* sic habet Rota in vna Cæsaraugustana *Cameraria* coram Pirouano anno 1631. in exemptione quadam similibus verbis facta. *Ex quibus verbis cum aperte legatur Cameraria perpetuo exempta, et totaliter liberata a iurisdictione, et imperio Archiepiscopi, semper remanet derogatum iuri Ordinario cõpetenti. c. Abbas.*

te, vbi Panorm. numero 3. Cap. allegat. 315. numero 7. Vital. de ſupplen. neglig. Prælat. in rubr. numero 16. Selu. de Benef. parte 2 queſt. 22. numero 45. Gonzal. ſupra reg. 8. gloſſa 23. numero 20. Rot in Ferrarien. Prioratus quæ eſt decis. 308. numero 4. parte 1. recent Hęc in hac Rotæ decisione vtilia ad intentum.

Circa §. 16.

50 EXTENDIT hoc loco Papa Vrbanus VI. Constitutionem *Super Cathedram* a Bonifacio VIII. editam, & a Clemente V. in Concilio Viennensi innouatam pro Mendicantibus ad Religiosos Seruitas, ea dumtaxat ex parte, quæ est de confessionibus audiendis, pœnitentiis imponendis, & absolutionibus impendendis. Ita vt quantum ad hæc competat dicta Constitutio ipsis, sicut competit aliis Mendicantibus.

51 Quid contineat hæc Constitutio *Super Cathedram*, quibus Mendicantibus concessa, quibus postea communicata, quomodo a Concilio Tridentino moderata, & de aliis ipsam concernentibus, dictum in superioribus, in Mari magno Eremitar. S. Augustini *circa* §. 1. & 4. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 11. & 85.

52 Hic placuit adiungere, quæ nouissimè diebus istis, cum hęc scribebamus, contigere, spectantia sanè ad confessarios Regulares, de quibus agitur in hoc priuilegio. Cum enim Illustriss. & Reuerendiss. D. Episcopus Pisaurensis de an. præterito 1644. decreta quædam edidisset circa confessarios non solum sæculares ipsi subiectos, sed etiam Regulares exemptos ab ipsius iurisdictione; & Procuratores Generales Ordinum S. Congregationi Episcoporum, & Regularium conquererentur, quod essent noua, singularia, inaudita, & contra ipsorum exemptionem, & priuilegia; eadem S. Congregatio, re mature discussa, eam Eminentiss. ac Reuerendiss. D. Cardinali Ginetti nostri Carmilitani Ordinis dignissimo Protectori commisit, qui, solita prudentia cauens ne authoritas illius Illustrissimi pessundaretur, & Regularium exemptio læderetur, quasi media via procedens, eidem Illustrissimo decretorum ab ipso editorum moderationem, & declarationem præscripsit, litteris datis Romæ

mæ 22. Septembris 1645. & in Typographia Cameræ Apostolicæ impressis

53 Decreta illius Illustrissimi Episcopi, aliquibus eorum relictis hæc erant. *Nullus Confessarius secularis, vel Regularis, cuiuscunque Ordinis, gradus, & prærogatiuæ, ordinaria, siue delegata potestate fultus, & alia speciali nota, & mentione dignus, audiat Confessiones Sacramentales Pœnitentium vtriusque sexus, nisi per fenestrellam Confessionarij à nostris deputatis infra mensem à die publicationis præsentium approbati, & in Ecclesia, ianuis apertis, ac si fuerit secularis, indutus sit superpelliceo, Stola, & Bireto, Regularis vero stola, & habitu, quo vtitur in Choro, Sacerdotibus dumtaxat pœnitentibus, & infirmis non valentibus accedere ad Ecclesiam exceptis. Nec ob id Confessarius vsum habitus prædicti dimittere poterit. In casu vero magni concursus populi ad aliquam Ecclesiam, vbi plures adessent Confessarij approbati quam Confessionaria, illorumque ministerium necessarium, vel magna vtilitatis, & seruitij esse Curatus illius Ecclesiæ, vel Parochiæ arbitraretur, tunc Confessiones hominum duntaxat extra Confessionarium audiri poterunt. Infirmis solus ipsorum Parochus, vel Curatus ministrabit Sacramentum pœnitentiæ, vel si ægrotans alteri Confessario approbato suæ conscientiæ latebras aperire voluerit, tunc nostra vel Prælati Pœnitentis licentia, gratis, & in scriptis concedenda, prætedere debebit, nisi forsan, necessitate vrgente, anticipate fieri nequiuerit, sub qua ante, vel post obtenta præcipimus eidem Confessario, vt scribat attestationem suam; quod tali die administrauit Sacramentum pœnitentiæ N. ægroto, vt Curatus perillam sibi a Confessario illico, vel cum exactissima celeritate consignatam, reddatur certus de statu animæ sibi commissæ. Mulierum, & iuuenum imberbium confessiones ante solis ortum, vel post ipsius occasum, scilicet, cum incipit nocte scere omnino probibentur, & si infirmari contigerint, non alias Confessarius opus suum exercere valeat, quam si aperto ostio ipse, & ægrotans, vel si commodè fieri nequeat, omnino ipsemet Confessarius ab astantibus videri, non autem audiri possint. Restitutiones incertæ, vel eleemosynæ pro satisfactione per pœnitentes elargiendæ nullo pacto à Confessario, etiam requisito de ipsius consilio, suadeantur, nec proponantur; &*

malo

malto minus præcipiantur fieri sibi ipsi, vel Conuentui *, Monasterio , siue Ecclesiæ , cui fuerit addictus , etiam sub titulo eleemosynæ , vel cum obligatione celebrandi certum numerum Missarum , vel aliud opus pium perficiendi , sed relinquantur quoad electionem Ecclesiæ , loci pij , & miserabilium personarum totali arbitrio pœnitentis . Confessarij eleemosynas à pauperibus victum propriis laboribus , seu industria quærentibus , sponte oblatas recusare pro posse non desinant , doceantque rudes oppertunè non requiri ad integritatem , seu validitatem* Sacramenti *pœnitentiæ eleemosynarum ipsis faciendam elargitionem . A diuitibus vero enixis precibus oblatas nunquam propriis manibus recipiant , sed indicato altari , vel alio in Ecclesia destinato loco , ibidem pietatis propriæ absconditas eleemosynas pœnitentes dimittere poterunt : meminerint tamen , quod Christi fideles tunc maximi faciunt monita salutis , ab Ecclesiasticis emanata , & venerantur summopere Sacramentorum ministros , cum illos ab omni spe lucri , & suspicione auaritiæ longe abesse animaduertunt . Caueant præterea , ne vilibus , & terrenis inhiantes muneribus , grauioribus peccatis obiurgatione , & castigatione condignis conniuentes, Regni Cœlestis , vna cum pœnitentibus sua culpæ non bene dispositis , iacturam faciant . Confessionarium vt approbari possit , fenestrellam habebit crate lignea munitam eum foraminibus ita angustis , vt auricularis digitus ab vna ad alteram partem penetrare nequeat ; supra genuflexorium Pœnitentis apposita erit aliqua imago picta , vel typis excusa , seu ex quauis materia sculpta, vel constructa Sanctissimi Crucifixi , siue* Beatissimæ Virginis *, seu alterius Sancti , vel Sanctæ ; in alia vero parte à lateribus sedilis Confessarij in loco magis conspicuo , & commodiori affixa extabunt Bulla Cœnæ* Domini *, seu saltem illius compendium , & casus cum aliis præceptis , reseruati . Quod si tractu temporis prædictorum alterum defecerit , vel fenestrella deuastata , siue vnum , vel plura foramina dilatata fuerint , tunc tandiu auctoritas Confessarii in dicto Confessionario exercenda suspensa sit, donec ad integram præscriptam formam Confessionarium huiusmodi fuerit restitutum, vel restauratum.*

In

54 In litteris verò Eminentissimi, & Reuerendissimi Domini Cardinalis Ginetti ad præfatum Illustrissimum Episcopum pro moderatione, & declaratione præfatorum decretorum sic habetur post alia, quæ omittimus. *Questi Eminentissimi Signori han risoluto ch'ella dichiari, e moderi il medesimo Decreto nella seguente forma, cioè. Che li Confessori così secolari come Regolari volendo amministrare questo Sacramento à persone secolari di qualsivoglia sesso ò età si siano, debbano farlo in Chiesa con la stola al collo alla fenestrella del Confessionario, quali habbia i forami così angusti che non possa passarui il detto auricolare eccettuati però i casi d'infirmità, o d'altra precisa necessità, ò congruenza morale, ne quali possano confessare nella Sacrestia o altro luogo decēte col solo habito Regolare, e così anche per seruizio degl'infermi nelle loro case senza la precedente licenza del Parocho, purche lascino in scritto, e notifichino al medesimo Parocho d'hauerlo fatto. Che la visita de' Confessionarij V. S. l'incarichi a i loro Superiori Regolari, e rimuova dal suo Decreto quelle parole, che specificano certo genere di persone, come ancora le pene pecuniarie non solite à praticarsi co' Regolari, e Mendicanti, e la pena della sospensione ipso facto, stimata troppo rigorosa, e facilè à cagionare molti scrupoli. Così dunque eseguisca: e quando habbia notizia, che alcun Regolare abusi di questo Sacramento, proceda contro di esso conforme nella facultà, che se le conceda da Sacri Canoni, e dalle Constitutioni Apostoliche.*

55 Circa prædictas litteras nota primo, ex illis coniici alia decreta feciſſe præfatum D. Epiſcopum, quæ inter prædicta non continentur, circa hanc materiam, & quod S. Congreg. omnibus illis vult moderationem relatam adhiberi. Secundò, decretum illud de non audiendis confeſſionibus ſine ſtola, &c. conforme eſſe alii edito Romæ a Congregatione Apoſtolicę viſitationis, quod retuli *tomo primo capit. 19 num. 30.* Inſuper illud de admonendo parocho, quando Confeſſarius audit confeſſiones ægrotorum, etiam eſt conforme alii, quod eo loco *numero 31.* retuli, quod explicatum eſt a Sacra Congregatione, vt dixi ſupra in Mari magno Eremit. S. Auguſtini *circa* §. 1.

Maximè notandum, quod cum prædictus Dominus Piſaurenſis Epiſcopus adhuc perſiſteret in procedendo rigidè contra Regulares, nouiſſimè dum hic tomus typis mandatur ſub die 4. Auguſti currentis anni 1646. litteræ prodierunt ab Emin.

Car-

Cardinal. Caraſa nomine S. Congregat. Concilij, ab ipſo, & ab Illuſtriſs. D. Paulucio Secretario ſubſcriptæ, quibus eidem Dño Epiſcopo ſtrictè iniungitur, vt circa examen, & approbationem Regularium ad confeſſiones ſecularium audiendas, omninò, & ad amuſſim obſeruet declarationes eiuſdem Sacræ Congregationis, eiſdem litteris adiunctas. Videlicet vnam Salernitanam 15. Auguſti 1591. in qua S. Congregat. declarauit Confeſſarios ſemel approbatos poſſe a ſucceſſore approbantis iterum examinari, ab eodem verò Epiſcopo approbante nequaquam, ſi noua non ſuperuenerit cauſa, iuxta Conſtitutionem Pii V. quæ à Gregorio XIII. reuocata non fuit. Item aliam Carcharenſem, in qua idem deciditur. Item aliam Elborenſem, in qua Sacra Congreg. Concilij cenſuit Bullam Pii V. quæ incipit *Romani Pontificis* de Approbat. Confeſſ. Regul. ab Epiſcopis facienda non eſſe reuocatam per Bullam Gregor. XIII. qua priuilegia Ordinum Mendicantium reducta ſunt ad terminos Sac. Concilij; ſed ſecundum prædictam Bullam Pii V. Confeſſores Regulares, qui ad audiendas ſecularium Confeſſiones ſemel ab Epiſcopo in Ciuitate, & Diœceſi ſua prę uio examine approbati fuerint, ab eodem Epiſcopo non eſſe iterum examinandos: ab Epiſcopo autem ſucceſſore pro maiori quiete conſcientiæ ſuę examinari denuò poſſe. Item aliam Salernitanam 15 Auguſti 1597. vbi declaratur iuxta Conſtitutionem Pij V. Epiſcopum non debere Regularibus ad audiendas perſonarũ ſecularium Confeſſiones approbationem concedere cũ aliqua temporis præfixione, ſed idoneos repertos abſolutè approbare, & minus idoneos repellere. Item aliam pro 16. Ianuar. 1606. vbi declarauit Epiſcopum debuiſſe de rigore Regulares ſimpliciter ad Confeſſiones audiendas perſonarum ſecularium approbare, vel rèprobare. Cæterum ſi ad tempus approbati fuerint, non poſſe huiuſmodi Regulares eo tempore elapſo abſque noua approbatione confeſſiones perſonarum ſecularium audire. Inſuper Dominos Ordinarios non poſſe facultatem audiendi Confeſſiones omnibus ſimul vnius Conuentus Regularibus, eadem Sac. Congregat. inconſulta adimere. Item aliam pro die 22. Ianuar. 1597. vbi cenſuit Confeſſarium ad audiendas confeſſiones idoneum repertum approbari ſimpliciter debere, non autem ad tempus, atque ſemel ab eo ad id muneris præuio examine approbatum, non poſſe ab eodem iterum examinari, niſi noua ſuperuenerit cauſa.

Demum

Demum aliam pro die 8. Nouembris 1596. in qua cenſuit Epiſcopum minimè poſſe facultatem Regularibus audiendi confeſſiones ſecularium limitare, cum Regulares facultatem huiuſmodi ex priuilegijs a Sede Apoſtolica conceſſis obtinent; ideoque munus Epiſcopi ex decreto S. Congregationis Cap. 15. ſeſſ. 23. eſſe ipſos Regulares approbare, ſi idoneos illos iudicauerit, ſed minimè poſſe illis coarctare facultatem. Pro concordia autem huius declarationis cum aliis conſule dicta tom. 1. capitul. 19. numer. 8. Quo etiam loco alia ſpectantia ad hanc materiam.

55 Hic etiam nota, quod licet Domini Ordinarii poſſint examinare quoſcunque Religioſos ſibi præſentatos ad audiendas confeſſiones, etiam ſi ſint Lectores, Doctores, Graduati &c. iuxta dicta *to. 1. cap. 19. nu. 6.* hoc enim ſenſu intelligi debent eo loco dicta, nihilominus quando tales fuerint notoriè ſufficientes, & hoc conſtiterit ipſis Ordinariis, poſſunt illos ſine vllo examine ad confeſſiones audiendas admittere. Tum quia id videtur concedere Concil. Trident. *ſeſſ. 23. cap. 15.* illis verbis *Si illis videbitur neceſſarium, aut alias idoneus iudicetur*. Tum quia iſta eſt praxis plurium Epiſcoporum. Barboſa *in collectan. Doctor. in Concilij locum relatum n. 32.* Diana 7. *parte Tract. 11. reſolut. 33.* poſt Reginaldum, Coninch Fagundez, & alios. Hos tamen ſine examine approbatos poſſe etiam ſine cauſa ab eo munere confeſſariorum amoueri, quia cum iſtud priuilegium fuerit gratioſum, per illud gratificati nullum ius adquiſierunt, tenent Bordonus in Reſolutionib. Reſolut. 36. *n.* 9. & Diana ſupra poſt alios, & ſauet declaratio S. Congregat. quam referunt Sellius *in ſelect. Canon. c. 14. num. 17* Barboſa *ſup. num. 40.* & Gauantus *in Man. verbo Confeſſarius nu. 11.* Sed de hoc merito dubitari poteſt, ſi, iuxta dicta ſupra in Mari magno Erem, ſancti Auguſtini circa §. 1. & in Mari magno Carmelit. circa §. 85. dicatur cum multis eis locis relatis Epiſcopos in approbatione Mendicantium ſolum habere nudum miniſterium, et nõ tribuere ipſis aliquam iurisdictionem, ſed eam habere a iure communi in Clement. *Dudum de ſepultur.* ex hoc enim videtur ſequi non poſſe approbationem ipſis datam reuocare, etiam ſi examen non præceſſerit; præſertim cum Conc. Trident. verbis relatis id permittat.

Circa

Circa §. 17.

56 PRIVILEGIVM hoc loco relatum est Bonifacii IX. concedentis domibus Fratrum Seruitarum omnes libertates, immunitates, priuilegia, ac indulgentias a Sede Apostolica concessa domibus Fratrum Eremitarum *S.* Augustini. Addit Pontifex *Et vt eis vtamini liberè, sicut illi, vobis authoritate præsentium indulgemus.*

57 Circa quæ verba multa dici possent de communicatione priuilegiorum huius Religionis cum alia. De quo dixi *to.2.cap. 1. a nu.52. & tomo 4. verbo Priuilegia Regularium nu.* 24. Quibus adde ex vi huius priuilegii censeri etiam concessa huic Ordini ea quę domibus Eremitarum S. Augustini solum per communicationem conueniebant, etiam si ipsis immediatè concessa non essent. Habens enim priuilegium *ad instar* (quale est illud) alicuius priuilegiati, habet etiam illud priuilegium, quod talis priuilegiatus habet ad instar alterius priuilegiati, Oldradus *cons.* 300. Mandosus *de priuileg. ad instar glosa* 11. *a numero* 7. Narbona *de appellat. a Vicar. ad consil. Archiep. 2.par. fundam. 1. num.*38. Seraphinus Freitas *in Bullar. Ordin. S. Mariæ de Mercede in Schol. ad Bull.* 2. *Adriani* VI. Apud quem alia de hac materia.

58 Dubitari autem potest, an hoc priuilegium extendatur etiã ad concedenda domibus Eremitarum S. Augustini, ita vt etiam intelligantur concessa domibus Seruitarum. Et quidem ita videtur dicendum, eo quod Bullæ habent vim legis, & regulariter in futurum diriguntur, *cap. vlt. de Constitut.* & priuilegium recipiendi iura, & redditus cõprehendit impositos, & imponẽdos. Brunus *de augument. concl.*16. *nu.*5. *&* 6. Cauedo *decis.*113. *n.*1. *p.*2. Menochius *cons.* 201. *n.*150. *lib.*3. *& cons.*1105. *n.*5. *lib.* 11. Natta *cons.* 394. *num.*3. 4. *&* 5. *consil. num.* 19. Freitas supra *in Schol. ad Bullam* 3. *Leon. X.* Quia tamen Pontifex vtitur clausula illa *Ab Apostolica Sede concessa*, quæ videtur restrictiua solum ad concessa priuilegia, ideo non debet extendi ad concedenda, iuxta dicta supra in Mari magno Carmelitarum circa §. 105. ex Mandosio, Rodriguez, Miranda, & Suarez.

Con-

59 Confirmata poſtea eſt hæc Bulla a Martino V. vt patebit ex dicendis infra *circa* §.27.occaſione accepta ex nonnullis reuocationibus a Summis Pontificibus factis huiuſmodi,& ſimilium indultorum,priuilegiorum,Indulgentiarum &c. Vide dicenda eo loco, & *circa* §. 56. vbi Innocentius VIII.hæc omnia confirmat, & extendit ad indulta concedenda dictis domibus Eremitarum S. Auguſtini.

Circa §. 18.

60 STATVIT hoc loco idem Boniſacius IX. quod nullus Frater huius Religionis aſſequi valeat aliquam prælaturã, dignitatem, vel aliquod officium, ſeu beneficium per Fratres dictę Religionis gubernari,ſeu regi conſuetã,vel conſuetum, abſque Generalis pro tempore licentia,pręter quã ex indulgentia Sedis Apoſtolicæ faciente plenam, & expreſſam mentionem de hoc indulto. Irritum, & inane decernens quidquid in contrarium actum fuerit.

61 Priuilegium hoc notabile eſt, & vtile ſanè huic,& aliis Religionibus communicationem priuilegiorum cum illa habentibus, ad reprimendum ambitionem illorum, qui officia, ſeu beneficia Religionum ab aliis, quam à propriis Prælatis aſſequi procurant. Etiamſi obtineant ea à Papa, ſeu Sede Apoſtolica, niſi cum tali expreſſa mentione huius indulti obtineantur. Quamuis autem inutile videatur hoc priuilegium, ſi in Papæ conceſſione ipſi derogetur; ſi tamen non derogatur, manet in ſua vi, & vigore, & prouiſio quamtumuis à Papa facta, cenſebitur nulla, & irrita, prout in hoc priuilegio habetur. Conſonant ipſi ea, quę diximus *tomo 4. verbo Litterę Apoſtolicæ nu.7.* propter multa priuilegia Religionum, videlicet, non poſſe Regulares impetrare indulta aliqua à Sede Apoſtolica contra ſuę Religionis inſtituta, alias talia indulta pro nullis haberi debere. Cum enim impetrare officia ſeu beneficia Religionis à Papa, neſciente Prælato, proculdubio ſit contra inſtituta Religionis,quæ facultatem concedit dicto Prælato ad ea diſtribuenda, ideo talia priuilegia conformia ſunt iſti, de quo in præſenti. Vide etiam alia apud Ioannem de Cruce *in Epitome lib. 1. cap.6. dub.7. concl. 4.* Et dicta ſupra in Mari magno Eremitarum ſancti Auguſtini *circa* §.6. vbi oſtendi poſſe Prælatos Regulares

im-

imponere aliquas veluti penſiones ſuper beneficia regularia, quorũ prouiſio ſpectat ad ipſos, præſertim propter Rotæ deciſionem eo loco relatam. Quomodo autem Prælati ſe poſſint gerere contra eos, qui ſimiles gratias à Sede Apoſt. ſine aſſenſu ſuorum Prælatorũ obtinent, dixi eo verbo *littera Apoſtol. n.* 8. An vero Monachatus ſit beneficium (de quo ad intentum huius priuilegii dubitari poteſt) tractant Filiuc. *to.* 3. *tract.* 41. *c.* 1. *q.* 3 *n.* 11. & Candid. *to.* 1. *diſquiſ.* 18. *ar.* 2. & reſoluũt, quod ſi per monachatũ intelligatur ſolũ cooptari in numerũ Religioſorum, & habere ius petẽdi alimenta, ingrediẽdi Capitulũ &c. non eſt beneficiũ, bene tamen, ſi, prout cõtingit in aliquibus Monaſteriis Galliæ, & Germaniæ, contra Conc. Tridentini decreta, per illum habeat monachus ius ad exigendũ aliquos fructus, ex aliquo prędio Monaſterii, expendendos poſtea ad ſui arbitriũ,

Circa §. 19.

62 NOTABILE quoq. aliud priuilegiũ eiuſdẽ Bonif. IX. hoc loco continetur. Per ipſum enim conceditur Generali Seruitarũ pro tẽpore exiſtenti, vt exãmine pręmiſſo in quolibet Capitulo Generali eiuſdẽ Ord. poſſit creare vnũ Magiſtrũ in Theologia, cum licentia docẽdi in ea facultate, & priuilegiis Magiſtrorum Pariſienſium, abſq. eo tamen quod Religio teneatur illi aliquid vltra, quam antea tenebatur, concedere.

63 Circa quod priuilegium notat Archangelus Gianius in Annalibus huius Ordinis *Centur* 2. *lib.* 4. *c.* 5. poſtero anno a conceſſione illius celebrato Capitulo generali Taruiſii, Generalem vſum fuiſſe hoc indulto, indicatq. hunc vſum perpetuo ſeruatum fuiſſe. Ex quo elici poteſt, tutiori conſcientia vti poſſe hoc priuilegio, & alio ſimili eiuſdem Bonifac. IX. pro Ordine Prædicatorum, quod retuli *to.* 3. *verbo Gradus, & graduati Regulares n.* 5. alias Religiones, quæ cum iſtis communicationem priuilegiorum habent, quales ſunt Mendicantes præſertim. Quomodo etiã intelligatur illa clauſula huius priuilegii, *Seruatis Conſtitutionibus* (ſeu potius *conditionibus*) *Viennenſis Concilij, & alijs ſolemnitatibus in talibus fieri conſuetis*, dixi eo *n.* 5. in ſimili clauſula alterius priuilegii pro Ordine Prędicator. Meminit etiam huius priuilegii pro Prædicatoribus, & alterius pro eiſdem Innocent. VIII. quod retuli loco relato *n.* 4 Hieron. Rodrig. *in Compend. Reſolut.* 70. *n.* 1. vbi etiam *nu.* 4. de priuilegio alio Societatis Iesu ad conferendum gradus ſuis Scholaribus. Pro quo vide Bullam Pij IV. ir. Bullario Rodrig. in hoc Pontifice *n.* 5. & Bullã Gregorij XIII. in eodem Bullario in hoc Pontifice *n.* 22. & Caſtrum Palaum *p.* 3. *Tract.* 16. *diſp* 4. *punct.* 13. *§.* 6. vbi de hac re. Ex quibus omnibus magis confirmatur, id quod dixi in Mari magno Carme-

litarum *circa* §. 12. Religiosos videlicet, licitè posse recipere gradus, seruatis iustis conditionibus. Nota etiam hoc priuilegium Bonifacii pro Seruitis ampliatum esse ab Innoc. VIII. ad duos graduandos in quolibet Capitulo Generali, iuxta dicenda infra *circa* §. 51. Maximè nota in talium graduum collatione obseruandas esse conditiones præscriptas in priuilegio. Pro quo videnda, quæ dixi eo verbo *Gradus*, & *Graduati numero* 3. & Castrus Palaus *supra*.

64 Si autem quæras, an gradus suscepti a Religiosis contra voluntatem suorum Superiorum, Constitutiones suorum Ordinum, aut sine conditionibus assignatis in priuilegiis, ratione quorum illos suscipiunt, sint validi. Respondeo, quod stando in iure communi valida est susceptio gradus contra voluntatem Superioris, cũ nullus sit textus in contrarium; quoad Constitutiones vero Ordinum, attendendum est ad verba ipsarum; si enim solum id prohibeant, valida erit talis graduum susceptio; si autem clausulam irritantem contineant, omnino inualida erit. Pro quo vide dicta eo verbo *Gradus, & graduati n.* 3. Quoad priuilegia autem, quale est, de quo in præsenti, sine dubio dicendum, quod si non obseruantur cõditiones in ipsis positæ, nihil suffragari, & facta esse irrita, tales enim conditiones sunt veluti forma substantialis ipsorum, sine qua nihil efficitur. *l. qui hæredem* §. *vlt. ff. de condit. & demonstrat.* Suarez *de legib. lib.* 8. *c.* 13. & alii communiter. Vide Castrum Palaum *supra*, & Peirinis *in* Reg. *Minim. c.* 9. §. 41. *q. vnica.*

Circa §. 20.

65 CONCEDITVR hoc loco his Religiosis a Ioanne XXIII. Summo Pontifice, vt possint recipere quascunque domos, seu loca vbique, & ea ędificare cum Ecclesiis, & aliis necessariis, sine licentia Diœcesanorum, iure tamen Parochiali saluo, & quod Fratres in eis locis commorantes vti, & gaudere possint omnibus priuilegiis Religionis. Addit vero Pontifex huiusmodi domos, & loca recipi posse, *dote secundum ipsius Ordinis institutionem pro domibus, & locis ipsis concedend is primitus assignata*.

66 Circa quam clausulam nota, ideo a Papa positam fuisse, quia de iure communi necessaria est dotis assignatio pro fundatione Ecclesiæ, iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Ecclesia, seu Templum numero* 8. ex *ca. nemo de consecrat. dist.* 1. & notatur *cap.* 1. *de censib.* Glossa *in ca. secundum canonicam* 23. *q.* 8. Azor *tomo* 2. *instit. mor. lib.* 9. *capit.* 3. *q.* 7. Barbosa *in d. ca. nemo, & de offic. & potestat. Episcop.*

p. 3.

p.3. Allegat. 64. nu.3. & de iure Ecclesiastico lib. 2. c.2.n. 20. Quia ergo, quamuis Mendicantes licitè possint ędificare Ecclesias sine dote, ex Ecclesiæ consuetudine, vel quia sic sunt intellecta ipsorum priuilegia, prout dixi eo *n.* 8. & notat Barbosa loco relato *de Iure Ecclesiastico num.* 23. nihilominus quia Seruitę eo tempore non habebantur pro Mendicantibus, vt etiam constabit ex dicendis § sequenti, idcirco Papa exigit dotem pro fundatione domorum istius Ordinis.

67 Ex verbis illis in hoc priuilegio pro hoc Ordine positis *Quem in statu firmo, solido, et stabili volumus permanere*, colligi potest per illa approbatũ, & confirmatũ censeri ab hoc Pontifice. Hanc enim esse vim istorũ verborum dixi supra in Mari magno Carmel. *cir. §. 5. et 6.*

68 Facultas porro concessa in hoc priuilegio ad fundandum Monasteria sine licẽtia Diœcesanorum reuocata manet his temporibus, propter decreta Concil. Trident. & aliorum Pontificum, & S. Congregat. iuxta dicta *to. 4. verbo Monasteria Regularium n.* 2. & supra sępius in multis aliis priuilegiis aliorum Mẽdicantium similibus istis.

69 Quid etiam importet clausula illa *Iure Parochialium Ecclesiarũ saluo*, habes ex dictis in Mari magno Prædicator. *circa* §. 37. & 43. Minorum *circa* §. 41. Eremitarum S. Augustini *circa* §. 38. & Carmelitarum *circa* §. 57. & 87. & aliis locis ibi relatis. Nota etiam eandem concessionem impetrasse postea istos Patres a Martino Quinto in Bulla referenda infra §. 24. propter rationem ibi assignandam.

Circa §. 21.

70 CVM occasione accepta ex eo quod Seruitę haberent Ecclesias dotatas, prout ex priuilegio adducto § *præcedenti* elicitur, collectores charitatiui subsidii super omnibus etiã Ecclesiasticis personis, Mendicantibus exceptis, illo tempore impositi, eos ad solutionem talis subsidii compellerent habito ab Ioannem XXIII. Papam recursu, ab ipso in hoc priuilegio impetrarunt, vt non obstante tali suarum Ecclesiarum dotatione, exempti essent, sicut alii Mendicantes ab exhibitione illius, & similis, vel dissimilis subsidij a Sede Apostolica imponendi.

71 Nota priuilegium hoc iam non esse Patribus istis necessarium; siquidem ex Constitutione Pii Quinti, quæ incipit, *Romanus Pontifex* in Bullario Laertij *numero* 44. habetur Seruitas inter Mendicantes comprehendi, *eorumque domus, Monasteria, & loca, etiamsi in communi propria bona, tam mobilia, quam immobilia, & stabilia, ac alia quæcunque possederint*, Mendicantium vocabulo, *& omnibus & singulis Mendicantium priuilegijs eis quomodolibet concessis, vti pos-*

le, & debere, nec ſuper præmiſſis vllo vnquam tempore moleſtari poſſe. Prout in eadem Conſtitutione habetur. Vbi etiam additur: *Ac tam Concilij Tridentini, quam omnia, & ſingula alia decreta, ſtatuta, Ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicantibus loquentia ad omnes, & ſingulos Ordines præfatos, eorumque domos, & loca etiam propria bona, in communi tamen, retinentes, extendimus, & ampliamus, illaq. de illis loqui etiam auctoritate præfata per eaſdem præſentes declaramus.*

72 Quid importet charitatiuum ſubſidium, de quo in præſenti agitur, an ab Eccleſiis Regularibus debitum, & alia ad ipſum ſpectantia habes ex dictis in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 35. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 46. Cum autem nomine *Similis, vel diſſimilis* ſubſidii, quo Pontifex vtitur, intelligantur collectiones, impoſitiones, onera, &c. ideo pro illis videnda, quæ circa ſimilia priuilegia Mendicantium in hoc Opere ſæpius dixi, & dicenda infra circa §. 44. huius Maris magni, vbi hoc priuilegium ampliatur ab Innocentio VIII.

Circa §. 22.

73 CONTINETVR hoc loco confirmatio priuilegiorum Vrbani VI. ſupra §. 15. & 16. relatorum, facta à Martino V. nuper in Pontificem ſummum Conſtantiæ electo poſt ſublatum ſchiſma trium Pontificum.

74 Hic nota, quod quamuis Bullæ Romanorum Pontificum habeant vim legis, *l. 1. ff. de Conſt. Princip. §. ſed, & quod Principi inſtit. de iure naturali ca. ſi Romanorum d. 9.* Nauarr. *conſ. 33. numero 2. de pœnitent, & remiſſ.* Ideoque perpetuæ ſint, quouſque ab ipſo Pontifice, ſucceſſoreue reuocentur., *l. Arriani, l. de hæretic.* Corduba *in Regul. Sancti Franciſci capit. 10. quæſtion. 3. punct. primo parte 3.* Sanchez *lib. 8. de matrimon. diſput. 28. quæſt. 2. numero 47.* Vaſquez *1. 2. diſputat. 151. capit. 3. numero 16.* Suarez *de legib. lib. primo capit. 10. a numer. 4.* Salas *eodem tractat. diſputat. prima ſect. 9. a numero 60.* Nauar. *capitulo 27. numero 74.* Seraphinus Freitas *in Bullario Ordinis Sanctæ Mariæ de Mercede in proœmio*, nihilominus, quia tempore Vrbani Sexti, qui præfata priuilegia Seruitis conceſſerat, ortum fuit ſchiſma cuiusdam Clementis Septimi nuncupati, quem alii PſeudoPontifices poſtea ſequuti ſunt, ideo, & non obſtante, quod prædictus Vrbanus VI. legitimus Pontifex fuerat, vt *impugnationum eos alias forſitan contingentium*, (vt Pontifex inquit)

inquit) subduceretur materia, Apostolicam confirmationem à Martino Papa postularunt isti Religiosi. Et merito quidem, quia *factū non dicitur, quod non durat factum*, iuxta iuris axioma *l. si pro parte §. versum ff. de in rem verso*, Menochius *cons. 334. n. 19.* Farinacius *in prax. crimin. p. 4. cons. 60. nu. 72.* Gonzalez *ad reg. 8 cancellar. gloss. 63. num. 24. cum sequentib.* Barbosa post hos, & alios *in Axiomat. iur. axiom. 93. n. 14.* Potuit etiam esse alia ratio cur Religio Seruitarum confirmationem præfatā à Martino Papa postulauerit, quia scilicet ipse Martinus in Concilio Constantiensi *sess. 43. tit. de exēpt.* reuocauit omnes exemptiones concessas ab obitu Greg. XI. vsque ad illud tempus, ac per consequens etiā concessas ab Vrbano VI. qui post Gregorium XI. Pontifex fuerat, merito ergo propterea nouam à Martino confirmationem Seruitæ postulare potuerunt. De hac re in casu fere simili Rota in vna Ianuensi *Iurisdictionis* coram Ludouisio anno 1611.

Circa §. 23.

75 IDEM Martinus V. Fratribus Seruitis hoc loco concedit, vt in quibuscunque Ciuitatibus, locis, & terris, in quibus habent Cōuentus non habentes possessiones sufficientes pro victu Fratrum in illis commorantium, possint *ad instar Fratrum Ordinum Mendicantium*, mendicare, ac à fidelibus eleemosynas, & suffragia pro victu, & sustentatione petere, recipere, ac in vsus suos conuertere.

76 Notat hic Archangelus Gianius in Annalibus huius Ordinis *centur. 2 lib 5. c. 3. in titulo rapitis*, ex vi sanè huius priuilegij Martinum Papam omnium primum Seruorum Ordinem inter Mendicantes retulisse. Cæterum cum Pontifex non declaret hoc loco Religiosos istos esse Mendicantes, aut inter Mendicantes computandos, sed solum *ad instar Mendicantium* posse petere, & recipere eleemosynas &c. & dictio *ad instar* non importet identitatem, sed similitudinem, vt habent Baldus *cons. 232. nu. 2. vers. præterea lib. 1. et in l. 1. C. de patr. qui fil.* Cardinalis *in Clem. 1. nu. 5. notab. de iudic.* Mandosius *de priuileg. ad instar q. 1. nu. 2.* Tuschus *practic. conclus. tomo 2. littera D. concl. 296. num. 1.* & alii; ideo hoc non tribuitur huic Papæ, sed Pio V. iuxta dicta supra *circa* §. 21 & ita supponunt Rodriguez *tomo 1. Quæst. Regular. q. 55. art. 3.* alter Rodriguez *in Compend. Resolut. 94. nu. 7.* Erasmus à Cochier *de iurisdict. Ordin. in exempt. p. 1. q. 17. num. 16.* & Barbosa sæpius, præsertim *in Tract. de Appell. 1. verb. iur. appellat. 147. num. 4.* Et merito sanè, quia cum Mendicantes dicantur illi, quibus Regula, vel Constitutio possessiones, seu reddit⁹ non permittit, cum Seruitæ tempore Martini ex

ſuis Conſtitutionibus poſſeſſiones, ſeu redditus haberent, nec in eo diſpenſati, ſicut poſtea Mendicantes a Concilio Tridentino diſpenſati fuere, proculdubio pro eo tempore Mendicantes non erant. Vide dicta *to.2.c.1.nu.1.* Rodriguez *tomo 1.q.2. ar.9* Sanchez *lib.6.in Decalog. c.7.num.113.et 114.* & alter Rodriguez *ſup.n.6.*

77. Ex Clauſula autem illa in hoc priuilegio poſita, videlicet *Poſſeſſiones tamen, ſufficientes pro victu Fratrum in illis commorantium non habentes*, inferri videtur ex vi huius priuilegij non poſſe iſtos Religioſos petere eleemoſynas, aut ſuffragia, illaue recipere, niſi quando ipſorum Conuentus non habeant poſſeſſiones ſufficientes pro ipſorum victu. Hoc enim ex ipſa clarè denotari videtur. Pro quo vide dicta *tomo 1.c.6 num.43.* & in noſtro Opere *de Reform. Regular. c.16.et 17.* Eo tamen non obſtante, ex vſu, & conſuetudine Eccleſiæ habetur, quod etiam ſi iſti Religioſi, aut alii Mendicantes habeant neceſſaria pro victu poſſint, nihilominus mẽdicare pro cultu diuino manutenendo, & conſeruando, prout decet, aliiſque pijs, & ſanctis, ac Eccleſiæ vtilibus exercitijs. Quod etiam includi videtur in hoc priuilegio, cum Pontifex in motiuo conceſſionis illius, dicat: *Nos igitur, qui diuinum cultum noſtris temporibus non minui, ſed augeri intenſis deſiderijs affectamus* &c. An verò caſu, quo cultus diuinus ſufficiẽter celebris ſit, expediat magis eleemoſynas in egenorum neceſſitatibus ſubleuandis erogare, cõſule Panormitanum *c. fin. de verbor. ſignif.* Silueſtrum *in Summ. verbo Decima q.2* Rodriguez *to.3. Quæſt. Regular. q.20. ar.2.* & eius Compendiatorẽ *Reſolut. 103. num. 2.* & pro Clauſula illa *Pro victu Fratrum* vide dicta in Mari magno Carmelitarum *n.505.*

78. Quid intelligatur in hoc priuilegio *Suffragiorum* nomine, dum Pontifex concedit his Religioſis facultatem illa perẽdi, & recipiendi, colligi poteſt ex dictis 4. *tomo verbo Suffragia* Credo nihilominus ſuffragiorum nomine in præſenti precipuè intelligi ſtipendia, ſeu eleemoſynas, quæ pro Miſſis celebrandis dari ſolent, & ita colligi videtur ex Gianio relato, dum inquit, quod Auerardus de Medicis ea tempeſtate (quaſi propter hoc priuilegium) pro anima Ioannis Papæ tunc Florentiæ defuncti non modicam pecuniam Fratribus obtulerit, vt credo, pro Miſſis dicendis. Poſſe autem Sacerdotes etiam Regulares recipere ſtipendia pro Miſſis celebrandis, illa ſcilicet, quę communi lege, aut conſuetudine taxata ſunt, conſtat ex dictis *tomo 1.c.21.nu.4.* vſu Eccleſiæ, & communi doctrina Doctorum, qui id extendunt ad Sacerdotes etiam diuites, de quo Gloſſa, & Doctores *in cap. Clericos 1.q.2.* S.Thom. *quodlib.6.art. 10.* Gabr. *ſuper can. Miſs. lect.28.* Sotus *de iuſt. et iur. lib. 9.q. 6. art. 1.* Nauarr. *Man.c.23. num.102.* Suar. *tom.3. in 3. p. diſput. 86. ſect. 3.*

con-

conc. 1. *et* 2. Aragon *de iust. et iure q.* 100. *de Simon. a.* 2. *dub. de Cler. uite.* Posseuin. *de offic. Cur. cap.* 2. *num.* 20. Molfes. *promptua. iur. tomo* 2. *tract* 5. *c.* 16. *num.* 14. & Fraxinellus *in disput. de Sacerd. obligationib. sect.* 3. *præuot.* 1. §. 4. Ne autem ex eo quod Pontifex Martinus in hoc priuilegio concedat Fratribus facultatem recipiendi, & petendi dicta stipendia Missarum pro victu ipsorum, inferat aliquis posse ipsos, aut quoscunque alios, plusquam vnum stipendiũ pro vna Missa recipere, ratione paupertatis, vel indigentiæ, consulat dicta *tomo* 4. *verbo Missa num.* 10. *et seqq.* vbi etiam *num.* 21. *et seqq.* an sint aliqui casus, in quibus id facere possint.

Hic obiter nota circa Missarum reductionem, quod reductiones factæ à Sanctissimo, vel à S. Congregatione in aliquo Monasterio, seu Conuentu, vel Ecclesia seruire non possint propter communicationem priuilegiorum quantumuis amplissimã, aut alia quauis de causa pro aliis Monasteriis, Conuentibus, seu Ecclesiis, prout dixi *to.* 4. *verbo Missa num.* 31. in nouissima impress. Venetiarum anni 1646. Immò ea de causa emanauit Decretum S. Congregationis Concilii die 10. Nouembris eiusdem anni 1646. quod apud me habeo authenticè subscriptum ab Eminentissimo D. Cardin. Carrafa, & Illustrissimo D. Paulutio Secretario, qui pro sua benignitate illud ad me misit. In hoc autem decreto, conformiter ad aliud S. Congregationis Indicis, per quod librum Philiberti Martini, in quo oppositа doctrina continebatur, suspendi fecit, declarat, & decernit eadem S. Congreg. Concilij, *Gratias huiusmodi reductionis Missarum ad certum numerum, vel certam summã aut quantitatem eleemosynæ, non posse suffragari, nisi duntaxat illis Monasteriis, seu Ecclesiis, aut Ordini Regularium, quibus ex causis peculiaribus concessæ fuerunt, & protempore conceduntur, non obstante quacunque ampliſſima Communicatione priuilegiorum, etiam inter mendicantes (quam nullius valoris ad hunc effectum esse declarat, ac decreuit.) Præcipiendo omnibus, & quibuscunq. Regularibus etiam speciali nota dignis, vt si huiusmodi scriptorum opinioni, vel priuilegio Communicationis innixi tales Missarum reductiones in suis Ecclesiis, aut Monasteriis, seu Ordinibus facere ausi fuerint, eis nullatenus vti possint, sed adstrictos, & obligatos remanere ad eundem Missarum numerum, ad quem antea tenebantur, reductiones prædictas irritas decernens, & inanes.*

79 Ampliat hoc priuilegium Innoc. VIII. *infra* §. 61. vbi etiam alia ad intentum. De quo etiam in fere simili materia pro Prædicatoribus, & Minoribus in Bulla *Aurea* dicta §. 5. pro Erem. S. Augustini in ipsorum Mari magno §. 51. & pro Carmelitis in ipsorum etiam Mari magno §. 70.

Circa §. 24.

80 PONITVR hoc loco concessio alia Martini V. pro istis Religiosis, similis omnino alii Ioannis XXIII. de qua supra §. 20. ad recipiendum videlicet quascunq. domos, & loca vbique, cum dote tamen competenti, ac in eis fundandi, seu ædificandi Ecclesias, & quod in eis degentes Religiosi omnibus priuilegiis suæ Religionis vti valeant.

81 Petita est hęc gratia a Pontifice non obstante alia simili Ioannis XXIII. ad obuiandum proculdubio calumniis illorum, qui dicere possent prædictum Ioannem, eo quod eius tempore schisma fuerit, non fuisse legitimum Pontificem. sicut in simili diximus in alia confirmatione priuilegiorum Vrbani VI. ab hoc eodē Pontifice facta *supra* §. 22. Adde, quod geminata Bulla, seu geminatæ litteræ habent vim motus proprii, qui exprimendus esset. Paris. *cons.* 9. *n.* 21. *lib.* 3. Decian. *cons.* 46. *num.* 43. *lib.* 2. Curt. *cons.* 310. *n.* 131. vbi quod tollunt omnem subreptionem, refert Cardin. Tuschus *concl.* 28. *n.* 49. De quo etiam ex aliis Doctoribus Seraph. Freitas *in Bullario Ordinis S. Mariæ de Mercede in Bulla septima Vrbani* VIII. addens etiam cum aliis, confirmationes Bullarum per multos successores habere vim iuramenti. De quo alias.

81 An autem de dedicatione harum Ecclesiarum Regularium possit fieri officium, & dici Missa, sicut de Ecclesiis consecratis fieri potest, dixi supra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 103 *numero* 518.

Circa §. 25.

82 REFERT hoc loco idem Martinus V. qualiter Fratres, & Sorores *de consortio Seruorum Beatæ Virginis* nuncupati seruauerint quandam Regulam, siue religiosè viuendi formam cum quibusdam honestis, & rationabilibus, ac regularis disciplinæ congruentibus statutis, eaque confirmat, ac præcipit perpetuis futuris temporibus à prædictis Fratribus, & Sororibus obseruari.

83 Nota primo huiusmodi Fratres, & Sorores *de consortio Seruorum Beatæ Virginis* nuncupatos esse idem, ac Tertiarios aliorum Mendicantium, prout colligitur ex Gianio relato *in Annalib. huius Ordinis cent.* 2. *lib.* 5. *cap.* 7. Secundò, ex eo quod dicantur *de consortio Seruorum*, colligi potest id quod diximus *tomo* 2. *c.* 14. *num.* 14. scilicet, posse huiusmodi Tertiarios, seu Tertiarias, Fratres, seu Sorores tertij Ordinis appellari; ita vt primus Ordo sit Fratrum Religiosorum, secundus fœminarum Religiosarum, seu Monialium.

Ter-

Tertius laicorum, qui ſunt de conſortio talis Religionis. Ex eo etiam quod Pontifex dicat in narratiua huius Bullę dictos Fratres & Sorores obſeruaſſe quandam *religiosè viuendi formam*, ſeu ſtatuta *regulari diſciplinæ congruentia* elicitur id quod diximus eo *c.* 14. *n.* 7. ex Suarez ibi relato, modum viuendi iſtorum aliquo modo, lata ſcilicet ſignificatione, & analogicè Religioſum appellari poſſe. Ordinem etiam appellari poſſe eo *n.* 7. dictum manet.

84 Nota præterea, quod cum huiusmodi ſtatuta approbata, ſeu confirmata ſint a Papa non per modum decreti, aut Ordinationis ipſius Papæ, ſed per modum cuiuſdam priuilegii, & in fauorem Religionis, ideo cum liberum ſit cuicunque priuilegiato recedere a proprio priuilegio, poteſt Religio mutare illa, addendo, vel diminuendo, iuxta *to.* 1. *c.* 8. *nu.* 22. ex Rodriguez, & Miranda ibi relatis, quibus iunge Sigiſmundum de Bononia, Bonacinam, & Tamburinum relatos ſupra *circa* §. 5. Nec obſtat quod Papa dicat ea confirmare *ex certa ſcientia*, ex quo videtur colligi hanc confirmationem non eſſe accidentalem, & acceſſoriam, ſed eſſe veluti conceſſionē nouam a Papa immediatè editam, ac per conſequens talia ſtatuta alterari non poſſe. Reſpondeo enim quod etſi verum ſit clauſulam *ex certa ſcientia* poſitam in confirmatione priuilegiorum habere vim nouæ conceſſionis, iuxta dicta *tomo* 3. *verbo Clauſula num* 29. quod & ex Rotæ deciſionibus ſequitur Barboſa *in Tract. de Clauſ. Clauſul.* 59. *n.* 19. & 20. cui fauet Hieronymus Rodriguez *in Comp. Reſolut.* 90. *nu.* 35. nihilominus hoc debet intelligi, quando Princeps aliquid concedit ex ſe ipſo, & non ad inſtantiam partis, prout habet idem Barboſa *ſupra n.* 47. ex Seraphino *de priuileg. iuram. priuileg.* 107. *n.* 38. Quia ergo confirmatio horum ſtatutorum eſt ad inſtantiam partis, vt patet ex illis verbis Bullę *huiuſmodi ſupplicationibus inclinati* &c. *illa confirmamus* &c. ideo non habet vim nouæ conceſſionis, ſed vt aliquid acceſſorium *argum. l. omnium* C. *de teſtam.* & *c. cum acceſſiſſent de conſtit.* & *c. dilecto de præbend.* ac proinde, vt dixi, immutari poſſunt a Religione. Licet ſatis probabiliter dici poſſit oppoſitum, præſertim quia Papa loquens de ipſis addit *Regulam, ſiue viuendi formam eandem per ipſos Fratres, & Sorores præſentes, & poſteros volumus, & mandamus perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obſeruari*. Hæc enim denotant Papam velle hæc ſtatuta cenſeri veluti ab ipſo edita.

85 Duo tamen ſunt certiora in hac parte, primum, quod eſto mutari non poſſint a Religione, nihilominus poſſunt ab ipſa declarari, & interpretari, tum iure communi, quia hoc videtur neceſſariū ad bonum regimen Religionis, tum propter aliqua priuilegia, quæ ad hoc adduci ſolent. Hieron. Rodriguez *ſupra* ex alio Rodriguez

tomo primo Quæſt. Regular. q.68. ar.6. Sanctorus *in Commentar ſuper ſtatut. Minor. c.12. ſtatut. 12. dub.4.* Secundũ eſt, quod caſu quod curſu temporis aliquod, vel aliqua ex huiuſmodi ſtatutis illicita, ſeu inutilia redderentur, non obſtante prædicta confirmatione, poſſe abrogari a Religione, imo cenſeri abrogata, quamtumuis habeat ipſorum confirmatio clauſulam illam *ex certa ſcientia*. Ratio eſt, quia confirmatio Papę nunquam extenditur niſi ad vtilia, & licita, & in illicitis, & inutilibus nihil operatur. Felinus *in c. Eccleſ. S. Mariæ n.4. in fin. de Conſtit.* Tuſchus *concl.340.n.42.* Surdus *conſ.47.n.19.* Rota *deciſ.780.n.6. p.1. diuerſ.* & alij apud Barboſ. *ſupra n 52. & 53.*

Circa §. 26.

86 CONTINENTVR hoc loco ſtatuta prædicta pro Fratribus, & Sororibus de Conſortio Seruorum B. Marię Virginis, & quæ a Papa Martino V. confirmata diximus *§. præcedenti*. Primum eſt, de qualitatibus, & conditionibus requiſitis pro recipiendis ad hunc Ordinem. Secundum, de habitu, & indumentis tam Fratrum, quam Sororum. Tertium, de modo, & cæremonijs obſeruandis in talium receptione. Quartum, de profeſſione facienda. Quintum, de prohibitione egrediendi ab hoc Ordine, aut ad ſæculum reuertendi, non tamen de tranſeundo ad aliquam Religionem approbatam, vbi tria vota emittuntur. Sextum, de horis canonicis; ſeu precibus dicendis. Septimum, de ſurgendo ad Matutinum. Octauum, de confeſſione, & communione. Nonũ, de ſilentio. Decimum, de reuerentia exhibenda Eccleſiarum Prælatis. Vndecimum, de ieiunio. Duodecimum, de abſtinentia à carnibus. Tertium decimum, de vagis diſcurſibus, ſeu deambulationibus vitandis. Quartum decimum, de armis nõ portandis. Quintum decimum, de infirmis viſitandis, & adiuuandis. Decimum ſextum, de ſuffragijs pro defunctis. Decimum ſeptimum, de inſtitutione Superiorum. Decimum octauum de officio Correctoris, & Prioriſſæ. Decimum nonum, de correctione Fratrum, & Sororum. Vigeſimum, de ſubiectione illorum ad Prælatos Ordinis. Vigeſimũ primum, de facultate ad diſpenſandum. Vigeſimum ſecundum, de obligatione horum ſtatutorum.

87 Circa quæ præter notata ab Archangelo Gianio Florentino in ſpeciali tractatu ſuper iſtam Regulam, generaliter notandũ, quod, cum plura illorum habeantur, vel ſint conformia ijs, quę habentur in Regulis Sancti Auguſtini, Beati Alberti, & S. Franciſci, ideo prædictæ Regulæ, quæ ſunt in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 26. Minorum §. 1. & Carmelitarum §. 7. ad hoc propoſitum deſeruiunt.

uiunt. Similiter Regula pro Tertiariis Carmelitarum, de qua ſupra in Mari magno Carmelitarum circa § 84. cum ſimiliter multa cõtineat conformia Regulæ iſti Fratrum, ſeu Sororum de conſortio Ordinis Seruitarum, ad hoc etiam intentum deſeruit. Iuuant quoque dicta *tomo 2. c. 14. per totum*, vbi de huiuſmodi Tertiariis Regularium dictum eſt.

88 Specialiter autem ex dictis eo loco *numero* 24 & ex iſtis ſtatutis, infertur hoc inſtitutum Tertiariorum valde, multumque differre à Congregationibus, ſeu Confraternitatibus merè, & purè laicalibus, quas habere ſolent Religiones. Cum conſtet horum Tertiariorum inſtitutum eſſe ſub Regula, & cæremoniis ab Eccleſia approbatis, cum profeſſione, vel promiſſione aliquorum votorum, vel alicuius Regulæ, præceptorum &c. habitu etiam quaſi ſimili Religionibus, quarum ſunt Tertiarii, & obedientia ſub Prælatis earumdem Religionum, quę omnia non competunt Congregationibus, ſeu Confraternitatibus Laicorum. Vt propterea ſæpius Sũmi Pontifices, vt patet ex dictis *c. 14. numero* 7. & ſupra *circa* §. *præcedentem*, ac ex eadem hac Bulla ſæpius, hoc Tertiariorum, aut Tertiariarum inſtitutum Ordinem appellent. Quæ animaduertenda duxi propter aliquos parum doctos, qui huiuſmodi inſtituta confundunt.

89 Deinde, quod attinet ad qualitates, ſeu conditiones requiſitas pro huiuſmodi Tertiariis, quæ ponuntur in primo ſtatuto, addendum illis eſt id, quod ex decreto Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium retuli eo *c. 14. num* 29. ſcilicet, fœminas Tertiarias admitti non poſſe ad habitum. niſi *ſpectatæ vitæ fuerint, & annorum ſaltem* 40. *quæ de proprio habeant vt inde ſufficienter viuere poſſint, & non cum alijs viris, quam cum conſanguineis, vel affinibus in primo tantum gradu ſibi coniunctis cohabitent, & ab Ordinario loci licentia prius impetrata, qui non aliter eam concedat quam ſi ei de prædictis qualitatibus diligenti prauio examine conſtiterit.*

90 Præterea etiam quoad ſecũdum ſtatutum de habitu quem prædicti Fratres, et Sorores Tertiarii, et Tertiariæ geſtare debent, addendum eſt id, quod eadem Sacra Congregatio, prout loco relato dixi, videlicet quoad fœminas. *In habitu vero deferendo omnino abſtineant a velo ſupra caput quod* Superiotum *vocant, a pectorali vulgo* Sottogola, *& a patientia*. Vide etiam pro hoc Regulam pro Tertiariis Carmelitarum in ipſorum Mari magno §. 84.

91 Quoad quintum verò ſtatutum de prohibitione facta huiuſmodi Fratribus, et Sororibus non egrediendi ab hoc Ordine poſt profeſſionem in illo factam, niſi ſolum ſi velint ad aliquam Religionẽ ex approbatis tria vota ſolemnia profitentibus tranſire, nota, quod

quod cum postea in 22. *statuto* dicatur huiusmodi Regulam, siuè statuta nullatenus ad culpam obligare, propterea videtur dicendum relinquentes huiusmodi Ordinem non peccare, saltem mortaliter, licet vix excusari possint à veniali, eo quod faciant contra suam professionem, in qua quilibet eorum dicit: *Profiteor velle me de cætero viuere secundum formam, & Regulam Fratrum, & Sororum dicti Ordinis vsque ad mortem*. Nihilominus non dici debere apostatas dixi eo *cap.* 14. *numero* 23. *& tomo* 3. *verbo Apostata, & Apostasia num.* 5. Alia circa transitum Tertiariarum tanguntur infra *circa* §. 37.

92 Quoad decimum nonum de exclusione, seu eiectione delinquẽtium ab Ordine isto nota, quod licet in tali eiectione obseruari nõ debeant necessario conditiones requisitæ a S Congregatione sub Vrbano VIII. in Decretis *de Apostatis, & eiectis*, quæ retuli *tomo primo c.* 23. *& tomo* 3. *verbo* Eiecti Regulares *ab Ordine*, cum talia decreta solum loquantur de eiectione, vel expulsione verorum Religiosorum, nihilominus, quando casus iste contigerit, consulenda sunt eis locis dicta.

93 Maximè circa statuta 20. 21. & 22. in quibus est sermo de obedientia, seu subiectione debita ab huiusmodi Tertiariis Superioribus suæ Religionis. Vide dicta *eo cap.* 14. *numero* 41. *et tom.* 4. *verbo Tertiarij, et* Tertiariæ *numero* 6. Qualiter etiam aut quomodo, seu quibus cum conditionibus potiantur priuilegiis suæ Religionis, habes ex dictis eo *c.* 14. *et eo verbo Tertiarij, et* Tertiariæ. Specialiter tamen notandum, quod cum in huiusmodi Regula *statuto primo* supponatur posse recipi in Tertiarios, & Tertiarias personas coniugatas, ideo pro talibus animaduertendum non potiri dictis priuilegiis, propter dicta eo *c.* 14. *num.* 32. ex Concilio Lateranensi sub Leone X. & aliis decretis S. Congregationis.

94 Alia quę pertinent ad ritus recipiendi huiusmodi Fratres, & Sorores, benedicendi ipsorum indumenta, & habitum, & emittendi professionem, cum piis aliis, & deuotis precibus, et orationibus, ad intentum habet dictus Gianius *centur.* 2. *Annalib. lib.* 5. *capitulo* 9.

Circa §. 27.

95 CVM Papa Bonifacius IX. domibus Ordinis Seruitarum concessisset omnia priuilegia, et indulgentias concessa domibus Ordinis Erem. S. Augustini vt patet ex priuilegio ipsius Bonifac. supra §. 17. relato; ac postea factæ fuissent nonnullę reuocationes generales talium priuilegiorum, et indulgentiarum, propterea ipsa de nouo confirmat Pontifex hoc loco,

Cir-

96 Circa quam confirmationem nota, quod quamuis sit in forma communi, neque enim est ex certa scientia, aut motu proprio, sed ad instantiam Generalis, & Fratrum huius Ordinis, nihilominus vtilis est, quia dat robur authoritatis priuilegio, cui additur, iuxta principium *l.* 1. C. *de veter. iurand. enuclean.* vbi dicitur *Superiorem id facere suum, quod authoritate sua confirmat.* Quod etsi præcipuè intelligatur de confirmatione facta ex propria scientia, nihilominus etiam extenditur ad confirmationem istam factam in forma communi, quando cadit in materiam habilem, prout hic contingit. Suarez *de legib. lib.* 8. *cap* 18. *nu.* 10. Vnde propterea solent impetrari confirmationes in forma communi ad actus validos Confirmadnos. *cap. ea quæ de re iudicat. l.* 3. *§. missum ff. de Carboniano.* Tiraquellus *in Tract. le mort. 6. p. declarat.* 2. *a num.* 8. Rebuffus 2. *tomo ad leges Galliæ tit. de restit. act.* 1. *glos.* 3. Seraphinus Freitas *in proœm. ad Bullar. Ordin. Sanctæ Mariæ de Mercede.* Quod eo maximè in præsenti procedit, cum Pontifex addat illam clausulam loquens de prefatis priuilegiis, & gratiis: *Rata, & gratas, ac grata, & ratas habentes illa, & illas* &c. Vide dicta supra in Mari magno Eremitarum *S.* Augustini *circa* §. 33. dum esset sermo de confirmatione in forma communi.

Circa §. 28.

97 AB hoc loco incipit Papa Innoc. VIII. huius Maris magni Compilator priuilegia, gratias, & indulta Ordini Seruitarum concedere. Et primo, motu proprio ex sua mera voluntate deliberatione, & certa scientia, innouat, & approbat concessa per Alexand. Benedictum, Clement. Vrbanum, Bonifac. Ioan. & Martinum Prædecessores Pontifices dicto Ordini, ac pro potiori cautela omnia, & singula per præfatos Prædecessores suos in fauorem dicti Ord. & illius domorum, personarum, etiam Oblatarum, & Mantellatarum, Ecclesiarum, eas visitantium, aut illis eleemosynas erogantium concessa, motu proprio, & ex certa scientia vim, & vigorem habere, decernit, & statuit; ac nonnulla dubia, quæ circa ipsa orta fuerunt, in sequentibus declarat.

98 Pro quorum maiori luce, præter dicta in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 38. Minorum *circa* §. 38. Eremitarum S. Augustini *circa* §. 33. & Carmelitarum *circa §.* 44. dum de simili confirmatione priuilegiorum horum Ordinum, & de similibus clausulis esset sermo, vlterius pro maiori soliditate eorum, quæ dicta sunt illis locis circa istam clausulam *ex certa scientia*, quam Pontifex bis ponit hoc loco, notandum eam habere omnes hos effectus, Primus, quod reddat actus alias nullos validos, saltē quādo Papa de tali

tali nullitate habebat notitiã, iuxta dicta loco relato ex Mari magno Prædicatorum. Secundus quod suppleat omnes defectus iuris positiui, iuxta dicta ibidem. De quo præter authores ibi relatos Decius *n.* 5. *in cap.* 1. *de confirmat. vtil. & conf.* 341. Paris. *conf* 3. *n.* 38 *lib.* 4. Seraphinus Freitas *in proœm. ad Bullar. Ordin.* S. *Mariæ de Mercede*. Tertius, vt nullus inferior Papa de illo priuilegio debeat iudicare, aut de ipsius validitate, iuxta dicta etiam eo loco, & de quo etiam Freitas *supra* ex aliis Doctoribus. Quartus & præcipuus, quod habet vim nouæ concessionis. De quo, præter dicta locis relatis, latè Suarez *lib.* 8. *de legib. c.* 18 *a nu.* 12. Quintus, quod faciat rem aliàs non solemnem, solemnem. Thuscus *conc.* 341. *nu.* 9. Barbosa *in Tract. de clausul. Clausul.* 59. *n.* 13. Sextus, quod concessio illo modo facta non extinguatur morte concedentis. Gabriel, *de clausul. lib.* 6. *concl.* 1. Moneta *de commutat. vlt. volunt. c.* 7. *num.* 106. Septimus, quod quando additur rescripto habenti illam clausulam *Quatenus iustè possidetis*, faciat illam stare causaliter, non conditionaliter. Gabriel *d. concl.* 1. *nu.* 33. Moneta *d. c.* 7. *num* 108. Barbosa *supra n.* 16. Octauus, quod tollat omnem erroris præsumptionem. Vt post Alexandrum, Socinum, Menochium, & alios idem Barbosa *supra num.* 25. Nonus, quod Papa censeatur dispensare cum impetrante talem grãtiam super inhabilitate. Idem Barbosa *n.* 21. post Thuscum, Martham, & alios.

99 Alia spectantia ad clausulas in hoc priuilegio contentas, scilicet *motu proprio, potiri cautela, haberi pro expressis*, & similes habes ex dictis locis relatis, & to. 3. verbo *Clausula*.

Circa §. 29.

100 AMPLIAT etiam in hoc loco priuilegium de libertate sepulturæ ab Alexandro Papa concessum, ita scilicet, vt possint Fratres Parochias cum cruce ingredi, cadauera leuare, & in suis Ecclesiis sepelire, sine vllius licentia, si hoc consuetum fuerit, vel Parochi recusarent. Item quod non pos. sint ab aliquibus cogi inuiti celebrare alicubi pro defunctis. Declarat etiam iustitiam Ecclesiarum solum esse debitam casu, quo corpora defunctorum in Ecclesiis Fratrum sepelirentur.

101 De simili priuilegio concesso Prædicatorib. in eorum Mari magno §. 28. 37. & 43. Minoribus 30. 41. & 42. Eremitis S. Augustini 2. 3. 24. 38. & 39. Carmelitis §. 57. & 58. multa dixi eis locis, & aliis ibi relatis ex quatnor tomis Summæ. Quę pro materię huius complemento sufficere possunt.

Circa §. 30.

102 EXimuntur hoc loco Seruitæ a portione aliqua soluenda de legatis,

legatis, & a quarta, maximè de candelis, quæ ad manus ipsorum dantur. Subiicit tamen Pontifex, quod in aliis, quam in præmissis casibus, quibus quarta soluenda esset, obseruentur conuentiones licitę si quę fuerint inter Fratres, & Ordinarios; & quòd *illis cessantibus ius commune seruetur in posterum.* Quæ posteriora verba non habentur in Mari magno Prędicatorum §. 44. nec Minorum §. 42. nec Erem. S Augustin. §. 40. aut Carmelit. §. 58. quibus in locis cõcessa sunt hìs Religionibus similia priuilegia, & ideo circa ipsorũ intelligentiã expendendũ primo est quid intelligatur regulariter apud Doctores per *ius cõmune*, secũdo, quid sit in præsẽti.

103 Et quoad primum dicendum, quod quemadmodum per *factum* intelligitur quicunq. actus siue a Deo, siue ab homine, siue natura proueniens, sic per *ius* intelligitur omne illud, quod consistit in decisione, & authoritate legũ, vt patet ex *l. 1. ff. de iuris, & facti ignor* Nomine etiam iuris venit cõsuetudo. Bertazol. *de Clausul. instrum. Clausul. 4. gloss. 35. n. 2.* Tiraq. *infra* referendus. Vnde ius commune comprehendit quidquid a Deo, natura, vel hominibus institutũ est, quia comprehendit ius diuinum, ius naturale, & ius humanũ, iuxta *tit. Instit. de iure natural.* Imo etiam statuta municipalia locorũ, seu etiam Synodalia, iuxta §. 1. *instit. de iur. natural. et ca. ius ciuile 1. dist.* Glossa *verb. Iuris in proœm. Clem.* Tiraq. *in tract. le mort. in præfat. declarat. 7. n. 5* & alii apud Barbos. *in Tract. de appellat. verb. Iur. significat. Appel. 124. n. 1. & 3.* Aliquando tamẽ iuris communis appellatione venit solum ius commune Romanorum. Stephan. Gratian. *Discept forens. c. 99. n. 14.* Barb. *sup. n. 8.* post alios. In præsenti autem cum agatur de causa Ecclesiastica, scilicet de solutione alicuius quartæ, seu portionis legatorũ Ecclesiarũ Rectoribus, vel Ordinar. ideo principaliter nomine iuris cõmunis intelligitur ius canonicũ, Decreto, Decretalibus. Clementinis, & Extrauagãtib. cõprehẽsũ.

104 De secundo autem, scilicet, quid sit hoc ius commune in præsẽti, dicendũ est esse id quod præcipit, quod Episcopis, vel parochis soluatur aliqua pars, seu portio de legatis relictis Ecclesiis, seu piis locis. *Cap. conquerente de offic. Ord. c. requisisti. c. vlt. de testamen. ca. 1. cũ sequent. 10. q. 3. c. quarta de præscript. Clem. dudum de sepult.* Conc. Trid. *sess. 25. c. 13.* & aliis iuribus Sylvest. *in Summ. verb. Canonica portio,* Azor *to. 2. instit. moral lib. 9. c. 12.* Franciscus Leo *in Thesauro fori Ecclesiast. p. 2. c. 14.* Riccius *in prax. aurea Resol 209.* Miran. *in Man. t. 2. q. 48. ar. 1. & 3.* Barb. *de offic. & potest. Episc. Alleg. 86. a princip.* & alii communiter, cum quibus de hac materia sæpius egi, specialiter *to. 3 verbo Canonica portio, & to. 4. verbo Quarta funeralis,* ac supra in Mari magno Prędicat. Minor. Eremit. S. Augustin. & Carmelit. locis relatis, circa similia priuilegia harum Religionum. Quibus locis, &

aliis

aliis ibi relatis oſtendi, quomodo his tẽporibus ſolũmodo ſtandũ ſit decreto Conc. Trid. ſupra relato, quãtũ ad quartę ſolutionem.

Circa §. 31.

105 AMPLIAT hoc loco Pontifex Innoc. VIII. conceſſionem §. *præcedenti* poſitam, ita ſcilicet, vt etiã ſi per Sedem Apoſt. ſtatutum ſit, vt de legatis ſolui debeat aliqua portio, Fratres *S*eruitę non cõprehendãtur in huiuſmodi mandato. De quo etiam priuilegio dictum eſt in ſuperioribus, dum de aliis ſimilibus ageretur in Mari magno Prædic. *cir.* §. 45. Minor. *circa* §. 43. Eremit. S. Auguſt. *circa* § 41. & Carmelitarum *circa §. 59. & 99.*

106 Quia tamen in Mari magno Carmelit. *circa* §. 59, *relatum*, ex Rotę etiam deciſione dixi legata Religioſis particularibus cedere Monaſterio, eo quod habeat intentionem fundatã in omnibus, quæ ad monachum deferuntur, dubitari poteſt, an in caſu, quo Religioſus ante profeſſionem omnia bona ſibi quomodolibet competentia, tam præſentia, quam futura renũciauerit in fauorem alicuius ſecularis, & contingat, quod ipſi Religioſo iam profeſſo legentur aliqua bona, an, inquã, illa pertineant ad Monaſterium, an vero ad illum ſecularem. Et dicẽdũ, pertinere ad Monaſteriũ, ſi illud capax ſit taliũ bonorũ. Primo quidẽ, quia renunciatio ſtrictè interpretanda eſt *l. poſtquam lit.* C. *de pact.* vbi Dec. *n.* 15. *& conſ.* 379. *n.* 3. *& conſ.* 419 *in fin.* Crauett. *conſ.* 257. *n.* 5. ergo non eſt extendenda niſi ſolum ad ea, quæ ſunt ſub dominio renunciationis, qualia non ſunt iſta bona legata, quæ eo ipſo quod ſunt legata Religioſo, veniũt ſub dominio Monaſterii. Secundo, quia talis renunciatio ſolũ debet intelligi de iuribus, aut bonis, de quibus diſponere poteſt renũcians, Religioſus autẽ non poteſt diſponere de talibus bonis, cum tranſeãt ad Religionẽ. Tertio ad idem, quia renunciatio ſolũ debet eſſe de illis, de quibus renuncians poteſt diſponere ſine præiudicio alterius, quod non contingit in propoſito, cũ illa bona veniant non ſub dominio renũciantis, ſed Monaſterii, cui renũcians ſe, & omnia ſua donauit. De hac quæſtione Paſqualigus *in Centuria quæſt. moral. q.* 14.

Circa §. 32.

107 CONfirmat hoc loco idẽ Pontifex exemptionem Ordin. Seruitarum ab Vrbano VI. & Ioan. XXIII. ſupra §. 15. & 21 cõceſſam, & a Martino V. approbatã, ita vt ſententiæ, ſeu cenſuræ contra ipſos latæ ſint nullæ, & eorũ exẽptio, vtpote notoria, allegatione nũ egeat, etiã ſi ſit cauſa alicuius delicti, contractus, rei &c. ſuſcipiturq. Ordo ſub Sedis Apoſtolicæ protectione.

108 Inuoluuntur in hoc priuilegio plura, de quibus in præcedentibus

actum

actum est. Etenim illud de irritatione censuratum contra ipsos quomodolibet latarum discussum est in simili priuilegio aliis Mendicantibus concesso in Mari magno Prædic. *circa* §. 36. & 46 Minor. *circa* §. 37. & 44. Eremitar. S. Augustin. *circa* §. 31. & Carmelitar. *circa* §. 5. & 71. Illud etiam de exemptione tam notoria, vt allegatione non egeat, simile est alii priuilegio Carmelitarum in ipsorũ Mari magno §. 71. vbi etiam, & *circ.* §. 60. eiusdem Maris magni, & aliis locis ibi relatis de ipso, & aliis concernentibus actũ est: Fundatur autẽ hoc priuilegiũ in cõmuni illo proloquio *Notorium probatione non eget.* Illud quoq. quod hæc exemptio intelligi debeat etiã ratione contractus, delicti, rei &c. quod est derogatio *cap. volentes de priuileg.* tactum est in superioribus in Mari magno Prædicator. & Minor. locis relatis, et Mari magno Eremitarum S. Augustini circa §. 32. et Carmelitarum circa §. 71. et 101. Denique quartum illud de susceptione Ordinis sub protectione Sedis Apostolicæ non denotare exemptionem dixi sæpius, præsertim *tomo 3. uerbo Exemptio Regularium numer 7.* liceat oppositum videatur tenere Rota in vna Brixinensi *Iurisdictionis* 9. Iunii 1634. coram Pirouano, et prius in alia Salisburgensi *exemptionis Præposituræ* coram Seraphino anno 1593.

109 Quia tamen in hac Rotę decis. et in alia eiusdẽ tituli corã eodẽ Pirouano 11. Decemb. eiusdẽ anni plura dicũtur ad intẽtũ exẽptionis Patrum Seruitar. ex vi priuilegiorum, de quibus in præsenti, operæ pretium duxi ea in præsẽti referre. In prima ergo dec. s. pro 9. Iunii sic habetur.

110 Domino Episcopo Brixinensi petente manutẽtionem in quasi possessione exercẽdi iurisdictionem Episcopalem super Domo regulari, eiusque RR. mulieribus, de quibus agitur; responsum fuit non esse dandam; quia Patres Seruitæ exhibent titulum, et docent de possessione eorum iurisdictionis super prædicta Domo regulari. Nam etsi vera sit conclusio, quod Ordinarij habent fundatam intentionem de iure communi in iurisdictionem omnium Monasteriorum Regugularium intra suam diœcesim existentium *capit perpul. de relig. domib.* Glos. *in capit. conquerente in verbo Iurisdictionem de offic. Ordinarij.* Dec. *in capitul. fin. numero 6. in 4. notab. de confir. util. uel inutil.* et etiam ex sola iuris asfistentia in iurisdictionalibus non soleat denegari manutentio Ordinariis *capitul. cum personæ in fin. de priuileg. in 6.* Capic. *decision.* 189 *numero 7.* Seraphinus *decis.* 1449. *numero primo et in recent. parte secunda decis.* 382. & 493. cum aliis allegatis. Attamen vera etiam est declaratio, quod qnando allegatur titulus exemptionis, vel priuilegium, & exhibetur, ac de possessione docetur, tunc Regulares dum cognoscitur de releuantia titulorum in eorum libertatis,

vel exemptionis legitima poſſeſſione turbari non poſſunt, vt admit-
titur in ſecunda parte eiuſdem Capituli. *cum perſonæ de priuil. in 6.* &
comprobant Anchar. *ibid. n.* 2. Gemin. *in* §. *fin. n.* 3. & 4 Franc. *n.* 2. &
Rot. hanc declarationem ſemper eſt ſequuta, vtroque concurrente,
nempe titulo, & poſſeſſione, *dec.* 491. *n.* 4. & 5. & 685. *n* 2. *p.* 1. & 682.
n. 5. *p.* 2. *recent.* Seraph. *dec.* 1278. *in fin.* & 595. *n.* 3. & 4. idem fuit
dictum in Aprutina *Iuriſdictionis* 9. Iunii 1606. coram D. Cardinali
Pamphilio in Cõſtantiẽſi, & in Lauretana Iuriſdictionis 2. Maij 1631.
coram D. Epiſcopo Vrgellenſi. Titulus autẽ ad hunc effectũ per Re-
ligionem exhibitus viſus fuit ſufficiens, cum deducatur ex Conſtitu-
tionib. ſummorum Pontificum Vrbani VI. Innoc. VIII. & aliorum, in
quibus nedum Fratres Seruitæ eximũtur a Iuriſdictione Ordinario-
rum, & immediate ſub protectione Sedis Apoſtolicæ recipiuntur, ſed
omnes ſorores Mantellatæ, Pinzocheræ, ac Tertiariæ nũcupatæ ſubji-
ciuntur Generali, & Superiori Ordinis cũ derogatione Concilij Ge-
neralis, quæ ſpecialis protectio ſemper eximit priuilegiatos a iuriſdi-
ctione Ordinariorum *cap. ex parte il* 1. ibi *priuilegium nobis Apoſtoli-
cum oſtenderunt. de priuil. cap. ſi Papa eod. tit. in* 6. *c.* 2. *de in integ. reſtit.
cap. cum tempore de arbitr.* Dec. *conſ.* 152. *n.* 2. Put. *dec.* 115. *in fin. lib.* 3.
Seraph. *deciſ.* 1025. *n.* 5. & *ſeq.* præterea deſumitur idem titulus ex
Conſtitutionibus huius Domus regularis à Sede Apoſtolica confir-
matis, in quibus præſupponitur exẽptio, & obedientia, & iuriſdictio
debita Generali Ordinis, & eius Vicario, & aliis Superiorib. aſſignata.

111 In alia autem deciſione eiuſdem tituli pro 11. Decemb. eiuſdem
anni 1634. ſic ad intentum. Concluſum fuit ſtandum eſſe in deciſis
ſub die 9. Iunii præteriti; quia Religio Seruorũ docet de titulo exẽ-
ptionis ab Ordinario ex Conſtitut. Summorũ Pontificũ; & poſſeſſio-
nẽ probat ex actibus in ſummario datis, cũ quibus pendente iudicio
ſuper exẽptione, non debet priuari, aut turbari in eius poſſeſſione,
ſecundum diſpoſitionem *Secundæ partis c. cum perſonæ de priuil. in* 6.

112 Inferius autem ſic etiam ad intentum. Titulum autem per Reli-
gionem exhibitum eſſe ſufficientem Domini exiſtimarunt; quando
quidem illum deducunt ex conſtitutionibus, & priuilegiis Summo-
rum Pontificum; vt in prima deciſione fuit firmatum; nempe Vrbani
VI. & Innocentii VIII. in quibus & Fratres Seruitæ, et omnes ſorores
mantellatæ, pinzocheræ, oblatæ, & tertiariæ nuncupatæ eximuntur a
iuriſdictione Ordinarii, & ſubliciũtur Generali, & Superiori Ordinis,
& immediate ſub protectione Sedis Apoſtolicæ recipiũtur. Vnde cũ
illæ mulieres ſint de genere Tertij Ordinis, ſiuè ex vna ſpecie, quia
Pinzocheræ; ſiue ex alia, quia mãtellatæ, ſemper ſub ſuo genere Ter-
tij Ordinis comprehenduntur, & ſic priuilegijs exemptionum gau-
dent tanquam receptæ ſub protectione Sedis Apoſtolicæ *cap. ex par-*

te il

te il primo de priuil. cap. si Papa eod. tit. in 6. c. cum tempore de arbitr. cum alijs in eadem decisione allegatis.

Circa §. 35.

113 EXIMITVR hoc loco Seruitarum Religio a iurisdictione Inquisitorum hæreticæ prauitatis. Sed hoc priuilegium, & similia vacant his temporibus, propter Constitutionem Pauli V. quam retuli *to. 1. c. 18. n. 18.* & praxim S. Inquisitionis, quæ est procedere contra omnes, etiam Regulares, nisi a iure essent exempti, quales sunt non solum Papa, sed etiam Episcopi *cap. Inquisit. de hæret. in 6.* & Nuncij, ac officiales Sedis Apostolicæ *Extrauag. cum Matthæus de hæret.* Sanctarellus *de hæret. c. 40. dub. 3.* Zanardus *in director Theolog. p. 2 c. 6. q. 23.* Hieronymus Rodriguez *in Compend. Resolut. 73.* Diana *to. 4. Tract. 8. Resolut. 23.* Erasmus Cochier *de iurisdict. Ordin. in exemptos p. 2. q. 45. n. 58.* Carena *de offic. S. Inquisit. p. 1. tit. 5. §. 9. n. 78.* An vero saltem Generales huius Religionis, & aliarum habentium simile priuilegio, vel cõmunicantium cũ illis sint exẽpti a Iurisdictione Inquisitorũ, præsertim quia videntur gaudere priuilegio Episcoporum, iam dixi supra in Bulla *Aurea cir.* §. 8. ex æquo & bono dicens videri, vt antequã contra ipsos procedant, supremum Inquisitorem consulant, vt obseruant non solum Zanardus, Peirinis, Diana, & Carena eo loco relati, sed etiã Hieronymus Rodriguez *supr.* in rigore tamẽ iuris stãdo, & amplissimę cõmissionis, quã dicti Inquisitores habẽt, procedere possunt cõtra illos, eo quod exceptio *cap. Inquisit.* relati solũ loquitur de Episcopis, ac per cõsequẽs nõ debet extẽdi ad alios quasi Episcopos *l. si quidẽ §. fi. ff. de penu leg.* Alber. *in c. 1. q. 7 de hæret. in 6* Freit. *in Add. ad tract.* Rod. de Acugna *de cõfess. solic. q. 12. n. 20.*

Circa §. 36.

114 COnceditur hoc loco facultas Prælatis huius Religionis ad puniẽdũ sibi subditos, etiã *per tarteris instrusionẽ, torturã, aliaq. iuris opportuna remedia ad inuocationẽ brachij sæcularis, quoties oportuerit, quacunq. appellatione non obstante, per se, vel per alios.*

115 Ex quibus, quod attinet ad generalem facultatem corrigendi, vel puniendi subditos Religiosos, vide dicta supra in Mari magno Prædicat. *circa §. 23.* Minor. *circa §. 23.* Carmelitar. *circa §. 28. 31. 74. & 92.* ac alijs locis ibi relatis. Specialiter quoad facultatem incarcerandi illos, etiam per alios, (sæculares videlicet, quando Religiosi id facere nequeant) prout conceditur in hoc priuilegio, consule dicta loco relato ex Mari magno Prædicat. & *circa §. 31.* Maris magni Carmelitar. Pro tortura, quæ in hoc priuilegio permittitur, consule dicta *circa §. 31.* relatũ nostri Maris magni, et aliis locis ibi relatis De inuo-

tomo primo Quæſt. Regular. q. 68. ar. 6, Sanctorus *in Commentar. ſuper ſtatut. Minor. c. 12. ſtatut. 12. dub. 4.* Secundũ eſt, quod caſu quod curſu temporis aliquod, vel aliqua ex huiuſmodi ſtatutis illicita, ſeu inutilia redderentur, non obſtante prædicta confirmatione, poſſe abrogari a Religione, imo cenſeri abrogata, quamtumuis habeat ipſorum confirmatio clauſulam illam *ex certa ſcientia*. Ratio eſt, quia confirmatio Papę nunquam extenditur niſi ad vtilia, & licita, & in illicitis, & inutilibus nihil operatur. Felinus *in c. Eccleſ. S. Mariæ n. 4. in fin. de Conſtit.* Tuschus *concl. 340. n. 42.* Surdus *conſ. 47. n. 19.* Rota *deciſ. 780. n. 6. p. 1. diuerſ.* & alij apud Barboſ. *ſupra n 52. & 53.*

Circa §. 26.

86 CONTINENTVR hoc loco ſtatuta prædicta pro Fratribus, & Sororibus de Conſortio Seruorum B. Marię Virginis, & quæ a Papa Martino V. confirmata diximus *§. præcedenti*. Primum eſt, de qualitatibus, & conditionibus requiſitis pro recipiendis ad hunc Ordinem. Secundum, de habitu, & indumentis tam Fratrum, quam Sororum. Tertium, de modo, & cæremonijs obſeruandis in talium receptione. Quartum, de profeſſione facienda. Quintum, de prohibitione egrediendi ab hoc Ordine, aut ad ſæculum reuertendi, non tamen de tranſeundo ad aliquam Religionem approbatam, vbi tria vota emittuntur. Sextum, de horis canonicis; ſeu precibus dicendis. Septimum, de ſurgendo ad Matutinum. Octauum, de confeſſione, & communione. Nonũ, de ſilentio. Decimum, de reuerentia exhibenda Eccleſiarum Prælatis. Vndecimum, de ieiunio. Duodecimum, de abſtinentia à carnibus. Tertium decimum, de vagis diſcurſibus, ſeu deambulationibus vitandis. Quartum decimum, de armis nõ portandis. Quintum decimum, de infirmis viſitandis, & adiuuandis. Decimum ſextum, de ſuffragijs pro defunctis. Decimum ſeptimum, de inſtitutione Superiorum. Decimum octauum de officio Correctoris, & Prioriſſæ. Decimum nonum, de correctione Fratrum, & Sororum. Vigeſimum, de ſubiectione illorum ad Prælatos Ordinis. Vigeſimũ primum, de facultate ad diſpenſandum. Vigeſimum ſecundum, de obligatione horum ſtatutorum.

87 Circa quæ præter notata ab Archangelo Gianio Florentino in ſpeciali tractatu ſuper iſtam Regulam, generaliter notandũ, quod, cum plura illorum habeantur, vel ſint conformia ijs, quę habentur in Regulis Sancti Auguſtini, Beati Alberti, & S. Franciſci, ideo prædictę Regulæ, quæ ſunt in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini §. 26. Minorum §. 1. & Carmelitarum §. 7. ad hoc propoſitum deſeruiunt.

uiunt. Similiter Regula pro Tertiariis Carmelitarum, de qua ſupra in Mari magno Carmelitarum circa § 84. cum ſimiliter multa cõtineat conformia Regulæ iſti Fratrum, ſeu Sororum de conſortio Ordinis Seruitarum, ad hoc etiam intentum deſeruit. Iuuant quoque dicta *tomo 2. c. 14. per totum*, vbi de huiuſmodi Tertiariis Regularium dictum eſt.

88 Specialiter autem ex dictis eo loco *numero* 24 & ex iſtis ſtatutis, infertur hoc inſtitutum Tertiariorum valde, multumque differre à Congregationibus, ſeu Confraternitatibus merè, & purè laicalibus, quas habere ſolent Religiones. Cum conſtet horum Tertiariorum inſtitutum eſſe ſub Regula, & cæremoniis ab Eccleſia approbatis, cum profeſſione, vel promiſſione aliquorum votorum, vel alicuius Regulæ, præceptorum &c. habitu etiam quaſi ſimili Religionibus, quarum ſunt Tertiarii, & obedientia ſub Prælatis earumdem Religionum, quę omnia non competunt Congregationibus, ſeu Confraternitatibus Laicorum. Vt propterea ſæpius Sũmi Pontifices, vt patet ex dictis c. 14. *numero* 7. & ſupra *circa* §. *præcedentem*, ac ex eadem hac Bulla ſæpius, hoc Tertiariorum, aut Tertiariarum inſtitutum Ordinem appellent. Quæ animaduertenda duxi propter aliquos parum doctos, qui huiuſmodi inſtituta confundunt.

89 Deinde, quod attinet ad qualitates, ſeu conditiones requiſitas pro huiuſmodi Tertiariis, quæ ponuntur in primo ſtatuto, addendum illis eſt id, quod ex decreto Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium retuli eo *c. 14. num* 29. ſcilicet, fœminas Tertiarias admitti non poſſe ad habitum, niſi *ſpectatæ vitæ fuerint, & annorum ſaltem* 40. *quæ de proprio habeant vt inde ſufficienter viuere poſſint, & non cum alijs viris, quam cum conſanguineis, vel affinibus in primo tantum gradu ſibi coniunctis cohabitent, & ab Ordinario loci licentia prius impetrata, qui non aliter eam concedat quam ſi ei de prædictis qualitatibus diligenti prauio examine conſtiterit.*

90 Præterea etiam quoad ſecũdum ſtatutum de habitu quem prædicti Fratres, et Sorores Tertiarii, et Tertiariæ geſtare debent, addendum eſt id, quod eadem Sacra Congregatio, prout loco relato dixi, videlicet quoad fœminas. *In habitu vero deferendo omnino abſtineant a velo ſupra caput quod* Superiotum *vocant, a pectorali vulgo* Sottogola, *& a patientia*. Vide etiam pro hoc Regulam pro Tertiariis Carmelitarum in ipſorum Mari magno §. 84.

91 Quoad quintum verò ſtatutum de prohibitione facta huiuſmodi Fratribus, et Sororibus non egrediendi ab hoc Ordine poſt profeſſionem in illo factam, niſi ſolum ſi velint ad aliquam Religionẽ ex approbatis tria vota ſolemnia profitentibus tranſire, nota, quod

quod cum postea in 22. *statuto* dicatur huiusmodi Regulam, siue statuta nullatenus ad culpam obligare, propterea videtur dicendum relinquentes huiusmodi Ordinem non peccare, saltem mortaliter, licet vix excusari possint à veniali, eo quod faciant contra suam professionem, in qua quilibet eorum dicit: *Profiteor velle me de cætero viuere secundum formam, & Regulam Fratrum, & Sororum dicti Ordinis vsque ad mortem*. Nihilominus non dici debere apostatas dixi eo *cap.14. numero 23. & tomo 3. verbo Apostata, & Apostasia num.* 5. Alia circa transitum Tertiariarum tanguntur infra *circa* §.37.

92 Quoad decimum nonum de exclusione, seu eiectione delinquẽtium ab Ordine isto nota, quod licet in tali eiectione obseruari nõ debeant necessario conditiones requisitæ a S Congregatione sub Vrbano VIII. in Decretis *de Apostatis, & eiectis*, quæ retuli *tomo primo c.23. & tomo 3. verbo Eiecti Regulares ab Ordine*; cum talia decreta solum loquantur de eiectione, vel expulsione verorum Religiosorum, nihilominus, quando casus iste contigerit, consulenda sunt eis locis dicta.

93 Maximè circa statuta 20. 21. & 22. in quibus est sermo de obedientia, seu subiectione debita ab huiusmodi Tertiariis Superioribus suæ Religionis. Vide dicta *eo cap.14. numero 41. et tom.4. verbo Tertiarij, et Tertiariæ numero* 6. Qualiter etiam aut quomodo, seu quibus cum conditionibus potiantur priuilegiis suæ Religionis, habes ex dictis eo *c.14. et eo verbo Tertiarij, et Tertiariæ*. Specialiter tamen notandum, quod cum in huiusmodi Regula *statuto primo* supponatur posse recipi in Tertiarios, & Tertiarias personas coniugatas, ideo pro talibus animaduertendum non potiri dictis priuilegiis, propter dicta eo *c.14. num.* 32. ex Concilio Lateranensi sub Leone X. & aliis decretis S. Congregationis.

94 Alia quę pertinent ad ritus recipiendi huiusmodi Fratres, & Sorores, benedicendi ipsorum indumenta, & habitum, & emittendi professionem, cum piis aliis, & deuotis precibus, et orationibus, ad intentum habet dictus Gianius *centur. 2. Annalib. lib. 5. capitulo 9.*

Circa §.27.

95 CVM Papa Bonifacius IX. domibus Ordinis Seruitarum concessisset omnia priuilegia, et indulgentias concessa domibus Ordinis Erem. S. Augustini vt patet ex priuilegio ipsius Bonifac. supra §.17. relato; ac postea factæ fuissent nonnullę reuocationes generales talium priuilegiorum, et indulgentiarum, propterea ipsa de nouo confirmat Pontifex hoc loco,

Cir-

96 Circa quam confirmationem nota, quod quamuis sit in forma communi, neque enim est ex certa scientia, aut motu proprio, sed ad instantiam Generalis, & Fratrum huius Ordinis, nihilominus vtilis est, quia dat robur authoritatis priuilegio, cui additur, iuxta principium *l.* 1. C. *de veter. iurand. enuclean.* vbi dicitur *Superiorem id facere suum, quod authoritate sua confirmat.* Quod etsi præcipuè intelligatur de confirmatione facta ex propria scientia, nihilominus etiam extenditur ad confirmationem istam factam in forma communi, quando cadit in materiam habilem, prout hic contingit. Suarez *de legib. lib.* 8. *cap* 18. *nu.* 10. Vnde propterea solent impetrari confirmationes in forma communi ad actus validos Confirmadnos. *cap. ea quæ de re iudicat. l.* 3. *§. missum ff. de Carboniano.* Tiraquellus *in Tract. le mort. 6. p. declarat. 2. a num.* 8. Rebuffus 2 *tomo ad leges Galliæ tit. de restit. act.* 1. *glos.* 3. Seraphinus Freitas *in proœm. ad Bullar. Ordin. Sanctæ Mariæ de Mercede.* Quod eo maximè in præsenti procedit, cum Pontifex addat illam clausulam loquens de prefatis priuilegiis, & gratiis: *Rata, & gratas, ac grata, & ratas habentes illa, & illas* &c. Vide dicta supra in Mari magno Eremitarum *S.* Augustini *circa* §. 33. dum esset sermo de confirmatione in forma communi.

Circa §. 28.

97 AB hoc loco incipit Papa Innoc. VIII. huius Maris magni Compilator priuilegia, gratias, & indulta Ordini Seruitarum concedere. Et primo, motu proprio ex sua mera voluntate deliberatione, & certa scientia, innouat, & approbat concessa per Alexand. Benedictum, Clement. Vrbanum, Bonifac. Ioan. & Martinum Prædecessores Pontifices dicto Ordini, ac pro potiori cautela omnia, & singula per præfatos Prædecessores suos in fauorem dicti Ord. & illius domorum, personarum, etiam Oblatarum, & Mantellatarum, Ecclesiarum, eas visitantium, aut illis eleemosynas erogantium concessa, motu proprio, & ex certa scientia vim, & vigorem habere, decernit, & statuit; ac nonnulla dubia, quæ circa ipsa orta fuerunt, in sequentibus declarat.

98 Pro quorum maiori luce, præter dicta in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 38. Minorum *circa* §. 38. Eremitarum S. Augustini *circa* §. 33. & Carmelitarum *circa §.* 44. dum de simili confirmatione priuilegiorum horum Ordinum, & de similibus clausulis esset sermo, vlterius pro maiori soliditate eorum, quæ dicta sunt illis locis circa istam clausulam *ex certa scientia*, quam Pontifex bis ponit hoc loco, notandum eam habere omnes hos effectus. Primus, quod reddat actus alias nullos validos, saltē quādo Papa de tali

tali nullitate habebat notitiã, iuxta dicta loco relato ex Mari magno Prædicatorũm. Secundus quod suppleat omnes defectus iuris positiui, iuxta dicta ibidem. De quo præter authores ibi relatos Decius *n.5. in cap.1. de confirmat. util. & inst.* 341. Paris. *cons* 3. *n.*38 *lib.*4. Seraphinus Freitas *in proœm. ad Bullar. Ordin.* S. *Mariæ de Mercede*. Tertius, vt nullus inferior Papa de illo priuilegio debeat iudicare, aut de ipsius validitate, iuxta dicta etiam eo loco, & de quo etiam Freitas *supra* ex aliis Doctoribus. Quartus & præcipuus, quod habet vim nouæ concessionis. De quo, præter dicta locis relatis, latè Suarez *lib.*8. *de legib. c.*18 *a nu.*12. Quintus, quod faciat rem aliàs non solemnem, solemnem. Thuscus *conc.*341. *nu.*9. Barbosa *in Tract. de clausul. Clausul.*59. *n.*13. Sextus, quod concessio illo modo facta non extinguatur morte concedentis. Gabriel. *de clausul. lib.*6. *concl.*1. Moneta *de commutat. vlt. volunt. c.*7. *num.*106. Septimus, quod quando additur rescripto habenti illam clausulam *Quatenus iustè possidetis*, faciat illam stare causaliter, non conditionaliter. Gabriel *d. concl.*1. *nu.*33. Moneta *d. c.*7. *num* 108. Barbosa *supra n.*16. Octauus, quod tollat omnem erroris præsumptionem. Vt post Alexandrum, Socinum, Menochium, & alios idem Barbosa *supra num.*25. Nonus, quod Papa censeatur dispensare cum impetrante talem gratiam super inhabilitate. Idem Barbosa *n.* 21. post Thuscum, Martham, & alios.

99 Alia spectantia ad clausulas in hoc priuilegio contentas, scilicet *motu proprio, potiri cautela, haberi pro expressis*, & similes habes ex dictis locis relatis, & to.3. verbo *Clausula*.

Circa §. 29.

100 AMPLIAT etiam in hoc loco priuilegium de libertate sepulturæ ab Alexandro Papa concessum, ita scilicet, vt possint Fratres Parochias cum cruce ingredi, cadauera leuare, & in suis Ecclesiis sepelire, sine vllius licentia, si hoc consuetum fuerit, vel Parochi recusarent. Item quod non possint ab aliquibus cogi inuiti celebrare alicubi pro defunctis. Declarat etiam iustitiam Ecclesiarum solum esse debitam casu, quo corpora defunctorum in Ecclesiis Fratrum sepelirentur.

101 De simili priuilegio concesso Prædicatorib. in eorum Mari magno §.28. 37. & 43. Minoribus 30. 41. & 42. Eremitis S. Augustini 2.3.24.38. & 39. Carmelitis §. 57. & 58. multa dixi eis locis, & aliis ibi relatis ex quatuor tomis Summæ. Quę pro materię huius complemento sufficere possunt.

Circa §. 30.

102 EXimuntur hoc loco Seruitæ a portione aliqua soluenda de legatis,

legatis, & a quarta, maximè de candelis, quæ ad manus ipsorum dantur. Subiicit tamen Pontifex, quod in aliis, quam in prẽmissis casibus, quibus quarta soluenda esset, obseruentur conuentiones licitę si quę fuerint inter Fratres, & Ordinarios; & quòd *illis cessantibus ius commune seruetur in posterum.* Quæ posteriora verba non habentur in Mari magno Prędicatorum §. 44. nec Minorum §. 42. nec Erem. S Augustin. §. 40. aut Carmelit. §. 58. quibus in locis cõcessa sunt hìs Religionibus similia priuilegia, & ideo circa ipsorũ intelligentiã expendendũ primo est quid intelligatur regulariter apud Doctores per *ius cõmune*, secũdo, quid sit in prędẽti.

103 Et quoad primum dicendum, quod quemadmodum per *factum* intelligitur quicunq. actus siue a Deo, siue ab homine, siue natura proueniens, sic per *ius* intelligitur omne illud, quod consistit in decisione, & authoritate legũ, vt patet ex *l. 1. ff. de iuris, & facti ignor* Nomine etiam iuris venit cõsuetudo. Bertazol. *de Clausul. instrum. Clausul. 4. glos. 35. n. 2.* Tiraq. *infra* referendus. Vnde ius commune comprehendit quidquid a Deo, natura, vel hominibus institutũ est, quia comprehendit ius diuinum, ius naturale, & ius humanũ, iuxta *tit. Instit. de iure natural.* Imo etiam statuta municipalia locorũ, seu etiam Synodalia, iuxta §. 1. *instit. de iur. natural. et ca. ius ciuile 1. dist.* Glossa *verb. Iuris in proœm. Clem.* Tiraq. *in tract. le mort. in præfat. declarat. 7. n. 5* & alii apud Barbos. *in Tract. de appellat. verb. Iur. significat. Appel. 124. n. 1. & 3.* Aliquando tamẽ iuris communis appellatione venit solum ius commune Romanorum. Stephan. Gratian. *Discept forens. c. 99. n. 14.* Barb. *sup. n. 8.* post alios. In præsenti autem cum agatur de causa Ecclesiastica, scilicet de solutione alicuius quartæ, seu portionis legatorũ Ecclesiarũ Rectoribus, vel Ordinar. ideo principaliter nomine iuris cõmunis intelligitur ius canonicũ, Decreto, Decretalibus. Clementinis, & Extrauagãtib. cõprehẽsũ.

104 De secundo autem, scilicet, quid sit hoc ius commune in præsẽti, dicendũ est esse id quod præcipit, quod Episcopis, vel parochis soluatur aliqua pars, seu portio de legatis relictis Ecclesiis, seu piis locis. *Cap. conquerente de offic. Ord. c. requisisti. c. vlt. de testamen. ca. 1. cũ sequent. 10. q. 3. c. quarta de præscript. Clem. dudum de sepult.* Conc. Trid. *sess. 25. c. 13.* & aliis iuribus Sylvest. *in Summ. verb. Canonica portio,* Azor *to. 2. instit. moral. lib. 9. c. 12.* Franciscus Leo *in Thesauro fori Ecclesiast. p. 2. c. 14.* Riccius *in prax. aurea Resol 209.* Miran. *in Man. t. 2. q. 48. ar. 1. & 3.* Barb. *de offic. & potest. Episc. Alleg. 86. a princip.* & alii communiter, cum quibus de hac materia sæpius egi, specialiter *to. 3 verbo Canonica portio, & to. 4. verbo Quarta funeralis,* ac supra in Mari magno Prędicat. Minor. Eremit. S. Augustin. & Carmelit. locis relatis, circa similia priuilegia harum Religionum. Quibus locis, &

aliis

aliis ibi relatis oſtendi, quomodo his tẽporibus ſolũmodo ſtandũ ſit decreto Conc. Trid. ſupra relato, quãtũ ad quartę ſolutionem.

Circa §. 31.

105 AMPLIAT hoc loco Pontifex Innoc. VIII. conceſſionem §. *præcedenti* poſitam, ita ſcilicet, vt etiã ſi per Sedem Apoſt. ſtatutum ſit, vt de legatis ſolui debeat aliqua portio, Fratres Seruitę non cõprehendãtur in huiuſmodi mandato. De quo etiam priuilegio dictum eſt in ſuperioribus, dum de aliis ſimilibus ageretur in Mari magno Prædic. *cir.* §. 45. Minor. *circa* §. 43. Eremit. S. Auguſt. *circa* § 41. & Carmelitarum *circa §.* 59. *&* 99.

106 Quia tamen in Mari magno Carmelit. *circa* §. 59, *relatum*, ex Rotę etiam deciſione dixi legata Religioſis particularibus cedere Monaſterio, eo quod habeat intentionem fundatã in omnibus, quæ ad monachum deferuntur, dubitari poteſt, an in caſu, quo Religioſus ante profeſſionem omnia bona ſibi quomodolibet competentia, tam præſentia, quam futura renũciauerit in fauorem alicuius ſecularis, & contingat, quod ipſi Religioſo iam profeſſo legentur aliqua bona, an, inquã, illa pertineant ad Monaſterium, an vero ad illum ſecularem. Et dicẽdũ, pertinere ad Monaſteriũ, ſi illud capax ſit taliũ bonorũ. Primo quidẽ, quia renunciatio ſtrictè interpretanda eſt *l. poſtquam lit.* C. *de pact.* vbi Dec. *n.* 15. *& conſ.* 379. *n.* 3. *& conſ.* 419 *inſin.* Crauett. *conſ.* 257. *n.* 5. ergo non eſt extendenda niſi ſolum ad ea, quæ ſunt ſub dominio renunciationis, qualia non ſunt iſta bona legata, quæ eo ipſo quod ſunt legata Religioſo, veniũt ſub dominio Monaſterii. Secundo, quia talis renunciatio ſolũ debet intelligi de iuribus, aut bonis, de quibus diſponere poteſt renũcians, Religioſus autẽ non poteſt diſponere de talibus bonis, cum tranſeãt ad Religionẽ. Tertio ad idem, quia renunciatio ſolũ debet eſſe de illis, de quibus renuncians poteſt diſponere ſine præiudicio alterius, quod non contingit in propoſito, cũ illa bona veniant non ſub dominio renũciantis, ſed Monaſterii, cui renũcians ſe, & omnia ſua donauit. De hac quæſtione Paſqualigus *in Centuria quæſt. moral. q.* 14.

Circa §. 32.

107 CONfirmat hoc loco idẽ Pontifex exemptionem Ordin. Seruitarum ab Vrbano VI. & Ioan. XXIII. ſupra §. 15. & 21 cõceſſam, & a Martino V. approbatã, ita vt ſententiæ, ſeu cenſuræ contra ipſos latæ ſint nullæ, & corũ exẽptio, vtpote notoria, allegatione nũ egeat, etiã ſi ſit cauſa alicuius delicti, contractus, rei &c. ſuſcipiturq. Ordo ſub Sedis Apoſtolicæ protectione.

108 Inuoluuntur in hoc priuilegio plura, de quibus in præcedentibus

actum

actum est. Etenim illud de irritatione censuratum contra ipsos quomodolibet latarum discussum est in simili priuilegio aliis Mendicantibus concesso in Mari magno Prædic. *circa* §. 36. & 46 Minor. *circa* §. 37. & 44. Eremitar. S. Augustin. *circa* §. 31. & Carmelitar. *circa* §. 5. & 71. Illud etiam de exemptione tam notoria, vt allegatione non egeat, simile est alii priuilegio Carmelitarum in ipsorũ Mari magno §. 71. vbi etiam, & *etr.* §. 60. eiusdem Maris magni, & aliis locis ibi relatis de ipso, & aliis concernentibus actũ est: Fundatur autẽ hoc priuilegiũ in cõmuni illo proloquio *Notorium probatione non eget.* Illud quoq. quod hæc exemptio intelligi debeat etiã ratione contractus, delicti, rei &c. quod est derogatio *cap. volentes de priuileg.* tactum est in superioribus in Mari magno Prædicator. & Minor. locis relatis, et Mari magno Eremitarum S. Augustini circa §. 32. et Carmelitarum circa §. 71. et 101. Denique quartum illud de susceptione Ordinis sub protectione Sedis Apostolicæ non denotare exemptionem dixi sæpius, præsertim *tomo* 3. *uerbo Exemptio Regularium numer* 7. licèat oppositum videatur tenere Rota in vna Brixinensi *Iurisdictionis* 9. Iunii 1634. coram Pirouano, et prius in alia Salisburgensi *exemptionis Præposituræ* coram Seraphino anno 1593.

109 Quia tamen in hac Rotę decis. et in alia eiusdẽ tituli corã eodẽ Pirouano 11. Decemb. eiusdẽ anni plura dicũtur ad intẽtũ exẽptionis Patrum Seruitar. ex vi priuilegiorum, de quibus in præsenti, operæ pretium duxi ea in præsẽti referre. In prima ergo dec. s. pro 9. Iunii sic habetur.

110 Domino Episcopo Brixinensi petente manutẽtionem in quasi possessione exercẽdi iurisdictionem Episcopalem super Domo regulari, eiusque RR. mulieribus, de quibus agitur; responsum fuit non esse dandam; quia Patres Seruitæ exhibent titulum, et docent de possessione eorum iurisdictionis super prædicta Domo regulari. Nam etsi vera sit conclusio, quod Ordinarij habent fundatam intentionem de iure communi in iurisdictionem omnium Monasteriorum Regugularium intra suam diœcesim existentium *capit penul. de relig. domib.* Glos. *in capit. conquerente in verbo Iurisdictionem de offic. Ordinarij.* Dec. *in capitul. fin. numero* 6. *in* 4. *notab. de confir. util. uel inutil.* et etiam ex sola iuris asfistentia in iurisdictionalibus non soleat denegari manutentio Ordinariis *capitul. cum persona in fin. de priuileg. in* 6. Capic. *decision.* 189 *numero* 7. Seraphinus *decis.* 1449. *numero primo et in recent. parte secunda decis.* 382. & 493. cum aliis allegatis. Attamen vera etiam est declaratio, quod quando allegatur titulus exemptionis, vel priuilegium, & exhibetur, ac de possessione docetur, tunc Regulares dum cognoscitur de releuantia titulorum in eorum libertatis,

te il primo de priuil. cap. si Papa eod. tit. in 6. c. cum tempore de arbitr. cum alijs in eadem decisione allegatis.

Circa §. 35.

113 EXIMITVR hoc loco Seruitarum Religio a iurisdictione Inquisitorum hæreticæ prauitatis. Sed hoc priuilegium, & similia vacant his temporibus, propter Constitutionem Pauli V. quam retuli *to. 1. c. 18. n. 18.* & praxim S. Inquisitionis, quæ est procedere contra omnes, etiam Regulares, nisi a iure essent exempti, quales sunt non solum Papa, sed etiam Episcopi *cap. Inquisit. de hæret. in 6.* & Nuncij, ac officiales Sedis Apostolicæ *Extrauag. cum Matthæus de hæret.* Sanctarellus *de hæret. c. 40. dub. 3.* Zanardus *in director Theolog. p. 2. c. 6. q. 23.* Hieronymus Rodriguez *in Compend. Resolut. 73.* Diana *to. 4. Tract. 8. Resolut. 23.* Erasmus Cochier *de iurisdict. Ordin. in exemptos p. 2. q. 45. n. 58.* Carena *de offic. S. Inquisit. p. 1. tit. 5. §. 9. n. 78.* An vero saltem Generales huius Religionis, & aliarum habentiu eadem priuilegiu, vel cõmunicantium cũ illis sint exẽpti a Iurisdictione Inquisitorũ, præsertim quia videntur gaudere priuilegio Episcoporum, iam dixi supra in Bulla *Aurea cir. §. 8.* ex æquo & bono dicens videri, vt antequã contra ipsos procedant, supremum Inquisitorem consulant; vt obseruarit non solum Zanardus, Peirinis, Diana, & Carena eo loco relati, sed etiã Hieronymus Rodriguez *supr.* in rigore tamẽ iuris stãdo, & amplissimę cõmissionis, quã dicti Inquisitores habẽt, procedere possunt cõtra illos, eo quod exceptio *cap. Inquis.* relati solũ loquitur de Episcopis, ac per cõsequẽs nõ debet extẽdi ad alios quasi Episcopos *l. si quidẽ §. fi. ff. de penu leg.* Alber. *in c. 1. q. 7 de hæret. in 6* Freit. *in Add. ad tract.* Rod. de Acugna *de cõfess. solic. q. 12. n. 20.*

Circa §. 36.

114 COnceditur hoc loco facultas Prælatis huius Religionis ad puniendũ sibi subditos, etiã *per carceris instrusionẽ, torturã, aliaq. iuris opportuna remedia ad inuocationẽ brachij secularis, quoties oportuerit, quacunq. appellatione non obstante, per se, vel per alios.*

115 Ex quibus, quod attinet ad generalem facultatem corrigendi, vel puniendi subditos Religiosos, vide dicta supra in Mari magno Prædicat. *circa §. 23.* Minor. *circa §. 23.* Carmelitar. *circa §. 28. 31. 74. & 92.* ac alijs locis ibi relatis. Specialiter quoad facultatem incarcerandi illos, etiam per alios, (sæculares videlicet, quando Religiosi id facere nequeant) prout conceditur in hoc priuilegio, consule dicta loco relato ex Mari magno Prædicat. & *circa §. 31.* Maris magni Carmelitar. Pro tortura, quæ in hoc priuilegio permittitur, consule dicta *circa §. 31.* relatũ nostri Maris magni, et aliis locis ibi relatis De inuo-

cationē brachij ſecularis, qualitet imbibatur implicitè in omnibus litteris Apoſt. & qualiter ad illud pręſtandū teneantur Magiſtratus ſeculares, dixi loco relato ex Mari magno Prædic. & *to. 3. verb. Clauſula n. 39.* De illa Clauſula *Appell. non obſtāte* dixi eo verbo *Clauſula n. 10.* ac de materia appellationis inter Regulares eo *to. 3. verbo Appellatio, & verbo Iudex, & iudicium Regularium n. 11.*

116 Nunc vero circa clauſulam illam *aliaq. iuris opportuna remedia* nota per illa intelligi omnem pœnam, ſiue ſpiritualem, quales ſunt cēſuræ, ſiue corporalē qualēcūq. prout cōmuniter Doctores tenent. Quia ergo quādo remediū ordinariū nō ſufficit, applicari poteſt extraordinariū, ſi ſit vtilius, vt ex aliis Doctorib. affert Barb. *in Tract. de Axiomat. iur. Axiom. 202, nu. 2.* ideo præſenti intento id applicādo dicendum eſt, quod ſi pœna ordinaria Regularis non ſufficiat pro correctione, & punitione Religioſorū, applicari etiam poteſt grauior, & extraordinaria pœna triremium, iuxta dicta ſupra in Mari magno Carmelitarum *cir.a* §. 31. An vero cum talibus ad triremes damnatis poſt finitā pœnitētiā poſſint Prælati Regulares diſpēſare ad exercitiū Ord. ſi quos alias habebāt, dixi ſupra in Mari magno Minor. *cir.* §. 49.

117 Deinde circa verba illa *Quoties oportuerit*, nota, quod cū dictio *quoties* importet vniuerſalitatē, vt poſt Gemin. *conſ. 97. n. 2.* Tiraq. *in l. Bonus §. hoc ſermone limit. 26. n. 1. ff. de verbor. ſignificat.* tenet Tuſchus *practic cōcluſ. to. 2. litt. D. concl. 358. n. 1.* ideo per illā denotatur hoc loco poſſe vti dictos Prælatos hac facultatę *totiesquoties* opus fuerit. De qua clauſula Gabriel *conſ. 181. in prine.* Hondedus *conſ. 111. nu. 3. tom. 1.* & Barboſa *in Tract. de clauſul. clauſul. 180.*

Circa §. 35.

118 COnceditur hoc loco facultas Generali huius Ord. ad abſoluēdū ſibi ſubditos ab omnibus caſibus etiā Sedi Apoſt. reſeruatis, exceptis hæreticis relapſis, ſchiſmaticis, litterarū Apoſt. falſificatoribus, aut prohibitorū ad partes infideliū delatoribus; & ad diſpenſandum cum illis in irregularitatibus propter delicta pręmiſſa contractis. Quam etiam authoritatem abſoluendi, & diſpenſandi communicari poſſe a Generali Prouincialibus concedit etiam Pontifex.

119 De huius priuilegii materia plura dicta sūt in prędēcedētibus, ſcilicet in Mari magno Prędic. *cir.* §. 14. & 41. Minor. *cir.* §. 40. Erem S. Aug. *cir.* §. 43 & Carmel. *cir.* §. 54 & 62. aliiſq. locis ex quatuor Sūmæ tomis ibi relatis. Quæ proinde ſufficere poſsūt pro illa. Duo tamē animaduertēda pro hoc priuilegio. Primū, in ipſo non concedi hanc facultatem Prouincialibus, multo minus Prioribus, ſed ſolum Generali, & quod illam poſſit communicare Prouincialibus. Vnde ſi illam ipſis nō cōmunicauerit, non poterunt dicti Prouinciales ea vti, ex vi huius priuilegii. Dico *ex vi huius priuilegij*, quia ſi aliunde id facere poſſunt,

ex

Ex latiori priuilegio aliis Mendicantibus concesso, constat ex dictis locis relatis. Secundum Clausulam illa, *Ac a pœnis, quas illorum occasione incurrissent*, notabile continere priuilegium, quod non video in Mari magno Prędicator. Minorum, aut Carmelitar. sed solum in Mari magno Eremitar. S. Augusti. vt dixi *cir. §.43.* relatum. Est autē, vt dixi, notabile hoc priuilegium, quia per ipsum videtur concedi dicto Generali, & ex cōmissione ipsius Prouincialibus facultatē ad relaxandū in subditis suis priuationes, inhabilitates ad officia, vocem &c. quæ imponi solent in Bullis, & decretis Pontificijs Pro quo vide dicta *cir §.43.* relatū Maris magni Eremit. S. Augusti. vbi fundamenta, & authores huius sententiæ retuli, & qualiter non obstet, quod Papa vtatur verbo *Absoluere*, quod dictarum pœnarum relaxationi non videtur accommodatum.

120 Nota præterea ampliorem concessionem habere hos Patres semel in vita, & in mortis articulo ab hoc eodem Pontifice infra in hoc eodem Mari magno §.53. per eam enim ipsis conceditur etiam absolutio ab illis casibus in hoc priuilegio exclusis. Vide dicenda ibi.

Circa §. 36.

121 AMpliatur hoc loco facultas concessa Generali ad dispensandum cum suis subditis in irregularitatibus; ita scilicet vt possit id facere in omnibus irregularitatibus ex quauis causa contractis, præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum, postquam Ordinē ingressi fuerint.

122 Nota priuilegium hoc Seruitarum magis restrictum esse, quā alia, quę in Superioribus retulimus de eadē materia pro Prædicatorib. in eorum Mari magno §.42. pro Minorib. §.49. & pro Eremitis S. Augusti. §. 44. hoc enim priuilegium, sicut & aliud pro Carmelitis in eorum Mari magno §. 63. solum est concessum Generali Ordinis, non autem Prouincialibus, aut aliis Superioribus, prout sunt priuilegia relata Prædicator. & Minor. ac Eremitar. S. Augusti. nihilominus, iuxta dicta *cir. §.63.* relatum Maris magni Carmelitar. propter communicationē priuilegiorum Prædicator. Minor. & Eremitar. S. Augusti. quam habent Seruitæ, possunt facere id, quod in hoc priuilegio cōceditur Generali, Prouinciales, & Priores eorum. Similiter quātumuis facultas ista dispensandi in irregularitatibus cum Religiosis solū intelligatur de irregularitatibus cōtractis ab illis *postquam Ordinem sunt ingressi*, prout habetur in hoc priuilegio, tamen quia alij Mēdicantes scilicet Prædicatores in eorum Mari magno §. 16. Minores §. 14. & Carmelitæ §.56. habent etiā facultatē dispensandi in aliquibus irregularitatibus in sæculo contractis ab ijs, qui ipsorū Ord. aggregari volunt, & habitum suscipere, ideo etiā Seruitæ possunt vti similibus priuilegiis,

propter priuilegiorũ cõmunicationẽ, quã habent. Alia quæ ſpectant ad materiam huius priuilegii, habes ex dictis in Mar. magno Prę dicat. Min. Erem. S. Auguſt. & Carmelit. locis relatis, & aliis ibi adductis.

Circa §. 37.

123 CONCEDITVR hoc loco Seruitis, vt quando contingat, Monaſteria, domos, & loca Monialium, & Pinzocherarũ ita Monialibus deſtitui, vt de eorum reformatione nulla ſuperſit ſpes, ipſa, & illorum bona applicentur Monaſterio propinquiori Fratrum; ita tamen quod Eccleſię, & Oratoria ad prophanos vſus non redigantur, ſed in illis celebrentur diuina officia conſueta. Addit præterea, quod Pinzocherę dictorum Monaſteriorum non tranſeant ad alium Ordinem, prout ipſi Fratres ſunt adſtricti.

124 Plura circa hoc priuilegium animadnertenda occurrunt. Primum, ſimilia alia, etſi nõ omnino, haberi in Mari magno Prędicat. §. 48. Minor. §. 46. Eremitar. S. Auguſt. §. 46. & Carmelitar. § 65. Secundum, quod hoc priuilegium eſt latius, & copioſius, quam alia dictis Religionibus conceſſa, ſiquidem in ipſis ſolum eſt ſermo de Monaſteriis Monialium Monialibus deſtitutis, in hoc autem etiam eſt ſermo de Monaſteriis Mantellatarum, & Pinzocherarum, licet, iuxta dicta in Mari magno Carmelitarum loco relato tam ipſi, quã alii Mendicantes poſſint vti iſto priuilegio cum ea amplitudine, quã Seruitę. Tertium, in dictis priuilegiis aliorum Mendicantium ſolum eſſe ſermonem de Monaſteriis Monialibus deſtitutis, in hoc autẽ etiã eſt ſermo de domibus, & locis ipſarum, vt patet ex contextu. Quartum, quod etſi in priuilegiis Prædicator. Minor. & Carmelitar. dum eſt ſermo de Eccleſiis. & Oratoriis Monialibus deſtitutis, dicatur *Prouiſo tamen &c. quod in illis quandoq. diuina officia celebrentur*, & in priuilegio Eremitar. S. Auguſt. ſublata dictione *quandoque* dicatur abſolutè *ſed in illis diuina officia celebrentur*, in hoc tamen Seruitarum priuilegio maiori cum ſtrictione dicitur *Sed in illis celebrentur diuina officia cõſueta*. Quo denotatur non ſufficere quamcunq. officiorum diuinorũ celebrationem faciẽdam in prædictis Eccleſiis, & Oratoriis deſertis, nec ſolum quod aliquãdo id fiat, quod denotatur dictione *quandoq.* ſed quod id ſit faciendum conſueto modo, id eſt, eo modo quo primitus fiebat, antequã ex Eccleſia, ſeu Oratoria deſererentur. Quintum quod in hoc priuilegio Seruitarum ſupponitur Tertiarias eius Ordinis tranſire non poſſe ad alios Ordin. ad ſimilitudinem Fratrũ. De quo, quod attinet ad tranſitum ipſarum Tertiariarum, iam dixi quid ſentiendum ſupra in hoc eodem Mari magno *circa* §. 26. dum eſſet ſermo de tranſitu prohibito iſtis Tertiariis, & iuxta ibidem dicta credo regulanda eſſe ea, de quibus in pręſenti. Quod vero attinet

ad

ad tranſitum Seruitarum ad alios Ordines, ſtandum eſt iuri cõmuni, de quo egi *to* 1. *c.* 22. & *to.* 4. *verbo Tranſeuntes Regulares*, & priuilegio Innoc. VIII. de quo infra §. 47. in quo prohibet ipſis tranſitum non ſolum ad Ord. S. Benedicti, ſed etiam ad alios Mendicantes, etiã cum licentia alicuius legati de latere, aut Maioris Pœnitentiarii, quod vltimum qualiter intelligendũ, eo loco dicetur. Item priuilegio Iulii III. de quo infra *eir.* §. 66. vbi illis prohibet tranſitũ ad Ord. laxiorem.

Circa §. 38.

125 STATVIT Pontifex hoc loco, quod cum aliqui voluerint ſepeliri cũ habitu Fratrum huius Ordinis, ſepeliri non poſſint niſi in cœmeteriis Fratrum, vel cum eorum licentia, & aſſenſu.

126 De huius priuilegii materia plura dicta ſunt non ſolum 3. *to. verbo Habitus Regularis*, ſed etiam in ſimilibus, imo magis amplis priuilegiis Prædicatorum in eorum Mari magno *circa* §. 49. Minorum *circa* §. 47. & vtriusque Ordinis in Bulla Aurea dicta *circa* §. 6. & in Mari magno Eremitar. S. Auguſt. *circa* §. 47. & Carmelitarum *circa* §. 66. Quę ſufficere poſſunt pro intento. Alia verò quę ſpectant ad habitum huius Ordinis, habes ex Gianio *in Annalib. p.* 1. *Centur.* 1. *lib.* 1. *c* 14. 15. & 16. Generaliter etiam habitui huius, & aliarum Religionum applicari poſſunt, quæ de habitu Fratrum Minorum ex Martino V. refert Corduba *in Regul.* S. *Franciſ. c.* 2. *q.* 22. *punct.* 3. ſcilicet: *Non debent veſtes noſtræ eſſe adeo pretioſæ, vt videntes eas notare debeant curioſitatem, vel vanitatem, neque ita viles, & groſſæ, quod videntes eas ad terrorem, horrorem, & deriſum inducantur.*

Circa §. 39.

127 HOC etiam priuilegium de facultate conſtituendi Capellanum in Eccleſiis Parochialibus conceſſis, aut concedendis Seruitarum Ordini, qui curam dictarum Eccleſiarum exercere poſſit, & quandiu Capellanatus fungetur officio, priuilegiis vti Religionis, ſicut & dictæ Eccleſiæ, habetur etiam in Mari magno Prędicatorum *circa* §. 50. Minorum, & Eremitar. S. Auguſt. *circa* §. 48. & Carmelitarum §. 67. Quibus in locis, & aliis ibi citatis de hac materia egi.

128 Nota vlterius, Capellanum in præſenti eſſe idem, ac Parochum, ſeu Curatum, prout colligitur ex dictis locis relatis, & præcipuè ex *cap.* 1. *de capellis Monachor.* vbi rectorem Eccleſię parochialis vocat Vrbanus III. Capellanum. Item nota hoc priuilegium applicari poſſe etiã Monialibus, ita vt illæ quoq. accipere poſſint dictas Eccleſias Parochiales regendas per alium. Felinus *in cap. cum venerabilis n.* 36. *de excep.* Rota *deciſ.* 21. *in fin. de præben. in antiquior.* & in vna Ianuenſi

Parochialis 19. Aprilis 1627. coram Durano.

129 Si autē quæras, an præfatus Capellanus, seu Curatus præfectus dictis Ecclesiis teneatur se cōformare ritui celebrādi officia diuina, qui est in vsu huius Religionis, & aliarū habentiū similia priuilegia, an vero sequi debeat vsum Ecclesiæ Rom. sicut alii Presbyteri sæculares. Respondeo, posse, & debere se conformare vsui illius Religionis, cui concessæ sunt tales Ecclesiæ Parochiales. Ratio, quia tales Ecclesiæ sunt vere Regulares, & illius Religionis, cui donatæ sunt, & sunt verè pars illius Monasterii, vt habet Rota relata Ianuensis *Parochialis*, ac proinde sequi debet iura ipsius Religioni. Accedit quod in hoc, & similibus priuilegiis dicitur, scilicet dictas Ecclesias potiri debere *Ord. prærogatiua*. Fauet etiam declaratio quædam S. Congregat. apud Barbosam *in Collectan. Bullar. verbo Capellanus*, vbi dicitur, Capellanos sęculares Monialium posse celebrare *Missas occurrentes de sāctis ipsius Ordinis, cuius est Monasterium, etiamsi ipsi non sint eius Regulam professi*. Item S. Rotę decisio coram Coccino in vna Montis Regalis *Iurisdictionis*, vbi decernitur, presbyteros sæculares seruiētes Ecclesię Cathedrali Regulari debere se cōformare in diuinis officiis cū Regularibus. De hoc etiā Quintana Dueñas *in singular. Tract. 8 sing. 7. et 8.*

130 Casu vero quo dictis Ecclesiis ius decimandi debitum sit, tale ius non pertinet ad prędictum Capellanum, seu Parochum, sed ad Monasterium, cuius est talis Ecclesia parochialis; prout ex decisione Rotæ in vna Augustana *Decimarum* corā Macchiauello 19. Nouemb. 1635. & ex alia ibi relata, ex aliis quoq. fundamentis ibi adductis, constat. Maximè id habetur in alia Tarraconensi *Primitiarum* coram Pirouano anno 1637. & alia Augustana *Decimarum* coram Vbaldo 1631.

Circa §. 40.

131 ETIAM priuilegium hoc loco contentum de Generali electo statim a Sede Apostolica confirmato, & quod ex tunc possit ea, quæ ad Generalatus officium pertinent, exercere, reiecta appellatione &c. habetur in Mari magno Eremitar S. Aug. §. 49 & Carmelitarum §. 30. & 68 & aliquo modo in Mari magno Prædicator. et Minor. §. 1. quibus in locis, et aliis ibi relatis de materia ipsius plura dicta sunt, sicut etiam supra in hoc eodem Mari magno *circa §. 8.* vbi agitur de priuilegio Clem. VI. quod Innocentius VIII. hoc loco ampliat.

132 Si autem queras, an postquam Generalis est electus, et vt dictum est, à Sede Apostolica eo ipso confirmatus, possit opponi contra ipsius electionem. Respondeo posse, si tamen obseruentur conditiones, de quibus in simili materia dixi *to. 4. in fin. in Relect. circa valid. cuiusd. Capituli dub. 1. & 2.* scilicet, quod subsit magna, et notabilis causa ad id faciendum, et quod oppositores non consenserint ele-

electioni, nisi ex causis postea emergentibus, aut defectibus electi prius ignoratis, et quod seruetur forma alias ex iure requisita ad talē oppositionē. De quibus, et aliis cōcernētibus eo loco dictū manet.

Circa §. 41.

133 STATVIT hoc loco Pontifex, vt electiones Prouincialium, et Priorum fiant semper in Capitulis Generalibus, et Prouincialibus, et Fratres ad huiusmodi electiones faciendas isto, et nō alio modo teneri, et obligatos esse, et quidquid in contrarium actum sit, irritum, et nullum esse declarat, et decernit.

134 Hoc priuilegium etsi, quatenus agit de electionibus Prouincialium, cōmune sit omnibus ferme Religionibus, non enim alio modo fieri possunt dictæ electiones, nisi in Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus; quatenus tamen est de electionibus omnium Priorum faciendis in dictis capitulis, singulare videtur, et valde notabile. Eo quod, iuxta dicta sæpius, præsertim *to. 4. in Relect. sup. validit. cuiusd. Capitul. n. 86.* et supra in Mari magno Carmelitar. *cir. §. 7. in exposit. prim. c. Regulæ*, electiones Abbatum, Priorum, seu Præpositorū Monasteriis spectant ad monachos, seu Fratres Monasteriorum iuxta *c. 1. de elect.* et alia iura relata supra in Mari magno Minor. *cir. § 3.* vt obseruant Nauar. *Comment. 3. de Regular. n. 2.* Miranda *in Man. Prælat. to. 2. q. 23. ar. 5.* Layman. *in quæstionib. Canonic. de Prælat. Ecclesiastic. elect. c. 3. q. 17.* Barb. *in d. c. 1. de elect. n. 6.* Moronus *Responsi. 72.* et alii communiter. Vnde hæc facultas Seruitis concessa ad celebrandum electiones Priorū Conuentualiū in Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus, et non in Cōuentibus, seu Monasteriis, quibus præficiūtur, priuilegiū continet supra ius cōmune. Quo, vt credo, vti possunt aliæ Religiones eum ista habentes priuilegiorum communicationem, qualis est Carmelitarum. Et ita consuetudo, quæ est in illa creandi Priores locales in Capitulis Prouincialibus, fundamentum etiam habet in hoc priuilegio Seruitarum.

135 Notanda etiā illa verba, quæ in hoc priuilegio, et pro causa concessionis illius dicit Pōtifex, scilicet: *Cōuentualiū Priorū electiones eo firmiores erunt, quo solēnius celebrabūtur*, ex eis enim denotatur electiones Priorū solemnius fieri in Capitulis Prouincialibus, quam in Conuentibus, seu a Conuentibus, quibus tales Priores præficiuntur. Ex quo etiam magis confirmatur id quod loco relato ex Mari magno Carmelitar. dixi circa maiorem conuenientiam, quę est in hoc quod dictæ electiones Priorum non fiant a Conuentibus.

Circa §. 42.

136 PRIVILEGIVM quoque hoc loco contentum de extēsione facultatis procedendi cōtra asserētes, quod cōfessi Mēdicātibus tenebantur

bantur eadem peccata confiteri postea Parocho, ad Inquisitores hæreticæ prauitatis, desumptum videtur ex similibus, potius eisdem, priuilegiis concessis Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 51. Miribus, & Eremitis S. Augustin. §. 50. & Carmelitis §. 12. & 69.

137 Præterdicta autem iis locis vlterius expendenda est dictio illa, *Quicunque*, qua vtuntur Pontifices in hoc, & similibus priuilegiis, dum dictam facultatem extẽdunt ad Inquisitores *quicunque fuerint*. Cum enim dictio ista sit valde vniuersalis, omnia includens, & nihil excludens, *vt in l. à procuratore* C. *mandati, & in capite solitæ, de maiorit. & obed.* notant Glossa *verb. Quicunque, in cap. Quicunque de sent. excommunic. lib. 6.* Tiraquellus *de retract. lig. §. 1. gloss. 2. num. 20.* Menochius *cons. 600. nu. 5. & cons. 1129. n. 28.* Mandos. *in reg. 17.* Cancel. *7. 8. nu. 2. & reg. 21 q. 5 n. 2.* & Sanctarell. *variar. resol. q. 2. nu. 21.* adeo vt propter suam generalitatem extendatur etiam ad improprios casus, vt tradunt Abbas *cons. 3. dub. 3. nu. 2.* et alii, quos refert, & sequitur Sanctarell. *sup. q. 48. n. 29.* & extendatur ad omnes casus, & personas, vt per Menochium *de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 198. n. 21.* Farinac. *in prax. crimin. p. 4. cons. 65 nu. 8.* tradit Barbosa *in tract. de dictionibus dict. 317. nu. 12.* ideo facultas ista videtur extendenda ad Inquisitores tum Ordinarios, tum extraordinarios, tum generales, tum particulares, siuè habeant iurisdictionem ordinariam, siuè extraordinariam &c.

Circa §. 43.

138 PRIVILEGIVM hoc est veluti appendix ad præcedens, & in eo concedit Pontifex, quod si occasione quorumcunque processuum, & cõtrouersiarum inter Frattes, & Ecclesiarum Rectores, & Ordinariorum emergentium, ipsi Ordinarii, seu quicunque alii, inhibitionem fecerint, ne Fratribus eleemosynę concedantur, omnes eam inhibitionem facientes excommunicationem ipso facto incurrant, & contra eos Inquisitores procedant veluti contra hæreticos.

139 Simile fermè est hoc priuilegium alii concesso Carmelitis in eorum Mari magno §. 70. etsi minus amplum, quam illud; siquidem facultas procedendi contra facientes talem inhibitionem solum cõceditur in hoc priuilegio Inquisitoribus hæreticæ prauitatis, in priuilegio autem illo Carmelitarum ea etiam conceditur Protectori Ordinis, & Auditori Camerę Apostolicæ. Qualiter etiam differat hoc priuilegium ab alio concesso Prædicatorib. & Minorib. in Bulla *Aurea* nũcupata §. 5. & Eremitis S. Augustin. in eorum Mari magno §. 51. ibidẽ dictum est Quibus etiam in locis, & aliis ibi relatis de materia huius priuilegii latè dixi.

Circa

Circa §. 44.

140 AMPLISSIMA hoc loco continetur exemptio data Seruitis ab onere ſoluendi ſubſidia, collectas, ſeu exactiones quaſcunque, aut decimas ex noualibus, hortis, virgultis &c. etiam ſi per alios Mendicantes ſoluenda iſta eſſent, niſi in tali dictorum onerum impoſitione ſpecialis mentio huius priuilegii fieret.

141 Plura indulget Pontifex ſub hoc priuilegio. Primum eſt, exemptio a ſolutione ſubſidiorum, collectarum, ſeu exactionum, ſicut etiam conceſſa eſt Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 35. Minoribus §. 36. Eremitis S. Auguſt. §. 34. & Carmelitis §. 46. 80. & 100. quibus in locis de hac materia egi, & ſupra in hoc eodem Mari magno §. 21. circa priuilegium Ioannis XXIII. quod hoc loco extendit Innocent. VIII. Secundum eſt, exemptio a ſolutione decimarum de noualibus propriis manibus, & ſumptibus cultis, hortis, virgultis &c. cui etiam priuilegio ſimile aliud extat in Mari magno Prædic. §. 26. Minorum §. 28. Eremitar. S. Auguſt §. 13. & Carmelit. §. 46. et 72. Quibus etiam in locis, et aliis ibi relatis de hac materia egi. Pro qua etiam videndus Freitas *in Bullar. Ordin. S. Mariæ de Mercede in Scholijs ad Bullam* 1. *Innoc. IV. & ad Bull.* 4. *Gregorij XI.* vbi plura ad intentum. Tertium eſt, priuilegium hoc extendi etiam ad Eccleſias eidem Ordini vnitas, quod non video in priuilegio aliorum Mendicantium contineri, etſi per communicationem priuilegiorum hoc priuilegio vti poſſint.

142 Pro cuius intelligentia nota, quod vnio eſt plurium beneficiorũ, ſeu Eccleſiarum a legitimo Superiori facta annexio Rebuff. *in prax. benefic. tit. de unionib. benefic. n. 1. & ſequẽtib.* Hoxeda *de incõpatibilita. benefic. 2. p. c. 3. nu. 1 & 2.* Sanchez *lib. 7. in Decalog. c. 29 n.* 145. Barboſa *de Iure Eccleſiaſtic. lib. 3 c. 16. nu. 1.* ex aliis. Poteſt autem hæc vnio fieri tripliciter. Primo quidem, ex duobus beneficijs, vel Eccleſiis parochialibus vnum beneficium, vel Eccleſiam parochialem efficiẽdo. *ca. decimas ad fin. 16. q. 1.* Secundo, vt vnum beneficium, ſeu vna Eccleſia alteri beneficio, ſeu Eccleſiæ ſubijciatur veluti acceſſoriè, ita vt priuilegiis eius, cui ſubijcitur, frui poſſit. *cap. recolentes in fin. de ſtat. monach.* Tertio, vt vtraq. Eccleſia ſit principalis, ſicut antea erat, maneat tamen ſub eodem Epiſcopo, Parocho, Prælato &c. Rebuffus *ſup. a nu.* 11. Hoxeda *ſupra n.* 2. Sanchez *ſup. nu.* 146. Barboſa *ſupra n.* 5. *& ſequentib.* poſt alios etiam. Apud quos plura ſpectantia ad hanc vnionem beneficiorum, ſeu Eccleſiarum, quę omittimus, quia ad rem noſtram non ſpectant: ſolum enim ad intentum priuilegii præſentis habemus, quod Eccleſiæ vnitæ Fratribus Seruitis, & aliis, qui

cum

cum ipsis communicant in priuilegijs, exemptę sunt a prædictis oneribus. An autem modo post Cocil. Tridentin. beneficium aliquod, seu Ecclesia Regularibus vniri possit; consule dicta *to.2.c.18.n.24 & sequentib.* & an vniones factę visitari possint ab Episcopis, consule dicta eo *to.2.c.1.nu.41.*

143 Animaduertenda prętera hic est Rotę doctrina in Melitensi *Collectarum* coram Vbaldo 7. Maii 1627. vbi ex eo, quod Religio Hierosolymitana, & eius bona, & personę sint recepta sub protectione Beati Petri, & Sedis Apostolicæ, ac habeat priuilegia exemptionis ab exactionibus, & collectis, cum verbis generalibus, & vniuersalibus, infert debere dicta priuilegia latissimè interpretari, adeo vt dicantur comprehendere etiam illa, quæ alias non comprehenderentur, adeo vt comprehēdant etiam casum necessitatis, seu publicę vtilitatis, prout comprobat ex aliis Rotæ decisionibus, & Doctoribus: Hæc porrò omnia applicari possunt huic Religioni Seruitarum, cum etiā ipsa, ipsiusque bona, & personę recepta sint sub S. Petri, & Sedis Apostolicæ protectione, vt patet *ex* §. 32. huius Maris magni; verba etiam huius priuilegii, de quo in prȩsēti, sint generalia, & vniuersalia valdè.

Circa §. 45.

144 CONCEDVNTVR hoc loco ab Innocentio VIII. fœminis Tertiarijs huius Ordinis, vt frui possint omnibus, & singulis priuilegijs concessis, & concedendis Ordini Seruitarum, & quod ab ipsis accipere possint Sacramenta, & sepulturam, etiam non requisita parochorum licentia.

145 Pro quo priuilegio nota ea, quę dixi in simili alio Eremit. S. Aug. in ipsorum Mari magno §. 8. 9. & 35. & Carmelitarum §. 47. 48. & 84. maximè dicta *to.2.c.14.per totum, & to.4.verbo Tertiarij, & Tertiariæ,* ac supra in hoc eodem Mari magno *circa* §. 25. & 26. Quibus in locis habetur, quomodo hęc priuilegia his temporibus subsistant, aut reuocata maneant, maximè post Concil. Lateranense sub Leone X. & declarationes S. Congregat. ibi relatas. Qualiter etiam, esto in hoc priuilegio solum sit sermo de fœminis Tertiariis, nihilominus dari etiam viros Tertiarios in hoc Ordine, ex dictis eis locis inferri potest.

145 Notanda quoque maximè Rotæ decisio in vna Brixinensi *Iurisdictionis* coram Pirouano 11. Decemb. 1634. vbi conformiter ad priuilegia Vrbani VI. & Innocent. VIII. declaratur, fœminas istas Tertiarias gaudere priuilegiis exemptionis, & receptas esse sub protectione Sedis Apostolicæ. Vbi etiam plura circa obedientiam, & Regulam, ac professionem ipsarum.

Circa

Circa §. 46.

146 IN hoc autem loco cõceduntur priuilegia Fratrum siue Pinzocherarum Ordinis Seruitarum Oblatis, seu commissis eiusdem Ordinis, perinde, ac si pro ipsis concessa primitus essent.

147 Simile autem priuilegium habetur pro Eremitis S. Augustini in eorum Mari magno §. 36. & pro Carmelitis in eorum etiam Mari magno §. 49. quibus in locis, ac maximè *to. 2, cap. 8. per totum, et to. 4 uerbo Oblati* plura de ipsis dixi.

148 Notat prẽterea Hieron. Rodrig. *in Comp. Resolut. 104 n. 1.* huiusmodi Oblatos non suscipere habitum Ord. Hoc tamen moderandum est, iuxta dicta *eo c. 8, n 8*, ex declaratione *S.* Congreg. ibi adducta, etsi enim tales oblati non debeant suscipere integre, vt ita dicam, habitũ Religionis, cui offeruntur, aut cuius sunt oblati, debent tamen habitum sęcularem *aliqualiter* mutasse, prout in dicta declaratione notatur, & praxi habetur, ad hoc quod frui possint priuilegiis Religionũ. Vnde differentia, quam assignant aliqui, videlicet Abbas *in cap. non est n. 2. de Regularib.* & Sanchez *lib. 6. in Decaleg. c. 7. nu. 9.* inter Conuersos, & Oblatos, quod illi mutant habitum, non autem isti, accipiẽda est modo dicto, quod scilicet Oblati non mutent habitum simpliciter, sicut faciunt Conuersi, bene tamen *aliqualiter*, prout dictum est.

149 Notat quoq. idem Rodrig. post alterum Rodrig. Sanchez, & alios huiusmodi Oblatos posse transire ad arctiorem Religionem. Cæterũ, licet hoc verum sit, iuxta dicta *eo c. 8. n. 21.* nihilominus non est limitandũ hoc solum ad transitũ ad arctiorem Religionem, possunt enim transire ad quamcunq; Religionem etiam minus strictam, seu laxiorẽ ea cuius sunt oblati, vt videlicet in ea Religiosi fiant, iuxta dicta *eo n. 21.* ex Suarez ibi relato. Cum enim Oblati cuiuscunque Religionis etiam strictissimæ non sint verè Religiosi, quæcunque alia Religio etiam laxior erit perfectior statu quem habent, & ita poterunt ad illam transire. Generalis enim Regula, & verissima est, quam ex pluribus comprobat Sanchez *lib. 4. Decaleg. cap 19. n 31.* quod in huiusmodi obligationibus, seu oblationibus tacitè inest hæc conditio, videlicet, nisi transitus ad Religionem placeat.

150 Maximè etiam pro conditionibus requisitis ad hoc quod isti Oblati potiantur priuilegijs Religionis, præter dicta tom. 2. capit. 8. animaduertẽda declaratio Sacræ Congregationis Concilij de an. 1627. quam refert Peirinis*ta 3. Priuileg. Minim. in Additam. ad Constit. Iulij II. c. 3. n. 34.* Ex ea enim magis declarantur, quæ eo loco dicta sũt. Cũ nãq. propositũ esset eidẽ *S.* Congreg. hoc dubiũ, Cæsar Carratinus de Humine frigido diœcesi Tropiensi, per donationẽ irreuocabiliter

inter

inter viuos obtuliſſe, & omnia bona ſua mobilia, & immobilia, & ſe mouentia, præſentia, & futura, acquiſita, & acquirenda, nulla facta reſeruatione præfatorum bonorum, vſus fructus, neque proprietatis, neq. in totum, neq. in partem; itẽ omnes actiones, & iura, quę ipſi qualibet ex cauſa contingere poſſint in perpetuum Conuẽtui, ſiue Monaſterio S. Franciſci de Paula Ciuitatis Paulę, cuiin oblatum ſemetipſum obtulit, habitumque ſecularem in ſolitum, & conſuetum ab oblatis coniugatis eiuſdem Religionis deferri, mutauit quem defert, & de manibus ſuperioris Prælati conuentus ſuſcepit, & ab eodem in numero oblatorum acceptatus fuit ſecundum priuilegia a plurimis omnimis Pontificibus præfatæ Religioni cõceſſa, quorum ipſa Religio, & præcipuè Prouincia Calabriæ eſt in poſſeſſione. Et cum omnia requiſita ipſe Cæſar impleuerit, petit obnixè ſciri an fori priuilegio, & exemptionibus, immunitatibus, cæteriſq. gratiis, & fauoribus gaudeat, quamuis matrimonio copulatus ſit, illudque ante præfatam donationem, & oblationem contraxerit. Et ſi fori priuilegio, ac præfatis exemptionibus, immunitatibus, priuilegiis, gratiis, & fauoribus gaudet, & gaudere debet. Cui dubio eadem Sacra Congregatio reſpondens dixit: *Oratorem quamuis matrimonio copulatum gaudere priuilegio fori, & exemptione a vectigalibus, ſi quemadmodum proponitur, in forma iuris valida perpetuo, & irreuocabiliter plenè, & cum effectu ſe ipſum, & bona ſua omnia præſentia, & futura, nulla prorſus eorum portione, neque in proprietatem, neque in vſum, fructum ſibi reſeruata, Religioni obtulerit, & habitum aliqualiter mutauerit. Quod ſi omnia præfata ſimul non concurrant, neque fori priuilegio, neque immunitate a ſecularibus exactionibus frui poſſit.*

151 Quærit vlterius Peirinis relatus, quid, ſi dicti oblati nondum ſe, ſuaque obtulerint Religioni, ſed ſtatim ſunt oblaturi, & per ipſos nõ ſtetit quin obtulerint, gaudebunt ne immunitate? Reſpondetque affirmatiuè; Quia quæ proximè inſtant, in eſſe videntur *l. lecta, verſ. dicebam ff. ſi certum petat*, pariaque ſunt aliquid eſſe factum, vel proximè fieri deſtinatum *l. veſtimentum ff. de auro, & argento* Chokier *de exempt. p. 1. q. 19. num. 3*, ſed ne laxius procedatur, vide dicta in ſimili materia de Nouitijs *to. 4. verb Nouitij, & Nouitiæ Religionum num. 43*.

Circa §. 47.

152 ADDIT hoc loco Pontifex prohibitioni factæ Seruitis ab Vrbano antecеſſore tranſeundi ad aliquem alium Ordinem, quod nullus poſſit illos recipere, vel retinere, nec Apoſtolicę Sedis legati etiam de latere, aut Maior Pœnitentiarius facultatem ipſis concedere poſſint ad tranſeundum ad aliquem

aliquem Ordinem, siue recipiendum, vel retinendum aliquod beneficium, aut exemptionem a suis Superioribus. Adiungens præterea, quod recipientes dictos Fratres teneantur ipsos cum bonis, quæ secum attulerant, ad Ordinem suum remittere, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna incurrenda, si monitione præmissa illud facere recusauerint. Itē quod beneficia per prędictos Fratres habilitatos, aut dispensatos obtenta, omnino vacare censeantur, & prouideantur ab illis ad quos id spectat. Ac demum, quod bona omnia prędictorum Fratrum ab Ordine discedentium pertineant, & deuolaantur ad eorum Ordinem.

153 Multa & notabilia sub *hoc* §. priuilegia continentur. Primum, illud de prohibitione transitus ad alium Ordinem, etiam *Mendicantium*, vt Pontifex ait. De qua materia, quia sæpius dixi, videlicet *to. 5. f.22. & tom. 4. verbo Transeuntes Regulares*, at supra in Mari magno Prædicatorum *circa §.24.* Minorum *circa §. 24. 25. & 26.* & Carmelit. *circa §. 20. 21. 22. & 23.* & in hoc eodem Mari magno *circ. §. 37.* in ea amplius non immorandum.

154 Secundum est, de prohibitione facta, quod nullus eos possit recipere, & retinere, nec ad hoc licentiam concedere, etiam si sint legati de latere Sedis Apostolicæ, aut Maior Pœnitentiarius. Quod vltimum his temporibus vacat propter nouas facultates concessas Maiori Pœnitentiario, inter quas hęc est vna, vt habet Thesaurus *in prax. par. 2. verbo Religiosi c. 4. nu. 4.* Vbi etiam animaduertit cum aliis, prohibitionem Extrauagant. *Viam de Regularib.* prohibentem Mendicantibus transitum nisi solum ad Carthusiam, intelligi de transitu absq. legitima causa, ea enim subsistente possunt a suis Superioribus ad hoc licentiari. Quod etiam dici potest circa præsens priuilegium. Vide dicta *to. 4. verbo Transeuntes Regulares n. 118.*

155 Tertium est de prohibitione etiam facta recipiendi aliqua beneficia, aut exemptionem in Regulari obedientia suis Superioribus debita ab aliquo etiam legato de latere Sedis Apostolicæ, aut maiori Pœnitentiario. Quod est notabile priuilegiū, vtile valde his Religiosis, & aliis, qui cum ipsis communicationem priuilegiorum habent, & conforme alii Bonifacii IX. relato supra §. 18. vbi de ipsius materia aliquid dixi remittendo me etiā ad dicta *to. 4. verbo Littera Apostolicæ n. 7. & 8.* Facit etiam Bulla Vrbani VIII. pro Regnis Hispaniæ, quam retuli *to. 1. c. 10. n. 26.* vbi similes exemptiones cassantur, & annullantur, & quod dixi supra in Mari magno Carmelitar. *circa §. 91.*

156 Quartum est de obligatione, quam habent recipientes, aut retinentes Seruitas, ad illos restituendos cum bonis, quę habent, sub excommunicationis pœna. Cui consonant alia priuilegia aliquo modo similia, de quibus in superioribus egi. Videlicet in Mari magno

Præ-

Prędicatorum *circa* §.20.et 21. Minorum *circa* §.21.et 27. Eremitar.§. Auguſt. *circa* §.15. et Carmelitarum *circa* §.74 et 91.

157 Quintum eſt, de bonis illorum Religioſorum ab Ordine diſcedentium deuoluendis ad Ordinem. Quod quidem conforme eſt iuri communi, cum bona quęcunque a Religioſis apoſtatis acquiſita, ſi tamẽ cõtra iuſtitiã acquiſita nõ ſint, pertineãt ad Religionem, a qua apoſtatarunt, iuxta dicta *to.1.c.16.num.*20 21. *et* 31. *et tom. 3.verb. Apoſtata, et apoſtaſia num.*8. Quod intellige, etiamſi in remotiſſimis regionibus, et per multum tempus apoſtatauerint. Cardinalis Lugo *t.1.de iuſt. et iur.diſp.3.ſect.*11. *num.*235. Vnde Religio poteſt exigere talia bona a quibuscunque ea poſſidentibus, etiam in iudicio. Rodriguez *to.1 q.*30.*ar* 11. Miranda *in Man. Pralat to* 1.*q.*51. *ar.*7. Portellus *in dub Regular. uerbo Apoſtata n.*7. alter Rodriguez *in Comp. Reſolut.*11. *nu.*9.*et* 10. Quomodo autem ſi moriantur in apoſtaſia, eorum bona pertineant ad Cameram Apoſtolicam, dixi locis relatis *et 4. tomo uerbo Spolia*, ac tractant Authores relati.

Circa §. 48.

158 QVÆ continentur in hoc §. ſunt veluti appendicia, ad dicta in præcedenti de apoſtatis. Primò enim concedit Pontifex Generali Seruitarum facultatem ad compellendum apoſtatas, aut vagos, vt ad Ordinem redeant, ea quæ habent, ſuis Superioribus aſſignent, eiſque obedientiam, & reuerentiam exhibeant, omnibus iuris remediis, excommunicationis videlicet, incarcerationis, & aliis rigoribus, in quocunque habitu, & loco eos inuenerint, etiam in Romana Curia. De quo in ſimili conceſſione aliis Mendicantibus facta, dixi in ſuperioribus, ſcilicet in Mari magno Prædicatorum *circa* §.23. Minorum *circa* §.23. & Carmelitar. *circa* §. 28.31.74.91.92. Declarat etiam Pontifex Generalem præfatum ſuper ſuos ſubditos tam intra Curiam, quam extra, Ordinarii authoritate potiri. De quo etiam in Mari magno Carmelitarum *circa* §.91. & 92. relatos dictum eſt. Adiungit præterea hac facultate vti poſſe Generalem, *Inuocato, quoties opus fuerit, auxilio brachij ſecularis*. De qua clauſula dixi *to.3.verbo Clauſula n.*39. & ſupra in Mari magno Prędicatorum *circa* §.23. ineſſe in litteris Apoſtolicis. Quo tamen non obſtante, vel ad maiorem cautelam apponitur a Pontifice in hoc loco, & ſolet apponi in ſimilibus reſcriptis.

159 Si autem quæras an Prelati teneantur ſemper quærere ſuos apoſtatas, vel fugitiuos. Reſpondeo per ſe, & regulariter loquendo ad id teneri ſemper. Quia ſunt paſtores, quibus incumbit quærere oues perditas, & facere totum, quod poſſunt pro ſalute ipſarum. Et quia ita præcipitur in *cap. fin. de Regularib.* innouato a §. Congregation,

Con-

Concilii, iuxta dicta *to.1.c.16.num.16.* Casu autem, quo id fieri non posset sine scandalo, aut iactura Religionis, non erunt obligati ad id faciendum, cum bonum commune Ordinis præferri debeat priuato bono Religiosi, præsertim ex malitia peccantis. Castrus Palaus *p.3. Tract.16.disp.4. punct.17.nu.1.* Quid vero statutum sit *in d. cap. de Regularib.* & decreto S. Congregat. relato circa detentionem istorum in aliquibus Monasteriis, aut domibus, dixi eo *n.16.*

Circa §. 49.

160 INHIBET hoc loco Pontifex ne apostatæ prædicti confessiones audire, vel docere quoquo modo præsumant, nisi ad alium Ordinem, in quo huiusmodi officia licitè exerceantur, de licentia Generalis transierint. De qua etiam inhibitione in simili alia facta Mendicantibus dictum est in superioribus, videlicet in Mari magno Prædicatorum *circa* §.24. Minorum *circa* §.24. & Carmelitarum *circa* §. 93.

161 Præter dicta autem eis locis vlterius quæri potest, an huiusmodi apostatæ in apostasia existentes validè ministrent Sacramentum Pœnitentiæ. Ad quod respondendum ex generalibus principiis aliis locis traditis. Si enim tales apostatæ fuerint excommunicati vitandi, quod contingere potest non solum si sint notorii percussores clericorum, sed etiam casu, quo fuerint à legitimo Superiori declarati vt excommunicati, tunc Sacramenta pœnitentiæ ab ipsis administrata inualida erunt, nisi in casu, quo esset publicus error facti, & titulus præsumptus, iuxta dicta *tom.3. verbo Excommunicatio quoad Regulares num.7.* Si autem solum fuerint excommunicati tolerati, seu occulti, quamuis grauiter peccent, Sacramentum pœnitentiæ administrando, illud tamen validè ministrant, iuxta dicta eo loco *nu.34.* An vero omnes apostatæ sint excommunicati, consule dicta in Mari magno Prædicatorum circa §.20. Quia tamen cõtingere potest quod tales Apostatæ audiant confessiones sæcularium sine approbatione Ordinarii, pro tali casu dicendum, talia Sacramenta inualida esse, iuxta dicta *to.3. verbo Confessio num.3.* Si vero contingat, quod dictas confessiones audiant cum approbatione quidem Ordinarij, sed sine præsentatione suorum Superiorum, tunc licet illicitè, & peccaminosè id faciant, nihilominus satis probabilis est sententia affirmans illas confessiones validas esse, & validè tales absoluere, iuxta dicta *to.1.c.19.nu.12. et tomo 3. verbo Confessarius Regularis n.2.* cum limitationibus tamen, quas eo loco adduxi. Vide etiam dicta locis relatis ex Mari magno Prædicatorum, Minorum, & Carmelitarum.

Circa §. 50.

162 INhibet etiam Pontifex hoc loco, vt nullus siue Religiosus, siue non Religiosus, gestet habitum Seruitarum, aut illi ita consimilem, quod per illum Seruita credi possit. Quod etiam extēdit ad habitum Pinzocherarum, seu Tertiariarum eiusdē Ordinis. Additq. quemcunque transgressorem huius inhibitionis correctioni, & punitioni Generalium, & Prouincialium eius Ordinis, & iuxta illorum arbitrium, subijci debere.

163 Hoc priuilegium quatenus solum continet prohibitionem non portandi habitum proprium istius Religionis commune est alijs, quę habent Prædicatores, Minores, & Carmelitæ, vt constat ex dictis in superioribus in Mari magno Prædicator. *eir.* §. 15. Minor. *eir.* §. 27. & Carmelitarum *eir.* §. 95. quibus in locis, & aliis ibi relatis de hac materia egi. Quatenus vero id extenditur ad portantes habitū pinzocherarum, seu Tertiariarum non est cōmune dictis Religionibus, nisi solū propter generalē communicationē priuilegiorum. Illud autem, quod in hoc priuilegio additur, scilicet posse Generalē, & Prouinciales huius Ord. procedere contra portantes ipsorū habitū, hoc enim denotatur illis verbis: *Ita vt quicunque illum aliter gestare repertus fuerit, correctioni Generalium, & Prouincialiū Ordinis huiusmodi iuxta illorum arbitrium puniendus subijciatur*, est valde singulare, & cum valde exorbitet a iure cōmuni, & praxi Religionum, quæ nunquam procedere solent contra alias Religiones puniendo Religiosos illarum, qui habitum non suum gestant, sed solum ad id faciendum recurrunt ad iudicem competentem, Papam scilicet, vel S. Congregationem, ideo hoc priuilegium ad hos terminos reduci debet, vel saltem, prout habetur in Mari magno Prædicatorum, Minor. & Carmelitarum, recurrendum ad Diœcesanos, vt per censuram cogant deferentes habitum alienæ Religionis ad eum deponendum. Hæc dixi propter singularitatem huius priuilegij. Si enim aliquis contenderet, quod quemadmodum ex priuilegio Carmelitis concesso in ipsorum Mari magno §. 74. possunt procedere *regularem sententiam*, vt ibi dicitur, promulgando, contra retinentes Fratres nostros sine licentia a Conuentibus discedentes, quantumuis tales retinentes sint extranei, ita similiter Generalis, & Prouinciales Seruitarum possint etiam eodem modo procedere contra quoscunque extraneos ipsorum habitum gestantes, non valde contradicam.

Circa §. 51.

164 AMpliat hoc loco Innocent. VIII. priuilegium a Bonifacio IX. con-

concessum Seruitis in hoc eodem Mari magno §. 19. ad creandum vnum Magistrum in quolibet Capitulo Generali cū priuilegijs Magistrorum Parisiensium, ad duos Magistros vnum Citramontanum, & alterum Vltramontanum & in defectum Vltramontani alium citramontanum, & è contra, seruatis iis, quæ præfatus Bonifacius seruari voluit.

165 Præter notata autem circa §. 19. relatum, vlterius nota, Citramontanos vocari Italos, Siculos, Sardos, Corsos *l. insulæ ff. de iudic.* & qui citra Alpes commorantur; Vltramontanos verò eos qui vltra eosdem Alpes existunt, Hispanos videlicet, Germanos, Gallos, &c. Quia verò contingit aliquos esse veluti medios, qui scilicet in ipsis Alpibus degunt, vt notant Campanile *in diuersor. iur. Rubric. 9. c. 1.* & Thesaurus *in prax. p. 2. verbo Ordo c. 17.* ideo an tales vocari debeāt citramontani, vel vltramontani, attendendum est ad communiorem populi opinionē, linguæ idioma, dominium, & simile s circumstātias.

165 Maximè nota, quod tales graduati in Capitulis possunt publicè legere etiam in Vniuersitatibus, in quibus cautū est, vt solū Doctores admittantur ad legendum. Ratio est, tum quia sunt veri Doctores, tum quia gaudent priuilegiis Magistrorum Parisiensium. Addit Peirinis *in Regul. Minimor. c. 9. §. 21. q. vnic. n. 7.* etiam Religiosos, qui gradus non suscipiunt, vt sunt Minimi, posse legere in dictis vniuersitatibus habētibus tale statutum, propter priuilegium Iulii III. pro Iesuitis, quod refert Rodriguez *tom. 2. quæst. Regul. q. 74. ar. 1.* & aliud priuilegium sui Ordinis. Sed ego non video talia priuilegia.

Circa §. 52.

166 STATVIT hoc loco Pontifex nullum promoueri debere ad Baccalaureatus gradum, nisi per quinque annos continuos, & ad Magisterium nisi per tres alios annos iuxta alicuius vniuersitatis consuetudinem studuerit; & Prouinciam, ac Conuentus, de quibus erunt oriundi illis de expensis requisitis in talibus promotionibus teneri prouidere; ita tamē vt præfatos gradus in aliqua vniuersitate, aut Capitulo generali suscipiant. Declaratque indultum, seu licentiam ad talem promotionem a Sede Apostolica impetrari non debere sine licentia Generalis, & irritum, ac inane esse quidquid secus actum fuerit.

167 Iure optimo prouidet Pontifex in hoc loco, vt nemo ad gradus præfatos admittatur, nisi habeat requisitum illum annorum numerum in studio, cauens sanè ne insufficientes, aut ignari ad illos promoueātur, etiam si indultum a Papa obtinuerint sine Generalis licētia. Pro quo vide dicta *to. 3. verbo gradus, & Graduati Regulares n. 3.* ac declarationē S. Congregationis 28. Septembris 1615 pro fratribus S. Mariæ

de Mercede, in qua habetur tales veluti indignos repellendos esse a gradibus & priuilegiis ipsorum. Quod etiã statutũ video in quibusdã statutis Capituli Generalis cõfirmatis a Clem. VIII. *in Bullario huius Ord. Bulla prima.* Vide etiam Bullã Vrb. VIII. de ann. 1625, pro Eremitis S. Augustini quæ incipit *Romanus Pontifex, in 4. to. Bullar. n.* 40. & aliam *n.* 41 confirmatoriam alterius Clem. VIII. de eadem materia. Et pro nostro Ord. Constitutiones Canalis de an. 1625. *p. 1. c.* 17. *n.* 10. vbi gradus de gratia adeo prohibentur, quod nec Generalis possit illos cõcedere, ac nouissima decreta Capituli Generalis Romę celebrati an. 1645. vbi prædicta Constitutio obseruari præcipitur.

Circa §. 53.

168 COncedit præterea Pontifex Seruitis, vt semel in vita, & semel in articulo mortis plenariam absolutionem suorum peccatorum a Confessore idoneo dicti Ordinis per eos eligendo valeant obtinere, etiamsi peccata talia essent, propter quæ merito Sedes Apostolica esset consulenda.

169 Priuilegium hoc notabile etiam est propter clausulam illam *etiam si talia forent propter quæ Sedes Apostolica esset merito consulenda*, ea enim rarò ponitur inter priuilegia Religionum, cum potius in illis quamuis concedatur generalis facultas absoluendi a peccatis, semper tamẽ excludi solent ea peccata, *propter quæ merito Sedes Apostol. esset consulenda*, vt patet in hoc eodem Mari magno §. 35. & in Mari magno aliorum Mendicantium locis relatis *cit. d. §.* 35. in hoc autem priuilegio non excluduntur, sed potius expressè includuntur. Nota tamen illud vacare in absolutione danda in vita quoad casus contentos in Bulla Cœnæ, propter generalem reuocationem omnium priuilegiorum in ea factam, iuxta dicta *to. 1. c.* 18. *n.* 38. *to.* 3. *verbo Bulla Cœnæ n.* 54. & supra in Mari magno Prædicatorũ circa *n.* 41. vbi etiam authores huius sententiæ retuli. Etsi videam Sanctorum *in Commentarijs sup. statut. Minor. c.* 2. *statut.* 14. *contl.* 4. obnixè oppositam defendere, ex varijs authoribus, & fundamentis. Nota etiam, per clausulam illam huius priuilegij *etiam si ante factam dicti Ord. professionem eos decedere contingeret* denotari Nouitios quoque vti posse hoc priuilegio, saltem pro articulo mortis. Quomodo autem clausula illa *plenariam remissionem*, qua vtitur Pontifex in hoc priuilegio denotet indulgentiam plenariam, & quod ea his temporibus reuocata non sit, dixi supra in Mari magno Carmelitarum *circa §.* 8. vbi etiam quomodo hæc concessio absoluendi plenariè pro articulo mortis inutilis non sit, non obstante, quod quilibet confessarius etiam simplex Sacerdos possit eam pro articulo illo concedere.

Circa

Circa §. 54.

170 INdulgetur Seruitis hoc loco facultas ad celebrandum locis congruis, & honeſtis in altari portatili, etiam antequam illuceſcat dies, circa tamen diurnam lucem, & tempore generalis interdicti Ordinaria ſolum, non Apoſtolica authoritate poſiti, præterquam in Eccleſiis non exemptis ab Ordinarij obedientia, ſi hoc eis interdicatur.

171 Primum iſtorum de facultate celebrandi locis congruis, & honeſtis in altari portatili &c. habetur pro Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 39. pro Minoribus etiam §. 39. & Carmelitis §. 37. quibus in locis, & alijs ibi relatis de hac materia egi. Vbi etiã de aliis priuilegiis cõceſsis aliis Religionibus Quibus modo adiungã, Vrbanũ VIII. an. 1638. cõceſſiſſe Ioãni Cypriano Gener. Ord. S. Mariæ de Mercede per Breue, quod extat in Bullario huius Ordinis *inter Bullas Vrbani VIII. num.* 10. facultatem, vt tempore viſitationis in Prouincijs, & Ciuitatibus, vbi non ſunt Eccleſiæ, vel vbi non eſt publicum exercitium Religionis Catholicæ, in locis congruis, & decẽtibus poſſet celebrari facere ſuper altari portatili.

172 De ſecundo, ſcilicet de facultate celebrandi *Etiam antequam illuceſcat dies, circa tamen diurnam lucem*, vide etiam *to. 1. c. 21. nu. 2.* ad quę aptari debent tam iſta, quam plura, quæ de hac materia tractãt Portellus *in dub. Regular. verbo Miſſa*, & Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 25. cum multa illorum ſint viuæ vocis oracula hoc tempore reuocata.

173 De tertio, quod continet facultatem ad celebrandum tempore interdicti Ordinarii authoritate poſiti pręter quam in Eccleſiis ab Ordinario non exemptis, ſi eis hoc interdicatur, dictum eſt etiam in præcedentibus in Mari magno Prædicatorum, Minorum, & Carmelitarum locis relatis, ac aliis, quæ ibi citaui, & in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa §. 37.*

174 Notat vlterius Scholiaſtes huius Maris magni *in hoc loco*, quod Seruitæ poſſunt, propter communicationem priuilegiorum cum Minoritis, qui habent hoc priuilegium ab Alexandro VI. ſine aliquo ſcrupulo alicuius conſuetudinis mittere reliquias extra Vrbem pro conſecratione Altarium, & lapides cuiuscunque generis, ſiue conſecratas, ſiue non. Pro quo tamen, & qualiter accipiendum hoc tempore, conſule dicta *tom. 4. verb. Reliquiæ Sanctorum*, & *verb Sanctorum cultus*, & quæ de eadem materia habet Theſaurus *in prax. p. 2. verbo Reliquiæ c. 1.*

Circa §. 55.

175 SImiliter hoc priuilegium de facultate celebrandi tempore interdicti in locis, & Ecclesiis Ordinis, cum conditionibus generalibus similium priuilegiorum, & de facultate admittendi pyzocheras, & oblatas personas, ac Procuratores Monasteriorũ, etiam est discussum in superioribus in Mari magno Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum locis relatis circa §. præcedentem, ac aliis ibi citatis.

Circa §. 56.

176 EXtendit hoc loco Pontifex Innocentius Concessionem, quã fecerat Bonifacius IX. supra *§.17.* & confirmauerat Martinus V supra §.27. pro *Seruitis* communicando illis priuilegia concessa domibus Eremitarum S. Augustini. Ita vt cuiuscunque generis indulta concessa aut concedenda dictis domibus Eremitarum, aut illas visitantibus, concessa censeantur eodem modo Seruitarum Ordini, & illius domos pœnitentibus, & confessis visitantibus.

177 Circa quæ expendendum primo, etiam communicari in hoc priuilegio *Stationes Almæ Vrbis*, quæ continent plures, & maximas indulgẽtias, quas referunt Cassarabius *in Compend. priuileg. Mendicant. Verbo Indulgentiæ stationum quoad fratres*, Rodriguez *tom. 2. quæst. Regular. q. 88. ar. 2.* & alter Rodriguez *in Compend. Resolut 77. a n. 20* Quomodo autem intelligendæ sint istæ stationes, seu indulgentiæ stationum, dixi *tom. 3. verbo indulgentia quoad Regulares num. 21.* vbi etiam an sint reuocatæ per Paulum V. Pro quo nota, quod cum iuxta dicta eo loco *nu. 8.* Paulus V. non reuocauerit nisi solum indulgentias personales Religiosis concessas, non autem locales, id est, concessas visitantibus loca, seu Ecclesias ipsorum, ideo licet indulgentiæ stationum concessæ Religiosis ipsis censeantur reuocatæ a Paulo V. non tamen indulgentiæ stationum concessę locis, seu Ecclesiis illorum, aut ipsas visitantibus, ac proinde indulgentię stationum concessæ domibus Eremitarum S. Augustini, seu illas visitantibus, concessæ etiam erunt ex vi huius priuilegii Ecclesiis Seruitarum seu illas visitantibus. Adde, Hieronymum Rodriguez *in Compend. d. Resolut. 77. num. 45.* obnixe contendere contra Portellum *in dub. Regular. verbo indulgentia num, 12. §. secundum principale* per confirmationem quandam factã ab eodem Paulo V. alterius Bullæ Clem. VIII. pro Minoribus viuificatas, & reualidatas esse indulgentias antiquas ab eodem Paulo, ac per consequens etiam indulgentias personales stationum pro Religiosis antiquitus concessas, propter communica-

municationem priuilegiorum inter Religiones, quæ etiã in hac materia indulgentiarum detur talis communicatio, iuxta dicta *num.*8. relato. Quidquid tamen de hac ſententia Hieronymi Rodriguez ſit, quã etiam probabilẽ putat Quintana Dueñas *tract 4.de iubil.dub.*2. & de qua alias, ad intentum priuilegii, de quo in præſenti notanda eſt limitatio indulgentiarum Eccleſiæ S. Mariæ de Populo de Vrbe, quam ex Leone X. retuli *t.*1. *c.*20 *n.*9. cum enim ea Eccleſia ſit Eremitarum S. Auguſtini, ideo cum indulgentiæ huius Ordinis communicentur Seruitis, communicari debent cum dicta limitatione a Leone X. poſita.

178 Notãda etiã eſt illa clauſula huius priuilegii, ſcilicet *in genere, vel ſpecie*, ea enim denotatur communicari Ordini Seruitarum omnes indulgentias conceſſas tam *in genere*, id eſt, omnibus Eccleſiis Eremitarum S. Auguſtini, quam *in ſpecie*, id eſt aliquibus Eccleſiis in particulari eiuſdem Ordinis. Fuit autem neceſſaria iſta clauſula, quia ſine illa non cenſerentur communicatæ Ordini Seruitarum, niſi ſolum indulgentiæ conceſſæ omnibus Eccleſiis Eremitarum, non illæ quæ erant conceſſæ aliquibus in particulari, iuxta dicta eo *n.*8. Quomodo autem non extendatur hoc priuilegium ad communicationem indulgentiarum plenariarum, id ſolum non plenariarũ etſi oppoſitum aliqui probabiliter aſſerant, probabilius eſse dixi eo loco, *nu.*21. propter Curiæ ſtylum, & quia plenariæ indulgentiæ requirere videntur ſpecialem expreſſionem, quam non ponit Pontifex in hoc priuilegio, cum in illo nunquam exprimat indulgentias plenarias. Alia ſpectantia ad huiuſmodi priuilegium quod attinet ad indulgẽtias, habes ex dictis eo verbo *indulgentia quoad Regulares*; & quid intelligatur per clauſulam illam *vere pœnitentes, & confeſsi*, habes etiã ex dictis eo *tom.*3 *verbo iubilæum num.*7. Ampliorem etiam communicationem priuilegiorum omnium Mendicantium Ordini Seruitarum conceſsam habes inferius in hoc eodem Mari magno §.67.

179 Quia vero in hac generali communicatione priuilegiorum Mendicantium facta Seruitis dicto §.67. etiam intrat expreſse communicatio indulgentiarum, quia eas exprimit Pontifex, ideo pro pietate ac deuotione erga animas Purgatorii inter Religioſos augẽda operæ pretium duxi animaduertere conceſsionem quandam Clem. VII. pro Minimis, quæ refertur a Paſſarello *in libro* cui titulus *Formulæ diuerſarum prouiſionum in principio*. Quæ talis eſt, prout ex relatione Cardinalis Sanctorum quatuor ac maioris Pœnitentiarii eo loco refertur. *Nos Laurentius Epiſcopus Albanenſis S. R. Eccleſiæ Cardinalis Sanctorum quatuor, ac maior Pœnitentiarius vniuerſis & ſingulis Chriſti fidelibus præſentes litteras noſtras inſpecturis fidem facimus, & atteſtamur. Qualiter ſanctiſsimus in Chriſto Pater, & Dominus noſter*

Dominus Clemens, diuina prouidentia Papa VII. ad humiles preces nostras dilectis nobis in Christo venerabilibus religiosis Correctori domus Sãctiſsimæ Trinitatis de Vrbe Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, ac alijs fratribus domus Sanctiſſimæ Trinitatis duntaxat, Generali vero, ac zeloſo, nec non Prouincialibus, & localibus correctoribus, & aliis Superioribus Ordinis, etiam pro tempore exiſtentibus, ac vnicuiuslibet ipſorum ſecundum religionis ingreſſum, antiquiori ſocio, vbicunque ſe transferre ex merito obedientiæ contigerit, vt ſingulis ſecundis, & quartis feriis cuiuslibet hebdomadæ totius anni Miſſas pro animabus defunctorum celebrare volentes, eaſdem in dulgentias pro animabus defunctorum huiuſmodi conſequantur, ac ſi in Eccleſia S. Sebaſtiani, Laurentii, & Scalicæli, etiam Gregorii, & Potentianæ, extra, & infra muros almæ Vrbis celebraſſent, ac pari modo Miſſæ huiuſmodi animabus defunctorum, pro quibus eas celebrandas duxerint, ſuffragentur, perinde ac ſi in præfatis, & aliis quibuſcunque etiam qualitercunque priuilegiatis Eccleſiis infra, & extra muros Vrbis celebraſsent: facto nobis deſuper viuæ vocis oraculo. Conceſſit pariter, atque indulſit præſentibus perpetuis, futuris temporibus duraturis, & incontrarium facientibus nõ obſtantibus quibuſcunq. In quorũ omnũ fidem literas noſtras fieri, noſtriq. ſigilli oblongi iuſſimus appenſione communiri. Datum Romæ in ædibus noſtris ſub anno a Natiuitate Domini 1524. Die vero 10. Menſis Iulii. Pontificatus Sanctiſſimi Domini in Christo Patris, & Domini noſtri D. Clementis diuina prouidentia Papæ VII. Anno primo.

180 Pro qua conceſsione nota, duo eſse propter quæ videtur non ſubſiſtere. Primum, propter reuocationem generalem factam a Paulo V. indulgentiarum conceſsarum Regularibus, de qua dixi *tom. 1. c. 3. nu. 19. & tom. 3. verbo indulgentia quoad Regulares num. 8. & 9.* Secundum, quia facta eſt viuæ vocis oraculo, omnes enim conceſsiones hoc modo factę reuocatæ ſunt his temporibus non ſolum a Gregorio XV. ſed etiam ab Vrbano VIII. iuxta dicta *tom. 1. cap. 3. nu. 21. & tom. 4. verbo Oracula viuæ vocis num. 2. & 3.* Sed primum non obſtat, quia iuxta dicta eo Verbo *indulgentia quoad Regular. num. 10. & 11. & præſertim num. 12.* indulgentiæ pro defunctis conceſsæ non cenſentur reuocatæ per illam reuocationem generalem a Paulo V. factam. De quo etiam nouiſsime Quintana Dueñas *tract. 4 de iubil. dub. 2.* Secundum vero non multum vrget, quia iuxta dicta eo verbo *Oracula viuæ vocis n. 5.* Probabile eſt per illã reuocationem generalem viuę vocis oraculorum non reuocari indulgentias, cum ipſæ in dictis Conſtitutionibus Gregorii & Vrbani non referãtur expreſſe, prout neceſsarium videbatur propter ipſarum ſpecialitatẽ. Prout etiam tenet Quintana Dueñas *ſupra* Probabile ergo erit huiuſmodi indulgentiam, de qua in præſenti, etiam ſi viuę vocis oraculo

conceſsa

conceſſa fuerit, reuocatam non eſse, ac propterea merito de ipſa hoc loco fieri debuiſse mentionem.

181 Pro aliis indulgentiis Religioſorum, maxime pro liberatione animarum Purgatorii celebrando in altaribus ſuarum Eccleſiarum, conſule Ioannem de Cruce in Epitome de ſtat. Religionis in fine iuxta impreſsionem Toleti ann. 1631. vbi multa, ad intentum ad quæ etiam applicari poſsunt dicta in ſuperioribus, aliqua præſertim. Nota tamen, quod iuxta dicta *tom. 3. verbo Altare n. 19* in huiuſmodi altaribus priuilegiatis nō procedit generalis cōmunicatio priuilegiorū.

Circa §. 57.

181 HOc loco Pōtifex cōcedit, vt immunitas eccleſiaſtica Eccleſiarū Ord. Seruitarū extendatur ad domos ipſorū fratrū cum hortis, hortalitiis, Clauſtris, officinis, & locis omnibus infra illorum ambitum. De qua materia præſertim poſt limitationem factam a Gregorio XIV. dixi *to. 3. verbo Immunitas Eccleſiarum præcipue n. 2. & 3. & to. 4. verbo Monaſteria Regularium n. 25.* & ſupra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini circa §. 27. quæ pro præſentis priuilegii notitia ſufficere poſsunt. Maximè pro quæſtione illa an Regulares gaudeant immunitate Eccleſiaſtica, quando committunt aliqua delicta, præter dicta eo verbo *immunitas Eccleſiarum nu. 6. & to. 1. c. 18. n. 83.* notandum, opinionem negatiuam eo loco approbatam maximè procedere de immunitate propriarū Eccleſiarū, ſeu Monaſteriorū propter Eccleſiæ cōſuetudinē, quæ nūquā reprehēdit Prælatos regulares proceſsātes & puniētes Religioſos ſibi ſubditos quātumuis intra loca ſacra eos reperiāt. Loquēdo enim de Regularibus confugientibus ad extraneas Eccleſias, ſeu loca ſacra, quæ non ſint ſui Ordinis Pater Candidus *to 4. diſquiſit. ar. 4. n 28.* aſſerit gaudere tūc immunitate eccleſiaſtica, ita vt nec capi, nec extrahi inde poſſint a ſuis ſuperioribus, niſi ſolum pro delictis exceptis in Conſtit. Gregorii XIV. eo quod non videtur talibus Superioribus conceſſa facultas ad id faciendū. Oppoſitum tamen forſan eſt verius, tum quia iurisdictio Prælatorum Regulariū nullis terminis clauditur, vt ſæpius dictum eſt, tū quia ita, vt credo, conſuetudo tenet, conformis multis priuilegiis Prælatorū regulariū ad capiendū, & extrahendū ſuos ſubditos ex quocunq. loco; tum deniq. quia hic videtur cōmunis ſenſus ipſorū Regularium: vix enim aliquando cōtigit, vt ad alienas Eccleſias, ſeu loca ſacra recurrant, vt fugiant Prælatos ſuos ipſos punire volētes. Caſu autē quod Regulares delinquētes potiri poſſint immunitate Eccleſiaſtica, de quę in præſenti, id extenduntaliqui etiā ad illos, qui ſuum Generalem, aut Prælatum ſuperiorem occidiſſent. Caſtrus Paulus *tom. 2. tract. 11. diſp. vnic. punct. 9. n. 42.* Trallenc. *in Decalog. t. 1. l. 1. c. 11. dub. 3. n. 24.* & Diana *7 p. tr. 11. reſolut. 37.* contra alios. De quo alibi.

Circa

Circa §. 58.

182 PROHIBET hoc loco Innocentius Papa, ne monachi S. Benedicti, Canonici, aut Fratres Mendicantes alii possint accipere, fundare, aut ædificare domos, Ecclesias, Oratoria, sine loca, aut fundata, vel ædificata recipere, iuxta domos, Ecclesias, Oratoria, vel loca Seruitarum nisi vltra spatium 140. cannarum per aerem mensurandarum.

183 Pro quo nota magis amplum priuilegium etiam cum excommunicatione latæ sententiæ contra transgressores huius prohibitionis haberi in Mari magno Carmelitarum §. 25. & 79. ac de illo, & aliis priuilegiis aliarum Religionũ egisse *to.4 verb. Monasteria Regularitũ num.* 19. & 20. quæ ad intentum deseruire possunt, simul cum aliis, quæ *circa d. §.* 25. & 79. dicta sunt Solum videtur iungendum, quod cum tam in hoc, quam in aliis similibus priuilegiis non solum sit sermo de Ecclesiis, & Oratoriis, sed etiam de domibus, & locis Religiosorum, ita vt circa domos, & loca ipsorum prohibeantur alii loca, seu domos ædificare, recipere &c. ex quo videretur sequi, quod ea priuilegia extendi etiam deberent ad possessiones, vineas, & alia loca, quę sunt extra claustra Monasteriorũ, & ab ipsis separata, nihilonus censeo nomine domorum, & locorum solum intelligi Ecclesias, seu Monasteria, aut clausttralia loca, non autem ea, quæ sunt separata extra clausttra, vbi ipsi Religiosi non habitant in communitate; quia hoc modo solum intelliguntur communiter, & id est conforme intentioni Summorum Pontificum ea concedentium, quæ solum videtur esse, ne Religiosi se impediant in eleemosynis recipiendis pro eorum sustentatione. Vide nomine domus, aut loci intelligo in præsenti domum, aut locum sacrum, vbi Religiosi communiter viuentes officia diuina celebrant. Sic colligo ex Reginaldo *in prax. for. pœnit. lib. 32. num 16. ver.* 2. & Barbosa *in Collectan.* DD. *in lib. 3. decret. in cap. si Ecclesia de consecrat. Eccles. num.* 6. etsi ad aliud intentum loquantur. Fateor sanè ex priuilegio Innocentii IV. quod retuli *dicto numero* 19. pro Carthusiensibus ex Casarubio ibi relato, videri colligi oppositum, cum ibi sit sermo de possessionibus. Credo tamen non esse receptum cum ista amplitudine.

184 Nota præterea Iulium III. in Bulla *Exponi nobis*, quæ habetur in libro cui titulus est *Mare magnum Fratrum Seruorum* B.M.V. *pag.* 156. extendisse hanc prohibitionem ad 300. cannas, ita vt intra spatium illarum nullus Mendicantium possit iuxta domos, & loca Seruitarum ædificare, vel construere Monasteria, aut construi, vel ædificari facere.

Circa §. 59.

185 CONCEDITVR hoc loco ne Monachi, Canonici, Fratres etiam illi, qui in hac Religione vocantur *de Obſeruantia*, aut laici, cuiuſcunq. dignitatis, gradus, Ordinis, vel conditionis fuerint, Eccleſias, ſeu domos, aut loca à Seruitis poſſeſsa, aut Monaſteria Monialium, quod aliis Fratribus, vel Monialibus etiam eiuſdem Ordinis concedantur, procurare præſumant, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna eo ipſo incurrenda, aut quod amotis exinde Fratrib. & Sororibus, reformentur, & alii Fratres, aut Moniales ſubrogentur, aut quod aliis aſſignentur, niſi hoc fiat apud Generalem dictorum Fratrum, qui teneatur loca ipſa debitè reformare; nec aliquas iniurias, vel grauamina inferre dictis Fratribus, & Monialibus pro rebus, & bonis, quæ habent. Vult etiam, & præcipit Pontifex, vt Fratres, & Moniales acquieſcant reformationibus factis per Generalem, nec laici ſe opponant, aut illas alterare, vel mutare quærant ſub eadem excommunicationis ſententia.

186 Plura notatione digna ſub hoc priuilegio continentur. Primum eſt de prohibitione facta quibuſcunque ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna de non procurando, quod Monaſteria Seruitarum, aut Monialium ipſorum tradantur aliis etiam eiuſdem Ordinis. Quæ quidem prohibitio comprehendit omnes tam Regulares aliorum Ordinum, quam ſæculares quoſcunq. imo etiam Regulares eiuſdem Ordinis, quos Pontifex vocat *de Obſeruantia*, & Scholiaſtes huius Maris magni appellat *Congregationis*, & ſunt, vt credo, Reformati huius Religionis, diſtincti ab aliis, quos Pontifex poſtea vocat Conuentuales. Solent enim ij, qui *Reformati* in Religionibus vocantur varijs vijs, & modis procurare Conuentus aliorum, & propterea iſti obtinent talia priuilegia a Sede Apoſtolica, vt ſe defendant. Hinc in ſeparatione facta noſtrorum PP. Diſcalceatorum a corpore Religionis noſtræ Carmelitanæ ann. 1593. in Capitulo Generali Cremonæ, confirmata poſtea a Clement. VIII. in Bulla *Paſtoralis officii* eodem anno Decembris 20. die, pro conditione, & perſeuerantia talis ſeparationis cautum eſt de hac re his verbis. *Ita tamen vt dicta Congregatio Diſcalceatorum, vel eius Superiores omnino in perpetuũ non præſumerent accipere loca vel Conuentus huius Religionis Mitigatorum, etiam ſponte a Ciuitatibus, vel Principibus, ſeu quibuſcunq. aliis eis exhibenda, vel offerenda, quod ſi contrarium aliquando eos feciſſe compertum foret, nulla eſſet, et irrita iſta conceſſio, et nullum ius omnino acquiſitum eis intelligeretur*. Hæc in dicta Bulla Clem. VIII.

187 Secundum eſt de ſimili prohibitione facta etiam quibuſcunque perſonis de non procurando, quod dicta Monaſteria Fratrum, & Sororum

rorum illis amotis reformẽtur, aut alii, vel alię ibi ſubrogentur; aut aliis aſſignentur, vel committantur, niſi hoc fiat apud Generalem dicti Ordinis. Cui priuilegio conſonat aliud Leonis X. pro Minoribus, in quo in virtute S. Obediẽtię præcipit vt de cætero nullę nouæ reformationes fiant in Ordine abſque Generalis, aut Prouincialium aſſenſu. Caſſarubius *in Compend. priuileg Mendicant. verbo Reformatio nu.* 3. Rodriguez *tom.* 3. *quæſt. Regular. q.* 41. *ar.* 1. *& tom.* 2. *q.* 73. *art.* 2. *&* 3. alter Rodriguez *in Compend. Reſolut.* 123. *n.* 50.

188 Tertium eſt, de intimatione facta Generali ad reformandum Monaſteria Ordinis quoties opportunum fuerit. Pro quo etiam vide dicta a ſimili in Mari magno Carmelitarum *circa §.* 26. in alio priuilegio Pii II. vbi idem præcipit Superioribus Ordinis. Et circa eà, in quibus reformari debet Religio, conſule dicta a nobis *in Opere de Refor. Regular.* ac maxime decreta Clem. VIII. & Vrb. VIII. de hac eadẽ materia. Bonum etiam documentum pro hac re affert Sorbus *in Addit. ad Compend. Priuileg. Mendicant. verbo Reformatio*: quod ſcilicet *Reformatio fieri debet non ſecundum vſum, ſed iuxta Regulam promiſſam.* Vide alia 4. *to. verbo Reformati Regulares*, & quoad reformationem habitus Religioſorum Bordonum *Reſolut.* 35. *n.* 63.

189 Quartum, continet etiam prohibitionem de non inferendo aliquas iniurias, vel grauamina Seruitis ad effectum amotionis a ſuis domibus. Per quæ poſſunt intelligi tam iniuriæ verbis illatę, quam opere ipſo. Et pro Prioribus extat aliquo modo ſimile priuilegium Leonis X. in Bulla vnionis pro Minoribus, vbi ſub pœna excommunicationis latæ ſententię ipſo facto incurrenda, & Papę reſeruata præcipit, ne aliquis ex Fratribus Minoribus appellet alium *Priuilegiatum, Collectaneum, Bullistam, Amadeitam, Clarenum, de Euang-lio, ſeu de Caputio, ſeu Bigotum*, aut alio nomine irriſorio, aut iniurioſo. Caſſarubius *in Compend. priuileg. Mendicant. verbo Obſeruantes Fratres nu.* 7. Corduba *in Annotat. ad idẽ Cõpend. verb. Reformatio.* Hęc ergo, & ſimilia iure optimo prohibentur a Summis Pontificibus ad cõpeſcendum aliquos reformatos, qui parum in humilitate, & charitate fundati alios nõ reformatos eiuſdem Ordinis nominibus iniurioſis, & nouis appellare ſolent, ſepiuſq; vt eorum occupent Monaſteria. Pro poſterioribus verò iniuriis, ſeu grauaminibus opere illatis, ſcilicet oneribus, & gabellis imponendis Religioſis de quibus loquitur Pontifex in hoc priuilegio, conſule dicta *to.* 3. *verbo Gabella quoad Regulares.* Vbi etiam *n.* 10. *& to.* 4. *verbo Negotiatio quod Regulares*, qualiter ad ſolutionem dictorum onerum, ſeu gabellarum teneantur quando negotiationem exercent, quod etiam tangit Pontifex in hoc priuilegio illis verbis, Ac *negotiationis cauſa non deberent.*

190 Quintum præterea, continet præceptum Seruitis factum de ac-

quieſcen-

quiescendo Reformationibus factis a suis Prælatis, illasque obseruando, & laicis de non se intromittendo in ipsis, aut illis se opponendo, aut quærendo, vt postquam factæ sunt, alterentur, vel mutentur sub irritationis pœna, & dicta sententia excommunicationis latæ sententiæ. Pro quo vide dicta a simili in Mari magno Carmelitarum *circa d.* §. 26.

Circa §. 60.

191 CONcedit etiam Pontifex hoc loco, vt neque per litteras Sedis Apostolicæ, aut eiusdem legatorum, vel subdelegatorum possint compelli Fratres Seruitæ ad litterarum ipsarum executionem, citationes, commissiones, promulgationes &c. nisi de præsenti indulto, & ipsis Fratribus fiat specialis mētio. Cui etiam simile priuilegium habent Prædicatores in eorum Mari magno §. 17. Minores §. 15. & 17, & Carmelitæ §. 35. & 88. Vbi de hac materia actum est.

Circa §. 61.

192 CVm supra §. 23. Martinus V. concessisset Seruitis, quod in quibuscunque locis, in quibus Monasteria haberēt possessiones sufficientes pro victu Fratrum non habētia ad instar Mendicantium eleemosynas, & suffragia petere possent, hoc extendens Innocent. VIII. decernit, vt in prædictis locis possint id facere, absque vlla quota, vel portione, vel onere soluendis, inhibens sub excommunicationis latæ sententiæ pœna omnibus tam Ecclesiasticis, quam laicis ne cogant dictos Fratres ad aliquid' soluendum ratione mendicitatis, aut eleemosynarum prædictarum, aut illos propterea impedire præsumant.

193 Huic priuilegio saltem ex parte consonant plura alia, de quibus egi in Bulla *Aurea* §. 5 pro Prædicatoribus. & Minoribus, & in Mari magno Eremitarum S. August. §. 51. & Carmelitarum §. 70. ac etiam Seruitarum §. 23. Quibus in locis, & aliis ibi citatis plura ad intentum. Maximè etiam consonat priuilegium Alexandri IV. pro Fratribus S. Marię de Mercede *in Bullario huius Ord. Bulla* 4. vbi Pontifex præcipit omnibus Ordinariis, quatenus Presbyteris ipsorum potestati subiectis iniungant sub pœna priuationis officij, & beneficij, vt de eleemosynis ipsis Fratribus concessis *nihil ab eis exigere, vel exterquere præsumant.* Item priuilegium Leonis X. pro Minoribus, quod refert Cassarubius *in priuilegijs Mendicantium verbo Eleemosyna num.* 13. in quo sub grauibus pœnis, & censuris præcipit, ne impediantur Fratres ad exigendum eleemosynas, vel ipsarum medietatem alicui concedendam.

Vti-

194 Vtilia valde esse huiusmodi priuilegia pro Regularibus, præsertim quo ad hoc quod de eleemosynis sibi concessis non teneantur partem aliquam, siue decimam, Prælatis Ecclesiarum exhibere, constat ex eo quod in ea quæstione an de iis bonis, quę per liberam donationem seù largitionem acquiruntur, debeantur decimę, variæ, ac diuersę sunt Doctorum sententiæ, quibusdam asserentibus, scilicet Hostiensi, Siluestro; & quibusdam id negantibus, videlicet Valentia, Suarez, & aliis; quibusdam verò media via procedentibus, vt Barbosa *lib.3.Iur. Eccles. cap.26.§.1.* & Fagundez *in 5. Eccles. præcep. lib.1.cap.2.* apud quos de huiusmodi quæstione. Vt ergo in hac opinionum varietate Religiosi non molestentur in solutione alicuius decimę seu quotę de eleemosynis sibi concessis, vtilia sunt prędicta priuilegia, quidquid sit de prędictis opinionibus.

195 Adde ad maiorem abundantiam, quod, quicquid sit an de liberaliter donatis debeatur, vel non dicta decima, vel quota, nihilominus quòd de eleemosynis concessis Religiosis non debeatur, adeò certum est, vt oppositum videatur absurdum, vtpotè a nemine assertum, & contra rationem, cum omnino inconueniens videatur pauperibus Mendicantibus seu ex eleemosynis viuentibus tale onus imponere. Vt bene Suarez *tom.1.de Relig.lib.1.de Diuino cultu c.31. num.9.* & Fagundez *sup.num.11.*

Circa §.62. & 63.

196 CONCEDITVR hoc loco Seruitis communicatio prærogatiuarum concessarum quatuor Ordinibus Mendicantium, videlicet Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum. Quę porrò sint istæ prærogatiuæ, non explicatur a Pontifice alio modo, quam dicendo *quod de cætero fratres Seruorum locum habeant sermonem faciendi in Capella nostra Epiphaniæ, & quintæ Dominicæ Quadragesimæ de Passione nuncupatæ diebus*, ex quo colligi videtur ex vi huius priuilegii solum concedi ipsis facultas faciendi sermonem in Capella Papę dictis diebus singulorum annorum, sicut eam habent Prædicatores pro prima Dominica Aduentus, & Quadragesimę; Minores, alternatiua seruata inter Conuentuales, & fratres de Obseruantia, pro secunda Dominica Aduentus, & secunda etiam Quadragesimæ; Eremitę S. Augustini pro tertia Dominica Aduentus, & etiam Quadragesimæ, ac Carmelitę pro quarta Dominica Aduentus, & Quadragesimæ. Isti enim sunt sermones de iure, & consuetudine assignati his Religionibus in Capella Papę, prout ex verbis etiam Pontificis in hoc priuilegio desumitur, dum dicit, Seruitis assignare dictos dies pro sermone faciendo, *prout aliis dictorum Mendicantium Ordinum fratres suis loco, & tem-*

& tempore habent. Quod etiam priuilegium de Mendicantibus sermonem habituris in Capella Papæ dictis diebus habetur in libro Rituum Ecclesiasticorum S. Rom. Ecclesiæ sub Leone X.

Circa §. 64.

197 STATVITVR hoc loco, vt nullus cuiusuis consuetudinis prætextu, vel aliquo quouis modo pro consecrationibus Ecclesiarum, vel altarium; Oleo sancto, & aliis Ecclesiasticis Sacramentis aliquid petere, vel extorquere præsumat; quinimo Episcopi prædicta libere & gratiose impendere teneantur (*salua tamen refectione consueta in prandio, vel in cœna in consecrationibus Ecclesiarum, vel Altarium*) alioquin si id facere recusauerint, aut Sedes Diœcesanorum vacauerit, liceat Seruitis consecrationes, & Sacramenta a propinquiori, seu quocunque alio Catholico Antistite, petere atque recipere.

198 Concessa hæc etiam sunt Eremitis S. Augustini in ipsorum Mari magno §. 17. 18. 19. & 21. & Carmelitis in ipsorum etiam Mari magno §. 24. & 77. ac partim Prædicatoribus in Mari magno §. 8. & Minoribus §. 6, quibus in locis, & aliis ibi relatis de hac materia egi.

199. Nota tamen circa clausulam illam *Salua tamen refectione consueta in prandio, &c.* merito additam esse a Papa in hoc priuilegio ad tollendos scrupulos simoniæ, qui propterea insurgere possent. Vnde etiam Concilium Tridentinum *sess. 24 de Reformat. c. 3.* Episcopo visitanti suam Diœcesim prout tenetur, quamuis prohibeat munerum receptionem, addit vero, *exceptis tamen victualibus, quæ sibi, ac suis frugaliter, moderateque pro temporis tantum necessitate, & non vltra, erunt ministranda*. Vbi *victualium* nomine intelligi debent ea quæ consistunt in victu, non autem in aliis necessariis, vectura scilicet equorum, & similibus. Zerola *in pr. ax. Episcop. p. 2. verbo Visitatio §. 6* Piasecus *in simil. prax. Episcop. p. 2. c. 3.* Genuensis *in Man. prælat. c. 35 n. 9. & 10.* Stephanus Vueyms *Consist. 17.* & Barbosa *de offic. & pot. Episcop. Allegat. 73 a n. 57. & in locum Concilij relatum*. Quæ omnia suo modo ad præsens institutum deseruiunt.

Circa §. 65.

200 INdulget etiam Pontifex sub hoc §. Generali Ordinis Seruitarũ pro tempore existenti, vt pensatis circumstantiis personarum, temporum, & locorum, possit dispensare cum suis subditis, in ieiuniis, & abstinentiis Regulæ; ac in esu carnium, præterquam tempore Quadragesimæ; item quod percipiant, et habeant ad vsum, & vsumfructum ea quæ ipsis relicta, vel donata fuerint, aut iure hæreditario aut alio quocunque ad eos pertinuerint.

Nota

201 Nota primo, hoc priuilegium, quod non video in Mari magno aliorum Mendicantium expreſſem, dici poſſe eſſe explicatiuum iuris communis Prelatorum, cum iuxta dicta *tomo 1. cap. 7. num. 29. & c. 18. numero 64.* poſſint iure communi diſpenſare cum ſuis ſubditis in Regulæ Obſeruantiis. Quod etiam ex Sancto Thoma, Caietano, Soto, Rodrig. Nauarro, & Suarez admittit Tamburinus *de Iur. Abb. tomo 3 diſput. 4. quæſt. 7. n. 6.* Addens *n. 7.* poſt Sanchez, & Portellum, poteſtatem hanc amplè interpretandam eſſe, & poſſe aptari caſibus expreſſis, & incluſis in expreſſis. De quo tamen, & aliis ſpectantibus ad hanc materiam vide dicta locis relatis, & 3. *tomo verbo Diſpenſare, & diſpenſatio per tot.* Addendum præterea, facultatem iſtam poſſe tolli Generali a Capitulo generali, propter dicta ſæpius, ſcilicet quod Capitulum generale eſt ſuperius ipſo Generali, & quemlibet ſuperiorem poſſe non ſolum tollere priuilegia conceſſa inferioribus, ſed etiam limitare, & coarctare ea, quę ipſis inferioribus etiam de iure communi competunt. Tamburinus *ſup. numero 15. & 16.* Non obſtante autem, quod prædicta auctoritas iure communi competat Prelatis, non tamen propterea cenſentur ſuperflua hæc, & alia ſimilia priuilegia, nam explicant magis poteſtatem Prelatorum ad tollendos ſcrupulos, vel concedunt aliquam circumſtantiam peculiarem, ad quam non videbatur extendi. Vide Cordubam *in Annotationibus ad Compendium priuilegiorum, Mendicantium verbo Diſpenſatio*, & Tamburinum *ſupra quæſt. 8. numero 2. & ſequentib.* ac dicta in Mari magno Carmelitarum §. 9.

202 Circa facultatem illam conceſſam Generali ad diſpenſandum cum ſubditis, vt habere poſſint ad vſum, ſeu vſum fructum illa, quæ ipſis donata, ſeu relicta fuerint, nota ſecundo, facultatē iſtam quoad bona ſtabilia ſublatam eſſe a Conc. Trident. *ſeſſ. 25. de Regularib. c. 2.* vbi expreſſe decernitur ne *deinceps liceat ſuperioribus bona ſtabilia alicui Regulari concedere, etiam ad vſum fructum, vel vſum, adminiſtrationem, aut commendam.* Quoad bona vero mobilia etiam vacare videtur huiuſmodi priuilegium, niſi ſeruentur quæ traditidem Conc. loco relato, videlicet quod ea *tradantur Superiori, Conuentuique incorporentur*, licet eorum vſus permittatur *quatenus ſtatui paupertatis conueniat.* De quibus late *tomo primo c. 6. per tot.* Vnde ſententia plurium Doctorum aſſerentium etiā poſt Concilium licitum eſſe habere aliquod peculium ad nutum ſuperiorum reuocabile, & ad ſolos vſus honeſtos, & legitimos, prout tenent plures relati a Barboſa *in dictum locum Concilii*, quos etiam ſequuntur Diana *parte prima Tract. 6. Reſolut. 32.* Bordonus *Reſolut. 43. num. 51.* Tamburinus *de Iure Abbat. tomo 2. diſp. 22. q. 5.* & alii, admitti non debet, propter de-

decreta Concilii adducta, & maximè propter decreta Clementis VIII. & Vrbani VIII. quæ retuli eo *capitulo 6. numero* 8. & declarationes Sacræ Congregationis relatas eo loco *numero* 14 & 19. quæ aliqui ipſorum non viderunt, alii vero non curaſſe videntur; his enim decretis, & declarationibus explicatur mens Concilij, quod ſcilicet, neque peculium a Superiorum nutu reuocabile, aut ad ſolos vſus honeſtos permitti poſſit. Excipe caſus adductos eo *capit. 6. numero* 21 & 22. ſcilicet quando Religio aliter prouidere non poteſt Religioſis, & cum conditionibus ibi adductis. Vide quoque dicta in Mari magno Carmelitarum *circa §. 7. num.* 101.

203 Tertio circa illud verbum *hæreditario*, quo vtitur Pontifex, nota, ex eo colligi, poſſe iſtos Religioſos ſuccedere iure hereditario in bona temporalia, non quidem quod ipſi in particulari ea ſibi adquirant, ſed Monaſterio, iuxta dicta in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 26. *nu.* 79. & Carmelitar. *circa* §. 26. *n.* 72. ex aliis priuilegiis ibi adductis.

204 Præterea notandum facultatem hoc loco conceſſam Generali ad diſpenſandum cum ſubditis videri delegabilem ab ipſo, iuxta dicta *tomo primo capit.* 18. *numero* 4. *& ſupra in Mari magno Minorum circa* §. 40. eſt enim facultas competens ex priuilegio perpetuo, & non conceſſa perſonæ, ſed dignitati, vel officio, ac per conſequens non vt nudum miniſterium, ſed ad inſtar iurisdictionis Ordinariæ. Quando enim conceditur aliquid perpetuò dignitati, vel officio, tribuitur iurisdictio, & non nudum miniſterium, vt docent Bart. *l. ambitioſa, numero* 34. *ff. de decret. abord. fac.* Ioan. Andr. *addit. ad Speculatorem tit. de legato §. vltim. ad fin. verſ. incipienti legatus eſt Ordinarius.* Bald. *capit. fin. n. vnico de offic. Ordinar.* & ibi Imol. *ad fin.* Sylueſtr. *verbo Delegatus quæſt.* 8. *dicto* 11. Cac. 3. *var capit.* 20. *numero* 6. *initio, & numero* 9 *fi. & numero* 10. *initio*, & ex Theolog. Compendium mendicantium *verbo Abſolutio Ordinaria quod Fratres ad fin. dub.* 2 Paſſarellus *Compend. Minimorum capit.* 15. Henriquez *l.* 13. *de excomm. cap.* 24. *numero* 2. Sanchez *lib.* 2. *de matrimonio diſputation.* 40 *numero* 14. plures alios referens. Obſtare tamen videtur clauſula illa quæ eſt in hoc priuilegio, ſcilicet: *Siue diſcretio prædicti, & pro tempore exiſtentis Generalis &c.* Quando enim aliquid committitur alicui cum iſta clauſula *Diſcretioni tuæ mandamus*, tunc cenſetur electa induſtria perſonæ, & illi commiſſum nudum miniſterium, vt habent Maſcardus *de probat. concluſ.* 594. *numero* 3. Marcus Antonius *var reſol. libro primo reſolut.* 89. *numero* 2. Mart. *de clauſul parte prima clauſ.* 199. *numero* 3. Barboſa *in collect. Doct. in cap. fin. de offic. & poteſtat. Iudic. delegati num.* 11.

Nihilominus, tenendum eſt id quod dixi, nam illa clauſula non ponitur à Pontifice aſſertiuè, aut abſolutè, ſed ſolum narratiuè, & diſiunctiuè, & poſtea conceditur d. facultas *iuxta arbitrium conſcientiæ*, quæ eſt conditio vniuerſalis, quæ ineſt in ſimilibus conceſſionibus.

Circa §. 66.

265 STatuit præterea Pontifex, vt nullus Religioſus Ordinis Seruitarum habens aliquod beneficium, aut aliquam penſionem, vel capellanias Seruitiales etiam parui valoris, habeat locum, victum, veſtitum, vocem actiuam, vel paſſiuam, aut aliquod officium, adminiſtrationem, vel Prælaturam in Ordine, niſi id Generali videbitur, aut ex ſpeciali Sedis Apoſtilicę licentia ei fuerit indultum.

206 Similia ferme priuilegia habentur in Mari magno Carmelitarum circa §. 32. & 104. quę aliquo modo cum iſtis conueniunt, & alio differunt, licet per communicationem priuilegiorum inter Mendicantes omnia omnibus ſunt communicabilia. Idem dico de alio ſimili etiam priuilegio pro Prædicatoribus, & Minoribus in Bulla *Aurea* dicta §. 7. Quibus in locis, & aliis ibi relatis de hac materia egi. Præter dicta autem ibi, vlterius notandum, quod quemadmodum *circa d. §. 32.* dixi ex illo priuilegio colligi poſſe Religioſos capaces eſſe beneficiorum ſiue Regularium, ſiue ſæcularium, ſic etiam in præſenti dicendum ex hoc priuilegio colligi eſſe capaces penſionum ſuper fructibus, & redditibus illorum beneficiorum ex Romani Pontificis diſpenſatione, iuxta dicta *tomo 2. capitulo 2. numero 20. & capitulo 18. numero 37.* vbi etiam, an ſine illa quoque ſint capaces penſionis impropriè dictæ, quæ ſcilicet non imponitur ſuper beneficia, ſed ſuper eos, qui illa habent.

207 Nota pręterea, quod quamuis per obtinentes *Capellanias Seruitiales*, vt loquitur Pontifex in hoc priuilegio, intelligi poſſint parochi, ſeu Curati, iuxta dicta ſupra in hoc Mari magno *circa §. 39.* nihilominus quia condiſtinguit illos ab obtinentibus beneficia etiam Curata, & penſiones, ideo per illos intelligi credo eos, qui in aliqua Capella, Oratorio, aut altari deſeruiunt, Miſſas ibi celebrantes, aut diuinis officijs aſſiſtentes deſignato ſtipendio, de quibus Gonzalez *ad Regul. 8. Cancellar. gloſſ. 5.* & Barboſa *de Iure Eccleſiaſtic. lib. 3. cap. 5. per totum.* Apud quos plura de huiuſmodi Capellanijs, & ipſarum Capellanis.

208 Item nota Iulium III. litteris ſub ſignatura datis, quæ habentur in Bullario Laertij in hoc Pontifice *numero 8.* ſtatuiſſe, vt Fratres huius Religionis beneficia aliqua Eccleſiaſtica etiam Regularia aliorum

aliorum Ordinum in titulum, vel commendam habentes, aut officium Pœnitentiariæ exercentes, non possint in domibus Ordinis degere, aut commorari, seu Officia, & Prelaturas obtinere, aut priuilegiis, & indultis, seu voce actiua, & passiua potiri, inhibens etiam ipsis, ne de cœtero habitum dimittere, aut ad alium Ordinem laxiorem se transferre, aut nisi beneficia Ecclesiastica, aut officium Pœnitentiariæ exercuerint, extra domos Ordinis manere præsumerent sine sui Superioris licentia in scriptis sub excommunicationis latæ sententiæ pœna; præcipiens quoque sub eadem excommunicationis pœna Superioribus, vt hanc Constitutionem publicarent, & executioni mandarent.

209 Quid importent verba illa *officium, administratio, Prælatura*, quibus hi Pontifices in his priuilegiis vtuntur, habes ex dictis *tomo* 2. *cap.* 13. Quid etiam vox actiua, & passiua, dixi *tomo* 4. *verbo Pœna Ecclesiastica numero* 10. *&* 11. *& verbo vox actiua, & passiua.* Quod vero verba illa Bullæ Iulii III. *priuilegiis, immunitatibus, & indultis Ordinis* gaudere non possint, piè intelligi solum debeant de priuilegiis, indultis &c. quę in damnum, & incommodum Religionis redundant, non vero de aliis, commodum priuatum concernentibus, dixi *tom.* 1. *s.* 17. *n.* 18. & supra in Bulla *Aurea* dicta *circa* §. 7.

Circa §. 67.

210 COnceditur hoc loco Seruitis, ipsorumque Ordini amplissimæ communicatio priuilegiorum Ordinum Prędicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum, sicut eisdem Ordinibus ad inuicem concessa fuit, Prædicatorib. quidem in eorum Mari magno § 52. Minoribus §. 51. vtrisque in Bulla *Aurea* dicta §. 9. Eremitis S. Augustini §. 52. & Carmelitis §. 105 Quibus in locis, & aliis ibi relatis plura de hac materia dicta sunt.

211 Vlterius nota, quod quāuis Scholiastes huius Maris magni in libro cui titulus est *Mare magnū Fratrum Seruorum pag.* 74. dicat per hoc priuilegiū concedi etiā Seruitis priuilegia non solū concessa, sed etiā concedenda Ordinibus Mendicantium, id tamen non est verum, vt legenti constabit. Quia tamen Iulius III in Bulla *Exponi nobis*, quæ habetur *in d. libro pag* 156. & in qua confirmat hoc Mare magnum, concedit Seruitis omnia priuilegia concessa Prædicatoribus, Minorib. Eremitis S. Augustini, Carmelitis & Minimis, ac aliis quibuscunque Ordinibus, cum nos Carmelitæ habeamus ex Clem. VII. communicationem omnium priuilegiorum concessorum, & concedendorum Mendicantibus, & non Mendicantibus Ordinibus, iuxta dicta locis relatis ex Mari magno Prędicatorum, & Carmelitarum, ideo etiam hac generalissima communicatione frui possunt Seruitę. Prędsertim

cũ Leo X. in Bulla Dudum *in 1. to. Bullar. in hoc Pontifice n.* 32. conceſſerit omnibus Mendicantibus communicationem priuilegiorum conceſſorum, & concedendorum, iuxta dicta illis locis.

212 Nota prę terea, quod Iulius III. in Bulla relata dum concedit Seruitis communicationem omnium priuilegiorum conceſſorum Mendicantibus, & aliis Ordinibus, loquitur etiam de *viuæ vocis oraculo ingenere conceſſis*, quod eſt magnum priuilegium, ſiquidem extenditur etiam ad viuæ vocis oracula, quod non ſæpe, ſed raro fit in ſimilibus communicationibus priuilegiorum. Quæ ſint autem iſta priuilegia Prædicatorum, Minorum, Eremitarum Sancti Auguſtini, & Minimorum, quæ communicantur Seruitis, conſule dicta in Mari magno Prędicatorum, Minorum, & Eremitarum Sancti Auguſtini locis relatis, & quoad Carmelitarum priuilegia ipſorum Mare magnum, quod maximum eſt inter alia Mendicantium, Compendia noſtri Ordinis, Bullam Clement. VII. quæ extat in Bullario Laertij *in hoc Pontifice numero* 31. *in tom. primo* Caſſarubium *in Compendio priuileg. Mendicant.* Rodriguez *in ſuo Bullario*, ac Bullam aliam *Sixti* IV. quæ etiam appellatur *Mare magnum*, & habetur in noſtro Speculo Ordinis, in Bullario Rodriguez *in Sixto* IV. Bulla 38. & in Bullario Fratrum S. Mariæ de Mercede *pag.* 146.

213 Quomodo autem communicatio priuilegiorum inter Mendicantes ſit tanta, vt poſſint Mare magnum, & Bullas vni Ordini illorum conceſſa, in nomina aliorum, cui communicantur transferre, dicam ex priuilegio Iulij II, pro Minimis in eorum Mari magno circa §. 34.

Circa §. 68.

214 HIC ponuntur pœnæ, ipſæque grauiſſimæ contra inquietantes, ſeu moleſtantes Religioſos iſtos in horum priuilegiorum executione, aut eos cogentes ad aliquid faciendum contra ipſa, vel auxilium, conſilium, vel fauorem ad id dantes, quemadmodum etiam idem reperitur in Mari magno Prædicatorum §. 53. Bullæ *Aurea* appellata §. 10. Mari magno Minorum §. 52. Eremitarum S. Auguſtini §. 53. & Carmelitarum §. 106. Quibus in locis, ac aliis, quæ ibi retuli, de hac materia actum eſt.

Circa §. 69.

215 CONſtituuntur hoc loco a Pontifice Iudices Apoſtolici, & Conſeruatores pro executione priuilegiorum, quę in hoc Mari magno cõtinentur, omnes in dignitate Eccleſiaſt. cõſtituti. & Ca-

& Canonici Metropolitanę, ſeu Cathedralis Eccleſiæ cum ampliſſimis clauſulis ſimilibus iis, quæ habentur in Mari magno Prędicatorũ §. 54. Minorum §. 53. Eremitarum S. Auguſtini §. 54. & Carmelitarũ §. 107. quibus in locis, ac maxime *tom. 2. c. 10.* vbi de Conſeruatoribus egi, ea quæ pertinent ad illos, diſcuſſa manent, & an, & quomodo iis temporibus poſt Conſtitutionem Gregorii XV. eorum authoritas limitata, ſeu coarctata ſit.

216 Circa ſyndicos Romanæ Eccleſię, quibus correſpondent in aliis Religionibus Procuratores, & de quibus eſt ſermo in hoc priuilegio, præter dicta in Mari magno Prędicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Auguſtini, ac *tom. 4. verbo Procuratores Religionum*, vlterius nota, dictos Procuratores Religionum poſſe appellari ſyndicos, prout colligitur aperte ex *cap. vnic. de ſyndico*, vbi ſyndicus appellatur Procurator conſtitutus a Monaſterio pro ſuis negotiis forenſibus tractandis. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut. 119. n. 8.* Imoetiam poſſunt dici ſyndici Rom. Eccleſiæ, aut Sedis Apoſtolicę, ſiquidem bona Religioſorum, Mendicantium præſertim, ſpecialiter pertinent ad Sedem Apoſtolicam, iuxta dicta ſępius in precedentibus, & tales Procuratores, maxime Procuratores Generales, inſtituũtur cum magna authoritate ex priuilegiis Sedis Apoſtolicę, iuxta dicta eo verbo *Procuratores Religionum num. 5.* Accedit, quod cum *Syndicus* Græce idẽ ſit quod *defenſor*, teſte Gloſſa in *d. c. vnic. de ſyndic.* cum Procuratores ordinum inſtituti ſint ad eos defendendum, procul dubio ſyndici etiam appellari poterunt. Hieronymus Rodriguez *ſupra* ex aliis.

Circa §. 70.

217 NON obſtantiæ ampliſſimæ, quæ habentur in hoc loco, ſunt ſimiles illis, quę extant in Mari magno Prædicatorum §. 55. Minorum §. 54 Eremitarum S. Auguſtini §. 55. & Carmelitarum §. 108. quibus locis, & aliis ibi citatis plura dicta ſunt ad intentum.

218 Addendum eſt pro complemento, clauſulam illam poſitam in hoc, & ſimilibus priuilegiis, ſcilicet, *& quæcunque alia, quæ in futurum per nos, vel ſedem Apoſtolicam quomodolibet concedi, ſtatui, vel ordinari contra præſentium litterarum tenorem &c. irrita, & inania, &c. decernimus*, qua Pontifex declarat non poſſe contraueniri huiuſmodi priuilegiis a ſe, vel ab aliis ſucceſſoribus, non eſſe inutilem aut ſuperfluam. Et ſi enim veriſſima ſit Regula illa iuris, quod *Par in parẽ nõ habet imperiũ l. nã, & magiſtratus ff. de recept. arbitr. l. ille, a quo, §. tẽpeſtiuum ff. ad Trebell. c. inferior, cap. deniq. 21. diſt. c. innotuit 20. §. quãuis de elect. c. 1. de locato.* Clarus *§. fin. q. 38. n. 3. verſ. quæro pone.* Bart.

Perett. *ad Extrauag. Ambitioſæ de rebus Eccleſiaſt. non alien. verb. prædeceſſor num.* 5. *pag.* 226. Rebuffus *tom.* 1. *ad leges Galliæ, tract. de euocat. num.* 46. *pag.* 265. cui Regulę videtur derogari per iſtam clauſulam, ſiquidem per illam veluti ligantur manus Pontificum ſucceſſorum, ne faciant aliquid contra dicta priuilegia; nihilominus, vt dixi, non eſt inutilis, aut ſuperflua; eo quod, & ſi idem Pontifex qui priuilegia concedit, & ſucceſſores ipſorum poſſint illa reuocare, non tamen cenſentur id facere, etiam ſi aliquid ordinent, aut præcipiant in contrarium, niſi expreſſe illis derogent. *cap. cum ordinem, de reſcript.* Doctores *ibidem* communiter, & Suarez *de legib. lib.* 8. *c.* 39. *num.* 3. Quod adeo eſt verum, quod reſcriptum impetratum contra priuilegiatum non præiudicat ipſi, niſi de priuilegio fiat mentio. Felinus *in cap.* 1. *nu.* 14, *verſ. tertio reſtringe*, Beroius *num.* 72. *hoc tit.* Abbas *in cap. ex parte, il* 1. *num.* 2. & Soccin. *num.* 11. *de priuileg.* Rebuffus *in praxi. tit. differentia inter reſcripta gratiæ, & iuſtitiæ, ex num.* 21. Eſtque hoc priuilegium iure communi competens Ciſtercienſibus *cap. cum ordinem* relato, ac proinde etiam aliis Religioſis communicantibus cum ipſis in priuilegiis, quales ſunt Mendicantes. Quæ autem expreſſio priuilegii, ſufficiat ad ipſius derogationem, dixi ſupra in Mari magno Minorum *circa §.* 15. 16. *&* 17.

Circa §. 71.

219 STatuit hoc loco Pontifex, vt tranſumpto authentico huius Maris magni ea fides indubia adhibeatur, quæ adhiberetur ipſis litteris originalibus, ſi exhiberentur, vel oſtenderentur. Pro quo vide dicta in ſimili priuilegio Prædicatorum in eorum Mari magno *circa* §. 56. Minorum *circa §.* 54. Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 56. & Carmelitarum *circa* §. 108.

220 Præter quæ circa clauſulam illam *volumus, & decernimus* nota, poſſe dici eam inducere ius nouum, & declarare antiquum. Etenim dictio *volumus* hunc effectum habet, vt poſt Gloſſam *in Clement.* 1. *de rerum permut.* & Abbatem *in cap. Sedis Apoſtolic. de reſcript.* ac Barbat. *in Clement. litteras. in* 4. *col. de reſcript.* tradit Flamin. Paris. *de conſident. benef. queſt.* 58. *numer.* 44. *in fine*. Quod potiori iure dicitur de dictione illa *decernimus*, iuxta gloſſ. *in cap. eos, de ſentent. excommun. lib.* 6. *Clement.* 1. *de cauſa poſſeſſ. & propriet. Clement.* 2. vbi Gloſſ. *verb. decernimus, de rebus Eccleſ. non alienand.* Flamin. *de reſign. lib.* 13. *q.* 2. *num* 3. Et quod inducit nouum ius & declarat antiquum, poſt Abbatem & Decium *in cap. decernimus de iudic.* & Gloſſ. *verb. decernimus, in Clemen. per litteras de præben.* tradit idem Flamin. Paris. *de conſident. benefic.*

fic. q. 58. num. 44. Barboſa *de dictionib. dict. 79. nu. 1. & 2.* An vero huiuſmodi dictiones *volumus, & decernimus* importent neceſsitatem præcepti, variant Doctores. de quo ex ipſis Sanchez *lib 6. in Decalog. cap. 4. num. 40. & 41.*

221 Dubitari autem poteſt circa hoc priuilegium, an nomine *Notarij publici*, cuius tranſumptioni horum priuilegiorum Pontifex vult adhiberi fidem, intelligi poſsint Notarii, qui a Regularibus inſtitui poſsunt, iuxta priuilegium Pii V. pro Prædicatoribus, quod retuli *tom. 4. verbo Notarius Regularis numero 6.* Et videtur quod ſic, propter ampliſſima illa verba, in quibus concedit illis facultatem, vt poſſint *iuxta mandatorum, conceſſionum, indultorum, priuilegiorũ, & reſcriptorum, huiuſmodi formam, continentiam, & tenorem, monere, & requirere, aliaque omnia, & ſingula circa ea requiſita, & opportuna facere, agere, exercere, & exequi, ac de eiſdem omnibus, & ſingulis publicos & publica, actus, & inſtrumenta coram teſtibus ad hoc requiſitis conficere, & ſtipulari, ac in notam redigere, vt ex. nde, ſemel, vel pluries, prout ad id requiſiti fuerint, vnum, vel plures, ac plura, publicos, & publica actus, & inſtrumenta, quibus eadem prorſus fides adhibeatur in iudicio, & extra, ac vbique, ac ſi per alios quoſcunque publicos, & authenticos, rogatos Notarios ſtipulata, confecta, & publicata, & authenticata fuiſſent, conficere, & debitis ſignis, et characteribus ſubſcribere, publicare, et authenticare, etc.* Quibus accedit, quod cum libris campſorum, mercatorum, vel ſimilium plena fides adhiberi ſoleat, & conſuetudo, vellex id ſtatuens valida ſit, vt reſoluunt Viuianus *tom 1. commun. opin lib. 4. tit. 11 numer. 316.* Maſcardus *de probat. concl. 973. numer. 16.* Surdus *deciſ. 312. numer. 3.* Stephanus Gratianus *diſceptat. forenſ. cap. 171. num. 2.* Couarrubias *practic. cap. 22. num. 8. infin.* & ex ipſis Barboſa *in Collectan. DD. in cap. cum dilectus de fid. inſtrument. numer. 6.* iuxta mentem ipſius *cap. cum dilectus* illis verbis, *Quodſi conſuetudo*, maiori ratione id dici debet de inſtrumentis ſtipulatis, ſeu confectis a notariis Regularibus. Preſertim, cum libris ratiocinariorum Monaſteriorum Regularium ſcriptis manu notarii monachi, vel Monialis fides etiam adhiberi ſoleat. Rodriguez *in Addit ad Summ tom. 4. cap. 58. nu. 11.* alter Rodriguez *in Compend. Reſolut. 100. nu. 5.* ex aliis, quibus iungitur Quintana Dueñas inferius referendus.

222 Dubitari ſimiliter poterit, an nomine *Notarii publici* intelligi neceſsario debeat Not. Apoſt. ſeu Eccleſiaſt. aut fori Eccleſ. an vero poſsit intelligi Notarius Cęſareus, Regius, ſęcularis, & ſolum pro foro ſæ-

cularidesignatus. Et quidem, licet videatur dicẽdum sufficere Notarios fori sæcularis; cum Pontifex dicat: *Cuiuscunq. Notarij publici*, nõ exprimendo, quod sit fori Ecclesiastici, & *lex generaliter loquẽs generaliter sit intelligenda*, vt habetur ex *l. pretio ff. de public. in rem act. l. in fraudem* §. *vlt. ff. de testam. mil. l.* 1. §. *generaliter ff. de legat. præst. l.* 1 §. *quod autem ff. de aleat. l. fin. in fin.* vt tenet Quintana Dueñas *in Tract.* 3. *Iubilæo dub.* 6. apud quem alia ad intentum. Nihilominus quia causa ista Ecclesiastica est, & in ea agitur de re spirituali, scilicet priuilegiis Regularium personarum, ideò dicendum requiri, quod tales Notarij sint Apostolici. *argum. cap. fin. de fid. instrum.* vbi Doctores, specialiter Ioan. Andr. *num.* 7. Abb. *num.* 9. Felin. *n.* 3. & 4. & Rota in Patauina *Decimetta* 10. Martii 1603. coram Coccino decis. 101.

MARE MAGNVM MINIMORVM.

IVLIVS Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Francisco de Paula Generali, & Prouincialibus, Correctoribus, & vniuersis Fratribus Ordinis Minimorum salutem, & Apostolicam benedictionem. Virtute conspicuos Sacri Ordinis vestri professores, qui contemplationi cœlestium feruenter inuigilant, &c. Omitto alia, quę habentur in hoc Mari magno, seu Bulla Iulii Secundi, quia eadem fermè ad pedem litteræ, etsi cum aliqua alteratione in paragraphis, & mutatione verborum circa personas Prælatorum, & Fratrum Ordinis Prædicatorum, ac Ordinis Minimorum, habentur in Bulla Gregorii Vndecimi, quæ extat inserta in Mari magno Prædicatorum *a numero primo, & sequentibus*. Hoc verò diploma Iulii Secundi, seu Mare magnum Minimorum datum fuit Romæ apud S. Petrum Quinto Kalend. Augusti anno 1506. Pontificatus eiusdem Iulii anno tertio.

COM-

COMMENTARIVS IN MARE MAGNVM MINIMORVM

SVMMARIVM.

Huius Maris magni Minimorum author Iulius II. n. 1.
Quis hic Pontifex. ibid.
Causa huius concessionis. ibid.
De huius Religionis laudibus, & excellentijs. num. 2.
Generales electi sunt eo ipso veri Generales. n. 3.
Alia priuilegia similia. n. 4.
Notanda circa illa. ibidem.
Generales amoueri possunt a Prouincialibus, & Vigilibus. n. 5.
De simili aliarum Religionum priuilegio. n. 6.
Dictio Indulgemus *quid importet. n. 7.*
Vigiles, qui sint in Ordine Minimorum. *n. 8.*
Regula Ordinis Minimorum. *numero 9. & 10.*
In electionibus Generalium, & Prouincialium tempus a Iure statutum non currit. numero 11.
Quando procedit hoc priuilegium. n. 12.
An possit Religio renunciare ipsi. *ibidem.*
Prælati instituti etiam non per electionem exercent sua officia. n. 13.
Quomodo intelligendum. numero 14.
Lectores deputati absque alia licentia legere possunt. n. 15.
Notanda circa hoc priuilegium. n. 16.
Quid pro locis in quibus viget Studium generale. n. 17.
Decreta pro Studijs linguarum. n. 18.
Decretum S. Congregationis de propaganda fide. n. 19.
Vtile valde pro S. Ecclesiæ augmento. n. 20.
Facultas suscipiendi Ordines a quocunque Episcopo. *n. 21.*
An sit reuocata. numero 22.
Qui intelligantur per Episcopos gratiam, & communionem Sed. Apostolic. *habentes n. 23.*

De

De intelligentia linguæ Latinæ *pro Ordinandis. ibid.*
Facultas habendi Oratoria, & altare portatile. num. 24.
An reuocata per Concilium Tridentinum. numero 25.
Facultas commorandi in excommunicatorum terris n. 26.
Et petendi ab illis necessaria vitæ. ibidem.
Clausula Nisi id vobis fuerit interdictum . *n.* 27.
Quæ prohibita sint Christianis cum Iudæis. ibidem.
Facultas Prælatis concessa ad absoluendum subditos a censuris, & dispensandum cum illis in irregularitatibus. n. 28.
Quomodo intelligenda. num. 29.
A quibus censuris, aut pœnis. n. 30.
Quomodo competat passiuè ipsis Superioribus. numero 31.
An in vtroque foro. numero 32.
Quæ notanda circa illa. numero 33.
Quid si sic absoluti discedant ab Ordine. numero 34.
Quid de Nouitijs. numero 35.
Quid de illis, qui volunt fieri Nouitij . numero 36.
De clausula Etiam si super hoc eis inducię concedantur. *n.* 37.
In quibus casibus remitti debent Religiosi *ad Sedem Apost. n.* 38.
Non possunt conueniri, aut cogi ad plura, quæ referuntur . n. 39.
De hac materia remissiuè. ibid.
*Prælati corrigunt prouisos quibuscunq. personis , non coguntur Socios assignare, nec aliquis assumit Fratres pro suis negotiis. n.*40.
De alio priuilegio Gregorii XI. numero 41.
Prouisi extra Ordinem non admittuntur in Capitulis. numero 42.
Quid de Capellanis Principum. numero 43.
Capellani Papæ, qui sint. ibid.
Quid de Designatis pro prædicanda Cruciata, & pro Inquisitoribus . numero 44.
An maneat in sua vi hæc facultas. numero 45.
Nullus professus discedere potest sine licentia, aut ab alio retineri. n. 46.
De simili aliorum priuilegio. numero 47.
Notanda circa illa. numero 48.
Episcopi an excommunicari possint, aut suspendi . ibid.
An tales discedentes sine licentia gaudeant priuilegiis suarum Religionum. *ibidem .*
De Religiosis exeuntibus ab Ordine prætextu transitus ad alios, & non id facientibus numero 49.
De strictione Ordinis Minimorum. n. 50.
Alia remissiuè numero 51.
Facultas procedendi contra apostatas. numero 52.
Dom. Episcopi non suscipiunt eos sub sua protectione. n. 53.

Quan-

Quando censeantur id facere. ibidem.
Apostata priuantur eis, quæ possident. numero 54.
Culpa, & pœna cooperantium ad apostasiam. numero 55.
Egressi ab Ordine non prædicant, audiunt confessiones, aut docent. n. 56.
De simili concessione aliorum Mendicantium. n. 57.
Quomodo proceditur contra id facientes. ibidem.
An electi iam emendati, qui non recipiuntur in sua Religione, debeant ad aliam transire. numero 58.
An damnandi ad triremes, vel perpetuos carceres cogi possint ad transitum ad aliam Religionem. ibidem.
Facultas Prælatorum ad licentiandum Fratres ad alios Ordines, quibusdam exceptis numero 59.
Notanda circa hoc priuilegium. numero 60.
De habitu huius Ordinis ab aliis non gerendo. n. 61.
De simili aliorum Ordinum priuilegio. numero 62.
Notanda circa illud. numero 63.
Exemptio à decimis de hortis, & virgultis. nu. 64.
Facultas applicandi debita incerta volentium ingredi Religionem. n. 65.
Quomodo vtile sit hoc priuilegium. numero 66.
Alia notanda circa restitutionem incertorum. n. 67.
Libertas sepulturæ in Ecclesiis Fratrum. n. 68.
Dicta circa hoc priuilegium alibi. numero 69.
Cur sepultura dicatur libera. numero 70.
De indulgentiis lucratis a volentibus sepeliri in Fratrum Ecclesiis. ibid.
An in aliis locis præter Ecclesias, & cœmeteria possint Fratres sepelire defunctos. numero 71.
Alia remissiuè. ibid.
Nullus sine assensu Fratrum in eorum Ecclesiis sepelitur, aut officia pro defunctis facit. n. 72.
Quæ consonent huic priuilegio. ibid.
Pro tempore interdicti, & pro familiaribus priuilegia. n. 73.
Alia similia pro aliis Mendicantibus. ibidem.
Praxis Regularium pro eiiciendis excommunicatis, & interdictis. n. 74.
Dare causam interdicto quid sit. numero 75.
Confessiones Fratrum quibus faciendæ. n. 76.
Num sit priuilegium hoc derogatum. n. 77.
Necessitas articuli mortis an extendatur ad mortis periculum. n. 78.
Existentes extra Conuentum non excusantur à confessione ratione alicuius notæ. numero 79.
Prælatis Ecclesiarum prohibitum audire confessiones Fratrum. n. 80.
An propterea tales confessiones sint inualidæ, numero 81.
An id fieri possit de licentia Superiorum Ordinis. ibidem.

De

De non cogendis Fratribus ad Synodos. numero 82.
Nec ad subiacendum Constitutionibus Prælatorum Ecclesiarum. n. 83.
Probibentur Prælati Ecclesiarum facere Capitula, scrutinia, inquisitiones de Religiosis. n. 84.
Aut exigere Obedientiam, seu fidelitatem ab ipsis. ibid.
Monasteria Sedi Apost. subiecta immediatè quæ sint. ibid.
Exemptio a Canonica portione. n. 85.
Aliud priuilegium Pauli III. n. 86.
An legata possint commutari in alium vsum. n. 87.
An bona Monasteriorum transferri possint in aliud Monasterium de licentia Superiorum, num. 88.
An hoc sit alienatio probibita. ibidem.
Censuum impositio probibita Regularibus. n. 89.
Bona Regularium an hypothecari, seu obligari possint. n. 90.
An propter hypothecam generalem deueniri possit ad executionem, seu subhastationem bonorum stabilium ex Rotæ decisione, n. 91.
Notanda circa ipsam. numero 92.
Omnis dispositio accipienda in terminis habilibus ibidem.
De permutatione bonorum Regularium sine consensu Sedis Apost. n. 93.
Stylus Curiæ an semper faciat legem. ibid.
Cum transferuntur Monasteria, an bona ipsorum transferri possint. numero 94.
Notanda circa hoc priuilegium. numero 95.
De alio priuilegio Sixti V. & aliorum Pontificum. n. 96.
An quando deseruntur Monasteria ipsorum bona tradi debeant fundatoribus. numero 97.
Quando Monasterium suppressum perdat sua priuilegia. n. 98.
Exemptio a procurationibus, exactionibus, collectis &c. ibid.
Declaratio casuum a quibus Superiores non absoluunt suos subditos. numero 99.
De hac materia remissiuè. numero 100.
An absoluant à simonia. num. 101.
An dispensent in irregularitate ex mutilatione membrorum proueniente. numero 102.
An cum lunatico, furioso, energumeno, & similibus n. 103.
De absolutione percussoris Fratrum. num. 104.
Ampliatio priuilegii de decimis non soluendis. n. 105.
Notanda circa ipsum. numero 106.
An transeat ad colonos. numero 107.
Quid si Religiosi habeant aliqua bona in emphyteusim seu locationē. ibid.
Quid S. Rota deciderit. ibidem.
Exemptio a cap. volentes. n. 108.

Pri-

Priuilegium Bonifacii VIII. *vt Prælati Minimorum non teneantur in correctione Fratrum adire iuris &c. numero* 109.
Priuilegia similia numero 110.
Ad quid tunc teneantur. numero 111.
De non appellando a correctionibus. numero 112,
Quomodo id intelligendum. ibidem.
Alia remissiuè. numero 113.
Exemptio Fratrum ab exactionibus, vel contributionibus faciendis Legatis, Nunciis &c. numero 114.
Quæ notanda circa hoc priuilegium. numero 115.
Tributum, vectigal, gabella, *& similia nomina quid importent. n.* 116.
An Regulares cogi possint ad iurandum. n. 117.
Litteræ Sedis Apostolicæ quot modis expediuntur in Curia. numer. 118.
Non obstantiæ appositæ. numero 119.
Minimi habent communicationem priuilegiorum Mendicantium. n. 120
Possunt vti priuilegiis illorum mutatis nominibus, ibidem.
Concessa vni domui an alii communicentur. ibidem.
Datæ litterarum Apostolicarum quomodo supputandæ. n. 221.

1 QVEMADMODVM Sixtus IV. Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, & Carmelitar. Bullas, quæ *Mare magnum* appellantur, piè concinnauit, & Innocent. VIII. ipsius post Alexand. VI. successor, Maris magni Seruitarum author quoq. & compilator deuotus extitit, sic etiam Iulius II. Sixti nepos, & Innocentij successor Natione Italus, patria Sauonensis ex Genuensium ditione anno Dom 1503. ad Pontificatum assumptus Ordini Minimorum deuotissimus ipsorum similiter Maris magni concinnator voluit esse. Deuotionis erga hunc Sacrum Ordinem causa dicitur fuisse, quod eius Sanctissimus Patriarcha Franciscus de Paula eidem Iulio Thurone in Gallijs agenti dixerit: *Cum eris Romæ, sedebis in solio Petri, commendo tibi Religionem meam.* Quia ergo propheticæ prædictioni effectus correspondit, Iulii gratitudo erga sanctum, eiusq. familiã diploma hoc, & plura alia concedentis correspondere decuit. Cur *Mare magnum* appelletur, habes ex dictis in Mari magno Prędicatorum *in principio*. Extat porrò in Bullario Laertii *to.* 1. inter Bullas huius Pontificis *n.* 10. & in Bullario Rodriguez *in Iulio* II. *Bulla* 26. item inter priuilegia Ordinis Minimorum a Gasparo Passarello Generali Correctore collecta *fol.* 34. vbi dicit confirmatum, & corroboratum postea fuisse a Leone X. Adriano VI. Clem VII.

VII. Paulo III. Iulio III. Paulo IV. & Pio V. ac apud Laurentium de Peirinis eiusdem etiam Ordinis *in to. 1. priuileg. Minimor. inter Constit. Iulij II. Constit. 2.*

2 De huius autem Sactæ Religionis institutione, excellentia, & viris illustribus sanctitate, & doctrina agunt Paulus Morigia *de Orig. Religion. lib. 1. cap. 49.* Siluester Marulus *in Oceano Relig. lib. 5.* Hieronymus Roman. *de Republ. Christian. lib. 6. c. 31.* Petrus Opiner *in Oper. Chronol. tom. 1. an. 1458.* Gualterius in *Tab. Chronolog. sæcul. 15. ann. 1473.* Platus *de bono stat. Relig. lib. 2. cap. 22.* Azor *instit. moral. tom. 1. lib. 13. cap. 11.* Rodriguez *tom. 1. quæst. Regul. q. 2. ar. 7.* Eius Compendiator alter Rodriguez *Resolut. 123. n. 37.* Claudius Robert. *in Gallia Christiana tit. de General.* Barbosa *de iure Ecclesiast. lib. 1. c. 41. n. 188.* & plures alii tam huius familiæ alumni, quam exteri.

Circa §. 1.

3 ERgo prefatus Pontifex Iulius post miras, & singulares laudes, ac prærogatiuas Ordinis Minimorum, quas refert, ad instantiam S. Francisci de Paula tunc temporis Generalis Correctoris, & Prouincialium eiusdem Ordinis declarat Generales ipsius statim postquam electi fuerint, secundum regulam, & constitutiones eo ipso esse veros Generales, curam animarum habere, liberè gerere, Fratres ligare, ac soluere, nec non in eodem Ordine agere posse, quę viderint expedire; & Fratres ipsos eisdem deuotè, & humiliter obedire, & intendere debere.

4 De hoc priuilegio, & aljis concernentibus plura dicta sunt in præcedentibus, videlicet in Mari magno Prædicatorum *circa §. 1. & 2.* Minorum *circa §. 1.* Eremitarum S. Augustini, *circa §. 49.* Carmelitarum *circa §. 30.* & Seruitarum *circa §. 8.* Notat vlterius Perinis huius Maris magni Scholiastes *n. 1.* ex vi huius priuilegii colligi Generalem statim ac est electus, confirmari a Sede Apostolica. Cæterum etsi id expresse non habeatur in illo, implicite tamen continetur, imò expresse in Mari magno Eremitarum S. Augustini, Carmelitarum, & Seruitarum, vt in loco relato ex Mari magno Prædicatorum dixi, quarum Religionum priuilegiis fruuntur etiam Minimi. Obseruat etiam, quod iure communi postquam quis est electus ad aliquam dignitatem, si ante confirmationem se ingerat exercendo aliquem actum ad talem dignitatem spectantem, est ipso facto priuatus iure adquisito per talem electionem, ex *Cap. auaritiæ de elect. in 6. & cap. qualiter eod. tit.* De quo etiam dixi *to. 1. c. 15. nu. 36.* Obseruanda etiam verba illa *Ordinem ipsum præfatæ Sedi immediate subiectum*, iis enim denotatur ipso iure esse hanc Religionem soli Papę subiectam ex adductis per Tiraquellum, in *l. si vnquam verbo*

reuer-

*reuertatur n.*125.C *de reuocat.donat.*& per Rebellum *de obligat. Iuſtit p.*1.*lib.*1.*q.*6.*n.*37. Item ſine vllo medio, aut ſub aliquo alio niſi ſub Papa,de quo ſæpius dictum eſt in aliis priuilegijs Mendicantiũ.

Circa §. 2.

5 INdulget hoc loco Pontifex Iulius, vt Generalis huius Ordinis, eiuſq.ſucceſſores poſſint amoueri ſecundum Regulam, & Conſtitut.Ordinis a Prouincialibus,& Vigilibus,approbans quidquid hactenus factum fuerat, & concedens Generali liberam facultatem exequendi ſuum officium quoad premiſſa.

6 De ſimili priuilegio aliorum Mendicantium dictũ eſt ſupra in Mari magno Predicator. *circa* §. 3. Minorum *circa* §. 1. Carmelit. *circa* §. 30.& *Seruitarum circa §.* 8. Notat etiam Peirinis hic Generalem huius Ordinis poſſe amoueri non ſolum in Capitulo Generali; ſed etiam extra illud in tribus caſibus, ſcilicet, ſi fuerit dilapidator bonorum Religionis,ſi incontinenter,aut ſcandaloſe viuat, ſi Regulam deſtruat,aut relaxet. Pro quo vide dicta locis relatis.

7 Circa verbum *Indulgemus* quo vtitur Pontifex, dum loquitur de facultate Vigilum,& Prouincialiũ ad deponendũ Generalẽ nota,hãc dictionem quandoq;denotare conceſſionem priuilegij,vt in *c.ſi terra de priuil.*quandoq;importare ſolum id quod de iure competit, vt per Gemin.*conſ.*72.*n.*2. refert Card.Tuſchus *pract.concl. to.*2.*litter. D. concl.*293.& Barboſa *in tract.de dictionib.dict.* 158. Idque ex *cap. quia de procurat. cap. & ſi Chriſtus de iure iuran.* comprobat Seraphinus Freitas in *Bullar.Ord.S.Mariæ de Mercede in ſcholijs ad Bullã* 2.*Vrbani* IV.Quibus fauent Grãmatici aliqui dicẽtes verbũ *Indulgeo* ſignificare idẽ quod cõſenſum,& complacentiã. Hoc ergo poſteriori ſenſu accipiendã credo in præſenti dictionem iſtã *Indulgemus*, cuius ſignum eſt,quod Pontifex ſe remittit ad Regulam, & Conſtitutiones Ordinis,& approbat facta vſque ad illud tempus.

8 Quid importent *Vigiles* in Ordine Minimorũ,de quibus fit mẽtio in hoc priuilegio,& alijs inferius referendis dubitari poteſt. Et dicẽdũ.eos videri eſſe idem quod Diffinitores in aliis Ordinibus Mẽdicantiũ,cuius ſignũ eſt, quod in ſimili ipſorũ priuilegio in eorũ Mari magno locis relatis vocãtur Diffinitores ij,qui in iſto priuilegio vocãtur *Vigiles.*Obſeruat autẽ Peirin. *ſup.in Conſt.*6.*Iulij II.n.*26.quod nõ obſtãte quod hic Papa præceperit,quod eſſent tales *vigiles*,nihilominus in deſuetudinẽ id abijſſe,& tantũ vnũ vigilẽ in eo Ordine fuiſſe. Alios autem eius Ordinis profeſſores audio conquerentes quod talium Vigilum munus cum Ordinis detrimento ſuppreſsum ſit.

9 Quia vero in hoc priuilegio,& alijs fit mentio de Regula Ordinis Minimorum, ideo notandum Sanctiſſimum Franciſcum de Paula huius Ordinis fundatorem tres Regulas eidem dediſſe, prout colligitur

gitur ex Passarello, Peirinis, & aliis eiusdem Ordinis auctoribus, ac maximè ex Iulio II. in Bulla *Inter cæteros* eas approbante. Prima fuit pro Fratribus, secunda pro Monialibus, & tertia pro Tertiariis.

10 In prima de qua hic est sermo, plura pro ipsis Fratribus sanctissimè ordinata sunt.

Circa §. 3.

11 COncedit etiam hoc loco vt in electionibus Generalium, & Prouincialium tempus a iure statutum non currat, nec in hac parte iuris regulis coarctentur Fratres.

12 Procedit hoc priuilegium, sicut & aliud simile Prędicatoribus in eorum Mari magno § 7. & Minorib. in eorum etiã Mari magno §. 2. quãtum ad hoc, quod Religiosi isti, & alii, qui cum ipsis communicant in priuilegiis, non sint astricti in electionibus Generalium, & Prouincialium, Regulis iuris, quæ non præscribunt essentialia, sed tantum accidentalia electioni. Vtputa primo, quod electio non fiat ante sepulturam defuncti. 2. quod electio fiat intra tres menses computandos a die mortis, priuationis, vel renunciationis. 3. quod electores electione secuta teneantur intra octo dies eam præsentare electo. 4 quod electus teneatur intra mensem computandum à die presentationis electioni vel consentire, vel dissentire. 5. quod post consensum præstitum teneatur electus intra tres menses à die præstiti consensus confirmationem petere. Iuxta dicta loco relato ex Mari magno Minorum post Mirãdam, Sigismundum de Bononia, Peirinis, & Sanctorum. Nota tamen, quod si Religio ista, & aliæ relatæ, ac quæ communicant cum ipsis in hoc priuilegio, habeant constitutiones, seu statuta, quibus ordinetur obseruantia dictarum ceremoniarum solum accidentaliter pro electionibus requisitarum, obseruari debent tales constitutiones, seu statuta; maximè si sint auctoritate Papæ confirmata: eo quod per illa videantur renunciasse huic priuilegio, vt colligitur ex capite *si terr. de priuilegijs*, & ex Regula 61. *de Regul. iur. in 6.* Vbi dicitur: *Quod ob gratiam alicuius conceditur, non est in eius dispendium retorquendum*. Præsertim, quia ea quæ ponuntur in priuilegijs censentur habere clausulam, *Quatenus pars vti velit*. Oldradus *cons.* 206. Sarnensis *de triennal. q.* 94. *n.* 11. *& de ann. q.* 4. *n.* 4. ac Rota *decis.* 229. *in fin. p.* 2. *Recent.* Quod tamen intellige, iuxta dicta *to.* 4. *verb. Priuilegia Regular. num.* 14. si tale priuilegium censeatur inutile, aut indifferens Religioni, propter dicta eo loco, quo etiam sensu accipiendus est Peirinis hic. Item si sit renunciatum in Capitulo Generali omnium consensu. Suarez *de Relig. to.* 4 *Tract.* 8. *lib.* 2. *c.* 22. *n.* 15. Sigismundus de Bononia *de elect. Prælat. dub.* 120. *num.* 3. Maximè cum non sit contrarium Papę, quia si tale

esset

esset, Religiosi non possent renunciare ipsi. Ioannes Andreas *in cap. cum tempore de arbitr.* Franchus *in cap. 1. de pactis in 6. n. 1.* Geminianus *ibi n. 5.* Sigismundus *in Addit. ad d. dub. 120.* idem dico, si tale statutum factum sit a Papa per modum præcepti, iuxta dicta sæpius. De quo etiam Peirinis *tom. 3. priuileg. Minim. in addit. ad Constit. Iulii II. c. 3. numero 10.*

Circa §. 4.

13 STatuit quoque hoc loco, vt vigiles, Prouinciales, & Correctores, aut delegati Visitatores, seu Vicegerentes, qui secundum statuta huius Ordinis, etiam non per electionem instituuntur, postquam sic *instituti* fuerint, habeant curam animarum Fratrum, ipsosque ligare, & absoluere possint, iuxta Ordinis Instituta.

14 Habetur etiam hoc priuilegium in Mari magno Minorum §. 3. Carmelitarum §. 68. quibus locis, & aliis ibi relatis, quæ necessaria videntur circa illud dicta sunt. Quamuis autem Peirinis *hic* videatur illud restringere solum ad aliquos Correctores, nihilominus cum illud sit vniuersale, intelligi debet de omnibus in ipso contentis: dummodo (vt inquit Pontifex) *secundum statuta eiusdem Ordinis* instituti sint. Vide etiam dicta in Mari magno Seruitarum *circa §. 41* vbi simile priuilegium ipsis videtur concessum; ex vi cuius possūt Priores Conuentuales eligere extra Monasteria quibus præficiuntur & ab aliis Fratribus, quam illis quibus præficiuntur, quod, vt dixi eo loco, notabile priuilegium est, et supra ius commune. Cum ius commune præscribat Abbates & Priores, vt alios Monasteriorum Præfectos, a monachis, & Fratribus, quibus præficiuntur, & non ab alijs, eligi debere, iuxta dicta sæpius, præsertim in Mari magno Minorum *circa §. 3. numero 11.* & Carmelitarum *circa §. 7. in Regulæ expositione numero 47.*

Circa §. 5.

15 COnceditur hoc loco, vt Fratres huius Religionis secundum ipsius instituta pro lectoribus deputati possint absque alicuius licentia Theologiam in Conuentibus legere, exceptis locis, in quibus viget studium generale; ac quando consuetudine habetur, quod docturus in illa facultate vt Magister solemniter incipiat.

16 Circa quod priuilegiū, præter dicta supra in simili materia in Mari magno Prædicatorum, & Minorum *circa §. 4.* & Carmelitarum *circa §. 85.* Nota Peirinis *hic* duo dicere. Primum est, quod id quod supponitur *cap. 1. 2. & 3. de Magistris*, scilicet, nullum posse docere

Theologiam, vel Scripturam, absque Ordinarii, seu studiorum Rectoris licentia decerni etiam in Concilio *Trid. sess. 5. c. 1. de reformat.* Secundum circa limitationem illam positum in hoc priuilegio, pro casu scilicet, quod sit consuetudo quod aliquis Doctor solemniter incipiat; circa quam dicit, quod requiratur hæc licentia, quando Religiosi legunt in illis studiis, in quibus nõ legũt nisi Magistri Doctoratus gradu insigniti. Sed quod attinet ad primum, Concilium solum loquitur de lectoribus *S.* Scripturæ, nõ de lectoribus Theologię; imò etiam de lectoribus S. Scripturæ dum in claustris Monasteriorum legunt, quod non requiratur hæc licentia, expresse habetur a Concilio loco relato illis verbis *Quod tamen de lectoribus in Claustris Monachorum non intelligatur*. Quamuis autem Concilium his verbis solum loquatur de monachis, nihilominus id etiam intelligi de Regularibus aliis, qui monachi non sunt, Mendicantibus videlicet, constat tum ex vsu, & praxi Ecclesiæ, tum ex declaratione S. Congregationis, quam retuli *to. 3. verbo Episcopus quoad Regulares n. 26. & to. 4. verbo Lectio quoad Regulares nu* 2. quam etiam refert Naldus *in summa verbo Legere n. 6.* & Barbosa *in locum relatum Concilij* ex Galetto & Sellio. Quod attinet verò ad secundum, limitatio illa in hoc priuilegio posita non intelligitur eo modo quo a Peirinis intellecta est, sed solum iuxta dicta in Mari magno Minorum *circa* §. 4. quando scilicet consuetudine introductum est, vt aliquis Doctor solemniter incipiat legere. Ita enim habetur etiam ex praxi Religionum, & cum hæc limitatio non habeatur in priuilegio Carmelitarum, vt notaui *circa d* §. 4. Mar's magni Minorum, poterunt, illa non obstante, Carmelitæ, & alii, qui cum ipsis communicant in priuilegiis, incipere legere in suis Conuentibus, etiam antequam incipiat Doctor ille solemniter legere in studiis publicis.

17 Circa limitationem autem illam primam positam in hoc priuilegio, scilicet *Illis locis exceptis, vbi viget studium generale*, nota primo quod studium generale dicitur illud quod est institutum per Papam, Regem, aut Principes. Cassaneus *in catalog. glor. mund. p. 10. consider. 32.* Perez *l. 1. tit. 10. lib. 1. ordin.* Ortiz *in patrocin. pro Gymnasio Cæsaraugustano p. 1. a num. 13. & par. 3. numero 2.* Barbosa *supr. numero 48. & 49. ac de offic. & potest. Episcop. Allegat. 56. num. 23.* & Trullenc *in Decalog. lib. 1. cap. 8. dub. 12. §. 9. num. 3.* Nota secundò, quod, iuxta dicta in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 4 non obstante hac limitatione, consuetudine etiam obtinetur quod Religiosi, legant in suis Cõuentibus S. Theologiã, & alias artes ipsis cõcessas, etiã quando tales Conuentus sunt in locis studiorũ generaliũ.

Notat hoc loco *num. 19.* Peirinis relatus decretum Pauli V. circa
18 studium linguarum exterarum habendum in Monasteriis Regularium

rium, de quo egi *tomo primo cap.* 18. *numero* 85. *et tomo* 4. *verbo Lectio quoad Regulares numero* 5. *et* 6. vbi etiam retuli decretum aliud S. Congregat. *de Propaganda fide* de anno 1625. ſub Vrbano VIII. quia tamen idem Peirinis poſtea *tomo* 3. *priuileg. Minimor. in Addit. circa Conſtitut. Iulij Secundi cap.* 3. *numero* 11. refert aliud decretum eiuſdem S. Congregat. ſub eodem Vrbano VIII. de eadem re die 16. Octob. 1623. ideo placuit illud in præſenti referre, etſi credam illud, vel non fuiſſe publicatum, vel ſi fuit publicatum, non fuiſſe receptum, aut executioni mandatum, & forſan moderatum per aliud decretum eiuſdem S. Congregationis ſub eodem Papa Vrbano VIII. quod retuli loco citato, & quod mihi conſtat intimatum eſſe Generalibus Ordinum in multis Capitulis Generalibus, quæ anno 1625. quando editum eſt, celebrabantur, vt dixi *to.* 1. *c.* 18. *n.* 85. relato.

19 Decretum porro iſtud talis tenoris eſt.

Decretum Sacræ Congregat. de Propaganda Fide.

QVONIAM in Concilij Viennenſis (quod habetur *Clem.* 1. *de Magiſtris*) *celebratione, vſque ad præſens experientia comprobauit Regulares, etiam ſi multoties fuerint commoniti linguarum ſtudia, aut non inſtituiſſe, ſicut illis præceptum fuerat, aut inſtituta deſeruiſſe, & nouiſſimè hoc idem compertum eſt ex ijs, quæ poſt conſtitutionem felic. record. Papæ Pauli V. & Sacræ Congreg. de P.F. decreta contigere. Eadem Sacra Congregatio dolens opus ad animarum ſalutem neceſſarium tam facile negligi ab iis, qui ad illam procurandam præcipuè a ſanctis Regularum Ordinis fundatoribus, a primæua eorum inſtitutione manupati ſunt, cupienſque Concilium, Conſtitutionem, ac decreta præfata omnino executioni demandari, vt Euangelicos operarios linguis inſtructos habeat, quos cum neceſſe fuerit ad meſſem Domini ampliſſimam Dei verbum ſitientem mittere poſſit. Præſenti decreto de ſpeciali S. D. N. Vrbani VIII. mandato iterum Regularium, & cuiuſuis Inſtituti, Societatum, & Congregationum Generalibus, aliiſque eorum ſuperioribus præcipit, vt linguarum, videlicet Hebraicæ, Græcæ litteralis, & communis Latinæque, ac Arabicæ, Chaldaicæ, & Illyricæ ſtudia iuxta Concilii Conſtitutiones, & decretorum præfatorum præſcriptum omnino inſtituant, inſtitutaque con-*

ſeruent, & vbi fieri poteſt amboliora efficiant; alioquin ſi poſt triũ mẽſiũ ſpatiũ in Italia, vel poſt ſex mẽſes in alijs Europæ prouincijs, Monaſteriis, & cõuẽtibus Almæ Vrbis, et earũ ciuitatũ, quibus celebriora gymnaſia, ſeu vniuerſitates conſtituta ſunt, vt Bononiæ, Patauii, Parriſiis, Tholoſæ, Valentiæ, Viennæ, Ingolſtadii, Salamanchæ, & Compluti, & denique in iis, in quibus generalia, & inſigniora Regularium ſtudia erecta ſunt, mandatum hoc non impleuerint, in eiuſque obſeruatione non perſeuerauerint, ſi Generales fuerint, eo ipſo ſuſpenſionem à diuinis Sedi Apoſtolicæ reſeruatam incurrant, & ſi per tantundem temporis ab exequendo hoc mandato deſtiterint, ipſo iure, & facto, etiam ab officio priuati exiſtant, & interim officium ipſum à Procuratoribus generalibus ad Summi Pontificis, ac eiuſdem Sedis Apoſtolicæ beneplacitum adminiſtretur; ſi vero Generalibus inferiores Prælati in exequendo hoc mandato negligentes, vt ſupra, fuerint, primo ſuſpenſione à diuinis, vt præfertur, reſeruatam, deinde pœnam inhabilitatis ad maiores Religionis gradus, & dignitates eo ipſo incurrant, a qua inhabilitate non niſi per Sedem Apoſtolicam abſolui poſſint. Verum quia non ſatis eſt Superiores Regularium ſuum in hac re præſtare officium, ſi qui linguis ſtudere debent, opus hoc verè pium detrectent, & negligant, eadem Sacra Congregatio de eiuſdem Sanctiſſimi ſpeciali mandato præcipit, ne elapſo biennio, de quo infra, Regulares ad magiſteria, vel alios gradus ſuarum Religionum, ſeu vbi non ſunt magiſteria, & gradus, ad dignitates à Superioribus eorum admittantur, niſi cum Theologiæ per biennium, & vni ſatem ex præfatis Linguis operam dederint, eamque ſufficienter calluerint, ſuper qua a perſona per Congregationem deputanda examinari debeant, priuſquam ad ea, eos, eaſue aſſumantur. Quod ſi contra præſentis decreti diſpoſitionem ad magiſteria, ſeu gradus, vel dignitates præfatas admiſſi fuerint, magiſteriorum, ſeu graduum, vel dignitatum præfatarum collatio nulla ſit, & Superiores, qui tranſgreſſi fuerint, paſſiua voce ſint perpetuo priuati. Quoniam autem multi pramio magis ad virtutes incitantur, quam pœnis, eadem Sacra Congregatio mandauit eos, quos, præter Theologiam vni etiam ex dictis linguis per biennium operam dediſſe ſufficienterq. callere experimento, vt ſupra, facto conſtiterit, ad magiſteria, ſeu alios gradus ſuarum Religionũ ad quãlibet ipſorum petitionem, ſtatim, niſi aliud obſtet, promoueri, & in electionibus ad officia, & dignitates Regulares, cæteris paribus, iuxta dictã Pauli V. Conſtitutionem aliis omnino præferri debeant, alioquin electio aliter facta irritetur. Cæterũ ne decretum hoc vetuſtas vnquam infringat, aut oblivio aboleat, eiuſque ignorantiam quiſque prætendere poſſit, eadem Sacra Congregatio de eiuſdem Sanctiſſimi ſimiliter

man-

mandato præcipit, vt in ſingulis capitulis generalibus, & prouincialibus quæ in poſterum conuocabuntur, illud ſemper legatur, & ſuper eius obſeruatione a Generalibus, & Prouincialibus ante ſoluta capitula iuretur ſub pœna priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ; ſi alterutrum horum omittatur, ipſo facto incurrenda. Non obſtantibus quibuſcumque, &c.

20 Præter dicta autem ſuperius circa hoc decretum vlterius notandum, quod, & ſi illud aliquatenus rigoroſum videatur, nihilominus vtile, & ſalubre videri pro Eccleſiæ Sanctæ augumento, in qua *Meſſis multa, operarij autẽ pauci*, & quia multi *paruuli petierunt panẽ, & non erat qui frangeret eis.* Præſertim, cum, iuxta dicta ſæpius in hoc Opere, Religioſi, maxime Mendicantes, ſint *Coadiutores, & cooperatores Epiſcoporum*, vt propterea multis priuilegiis, de quibus in præſenti, & alibi, dictum eſt, ab Eccleſia Catholica decorati ſunt. Qui ergo tot præmijs honorati fuerunt, tam pios labores refugere non debent. Vt enim habetur in Regulis Iuris *Regul.* 77. ſumptum ex *l. ab eo* C. *de fidei commiſſ.* *Rationi congruit vt ſuccedat in onere, qui ſubſtituit ur in honore.*

Circa §. 6.

21 IN hoc loco conceditur Minimis ab hoc Pontifice, vt poſſint Ordines ſuſcipere a quibuſcunque Catholicis Pontificibus communionem, & gratiam Sedis Apoſtolicæ habentibus, ſine aliquo examine ab ipſis faciendo, & abſque omni promiſſione, vel obligatione.

22 Extat etiam hoc priuilegium in Mari magno Prædicatorum §. 8. Minorum §. 6. Carmelitarum §. 24. quibus in locis, aliiſque ibidem citatis, de hac materia ſufficienter dixi. Specialiter illa quę huius Maris magni Scholiaſtes Peirinis *num.* 22. & 23. dicit, videlicet hoc priuilegium reuocatum eſſe a Concilio Tridentino, & quòd dare litteras dimiſſorias Religioſis pertineat ad eorum Superiores. An vero ſit aliquis caſus, in quo Religioſus poſſit accipere Ordines non a proprio Epiſcopo, ſed ab alio, non obſtante reuocatione huius priuilegii per Concilium Tridentinum facta, conſule dicta in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 17 & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 24. relatum.

23 Notat vlterius Peirinis relatus *num.* 24. ex Gloſſa *in cap. veniens de præſcript. verb. Gratiam.* & Gloſſa *in cap. quod Sedem de off. Iudicis Ordinar.* per illam clauſulam huius priuilegij, ſcilicet *gratiam, & communionem Sedis Apoſtoli cæ habentibus* intelligi Epiſcopos, qui non ſint excommunicati, ſuſpenſi, aut interdicti. Cæterum, multò magis id intelligi debet de Epiſcopis ſchiſmaticis, aut hæreticis; nã tales minus poſſunt dici habere *gratiam, & communionem Sedis Apoſtolicæ.*

23 Pro neceſſitate autem intelligentiæ linguæ Latinæ ad Ordinum ſuſceptionem, & quanta debeat eſſe, præter dicta *to.1.c.1.n.24.* legendi Reginaldus *lib.30.n.2.c.1 n.56.* Zanardus *de Ordin.c.2.* & Quintana Dueñas *in ſingul.tract.6.ſingular.* 9.10.11.12.& 13.

Circa §.7.

24 COnceditur hic facultas habendi Oratoria in locis, in quibus degunt Minimi,& quod in eis cum altari portatili poſſint Miſsarum ſolemnia, et alia diuina celebrare, ac Eccleſiaſtica recipere Sacramenta. Eadem facultas habetur pro Prędicatoribus in eorum Mari magno *§.* 9. pro Minoribus §.7. & aliquo modo diuerſa pro Carmelitis in ipſorum etiam Mari magno §. 36. Quamuis autem quoad primam partem illius, ſcilicet de habendo Oratoria in locis vbi degunt Fratres,ſit de iure communi,iuxta dicta *to 4.verbo Oratoria quoad Regulares nu.6.ex ea. vnicuiq. de conſecrat. diſt.1.* nihilominus,iuxta dicta in Mari magno Minorum *cit. §.39.* id ſolum videtur conceſſum per modum priuilegii ad maiorem ſecuritatem conſcientiæ, ſicut ſępius ſolent Summi Pontifices cum Religioſis agere.

25 Quantum ad ſecundam partem,ſcilicet,de facultate celebrandi in dictis Oratoriis cum altari portatili,quamuis plures,quos refert, & ſequitur Seraphinus Freitas *in Bullar.Ordin.S.Mariæ de Mercede in ſcholijs ad Bullam* 2. *Martini V.* quibus iunge Peirinis *to.1.priuileg. Minim.in conſtit.Pyrrhi n.27.* ſentiant reuocatam eſse per Concilium Trident. *ſeſs.22.in decr.de obſerv.& euit.in celebrat.Miſs.* cæterum, iuxta dicta ſępius,præſertim ſupra in Mari magno Prędicator. *circa* §.39. *&* 40. ex vtroq. Rodriguez,Ioanne de Cruce, Portello, Ledeſma, Villalobos,Cardinali Lugo, Marchino, & Paſqualigo, probabile eſt,et practicabile,non eſse reuocatam a Concilio,niſi ſolum pro caſu quo Epiſcopi id prohibeant, aut non permittant. Vbi etiam,& locis ibi relatis de aliis priuilegiis poſt Concilium Tridentinum conceſſis,præſertim Gregorii XIII. pro Ieſuitis,quamuis illa etiam eneruare contendat Freitas relatus. *Sed v*ide dicta locis citatis. Maximè verò circa facultatem celebrandi in Oratoriis ſecularium conſulenda quæ dixi in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 37. & quæ nouiſſimè affert Moronus *in Reſponſ.* 99. per totam. Vbi tenet Religioſos de ſola ſuorum Superiorum licentia poſse celebrare Miſſas in Oratoriis ſecularium habentium ad id facultatem,in quo nulla eſt difficultas,ſi tale priuilegium regulares non excludat. Quod autem habet de facultate adminiſtrandi Euchariſtiam in dictis Oratoriis,tactum eſt *to. 3.verb.Euchariſtia quoad Regulares numero* 11. Alia quæ dicit circa exemptionem Regularium a Conſtitutionibus Synodalibus, tacta ſunt in præcedentibus,& aliis locis huius Summæ. Cir-

Circa §. 8.

26 CONcediteiam Pōtifex Iulius hoc loco Minimis facultatem commorandi in excommunicatorum terris,& ibi neceſsaria vitę depoſcendi,ac recipiendi, niſi id fuerit ipſis interdictū. Quo ſimili priuilegio gaudent Prædicatores in eorum Mari magno §.13. Minores §.11.& Carmelitæ §.53. Quibus in locis,& aliis ibi citatis quæ neceſſaria ſunt pro huius priuilegii notitia dixi, præſertim an ſit pure ius commune, vel aliquid ſupra illud concedat,& quomodo ſe debeant gerere Religioſi in partibus hæreticorū, & an ad illas poſſint ſe ſine licentia conferre. Maxime etiam pro cauſa illæ huius conceſſionis poſita a Pontifice illis verbis *Quia vos extremam patientes pro Chriſti nomine paupertatem*,vide quæſtionem *eo* §. 11. Maris magni Minorum agitatam,an ſcilicet quando ceſſat cauſa,ſeu motiuum priuilegii,ceſſet etiam ipſum priuilegium.

27 Circa clauſulam illam poſitam in hoc priuilegio, ſcilicet *Niſi id vobis fuerit interdictum*,nota primò,eam non fuiſſe poſitam in ſimili priuilegio Prædicatorum,Minorum, aut Carmelitarum, ac proinde, ſaltem propter communicationem priuilegiorū, quæ eſt inter Mendicantes,poſſe vti hac facultate Minimos etiam ſine iſta reſtrictione, Notat ſecundò Peirinis relatus *n.*25. eam intelligi de interdicto ſpeciali facto rationabili de cauſa ab eo, qui excommunicationem poſuit, & quod non comprehendit extremè indigentes. Sed quoad hoc ſecundum conſule dicta *to.*4. *verbo Leges Regularium n.*25. & 26. vbi egi an lex humana obligare poſſit cum periculo mortis. Quoad primum verò vide dicta *to.*3. *verbo Excommunicatio quoad Regulares, & verbo Interdictum quoad Regulares*. An verò licitum ſit prædicare Euangelium in partibus iſtorum excommunicatorum, præſertim ſi hæretici fuerint, conſule dicta in Mari magno Carmelit.loco relato.

28 Obiter etiā nota prohibitū eſſe cōmunicare cū Iudæis;primò, habitādo ſimul cū illis;ſecundò, ad eorū cōuiuia accedēdo.vel eos inuitādo,aut cū eis Azyma precipuè,manducādo:tertiò, cū eis balneū intrādo, aut cū eis ſe lauādo;quartò,eos pro medicādis morbis accerſendo; quintò, ab eis medicinas recipiendo; ſextò, eorum filios in domibus nutriendo; ſeptimò, eis famulatum præſtando; octauò, ſeruitutis vinculo eis ſubijciendo; nonò,eos publicis officiis vti permittendo. Hæc enim cum varijs pœnis contra aliter facientes prohibentur *in 6. ſynod. c.*11. *ca.nullus* 28. *q.*1. *in conc. Agathenſi c.* 40. *ca omnes* 28.*q.*1.*cap. Ad hæc de Iudæis. ca.conſtituit.*17.*q* 4. De quibus Azor.*to.*1. *lib.*8.*c.*22.Sanchez *to.*1.*in Decalog.lib.*2.*c.*31. Suarez *de fide diſp.*18.*ſect.* 6.Coninch.*diſp.*18 *dub.*11.Caſtrus Palaus *p.*1.*Tract.*4 *diſp.*2.*punct.*9. & Trallenc *lib.*1.*in Decal.c.*3.*dub.*2.poſt Sylueſtrū,Armillā,Tabienā, & alios Summiſtas *verbo Iudæus.*

Circa §. 9.

28 AMpliſſimum hoc loco conceditur priuilegium Generali, Vigilibus, Prouincialibus, Correctoribus, & eorum Vicarijs Minimorum Ordinis ad abſoluendum a cenſuris Fratres, & diſpenſandũ cum illis in irregularitatibus, exceptis caſibus, propter quos meritò ad Sedem Apoſtolicam forent deſtinandi. Qua etiam auctoritate potiri vult ipſos Superiores, ita ſcilicet vt a propriis Confeſſoribus eodem modo abſolui, ac diſpenſari poſſint. Item in ordine ad recipiendos ad Religionem, dummodo ipſi debitis, ſi quæ contraxerant ſatisfecerint, & quod Ordinem intrent, alias in priſtinas ſententias prælabantur. Vult quoque Põtifex, vt in huiuſmodi abſolutionibus impẽdendis ſcandalum Apoſtolicæ Sedis legatorum, & ordinariorum euitetur.

29 Multa dici poſſent circa priuilegia hoc loco contenta, niſi dicta iam eſſent in Mari magno aliorum Mendicantium, & locis aliis ex quatuor tomis Summę ibi relatis. Etenim primum illud de facultate conceſſa Superioribus ad abſoluendum ſubditos, & diſpenſandum cum illis, prẽter quam in caſibus, in quibus ad Sedem Apoſtolicam merito deſtinari deberent, habetur in Mari magno Prædicatorum §. 14. Minorum §. 12. Carmelitarum §. 54. & Seruitarum §. 35. Similiter ſecũdum illud de facultate conceſſa iiſdem Superioribus, vt poſſint abſolui, & diſpenſari eodem modo, habetur in Mari magno Prædicatorum §. 15. Minorum §. 13. Carmelitarum §. 55. & Seruitarum §. 35. Tertium etiam illud de eadem facultate vtenda cum illis, qui volunt ingredi Religionem habetur quoque in Mari magno Prædicatorum §. 16. Minorum §. 14. & Carmelitarum §. 56. Quibus in locis, & aliis, vt dixi, ibi citatis, plura de hac materia dicta ſunt. Vnde pro ipſius complemento ſufficiet expendere modò quę Paſſarellus, & Peirinis huius Religionis Autores circa hanc materiam dixerunt, veluti Commentatores huius Bullæ, & priuilegij.

30 Primò ergo Peirinis hic *n.* 27. notat præfatos Superiores abſoluere poſſe dictos ſubditos *ab omnibus ſententijs, & pœnis a iure, vel ab homine generaliter, non particulariter latis*. Cæterum, cum in hoc priuilegio non ſit illud verbum *Fœnis*, & illud non niſi raro ponatur in ſimilibus priuilegijs, ideo non poteſt dici aliquas pœnas tolli poſſe ex vi huius priuilegij. An verò ex vi aliorum priuilegiorum id fieri poſſit, conſule dicta ſupra in Mari magno Eremitarum S. Auguſtini *circa* §. 43. & 44. & in Mari magno Seruitarum *circa* §. 35. maximè etiam dicta *to.* 1. *c.* 10. *n.* 35. & *c.* 18. *n.* 45. Quod verò attinet ad ſententias (per quas intelliguntur cenſuræ,) bene dicit iſte author non poſſe tolli per hoc priuilegium illas, quæ ſunt particulariter latæ, quia

in ipſo

in ipso solum est sermo de *generaliter* promulgatis. An vero id fieri possit ex aliis priuilegiis, videlicet Gregorii XIIII. pro Clericis ministrãtibus infirmis, & Pauli III. pro Iesuitis, prout idẽ author contẽdit, vide dicta eo *c.*18. *n.*37. *& 3.to. verbo Abortus, seu Aborsus n.*8. *&* 19. & supra in Mari magno Minorũ *circa* §.12.13.& 14. Quid autẽ sit sententia generalis, & quid particularis, habes ex dictis *to.*3. *verbo Censura Ecclesiastica n.*12.

31 Notat præterea *n.*29. circa facultatem concessam Superioribus prędictis vt a suis Confessoribus absolui possint, sicut ipsi absoluunt suos subditos, ideo concessam esse, ne Superiores sint deterioris conditionis quam subditi. De quo tamen sæpius dixi, scilicet *to.*1, *c.*18. *n.*52. *et to.*4. *verbo Prælatus Regularis n.* 19. cum limitatione quadam ibi ex Cardinali Lugo relata, & eodem *to.* 4. *verbo Priuilegia Regularitũ n.*5. maxime vero in simili priuilegio Carmelitarum in ipsorum Mari magno *circa* §.55.

32 Notat similiter *n.*30. facultatem istam concessam ad absoluendum Nouitios intelligi debere in vtroq. foro, cum Pontifex forum non exprimat, aut limitet, & priuilegium Principis latè explicandum sit *l. beneficium ff. de Constitut. Princip.* Quod satis probabiliter admitti potest, iuxta dicta supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §.16.

33 Quid autem importent verba illa *Obseruata forma Canonica*, seu *secundum formam ipsam* posita in hoc priuilegio, dixi loco relato ex Mari magno Prædicatorum. Similiter quid importent illa *Ita tamen quod si alicui ex huiusmodi eisdem sententiis propter debitum sint adstricti, satisfaciant vt tenentur*, & quomodo fieri debeat huiusmodi satisfactio consule dicta *to.*3. *verbo Absolutio n.*9. & supra loco relato ex Mari magno Prædicatorum.

34 Porro circa id quod Pontifex in hoc priuilegio vult, scilicet quod si isti ingredi volentes in Religionem absoluantur dicto modo, & postea discedant, incidant in easdem censuras, maximè si habitum suscipiunt solum in fraudem talis censuræ, vide dicta *tom.* 3. *verbo Gabella quoad Regulares n* 9. *&* 4. *tom. verbo Nouitii, & Nouitiæ Religionum n.*34. *&* 36.

35 Addit Passarellus *in Annotand. circa priuileg. Minim. Annot.*33. quod si Nouitii infra tempus Nouitiatus propter priuilegia Religionis absoluãtur à casibus, a quibus si essent in sæculo, absolui non possent, sed remitti deberent ad Sedem Apostolicam, vel alium Iudicem, si postea non emiserint professionem, sed è Religione exierint, teneri se præsentari eis qui alias eos absoluere poterant, non vt absoluantur, cum iam absoluti sint, sed ne reincidant in easdem censuras, iuxta *cap. eos de sentent. excommunicat. in* 6. quod maxime aduertendum dicit pro casu qui solet sæpius inter Nouitios contin-

gere

gere de percuſſione clerici, iuxta doctrinam etiam Angeli *in Summ. verbo Excommunicatio* 5. §. 48. Silueſtri *verbo Abſolutio* 5. §. 7. & Tabienæ *verbo Abſolutio* 3 *ab excommunicatione* §. 10. Cæterum, etſi doctrina huius authoris procedere poſſit, quando tales Nouitij abſoluti ſunt ex vi priuilegiorum continentium talem limitationem, aut reſtrictionem, quia tamen non omnia continent illam, ſiquidem priuilegium Prædicatorum in eorum Mari magno §. 16. illam non habet, idemque dici poteſt de priuilegiis aliis, quæ referunt Suarez 4. *tomo de Relig. Tract.* 8. *lib.* 2. *cap* 24. *numero* 8. & 9. Vecchius *de Nouitiat. diſp.* 9. *dub.* 25. *numero* 2. Hieronymus Rodriguez *in Compend. Reſolut* 3. *numero* 12. & Sanctorus *in Comment. ſup. Statut. Min. cap.* 2. *ſtat.* 14. §. 7. *q.* 4. ideo abſoluti ex vi horum priuilegiorum etiamſi recedant poſtea ab Ordine, non reincident in prædictas cenſuras, nec tenentur ſe præſentare alicui. Cum abſolutio purè, & ſimpliciter data nunquam ſit explicanda cum onere comparendi, aut ad reincidentiam, niſi in caſibus a iure expreſſis, vel niſi facultas abſoluendi eam reſtrictionem contineat. Suarez *tomo* 5. *de Cenſur. diſp.* 7. *ſect.* 5. *num.* 35. Vecchius *ſup. num.* 3. Diana, & Bonacina, quos retuli ad hoc intentum *tomo* 4. *verbo Nouitÿ, & Nouitiæ Religionum num.* 36. Neque illud *cap. eos qui* a Paſſarello adductum probat intentum ipſius, nam illud ſolum loquitur de abſolutis propter articulum mortis imminentem, vel aliud impedimentũ, vel de abſolutis a Papa, vel legatis cum onere ſe præſentandi, ſatisfaciendi &c. Vecchius *d. num.* 3. Bordonus *Reſolut.* 28. *num.* 56. Adde, hoc priuilegium, & aliud Minorum in ipſorum Mari magno §. 14. & Carmelitarum §. 56. non loqui de Nouitijs, ſed de ijs, qui volunt fieri Nouitij, id eſt, volunt ingredi Religionem, vt patet ex verbis ipſorum, non ergo hęc limitatio extendi debet ad Nouitios. Vecchius, & Bordonus *ſup.* Maximè etiam addendum, quod cum, iuxta dicta eo *verbo Nouitÿ, & Nouitiæ Religionum num.* 36. relato ex pluribus authoribus ibi citatis Nouitii poſſint abſolui ſicut profeſſi virtute priuilegiorum Ordinum, eo quod in huiusmodi fauorabilibus pro veris Religioſis habentur, ideo quemadmodum profeſsi abſoluuntur ſine dicto onere comparendi, aut reincidentię, ita etiam de Nouitijs dici debet. Vecchius, & Bordonus *ſupra*. Hæc porro omnia procedunt etiam in caſu, quo tales Nouitij ſua culpa expulſi fuerint a Religione, vel propter morbum, aut inopiam parentum inuiti expellantur. Quamuis in contrarium ſentiant Viualdus *in Candelabro p.* 2. *tit. de abſolut. num.* 23, ac Peirinis *ſup. num.* 33. & 34.

Lo-

36 Loquendo autem de ijs, qui actu Nouitij non ſunt, ſedtales volunt eſſe, quia ſcilicet volunt ingredi Religionem, de quibus loqui videntur hoc, & ſimilia priuilegia, Peirinis *d. numero* 33. dicit non poſſe abſolui, aut dispenſari, niſi iuxta limitationem factam a Clement. VIII. in decretis, quæ retuli *tomo primo cap.* 19. *num.* 15 *& ſequentibus*, poſtea vero in *additam. ad Conſtitut. Iulii Secundi, num.* 13. dicit contrarium, eo quod talia decreta loquantur de Confeſſarijs Regularium in Ordine ad abſolutionem ſecularium, qui autem ſunt in procinctu, vt fiant Religioſi, habentur pro Religioſis. Adde & tu, quod priuilegia, de quibus in præſenti non ſunt conceſſa confeſſarijs Regularium, ſed Prælatis Regularium. Vide tamen Vechium *ſupra dub.* 7. *num.* 5. & quæ dixi *tomo* 4. *verbo Nouitii*, *& Nouitiæ Regularium numero* 43.

37 Quid denotet illa clauſula *Etiamſi ſuper hoc eis inducia a Prælatis Ordinis eiuſdem concedantur*, habes ex dictis in Mari magno Minorum *circa* §. 14. Illa autem Clauſula *Cæterum veſtra diſcretio cautè prouideat, vt Apoſtolicæ Sedis, legatorum ipſius, & Ordinariorum locorum in abſolutionibus huiuſmodi ſcandalum euitetur*, quæ etiam habetur in Mari magno Minorum, & Carmelitarum locis relatis, manifeſtè denotat, quod Prælati vtentes huiuſmodi priuilegijs cum volentibus aggregari eorum Religionibus prudenter ſe gerant tum cum ipſis abſoluendis, tum cum Prælatis Eccleſiarum, Ordinarijs videlicet, qui, ſi hoc non fiat, ſcandalizari poterunt. Paſſarellus *ſup. d. not.* 33. Peirinis *ſupr. ſuper hanc conſtitut. Iulij Secundi numero* 35. Præſertim quia multa etiam licita ſunt dimittenda ſcandali vitandi cauſa, vt inquit Panormitan. *in cap. conſideranimus num* 5. *vſque ad fin. de elect.* & ſcandali vitandi cauſa a iure receditur, vt ſubdit Additio ad eundem Panormitan. *vt ſup.* afferens *ca. non poteſt.* 23. *q.* 4. & Cardinalem *in Clem.* 1. *in princip. de pœn.* Sigiſmundus de Bononia *de elect. Prælat. dub.* 45. *in fin.*

38 Qui ſint illi caſus in hoc priuilegio, in quibus ad Sedem Apoſtolicam mitti debent, qui in illos inciderint, declaratur infra in hoc eodem Mari magno §. 29. ſicut in Mari magno aliorum Mendicantium locis ibi citandis. Qui etiam ſint caſus percuſſionis Clerici (de quibus loquitur Paſſarellus ſupra) in quibus poſſint Nouitii abſolui ex vi iuris communis, vel priuilegio, conſule dicta *to.* 3. *verbo Clericus a nu.* 11.

Circa

Circa §. 10.

39 PLura conceduntur ſub hoc §. priuilegia ſpectantia ad exemptionem Minimorum, ſcilicet, quod iſti Religioſi non poſſint a quocunq. conueniri, aut cogi ad pecuniarum collectionem; correctionis, viſitationis, ſeu Inquiſitionis officij exercitium; cauſarum cognitionem; curam Monialium, Monaſteriorum ipſarum viſitationem; confeſſiones illarum audiendum; cōmiſſiones cauſarum; ſententiarum executiones; ad portandum, ſeu deferendum litteras; denunciandum, vel exequendum ſententias; munus aſſeſſoris, & ſimilia &c. ſine Sedis Apoſtolicæ mādato expreſſam mentionem de hoc indulto faciente. De qua materia plura dicta ſunt in præcedentibus in ſimilibus Mendicantium aliorum priuilegijs, videlicet in Mari magno Prędicatorum *circa* §. 17. Minorum *circa* §. 15. 16. & 17. Carmelitarum *circa* §. 35. 46. & 88. & Seruitarum *circa* §. 60. Quibus in locis habes, quid ſint litteræ Apoſtolicę, quid nomine Ordinariorum intelligatur; quid legatorum nomine; quid etiam officialium nomine; quid ſimiliter nomine cauſarum veniat intelligendum; & alia ad intentum. Quibus ſi adiungas, quæ Peirinis huius Maris magni Scholiaſtes habet *hic num. 36. & ſequentibus* ſufficientia habes pro hac materia. Animaduertendo etiam, quæ idē author notat 3. *to. priuileg. Minim. in addit. ad Conſtit.* 2. *Iulij* II. *c.* 3. *n.* 14. 15. *&* 16. circa obſeruantiam priuilegiorum Ord. quando Papæ legati contra ipſa cogunt Religioſos ad aliquid faciendum, præſertim ſi non oſtendunt litteras ſuæ commiſſionis, aut earum copiam tranſmittunt. De quo aliqua dixi *to.* 3. *verbo Exemptio Regularium n.* 14. & ſupra in Mari magno Minor. *circa §.* 36. & Carmelit. *cir. §.* 60

Circa §. 11.

40 PRiuilegia etiam *hoc* §. contenta ſpectant ad exemptionem Ordinis Minimorum, & authoritatem, quam in ſuos ſubditos Prælati habent. Primo enim, dictis Prælatis conceditur facultas corrigendi; & amouendi Fratres prouiſos authoritate Sedis Apoſtolicę Archiepiſcopis, Epiſcopis, aut aliis quibuſcunq. Secundò, ne propter litteras Apoſtolicas teneantur aliquos ex Fratribus dictis Archiepiſcopis, Epiſcopis &c. in Socios deſignare. Tertiò, quod nullus legatus niſi ſolum de latere, nulluſque Prælatus, etiam Cardinalis poſſit aliquos ex Fratribus aſſumere ad ſua negotia, ſeu Eccleſię procuranda, vel ad ſecum manendum, niſi iuxta aſſignationem Generalis, vel Prouincialis, & quod tales ſubiaceant Ord. diſciplinæ. Primum iſtorum habetur in Mari magno Prędicatorum §. 18. Minorum §. 18. & Carmelitarum §. 89. quibus in locis de materia

ipſius

ipſius dictum eſt. Secundum etiam habetur eiſdem locis, ac in illis de ipſius quoque materia dictum manet. Tertium quoque habetur etſi cum aliqua variatione, in Mari magno Prædicatorum §. 18. Minorum § 19. & Carmelitarum § 89. quibus ſimiliter in locis de hac materia egi.

41 Vlterius notat Peirinis hic Gregorium XI. in Conſtitutione *Per Romani* in Bullario Laertij *to.1. in hoc Pontifice n.* 6. idem ſtatuiſſe, quod habetur in hoc priuilegio. Ceterum magis amplum eſt hoc priuilegium, quam Conſtitutio illa Gregorij cum in illa ſolum ſit ſermo de Religioſis Capellanis Papæ, & de illis dicit, quod *eorum Superioribus, & correctoribus in omnibus, & per omnia ſint ſubiecti, ac ſi prædictæ Sedis Capellani non eſſent*, priuilegium autem, de quo in præſenti de pluribus alijs loquitur, & plura alia continet, prout ex ſe patet. De huiuſmodi autem Capellanis Papæ, & iſta Conſtitutione Gregorii dixi *to.1. c. 17. n.* 20 & ſupra in Mari magno Minorum *circa* §. 18. 19. & 20. & dicam infra *n.*43.

42 Notat deinde, quod ſi aliquos Religioſos priuilegio Sedis Apoſtolicæ contingeret beneficium aliquod ſiue ſimplex, ſiue curatum obtinere, tales non poſſunt admitti in Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus, ſub pœna excommunicationis Sed de hoc priuilegio, & aliis ad ipſum ſpectantibus dixi *to.2 c.18. n. 36.* & ſupra in Bulla *Aurea* vocata *circa* §.7. & in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 32. & 104. ac in Mari magno Seruitatum *circa* § 66.

43 Item notat quod Capellani Principum ad id habentium authoritatem a Sede Apoſtolica, ſi ſæculares ſint, Ordinariis locorum ſunt ſubiecti, iuxta Concilium Trident. *ſeſſ.* 24. *de Reformat. c* 11. ſi vero Regulares, ſuis Superioribus, ex dicta Conſtitutione Gregorii XI. Verumtamen de hac re dictum eſt *to.1. c.17. n.* 20. & ſupra in Mari magno Minorum *circa* §.18. 19. & 20. Vbi dixi Conſtitutionem illam Gregorii extendi etiam ad Capellanos Regum, eſto in illa ſolum ſit ſermo de Capellanis Papæ. Sed nota quod Capellani Regũ vti poſſunt exemptione ab Ordinario, ſi actu fuerunt ſeruientes in Capellis Regiis, non ſi extra illas degant. Eraſmus Cochier *de Iuriſdict. Ordin. in exempt. p.1. q.32. n.9.* Stephanus Vveyms *Conſtit* 21. *n.* 16. Barboſa *in collect. an. DD. in Concil. locum relatum n.9.*

43 Pro Capellanis autem Papæ notandum præterea, illis antiquitus committi ſolitas aliquas cauſas ad beneficia Eccleſiaſtica, & ſimilia pertinentes, coram Summis Pontificibus tractandas in Capella quadam priuata, a qua Capellani dicti ſint, & propter quam cauſam Auditores Rotæ Papæ Capellani vocantur. Quorum vnus fuit S. Raimundus de Peniafort, quem Greg. IX. *in Præm. Decretal.* ſuum Capellanum appellat. Franciſcus Peña *in vit. S Raimund. lib.1 c.* 8.

c.8. Bzouius *to.3. Annal. sub ann.* 1234. *n.*15. *&* 16. Angelus Rocca, Augustinianus *in Chronbiſtor. de Apoſtolic. Sacrar. pag.* 50. Addens etiam Eugenium Papam ad Fratres Carmelitas scribentem eos appellare *Capellanos suos.* De quo *in nostris Annalibus* dicetur .

Circa §. 12.

44 EXtenditur hoc loco authoritas Prælatorum huius Ord. de qua *§. præcedenti* dictum etiam erat, ad remouendum, reuocandum, transferendum, & mutandum Fratres designatos ad prædicandum Crucem, vel exercendum munus Inquisitorum hæreticæ prauitatis, etiã cẽsurãEcclesiasticã in ipsos execrẽdo.

45 In simili priuilegio Prædicatorum, Minorum, & Carmelitar. actum est de materia ista, scilicet in Mari magno Prędicatorum *circa* §. 19. Minorum *circa* §. 20. & Carmelitar. *circa* §. 90. Ex quibus constat quod licet hoc priuilegium maneat modo in sua vi quantũ ad prædicatores Crucis, seu Cruciatę, non tamen quantum ad Inquisitores hęreticæ prauitatis, propter priuilegia, vel saltem consuetudinem S. Officii. Vnde Prælati Regulares nullam habent authoritatem supra dictos Inquisitores in spectantibus ad negotia S. Officij, sed solum, quoad obseruantiam Regularem, & iuxta limitationem positam loco relato ex Mari magno Prædicatorum, & in Bulla *Aurea* dicta circa *§.*8. ac loco relato ex Mari magno Carmelitarum.

Circa §. 13.

46 INHIBET hoc loco Pontifex, ne quis professus in Ord. Minim. ab ipso discedat sine Generalis, aut Prouincialis licentia, nec discedentem, ab sq. ipsorum litteris quis audeat retinere, alias liceat dictis Generali, & Prouincialibus in discedentes excõmunicationis sententiam promulgare; detinentes vero nisi eos admoniti reiecerintexcommunicationis sententiæ subiaceant, etiam si priuilegiati existant.

47 Hæc est Summa priuilegij in hoc loco adducti, & similis aliis, quæ habentur in Mari magno Prædicatorum §. 20. Minorum *§.*21. Eremitar. S. August. §. 15. Carmelitarum §. 74. & 91. & aliquo modo in Mari magno Seruitarum §. 47. Quibus in locis de hac materia sufficienter egi, adiunctis præsertim illis, quę in aliis quatuor tomis Summæ locis ibi relatis, de ea dicta sunt.

48 Notat etiam Peirinis hoc loco *nu.*47. *&* 3. *to. priuileg. Minim. in Addit. ad istam Bull. Italÿ* II. *c.*3. *n.*17. quod Episcopi retinentes apostatas Ord. non possunt excommunicari ex vi huius priuilegii, aut alterius, eo quod Episcopi habeant hoc priuilegium iure communi concessum, quod excommunicari non possint nisi expressa mentio de illis

illis fiat, *c. quia periculosum de sent. excommunicat. in 6.* argument *cap. de multa de præbend. cap. Sedes Apostol. de rescript.* Concil. Trid. *sess. 24 de reform. c. 5.* Sed, vt dixi, *to. 1 c. 16 nu. 15. in impress. Venet.* licet hoc colligatur aliquo modo ex *d. cap. Sedes Apost.* & Conc. Trid. cæterum ex illo *cap quia periculosum* nihil colligitur, quia ibi solum est sermo de suspensione, & interdicto, non autem de excommunicatione. Similiter ex *cap. de multa de præben.* nihil video colligi posse. Melius addit idem Author *n.* 17. relato remanere excommunicatos dictos Episcopos, si postquam admoniti fuerint, non restituerint tales discedentes ab Ordine ex vi huius priuilegii illis verbis *Excommunicationis sententia volumus subiacere*. Licet in hoc etiam animaduerti debeat non semper verbum illud *subiacere* denotare censuram latę sententiæ, prout dixi loco relato ex Mari magno Prędicatorum. Quod etiam addit, scilicet, excommunicationem istam, de qua in isto priuilegio, non incurri ab illis, qui aliquem Religiosum retinerent, non tanquã fugitiuum, aut apostatam, sed tanquam consanguineum, amicum, vel familiarem, tactum est in loco relato ex Mari magno Prædicator.

48 Si queras an huiusmodi discedentes ab Ord. gaudeant priuilegiis, & indulgentiis ipsius. Respondeo, quod licet hoc possit concedi quatenus ista spectant ad forum animæ, & bonum spirituale ipsorum; quatenus tamen spectant ad forum externum, & possunt esse illis occasio vagandi, vel licentiori modo viuendi, credendum est, nec Papam, nec Prælatos Ord. velle, quod gaudeant dictis priuilegiis, aut indulgentiis. Hæc vero multo potiori ratione dici debent de illis, si fuerint veri apostatæ, quamuis hoc non colligatur ex decreto Concil. Trid. vt dixi *to. 1. c. 16. n. 12.* Vide Mandosium de priuileg. ad instar gloss. 3. & Quintana Dueñas *Tract. 4. de Iubileo dub. 7.*

Circa §. 14.

49 HIC statuit Pontifex, quod si qui Religiosi huius Ord. post obtentam à Sede Apostolica licentiã transeundi ad aliam Religionem, infra duos, vel tres menses id non fecerint, liceat Prælatis contra ipsos, sicut contra alios apostatas Ordinis procedere; quod etiam intelligi vult de illis, qui post susceptionem habitus alterius Religionis infra tempus probationis, nulla professione facta inde resilierint; aut si post professionem ad Religionem laxiorem transierint, vel ad sęculum reuersi fuerint.

50 Ex hoc priuilegio Peirinis eius Scholiastes *hic n.* 50. inquit colligi bonum argumentum ad probandum Ordinem Minim. strictiorem esse omnibus aliis, siquidem ab eo non potest esse transitus ad alium sine Papę licentia, quod dicere potuit propter illa verba: *Si vero aliqui de Fratribus vestri Ordinis post obtentam licentiam a Sede, prædicta,*

eta, aut a Nobis ad Religionem aliam transeundi &c. quę non habentur in Mari magno Prædicatorum, Minorum, aut Carmelitarum, vbi est simile priuilegium, sed in Mari magno Prædicatorum §. 21. & Minorum §. 22. per ista verba, *Si vero aliqui de Fratribus prædicti Ordinis post obtentam licentiam a Sede prædicta, aut a vobis* &c. & in Mari magno Carmelitarum per ista, *Si aliqui de Fratribus vestri Ord. post obtentam licentiam a Sede prædicta, ut Magistro Generali* &c. ex quorum priuilegiorum collatione cōstat transitum ad aliam Religionem permitti a Summis Pontificibus in Ord. Prædicatorum, Minorum, & Carmelitarum solum cum licentia Generalis, in Ordine autem Minimorum non nisi ex licentia Papę. Verumtamem, quamuis hoc admittatur, non propterea infertur Minimorum Ordinem strictiorem esse generaliter loquendo omnibus aliis Ordinibus. Tum quia fere simile priuilegium habent Seruitæ in eorum Mari magno §. 47. vbi Innocentius VIII. illis prohibet transitum ad aliquem alium Ordinē etiam de licentia alicuius Sedis Apostolicæ legati, aut Maioris Pœnitentiarii & Fratres S. Marię de Mercede habent à Calisto III. in Bulla *Supergregem* in Bullario huius Ord. *in hoc Pontifice n. 6.* idem prorsus priuilegium, & tamen nec Seruitæ, nec Fratres S. Mariæ de Mercede profitentur Ordinem strictiorem cunctis aliis. Nec obstat, quod Iulius II. & Leo X. in Bullis, quas affert Passarellus in suo illo opere *de Priuilegiis Minimorum* expressè dicant Ordinem Minimor. esse *arctiorem, & strictiorē*, & Callistus III. de Ord. Fratrum S. Marię de Mercede in Bulla relata dicat, quod videatur aliis Ordinibus *longe aretior*. Nam id dicunt hi Pontifices attendendo præcisè ad quartum votum vitę quadragesimalis, & redemptionis captiuorum, quod in his Religionibus emittitur, ex quo tantum colligitur huiusmodi Religiones in ratione talis voti, & veluti secundum quid esse aliis strictiores, aut arctiores, non vero simpliciter, quia hoc desumi debet ex aliis capitibus, iuxta dicta *to. 4. verbo Transeuntes Regulares nu. 8. & verbo Votum pro Regularibus n 6.* præsertim propter declarationē Clem. VIII. in Bulla ibi relata, vbi dicit: *Declarantes Regulam* (idem dico de Ordine) *strictiorem esse iudicandam alia ratione, quam respectu quarti voti*. Cuius signum est, quod non obstante quarto voto Ord. S. Marię de Mercede Clemens VIII. in illa Bulla prohibet Fratribus huius Religionis receptionem Fratrum Minorum de Obseruantia, aut alterius strictioris Regulæ; & non obstante quarto voto Ordinis Minimorum nō possunt recipere eosdem Fratres Minores de Obseruantia, propter priuilegium Iulii Secundi, nec Capuccinos, propter priuilegium Pii V. vt fatetur Passarellus *in Annot. ad priuileg. Minim. notat. 39.*

51 Alia quę hoc loco tractat idē Peirinis circa hoc priuilegiū, & trāsitū

ex

ex vna Religione ad aliam, discussa sunt *to.1.c. 23.& to.4.verbo Trā-seuntes Regulares.* ac supra in hoc opere locis relatis, ex Mari magno Prædicatorum, Minorum, Carmelitarum, & Seruitarum.

Circa §. 15.

52 IN hoc loco conceditur Prælatis Minimorum facultas ad excommunicandum, capiendum, ligandum, incarcerandu m & subdendum disciplinæ rigori apostatas Ordinis in quo cunq; habitu reperti fuerint, etiam inuocato, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis. Quod etiam habetur in Mari magno Prædicatorum, & Minorum §. 23. & Carmelitarum §. 28. Quibus etiam consonant alia priuilegia pro Carmelitis in eorum Mari magno §. 31. 74. & 92. & pro Seruitis §. 34. Quibus in locis, & aliis ibi relatis plura de hac materia dixi.

53 Specialiter notandũ, Dominos Episcopos nullo pacto posse suscipere istos apostatas sub sua protectione, non solum propter dicta in hoc Opere de pœnis impositis contra illos detinẽtes in Mari magno Prædicatorum § 30. Minorum §. 21. Eremitarum S. Augustini §. 15. Carmelitarum § 74. & 92. Seruitarũ §. 47. & Minimorum §. 13. Sed etiam propter Bullam Pij V. *Et si Mendicantium*, quam retuli *to. 2. c. 1. n. 12.* vbi specialiter Pontifex hęc habet: *Inhibemus etiam ipsis Ordinariis, ne fratres extra claustra degentes sub eorum protectione recipiant, eosq; inuitis suis Superioribus detineant.* Tunc autem dicentur Episcopi recepisse sub sua protectione dictos apostatas, quando eos defenderint ne inquirantur, capiantur, puniantur &c. Etenim *protegere* idem est ac *defendere*, vt notat Glossa *in l. desertorem §. vlt. ff. de re milit.* & dixi *3. to. verbo exemptio Regularium n. 7.* Quod etiam denotat idem Pontifex ibi etiam dicens: *Fratres quoque si contigerit eos ad huiusmodi Ordinarios recursum habere, à præfatis Generalibus Ministris, seu Prouincialibus, Prioribus, Guardianis, & aliis Superioribus castigari, & puniri posse, & debere: neque ipsos Ordinarios præfatis Superioribus Ordinum huiusmodi vllatenus inhibere, quinimo præfatos Superiores processus cõtra fratres suos, & Moniales huiusmodi quando opus fuerit circa delictorum inquisitionem, vel castigationem facere posse decernimus, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.*

54 Possunt propterea Prælati horum apostatarum, imo debent, dum in apostasia perseuerant, sine detineantur ab Episcopis, sine ab aliis eos ptinare libris, & aliis rebus pertinẽtibus ad eorum vsum, tum propter iurisdictionem Spiritualem, & dominium quod supra illos habent, tum in pœnam apostasiæ, tum etiam propter aliqua priuilegia Religionum, scilicet Leon. X. pro Minimis, & Pauli II. pro

Augustinianis, quo cauetur, quòd si prædicti apostatæ, aut fugitiui quæstuauerint, huiusmodi quęstuatione quæsitis priuentur & Conuentui, in cuius territorio quæstuauerint, restituantur. Peirinis *to.* 1. *Priuileg. Minim. in Constit.* 13. *Leon.* X. *n.* 8.

55 Si autem prędicti, aut alii quicunq; cooperati fuerint ad apostasiam Religiosorum, non solum peccent mortaliter, sed etiam tenẽtur ad restitutionem eorum damnorum, quę Religio passa est propter dictam apostasiam, iuxta dicta *to.* 1. *c.* 16. *n.* 14. An autem hoc solum sit verum de cooperantibus positiuè; scilicet suadendo, consulendo, approbando, adiuuando, occultando, defendendo &c. sed etiam negatiuè, scilicet non impediendo, aut non obstando &c. & de pœnis id perpetrantium, consule pręter dicta Suarez *to.* 4. *de Relig. Tract.* 8. *lib.* 3. *c.* 3. & Castrum Palaum *p.* 3, *Tract.* 16. *disp.* 4. *punct.* 18.

Circa §. 16.

56 INhibet hoc loco Pontifex, ne ab Ordine Minimorũ expulsi aut spõte egressi audeãt prædicare, confessiones audire, seu docere, nisi de suorũ Superiorũ licẽtia transeant ad aliũ Ordinem, vbi id licitè facere possint. Addit etiã, quòd si oppositum fecerint, possunt Prælati illos excommunicare.

57 De simili cõcessione facta Prædicatorib. in eorũ Mari magno §. 24. Minorib. §. 24. & 25. Catmelitis §. 93. & 94. & ex parte Seruitis §. 49 dixi iis locis, vbi etiam, ac aliis ibi relatis hanc materiã cõcernẽtib. Addendũ tamẽ primò facultatẽ istã concessã Prælatis ad promulgãdũ sententiã excommunicationis cõtra egressos sponte, seu expulsos sui Ordinis, qui tempore expulsionis seu egressionis, nec aliã Religionẽ ingrediẽtes, audẽt prædicare, confessiones audire, aut docere, esse magis limitatã, & coarctatã quã eã, quæ ipsis Prælatis cõpetit iure cõmuni, siquidẽ iure cõmuni, iuxta dicta supra in Mari magno Prædicator. *circa.* §. 20. possunt Prælati Regulares, cũ non habeant territoria diuisa, excõmunicare suos subditos vbiq; gentiũ existẽtes, in hac autẽ facultate solum id conceditur *in illos, quos infra fines suarũ Prouinciarum iuxta consuetudinem* Ordinis, *distractos inuenerint*, vt inquit Pontifex. Magis ergo restricta & coarctata esthęc facultas, quã ea, quæ iure cõmuni cõpetit Prælatis. Credo tamen, datam fuisse hanc facultatẽ expressè a Papa, præsertim propter electos, seu expulsos ab Ordine, quos aliqui existimare poterant excommunicari non posse a suis Prælatis, quamuis hoc sit falsum, cumadhuc tempore electionis subditi maneant Religioni, & solùm ab ea separati, donec resipiscant, iuxta dicta sępius, præsertim *to.* 3. *verbo electi Regulares ab Ordine n.* 2. Nota secundò, in hoc priuilegio supponi, seu concedi

a Pon-

à Pontifice Generali, & Prouincialibus Minimorũ, posse licentiare suos fratres, eos scilicet, quos ab Ordine eiecerint, vel propria spõte egressos, ad transeundem ad alium Ordinem, Dicitur enim ibi *Nisi ad alium ordinem &c. transierint de vestra licentia speciali* Quod tamen videtur contrarium aliis priuilegiis huius Pontificis Iulij II. & Leonis X. qui propter arctitudinem quartivoti vitæ quadragesimalis huius Religionis talem trãsitum illis prohibent. Nisi dicatur, tam hæc quam alia plura priuilegia interdicentia transitũ vnius Religionis ad aliam solum procedere, quando non adest causa iusta ad illam concedendam, prout aliquoties dixi, & ex recentioribus indicat Thesaurus *in praxi p. 2. verbo Religiosi c. 4. §. generaliter, & §. Sed aduerte* post Nauarrum, Sanchez, Lessium, Laymanum. Vide dicta *to. 4. verbo Transeuntes Regulares n. 11.* & dicenda *circa §. 17.* sequentem.

58 Pro dictis autem & dicendis; est dubium, an si casus quo Religio iustè, vel iniustè nollet admittere eiectos iam emendatos, teneantur ipsi ingredi aliam Religionem. Et respondendum negatiuè, quia solum sunt obligati ad Religionem, in qua sunt professi, & a qua fuerunt eiecti. Nauarrus *Comment 2. de Regularib. n. 36.* Laymã *lib. 4. Tract. 5. c. 13. q. 5.* Castrus Palaus *p. 3. Tract. 16. disp. 4. punct. 22. n. 1.* post. Azorium, Lessium, Sanchez, & Suarez. Neque etiam ad id possunt cogi à Prælatis suæ Religionis, propter eandem rationem, & quia status Religiosus debet esse omnino voluntarius, ac propter decretum S. Congregationis, de quo §. *sequenti*. Palaus *supr. n. 2.* Addo tamen, quod casu quo Religiosus iustè damnari posset ad triremes, vel perpetuum carcerem, potest cogi à Prælatis Religionis ad intrandum in aliam Religionem, alias subiturus dictam pœnam. Quia hoc non tam est onus quam beneficium, vt ab illa pœna liberetur, & quamuis habeat aliquid grauaminis, hoc iuste infligitur propter delicta ab illo Religioso cõmissa. Suarez *to. 4. de Relig. Tract. 8. lib. 3. c. 5. n. 20. & Tract. 10. lib. 11. c. 2. n. 7.* Laymã & Palaus *supra*. Fauet praxis Societatis Iesu, quam ipse Palaus refert, nec contradicit decretum S. Congregationis relatum, quia ibi solum decernitur, ne Prælati Religionũ iubeant suis eiectis transire ad aliam Religionem, non autem quod non possint suis criminosis offerre istam optionem; vt scilicet, vel subeant pœnam illam grauissimam, quam merentur, vel pergant ad aliam Religionem. Hęc verò maximè notanda censeo pro aliquibus casibus, in quibus expediens erit vti hac opinione, potius quam infligere grauissimam pœnam Religioso cum magno periculo animæ ipsius, & detrimento honoris Religionis.

Circa §. 17.

59 IN hoc etiam priuilegio, quod est veluti appendix ad aliud, de quo *in. §. præcedenti*, statuit Pontifex, vt Generalis, vel Prouinciales Minimorum possint eiectos de suo Ordine, vel egressos, qui receptione in illo sunt indigni, & alios fratres eiusdem Ordinis ex rationabili causa, ad quoscunq; Ordines approbatos, *præterquam B. Augustini; Templariorum, Hospitaliorum, & aliorum arma portantium* licentiare, & quod tales non possint ad alios Ordines transire, nec alii eos recipere, aut retinere sine Sedis Apostolicę facultate.

60 Præter notata circa similia priuilegia Prædicatorum in ipsorũ Mari magno *circa* §. 24. Minorũ etiã circa § 24 & Carmelitarum *circa* §. 94 Vlterius notandum, ex hoc priuilegio colligi posse id quod dicebam circa priuilegiũ §. *præcedenti* relatum, scilicet posse Prælatos nominatos Ordinis Minimorũ licentiare suos subditos, rationabili existente causa, ad transeundũ ad aliã Religionẽ laxiorem, quod est maximũ priuilegium, vt inquit Peirinis *hic n.* 52. Et quamuis id solum intelligere videatur de fratribus apostatis, & fugitiuis, priuilegium tamẽ generaliter loquitur illis verbis: Et *alios fratres eiusmodi Ordinis*. Illa autem quę subiunguntur, scilicet *Ad vitandam occasionem euagãdi* posita videtur pro ratione illius limitationis, scilicet, *Præter quã B. Augustini, Templariorum, Hospitaliorum, & aliorum arma portantium*, nã in istis Ordinibus est maior occasio euagandi. Concordari ergo debet hoc priuilegium cum alijs, quæ habent ijdẽ Minimi, iuxta dicta *circa* §. *præcedẽtem*. Notat vlterius idem Scholiastes *n.* 51 ex hoc priuilegio desumi posse bonum argumentum ad probandum quod eiecti, si humiliter petierint recipi in Religione, debeant recipi, quod est verisimum, iuxta dicta *to.* 1. *c.* 23. *n.* 7. 8. 9. & 12. & supra in Mari magno Carmelitarum *circa §.* 93. Imo, iuxta ibidẽ dicta, quando sunt emendati, possunt cogere Religionem, vt illos recipiat. Notat præterea eo n. 52. nunc extare decretum S. Congregationis sub Vrbano VIII. quasi denotãs per illud esse reuocatũ hoc priuilegium, præsertim quod attinet ad facultatem licentiandi eiectos ad aliam Religionem. Cæterum, iuxta dicta supra in Mari magno Prædicatorum *circa §.* 24. non est reuocatũ istud priuilegiũ per illud decretũ, quia in decreto solũ prohibetur ne Superiores Religionum iubeant suis eiectis transire ad aliam Religionem; non autem quòd illis facultatem ad hoc concedant. Quomodo autem litteræ testimoniales, de quibus est sermo in hoc priuilegio, etiã a Sede Apostolica concessæ in fauorem tam horum, quam aliorum, qui diuersis prætextibus viuunt extra Religionem, examinari. pos-

possint, instante Religione, ab Ordinarijs, propter priuilegium Innocentij II. pro Minoribus, quo etiam Minimi, & alij Mendicantes frui possunt, dixi supra in Mari magno Carmelitarum *circa* §. 94. & notat Peirinis *to.2. priuileg. Minim. in Paulo III. Constit. 3. n. 3.*

Circa §. 18.

61 INHIBET quoque hoc loco Pontifex, vt nemo extraneus habitum Minimorum, aut ita consimilem, vt propterea Minimus existimari possit, ferre queat, absque Sedis Apostolicæ mandato, & quod qui id facere præsumpserint, ad talem habitum deponendum per Diœcesanos locorum per censuram Ecclesiasticam compellantur.

62 Consimilem concessionem habent non solum Prædicatores, Minores, Carmelitæ, & Seruitæ, sed etiam Cistercienses, Augustiniani Discalceati, Carmelitæ nostri Discalceati, & Capuccini, iuxta dicta in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 25. vbi etiam, & aliis locis, maximè ex Mari magno aliorum Mendicantium, de hac materia egi.

63 Circa eam notat Scholiastes huius Bullæ Peirinis *num.* 53. similem prohibitionem fecisse Leonem X. pro Tertiarijs S. Francisci sub pœna excommunicationis latæ sententiæ ipsis præcipiendo ne habitu Minimorum gestarent, & quod, cum id non facerent in partibus Hispaniæ, Romæ in Minimorum fauorem confirmante Paulo V. sententia prolata sit. Affert etiam Passarellus *in priuileg. Minimor. in Paulo III. constit. 3.* & idem Peirinis *to 2. Priuileg Minim in Paulo III. constit. 3.* eiusdem Pauli priuilegium, quo statuit, quod illi qui post professionem in Ordine Minimorum emissam diuersis prætextibus v. g. adiuuandi parentes, vel alicuius infirmitatis &c. extra Religionem viuunt, portent habitum aliquo modo dissimilem habitui Religiosorum intra claustra viuentium, scilicet *caputium ceteris caputijs per ipsos professores gestari solitis aliquanto breuius, ita quod solum ad medium pectoris extendatur*, vt inquit Pontifex. Quod priuilegium, quamuis vt Peirinis inquit, non sit vsu, satis tamen rationabile est, & communicabile aliis Religionibus, vt cognoscantur oues, quæ sunt intra caulas gregis, & quæ extra, & euitetur ignominia Religionis, quæ solet prouenire ex iis, qui extra claustra viuunt.

Circa §. 19.

64 CONCEDITVR hoc loco Minimis exemptio a decimis de hortis, et virgultis ipsorum, cum inhibitione, ne aliquis de præmissis aliquid exigere, vel extorquere præsumat. Sicut etiam

concessum est ab alijs Pontificibus Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 26. Minoribus §. 28. Eremitis S. Augustini §. 13. Seruitis §. 44. & copiosiùs Carmelitis §. 46. & 72. Quibus in locis, & alijs ex quatuor tomis Summæ plura de hac materia dixi. Est etiam valde ampliatum hoc priuilegium infra §. 30. Vbi etiam de illo dicetur. Imo in alia Bulla huius Pontificis *Dum ad Sacrum*, quam referunt Passarellus, & Peirinis, eximit hunc Ordinem, Ecclesias, Oratoria, domos, & loca tam recepta, quam recipienda *tanquam Sedi Apostolicæ & Ecclesiæ Romanæ specialia* (vt inquit Pontifex) *ab omni decimarum, & oblationum persolutione*, non solum de hortis, ac virgultis, sicut in hoc priuilegio, sed etiam de *alijs quibuscunq; bonis*. Quia tamen Pontifex veluti pro causa huius concessionis assignat, quod Religiosi isti *Delatitudine Orbis terræ nihil præter domos, & hortos cum virgultis ad simplicem tantum modo fratrum vsum* habeant, quo denotari videtur, quod cessante isto modo paupertatis cesset etiam hoc priuilegium ideo consulenda sunt quæ dixi supra in Mari magno Minorum *circa* §. 11. vbi ostendi id solum esse verum, quando cessat causa finalis adæquata priuilegij, non quando cessat causa impulsiua, aut inadæquata finalis, prout in præsenti dici potest. Imò etiam quando aliquod priuilegium, seu gratia facta sunt aliquibus Regularibus pro necessaria sustentatione ipsorum, explicari debere de commodiori sustentatione, habet Rota in Metensi *Vnionis*, coram Gaualiero ann. 1616. quod ad intentum huius, & similium priuilegiorum deseruit.

Circa §. 20.

65 CConceditur hoc priuilegio Prouincialibus, & Vigilibus Minimorum, vt si contingeret quòd volentes ingredi Religionem ipsorum, teneantur restituere aliqua bona aliquibus personis, quæ sciri, & inueniri non possunt, possint prædicta bona in pios vsus conuertere, prout secundum Deum videbitur expedire. Quo etiam priuilegio gaudent alij Mendicantes, Prædicatores quidem ex ipsorum Mari magno §. 27. Minores §. 29. & Carmelitæ §. 56. Quibus in locis, & alijs ibi relatis de hoc puncto legi.

66 Præter quæ notat Peirinis *hic n.* 54. ex Nauarro, ex Henriquez, ac ex cap. *cum tu de vsuris*, quod id quod conceditur hoc priuilegio fieri potest sine illo. Verumtamen, iuxta dicta in Mari magno Prædicatorum *circa d.* §. 27. licet hoc ita sit, nihilominus vtile est propter varias opiniones, quæ sunt in hac materia, præsertim circa pauperes, quibus talium indebitorum restitutio facienda sit, an scilicet debeant esse pauperiores, & eiusdem Ciuitatis, aut loci vbi habitant ij, qui retinent talia bona. Imo etiam vtile erit pro casu

quo

quo Conuentus istorum Religiosorum non sint constituti in necessitate, aut indigentia pro victu ipsorum, cum Pontifex non posuerit hanc limitationem, & Conuentus Religiosorum alias necessitates habeant præter istas, iuxta dicta supra in Mari magno Seruitarum circa §. 23.

67 Præterea notanda hic est particularis doctrina quorumdã Doctorum circa restitutionem incertorum, quæ ad huiusmodi debita incerta nouitiorum applicari potest. Dicunt enim: Debens suo creditori centum, satisfacit huic debito, si debiti prorsus immemor animo liberali tantundem ei donet. Similiter obnoxius restitutioni incertorum pauperibus, potest omnes eleemosynas, quas postea ignarus aut illius obligationis immemor, ex sua deuotione largitus est, computare in eius restitutionis partem, quia si hi conscij, aut prædictæ obligationis memores essent, non animo liberali, sed satisfaciendi dedissent. Ita tenet Bartholomæus à S. Fausto *Lib. 6. de voto obedientiæ q. 47. n. 4.* & ex ipso Candidus *tom. 2. disquis. 25. art. 20. n. 14.* Idem sequitur Moronus *in Responsis Responsi. 17.* De quo tamen alias.

Circa §. 21.

68 IN hoc autem priuilegio conceditur Minimis libertas sepulturæ in eorum locis, cœmeterijs & Ecclesiis pro illis qui ibi sepiliri voluerint, nisi fuerint excommunicati, interdicti, aut publici vsurarii, & salua iustitia Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur.

69 Circa hoc priuilegium sufficere possunt, quæ in simili alio Prædicatorum ex ipsorum Mari magno §. 28. Minorum §. 30. Eremitarum S. Augustini §. 2. 3. & 24. Carmelitarum §. 57. & Seruitarum §. 2. 4. & 29. dicta sunt. Consonant etiam quæ hic idem Pontifex Iulius II. in alia Bulla *Dum ad Sacrum*, quam referunt Passarellus, & Peirinis, iisdem Minimis concessit, circa excommunicationem promulgandam contra impedientes dictam libertatem sepulturæ. Pro quo etiam videndus Moronus in fra citandus *Responsi. 52.* agens de pœnis quas incurrit Parochus expolians funera antequam veniant ad eos, ad quos spectant.

70 Notat præterea Peirinis *hic n. 54.* sepulturam ex eo dici liberam quia a nemine potest impediri. Adde etiam, denotare omnimodã & plenam auctoritatem sepeliendi in propriis Ecclesiis corpora eorũ, quæ in ipsis sepelliri volunt; libertatis enim nomine venit omnimoda, & plena *l. cum venderet ff. de actionibus empt.* Rolandus a Valle *cons. 2. n. 34. to. 1. & cons. 85. n. 31. to. 4.* Barbosa *de Appellat. Verb. iur. significa. Appellat. 131.* Vnde consequenter concessa libera sepul-

tura censetur concessa tanquam accessorium celebratio pro defuncto. Federicus de Senis *cons.* 186. *in princip.* Et delatio ipsius processionalitei ad Ecclesiam. Oradus *cons.* 225. *n.* 14. *in fin.* Barbosa *de Axiomat. iur. axiom.* 4. *n.* 5. licet hoc intelligi debeat cum moderatione adhibita à Concilio Lateranensi, & S. Congregatione Regularium, quam retuli in Mari magno Prædicatorum; scilicet conuocato Parocho &c. Item notat, sepeliri volentes in Ecclesijs Minimorum lucrari omnes indulgentias, quas lucrantur fratres, propter priuilegia Leon. X. & Adriani IV. Et quod quando cadauera ad Ecclesias fratrum deferuntur, officia solũ a fratribus fieri debent. Sed de primo dixi *to.* 4. *verbo sepultura quoad Regulares n.* 19. & de secundo *to.* 1. *c.* 12. *n.* 38. *& to.* 2. *c.* 1. *n.* 47. & maxime *to.* 3. *verbo defunctus n.* 6. *& 7.*

71 Cum Pontifex in hoc priuilegio concedat liberam sepulturam non solum in Ecclesijs, & cœmeteriis, sed etiam *in locis* fratrum, quod etiam habetur in Mari magno Prædicatorum §. 28. & Eremitarum *S.* Augustini §. 2. ideo magis confirmantur ea quę dixi supra in Mari magno Carmelitarum *circa §.* 57. scilicet, in claustris etiam; Capellis, Sacristia &c. posse Religiosos sepelire eos, qui ibi voluerint sepulturam habere. Quid autem significet clausula illa, quam Pontifex ponit, scilicet. *Salua iustitia illarum Ecclesiarum*, sæpius dixi in similibus priuilegijs aliorum Mendicantium denotare Canonicam portionem, seu quartam funeralem, de qua, & aliis concernentibus hanc materiam plura dicta sunt locis relatis & aliis, quæ ibi citaui.

71 Alia circa sepulturæ locum, vocandos ad ipsam, electionem ipsius, ius sepeliendi, & an transeat ad hæredes, tale nouissimè Moronus *in Responsis Respons.* 51. ex variis S. Congregationis declarationibus, & Rotæ decisionibus, quę omitto, quia de ipsis dixi locis relatis, & vix aliquid continent, quod ibi tactum non sit.

Circa §. 22.

72 COnsequenter etiam ad priuilegium de libertate sepulturæ, de quo *in §. præcedenti*, inhibet Pontifex hoc loco, vt nulli Religiosi, vel seculares, sine assensu Fratrum Minimorum, in eorum Ecclesijs defunctos sepelire, Missas celebrare, aut exequias pro defunctis facere præsumerent. Quod etiã habetur in Mari magno Prædicatorum §. 28. Minorum §. 31. & Eremitarũ *S.* Augustini §. 3. Quibus in locis, ac aliis ibi relatis de hoc pũcto actum est. Consonat etiam constitutio *Et si Mendicantium* Pii V. Sępius relata illis verbis. *Mandantes etiam vniuersis locorum Ordinarijs, ne mortuorum officia agere Rectores Parochialium in Ecclesijs ipsorum Fratrum contra illorum voluntatem permittant.* De quo dixi

tom.

tom. 2. cap. 1. n. 47. Consonat etiam ius commune exemptionis Ecclesiarum, quæ petit, vt nihil in ipsis fiat, Rectoribus ipsarum non consentientibus. Præsertim, cum Ecclesia semper præsupponatur ius suum possidere *l. raptores* § *sin autem* C. *de Episcop. & clerie.* Gigas *de pensionib. q. 46. n. 9. & q. 47.* Flaminius Paris. *de resignat. benefic. lib. 14. q. 7. n. 50.* Hoc etiam & alia concernentia hoc & similia priuilegia habētur ex declarationibus Sacræ Congregationis in vna Toletana de Baraxas, & in alia Camerinensi, quæ habentur in decretis nouissimis Sacræ Congregationis additis ad *tertium tom. Priuilegiorum Minimorum* Peirinis. In prima enim, Sacra Congregatio respondit; *Non licere Curatis sepelire cadauera defunctorum nec officia facere in Ecclesijs Regularium absque expressa licentia Guardiani, aut superioris Ecclesiarum ipsorum Regularium, non obstante contraria consuetudine.* Et in secunda ad dubium eidem Congregationi propositum, an cum cadauera ad Ecclesias fratrum Mendicantium, aliorumq; Regularium deferuntur, officia mortuorum, & reliqua munia, quæ in huiusmodi occasionibus fieri solent, fieri debeant a Canonicis, & Clero, vel ab ipsismet Regularibus, respondit *Non a Canonicis nec aliis, sed ab ipsismet Regularibus in proprijs eorum Ecclesiis officia super cadaueribus peragi debere.*

Circa §. 23.

73 PLura conceduntur Minimis hoc loco. Primum est, facultas celebrandi, & recipiendi Sacramenta tempore interdicti. Secundum, facultas ad dandum Sacramenta, & sepulturā eorum familiaribus. Tertium, quod Sententiæ excommunicationis, vel interdicti generaliter latæ nō comprehendant dictos familiares, sed quod illis non obstantibus, nisi fuerint excommunicati aut interdicti specialiter, aut causam dederint interdicto, possint au dire diuina. Primum istorum habetur etiam in Mari magno Prædicatorum §. 10. Minorum §. 8. Eremitarum S. Augustini §. 20. & Carmelitarum §. 13. 4. 36. & 50. Secundum quoque habetur in eodem Mari magno Prædicatorum §. 11. Minorum §. 9. & Carmelitarum §. 13. ac maximè §. 51. Item tertium habetur similiter in eo Mari magno Prædicatorum §. 12. Minorum §. 10. & Carmelitarum §. 52. Quibus locis & aliis ex quatuor tom. Summæ ibi adductis, plura de hac materia dicta sunt. Specialiter iuxta dicta *circa* §. 10. Maris magni Prædicatorum quoad primum, qualiter illud sit iure communi concessum *cap. Alma mater de sentent. excommunic. in 6.* illis verbis; *Adiicimus præterea, quod singulis diebus in Ecclesijs, & Monasterijs Missa celebrentur, & alia dicantur diuina officia sicut prius, submissa tamen voce, ianuis clausis, excommunicatis, ac interdi-*

clis exclusis, & campanis etiam non pulsatis. Quibus similia continentur in hoc priuilegio. Quoad secundū vero, & tertium de illis priuilegiis pro familiaribus Religiosorum sufficienter dictum est locis relatis, & *to. 2. c. 16. & 17.*

74 Attamen pro praxi seruanda a Religiosis in excludendo excommunicatos, & interdictos, prout in *d. cap. Alma mater*, & *in hoc* priuilegio continetur, obseruanda sunt, quæ quoad excommunicatos dixi *to. 3. verbo Excommunicatio quoad Regulares n. 21.* scilicet excommunicatos vitandos omnino arcendos esse ab officiis diuinis, adeo vt si illis velint interesse, & admoniti non discedant, expelli debeant, præsertim ab Ostiario, etiam vi & coactione, etiamsi sint personæ Ecclesiasticæ, sint periculo incurrendi excommunicationē *ea si quis*, & quod si expelli nequeant sine periculo, omitti etiam debeat Missa inchoata, nisi in ea facta fuerit consecratio. Loquor autem de excommunicatis vitandis, seu non toleratis, quales sunt percussores clericorum notorii, & nominatim denunciati, nam alii excommunicati tolerati, seu nō vitandi, possunt admitti, iuxta dicta eo loco *n. 20.* Et quoad interdictos, scilicet, quod, iuxta dicta etiam eo *to. 3. verbo Interdictum quoad Regulares n. 25.* ipsi etiam expelli eodem modo debent, & si expelli non possunt, cessandum a celebratione diuinorū, nisi pro casu, quo fuerit facta consecratio. Quod etiam limitandum, iuxta dicta eo loco, si tales interdicti fuerint denunciati, vel specialiter, vel saltem generaliter cum populo, vel communitate.

75 Nota præterea, quod dare causam interdicto in hoc priuilegio, & similibus est idem, quod perpetrare delictum, propter quod impositum est interdictum, vel dedisse auxilium, consilium, vel fauorem ad illud perpetrandum. Sic colligo ex *d. cap. Alma mater §. illis etiam* Doctoribus ibidem, & aliis communiter. Talem ergo causam dantes excluduntur in hoc priuilegio, vt ex ipso patet.

Circa §. 24.

76 INhibet Pontifex hoc loco, ne aliquis ex Ordine Minimorum, nisi in necessitatis articulo, præsumat confiteri sua peccata aliis, quā suis Prælatis, vel aliis Sacerdotibus eiusdem Ordinis. Quod etiam concessum video Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 29. Minoribus §. 31. & Carmelitis §. 97. Quibus locis, & aliis relatis ibidem de hac concessione, & ipsius materia dictum est.

77 Addit autem Peirinis huius Bullæ Scholiastes *num.* 58. hoc priuilegium esse derogatum per decretum Clem. VIII. *de casuum reseruat* vbi dicitur: *Non liceat Superioribus Regularium subditorum confessiones audire, nisi quando peccatum aliquod reseruatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte, aut proprio motu id ab eis petierint.*

Ve-

Verumtamen quia Pontifex in hoc priuilegio non dicit, quod Religiosi debeãt suis Prælatis solũ confiteri, sed addit: *Vel aliis eiusdẽ Ord. Sacerdotibus secũdũ Regulã, & ipsius Ord. instituta*, ideo nõ potest dici esse derogatũ per d. Clem. VIII. decretũ, quod solũ prohibet ipsis Prælatis per se ipsos audire confessiones subditorum, nisi in casibus designatis in eo decreto. Imò addo, esse confirmatum per idem decretum; in eo enim sub iungitur: *Superiores in singulis domibus deputent duos, tres, aut plures confessarios pro subditorum numero maiori, vel minori &c. qui a non reseruatis eos absoluant. & quibus etiam absolutio reseruatorum committatur, quando casus occurrerit.* Supponit ergo Pontifex fratres confiteri etiã posse aliis suę Religionis Religiosis, & non solum Prælatis suis. Pro aliis quæ tangit idem auctorde absolutione casuũ reseruatorum Regularium, consule dicta *to. 3. verbo casus reseruati Regularium, & verbo confessarius Regularis.*

78 Circa illam clausulam *nisi necessitatis vrgente articulo*, quo tempore conceditur posse Religiosos istos confiteri sua peccata aliis quã suis Prælatis, aut fratribus ab illis designatis, nota, quod quamuis per illam denotari videatur necessitas articuli mortis, nihilominus id extendi debet primò ad necessitatem periculi mortis, quia in iure articulus mortis, & periculum mortis pro eodem sumuntur, iuxta dicta *to. 2. verbo Bulla Cœnæ n. 53.* Secundo, ad articulum mortis non solum verum, sed etiam prudenter præsumptum, iuxta dicta eo *to. 3. verbo Bulla Cruciatæ n. 23.* Imò etiam ad quãlibet aliam vrgentem necessitatem iuxta dicta in Mari magno Minorũ *circa §. 32.* præsertim cum in Mari magno Carmelitarum §. 97. solum dicatur *nisi necessitate vrgente*. Vide dicta ibi, & locis relatis.

79 Nota etiam pro praxi Religiosorũ extra Conuentus suos existentium, quod si necesse est illis communicari, vel sacrum facere habentes conscientiam peccati mortalis, non excusantur a confessione facienda cum aliquo clerico sæculari, aut Religioso extraneo, ob vitandam infamiam suę Religionis, quam contrahere possunt apud illos propter peccata illis confitenda. Tum quia personalis lapsus Religiosi non causat infamiam in Religione, tum propter altissimum sigillum quod obseruare debet Confessarius, tum quia Præceptum diuinum non recipiendi Eucharistiam non præmissa confessione peccati mortalis, & difficultas habendi actum contritionis superant præfatum inconuenientes. Suarez *to. 3. in 3. p. disp. 63 sect. 4. §. circa primum* Nugnus *to. 1. in 3. p. q. 80. art. 4. §. aliusteasus*, Candidus *to. 3. disquis. 2. ar. 22. n. 17. & alij*.

Circa

Circa §. 25.

80 ESt hoc priuilegium veluti appendix ad præcedens, in ed namq: veluti in confirmationem præcedentis priuilegii inhibet Papa vniuersis Ecclesiarum Prælatis, ne fratribus Minimis inuitis eorum confessiones audire velint. Inhibet præterea ne compelli ab illis possint ad synodos, seu conuocationes suas accedere; vel cum eis ad processiones exire, suis Constitutionibus subiacere; Capitula, scrutinia, & inquisitiones in locis eorum, vel alibi de ipsis facere; fidelitatem iramento firmatam, aut annualem obedientiam ab ipsis exigere; de Prælatorum destitutione, aut institutione, seu de statutis Religionis se intromittere; aut prohibere ne in ciuitatibus, vel villis ædificare possint Ecclesias; aut propterea excõmunicationẽ in ipsos, & acceptatores ferre. Quæ omnia sigillatim expendenda, iuxta dicta supra in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 30. & 31. Minorum *circa* §. 33. Eremitar. S. Augustin. *circa* §. 16. & Carmelitarum *circa* §. 75. & 98. vbi similia habentur.

81 Et quidem circa primum illud de inhibitione facta Prælatis Ecclesiarum, ne audiant confessiones Fratrum ipsis inuitis, notat Peirinis *hic n.* 62. tales confessiones esse inualidas. Quod etsi sit verũ regulariter loquendo, nihilominus, iuxta dicta in Mari magno Minorum circa §. 33. casu dato quod Superior iniustè negaret absolutionem Religioso, idq. certo compertum fuisset, vel si Superior inuitus non esset, posset Prælatus Ecclesiæ valide, & legitimè audire confessiones Religiosorum; Etiam si essent de peccatis, a quibus Superior Religionis absoluere non posset, iuxta dicta eo locõ. Quamuis autem idem Peirinis *n.* 63. dicat Superiorem Religionis, non posse concedere licentiam suo subdito confitendi extra Ordinem de casibus sibi per Regulam reseruatis; nihilominus, quamuis sic faciens contra suam Regulam, aut Constitutiones malè faciat, iuxta dicta *circa d.* §. 33. Maris magni Minorum, præsertim cum oporteat, quod proprius pastor cognoscat infirmitates ouium suarum, & quod non permittat vt ipsarum defectus extraneis propalentur, casu tamẽ, quod id fiat, confessiones illæ validæ erũt, quia fient ex potestate delegata ab habente illam iure Ordinario, & non cum limitatione irritationis actus si illam deleget, vt suppono. Portellus *in Dub. Regular. verbo Prælatus n.* 2. *& in Addit. n.* 2. Villalobos *in Summ. tom.* 1. *Tract.* 9. *difficul.* 49 *n.* 11. Diana *p.* 3. *Tract.* 2. *Resolut.* 21. post alios.

82 Illud de inhibitione facta Prælatis Ecclesiarum, ne cogant Fratres ad Synodos, aut conuocationes suas, tactum est in Mari magno Prædicatorum circa §. 30. & 31. Eremitar. S. Augustin. *circa* §. 16. & Carmelitar. *circa* §. 75. cum aliis locis ibi relatis, vbi etiam qualiter hoc

sit

sit moderatum a Concil. Trident. *sess.24. de Reformat. c.2.* Similiter illud de inhibitione compellendi Regulares ad processiones moderatum est a Concil. Trid. *sess.25. de Regularib. c.13.* & de eo dixi in Mari magno Prædicatorum loco relato, ac maximè in 4. *tomo verbo Processio quoad Regulares.*

83 Circa inhibitionē illam de non cogendis istis Religiosis ad subiacendum Constitutionibus Prelatorum Ecclesiarum, notat Peirinis huius Maris magni Scholiastes *nu* 67. Constitutions esse in duplici differentia; aliæ enim sunt, quę per se concernunt reformationem morum Clericorum; aliæ vero, quæ concernunt rectam administrationem Sacramentorum, & populi reformationem; & de prioribus dicit, Religiosos ad illas non teneri, secus vero de posterioribus. Quod est conforme ijs, quę dixi *to.1.cap.11.n.13.& to 4.verbo Leges Regularium n.27.* scilicet teneri Religiosos obedire Constitutionib. Synodalibus concernentibus actiones communes totius populi, vt de ieiuniis seruandis, festis celebrandis & aliis huiusmodi. Notandum tamen est, quod, iuxta ibidem dicta ex Vasquez, Sanchez, Villalobos, & Becano, hęc obligatio non est ex debito obedientiæ, cum Religiosi exempti, de quibus in præsenti, subditi non sint Episcopis, aut Synodis Episcopalibus, aut ipsorum iurisdictioni subiecti; sed debito, & iure naturali, quo sicut partes, & membra illius populi tenentur se conformare toti corpori. Vnde etiam, iuxta dicta eo *n.27.* ex Suarez, & Diana post D. Antoninum, Paludanum, Salas, Granadum, Lorcam, Zanardum, Portellum, & alios, valde probabile est hanc obligationem, secluso scandalo, & consuetudine, non esse ad culpam, vel pœnam, sed solum ex quadam decentia, & honestate. Imò dato, quod esset in conscientia, esset solum quoad vim directiuam, non quoad coactiuam, iuxta dicta *eo n.27.* & colligitur ex exēptione Regularium, hoc, & similibus priuilegiis.

84 Illud de prohibitione facta dictis Prælatis Ecclesiarum faciēdi Capitula, scrutinia, & inquisitiones de Religiosis, cum sint conformia imo necessario connexa cum exemptione illorum, ideo ad illa deseruiunt, quæ de hac materia sæpius dicta sunt præsertim *tom.3. verbo Causa Iudicialis Regularium*, verbo *Delinquens Regularis*, verbo *Episcopus quoad Regulares*, verbo *Exemptio Regularium*, & verbo *Immunitas Ecclesiastica Regularium*, & in hoc Opere circa similia priuilegia. Præsertim pro casu quo dicti Prælati vellent Monasteria Regularium visitare præterquam in casibus, & rebus a Concilio Trid. illis concessis (de quibus egi supra in Mari magno Seruitarum *circa* §. 15.) quomodo se gerere debeant Religiosi, habes ex dictis supra in Mari magno Minorum §. 36. Carmelitarum §. 60. & 98. Hæc porro omnia applicari etiam possunt circa aliam prohibitionem hoc loco

posi-

positam de non exigenda obedientia, aut fidelitate a Prælatis Religionis, & non se intromittendo in electionibus, aut depositionibus eorum, seu statutis Ord. Cæterum illud de fundatione Monasteriorum sine licentia Episcopi moderatum est a Concilio Trident. Clem. VIII. Greg. XV. Vrbano VIII. & S. Congregatione, iuxta dicta sæpius, maximè *to.4. verbo Monasteria Regularium à n.2.*

84 Quia tamen in Concil Trident. *sess 25 de Regularib. c. 8. & 9.* tribuitur aliquod ius Episcopis super Monasteria Sedis Apostolicę immediatè subiecta, etiam quoad visitationem illorum, & sæpius diximus, res, bona, & Monasteria omnia Mendicantium siue virorum, siue mulierum subiecta esse immediatè Sedi Apostolicæ, ideo ne aliquis existimet talia Mendicantium Monasteria comprehendi illa dispositione Concilii, hic specialiter notandum, quod, vt colligitur ex Concilio *eo c.* 8. Monasteria Sedi Apost. immediatè subiecta ea ibi vocantur, quę nullo modo subsunt Capitulis generalibus, nec habent Regulares visitatores Ordinarios; quæ ergo subsunt Capitulis generalibus, aut habent Ordinarios Regulares visitatores, qualia sunt Monasteria Fratrum, & Monialium Mendicantium, non cõprehenduntur d. dispositione Concilii. Vt bene Rota in Marsicana *Iurisdictionis* coram Comitolo ann. 1589. vbi etiam quomodo stet quod Monasterium sit sub Sede Apostolica immediatè, et nihilominus habeat suos immediatos Prælatos.

Circa §. 26.

85 COnceditur hoc loco Fratribus Minimis exemptio a solutione Canonicæ portionis de ijs, quę ipsis legantur pro cultu diuino, Fratrum victu, aut vestitu, aliisue rebus, aut necessitatibus. Sicut etiam prius concessum erat Prædicatoribus in eorum Mari magno §. 32. Minoribus §. 34. Eremitis §. August. §. 38. 39. & 40. et Carmelitis §. 16. 17. 59. & 99. quibus in locis, et aliis ex quatuor tomis Summę ibi allegatis plura de hac materia dicta sunt.

86 Præter quæ vlterius notandum, huic priuilegio consonare aliud Leonis X. pro Fratribus S. Mariæ de Mercede *in Bullario huius Ordinis in hoc Pontifice Bulla 3.* vbi legata pro redẽptione captiuorũ nullo modo comprehendi cõcedit in quibusuis applicationibus ad pias causas a Sede Apostolica factis, et faciendis. Ité aliud Pauli III. pro Ord. Minorũ, quod referunt Passarellus *in priuileg. Minim. in hoc Pontifice*, et Peirinis *in 2.to. Priuileg. Minim. in Paulo Tertio Bulla 6.* in eo enim, cum occasione aliquorum priuilegiorũ Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, S. Spiritus in Saxia etiam de Vrbe, et aliarum Ecclesiarum, quęstores, seu Commissarii aliqui a dicto Ordine

Mi-

Minorum partem aliquam de ſibi legatis exigerent, Pontifex concedit nequaquam ab eis, aut ſimilibus vexari, aut moleſtari poſſe, quinimo ipſis quæſtoribus prohibet id facere ſub excommunicationis, & aliarum ſententiarum pœnis. Supponit autem Paſſarellus ſupra hoc priuilegium communicari etiam Ord. Minimorum, ac per conſequens etiam alijs Mendicantibus, qui cum ipſis communicationem priuilegiorum habent.

87 Occaſione etiam illorum verborum huius priuilegii, *Dummodo præmiſſa non conuertantur in vſus alios, ſed in illos dumtaxat, pro quibus relinquuntur, aut alios etiam, qui in hac conceſſione continentur*, notat Peirinis *hic n.*74. poſſe Prælatos Regulares, ex vi huius priuilegii commutare legata facta ad vnum vſum in alium ex iis, qui hic ponuntur, v.g. legata pro indumentis conuertere in redemptionem cenſuum; vel victus; non autem in alios hic non explicatos; etſi per alia priuilegia Sixti IV. & Leonis X. id facere poſſint, ſine ſcandalo tamen illorum, ad quos ſolutio dictorum legatorum ſpectat. Verumtamen quod attinet ad iſta priuilegia Sixti IV. & Leonis X. iam dixi *to.1.c.18.num.*84. & *to.2.c.19.nu.*47. *ac* 4. *verbo* Legata Regularib. *relicta nu.*35. ea parum ſolida eſſe, cum ſint viuæ vocis oraculo, & non authentico conceſſa. Quod attinet vero ad commutationem legatorum in vſus alios deſignatos in hoc, & ſimilibus priuilegiis, procul dubio fieri poteſt ex vi ipſorum. Vnde quod dixi locis relatis de non facienda huiuſmodi commutatione in alios vſus, intelligi debet de vſibus non aſſignatis in priuilegiis, *quales* ſunt iſti. Immò etiam, iuxta dicta *eo n.*47. *capitis* 19. *to.*2. in caſu talis neceſſitatis, in qua prudenter exiſtimari poſſit voluntatem teſtatoris, ſeu legatoris eam eſſe, poteſt id fieri, & in hoc ſenſu intelligendi ſunt Rodriguez *to.*2. *q. Regul.q.*125. *art.*9. Henriquez *lib.*7. *de Indulgentiis cap.* 22. *fine*, Peregrinus 1. *par. ſui compendij tit. Commutatio*, §. 4. Caſſarub. *in Comp. verbo Commutare n.*1. & 2. Semper tamen huiuſmodi commutatio cauſam iuſtam requirit, iuxta dicta *eo cap.* 18. *n.* 94. Præſertim, cum poteſtas commutandi legata ſolum competat Papæ de plenitudine poteſtatis, iuxta dicta eo verbo *Legata Regularibus relicta numero* 31. ex Clement. *Quia contingit de Religioſis domibus*. De quo, præter Auctores ibi relatos Freitas *in Bullario Ordinis Sanctæ Mariæ de Mercede in Leone Decimo Bulla* 3. *in Scholijs*. Rota in vna Mileuitana *Bonorum* coram Durano anno 1617. vbi deciditur Sedem Apoſtolicam non ſolere commutare defunctorum voluntates, niſi ex magna cauſa, vel quando adeſt conſenſus omnium intereſſe habentium.

88 Notat præterea idem Perinis *ſupra* non poſſe Prælatos bona immobi-

mobilia, aut mobilia pretiosa, siue legata Monasterijs, siue ab ipsis acquisita transferre de vno Monasterio in aliud. Quod mihi etiam probabilius videtur, iuxta dicta *eo cap. 19 n. 56. tom 2. & tom. 3. verbo Alienare seu alienatio n. 11.* Quamuis, iuxta dicta ibidem, in praxi non obseruetur, sed sola facultate Prælatorum quandoque transferantur bona etiam immobilia, & pretiosa vnius Monasterii ad aliud eiusdem Ordinis, quando vtrumque Monasterium est eidem Prælato subiectum. Quod admittunt Ricius *1. p. praxis decis 38* & Tamburin. qui illum sequitur *tom. 3. de Iure Abb. disput. 13. quæst. 2. n. 19.* Contradicente tamen Bordono *resolut. 27 n. 1.* Ipse autem Peirinis *tom. 3. Priuileg. Minim. cap 3. in Additam. ad Constitut. Iulii II. n. 20.* retractans id quod superius dixerat, generaliter admittit posse Prouincialem cum consensu Capituli transferre aliqua bona etiam immobilia de Conuentu aliquo pinguiori in Conuentũ pauperem, ad hoc vt ibi competens numerus Fratrum constituatur, & disciplina Regularis melius obseruetur: ex eo quod finis prohibitionis de non alienãdis bonis Ecclesiæ, fuit, vt consuleretur vniuersalis Ecclesiæ idemnitati, quæ conseruatur, etiam si prædicta bona de vno Monasterio ad aliud trãsferantur. Licet postea *n. seq.* dicat, in hoc attendendum esse ad stylum Romanæ Curiæ, & doctrinam traditam solum debere intelligi intra eandem Religionem, immò aliquando inter diuersas, quando vnus Conuentus esset valde diues, & alter valde pauper. Vide tamen circa hoc priuilegium Sixti V. pro Benedictinis Portugalliæ, quod refero *tom. 4. verbo Monasteria Regular. n. 31.*

89 Specialiter circa causulam illam huius priuilegii, & similium: *Nec non pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliqua domus vestri Ordinis obligata noscuntur*, notandum, quod iuxta dicta. *tom. 3. verb. Alienare, seu Alienatio n. 5.* Regulares non possunt sine Sedis Apostolicæ beneplacito imponere sibi census, quia census impositio venditio quædam est libertatis bonorum Monasterii, & quædam alienatio ipsorum *l. final. C. de Reb. Eccles. non alienan.* Omnis autem alienatio bonorum immobilium, & mobilium pretiosorum Ecclesię prohibita est sine dicto Sedis Apostolicæ beneplacito in Extrauag. *Ambitiosæ, decreto* S. Congregationis, & aliis Iuribus eo verbo *Alienare seu alienatio*, & alibi relatis. Quare talis census impositio non est admittenda nisi pro casu eo *num. 5.* relato, scilicet, quando Religiosi emunt v. g. aliquam vineam; vel domum oneratam aliquo censu, quia in tali casu Ecclesia non tam alienat, quam acquirit bonum illud stabile tali onere affectum, quod nullo iure est prohibitum. An autem alio modo possint sibi aut suis Monasteriis aliquam obligationẽ imponere dicti Religiosi, disquiren-

quirendum hic eſt pro ipſorum praxi quotidiana.

90 Et primo dicendum hypothecam, ſeu obligationem bonorum immobilium, aut mobilium pretioſorum eſſe illis prohibitam ſine dicto Sedis Apoſtolicę conſenſu. Ita enim habetur expreſsè in d. Extrauaganti, & decreto S. Congregationis, vbi inter contractus, ſeu modos alienationis prohibitos ipſis numeratur hypotheca. Et colligitur ex *cap. nulli de reb. Eccleſ. non alien. c. primo de præbend. & l. 1. C. de rebus alien.* Quia tamen, iuxta dicta *tomo 2. c. 19. nu.* 55. duplex eſt hypotheca, alia ſpecialis, quando res aliqua ſpecialiter hypothecatur; alia generalis, quando omnia bona hypothecæ ſubiiciũtur, ideo de vtraque inquirendum eſt. Et dicendum ſecundò, quod quamuis plurium ſententia ſit tam hypothecam generalem, quam ſpecialem prohibitam eſſe in dictis iuribus; prout inter alios tenẽt Nauarrus *de alien. n.* 1. Quaranta *in Summ. verbo Alienatio nu.* 17. & Filiucius *tomo 3. Tract. 44. c. 2. numero* 24. nihilominus conſequenter ad dicta *tomo 2. c. 19. numero* 55. relato, *& to. 3. eo verbo Alienare, ſeu alienatio numero* 5. tenendum ſolum hypothecam ſpecialem, non autem generalem prohibitam eſſe Regularibus in iuribus relatis, prout Molina, & Layman eo *n.* 55. relati, & alii plures tenent. Colligitur ex declaratione S. Congregationis, quam vidi ab Eminentiſs. Cardinali de Torres ſubſcripta, in qua, cum ab eadẽ S. Congregat. interrogaretur *An in prohibitione nuper edita de Reb. Regular. non alien. in. comprehenderetur hypotheca generalis, nec ne*, reſpondit, *nõ comprehendi*. Et ex S. Rota in vna Amerina *Bonorum* coram Illuſtriſs. D. Roxas 2. Iunii 1645. vbi, me relato, & conformiter ad alias eiuſdem Rotæ deciſiones, & declarationem S. Congregationis adductam, id defenditur. Ratio autem huius ea eſſe poteſt, quod per hypothecam generalem ſolum fit, vt creditori magis cautum ſit de contractus firmitate, prout eſt neceſſarium ad hoc, quod ſęculares contrahant cum Religioſis, & vt poſſit ſubſiſtere forma communis, qua vtuntur notarii in conficiendo inſtrumenta contractuum, in quibus pro ipſorum firmitate ſemper iſtam generalem hypothecam adiiciunt. Quomodo autem ex ea non ſequatur illud inconueniens, quod timeri poterat, ſcilicet, quod ratione ipſius deueniri poſſit ad diſtractionẽ, alienationem, ſeu executionem, vel ſubhaſtationem bonorum immobilium, aut mobilium pretioſorum Eccleſię, declarat eadem Rota dicens.

91 Quod licet ex prędictis valida ſit hypotheca generalis, abſque aſſenſu Sedis Apoſtolicæ contracta, nihilominus nequeat abſque illo per eam deueniri ad ſubhaſtationem bonorum Eccleſię, cum tunc deueniatur ad caſum, à quo ſine beneplacito Apoſtolico non poteſt incipi, & ceſſat ratio ſupra allegata, quod ſcilicet hypotheca generalis

talis in ſua primæua origine nihil ſapiat alienationis, quia cum producat in eſſe effectum prohibitum, debet & ipſa reputari prohibita, tanquam cauſa efficiens dicti actus prohibiti, non autem ex ſui natura, quæ poteſt ſtare, & plures alios effectus producere, quam iſtum prohibitum. Nam alias, ſi admitteretur, quod vigore hypothecæ generalis poſſit deueniri ad diſtractionem bonorum Eccleſiæ, daretur caſus alienationis eorundem, abſque licentia Sedis Apoſtolicæ contra diſpoſitionem d. Extrauag. & aperiretur via pluribus fraudibus ad quas euitandas fuiſſe inuentatam dictam Conſtitutionem Paul, nam dixerunt Rebuff. *conſ.* 109. *num.* 18. *& conſ.* 111. *nu.* 9. *& ſeqq.* cum aliis per Quarant. *in Summ. Bullarii verbo* Alienatio rerum Eccleſ *n.* 34 *verſ. ad cuius opinionis corroborationem.* Nec viſum fuit obſtare, quod cum per dictam hypothecam generalem nequeat deueniri ad alienationem, fruſtratoria ſit dicta validitas, tãquam inutilis; quia prętermiſſo, quod data vtilitate poteſt præbere occaſionẽ Summo Pontifici aſſentiendi diſtractioni per eam faciendæ, vtilitas eſt euidens, cum valeat creditor eius vigore agere vtili Saluiano ad bona hypothecata ad effectum ſibi ſatisfaciendi ex fructibus, & in hoc erit præferendus Creditoribus Chirographariis. Hucuſq. Rota.

92 Cui ſubſcribendum, propter authoritatem ipſius, & quia iſto modo magis conſulitur indemnitati bonorum Regularium, ſicque audio nouiſſimè Hiſpali in Hiſpania practicatum, in caſu executionis factæ in bonis cuiuſdam Monaſterii generaliter hypothecatis, quæ ſolum facta dicitur in fructibus bonorum immobilium. Et merito quidem, quia generalis regula eſt, quod omnis diſpoſitio accipi debet in terminis habilibus, & reduci ad id, quod iuſtum, & legitimum eſt, vt notant Bart. *in l.* 1. *n.* 1. *ff. de his qui ſunt, & in l. omnes populi nu.* 37. *ff. de iuſt. & iur. & in l.* 1. *n.* 1. C. *de Monopol.* Decius *conſ.* 17. *n.* 2. Alexã. *conſ.* 59. *n.* 9. *lib.* 1. Paris. *conſ.* 19. *n.* 14. *lib.* 1. *& conſ.* 38. *nu.* 53. *& conſ.* 106. *n.* 6. *lib.* 3. Rolãd. *conſ.* 29. Felin. *in cap. Eccleſ. Sanctæ Mariæ nu.* 4. *in fine de conſtitut.* Guttier *de iuram. confir. p.* 1. *c.* 38. *num.* 6. & Rota *deciſ.* 780. *nu.* 6. *p.* 1. *diuerſ. & deciſ.* 3. *nu.* 17. *p.* 3. *in nouiſs.* Generalis ergo illa hypothecatio bonorum ſolum reſtringi debuit ad ea, quæ licitè extendi poterat ſine aſſenſu Sedis Apoſtolicę, videlicet ad bona mobilia non pretioſa, fructus &c. Licet oppoſitum pro ſe habeat, quod ſi ex iſta hypotheca generali non poſſit deueniri ad executionẽ omnium bonorum Regulariũ, videantur decipi, qui cum illis contrahunt, & propterea retardari poſſint a contrahendo cum illis, etiam pro caſibus ipſis vtilibus, maximè cum Regulares non poſſint ſicut ſeculares ſuas perſonas obligare, quod eſt contra libertatem, & exẽptionem ipſorum, & impeditiuum commercii liciti, quod poteſt eſſe inter Regulares, & ſeculares.

An

93 An autem possint Regulares permutare, seu commutare bona immobilia, seu mobilia pretiosa vnius Monasterii cum aliis alterius, sine consensu Sedis Apostolicæ, consule dicta *to.3. verbo Alienare, seu alienatio num.* 12. & Peirinis *to.3. priuileg. Minim. in Additam. ad Const. Iulii* II. *c.3. n.22.* vbi affirmat id fieri posse, eo quod in tali permutatione nullum præiudicium inferatur Ecclesiæ Romanæ, cum semper illa bona maneant sub ipsius regimine. Licet postea dicat in hoc, & similibus attendendum esse ad stylum Rom. Curiæ. Quod etiam notaui eo *n.12* Sed vlterius animaduertendum talem stylum, seu praxim Curiæ non inducere semper legem de mente Pontificis seruandam, quia sæpius ad Sedem Apost. solet haberi recursus, & impetrari ab ipsa, quæ ab Ordinariis impetrari solent; vel ad tollendos scrupulos, vel ad vitandas lites. Ciarlinus *c.18. controuers. forens. n.32* Pasqualigus *in Centur. quæst. moral. q.95.*

Circa §.27.

94 COnceditur hoc loco Fratribus Minimis, quod cum de vno loco ad aliud se transferunt, possint mobilia priorum Monasteriorum secum transferre, immobilia vero vendere, ipsorumq. pretium in aliorum locorum, ad quæ se transferunt, ædificationem, seu vtilitatem conuertere, prout ipsis melius videbitur expedire. Prohibeturq. ne aliqui siuè Ecclesiastici, siuè seculares prædicta loca, seu bona sibi vendicare præsumant, absque Sedis Apostolicæ licentia. Cui priuilegio similia alia concessa sunt Prædicatorib. in eorum Mari magno §.33.&34. Minoribus §.35. & Carmelitis §.100. quibus in locis, ac maximè *to.4. verbo Monasteria Regularium n.32.37 & 38.* plura circa illud dicta sunt, ex quibus etiam quid sentiendum de iis, quæ Peirinis circa hoc priuilegium notat, colligi potest.

95 Primo enim id quod dicit *n* 77.& 78. scilicet posse dictos Religiosos vendere immobilia illorum Conuentuum, quæ deserunt per personas à Sede Apost. designatas, quas ipse putat esse Conseruatoris Ordinis, alii vero esse Syndicos, impugnatum est eo verbo *Monasteria Regularium n.38.* & supra in Mari magno Carmelitar. circa §.100 ex eo quod decretum S. Congregationis Concil. sub Vrbano VIII. quod retuli *tomo 1.c.10. et tomo 2.c.19. nu.54. et to. 3. verbo Alienatio, seu Alienare* generaliter abrogat omnia priuilegia Regularibus concessa ad quascunque alienationes bonorum immobilium, vel mobilium pretiosorum faciendas sine eiusdem Sacræ Congregationis licentia; consequenter ergo abrogatur hoc priuilegium de facienda

hac alienatione per dictas personas. Et ita credo in praxi obseruari.

96 Deinde secundo, quid sentiendum de priuilegio Sixti Quinti pro Benedictinis Portugalliæ, quod ex Rodriguez refert idem Peirinis *num.* 79. & ego eo verbo *Monasteria Regularium num.* 32. ex Miranda, altero Rodriguez, & Portello, constat ex dictis ibidem *eo numero* 32. 37. & 38. ac supra *circa* §. *præceden.* Similiter quomodo intelligendum priuilegium aliud, quod *num.* 80. refert ex Sixto Quarto pro Minoribus, & aliis Ioannis XXIII. & Pii II. quatenus concedunt facultatem deferendi aliqua Monasteria, vel illa cum aliis vniendi, dixi eo verbo *Monasteria Regular. n.* 39. 40 & 41. maximè in vltima editione Veneta, vbi etiam de alio priuilegio Vrbani Octaui pro Minimis.

97 Pariter etiam, quæ idem Autor tractat *n* 82. an quando Monasteria deseruntur, tradi debeant bona ipsorum fundatoribus, dixi eo verbo *Monasteria Regul. num.* 43 Quod autem subiungit *nu.* 83. & 84. de designatione Patronorum Monasteriorum, ad præsens intentum parum deseruit, sicut etiam plura alia, quę de fundatoribus Monasteriorum affert *tomo 3. in Additam. ad Constitut. Iulij Secundi c.* 3 *num.* 23, *et seqq.* vide dicta *tomo 2. capitul.* 11. *de Patronis Monasteriorum*.

98 Nota præterea ex Rota in vna S. Agathæ Gottorum *Præcedentiæ* coram Motmano ann. 1629. quod quando Monasterium aliquod est per vim, aut violenter suppressum, tunc si de nouo restituatur, habet omnia iura, & priuilegia illi prius competentia: secus vero quando suppressio fit authoritate Superioris, tunc enim omnia iura, & priuilegia illi competentia tamquam accessoria fuerunt illi sublata. Glossa *in cap. statutum de elect. in 6* Felinus *in cap. accedentes de præscript.* Bartholus *in l. fin. sub nu.* 13 *vers. respondeo ff. de Colleg.* Vide Rotam in vna *Nullius*, seu Squillacensi *Iurisdictionis* coram Martino Andrea 1616. Et duas alias eiusd. Rotæ decisiones Vicensi i *Prioratus de Manlleu* de annis 1636. & 1639. coram D. Panzirolo nunc Eminentiss. Cardinali, vbi decidit, quod Monasterium, seu Collegium Regulare ob demerita Religiosorum à Superiore suppressum manet penitus dissolutum, & beneficia ipsius sublata, alia etiam ibi ad intentum.

Circa §. 28.

98 INDVLGET Pontifex Minimis hoc loco, vt ad præstationem procurationum, exactionum, collectarum, subsidiorum vel prouisionum compelli non possint per litteras Sedis

Apo-

Apostolicæ, seu legatorum ipsius, nisi in illis fuerit facta expressa mentio istius indulti, & Ordinis Minimorum. Concessum autem fuit idem priuilegium Prædicatoribus in Mari magno ipsorum §. 35. Minoribus §. 36. Eremitis S. Augustini §. 34. Carmelitis §. 46. 80. & 100. & Seruitis §. 21. & 44. & ideo his locis de ipso plura dicta sunt; ea præsertim, de quibus Peirinis huius Maris magni Scholiastes *nu.* 86. habes loco relato ex Mari magno Prædicatorum. Alia autem priuilegia ijs similia aliis Religionibus concessa Hieronymianis, & Fratribus S. Ioannis Ierosolymitani habes apud Rodriguez *tomo* 2. *Quæst. Regular. quæst.* 66. *art. primo*, Portellum *in Dub. Regular. verbo Tributum num.* 3. & alterum Rodriguez *in Compend. Resolut.* 63. *num.* 30. & 33. Item priuilegium Pii V. pro omnibus Mendicantibus in Bulla *Etsi Mendicantium* habes *to.* 2. *c.* 1. *n.* 32. 33. & 34.

Circa §. 29.

99 DECLARAT hoc loco Pontifex, id quod §. 9. Minimis concessum erat, de facultate scilicet concessa Prælatis ipsorum ad absoluendum ipsos ab omnibus casibus, illis exceptis, in quibus ad Sedē Apost. meritò destinari deberent, dicens *hæreticos relapsos, schismaticos, & qui literas Apost. falsificassēt, aut ad infideles prohibita detulissent dumtaxat esse ad Sedem prædictam merito destinandos*. Concedit etiam Prælatis huius Ordinis facultatem dispensandi cum sibi subditis in omni irregularitate, præterquam *homicidii voluntarii, bigamæ, & mutilationis membrorum*:

100 De latissima materia huius priuilegii plura dicunt ipsius Expositores Passarellus, & Peirinis locis relatis; plurima quoq. de ipsa dixi in simili priuilegio Prædicatorum in eorum Mari magno *cir.* §. 41. & 42. Minor. *cir.* §. 40. & 49. Eremitar. S. Augustini *cir.* §. 43. & 44. Carmelitar. *cir.* §. 54. 62. & 63. & Seruitar. *cir.* §. 35. & 36. & *to.* 1. *cap.* 18. *a nu.* 31. *vsq. ad* 45 & 3. *to. verbo* Abortus *n.* 8. *verb. Censura Ecclesiastica nu.* 12. *verbo Clausura n.* 20. *verbo Clericus n.* 12. & *seqq. verbo Dare seu donare n.* 39. *verbo Illegitimi Regulares n* 17. *verbo Interdictū n.* 41. *verbo Irregularitas n.* 72. ac 4. *to. verbo Prælatus Regularis nu.* 10. & *verbo Simonia n.* 30. Quibus sufficienter satisfactum credo huic materiæ, & iis, quæ circa ipsam prædicti authores scribunt.

101 Nihilominus specialiter expendenda, quæ idē Peirinis *to.* 3. *Priuileg. Minim. in Additam. ad Constitutiones Iulij* II. *c.* 3 *nu.* 31. 32. & 33. animaduertit. Primo quidem, quod licet ipse dixerit nō posse Prælatos Regulares absoluere suos subditos a simonia commissa in susceptione Ord. postea tamen vidisse Portellū *in dub reg. verb Prælatus n.* 19. Sigismun. *de elect. dub.* 99. *n.* 2 contrarium dicentes, fundatos in confirmationibus obtentis postea a Clem. VIII. & Paulo V. per quas dicunt reualidata fuisse antiqua priuilegia; &, quod si illis obijcia-

tur decretum Sacræ Congregationis sub Vrbano VIII. quod retuli *tomo* 1. *cap.* 19. *nu.* 15. & 16. in quo Sacra Congregatio declarat per confirmationes priuilegiorum Regularium à Sede Apostolica post Concilium Trident. obtentas, non reuixisse priuilegia antiqua, dicit responderi posse dictum decretum solum declarare per prædictas confirmationes non esse reualidata antiqua priuilegia, quoad potestatem absoluendi à casibus Bullæ Cœnæ, & Episcopis reseruatis, aut quoad alia esse reualidata per dictas confirmationes ex certa scientia obtentas, quę vim habent nouæ concessionis: ac propterea addit, quod cũ iste casus non sit reseruatus in Bulla Cœnæ, neq. ab Episcopis, dici posse etiam post illud decretum absolui posse; intellige à Prælatis Regularibus, ex vi horum, & similium priuilegiorum. Circa quæ aliqua notanda. Primò, sententiam illam non solum à Portello, & Sigismundo defendi, sed etiam ab Hieron. Rodriguez *in Compend. resolut.* 3. *numero* 7. & Sanctoro *in Comment. sup. Statuta Minorum cap.* 2 *stat.* 14. *q.* 7. Secundò, non infirmari dictam sententiam propter decretum illud Sacræ Congregationis; illud etenim solum videtur esse pro Regularibus Confessariis, & in ordine ad absolutionem secularium, non pro Prælatis Regularium, aut in ordine ad absolutionem suorum subditorum Regularium. Nullum enim verbum est in tali decreto, quo denotetur sermonem esse in ipso de dictis Prælatis Regularium in ordine ad absolutionem suorum subditorum. Nihilominus tertiò dicendum, eius sententiæ probabilitatem mihi valdè dubiam esse, non solum, quia dictas Bullas Clem. VIII. & Pauli V. videre non potui, nec scire an in illis excipiantur casus à Sede Apostolica reseruati post dicta priuilegia; sed quia dubium est, an in casu quod illi non excipiantur, intelligantur excepti propter ipsorum specialitatem. De quo alibi. Interim vide Ioannem de Cruce *De stat. Relig lib.* 1. *cap.* 6. *dub.* 15. & Candidum *tomo* 1. *disquis.* 22. *ar.* 49. *in fin.* & cautè procede, animaduertens, quæ locis relatis dixi.

102 Notat secundò, posse Prælatos Regulares, ex vi scilicet horum priuilegiorum, dispensare super irregularitate contracta propter mutilationem membrorum, quando fuerit occulta; ad quod affert Llamas, & Molinam. Pro quo tamen vide, quæ dixi *tomo* 3. *verbo Irregularitas numero* 76. vbi etsi admiserim id fieri posse ex priuilegio Pij V. pro Dominicanis, quod retuli *tomo* 1. *cap.* 18. *numer.* 31. non autem posse fieri ex vi priuilegiorum, de quibus in præsenti; cum in ipsis expressè excludatur hæc irregularitas, quæ est ex mutilatione membrorum. 102

103 Notat tertiò, posse Prælatos Regulares, intellige etiam ex vi horum priuilegiorum, dispensare cum lunatico, furioso, seu patiente

morbum caducum, postquam conualuerit, non solum vt in susceptis Ordinibus ministret, & ad presbyteratum ascendat, sed etiam vt Ordines suscipiat, suppositò, quod nullum habeat. Sed pro hoc vide dicta supra in Mari magno Minorum *circa* §. 49. vbi dixi id non fieri posse, nisi quando talis defectus non esset continuus, sed temporalis, ita vt iam credatur omnino cessasse. Vbi etiam ad quem spectat iudicium de tali cessatione. De quo etiam Candidus *to.* 4. *disquis.* 4. *ar.* 8. *num.* 7. post alios, quos refert. Quamuis autem dicat idem Peirinis arreptum à dæmone non posse intra annum celebrare *Can. commun. dist.* 33. tamen, iuxta dicta eo loco prudentis arbitrio id relinquitur. An autem prædictas infirmitates patiens celebrare quandoque possit, saltem cum assistentia alterius Sacerdotis, tractat Molina *tomo* 4. *de Iustitia tract.* 3. *disp. ut.* 70. & ex ipso Peirinis *sup.* Pro quo vide Siluestrum *in Summ. verbo corpore vitiatus q.* 8. Sayrum *lib.* 6. *de Censur. cap.* 9. *num.* 11. & 12. & P. Candidum *supra n.* 9. & 10.

104 Notat quarto, posse Prælatos Regulares absoluere suos subditos, qui percussissent clericum secularem, non tamen absoluere posse ipsum Clericum secularem, aut laicum percussorem alicuius Religiosi. Pro quo tamen nihil speciale video notandum præter dicta *tomo* 3. *verb. Clericus numero* 11. & *seqq.* Vbi latè egi de ijs, qui possunt absoluere ab excommunicatione ista, & an Prælati Regulares suos subditos, & Confessarii Regulares suos pœnitentes.

Circa §. 30.

105 AMPLIAT hoc loco Pontifex priuilegium de decimis non soluendis à Fratribus Minimis, de quo supra §. 19. ad quascunque decimas etiam Papales, & quæcunque bona ipsorum Fratrum; decernens ad illarum solutionem non teneri, etiamsi per quoscunque Mendicantes solui mandarentur, nisi huiusmodi indulto specificè derogetur. De cuius materia plura dicta sunt non solùm in hoc Opere in Mari magno Prædicatorum *circa* §. 26. Minorum *circa* §. 28. Eremitarum *S.* Augustini *circa* §. 13. Carmelitarum *circa* §. 66. & 72. & Seruitarum *circa* §. 44. Sed etiam in quatuor aliis tomis Summæ, scilicet *tomo* 1. *c.* 3. *nu.* 14. 15. & *to.* 2. *c.* 1. *numero* 32. *ac tomo* 3. *verbo Decima quoad Regulares num.* 2. 3 & 4. ex quibus cessare videntur plura; quæ huius Maris magni Scholiastes Peirinis circa hoc priuilegium *n.* 121. & *sequentib.* dicit.

106 Primò enim quod asserit, præter istud priuilegium esse etiam alia pro Religiosis, etiam cum derogatione *cap. nuper de Decimis*, discussum est supra loco relato ex Mari magno Prædicatorum. Deinde, quod asserit de iure, quo Decimæ Ecclesiasticis debentur, discussum etiam est eo verbo *Decima quoad Regulares n.* 1. Vbi etiam quomodo di-

distinguatur a primitia, seu oblatione. Alia quoque, quæ tractat de Oblationibus, discussa quoque sunt quatenus ad Regulares spectant *tomo 4 verbo Oblatio facta Regularibus.*

107 Specialiter circa id quod notat *n.* 132. scilicet, non solum domos, & prædia Religiosorum exempta esse a solutione decimarum, sed etiam hoc priuilegium transire ad colonos dictorum prædiorum; eo quod illud non est priuilegiũ personale, sed reale (quod etiam tenent plures alii, quos ibi refert, & Hieron. Rodrig. *in Comp. Resolut.* 50. *n.* 3. plura priuilegia Religionum ad id afferens, ac Seraphinus Freitas *in Scholiis ad Bullam* 4 *Gregorii* XI. *in Bullar. Ordin. S. Mariæ de Mercede* post alios quoq,) notanda, quæ dixi eo verbo *Decima quoad Regulares nu.* 7. & eodem 3. *tomo verbo Gabella quoad Regulares n.* 14. præsertim in vltima impressione Veneta ann. 164.. Similiter specialiter circa id, quod dicit *n.* 133 scilicet, non debere dictos Religiosos decimas ex ijs prædijs, quæ habent in emphyteusim, seu locata, notanda etiam sunt, quæ dixi eo verbo *Decima quoad Regulares n.* 11. & eo verbo *Gabella quoad Regulares n.* 20. in dicta impressione Veneta. Ex eis enim colligi potest attendendum valde esse an illa bona erant alias ratione sui grauata dicto onere soluendi decimas, an vero solum ratione personæ, cuius erant. De quo etiam Freitas supra *in Scholiis ad Bullam primam Innoc.* IV. resoluens in primo casu deberi illud onus, non in secundo. Notanda quoque valde decisio Rotę corã Orano 30. Ianuarii 1589. in vna Conchensi *Exemptionis Decimarũ*, vbi priuilegium quoddam concessum Monialibus Conceptionis Ordinis S. Clarę ad non soluendum decimas de terris, aut possessionibus suis, quas per se, vel per colonos excolunt, non solum canonizatur, sed etiam declaratur in ipsarum Monialium fauorem, ita vt decimas, quas coloni Parochialibus deberent dare, teneantur soluere Monialibus; vbi multa etiam circa hoc, & alia priuilegia Regularium. Videndus etiam Castrus Palaus *par.* 2. *Tract.* 10. *disp. vnic. punct.* 12. *à numero* 8.

Circa §. 32.

108 EXimuntur hoc loco Minimi a iurisdictione Ordinariorum etiã pro casibus relatis *in cap. volentes de priuileg. in* 6. scilicet, delicti, contractus, seu rei, de qua agitur. Quemadmodum etiam exempti similiter sunt a casibus dictis Prædicatores in eorum Mari magno §. 36 Minores §. 37. Eremitæ S. Augustini §. 32. & Carmelitæ §. 71. ac Seruitæ §. 15 & 32. Quibus in locis, & aliis ex 1. & 3 *to.* ibi relatis de hac materia plura dicta sunt; specialiter, an hoc priuilegium reuocatum censeatur per decretum Concilii Trident *sess* 7 *c.* 14. quoad ciuiles causas mercedum, & miserabilium personarum, & pro Regularibus extra Monasterium degentibus. Quibus accedit

decla-

declaratio quædam S. Congregationis, quam referunt Narbona *l.* 59. *gloss.* 1. *n.* 230. *tit.* 4. *lib.* 2. *recopilat.* & Barbosa in Collectan. ad d. locum Concilii, in qua habetur quod Religiosi intra Monasterium manentes pro contractibus, vel debitis conueniendi sunt coram Superioribus, vel Conseruatoribus. Quod prout attinet ad Conseruatores, explicatum est *tomo* 2. *cap.* 10. *numero* 42. *et tomo* 3. *verbo Causa iudicialis Regularium n.* 4. Qui vero Religiosi censeantur esse, & existere intra Monasteria, dixi eo verbo *Causa iudicialis Regul. n.* 5.

Circa §. 32.

109 HOC loco Pontifex vestigiis inhęrendo Bonifacii VIII. concedit vt Prælati Minimorum in correctione, & punitione Fratrum, rimulis, & apicibus iuris postpositis, liberè possint procedere secundum consuetudines approbatas, ac instituta Religionis; ipsis Fratribus prohibendo, ne ab eisdem correctionibus. & punitionibus appellare queant.

110 Nota priuilegium hoc etiam haberi ex eodem Bonifac. VIII. pro Prædicatorib. prout retuli *to. primo c.* 27. *n.* 26. & pro Minorib. in Bullario Rodrig. *in eodem Bonifacio Bulla* 2. & refertur à Cassarrub. *in Comp. priuilegiorũ Mendicant. verb. Correctio Fratrũ n.* 4. vbi etiam *n.* 8. refertur eadem concessio Bonifacii VIIII. pro Prędicatorib. Quę etiam habetur pro Cistercienſibus in Bullario Rodrig. *in Bonif.* VIII. *n.* 10. Itẽ Iulius II. qui hanc concessionẽ Minimis confirmauit, eam fecit Oliuetanis, Leo. X. Camaldulensibus, & Eugenius IV. Benedictinis S. *Iustinæ*. Pro quibus videatur Cardinalis Lugo *tomo* 2. *de Iust. et iur. disp.* 37. *sect.* 14. *numero* 162.

111 Nota præterea, quod quãuis ex vi huius priuilegii non teneantur Iudices Regulares ad obseruandum in causis, quas faciunt, apices, & rimulas iuris, tenentur tamen seruare ea, quæ de iure naturali, & diuino, immo etiam gentiũ, & statutorũ Ord. seruanda sunt. Quæ porrò sint talia, habes ex dictis *to.* 3. *verb. Iudex, et Iudicium Regular.* & loco relato ex *tomo* 1. *Summæ*. Pro quo etiam videndus Passarellus *in Notandis priuilegiorum Minimorum notan.* 17. & Portellus *in Dub. Regular. verbo Correctio Fratrum num.* 50.

112 Quod attinet vero ad prohibitionem factam de non appellando à correctionibus, seu punitionibus Prælatorum videnda sunt, quæ dixi *tomo* 3. *verbo Appellare, & appellatio*, præsertim *num.* 4. vbi dixi licitam esse huiusmodi appellationem in casu graui, & raro, in quo euidenter constaret *Religioso* fieri notabilem iniuriam in fama, & honore, non obstantibus hoc, & aliis similibus priuilegiis. Pro quo etiam videndus Cardinalis Lugo *supra num.* 175. dicens, solum pro hoc casu licere Regularibus appellationem, & quod de illo non intelligantur priuilegia Religionum, & quod hic modus appellatio-

pis

nis admittatur in ipſius Religione. Ad quos autem facienda ſit, vel fieri poſſit huiuſmodi appellatio, dixi eo verbo *Appellare, & appellatio*. Notat autem Seraphinus Freitas *in Bullario Ordinis S. Mariæ de Mercede in Bulla* 4. *Benedicti* XIII. *Pſeudopontificis* à Prælato Religionis appellari non poſſe ad Dominum Nuncium, ſed ad Protectorem, vel Sacram Congregationem, à Conſeruatore autem non fieri appellationem niſi ad Papam. Sed pro primo vide dicta *tom.*1. *cap.*9.*num.*4.5.*&* 6. *ac* 3. *tomo verb. Appellare, & appellatio n.* 5. *et* 6 & pro ſecundo vide dicta *tomo* 2. *ca.* 10. *numer.* 75. & nota quod licet unus *conſ* 3. *lib.* 4. *numero* 4 reſoluat ad Nuncium appellari non poſſe etiam ſi habeat in commiſſione vt agnoſcat de cauſis a Delegato Interpoſitis ad Sedem Apoſtolicam, nihilominus in praxi obſeruari video in partibus Hiſpaniæ, vt Regulares tam in hoc, quam in aliis caſibus appellent ad Nuncium, ipſeque ipſorum appellationes acceptet. Pro quo vide dicta ſupra in Mari magno Prædicat. *cir.* §. 17.

113 Quæ hic notat Peirinis circa obligationem, quam habent Prælati corrigendi, ſeu puniendi ſibi ſubditos, tacta ſunt *tomo* 1. *cap.* 18.*n* 15. *& tomo verb. Iudex, & Iudicium Regular. num.* 5. vbi de culpis, ſeu delictis propter quæ Prælati procedere debeant contra ſibi ſubditos. Pro quo etiam conſule dicta *tomo primo cap.* 27. *numero* 6. Portellum *in Reſponſionib. moralib. to.*2.*caſu* 58. & Cardinalem Lugo *ſup. à num.* 163.

Circa §. 33.

114 CONCEDIT Pontifex hoc loco, vt Fratres Minimi omnino exempti ſint a quacunque exactione, vel contributione facienda Legatis, Nunciis, aut Ordinariis locorum, Regibus, aut aliis perſonis ratione domorum, locorum, Monaſteriorum, aut bonorum Ordinis, nec ad id poſſe cogi à quocunque, vel ſuper hoc conueniri, per litteras etiam Sedis Apoſtolicæ, niſi expreſſa mentio de ipſorum Ord. & de præſentibus litteris habeatur. Circa quæ, præter dicta in ſimilibus aliis priuilegiis tam iſtius, quam aliorum Ordinum Mendicantium, ſolum expendenda, quæ Peirinis huius priuilegij Scholiaſtes animaduertit, remittendo me præſertim ad alia loca, in quibus de ſimilibus egi.

115 Primò enim notat, quod licet Papa tam in hoc quam in aliis priuilegiis concedat, quod ipſa non cenſeantur reuocata per clauſulas generales; nihilominus per illas reuocari poſſe, quando conſtiterit mentem Papæ talem eſſe. De quo tamen latè dixi *ſupra* in Mari magno Minorum *cir.* §.15.16. *&* 17. & iuxta illa moderanda præſens doctrina.

116 Secundò notat quid ſit *tributum, vectigal, gabella, telonium, guidegium, tallia, præſtantia*, & ſimilia; quo iure Eccleſiaſtici ſint exempti

pti ab eorum ſolutione; quas pœnas incurrant *illa* imponentes, preſertim an excommunicationem Bullæ Cœnæ, & an hoc priuilegium tranſeat ad colonos, & illo potiantur clerici coniugati. A quibus tamen mihi modo abſtinendum, quia de ipſis ſufficienter dixi *tom. 1. c. 3. n. 14. et to. 2 c. 1. n. 33. et tom. 3. verbo Bulla Cœnæ num. 17. 18. 46. et 47. et verbo Gabella quoad Regulares* per totum. Idem dico de alio puncto, de quo idem author tractat, ſcilicet an, & quando clericus dici poſſit negotiator, & propterea obligari ad vectigalia, aut qualiter ſit ipſi prohibita negotiatio. De hoc enim latè egi eo verbo *Gabella quoad Regulares numer. 19. et tomo 4. verb. Negotiatio quoad Regulares.*

117 Tertiò agit tam hoc loco, quam *3. tomo Priuileg. Minim. in Additam. ad Conſtit. Iulij Secundi cap. 3. a num. 35.* de iuramento a Regularibus extorto, an ſcilicet cogi poſſint ad iurandum in ciuilibus, aut criminalibus; preſertim ſine licentia Prelatorum; & an obligentur ad leges ciuiles in bonum Reipublicæ ordinatas. Sed de primo egi *tom. 3. verbo iuramentum quoad Regulares n. 7. et ſequentib.* & aliis locis ibi relatis, de ſecundo autem *tom. 4. verbo Leges Regularium nu.* 28. 29. & 30. ac aliis locis ibi etiam citatis.

118 Quia tamen tam in hoc priuilegio, quam in aliis, de quibus in præcedentibus, ſæpius eſt ſermo de litteris Sedis Apoſtol. notandum, quod, iuxta dicta *tom. 4. verb. Litt. Apoſtolicæ num. 1.* & ſupra in Mari magno Prædicatorum circa §. 17. litteræ Apoſtolicæ ſunt illæ, quæ expediuntur in Curia per Papam, vel ipſius Officiales; ex quibus aliæ vocantur *Bullæ*, aliæ *Breuia*; aliæ *Signaturæ*; aliæ *Mandata Apoſt.* De quibus Rebuffus, Petrus Gregorius, Graffius, & alii eo loco relati. Adde Freitam *in Bullar. Ordin. S. Mariæ de Mercede in Scholijs ad Bullam 7. Clem.* VIII. Apud quos etiam & Gomez *in Tract. de Breuib.* de cauſis, propter quas, & in quibus tales litteræ expediantur. Ad intentum ergo, cum in hoc, & ſimilibus priuilegiis de litteris Apoſtolicis eſt ſermo, nomine litterarum Apoſtolicarum veniunt prædicta; imo etiam litteræ, ſeu Breuia S. Pœnitentiariæ, iuxta dicta eo verbo *Litteræ Apoſtolicæ numero 2.* Quomodo autem, & quando ſint ſubreptitiæ, obreptitiæ, falſæ, vel falſificatæ, dixi eo loco *a numero 3.* Pro ipſarum etiam authoritate vide *diſt. 19.* ferme per totam, & Doctores *ibid.* ac Paſſarellum *in notand. ad priuileg. Minim. notand. 1.*

Circa §. 34.

119 HOC loco ponit Pontifex, non obſtantias huius Maris magni, derogando videlicet contrariis quibuſcunque, illis præſertim, per quæ Minimi excommunicari, ſuſpendi, aut interdici poſſint contra tenorem, & formam iſtorum priui-

uilegiorum. De qua materia sæpius dictum est in præcedentibus, aliisque locis ibi relatis.

120 Illud tamen animaduertendum, quod quamuis in hoc Mari magno non concedatur Minimis communicatio priuilegiorum aliorum Ordinum Mendicantium, prout in aliorum Mendicantium Mari magno concessa cernitur; nihilominus ea potiuntur ex eodem Iulio Secundo, authore huius Maris magni in alia Bulla, quæ incipit *Dum ad Sacrum*. Leone X. in Bulla *Dudum per nos*, & Pio V. in Bulla *Etsi Mendicantium*. Et cum tanta extensione, vt possint priuilegiis aliorum Mendicantium vti, & ea transcribi facere mutatis eorum nominibus in nomen Fratrum Minimorum, ex Iulio I. in d. Bulla *Dum ad Sacrum*, quod est singulare priuilegium huius Religionis etsi aliis Mendicantibus propter generalem communicationem priuilegiorum communicabile, prout videtur intellexisse Stephanum Vsus maris Generalem Predicatorum, qui in libro priuilegiorum sui Ordinis plura aliorum Mendicantium priuilegia inseruit. Quod etiam accidisse videtur in hoc Mari magno Minimorum, cum omnino simile sit Mari magno *Predicatorum*, adeo vt in congrua quedam in ipso reperiantur ex eo solum, quod in d. Mari magno Predicatorum reperiebantur, vt est illud §. 1. *Prædecessores tui*, & illud §. 29. de concessione ibi relata Gregorii XI. cum tamen nec S. Franciscus de Paula, cum quo loquitur Pontifex habuerit predecessores, cum ipse fuerit primus Generalis, nec Gregorius XI. potuerit concedere aliquod priuilegiũ Ord. Minimor. qui ipsius tempore nondũ erat exortus. Itẽ cũ tanta etiam extẽsione, vt concessa vni domui intelligantur etiam alijs concessa ex Iulio II. in d. Bulla *Dum ad Sacrum*, Leone X. in Bulla *Dudũ per nos* relata, & Clem. VII. in Bulla *Deuotionis augumentum*, vbi non solum ad domos susceptas, sed etiam ad suscipiendas hoc priuilegiũ extendit; ac Paulo III. in Bulla *Regimini*. Pro quibus omnibus videndus Passarellus *sup. notan. 4 et 5.* ac Peirinis *super Priuilegia Minim. circa dictas Bullas*, ac ea, quæ dixi supra in Mari magno Eremitarum S. Augustini *circa §. 7. n. 19. et 20.*

121 Notandũ præterea circa datam huius Maris magni, quæ est apud Sanctũ Petrũ 5. Kal. Augusti 1506. quod in litteris Apost. aliquãdo sumitur data ab *I*ncarnat. Domini, prout in Bullis, aliquando à Natiuitate, prout in Breuibus, & in præsenti. Quando ergo data dicitur ab Incarnatione, supputat annos à die 25. Martij, cum vero à Natiuitate à 25. Decemb. De quibus Couarub. *lib. 1. var. c. 12.* Henrriquez *lib. 8. c. 11. §. 16. littera L. et de fine hominis c. 23. §. 6. littera N. Q. et* T. Freitas *in Bullario Ord. B. Mariæ de Mercede in Scholiis ad Bullam 2. Pij V.* vbi etiam de *indictione*, & *Æra Cæsaris*.

FINIS.

Digitized by Google

6-4

Laboratorio
Restauro
Pandimiglio
ROMA

1969

ogle